Stadsfullmäktiges

i

Västerås

Protokoll

och

Handlingar

för år

1949

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949

REGISTER

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Affärstid, länsstyrelsens fastställelse å kommunala avvikelser från vanlig	12		
Aggarön, fråga om inköp av	91	199	
Annonsering, kommunal, under 1950	167	335	
Anslutningsavgifter betr. ledningar till viss staden tillhörig mark m. m.	30	60	
Apotek, fråga ang. Apoteket Hjortens lokalutrymmen	145	296	
Arbetslöshetsförsäkring, yttrande över Socialvårdskommitténs förslag till lag om obligatorisk	10	27	1
Arosvallen se **Idrottsplatser**			
Arvoden			
Länsstyrelsens fastställelse å arvoden till barnavårdsnämndens samt löne- och avtalsnämndens ordförande	13		
Fastställande av för ordförandena i löne- och avtalsnämnden, hamnstyrelsen och nykterhetsnämnden	126		22, 23
Länsstyrelsens fastställelse	178		
Automobiler			
Inköp av chassi till utryckningsvagn för brandkåren	16	31	
Tilläggsanslag för två brandbilar	16	31	
Barnhemmet vid Sommarro, reparations- och förbättringsarbeten å	104	232	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Barnstugor, inrättande av barnträdgårdar å Blåsbo och Skallberget	138	277	
Begagnade föremål, yttrande över tillstånd att idka handel med			
Larsson, Nils Arne	106	234	
Densamme, länsstyrelsens tillstånd	129		
Ståhl, Karin Augusta	66	153	
Beredningsutskott, val av för 1950	178		
Bespisning, anordnande av prov. barnbespisning i Jakobsbergsskolan	5	10	
Ersättning till lärare för vakthållning vid folkskolornas barnbespisning	110	238	
Bildverk, utgivande av över Västerås stad	62	141	
Bogserbåt, inköp av	76	168	
Bokslut, drätselkammarens och tekniska verkens för 1948	52	115	10
Borgen			
Å byggnadskreditiv för			
bostadsbyggnadsföretag intill 4.000.000 kronor	31	62	
Kungl. Maj:ts medgivande	93		
Byggnads AB Mimers nybygge å tomten nr 1 kv. Björnen	114	249	
Byggnads AB Mimers nybygge å tomten nr 1 kv. Vargen	59	132	
Kungl. Maj:ts medgivande	178		
Byggnads AB Mimers nybyggen å tomterna nris 1 och 2 kv. Älgen och tomten nr 3 kv. Mården, Kungl. Maj:ts medgivande	42		
Byggnads AB Mimer, utsträckning av giltighetstiden för stadens borgen för vissa bolagets byggnadsföretag	161	304	
Hyresgästföreningens i Västerås bostadsrättsförening Lindhagens nybygge kv. Hanen nr 1 och Skjutvallen nr 2	31	62	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Hyresgästföreningens i Västerås bostadsrättsförening Mälarborgs nybygge kv. Karolina nr 1	31	62	
Hyresgästföreningens i Västerås bostadsrättsförening Skogåsens nybygge inom kv. Kata	139	280	
Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås nybyggen inom kv. Kattfoten och Snödroppen	9	25	
Riksbyggens nybygge inom kv. Flygmotorn och Vingen	22	47	
Riksbyggens nybygge inom CVV-området	99	216	
I övriga fall:			
För Byggnads AB Mimers lån av medel tillhörande stadens donationsfonder	2	2	
För intresssekontorsverksamhet för stadens arbetare och tjänstemän	5	11	
Åtagande jämlikt 32 § KK 30/6 1948 om egnahems- och förbättringslån	19	38	
Åtagande jämlikt 11 § KK 30/6 1948 om egnahemslån och förbättringslån	48	99	
Åtagande jämlikt 33 § KK 30/6 1948 om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus	48	100	
Åtagande jämlikt 33 § KK 29/6 1946 för Byggnads AB Mimers nybyggen kv. Råbocken 1, Mården 3 och Älgen 1, 2, 3, Kungl. Maj:ts medgivande	42		
Brandthovda egnahemsområde, motion ang. iordningställande av provisorisk avloppsledning inom	67		
Brandväsendet, bidrag till från Städernas Allmänna Brandstodsbolag m. fl.	2	2	
Fråga om gratifikation till en befattningshavare vid brandkåren	20	39	
Inköp av chassi till utryckningsvagn för brandkåren	16	31	
Tilläggsanslag för två brandbilar	16	31	
Upphävande av "Reglementen för Västerås stads brandväsende"	8	22	
Ändrade bestämmelser om tjänstgöringstid m. m. för brandpersonalen	64	144	
Broar, ombyggnad av Turbinbron (Slottsbron)	62	141	
Budget för 1950	117		22, 23

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Butikstängningslagen, länsstyrelsens fastställelse å kommunala avvikelser enligt	12		
Byggnadsfrågor, frågan om nybyggnad för h. a. läroverket	117	257	26
Uppförande av ny folkskola å Blåsbo	117	256	
Uppförande av ny folkskola å Gideonsberg	79	176	
Uppförande av kolonihem i Söderbärke	61	138	
Uppförande av nytt pensionärshem i kv. Gulmåran å Gideonsbergsområdet	4, 86	7, 187	
Byggnadsförbud se **Nybyggnadsförbud**			
Byggnadsordning, ny, samt ny taxa å avgifter för ritningsgranskning och besiktningar m. m.	166	327	29
Båttrafiken, anskaffande av nya polletter till Elbafärjorna	140	281	
Civilförsvarsnämnden, anslag för avlönande av extra personal	32	65	
Distriktsläkare, val av två	23	49	
Donationer och fonder, mottagande av donation av Hildur Gabriella Hwasser	8	23	
Motion ang. gemensam förvaltning av stadens olika myndigheter underställda fonder	28	53	
Placering av donationsfondernas medel	2	2	
Understöd ur Torngrenska fonden till fru Olga Olauson för år 1949	8	24	
Drätselkammaren, ändring i reglementet för	37	77	
Länsstyrelsens fastställelse å d:o	67		
Ändring i reglementet för	22, 161	47, 305	
Räkenskapsberättelse för 1948	52	115	10
Drätselkontoret, instruktion för	29	56	
Dyrtidstillägg se **Löne- och anställningsfrågor**			
Elba, reparationsarbeten å restauranten	4	7	
Expropriation se **Fastighetshandel**			

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Fastighetshandel			
Avtal med ASEA, Fastighets AB Gideonsberg och Västerås Bostads AB för genomförande av stadsplan å Gideonsberg	39	86	
Avtal med ICA, AB Hakon Swenson m. fl. ang. vissa markområden	80	179	
Byte av mark			
Med Sigfrid E. Ramquist betr. Gryta 1[59] och Parkvägen 23	113	248	
Med AB Arvid Svensson ang. vissa markområden å Kungsängen	112	243	
Med Uppsala Universitet, Kungl. Maj:ts godkännande	55		
Expropriation, täckning av kostnaderna för expropriation av dels område av stadsägan nr 2382 F och dels stadsägan nr 5	74	162	
Av del av stadsägan nr 2402	139	280	
Grundrabatt avseende kv. Mården nr 3 och Älgen nr 1	78	171	
Avseende kv. Råbocken nr 1 och kv. Älgen nr 3	21	41	
Köp av			
Aggarön, fråga om	91	199	
Kv. Gerhard nr 1	65	152	
Hovdesta eller stadsäg. nr 1072, 1073, 1074, 1075, 1077	160	303	
Kv. Mina nr 4 (återförvärv)	10	26	
Stadsäg. nr 249	3	5	
Stadsäg. nr 355	161	303	
Stadsäg. nr 778 A	3	6	
Stadsäg. nr 1072, 1073, 1074, 1075, 1077	160	303	
Stadsäg. nr 1918	61	137	
Tomträttsupplåtelser			
Huvudgrunder för tomträttsupplåtelser för bostadsändamål i Västerås	138, 159		28
Fattigvården, länsstyrelsens fastställelse av reglemente för	107		
Festplats, fråga om iordningställande av område för	62	140	
Fjärrvärmedistribution, utredning av fråga om	36	77	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Flygfält			
Anslag för undersökning av motorbuller kring Hässlö flygfält	73	160	
Folkets Park, anslag för bidrag till öppethållande av under sommaren 1949	162	307	
Folkskolor			
Anordnande av prov. barnbespisning i Jakobsbergsskolan	5	10	
Fråga om lönereglering för lärare i övningsämnen vid	6	12	
Inköp av kokskåp för barnbespisningen till Korsängs- och Djäknebergsskolorna	76	167	
Inventarier till Gideonsbergsskolan	79	176	
Uppförande av ny folkskola å Blåsbo	117	256	
Uppförande av ny folkskola å Gideonsberg	79	176	
Folktandvården, vissa ändringsarbeten i lokalerna för	144	295	
Fonder			
Donationsfonder se **Donationer och fonder**			
Stadens egna:			
Särskilda fonden för allmänna byggnader, ändring av reglementet för	138	279	
Fondmedel, fråga om placering av donationsfondernas medel	2	2	
Friluftsbad, underhållsarbeten vid Johannisberg	63	142	
Församlingssyster, anslag till Västerås Missionsförsamling för verksamhet av under 1950	116	252	
Förvaltningsfastigheter, uppförande av stadshus	80, 90	198	19
Gasklocka, lågtrycks-, uppförande av	87	191	
Gastaxan, ändring i	36	74	
Gasverket se **Tekniska verken**			
Gatubelysningsanläggningar, tilläggsanslag för	140	282	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Gatunamn			
Bangatan	75	164	
Berghamravägen	74	163	
Björnövägen	74	164	
Brännugnsvägen, Bäckvägen, Framnäsvägen	74	163	
Gideonsbergsgatan, Gulmårastigen, Herrgårdsstigen, Hästhovsgatan, Kardborrstigen, Kumminstigen	75	164	
Lertagsvägen	74	163	
Majstigen	75	164	
Murtagsvägen	74	163	
Nordanbyvägen, Siggesborgsgatan	75	164	
Slungvägen	74	163	
Solvändegatan	75	164	
Taktegelvägen, Tegelbruksvägen, Tegelslagarvägen	74	163	
Vallmostigen, Violstigen, Vitmåragatan	75	164	
Gatu- och vägarbeten			
Asfaltering av div. gator	61	137	
Baldersgatan	104	233	
Bangatan	87	190	
Djuphamnsområdet	112	244	
Drottninggatan, Föreningsgatan	61	137	
Gideonsbergsgatan	37	78	
Hammarbygatan	112	244	
Humlegatan	87	190	
Humlegatan—Hästhovsgatan, gångväg mellan	87	190	
Hållgatan—Kristinagatan, omläggning av gatukors	61	137	
Hästhovsgatan	87	190	
Klockartorpsgatan, Knektgatan	104	233	
Kronvägen, tillfart från	112	244	
Lekgatan	104	233	
Långmårtensgatan	37	78	
Nansengatan, Polhemsgatan	104	233	
Skepparbacken, parkeringsplats	51	111	
Skogsvägen	51	111	
S:a Ursulas väg	61	137	
S:t Örjansgatan	51	111	
Stora gatan	112	244	
Tunbyvägen	51	111	
Valhallagatan, gångväg i gatans förlängning	104	233	
Vegagatan, Östermalmsgatan	104	233	
Tilläggsanslag under 1949 m. m.	76	167	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Grundrabatt se **Fastighetshandel**			
Hamnar			
Bogserbåt, inköp av	76	168	
Brosvängkranar till östra kajen, tilläggsanslag för	76	168	
Djuphamnen, tilläggsanslag för utbyggnad av	104		24
Nockspel, anslag till	144	295	
Oljeledningar till djuphamnen	76	168	
Hamnmagasin, tilläggsanslag för flyttning av	35	74	
Hemkonsulent, motion ang. utredning av frågan om anställande av inom staden	56, 137	276	
Hemvärnet, anslag till	113	246	
Hundskatt, fastställande av för 1950	126		22, 23
Hwasser, Hildur Gabriella, mottagande av donation av	8	23	
Högre allmänna läroverket, se **Läroverket**			
Idrottsplatser, motion ang. anläggande av konstfrusen skridskobana å Arosvallen	179		
Idrottsstyrelsen, inköp av militärbaracker, avsedda som omklädningsrum vid idrottsplatser	17	32	
tilläggsanslag för reparations- och målningsarbeten i idrottshallen	103	231	
Inkorporering, bestämmelser ang. stadsfullmäktigeval vid vidgad kommun i samband med kommunreformens ikraftträdande	145	298	
Instruktion för drätselkontoret	29	56	
för tekniska verkens tjänstemän, ändrad lydelse av	100	217	
Se även **Reglementen**			
Intressekontor, tecknande av borgen för stadens tjänstemän och arbetare	5	11	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Inventarier			
Inköp av			
till Gideonsbergsskolan	79	176	
till Korsängs- och Djäknebergsskolorna	76	167	
till pensionsnämndernas expedition	59	129	3
Koloniverksamhet			
Uppförande av kolonihem i Söderbärke	61	138	
Kommunala flickskolan			
Iordningställande av område kring	86	188	
Kommunala förtroendemän			
Val av	11	29	
	12	28	
	12		
	24	51	
	25	52	
	25		
	39	94	
	40	95	
	40	96	
	66	154	
	66		
	93	204	
	105	234	
	106		
	127	260	
	128	260	
	146-157		27
	172	344	
	172-177		31
	178		
Yttrande över kommunallagskommitténs betänkande med förslag till ändrade bestämmelser om ersättning åt innehavare av kommunala förtroendeuppdrag	100	220	
Ändrad mandattid för nämndemän	92	204	
Kommunindelning, bestämmelser ang. stadsfullmäktigeval vid vidgad kommun i samband med kommunreformens ikraftträdande	145	298	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Ser. B nr
Kristidsnämnden, avveckling av nämndens verksamhet	113	245	
Länsstyrelsens skrivelse ang. d:o	157		
Kulturutbyte med övriga nordiska länder, tilläggsanslag till	79	176	
Kuratorsverksamhet se **Socialkuratorsverksamhet**			
Ledningar			
Antagande av nya villkor och bestämmelser ang. utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten samt anslutningar till desamma	38	79	
Avlopps-			
Omläggning av över tomten nr 4 kv. Kungsängen	21	42	
Betongkulvert, anläggande av å stadsägan nr 2239 AD	77	171	
Elektriska			
Anslutning till högspänningsnätet av transformatorstation å Södra Skallberget	48	99	
Från kraftverket till provisorisk transformatorkiosk norr om kv. Hanen (stamkabel)	88	192	
Förstärkning av överföringslinjen från kraftverket till Hässlö	36	76	
Till bostadsområdet vid CVV (jordkablar)	87	190	
Till Byggnads AB Mimers hus i kv. Vargen (jordkablar)	77	170	
Till kv. Hanen och Skjutvallen (jordkablar)	111	240	
Till tomten nr 1 i kv. Ångpannan (jordkablar)	102	228	
Gas-			
i Rikshuvudvägen	51	113	
Vatten-			
i Edmansgatan	141	283	
i Klockartorpsgatan	141	283	
till Nedre Hyttvägen	51	113	
Vatten-, Huvud-			
från Skiljebo till planerat nytt vattentorn å Skallberget	116	253	
i Tegnérgatan	51	113	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Vatten- och avlopps-			
Bergsvägen	46	97	
Gjuterivägen, del av	46, 47	97, 98	
Jakobsgatan	47	98	
Jonasborgsvägen	46	97	
till Nedre Hyttvägen	51	113	
å norra Gideonsbergsområdet mellan Emausbäcken och Gideonsbergsgatan	140	282	
Rikshuvudvägen	51	113	
Skomakarvägen	46	97	
s. k. Skyttevägen, del av	46	97	
Sotargatan	47	98	
Stockholmsvägen	18, 47	37, 98	
Vatten-, avlopps- och regnvattenledningar till stadsägan nr 883	102	228	
Livräddningsberedskap, motion ang. vidtagande av åtgärder för höjande av	93		
Luftskyddsrum, komplettering av skyddsrummen i Jakobsbergsskolan	30	59	
Lån, Kungl. Finansdepartementets skrivelse ang. tillstånd till viss upplåning	177		
Läkarjour, motion ang. fråga om ordnande av	67, 167	330	
Läroverket, frågan om nybyggnad för	117	257	26
Socialkuratorsverksamhet vid	99	214	
Löne- och anställningsfrågor			
Dyrtidstillägg:			
Fastställande av vissa för 1950	170	339	
Inrättande av ordinarie befattningar som:			
Arbetsförman vid vattenverket	133	266	
Barnsköterska vid Uddens koloni (avslag)	6	17	
Befallningsman å Johannisbergs och Nordanby gårdar	49	101	
Föreståndare vid varmbadhuset	141	285	
Föreståndarinna vid Uddens koloni (avslag)	6	17	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Hemvårdarinna	96	208	
Kanslibiträde å folkskoleexpeditionen (avslag)	135	270	
Kartriterska vid tekniska verken, (avslag)	133	266	
Kontorsbiträde hos barnavårdsnämnden	136	272	
Kontorsbiträde vid centralregistret å polisverket	136	273	
Kontorsbiträde å yrkesskolornas expedition	142	287	
Maskinist, biträdande, å hamnens bogserbåt	72	158	
Maskinist vid vattenverket	133	265	
Ritare, andre, vid tekniska verken	133	266	
Skolsköterska	132	264	
Skrivbiträde å hälsovårdsbyrån (avslag)	134	269	
Skrivbiträde å lantegendomsnämndens kontor	135	271	
Skrivbiträde å pensionsnämndernas expedition	59	129	3
Skrivbiträde å stadsfogdekontoret	49	103	
Skrivbiträde vid ålderdomshemmet	96	209	
Socialvårdssekreterare	95	207	
Underingenjör å stadsarkitektkontoret	101	226	
Inrättande av arvodestjänst som:			
Överlärare vid folkskolornas specialklasser	141	283	
Inrättande av extra befattningar som:			
Byråföreståndare å pensionsnämndernas expedition	59	129	3
Kontorsbiträde vid folkskoleexpeditionen	135	270	
Mätartekniker vid elverket	133	266	
Mätartekniker vid gas- och vattenverken	133	266	
Naturaförmåner:			
Fastställande av för befallningsmannatjänsterna å Johannisberg och Nordanby	49	101	
Värdering av för vissa av stadens befattningshavare för 1950	170	340	
Omändring av ordinarie befattningar:			
Från kanslibiträde vid magistraten till kontorist	143	291	
Från kontorsbiträde vid drätselkontoret till kanslibiträde	143	291	
Från kontorsbiträde vid poliskammaren till kanslibiträde	143	291	
Från maskinist å bogserbåten till förste maskinist	142	289	
Från skrivbiträde vid parkkontoret till kontorsbiträde	143	291	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Uppflyttning av befattningar i högre lönegrad:			
Exekutionsbiträde	49	103	
Sömmerska vid ålderdomshemmet	169	337	
Tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet	101	225	
Återbesättande av ordinarie befattningar som:			
Barnträdgårdslärarinna	71, 143	156, 290	
Brandförman	34	70	
Eldare vid varmbadhuset	89	194	
Exekutionsbiträde, tre befattningar	49	103	
Folkskoleinspektör	177		
Gatuförman vid byggnadskontoret	72	159	
Hemvårdarinna	96, 168	208, 336	
Hälsovårdsinspektör	89	194	
Kartriterska vid byggnadskontoret	21	41	
Kartriterska å stadsingenjörskontoret	58, 110, 114	129, 237, 250	
Kontorsbiträde vid drätselkontoret	110	237	
Maskinist vid stadens färjor	97	210	
Montörförman vid elverket	132	265	
Mätningsingenjör	75	166	
Mätningstekniker	20	40	
Schaktmästare vid vattenverket	34	71	
Skrivbiträde vid avlöningskontoret	168	336	
Skrivbiträde vid drätselkontoret	110	237	
Skrivbiträde vid fastighetskontoret	168	336	
Skrivbiträde vid magistraten	58	129	
Skrivbiträde vid stadskansliet	88, 136	193, 274	
Skrivbiträde vid tekniska verken	134	268	
Skrivbiträde vid uppbördsverket	7, 20, 72	18, 41, 159	
Stadskamrer	33	70	
Syssloman vid ålderdomshemmet	115	251	
Tekniker vid byggnadskontoret	115	250	
Transportmästare vid vattenverket	92		
Verkmästare vid byggnadskontoret	97	210	
Vägtekniker vid byggnadskontoret	41		
Diverse frågor:			
Anslag för avlönande av extra personal å civilförsvarsbyrån	32	65	
Anslag till pensionsnämnderna för vikarie åt kuratorn samt för tillfälliga biträden	34	71	
Anslag till vikarie vid rådhusrätten	169	339	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Avtal med statsverket ang. fördelning av kostnaderna för avlönande och pensionering av två vaktmästare vid elektrotekniska fackskolan	163	310	
Ersättning till lärare för vakthållning vid folkskolornas barnbespisning	110	238	
Fastställande av provisoriska grunder för beräkning av pensionsunderlag för vissa nyinrättade befattningar	70	155	
Fråga om avlöningen till extra lärare i gymnastik, teckning och sång vid folkskolorna	164	312	
Fråga om lönereglering för lärare i övningsämnen vid folkskolorna	6	12	
Fråga om nedsättning av befattningen som barnträdgårdslärarinna i lönegradsplacering	71	156	
Fråga om provisoriska lönetillägg till lärare i manlig och kvinnlig slöjd samt hushållsgöromål vid folkskolorna	170	341	
Kungl. Maj:ts fastställelse å lönestat för rådhusrätten och magistraten	56		
Länsstyrelsens resolution ang. ändring i löneplanen betr. extra poliskonstaplar	83		
Löneförmåner till kontorsbiträde vid socialvårdsbyrån under sjukdom	101	227	
Löneförmåner till stadsplaneteknikern under sjukdom	71, 169	156, 337	
Lönereglering för stadens exekutorer m. m.	49	103	
Yttrande över Polisföreningen Kamraternas besvär i anledning av länsstyrelsens fastställelse å övergångsbestämmelse till 1947 års löneplan	98	211	
Yttrande över f. kriminalkonstapeln Georg Söders och f. poliskonstapeln Enok Svalbergs besvär över länsstyrelsens beslut ang. deras pensionering	98	213	
Tilläggsanslag till magistraten för avlönande av extra och tillfälliga biträden	137	275	
Ålderstillägg till assessorn vid rådhusrätten	73	159	
Magistraten			
Anslag för ersättning till medlare i äktenskapstvister	63	143	
Anslag för studiebesök vid vissa fångvårdsanstalter	60	133	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Magistraten och Rådhusrätten			
Anslag till vikarie vid rådhusrätten	169	339	
Kungl. Maj:ts fastställelse å lönestat för	56		
Mariaberget, iordningställande av	86	188	
Markundersökningar vid djuphamnsområdet, hammarbyområdet och delar av Johannisberg	35	73	
Medlare i äktenskapstvister, ersättning till	63	143	
Motion			
Ang. anläggande av konstfrusen skridskobana å Arosvallen	179		
Ang. iordningställande av provisorisk avloppsledning inom Brandthovda egnahemsområde	67		
Ang. fickpengar åt medellösa sanatoriepatienter	2	1	
Ang. anslag för utdelning av stipendier åt ungdomar från Västerås för genomgång av folkhögskola	129		
Ang. gemensam förvaltning av stadens olika myndigheter underställda fonder	28	53	
Ang. anställande av hemkonsulent i Västerås	56, 137	276	
Ang. inrättande av installationsavdelning vid tekniska verken	78	173	
Ang. vidtagande av åtgärder för höjande av livräddningsberedskapen	93		
Ang. läkarjour	67, 167	330	
Ang. kommunal stuveriverksamhet	171		30
Ang. öppnande av systugor i staden	29	54	
Naturaförmåner se **Löne- och anställningsfrågor**			
Nybyggnadsförbud			
för del av Apalbyområdet, förlängning av	38	85	
Länsstyrelsens fastställelse	67		
Kungl. Maj:ts fastställelse	107		
Nykterhetsnämnden, anslag till för stödjande av Sällskapet Länkarnas i Västerås verksamhet	113	247	
Nytt reglemente för	166	325	
Uppdrag för att avgiva yttranden över ansökningar om tillfälliga utskänkningsrättigheter	126	258	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Nämndemän, val av ny	25	52	
Ändrad mandattid för	92	204	
Oljeledningar till djuphamnen	76	168	
Pensionsdistrikt, ändring av stadens indelning i	165	323	
Pensionsfrågor			
Avtal med statsverket ang. fördelning av kostnaderna för avlönande och pensionering av två vaktmästare vid elektrotekniska fackskolan	163	310	
Fastställande av provisoriska grunder för beräkning av pensionsunderlag för vissa nyinrättade befattningar	70	155	
Fribrev å pension, anslag för engångsinbetalning för avgångna befattningshavare	164	313	
Fråga om pensionstillägg till en förutvarande brandmästare	35	72	
Pension till e. mätningsteknikern G. Heijkorn	32	64	
Pension till skolstäderskan Elsa Elisabet Svangren	131	263	
Yttrande över f. kriminalkonstapeln Georg Söders och f. poliskonstapeln Enok Svalbergs besvär över länsstyrelsens beslut ang. deras pensionering	98	213	
Pensionsnämnderna			
Anslag för anskaffande av inventarier	59	129	3
Anslag för avlönande av kontorspersonal intill 1949 års slut	59	129	3
Anslag till vikarie åt kuratorn samt för tillfälliga biträden	34	71	
Inredande av lokaler i nämndhusets källarvåning	144	295	
Omorganisation av	59	129	3
Pensionsreglementet för stadens befattningshavare och arbetare, tillägg till	33	66, 68	
Pensionsunderstöd till			
Andersson, Oskar Gottfrid, grovarbetare	97	211	
Johansson, Per August, grovarbetare	41		6
Morell, Karl Konrad, f. renhållningsarbetare	31	64	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Pensionärshem			
Uppförande av i kv. Gulmåran å Gideonsbergsområdet	4, 86	7, 187	
I kv. Lodet, Kungl. Maj:ts beslut om statsbidrag till	56		
Pilsnerdricka			
Yttrande över ansökningar att försälja:			
Västerås Kafé AB genom Gösta Lundberg	81	185	
Yttranden över ansökningar att utskänka:			
Hedrén, Selma Emelia	52	123	
Jansson, Agda Eugenia	53	124	
Johansson, Johan Evald	53	125	
Larsson, Märta Viktoria	54	125	
Möller, Ebba Gurli Elvira	54	126	
Palmqvist, Gustav Rickard	55	126	
Rehnberg, Svea Vilhelmina	127	259	
Serrander, Märta Lovisa	55	127	
Sundkvist, K. A. L.	81	183	
Reglemente			
För Västerås stads brandväsende, upphävande av	8	22	
För drätselkammaren, ändring i	37	77	
Länsstyrelsens fastställelse	67		
För drätselkammaren, ändring i	22, 161	47, 305	
För fattigvården,länsstyrelsens fastställelse av	107		
För nykterhetsnämnden, nytt	166	325	
För Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader	138	279	
Se även **Instruktioner**			
Renhållningsväsendet			
Anslag för besök i U. S. A. i och för studium av frågan ang. kvittblivning av sopor m. m.	17	33	
Anslag för genomförande av nytt sophämtningssystem	78	172	
Reparations- och underhållsarbeten			
Å barnhemmet vid Sommarro	104	232	
Å Elbarestauranten	4	7	
I idrottshallen, tilläggsanslag för	103	231	
Johannisbergs friluftsbad	63	142	
Stadens förråd	162	307	
Stadspaviljongen	63	142	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Restavgifter, vissa spörsmål med avseende å restavgifter enl. uppbördsförordningen	162	306	
Revisionsberättelse, stadsrevisionens för 1948	89	194	
Rusdryckshantering			
Tillstånd för System AB till årsutskänkning av vin och spritdrycker	11	27	
Tillstånd för System AB till utsträckt utskänkningstid å stadens restauranter	106	235	
Länsstyrelsens tillstånd	128		
Uppdrag för nykterhetsnämnden att avgiva yttranden över ansökningar om tillfälliga utskänkningsrättigheter	126	258	
Räkenskapsberättelse, drätselkammarens och tekniska verkens för 1948	52	115	10
Sanatoriepatienter, motion om fickpengar åt medellösa	2	1	
Sjukvårdskurs, anslag för utbildning av viss personal i samarittjänst	7	18	
Slottsbron, ombyggnad av	62	141	
Socialkuratorsverksamhet			
Vid läroverket	99	214	
Vid stadens högre skolor	115	251	
Sophämtningssystem, anslag för genomförande av nytt	78	172	
Stadens förråd, anslag för ordnande av förbättrade personalutrymmen vid	162	307	
Stadsfullmäktige			
Bestämmelser om val i samband med kommunindelningens ikraftträdande	145	298	
Förteckning över oavgjorda ärenden m. m.	15, 28		2
Ledamot, avgående	25, 106		
Ledamot, ny (Rudmar Thunell)	27		
Val av ordförande och vice ordförande för 1950	178		

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Stadshus, uppförande av	80, 90	198	19
Stadsplan			
För skolområde öster om Aroslund, ändring och utvidgning av	60	134	
Kungl. Maj:ts fastställelse	128		
För del av kv. Blåsbo, ändring av	19	37	
Länsstyrelsens fastställelse	83		
För Norra Gideonsbergsområdet, ändring och utvidgning av	39	87	
Kungl. Maj:ts fastställelse	93		
För kv. Nella och Neta m. fl., ändring av	112	241	
För kv. Ottar, ändring av	3	3	
Kungl. Maj:ts fastställelse	82		
För kv. Älgen, del av, m. m., ändring av	8	19	
För område vid Östra kajen, ändring av	51	111	
Kungl. Maj:ts fastställelse	93		
Stadsrevisionen, berättelse över 1948 års förvaltning och räkenskaper	89	194	
Stipendier			
Motion om anslag för utdelning av åt ungdomar från Västerås för genomgång av folkhögskola	129		
Stuveriverksamhet, kommunal, utredning om	171		30
Sundinska huset, iordningställande av ytterligare utrymme till ungdomsvårdslokal	50	109	
Svenska Stadsförbundet, anslag för utvidgning av förbundets förhandlingsverksamhet	163	308	
Systugor, motion om öppnande av systugor i staden	29	54	
Taxa			
Å avgifter för ritningsgranskning och besiktningar m. m., ny	166	327	
Gas-, ändring av	36	74	
Tekniska verken			
Anslag för inköp av baracker för gasverkets behov	103	229	
Anslag för lågtryckskompressor samt tillbyggnad av kompressorhuset vid gasverket	111	239	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Anslag för utförande av en lågtrycksgasklocka	87	191	
Anslag för utförande av en fyrkammarvertikalugn vid gasverket	22	43	
Anslag för utredning av fråga om fjärrvärmedistribution	36	77	
Anslutningsavgifter betr. ledningar till viss staden tillhörig mark	30	60	
Antagande av nya villkor och bestämmelser ang. utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten samt anslutningar till desamma	38	79	
Bokslut för 1948	52	115	10
Instruktion för tekniska verkens tjänstemän, ändrad lydelse av	100	217	
Motion om inrättande av installationsavdelning vid	78	173	
Räkenskapsberättelse för 1948	70		18
Tilläggskontrakt med AB Svenska Metallverken ang. gasleverans	22	43	
Tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare, ändringar i	64, 65 88, 143	149, 151 193, 291	
Tjänstgöringsreglemente för stadens extra befattningshavare, nytt	165	315	
Tjänstgörings- och avlöningsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare			
Kungl. Maj:ts fastställelse betr. magistratens befattningshavare samt stadsfiskalen-polismästaren	56		
Kungl. Maj:ts fastställelse av avlöningsförmånerna för stadsfogden	41		
Länsstyrelsens utslag på besvär av Sten Fägerstam m. fl. över stadsfullmäktiges beslut om nytt	42		
Tomträttsupplåtelser se Fastighetshandel			
Tomträttsinstitut, anslag för bestridande av stadens andel i kostnaderna för	99	215	
Torngrenska fonden, understöd till fru Olga Olauson för år 1949	8	24	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Transformatorstation			
Vid Haga Parkgata, utrustning och komplettering av	88	192	
Vid Hammarbacksvägen	18	36	
Norr om kv. Hanen, utrustning och komplettering av	88	192	
Å södra Skallberget, anslutning till högspänningsnätet	48	99	
I kv. Åkervindan	36	76	
Turbinbron, ombyggnad av	62	141	
Ungdomsvård, anslag till iordningställande av ytterligare lokalutrymmen i Sundinska huset	50	109	
Anslag till Västeråskretsen av Unga Örnar för inredning av hobbylokaler	92	202	
Fördelning av anslag för bestridande av olika ungdomsorganisationers lokalkostnader	42		
Uppbördsförordningen, vissa spörsmål med avseende å restavgifter enl. uppbördsförordningen	162	306	
Utgifts- och inkomststat för 1950	117		22, 23
Val av kommunala förtroendemän se **Kommunala förtroendemän**			
Vattenverket			
Anslag för två infiltreringsbassänger vid	77	169	
Avtal med Kronan om upplåtelse av mark för utvidgning av vattenverkets anläggningar vid Hässlö	105		25
Västerås Arbetarinstitut, tilläggsanslag för biblioteksverksamhet	30	58	
Västeråskretsen av Unga Örnar, anslag till inredning av hobbylokaler	92	202	
Västerås kvarn, anslag för ombyggnad av sumpen vid	51	110	
Västerås Missionsförsamling, anslag till för församlingssysterns verksamhet under 1950	116	252	
Västerås Musikskola, tilläggsanslag till	103	230	

	Protokoll sid.	Handlingar Ser. A sid.	Handlingar Ser. B nr
Västerås Teater AB, anslag till verksamheten under år 1948	9	24	
Yttrande			
Över kommunallagskommitténs betänkande med förslag till ändrade bestämmelser om ersättning åt innehavare av kommunala förtroendeuppdrag	100	220	
Över Polisföreningen Kamraternas besvär i anledning av länsstyrelsens fastställelse å övergångsbestämmelse till 1947 års löneplan	98	211	
Över f. kriminalkonstapeln Georg Söders och f. poliskonstapeln Enok Svalbergs besvär över länsstyrelsens beslut ang. deras pensionering	98	213	
Över Socialvårdskommitténs förslag till lag om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring	10	27	1
Ålderdomshemmet			
Anslag för utredning ang. om- och tillbyggnad	73	161	
Årsberättelser			
Badhusstyrelsens för 1948	46		8
Barnavårdsnämndens för 1948	70		15
Barnstugestyrelsens för 1948	28		5
Bostadsförmedlingens för 1948	45		7
Brandstyrelsens för 1948	70		17
Byggnadskontorets för 1948	57		11
Fastighetskontorets för 1948	86		21
Fattigvårdsstyrelsens för 1948	69		14
Hemhjälpsnämndens för 1948	58		13
Hälsovårdsnämndens för 1948	58		12
Idrottsstyrelsens för 1948	70		16
Nykterhetsnämndens för 1948	28		4
Parkstyrelsens för 1948	85		20
Tekniska verkens för 1948	70		18
Ungdomsnämndens för 1948	70		15
Ungdomsvårdsstyrelsens för 1948	46		9
Årsutskänkning av vin och spritdrycker, tillstånd för System AB till	11	27	
Tillstånd för System AB till utsträckt utskänkningstid å stadens restauranter	106	235	
Länsstyrelsens tillstånd	128		

Västerås 1950. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

PROTOKOLL

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Protokoll, hållet vid stadsfullmäktiges i Västerås sammanträden följande dagar år 1949.

Den 27 januari 1949.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Eklund, Lundkvist, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Magnusson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg och herr Eric Lindgren.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr David Johansson, fru Bergsten och herr Ivan Hellström.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 1. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Sund och Hellblom att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 2 februari 1949, klockan 13.30.

§ 2. **Motion ang. fickpengar till medellösa sanatoriepatienter.**

Vid sammanträde den 26 augusti 1948 remitterade stadsfullmäktige till fattigvårdsstyrelsen och drätselkammaren för yttranden en av fullmäktigeledamöterna Stig Ek och Folke Lindqvist ingiven motion angående fickpengar till medellösa sanatoriepatienter.

I häröver den 16 november 1948 avgivet utlåtande hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl avstyrkt bifall till motionen.

Ledamoten av fattigvårdsstyrelsen, herr Lindqvist, hade reserverat sig för bifall till densamma.

Drätselkammaren hade i yttrande den 7 januari 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla fattigvårdsstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 1 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Ek med instämmande av herr Lindqvist yrkade bifall till motionen, varemot herr Eklund med instämmande av herrar Jonsson och Sjöblom yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 3. **Bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna Brandstodsbolag m. fl.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 januari 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med tacksamhet emottaga ett av Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod lämnat bidrag för år 1948 å tillhopa 12.400 kronor samt *att* beloppet skulle tills vidare fonderas för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles kunde bestämma, disponeras för ändamål, som kunde vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsen.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 2 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 4. **Ang. placering av donationsfondernas medel.**

I skrivelse den 7 januari 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* teckna stadens borgen å dels ett belopp av 657.730 kronor dels ock ett belopp om högst 325.000 kronor, vilka medel tillhörande stadens donationsfonder utlånats till Byggnads AB Mimer i Västerås mot säkerhet av inteckningar samt *att* hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att ingå ifrågavarande borgen.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 3 ser. A) och efter yttranden av herrar Turén, Eklund och Nyman, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 5. **Förslag till ändring av stadsplanen för kv. Ottar m. m.**

I skrivelse den 20 december 1948 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 1 oktober 1948 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Ottar m. m. samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i häröver den 7 januari 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 4 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 6. **Förvärv av stadsägan nr 249.**

I skrivelse den 7 januari 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga kammaren att för en köpeskilling av 23.500 kronor och på villkor i övrigt, som drätselkammaren funne vara för staden antagbara, förvärva stadsägan nr 249 i Västerås samt *att* för genomförande av förvärvet anvisa kammaren ett anslag å 23.500 kronor att täckas av uttaxerade medel.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 5 ser. A) och efter yttranden av herrar Lindqvist och Eklund beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 7. **Förvärv av stadsägan nr 778 A.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 januari 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga kammaren att teckna avtal om förvärv för stadens räkning av fastigheten stadsägan nr 778 A för en köpeskilling av 22.000 kronor och på villkor i övrigt, som drätselkammaren kunde finna vara för staden antagbara, samt *att* för ändamålet anvisa ett anslag å 22.000 kronor att täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 6 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 8. **Fråga om utförande av vissa reparationsarbeten å Elba.**

Uti skrivelse den 9 december 1948 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med ett i skrivelsen framfört förslag gå i författning om utförande av erforderliga reparationsarbeten å restaurantanläggningen å Elba samt *att* uppdraga åt kammaren att i sinom tid inkomma till stadsfullmäktige med begäran om erforderligt anslag samt med förslag till täckning härav.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 7 ser. A) uppstod överläggning, varunder yttrade sig herrar Matell, Persson, Eric R. Carlsson, Eklund och Turén. Den sistnämnde yrkade bifall till drätselkammarens förslag i första att-satsen samt att andra att-satsen erhölle följande lydelse: "*att* härav föranledd utgift till ett belopp av 75.000 kronor skall täckas av i årets stat upptaget anslag å samma belopp för ombyggnad och modernisering av restaurantbyggnaden å Elba samt till återstående del av 'tillgängliga medel', ävensom att uppdraga åt kammaren att i sinom tid inkomma till stadsfullmäktige med förslag om täckning av sistnämnda del av anslaget".

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning i enlighet med herr Turéns förslag.

§ 9. **Fråga om uppförande av nytt pensionärshem å Gideonsbergsområdet.**

I skrivelse den 30 november 1948 hade Västerås stads pensionärshemsstyrelse på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för uppförande av ett blivande pensionärshem i enlighet med i skrivelsen framställt förslag reservera en inom södra delen av nuvarande kvarteret Gulmåran belägen tomt å Gideonsbergsområdet samt att uppdraga åt styrelsen att inkomma med fullständigt förslag till uppförande av pensionärshem å ifrågavarande tomt ävensom begäran om härför erforderligt anslag.

Drätselkammaren hade i häröver den 9 december 1948 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla pensionärshemsstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 8 ser. A) uppstod överläggning, varunder yttrade sig fru Barkman samt herrar Matell, Karl Pettersson, Sjöblom, Eklund, Ek, Alwestrand, Hugo Ericsson och fru Helga Hall. Under överläggningen yrkade herr Karl Pettersson, att ärendet

skulle återremitteras till pensionärshemsstyrelsen, varemot herr Eklund med instämmande av herrar Alwestrand, Matell och Hugo Ericsson yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning ställdes till en början proposition mellan å ena sidan herr Karl Petterssons återremissyrkande, och å andra sidan, yrkandet att ärendet skulle avgöras denna dag, och beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med sistnämnda yrkande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning bifalla pensionärshemsstyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 10. **Anslag för anordnande av provisorisk barnbespisning i Jakobsbergsskolan.**

I skrivelse den 3 december 1948 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag å 21.500 kronor för anordnande av provisorisk barnbespisning i Jakobsbergsskolan.

Drätselkammaren hade i yttrande den 9 december 1948 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 27.500 kronor, *att* härav föranledd utgift, till den del densamma icke täcktes av statsbidrag, skulle bestridas av i 1949 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt *att* uppdraga åt folkskolestyrelsen att hos vederbörande myndighet hemställa om största möjliga statsbidrag till kostnaderna ifråga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 9 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 11. **Borgen för intressekontorsverksamhet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 januari 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för år 1949 teckna borgen dels för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank Aktiebolag intill ett högsta belopp av 20.000 kronor, dels ock för Västerås stads Arbetares Intressekontorsverksamhet hos Västerås stads sparbank intill ett högsta belopp av 5.000 kronor, allt på tidigare medgivna villkor.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 10 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 12. **Fråga om löneregleringen för lärare i övningsämnen vid folkskolorna.**

I skrivelse den 18 oktober 1948 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta, att med tillämpning fr. o. m. den 1 juli 1948 intill den 1 juli 1949 placera ordinarie och extra ordinarie lärare i manlig och kvinnlig slöjd samt hushållsgöromål vid Västerås stads folkskolor uti de i skrivelsen angivna lönegraderna i enlighet med principbeslut av 1948 års riksdag, att för samma tid tillerkänna timlärare i nämnda tre ämnen arvoden enligt det förslag till avlöningsreglemente, som 1941 års lärarlönesakkunniga framlagt i betänkande 1947, att beslutet icke skulle föranleda löneminskning för nu anställda lärare, att för löneregleringens genomförande anvisa folkskolestyrelsen erforderliga tilläggsanslag för 1948 och 1949 samt att uppdraga åt folkskolestyrelsen att, om så skulle visa sig erforderligt, underställa beslutet Kungl. Skolöverstyrelsen för godkännande.

Folkskolestyrelsen hade i yttrande den 3 december 1948 framhållit, att den föreslagna regleringen vore svår att genomföra efter de grunder, som anvisats av löne- och avtalsnämnden, samt att ett beslut om inplacering av ifrågavarande övningslärare, därest nuvarande bestämmelser om tjänstgöringsskyldigheten per vecka skulle bibehållas oförändrade, måste kompletteras med föreskrifter om hur timlärararvodet skulle beräknas samt bestämmelser om tillgodoräknande av tidigare tjänstetid för löneklassuppflyttning m. m.

Genom yttrande den 9 december 1948 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avslå löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 11 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Engdahl yrkade, att ärendet skulle återremitteras till löne- och avtalsnämnden för närmare utredning. Herr Eklund biträdde nämnda yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning återremittera ärendet till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren.

§ 13. **Fråga om inrättande av ordinarie befattningar som föreståndarinna och som barnsköterska vid Uddens koloni.**

I skrivelse den 30 november 1948 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige från den 1 januari 1949 inrättade dels en ordinarie tjänst som föreståndarinna vid Uddens koloni i lönegrad 13, dels en ordinarie tjänst som barnsköterska

vid samma koloni i lönegrad 6 ävensom uppdraga åt barnstugestyrelsen att tillsätta nämnda befattningar.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 20 december 1948 föreslagit stadsfullmäktige besluta att avslå styrelsens framställning.

Drätselkammaren hade i yttrande den 13 januari 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

En ledamot av drätselkammaren, herr Lundberg, hade reserverat sig för bifall till barnstugestyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 12 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Lundberg yrkade bifall till barnstugestyrelsens förslag och herr Engdahl bifall till löne- och avtalsnämndens förslag samt fru Andrén yttrade sig utan yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 14. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.**

Uti skrivelse den 13 januari 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta en befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 19 januari 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 13 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 15. **Anslag för utbildning av viss personal i samarittjänst.**

Uti skrivelse den 13 januari 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för bestridande av kostnaderna för utbildning av i stadens arbetsföretag anställda i samarittjänst anvisa ett anslag å 2.700 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 14 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 16. **Förslag till ändring av stadsplanen för kv. Älgen m. m.**

I skrivelse den 10 januari 1949 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige med godkännande av ett av byggnadsnämnden den 1 november 1948 fattat beslut ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, del av kvarteret Älgen m. m.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 13 januari 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 15 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 17. **Upphävande av "reglementen för Västerås stads brandväsende".**

Brandstyrelsen hade i skrivelse den 25 augusti 1948 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att med omedelbar verkan upphäva av fullmäktige den 26 mars 1925 antagna "reglementen för Västerås stads brandväsende".

Genom utlåtande den 12 januari 1949 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla brandstyrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 16 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 18. **Mottagande av donation av Hildur Gabriella Hwasser.**

Uti skrivelse den 7 januari 1949 hade drätselkammaren föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* med tacksamhet emottaga en av Hildur Gabriella Hwasser i testamente den 21 november 1941 instiftad donation till stadens flickskola samt *att* donationsmedlen skulle förvaltas av drätselkammaren och disponeras av styrelsen för kommunala flickskolan i enlighet med donators föreskrifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 17 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 19. **Understöd ur Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka.**

Genom skrivelse den 13 januari 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* förklara hinder för

drätselkammaren icke möta att av Torngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olausson ett månatligt understöd av 100 kronor fr. o. m. 1949 års ingång tills vidare under samma år.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 18 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 20. **Anslag till Västerås' Teateraktiebolag.**

Uti skrivelse den 13 januari 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* ställa till Västerås' Teateraktiebolags förfogande ett belopp av 10.000 kronor såsom bidrag för verksamheten under år 1948 och för möjliggörande av avskrivningar å bolagets fastighet och inventarier samt *att* nämnda belopp skulle täckas av det i 1948 års stat under 15 Ö 698 upptagna anslag avseende garanti för Västerås Teateraktiebolag.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 19 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 21. **Ytterligare borgen å byggnadskreditiv för nybygge av småstugor å tomter vid Emaus gård.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 januari 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås u. p. a. dels ifråga om föreningens nybyggen å tomterna Kattfoten nris 2, 3, 7, 8 och 12 samt Snödroppen nris 2, 4 och 5 intill ett belopp uppgående till 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen godkända anskaffningskostnaden för nämnda åtta tomter, dock intill högst 240.000 kronor, dels ock i fråga om föreningens nybygge å tomten Kattfoten nr 13 intill 85 % av den på förut omförmält sätt bestämda anskaffningskostnaden, dock högst för denna tomt 30.000 kronor, i båda fallen mot sedvanlig inteckningssäkerhet och under villkor att stadens borgensåtagande finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, då ifrågavarande kreditivmedel börjat tagas i anspråk, samt att företaget anlitade av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 20 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 22. **Ang. återförvärv av tomten nr 4 i kv. Mina.**

Uti skrivelse den 13 januari 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av viss ersättning i samband med återförvärv av tomten nr 4 i kvarteret Mina bevilja ett anslag å 4.000 kronor samt *att* anslaget ifråga skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av skrivelsen (S. H. nr 21 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 23. **Yttrande över Socialvårdskommitténs förslag till lag om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 28 oktober 1948 till arbetslöshetsnämnden, fattigvårdsstyrelsen samt beredningsutskottet för yttranden remitterat Socialvårdskommitténs betänkande angående förslag till lag om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.

Arbetslöshetsnämnden hade i ett den 4 januari 1949 dagtecknat utlåtande förklarat sig förorda bifall till det av socialvårdskommitténs tvenne förslag, vilket betecknats med II, därvid nämnden emellertid framhållit angelägenheten av att bildandet av arbetslöshetskassor för de intresseorganisationer, vilka icke för närvarande bildat sådana, på allt sätt underlättades samt jämsides därmed försäkringsskyddet i socialförsäkringsnämnden påbyggdes.

Fattigvårdsstyrelsen hade den 4 januari 1949 beslutat att med hänsyn till den korta remisstiden och då ett mera ingående bedömande av hithörande frågor på grund därav ej medhunnits, icke begagna sig av tillfället att avgiva yttrande i ärendet.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 januari 1949 uttalat sig för alternativ II enligt socialvårdskommitténs förslag med vissa ändringar och modifikationer samt därvid tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad beredningsutskottet i skrivelsen närmare anfört.

Inom beredningsutskottet hade ledamöterna herrar Eric R. Carlsson, Persson och Jonsson förordat att stadsfullmäktige i första hand ville uttala sig för bibehållande av den frivilliga försäkringen i nuvarande arbetslöshetskassor och att inom detta system åtgärder vidtoges för utbyggande av den frivilliga verksamheten samt i andra hand, därest ett dylikt förslag icke skulle vinna bifall, för alternativ II i kommitténs betänkande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 22 ser. A och nr 1 ser. B) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Sjöberg med instämmande av herrar Erik Pettersson, Ek och Turén bifall till beredningsutskottets förslag samt herr Eric R. Carlsson med instämmande av herrar Persson, Lindgren, Sund och Thorén bifall till reservanternas inom beredningsutskottet förslag.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan herr Eric R. Carlssons yrkande och å andra sidan beredningsutskottets förslag beslöto stadsfullmäktige med 28 nejröster mot 21 jaröster de sistnämnda avgivna för bifall till herr Carlssons yrkande, att i ärendet avgiva yttrande i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 24. **Systemaktiebolagets i Västerås ansökan om tillstånd till årsutskänkning av vin och spritdrycker.**

Genom resolution den 16 december 1948 hade länsstyrelsen i Västmanlands län infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Systemaktiebolaget i Västerås till länsstyrelsen ingiven ansökan om tillstånd till årsutskänkning av rusdrycker i Västerås under tiden från och med den 1 oktober 1949 till och med den 30 september 1953, sålunda att bolaget erhölle tillstånd till årsutskänkning av spritdrycker och vin vid fem ställen i staden samt av enbart vin vid ett utskänkningsställe.

Poliskammaren och nykterhetsnämnden hade, kammaren i yttrande den 29 december 1948 och nämnden genom utlåtande den 4 januari 1949, tillstyrkt bifall till framställningen.

Genom yttrande den 12 januari 1949 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Systemaktiebolagets ifrågavarande ansökan om tillstånd till årsutskänkning av spritdrycker och vin i Västerås stad under tiden från och med den 1 oktober 1949 till och med den 30 september 1953.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 23 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 25. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 12 januari 1949 framfört förslag beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ersättare för roteombudet inom andra roten i Badelunda församling för tiden intill

den 1 april 1951 efter trädgårdsarbetaren Lennart Karlsson, vilken avflyttat från orten, utse målaren Nils Eriksson, Hälla, Badelunda. (S. H. nr 24 ser. A).

§ 26. **Val av kommunal förtroendeman.**

Vid sammanträde den 21 december 1948 remitterade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för yttrande och förslag en av stadsfullmäktiges dåvarande ordförande, herr Albert Lundkvist, ingiven framställning om entledigande från uppdragen såsom ledamot i följande understödsnämnder, nämligen "Nämnden över Sundinska understödsfonden för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen", "Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål" samt "Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond".

I yttrande den 12 januari 1949 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna herr Lundkvists avsägelse samt *att* till efterträdare efter honom i nämnderna för Sundinska fonderna intill 1949 års utgång och i nämnden för Mobergska fonden intill 1950 års utgång utse stadsfullmäktiges nuvarande ordförande, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson. (S. H. nr 25 ser. A).

§ 27. **Herr C. W. Karlssons avsägelse av kommunalt uppdrag.**

I skrivelse den 11 januari 1949 hade skorstensfejaremästaren C. W. Karlsson avsagt sig uppdraget såsom ledamot av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till beredningsutskottet för yttrande och förslag.

§ 28. **Länsstyrelsens res. ang. fastst. å kommunala avvikelser enl. butikstängningslagen.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 31 december 1948 angående fastställelse av stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1948 om kommunala avvikelser för öppethållande av butiker inom staden.

§ 29. **Länsstyrelsens res. ang. fastställelse å arvodena till ordf. i löne- och avtalsnämnden samt barnavårdsnämnden.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 8 januari 1949 rörande fastställelse å stadsfullmäktiges beslut den 28 oktober 1948 angående höjning av arvodena till ordföranden i löne- och avtalsnämnden samt ordföranden i barnavårdsnämnden för år 1949.

§ 30. **Tackskrivelse från doktor C. Idar.**

Anmäldes och lades till handlingarna skrivelse från f. andre stadsläkaren C. Idar med tack för uppvaktningen å 70-årsdagen.

In fidem:

PER SIÖSTEEN

Justerat den 2 februari 1949.

GUSTAF OLSSON

Gustaf Sund *O. M. Hellblom*

Offentligen uppläst den 2 februari 1949; betygar

Ex officio:

Per Siösteen

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

1949 den 24 februari.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, David Johansson, Hellblom, Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Magnusson, Lindström och Ernfrid Carlsson, fru Linderborg och herr Lindgren.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Eklund och Lundkvist, fru Berg, herrar Erik Pettersson, Ivan Hellström, Brandt och Edvin Johansson ävensom fru Schörling.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 31. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Ernst Johansson och David Johansson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammmanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 2 mars 1949, klockan 13.30.

§ 32. **Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden.**

Med skrivelse den 14 februari 1949 hade stadsfullmäktiges sekreterare överlämnat förteckning över *dels* sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsatte särskild utredning, *dels ock* sådana av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av någon anledning ännu icke blivit verkställda. (S.H. nr 2 ser. B).

På yrkanden av herr Wiktor Persson beslöto stadsfullmäktige bordlägga ärendet till nästa sammanträde.

§ 33. **Tilläggsanslag för två brandbilar.**

I skrivelse den 12 januari 1949 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att av bidraget från Städernas Allmänna Brandstodsbolag bevilja ett tilläggsanslag å 15.376 kronor 25 öre för bestridande av merkostnader för färdigställande av tvenne brandbilar.

Drätselkammaren hade genom yttrande den 3 februari 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett tilläggsanslag å angivna belopp samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av fonderad behållning av bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 26 ser. A) och sedan herr Robsahm yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Robsahms yrkande.

§ 34. **Anslag för inköp av chassi till utryckningsvagn för brandkåren.**

I skrivelse den 12 januari 1949 hade brandstyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag å 8.500 kronor för inköp av chassi för utryckningsvagn.

Drätselkammaren hade i yttrande den 3 februrai 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* brandstyrelsens framställning för närvarande icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 27 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Robsahm med instämmande av herrar Ernst Johansson och Hellblom yrkade bifall till brandstyrelsens förslag med det tillägget, att anslaget, i den mån detsamma icke kunde bestridas av fonderade medel från Städernas Allmänna Brandstodsbolag, borde upptagas till täckning i 1950 års stat. Herr Nyman med instämmande av herr Lundberg yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan drätselkammarens förslag och å andra sidan herr Robsahms yrkande, beslöto stadsfullmäktige med 37 nejröster mot 15 jaröster, de sistnämnda avgivna för bifall till kammarens förslag, att bifalla herr Robsahms yrkande.

§ 35. **Anslag för inköp av militärbaracker avsedda såsom omklädningsrum vid idrottsplatser.**

Idrottsstyrelsen hade i skrivelse den 21 januari 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa ett anslag å 12.500 kronor för inköp och uppsättande av fem stycken militärbaracker, avsedda att användas såsom omklädningsrum vid idrottsplatser.

I skrivelse den 3 februari 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla idrottsstyrelsens hemställan samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 28 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 36. **Anslag för besök i U.S.A. i och för studium av frågan ang. kvittblivning av avfall samt rening av avloppsvatten.**

I gemensam skrivelse till drätselkammaren den 1 februari 1949 hade Västerås stads lantegendomsnämnd och styrelsen för stadens tekniska verk föreslagit, att åt lantbruksingenjören H. Welin-Berger och överingenjören J. Sintorn uppdroges att deltaga i en av Aktiebolaget Vattenbyggnadsbyrån anordnad studieresa till U.S.A. för studium av frågor angående kvittblivning av sopor och annat avfall samt rening av avloppsvatten ävensom hemställt, att ett belopp av 12.000 kronor ställdes till förfogande för nämnda resa.

Drätselkammaren hade i yttranden den 3 februari 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ifrågavarande anslag samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Emot kammarens förslag hade reservation anmälts av herr Jonsson under framhållande av att ifrågavarande spörsmål borde utredas centralt genom stadsförbundets försorg i avsikt att därigenom nedbringa kostnaderna för utredningen.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 29 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Jonsson med instämmande av herrar Ek och Alwestrand avslag å drätselkammarens förslag medan herr Matell med instämmande av herrar Nyman och Pers yrkade bifall till drätselkammarens förslag. Herr Hult med instämmande av herrar Ernst Johansson, Wiktor Persson och Ericsson yrkade att anslag beviljades med

6.000 kronor för allenast en persons deltagande i ifrågavarande studieresa samt att drätselkammaren erhölle i uppdrag att utse deltagaren i resan. Herr ordföranden yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning ställdes först proposition mellan drätselkammarens förslag samt vart och ett av herrar Jonssons och Hults yrkanden. Herr ordföranden fann därvid, att stadsfullmäktige beslutat antaga drätselkammarens förslag.

Sedan votering begärts, ställdes proposition mellan vilketdera av herrar Hults och Jonssons förslag, som skulle upptagas såsom kontraproposition emot drätselkammarens förslag i huvudvoteringen. Herr ordföranden fann härvid, att stadsfullmäktige beslutat uppställa herr Jonssons förslag såsom kontraproposition.

Sedan i anledning härav ånyo votering begärts, beslöto stadsfullmäktige med 40 jaröster mot 12 nejröster såsom kontraproposition mot drätselkammarens förslag i huvudvoteringen uppställa herr Jonssons förslag.

Vid härefter företagen votering mellan drätselkammarens förslag samt herr Jonssons yrkande beslöto stadsfullmäktige med 32 jaröster mot 20 nejröster att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 37. **Anslag för uppförande och instrumentering av transformatorstation vid Hammarbacksvägen.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 11 januari 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för uppförande och instrumentering av transfomatorstation vid Hammarbacksvägen bevilja ett anslag å 33.000 kronor att täckas av lånemedel.

Genom yttrande den 3 februari 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringlån å 33.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 30 ser A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 38. **Anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Stockholmsvägen.**

I skrivelse den 11 januari 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för

framdragande av vatten- och avloppsledningar i Stockholmsvägen på sträckan mellan Ekevägen och Gjuterivägen bevilja ett anslag å 10.000 kronor att täckas med 7.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och med 3.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren hade genom yttrande den 3 februari 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 3.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 31 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 39. **Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, del av kv. Blåsbo.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 10 januari 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 3 december 1948 upprättat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, del av kvarteret Blåsbo, samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

I skrivelse den 3 februari 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 32 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 40. **Åtagande enligt 32 § KK den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån.**

I skrivelse den 3 februari 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ikläda staden ansvar jämligt 32 § i KK den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån till utgången av år 1951 till ett högsta belopp av 200.000 kronor samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t nämnda beslut för prövning och fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 33 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 41. **Fråga om gratifikation till en befattningshavare vid brandkåren.**

Brandstyrelsen hade i skrivelse den 12 januari 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för överlämnande av gratifikation åt brandförmannen A. B. Junggren vid dennes pensionering bevilja ett anslag å 1.000 kronor.

I skrivelse den 3 februari 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avslå styrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 34 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Robsahm med instämmande av herrar Ernst Johansson, Hellblom, Wiktor Persson och Ericsson bifall till brandstyrelsens förslag, varemot herr Nyman yrkade bifall till drätselkammarens förslag. Vidare yttrade sig herrar Engdahl, Hult, Thorén och Matell.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan drätselkammarens förslag och å andra sidan brandstyrelsens förslag, beslöto stadsfullmäktige med 36 jaröster mot 14 nejröster i enlighet med drätselkammarens förslag. En ledamot avstod från att rösta.

§ 42. **Återbesättande av befattning som mätningstekniker.**

I skrivelse den 20 december 1948 hade byggnadsnämnden hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta den efter mätningsteknikern å stadsingenjörskontoret Karl Erik Nordvall ledigblivna befattningen.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtanden den 19 januari 1949 och drätselkammaren i skrivelse den 3 februari 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 35 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 43. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.**

I skrivelse till drätselkammaren hade kronokamreraren föreslagit kammaren att hos stadsfullmäktige hemställa om bemyndigande att få återbesätta en ledigbliven befattning såsom skrivbiträde vid uppbördsverket.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 19 januari 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

I skrivelse den 3 februari 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 36 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 44. **Återbesättande av befattning som kartriterska vid stadens byggnadskontor.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 februari 1949 hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta en ledigbliven befattning såsom kartriterska vid stadens byggnadskontor.

Löne- och avtalsnämnden hade genom yttrande den 16 februari 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 37 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 45. **Anslag för grundrabatt till Byggnads AB Mimer.**

I skrivelse den 10 februari 1949 hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* bevilja Byggnads AB Mimer en grundrabatt för bebyggelsen å tomterna nr 1 i kvarteret Råbocken och nr 3 i kvarteret Älgen om 35.300 kronor och för ändamålet ställa ett anslag till drätselkammarens förfogande å nyssnämnda belopp samt *att* anslaget täcktes ur det till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat upptagna reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 38 ser. A) och sedan herr Matell yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 46. **Anslag för omläggning av avloppsledning över tomten nr 4 i kv. Kungsängen.**

I skrivelse den 10 februari 1949 hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* för omläggning av avloppsledning över tomten nr 4 i kvarteret Kungsängen ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 10.000 kronor att utgå ur försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 39 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 47. **Anslag för utförande av ytterligare en fyrkammarvertikalugn vid gasverket m.m.**

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk hade i skrivelse den 11 januari 1949 på anförda skäl hemställt om anslag med 200.000 kronor för utförande av ytterligare en fyrkammarvertikalugn vid gasverket, varjämte styrelsen föreslagit stadsfullmäktige godkänna ett upprättat förslag till tilläggskontrakt angående leverans av gas till Svenska Metallverken.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 10 februari 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande utbyggnad bevilja styrelsen det begärda anslaget att täckas av lånemedel, *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån å nämnda belopp ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder samt *att* godkänna förslaget till tilläggskontrakt angående leverans av gas till Svenska Metallverken.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 40 ser. A) och sedan herr ordföranden besvarat en av herr Engdahl framställd förfrågan, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 48. **Borgen å byggnadskreditiv för nybygge inom kv. Flygmotorn och Vingen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 10 februari 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens bebyggelse inom kvarteren Flygmotorn och Vingen intill ett belopp av högst 85 % av den av bostadsstyrelsen preliminärt beräknade anskaffningskostnaden, dock högst 1.910.800 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt, på villkor att borgensåtagandet finge utsträckas att gälla längst till den 1 juli 1950 samt att Riksbyggen anlitade av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 41 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 49. **Fråga om ändring i drätselkammarreglementet.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 3 februari 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att antaga i skrivelsen närmare angiven ändring av § 5 första stycket i drätselkam-

marreglementet samt tillägg till övergångsbestämmelserna i samma reglemente ävensom att uppdraga åt kammaren att underställa beslutet länsstyrelsen för prövning och fastställelse.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 9 februari 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag med av utskottet förordat tillägg rörande utökning av antalet suppleanter i drätselkammaren till sju.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 42 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Lundberg yrkade att ärendet skulle återremitteras till drätselkammaren samt herrar Sjöberg och Lindqvist yttrade sig utan yrkanden.

Stadsfullmäktige beslöto härjämte utan omröstning bifalla återremissyrkandet.

§ 50. **Val av två distriktsläkare.**

Sedan magistraten genom en i Post- och Inrikes Tidningar den 25 november 1948 införd kungörelse förklarat två nyinrättade befattningar såsom stadsdistriktsläkare i Västerås till ansökan lediga, så hade före ansökningstidens utgång anmält sig åtta sökande till befattningarna, nämligen

extra provinsialläkaren Tage Gotthard Vilner Bjernestam, Vaxholm,
t.f underläkaren Thord Folke Lars Ericsson, Vänersborg,
extra underläkaren Alf Gustav Jorde, Malmö,
förste underläkaren Uno Murray, Västerås,
t.f. underläkaren Sven Valter Elias Noreby, Stockholm,
provinsialläkaren Arne Hård af Segerstad, Älvsered,
andre underläkaren Rune Sjöholm, Västerås, och
provinsialläkaren Karl August Wirdholm, Sösdala.

Magistraten hade härefter författningsenligt överlämnat ansökningarna till Medicinalstyrelsen, som i skrivelse den 22 december 1948 förklarat samtliga sökande behöriga till tjänsterna.

Efter det magistraten infordrat hälsovårdsnämndens yttrande i ärendet hade nämnden genom ett den 21 januari 1949 dagtecknat utlåtande enhälligt förordat extra underläkaren vid Epidemisjukhuset i Malmö Alf Jorde och t.f. underläkaren å lasarettet i Vänersborg Thord Folke Lars Ericsson till erhållande av vardera en av ifrågavarande befattningar.

Magistraten hade härefter jämlikt 46 § Allmänna läkarinstruktionen, jämte eget utlåtande, överlämnat ansökningshandlingarna samt hälsovårdsnämndens yttrande till stadsfullmäktige.

I sitt utlåtande, vilket dagtecknats den 3 februari 1949 hade magistraten förordat extra underläkaren Alf Gustav Jorde, provinsialläkaren Karl August Wirdholm och t.f. underläkaren Thord Folke Lars Ericsson att i nu nämnd ordning ifrågakomma till befattningarna.

Sedan ärendet remitterats till stadsfullmäktiges beredningsutskott för yttrande, hade utskottet i skrivelse den 9 februari 1949 föreslagit stadsfullmäktige att till distriktsläkare i staden antaga leg. läkarna Alf Jorde och Thord Ericsson med tillträdesdag snarast möjligt.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S.H. nr 43 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med beredningsutskottets förslag.

Om valet skulle magistraten för vederbörliga åtgärder underrättas genom utdrag av detta protokoll.

§ 51. **Val av ny ledamot och suppleant i pensionsnämnden i distrikt II.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 9 februari 1949 framfört förslag beslöto stadsfullmäktige *att* med acklamation till ledamot i pensionsnämnden i Västerås stads pensionsdistrikt II för tiden intill 1949 års utgång, efter gårdsägaren Karl Ludvig Lundin, vilken avlidit, utse nuvarande suppleanten i nämnden posttjänstemannen C. A. Litsén samt *att* till ny suppleant i nämnden för tiden intill 1951 års utgång utse metallarbetaren Sven Pettersson, Frihetsvägen 12. (S.H. nr 44 ser. A).

§ 52. **Val av ny ledamot i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.**

Sedan stadsfullmäktige den 27 januari 1949 beslutat till beredningsutskottet för yttrande och förslag remittera skorstensfejaremästaren C. W. Karlssons avsägelse från uppdraget såsom ledamot av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning, så hade utskottet i skrivelse den 9 februari 1949 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* godkänna herr Karlssons avsägelse samt *att* till ny ledamot i styrelsen för tiden intill 1950 års utgång utse fru Ellen Björk.

Mot beslutet hade reservation anförts av ledamoten i beredningsutskottet fru Kjelldahl, som till val föreslagit ingenjören Walter Björklund under framhållande av att denne genom sitt yrke och tidigare ledamotskap i styrelsen besutte insikter och erfarenheter rörande yrkesutbildning, som skulle vara av stor betydelse för arbetet inom styrelsen.

Efter föredragning av handlingarna (S.H. nr 45 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Lindström med instämmande av herr Karl Pettersson yrkade att ärendet skulle återremitteras till beredningsutskottet för förnyad prövning, varemot fru Hall yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan herr Lindströms återremissyrkande, och å andra sidan yrkandet att ärendet skulle avgöras denna dag och fann herr ordföranden därvid, att stadsfullmäktige beslutat bifalla herr Lindströms yrkande.

Sedan i anledning härav votering begärts beslöto stadsfullmäktige med 28 jaröster mot 20 nejröster bifalla återremissyrkandet. En ledamot avstod från att rösta.

§ 53. **Val av ny nämndeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 9 februari 1949 framfört förslag beslöto stadsfullmäktige med acklamation till nämndeman vid rådhusrätten för tiden intill 1953 års utgång efter fotografen David Erikson, vilken avsagt sig uppdraget, utse ombudsmannen Arthur Lingnäs, Domkyrkoesplanaden 1 B. (S.H. nr 46 ser. A).

§ 54. **Val av ny ledamot i kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 9 februari 1949 framfört förslag beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ny ledamot i kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden efter byggnadsingenjören Oscar Ring, vilken avflyttat från staden, utse byggnadsingenjören Lennart Wedlund, Skogsvägen 17 A. (S.H. nr 47 ser A).

§ 55. **Stadsfullmäktigeledamoten G. Magnussons avsägelse från kommunala förtroendeuppdrag.**

I skrivelse den 22 februari 1949 hade stadsfullmäktigeledamoten G. Magnusson på grund av avflyttning från staden anhållit om befrielse från uppdraget såsom ledamot av stadsfullmäktige samt övriga av honom innehavda kommunala förtroendeuppdrag.

Stadsfullmäktige beslöto bevilja den begärda avsägelsen samt hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i herr Magnussons ställe. Vidare beslöto stadsfullmäktige anmoda beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av herr Magnussons avsägelse från övriga kommunala uppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

§ 56. **Tack till avgående stadsfullmäktigeledamoten herr Magnusson.**

Herr ordföranden framförde till den avgående stadsfullmäktigeledamoten herr Magnusson stadens tack för det intresse han visat under sin kommunala verksamhet samt tillönskade honom lycka och framgång inom hans nya arbetsfält.

In fidem:

PER SIÖSTEEN

Justerat den 2 mars 1949.

GUSTAF OLSSON

Ernst Johansson *David Johansson*

Offentligen uppläst den 2 mars 1949; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 31 mars 1949

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Lundkvist, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Sund, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, fru Hall, herrar Jonsson, Berglind, Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson, Lindström och Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herrar Lindgren och Thunell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult, Ernst Johansson, Nyman och Hellman, fru Bergsten, herr Ivan Hellström och fru Schörling.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 57. **Val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs transumt av magistratens protokoll för den 14 mars 1949, utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter tjänstemannen Göte Magnusson för tiden till den 1 januari 1951 avdelningsföreståndaren Rudmar Thunell förklarats vald härtill.

Herr ordföranden hälsade den nyvalde ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 58. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Robsahm och Carl Hellström att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 8 april 1949, klockan 12.30.

§ 59. **Nykterhetsnämndens årsberättelse för år 1948.**

Med skrivelse den 28 februari 1949 hade nykterhetsnämnden överlämnat sin årsberättelse för år 1948. (S. H. nr 4 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 60. **Styrelsens för Västerås barnstugor årsberättelse för år 1948.**

Med skrivelse den 28 januari 1949 hade styrelsen för Västerås stads barnstugor överlämnat sin årsberättelse för år 1948. (S. H. nr 5 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 61. **Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden.**

Föredrogs till förnyad handläggning det under § 32 i stadsfullmäktiges protokoll för den 24 februari 1949 antecknade ärendet angående av stadsfullmäktiges sekreterare överlämnad förteckning över *dels* sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsatte särskild utredning, *dels ock* sådana av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av någon anledning ännu icke blivit verkställda.

Efter yttranden av herrar Nordin, Eklund, Turén, Lindqvist och Linderborg, beslöto stadsfullmäktige lägga förteckningen till handlingarna.

§ 62. **Motion ang. gemensam förvaltning av olika myndigheter underställda fonder.**

Vid sammanträde den 31 oktober 1946 remitterade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för yttrande en av herr Einar Jonsson ingiven motion angående utredning av frågan om gemensam förvaltning av stadens olika donationsfonder.

Beredningsutskottet hade i anledning härav i skrivelse den 9 mars 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* förevarande motion icke skulle föranleda någon vidare åtgärd.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 48 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 63. **Fråga om öppnande av systugor i olika delar av staden.**

Uti en den 30 juni 1948 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamöterna Hilda Bergsten och Ebba Berg hemställt, att stadsfullmäktige ville tillsätta en kommitté med uppdrag att utreda möjligheterna för öppnande av s. k. systugor i olika delar av staden.

Sedan stadsfullmäktige den 26 augusti 1948 tillsatt dylik kommitté, hade kommittén den 30 november 1948 avgivit yttrande i ärendet, vilket av stadsfullmäktige vid sammanträde den 21 december 1948 remitterats till drätselkammaren och beredningsutskottet för utlåtanden.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 10 februari 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för inrättande av två systugor inom staden samt för anskaffande av nödig utrustning till stugorna anslå ett belopp av 4.000 kronor, *att* beloppet skulle täckas av det i årets stat upptagna anslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, samt *att* uppdraga åt hemhjälpsnämnden att handhava ledningen av systugeverksamheten.

Uti skrivelse den 9 mars 1949 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 49 ser. A/1949 och nr 28 ser. B/1948) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 64. **Instruktion för Västerås stads drätselkontor.**

I skrivelse den 3 mars 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga ett vid skrivelsen fogat förslag till instruktion för Västerås stads drätselkontor.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 9 mars 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla drätselkammarens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 50 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 65. **Tilläggsanslag till Västerås Arbetarinstitut för biblioteksverksamhet.**

Uti skrivelse den 3 mars 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa Västerås Arbetarinstitut ett tilläggsanslag å 6.000 kronor för år 1949 för institutets biblioteksverksamhet samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 51 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 66. **Anslag för vissa kompletteringar av skyddsrummen i Jakobsbergsskolan.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 mars 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för vissa kompletteringar av skyddsrummen i Jakobsbergsskolan anvisa ett anslag å 3.400 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 52 ser. A) och sedan herr Lindqvist yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 67. **Anslag för erläggande av anslutningsavgifter till tekniska verken beträffande ledningar till viss staden tillhörig mark m. m.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 mars 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för erläggande av anslutningsavgifter till tekniska verken beträffande ledningar till viss staden tillhörig mark m. m. anvisa ett anslag å 168.200 kronor, *att* av anslaget ett belopp av 3.400 kronor skulle täckas av försäljningsmedelsfonden och återstoden med lånemedel samt *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 164.800 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 53 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 68. **Borgen å byggnadskreditiv för nybyggen dels å tomten Karolina, dels ock å tomterna Hanen nr 1 och Skjutvallen nr 2.**

I skrivelse den 3 mars 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om medgivande för staden att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande ett belopp av högst 85 % av den av bostadsstyrelsen preliminärt godkända anskaffningskostnaden, mot den säkerhet i inteckningar, staden kunde finna betryggande, under villkor att borgensåtagande finge gälla längst till den 1 juli 1951, *att* bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för *dels* Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Mälarborg nybygge å tomten Karolina nr 1 intill ett belopp, motsvarande 85 % av den av bostadsstyrelsen preliminärt godkända byggnadskostnaden, dock högst 455.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar mellan kronor 150.000 och kronor 605.000, *dels* Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Lindhagen nybygge å tomterna Hanen nr 1 och Skjutvallen nr 2 intill ett belopp motsvarande 85 % av nämnda byggnadskostnader, dock högst 2.198.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt inom samma belopp, i båda fallen under villkor att borgensåtagandet skulle gälla högst under ett år, räknat från dagen för det första kreditivlyftet samt att byggnadsföretagen anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden, ävensom *att* för tecknande av angivna borgen, i den mån så kunde bliva erforderligt, i avbidan å Kungl. Maj:ts beslut tillfälligt finge tagas i anspråk stadens underställningsfria borgensrätt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 54 ser. A) anmälde herr Eklund, att Västerås Bostadsrättsförening Mälarborg hemställt att såsom säkerhet för stadens borgensåtagande beträffande föreningens nybygge finge överlämnas inteckningar mellan kronor 175.000 och kronor 630.000 i stället för såsom drätselkammaren föreslagit mellan kronor 150.000 och kronor 605.000, och yrkade herr Eklund med biträdande av föreningens hemställan att stadsfullmäktige ville bifalla drätselkammarens förslag med sålunda angivna ändring.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning i enlighet med herr Eklunds yrkande.

§ 69. **Pensionsunderstöd till en renhållningsarbetare.**

I skrivelse den 16 februari 1949 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt, att stadsfullmäktige ville tillerkänna förre renhåll-

ningsarbetaren Karl Konrad Morell ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor, räknat fr. o. m. den 1 januari 1949.

Drätselkammaren hade i ett den 3 mars 1949 dagtecknat utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 55 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Hellblom med instämmande av herr Hugo Ericsson yrkade, att ärendet skulle återremitteras till löne- och avtalsnämnden för förnyat övervägande, varemot herr Engdahl, med instämmande av herr Matell yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag.

Sedan härefter proposition ställts mellan å ena sidan herr Hellbloms återremissyrkande och å andra sidan yrkandet att ärendet denna dag skulle företagas till avgörande, beslöto stadsfullmäktige efter begärd och anställd votering med 46 jaröster mot 7 nejröster avgöra ärendet denna dag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 70. **Pension till en extra mätningstekniker.**

I skrivelse den 16 februari 1949 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville tillerkänna ingenjören Gösta Heijkorn pension med 800 kronor per år fr. o. m. den 1 april 1949.

Drätselkammaren hade i häröver den 3 mars 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 56 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 71. **Anslag för avlönande av extra personal å civilförsvarsbyrån.**

I skrivelse den 12 februari 1949 hade civilförsvarsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för avlöning av extra personal å civilförsvarsbyrån för tiden intill den 1 juli 1949 anslå 6.000 kronor.

Drätselkammaren hade i ett den 3 mars 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla civilförsvarsnämndens hemställan samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 57 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 72. **Tillägg till § 1 punkt 6 i pensionsreglementet för stadens befattningshavare och arbetare.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 16 februari 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att såsom punkt 6 till § 1 i 1946 års pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare och arbetare antaga en övergångsbestämmelse med i skrivelsen angiven lydelse samt att bemyndiga löne- och avtalsnämnden att vid översyn av de pensionsunderstöd fullmäktige beviljat under åren 1947 och 1948 vidtaga sådana erforderliga ändringar av beloppen att dessa bringas till överensstämmelse med den föreslagna övergångsbestämmelsen.

Drätselkammaren hade i ett den 3 mars 1949 dagtecknat utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 58 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 73. **Tillägg till § 11 punkt 4 i pensionsreglementet för stadens befattningshavare och arbetare.**

I skrivelse den 16 februari 1949 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett tillägg till punkt 4 i § 11 av 1946 års pensionsreglemente av innebörd, att staden i viss omfattning skulle uppehålla inbetalning av pensionsavgifter till S. K. P. i de fall, då till kassan ansluten arbetare måst permitteras till följd av arbetsbrist.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 mars 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden i ärendet föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 59 ser. A) yrkade herr Engdahl på anförda skäl, att ärendet skulle återremitteras till löne- och avtalsnämnden.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 74. **Återbesättande av befattningen som stadskamrer.**

I skrivelse den 3 mars 1949 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den ledigblivna befattningen som stadskamrer.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 16 mars 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 60 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 75. **Återbesättande av befattning som brandförman.**

I skrivelse den 12 mars 1949 hade brandstyrelsen hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta en ledigbliven befattning såsom brandförman.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 16 mars 1949 tillstyrkt bifall till brandstyrelsens framställning.

Uti skrivelse den 17 mars 1949 hade drätselkammaren föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* bifalla brandstyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 61 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 76. **Återbesättande av befattning som schaktmästare vid vattenverket.**

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk hade i skrivelse den 22 februari 1949 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta befattningen såsom schaktmästare vid vattenverket.

I skrivelse den 16 mars 1949 hade löne- och avtalsnämnden tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren hade i ett den 17 mars 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 62 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 77. **Anslag till pensionsnämnderna för vikarie åt kuratorn samt för tillfälliga biträden.**

I skrivelse den 17 mars 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa stadens pensionsnämnder ett extra anslag å 2.000 kronor för vikarie åt kuratorn samt för tillfälliga biträden ävensom *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 63 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 78. **Fråga om pensionstillägg till en förutvarande brandmästare.**

Brandstyrelsen hade i skrivelse den 12 januari 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr. o. m. den 1 november 1948 tillerkänna brandmästaren Ernst Johansson pension även å det arvode, han under sin tjänstetid uppburit såsom verkstadsförman.

I skrivelse den 16 februari 1949 hade löne- och avtalsnämnden avgivit utlåtande i ärendet och därvid tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att tillerkänna f. brandmästaren Ernst Johansson ett pensionstillägg räknat fr. o. m. den 1 november 1948 å 150 kronor per år utan rätt till dyrtidstillägg därå.

Drätselkammaren hade i häröver den 17 mars 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avslå brandstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 64 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Robsahm yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag samt herr Eklund bifall till drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 79. **Anslag för vissa markundersökningar för djuphamnsområdet och delar av Johannisberg.**

I skrivelse den 3 mars 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för vissa markundersökningar för djuphamnsområdet, hammarbyområdet och delar av Johannisberg anvisa ett anslag å 17.965 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 65 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 80. **Tilläggsanslag för flyttning av magasin vid hamnen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 17 mars 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för flyttning av magasin vid hamnen anvisa ett tilläggsanslag å 8.800 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 66 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 81. **Fråga om ändring av gastaxan.**

I skrivelse den 22 februari 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett i skrivelsen angivet förslag till gastaxa att gälla fr. o. m. avläsningen för 1949 års första kvartal.

Drätselkammaren hade i häröver den 17 mars 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 67 ser. A) och sedan herr Engdahl yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 82. **Anslag för förstärkning av överföringslinjen från kraftverket till Hässlö samt transformatorstation i kv. Åkervindan.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 22 februari 1949 på anförda skäl hemställt om dels ett anslag å 15.000 kronor för förstärkning av överföringslinjen från kraftverket till Hässlö, dels ock ett anslag å 23.500 kronor för uppförande av en stadigvarande transformatorstation i kvarteret Åkervindan, att täckas av lånemedel.

I häröver den 17 mars 1949 avgivet utlåtande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan samt *att* bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av nämnda utgifter ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 68 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 83. **Anslag för utredning av frågan om fjärrvärmedistribution.**

I skrivelse den 22 februari 1949 hade styrelsens för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att anslå 20.000 kronor för bestridande av kostnaderna för utredning av frågan om fjärrvärmedistribution i Västerås.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 17 mars 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av uttaxerade medel i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 69 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 84. **Fråga om ändring i drätselkammarreglementet.**

Vid sammanträde den 24 februari 1949 återremitterade stadsfullmäktige till drätselkammaren ett av kammaren i skrivelse den 3 februari 1949 framlagt förslag till ändring av § 5 första stycket i drätselkammarreglementet samt tillägg till övergångsbestämmelserna i samma reglemente, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit yttrande den 9 februari 1949 och därvid föreslagit att antalet suppleanter i drätselkammaren skulle i samband med ändringen av reglementet utökas till sju.

I anledning av återremissen hade drätselkammaren genom skrivelse den 17 mars 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag angående ändring av § 5 första stycket i kammarens reglemente samt tillägg till övergångsbestämmelserna i samma reglemente, *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet länsstyrelsen för prövning och fastställelse samt *att* beredningsutskottets förslag angående utökning av antalet suppleanter i drätselkammaren icke skulle föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Emot drätselkammarens förslag i vad avsåge frågan om utökning av antalet suppleanter i kammaren hade reservation anförts av herr Jonsson, som på denna punkt anslutit sig till beredningsutskottets förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 70 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Eklund med instämmande av herrar Matell, Engdahl, Lundkvist och Turén bifall till drätselkammarens förslag medan herr Sjöberg med biträdande av herrar Lindqvist, Wiktor Persson, Ek och Jonsson yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Efter avslutad överläggning ställdes till en början proposition mellan å ena sidan drätselkammarens yrkande att antalet suppleanter i kammaren skulle bibehållas vid nuvarande numerär och å andra sidan beredningsutskottets förslag om utökning av antalet suppleanter.

Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat antaga drätselkammarens förslag.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 30 nejröster mot 21 jaröster bifalla beredningsutskottets förslag i nämnda hänseende. Två ledamöter avstodo från att rösta.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i övrigt.

§ 85. **Anslag för framdragande av delar av Långmårtensgatan och Gideonsbergsgatan m. m.**

I skrivelse den 17 mars 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för framdragande av södra delen av

Gideonsbergsgatan och västra delen av Långmårtensgatan ävensom för utförande av vissa i samband därmed stående arbeten anvisa anslag å tillhopa 180.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget anslag för nyanläggningar av gator och vägar (8 B 1 811).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 71 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 86. **Antagande av nya villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten samt anslutningar till desamma.**

I skrivelse den 22 februari 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att med upphävande av nu gällande villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar och anslutningar till desamma i övrigt utom beträffande gas- och elledningar, fastställa vid skrivelsen fogade villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten och anslutningar till desamma, att gälla från den 1 januari 1949, ifråga om vattenledningar slutligt och beträffande avloppsledningar provisoriskt, med förbehåll om den jämkning, som kan föranledas av ändring i gatubyggnadskostnadsbestämmelserna.

Drätselkammaren hade i yttrande den 17 mars 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 72 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 87. **Förlängning av nybyggnadsförbud å Apalbyområdet.**

I skrivelse den 7 mars 1949 hade byggnadsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville bemyndiga nämnden att hos länsstyrelsen anhålla om förlängning av gällande förbud mot nybyggnad inom det s. k. Apalbyområdet under ytterligare ett år fr. o. m. den 1 maj 1949.

Drätselkammaren hade i yttrande den 17 mars 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 73 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 88. **Avtal med Asea, Fastighetsaktiebolaget Gideonsberg och Västerås Bostadsaktiebolag om genomförande av stadsplan för delar av Gideonsberg.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 17 mars 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* godkänna upprättade förslag till avtal mellan staden, å ena, samt Asea, Fastighetsaktiebolaget Gideonsberg och Västerås Bostadsaktiebolag, å andra sidan, angående upplåtelser av viss mark och vissa rättigheter m. m. i samband med genomförande av förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för norra Gideonsbergsområdet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 74 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 89. **Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås, Norra Gideonsbergsområdet.**

I skrivelse den 14 mars 1949 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 18 februari 1949 upprättat och sedermera den 14 mars samma år reviderat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås, Norra Gideonsbergsområdet, samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 17 mars 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 75 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Erik Pettersson bifall till byggnadsnämndens förslag. Herr Ericsson förklarade sig yrka bifall till föreliggande stadsplaneförslag utom i vad avsåge den del av planen, som berörde gatan efter järnvägen. Herr Lindqvist yttrade sig utan yrkande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla byggnadsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 90. **Val av ledamot i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.**

Vid sammanträde den 24 februari 1949 återremitterade stadsfullmäktige till beredningsutskottet ärende angående val av ledamot i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning efter skorstensfejarmästaren C. W. Karlsson.

I ett den 9 mars 1949 dagtecknat utlåtande hade beredningsutskottet, med vidhållande av sitt tidigare förslag, på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna herr Karlssons avsägelse samt *att* till ny ledamot av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för tiden intill 1950 års utgång utse fru Ellen Björk.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 76 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets hemställan.

§ 91. **Val av ledamot i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 9 mars 1949 (S. H. nr 77 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige med acklamation *att* godkänna redaktionssekreteraren Bengt Dahlanders avsägelse av uppdraget att vara ledamot i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning samt *att* till ny ledamot i nämnda styrelse för tiden intill 1950 års utgång utse plåtslagarmästaren Lennart Lennervik, Bondegatan 18, Västerås.

§ 92. **Val av ledamot i byggnadskommittéerna för Högre Allmänna Läroverket och Kommunala Flickskolan.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 9 mars 1949 (S. H. nr 78 ser. A) framfört förslag beslöto stadsfullmäktige med acklamation *dels* att godkänna f. d. rektor Karl-Erik Johanssons avsägelse av uppdragen att vara medlem av byggnadskommittén för Högre Allmänna Läroverket samt av byggnadskommittén för till- och ombyggnad av Kommunala Flickskolan *dels ock* till efterträdare i nämnda byggnadskommittéer utse rektor Olof Stenström, Västerås.

§ 93. **Val av revisorsuppleant i arbetslöshetsnämnden m. fl.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 9 mars 1949 framfört förslag (S. H. nr 79 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till tjänstemannen G. Magnussons efterträdare i nedannämnda uppdrag utse, såsom revisorsuppleant i *arbetslöshetsnämnden* för år 1949 samt suppleant för *revisorerna av stadens räkenskaper* för åren 1948 och 1949 typografen Rune Göthlin, Arosvägen 34, samt till ledamot i *kommittén för utredning av fråga om lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare* muraren Martin Hellblom.

§ 94. **Pensionsunderstöd till grovarbetare vid tekniska verken.**

I skrivelse den 22 februari 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja grovarbetaren Per August Johansson ett pensionsunderstöd om 350 kronor per år fr. o. m. den 1 oktober 1948.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 16 mars 1949 och kammaren i ett den 17 mars 1949 dagtecknat utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 6 ser. B), beslöto stadsfullmäktige till en början enhälligt att upptaga ärendet till handläggning denna dag, ehuru detsamma icke upptagits å föredragningslistan.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 95. **Återbesättande av befattning som vägtekniker å byggnadskontoret.**

Sedan vägteknikern Sten Ullemark hemställt om entledigande från sin befattning fr. o. m. den 1 juni 1949 hade byggnadschefen föreslagit drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa om bemyndigande att återbesätta den sålunda ledigblivna befattningen.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 16 mars 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

I skrivelse den 17 mars 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning.

Efter föredragning av skrivelserna, vilka icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar, beslöto stadsfullmäktige till en början enhälligt att upptaga ärendet till handläggning denna dag, ehuru detsamma icke upptagits å föredragningslistan.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens hemställan.

§ 96. **Kungl. Maj:ts fastställelse ang. avlöningsförmåner för stadsfogden.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Inrikesdepartementets skrivelse den 4 mars 1949, utvisande att Kungl. Maj:t fastställt stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 och den 31 mars 1948 angående avlöningsförmånerna för stadsfogden i Västerås.

§ 97. **Kungl. Maj:ts beslut ang. borgen å byggnadskreditiv.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 18 februari 1949, utvisande att Kungl. Maj:t medgivit staden att teckna borgen för Byggnads AB Mimers nybygge å tomterna nris 1 och 2 i kvarteret Älgen och tomten nr 3 i kvarteret Mården intill högst respektive 1.408.200, 2.520.000 och 3.665.680 kronor.

§ 98. **Kungl. Maj:ts medgivande att teckna ansvarsförbindelser jämlikt 33 § KK den 29 juni 1946 (nr 551).**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 18 februari 1949, utvisande att Kungl. Maj:t medgivit staden att teckna ansvarsförbindelser gentemot staten jämlikt 33 § Kungl. kungörelsen den 29 juni 1946 nr 551 för nybyggen å tomterna nr 1 i kvarteret Råbocken, nr 3 i kvarteret Mården samt nris 1, 2 och 3 i kvarteret Älgen.

§ 99. **Länsstyrelsens utslag på besvär av Sten Fägerstam m. fl. över stadsfullmäktiges beslut om nytt tjänstgöringsreglemente för stadens befattningshavare.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län utslag den 22 mars 1949 på besvär av föreståndaren Sten Fägerstam m. fl. över stadsfullmäktiges beslut angående nytt tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare, utvisande att länsstyrelsen lämnat besvären utan bifall.

§ 100. **Skrivelse från Ungdomsvårdsstyrelsen angående fördelning av anslag.**

Till stadsfullmäktige hade från ungdomsvårdsstyrelsen inkommit en så lydande skrivelse:

"Ungdomsvårdsstyrelsen får härmed bringa till stadsfullmäktiges kännedom följande.

Sedan Västerås Ungdomsråd inkommit med förslag till fördelning av understöd ur det i årets stat under 16 C 5—711 upptagna anslaget å 17.800 kronor till Västerås Godtemplares Ungdomsverksamhet, Nationaltemplarorden, Sveriges Blåbandsförenings Ungdomsförbund, gruppen Ansvar, Baptistkyrkans Ungdomsförening, Frälsningsarméns Ungdomskår, Kristliga Föreningen av Unge Män, Kristliga Föreningen av Unga Kvinnor, Västerås Missionsförsamlings Ungdomsförening, Metodistkyrkans

Ungdomsförening, Folkpartiets Ungdomsavdelning, Västerås Soc.-dem. Ungdomsklubbar, Högerns Ungdomsförbund, Västeråsföreningen, Västerås Kommunistiska Ungdomsklubb, Västerås Scoutkår, Västerås Friskspportklubb och Västerås Unga Örnar, vilkas ansökningar voro bilagda, har styrelsen vid ärendets behandling denna dag bifallit förslaget i allt övrigt men efter omröstning med fem röster mot en avslagit Västerås Kommunistiska Ungdomsklubbs ansökan. En ledamot avhöll sig från att rösta.

Västerås den 8 mars 1949.

För Ungdomsvårdsstyrelsen:

Gösta Sjöberg.

Åke Renvall."

Efter föredragning av skrivelsen yrkade herr Ek med instämmande av herr Lindqvist att stadsfullmäktige ville lägga skrivelsen till handlingarna med uttalande av sitt ogillande av ungdomsvårdsstyrelsens beslut, varemot herr Sjöberg med instämmande av herrar Matell och Jonsson yrkade att skrivelsen skulle läggas till handlingarna utan något uttalande.

Sedan härefter proposition ställts mellan å ena sidan herr Eks yrkande och å andra sidan yrkandet att skrivelsen skulle läggas till handlingarna utan något uttalande, fann herr ordföranden stadsfullmäktige hava bifallit sistnämnda yrkande.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige härefter med 39 jaröster mot 6 nejröster lägga skrivelsen till handlingarna utan något stadsfullmäktiges uttalande. Sex ledamöter avstodo från att rösta.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 8 april 1949.

GUSTAF OLSSON.

Georg Robsahm *Carl Hellström*

Offentligen uppläst den 8 april 1949; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 28 april 1949.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Eklund, Lundkvist, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom och Pers, fru Kjelldahl, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Edvin Johansson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herrar Lindgren och Thunell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar David Johansson, Nyström, Turén, Hellman, Matell, Ivan Hellström, Sjölin och Brandt.

Närvarande å magistratens vägnar: t. f. borgmästaren Folke Höijer.

§ 101. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Lundkvist och Engdahl att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 4 maj 1949 klockan 13.00.

§ 102. **Västerås stads bostadsförmedling. Verksamhetsberättelse för år 1948.**

Med skrivelse den 4 mars 1949 hade Västerås stads bostadsförmedling överlämnat sin verksamhetsberättelse för år 1948. (S. H. nr 7 ser. B).

Efter yttrande av herr Nordin beslöto stadsfullmäktige lägga berättelsen till handlingarna.

§ 103. **Badhusstyrelsens i Västerås årsberättelse för år 1948.**

Med skrivelse den 8 april 1949 hade badhusstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1948. (S. H. nr 8 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 104. **Ungdomsvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1948.**

Med skrivelse den 12 april 1949 hade ungdomsvårdsstyrelsen överlämnat sin årsberättelse för år 1948. (S. H. nr 9 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto lägga berättelsen till handlingarna.

§ 105. **Anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jonasborgsvägen, Bergsvägen och Gjuterivägen.**

I skrivelse den 15 mars 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jonasborgsvägen, i Bergsvägen mellan Ekevägen och Gjuterivägen och i sistnämnda väg från Bergsvägen mot Snickarvägen anslå 19.700 kronor att täckas med 6.000 kronor av lånemedel och 13.700 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade i ett den 7 april 1949 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 6.000 kronor samt vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 80 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 106. **Anslag för utförande av vatten- och avloppsledningar i del av den s. k. Skyttevägen, Skomakarvägen och Gjuterivägen.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 15 mars 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utförande av vatten- och avloppsledningar i del av den s. k. Skyttevägen fram till Skomakarvägen och i sistnämnda väg på en sträcka av c:a 70 meter samt i Gjuterivägen från Skyttevägen mot Snickarvägen anslå 19.500 kronor att täckas med 4.500 kronor av lånemedel och 15.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

I skrivelse den 7 april 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 4.500 kronor samt vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 81 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 107. **Anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar i del av Stockholmsvägen och Gjuterivägen.**

Uti skrivelse den 15 mars 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för framdragande av vatten- och avloppsledningar i del av Stockholmsvägen och i Gjuterivägen mellan förstnämnda väg och Bergsvägen anslå 19.800 kronor att täckas med 3.000 kronor av lånemedel och 16.800 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 april 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 3.000 kronor samt att vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 82 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 108. **Anslag för utförande av vatten- och avloppsledningar i Sotargatan och Jakobsgatan.**

I skrivelse den 15 mars 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utförande av vatten- och avloppsledningar i Sotargatan till Jakobsgatan och angränsande del av sistnämnda gata söderut anslå 11.500 kronor att täckas med 2.600 kronor av lånemedel och 8.900 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 april 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 2.600 kronor samt vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 83 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 109. **Anslag för anslutning till högspänningsnätet av transformatorstation å Södra Skallberget.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 15 mars 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för anslutning till högspänningsnätet av transformatorstation å Södra Skallberget anslå 8.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 april 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens ifrågavarande hemställan samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 8.000 kronor samt vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 84 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 110. **Åtagande jämlikt 11 § Kungl. kungörelsen den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 april 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* åtaga staden att gentemot staten ansvara för sådan förlust som avses i 11 § K. K. den 30 juni 1948 nr 546 om egnahemslån och förbättringslån intill ett högsta belopp av 300.000 kronor för tiden intill den 1 juli 1953 samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t beslutet för fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 85 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 111. **Åtagande jämlikt 33 § Kungl. kungörelsen den 30 juni 1948 nr 587 om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 april 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* åtaga staden att, i den mån Byggnads AB Mimer erhölle tertiärlån och/eller tilläggslån för bolagets fastigheter inom kvarteret Rådmannen i Västerås, gentemot staten, företrädd av Kungl. Bostadsstyrelsen, svara för sådan förlust å långivningen och fullgöra den betalningsskyldighet i övrigt, som är åsyftad i 33 § KK den 30 juni 1948, nr 587, om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus, samt *att* bemyndiga drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t ifrågavarande beslut för prövning och fastställelse samt i mån av behov därvid verkställa de justeringar av beslutet, som kunde befinnas erforderliga.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 86 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 112. **Fråga om uppförande av befallningsmannabefattningarna å Johannisbergs och Nordanby gårdar å ordinarie stat m. m.**

I skrivelse den 23 februari 1948 hade lantegendomsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr. o. m. den 1 april 1948 uppföra befallningsmannabefattningarna å Johannisbergs och Nordanby gårdar å ordinarie stat med placering i lönegrad 15.

Löne- och avtalsnämnden hade uti ett den 16 mars 1949 dagtecknat utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att fr. o. m. den 1 januari 1949 uppföra ifrågavarande befattningar å ordinarie stat med placering i lönegrad 15 samt att fastställa värdet per år av de med befattningarna förenade naturaförmånerna till 1.000 kronor för Johannisberg och 800 kronor för Nordanby.

Drätselkammaren hade den 7 april 1949 avgivit utlåtande i ärendet och därvid tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag samt *att* det värde å de med befattningarna ifråga om befattningen vid Johannisbergs gård 1.000 kronor och ifråga om befattningen vid Nordanby gård 800 kronor, allt per år räknat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 87 ser. A) uppstod överläggning, varunder hr Haasum med instämmande av herr Grip yrkade ärendets återremitterande till lantegendomsnämnden för förnyat ställningstagande till frågan om uppförande av befallningsmannabefattningen vid Malma gård å ordinarie stat, medan herr Engdahl med instämmande av herr Erik Pettersson yrkade att ärendet skulle företagas till avgörande denna dag samt att drätselkammarens förslag i ärendet måtte bifallas.

Sedan proposition härefter till en början ställts mellan å ena sidan herr Haasums återremissyrkande, och å andra sidan yrkandet, att ärendet i dag skulle företagas till avgörande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning avgöra ärendet omedelbart.

Härefter beslöto stadsfullmäktige, likaledes utan omröstning, bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 113. **Lönereglering för stadens exekutorer m. m.**

Magistraten hade i skrivelser den 14 juli 1948 och den 15 oktober 1948 hemställt dels om inrättande av en ordinarie befattning såsom skrivbiträde i lönegrad 6 å exekutorkontoret och dels om överförande av en extra exekutor å ordinarie stat.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 16 mars 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* exekutionsbiträde, räknat från och med den 1 januari 1948, skulle vara placerat i lönegrad 15 med

kompensation för mistade sportler enligt vad i skrivelsen angivits, att i övrigt antaga central överenskommelse av den 6 november 1948 beträffande indragning av exekutionsbiträdenas sportler till stadskassan och övriga i överenskommelsen reglerade förhållanden, *att* godkänna löne- och avtalsnämndens överenskommelse rörande tillämpningen av de nya bestämmelserna, *att* bemyndiga magistraten att från och med den 1 juli 1949 återbesätta tre vakanta befattningar såsom ordinarie exekutionsbiträde med sportelkompensation enligt angivna grunder samt *att* från och med den 1 juli 1949 inrätta en befattning såsom skrivbiträde å stadsfogdekontoret och bemyndiga magistraten att tillsätta befattningen.

Drätselkammaren hade i ett den 7 april 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Sedan magistraten erhållit tillfälle att yttra sig över löne- och avtalsnämndens förslag, hade magistraten i skrivelse den 11 april 1949 med åberopande av ett av stadsfogden avgivet yttrande framhållit lämpligheten av att exekutorernas sportler åtminstone till en del bibehölles, att frågan härom emellertid borde upptagas till prövning i annat sammanhang samt att magistraten i övrigt icke hade något att erinra mot löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 88 ser. A) yttrade sig herr Engdahl och påpekade, att enligt den centrala överenskommelsen även ersättningsbelopp jämlikt § 3 i Kungl. förordningen den 12 juli 1878 skulle indragas till stadskassan, medan löne- och avtalsnämndens förslag, sådant det avfattats i handlingarna, innebure att exekutorerna även i fortsättningen skulle få uppbära dessa belopp.

Stadsfullmäktige beslöto härefter till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens, av drätselkammaren tillstyrkta förslag i ärendet.

§ 114. **Anslag för iordningställande av ytterligare utrymme i Sundinska huset såsom ungdomsvårdslokal.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 7 april 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av ytterligare utrymme i Sundinska huset såsom ungdomslokal anvisa ett anslag å 3.400 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 89 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 115. **Anslag för ombyggnad av sumpen vid Västerås kvarn.**

Uti skrivelse den 13 april 1949 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* anvisa ett anslag å 13.900 kronor för likviderande av kostnaderna för ombyggnad av sumpen vid Västerås kvarn samt *att* utgiften skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 90 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 116. **Anslag för utförande av vissa gatuarbeten.**

I skrivelse den 13 april 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av arbeten avseende iordningställande av parkeringsplats vid Skepparbacken samt av S:t Örjansgatan, Skogsvägen å delen Agnegatan—Lundagatan och Tunbyvägen å delen Nansengatan—Äppelvägen anvisa ett anslag å 79.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av reserverade medel av det i 1948 års stat under 8 B 1—811 upptagna anslag för nyanläggning av gator.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 91 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 117. **Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, område vid Östra Kajen.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 4 april 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 3 mars 1949 dagtecknat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, område vid Östra Kajen, samt bemyndiga byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörande myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 april 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 92 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 118. **Anslag för huvudvattenledning i Tegnérgatan mellan Stockholmsvägen och Malmabergsgatan, vatten-, avlopps- och gasledningar i Rikshuvudvägen på sträckan Wijkmansgatan—Johanneslundsgatan samt vatten- och gasledningar till Nedre Hyttvägen.**

I skrivelse den 15 mars 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för bestridande av

kostnaderna för huvudvattenledning i Tegnérgatan mellan Stockholmsvägen och Malmabergsgatan, vatten-, avlopps- och gasledningar i Rikshuvudvägen på sträckan Wijkmansgatan—Johanneslundsgatan samt vatten- och gasledningar till Nedre Hyttvägen anvisa anslag å tillhopa 256.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren hade i ett den 13 april 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 256.000 kronor för bestridande av utgiften ifråga ävensom att i övrigt vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 93 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 119. **Drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för år 1948.**

Med skrivelse den 13 april 1949 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat räkenskapsberättelse för år 1948 jämte styrelsens för tekniska verken skrivelse den 22 februari 1949 med förslag till bokslut för år 1948 och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna det av kammaren upprättade bokslutet för år 1948, *att* täcka underskottet å tekniska verkens nyanläggningar som fullbordats under år 1948, sammanlagt kronor 252.786:84 sålunda, att ett belopp av kronor 42.786:84 täcktes ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och återstoden 210.000 kronor av lånemedel samt *att* bemyndiga drätselkammaren att hemställa om Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å 210.000 kronor ävensom vidtaga för lånets upptagande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 94 ser. A och nr 10 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 120. **Tillstånd för Selma Emelia Hedrén att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 23 mars 1949 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Selma Emelia Hedréns ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Stora gatan 16, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under tiden 1 oktober 1949—30 september 1952.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i ett den 30 mars 1949 dagtecknat yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 april 1949 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länstyrelsen tillstyrka fru Selma Emelia Hedréns ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 95 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 121. **Tillstånd för Agda Eugenia Jansson att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 22 mars 1949 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Agda Eugenia Janssons ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Köpmangatan 10, "Tians Matsalar", här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 30 mars 1949 avgivit utlåtande i ärendet och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen för tiden intill den 30 september 1950.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 april 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 96 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 122. **Tillstånd för Johan Evald Johansson att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 24 mars 1949 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående mejeristen Johan Evald Johanssons ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Pilgatan 21, "Tjugoettans Kafé- och Matservering", här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under tiden 1 oktober 1949—30 september 1952.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 30 mars 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 april 1949 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Johan Evald Johanssons ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 97 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 123. **Tillstånd för Märta Viktoria Larsson att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 19 mars 1949 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Märta Viktoria Larssons ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Karlsgatan 4, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under tiden 1 oktober 1949—30 september 1952.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 30 mars 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 april 1949 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka fru Märta Viktoria Larssons ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 98 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 124. **Tillstånd för Ebba Gurli Elvira Möller att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 22 mars 1949 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Ebba Gurli Elvira Möllers ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Källgatan 29, "Pensionat Hemgården", här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under tiden 1 oktober 1949—30 september 1952.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 30 mars 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 april 1949 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fru Ebba Gurli Elvira Möllers ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 99 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 125. **Tillstånd för Gustav Rickard Palmqvist att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 23 mars 1949 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående Gustav Rickard Palmqvists ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19, Citybuffén, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under tiden 1 oktober 1949—30 september 1952.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 30 mars 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 april 1949 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Gustav Rickard Palmqvists ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 100 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 126. **Tillstånd för Märta Lovisa Serrander att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 22 mars 1949 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Märta Lovisa Serranders ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Hållgatan 12, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster under tiden 1 oktober 1949—30 september 1952.

Poliskammaren hade för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nykterhetsnämnden i skrivelse den 30 mars 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 april 1949 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fru Märta Lovisa Serranders ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 101 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 127. **Kungl. Maj:ts godkännande av markbyte med Uppsala universitet.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Ecklesiastikdepartementets skrivelse den 4 mars 1949 utvisande att Kungl. Maj:t godkänt ett mellan Uppsala universitet och Västerås stad träffat bytesavtal varigenom universitetet till staden överläte vissa markområden, som

enligt fastställd stadsplan skulle ingå i kvarteren Stubintråden och Stenborren eller utgöra gata eller parkmark, samt staden till universitetet överläte vissa markområden, som enligt nämnda stadsplan skulle ingå i kvarteret Stenbjörnen.

§ 128. **Kungl. Maj:ts beslut om statsbidrag till pensionärshem i kv. Lodet.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Socialdepartementets skrivelse den 18 februari 1949, utvisande att Kungl. Maj:t beviljat Västerås stad ytterligare statsbidrag för anordnande av pensionärshem å tomt inom kvarteret Lodet, varigenom staden i statsbidrag finge uppbära sammanlagt högst 83.592 kronor.

§ 129. **Kungl. Maj:ts fastställelse å lönestat för rådhusrätten och magistraten m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av justitiedepartementets skrivelse den 28 januari 1949 utvisande att Kungl. Maj:t med vissa ändringar fastställt av stadsfullmäktige den 27 november 1947 och den 31 mars 1948 antagna förslag till ny löneplan m. m. samt tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare, såvitt anginge magistratens befattningshavare samt stadsfiskalen-polismästaren.

§ 130. **Motion ang. utredning om frågan om anställande av en hemkonsulent för Västerås stad.**

Uti en denna dag till stadsfullmäktige ingiven motion hade stadsfullmäktigeledamöterna, fruarna Ingrid Andrén, Ebba Berg och Karin Kjelldahl hemställt att stadsfullmäktige ville besluta om utredning av förutsättningarna för anställande av en hemkonsulent för Västerås stad.

På yrkande av fru Andrén beslöto stadsfullmäktige remittera motionen till drätselkammaren för yttrande.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 4 maj 1949.

GUSTAF OLSSON

Karl Engdahl *Alb. Lundkvist*

Offentligen uppläst den 4 maj 1949; betygar

Ex officio:

Per Siösteen

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 maj 1949

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, Hult, Eklund, Lundkvist, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, David Johansson, Hellblom, Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers och Hellman, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist, Alwestrand, Erik Pettersson, Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Kindbladh, Ek, Haasum, Nordin, Brandt, Edvin Johansson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herrar Lindgren och Thunell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Sjöberg och Sund, fru Berg, herrar Nyström och Turén, fru Kjelldahl, fru Barkman, herrar Karl Pettersson, Sjölin och John Johansson.

För magistraten: Ingen närvarande.

§ 131. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Hult och Eklund att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 1 juni 1949 klockan 13.00.

§ 132. **Byggnadskontorets årsberättelse för år 1948.**

Med skrivelse den 13 april 1949 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige överlämnat berättelse angående byggnadskontorets verksamhet för år 1948. (S. H. nr 11 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 133. **Hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1948.**

Med skrivelse den 4 april 1949 hade hälsovårdsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat nämndens berättelse för år 1948 med bilagor. (S. H. nr 12 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 134. **Hemhjälpsnämndens årsberättelse för år 1948.**

Med skrivelse den 5 maj 1949 hade hemhjälpsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat nämndens årsberättelse för år 1948. (S. H. nr 13 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 135. **Återbesättande av befattning såsom skrivbiträde hos magistraten.**

I skrivelse den 23 april 1949 hade magistraten hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledigbliven befattning som skrivbiträde hos magistraten.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden hade, drätselkammaren i yttrande den 5 maj 1949 och nämnden i skrivelse den 18 maj 1949, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla magistratens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 102 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 136. **Återbesättande av ledigbliven befattning såsom kartriterska å stadsingenjörskontoret.**

I skrivelse den 21 mars 1949 hade byggnadsnämnden hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning såsom kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i yttrande den 20 april 1949 och drätselkammaren i skrivelse den 5 maj 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 103 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 137. **Fråga ang. omorganisation av pensionsnämnderna.**

I skrivelse den 22 februari 1949 hade pensionsnämnderna i Västerås stads 1, 1 A och 2 distrikt på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville dels besluta inrätta en byråföreståndaretjänst i 20 lönegraden och en skrivbiträdestjänst i lönegrad 6 å nämndernas expedition fr. o. m. den 1 april 1949, dels för detta ändamål anslå 10.600 kronor, dels ock bevilja ett anslag å 3.400 kronor för anskaffande av kontorsmöbler och kontorsutrustning i övrigt.

Löne- och avtalsnämnden hade den 16 mars 1949 förklarit sig tillstyrka de begärda befattningarnas inrättande samt att befattningen såsom byråföreståndare i likhet med den nyinrättade befattningen såsom inspektör hos nykterhetsnämnden placerades i lönegrad 19.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 april 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fr. o. m. den 1 juni 1949 inrätta dels en ordinarie skrivbiträdesbefattning i lönegrad 6 å nämndernas expedition ,dels ock en extra befattning såsom byråföreståndare vid pensionsnämnderna med avlöning enligt löneklass 18, *att* för avlönande av nämnda befattningshavare för tiden till innevarande års slut anvisa ett anslag å 7.000 kronor, *att* för anskaffande av kontorsmöbler och kontorsutrustning i övrigt anvisa ett anslag å 2.000 kronor samt *att* härav föranledda utgifter skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 104 ser. A och nr 3 ser. B) uppstod överläggning, varunder herr Sjöblom yrkade att stadsfullmäktige ville dels från den 1 april 1949 inrätta en ordinarie byråföreståndaretjänst i 19 lönegraden, dels ock i övrigt bifalla pensionsnämndernas förslag i ärendet. Herr Eklund med instämmande av herr Engdahl yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 138. **Borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Vargen.**

Uti skrivelse den 5 maj 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att *dels* ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om medgivande för staden att teckna borgen å Byggnads AB Mimers i Västerås nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Vargen, här i staden, intill ett belopp av högst 2.150.000 kronor, mot

säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk, samt att bolaget anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden, *dels ock* teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget ifråga i enlighet med ovan angivna grunder samt *att* borgensåtagandet i avbidan å Kungl. Maj:ts beslut skulle ske med stöd av stadens underställningsfria borgensrätt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 105 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 139. **Fråga om extra anslag för studiebesök vid vissa fångvårdsanstalter.**

I skrivelse den 25 april 1949 hade magistraten på anförda skäl hemställt om ett extra anslag å 2.500 kronor för bestridande av kostnaderna för rådhusrättens ledamöters och nämndemännens studiebesök vid fångvårdsanstalter och andra inrättningar.

Drätselkammaren hade i yttrande den 5 maj 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett extra anslag å 2.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 106 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 140. **Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås, avseende skolområde öster om Aroslund.**

I skrivelse den 20 april 1949 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 19 februari 1949 daterat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås, avseende skolområde öster om Aroslund samt uppdraga åt nämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 5 maj 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 107 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 141. **Fråga om förvärv av stadsägan nr 1918.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 5 maj 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att för en köpeskilling av 40.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 1918 ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt *att* köpeskillingen skulle täckas av uttaxerade medel i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 108 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 142. **Anslag för diverse gatuarbeten.**

Uti skrivelse den 5 maj 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av asfaltering av diverse gator, inklusive förarbeten, kantstensbeläggning å Föreningsgatan, delen Bernsborg—Flodinsgatan, breddning och kantstensbeläggning å S:a Ursulas väg, delen Kullavägen—Flodinsgatan, samt Drottninggatan, delen norr om Sotargatan, ävensom omläggning av gatukors Hållgatan—Kristinagatan, anvisa ett anslag å 203.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggningar av gator och vägar (8 B 1—811).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 109 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 143. **Anslag för uppförande av kolonihem i Söderbärke.**

I skrivelse den 20 april 1949 hade styrelsen för Västerås Skollovskolonier på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för uppförande av kolonihem i Söderbärke bevilja ett anslag å 340.000 kronor.

Drätselkammaren hade i yttrande den 5 maj 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för uppförande av ett nytt kolonihem i Söderbärke anvisa ett anslag å 340.000 kronor, *att* härav föranledd utgift skulle täckas av uttaxerade medel i nästa års stat i den mån utgiften icke kunde bestridas av bidrag från allmänna arvsfonden samt *att* uppdraga åt styrelsen för föreningen Västerås Skollovskolonier att ingiva ansökan om största möjliga bidrag ur allmänna arvsfonden ävensom att inför vederbörande myndighet bevaka framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 110 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 144. **Anslag för iordningställande av område för festplats.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 5 maj 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av festplats å område nedanför Fridnäs mellan järnvägen och Mälaren anvisa ett anslag å 11.100 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 111 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Wiktor Persson med instämmande av herrar Eric R. Carlsson, Berglind, Lindqvist, Lindgren, Jonsson och fru Hall avslag å drätselkammarens förslag, medan herr Eklund med instämmande av herrar Pers, Brandt, Lundkvist och Matell yrkade bifall till samma förslag.

Efter begärd och anställd votering mellan å ena sidan drätselkammarens förslag och å andra sidan herr Perssons avslagsyrkande, beslöto stadsfullmäktige med 26 nejröster mot 23 jaröster i enlighet med sistnämnda yrkande.

§ 145. **Anslag för utgivande av bildverk över Västerås stad.**

Uti skrivelse den 5 maj 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för ett bildverk över Västerås stad anvisa ett anslag å 25.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av uttaxerade medel i nästa års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 112 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 146. **Anslag för del av kostnad för ombyggnad av Turbinbron.**

I skrivelse den 12 maj 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av del av kostnaden för ombyggnad av Turbinbron anvisa ett anslag å 25.000 kronor, samt *att* anslaget skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för underhåll och nyanläggning av gator och vägar (8 B 1—811).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 113 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 147. **Tilläggsanslag för underhåll av stadspaviljongen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 maj 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för underhåll av stadspaviljongen bevilja ett tilläggsanslag å 3.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 114 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 148. **Tilläggsanslag för underhållsarbeten vid Johannisbergs friluftsbad.**

I skrivelse den 12 maj 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av merkostnaden för påläggning av sand å badplatsen vid Johannisberg anvisa ett tilläggsanslag å 4.125 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 115 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 149. **Anslag för ersättning till medlare, utsedda enligt 14 kap. 2 § giftermålsbalken.**

Magistraten hade i skrivelse den 19 april 1949 på anförda skäl hemställt om ett förslagsanslag å 2.000 kronor för att bestrida kostnaderna intill utgången av år 1949 för sådan medling, som avses i 14 kap. 2 § giftermålsbalken.

Drätselkammaren hade i yttrande den 12 maj 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ersättning skulle utgå till sådan medlare, som avses i 14 kap. 2 § giftermålsbalken med 15 kronor för varje medlingsuppdrag, däri inräknat medlarens utgifter för uppdraget, *att* för bestridande av kostnaderna i anledning härav för tiden till innevarande års slut anvisa ett förslagsanslag å 1.000 kronor samt *att* utgiften skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 791).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 116 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Ericsson, att ersättningen för varje medlingsuppdrag skulle utgå med 20 kronor istället för av drätselkam-

maren föreslagna 15 kronor samt att fullmäktige i anledning härav ville intill årets slut anvisa ett anslag å 1.500 kronor istället för av kammaren föreslaget belopp å 1.000 kronor. Herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 150. **Fråga angående ändrade bestämmelser om tjänstgöringstid m. m. för brandpersonalen.**

I skrivelse den 20 april 1949 hade löne- och avtalsnämnden efter utförlig motivering tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att antaga i skrivelsen intagna särskilda bestämmelser om tjänstgöringstid m. m. för brandpersonal att gälla från och med den dag, brandstyrelsen kunde komma att bestämma.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 12 maj 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 117 ser. A) och sedan herrar Robsahm, Ernst Johansson och Engdahl yttrat sig och härvid yrkat bifall till drätselkammarens förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med samma förslag.

§ 151. **Fråga om avförande av befattningen vice brandman från tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare m. m.**

I skrivelse den 20 april 1949 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige att från och med den 1 januari 1950 avföra befattningen vice brandman från tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare samt föreskriva att till ordinarie brandman hos stadens brandkår finge antagas endast den, som under minst ett år i följd tjänstgjort som extra eller ordinarie brandman vid kommunal yrkesbrandkår.

Drätselkammaren hade i ett den 12 maj 1949 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 118 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 152. **Avförande av befattningen som extra poliskonstapel ur tjänsteförteckningen m. m.**

I skrivelse den 10 december 1948 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att de fyra extra poliskonstapelsbefattningarna i 13 lönegraden vid polisverket finge omändras till poliskonstapelsbefattningar med placering i 14 lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 20 april 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att, räknat från och med den 1 januari 1950, ändra fyra i tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare upptagna befattningar såsom extra poliskonstapel till ordinarie poliskonstapelsbefattningar i lönegrad 14.

Drätselkammaren hade i yttrande den 12 maj 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* befattningen extra poliskonstapel skulle avföras från tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 119 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 153. **Fråga om förvärv av tomten nr 1 i kvarteret Gerhard.**

I skrivelse den 12 maj 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uppdraga åt kammaren att för en köpeskilling av 80.000 kronor samt på sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomten nr 1 i kvarteret Gerhard ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder, *att* köpeskillingen skulle täckas av lånemedel samt *att* bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Drätselkammarens beslut hade fattats med 6 röster mot 4, vilka avgivits för förslag att staden icke skulle förvärva fastigheten.

Emot majoritetens beslut hade reservation anmälts av drätselkammarledamöterna herrar Eklund, Keijser och Åke Johansson samt fröken Carlsson, under framhållande att frågan om Kyrkbacksområdets framtida disponerande fortfarande stode öppen med hänsyn till att området kunde tänkas bliva fridlyst såsom kulturreservat och att staden under sådana förhållanden icke syntes böra förvärva tomten.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 120 ser A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Eklund bifall till sin inom drätselkam-

maren framförda reservation medan herr Nyman med instämmande av herrar Jonsson och Lundkvist yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Härjämte yttrade sig herrar Hellblom, Persson och Wässman.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 154. **Tillstånd för bedrivande av handel med begagnade föremål.**

Genom resolution den 6 maj 1949 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Karin Augusta Ståhls, född Karlsson, ansökan om tillstånd att bedriva handel med begagnade föremål.

Poliskammaren och hälsovårdsnämnden hade i avgivna utlåtanden tillstyrkt bifall till framställningen.

Uti ett den 11 maj 1949 avgivet utlåtande hade beredningsutskottet på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* förklara sig icke hava något att erinra mot bifall till fru Karin Augusta Ståhls ifrågavarande ansökan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 121 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 155. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 11 maj 1949 framfört förslag (S. H. nr 122 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot av styrelsen för statens elektrotekniska fackskola i Västerås för tiden intill utgången av år 1951 efter byggnadsingenjören Carl-Gustaf Pousette, vilken avsagt sig uppdraget, utse ingenjören H. Milbers, Skultunavägen 18 D, Västerås.

§ 156. **Val av kommunal förtroendeman.**

Anmälde herr ordföranden, att herr Ivar Engström avsagt sig uppdraget såsom ledamot av staden polisnämnd ävensom att beredningsutskottet föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* med godkännande av herr Eng-

ströms avsägelse till efterträdare i polisnämnden för staden intill utgången av år 1949 utse ombudsmannen B. W. Alwestrand.

Stadfullmäktige beslöto enhälligt att upptaga ärendet till avgörande ehuru detsamma icke upptagits å föredragningslistan.

Härefter beslöto stadsfullmäktige med acklamation bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 157. **Länsstyrelsens resolution ang. nybyggnadsförbud å Apalbyområdet.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i länet resolution den 7 maj 1949 utvisande, att länsstyrelsen meddelat förlängt nybyggnadsförbud inom det s. k. Apalbyområdet i Västerås stad, dock längst till den 1 maj 1950.

§ 158. **Länsstyrelsens resolution ang. fastställelse av ändring i drätselkammarreglementet.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i länet resolution den 30 april 1949 utvisande att länsstyrelsen fastställt av stadsfullmäktige den 31 mars 1949 beslutad ändring av drätselkammarreglementet.

§ 159. **Motion ang. iordningställande av provisorisk avloppsledning inom Brandthovda egnahemsområde.**

Uti en den 12 maj 1949 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamoten herr Gösta Brandt hemställt, att staden ville utan kostnad för markägarna iordningställa en provisorisk avloppsledning inom Brandthovda egnahemsområde eller ock avgiva bestämt besked när stadens ledningsnät komme att utdragas till denna del av staden.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till styrelsen för stadens tekniska verk, hälsovårdsnämnden och drätselkammaren för yttranden.

§ 160. **Motion ang. fråga om ordnande av vakttjänst för läkarna i staden.**

Uti en den 24 maj 1949 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamöterna fru Karin Kjelldahl, fröken Anna Carlsson och fröken Ingeborg Jansson hemställt, att stadsfullmäktige ville låta verkställa utredning

om möjligheten att anordna vakttjänst för läkarna i staden varje natt under året samt att därest detta visade sig möjligt, snarast framlägga förslag till frågans lösning.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till hälsovårdsnämnden och drätselkammaren för utredning.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 1 juni 1949.

GUSTAF OLSSON.

Fritz Eklund. *R. V. Hult.*

Offentligen uppläst den 1 juni 1949; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 30 juni 1949.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, Hult, Eklund, Lundkvist, Engdahl, Carl Hellström, Ernst Johansson, Sund, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, fru Hall, herr Berglind, fru Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Ek, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson och fru Linderborg, dock infunno sig fröken Jansson och fru Barkman först under handläggningen av här nedan under respektive §§ 174 och 183 antecknade ärendena.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar andre vice ordföranden Sjöberg, Robsahm, Pers, Hellman och Jonsson, fru Andrén, herrar Kindbladh, Sjölin, Haasum, Lindgren och Thunell.

För magistraten: Ingen närvarande.

§ 161. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herr förste vice ordföranden Leontein och fru Linderborg att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 12 juli 1949 klockan 12.30.

§ 162. **Berättelse över Västerås stads fattigvård år 1948.**

Med en i april 1949 dagtecknad skrivelse hade fattigvårdsstyrelsen till stadsfullmäktige för kännedom överlämnat berättelse över styrelsens verksamhet under år 1948. (S. H. nr 14 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 163. **Barnavårdsnämndens och ungdomsnämndens årsberättelse för år 1948.**

Med en i april 1949 dagtecknad skrivelse hade barnavårdsnämnden till stadsfullmäktige överlämnat barnavårdsnämndens och ungdomsnämndens årsberättelse för 1948. (S. H. nr 15 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 164. **Idrottsstyrelsens årsberättelse för år 1948.**

Med skrivelse den 4 maj 1949 hade idrottsstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat av idrottsplatschefen upprättad berättelse angående verksamheten under år 1948. (S. H. nr 16 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 165. **Brandstyrelsens årsberättelse för år 1948.**

Med skrivelse den 23 mars 1949 hade brandstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat brandchefens den 28 februari 1949 upprättade berättelse angående brandkårens verksamhet under år 1948. (S. H. nr 17 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 166. **Redogörelse över Västerås stads Tekniska Verks räkenskaper för år 1948.**

Anmäldes och lades till handlingarna styrelsens för tekniska verken redogörelse över tekniska verkens räkenskaper för år 1948. (S. H. nr 18 ser. B).

§ 167. **Fastställande av provisoriska grunder för beräkning av pensionsunderlag för vissa nyinrättade befattningar.**

I skrivelse den 18 maj 1949 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för vissa nyinrättade tjänster fastställa i skrivelsen föreslagna lönegrader i den gamla löneplanen såsom provisorisk lön för beräkning av pensionsunderlag.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 1 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 123 ser. A) och yttrande av herr Engdahl, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 168. **Lön till stadsplaneteknikern under fortsatt tjänstledighet för sjukdom.**

I skrivelse den 16 maj 1949 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta tillerkänna stadsplaneteknikern Olle Kjellgren lön tills vidare under senare halvåret av 1949 med 50 % av avlöningsförmånerna, därest han på grund av fortsatt sjukdom icke kunde uppehålla sin befattning.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i utlåtande den 18 maj 1949 och kammaren i skrivelse den 1 juni 1949, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 124 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 169. **Återbesättande av befattning som barnträdgårdslärarinna och fråga om nedsättning av befattningens lönegradsplacering.**

Styrelsen för Västerås stads barnstugor hade i skrivelse den 4 maj 1949 hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledigbliven befattning såsom barnträdgårdslärarinna, vilken befattning för närvarande vore placerad i lönegrad 12.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 18 maj 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige att bifalla barnstugestyrelsens framställning.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 juni 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga barnstugestyrelsen att återbesätta befattningen med ordinarie innehavare i lönegrad 10.

Emot drätselkammarens förslag hade reservation anförts av drätselkammarledamoten herr Gösta Lundberg, som uttalat sig för bifall till barnstugestyrelsens samt löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet och därvid påpekat nödvändigheten av att lokala förhandlingar upptoges om lönesättningen och erforderliga övergångsbestämmelser.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 125 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Engdahl med instämmande av herrar

Lundberg, Thorén, Alwestrand, Eklund och fru Schörling, att ärendet skulle återremitteras till löne- och avtalsnämnden för förhandlingar. Herr Matell och fru Kjelldahl yttrade sig utan yrkanden.

Härefter beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 170. **Inrättande av ordinarie befattning som biträdande maskinist å hamnens bogserbåt.**

I skrivelse den 12 april 1949 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr. o. m. den 1 juli 1949 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 12 såsom biträdande maskinist å hamnens bogserbåt samt att bemyndiga hamnstyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 18 maj 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bifalla hamnstyrelsens förslag samt att provisoriskt reglera befattningen för pension efter lönegrad 6 i stadens tidigare löneplan.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 126 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 171. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 juni 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga kammaren att fr. o. m. den 1 juli 1949 med ordinarie innehavare återbesätta befattningen som skrivbiträde vid uppbördsverket.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 15 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 127 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 172. **Återbesättande av befattningen som gatuförman vid byggnadskontoret.**

I skrivelse den 1 juni 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga kammaren att

fr. o. m. den 1 augusti 1949 med ordinarie innehavare återbesätta befattning som gatuförman vid stadens byggnadskontor.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 15 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 128 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 173. **Ang. ålderstillägg till assessorn vid rådhusrätten.**

I skrivelse den 18 maj 1949 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att, med bifall till en av assessorn Olle Garenberg gjord framställning, tillerkänna denne ett ålderstillägg fr. o. m. den 1 juli 1949.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 1 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 129 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 174. **Anslag för undersökning av motorbuller kring Hässlö flygfält.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 16 maj 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 1.500 kronor för undersökning av motorbuller kring Hässlö flygfält.

I skrivelse den 1 juni 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja det begärda anslaget samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 130 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 175. **Anslag för utredning angående om- och tillbyggnad av ålderdomshemmet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av kostnaderna för utredning angående om- och tillbyggnad av ålderdomshemmet anvisa ett anslag å 3.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 131 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 176. **Anslag för täckande av kostnaderna för expropriation av stadsägan nr 5 samt område av stadsägan nr 2382 F.**

I skrivelse den 1 juni 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för täckning av kostnaderna för expropriation av dels område av stadsägan nr 2382 F och dels stadsägan nr 5 anvisa ett anslag å 18.000 kronor att täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 132 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 177. **Förslag till namnsättning av vissa vägar inom det s. k. Berghamraområdet.**

I skrivelse den 11 maj 1949 hade gatunamnsberedningen framlagt förslag till namnsättning av vissa vägar inom det s. k. Berghamraområdet.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 8 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 133 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 178. **Förslag till namn å vissa vägar inom villaområdet mellan Mälaren och vägen till Björnön, omedelbart söder om Centrala Flygverkstaden.**

Gatunamnsberedningen hade i skrivelse den 11 maj 1949 framlagt förslag till namn å vissa vägar inom villaområdet mellan Mälaren och vägen till Björnön, omedelbart söder om Centrala Flygverkstaden.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 8 juni 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 134 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 179. **Förslag till namn å vägen från Pilgatan till Björnöbron.**

I skrivelse den 11 maj 1949 hade gatunamnsberedningen på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige, att med slopande av namnet Regementsallén åsätta den väg, som leder från Pilgatan förbi gamla regementet till Björnöbron, namnet Björnövägen.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 8 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla gatunamnsberedningens hemställan i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 135 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Nordin med instämmande av herrar Wässman, Matell, Grip och Ivan Hellström yrkade återremiss av ärendet till gatunamnsberedningen, varemot herr Eklund med instämmande av herrar Brandt, Persson och Hult yrkade bifall till beredningsutskottets förslag.

Sedan proposition härefter ställts mellan å ena sidan herr Nordins återremissyrkande, och å andra sidan yrkandet, att ärendet denna dag skulle avgöras, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att denna dag företaga ärendet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 180. **Förslag till namn å gator och vägar inom Norra Gideonsbergsområdet.**

Gatunamnsberedningen hade i skrivelse den 11 maj 1949 framlagt förslag till namn å gator och vägar inom Norra Gideonsbergsområdet.

I skrivelse den 8 juni 1949 hade beredningsutskottet på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* den stig, som löper i sydostlig riktning från Herrgårdsstigen till Långmårtensgatan, skulle erhålla namnet Vallmostigen samt *att* i övrigt bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 136 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 181. **Återbesättande av befattningen såsom mätningsingenjör.**

I skrivelse den 31 maj 1949 hade byggnadsnämnden hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom mätningsingenjör.

Löne- och avtalsnämnden och drätselkammaren hade, nämnden i utlåtande den 15 juni 1949 och kammaren i skrivelse den 16 juni 1949, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 137 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 182. **Anslag till kokskåp för skolbarnsbespisningen.**

Folkskolestyrelsen hade i skrivelse den 9 juni 1949 på anförda skäl hemställt om ett anslag å 14.000 kronor för inköp av ett kokskåp för barnbespisningen till var och en av Korsängs- och Djäknebergsskolorna.

Genom utlåtande den 16 juni 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 14.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 138 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 183. **Tilläggsanslag för gatuarbeten under innevarande år m. m.**

I skrivelse den 16 juni 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* medgiva kammaren att disponera i skrivelsen omförmälda, under tidigare år beviljade anslag å tillhopa 74.600 kronor för utförande av erforderliga gatuarbeten avseende gatuanläggningar under innevarande år, *att* för samma ändamål anvisa ett anslag å 100.000 kronor att ställas till drätselkammarens förfogande samt *att* sistnämnda anslag skulle täckas i 1950 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 139 ser. A) och sedan herrar Eklund och Persson yrkat bifall till drätselkammarens förslag samt efter yttranden av herr Matell och stadsdirektör Hedberg beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 184. **Tilläggsanslag för anskaffande av brosvängkranar till östra kajen, för oljeledningar till Djuphamnen och för nya bogserbåten.**

I skrivelse den 10 juni 1949 hade hamnstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att anvisa tilläggsanslag å tillhopa 110.000 kronor, varav 12.000 kronor för merkostnader i anledning av anskaffande av två 5-tons brosvängkranar till östra kajen, 80.000 kronor för anskaffande av den nya bogserbåten samt 18.000 kronor för oljeledningar till oljeupplagsområdet i Djuphamnen.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 16 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet, *att* härav föranledda utgifter skulle bestridas av lånemedel samt *att* bemyndiga

kammaren att till Kungl. Maj:t ingå med ansökan om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 110.000 kronor för bestridande av utgifterna ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 140 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 185. **Anslag för två infiltreringsbassänger vid Hässlö vattenverk.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 24 maj 1949 på anförda skäl hemställt om ett anslag å 140.000 kronor av lånemedel för anläggande av två infiltreringsbassänger för vattenverket vid Hässlö.

I skrivelse den 16 juni 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 141 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 186. **Anslag för jordkabelserviser till Byggnads AB Mimers hus i kvarteret Vargen.**

I skrivelse den 24 maj 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för framdragande av jordkabelserviser till Byggnads AB Mimers hus i kvarteret Vargen anvisa 9.250 kronor att täckas med 2.750 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 6.500 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 6.500 kronor ävensom vidtaga för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 142 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 187. **Anslag för anläggande av betongkulvert å stadsägan nr 2239 AD.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 juni 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anläggande av betongkulvert

över stadsägan nr 2239 AD anvisa ett anslag å 10.800 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 143 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 188. **Grundrabatt för Byggnads AB Mimers nybyggnader å tomterna nr 3 i kv. Mården och nr 1 i kv. Älgen.**

I skrivelse den 16 juni 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja Byggnads AB Mimer en grundrabatt för bebyggelsen å tomterna nr 3 i kvarteret Mården och nr 1 i kvarteret Älgen å 7.700 kronor samt för ändamålet ställa ett anslag till drätselkammarens förfogande å nyssnämnda belopp samt *att* anslaget täcktes ur det till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat upptagna reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 144 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 189. **Anslag för genomförande av nytt sophämtningssystem.**

I skrivelse den 19 maj 1949 hade lantegendomsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att godkänna nämndens förslag till nytt sophämtningssystem samt att medgiva användandet av för inköp av fem nya sophämtningsbilar reserverade medel, 165.000 kronor.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla lantegendomsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 145 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 190. **Motion ang. inrättande av en installationsavdelning vid tekniska verken.**

Vid sammanträde den 29 januari 1948 hade stadsfullmäktige till styrelsen för stadens tekniska verk och drätselkammaren remitterat en av stadsfullmäktigeledamoten herr Fritz Eklund till fullmäktige ingiven motion angående utredning av frågan om inrättande av en installationsavdelning vid tekniska verken.

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 24 maj 1949 efter verkställd utredning avgivit yttrande i anledning av motionen.

Genom utlåtande den 16 juni 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* ifrågavarande motion skulle anses besvarad genom den av tekniska verken företagna utredningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 146 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Eklund med instämmande av herr Erik Pettersson bifall till drätselkammarens förslag i ärendet medan herr Ek med instämmande av herr Lindqvist yrkade återremiss av ärendet till styrelsen för tekniska verken för förnyad utredning. Herrar Matell och Hellblom yttrade sig utan yrkanden.

Sedan härefter proposition ställts mellan å ena sidan herr Eks återremissyrkande, och å andra sidan yrkandet att ärendet skulle avgöras omedelbart, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning att denna dag företaga ärendet till avgörande.

Härefter beslöto stadsfullmäktige likaledes utan omröstning att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 191. **Tilläggsanslag för kulturutbyte med övriga nordiska länder.**

I skrivelse den 16 juni 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa ett tilläggsanslag å 5.000 kronor för kostnaderna för kulturutbyte med övriga nordiska länder samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 147 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 192. **Anslag för uppförande av folkskolebyggnad å Gideonsbergsområdet.**

Uti skrivelse den 9 juni 1949 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt om ett anslag å 2.950.000 kronor för uppförande av folkskolebyggnad i kvarteret Kungsljuset nr 1 (Gideonsbergsskolan).

Drätselkammaren hade i skrivelse den 16 juni 1949 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av byggnadskostnaderna i anledning av uppförandet av en folkskolebyggnad å Gideonsbergsområdet anvisa ett anslag å 2.625.000 kronor att täckas till ett belopp av kronor 754.500 av statsbidrag och till ett belopp av kronor 1.870.500 genom lånemedel, *att* för bestridande av kostnaderna för inventarier till skolbyggnaden anvisa

ett anslag å 325.000 kronor att täckas med ett belopp av 20.500 kronor av statsbidrag och till ett belopp av 304.500 kronor av uttaxerade medel samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av ett 25-årigt amorteringslån å 1.870.500 kronor ävensom vidtaga för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 148 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 193. **Fråga ang. vissa markavtal med Ica, Aktiebolaget Hakon Swenson m. fl.**

I skrivelse den 16 juni 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att på i skrivelsen angivna grunder i huvudsak träffa avtal med Ica, Aktiebolaget Hakon Swenson m. fl. angående i skrivelsen omförmälda markområden och vidtaga erforderliga åtgärder för avtalens fullföljande samt *att* för bestridande av kostnaden för köpeskilling för fastigheten Hamngatan 4 anvisa ett anslag å 50.000 kronor att täckas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 149 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 194. **Stadshus i Västerås.**

Vid sammanträde den 31 maj 1946 beslöto stadsfullmäktige på hemställan av rådhuskommittén i princip uttala sig för uppförandet av en central förvaltningsbyggnad inom kvarteret Nestor samt uppdrog åt kommittén att fortsätta utredningsarbetet och snarast möjligt till stadsfullmäktige inkomma med förslag till förvaltningsbyggnad på nämnda område.

Kommittén hade i anledning härav i skrivelse den 17 juni 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* i princip godkänna upprättat förslag till stadshus för Västerås, *att* uppdraga åt kommittén att gå i författning om utarbetande av fullständiga ritningar till första etappen och efter vederbörligt byggnadslov i egenskap av byggnadskommitté föranstalta om byggnadens utförande i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar, *att* för byggnadens uppförande anvisa ett anslag av 900.000 kronor samt *att* för det fortsatta utredningsarbetets bedrivande ställa till kommitténs förfogande ett anslag av 100.000 kronor.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 19 ser. B) och på yrkande av herr Lundkvist beslöto stadsfullmäktige remittera kommitténs förslag till drätselkammaren för yttrande.

§ 195. **Tillstånd för Knut Albert Leonard Sundkvist att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 22 mars 1949 hade poliskammaren med eget tillstyrkande yttrande till stadsfullmäktige för utlåtande överlämnat handlingarna angående matserveringsinnehavaren Knut Albert Leonard Sundkvists ansökan om tillstånd att i lokaler i fastigheten Utanbygatan 11 B, här i staden, Restaurant Lucky, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nämnden i yttrande den 21 april 1949 på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige att avstyrka bifall till framställningen.

Efter det nykterhetsnämnden beretts tillfälle avgiva förnyat yttrande i ärendet, hade nämnden i skrivelse den 2 juni 1949 förklarat sig vidhålla sitt tidigare avstyrkande. För den händelse stadsfullmäktige funne skäl tillstyrka framställningen hade nämnden emellertid föreslagit, att oktrojperioden begränsades till ett år och att som villkor för tillståndet skulle gälla, att utskänkning endast finge ske till restaurantens fasta abonnenter och att den skulle upphöra senast klockan 20.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 8 juni 1949 på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka att Sundkvist erhölle tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka klass II till spisande gäster å Restaurant Lucky, Utanbygatan 11 B, här i staden, under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1949, under villkor, att utskänkning endast skedde till restaurantens fasta abonnenter och att utskänkningen skulle upphöra senast klockan 20.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 150 ser. A) och efter yttrande av herrar Hult och Thorén, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 196. **Ansökan av Västerås Kaféaktiebolag om tillstånd till försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från ytterligare sex försäljningsställen inom staden.**

Genom resolution den 12 maj 1949 hade poliskammaren med eget tillstyrkande yttrande till stadsfullmäktige för utlåtande remitterat Västerås

Kaféaktiebolags genom verkställande direktören Gösta Lundberg till länsstyrelsen ingivna ansökan om tillstånd att tills vidare få bedriva försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från ytterligare sex speceriaffärer i staden.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden, hade nämnden i skrivelse den 19 maj 1949, med tre röster mot två, föreslagit stadsfullmäktige besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka Västerås Kaféaktiebolags ifrågavarande framställning.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 8 juni 1949 på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 151 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Hult med instämmande av herrar Persson, Engdahl och Lundberg bifall till beredningsutskottets förslag, herr Grip med instämmande av herrar Wässman, Sund och Turén att ärendet skulle återremitteras till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för förnyat övervägande samt herr Brandt avslag å nykterhetsnämndens och beredningsutskottets förslag i vad avsåge de inom Badelundaområdet föreslagna försäljningsställena.

Efter avslutad överläggning ställdes först proposition mellan å ena sidan yrkandet att ärendet skulle avgöras denna dag, och å andra sidan herr Grips återremissyrkande.

Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat företaga ärendet till avgörande denna dag.

Sedan i anledning härav votering begärts, beslöto stadsfullmäktige med 30 jaröster mot 11 nejröster att denna dag företaga ärendet till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 197. **Fastställd stadsplan beträffande kv. Ottar m. m.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 27 maj 1949 utvisande att Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige den 27 januari 1949 antaget förslag till ändring av stadsplanen beträffande kvarteret Ottar m. m.

§ 198. **Fastställd stadsplan för del av kv. Blåsbo.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 18 maj 1949 angående fastställelse å ett av stadsfullmäktige den 24 februari 1949 antaget förslag till ändring av stadsplanen för del av kvarteret Blåsbo.

§ 199. **Länsstyrelsens resolution ang. omändring av extra poliskonstapelsbefattningar till ordinarie befattningar.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 22 juni 1949 utvisande att länsstyrelsen fastställt stadsfullmäktiges beslut den 27 maj 1949 att fr. o. m. 1 januari 1949 omändra fyra extra poliskonstapelsbefattningar till ordinarie befattningar i lönegrad 14.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 12 juli 1949.

GUSTAF OLSSON.

Georg Leontein. *Vera Linderborg.*

Offentligen uppläst den 12 juli 1949; betygar

Ex officio:

Åke Renvall.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

1949 den 25 augusti.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Lundkvist, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, David Johansson och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herrar Hellman, Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt och Edvin Johansson, fru Schörling, herrar Ernfrid Carlsson, Eric Lindgren och Thunell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herr Eklund, fru Hall, herrar Matell och Erik Pettersson, fru Andrén, herrar Kindbladh och Lindström samt fru Linderborg.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren O. Rylander.

§ 200. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar andre vice ordföranden Sjöberg och Thunell att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset tisdagen den 30 augusti 1949, klockan 13.00.

§ 201. **Parkstyrelsens årsberättelse för år 1948.**

Med skrivelse den 4 juli 1949 hade parkstyrelsen till stadsfullmäktige överlämnat berättelse över verksamheten under år 1948. (S. H. nr 20 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 202. **Fastighetskontorets årsberättelse för år 1948.**

Med skrivelse den 11 augusti 1949 hade drätselkammaren till stadsfullmäktige för kännedom överlämnat fastighetskontorets förvaltningsberättelse för år 1948. (S. H. nr 21 ser. B).

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning lägga berättelsen till handlingarna.

§ 203. **Förslag till pensionärshem i kvarteret Gulmåran.**

I skrivelse den 1 juni 1949 hade pensionärshemsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna upprättat förslag till pensionärshem i kvarteret Gulmåran, *att* uppdraga åt styrelsen att föranstalta om utarbetande av erfoderliga ritningar, ansöka om statsbidrag i vederbörlig ordning samt föranstalta om byggnadernas uppförande i enlighet med förslaget samt *att* för ändamålet anvisa ett anslag å 1.500.000 kronor med avdrag för beräknat statsbidrag.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 juli 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla pensionärshemsstyrelsens förslag, *att* för ändamålet anvisa anslag med 1.500.000 kronor att täckas med 400.000 kronor av förväntat statsbidrag och till återstoden, 1.100.000 kronor av lånemedel, samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån ävensom bemyndiga drätselkammaren att vidtaga åtgärder för lånets upptagande och utkvitterande.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 152 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 204. **Anslag för iordningställande av område kring kommunala flickskolan samt övrig del av Mariaberget.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 4 juli 1949 hade parkstyrelsen på anförda skäl hemställt om anslag med 78.400 kronor för iordningställande av kommunala flickskolans område samt övrig del av Mariaberget.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 14 juli 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* så tillvida bifalla parkstyrelsens framställning att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag om 30.000 kronor för iordningställande av området kring kommunala flickskolan, samt *att* anslaget täcktes av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda anslaget till oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 153 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 205. **Anslag för vissa gatuarbeten å Gideonsbergsområdet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 augusti 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för i skrivelsen angivna gatuarbeten anvisa ett anslag å sammanlagt 146.000 kronor samt *att* av anslaget ett belopp av 48.000 kronor skulle upptagas till täckning av skattemedel i 1950 års stat samt återstoden 98.000 kronor täckas av gatukostnadsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 154 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 206. **Anslag för jordkabelledningar, erforderliga för återstående utbyggnad av bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna.**

I skrivelse den 28 juni 1949 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för framdragande av jordkabelledningar, erforderliga för återstående utbyggnad av bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna anvisa ett anslag å 30.000 kronor att täckas med 14.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och med 16.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren hade i yttrande den 4 augusti 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 16.000 kronor ävensom vidtaga för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 155 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 207. **Anslag för uppförande av lågtrycksgasklocka.**

I skrivelse den 28 juni 1949 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för utförande av en lågtrycksgasklocka med 20.000 m³ volym anvisa ett anslag å 950.000 kronor att täckas av lånemedel.

Uti skrivelse den 4 augusti 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om

tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 156 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 208. **Anslag för framdragande av stamkabel från kraftverket till provisorisk transformatorkiosk norr om kvarteret Hanen m.m.**

Uti skrivelse den 28 juni 1949 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för framdragande av ny stamkabel från kraftverket till provisorisk transformatorkiosk norr om kvarteret Hanen samt för utrustning och komplettering av transformatorstation vid Haga Parkgata och nämnda provisoriska transformatorkiosk anvisa ett anslag å 75.000 kronor att täckas av lånemedel.

Genom utlåtande den 4 augusti 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärandet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 157 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 209. **Ändrad benämning på befattningen gatuförman vid byggnadskontoret.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 4 augusti 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* den i tjänsteförteckningen för Västerås stads ordinarie befattningshavare upptagna befattningen såsom gatuförman vid byggnadskontoret skulle erhålla den ändrade benämningen vägmästare.

Löne- och avtalsnämnden hade den 15 juni 1949 förklarat sig icke hava något att erinra mot framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 158 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 210. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde å stadskansliet.**

I skrivelse den 4 augusti 1949 hade drätselkammaren hemställt att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att med

ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom skrivbiträde vid stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 23 augusti 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 159 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 211. **Återbesättande av ledigbliven befattning som hälsovårdsinspektör.**

Hälsovårdsnämnden hade i skrivelse den 1 juli 1949 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning såsom hälsovårdsinspektör.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden hade, kammaren i skrivelse den 4 augusti 1949 och nämnden i yttrande den 23 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hälsovårdsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 160 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 212. **Återbesättande av befattning såsom eldare vid varmbadhuset.**

I skrivelse den 5 augusti 1949 hade badhusstyrelsen hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning såsom eldare vid varmbadhuset.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden hade, kammaren i skrivelse den 11 augusti 1949 och nämnden i yttrande den 23 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla badhusstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 161 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 213. **Stadsrevisionens berättelse för 1948.**

Med skrivelse den 11 juni 1949 hade magistraten till stadsfullmäktige överlämnat revisionsberättelsen för år 1948 i anledning av verkställd granskning av stadens räkenskaper och förvaltning för samma år.

Till stadsfullmäktige hade jämväl inkommit infordrad förklaring från drätselkammaren.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 162 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Engdahl med instämmande av herrar Hult och Ernst Johansson att stadsfullmäktige beviljade drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar ansvarsfrihet för år 1948, dock med uttalande av den uppfattningen, att hyresavtalet med Sarabolaget bort underställas stadsfullmäktige för godkännande. Herr Nyman med instämmande av herr Turén yrkade att ansvarsfrihet måtte beviljas drätselkammaren och övriga vederbörande förvaltningar utan att dock stadsfullmäktige gjort något sådant uttalande som föreslagits av herr Engdahl. Vidare yttrade sig under överläggningen herrar Lundberg, Lundkvist och stadsdirektören Hedberg.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla herr Engdahls yrkande.

I detta beslut deltogo icke de i 58 § lagen om kommunalstyrelse i stad omförmälda ledamöter.

§ 214. **Stadshus i Västerås.**

I skrivelse den 17 juni 1949 hade särskilt tillsatta kommitterade överlämnat ett idéförslag till stadshus i Västerås ävensom i anslutning härtill på anförda skäl i skrivelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att i princip godkänna upprättat förslag till stadshus för Västerås, att uppdraga åt kommittén att gå i författning om utarbetande av fullständiga ritningar till första etappen och efter vederbörligt byggnadslov i egenskap av byggnadskommitté föranstalta om byggnadens uppförande i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar, att för byggnadens uppförande anvisa ett anslag av 900.000 kronor samt att för det fortsatta utredningsarbetets bedrivande ställa till kommitténs förfogande ett anslag av 100.000 kronor.

Vid sammanträde den 30 juni 1949 remitterade stadsfullmäktige kommitténs förslag till drätselkammaren för yttrande.

I anledning härav hade drätselkammaren i skrivelse den 11 augusti 1949 avgivit yttrande i ärendet och därvid tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla kommitténs förslag i ärendet, *att* anslaget å 100.000 kronor för det fortsatta utredningsarbetets bedrivande skulle täckas av uttaxerade medel i 1950 års stat, *att* anslaget å 900.000 kronor för uppförande av första byggnadsetappen skulle täckas med ett belopp av 400.000 kronor av fonden för kommunala byggnader samt med återstå-

de belopp av lånemedel på 25 års tid samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av ett 25-årigt amorteringslån å 500.000 kronor ävensom vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 19 ser. B och 163 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Lundkvist med instämmande av herr Turén yrkade bifall till drätselkammarens förslag i ärendet.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning i enlighet med herr Lundkvists yrkande.

§ 215. **Fråga om förvärv av Aggarön.**

Uti skrivelse den 11 augusti 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att förklara staden beredd att till ett pris av 375.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva fastigheterna Aggarö 1[1] och Långholmen 1[1] med tillhörande öar i Kärrbo socken under förbehåll att den nuvarande innehavarens äganderätt till fastigheten fastställdes genom lagakraftägande dom eller bindande förlikning och att köpeavtal rörande fastigheten slöts först om och när detta villkor blivit uppfyllt, *att* under förutsättning att förvärvet sålunda komme till stånd, för bestridande av köpeskillingen anvisa anslag med förutnämnda belopp att täckas genom upptagande av ett 5-årigt amorteringslån inom ramen för stadens underställningsfria lånerätt samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för beslutets verkställande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 164 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Hellblom med instämmande av herrar Wiktor Persson, Karl Pettersson, Lindqvist, Hult, Alwestrand, Robsahm, Leontein, Ek och Turén avslag å drätselkammarens förslag medan herr Engdahl med instämmande av herrar Sjöberg, Lundkvist, Nyström, Pers, Brandt, Sjöblom, Haasum och Lundberg yrkade bifall till samma förslag. Härjämte yttrade sig herr Kihlgren.

Efter avslutad överläggning ställdes proposition mellan å ena sidan herr Engdahls yrkande om bifall till drätselkammarens förslag och å andra sidan herr Hellbloms avslagsyrkande å samma förslag.

Herr ordföranden fann därvid, att stadsfullmäktige beslutat i enlighet med herr Engdahls yrkande.

Sedan i anledning härav votering begärts, beslöto stadsfullmäktige med 30 nejröster mot 22 jaröster i enlighet med herr Hellbloms avslagsyrkande.

§ 216. **Anslag till Västeråskretsen av Unga Örnar för inredning av hobbylokaler.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 11 augusti 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* på i skrivelsen angivna villkor anvisa ett anslag å 2.000 kronor för anskaffande av inredning av tre hobbylokaler samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 165 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 217. **Ändrad mandattid för nämndemän.**

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 10 augusti 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige att med ändring av sina beslut den 30 september 1948, § 228, och den 24 februari 1949, § 53, besluta *att* nämndemännen Wiktor Persson och Arthur Lingnäs skulle anses valda för en tid av sex år räknat från respektive dagar, då de av stadsfullmäktige utsetts till uppdragen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 166 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 218. **Återbesättande av befattningen som transportmästare vid vattenverket.**

Uti en den 22 augusti 1949 till stadsfullmäktige inkommen skrivelse hade styrelsen för stadens tekniska verk anmält, att transportmästaren vid vattenverket L. Lindström anhållit om entledigande från sin befattning fr. o. m. den 25 oktober 1949 samt i anledning härav hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att återbesätta ifrågavarande befattning.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden den 23 augusti 1949 och kammaren påföljande dag skriftligen tillstyrkt bifall till framställningen.

Stadsfullmäktige beslöto till en början enhälligt att upptaga ärendet till handläggning, ehuru detsamma icke varit upptaget å föredragningslistan.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla styrelsens hemställan i ärendet.

§ 219. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 10 augusti 1949 framfört förslag (S. H. nr 167 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att, med entledigande av ingenjören Torgny Rosvall från uppdraget såsom suppleant i brandstyrelsen, till ny suppleant efter honom för tiden intill 1950 års utgång utse ingenjören Börje Lundh, Knutsgatan 15, här i staden.

§ 220. **Kungl. Maj:ts fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen betr. Norra Gideonsbergsområdet.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 8 juli 1949, utvisande att Kungl. Maj:t med visst undantag fastställt ett av stadsfullmäktige den 31 mars 1949 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande Norra Gideonsbergsområdet.

§ 221. **Kungl. Maj:ts tillstånd för staden att teckna borgen för byggnadskreditiv.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 30 juni 1949 utvisande att Kungl. Maj:t medgivit, att Västerås stad finge teckna borgen för byggnadskreditiv å högst 4.000.000 kronor med ansvarighetstid längst till den 1 juli 1951.

§ 222. **Kungl. Maj:ts fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen för område vid Östra Kajen.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 22 juli 1949, utvisande, att Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige den 28 april 1949 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande område vid Östra Kajen.

§ 223. **Motion ang. vidtagande av åtgärder för höjande av livräddningsberedskapen.**

Uti en denna dag till stadsfullmäktige ingiven motion hade fullmäktigeledamoten Sam. Nyström hemställt att stadsfullmäktige måtte uppdraga till vederbörande organ att i god tid före nästa års badsäsong före-

taga sådana anordningar att livräddningsberedskapen höjdes såväl beträffande material som vad det gällde undervisning, demonstrationer och instruktion.

På yrkande av herr Nyström beslöto stadsfullmäktige remittera motionerna till idrottsstyrelsen och drätselkammaren för utredning.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 30 augusti 1949.

GUSTAF OLSSON.

Gösta Sjöberg Rudmar Thunell.

Offentligen uppläst den 30 augusti 1949; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 29 september 1949

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Persson, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herr Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren och Lindqvist, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg och herr Thunell.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Hult, Lundkvist, David Johansson, Nyman, Lundberg, Matell, Alwestrand, Sjölin och Lindgren.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 224. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herr Ernfrid Carlsson och fru Greta Schörling att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 7 oktober 1949, klockan 13.30.

§ 225. **Inrättande av befattning såsom socialvårdssekreterare.**

I skrivelse den 6 juli 1949 hade socialvårdsdelegationen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att nuvarande extra befattningen såsom socialvårdssekreterare vid socialvårdsbyrån från den 1 ja-

nuari 1950 inrättades å ordinarie stat med placering i lönegrad 24 samt att socialvårdsdelegationen erhölle tillstånd att med ordinarie innehavare besätta nämnda befattning.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 23 augusti 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren hade i yttrande den 1 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag samt *att* bemyndiga socialvårdsdelegationen att tillsätta tjänsten med ordinarie innehavare i den ordning, varom stadgades i reglementet för delegationen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 168 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 226 **Inrättande av ny befattning såsom hemvårdarinna samt återbesättande av ledigbliven dylik befattning.**

Hemhjälpsnämnden hade i skrivelse den 17 juni 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta medgiva nämnden att dels återbesätta en ledigbliven ordinarie hemvårdarinnebefattning och dels "med ordinarie innehavare tillsätta en vakant dylik tjänst".

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 23 augusti 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att fr. o. m. den 1 oktober 1949 inrätta ytterligare en ordinarie befattning såsom hemvårdarinna i lönegrad 6 samt att bemyndiga hemhjälpsnämnden att med ordinarie innehavare besätta den ledigblivna befattningen och den nyinrättade befattningen.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 169 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 227. **Inrättande av ordinarie befattning som skrivbiträde vid ålderdomshemmet.**

I skrivelse den 6 juli 1949 hade fattigvårdsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att nuvarande befattningen som extra skrivbiträde vid ålderdomshemmet fr. o. m. den 1 januari 1950 inrättades å ordinarie stat med placering i lönegrad 6 samt att styrelsen bemyndigades att med ordinarie innehavare besätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skri-

velse den 23 augusti 1949 och kammaren genom utlåtande den 1 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla fattigvårdsstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 170 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 228. **Återbesättande av befattning som verkmästare vid byggnadskontoret.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning som verkmästare vid byggnadskontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 21 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 171 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 229. **Återbesättande av befattning som maskinist vid stadens färjor.**

I skrivelse den 1 september 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning som maskinist vid stadens färjor.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 21 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 172 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens tillstyrkan.

§ 230. **Pensionsunderstöd till en grovarbetare.**

I skrivelse den 24 maj 1949 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja grovarbetaren Oskar Gottfrid Andersson ett pensionsunderstöd om 350 kronor per år räknat fr. o. m. den 1 januari 1949.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i utlåtande den 23 augusti 1949 och kammaren i skrivelse den 1 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 173 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 231. **Yttrande över Polisföreningen Kamraternas besvär i anledning av länsstyrelsens fastställelse å övergångsbestämmelse till 1947 års löneplan.**

Genom resolution den 11 augusti 1949 hade länsstyrelsen i länet till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående de besvär, vilka av Polisföreningen Kamraterna anförts hos Konungen över länsstyrelsens beslut den 17 juni 1949 att fastställa av stadsfullmäktige den 27 november 1947 antagen övergångsbestämmelse till den nya löneplanen av innebörd, att de nya lönerna i avbidan å tillkomsten av normalpensionsreglemente för städerna, icke skulle bli pensionsgrundande utan att pensionerna tills vidare skulle beräknas å de löner, som gällde i den tidigare löneplanen.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 23 augusti 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville meddela länsstyrelsen att fullmäktige ej funne skäl frångå beslutet om ifrågavarande övergångsbestämmelse och att fullmäktige vidhölle de synpunkter på frågan, som fullmäktige tidigare uttalat.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört hemställa, att de av Polisföreningen Kamraterna anförda besvären ogillades.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 174 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 232. **Yttr. över f. kriminalkonstapeln Georg Söders och f. poliskonstapeln Enok Svalbergs besvär över länsstyrelsens beslut ang. deras pensionering.**

Genom tvenne den 3 augusti 1949 dagtecknade resolutioner hade länsstyrelsen i Västmanlands län till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående de besvär, vilka av f. kriminalkonstapeln Georg Söder och f. poliskonstapeln Enok Svalberg anförts över länsstyrelsens resolutioner den 17 juni 1949 angående deras pensionering.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 23 augusti 1949 föreslagit stadsfullmäktige att såsom eget yttrande åberopa vad nämnden i skrivelsen anfört.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 1 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avgiva yttrande i ärendet i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 175 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 233. **Anslag för anordnande på försök av socialkuratorsverksamhet vid läroverket.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 september 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för läsåret 1949—1950 anvisa ett anslag å 1.500 kronor för anordnande på försök under läsåret av socialkuratorsverksamhet vid högre allmänna läroverket i Västerås samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 176 ser. A) och sedan fru Andrén på anförda skäl hemställt att ärendet måtte för ytterligare utredning återremitteras till drätselkammaren, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla detta yrkande.

§ 234. **Anslag för bestridande av stadens andel i kostnaderna för utredning om tomträttsinstitutet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 september 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för bestridande av stadens andel i kostnaderna för Svenska Stadsförbundets utredning om tomträttsinstitutet anvisa ett anslag å 1.200 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 177 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 235. **Borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Lokalförening u. p. a. nybygge inom CVV-området.**

I skrivelse den 1 september 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å ett byggnadskreditiv om högst 1.109.700 kronor för Riksbyggens Lokalförenings i Västerås nybyggen inom CVV-området sålunda, att stadens borgen begränsades till 40 % av det å kreditivet med stadens tillstyrkan vid varje tillfälle lyftade beloppet, dock högst 443.880 kronor, jämte ränta, mot säkerhet i form av överhypotek å de inteck-

ningar, föreningen pantförskreve till banken för byggnadskreditivet, och under villkor, att stadens borgensåtagande finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedlen börjat tagas i anspråk, samt att företaget anlitade av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 178 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 236. **Förslag till ändrad lydelse av instruktionen för tekniska verkens tjänstemän.**

I skrivelse den 7 juni 1949 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fastställa i skrivelsen intaget förslag till instruktion för tekniska verkens tjänstemän.

Beredningsutskottet hade i avgivet utlåtande den 14 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 179 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 237. **Yttr. över kommunallagskommitténs betänkande med förslag till ändrade bestämmelser om ersättning åt innehavare av kommunala förtroendeuppdrag.**

Genom resolution den 7 juli 1949 hade länsstyrelsen till stadsfullmäktige för yttrande remitterat kommunallagskommitténs betänkande II med förslag till ändrade bestämmelser om ersättning till innehavare av kommunala förtroendeuppdrag.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 september 1949 avgivit utlåtande i ärendet och därvid tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att som eget yttrande över kommunallagskommitténs ifrågavarande betänkande åberopa vad kammaren i skrivelsen anfört.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 14 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 180 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag.

Denna paragraf förklarades genast justerad.

§ 238. **Uppflyttning av befattningen som tvättföreståndarinna i högre lönegrad.**

I skrivelse den 18 maj 1949 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr.o.m. den 1 januari 1950 uppflytta befattningen såsom tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet från lönegrad 6 till lönegrad 8.

Fattigvårdsstyrelsen hade i yttrande den 6 september 1949 tillstyrkt bifall till nämndens förslag med den ändringen att uppflyttningen finge avse tiden fr.o.m. den 1 januari innevarande år.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 15 september 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 181 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Lindqvist yrkade bifall till fattigvårdsstyrelsens förslag samt herr Engdahl till löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens förslag.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 34 jaröster mot 17 nejröster att bifalla herr Engdahls yrkande i ärendet.

§ 239. **Inrättande av ytterligare en befattning som underingenjör å stadsarkitektkontoret.**

I skrivelse den 31 maj 1949 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr.o.m. den 1 januari 1950 inrätta ytterligare en ordinarie befattning såsom underingenjör å stadsarkitektkontoret med placering i lönegrad 20 samt att bemyndiga byggnadsnämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i utlåtande den 23 augusti 1949 och kammaren i skrivelse den 15 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 182 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 240. **Sjuklön till kontorsbiträde vid socialvårdsbyrån.**

I skrivelse den 13 juli 1949 hade socialvårdsdelegationen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att medgiva kontorsbiträdet vid socialvårdsbyrån Gurli Margareta Ahlström fortsatt rätt till sjukavlöning med 70 % av avlöningen under tid, som stadsfullmäktige kunde finna skälig.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 23 augusti 1949 tillstyrkt stadsfullmätige besluta att tillerkänna Gurli Margareta Ahlström lön tills vidare med 50 % av hennes avlöningsförmåner, dock längst intill den 1 juli 1950, därest hon på grund av sjukdom ej kunde uppehålla sin befattning.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 15 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag, dock att sjuklönen skulle utgå längst intill den 1 mars 1950.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 183 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 241. **Framdragande av vatten-, avlopps- och regnvattenledningar till stadsägan nr 883.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 23 augusti 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för framdragande av vatten-, avlopps- och regnvattenledningar till stadsägan nr 883 anvisa ett anslag å 19.000 kronor att täckas med 18.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 1.000 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 15 september 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 19.000 kronor att täckas med 18.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och med 1.000 kronor av i vattenverkets stat för i år upptaget reservationsanslag för serviser och mindre ledningsutsträckningar (13 AB 1811).

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 184 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 242. **Framdragande av jordkabelserviser till tomten nr 1 i kv. Ångpannan.**

I skrivelse den 23 augusti 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för framdragande av jordkabelserviser till tomten nr 1 i kvarteret Ångpannan i Västerås anvisa ett anslag å 1.650 kronor att täckas av tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 15 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 185 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 243. **Anslag för inköp av baracker för gasverkets behov.**

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk hade i skrivelse den 23 augusti 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 82.000 kronor av lånemedel till anskaffande av militärbaracker avsedda att inrymma omklädningsrum, tvättrum och matrum för gasverkets arbetare.

Genom utlåtande den 15 september 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja det begärda anslaget, *att* anslaget skulle täckas genom ett 5-årigt amorteringslån samt *att* bemyndiga drätselkammaren att till Kungl. Maj:t ingå med ansökan om tillstånd till upptagande av nämnda lån ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 186 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 244. **Tilläggsanslag till Västerås Musikskola.**

I skrivelse den 15 september 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för innevarande höst termin anvisa styrelsen för Västerås Musikskola ett anslag å 5.000 kronor för verksamheten samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 187 ser. A) och sedan herrar Engdahl och stadsdirektören yttrat sig, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 245. **Tilläggsanslag för reparations- och målningsarbeten i idrottshallen.**

I skrivelse den 31 augusti 1949 hade idrottsstyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja ett anslag å 7.500 kronor för reparations- och målningsarbeten i idrottshallen.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 15 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla idrottsstyrelsens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 188 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 246. **Anslag för reparations- och förbättringsarbeten å barnhemmet vid Sommarro.**

I skrivelse den 15 september 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av vissa reparations- och förbättringsarbeten å barnhemmet vid Sommarro anvisa ett anslag å 10.000 kronor att bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 189 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 247. **Anvisande av medel för vissa gatuarbeten.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 15 september 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att dels* medgiva, att ett belopp av 48.000 kronor av de medel, vilka stadsfullmäktige den 28 april och den 27 maj 1949 anslagit för ordnande av Tunbyvägen mellan Nansengatan och Äppelvägen samt del av Drottninggatan, istället finge användas för utförande av följande gatuarbeten, nämligen kantstensbeläggning av Nansengatan å delen Tunbyvägen—Vegagatan, kantstensbeläggning av Polhemsgatan delen Tunbyvägen—Vegagatan, kantstensbeläggning av Vegagatan delen Palandergatan—Tunby stadsgärde, kantstensbeläggning av Östermalmsgatan delen Allégatan—Karlsgatan samt kantstensbeläggning och sänkning av Baldersgatan mellan Pilgatan och Värjgatan, *dels ock* för utförande av följande arbeten, nämligen förlängning av Klockartorpsgatan öster ut, kantstensbeläggning å Knektgatan samt tilläggsanslag för tidigare utförda arbeten å Klockartorpsgatan, första utbyggnad av Lekgatan mellan Götgatan och Jakobsbergsgatan för fullföljande av markavtal, ävensom första utbyggnad av gångväg i Valhallagatans förlängning söder om Stohagsvägen anvisa ett anslag å 38.000 kronor att täckas av till stadsfullmäktiges förfogande stående medel för nyanläggning av gator, vilka dels reserverats från 1948 och dels kvarstode odisponerade i 1949 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 190 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 248. **Tilläggsanslag för djuphamnens utbyggnad.**

I skrivelse den 14 september 1949 hade hamnstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att för utbyggnad av kajen till djuphamnen och iordningställande av kajplanet till en längd av 265 meter m.m. anvisa ett tilläggsanslag å 1.770.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 21 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet samt *att* bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 1.770.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 24 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 249. **Avtal med Kronan om upplåtelse av mark för utvidgning av vattenverkets anläggningar vid Hässlö.**

I skrivelse den 21 september 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om bemyndigande för styrelsen att i huvudsaklig överensstämmelse med ett i skrivelsen angivet förslag ingå avtal med Kungl. Fortifikationsförvaltningen om upplåtelse av i förslaget angivna ytterligare markområden för vattenverket och att för utförande av visst vägarbete bevilja ett anslag å 20.000 kronor att utgå av lånemedel.

Genom utlåtande den 21 september 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 20.000 kronor ävensom att vidtaga för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 25 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 250. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 14 september 1949 framfört förslag (S. H. nr 191 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamot i kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden efter länsbostadsdirektören B. W. Alwestrand, vilken avsagt sig uppdraget, utse kontoristen Inge Jonsson.

§ 251. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 14 september 1949 framfört förslag (S. H. nr 192 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till suppleant i ungdomsvårdsstyrelsen efter journalisten Rune Blomkvist, vilken avflyttat från staden, för tiden intill utgången av år 1950 utse sekreteraren Folke Nilsson, Gideonsbergsgatan 21 C, Västerås.

§ 252. **Yttr. över ansökan om tillstånd att bedriva handel med begagnade föremål av ädelmetall.**

Genom resolution den 27 augusti 1949 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående guldsmeden Nils Arne Larssons ansökan om tillstånd att från verkstadslokal i fastigheten Vallgatan 3 här i staden få idka försäljning av begagnade föremål av ädelmetall.

Polismyndigheten i staden hade avgivit utlåtande i ärendet och därvid förklarat sökanden lämplig till bedrivande av verksamheten ifråga.

Beredningsutskottet hade i yttrande den 14 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen förorda bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 193 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 253. **Utsträckt tid för utskänkning av rusdrycker.**

Genom resolution den 7 september 1949 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående Systemaktiebolagets i Västerås ansökan om medgivande att utskänkning av rusdrycker under tiden 1 oktober 1949—30 september 1953 finge fortgå till klockan 12 på natten å stadshotellet, paviljongen i Stadsparken, utvärdshuset Elba samt Hotell Klippan, alla i Västerås.

Nykterhetsnämnden och beredningsutskottet hade, nämnden i skrivelse den 14 september 1949 och utskottet genom utlåtande samma dag, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Systemaktiebolagets förevarande framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 194 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 254. **Avsägelse av kommunala förtroendeuppdrag.**

I en till stadsfullmäktige den 22 september 1949 inkommen skivelse hade stadsfullmäktigeledamoten Eric Lindgren på grund av avflyttning från staden anhållit om entledigande från ledamotskapet av stadsfullmäktige samt övriga av honom innehavda kommunala förtroendeuppdrag.

Stadsfullmäktige beslöto bevilja den begärda avsägelsen samt hos magistraten hemställa om röstsammanräkning för utseende av ny ledamot

i herr Lindgrens ställe. Vidare beslöto stadsfullmäktige anmoda beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av herr Lindgrens avsägelse från de kommunala förtroendeuppdrag, vilka av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

§ 255. **Kungl. Maj:ts fast. ang. nybyggnadsförbud inom det s.k. Apalbyområdet.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 5 augusti 1949 utvisande, att Kungl. Maj:t fastställt länsstyrelsens i länet resolution den 7 maj 1949 angående fortsatt nybyggnadsförbud inom det s.k. Apalbyområdet intill den 1 maj 1950.

§ 256. **Länsstyrelsens res. ang. fast. av reglemente för stadens fattigvård.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 4 februari 1949 utvisande att länsstyrelsen fastställt av stadsfullmäktige den 25 november 1948 antagna ändringar i reglementet för stadens fattigvård.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 7 oktober 1949.

GEORG LEONTEIN.

Ernfrid Carlsson *Greta Schörling.*

Offentligen uppläst den 7 oktober 1949; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Västerås 1949 . Västmanlands Folkblads tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 27 oktober 1949

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Eklund, Engdahl, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, David Johansson, Hellblom, Thorén, Nyman, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers och Turén, fru Kjelldahl, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell, Åke Johansson, Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Haasum, Nordin, Brandt, Edvin Johansson, Lindström och Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herr Thunell och fru Larsson, dock infann sig herr Matell först under handläggningen av det under § 276 antecknade ärendet. Herr Nyman avlägsnade sig under handläggningen av ärendet under § 280.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Lundkvist och Carl Hellström, fru Berg, herrar Nyström och Hellman, fröken Carlsson, herrar Ek och John Johansson samt fru Schörling.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 257. **Val av stadsfullmäktigeledamot.**

Föredrogs transumt av magistratens protokoll för den 24 oktober 1949, § 257, utvisande, att vid verkställd röstsammanräkning för utseende av ny ledamot i stadsfullmäktige efter ombudsmannen Eric Lindgren för tiden till den 1 januari 1951 fru Anna Laura Larsson, Tråddragarplan 5, förklarats vald härtill.

Herr ordföranden hälsade den nyvalda ledamoten välkommen att deltaga i stadsfullmäktiges arbete.

§ 258. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Edvin Johansson och Lindström att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset onsdagen den 2 november 1949, klockan 13.30.

§ 259. **Återbesättande av befattning såsom kontorsbiträde och en befattning såsom skrivbiträde vid drätselkontoret.**

I skrivelse den 6 oktober 1949 hade drätselkammaren hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta två ledigblivna biträdesbefattningar å drätselkontoret, dels en såsom kontorsbiträde och dels en såsom skrivbiträde.

Löne- och avtalsnämnden hade i utlåtande den 19 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 195 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 260. **Återbesättande av befattning som kartriterska å stadsingenjörskontoret.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 22 augusti 1949 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledigbliven befattning såsom kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 21 september 1949 och drätselkammaren genom utlåtande den 6 oktober 1949, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 196 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 261. **Ersättning till lärare för vakthållning vid folkskolornas barnbespisning.**

I skrivelse den 21 september 1949 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga folkskolestyrelsen att från höstterminens början 1949 tillerkänna lärare, som hölle vakt vid barnbespisningarna, ersättning med 2 kronor per matlag jämte fri måltid.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag dock med påpekande, att vederbörande endast skulle erhålla *en* fri måltid för varje dag, varunder vakthållningen utövades.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 197 ser. A) uppstod överläggning varunder herr Engdahl med instämmande av herr Grip yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 262. **Anslag för lågtryckskompressor samt tillbyggnad av kompressorhuset vid gasverket.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 23 augusti 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för anskaffning och uppmontering av en lågtryckskompressor samt tillbyggnad av kompressorhuset bevilja ett anslag å 53.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade i utlåtande den 6 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens förslag i ärendet samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 53.000 kronor för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 198 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 263. **Anslag för framdragande av jordkabelserviser till fem fastigheter i kv. Hanen och Skjutvallen.**

Genom skrivelse den 21 september 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för framdragande av jordkabelserviser till fem fastigheter i kvarteren Hanen och Skjutvallen anvisa ett anslag å 4.000 kronor att täckas av tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren hade i yttrande den 6 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 199 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 264. **Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås (kv. Nella och Neta m. fl.)**

I skrivelse den 12 september 1949 hade byggnadsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 9 juli 1949 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, avseende kvarteren Nella och Neta m. fl., samt att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa Kungl. Maj:t beslutet för fastställelse.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 6 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 200 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 265. **Avtal om markbyte med Aktiebolaget Arvid Svensson.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 oktober 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med Aktiebolaget Arvid Svensson träffa avtal om byte mellan staden och bolaget av vissa markområden å Kungsängen ävensom att vidtaga alla för bytesavtalets genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 201 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 266. **Anslag för diverse gatuarbeten.**

I skrivelse den 6 oktober 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för utförande av följande gatuarbeten, nämligen *dels* ordnande av tillfart från nya Kronvägen mellan Götgatan och Turegatan, *dels* färdigställande av vissa gator inom djuphamnsområdet, *dels* ombyggnad av Hammarbygatan mellan Lantvärnsgatan och Drottninggatan, *dels ock* plattbeläggning av gångbana vid Stora gatan 82, anvisa ett anslag å 45.000 kronor att täckas av till stadsfullmäktiges och drätselkammarens förfogande stående medel för nyanläggning av gator, vilka *dels* reserverats från 1948 och *dels* kvarstode odisponerade i 1949 års stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 202 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 267. **Ang. avveckling av kristidsnämndens verksamhet.**

Genom skrivelse den 6 oktober 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* kristidsnämndens uppgifter fr. o. m. den 1 januari 1950 skulle överflyttas å drätselkammaren och de expeditionella göromålen ombesörjas av personalen å drätselkontoret.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 203 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 268. **Bidrag till hemvärnet för arbetsåret 1 juli 1949—30 juni 1950.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 6 oktober 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bevilja Västerås Hemvärn ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för hemvärnets skjututbildning m. m. under arbetsåret 1 juli 1949—30 juni 1950 samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 204 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens hemställan.

§ 269. **Anslag till nykterhetsnämnden för stödjande av Sällskapet Länkarnas i Västerås verksamhet.**

I skrivelse den 22 september 1949 hade nykterhetsnämnden hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att till nämndens förfogande ställa ett anslag å 2.000 kronor att användas till stödjande av Sällskapet Länkarnas verksamhet.

Genom utlåtande den 6 oktober 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* ställa till nykterhetsnämndens förfogande ett anslag å 1.000 kronor för angivna ändamål samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 205 ser. A) och sedan herrar Hult och Linderborg yttrat sig utan yrkanden, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 270. **Markbyte mellan staden och Sigfrid E. Ramquist.**

Genom skrivelse den 13 oktober 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med Sigfrid E. Ramquist träffa bytesavtal, varigenom Ramquist till staden

med full äganderätt överlämnade fastigheten Gryta 1[59] mot det att staden till Ramquist likaledes med full äganderätt överlämnade blivande byggnadstomt med adress Parkvägen 23, Västerås, samt erlade en mellanavgift av 2.300 kronor, ävensom vidtaga alla för bytesavtalets genomförande erforderliga åtgärder samt *att* mellanavgiften skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 206 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 271. **Borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers nybygge å tomten nr 1 i kv. Björnen.**

I skrivelse den 13 oktober 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren *dels* hos Kungl. Maj:t hemställa om medgivande för staden att teckna borgen å Byggnads AB Mimers i Västerås nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Björnen här i staden, intill ett belopp av högst 3.115.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag finge utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk, samt att bolaget anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden, *dels ock* teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget i fråga i enlighet med angivna grunder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 207 ser. A) och sedan herr Eklund yttrat sig utan yrkande beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 272. **Återbesättande av befattning som kartriterska å stadsingenjörskontoret.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 3 oktober 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att bemyndiga nämnden att med ordinarie innehavare återbesätta den efter kartriterskan å stadsingenjörskontoret Marianne Jansson ledigblivna befattningen såsom kartriterska.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden hade, kammaren i skrivelse den 13 oktober 1949 och nämnden i utlåtande den 19 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 208 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 273. **Återbesättande av befattning såsom tekniker vid byggnadskontoret.**

I skrivelse den 13 oktober 1949 hade drätselkammaren hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledigbliven befattning såsom tekniker vid byggnadskontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 19 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 209 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 274. **Återbesättande av befattning såsom syssloman vid stadens ålderdomshem.**

Fattigvårdsstyrelsen hade i skrivelse den 11 oktober 1949 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigblivna befattningen såsom syssloman vid stadens ålderdomshem.

Drätselkammaren och löne- och avtalsnämnden hade, kammaren i skrivelse den 13 oktober 1949 och nämnden i utlåtande den 19 i samma månad, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla fattigvårdsstyrelsens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 210 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 275. **Anslag till kuratorsverksamhet vid stadens högre skolor.**

Vid sammanträde den 29 september 1949, § 233, beslöto stadsfullmäktige till drätselkammaren för ytterligare utredning återremittera ärende angående anvisande av anslag för socialkuratorsverksamhet vid högre allmänna läroverket i Västerås.

Drätselkammaren hade i anledning härav genom utlåtande den 13 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anordnande på för-

sök av kuratorsverksamhet vid läroverket, flickskolan och praktiska mellanskolan i huvudsaklig överensstämmelse med i skrivelsen angivna grunder anvisa ett anslag å 2.500 kronor för läsåret 1949—1950 med avdrag för det belopp, som kunde komma att inflyta i statsbidrag för verksamheten samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 211 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 276. **Anslag till Västerås Missionsförsamling för församlingssysterns verksamhet under år 1950.**

I skrivelse den 13 oktober 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* anvisa styrelsen för Västerås Missionsförsamling ett anslag å 1.200 kronor såom bidrag till den hos församlingen anställda församlingssysterns verksamhet under år 1950 samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 212 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Lindqvist yrkade avslag å föreliggande framställning.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

§ 277. **Anslag för utförande av vattenhuvudledning från Skiljebo till planerat nytt vattentorn å Skallberget.**

I skrivelse den 10 oktober 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville för utförande av vattenhuvudledning från Skiljebo till planerat nytt vattentorn å Skallberget anvisa ett belopp av 700.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 13 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 213 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 278. **Uppförande av ny folkskola i Blåsbo.**

I skrivelse den 10 oktober 1949 hade folkskolestyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att dels låta utföra en folkskolebyggnad innehållande 15 klassrum m. m. i kvarteret Blåsboskolan, dels upplåta tomten nr 1 i samma kvarter för ändamålet, dels förklara sig beredda att framdeles ställa erforderliga medel till förfogande samt dels uppdraga åt folkskolestyrelsen att fullfölja ärendet.

Genom utlåtande den 13 oktober 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla folkskolestyrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 214 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 279. **Frågan om nybyggnad för högre allmänna läroverket.**

Byggnadskommittén för högre allmänna läroverket hade i skrivelse den 11 oktober 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att frånträda sitt den 31 januari 1946 antagna förslag till ny läroverksbyggnad samt att uppdraga åt byggnadskommittén att arbeta vidare i byggnadsfrågan efter de i skrivelsen framlagda nya linjerna.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla kommitténs förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 215 ser. A och nr 26 ser. B) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Engdahl bifall till drätselkammarens förslag med den ändringen, att stadsfullmäktige ville uttala sig för att fullmäktige icke kände sig bundna av kommitténs uttalande angående rivning av det s. k. nya annexet. Herr Eklund med instämmande av herr Matell yrkade bifall till drätselkammarens förslag utan något uttalande om nämnda annex.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Eklunds yrkande.

§ 280. **Förslag till budget för år 1950.**

Med skrivelse till stadsfullmäktige den 13 oktober 1949 hade magistraten överlämnat ett av drätselkammaren den 30 september 1949 upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för staden för år 1950, över vilket förslag beredningsutskottet avgivit utlåtande den 12 oktober 1949 och därvid till alla delar tillstyrkt bifall till drätselkammarens förslag.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet (S. H. nr 22 och 23 ser. B) uppstod överläggning, varunder herrar Engdahl, Sjöberg, Matell, Sund, Eklund, Alwestrand, Persson, Turén, Nordin, Robsahm, Lundberg och fru Kjelldahl yttrade sig utan yrkanden.

Härefter fattade stadsfullmäktige utan omröstning nedan angivna beslut i ärendet.

ALLMÄN FÖRVALTNING.

Beslöto stadsfullmäktige att med av drätselkammaren föreslaget förbehåll ifråga om anslag till vissa befattningar å drätselkontoret, i föreliggande skick godkänna förslaget till stat under titeln Allmän förvaltning.

RÄTTS- OCH ORDNINGSVÄSEN.

Magistrat och rådhusrätt.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa föreliggande förslag till budget för Magistrat och rådhusrätt med de ändringar, *att* av magistraten begärt anslag för resor och traktamenten sänktes från 1.500 till 1.000 kronor samt bland inkomsterna tillades en post å 2.175 kronor för förlorad inteckningslösen utöver de av magistraten till 48.000 kronor beräknade inkomsterna.

Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

I enlighet med drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för Polis- och åklagarväsen samt fångvård med följande ändringar, nämligen *att* anslaget till vikarie för polismästare och polisnotarie nedsattes från 7.200 till 5.000 kronor, *att* ett belopp av 10.500 kronor överfördes från konto 104,01 Löner och stipendier under skolutbildningstid till konto 101,02 Löner till extra och tillfälliga befattningshavare, *att* anslaget för pensionsavgifter höjdes med c:a 3.000 kronor, *att* anslaget för Övriga expenser sänktes från 1.500 till 1.000 kronor samt *att* i lönestaten upptaget anslag till nytt ordinarie kontorsbiträde upptoges med reservation för stadsfullmäktiges beslut om tjänstens inrättande.

Övriga ändamål.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick godkänna föreliggande förslag till stat för denna deltitel.

MANTALSSKRIVNINGS- OCH BESKATTNINGSVÄSEN.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan godkänna föreliggande förslag till budget för Mantalsskrivnings- och be-

skattningsväsen, beträffande å uppbördsverkets stat upptaget anslag för avlöning till nytt kontorsbiträde dock med reservation för stadsfullmäktiges beslut om tjänstens inrättande.

BYGGNADS- OCH STADSPLANEVÄSEN.

Stadsarkitektkontor.

Beslöto stadsfullmäktige att godkänna byggnadsnämndens statförslag för stadsarkitektkontoret med följande av drätselkammaren förordade ändringar, nämligen *att* anslaget för resor och traktamenten sänktes från 5.000 till 2.000 kronor, *att* den interna hyran till fastighetsförvaltningen nedsattes från 9.600 till 8.000 kronor, *att* såsom inkomst av avgifter för byggnadslov och protokollslösen upptoges ett belopp av 20.000 kronor mot av byggnadsnämnden föreslagna 15.000 kronor samt *att* anslaget för bilersättning till stadsplanearkitekten å 1.000 kronor upptoges med reservation för drätselkammarens beslut härom.

Stadsingenjörskontor.

I enlighet med drätselkammarens tillstyrkan beslöto stadsfullmäktige godkänna byggnadsnämndens statförslag för stadsingenjörskontoret med de ändringar, *att* den interna posten Hyror sänktes från 10.000 till 8.450 kronor samt *att* inkomsten av tomtindelningar, mätningsförrättningar, utstakningar o. dyl. upptoges till 25.000 kronor mot av byggnadsnämnden beräknade 22.000 kronor.

FÖRSVARSVÄSEN.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Försvarsväsen.

BRANDFÖRSVAR.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa brandstyrelsens förslag till stat under titeln Brandförsvar med i huvudsak följande av drätselkammaren föreslagna ändringar, nämligen *att* anslaget för avlöning till kontorsbiträde å extra stat nedsattes från 4.860 till 4.000 kronor samt befattningen betecknades såsom extra skrivbiträde, *att* anslaget för pensionsavgifter höjdes från 31.704 till 35.000 kronor, *att* nytt anslag upptoges å 6.000 kronor kronor för inköp av sängkläder m. m., *att* den interna hyran höjdes från 36.819 till 47.700 kronor samt *att* från konto 366, Kapitalutgifter, till konto 166, Underhåll av transportmedel, överfördes ett belopp av 3.000 kronor, varigenom anslaget under sistnämnda konto höjdes från 9.000 till 12.000 kronor.

FASTIGHETSFÖRVALTNING.

Beslöto stadsfullmäktige att i föreliggande skick fastställa förslaget till stat under titeln Fastighetsförvaltning med följande av drätselkammaren förordade ändringar, nämligen, *att* under deltiteln 7 D 2 Skogar utgifterna för avverkning sänktes till 9.000 kronor och inkomsterna av skogsprodukter höjdes till 30.000 kronor, *att* av lantegendomsnämnden upptaget anslag å 1.000 kronor för rörelseutskylder bortfördes ur staten, samt *att* under förutsättning av överenskommelse mellan parkstyrelsen och lantegendomsnämnden upptoges ett nytt anslag å 2.000 kronor för viss tillsyn över skogarna.

GATU- OCH PARKFÖRVALTNING.

Gatuförvaltning.

Beslöto stadsfullmäktige i oförändrat skick fastställa föreliggande förslag till stat för Gatuförvaltningen.

Parkförvaltning.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna parkstyrelsens förslag till stat för Parkförvaltning med i huvudsak följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar, nämligen *att* tidigare förekommande specifikation beträffande uppdelningen av kostnaderna för underhåll av parkerna slopades och i stället samtliga anslag härför sammanfördes utan fördelning å de olika parkområdena, *att* ett av parkstyrelsen beräknat anslag å 20.000 kronor för skötsel av skolträdgårdarna avfördes å såväl utgifts- som inkomstsidan, *att* av styrelsen upptaget anslag å 1.500 kronor för bidrag till trädgårdsföreningar och liknande verksamhet med ändrad beteckning överfördes till titeln 15 Ö, *att* bland kapitalutgifter tillades ett anslag å 10.000 kronor avseende parkförvaltningens andel i gångvägen Humlegatan—Hästhovsgatan samt *att* å inkomstsidan tillades en post å 2.000 kronor avseende skogarnas andel i kostnaden för viss tillsyn över skogsområden.

HAMNFÖRVALTNING.

På tillstyrkan av drätselkammaren beslöto stadsfullmäktige godkänna hamnstyrelsens förslag till stat för Hamnförvaltning med i huvudsak följande ändringar, nämligen, *att* arvodet till hamnstyrelsens ordförande höjdes från 300 till 500 kronor, *att* anslaget till sjukvård sänktes från av hamnstyrelsen begärda 1.800 till 500 kronor samt *att* ett anslag tillades å 1.050 kronor för reklamering för hamnen i Svensk Transportkalender.

KOMMUNIKATIONSFÖRETAG.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick föreliggande statförslag under titeln Kommunikationsföretag.

INDUSTRIELLA VERK.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan antaga styrelsens för tekniska verken förslag till stat under titeln Industriella verk, dock med förbehåll beträffande två i den ordinarie lönestaten under verkens gemensamma förvaltning upptagna befattningar för stadsfullmäktiges beslut om tjänsternas inrättande samt med den ändringen, att inkomsterna av enskild strömförbrukning under deltiteln Elektricitetsverk höjdes till 3.150.000 kronor från av styrelsen beräknade 3.100.000 kronor.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till stat för Hälso- och sjukvård med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar, nämligen, *att* anslaget för läkarjour minskades från 5.600 till 2.000 kronor, *att* nytt anslag upptoges å 550 kronor för inköp av lakan och örngott m. m. till ambulansbilen, *att* från begärda anslag för underhåll av ambulansbilar samt övriga kostnader för ambulansbilar utbrötes ett sammanlagt belopp av 12.000 kronor, vilket skulle upptagas som internt anslag avseende ersättning till brandkåren för skötsel av ambulansbilar, *att* av hälsovårdsnämnden upptaget anslag å 6.000 kronor för fri tandvård fördelades med 3.000 kronor å denna stat avseende fri tandvård till förskolebarn och barn, som slutat skolan, samt med 1.000 kronor å var och en av kommunala flickskolans, högre allmänna läroverkets och praktiska mellanskolans stater samt *att* anslag till nytt ordinarie skrivbiträde vid hälsovårdsnämnden upptoges med reservation för stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande.

ALLMÄN HYGIEN.

Stadsfullmäktige beslöto i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa föreliggande förslag till stat under rubriken Allmän hygien med följande ändringar, nämligen *dels* beträffande Vatten- och avloppsverkets stat *att* av styrelsen för tekniska verken upptaget anslag å 20.000 kronor för utredning av frågan om fjärrvärmedistribution överflyttades från kapitalutgifter till driftutgifter, *att* inkomsterna av vattenavgifterna upp-

toges till 900.000 kronor i stället för av styrelsen beräknade 875.000 kronor samt *att* anslag för vissa ordinarie befattningar vid verket upptoges med reservation för stadsfullmäktiges beslut om befattningarnas inrättande, *dels* beträffande Renhållningsverket *att* anslag till nytt ordinarie skrivbiträde upptoges med reservation för stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande, *dels* beträffande Varmbadhus, *att* anslaget till pensioner ökades från 10.639 till 12.178 kronor samt anslaget till övriga expenser minskades från av badhusstyrelsen begärda 500 till 300 kronor, *dels* beträffande Karlslunds tvättinrättning *att* en smärre justering gjordes å det interna bidraget till ålderdomshemmets gemensamma kostnader, *dels ock* beträffande Johannisbergsbadet, *att* ett anslag å 5.000 kronor upptoges för ytterligare arbeten vid badplatsen, innefattande jämväl anordningar för simträning, samt *att* för samma ändamål reserverades ett belopp av 5.000 kronor av odisponerade medel av tidigare anslag för serveringsbyggnad vid Johannisbergsbadet och att återstoden av tillgängliga medel av sistnämnda anslag, c:a 3.300 kronor, finge disponeras för uppförande av ett regnskydd vid badplatsen.

LIVSMEDELSHYGIEN OCH LIVSMEDELSTILLFÖRSEL.

Godkände stadsfullmäktige i oförändrat skick förslaget till stat för Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

UNDERVISNINGS- OCH BILDNINGSVERKSAMHET.

Folkskola och fortsättningsskola.

Stadsfullmäktige beslöto efter tillstyrkan av drätselkammaren godkänna folkskolestyrelsens förslag till stat med följande ändringar, nämligen *dels* beträffande titeln Administration, *att* anslag till heltidsanställt kanslibiträde vid folkskoleexpeditionen upptoges under förutsättning av stadsfullmäktiges beslut om tjänstens inrättande, *att* anslaget för resor och traktamenten höjdes från 2.000 till 2.300 kronor samt *att* anslaget för fordonsersättning sänktes från 1.200 till 1.084 kronor, *dels* beträffande titeln Undervisning, *att* anslag för material i läs- och skrivämnen sänktes från 70.000 till 65.000 kronor, *att* anslaget till slöjdmaterial för flickor sänktes från 17.000 till 15.000 kronor, *att* anslaget till lärjungebibliotek sänktes från 12.000 till 10.000 kronor, samt *att* anslaget för anskaffning av inventarier sänktes från 23.000 till 20.000 kronor, *dels* beträffande titeln Socialpedagogiska anordningar *att* anslag till ny befattning som skolsköterska upptoges med förbehåll för stadsfullmäktiges beslut om be-

fattningens inrättande samt anslag å 1.500 kronor för arvode till skolpsykolog upptoges med förbehåll för vederbörligt särskilt beslut, *dels* beträffande titeln Fastigheter och inventarier *att* anslag för avlöning till ordinarie fastighetsförvaltare upptoges med reservation för stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande, *att* anslaget för underhåll av byggnader nedsattes från 168.000 till 150.000 kronor, *att* anslaget för underhåll av skolgårdar nedsattes från 56.000 till 50.000 kronor, *att* anslaget å 305.000 kronor för inventarier vid Gideonsbergsskolan fördelades till uttaxering på tre år samt *att* inkomsten i form av intern hyra från praktiska mellanskolan till folkskolestyrelsen nedsattes från 12.000 kronor till 6.000 kronor, *dels ock* beträffande titeln Skolmåltider *att* anslaget för löner sänktes från 149.000 till 134.000 kronor och anslaget för inköp av matvaror från 345.000 till 315.000 kronor ävensom *att* en inkomstpost å 3.675 kronor tillades, motsvarande praktiska mellanskolans interna bidrag till folkskolan för skolmåltider till praktiska mellanskolans elever.

Praktisk mellanskola.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna styrelsens för praktiska mellanskolan förslag till stat för skolan med följande av drätselkammaren tillstyrkta ändringar, nämligen *att* anslaget till fri tandvård sänktes från 2.500 till 1.000 kronor samt *att* den interna hyran till folkskolestyrelsen upptoges till 6.000 kronor.

Kommunal flickskola.

Beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa föreliggande förslag till stat för Kommunal flickskola med följande ändringar, nämligen *att* anslag upptoges allenast för avlönande av skrivbiträde å extra stat och icke för kontorsbiträde såsom av skolstyrelsen begärts, *att* anslag för sjukvård nedsattes från 220 till 50 kronor sam i stället anslag upptoges med 450 kronor för olycksfalls- och sjukvårdsersättning, *att* pensionsavgifterna upptoges till 6.120 kronor mot av skolstyrelsen beräknade 1.144 kronor, *att* anslag å 1.000 kronor för fri tandvård tillades samt *att* anslaget för underhåll av byggnader sänktes från 13.000 till 10.000 kronor och anslaget för uppvärmning från 15.000 till 13.000 kronor.

Statliga läroverk.

Stadsfullmäktige beslöto fastställa föreliggande förslag till budget för Statliga läroverk i oförändrat skick.

Yrkesskola.

Fastställde stadsfullmäktige styrelsens för yrkesskolan statförslag med följande av drätselkammaren förordade ändringar, nämligen *att* från anslaget för löner och arvoden till särskilt konto överflyttades ett belopp av 6.300 kronor, motsvarande bidrag till statsverket för avlöning av vaktmästare, *att* av styrelsen upptaget driftanslag för stadigvarande undervisningsmateriel å 9.500 kronor, vilket anslag avsåge inköp av nya verkstadsmaskiner, överfördes till kapitalutgifter samt *att* anslag för nytt kontorsbiträde upptoges med reservation för stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande.

Gymnastik och idrott.

Stadsfullmäktige beslöto godkänna idrottsstyrelsens statförslag med följande av drätselkammaren förordade avvikelser, nämligen *att* anslaget till idrottsutbyte med vänorter sänktes från 5.000 till 3.000 kronor, *att* anslaget under Idrottsplatser till övriga rörelsekostnader nedsattes från 1.000 till 500 kronor, *att* anslaget för underhåll av inventarier nedsattes från 2.500 till 1.500 kronor, *att* anslaget för övriga rörelsekostnader å idrottshallens stat nedsattes från 1.000 till 500 kronor samt *att* anslag upptoges med 6.000 kronor för fullbordande av inhägnad kring Arosvallen medan ett av styrelsen begärt anslag å 10.000 kronor för ytterligare ståplatsläktare bortfördes.

Stadsbibliotek.

Beslöto stadsfullmäktige godkänna föreliggande förslag till stat för Stadsbibliotek med den av drätselkammaren tillstyrkta ändringen *att* av styrelsen för Västerås Arbetareinstitut begärt anslag å 78.000 kronor nedsattes till 76.000 kronor.

Övriga ändamål.

Stadsfullmäktige beslöto i föreliggande skick godkänna förslaget till stat under titeln Övriga ändamål.

SOCIALVÅRD.

Beslöto stadsfullmäktige i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan fastställa föreliggande förslag till budget för titeln Socialvård med följande avvikelser, nämligen *dels* beträffande Socialvårdsbyrån *att* anslag

för avlöning till hemkonsulent tillades, *att* den interna posten Hyror något ökades, *att* under kapitalutgifter tillades ett belopp av 11.000 kronor motsvarande kostnader för anskaffande av en kvitteringsmaskin samt *att* nettokostnaderna för de olika socialvårdsgrenarna med avvikelse från fattigvårdsstyrelsens förslag härutinnan fördelades med 35 % å fattigvården, 55 % å barnavården, 5 % å nykterhetsvården och 5 % å hemhjälpsverksamheten, *dels* beträffande Sluten fattigvård *att* anslaget för underhåll av fastigheten höjdes från 10.000 till 20.000 kronor, *att* inkomsterna av pensionärernas arbeten för hemmet upptoges endast med 15.000 kronor, *att* vårdavgifter ersatta av pensioner och sjukkassor, höjdes från 175.000 till 200.000 kronor samt av styrelsen begärt anslag å 100.000 kronor för erforderliga om- och tillbyggnadsarbeten av ålderdomshemmet icke särskilt upptoges i budgeten, *dels* beträffande Öppen fattigvård *att* ett par smärre formella justeringar vidtoges, *dels* beträffande Öppen barnavård *att* anslag för avlöning till ett ordinarie kontorsbiträde och två ordinarie skrivbiträden upptoges med förbehåll för stadsfullmäktiges beslut om tjänsternas inrättande, *dels* beträffande Barnstugor *att* från utgiftsposten Förbrukningsinventarier, vilken av barnstugestyrelsen upptagits till 5.750 kronor ett belopp av 3.000 kronor, avseende inläggning av korkmattor, överfördes till inventarieanslaget under kapitalutgifter, *att* ett av styrelsen begärt anslag å 3.000 kronor för plaskdamm icke upptoges i budgeten men däremot äldre anslag för samma ändamål reserverades till år 1950, *att* anslag för nya barnträdgårdar nedsattes från 27.350 kronor till 16.750 kronor, *dels* beträffande Ungdomsvård *att* inkomstposten Försäljning av kaffe, läskedrycker o. dyl. höjdes från 2.500 till 3.000 kronor, *dels* beträffande Nykterhetsvård, *att* anslag till arvode för ordföranden upptoges till 300 kronor i stället för av nämnden begärt belopp av 500 kronor samt att av nämnden upptaget anslag å 800 kronor till semestervikarier bortfördes ur lönestaten, *dels ock* beträffande Hemhjälpsnämnd *att* nämndens andel i socialvårdsbyråns kostnader upptoges till 7.028 kronor mot av nämnden beräknade 3.000 kronor.

SOCIAL FÖRMEDLINGSVERKSAMHET.

Stadsfullmäktige beslöto i oförändrat skick godkänna föreliggande förslag till stat för Social förmedlingsverksamhet.

SOCIALFÖRSÄKRING.

Beslöto stadsfullmäktige fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Socialförsäkring med följande av drätselkammaren tillstyrkta änd-

ringar, nämligen *att* av pensionsnämnden uppfört anslag för sjukvård å 100 kronor samt å 500 kronor till folkpensionärernas förening borttoges.

KRISTIDSFÖRVALTNING.

Fastställde stadsfullmäktige i oförändrat skick föreliggande förslag till budget under titeln Kristidsförvaltning.

FINANSFÖRVALTNING.

Beslöto stadsfullmäktige bifalla drätselkammarens förslag i vad avsåge under huvudtiteln Finansförvaltning upptagna utgifter och inkomster med undantag för den kommunala uttaxeringen samt hundskatten, varom stadsfullmäktiges beslut skulle fattas i samband med prövningen av staten i dess helhet.

Stadsfullmäktige beslöto slutligen i enlighet med drätselkammarens av beredningsutskottet tillstyrkta förslag *att* fastställa hundskatten till 50 kronor per hund, *att* fastställa uttaxeringen för år 1950 till kronor 7:35 per skattekrona *att* godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950 i dess helhet med härovan under titlarna gjorda särskilda yrkanden och förbehåll, *att* beträffande samtliga de utgiftsposter, för vilka sådant i budgeten särskilt anmärkts, medgiva, att den behållning, som vid utgången av år 1949 förefunnes av för ändamålet tidigare beviljade medel, finge för samma ändamål reserveras till år 1950, *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa länsstyrelsen stadsfullmäktiges beslut i vad avsåge arvoden till ordförandena i löne- och avtalsnämnden, hamnstyrelsen och nykterhetsnämnden samt *att* bemyndiga styrelsen för tekniska verken att under år 1950 för ledningsutgifter disponera tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter intill ett belopp av högst 50.000 kronor.

§ 281. **Uppdrag för nykterhetsnämnden att avgiva yttranden över ansökningar om tillfälliga utskänkningsrättigheter.**

I skrivelse den 20 september 1949 hade nykterhetsnämnden på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att för oktrojperioden 1 oktober 1949—30 september 1953 avgiva yttrande över ansökningar om tillstånd till tillfällig utskänkning av rusdrycker ävensom framlagt förslag till vissa villkor för utskänkningen ifråga.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 12 oktober 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens hemställan samt *att* fastställa de av nykterhetsnämnden föreslagna allmänna villkoren för utskänkningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 216 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 282. **Tillstånd för Svea Vilhelmina Rehnberg att utskänka pilsnerdricka.**

Genom resolution den 5 oktober 1949 hade poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Svea Vilhelmina Rehnbergs ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Stora gatan 48, Nya Hushållsskolan, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren hade i yttrande den 5 oktober 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden hade i skrivelse den 8 oktober 1949 avgivit yttrande i ärendet och därvid föreslagit, att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen ville tillstyrka bifall till framställningen för tiden intill den 30 september 1952.

Genom skrivelse den 12 oktober 1949 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 217 ser. A). beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 283. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 12 oktober 1949 framfört förslag (S. H. nr 218 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att såsom efterträdare till fabrikören Carl Holmqvist, vilken avlidit, utse följande personer, nämligen till ledamot i *Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd* för tiden intill 1949 års utgång ingenjören Walfrid Redmalm, Pålmansvägen 4, till *nämndeman* för en tid av sex år från dagen för stadsfullmäktiges val direktören Oscar Hellman, samt till ledamot i *Västerås stads pensionsdistrikt II* för tiden intill 1949 års utgång taxeringskontrollanten Uno Wilmark, Allégatan 34 B.

§ 284. **Val av kommunala förtroendemän.**

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 september 1949, § 254, uppdragit åt beredningsutskottet att upprätta och till stadsfullmäktige

inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranleddes av ombudsmannen Eric Lindgrens avsägelse från kommunala uppdrag, så hade beredningsutskottet genom skrivelse den 12 oktober 1949 föreslagit stadsfullmäktige att utse till ledamot i *hyresnämnden* (sådan ledamot, som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet) för tiden intill 1949 års utgång nuvarande förste suppleanten föreståndaren Rudmar Thunell, till förste suppleant för samma tid efter herr Thunell nuvarande andre suppleanten ombudsmannen Georg Uhlin, till andre suppleant för samma tid efter herr Uhlin magistratsvaktmästaren Helge Thorell samt till suppleant i *styrelsen för kommunala flickskolan* för tiden intill 1951 års utgång ombudsmannen Sten Söderberg.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 219 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation bifalla beredningsutskottets förslag i ärendet.

§ 285. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 12 oktober 1949 framfört förslag (S. H. nr 220 ser. A) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att *dels* bifalla byggnadsingenjören Lennart Wedlunds anhållan om entledigande från de av honom innehavda kommunala förtroendeuppdrag på grund av avflyttning från staden, *dels ock* såsom efterträdare till herr Wedlund utse *dels* i kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden byggnadsingenjören Folke Johansson, Kronvägen 4, *dels* såsom god man vid mätningsförrättningar för tiden intill 1953 års utgång likaledes byggnadsingenjören Folke Johansson, *dels ock* såsom suppleant i Västerås stads 21:sta taxeringsdistrikt för tiden intill innevarande års utgång ombudsmannen Gösta Jansson.

§ 286. **Kungl. Maj:ts fastställelse av förslag till ändring av stadsplanen för skolområde öster om Aroslund.**

Anmäldes och lades till handlingarna Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse den 2 september 1949, utvisande, att Kungl. Maj:t fastställt ett av stadsfullmäktige den 27 maj 1949 antaget förslag till ändring av stadsplanen för staden beträffande skolområde öster om Aroslund.

§ 287. **Länsstyrelsens tillstånd för Systemaktiebolaget att utskänka rusdrycker.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av länsstyrelsens i Västmanlands län skrivelse den 10 oktober 1949, utvisande att länsstyrelsen

medgivit att utskänkning av rusdrycker å Stadshotellet, paviljongen i Stadsparken, utvärdshuset Elba och restaurant Klippan i Västerås, under oktrojperioden till och med den 30 september 1953 finge fortgå till klockan 12.00 på natten.

§ 288. **Länsstyrelsens tillstånd för Nils Arne Larsson att idka handel med begagnade föremål av ädelmetall.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av länsstyrelsens i Västmanlands län tillståndsbevis den 18 oktober 1949, utvisande att länsstyrelsen lämnat guldsmeden Nils Arne Larsson tillstånd tillsvidare att idka handel med begagnade föremål av ädelmetall och till skrot ej hänförliga begagnade metallvaror inom fastigheten Vallgatan 3, här i staden.

§ 289. **Motion ang. anslag för utdelning av stipendier åt ungdomar från Västerås för genomgång av folkhögskola.**

Uti en till stadsfullmäktige ingiven den 11 oktober 1949 dagtecknad motion hade stadsfullmäktigeledamoten Einar Jonsson föreslagit *att* stadsfullmäktige ville för år 1950 bevilja ett anslag på 3.000 kronor att ställas till folkskolestyrelsens disposition för utdelning av stipendier åt ungdomar från Västerås, som önskade genomgå folkhögskola samt *att* härav föranledd utgift skulle för år 1950 bestridas av i detta års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, och att utgiften i fortsättningen upptoges på folkskolestyrelsens stat.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till folkskolestyrelsen och drätselkammaren för yttrande.

In fidem:

PER SIÖSTEEN.

Justerat den 2 november 1949.

GUSTAF OLSSON

Gust. Lindström *E. Johansson*

Offentligen uppläst den 2 november 1949; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

1949 den 24 november.

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Eklund, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund och Hellblom, fru Berg, herrar Thorén, Persson, Lundberg, Sjöblom, Pers och Nyström, fru Kjelldahl, herr Hellman, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, fru Barkman, herrar Erik Pettersson, Carlfors, Ivan Hellström och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Ek, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt, Edvin Johansson och Lindström, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herr Thunell och fru Larsson; dock infunno sig herrar Ek och Matell först under handläggningen av ärendena under respektive §§ 297 och 298.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Lundkvist, David Johansson, Nyman, Turén och Ericsson.

Närvarande å magistratens vägnar: Rådmannen Folke Höijer.

§ 290. **Protokollsjustering.**

Uppdrogos åt herrar Haasum och John Johansson att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokollet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 2 december 1949, klockan 13.30.

§ 291. **Fråga om pension till en skolstäderska.**

I skrivelse den 13 oktober 1949 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville bevilja skolstäderskan, änkefru Elsa Elisabet Svangren, pension fr.o.m. den 1 januari 1950.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige att tillerkänna änkefru Elsa Svangren en årlig pension å 750 kronor fr.o.m. den 1 januari 1950.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 3 november 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* tillerkänna skolstäderskan änkefru Elsa Elisabet Svangren en årlig egenpension å 750 kronor fr.o.m. den 1 januari 1950 under hennes återstående livstid.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 221 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 292. **Inrättande av ny befattning som skolsköterska.**

Folkskolestyrelsen hade i skrivelse den 8 augusti 1949 på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att fr.o.m. den 1 juli 1950 få tillsätta en ny ordinarie befattning såsom skolsköterska.

Löne- och avtalsnämnden hade i utlåtande den 19 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att fr.o.m. den 1 juli 1950 inrätta ytterligare en ordinarie befattning såsom skolsköterska vid folkskolorna i lönegrad 12.

I skrivelse den 3 november 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt *att* bemyndiga folkskolestyrelsen att med ordinarie innehavare tillsätta den nyinrättade befattningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 222 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 293. **Återbesättande av befattningen såsom montörförman vid elverket.**

I skrivelse den 21 september 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbeätta befattningen såsom montörförman vid elverket.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i yttrande den 19 oktober 1949 och kammaren genom utlåtande den 3 november 1949, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 223 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 294. **Inrättande av ytterligare en ordinarie befattning såsom maskinist vid vattenverket.**

I skrivelse den 18 oktober 1949 hade styrelsen för Västerås stads tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr.o.m. den 1 januari 1950 inrätta en ordinarie befattning såsom maskinist vid vattenverket med placering i lönegrad 13 och att bemyndiga styrelsen att tillsätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtande den 19 oktober 1949 och drätselkammaren i yttrande den 3 november samma år tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 224 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 295. **Fråga om inrättande av vissa befattningar vid tekniska verken.**

I skrivelse den 28 juni 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr.o.m. den 1 januari 1950 vid tekniska verken inrätta följande ordinarie befattningar, nämligen en såsom ritare i lönegrad 14 och en såsom kartriterska i lönegrad 10 å ritkontoret, en såsom mätartekniker i lönegrad 19 vid elverket och en såsom arbetsförman vid vattenverket i lönegrad 16.

Vidare hade styrelsen i skrivelse den 23 augusti 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att från den 1 januari 1950 vid tekniska verken å avdelningen för justering av gas- och vattenmätare inrätta en ordinarie befattning såsom mätartekniker med placering i lönegrad 19.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att vid verken inrätta en ordinarie befattning såsom arbetsförman vid vattenverket i lönegrad 16 och en ordinarie befattning såsom andre ritare i lönegrad 14, räknat fr.o.m. den 1 januari 1950, samt bemyndiga styrelsen att fr.o.m. samma dag anställa två mätartekniker å extra stat med lön efter löneklass 17.

Genom utlåtande den 3 november 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens framställning om inrättande av en ordinarie befattning såsom arbetsförman vid vattenverket och en ordinarie befattning såsom andre ritare, *att* bemyndiga styrelsen för verken att *dels* med ordinarie innehavare tillsätta de sålunda nyinrättade befattningarna, *dels ock* fr.o.m. den 1 januari 1950 anställa två mätartekniker, en för elverket och en för gas- och vatten-

verken å extra stat med lön efter löneklass 17 samt *att* i övrigt avslå styrelsens framställning.

Emot drätselkammarens förslag hade reservation anförts av herr Olsson med instämmande av herr Welin-Berger under framhållande, att kammaren bort tillstyrka styrelsens för tekniska verken framställning jämväl i vad avsåge inrättande av tvenne befattningar såsom mätartekniker å ordinarie stat i lönegrad 19.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 225 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 296. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid tekniska verken.**

I skrivelse den 18 oktober 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta ledigbliven befattning såsom skrivbiträde vid verken.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 2 november 1949 och drätselkammaren genom utlåtande den 3 november 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 226 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 297. **Fråga om inrättande av befattning som skrivbiträde å hälsovårdsbyrån.**

Hälsovårdsnämnden hade i skrivelse den 1 juli 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr.o.m. den 1 januari 1950 ombilda befattningen såsom extra skrivbiträde å hälsovårdsbyrån till ordinarie befattning.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 19 oktober 1949 och drätselkammaren genom utlåtande den 3 november 1949, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avslå hälsovårdsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 227 ser. A) och sedan herr Berglind yrkat bifall till hälsovårdsnämndens framställning, och herr Engdahl yrkat bifall till löne- och avtalsnämndens, av drätselkammaren tillstyrkta förslag, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 298. **Fråga ang. inrättande av befattning som kanslibiträde å folkskoleexpeditionen.**

I skrivelse den 8 augusti 1949 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt om medgivande att från den 1 januari 1950 få anställa ett ordinarie kanslibiträde i lönegrad 11 såsom ersättning för det nu deltidsanställda skrivbiträdet.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 19 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att bemyndiga folkskolestyrelsen att fr.o.m. den 1 januari 1950 anställa ett extra kontorsbiträde å folkskoleexpeditionen med lön efter löneklass 8.

Genom utlåtande den 3 november 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga folkskolestyrelsen att fr.o.m. den 1 januari 1950 på heltid anställa ett extra kontorsbiträde å folkskoleexpeditionen med lön efter löneklass 8 i stället för det nu deltidsanställda skrivbiträdet å expeditionen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 228 ser. A) och sedan herr Engdahl yrkat bifall till löne- och avtalsnämndens, av drätselkammaren tillstyrkta förslag, samt fru Berg yttrat sig utan yrkande, beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 299. **Inrättande av befattning som ordinarie skrivbiträde å lantegendomsnämndens kontor.**

Lantegendomsnämnden hade i skrivelse den 2 juli 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att en extra skrivbiträdesbefattning å nämndens kontor fr.o.m. den 1 januari 1950 uppfördes å ordinarie stat med placering i 6 lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 23 augusti 1949 föreslagit stadsfullmäktige besluta att bifalla lantegendomsnämndens framställning samt bemyndiga nämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 3 november 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 229 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 300. **Inrättande av ordinarie befattning som kontorsbiträde hos barnavårdsnämnden.**

I skrivelse den 6 juli 1949 hade barnavårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att en befattning som kontorsbiträde med placering i lönegrad 8 finge inrättas å socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning från den 1 januari 1950 samt att barnavårdsnämnden erhölle tillstånd att med ordinarie innehavare besätta nämnda befattning.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden genom utlåtande den 19 oktober 1949 och drätselkammaren i skrivelse den 3 november samma år, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla barnavårdsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 230 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens, av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 301. **Inrättande av befattning som kontorsbiträde vid centralregistret å polisverket.**

I skrivelse den 10 september 1949 hade polisnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige fr.o.m. den 1 januari 1950 ville inrätta en befattning som ordinarie kontorsbiträde med placering vid centralregistret å polisverket härstädes.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 19 oktober 1949 föreslagit stadsfullmäktige besluta att bifalla polisnämndens framställning ävensom att befattningen placerades i lönegrad 8 samt att bemyndiga nämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 3 november 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 231 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 302. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde å stadskansliet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 november 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom skrivbiträde vid stadskansliet å ordinarie stat.

Löne- och avtalsnämnden hade i yttrande den 16 november 1949 föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 232 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag.

§ 303. **Tilläggsanslag till magistraten för avlönande av extra och tillfälliga biträden.**

I skrivelse den 13 oktober 1949 hade magistraten på anförda skäl hemställt om ett tilläggsanslag å 4.200 kronor för bestridande av kostnaderna till detta års slut för avlöning av extra befattningshavare och tillfälliga biträden.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 3 november 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla magistratens hemställan, samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 233 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 304. **Motion ang. utredning av förutsättningarna för anställande av en hemkonsulent för Västerås stad.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 28 april 1949 till drätselkammaren för yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna, fruarna Ingrid Andrén, Ebba Berg och Karin Kjelldahl samma dag ingiven motion angående utredning av förutsättningarna för anställande av en hemkonsulent för Västerås stad.

I anledning härav hade drätselkammaren avgivit utlåtande den 3 november 1949 och på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* avslå motionen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 234 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag samt fruarna Andrén, Hall och Berg yttrade sig utan särskilda yrkanden.

Efter avslutad överläggning beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 305. **Inrättande av barnträdgårdar å Blåsbo och Skallberget.**

I skrivelse den 25 oktober 1949 hade barnstugestyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* från höstterminen 1950 inrätta en dubblerad barnträdgård på Blåsbo, *att* anslå 10.600 kronor till uppsättning och drift under höstterminen av denna barnträdgård, *att* från höstterminen 1950 inrätta två dubblerade barnträdgårdar på Skallberget samt *att* anslå 16.750 kronor till uppsättning och drift under höstterminen av denna barnstuga.

I häröver den 3 november 1949 avgivet utlåtande hade drätselkammaren med påpekande att anslag till uppsättning och drift under höstterminen 1950 av de föreslagna nya barnstugorna redan upptagits i 1950 års stat, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla barnstugestyrelsens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 235 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 306. **Ändring av reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader.**

Uti skrivelse den 30 september 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* godkänna i skrivelsen angivna ändrade formulering av reglementet för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader, *att* underställa reglementet Kungl. Maj:t för fastställelse samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att å stadsfullmäktiges vägnar besluta om de justeringar i förslaget, vilka till äventyrs kunna påkallas i samband med fastställelseprövningen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 236 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 307. **Förslag till huvudgrunder för tomträttsupplåtelser för bostadsändamål i Västerås.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 13 oktober 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* med ändring av beslut den 28 november 1946 godkänna av drätselkammaren i skrivelsen framlagt förslag till huvudgrunder för tomträttsupplåtelser för bostadsändamål i Västerås, *att* bemyndiga kammaren att verkställa tomträttsupplåtelser för nyssnämnda ändamål i överensstämmelse med ifrågavarande huvudgrunder, *att* i tomträttskontrakt beträffande hyreshus skulle införas bestämmelse om skyldighet för tomträttshavaren att vid uthyrning av bo-

stadslägenheter anlita den kommunala bostadsförmedlingen, samt *att* i tomträttskontrakt, som avse en- och tvåfamiljshus och radhus och som tecknades under tiden till och med utgången av 1952, skulle intagas bestämmelser om förbud att överlåta tomträtten till annan än staden, i huvudsak avfattade enligt den av Svenska Stadsförbundets Tomträttskommitté förordade formuleringen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 28 ser. B) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Nyström med instämmande av herr Matell att ärendet bordlades till ett kommande sammanträde. Herr Lindqvist yrkade, att ärendet skulle avgöras denna dag och att stadsfullmäktige ville bifalla drätselkammarens förslag i ärendet. I övrigt yttrade sig herrar Hellblom, Eklund och stadsdirektören utan yrkanden.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning att bordlägga ärendet till nästa sammanträde.

§ 308. **Borgen å byggnadskreditiv för H.S.B:s Bostadsrättsförening Skogåsens nybygge inom kv. Kata.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 3 november 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med stöd av Kungl. Maj:ts beslut den 30 juni 1949 teckna borgen å Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skogåsens nybygge å tomten nr 21 i kvarteret Kata intill ett belopp, uppgående till 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt godkända anskaffningskostnaden för nybygget, dock högst intill 1.202.750 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp, under villkor att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag finge utsträckas att gälla under högst ett år från den dag, kreditivmedel börjat tagas i anspråk, samt att föreningen anställde av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 237 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 309. **Fråga om expropriation av del av stadsägan nr 2402.**

Uti skrivelse den 3 november 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga drätselkammaren att genom expropriation förvärva den del om 59,7 kvadratmeter av stadsägan nr 2402 här i staden, vilken enligt fastställd stadsplan skulle ingå

i Plåtslagargatan, ävensom vidtaga alla för expropriationens genomförande erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 238 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 310. **Anskaffande av nya polletter till Elbafärjorna.**

I skrivelse den 3 november 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anskaffande av nya polletter till Elbafärjorna anvisa ett anslag å 2.150 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 239 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 311. **Tilläggsanslag för gatubelysningsanläggningar.**

Sedan styrelsen för stadens tekniska verk anmält, att anslaget för gatubelysningsanläggningar, vilka skulle utföras under innevarande år totalt komme att överskridas med c:a 20.000 kronor, så hade drätselkammaren i skrivelse den 3 november 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för angivna ändamål anvisa ett tilläggsanslag å 20.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 240 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 312. **Framdragande av vatten- och avloppsledningar å Norra Gideonsbergsområdet mellan Emausbäcken och Gideonsbergsgatan.**

I skrivelse den 18 oktober 1949 hade styrelsen för stadens tekniska verk på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige för framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Norra Gideonsbergsområdet mellan Emausbäcken och Gideonsbergsgatan ville anvisa ett belopp av 241.000 kronor att täckas med 191.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 50.000 kronor av lånemedel.

Genom utlåtande den 3 november 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan samt *att* upp-

draga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om lån å 50.000 kronor för bestridande av del av anslaget ävensom vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 241 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 313. **Anslag för framdragande av vattenledningar i Edmansgatan samt Klockartorpsgatan.**

Styrelsen för stadens tekniska verk hade i skrivelse den 18 oktober 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* för framdragande av vattenledning i Edmansgatan från Stockholmsvägen till Klockartorpsgatan samt vatten- och avloppsledningar i sistnämnda gata fram till nedstigningsbrunnen c:a 40 meter öster om Sommarrogatan anvisa ett anslag å 50.000 kronor att täckas av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Genom utlåtande den 3 november 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla styrelsens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 242 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 314. **Inrättande av en arvodestjänst som överlärare vid folkskolornas specialklasser.**

I skrivelse den 10 oktober 1949 hade folkskolestyrelsen på anförda skäl hemställt om medgivande att fr.o.m. den 1 juli 1950 få inrätta en överlärartjänst för specialklasserna.

Löne- och avtalsnämnden hade i utlåtande den 2 november 1949 föreslagit stadsfullmäktige besluta att fr.o.m. den 1 juli 1950 inrätta en arvodestjänst såsom överlärare vid folkskolornas specialklasser med ett årligt arvode av 1.600 kronor.

Uti ett den 10 november 1949 avgivet yttrande hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 243 ser. A)beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 315. **Inrättande av befattning som föreståndare vid varmbadhuset.**

I skrivelse den 29 oktober 1949 hade badhusstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att i stadens tjänst skulle å extra stat inrät-

tas en befattning som badhusföreståndare och simlärare med skyldighet för befattningshavaren att jämväl utöva tillsyn över stadens friluftsbad, att befattningen skulle sortera under badhusstyrelsen, dock med medbestämmanderätt för folkskolestyrelsen i frågor rörande simundervisningen samt att avlöning för befattningen skulle utgå efter 20 lönegraden i löneplanen för stadens befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 2 november 1949 dagtecknat utlåtande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att fr.o.m. den 1 januari 1950 å extra stat inrätta en befattning som badhusföreståndare och simlärare med lön efter löneklass 19 och att i övrigt bifalla badhusstyrelsens förslag i ärendet.

Genom utlåtande den 10 november 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 244 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 316. **Inrättande av en befattning som ordinarie kontorsbiträde å yrkesskolornas expedition.**

I skrivelse den 6 juli 1949 hade styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att vid skolorna finge inrättas en ordinarie kontorsbiträdesbefattning i lönegrad 8.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 2 november 1949 dagtecknat yttrande föreslagit stadsfullmäktige besluta att fr.o.m. den 1 januari 1950 inrätta nämnda befattning samt att bemyndiga skolstyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Genom utlåtande den 10 november 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 245 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 317. **Omändring av befattning såsom maskinist å bogserbåten till en befattning såsom förste maskinist.**

Hamnstyrelsen hade i skrivelse den 14 oktober 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr.o.m. den 1 januari 1950

uppflytta befattningen såsom maskinist å bogserbåten till lönegrad 15 samt att ändra tjänstens benämning till förste maskinist å bogserbåten.

I ett den 19 oktober 1949 avgivet yttrande hade löne- och avtalsnämnden föreslagit stadsfullmäktige besluta att bifalla hamnstyrelsens framställning.

Drätselkammaren hade den 10 november 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* fr.o.m. den 1 januari 1950 omändra nuvarande befattningen såsom maskinist å bogserbåten i lönegrad 13 till en befattning såsom förste maskinist å bogserbåten i lönegrad 15.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 246 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 318. **Fråga om återbesättande av ordinarie befattning som barnträdgårdslärarinna.**

Stadsfullmäktige hade vid sammanträde den 30 juni 1949, § 169, till löne- och avtalsnämnden återremitterat en av barnstugestyrelsen i skrivelse den 4 maj 1949 gjord framställning om bemyndigande att få återbesätta en ledigbliven befattning som barnträdgårdslärarinna i lönegrad 12.

I anledning av remissen hade löne- och avtalsnämnden i ett den 2 november 1949 dagtecknat utlåtande på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att tills vidare icke återbesätta ledigblivna tjänster såsom barnträdgårdslärarinna med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren hade i ett den 10 november 1949 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 125 och 247 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med löne- och avtalsnämndens av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

§ 319. **Fråga ang. omorganisation av vissa kontorspersonalsbefattningar.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 21 september 1949 på anförda skäl föreslagit stadsfullmäktige besluta att ändra kanslibiträdestjänsten vid magistraten till en tjänst såsom kontorist i lönegrad 13, att till följd härav i tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare utesluta beteckningen "manlig" för kontoristtjänst i lönegrad 13,

att ändra en kontorsbiträdestjänst vid stadskassan å drätselkontoret till en tjänst såsom kanslibiträde, att ändra en av kontorsbiträdestjänsterna vid poliskammaren till en tjänst såsom kanslibiträde, att ändra skrivbiträdestjänsten vid parkkontoret till en tjänst som kontorsbiträde samt att ändringarna skulle gälla från den 1 januari 1950.

Parkstyrelsen, polisnämnden och magistraten hade i särskilda yttranden den 20 oktober, 31 oktober och den 8 november 1949 tillstyrkt bifall till löne- och avtalsnämndens förslag i vad avsåge de befattningar, som berörde vederbörande förvaltningar.

Genom utlåtande den 10 november 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 248 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 320. **Anslag till inredande av lokaler åt pensionsnämnderna i nämndhusets källarvåning samt till vissa ändringsarbeten beträffande tandpoliklinikens lokaler.**

I skrivelse den 10 november 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för iordningställande av lokal åt pensionsnämnderna i nämndhusets källarvåning ävensom för vissa erforderliga ändringsarbeten i tandpoliklinikens lokaler anvisa ett anslag å 4.500 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 249 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 321. **Anslag för nockspel till hamnarna.**

Hamnstyrelsen hade i skrivelse den 4 november 1949 på anförda skäl hemställt om anslag å 17.000 kronor för anskaffande av fyra nockspel med tillhörande brytskivor till hamnarna.

Genom utlåtande den 10 november 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hamnstyrelsens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av uttaxerade medel i hamnarnas stat.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 250 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 322. **Fråga angående apoteket Hjortens lokalutrymmen.**

Genom resolution den 19 oktober 1949 hade magistraten anmodat stadsfullmäktige att efter hörande av hälsovårdsnämnden och stadsläkaren inkomma med yttrande angående apoteksinnehavaren Waldemar Höks till Medicinalstyrelsen ställda ansökan om medgivande att apoteket Hjorten här i staden efter viss utökning av lokalerna finge kvarligga i den fastighet, vari apoteket för närvarande vore inrymt.

Beredningsutskottet hade i ett den 9 november 1949 avgivet utlåtande med överlämnande av hälsovårdsnämndens och stadsläkarens yttrande i ärendet, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom eget yttrande åberopa vad utskottet i skrivelsen anfört.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 251 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla beredningsutskottets förslag.

§ 323. **Förordnande enligt 8 § andra stycket i lagen den 27 maj 1949 (nr 235) med vissa bestämmelser i avseende å kommunindelningsreformens ikraftträdande.**

I en den 29 september 1949 dagtecknad, till stadsfullmäktiges ordförande ställd skrivelse hade länsstyrelsen anmodat Västerås stad att genom stadsfullmäktige avgiva yttrande över ett av länsstyrelsen i skrivelsen framlagt förslag att framställning gjordes av länsstyrelsen om sådant särskilt förordnande av Kungl. Maj:t, som avses i 8 § andra stycket i lagen den 27 maj 1949 (nr 235) med vissa bestämmelser i avseende å kommunindelningsreformens ikraftträdande.

Beredningsutskottet hade i skrivelse den 9 november 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med åberopande av vad i skrivelsen anförts, hos länsstyrelsen förorda, att framställning gjordes av länsstyrelsen till Kungl. Maj:t om förordnande enligt 8 § andra stycket i lagen den 27 maj 1949 (nr 235) i den riktning, att val av stadsfullmäktige skulle förrättas under år 1950 inom staden i dess nuvarande omfattning och att de därvid utsedda fullmäktige skulle företräda den vidgade kommunen under hela mandatperioden 1951—1954.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 252 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets förslag.

§ 324. **Val av kommunala förtroendemän.**

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 november 1949 (S. H. nr 27 ser. B) hade beredningsutskottet avgivit förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphörde med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Med anledning av beredningsutskottets föreliggande förslag och under föredragningen framställda yrkanden företogos nu ifrågavarande val på sätt av §§ 325—366 här nedan närmare omförmäles. Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 325. **Drätselkammaren.**

Till ledamöter i drätselkammaren för tiden intill 1951 års utgång omvaldes byggmästaren Fritz Eklund, stuveriförmannen Carl Hellström, lantbruksingenjören H. Welin-Berger, advokaten J. Ruben Nyman, ekonomichefen Gösta Lundberg och bostadsförvaltaren Gustaf Olsson samt nyvaldes för samma tid nuvarande suppleanterna ombudsmannen Erik Pettersson, svetsaren Åke Johansson och direktören Mattias Pers ävensom mätningsmannen Folke Lindqvist.

Till suppleanter för tiden intill 1951 års utgång omvaldes annonschefen Einar Jonsson och civilingenjören Ralf Thorburn samt nyvaldes för samma tid expeditören Eric R. Carlsson, verkmästaren Fritz Järvenäs, Haga Parkgata 10 A, ombudsmannen Erik Berglind, blomsterhandlaren Karl Pettersson och järnvägstjänstemannen Edvin Johansson.

Stadsfullmäktige beslöto vidare, att av suppleanterna herrar Einar Jonsson, Eric R. Carlsson, Järvenäs och Berglind i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Eklund, Hellström, Lundberg, Olsson, Erik Pettersson och Åke Johansson; herr Thorburn vid förfall för herr Welin-Berger; herr Karl Pettersson vid förfall för någon eller båda av herrar Nyman och Pers och herr Edvin Johansson vid förfall för herr Lindqvist.

§ 326. **Styrelsen för Västerås stads tekniska verk.**

Till ledamöter i styrelsen för stadens tekniska verk för tiden intill 1953 års utgång valdes istället för muraren Martin Hellblom nuvarande suppleanten ingenjören Erland Gustafson samt omvaldes fastighetsförvaltaren David Johansson.

Till suppleanter för samma tid istället för ingenjören Erland Gustafson och socialkuratorn John Johansson nyvaldes metallarbetaren Gustaf Öberg och mätningsmannen Alvar Grip.

Stadsfullmäktige beslöto tillika att av suppleanterna herrar Berglind, Öberg och Grip i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna Gustaf Olsson, David Johansson och Erland Gustafson, samt herr Linus Janson vid förfall för någon av eller båda herrar Welin-Berger och Matell.

§ 327. **Hamnstyrelsen.**

Till ledamot i hamnstyrelsen för tiden intill 1954 års utgång omvaldes stuveriförmannen Carl Hellström.

Såsom suppleant för tiden intill 1952 års utgång omvaldes direktören Arne Lindén.

§ 328. **Hälsovårdsnämnden.**

Till ledamöter i hälsovårdsnämnden för tiden intill 1953 års utgång omvaldes byggmästaren Gösta Lindahl samt nyvaldes istället för fru Karin Kjelldahl husmor Markit Björkman, Slottsgatan 3.

Såsom suppleanter för samma tid valdes istället för lasarettsläkaren Nils Boström fru Karin Kjelldahl och istället för fru Astrid M. Johansson ombudsmannen Gösta Jansson.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna herr Erik Pettersson, fru Greta Jansson och herr Rune Gustafson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Berglind, Lindahl och Klingvall samt fru Kjelldahl vid förfall för herr Snöborgs och herr Jansson vid förfall för Markit Björkman.

§ 329. **Polisnämnden.**

Till ledamöter i polisnämnden för tiden intill 1953 års utgång omvaldes direktören B. W. Alwestrand, förrådsmästaren Hugo Fredriksson, typografen Nils Pettersson och landskanslisten Axel Jäder samt nyvaldes istället för advokaten J. Ruben Nyman nuvarande suppleanten tullförvaltaren H. Junghagen.

Såsom suppleanter för samma tid omvaldes metallarbetaren Stig Håvberg och metallarbetaren Erik Björklund samt nyvaldes istället för tullförvaltaren H. Junghagen disponenten Gösta Kruhsberg, istället för ty-

pografen Göte Hellman kontoristen Curt Bohman, Skyttegatan 1 A, och istället för f. handelsträdgårdsmästaren Erik Billert postmästaren Gösta Rönn.

Stadsfullmäktige beslöt tillika, att av suppleanterna herrar Håvberg, Björklund och Bohman i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Alwestrand, Fredriksson och Pettersson samt herr Kruhsberg vid förfall för herr Junghagen och herr Rönn vid förfall för herr Jäder.

§ 330. **Västerås stads parkstyrelse.**

Till ledamöter i parkstyrelsen för tiden intill 1953 års utgång omvaldes f. handelsträdgårdsmästaren Erik Billert och nyvaldes istället för parkförmannen Elof Hagström nuvarande suppleanten parkföreståndaren Adolv Andersson.

Såsom suppleanter för samma tid omvaldes kontoristen Britta Lindkvist och fru Greta Gustafsson samt nyvaldes istället för parkföreståndaren Adolv Andersson för tiden intill 1951 års utgång snickaren Gösta Ohlström, Funkisgatan 16.

§ 331. **Lantegendomsnämnden.**

Till ledamöter i lantegendomsnämnden för tiden intill 1952 års utgång omvaldes godsägaren Joh. Jansson, lantbruksingenjören H. Welin-Berger såsom representant för drätselkammaren, lantarbetaren D. J. Nilsson och metallarbetaren Ruben Karlsson samt nyvaldes istället för ombudsmannen Karl Erik Lindwall förrådsarbetaren John Rosén, Gästgivarvägen 6.

Till suppleant för samma tid omvaldes ombudsmannen Erik Pettersson såsom representant för drätselkammaren, hemmansägaren Karl Wässman och arrendatorn Eric Agrell.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herr Pettersson skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar D. J. Nilsson, Karlsson och Rosén samt herrar Wässman och Agrell i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Joh. Jansson och Welin-Berger.

§ 332. **Idrottsstyrelsen.**

Till ledamöter i idrottsstyrelsen för tiden intill 1951 års utgång omvaldes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, ingenjören Erland Gustafson,

typografen Carl-Anton Andersson, kaptenen Axel Edström, redaktionssekreteraren Gunnar Ljungquist, landssekreteraren Ernst Holmqvist och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Såsom suppleanter för samma tid omvaldes journalisten Stig Löfstrand och plåtarbetaren Erik Kraft samt nyvaldes socialkuratorn John Johansson och redaktören Carl-Anders Kindbladh ävensom omvaldes ingenjören Börje Lundh.

Tillika beslöto stadsfullmäktige, att av suppleanterna herrar Löfstrand, Kraft och John Johansson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Olsson, Erland Gustafson och Carl-Anton Andersson, herr Lundh vid förfall för herr Ljungquist samt herr Kindbladh vid förfall för någon eller båda av herrar Edström och Holmqvist.

§ 333. **Arbetslöshetsnämnden.**

Till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för år 1950 omvaldes direktören K. R. Liljeblad, ingenjören Axel Andberger, hyvlaren K. H. Thorén, ingenjören Carl Gustav Enskog, portvakten Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson, valsverksarbetaren Axel Hellman, överingenjören Folke Petrén, fru Anna Larsson och vaktmästaren Uno Hillborg.

Till suppleanter för samma tid omvaldes ombudsmannen Karl Karlsson, byråföreståndaren Eric Croner, socialkuratorn John Johansson, metallarbetaren Gustav Fredricksson och ingenjören Börje Lundh samt nyvaldes istället för metallarbetaren Nils Pettersson metallarbetaren Tore Söderberg, Allégatan 8.

Stadsfullmäktige beslöto vidare, att av suppleanterna herrar John Johansson, Karl Karlsson och Gustav Fredricksson i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Thorén, Erik Andersson, Erik Pettersson, fru Anna Larsson och herr Uno Hillborg; herr Croner vid förfall för någon eller båda av herrar Liljeblad och Andberger; herr Lundh vid förfall för någon av eller båda herrar Enskog och Petrén och herr Tore Söderberg vid förfall för herr Hellman.

Till revisorer för år 1950 omvaldes banktjänstemannen Axel Lindell samt nyvaldes istället för bankkassören Harry Öjve nuvarande suppleanten typografen Rune Göthlin.

Såsom suppleanter för samma tid omvaldes tjänstemannen K. Lönnroth och nyvaldes istället för typografen Rune Göthlin metallarbetaren Olle Dahlin, Malmabergsgatan 49 A.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige, att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1950 års utgång hos länsstyrelsen föreslå ombudsmannen Erik Pettersson samt till vice ordförande för samma tid överingenjören Folke Petrén. Vidare beslöto stadsfullmäktige att till val av länsstyrelsen såsom revisor för nu nämnda tid förorda intendenten H. Billman med förste byråassistenten A. Jungert såsom suppleant.

§ 334. **Hyresnämnden.**

Beslöto stadsfullmäktige att till ledamöter och suppleanter i hyresnämnden utse följande personer:

Till ledamot, *vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* blomsterhandlaren Karl Pettersson samt till suppleanter direktören Mattias Pers och köpmannen Erik Sjöquist, att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning.

till ledamot, *som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet,* föreståndaren Rudmar Thunell samt till suppleanter ombudsmannen Georg Uhlin och magistratsvaktmästaren Helge Thorell, att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning, samt

till ledamot, *som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet,* köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson såsom suppleant.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att uppdragen skulle avse tiden t. o. m. den 30 september 1950 eller om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av samma år.

§ 335. **Barnavårdsnämnden.**

Till ledamöter i barnavårdsnämnden för tiden intill 1953 års utgång hade beredningsutskottet föreslagit *för lärarekåren* omval av f. folkskolinspektören Em. Granér, *för kommunen i övrigt* omval av fru Lydia Billgren och istället för tjänstemannen Gösta Sjöberg nuvarande suppleanten elmontören Bertil Clason, *för prästerskapet,* omval av komministern Nils Berge, *för fattigvårdsstyrelsen* omval av kyrkoskrivaren John Sjöblom och *för läkarna,* omval av leg. läkaren K. Granberg.

Efter det beredningsutskottets sålunda framlagda förslag avlåtits till stadsfullmäktige hade herr Granér i skrivelse till utskottet hemställt, att icke ifrågakomma till förnyat förordnande såsom ledamot i nämnden.

I anledning av herr Granérs avsägelse föreslog herr förste vice ordföranden, att stadsfullmäktige till ledamot i nämnden *för lärarkåren* istäl-

let för herr Granér ville utse överläraren Helmer Gustavsson samt att fullmäktige jämväl förordnade herr Gustavsson till vice ordförande i nämnden.

Stadsfullmäktige beslöto härefter med bifall till beredningsutskottets förslag och den av herr förste vice ordföranden däri yrkade ändringen att till ledamöter i barnavårdsnämnden för tiden intill 1953 års utgång *för lärarekåren* utse överläraren Helmer Gustavsson, *för kommunen i övrigt* omvälja fru Lydia Billgren och istället för tjänstemannen Gösta Sjöberg utse nuvarande suppleanten elmontören Bertil Clason, *för prästerskapet* omvälja komministern Nils Berge, *för fattigvårdsstyrelsen* omvälja kyrkoskrivaren John Sjöblom och *för läkarna* omvälja leg. läkaren K. Granberg, samt att till suppleanter för samma tid utse *för prästerskapet,* komministern Simon Forshem, *för läkarna* leg. läkaren Elisabeth Campell-Noreby och *för kommunen i övrigt* fru Astrid L. Johansson samt istället för fru Alice Boström lärarinnan Birgit Bodén. Till suppleant efter elmontören Bertil Clason valdes för tiden intill 1951 års utgång sjukbesökaren Birger Grip.

Vidare beslöto stadsfullmäktige att till ordförande i nämnden för tiden intill 1953 års utgång utse kyrkoskrivaren John Sjöblom och till vice ordförande för samma tid överläraren Helmer Gustafsson.

§ 336. **Fattigvårdsstyrelsen.**

Till ledamöter i fattigvårdsstyrelsen för tiden intill 1953 års utgång omvaldes fru Helga Hall, kyrkoskrivaren John Sjöblom och skomakarmästaren Ernfrid Carlsson.

Såsom suppleanter för samma tid omvaldes vaktmästaren E. A. Lindstedt, metallarbetaren Elis Johansson och distriktssköterskan Iris Fagerlund.

Stadsfullmäktige beslöto vidare att till vice ordförande i styrelsen för tiden intill 1953 års utgång utse kyrkoskrivaren John Sjöblom.

§ 337. **Styrelsen för Västerås stads barnstugor.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamöter i styrelsen för Västerås stads barnstugor för tiden intill 1953 års utgång omvälja fru Anna Larsson, rektor Knut Carlfors och överläraren G. Brismar.

Såsom suppleanter för samma tid omvaldes fru Ingrid Andrén och tjänstemannen Gustaf Jakobsson.

§ 338. **Lokalstyrelsen för Västerås Högre Allmänna Läroverk.**

Till ledamöter i lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket för tiden intill 1953 års utgång omvaldes direktören Karl Erik Eriksson och nyvaldes istället för muraren Martin Hellblom nuvarande suppleanten ombudsmannen Göte Juhlén, vilken skulle tjänstgöra som representant för målsmännen, och nyvaldes istället för tjänstemannen Gösta Sjöberg socialkuratorn John Johansson.

Såsom suppleanter i styrelsen för samma tid valdes istället för överingenjören Carl Henning, civilingenjören John Stålhammar samt omvaldes redaktionssekreteraren Bengt Dahlander och valdes istället för ombudsmannen Göte Juhlén direktören B. W. Alwestrand, vilken skulle tjänstgöra som representant för målsmännen.

§ 339. **Styrelsen för föreningen Västerås Skollovskolonier.**

Till ledamot i styrelsen för föreningen Västerås skollovskolonier för tiden intill 1950 års utgång omvaldes fastighetsförvaltaren David Johansson.

Såsom suppleant för samma tid omvaldes överläraren G. Brismar.

Till revisor för 1950 års räkenskaper omvaldes förmannen Karl Engdahl med ingenjören Gust. Lindén såsom suppleant.

§ 340. **Revisorer av stadens räkenskaper.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ordinarie revisorer av stadens räkenskaper för år 1950 utse förmannen Karl Engdahl, f. brandmästaren Ernst Johansson, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, revisorn Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén och valsverksarbetaren Axel Hellman.

Till suppleanter för samma tid valdes gjutaren Sven Ring, kassören Valter Larsson, typografen Rune Göthlin, ombudsmannen K. E. Lindvall, civilingenjören Gunnar Dahlby, ingenjören Paul Jansson och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Stadsfullmäktige beslöto vidare, att av suppleanterna herrar Ring, Larsson, Göthlin och Lindvall i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Ernst Johansson, Holmberg och Thunell; herr Dahlby vid förfall för herr Holmén, herr Jansson vid förfall för herr Lindén och herr Linderborg vid förfall för herr Hellman.

§ 341. **Revisorer av Arbetarinstitutets räkenskaper.**

Till revisor av arbetarinstitutets räkenskaper för år 1950 omvaldes banktjänstemannen Axel Lindell och såsom suppleant för samma tid socialkuratorn John Johansson.

§ 342. **Revisorer av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.**

Till revisorer av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1950 omvaldes föreståndaren Rudmar Thunell och bankkamreraren A. Ridner.

Såsom suppleant för samma tid omvaldes instruktören Tage Engelbrektsson.

§ 343. **Revisorer av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.**

Stadsfullmäktige beslöto att till revisor av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet för år 1950 utse föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

§ 344. **Revisorer av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet.**

Till revisor av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet för år 1950 omvaldes föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

§ 345. **Revisorer av I. O. G. T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper.**

Till revisor av I. O. G. T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper för år 1950 omvaldes föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

§ 346. **Revisorer av Västerås Musikskolas räkenskaper.**

Stadsfullmäktige beslöto att till revisor av Västerås Musikskolas räkenskaper för år 1950 utse föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

§ 347. **Västerås Kaféaktiebolag.**

Till ledamöter i Västerås Kaféaktiebolag för tiden intill 1950 års utgång omvaldes stuveriförmannen Carl Hellström, ingenjören Kurt Sjölin och ekonomichefen Gösta Lundberg.

Såsom suppleanter för samma tid omvaldes fastighetsförvaltaren David Johansson och ingenjören Ragnar Magnusson.

Stadsfullmäktige beslöto vidare att till revisor för 1949 års räkenskaper omvälja bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och såsom suppleant för honom under samma tid köpmannen Oscar Kihlgren.

§ 348. **Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.**

Såsom ledamöter i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd för åren 1950 och 1951 omvaldes fru Ebba Berg, tullförvaltaren H. Junghagen, fru Hilda Bergsten, instruktören Tage Engelbrektsson och ingenjören Walfrid Redmalm.

§ 349. **Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamöter i nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen för tiden intill 1951 års utgång omvälja bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, majoren G. Robsahm, fru Ebba Berg, f. folkskolläraren G. Leontein, fru Hilda Bergsten, tjänstemannen Gösta Sjöberg och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

§ 350. **Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.**

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål omvaldes för tiden intill 1951 års utgång bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, fru Ebba Berg, rektor Knut Carlfors och tjänstemannen Gösta Sjöberg.

§ 351. **Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.**

Såsom ledamöter i nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för tiden intill 1951 års utgång omvaldes domprosten Ernst Enochsson, fru Ebba Berg och ombudsmannen Arthur Lingnäs.

§ 352. **Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.**

Till ledamöter i nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond för tiden intill 1951 års utgång omvaldes:

från tjänstemannaklassen: stadsdirektören Thjelvar Hedberg,

från handlande- och hantverkareklassen: handlanden Otto Jansson samt

från arbetsklassen: fru Hilda Bergsten.

§ 353. **Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamöter i nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden för tiden intill 1951 års utgång omvälja fru Agnes Söderquist och köpmannen Erik Sjöquist.

§ 354. **Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.**

Till ledamöter i nämnden över Lagerquistska donationsfonden för tiden intill 1953 års utgång omvaldes domprosten Ernst Enochson och f. brandmästaren Ernst Johansson.

§ 355. **Rådhuskommittén.**

Såsom ledamot i rådhuskommittén istället för överingenjören Carl Henning, vilken avsagt sig uppdraget, valdes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson.

§ 356. **Byggnadskommittén för Högre Allmänna Läroverket.**

Till ledamot i byggnadskommittén för Högre Allmänna Läroverket istället för överingenjören Carl Henning, vilken avsagt sig uppdraget, valdes byggmästaren Verner E. Johansson.

§ 357. **Byggnadskommittén för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan.**

Stadsfullmäktige beslöto att till ledamot i byggnadskommittén för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan istället för överingenjören Carl Henning, vilken avsagt sig uppdraget, välja byggmästaren Verner E. Johansson.

§ 358. **Brandstodskommittén för fast egendom.**

Såsom ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom för år 1950 omvaldes fastighetsförvaltaren David Johansson, förmannen Hugo Ericsson, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner E. Johansson.

Till suppleanter i kommittén för samma tid omvaldes bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och byggmästaren E. Alb. Myrberg.

§ 359. **Styrelsen för Västerås ungdomsråd.**

Till ledamot i styrelsen för Västerås ungdomsråd för tiden intill 1951 års utgång omvaldes verktygsarbetaren Karl Olov Johansson.

Till suppleant för samma tid omvaldes ingenjören Kurt Sjölin.

§ 360. **Huvudmän i Västerås stads sparbank.**

Stadsfullmäktige beslöto att till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1950—1954 utse fru Ebba Berg, annonschefen Einar Jonsson och fastighetschefen Gösta Elghufvud.

§ 361. **Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.**

Till sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1950 beslöto stadsfullmäktige föreslå hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Ericson, hamnfogden E. Bergkvist, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander och ångbåtsbefälhavaren G. Aleblad.

§ 362. **Ortsombud enl. Kungl. Kungörelsen om statliga bosättningslån.**

Till ortsombud enl. Kungl. Kungörelsen om statliga bosättningslån för åren 1950—1951 omvaldes inspektören K. A. Bergvall med kontoristen Isidor Larsson såsom suppleant.

§ 363. **Västerås stads pensionsdistrikt I.**

Till ledamöter i Västerås stads pensionsdistrikt I för tiden intill 1953 års utgång omvaldes fru Margit Pettersson, vaktmästaren E. A. Lindstedt och fru Karin Kjelldahl.

Såsom suppleanter för samma tid omvaldes fru Ester Karlsson och fru Elsa Engberg samt nyvaldes istället för fru Lilly Lövberg fru Marta Johansson, Relävägen 5 B.

§ 364. **Västerås stads pensionsdistrikt I A.**

Såsom ledamöter i Västerås stads pensionsdistrikt I A för tiden intill 1953 års utgång omvaldes lokföraren Ernst Larsson samt nyvaldes istället för modellsnickaren Gunnar Norrman, fru Ester Grönkvist, Stadshagsvägen 21.

Till suppleanter för samma tid omvaldes civilingenjören Bengt Renborg och metallarbetaren Sture Ekholm samt nyvaldes istället för fru Ester Grönkvist för tiden intill 1951 års utgång, föreståndaren Yngve Engström, Drottninggatan 30 B.

§ 365. **Västerås stads pensionsdistrikt II.**

Till ledamöter i Västerås stads pensionsdistrikt II för tiden intill 1953 års utgång omvaldes taxeringskontrollanten Uno Wilmark och posttjänstemannen C. A. Litsén.

Till suppleanter för samma tid omvaldes fru Elna Vretlund och fru Karin Österberg.

§ 366. **Västerås stads pensionsdistrikt III.**

Till ledamot i Västerås stads pensionsdistrikt III för tiden intill 1953 års utgång omvaldes åkeriägaren J. E. Strand.

Såsom suppleant för samma tid omvaldes kontoristen Holger Tillman.

§ 367. **Länsstyrelsens skrivelse ang. upphörande av kristidsnämndens verksamhet.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län skrivelse den 15 november 1949 utvisande, att länsstyrelsen förklarat att något hinder från länsstyrelsens sida icke mötte mot att kristidsnämndens uppgifter fro.m. den 1 januari 1950 överflyttades å drätselkammaren samt att de expeditionella göromålen ombesörjdes av personalen å drätselkontoret.

In fidem:

PER SIÖSTEEN

Justerat den 2 december 1949.

GUSTAF OLSSON

John Johansson *J. Haasum*

Offentligen uppläst den 2 december 1949; betygar

Ex officio:
Per Siösteen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll

Den 22 december 1949

Närvarande: Herrar ordföranden Olsson, förste vice ordföranden Leontein, andre vice ordföranden Sjöberg, Hult, Eklund, Lundkvist, Engdahl, Carl Hellström, Robsahm, Ernst Johansson, Sund, David Johansson och Hellbom, fru Berg, herrar Thorén, Nyman, Lundberg, Sjöblom, Pers, Nyström och Turén, fru Kjelldahl, fru Hall, herrar Jonsson och Berglind, fru Bergsten, herrar Matell och Åke Johansson, fröken Carlsson, herrar Kihlgren, Lindqvist och Alwestrand, herrar Erik Pettersson, Carlfors och Grip, fröken Jansson, fru Andrén, herrar Wässman, Eric R. Carlsson, Linderborg, Ericsson, Karl Pettersson, Kindbladh, Sjölin, Haasum, Nordin, John Johansson, Brandt och Edvin Johansson, fru Schörling, herr Ernfrid Carlsson, fru Linderborg, herr Thunell och fru Larsson.

Frånvarande med godkänt förfall: Herrar Persson och Hellman, fru Barkman, herrar Ivan Hellström, Ek och Lindström.

Närvarande å magistratens vägnar: Borgmästaren O. Rylander.

§ 368. **Protokollsjustering.**

Uppdrogs åt herrar Nordin och Brandt att jämte herr ordföranden justera det vid dagens sammanträde förda protokellet, i sammanhang varmed tillkännagavs, att protokollets justering och offentliga uppläsning skulle äga rum å rådhuset fredagen den 30 december 1949, kl. 13.30.

§ 369. **Förslag till huvudgrunder för tomträttsupplåtelser för bostadsändamål i Västerås.**

Vid sammanträde den 24 november 1949, § 307, beslöto stadsfullmäktige att bordlägga ärendet angående förslag till huvudgrunder för tomträttsupplåtelser för bostadsändamål i Västerås.

Då nu ärendet återupptogs till förnyad handläggning uppstod ingående diskussion. Därunder yrkade herr Hellblom med instämmande av herrar Nyström och Turén att ärendet skulle återremitteras till drätselkammaren. Herr Berglind med instämmande av herr Lindqvist yrkande bifall till drätselkammarens förslag i oförändrat skick. Herr Matell yrkade bifall till samma förslag med den ändringen, att bestämmelserna i tredje och fjärde attsatserna i drätselkammarens skrivelse den 13 oktober 1949 skulle vara beroende av stadsfullmäktiges för ett år i taget fattade beslut. Herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag med den ändringen, att bestämmelserna i nämnda attsatser skulle gälla allenast under den tid hyresregleringslagen ägde giltighet. Slutligen yrkade herr Alwestrand bifall till drätselkammarens förslag med tillägg att bestämmelserna om förbud angående överlåtelse av tomträtten till annan än staden skulle gälla t.o.m. år 1952, såvitt icke stadsfullmäktige dessförinnan annorlunda beslutat. Stadsdirektören yttrade sig utan yrkande.

Efter avslutad överläggning ställdes först proposition mellan å ena sidan herr Hellbloms återremissyrkande och å andra sidan yrkandet, att ärendet skulle avgöras denna dag.

Herr ordföranden fann därvid, att stadsfullmäktige beslutat antaga sistnämnda yrkande.

Sedan i anledning härav votering begärts, beslöto stadsfullmäktige med 33 röster mot 20 denna dag företaga ärendet till avgörande. En ledamot avstod från att rösta.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla herr Eklunds förslag.

§ 370. Förvärv av fastigheten Hovdesta eller st.äg. nr 1072, 1073, 1074, 1075, 1077.

I skrivelse den 1 december 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor för en köpeskilling av 50.000 kronor förvärva stadsägan nr 1072, 1073, 1074, 1075, 1077, här i staden, ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt *att* köpeskillingen skulle bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 253 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 371. **Förvärv av st.äg. nr 355.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 december 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bemyndiga kammaren att med ägaren av stadsägan nr 355, herr Axel Hjerpe, träffa avtal om förvärv av stadsägan ifråga för ett pris av 17.500 kronor och på i huvudsak i skrivelsen angivna villkor i övrigt ävensom att vidtaga erforderliga åtgärder för förvärvets genomförande samt *att* för bestridande av köpeskillingen anvisa anslag å 17.500 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 254 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 372. **Utsträckning av giltighetstiden för stadens borgen å byggnadskreditiv för vissa Byggnads AB Mimers byggnadsföretag.**

I skrivelse den 1 december 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta att med ändring i förevarande del av sina den 29 januari 1948, § 7, den 30 september 1948, § 267, den 27 maj 1949, § 138, och den 27 oktober 1949, § 271, fattade beslut angående borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers nybyggen å tomterna Mården nr 3 och Älgen nr 1, Älgen nr 4, Vargen nr 1 samt Björnen nr 1, medgiva, att stadens borgensåtagande för dessa fyra byggnadsföretag finge utsträckas att på i övrigt oförändrade villkor gälla intill den 1 oktober 1951.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 255 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 373. **Ändring av § 15 i drätselkammarreglementet.**

I skrivelse den 1 december 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* § 15 i drätselkammarreglementet för staden från och med den 1 januari 1950 skulle erhålla följande ändrade lydelse:

"Staden tillhöriga, under drätselkammarens vård stående värdehandlingar skola förvaras i brandfritt valv eller kassaskåp under två olika lås, till vilka två av drätselkammaren utsedda personer skola hava var sin nyckel."

samt *att* uppdraga åt drätselkammaren att underställa länsstyrelsen beslutet för prövning och fastställelse.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 256 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 374. **Ang. underlåtande i vissa fall att uttaga restavgifter enligt uppbördsförordningen.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 december 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* uttala sig för att de av riksräkenskapsverket meddelade anvisningarna angående underlåtande i vissa fall att uttaga restavgifter enligt uppbördsförordningen finge följas av de myndigheter i staden, som hade att uttaga dylika avgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 257 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 375. **Anslag för ordnande av förbättrade personalutrymmen vid stadens förråd.**

I skrivelse den 1 december 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för anskaffande av barack i syfte att förbättra personalutrymmena vid stadens förråd anvisa ett anslag å 2.100 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 258 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 376. **Anslag för bidrag till kostnaderna för öppethållande av Folkets Park under sommaren 1949.**

I skrivelse den 1 december 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* såsom bidrag till kostnaden för öppethållande av Folkets Park under innevarande år anvisa ett extra anslag å 4.000 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 259 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Matell med instämmande av herr Turén yrkade, att ärendet skulle återremitteras till drätselkammaren, medan herr Eklund med instämmande av herr Lundberg yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter avslutad överläggning ställdes först proposition mellan å ena sidan herr Matells återremissyrkande och å andra sidan yrkandet att ärendet skulle avgöras denna dag.

Herr ordföranden fann därvid att stadsfullmäktige beslutat antaga sistnämnda yrkande.

Sedan i anledning härav votering begärts, beslöto stadsfullmäktige med 44 jaröster mot 10 nejröster denna dag företaga ärendet till avgörande.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 377. **Anslag till Svenska Stadsförbundet för utvidgning av förbundets förhandlingsverksamhet.**

Drätselkammaren hade i skrivelse den 1 december 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* — utöver 1950 års medlemsavgift — till Svenska Stadsförbundets styrelse anvisa ett anslag å 4.000 kronor för möjliggörande av utvidgning av förbundets förhandlingsverksamhet ävensom att anslaget skulle täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 260 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Linderborg yrkade avslag å drätselkammarens förslag.

Stadsfullmäktige beslöto utan omröstning bifalla drätselkammarens förslag.

§ 378. **Avtal med statsverket ang. fördelning av kostnaderna för avlönande och pensionering av två vaktmästare vid elektrotekniska fackskolan.**

I skrivelse den 3 november 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* med ändring av sitt den 26 februari 1948 fattade beslut uppdraga åt kammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med nu framlagda förslag å stadens vägnar sluta avtal med statsverket om bidrag till kostnaderna för avlöning och pensionering av två vaktmästare vid yrkesskolan.

Löne- och avtalsnämnden hade i ett den 16 november 1949 avgivet utlåtande föreslagit stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 261 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens, av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 379. **Fråga om avlöningar till extra lärare i gymnastik, teckning och sång vid folkskolorna.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 16 november 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att lönen för de extra lärarna i gymnastik, teckning och sång vid folkskolorna från och med den 1 januari 1950 finge utgå enligt löneklass 21.

Genom utlåtande den 1 december 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 262 ser. A) uppstod överläggning. Härunder yrkade herr Engdahl på anförda skäl med ändring av löne- och avtalsnämndens förslag att stadsfullmäktige ville besluta *att* lönen för lärarna i gymnastik, teckning och sång vid folkskolorna från och med den 1 januari 1950 finge utgå efter lönegrad 21 för extra ordinarie lärare och efter lönegrad 19 för extra lärare.

Herr Eklund förklarade, att drätselkammaren biträdde det ändrade förslaget.

Stadsfullmäktige beslöto härefter utan omröstning i enlighet med herr Engdahls yrkande.

§ 380. **Anslag för engångsinbetalning till fribrev för avgångna befattningshavare.**

Genom skrivelse den 1 december 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* för höjning, respektive inlösen av fribrev i S.K.P. för förutvarande befattningshavarna kanslibiträdet A. L. Söderström, kartriterskan K. M. Lindholm, poliskonstapeln K. G. L. Dahlström, poliskonstapeln R. E. Cavallius, skrivbiträdet I. L. Larsson, 1:e mätningsteknikern S. E. Grufman, lantarbetaren A. A. K. Johansson, eldaren E. H. Johansson, kommunalarbetaren K. E. Lind, ombudsmannen K. E. Lindvall, parkarbetaren H. E. A. Lundberg, inspektrisen H. E. Lindahl, barnträdgårdslärarinnan I. C. G. Lundberg, skrivbiträdet G. M. Andersson,schaktmästaren J. A. Hallin, verkmästaren K. O. Nilsson-Norfjell och montören K. H. Ahlström anvisa ett anslag

å 45.100 kronor att täckas till ett belopp av 6.030 kronor av tekniska verkens driftsmedel, till ett belopp av 21.100 kronor av för ändamålet reserverade medel samt till ett belopp av 17.970 kronor av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande upptagna reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 263 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 381. **Nytt tjänstgöringsreglemente för Västerås stads extra befattningshavare.**

Med skrivelse den 16 november 1949 hade löne- och avtalsnämnden framlagt förslag till tjänstgöringsreglemente för Västerås stads extra befattningshavare och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att antaga förslaget med giltighet fr.o.m. den 1 januari 1950 samt att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa reglementet vederbörande statliga myndigheter för fastställelse i den mån så vore erforderligt.

Drätselkammaren och beredningsutskottet hade, kammaren i skrivelse den 1 december 1949 och utskottet genom utlåtande den 7 december samma år, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 264 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

§ 382. **Fråga om ändring av stadens indelning i pensionsdistrikt.**

I skrivelse den 25 oktober 1949 hade pensionsnämnderna i distrikten I, I A och II föreslagit stadsfullmäktige besluta att sammanslå dessa distrikt till ett gemensamt pensionsdistrikt.

Beredningsutskottet hade genom utlåtande den 7 december 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* nuvarande pensionsdistrikt I, I A och II skulle sammanslås till ett pensionsdistrikt, benämnt Västerås stads pensionsdistrikt I, *att* nuvarande III:dje distriktet skulle benämnas Västerås stads pensionsdistrikt II, *att* pensionsnämnden i det nya första distriktet skulle utgöras av sex ledamöter och sex suppleanter, *att* uppdraga åt beredningsutskottet att underställa länsstyrelsen före-

nämnda beslut för fastställelse samt *att* indelningsändringen skulle träda i kraft från och med ingången av andra månaden efter det länsstyrelsen meddelat fastställelse å ändringen.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 265 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 383. **Förslag till nytt reglemente för nykterhetsnämnden.**

Nykterhetsnämnden hade den 21 november 1949 överlämnat förslag till reglemente för nykterhetsnämnden i Västerås samt hemställt, att stadsfullmäktige ville antaga förslaget ifråga.

Genom utlåtande den 7 december 1949 hade beredningsutskottet på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* antaga sålunda framlagt förslag till reglemente för Västerås stads nykterhetsnämnd samt *att* reglementet skulle träda i kraft den 1 januari 1950, då det nu gällande, av fullmäktige den 30 november 1916 antagna reglementet skulle upphöra att gälla.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 266 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 384. **Förslag till ny byggnadsordning samt ny taxa å avgifter för ritningsgranskning och besiktningar m.m.**

Med skrivelse den 21 november 1949 hade byggnadsnämnden framlagt förslag till byggnadsordning samt taxa å avgifter för ritningsgranskning och besiktningar m.m. ävensom hemställt, att stadsfullmäktige ville med upphävande av tidigare i ämnet gällande bestämmelser antaga de sålunda framlagda förslagen, samt uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa länsstyrelsen beslutet för fastställelse och att de nya bestämmelserna skulle tillämpas från månadsskiftet närmast efter länsstyrelsens fastställelse.

Genom utlåtande den 7 december 1949 hade beredningsutskottet tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 267 ser. A och nr 29 ser. B) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med beredningsutskottets tillstyrkan.

§ 385. **Motion ang. läkarjour.**

Vid sammanträde den 27 maj 1949, § 160, remitterade stadsfullmäktige till hälsovårdsnämnden och drätselkammaren för utredning en av fru Karin Kjelldahl, fröken Anna Carlsson och fröken Ingeborg Jansson ingiven motion om utredning av möjligheten att anordna vakttjänst för läkarna i staden varje natt under året och, om detta visade sig möjligt, förslag till frågans lösning.

Hälsovårdsnämnden hade i anledning av remissen med skrivelse den 30 november 1949 framlagt förslag till avtal med inom staden praktiserande läkare angående jourtjänst och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att fr.o.m. den 1 januari 1950 införa läkarjour, omfattande samtliga sön- och helgdagar samt nätter, mot arvode av 25 kronor per journatt till privatpraktiserande läkare jämte ersättning för sjukbesök hos medellösa, enligt enahanda grunder, som gällde stadsdistriktsläkarna, att bemyndiga nämnden att med de privatpraktiserande läkarna träffa avtal om jourtjänsten i huvudsaklig överensstämmelse med ovan nämnda förslag, dock med viss ändring av punkt 8 i detsamma, och att till täckande av kostnaderna bevilja ett anslag å 4.100 kronor.

Drätselkammaren hade i yttrande den 8 december 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla hälsovårdsnämndens förslag samt *att* härav föranledd utgift skulle bestridas av i nästa års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 268 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 386. **Förslag till kommunal annonsering i Västerås under år 1950.**

I skrivelse den 8 december 1949 hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* sådana tillkännagivanden, som omförmälas i 20 § av lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad, för år 1950 skulle införas i Västmanlands Folkblad och Vestmanlands Läns Tidning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 269 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens förslag.

§ 387. **Återbesättande av befattning som skrivbiträde å avlöningskontoret.**

Uti skrivelse den 8 december 1949 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning som skrivbiträde å avlöningskontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 20 december 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 270 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens, av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 388. **Återbesättande av befattning som ordinarie skrivbiträde å fastighetskontoret.**

I skrivelse den 8 december 1949 hade drätselkammaren hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ledigbliven befattning såsom skrivbiträde å fastighetskontoret.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 20 december 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla drätselkammarens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 271 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens, av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 389. **Återbesättande av befattning som hemvårdarinna.**

Hemhjälpsnämnden hade i skrivelse den 10 november 1949 hemställt om bemyndigande att få återbesätta en ledigbliven ordinarie befattning såsom hemvårdarinna.

Drätselkammaren samt löne- och avtalsnämnden hade, kammaren i skrivelse den 8 december 1949 och löne- och avtalsnämnden genom utlåtande den 20 i samma månad, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla hemhjälpsnämndens framställning.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 272 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens, av löne- och avtalsnämnden tillstyrkta förslag.

§ 390. **Lön till en befattningshavare under fortsatt tjänstledighet för sjukdom.**

Byggnadsnämnden hade i skrivelse den 21 november 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att tillerkänna stadsplaneteknikern Olle Kjellgren lön tills vidare under första halvåret av 1950 med 50 % av avlöningsförmånerna, därest han på grund av fortsatt sjukdom icke kunde uppehålla sin befattning.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skrivelse den 22 november 1949 och drätselkammaren genom yttrande den 8 december samma år, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 273 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 391. **Fråga om uppflyttning av befattningen som sömmerska vid ålderdomshemmet i högre lönegrad.**

I skrivelse den 7 november 1949 hade fattigvårdsstyrelsen hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta att uppflytta befattningen såsom sömmerska vid ålderdomshemmet från lönegrad 5 till lönegrad 6 från den 1 januari 1950.

Löne- och avtalsnämnden hade genom utlåtande den 16 november 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla styrelsens hemställan.

I ett den 8 december 1949 dagtecknat yttrande hade drätselkammaren på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avslå löne- och avtalsnämndens förslag.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 274 ser. A) uppstod överläggning. Därunder yrkade herr Engdahl med instämmande av herrar Lindqvist och Alwestrand bifall till löne- och avtalsnämndens förslag, medan herr Eklund med instämmande av herr Matell yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 45 nejröster mot 9 jaröster bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

§ 392. **Anslag till vikarie vid rådhusrätten.**

I skrivelse den 28 november 1949 hade magistraten hemställt om ett anslag å 1.100 kronor för kostnaderna för avlönande av vikarie för inskrivningsrådmannen under ledighet för granskning av förslag till fastighetsbildning inom förutvarande Badelunda socken.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 8 december 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bevilja det begärda anslaget å 1.100 kronor samt *att* härav föranledd utgift skulle täckas av i 1950 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 275 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 393. **Fastställande av vissa dyrtidstillägg för år 1950.**

I skrivelse den 16 november 1949 hade löne- och avtalsnämnden på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta, att dyrtidstillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner, ävensom å samtliga övriga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och pensionstillägg tillsvidare under 1950 skulle utgå med 27 %, dock icke å den del av pensionen, som överstege 500 kronor per månad.

Drätselkammaren hade genom utlåtande den 8 december 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens hemställan.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 276 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 394. **Värdering av naturaförmåner för år 1950.**

Löne- och avtalsnämnden hade i skrivelse den 16 november 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville fastställa i skrivelsen omförmälda värderingar av de till vissa stadens befattningshavare utgående naturaförmånerna.

Genom utlåtande den 8 december 1949 hade drätselkammaren tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 277 ser. A) beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 395. **Fråga om provisoriska lönetillägg till lärare i manlig och kvinnlig slöjd samt hushållsgöromål vid folkskolorna.**

Vid sammanträde den 27 januari 1949, § 12, återremitterade stadsfullmäktige till löne- och avtalsnämnden ärende angående lönereglering för folkskolans övningslärare, och hade nämnden i anledning härav den 16 november 1949 avgivit förnyat utlåtande i ärendet och därvid på

anförda skäl föreslagit fullmäktige besluta att för tiden fr.o.m. den 1 juli 1949 t.o.m. den 30 juni 1950 tillerkänna ordinarie och extra ordinarie lärare i kvinnlig slöjd och hushållsgöromål vid stadens folkskolor en provisorisk avlöningsförbättring med 75 respektive 40 kronor per månad, att för samma tid tillerkänna timlärare i manlig och kvinnlig slöjd provisorisk avlöningsförbättring med 40 respektive 65 öre per timme, att för samma tid befria ifrågavarande lärargrupper från skyldigheten att betala pensionsavgifter, att nu angivna förmåner skulle utgå utan förpliktelser för staden, att efter den 1 juli 1950 såsom kompensation för löneminskning utbetala några belopp, som kunde hava sin grund i detta beslut, samt att anvisa folkskolestyrelsen erforderliga tilläggsanslag för beslutets genomförande.

Drätselkammaren hade i skrivelse den 8 december 1949 på anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* avslå löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 278 ser. A) uppstod överläggning, varunder herr Engdahl med instämmande av herr förste vice ordföranden och herr Carlfors yrkade bifall till löne- och avtalsnämndens förslag, medan herr Eklund yrkade bifall till drätselkammarens förslag.

Efter begärd och anställd votering beslöto stadsfullmäktige med 38 jaröster mot 16 nejröster bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Vidare beslöto stadsfullmäktige utan omröstning uppdraga åt drätselkammaren att inkomma med förslag till täckning av den utgift, som föranleddes av fullmäktiges ovan angivna beslut.

§ 396. **Utredning om kommunal stuveriverksamhet i Västerås hamnar.**

Vid sammanträde den 25 september 1947 hade stadsfullmäktige efter en motion av herrar Herman Thorén och Åke Johansson uppdragit åt en kommitté att utreda frågan om kommunalisering av stuveriarbetet i Västerås hamnar.

Kommittén hade i anledning härav den 25 november 1949 avgivit yttrande i ärendet och därvid hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta *att* utredningen icke skulle föranleda någon åtgärd samt *att* kommittén entledigades från utredningsuppdraget.

Efter föredragning av handlingarna (S. H. nr 30 ser. B) beslöto stadsfullmäktige remittera ärendet till drätselkammaren och beredningsutskottet för yttrande.

§ 397. **Val av kommunal förtroendeman.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 7 december 1949 framfört förslag (S. H. nr 279 ser. A) beslöto stadsfullmäktige att *dels* bifalla tjänstemannen Gösta Sjöbergs anhållan om entledigande från uppdraget att tjänstgöra såsom nämndeman vid rådhusrätten i Västerås, *dels ock* att till nämndeman istället för herr Sjöberg för en tid av sex år, räknat från dagen för stadsfullmäktiges val, utse kontorschefen Einar Keijser, ävensom underställa valet rådhusrätten för prövning och fastställelse.

§ 398. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 7 december 1949 framfört förslag (S. H. nr 31 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamöter i nykterhetsnämnden för tiden intill 1953 års utgång utse domkyrkoringaren Henning Carneborg, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och sjukbesökaren Birger Grip.

Till suppleanter för tiden intill 1951 års utgång valdes vidare kriminalkonstapeln Folke Rebermark och för tiden intill 1953 års utgång förmannen Hugo Ericsson, fru Hildur Thelenius, Kungsgatan 8, och civilingenjören Walfrid Redmalm.

Stadsfullmäktige beslöto tillika att till ordförande i nämnden för tiden intill 1953 års utgång utse bokförlagsföreståndaren R. V. Hult.

Slutligen beslöto stadsfullmäktige att av suppleanterna herrar Thorell, Rebermark, Hugo Ericsson och fru Thelenius i nu nämnd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Hult, Carneborg, fru Hall och Grip samt herr Bergstrand, fru Kjelldahl och herr Redmalm i nu nämnd ordning vid förfall för några eller någon av fru Lind-Campbell och herr Andrén.

§ 399. **Val av kommunala förtroendemän.**

På av beredningsutskottet i skrivelse den 7 december 1949 framfört förslag S. H. nr 31 ser. B) beslöto stadsfullmäktige med acklamation att till ledamöter i styrelsen för Västerås praktiska mellanskola för tiden intill 1953 års utgång utse rektor Folke Ericsson, fru Margit Pettersson, överingenjören Karl Tiselius, studieledaren Gust. Sund, affärschefen K. A. Friberg, filaren Ruben Berg och fru Stina Barkman.

Till suppleanter för samma tid utsågos vidare civilingenjören Erik Svedlund, ombudsmannen Erik Karlsson, Vasagatan 46, läroverksadjunkten Heimer Dahl och tapetserarmästaren Carl Gustavsson.

Stadsfullmäktige beslöto tillika, att av suppleanterna herrar Erik Karlsson och Carl Gustavsson i nu nänmd ordning skulle tjänstgöra vid förfall för någon eller några av fru Margit Pettersson samt herrar Sund, Friberg och Berg; herr Svedlund vid förfall för herr Ericsson och herr Dahl vid förfall för herr Tiselius.

§ 400. **Val av kommunala förtroendemän.**

Efter av beredningsutskottet i skrivelse den 7 december 1949 (S. H. nr 31 ser. B) framlagt förslag beslöto stadsfullmäktige *att* antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i var och en av 1950 års taxeringsnämnder skulle vara tre jämte lika antal suppleanter med undantag av 4:de, 12:te, 14:de, 17:de, 18:de, 19:de och 21:sta distrikten, där antalet ledamöter bestämdes till fem med lika många suppleanter, *att* suppleanterna såsom hittills skulle tjänstgöra för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan angivas samt *att* till ledamöter och suppleanter i de olika taxeringsnämnderna för år 1950 utse följande personer.

1:sta TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: f. Överpostiljonen J. E. Wirén, direktören O. Maunsbach och gjuteriarbetare Karl Harry Andersson.

Suppleanter: Motormontören Erik E. W. Larsson, fastighetsförvaltaren Sten Vennerholm och metallarbetaren Tore Söderberg.

2:dra TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Parkföreståndaren Adolv Andersson, provaren Gustav Öberg och ingenjören Oscar Larsson.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, fru Gunborg Johansson och köpmannen Erik Ahlström.

3:dje TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, köpmannen Roland Forsberg och maskinmästaren A. Lundström.

Suppleanter: Flygplansmontören Erik Bengtsson, metallarbetaren Edvard Andersson och kontoristen Ingrid Andersson.

4:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Cementarbetaren Sven Ericsson, sjukbesökaren Birger Grip, förvaltaren Gunnar Andersson, arrendatorn Eik Agrell och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Suppleanter: Fru Karin Berghök, åkeriägaren J. E. Strand, byggnadssnickaren Ruben Pettersson, inspektören J. E. Bergström och grovarbetaren Elis Björklund.

5:te TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Byggnadssnickaren Fritz Nyberg, svarvaren Georg Karlsson och civilingenjören John Stålhammar.

Suppleanter: Metallarbetaren Stig Johansson, konditorn Ove Klingvall och distraiktssköterskan Iris Fagerlund.

6:te TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Axel Boberg och ingenjören Thore Kättström.

Suppleanter: Fru Marta Johansson, metallarbetaren Gustav Hellsten och kassören Oskar Rudén.

7:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Avsynaren Martin Holmberg, typografen Nils Pettersson och apotekaren Adolf Örtenberg.

Suppleanter: Trädgårdsarbetaren Einar Pettersson, kontoristen Göte Melin och ombudsmannen Arthur Lingnäs.

8:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Järnarbetaren Karl A. Fröbom, hyvlaren K. H. Thorén och förste byråassistenten A. Jungert.

Suppleanter: Typografen Gustav Pettersson, metallarbetaren Ruben Karlsson och järnhandlaren Henning Larsson.

9:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Ombudsmannen Erik Karlsson, ingenjören G. H. Zanders och verkstadsarbetaren Harry Söder.

Suppleanter: Apparatprovaren Bengt Norman, kamreraren S. Holmblad och måleriarbetaren Börje Roos.

10:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Avsynaren Helmer Törnblom, ingenjören Sigurd Ahl och gjuteriarbetaren Gösta Andersson.

Suppleanter Maskinprovaren Petrus Jonsson, köpmannen K. Torstenson och metallarbetaren Valdemar Samuelsson.

11:te TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Instruktören Tage Engelbrektsson, metallarbetaren Em. Råberg och smidesfabrikören Magnus Holm.

Suppleanter: Metallarbetaren Arne Skogh, montören Fritz Södergren och civilingenjören Nils Markbäck.

12:te TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Förmannen C. F. Larsson, typografen Rune Göthlin, fotografen Davin Eriksson, ombudsmannen K.-I. Blomkvist och gjuteriarbetaren Verner Andersson.

Suppleanter: Gjutaren Gustav Nyman, järnarbetaren Olle Berglund, Langenbergsgatan 6, folkskolläraren Arvid Eng, exekutorn J. V. Sundquist och metallarbetaren Lars Pettersson.

13:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Plåtarbetaren Emil Johansson, metallarbetaren Allan Skult och köpmannen Erik Sundström.

Suppleanter: Gjutaren Sven Ring, konditoriarbetaren Sven Nilsson, Herdegatan 13, och civilingenjören Erik Engberg.

14:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Lokföraren Ernst Larsson, målaren Carl-Axel Grönberg, lantbrukaren Fabian Rörick, inspektoren Lars Jansson och järnvägstjänstemannen Edvin Johansson.

Suppleanter: Lokföraren Harald Blomkvist, rörarbetaren Olle Berggren, trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson, lantbrukaren Jakob Pettersson och kommunalarbetaren Helmer Barkman.

15:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Filaren Wiktor Persson, fru Rut Janson och metallarbetaren Nils Pettersson.

Suppleanter: Förmannen Åke Larsson, fru Hildur Strandberg och lagerföreståndaren Martin Lindberg.

16:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Fru Greta Schörling, köpmannen Elis Sollin och metallarbetaren Elis Pettersson.

Suppleanter: Vaktmästaren E. A. Lindstedt, köpmannen Nils Andersson och metallarbetaren Sven Andersson.

17:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, lokföraren E. H. Neijmer, ingenjören Ferdinand Wahlberg, lantbrukaren Bror G. Carlstedt och valsverksarbetaren Axel Hellman.

Suppleanter: Metallarbetaren Sven Pettersson, metallarbetaren Geron Eriksson, köpmannen Helmer Urby, kantorn K. G. Söderlund och rörarbetaren Erland Andersson.

18:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, förmannen Hugo Ericsson, skomakarmästaren Ernfrid Carlsson och köpmannen Oscar Kihlgren.

Suppleanter: Fru Ester Karlsson, butiksföreståndaren Lindor Kagg, kontoristen Gustav Eriksson, ombudsmannen Carl Ölander och köpmannen Sigfrid Holm.

19:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Kontoristen Isidor Larsson, avsynaren Ragnar Kragge, droskägaren John Eriksson, kamreraren Mats Vallander och direktören Ragnar Bosten.

Suppleanter: Kontoristen Karl Arne Ström, Metallgatan 19 B, föreståndaren Yngve Engström, tjänstemannen Sture Bergmark, disponenten Gösta Kruhsberg och tillsyningsläraren Manfred Carlvik.

20:de TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Butiksföreståndaren Hugo Karlsson, magistratsvaktmästaren Helge Thorell och assistenten Eric Hultåker.

Suppleanter: Fru Margit Pettersson, borraren Albin Zetterkvist och fru Maj-Britt Norström.

21:sta TAXERINGSDISTRIKTET.

Ledamöter: Byggnadssnickaren Carl Viktorsson, ombudsmannen Erik Berglind, muraren E. G. Hedman, blomsterhandlaren Karl Pettersson och mätningsmannen Folke Lindqvist.

Suppleanter: Byggnadskontrollanten Axel Eriksson, verkmästaren Fritz Järvenäs, grovarbetaren Gösta Classon, ombudsmannen Gösta Jansson och byggnadsarbetaren Gustaf Lindgren.

§ 401. **Återbesättande av befattningen såsom folkskoleinspektör.**

Folkskolestyrelsen hade i skrivelse den 14 december 1949 hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta den efter folkskolinspektören Ture Toldner ledigblivna befattningen såsom folkskolinspektör.

Löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren hade, nämnden i skivelse den 20 december 1949 och kammaren genom utlåtande den 21 i samma månad tillstyrkt stadsfullmäktige besluta *att* bifalla folkskolestyrelsens hemställan.

Stadsfullmäktige beslöto, ehuru ärendet icke upptagits å kallelselistan till fullmäktiges sammanträde, enhälligt företaga ärendet till avgörande denna dag.

Efter föredragning av handlingarna beslöto stadsfullmäktige utan omröstning i enlighet med drätselkammarens tillstyrkan.

§ 402. **Kungl. Finansdepartementets skriv. ang. tillstånd till viss kommunal upplåning.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 4 november 1949, utvisande att Kungl. Maj:t medgivit staden att upptaga *dels* ett 20-årigt amorteringslån å 400.000 kronor för anskaffande av två brosvängkranar, *dels* ett 25-årigt amorteringslån å 295.000 kronor för uppförande av ett pensionärshem, *dels* ett 10-årigt amorteringslån å 105.000 kronor för anskaffande av kolkran för gasverket och *dels* ett 20-årigt amorteringslån å kronor 1.733.370:02 för inköp av vissa fastigheter samt nyanläggningar för vatten-, avloppsoch elektricitetsverken m.m.

§ 403. **Länsstyrelsens res. ang. fast. av arvode till vissa ordförande.**

Anmäldes och lades till handlingarna länsstyrelsens i Västmanlands län resolution den 23 november 1949, utvisande att länsstyrelsen fastställt stadsfullmäktiges beslut den 27 oktober 1949 varigenom arvode för år 1950 skulle utgå till ordföranden i löne- och avtalsnämnden med 1.800 kronor, till ordföranden i hamnstyrelsen med 500 kronor och till ordföranden i nykterhetsnämnden med 300 kronor.

§ 404. **Kungl. Finansdepartementets skriv. ang. borgen åt Byggnads AB Mimer å tomten nr 1 i kv. Vargen.**

Anmäldes och lades till handlingarna avskrift av Kungl. Finansdepartementets skrivelse den 9 december 1949 utvisande, att Kungl. Maj:t medgivit staden att teckna borgen åt Byggnads AB Mimer å högst 2.150.000 kronor beträffande byggnadsföretag å tomten nr 1 i kv. Vargen.

§ 405. **Val av ordförande och vice ordförande.**

Beslöto stadsfullmäktige med acklamation till ordförande i stadsfullmäktige för år 1950 omvälja bostadsförvaltaren Gustaf Olsson samt till förste vice ordföranden för år 1950 likaledes omvälja f. folkskolläraren G. Leontein och till andre vice ordförande för samma tid tjänstemannen Gösta Sjöberg.

§ 406. **Val av beredningsutskott.**

Jämlikt 14 § andra stycket i stadsfullmäktiges arbetsordning företogs till behandling frågan om val av beredningsutskott för år 1950.

Därvid utsågo stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation till ledamöter fru Ebba Berg, herrar Gösta Sjöberg, Wiktor Persson och Einar Jonsson, fru Helga Hall, herrar Georg Leontein och Sam. Nyström, fru Karin Kjelldahl och herr Stig Ek.

Till suppleanter utsågo stadsfullmäktige likaledes med acklamation herrar Eric R. Carlsson och Hugo Ericsson, fru Hilda Bergsten, herr Birger Grip, fru Greta Schörling, herr Karl Wässman, fru Ingrid Andrén samt herrar Knut Carlfors och Bertil Linderborg.

Härjämte beslöto stadsfullmäktige, att suppleanterna skulle vid förfall för de ordinarie ledamöterna tjänstgöra i deras ställe på följande sätt, nämligen herrar Eric R. Carlsson och Hugo Ericsson, fru Hilda Bergsten, herr Birger Grip och fru Greta Schörling i nu nämnd ordning vid för-

fall för någon eller några av fru Ebba Berg, herrar Sjöberg, Persson och Jonsson samt fru Helga Hall; herr Karl Wässman och fru Andrén i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Leontein och Nyström samt herr Carlfors vid förfall för fru Kjelldahl och herr Linderborg vid förfall för herr Ek.

§ 407. **Motion ang. anläggande av konstfrusen skridskobana å Arosvallen.**

I en den 22 december 1949 dagtecknad motion hade herrar Linderborg, Ek, Lindqvist och Edvin Johansson föreslagit stadsfullmäktige att låta utreda frågan om anläggande av en konstfrusen skridskobana å Arosvallen.

Stadsfullmäktige beslöto remittera motionen till idrottsstyrelsen och drätselkammaren för yttrande.

In fidem:

PER SIÖSTEEN

Justerat den 30 december 1949.

GUSTAF OLSSON

Edvard Nordin *Gösta Brandt*

Offentligen uppläst den 30 december 1949; betygar

Ex officio:

Per Siösteen.

HANDLINGAR
Ser. A

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 27 januari 1949 Ser. A nr 1

Nr 1. Motion angående fickpengar till medellösa sanatoriepatienter.

Vid sammanträde den 26 augusti 1948 beslöto *stadsfullmäktige* till fattigvårdsstyrelsen och drätselkammaren för yttranden remittera följande av stadsfullmäktigeledamöterna Stig Ek och Folke Lindqvist ingivna motion:

I en i juni dagtecknad rundskrivelse till landets fattigvårdsstyrelser framhåller socialstyrelsen önskvärdheten av att kommunerna tillerkänner sina medellösa sanatoriepatienter ett lämpligt belopp som fickpengar för bestridande av smärre personliga utgifter.

Med hänvisning till ovanstående, och till den omständigheten att ett visst rörelsekapital i form av fickpengar är av ett stort värde för patienternas trivsel och snabbare tillfrisknande, vill undertecknade föreslå stadsfullmäktige att besluta

att tillerkänna inom staden mantalsskrivna medellösa sanatoriepatienter ett månatligt fickpenningsbelopp på 20 kronor.

Fattigvårdsstyrelsen har i ett den 16 november 1948 avgivet utlåtande anfört:

Verkställd undersökning i ärendet har ådagalagt att huvudparten av de sanatoriepatienter, för vilka fattigvårdsstyrelsen utfärdat ansvarsförbindelse, antingen voro medlemmar av sjukkassa eller ock kommit i åtnjutande av folk- eller sjukpension, varför deras behov av fickpenningar därigenom mer än väl tillgodosetts.

I de fall där sjukkassehjälp eller folkpension icke utginge eller vore otillräckliga för att tillgodose behovet av fickpenningar, har fattigvårdsstyrelsen efter därom gjord framställning och verkställd behovsprövning beviljat hjälp även för de ändamål motionen avser. Det behov som motionärerna avsett att avhjälpa, vore sålunda redan i stort sett avhjälpt. Fattigvårdsstyrelsen kommer att även i fortsättningen bevilja understöd efter enahanda grunder som hittills till ifrågavarande ändamål.

Under anförande härav samt med framhållande av att understöd, som motionen åsyftar, icke lagligen kan beviljas i annan ordning än genom fattigvårdsstyrelsen, får styrelsen avstyrka bifall till motionen ifråga.

Ledamoten av fattigvårdsstyrelsen, herr Folke Lindqvist, har reserverat sig för bifall till motionen.

Drätselkammaren har i utlåtande den 7 januari 1949 anfört följande:

Den ifrågasatta stödåtgärden torde till sitt väsen vara att närmast hänföra till social understödsgivning. Kammaren vill erinra om att dylik verksamhet enligt gällande kommunallagar i princip ankommer allenast å socialvårdsorganen. Stadsfullmäktige äro därför förhindrade att anslå medel till understöd åt enskild kommunmedlem i annan ordning än gällande fattigvårdslag stadgar eller eljest enligt särskild lag eller författning är medgivet. Såsom framgår av kommunallagskommitténs betänkande avser kommittén icke att i förevarande hänseende föreslå någon ändring i kommunallagarna. Under sådana förhållanden och då enligt vad fattigvårdsstyrelsen uppgivit de medellösa sanatoriepatienternas behov av fickpengar avhjälps efter behovsprövning inom

socialvårdens ram, finner drätselkammaren motionen icke böra föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla fattigvårdsstyrelsens förslag i ärendet.

Nr 2. Bidrag till brandväsendet från Städernas Allmänna brandstodsbolag m. fl.

Drätselkammaren har i en den 7 januari 1949 avlåten skrivelse anfört följande:

I skrivelse den 22 december 1948 hava Städernas Allmänna Brandstodsbolag och Städernas Ömsesidiga Lösöreförsäkringsbolag Svitjod meddelat, att bolagen beslutat lämna Västerås stad bidrag för år 1948 å tillhopa 12.400 kronor att användas till bestridande av kostnaderna för brandförsvaret i staden.

Bolagen hava som bekant under en följd av år beviljat staden dylika bidrag med varierande belopp. Bidragen utgjorde under år 1945 10.200 kronor, under år 1946 11.200 kronor och under år 1947 12.200 kronor.

Med anmälan härom får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga det i skrivelsen omförmälda bidraget för år 1948 om 12.400 kronor samt

att beloppet skall tills vidare fonderas för att, på sätt stadsfullmäktige framdeles kunde bestämma, disponeras för ändamål, som kan vara ägnat att främja utvecklingen av stadens brandväsen.

Nr 3. Ang. placering av donationsfondernas medel.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 januari 1949 anfört följande:

I avsikt att bereda stadens olika donationsfonders medel, vilka för närvarande till stor del äro placerade på kapitalräkning, en bättre placering och därmed högre avkastning har drätselkammaren undersökt möjligheterna härför. Drätselkammaren har därvid kommit till det resultatet, att genom utlåning av medel från donationsfonderna till Byggnads AB Mimer för bolagets nu pågående byggnation, större delen av donationsfondernas medel skulle kunna placeras till en ränteavkastning som för närvarande uppgår till 1 eller 1¼ % högre än vad fonderna för närvarande erhålla på kapitalräkning.

Drätselkammaren har sålunda den 1 oktober 1948 beslutat att av olika donationsfonder skulle till Byggnads AB Mimer utlånas 650.000 kronor, vilket belopp sedermera efter verkställd justering kommit att uppgå till 657.730 kronor. Som säkerhet för detta

lån skulle av bolaget läggas inteckningar i kvarteret Råbocken nr 1 och i kvarteret Älgen nr 3. För den del av lånet, som ligger inom 60 % av avkastningsvärdet, skulle utgå en ränta efter 3 % och för den del av lånet, som ligger mellan 60 och 70 % av avkastningsvärdet en ränta av 3¼ %. Av lånet ligger 189.385 kronor inom 60 % av avkastningsvärdet och 468.345 kronor inom 70 % av taxeringsvärdet. Den del som ligger mellan 60 och 70 % av taxeringsvärdet skall amorteras på 40 års tid. I övrigt är hela lånet bundet med sex månaders ömsesidig uppsägningstid.

Vid sammanträde den 4 november 1948 har drätselkammaren vidare beslutat, att av medel tillhörande stadens donationsfonder och stadens trafikfond hos Byggnads AB Mimer placera som lån ett belopp av kronor 500.000. Lånet ifråga skulle placeras mot inteckningssäkerhet uti tomträtten till tomterna nr 3 i kvarteret Mården och nr 1 i kvarteret Älgen samt vara beläget mellan 60 och 70 % av avkastningsvärdet och löpa med 3,25 % ränta. Amorteringstiden är jämväl i detta fall satt till 40 år och lånet är bundet med sex månaders ömsesidig uppsägningstid. Preliminärt har drätselkammaren räknat med att högst 325.000 kronor av det till 500.000 kronor uppgående lånet kommer att placeras hos donationsfonderna och återstoden hos stadens trafikfond.

I den mån ovan omförmälda lån bestå av medel tillhörande stadens donationsfonder har drätselkammaren ansett det vara riktigt, att donationsfonderna utöver de inteckningar som läggas som säkerhet för de utlånade medlen erhålla stadens borgen. Donationsfonderna få betraktas som särskilda juridiska personer, vilkas intressen det åligger staden att vårda och tillse att medlen icke gå förlorade.

På grund av vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

> ***att*** **teckna stadens borgen å dels ett belopp av 657.730 kronor dels ock ett belopp om högst 325.000 kronor, vilka medel tillhörande stadens donationsfonder utlånats till Byggnads AB Mimer i Västerås mot säkerhet av inteckningar samt**
>
> ***att*** **hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd att ingå ifrågavarande borgen.**

Nr 4. Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Ottar m. m.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 20 december 1948 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström den 1 oktober 1948 upprättat förslag till ändring av stadsplan för kvarteret Ottar m. m.

Förslagets utformning framgår av närslutna beskrivning och stadsplanebestämmelser.

Emot förslaget, som varit vederbörligen utställt under tiden från och med den 2 till och med den 16 december 1948, ha anmärkningar icke framställts.

I byggnadsnämndens skrivelse omförmälda beskrivning och stadsplanebestämmelser äro så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till ändring av stadsplanen för VÄSTERÅS
Kv. Ottar m. m.
Pl 116

Förslaget är avfattat på karta, Pl 116, samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För området gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 9 februari 1940 och av Länsstyrelsen den 16 juni 1945.

Den föreslagna ändringen har i första hand avsett en utflyttning av byggnadslinjerna vid de båda husbryggorna i Trädgårdsgatan och Karlsgatan, där redan utförd bebyggelse överskrider gällande kvartersgränser.

Området för byggnaden över Karlsgatan föreslås sålunda utlagt till kvartersmark, tillgänglig för allmän gatutrafik.

Den som parkmark upptagna förlängningen av Trädgårdsgatan mellan Karlsgatan och Kopparbergsvägen utlägges i sin helhet som kvartersmark, med hänsyn till att området nära nog uteslutande utnyttjas för trafiken till Aseas kontorskomplex. Möjligheten till passage för allmän gångtrafik avses dock att hållas öppen genom en överenskommelse mellan staden och Asea.

Parkområdet utmed Kopparbergsvägens östra sida är däremot genom särskilda donationsvillkor bundet såsom allmän mark. Det kan därför ej formellt läggas till kvarteret ehuru det naturligtvis ansluter sig dit.

Den i nu gällande stadsplan medgivna hushöjden möjliggör i och för sig ett större våningsantal än vad som anges på planen. Den redan uppförda byggnaden inom kvarterets norra hälft har också en våningsindelning, som formellt sett strider mot stadsplanen. Det har därför ansetts lämpligt att slopa bestämmelsen om ett fixerat våningsantal och i stället låta detta bestämmas direkt av den i gatulinjen tillåtna hushöjden, som bibehållits oförändrad. Genom att ovan denna höjd krävs en indragning av byggnaden inom 45° lutning åstadkommes, jämfört med gällande stadsplan, något förbättrade dagerförhållanden mot bl. a. Munkgatan, vars bredd i förhållande till den redan medgivna hushöjden är relativt knapp.

Västerås den 1 oktober 1948.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med R betecknat område får användas endast för handels- eller kontorsändamål samt därmed jämförligt eller samhörigt ändamål. Bostäder må uppföras i den utsträckning, som erfordras för egendomens skötsel och bevakning.

§ 2.

Mark avsedd för allmän trafik.

Med Z1 och Z2 betecknad mark skall i höjd med angränsande gata hållas tillgänglig

för allmän gatutrafik till en fri höjd av respektive minst 6 (sex) och 3,5 (tre och en halv) meter. Under markplanet skall för underjordiska ledningar lämnas fritt utrymme till minst 4 (fyra) meters djup.

§ 3.

Mark, som ej får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 4.

Hushöjd.

Å med plustecken jämte siffra i romb betecknat område får byggnad icke uppföras till större höjd i meter över stadens nollplan än siffran i romben anger.

Gårds- eller terrassplan å område, som betecknas med ringprickning och plustecken jämte siffra i romb, får icke förläggas på större höjd i meter över stadens nollplan än siffran i romben anger.

§ 5.

Våningsantal.

Byggnad får uppföras med det antal våningar, som den tillåtna högsta hushöjden och därtill hörande taklutning medger.

§ 6.

Takfall.

Inom med ringprickning betecknat område skall byggnad förses med plant terrasstak.

Västerås den 1 oktober 1948.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till ändring av stadsplan för kvarteret Ottar m. m. och uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget vederbörliga myndigheter för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 7 januari 1949 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 5. Förvärv av stadsägan nr 249.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 7 januari 1949 följande:

Inom drätselkammaren har förslag upprättats om förvärv av stadsägan 249 tillhörig Per Albert Lindbergs sterbhus. Stadsägan ifråga, som innehåller en areal av 1.430 kvm., är belägen inom det s. k. Gustavsviksområdet med adress Arnbomsgatan 7. Taxeringsvärdet uppgår till 16.000 kronor. På fastigheten är uppförd en byggnad av trä i två våningar innehållande en lägenhet om två rum och kök och en lägenhet om ett rum och kök. Den beräknade hyresavkastningen uppgår till c:a 1.000 kronor. Byggnaden är i normalt skick. Den avtalade köpeskillingen utgör 23.500 kronor. Anledningen

till att drätselkammaren anser att staden bör förvärva fastigheten är att staden i övrigt äger den omkringliggande marken samt området där ifrågavarande fastighet är belägen i framtiden med all sannolikhet kommer att användas för annat ändamål än bostadsbebyggelse, troligen för industriområde. Beträffande finansieringen av köpeskillingen, vilken av drätselkammaren anses skälig, förutsättes att för ändamålet uttaxerade medel komma till användning.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer kammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 23.500 kronor och på villkor i övrigt, som drätselkammaren finner vara för staden antagbara förvärva stadsägan 249 i Västerås samt

att för genomförande av förvärvet anvisa drätselkammaren ett anslag å 23.500 kronor att täckas av uttaxerade medel.

Nr 6. Förvärv av stadsägan nr 778 A.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 7 januari 1949 följande:

Drätselkammaren får härmed föreslå stadsfullmäktige att förvärva fastigheten stadsägan nr 778 A med adressnummer 10 A vid Råbygatan i Västerås. Fastigheten, som innehåller en areal av 1.152 kvm. erfordras för framdragande av Kronvägen. C:a ⅓ av fastighetens areal kommer att behövas för Kronvägens och Omvägens utläggning till den enligt stadsplanen fastställda bredden. Kvar kommer emellertid att stå en tomt på c:a 800 kvm., vilken, såvitt nu kan bedömas, torde kunna komma att självständigt bebyggas. På tomten finnes uppförd en byggnad av trä, delvis med inredd vindsvåning, samt en mindre uthusbyggnad. Huvudbyggnaden innehåller fyra lägenheter och är försedd med elektrisk belysning, vatten, som pumpas från egen brunn, avlopp, diskbänkar av marmor, vedspisar samt obehandlade furugolv. I källarvåningen finnes tvättstuga och vedkällare. I uthusbyggnaden på gården finnes avträde. Byggnaden är i relativt gott skick. Hyresavkastningen per år beräknas till c:a 1.500 kronor. Det avtalade priset utgör 22.000 kronor. Taxeringsvärdet uppgår till 17.500 kronor. Då fastigheten erfordras huvudsakligen för gatureglerings ändamål föreslår drätselkammaren att köpeskillingen täckes genom att medel ur försäljningsmedelsfonden anvisas.

Med hänvisning härtill hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att teckna avtal om förvärv för stadens räkning av fastigheten stadsägan 778 A för en köpeskilling av 22.000 kronor och på villkor i övrigt som drätselkammaren kan finna vara för staden antagbara samt

att för ändamålet anvisa ett anslag å 22.000 kronor att täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 7. Fråga om utförande av vissa reparationsarbeten å Elba.

Drätselkammaren har i skrivelse den 9 december 1948 anfört följande:

Restaurantanläggningen å Elba befinner sig för närvarande i sådant skick, att rörelsen icke i längden kan med fördel bedrivas å önskvärt sätt med mindre vissa renoveringsarbeten komma till utförande. Bristerna hänföra sig i synnerhet till restaurantens köks- och källaravdelningar men även matsal och personalrum äro i behov av översyn. Förutom anskaffande av åtskillig utrustning erfordras i de olika lokalerna diverse reparationsarbeten. Den slutliga kostnaden för dessa arbeten kan ännu icke definitivt angivas men har överslagsvis beräknats till omkring 100.000 kronor. Då det är angeläget att materialanskaffningen och reparationsarbetena utföras i så god tid, att renoveringen är avslutad till säsongens öppnande under maj månad 1949, har drätselkammaren redan nu velat hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att gå i författning om arbetenas utförande. Kammaren har för avsikt att sedermera, när kostnaderna låta sig definitivt fastställas inkomma med begäran om erforderligt anslag.

Arbetena skulle utföras i överensstämmelse med ett av stadsarkitekten utarbetat förslag. Kostnadsberäkningar och arbetsbeskrivning ha icke intagits i stadsfullmäktiges tryck men finnas tillgängliga för granskning å stadsfullmäktiges kansli.

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande förslag gå i författning om utförande av erforderliga reparationsarbeten å restaurantanläggningen å Elba samt

att uppdraga åt kammaren att i sinom tid inkomma till stadsfullmäktige med begäran om erforderligt anslag samt med förslag till täckning härav.

Nr 8. Fråga om uppförande av nytt pensionärshem å Gideonsbergsområdet (Konf. S. H. nr 21 ser. B/1947)

Västerås stads pensionärshemsstyrelse har i skrivelse den 30 november 1948 anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 2 juli 1947 har styrelsen för Västerås stads pensionärshem hemställt att stadsfullmäktige ville ställa mark till förfogande inom Södra Skallberget för uppförande av ett pensionärshem. I samma skrivelse har styrelsen även meddelat, att inom styrelsen diskuterats frågan att uppföra ett större pensionärshem, beräknat för cirka 100 personer. Frågan om tomt för dylikt pensionärshem och dess planering hade emellertid ännu icke slutgiltigt kunnat avgöras inom styrelsen, varför styrelsen hade för avsikt att återkomma till denna fråga. I skrivelsen har styrelsen vidare hänvisat till en av fastighetskontoret verkställd utredning angående möjligheten att anskaffa tomter för nya pensionärshem ävensom angående de sökandes fördelning i olika åldersgrupper m. m. Styrelsen har tidigare delgivit stadsfullmäktige innehållet

i fastighetskontorets nyssnämnda utredning, vilken finnes intagen i stadsfullmäktiges B-tryck under nummer 21/1947. Av nämnda utredning framgår, att antalet pensionärshemslägenheter i juni 1947 inklusive dem, som inrymmas i det då under uppförande varande pensionärshemmet vid Spantgatan utgjorde 158. Sedan pensionärshemmet på Skaliberget blivit färdigställt tillkomma ytterligare 36 lägenheter varför totala antalet pensionärslägenheter inberäknat lägenheterna i sistnämnda hem kommer att uppgå till 194. Av fastighetskontorets utredning framgår med önskvärd tydlighet att antalet sökande till pensionärshem är så stort att även med dessa cirka 200 lägenheter behovet icke tillnärmelsevis kan tillfredsställas. För närvarande föreligga ansökningar från 388 personer. Styrelsen har hittills hyst den uppfattningen att det vore bättre att bygga små pensionärshemsenheter. Mot detta byggnadssätt talar visserligen den omständigheten att man därigenom endast så småningom ökar pensionärslägenheternas antal men det har ansetts att pensionärernas trivsel vinner på att hyresgästerna icke sammanföras i allt för stora enheter. Då emellertid läget är sådant att många sökande icke kunna beredas plats i de nu befintliga pensionärshemmen har styrelsen allvarligt diskuterat frågan om icke en större pensionärshemsenhet skulle kunna uppföras. Därmed skulle vinnas *dels* att man på en gång åstadkom ett stort tillskott lägenheter *dels ock*, att driften av pensionärshemmet skulle förbilligas. I Eskilstuna har man sedan något år tillbaka drivit ett pensionärshem med cirka 100 lägenheter. Styrelsen har företagit en studieresa till Eskilstuna och besiktigat ifrågavarande pensionärshem samt haft överläggningar med styrelsen för detsamma.

Det har därvid framgått, att några olägenheter av att så många hyresgäster som cirka 100 sammanföras i ett pensionärshem icke förefinnas. Icke heller från pensionärernas sida ha några klagomål framförts. Styrelsen har efter detta studiebesök ingående diskuterat frågan och kommit till den uppfattningen att det för Västerås stad i dagens läge vore fördelaktigt om man på lämplig plats kunde uppföra ett pensionärshem avsett för cirka 100 personer. I samråd med fastighetskontoret och stadsplaneavdelningen har styrelsen undersökt olika alternativ till tomt för ett dylikt pensionärshem. De i fastighetskontorets ovannämnda utredning angivna alternativen ha av olika anledningar icke ansetts lämpliga. Med en ändring i gällande stadsplan skulle emellertid inom södra delen av nuvarande kvarteret Gulmåran kunna förläggas tre byggnader, inrymmande tillsammans 106 lägenheter för pensionärer och en lägenhet för fastighetsskötare. Byggnadskostnaderna hava helt preliminärt beräknats till cirka 1.337.000 kronor och statsbidraget på denna byggnadskostnad skulle med nuvarande bestämmelser utgöra 365.000 kronor, varför stadens nettokostnad kommer att uppgå till 972.000 kronor. De årliga driftskostnaderna ha under angivna förutsättningar beräknats till cirka 36.000 kronor, ränta ej medräknad. Därest stadsfullmäktige bifalla styrelsens nu omförmälda förslag, är det styrelsens avsikt att snarast möjligt låta uppgöra skissritningar till det planerade pensionärshemmet, samt till stadsfullmäktige inkomma med fullständigt förslag, innefattande jämväl kostnadsberäkning och begäran om anslag för ändamålet. När pensionärshemmet kan komma till utförande är givetvis beroende av olika omständigheter bl. a. möjligheten att inrymma pensionärshemmet i löpande byggnadskvot. Huruvida, sedan detta hem blivit uppfört, behovet av pensionärshemslägenheter inom staden kommer att vara fyllt undandrager sig för närvarande styrelsens bedömande. Emellertid torde man ha anledning räkna med att de höjda folkpensionerna och i anslutning till dessa utgående kommunala bostadsbidrag skall nedbringa efterfrågan på pensionärshemslägenheter i det att åtminstone en del av det nuvarande klientelet fått ekonomisk möjlighet att söka sig bostäder i öppna

marknaden. Med den brist som för närvarande och säkerligen under åtskilliga år framåt kommer att råda på lägenheter är det emellertid styrelsens uppfattning att, även om de ekonomiska möjligheterna för pensionärer att hyra lägenheter i öppna marknaden komma att i framtiden förbättras, det ändock kommer att ställa sig svårt för dessa att erhålla en nöjaktig bostad. Med det nu planerade pensionärshemmet skulle Västerås stad komma att disponera 300 pensionärsrum.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande av ett blivande pensionärshem i enlighet med ovan anförda förslag reservera den i styrelsens skrivelse omförmälda tomten å Gideonsbergsområdet samt

att uppdraga åt styrelsen att inkomma med fullständigt förslag till uppförande av pensionärshem å ifrågavarande tomt ävensom begäran om härför erforderligt anslag.

Drätselkammaren har i häröver den 9 december 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren har vid granskningen av pensionärshemsstyrelsens förslag känt en viss tvekan angående lämpligheten av att såsom styrelsen föreslagit sammanföra ett större antal pensionärer i samma fastighetskomplex. Överhuvudtaget kan det enligt drätselkammarens mening anses diskutabelt om det nuvarande systemet med fastigheter, inrymmande enbart pensionärslägenheter, är det bästa. Man kan icke helt bortse från det förhållandet, att en viss anstaltsprägel kommer att vidlåda de nuvarande pensionärshemmen, även om pensionärerna i dessa hem liksom vanliga hyresgäster själva förhyra och möblera sina lägenheter. Även ur andra synpunkter kan det ifrågasättas om pensionärerna böra sammanföras till särskilda fastigheter. Det kan sålunda ofta anses önskvärt att äldre personer, som i övrigt äro ensamstående, icke berövas all kontakt med sina medmänniskor ur yngre åldersgrupper. Nu nämnda förhållanden ha medfört, att drätselkammaren velat inrikta pensionärshemsstyrelsens uppmärksamhet å möjligheten av att i framtiden ordna pensionärshemsfrågan efter andra linjer. Närmast tänker sig drätselkammaren därvid en sådan lösning av frågan, att enstaka pensionärshemslägenheter upplåtas i vanliga hyreshus eller bostadsrättshus. Vad som för närvarande talar häremot är bl. a. den omständigheten, att med nuvarande lagstiftning något statsbidrag icke kan erhållas i dylikt fall. § 2 i kungörelsen om statsbidrag till anordnande av pensionärshem föreskriver nämligen såsom villkor för statsbidrag, att pensionärshem anordnas i särskild byggnad å tomt, varest byggnaden kan antagas få kvarstå under längre tid. Om man för närvarande skulle anordna pensionärshemslägenheter i vanliga hyres- eller bostadsrättshus, skulle detta sålunda innebära, att kommunen finge uteslutande vidkännas hela subventionskostnaden för pensionärshemslägenheten. Möjlighet att för närvarande tillgodose den stora efterfrågan å pensionärshemslägenheter på sistnämnda sätt föreligger givetvis icke heller vid nuvarande förhållanden å bostadsmarknaden.

Med hänsyn till sist angivna omständigheter vill drätselkammaren biträda pensionärshemsstyrelsens förslag. Kammaren förutsätter emellertid, att från stadens sida en hänvändelse skall ske till statsmakterna angående sådan ändring av bidragskungörelsen, att möjligheter skapas för statligt understöd även för pensionärshemslägenheter i vanliga hyres- eller bostadsrättshus.

Kammaren, som icke har något att erinra mot den av pensionärshemsstyrelsen förordade platsen för ett blivande pensionärshem, tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla pensionärshemsstyrelsens förslag i ärendet.

Nr 9. Anslag för anordnande av provisorisk barnbespisning i Jakobsbergsskolan.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 3 december 1948 anfört följande:

När folkskolstyrelsen i augusti månad överlämnade förslag till utgifts- och inkomststat för 1949, förutskickade styrelsen, att den i ett par fall icke kunnat begära anslag för utgifter, som eventuellt skulle drabba 1949 års stat. I det ena fallet gällde detta anordnande av provisoriska lokaler för barnbespisning vid Jakobsbergsskolan. Sedan nu såväl hälsovårdsnämnden som statens folkskolinspektör i Västmanlands östra inspektionsområde godkänt, att skyddsrummen i Jakobsbergsskolan får användas såsom bespisningslokaler och jämväl civilförsvarsbyrån i staden förklarat, att hinder icke möter, har folkskolstyrelsen låtit utarbeta förslag och kostnadsberäkningar för inredning av dessa utrymmen till bespisningslokaler.

Avsikten är att inreda tre av skyddsrummen till matsalar, varvid väggarna skulle beklädas med masonit och målas med oljefärg. Vidare skulle belysningen förbättras och effektivare ventilation anordnas. Särskilt diskkök skulle inredas i nuvarande frukostrummet. Efter dessa ändringar skulle bespisning kunna beredas samtliga elever vid skolan. Mat skall tillredas i den nyuppförda bespisningsbaracken vid Hammarby skola och transporteras till Jakobsbergsskolan i särskilda kantiner. Kostnaderna för inredningsarbeten och anskaffande av inventarier framgår av bilagda kostnadsberäkning. Statsbidrag kan icke påräknas för iordningställande av provisoriska måltidslokaler. Däremot utgår statsbidrag till anskaffande av inventarier. Storleken av detta statsbidrag blir beroende av antalet bespisade barn och skatteunderlaget i staden. Om man förutsätter, att 300 av de 383 eleverna vid Jakobsbergsskolan kommer att anmäla sig till bespisningen, kan man räkna med ett engångsbidrag av statsmedel till inventarier med c:a 6.000 kr. Under förutsättning, att bespisningen kan komma i gång under vårterminens lopp utfaller detta statsbidrag i december 1949.

Under hänvisning till vad här ovan anförts får folkskolstyrelsen anhålla om ett anslag å kr. 21.500 för anordnande av provisorisk barnbespisning i Jakobsbergsskolan.

Drätselkammaren har i häröver den 9 december 1948 avgivet utlåtande anfört följande:

Av kostnaderna hänföra sig enligt verkställda beräkningar kronor 16.000 till anskaffande av diverse för bespisningen erforderliga inventarier och 11.500 kronor till byggnadsarbeten. Bruttoutgifterna utgöra sålunda 27.500 kronor, varav 6.000 kronor beräknats inflyta i statsbidrag. Anslag bör därför av stadsfullmäktige beviljas med bruttobeloppet 27.500 kronor.

Drätselkammaren, som i övrigt icke har något att erinra mot folkskolestyrelsens förslag, tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att för anordnande av provisorisk barnbespisning i Jakobsbergsskolan anvisa ett anslag å 27.500 kronor,

att härav föranledd utgift, till den del densamma icke täckes av statsbidrag, skall bestridas av i 1949 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter samt

att uppdraga åt folkskolestyrelsen att hos vederbörande myndighet hemställa om största möjliga statsbidrag till kostnaderna ifråga.

Nr 10. Borgen för intressekontorsverksamhet.

Drätselkammaren anför i en den 7 januari 1949 avlåten skrivelse:

Från och med år 1940 har i samarbete med Uplands Enskilda Bank Aktiebolag varit anordnad intressekontorsverksamhet för stadens tjänstemän i den formen, att banken åtagit sig att för tjänstemännens räkning ombesörja regelbundet återkommande utgifter såsom hyra, försäkringar, räntor, amorteringar, avgifter för gas och elektricitet etc. genom månatliga avdrag å vederbörande tjänstemäns lön. Staden har plägat teckna borgen å den checkräkningskredit, som upptagits av en för ändamålet bildad förening, Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförening. Under år 1948 har stadens borgensåtagande för denna verksamhet omfattat ett belopp av högst 20.000 kronor.

En liknande intressekontorsverksamhet har på grund av stadsfullmäktiges beslut den 10 oktober 1942 varit anordnad även för stadens arbetare. Denna verksamhet omhänderhaves av Västerås stads sparbank och staden har tecknat borgen intill ett högsta belopp av 5.000 kronor för år 1948.

De till intresseverksamheten anslutna befattningshavarna få erlägga en mindre avgift för varje av banken verkställd utbetalning, varjämte gällande låneränta debiteras för eventuellt underskott å vederbörandes konto. Banken mottager av vederbörande anställda fullmakt att av lönen för varje månad utkvittera ett belopp så avvägt, att summan av samtliga avdrag under kalenderåret täcker de av befattningshavaren uppgivna utgifterna, vilka skola av banken bestridas. Härvid kan emellertid icke undvikas, att vid vissa tillfällen de å ett konto innestående belopp icke förslår till bestridande av de aktuella utgifterna. Banken förskotterar emellertid då erforderligt belopp, för vilket ändamål checkräkningskrediten upptagits.

Enligt lagen om kommunalstyrelsen i stad äger staden inom ramen för den underställningsfria låne- och borgensrätten upptaga lån och teckna borgen utan Kungl. Maj:ts prövning under förutsättning beträffande borgen bland annat att denna gäller för en tid av ett år i taget.

För intresseverksamheten under år 1949 synes vara tillfyllest med samma borgensbelopp som föregående år.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för år 1949 teckna borgen dels för Västerås Kommunaltjänstemäns Intresseförenings checkräkningskredit hos Uplands Enskilda Bank Aktiebolag intill ett högsta belopp av 20.000 kronor, dels ock för Västerås stads Arbetares intressekontorsverksamhet hos Västerås stads sparbank intill ett högsta belopp av 5.000 kronor, allt på tidigare medgivna villkor.

Nr 11. Fråga om lönereglering för lärare i övningsämnen vid folkskolorna.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 oktober 1948 anfört följande:

Om skoldistrikt anställer lärare för undervisning i slöjd eller hushållsgöromål, skall sådan lärare författningsenligt erhålla arvode, som för lärare i slöjd beräknas per undervisningstimme och för lärare i hushållsgöromål per skolkökskurs eller i vissa fall per dag, och angivits till vissa minimibelopp. Statsbidrag till arvodena utgår med samma belopp som minimiarvodena. Emellertid kan skoldistrikt genom särskild reglering bereda en fastare anställning i rättsligt och ekonomiskt hänseende för sina övningslärare. Sådan reglering med fasta månadslöner har länge varit genomförd i Västerås. Den senaste löneregleringen ägde rum 1941, då stadsfullmäktige den 29 maj beslöt inplacera ifrågavarande lärarebefattningar i statens då gällande löneplan A, som också tillämpades för folkskollärarna. Lärare i manlig slöjd placerades i lönegrad A 14 lärarinna i kvinnlig slöjd i lönegrad A 9 samt lärarinna i hushållsgöromål i lönegrad A 13. De extra ordinarie befattningarna placerades två lönegrader lägre än motsvarande ordinarie befattningar. En dylik lönereglering inverkar emellertid icke på storleken av statsbidraget, som fortfarande utgår med minimibeloppen enligt författningarna. Under läsåret 1947/48 har statsbidraget för samtliga löner till övningslärarna vid Västerås folkskolor utgjort 34 procent. För befattningarna upprättades särskilda regleringshandlingar, vilka sedermera godkändes av skolöverstyrelsen. Avsikten var att i pensionshänseende reglera befattningarna i statens pensionsanstalt. Anslutning till anstalten har emellertid ännu icke skett, beroende på att man inom såväl folkskolestyrelsen som löne- och avtalsnämnden velat avvakta en statlig reglering av övningslärarnas anställnings-, löne- och pensionsförhållanden. Utredningar om dessa frågor ha länge pågått och avsikten har varit att bereda övningslärarna samma enhetliga anställningsformer som gälla för folkskollärarna, vilka i princip äro kommunala befattningshavare men ha anställningsförhållandena ordnade enligt statliga bestämmelser. Till folkskollärarnas avlöning erhålla kommunerna betydande statsbidrag. I samma riktning hade man tänkt sig att reglera anställningsförhållandena för övningslärarna.

1941 års lärarlönesakkunniga avlämnade under år 1947 ett betänkande med förslag till lönereglering för övningslärare. De sakkunniga ha utarbetat förslag dels till stadga och dels till avlöningsreglemente för övningslärare. Enligt förslaget till avlöningsreglemente skulle för folkskolornas del lärarinna i hushållsgöromål inplaceras i den nya statliga löneplanens lönegrad Ca 18 och lärarinna i kvinnlig slöjd uti löne-

grad Ca 16. För lärare i manlig slöjd skulle finnas två lönegradsplaceringar, en i Ca 18 för lärare med högre kompetens och en i Ca 16 för lärare med lägre kompetens. Extra ordinarie befattning skulle placeras en lönegrad under motsvarande ordinarie befattning. Den statliga löneplanen Ca motsvarar som bekant till både lönegradsnummer, löneklasser och lönebelopp den för Västerås stads ordinarie befattningshavare numera gällande löneplanen. Dyrtidstilläggen för statens befattningshavare och stadens beräknas på samma sätt. Tillägget utgår för närvarande med 12 procent.

Kungl. Maj:t förelade 1948 års vårriksdag proposition angående löneregleringen för övningslärare. I proposition (nr 136) upptogs samma lönegradsplaceringar, som de sakkunniga föreslagit. Propositionen avsåg icke en slutlig reglering i detalj av övningslärarnas avlönings- och tjänstgöringsförhållande utan endast principerna. Detaljförslagen skulle föreläggas 1949 års riksdag. Det av riksdagen sedermera fattade beslutet har därför endast karaktären av ett uttalande om riksdagens beredvillighet att medverka till lösandet av övningslärarnas anställningsförhållanden samt ett principbeslut om löneregleringen för bland andra folkskolans övningslärare med lönegradsplaceringar enligt de sakkunnigas förslag. Löneregleringen skall genomföras tidigast från och med den 1 juli 1949. Statsbidrag skall enligt principbeslutet utgå med 78 procent av kommunernas kostnader för löner. Frågan i hela dess räckvidd skall såsom nämnts på nytt upptagas av 1949 års riksdag.

Efter riksdagens principbeslut ha Samverkande Lärarförbunden, som omfattar bland andra Sveriges Slöjdlärarinneförening samt Slöjd- och Yrkeslärarnas Riksförbund, gjort framställningar hos kommunerna om kommunala löneregleringar för övningslärare i enlighet med riksdagens principbeslut för den tid som återstår intill dess lönerna kunde utgå enligt de väntade statliga bestämmelserna, vilket av allt att döma skulle ske från och med den 1 juli 1949. Önskemålet var sålunda från organisationernas sida att kommunerna i förväg skulle bereda övningslärarna de löneförmåner som staten sedermera skulle tillförsäkra dem. Framställningarna ha i allmänhet rönt välvilligt tillmötesgående från städerna. Då förhandlingar upptogs med löne- och avtalsnämnden om löneregleringen för övningslärarna vid Västerås stads folkskolor, kunde organisationerna hänvisa till åtskilliga städer i Västerås storleksordning och många mindre, vilka gått före den statliga löneregleringen och inplacerat övningslärarna i lönegrader enligt riksdagens principbeslut. Löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegerade liksom sedermera löne- och avtalsnämnden ha ansett sig böra tillmötesgå lärareorganisationernas framställning.

För att belysa innebörden av den löneregleringen som här föreslås, ha de nu utgående lönerna och de föreslagna för ordinarie lärare upptagits i följande tabell. Lönerna inkludera samtliga utgående tillägg.

	Nu utgående löner	Föreslagna löner	
Lärare i manlig slöjd	A 14	Ca 18 (högre kompetens)	Ca 16 (lägre kompetens)
Begynnelselön	7.435: —	7.644: —	7.068: —
Slutlön	9.183: —	8.880: —	8.016: —
Lärarinna i kvinnlig slöjd	A 9	Ca 16	
Begynnelselön	5.981: —	7.068: —	
Slutlön	6.816: —	8.016: —	
Lärarinna i hushållsgöromål	A 13	Ca 18	
Begynnelselön	7.125: —	7.644: —	
Slutlön	8.154: —	8.880: —	

I de nuvarande lönerna ingår *dels* det dyrtidstillägg å 39,4 procent, som utgår till statliga befattningshavare å den gamla löneplanen A, och *dels* enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 december 1947 samma provisoriska avlöningsförbättring, som enligt Kungl. Kungörelse den 30 juni 1947 (nr 541) utgår till övningslärare vid statliga skolor. Tilläggen utgöra 75 kronor per månad i löneklasserna 11 och lägre samt 85 kronor per månad i löneklasserna 12 och högre. Samma tillägg utgår under det statliga budgetåret 1948/49 enligt Kungl. Kungörelse den 30 juni 1948 (nr 574).

Till jämförelse kan nämnas att ordinarie folkskollärare är placerad i Ca 21 samt småskollärarinna i Ca 13.

Som framgår av tabellen komma de slöjdlärare som uppnått slutlön att erhålla löneminskning vid tillämpning av riksdagens principbeslut. I denna situation stå två lärare. För dessa föreslår löne- och avtalsnämnden, att nu utgående löner, dyrtidstillägg och provisoriska avlöningsförbättring får bibehållas.

De sakkunniga ha i betänkandet även framlagt förslag till allmänna grunder för timlärararvoden i anknytning till lönegraderna i Ca-planen. Förslaget om timlärarearvoden medtogs emellertid ej i propositionen. Departementschefen uttalade, att frågan om med timlärareanställning förenade löne- och andra förmåner borde behandlas i samband med att förslag till avlöningsreglemente för övningslärare framlades för riksdagen. Dessa frågor skall sålunda upptagas av 1949 års riksdag, som ju skall behandla övningslärarnas anställningsförhållanden i frågans hela omfattning. Vid förhandlingarna med löne- och avtalsnämnden hemställde emellertid organisationerna, att timlärarna likaväl som de ordinarie och extra ordinarie övningslärarna skulle av staden tillerkännas de i betänkandet föreslagna lönerna. Löne- och avtalsnämnden har tillmötesgått även denna del av organisationernas framställning. Att här utförligt redogöra för utformningen av timlärarearvodena enligt de sakkunnigas förslag skulle bliva alltför vidlyftigt. Olika regler ha föreslagits för beräkning av timarvode till lärare, som anställes för helt läsår och för dem som anställes för kortare tid. Vidare skulle olika arvoden utgå beroende på vederbörande lärares behörighet att vinna extra ordinarie anställning eller kompetens i övrigt. Helt allmänt kan sägas att timarvodets höjning i förhållande till nu utgående arvoden sker i ungefär samma proportion som löneökningen för ordinarie och extra ordinarie lärare. Åt folkskolestyrelsen bör helt överlämnas att tillämpa ifrågavarande regler. För närvarande finnes vid Västerås folkskolor anställda tre timlärare, två i manlig och en i kvinnlig slöjd.

Såsom tidigare nämnts innebär riksdagens principbeslut, att det skall finnas två kategorier av lärare i manlig slöjd. Lärare med högre kompetens skall placeras i lönegrad 18 och lärare med lägre kompetens i lönegrad 16. Av betänkandet och riksdagstrycket framgår hur man tänkt sig kompetenskraven för de båda kategorierna. Det bör ankomma på folkskolestyrelsen att pröva och avgöra, huruvida slöjdlärare med ledning av de givna anvisningarna skall placeras i den lägre eller högre lönegraden.

Löne- och avtalsnämndens förslag avser endast lönerna. Vad stadsfullmäktige den 29 maj 1941 beslutat om reglering av anställnings- och tjänstgöringsförhållandena i övrigt bör fortfarande gälla och bli föremål för ändring först i och med att statliga författningar utfärdas om dessa förhållanden. Ej heller avses med förslaget att utsäga något beträffande övningslärarnas pensionsförhållanden.

Ett överslag av kostnaderna för genomförande av löneregleringen ger vid handen att merkostnaden blir i runt tal 20.000 kronor per år. Såsom inledningsvis nämnts komma statsbidragen att utgå på samma sätt som tidigare med minimiarvodena i nu gällande statliga författningar. En ändring sker först då principbeslutet om stats-

bidrag med 78 procent träder i kraft, sannolikt den 1 juli 1949. Enligt överenskommelse vid förhandlingarna föreslår löne- och avtalsnämnden, att lönereglerings skall tillämpas för läsåret 1948—1949 och ges retroaktiv tillämpning från och med den 1 juli 1948. Det bör uttryckligen angivas, att staden icke binder sig för dessa löner längre än till den 1 juli 1949, då den statliga lönereglerings väntas träda i kraft. Om mot förmodan så icke skulle ske, böra stadsfullmäktige ha tillfälle att upptaga ärendet till förnyad prövning. Då anslag för lönereglerings icke upptagits i staterna för 1948 eller 1949, bör tilläggsanslag anvisas folkskolestyrelsen med 10.000 kronor för 1948 och med 10.000 kronor för 1949.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att med tillämpning från och med den 1 juli 1948 intill den 1 juli 1949 placera ordinarie och extra ordinarie lärare i manlig och kvinnlig slöjd samt hushållsgöromål vid Västerås stads folkskolor uti ovan angivna lönegrader i enlighet med principbeslut av 1948 års riksdag,

att för samma tid tillerkänna timlärare uti nämnda tre ämnen arvoden enligt det förslag till avlöningsreglemente som 1941 års lärarlönesakkunniga framlagt uti betänkande 1947,

att beslutet icke skall föranleda löneminskning för nu anställda lärare,

att för lönereglerings genomförande anvisa folkskolestyrelsen erforderliga tilläggsanslag för 1948 och 1949,

att uppdraga åt folkskolestyrelsen att, om så skulle visa sig erforderligt, underställa beslutet Kungl. Skolöverstyrelsen för godkännande.

Folkskolestyrelsen har i avgivet yttrande den 3 december 1948 anfört följande:

Folkskolstyrelsen ser med tillfredsställelse att löne- och avtalsnämnden velat ge berörda grupper en fördelaktigare lönegradsplacering än vad hittills varit fallet. Vad särskilt lärarinnorna i kvinnlig slöjd beträffar, ha dessa hittills haft en mycket missgynnad ställning i jämförelse med övriga lärarkategorier.

Vid folkskolorna i staden finns för närvarande 23 heltidsanställda övningslärare, därav 6 i manlig slöjd, 12 i kvinnlig slöjd, 2 i hushållsgöromål samt en i vardera teckning, gymnastik och musik. Enligt löne- och avtalsnämndens förslag skall den nu föreslagna lönereglerings avse samtliga dessa lärare med undantag av de tre lärarna i teckning, gymnastik och musik. Folkskolstyrelsen vill därför ifrågasätta, huruvida icke även dessa tre lärare bör inrymmas i den föreslagna lönereglerings.

I löne- och avtalsnämndens förslag, som vad lönegradsplaceringen beträffar ansluter sig till 1941 års lärarlönesakkunnigas betänkande (SOU 1947: 15), förutsättes, att det bör ankomma på folkskolstyrelsen att pröva och avgöra, huruvida manlig slöjdlärare skall placeras i lönegrad Ca 18 eller Ca 16. Styrelsen torde icke ha rätt att åtaga sig denna lönegradsplacering, vilken enligt de sakkunnigas förslag skall verkställas av Kungl. Skolöverstyrelsen efter prövning från fall till fall. Vid en förfrågan hos överstyrelsen har vederbörande undervisningsråd meddelat, att icke heller överstyrelsen för närvarande kan taga ställning till denna fråga, då några närmare bestämmelser härom ännu icke utformats. Möjligen torde överstyrelsen kunna uttala, att viss lärare torde komma att placeras i den eller den lönegraden under förutsättning, att de sakkunnigas förslag framdeles i sin helhet godtages av riksdagen. Vid en rent saklig prövning av de nuvarande manliga slöjdlärarnas kompetens enligt

de sakkunnigas förslag (betänkandet, sidan 156) torde tyvärr flertalet bli inplacerade i lönegrad 16, vilket skulle innebära en väsentlig lönesänkning jämfört med nuvarande förhållanden. Alldeles säkert måste därför ett blivande löneregelmente kompletteras med särskilda övergångsbestämmelser för att inte alltför mycket missgynna äldre slöjdlärare. Folkskolstyrelsen måste därför anhålla om en närmare precisering efter vilka grunder högre eller lägre slöjdlärarkompetens skall bedömas.

Vidare förutsätter löne- och avtalsnämnden, att det åt folkskolstyrelsen bör helt överlämnas att tillämpa av sakkunniga föreslagna regler för beräkning av timarvodena. Detta torde medföra praktiskt taget oöverstigliga hinder, då de sakkunniga förutsatt, att även antalet undervisningstimmar per vecka skall justeras samtidigt med den nya lönesättningen. Lönenämnden däremot föreslår, att tjänstgöringsskyldigheten icke skall undergå någon förändring. Vid under senare år företagna löneregleringar för lärare har timlärararvoden ställts i viss relation till årslönen och ett särskilt system med timtaxor har utarbetats (K. K. 680/1947). Våra slöjdlärare har för närvarande en tjänstgöringsskyldighet av 30—32 veckotimmar för kvinnlig lärare och 36 veckotimmar för manlig lärare. Särskilda timtaxor för detta antal veckotimmar finns, så vitt känt är, icke utarbetade. Närmast torde kvinnlig slöjdlärare komma att hänföras till timtaxa TC och manlig slöjdlärare till timtaxa TE. Detta skulle bl. a. innebära, att en timlärare i manlig slöjd skulle uppbära ett timarvode av kr. 5: 55, medan motsvarande timarvode för en kvinnlig lärare skulle bli kr. 6: 50. I båda fallen har förutsatts, att såväl den manliga som den kvinnliga timläraren skulle uppbära A-arvoden. De sakkunniga föreslå nämligen, att även timarvodena ska bli beroende av kompetens och tidigare tjänstgöring och har därför konstruerat ett system med A-, B- och C-arvoden. Inplacering av viss lärare i viss arvodesgrupp möter stora svårigheter, innan statsmakterna utformat närmare bestämmelser därom.

Folkskolstyrelsen vill till slut framhålla, att kostnaderna torde bli något högre än de av löne- och avtalsnämnden beräknade. Härtill kommer c:a 1.400 kr. per år, därest även facklärarna i teckning, gymnastik och musik medtagas i löneregleringen.

Genom vad ovan anförts har folkskolstyrelsen velat framhålla, att det möter synnerliga svårigheter att genomföra den föreslagna regleringen enligt de av löne- och avtalsnämnden angivna reglerna. Givetvis är staden oförhindrad att, såsom nämnden föreslagit, inplacera de manliga slöjdlärarna och skolkökslärarinnorna i Ca 18 och de kvinnliga slöjdlärarna i Ca 16, men beslutet måste, därest nuvarande bestämmelser om tjänstgöringsskyldigheten per vecka ska förbli oförändrade, kompletteras med beslut om visst fastställt timlärararvode eller bestämda föreskrifter om hur samma arvode ska beräknas, närmare bestämmelser om tillgodoräknande av tidigare tjänstetid för löneklassuppflyttning m. m.

Drätselkammaren har i häröver den 9 december 1948 avgivet utlåtande andragit följande:

Såsom framgår av löne- och avtalsnämndens skrivelse var ursprungligen avsikten att riksdagsbeslutet skulle tillämpas fr. o. m. den 1 juli 1949. Då förhandlingarna fördes med övningslärarnas personalorganisationer, fanns anledning antaga att riksdagsbeslutet skulle komma att genomföras från sistnämnda tidpunkt. Enligt vad Svenska Stadsförbundet senare meddelat, kommer proposition angående övningslärarnas lönefråga icke att föreläggas 1949 års riksdag, vilket i sin tur innebär, att den av 1948 års riksdag i princip beslutade löneregleringen icke kommer att träda i kraft

den 1 juli 1949. Stadsförbundet har med anledning härav påpekat, att "alldeles särskilt starka skäl" skola kunna anföras, därest kommunerna i nuvarande situation företaga någon lönereglering på detta område. Tidigare har förbundet framhållit, att ett föregripande av riksdagens definitiva beslut inom kommunerna medför, att dessa få vidkännas ej oväsentliga kostnader, då det förhöjda statsbidraget icke kommer att utgå förrän från den tidpunkt, då löneregleringen av riksdagen definitivt beslutas. Av folkskolestyrelsens yttrande framgår vidare, att en reglering för stadens vidkommande av övningslärarnas löneförhållanden förutsätter vissa provisoriska föreskrifter angående dessa lärares tjänstgöringsvillkor i övrigt.

Med hänsyn till vad nu anförts och då de förutsättningar, vilka förelågo vid avtalsförhandlingarna, ej längre äro för handen, kan drätselkammaren icke finna lämpligt att för stadens del lönereglering nu kommer till stånd utan bör enligt kammarens mening riksdagens definitiva beslut i frågan avvaktas.

Under hänvisning till vad sålunda framhållits tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att avslå löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 12. Fråga om inrättande av ordinarie befattningar som föreståndarinna och som barnsköterska vid Uddens koloni.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 30 november 1948 anfört följande:

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed anhålla hos stadsfullmäktige om att få inrätta två nya ordinarie tjänster.

Föreståndarinnan för Uddens koloni står som extra befattningshavare i 10 lönegraden.

Då Uddens koloni under 1949 kommer att drivas året om och arbetet med den slutna vårdform det här gäller kan anses särskilt påfrestande och fordrar väl kvalificerad arbetskraft, anser styrelsen att tjänsten såsom föreståndarinna vid kolonien bör vara ordinarie och placerad i 13 lönegraden, samma lönegrad, som innehaves av föreståndarinna vid daghem.

Av samma skäl anser styrelsen att även tjänsten som barnsköterska vid Uddens koloni bör vara ordinarie och placerad i 6 lönegraden, samma lönegrad, som innehaves av ordinarie barnsköterska vid daghem. Hittills har denna tjänst avlönats med 200 kronor per månad.

Med anledning härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att från den 1 januari 1949 inrätta en ordinarie tjänst som föreståndarinna vid Uddens koloni i lönegrad 13;

att inrätta en ordinarie tjänst som barnsköterska vid Uddens koloni i lönegrad 6

samt *att* uppdraga åt barnstugestyrelsen att tillsätta nämnda befattningar.

Löne- och avtalsnämnden anför i skrivelse den 20 december 1948 följande:

Barnstugestyrelsen framhåller, att verksamheten vid kolonien under 1949 kommer

att drivas året runt, vilket innebär en utvidgning av verksamheten som skulle motivera att föreståndarinnan och en barnsköterska knötes fastare till koloniverksamheten genom tjänsternas uppförande å ordinarie stat. Löne- och avtalsnämnden å sin sida anser däremot, att den utökade verksamheten icke omedelbart från starten bör medföra inrättandet av nya ordinarie befattningar. I likhet med rådande praxis inom stadens förvaltningar bör man under någon tid pröva hur den utökade verksamheten i praktiken kommer att gestalta sig och med ledning av vunna erfarenheter göra de ändringar som kan vara nödvändiga. Det kan sålunda icke vara lämpligt att från början inrätta ordinarie befattningar. En annan omständighet som talar mot styrelsens förslag att inrätta befattningarna redan från årsskiftet är att bifall härtill skulle medföra ökade kostnader, som icke förutsetts då styrelsens stat för 1949 uppgjordes. Det är ett ofta uttalat önskemål att förvaltningarna i sina statförslag skola medtaga de utgiftsökningar som kunna beräknas för ett kommande budgetår, i all synnerhet om kostnaderna skola utgå redan från budgetårets ingång.

På grund härav föreslår löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att avslå styrelsens framställning.

Drätselkammaren har i utlåtande den 13 januari 1949, med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 13. Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 13 januari 1949 följande:

Sedan en befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket, vilken för närvarande innehades av Birgit Lindström, på grund av dennas hemställan om entledigande från befattningen blivit till ansökan ledig fr. o. m. den 1 mars 1949, och då fortfarande behov av befattningen föreligger, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande skrivbiträdesbefattning vid uppbördsverket.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 19 januari 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 14. Anslag för utbildning av viss personal i samarittjänst.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 januari 1949 anfört följande:

Västerås Samaritförening, vilken utgör en sammanslutning sammansatt av representanter för industrierna och de fackliga organisationerna avser att under innevarande

vår anordna en större kurs i olycksfalls- och sjukvård. Föreningens styrelse har inbjudit staden att låta utbilda viss personal tillhörande stadens olika arbetsföretag, uti samarittjänst såsom ett led i den lokala säkerhetstjänsten å arbetsplatsen. Kursen kommer att försiggå inom staden och avgiften är 25 kronor per kursdeltagare. Det förutsättes även att staden under den tid kursen varar utbetalar full ersättning till deltagarna för förlorad arbetsförtjänst.

Enligt inhämtade upgifter skulle anledning finnas att låta sammanlagt 38 personer av stadens anställda deltaga i kursen, därav 17 från byggnadskontoret, 7 från parkstyrelsen, 10 från tekniska verken och 4 från renhållningsverket samt lantbruket. Kostnaden för varje man inklusive kursavgift och kostnad för förlorad arbetsförtjänst skulle uppgå till i runt tal 70 kronor, varför sålunda ett anslag å 2.700 kronor skulle erfordras.

Då den ifrågasatta utbildningen är av stor betydelse för säkerhetstjänsten på arbetsplatserna, vill drätselkammaren för sin del tillstyrka, att anslag för ändamålet beviljas.

I anledning härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för bestridande av kostnaderna för utbildning av i stadens arbetsföretag anställda i samarittjänst anvisa ett anslag å 2.700 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 15. Förslag till ändring av stadsplanen för kvarteret Älgen m. m.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 10 januari 1949 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 15 september 1948 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, del av kvarteret Älgen m. m., betecknat Pl 115. Förslaget består av karta och stadsplanebestämmelser.

Utformningen av förslaget framgår av den bifogade beskrivningen. Förslaget har varit utställt för granskning under tiden från och med den 27 september till och med den 11 oktober 1948. Anmärkningar mot förslaget ha icke inkommit.

Förslaget antogs av byggnadsnämnden den 1 november 1948 med stöd av stadsfullmäktiges den 27 maj 1948 lämnade bemyndigande för nämnden att jämlikt 26 § byggnadslagen antaga sådan mindre stadsplaneändring, som ej avser planens grunddrag och ej heller eljest innefattar väsentlig avvikelse från vad förut gällt. Handlingarna i ärendet översändes därefter till länsstyrelsen för fastställelse. Länsstyrelsen har emellertid ansett ändringen vara av den omfattningen att den borde vidarebefordas till Kungl. Maj:t för fastställelse enligt den vanliga gången för stadsplaneärenden. Då det under dylika omständigheter tillkommer stadsfullmäktige att besluta om planens antagande, har länsstyrelsen med skrivelse den 4 januari 1949 överlämnat handlingarna i ärendet till stadsfullmäktige för yttrande. Fullmäktiges sekreterare har under hand begärt byggnadsnämndens utlåtande.

I byggnadsnämndens skrivelse omförmälda tjänsteutlåtande, beskrivning och stadsplanebestämmelser äro så lydande:

Tjänsteutlåtande angående förslag till ändring av stadsplanen beträffande del av kv. Älgen (Södra Skallberget, Pl. 115).

Den 1 november förra året beslöt byggnadsnämnden — i enlighet med stadsfullmäktiges bemyndigande den 27 maj samma år, § 155, — att antaga och till länsstyrelsen för fastställelse överlämna ovan angivna stadsplaneförslag.

Beslutet tillkom i avsikt att vinna dyrbar tid vid handläggningen. Stadsarkitektkontoret hade efter noggrann prövning och efter samråd på förhand med länsstyrelsen ansett ändringen vara av den mindre omfattning, som avses i byggnadslagens 26 § och byggnadsstadgans 23 §.

Emellertid har länsstyrelsen sedermera och sedan yttrande inhämtats av länsarkitekten ansett ärendet vara av sådan art, att det bör avgöras av Kungl. Maj:t och med hänsyn härtill även begärt stadsfullmäktiges yttrande över förslaget. Stadsfullmäktiges sekreterare har med anledning därav under hand remitterat ärendet till byggnadsnämnden för yttrande.

Med anledning därav får jag anföra ytterligare följande.

Länsarkitekten anför beträffande ändringens omfattning bl. a., att ett trevånings bostadshus i förslaget utbytts mot en större garagebyggnad. Den ifrågavarande byggnaden var emellertid redan i gällande plan upptagen till endast en våning. Den var därtill, såsom påpekats i beskrivningen till ändringsförslaget, i verkligheten närmast avsedd för just garageändamål. Den reella ändringen är sålunda på denna punkt obetydlig.

Länsstyrelsen anför att "flertalet i äldre stadsplaneförslag upptagna gator delvis givits annan sträckning". Så är fallet med den enda gata, som löper genom området och som alltjämt avslutas med en rundslinga på bergsplatån i nordväst. Någon ändring av större betydelse kan emellertid icke detta anses vara.

Även i övriga avseenden måste kontoret för sin del alltjämt anse den föreslagna ändringen vara utan den större vikt, som kan påfordra en mera tidsödande handläggning.

Då emellertid ärendet remitterats till stadsfullmäktige för yttrande, får jag föreslå byggnadsnämnden hos stadsfullmäktige hemställa, att fullmäktige ville besluta *dels* antaga det föreliggande förslaget, *dels* samtidigt godkänna byggnadsnämndens åtgärd i ärendet.

Västerås den 10 januari 1949.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

Beskrivning till förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås. (Del av kv. Älgen m. m.)

Förslaget är avfattat å karta pl 115 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 7 mars 1947 och 30 januari 1948.

Förslaget omfattar i huvudsak den nordliga, ännu ej bebyggda delen av nuvarande kvarteret Älgen inom det s. k. Skallbergsområdet jämte angränsande gatu- och parkmark. Det upptar dessutom en obetydlig utvidgning av stadsplaneområdet mot norr.

Tanken med den föreslagna ändringen har varit att genom en relativt obetydlig omplacering av huskropparna åstadkomma en mera markerad arkitektonisk gruppering av bebyggelsen. Till denna verkan bör bidraga ej blott den mera slutna karaktären av ringbebyggelsen i nordväst, utan också den mjukare sträckningen av Skallbergsgatan och dess anslutning till den ringformade gatan genom en portik i byggnaden, samt markeringen av en mindre butiksplats vid dess övre del.

Envåningsbyggnaden norr om den övriga bebyggelsen har givits en form som bättre svarar mot det avsedda ändamålet, ett centralt garage, eventuellt även bastu. Där ringbebyggelsen öppnar sig mot söder, i anslutning till planare mark och med kontakt via parkvägen till övrig bebyggelse inom Skallberget reserveras mark för lekskola, samlingslokal och dylikt.

Hushöjden för bostadsbebyggelsen har bibehållits vid tre våningar dock med en mindre fyravåningskropp såsom en markerande accent i ringbebyggelsens nordvästra del.

I anslutning till butiksplatsen reserveras ett allmänt område för bilparkering. Parkeringsplatser avses att i övrigt anordnas på kvartersmark.

Gatubreddningen i områdets östra del från 9 till 12 meter har vidtagits emedan Skallbergsgatan i denna del torde komma att få tjäna som tillfart även för framtida bebyggelse norr om Skallberget.

Bebyggandet av området avses ske genom ett enda bostadsföretag.

Västerås den 15 september 1948.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

Jämlikt stadsfullmäktiges bemyndigande den 27 maj 1948, § 155, antaget av byggnadsnämnden i Västerås den 1 november 1948, § 714; betygar

SVEN MARTIIN
Byggnadsnämndens sekreterare.

Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås.
(Del av kv. Älgen m. m.) Pl 115.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

Med Ds betecknat område får användas endast för lekskola, samlingslokal och därmed jämförligt ändamål.

Med G betecknat område får användas endast för garage och därmed jämförligt ändamål.

Med H betecknat område får användas endast för handelsändamål och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål.

§ 2

Mark som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Mark avsedd för allmän trafik.

Å med z betecknat område skall en för allmän gatutrafik avsedd genomfart anordnas med en bredd av minst 6 (sex) m. och en fri höjd av minst 3,5 (tre och en halv) m. Under markplanet skall för underjordiska ledningar lämnas fritt utrymme om sammanlagt minst 3 (tre) m. bredd och 3 (tre) m. djup.

§ 4.

Antal lägenheter.

Inom med B betecknat område får vid varje trappa inredas högst 2 (två) lägenheter i varje våning, dock må en tredje lägenhet, omfattande högst ett rum och kök inredas, där byggnadsnämnden prövar detta lämpligt.

§ 5.

Byggnads material.

Byggnad får endast uppföras med ytterväggar av brandsäker konstruktion.

§ 6.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter siffran angiver.

§ 7.

Våningsantal.

Å med I, II, III och IV betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en, två tre och fyra våningar.

Västerås den 15 september 1948.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

Jämlikt stadsfullmäktiges bemyndigande den 27 maj 1948, § 155, antaget av byggnadsnämnden i Västerås den 1 november 1948, § 714; betygar

SVEN MARTIIN
Byggnadsnämndens sekreterare.

I anledning härav föreslår byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta *att* med godkännande av byggnadsnämndens beslut av den 1 november 1948 antaga det föreliggande förslaget till ändring av stadsplanen.

Drätselkammaren har i utlåtande den 13 januari 1949, med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 16. Upphävande av "reglementen för Västerås stads brandväsende".

Brandstyrelsen har i skrivelse den 25 augusti 1948 anfört följande:

Brandstyrelsen får härmed anhålla att stadsfullmäktige måtte upphäva av fullmäktige den 26 mars 1925 antagna "reglementen för Västerås stads brandväsende".

Då de i ifrågavarande reglementen intagna bestämmelserna numera sakna betydelse,

enär föreskrifter i hithörande ärenden finnas intagna i 1944 års brandlag och brandstadga, i av länsstyrelsen den 4 juni 1948 fastställd brandordning för staden samt i det av stadsfullmäktige den 27 november 1947 antagna tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare, finner brandstyrelsen det vara onödigt att i fortsättningen bibehålla berörda reglementen.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att med omedelbar verkan upphäva "reglementen för Västerås stads brandväsende" av år 1925.

Vid brandstyrelsens skrivelse har fogats en inom styrelsen upprättad promemoria, upptagande dels bestämmelserna i ifrågavarande reglemente paragraf för paragraf dels motsvarande bestämmelser i andra författningar. Promemorian har med hänsyn till dess vidlyftiga omfattning icke intagits i trycket men finnes tillgänglig för granskning å stadsfullmäktiges kansli.

Beredningsutskottet har genom utlåtande den 12 januari 1949 anfört följande.

Ifrågavarande "reglementen" innehålla bestämmelser i huvudsak angående brandpersonalens tjänstgöringsförhållanden. Beredningsutskottet har paragraf för paragraf granskat reglementet och förvissat sig om att de förhållanden, reglementet avhandlar, numera reglerats antingen i brandlagen, brandstadgan och stadens brandordning eller ock i tjänstgöringsreglementet. Endast på ett par punkter saknas motsvarighet i brandförfattningarna eller tjänstgöringsreglementet beträffande ett par smärre ordningsföreskrifter. Nämnda förhållande sakna emellertid all praktisk betydelse och kunna icke på något sätt motivera bibehållandet av det föråldrade reglementet.

Under hänvisning härtill tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens förslag i ärendet.

Nr 17. Mottagande av donation av Hildur Gabriella Hwasser.

Drätselkammaren har i en den 7 januari 1949 daterad skrivelse anfört följande:

Framlidna Hildur Gabriella Hwasser har uti testamente den 21 november 1941 förordnat att 1.500 kronor skulle "överlämnas till Västerås flickskola, för att räntan därav må årligen, såsom stipendium, under namn av Adalrik och Hildur Hwassers minne (eller minnesfond), givas åt någon välartad och behövande dotter till lärare vid goss- eller flickskolan oberoende av vilken klass hon går i". Hildur Hwasser var på sin tid lärarinna vid flickskolan. Hon var dotter till läroverksadjunkten Adalrik Hwasser, som grundade Hwasserska flickskolan, föregångare till den nuvarande flickskolan.

Med anledning härav får drätselkammaren föreslå att stadsfullmäktige ville besluta

att med tacksamhet emottaga ifrågavarande donation samt

att donationsmedlen skola förvaltas av drätselkammaren och disponeras av styrelsen för kommunala flickskolan i enlighet med donators föreskrifter.

Nr 18. Understöd ur Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 januari 1949 anfört följande:

I skrivelse den 2 januari 1949 till drätselkammaren har änkefru Olga Olausson hemställt, att hon i likhet med föregående år finge komma i åtnjutande av ett månatligt understöd av 100 kronor ur "Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka", ett understöd, som på grund av hennes höga ålder och ekonomiska ställning vore oundgängligen nödvändigt.

I anledning av framställningen får drätselkammaren anföra följande:

Kammaren erinrar om att änkefru Olausson på grund av tidigare beslut av stadsfullmäktige allt sedan den 1 april 1935 årligen åtnjutit understöd ur fonden.

Sökanden, som är född 1870, är enligt vad som inhämtats fortfarande i behov av understöd. Fondens medel lämnar även tillgång till understödet. Inberäknat det understöd, som under år 1948 utgick till fru Olausson, utgjorde fondens utgifter samma år c:a 12.100 kronor medan inkomsterna för året uppgingo till c:a 19.100 kronor.

I detta sammanhang må framhållas, att fru Olausson tidigare sammanbodde med sin svärmoder, Sofia Vilhelmina Olausson och sin avlidne mans syster Märta Vilhelmina Olausson, vilka enligt uttrycklig föreskrift i testamente ägde uppbära understöd ur fonden. Härigenom tillföll understödet det gemensamma hushållet. Efter Sofia Vilhelmina Olaussons och Märta Vilhelmina Olaussons frånfälle har det ansetts stå i överensstämmelse med andemeningen i testamentet, att understöd även lämnades till Olga Olausson, ehuru frågan härom ansetts böra av stadsfullmäktige prövas år från år.

Med hänvisning till vad sålunda anförts, och då änkefru Olga Olausson alltjämt har behov av understöd, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att förklara hinder för drätselkammaren icke möta att av Torngrenska fondens medel tilldela änkefru Olga Olausson ett månatligt understöd av 100 kronor fr. o. m. 1949 års ingång tills vidare under samma år.

Nr 19. Anslag till Västerås Teateraktiebolag.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 januari 1949 anfört följande:

Genom beslut den 28 augusti 1947, § 227, ha stadsfullmäktige iklätt staden garanti för det underskott å Västerås Teateraktiebolags verksamhet, vilket kunde uppkomma som en följd av att teaterlokalen icke vidare uthyrdes för biografändamål, under villkor, att bolagets styrelse förpliktade sig att uthyra teaterlokalen utom för teater till sådana sammankomster, vilka lämpligen kunde och borde hållas inom bolagets fastighet.

Anslag i anledning av nämnda garantiåtagande ha upptagits i 1948 års stat med 15.000 kronor och i 1949 års stat med 20.000 kronor.

Teaterbolaget har nu hemställt, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag å 10.000 kronor att ställas till bolagets förfogande för möjliggörande av avskrivningar å dels inventarier, dels kostnaderna för 1938 års restaureringsarbeten. Genom att

ianspråktaga dels nämnda 10.000 kronor, dels hela den av 1948 års bolagsstämma beslutade dispositionsfonden, dels ock i övrigt överskott å årets verksamhet skulle bolaget kunna dels avskriva ett belopp av 8.000 kronor å 1938 års restaureringskostnader, på vilket konto därefter skulle kvarstå 21.000 kronor, dels nedskriva inventarierna från kronor 15.275 till 1 krona. Av den efter dessa avskrivningar framkommande nettovinsten, c:a 1.400, skulle 1.000 kronor avsättas till reservfonden.

Såsom framgår av redogörelsen, har ett ej obetydligt överskott uppkommit å 1948 års verksamhet. Att märka är att biografrörelsen under år 1948 pågått under några månader och inbringat sammanlagt intäkter av 7.500 kronor. Ehuru de ursprungliga förutsättningarna för anlitande av stadens garanti sålunda i detta fall icke föreligger, vill drätselkammaren emellertid tillstyrka att bolaget erhåller ifrågavarande tillskott å 10.000 kronor för möjliggörande av nämnda avskrivningar och att beloppet täckes av det i 1948 års stat upptagna anslget å 15.000 kronor för garanti för teaterverksamheten. Sistnämnda anslag har reserverats till år 1949.

På grund härav föreslår kammaren stadsfullmäktige besluta

att ställa till Västerås Teateraktiebolags förfogande ett belopp av 10.000 kronor såsom bidrag för verksamheten under år 1948 och för möjliggörande av ovan omförmälda avskrivningar samt

att nämnda belopp skall täckas av det i 1948 års stat under 15 Ö 698 upptagna anslag avseende garanti för Västerås Teateraktiebolag.

Nr 20. Ytterligare borgen å byggnadskreditiv för nybygge av småstugor å tomter vid Emaus gård.

Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås u. p. a. anför i skrivelse den 3 januari 1949 följande:

Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås får härmed hos drätselkammaren hemställa om ytterligare borgen å byggnadskreditiv å 70.000 kr. mot inteckningar avseende bebyggelsen i kv. Kattfoten och Snödroppen. Sedan arbetstillstånd för sista huset nu erhållits och de första färdigställts utom yttre putsning blir fördelningen av kreditivet: Kattfoten nr 13 kr. 30.000, samt 40.000 kr. för Kattfoten n:ris 2, 3, 7, 8 och 12 samt Snödroppen n:ris 2, 4 och 5, för vilka hus förut endast uttagits 200.000.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 januari 1949 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha genom beslut den 30 juni 1948 bemyndigat kammaren att för tomterna Kattfoten n:ris 2, 3, 7, 8 och 12 samt Snödroppen n:ris 2, 4 och 5 teckna borgen intill ett belopp av högst 200.000 kronor. Staden har i liknande fall plägat ikläda sig borgen intill högst 85 % av den av statens byggnadslånebyrå preliminärt beräknade anskaffningskostnaden för vederbörande bostadshus. På grundval av de uppgifter, som lämnats angående byggnadskostnaderna för de olika fastigheterna,

skulle därför skäl kunna anses föreligga för staden att utsträcka borgensåtagandet för samtliga dessa åtta tomter till 240.000 kronor samt att ikläda sig borgen för den nyuppförda fastigheten å tomten Kattfoten n:r 13 intill ett högsta belopp av 30.000 kronor.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 2 april 1948 medgivit staden att för tiden intill den 1 juli 1950 ikläda staden borgensförbindelser av nu ifrågavarande art till ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor.

I och med uppförandet av fastigheten å tomten Kattfoten n:r 13 är föreningens byggnadsverksamhet å Gideonsbergsområdet avslutad.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Kommunalanställdas Byggnadsförening i Västerås u. p. a. dels ifråga om föreningens nybyggen å tomterna Kattfoten n:ris 2, 3, 7, 8 och 12 samt Snödroppen n:ris 2, 4 och 5 intill ett belopp uppgående till 85 % av den av statens byggnadslånebyrå godkända anskaffningskostnaden för nämnda åtta tomter, dock intill högst 240.000 kronor, dels ock ifråga om föreningens nybygge å tomten Kattfoten n:r 13 intill 85 % av den på förut omförmält sätt bestämda anskaffningskostnaden, dock högst för denna tomt 30.000 kronor, i båda fallen mot sedvanlig inteckningssäkerhet och under villkor att stadens borgensåtagande må utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, då ifrågavarande kreditivmedel börjat tagas i anspråk samt att företaget anlitar av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 21. Ang. återförvärv av tomten nr 4 i kvarteret Mina.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 januari 1949 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 25 januari 1945 bemyndigat drätselkammaren att försälja tomten nr 4 i kvarteret Mina (den s. k. pantbanksfastigheten) med undantag av erforderlig gatumark, har kammaren genom beslut den 1 februari 1945 utfäst sig att på vissa villkor försälja fastigheten till Byggnadsaktiebolaget Skandia här i staden. Bolaget har gjort upprepade framställningar om byggnadstillstånd utan att likväl hittills erhålla dylikt.

Bolaget har förklarat sig villigt att avstå från rätten till förvärv av fastigheten samt från ritningarna mot en ersättning av 4.000 kr. För den händelse staden skulle önska begagna sig av ritningarna begär bolaget ersättning för vissa ytterligare utlägg.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål bevilja ett anslag å 4.000 kronor samt

att anslaget ifråga skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 22. Yttrande över Socialvårdskommitténs förslag till lag om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. (Konf. stfms handl. nr 1/1949 ser. B).

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 28 oktober 1948 till arbetslöshetsnämnden, fattigvårdsstyrelsen samt beredningsutskottet för yttranden överlämnat Socialvårdskommitténs betänkande angående obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.

Arbetslöshetsnämnden har den 4 januari 1949 avgivit yttrande i ärendet. Yttrandet återfinnes i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 1/1949.

Fattigvårdsstyrelsen har den 4 januari 1949 beslutat att med hänsyn till den korta remisstiden och då ett mera ingående bedömande av hithörande frågor på grund härav ej medhunnits, icke avgiva yttrande i ärendet.

Beredningsutskottet har slutligen den 12 januari 1949 avgivit yttrande, intaget i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 1/1949 och däri tillstyrkt stadsfullmäktige att såsom eget yttrande åberopa vad utskottet i ärendet anfört.

En minoritet inom utskottet har uttalat sig för ett yttrande av delvis annan innebörd. Minoritetens ståndpunkt framgår av B-trycket.

Nr 23. Systemaktiebolagets i Västerås ansökan om tillstånd till årsutskänkning av vin och spritdrycker.

Länsstyrelsen har genom resolution den 16 december 1948 infordrat stadsfullmäktiges yttrande i anledning av följande av Systemaktiebolaget i Västerås till länsstyrelsen ingivna ansökan.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Systemaktiebolaget i Västerås får härmed vördsamt anhålla om tillstånd till årsutskänkning av rusdrycker i Västerås under tiden från och med den 1 oktober 1949 till och med den 30 september 1953 på sätt och i den omfattning härnedan angives.

Sökandebolaget har under innevarande oktrojperiod tillstånd till årsutskänkning av spritdrycker och vin vid sex utskänkningsställen och för enbart vin vid två utskänkningsställen, och avser bolaget med denna ansökan sådan förändring, att antalet utskänkningstillstånd för spritdrycker och vin begränsas till *fem* och för enbart vin till *ett*.

Bolaget hemställer sålunda om tillstånd till årsutskänkning av spritdrycker och vin vid *fem* ställen i staden, belägna två inom norra kvarteret, två inom västra kvarteret,

därav ett i ett parkområde, och ett å ett utvärdshus samt av enbart vin vid *ett* utskänkningsställe, beläget inom norra kvarteret.

De två utskänkningstillstånden för spritdrycker och vin inom norra kvarteret äro avsedda att utövas med ett såsom I klass i stadshotellet och ett såsom folkrestaurangrörelse i samma fastighet, med rätt för bolaget att förflytta denna senare rättighet till annan centralt belägen fastighet inom staden. Båda utskänkningstillstånden äro avsedda att utövas genom allmänt restaurangaktiebolag.

Beträffande de två utskänkningstillstånden inom västra kvarteret är det ena avsett att förläggas till ett parkområde — Stadsparken — och endast utövas under sommarmånaderna 15 april—15 september, eventuellt med någon utsträckning av tiden (c:a 14 dagar före och efter angivna period). Detta tillstånd är avsett att såsom I klass rörelse utövas av allmänt restaurangbolag. Det andra utskänkningstillståndet är avsett att liksom under innevarande oktrojperiod överlåtas till enskild person och utövas såsom I klass restaurang.

Det utskänkningstillstånd, som lokaliserats till ett utvärdshus — för närvarande ön Elba — är avsett att utövas såsom I klass rörelse under sommarmånaderna 15 april—15 september, eventuellt med någon utsträckning av tiden — c:a 14 dagar före och efter angivna tid. Detta tillstånd är avsett att överlåtas till enskild person.

Vad slutligen beträffar utskänkningstillståndet för enbart vin inom norra kvarteret kommer detta att utövas å restaurang, som hänföres till II klass och överlåtas till enskild person.

Vid överlåtelse av utskänkningstillstånd kommer bolaget att i överlåtelsekontrakten införa bestämmelser för utskänkningens bedrivande i enlighet med de anvisningar, som Kungl. Kontrollstyrelsen härutinnan meddelat eller kan komma att meddela.

Västerås den 11 december 1948.

SYSTEMAKTIEBOLAGET I VÄSTERÅS

Fritz Eklund. **Agard Jonsson.**

Poliskammaren har genom utlåtande den 29 december 1948 tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har genom utlåtande den 4 januari 1949 hemställt *att* Stadsfullmäktige måtte besluta att hos Länsstyrelsen tillstyrka bifall till Systemaktiebolagets förevarande framställning.

Beredningsutskottet tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens framställning.

Nr 24. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 12 januari 1949 anfört följande:

Vid sammanträde den 21 december 1948 remitterade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för yttrande och förslag en av stadsfullmäktiges dåvarande ordförande, herr

Albert Lundkvist, ingiven framställning om entledigande av uppdragen såsom ledamot i följande understödsnämnder, nämligen "Nämnden över Sundinska understödsfonden för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen", "Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål" samt "Nämnden över Adolf Moberg och hans hustrus guldbröllopsfond."

I anledning av remissen får beredningsutskottet anföra följande.

Förutom i nu angivna understödsfonder är herr Lundkvist ledamot av "Engwallska pensionsfondens tillsättningsnämnd", "Delegationen för tillsättande av pensionärer i ålderdomshemmet för pauvres honteux vid Källgatan" samt tillsättningsnämnden för "Häradshövdingen Claes Ugglas och hans hustru Fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond". I sistnämnda fonders tillsättningsnämnder är stadsfullmäktiges ordförande självskriven ledamot, varför dessa uppdrag i och med årsskiftet automatiskt övergå å den nuvarande ordföranden i stadsfullmäktige.

Mandaten för herr Lundkvist upphöra uti de Sundinska fonderna med 1949 års utgång och uti Mobergska fonden med 1950 års utgång.

I anledning härav tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att godkänna herr Lundkvists avsägelse samt

att till efterträdare efter honom i ifrågavarande nämnder för återstående mandattid utse stadsfullmäktiges nuvarande ordförande, bostadsförvaltaren Gustaf Olsson.

Nr 25. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 12 januari 1949 följande:

Trädgårdsarbetaren Lennart Karlsson, vilken för tiden intill den 1 april 1951 är utsedd såsom suppleant till roteombudet i andra roten inom Badelunda församling, har avsagt sig nämnda uppdrag, enär han avflyttat från orten.

Till roteombud eller ersättare för roteombud må endast den väljas, som är röstberättigad i kommunen samt boende inom församlingen och som fyllt 25 år. Vidare bör roteombud eller ersättare vara bosatt inom roten.

Beredningsutskottet får till ersättare för roteombudet inom andra roten i Badelunda församling för tiden intill den 1 april 1951 föreslå *målaren Nils Eriksson, Hälla, Badelunda,* vilken uppfyller ovan angivna kvalifikationer.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 24 februari 1949 Ser. A nr 2

Nr 26. Tilläggsanslag för två brandbilar.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 12 januari 1949 anfört följande:

Brandstyrelsen får härmed anhålla att stadsfullmäktige måtte medgiva styrelsen att av bidraget för brandförsvaret från Städernas Allmänna Brandstodsbolag använda ett belopp av 15.376 kronor 25 öre för täckande av anslagsöverskridande i samband med färdigställande av de båda senast inköpta brandbilarna, vilka levererats föregående år.

För ifrågavarande bilar har anslag beviljats med tillhopa 70.000 kronor men på grund av stegrade kostnader å såväl byggnadsarbetet som utrustningen samt under byggnadstiden nytillkommen nödvändig utrustning ha de beviljade medlen icke varit tillräckliga och då uppgift om slutliga kostnaderna icke erhållits förrän i samband med leveranserna har tilläggsanslag först nu kunnat begäras.

På grund härav hemställer brandstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att av bidraget från Städernas Allmänna Brandstodsbolag bevilja ett tilläggsanslag å 15.376 kronor 25 öre för bestridande av merkostnader för färdigställande av tvenne brandbilar.

Drätselkammaren har i häröver den 3 februari 1949 avgivet utlåtande med erinran att behållningen av ifrågavarande bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag för närvarande utgör 21.200 kronor, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett tilläggsanslag å 15.376 kronor 25 öre samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av fonderad behållning av bidrag från Städernas Allmänna Brandstodsbolag.

Nr 27. Anslag för inköp av chassi till utryckningsvagn för brandkåren.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 12 januari 1949 anfört följande:

Brandstyrelsen får härmed anhålla att stadsfullmäktige måtte av bidraget från Städernas Allmänna Brandstodsbolag ställa ett anslag å 8.500 kronor till styrelsens förfogande för inköp av chassi för en lättare utryckningsvagn.

Stadens snabba tillväxt och icke minst inkorporeringen av Badelunda har medfört ökat behov av brandredskap, däribland en lättare utryckningsvagn med möjligheter att ta sig fram även på mindre vägar. Då tillgången på chassi av amerikanskt fabrikat, vilket av brandbefälet anses mest lämpat för ändamålet, är synnerligen begränsad har brandstyrelsen velat redan nu försäkra sig om ett dylikt, trots att medel för vagnens färdigställande komma att begäras först i samband med staten för år 1950. Priset å chassiet utgör 7.500 kronor vartill kommer nödvändig utrustning med strålkastare,

värmeledning m. m. för tillhopa 1.000 kronor. Uppgift om slutliga kostnaderna för vagnen har för dagen icke kunnat erhållas.

Då tillräckliga medel icke torde vara tillgängliga å bidraget från Städernas Allmänna Brandstodsbolag, därest stadsfullmäktige bifaller en denna dag gjord framställning om tilläggsanslag å 15.376: 25 kronor för brandbilarna, hemställer styrelsen, att överskjutande belopp antingen nu beviljas av andra medel eller också får täckas i 1950 års stat.

Med stöd härav hemställer brandstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för inköp av chassi för utryckningsvagn bevilja ett anslag å 8.500 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 3 februari 1949 avgivit yttrande anfört följande:

Med hänsyn till nuvarande ekonomiska situation synes det drätselkammaren mindre välbetänkt att inköpa ifrågavarande chassi. Kammaren erinrar om att framställning samtidigt härmed föreligger om ett anslag å över 15.000 kronor för merkostnader i anledning av de brandbilar, vilka levererats under år 1948. Drätselkammaren hävdar därför, att med anskaffningen av chassiet bör tills vidare anstå, allrahelst som man enligt brandstyrelsens uppgift för närvarande icke kan bedöma de slutliga kostnaderna för utryckningsvagnen.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att brandstyrelsens framställning för närvarande icke skall föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Nr 28. Anslag för inköp av militärbaracker avsedda såsom omklädningsrum vid idrottsplatser.

Idrottsstyrelsen har i skrivelse den 21 januari 1949 anfört följande:

Idrottsstyrelsen får härmed anhålla att stadsfullmäktige måtte ställa ett anslag å 12.500 kronor till styrelsens förfogande för inköp och uppsättande av 5 stycken militärbaracker såsom omklädningsrum vid idrottsplatser.

Behov av ytterligare utrymmen för omklädning och personal såväl inom som utom Arosvallen, vid Lundby och andra träningsplaner har länge förelegat men med hänsyn till kända restriktioner ifråga om byggenskap för nu ifrågavarande ändamål samt då det vid uppgörande av innevarande års stat från officiellt håll förklarades, att några fler baracker icke fanns till salu, begärdes icke då anslag för dessa byggnader. Nu har emellertid ändring skett ifråga om barackförsäljningen och ett antal lämpliga baracker komma att försäljas den närmaste tiden. Med beräkning att en avsevärd rabatt beviljas på grund av det ändamål vartill barackerna skola användas torde alla kostnader för inköp och uppförande icke överstiga 2.500 kronor per barack och då en dylik har en golvyta av över 60 kvm finns ju icke möjligheter att för tillnärmelsevis denna summa uppföra annan byggnad.

Då de angivna utrymmena äro oundgängligen nödvändiga får idrottsstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att för inköp och uppsättande av 5 stycken militärbaracker ställa ett anslag å 12.500 kronor till styrelsens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 3 februari 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Ehuru tidsläget manar till återhållsamhet med utgifter för ändamål, vilka icke äro oundgängligen nödvändiga, och det med hänsyn härtill kunnat ifrågasättas om idrottsstyrelsens framställning bort tillstyrkas, har kammaren dock i förevarande fall ansett sig böra tillmötesgå styrelsen. Anledningen härtill är den att enligt vad kammaren inhämtat några möjligheter till förvärv av militärbaracker längre fram icke torde komma att föreligga, varför det synts kammaren ekonomiskt fördelaktigt att utnyttja tillfället att kunna inköpa barackerna för det pris, som erbjudits.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 12.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 29. Anslag för besök i U. S. A. i och för studium av frågor angående kvittblivning av avfall samt rening av avloppsvatten.

Västerås stads lantegendomsnämnd samt *styrelsen för Västerås stads tekniska verk* ha i skrivelse den 1 februari 1949 till drätselkammaren anfört följande:

Med stadens snabba tillväxt har uppstått en del problem för kvittblivning av sopor och avfall m. m., såväl från bostäder som från industrier och affärer, vilka tarva en omsorgsfull prövning och snabba åtgärder för sin lösning.

Under senaste årtiondena har sopor och avfall avstjälpts på tipp på olika platser efter Mälaren, där genom den s. k. Bredfordmetoden en självförbränning och förmultning äger rum. Genom täckning och påfyllning till erforderlig omfattning av matjord från byggen m. m. har hitintills ur sanitär synpunkt ej allvarligare invändningar kunnat göras mot detta förfaringssätt. Emellertid äro nu områdena efter Mälaren, som på detta sätt kunnat utfyllas i stort sett utnyttjade, vartill kommer, att i samma mån som stjälpningsdjupet ökas, d. v. s. tippen måste gå längre ut i sjön, i samma mån ökas den bakteriologiska infektionen av vattnet och ur sanitär synpunkt visar det sig att vattnet vid stränderna blir allt mer infekterat så att hälsovårdsmyndigheterna med allt större oro betrakta detta kvittblivningssätt.

Ett betydande antal torrklosetter finnas ännu kvar i omoderna fastigheter och det kan antagas att dessa komma att kvarbliva ännu avsevärd tid framåt. Avfallet från torrklosetterna har hitintills dels behandlats vid pudrettfabriken å Kungsängen, dels i mindre omfattning transporterats till och använts i stadens lantbruk. Emellertid har

numera driften vid pudrettfabriken upphört och därvarande anläggningar skola enligt avtal med S. J. vara borttagna före år 1951.

Vårt reningsverk har från början konstruerats och även utförts för låggradig rening, men efter sådana principer, att vid behov ytterligare utbyggnader skulle kunna företagas, dels för att öka verkets kapacitet, dels för att intensifiera reningsförfarandet för höggradig rening. En utökning av verkets kapacitet kan ske efter de linjer som hitintills följts, d. v. s. sedimenteringsbassänger och rötanordningar, samt för den höggradiga reningen genom exempelvis aktiverat slammetod eller högbelastade biologiska bäddar. Att såsom nu sker utsläppa det ofullständigt renade vattnet direkt till Mälaren torde ur sanitär och hygienisk synpunkt ej längre vara möjligt särskilt med beaktande av den överbelastning av verket, som f. n. synes oundviklig tills dess erforderlig utvidgning företagits.

Det från rötkammaren erhållna utrötade slammet torkades på torkbäddar under de första åren efter verkets tillkomst och bortfördes samt kunde till mindre del försäljas. Emellertid visade det sig att detta förfaringssätt med torkning som ej mekaniserats blev allt för dyrbart och produkten blev allt mindre efterfrågad sedan det visat sig att det uttorkade slammet saknade något större näringsvärde och huvudsakligen hade intresse såsom ett rent fysikaliskt jordförbättringsmedel, som dessutom var tämligen besvärligt att hantera. Under senaste åren har frågan med slammet tillfälligt lösts på det sätt, att detta helt enkelt får utflyta i en mindre vattensamling, som bildats utanför gasverkets område genom utfyllnad med schaktmassor. Detta är emellertid endast ett provisorium som ej på något sätt löser frågan om rötslammets bortförande.

Av ovanstående framgår, att tvenne frågor, som hava stor inbördes gemenskap måste lösas, och det kan då vara angeläget att utreda vilka åtgärder och anläggningar, som böra utföras, och om dessa kunna på sådant sätt planeras så, att genom gemensamma anläggningar, effektivisering och förbilligande kan ske av dessa samt den framtida driften. Tvenne olika principer för dessa frågors lösning kunna diskuteras.

1. Förstöring av alla i avfall och avloppsvatten förekommande organiska ämnen, så att det restmaterial, som kvarstår ej längre medför några hygieniska vådor, utan kan utläggas på lämplig plats. Beträffande sopor och fast avfall är **förbränning** i härför specialbyggda förbränningsugnar det effektivaste, beträffande föroreningarna i avloppsvattnet, utrötning, torkning samt förbränning av slutprodukten.

2. Behandling av det fasta materialet på sådant sätt, att eventuellt med inblandning av andra ämnen, ett användbart gödselmedel erhålles, vilket kan försäljas. Ett exempel på detta förfaringssätt är den s. k. Danokompostmetoden, som innebär att avfallet söndermales till en finhackad massa som vid uppläggning genom sin förbränning åstadkommer värme och kan användas t. ex. vid drivbänkar. Produkten som här erhålles har icke någon lukt och kan med fördel användas ej blott såsom jordförbättringsmedel utan även som matjordsbildande medel. Från andra håll inhämtade erfarenheter rörande denna metod, visar att det ej torde vara möjligt att försälja dylik kompost till sådan omfattning, att inkomsterna i någon nämnvärd grad svara mot kostnaderna.

Beträffande slammet i avloppsvattnet så kan detta utan rötning eller med partiell utrötning avvattnas och torkas så att ett användbart gödningsmedel erhålles. Olika metoder kunna härvid komma till användning.

Slutligen har i Amerika under senare åren praktiserats en metod att sortera och söndermala det fasta avfallet till sådan konsistens att det kan tillsättas avloppsvattnet innan detsamma införes i reningsverket för avloppsvatten och därefter behandlas i detta tillsammans med avloppsvattnet.

Vilka metoder som kunna vara lämpligast för Västerås stad är f. n. svårt att angiva. Det hela blir ytterst ett ekonomiskt problem, som måste diskuteras med hänsyn till de lokala och speciella förhållanden under vilka Västerås stad har att arbeta. Det gäller sålunda att taga hänsyn till avfallets sammansättning, transportförhållanden, tillgången till lämpliga upplagsplatser, recipientens beskaffenhet, som har att mottaga avloppsvattnet, med flera omständigheter. Problemet är relativt nytt och någon standardlösning som generellt kan användas för ett flertal städer finnes ej, ej heller står någon erfarenhet från dylika anläggningar till hands på nära håll. I Europa har av kända skäl knappast någon utveckling skett på detta område sedan världskrigets utbrott och någon verklig sakkunskap på området står ej att uppbringa inom vårt land.

Då problem av liknande karaktär föreligger inom ett flertal svenska städer har AB Vattenbyggnadsbyrån ordnat en studieresa till U. S. A. för svenska kommunalmän och kommunaltekniker för att på ort och ställe studera olika lösningar av ifrågavarande problem. Särskilt inom de östra staterna har ett flertal större städer (även ned till Västerås storlek) på senaste åren utfört moderna anläggningar för behandling av avfall och avloppsvatten, varvid helt nya metoder utarbetats. Särskild vikt har därvid lagts vid mekaniseringen för att nedbringa kostnaderna, vilket medfört nykonstruktioner av maskiner och anläggningsdelar i en omfattning som icke är möjlig i ett mindre land. Resan har upplagts så att ett stort antal anläggningar av olika slag besökas på platser där förhållandena kunna förutsättas vara jämförbara med våra. Det är av största vikt att erhålla kännedom icke bara om anläggningskostnader vid olika behandlingsmetoder utan framför allt driftkostnaderna och de eventuella möjligheter som föreligga för avsättning av slutprodukterna. Erfarenheter från andra håll ha givit vid handen att maskintillverkarnas uppgifter i dessa avseenden äro i högsta grad missvisande, vilket bl. a. framgår av bifogade rapport från ett besök i en Danokompostanläggning i Esbjerg i Danmark.

Den planerade resan skall påbörjas den 19 mars och försiggå efter bifogade resplan. Deltagare blir representanter för Örebro, Eskilstuna, Norrköping, Växjö och Sollentuna. Kostnaderna per deltagare har beräknats till 6.000: — kronor.

Av föreliggande framställning torde framgå, att de anläggningar som bliva nödvändiga för ett rationellt ordnande av kvittblivning av sopor och annat avfall samt rening av avloppsvattnet tarva ingående studium. Det kan antagas, att de kostnader som bliva förenade med erforderliga utbyggnader röra sig om miljonbelopp. De årliga driftkostnaderna bli betydande och påverkas i hög grad av anläggningarnas utförande. Det har synts styrelsen för tekniska verken och lantegendomsnämnden angeläget att till här angiven studieresa få anmäla deltagare och har såsom sådana föreslagits överingenjören J. Sintorn och lantbruksingenjören H. Welin-Berger. Till dess det kan bliva fastställt på vilket sätt och under vilken förvaltningsgren blivande anläggningar kunna komma att drivas föreslås att erforderliga medel till den angivna resan, kronor 12.000: —, får tagas ur tekniska verkens driftsmedel.

Den i skrivelsen omförmälda rapporten från studiebesök i Esbjerg har icke avtryckts i handlingarna men finnes tillgänglig för granskning å stadskansliet.

Med överlämnande av skrivelsen har *drätselkammaren* i utlåtande den 3 februari 1949 anfört följande:

De problem, vilka angivits i lantegendomsnämndens och styrelsens för tekniska verken skrivelse, äro av sådan betydelse för staden att de böra göras till föremål för en allsidig och grundlig utredning. Den lösning av frågorna, för vilken staden så småning-

om beslutar sig, kommer att under en lång följd av år vara bestående. Desto mera betydelsefullt är det därför att de personer inom kommunalförvaltningen, vilka närmast sitta inne med sakkunskapen å ifrågavarande områden, få tillfälle att grundligt sätta sig in i de olika metoder, som kunna komma ifråga, och deras verkningssätt. Då Förenta Staterna uppvisa åtskilliga tekniska nyheter på detta gebit, vilka icke på närmare håll kunna studeras, anser drätselkammaren att det föreslagna studiebesöket kommer att bliva till stor nytta för frågans vidare utveckling.

Kostnaderna för resan torde böra bestridas av stadsfullmäktiges reservationsanslag för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 12.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Emot förestående förslag har reservation anmälts av herr Jonsson under framhållande av att ifrågavarande spörsmål borde utredas centralt genom stadsförbundets försorg i avsikt att därigenom nedbringa kostnaderna för utredningen.

Nr 30. Anslag för uppförande och instrumentering av transformatorstation vid Hammarbacksvägen.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 11 januari 1949 anfört följande:

För tillgodoseende av behovet av el-energi för bebyggelsen vid Hammarbacksvägen erfordras en transformatorstation å området. Stationen är avsedd att inrymmas i en Bostads AB Sjöhagen tillhörig fastighet vid sagda väg. Kostnaderna för stationsutrymmet skola enligt överenskommelse bestridas av tekniska verken, som tillförsäkras rätt att nyttja fastigheten för nämnt ändamål.

Kostnaderna beräknas för uppförande av stationen till c:a 15.000 kronor och för instrumenteringen till 17.300 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för uppförande och instrumentering av transformatorstation vid Hammarbacksvägen bevilja ett anslag å 33.000 kronor att täckas med lånemedel.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 februari 1949, med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 33.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 31. Anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Stockholmsvägen.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 11 januari 1949 anfört följande:

Kostnaderna för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Stockholmsvägen på sträckan mellan Ekevägen och Gjuterivägen beräknas till 10.000 kronor. Vinsten på försålt vatten väntas förränta och amortera 3.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål bevilja ett anslag å 10.000 kronor, att täckas med 7.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och med 3.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 februari 1949, med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 3.000 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 32. Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, del av kvarteret Blåsbo.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 10 januari 1949 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 3 december 1948 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, del av kvarteret Blåsbo, betecknat Pl 117. Förslaget består av karta och stadsplanebestämmelser.

Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 23 december 1948 till och med den 8 januari 1949. Några anmärkningar mot förslaget har icke inkommit under utställningstiden.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till ändring av
stadsplanen för VÄSTERÅS
Del av kv. BLÅSBO
Pl 117.

Stadsplanebestämmelser.

Med B och punktprickning betecknat område får användas endast för bostadsändamål och får icke bebyggas.

Västerås den 3 december 1948.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

BESKRIVNING
till förslag till ändring av
stadsplanen för VÄSTERÅS
Del av Kv. Blåsbo
Pl 117.

Förslaget åskådliggöres å karta, Pl 117 jämte tillhörande stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 24 oktober 1947.

På stadsägan 1398, som är i stadens ägo, ligger den ännu ej helt utgrävda ruinen av det medeltida S:ta Ursulas kapell, skyddat som fornminnesmärke. Med hänsyn härtill föreslås att hela stadsägan med utfartsremsor mot omgivande gator, som nu ingår i kvartersmark för villabebyggelse, utlägges till park. Inom de angränsande villatomterna undantages erforderlig förgårdsmark från bebyggelse.

Västerås den 3 december 1948.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 3 februari 1949 avgivet utlåtande med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 33. Åtagande enligt 32 § KK den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 3 februari 1949 följande:

Jämlikt bestämmelserna i 32 § kungörelsen den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån äger förmedlingsorganet att, efter medgivande av det lånebeviljande organet, till lånesökande, som preliminärt beviljats dylikt lån, under byggnadstiden utbetala större eller mindre del av lånet såsom förskott. Förutsättningen härför är emellertid att förmedlingsorganet åtagit sig att utöva viss kontroll över byggnadsföretaget samt att kommunen iklätt sig ansvar för återbetalning av utlämnat förskott.

Egnahemslånen och förbättringslånen ersätta tidigare låneformer (tertiär- och tilläggslån för enfamiljshus, bostadsanskaffningslån och tilläggslån för egnahem, samt nybyggnads- och förbättringslån för bostadsbyggnadsföretag på landsbygden). Egnahemslån beviljas i regel till ett belopp motsvarande mellan 50 och 90 % av produktionskostnaden.

Redan enligt tidigare bestämmelser hade byggnadsföretagarna möjlighet att erhålla

förskott å beviljade bostadsanskaffningslån. Sedan lånet beviljats, rekvirerades beloppet från Kungl. Statskontoret, varjämte byggnadsföretagaren till staden överlämnade inteckningar i fastigheten till belopp motsvarande förskottet. Detta utbetalades till byggnadsföretagaren i mån av arbetets fortskridande. Varken låntagaren eller staden behövde härvid lämna någon säkerhet eller förbindelse till bostadsstyrelsen. Staden torde dock ha ansetts gentemot bostadsstyrelsen ansvarig för utbetalat förskott.

I författningen om egnahemslån har möjligheten att erhålla förskott å beviljat lån bibehållits. Numera stadgas emellertid uttryckligen att kommunen är ansvarig för utlämnat förskott. Kommunen måste därför avlämna en förbindelse att gentemot bostadsstyrelsen svara för förskottet. Kommunens beslut att ikläda sig dylikt ansvar måste emellertid underställas Kungl. Maj:t för prövning och fastställelse. Kommunen kan härvid bestämma sitt åtagande inom ramen för större belopp, beräknat efter behovet under viss tid, exempelvis tre år.

Å de utlämnade förskotten utgår ränta med endast 3 %. Med hänsyn härtill och till svårigheterna att för närvarande upptaga lån i öppna marknaden synes staden böra ikläda sig nyssnämnda förbindelse. För sitt åtagande i varje särskilt fall bör staden kräva säkerhet i form av inteckning i vederbörande fastighet. Vidare bör staden före utbetalning av förskott genom besiktning av byggnadsföretaget förvissa sig om att säkerheten är nöjaktig. Stadens risker komma härigenom icke att bliva avsevärt större än vad som fallet är beträffande exempelvis stadens borgen för den räntefria delen av egnahemslån, vilken borgen staden författningsenligt har att ikläda sig.

Ansökan om förskott göres ifråga om större städer hos bostadsstyrelsen och skall ingivas samtidigt med preliminär ansökan om lån eller vid senare tidpunkt före slutlig ansökan. Förskott beviljas ej, förrän preliminärt lånebeslut meddelats. Härigenom har man garanti för att utbetalt förskott icke överskrider blivande egnahemslån.

Enligt verkställda beräkningar skulle förskottsbehovet under tiden fram till utgången av år 1951 uppgå till c:a 200.000 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att ikläda staden ansvar jämlikt 32 § i KK den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån till utgången av år 1951 till ett högsta belopp av 200.000 kronor samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t nämnda beslut för prövning och fastställelse.

Nr 34. Fråga om gratifikation till en befattningshavare vid brandkåren.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 12 januari 1949 anfört följande:

Brandstyrelsen får härmed anhålla att stadsfullmäktige måtte bevilja ett anslag å 1.000 kronor att såsom gratifikation överlämnas till brandförmannen A. B. Junggren vid dennes pensionering nästkommande mars månad.

Såsom skäl får styrelsen anföra.

Brandförman Junggren har varit anställd vid härvarande brandkår sedan 1914 därav som brandförman sedan 1/1 1942 och har under c:a 25 år omhänderhaft utbyggnad och

skötsel av verkets brandtelegrafanläggning, vilken anläggning moderniserats i samband med kårens överflyttning till nya brandstationen samt utvidgats väsentligt under de sista åren på grund av stadens hastiga tillväxt. Då Junggren med nit och skicklighet utfört detta krävande arbete samt hans framställning om lön i likhet med brandmästare av principiella skäl icke kunnat tillstyrkas av styrelsen, har styrelsen funnit skäligt och lämpligt att i samband med pensioneringen ge Junggren den föreslagna penningsumman såsom erkänsla för det värdefulla, med självstudier förenade arbete han nedlagt ifråga om brandverkets telegrafanläggningar.

På grund härav hemställer brandstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för överlämnande av gratifikation åt brandförmannen A. B. Junggren vid dennes pensionering bevilja ett anslag å 1.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 3 februari 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Såsom skäl för framställningen har brandstyrelsen anfört dels det förtjänstfulla sätt, varpå ifrågavarande brandförman utfört sina åligganden, dels ock den omständigheten att hans framställning om samma lön som brandmästare av principiella skäl icke kunnat tillstyrkas.

Drätselkammaren nödgas erinra om de vittgående konsekvenser ett bifall till brandstyrelsens framställning skulle medföra med hänsyn till andra befattningshavare. Det kan uppenbarligen icke anses lämpligt att en befattningshavare beredes någon sorts kompensation för en utebliven löneförhöjning i form av en gratifikation vid pensionsålderns inträde. Av principiella skäl kan drätselkammaren därför icke biträda styrelsens framställning.

Kammaren tillstyrker därför stadsfullmäktige besluta

att avslå brandstyrelsens framställning.

Nr 35. Återbesättande av befattning som mätningstekniker.

Byggnadsnämnden anför i skrivelse den 20 december 1948 följande:

Med anledning av att byggnadsnämnden på ansökan av mätningsteknikern å stadsingenjörskontoret Karl-Erik Nordvall entledigat honom från hans befattning från och med den 15 mars 1949, får byggnadsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 januari 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren föreslår i skrivelse den 3 februari 1949 stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Nr 36. Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.

Kronokamreraren har i skrivelse den 17 januari 1949 till drätselkammaren föreslagit att kammaren ville hemställa om stadsfullmäktiges bemyndigande att återbesätta en ledigbliven befattning såsom skrivbiträde vid uppbördsverket med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 januari 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren föreslår i yttrande den 3 februari 1949 stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning.

Nr 37. Återbesättande av befattning som kartriterska vid stadens byggnadskontor.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 3 februari 1949 följande:

Kartriterskan vid stadens byggnadskontor, fru Kari Lindholm, har hemställt om entledigande från sin befattning fr. o. m. den 1 maj 1949.

Då stadigvarande behov av befattningen även i fortsättningen föreligger, får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 16 februari 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 38. Anslag för grundrabatt till Byggnads AB Mimer.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 februari 1949 anfört följande:

Med skrivelse den 18 november 1948 har Byggnads AB Mimer överlämnat en framställning om ersättning för extraordinära grundläggningsförhållanden beträffande tomterna nr 1 i kvarteret Råbocken och nr 3 i kvarteret Älgen.

Drätselkammaren har behandlat ifrågavarande framställning och får i anslutnng därtill anföra följande.

Orsaken till att staden som markupplåtare har ansetts böra svara för extraordinära kostnader för grundförstärkning och grundsprängning är den, att en utjämning av byggnadskostnaderna de olika tomterna emellan bör ske så att större avvikelser i kostnaderna beträffande grunden om möjligt förebyggas. Då en byggnad väl står färdig har ju icke hyresgästerna någon större nytta av att bo i ett hus där grunden till

större eller mindre del har fått lov att sprängas ur eller där särskilda anordningar fått vidtagas för grundförstärkning. Denna princip om grundrabatt har upprätthållits under sista åren och de statliga myndigheterna fordra numera att kommunerna beakta dessa problem. Om staden *försäljer* en tomt belägen inom ett exploateringsområde lämnas enklast rabatt å försäljningspriset motsvarande den extraordinära kostnaden för grundsprängning och grundförstärkning. Vid upprättande av exploateringskalkyler för området inlägges i så fall beräknad marginal för ovanstående grundrabatt. Vid upplåtelse av mark med *tomträtt* kan man gå två vägar. Antingen kan det grundläggande markvärde, på vilket tomträttsavgälden beräknas, minskas med grundrabattens storlek, i vilket fall tomträttsavgälden för en tomt, där extraordinära grundläggningsförhållanden varit rådande, kommer att bli lägre än för en tomt där ordinära förhållanden rått. Eller också kan staden lämna tomträttshavaren ett kontant bidrag motsvarande grundrabatten samt hålla samma tomträttsavgäld för alla tomter inom tomträttsområdet. Detta sistnämnda förfarande synes drätselkammaren avgjort vara att föredraga och detsamma tillämpas numera rätt allmänt i de svenska kommunerna.

Vid ovanstående grundrabatts beräkning ha vissa rätt detaljerade regler uppställts och av bostadsstyrelsen godkänts, vilka bl. a. gå ut på att den byggande under alla förhållanden själv får vidkännas en del av kostnaderna för grundsprängning eller grundförstärkning. Med utgångspunkt från dessa regler har i det nu aktuella fallet grundrabatten för Byggnads AB Mimer uträknats till 35.300 kronor.

Drätselkammaren får för sin del förorda att bolaget, som fått till sig mot tomträtt upplåtna ovan omförmälda tomter, tillerkännes grundrabatt med nyssnämnda belopp. Kostnaden härför synes böra täckas av reservationsanslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

På grund av vad sålunda anförts hemställer kammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja Byggnads AB Mimer en grundrabatt för bebyggelsen å tomterna nr 1 i kvarteret Råbocken och nr 3 i kvarteret Älgen om 35.300 kronor och för ändamålet ställa ett anslag till drätselkammarens förfogande å nyssnämnda belopp samt

att anslaget täckes ur det till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat upptagna reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Nr 39. Anslag för omläggning av avloppsledning över tomten nr 4 i kv. Kungsängen.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 10 februari 1949 följande:

I enlighet med av stadsfullmäktige tidigare lämnat bemyndigande har drätselkammaren träffat avtal med Västerås Bilägares Byggnadsförening u. p. a. om försäljning av tomten nr 4 i kvarteret Kungsängen till föreningen. Tomten ifråga innehåller en areal av 4.105 kvm. och köpeskillingen är överenskommen till 37.830 kronor. På tomten skall uppföras anläggningar för föreningens behov. Det har emellertid visat sig

att över tomten framgår en avloppsledning med sträckning från Pilgatan vid Myggbo och söderut, vilken ledning måste omläggas för att tomten skall i full utsträckning kunna bebyggas. Kostnaden för en dylik omläggning har av tekniska verken beräknats till 10.000 kronor. Då kostnaden för omläggningen icke bör drabba tekniska verken föreslås att anslag för ändamålet lämnas ur försäljningsmedelsfonden.

Med hänvisning till vad sålunda anförts hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att för omläggning av avloppsledning över tomten nr 4 i kvarteret Kungsängen ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 10.000 kronor att utgå ur försäljningsmedelsfonden.

Nr 40. Anslag för utförande av ytterligare en fyrkammarvertikalugn vid gasverket m. m.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 11 januari 1949 anfört följande:

Genom beslut den 26 september 1946 under § 296 beslöt stadsfullmäktige anvisa medel för en utbyggnad av gasverket som omfattade 2 st. nya 4-kammarugnar jämte gasbehållare och erforderligt maskineri och anläggningar för driften. Denna utbyggnad har nu färdigställts och de nya ugnarna ha tagits i drift innevarande januari månad. I samband härmed godkände stadsfullmäktige ett 15-årigt avtal med Svenska Metallverken angående leverans av gas. I den skrivelse till stadsfullmäktige som styrelsen i samband med ifrågavarande anslagsäskande avgivit den 10/9 1946 anfördes bl. a. att efterfrågan på gas för industriella ändamål syntes vara i stigande. Så har även blivit fallet och den nya anläggningen kommer att behöva drivas med full belastning genast från början. Gasverkets produktion som år 1946 uppgick till 4 milj. m³ har år 1948 stigit till 6,8 milj. m³ och väntas innevarande år komma att uppgå till c:a 9 milj. m³. Förutom från Svenska Metallverken föreligger efterfrågan på gas från ett flertal andra industrikunder, bland vilka märkas Konsum, Västerås kraftverk och Asea. Vidare har, sedan knappheten på eldningsolja inträdde, stor efterfrågan förmärkts på gas för ren lokaluppvärmning. Denna efterfrågan har även stimulerats av de höjda priserna på andra bränslen. Då gasverkets produktionsanläggning även efter den iordningställda utbyggnaden redan blivit fullbelastad kan ytterligare efterfrågan ej tillgodoses utan gasverket har nödgats anvisa senast anmälda förbrukningsobjekt avseende rena lokaluppvärmningsändamål.

Avtalet med Svenska Metallverken innebär skyldighet för gasverket att leverera en kvantitet av högst 16000 m³ per dygn och högst 90000 m³ per vecka. Svenska Metallverken har förpliktats erlägga avgift för minst 2 milj. m³ per år. Emellertid har behovet av gas för Svenska Metallverken blivit större än vad man tidigare beräknat och mot slutet av föregående år gjorde Svenska Metallverken en framställning till gasverket att få öka den avtalade gasleveransen med 30 à 50 %. I anledning härav har en utredning verkställts för att utröna vilka möjligheter som föreligga att tillmötesgå denna begäran.

Vid en vidare utbyggnad av gasverket kan man välja tvenne vägar, antingen en komplettering av den nuvarande ugnsanläggningen med ytterligare enheter av liknande typ eller uppförande av ett helt nytt ugnsblock med ugnsenheter av större typ. I båda fallen erfordras givetvis komplettering av reningsanläggningar och gasklockor m. m. i proportion till ugnskapaciteten. Det förra alternativet torde vara det naturliga om man avser en mindre produktionsökning medan det senare alternativet överväger om produktionsökningen kan väntas under kommande år stiga till större belopp.

För att få ett begrepp om vilka möjligheter som föreligga för försäljning av industrigas inom staden har en undersökning av värmebehovet utförts hos de mindre industrierna i staden. Undersökningen har givit det resultatet att c:a 5 milj. m^3 gas skulle erfordras för att ersätta fasta och flytande bränslen för sådana värmekrävande processer inom industri och hantverk där gas med fördel kan komma ifråga i stället för andra bränslen. Därvid har inga som helst bränslebehov för ren lokaluppvärmning medtagits. Till detta belopp kommer behovet av gas för de större industrierna såsom Asea, Kraftverket och Metallverken samt den stegring i behovet som kan förväntas från samtliga förbrukare. Även vid en mycket försiktig tioårs-prognos kommer man till en förbrukning år 1949 av 9 milj. m^3, år 1954 av 11,5 milj. m^3 och år 1959 av 13,5 milj. m^3. Förbrukningens ökning är givetvis beroende av ett flertal omständigheter såsom taxesättning, konkurrens från andra bränslen, det allmänna konjunkturläget m. m. Mycket talar dock för att gasförbrukningen kan komma att bliva ännu betydligt högre.

Ovan angivna prognos över förbrukningsutvecklingen innebär en produktionsökning av 50 % inom en 10 års period. För att tillgodose denna måste gasverkets ugnskapacitet utökas med mer än 50 %, eftersom för närvarande ingen som helst ugnsreserv finnes och dylik på lång sikt ej kan undvaras för att möjliggöra ommurningar. En så stor utökning kan icke företagas på det nuvarande ugnsblocket dels av utrymmesskäl och dels därför att man icke gärna kan bygga mer än 30 kammare i ett block på grund av svårigheter med uttransport av koks som tömmes ur kamrarna. Ett 30-tal kammare i samma block brukar härvid betraktas som maximum. Det synes därför bliva nödvändigt att utföra en ny ugnsanläggning och denna bör utföras i form av horisontalkammarugnar utförda för en laddningsvikt av 7 à 8 ton (nuvarande äro vertikalkammare med en laddningsvikt av 1,7 ton hos de äldre och 2 ton hos de nyare kamrarna). Ur driftssynpunkt medför ett horisontalkammarverk med större kammare stora fördelar; mindre arbetskraft erfordras, arbetsförhållandena för eldarna bli bättre, den framställda koksen blir av bättre kvalitet särskilt för användning som gjuteri- eller masugnskoks, småkoks och grov stybb kan användas för undereldningen varigenom kostnaderna härför avsevärt nedbringas, för att nämna några av de viktigaste fördelarna. Kostnaderna bli emellertid stora för en dylik anläggning och driftsfördelarna framträda därför först vid större produktion. Gjorda undersökningar ha visat att den ekonomiska gränsen ligger vid en kolförbrukning av c:a 100 ton per dygn. Kolförbrukningen är för närvarande c:a 75 ton per dygn. I och för sig borde därför nästa utbyggnad ske genom anläggning av ett nytt horisontalkammarverk. Andra faktorer ha emellertid gjort att styrelsen känt sig tveksam att nu företaga en ny utbyggnad som visserligen ger påtagliga ekonomiska fördelar för framtiden men dock får beräknas medföra en omedelbar kapitalinvestering på över en milj. kronor. En sådan anläggning torde för sitt utförande kräva c:a 3 år och läget på byggnadsmarknaden inbjuder icke till igångsättande av större företag. Svenska Metallverken önskar öka sin konsumtion redan inom det närmaste året och detta kan ej tillmötesgås med en dylik utbyggnad. Styrelsen har därför beslutat att i stället nu föreslå en sådan mindre tillbyggnad till det

nuvarande ugnsblocket, som av utrymmesskäl och driftstekniska skäl är möjlig, för att därigenom kunna skjuta den större utbyggnaden något längre fram i tiden. En sådan mindre utbyggnad kan ske på det sättet att ytterligare en 4-kammarugn av samma typ som de senast uppförda bygges. Därigenom skulle möjlighet föreligga att öka leveranserna till Svenska Metallverken till 2100 m³ per dygn och 120000 m³ per vecka. Någon nämnvärd marginal för ökning av förbrukningen hos andra abonnenter förefinnas emellertid därvid ej. Det blir därför nödvändigt att samtidigt som denna tillbyggnad företages planera för en kommande större utvidgning.

En vertikal 4-kammarugn av samma typ som de senast utförda har beräknats draga en kostnad av 200000 kronor inklusive fundament, överbyggnad och övriga tillbehör. Förutom denna ugn erfordras för den omedelbara produktionsökningen ytterligare en kompressor, varjämte klockutrymmet med det snaraste måste utökas. Förslag härtill kommer styrelsen inom kort att framlägga.

Med Svenska Metallverken har ett preliminärt avtal träffats att utöka mellanvarande kontrakt angående gasleverans med ett tilläggskontrakt av följande lydelse:

TILLÄGGSKONTRAKT NR 1.

Mellan Västerås Stads Tekniska Verk, här nedan kallat gasverket, och AB Svenska Metallverken, Västerås, här nedan kallat abonnenten, är under förutsättning av stadsfullmäktiges i Västerås godkännande följande avtal träffat, vilket utgör tillägg till kontraktet mellan kontrahenterna av den 4/9 1946 angående leverans av lysgas, här nedan kallat huvudkontraktet.

§ 1.

Den i huvudkontraktets § 2 angivna högsta kvantitet gas som gasverket har skyldighet leverera ökas från högst 16000 m³ per dygn till högst 21000 m³ per dygn och från högst 90000 m³ per kalendervecka till högst 120000 m³ per kalendervecka.

§ 2.

Den fasta avgiften för den levererade gasen enligt huvudkontraktets § 8 a ökas från 20000 (tjugutusen) kronor per kalenderår till 30000 (trettiotusen) kronor per kalenderår.

Den gasmängd för vilken abonnenten har att erlägga förbrukningsavgift vare sig den uttagits eller ej enligt huvudkontraktets § 8 b andra stycket ökas från minst 2 milj. m³ per kalenderår till minst 2,5 milj. m³ per kalenderår.

§ 3.

Detta tilläggskontrakt nr 1 träder i kraft den 1 januari 1950 och upphör att gälla samtidigt med huvudkontraktet samt kan förlängas på enahanda sätt som detta.

Enligt huvudkontraktets § 13 andra stycket äger abonnenten rätt att när som helst under första kontraktsperioden uppsäga kontraktet till upphörande ett år efter skriftligen gjord uppsägning mot skyldighet för abonnenten att under återstående delen av första kontraktsperioden fram till den 31 december 1962 för varje år till gasverket erlägga ett överenskommet belopp av 50000 kronor. Detta belopp ökas med hänsyn till de ytterligare utbyggnader gasverket nödgas utföra för den ökade gasleveransen till ett överenskommet belopp av 70000 kronor.

§ 4.

I den mån ej annorlunda i detta tilläggskontrakt nr 1 uttryckligen stadgas gälla för gasleveransen enahanda villkor och bestämmelser som finnas i huvudkontraktet angivna.

Hindras gasverket genom sådana omständigheter, som omförmälas i huvudkontraktets § 2, andra stycket, från utförandet av projekterad och för gasleveransen nödvändig 4-kammarugn eller kan av annan anledning denna ugn ej färdigställas och tagas i drift till den 1 januari 1950 framflyttas tidpunkten för ikraftträdandet av detta tilläggskontrakt nr 1 till den dag då ugnen färdigställts och tagits i drift.

Nu föreliggande förslag har styrelsen uppgjort efter ingående överväganden och viss tveksamhet särskilt med hänsyn till de synnerligen ogynnsamma förhållanden som de senaste åren rått beträffande tillgång och priser för koks- och gaskol, vilka medfört att driftsresultatet för gasverket blivit dåligt. I stället för det prisfall på fasta bränslen man väntade år 1946, då revisionen av gastaxan genomfördes, har i stället kommit prisstegringar. Engelska och västfaliska koks- och gaskol, vilka normalt användes hos oss, ha ej stått till buds förrän senare delen av första halvåret 1948; de västfaliska kolen dock hittills ej i någon omfattning som varit av betydelse. De engelska kol, som senast inkommit ha varit av tillfredsställande kvalitet men bränslekommissionen har fastställt ett så högt pris att det ej korresponderar med rådande kokspris, vilket subventionsvägen hållits nere medan kolclearingkassan tillförts medel från importen av koks- och gaskol. Sålunda har avräkningspriset för de kol som tillförts gasverket under år 1948 legat c:a 5 kronor per ton över verkliga cif-priset. Emellertid har kommissionen medgivit att från och med den 1 januari 1949 endast det verkliga cif-priset skall utgå på engelska kol varjämte importen från Västfalen nu synes komma i gång i något större omfattning. Det finnes därför god anledning antaga att gasverkets driftsresultat skall bliva avsevärt bättre det kommande året. En anpassning av gastaxan för större förbrukare efter de stegrade bränslepriserna torde vara svårt att genomföra av priskontrollskäl och torde ej heller vara önskvärd om, som väntat är, kol- och kokspriser under det kommande året sjunka. Skulle det visa sig att dessa priser även för nästa bränslesäsong bli oförändrade är styrelsen beredd att längre fram på året upptaga denna fråga till behandling.

På grund av vad sålunda anförts hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av ytterligare en 4-kammarvertikalugn vid gasverket anvisa 200.000 kronor att utgå av lånemedel samt

att godkänna föreliggande förslag till tilläggskontrakt angående leverans av gas till Svenska Metallverken.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 februari 1949 meddelat, att kammaren för sin del icke har något att erinra mot styrelsens förslag varken beträffande den föreslagna utbyggnaden av gasverket eller beträffande förslaget till tilläggskontrakt, och på grund därav hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av ytterligare en fyrkammarvertikalugn vid gasverket ställa ett anslag å 200.000 kronor till styrelsens förfogande att täckas av lånemedel,

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av lån å nämnda belopp ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder samt

att godkänna föreliggande förslag till tilläggskontrakt angående leverans av gas till Svenska Metallverken.

Nr 41. Borgen å byggnadskreditiv för nybygge inom kvarteren Flygmotorn och Vingen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 februari 1949 anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har Riksbyggens Bostadsrättsförening Västeråshus nr 13 hemställt om stadens borgen å byggnadskreditiv intill ett belopp av 1.910.800 kronor för uppförande i kvarteren Flygmotorn och Vingen av fem stycken byggnader inrymmande bostadslägenheter, en tillfällig skollokal samt butiker.

Stadsfullmäktige ha genom beslut den 26 augusti 1948 beslutat teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens villabebyggelse inom närliggande kvarter intill ett högsta belopp av 433.000 kronor. De fastigheter som nu skola uppföras utgöra en fortsättning på bebyggelsen inom detta stadsplaneområde. Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 2 april 1948 har staden erhållit bemyndigande att till ett belopp av högst 4.000.000 kronor teckna borgen å byggnadskreditiv under förutsättning att borgensåtagandet gäller längst till den 1 juli 1950.

Med hänvisning till vad sålunda anförts och under åberopande av de borgensåtaganden, som tidigare plägat tecknas, hemställer kammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens bebyggelse inom kvarteren Flygmotorn och Vingen intill ett belopp av högst 85 % av den av bostadsstyrelsen preliminärt beräknade anskaffningskostnaden, dock högst 1.910.800 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt, på villkor att borgensåtagandet må utsträckas att gälla längst till den 1 juli 1950 samt att Riksbyggen anlitar en av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 42. Fråga om ändring i drätselkammarreglementet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 februari 1949 anfört följande:

Enligt § 5 i drätselkammarens reglemente består kammaren av tio ledamöter jämte fem suppleanter, vilka för fyra år i sänder väljas av stadsfullmäktige. Mandaten för ledamöterna och suppleanterna i den nuvarande drätselkammaren utlöpa vid 1949 års utgång. Stadsfullmäktigeledamöterna väljas liksom drätselkammarens ledamöter på fyra år. De nuvarande mandaten utlöpa med 1950 års utgång. För närvarande råder

alltså det förhållandet, att en drätselkammare, som utsetts av en uppsättning stadsfullmäktigeledamöter, kommer att sitta kvar under tre år av den period, som följer efter nya val till fullmäktige. De nya stadsfullmäktige börja tjänstgöra vid 1951 års ingång, medan drätselkammarmandaten utlöpa först vid 1953 års utgång.

En dylik ordning måste anses mindre tillfredsställande, enär drätselkammaren på detta sätt icke kommer att rätt avspegla den politiska sammansättningen i stadsfullmäktige. Ett sätt att avhjälpa detta missförhållande vore att låta drätselkammarledamöternas mandat utlöpa samtidigt med stadsfullmäktigeledamöternas och att de nytillträdande stadsfullmäktige under början av året valde drätselkammare. Ett dylikt förfaringssätt strider emellertid emot bestämmelsen i 19 § fjärde stycket i lagen om kommunalstyrelse i stad, enligt vilken vid ordinarie sammanträde före utgången av december månad skola anställas val till de befattningar inom kommunen, vilka vid årets slut bliva lediga. Med befattningar avses i detta sammanhang kommunala förtroendeuppdrag. Oavsett detta skulle ett dylikt förfaringssätt även ur praktiska synpunkter vara mindre lämpligt, enär de nyvalda stadsfullmäktige vid tiden för valet icke alltid hunnit förvärva erforderlig erfarenhet för att bedöma kammarens lämpligaste sammansättning.

Man skulle också kunna tänka sig att frågan löstes genom införande av successivförnyelse av drätselkammaren. Detta system låter sig även förena med proportionellt valsätt. Emellertid kan mot successivförnyelsen invändas att den gynnar de större partierna och missgynnar de mindre. Enligt lagen om kommunalstyrelse i stad skall val av drätselkammare vara proportionellt, därest det begäres av minst så många väljande, som motsvarar det tal, vilket erhålles om samtliga väljandes antal delas med siffran för det antal personer valet avser, ökat med 1. Ju mindre antal ledamöter som varje gång skola väljas, ju större måste det antal väljare vara, som biträda yrkandet om proportionellt valsätt och ju svårare blir det att tillgodose proportionalismen. En annan sak är att fördelning av platserna vanligen under hand avgöres före valet genom överenskommelse mellan partigrupperna.

En tredje utväg har synts drätselkammaren vara den lämpligaste, nämligen att val av drätselkammare äger rum året efter stadsfullmäktigevalet. På detta sätt kommer en drätselkammaruppsättning (den gamla uppsättningen) att sitta endast under det första året av fyraårsperioden för en stadsfullmäktigeuppsättning och den nya drätselkammaruppsättningen under tre år av stadsfullmäktiges mandatperiod. En annan fördel med denna ordning är att de nyvalda stadsfullmäktige hinna göra sig mera förtrogna med kommunalförvaltningen och lättare kunna avgöra vilka personer som lämpligen böra inväljas i drätselkammaren.

Enligt vad drätselkammaren inhämtat är detta system det i städerna vanligaste.

För att komma in i den nu angivna ordningen erfordras att drätselkammaren vid valet instundande höst utses endast för åren 1950 och 1951. Under hösten 1951 utses därefter drätselkammarledamöter och suppleanter som vanligt å fyra års tid.

I anslutning härtill erfordras dels en ändring i § 5 första stycket i drätselkammarreglementet, dels ock ett tillägg till övergångsbestämmelserna.

§ 5 första stycket föreslås böra erhålla följande ändrade lydelse:

"Drätselkammaren består av tio ledamöter jämte fem suppleanter, vilka för fyra år i sänder väljas av stadsfullmäktige. Valet förrättas i november eller december året näst efter det, då allmänna val till stadsfullmäktige ägt rum."

Tillägget till övergångsbestämmelserna bör erhålla följande lydelse: "Det val, som förrättas på hösten 1949, skall dock endast avse två år."

Ändringen och tillägget skola underställas länsstyrelsen för prövning och fastställelse.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att antaga ovan angivna ändring av § 5 första stycket i drätselkammarreglementet samt tillägg till övergångsbestämmelserna i samma reglemente ävensom

att uppdraga åt kammaren att underställa beslutet länsstyrelsen för prövning och fastställelse.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 9 februari 1949 avgivit följande yttrande:

Beredningsutskottet ser med tillfredsställelse det initiativ som tagits till ändring av drätselkammarens reglemente för att skapa större möjligheter att låta drätselkammaren återspegla sammansättningen av en samtidigt sittande uppsättning stadsfullmäktigeledamöter. Utskottet vill därför till fullo understödja drätselkammarens förslag. Vid behandlingen av ärendet har utskottet upptagit en tidigare diskuterad tanke att utöka antalet suppleanter i drätselkammaren. Enligt nu gällande reglemente skola fem suppleanter väljas. Det kan tänkas att en framtida uppsättning av drätselkammaren kommer att representera flera partier än den nuvarande uppsättningen. Om så blir fallet kommer det att ställa sig svårt att fördela de nuvarande fem suppleantplatserna så att varje parti får suppleanter om man samtidigt skall beakta den största gruppens intresse av att ha tillräcklig tillgång till suppleanter, beredda att rycka in för de ordinarie ledamöterna. Då det nu är aktuellt att göra ändringar i reglementet vill utskottet begagna tillfället att upptaga tanken på ett utökat antal suppleanter och vill för den skull föreslå den ytterligare ändringen av § 5 uti reglementet för drätselkammaren att suppleanternas antal höjes från fem till sju.

§ 5 första stycket skulle sålunda enligt beredningsutskottets förslag erhålla följande ändrade lydelse:

"Drätselkammaren består av tio ledamöter jämte sju suppleanter, vilka för fyra år i sänder väljas av stadsfullmäktige. Valet förrättas i november eller december året näst efter det, då allmänna val till stadsfullmäktige ägt rum."

I övrigt föreslår utskottet bifall till drätselkammarens förslag.

Utskottet tillstyrker att stadsfullmäktige ville besluta

att bifalla drätselkammarens förslag med ovan angivet tillägg rörande utökning av antalet suppleanter i drätselkammaren till sju.

Nr 43. Val av två distriktsläkare.

I skrivelse den 3 februari 1949 har *magistraten* anfört följande:

Genom kungörelse, som varit införd i Post- och Inrikes Tidningar den 25 november 1948, förklarade magistraten två nyinrättade befattningar såsom stadsdistriktläkare i Västerås till ansökan lediga.

Vid ansökningstidens utgång anmälde sig såsom sökande till befattningarna:
extra provinsialläkaren Tage Gotthard Vilner Bjernestam, Vaxholm,
t. f. underläkaren Thord Folke Lars Ericsson, Vänersborg,
extra underläkaren Alf Gustav Jorde, Malmö,
förste underläkaren Uno Murray, Västerås,
t. f. underläkaren Sven Valter Elias Noreby, Stockholm,
provinsialläkaren Arne Hård af Segerstad, Älvsered,
andre underläkaren Rune Sjöholm, Västerås,
provinsialläkaren Karl August Wirdholm, Sösdala.

I skrivelse den 22 december 1948 förklarade Kungl. Medicinalstyrelsen samtliga sökande behöriga till de sökta tjänsterna.

Jämlikt bestämmelserna i 46 § allmänna läkarinstruktionen får magistraten härmed överlämna ansökningshandlingarna till Stadsfullmäktige och därvid foga från hälsovårdsnämnden infordrat yttrande.

För egen del får magistraten anföra följande:

Med hänsyn till utbildning och erfarenhet såsom läkare intaga av de sökande Bjernestam, Wirdholm, Jorde och Ericsson en särställning i förhållande till övriga sökande. På grund av den allsidiga utbildning Jorde förvärvat genom tjänstgöring å såväl medicinsk som kirurgisk avdelning vid ett av landets största lasarett, hans vetenskapliga meriter och i övrigt synnerligen väl vitsordade tjänstgöring anser magistraten att av de fyra nämnda sökandena Jorde utan tvekan bör sättas i första rummet. Av de övriga tre sökandena har Bjernestam den längsta tjänstgöringstiden som läkare. Med hänsyn till Bjernestams förhållandevis mindre omfattande och mindre kvalificerade tjänstgöring å lasarett och då skillnaden i tjänsteår icke är alltför betydande, torde Bjernestam böra sättas efter Wirdholm och Ericsson. De båda sistnämnda äro såväl i fråga om betyg som utbildning tämligen jämställda. Tyngdpunkten av Wirdholms meriter ligger å det medicinska området medan Ericsson under sin lasarettsutbildning huvudsakligen tjänstgjort å kirurgisk avdelning. Enligt magistratens mening synes med hänsyn till ifrågavarande tjänsters art den medicinska utbildningen ur saklig synpunkt anses vara mera meriterande än den kirurgiska. Magistraten finner på grund härav och med hänsyn till Wirdholms längre tjänstgöring som läkare Wirdholm mera meriterad till tjänsterna än Ericsson.

Magistraten anser följaktligen att i betraktande av de sökandes meriter och lämplighet för befattningarna dessa böra placeras i följande ordning, nämligen 1) Jorde, 2) Wirdholm och 3) Ericsson.

Enligt § 4 i gällande tjänstgöringsreglemente må till innehavare av ordinarie befattning ej utan särskilda skäl utses annan än den, som antingen har sådan levnadsålder, att han kan uppnå det antal tjänsteår, som enligt stadens pensionsreglemente fordras för erhållande av full pension i befattningen eller ock för felande tjänsteår förvärvat rätt till pension. Av de å förslaget uppförda tre sökandena torde Wirdholm icke kunna komma att erhålla sådan pensionsrätt, som avses i nämnda stadgande. Med hänsyn till befattningens kvalificerade natur anser magistraten emellertid icke, att alltför stor vikt bör fästas vid nämnda förhållande.

Hälsovårdsnämndens i magistratens skrivelse omförmälda utlåtande, daterat den 21 januari 1949 lyder sålunda:

Vid bedömandet av sökandenas meriter har nämnden fäst särskilt avseende vid ut-

bildningens mångsidighet och gedigenhet samt sökandenas lämplighet för nämnda befattningar. I sistnämnt avseende har nämnden beaktat dels kända förhållanden dels införskaffade kompletterande upplysningar om sökandena.

Efter noggrann prövning av ansökningarna har nämnden på angivna grunder beslutat enhälligt förorda extra underläkaren vid Epidemisjukhuset i Malmö Alf Jorde och t. f. underläkaren å lasarettet i Vänersborg Thord Folke Lars Ericsson till erhållande av, vardera en av ifrågavarande befattningar.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 9 februari 1949 föreslagit att stadsfullmäktige ville besluta

att till distriktsläkare i staden antaga leg. läkarna Alf Jorde och Thord Ericsson med tillträdesdag snarast möjligt.

De till ärendet hörande ansökningshandlingarna finnas tillgängliga å stadskansliet.

Nr 44. Val av ny ledamot och suppleant i pensionsnämnden i distrikt II.

Sedan pensionsnämnden i Västerås stads pensionsdistrikt II hemställt att ny ledamot måtte utses efter gårdsägaren Karl Ludvig Lundin, som avlidit, har *beredningsutskottet* i skrivelse den 9 februari 1949 föreslagit att stadsfullmäktige ville besluta

att till ledamot i pensionsnämnden i Västerås stads pensionsdistrikt II för tiden intill 1949 års utgång utse nuvarande suppleanten i nämnden posttjänstemannen C. A. Litzén samt

att till ny suppleant i nämnden för tiden intill 1951 års utgång utse metallarbetaren Sven Pettersson, Frihetsvägen 12.

Nr 45. Val av ny ledamot i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 9 februari 1949 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige den 27 januari 1949 beslutat till beredningsutskottet för yttrande och förslag remittera skorstensfejaremästaren C. W. Karlssons avsägelse från uppdraget såsom ledamot av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning, har utskottet med sex röster mot tre avgivna för ingenjören Walter Björklund, beslutat på förslag uppföra fru Ellen Björk, Hyvlargatan 11 D.

På grund härav föreslår beredningsutskottet att stadsfullmäktige ville besluta

att entlediga herr Karlsson från uppdraget samt

att till ny ledamot i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för tiden intill 1950 års utgång utse fru Ellen Björk.

Mot beslutet har reservation anförts av ledamoten i beredningsutskottet fru Kjelldahl, som framhöll att ingenjören Walter Björklund genom sitt yrke och tidigare ledamotskap i styrelsen besutte insikter och erfarenheter rörande yrkesutbildning, som skulle vara av stor betydelse för arbetet inom styrelsen.

Nr 46. Val av ny nämndeman.

Fotografen David Erikson har på grund av sjukdom anhållit om befrielse från uppdraget såsom nämndeman vid rådhusrätten.

Beredningsutskottet föreslår i skrivelse den 9 februari 1949 att stadsfullmäktige ville besluta

att entlediga herr Erikson från uppdraget såsom nämndeman samt

att till ny nämndeman i hans ställe för tiden intill utgången av år 1953 utse ombudsmannen Arthur Lingnäs, Domkyrkoesplanaden 1 B.

Nr 47. Val av ny ledamot i kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 9 februari 1949 anfört följande:

Byggnadsingenjören Oscar Ring har avflyttat från Västerås och har hemställt om befrielse från uppdraget såsom ledamot i kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden.

På grund härav föreslår beredningsutskottet att stadsfullmäktige ville besluta

att entlediga herr Ring från ledamotskapet i kommittén samt

att till ny ledamot efter honom i kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden utse byggnadsingenjören Lennart Wedlund, Skogsvägen 17 A.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 31 mars 1949 Ser. A nr 3

Nr 48. Motion ang. gemensam förvaltning av olika myndigheter underställda fonder.

Vid sammanträde den 31 oktober 1946 remitterade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för yttrande en av fullmäktigeledamoten herr Einar Jonsson ingiven motion med hemställan om utredning av fråga om gemensam förvaltning av olika myndigheter underställda donationsfonder.

Motionen är så lydande:

För närvarande arbetar inom staden ett stort antal styrelser och nämnder, som har hand om utdelning av medel från olika donationsfonder. I vissa fall har donator bestämt att medlen skall förvaltas av viss kommunal nämnd eller styrelse, eller av för fonden särskild vald styrelse. En del av fonderna stå under den borgerliga kommunens och en del under den kyrkliga kommunens förvaltning, medan andra förvaltas av skolmyndigheterna.

Nästan alla fonderna ha till ändamål att hjälpa åldringar och fattiga, eller att lämna bidrag till barns vård och uppfostran. Med hänsyn till det för de flesta fonderna gemensamma ändamålet måste samtliga styrelser vid utdelning av medlen vända sig till samma eller liknande klientel. Av praktiska skäl vore det därför önskvärt med en för samtliga fonder gemensam styrelse. Ur klientelets synpunkt vore det också fördelaktigt att få det hela samlat, att de hjälpsökande finge vända sig till ett ställe med sina ansökningar, i stället för som nu till flera.

Donatorerna ha emellertid ofta lagt hinder i vägen för en sådan gemensam förvaltning genom att i donationsbestämmelserna intaga detaljerade föreskrifter om förvaltningen. I vissa sådana fall torde emellertid Kungl. Maj:ts medverkan kunna vinnas för en ändring av donationsbestämmelserna. I de fall detta icke är möjligt kan säkerligen sådana vägar för samråd mellan de olika förvaltande myndigheterna finnas, att utdelningen av medlen ändå kan ske med samma säkerhet och omsorg, som om en enda myndighet handhaver utdelningen för samtliga stadens donationsfonder.

Under hänvisning till ovanstående hemställer jag

att stadsfullmäktige uppdrager åt Beredningsutskottet att utreda frågan om en gemensam förvaltning av de under olika borgerliga myndigheter underställda fonderna, och

att Beredningsutskottet även får i uppdrag att samråda med styrelserna för de under den kyrkliga kommunen och skolmyndigheterna stående fonderna, för att om möjligt få dessa fonder med i en gemensam förvaltning.

Beredningsutskottet har i yttrande den 9 mars 1949 anfört följande:

Utskottet har funnit det av motionären framförda förslaget om samordning av donationsfondernas förvaltning vara i och för sig tilltalande. Utskottet erinrar härvid om att liknande synpunkter på frågan framförts även från andra håll bl. a. av stadsrevisionen.

Emellertid stöter förslagets genomförande på vissa formella svårigheter. Det förhåller sig nämligen så, att i de fall, där donator i donationsurkunden givit särskilda föreskrifter angående förvaltningen av donationen, dessa föreskrifter äro bindande för staden. Ett frångående av donationsvillkoren kan ske blott för den händelse Kungl. Maj:t efter framställning av staden lämnar samtycke härtill. Ett dylikt samtycke torde lämnas endast i undantagsfall, då alldeles särskilda skäl visats föreligga.

Enligt av beredningsutskottet verkställd utredning uppgår stadens donationer till sammanlagt ett 100-tal. Endast beträffande ett 10-tal fonder saknas i donationsurkunden helt föreskrifter angående donationens förvaltning och sättet för utdelning ur densamma. Blott i dessa fall skulle stadsfullmäktige vara oförhindrade att besluta angående inrättande av ett centralt organ för förvaltning av och utdelning ur fonderna. I övriga fall — det stora flertalet — äro stadsfullmäktige bundna av föreskrifterna i donationsurkunderna.

Det torde sålunda för närvarande icke finnas möjligheter att tillgodose motionens syfte annat än för ett mindre antal donationsfonder.

Sedan motionären erhållit del av förenämnda utredning, har han förklarat, att han icke har något yrkande i ärendet.

Med hänsyn härtill tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att förevarande motion icke skall föranleda någon vidare åtgärd.

Nr 49. Fråga om öppnande av systugor i olika delar av staden.

Vid sammanträde den 21 december 1948 remitterade stadsfullmäktige till drätselkammaren och beredningsutskottet för utlåtanden ett av kommittén för utredning av frågan om öppnande av s. k. systugor i staden avgivet yttrande i ärendet.

Kommitténs yttrande återfinnes i Stfms handlingar nr 28 ser. B/1948.

Drätselkammaren har i anledning härav i skrivelse den 10 februari 1949 anfört följande:

Drätselkammaren delar motionärernas och utredningskommitténs uppfattning att en systugeverksamhet är önskvärd och har sålunda i princip intet att erinra emot att en dylik verksamhet kommer till stånd. Då det gäller att starta en ny verksamhet av vad slag det vara må, visar emellertid all erfarenhet att man bör pröva sig fram innan verksamheten får den omfattning man eventuellt uppställt som mål. Drätselkammaren vill därför förorda att systugeverksamheten till att börja med kommer att äga rum på två ställen i staden, förslagsvis på kyrksalen och vid Furugatan. Kommittén har föreslagit att verksamheten skulle pågå under 44 veckor av året. Enligt drätselkammarens uppfattning bör verksamheten icke pågå längre än c:a 40 veckor per år. Under de tre sommarmånaderna torde det nämligen vara tvivelaktigt om man kan erhålla full verksamhet vid systugorna. Vidare synes det drätselkammaren önskvärt att under försöksverksamheten endast hålla systugorna öppna tre timmar per dag under tre dagar i veckan. Den tid på dagen som i så fall synes

bäst lämpa sig torde vara mellan klockan 14 och 17 eller däromkring. Under förutsättning att stadsfullmäktige godtaga drätselkammarens förslag skulle kostnaderna för två systugor under ett år inklusive anskaffning av symaskiner och övrig utrustning uppgå till c:a 4.500 kronor. Med beräkning att verksamheten kommer att börja omkring 1 april torde för innevarande år sålunda ett anslag om c:a 4.000 kronor vara erforderligt.

Vidkommande kommitténs förslag att ledningen av systugorna skulle anförtros en särskild styrelse bestående av tre personer, får drätselkammaren som sin uppfattning framhålla, att det knappast torde vara behövligt att tillskapa en särskild styrelse för systugorna. Kammaren föreslår i stället att det uppdrages åt hemhjälpsnämnden att fungera som styrelse för systugeverksamheten.

Med hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för inrättande av två systugor inom staden samt för anskaffande av nödig utrustning till stugorna anslå ett belopp av 4.000 kronor,

att beloppet skall täckas av det i årets stat upptagna anslaget till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter, samt

att uppdraga åt hemhjälpsnämnden att handhava ledningen av systugeverksamheten.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 mars 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Utskottet biträder drätselkammarens förslag att man till en början på försök anordnar systugor på endast två ställen i staden, nämligen å kyrksalen och vid Furugatan. Utskottet har ej heller något att erinra mot att verksamheten i början bedrives endast under c:a 40 veckor per år. Emellertid torde den av drätselkammaren föreslagna tiden för öppethållande av systugorna varje dag, tre timmar, vara tillmätt i knappaste laget. Om systugeverksamheten skall bliva till avsett gagn, torde erfordras, att den utsträckes till åtminstone sex timmar per arbetsdag. Det synes även utskottet önskvärt, att systugorna hålla öppet någon tid å kvällarna. Utskottet vill i anledning härav uttala såsom sin uppfattning, att systugorna borde tills vidare hållas öppna endast två dagar i veckan men sex timmar varje dag.

Beredningsutskottet ansluter sig till drätselkammarens förslag att hemhjälpsnämnden skall fungera såsom styrelse för systugeverksamheten.

Utskottets förslag att systugorna skola hållas öppna under sex timmar två dagar i veckan kan måhända föranleda någon mindre justering uppåt av det av drätselkammaren föreslagna anslaget. För att icke förhala ärendets avgörande biträder utskottet emellertid drätselkammarens förslag sådant det avfattats i klämmen till kammarens skrivelse och förutsätter därvid, att hemhjälpsnämnden inom ramen för det beviljade anslaget får ordna verksamheten på det sätt, som kan synas lämpligast.

Under hänvisning härtill tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 50. Instruktion för Västerås stads drätselkontor.

Drätselkammaren har med skrivelse den 3 mars 1949 överlämnat förslag till instruktion för drätselkontoret. Drätselkammarens skrivelse är så lydande:

För närvarande finnas fastställda instruktioner för samtliga under drätselkammaren lydande förvaltningskontor med undantag av drätselkontoret. Oaktat instruktioner numera även finnas för drätselkammarens övriga chefstjänstemän, saknas bestämmelser angående stadskamrerarens tjänsteåligganden.

Drätselkammaren har i anledning härav låtit utarbeta här bifogade förslag till instruktion för Västerås stads drätselkontor. I instruktionen ha även införts bestämmelser som närmare reglera stadskamrerarens tjänsteåligganden.

Förslaget bygger i huvudsak på den praxis, som under årens lopp så småningom utbildats ifråga om drätselkontorets och stadskamrerarens verksamhetsområden. Kammaren anser därför icke erforderligt att närmare kommentera de olika bestämmelserna utan nöjer sig med en hänvisning till förslagets innehåll.

Instruktionsförslaget har följande lydelse:

INSTRUKTION
för Västerås stads drätselkontor.

§ 1.

Drätselkontoret har till uppgift att för drätselkammarens räkning ombesörja stadens och donationsfondernas räkenskapsföring, kassarörelse och medelsförvaltning samt att i övrigt efter drätselkammarens bestämmande handlägga och bereda sådana ärenden, som äro av särskild vikt för stadens ekonomi.

Drätselkontoret skall även ombesörja räkenskapsföring och kassarörelse för den kyrkliga kommunen om så åt kontoret uppdrages.

§ 2.

Chef för drätselkontoret är stadskamreraren.

Vid drätselkontoret äro i övrigt anställda de ordinarie, extra och tillfälliga befattningshavare, vilka erfordras och för vilkas avlönande anslag anvisats.

§ 3.

Det åligger drätselkontoret särskilt

att verkställa utredningar och avgiva yttranden angående stadens låneväsen och penningplaceringar;

att då så påfordras, biträda kommunala förvaltningsorgan med utredningar i ärenden av kameral eller ekonomisk natur;

att från de kommunala förvaltningsorganen insamla uppgifter till utgifts- och inkomststat och sammanställa dessa;

att efter anmodan avgiva yttrande i fråga om sättet för täckande av sådana utgifter, varom förslag under löpande år behandlas av drätselkammaren;

att ombesörja debitering och uppbörd av stadens inkomster, staden tillkommande statsbidrag och övriga medel, som enligt gällande bestämmelser skola av staden uppbäras, övervaka att desamma inflyta i rätt tid samt efter vederbörlig attest och utanordning verkställa av behörigt organ beslutade utbetalningar för staden, allt i den mån dessa göromål icke åligga annan;

att i överensstämmelse med utfärdade föreskrifter föra stadens räkenskaper och upprätta dess bokslut, föra den kamerala statistik, som påfordras av kommunal och statlig myndighet och vaka över anslagsförbrukningen;

att handhava kassa, föra räkenskaper och upprätta redogörelse för stadens donationer och fonder;

att förvara alla räkenskaper och övriga handlingar, som med dem hava sammanhang eller eljest äro under drätselkontorets vård, samt i den omfattning drätselkammaren föreskriver omhänderhava förvaringen och vården av stadens och donationsfondernas värdehandlingar;

att med ledning av från förvaltningsorganen lämnade primäruppgifter handhava utbetalningen av löner och pensioner, verkställa vederbörliga avdrag, föra erforderlig lönestatistik samt lämna de löneuppgifter, som författningsenligt ankomma på arbetsgivare;

att handhava kontroll och redovisning av nöjesskatt; samt

att i övrigt verkställa av drätselkammaren lämnade uppdrag.

§ 4.

Till stadskamrerare må endast antagas den som äger för tjänsten erforderlig utbildning samt visat sig äga god insikt och praktisk erfarenhet i kommunalt finansväsende och kommunal bokföring.

§ 5.

Stadskamreraren är i första hand inför drätselkammaren ansvarig för göromålens behöriga gång på drätselkontoret. Det åligger honom i sådant avseende att leda och fördela arbetet på drätselkontoret, tillse att göromålen utföras med ordning och skyndsamhet samt i enlighet med gällande föreskrifter ävensom att vid kontoret anställda fullgöra sina åligganden.

Det åligger stadskamreraren särskilt

att med uppmärksamhet följa alla frågor, som röra stadens ekonomiska förhållanden, och till drätselkammaren göra de framställningar, som han till främjandet härav och för tillgodoseendet av kravet på ett välordnat budgets- och räkenskapsväsen finner påkallade;

att följa lagstiftningen för det honom berörande verksamhetsområdet samt iakttaga utvecklingen av de svenska städernas budgets- och räkenskapsväsen;

att, i den omfattning drätselkammaren bestämmer, underskriva, dels anvisningar å drätselkammarens och donationsfondernas bankräkningar och postgiroräkningar, dels till Västerås stad, drätselkammaren eller drätselkontoret ställda checker, postväxlar och postanvisningar;

att, i den omfattning drätselkammaren bestämmer, underteckna från kontoret utgående skrivelser med kontrasignation av annan drätselkontorets tjänsteman;

att, i den omfattning drätselkammaren bestämmer, omhänderhava förvaringen av till drätselkammaren överlämnade fordringsbevis och andra värdehandlingar med skyldighet att vidtaga nödiga åtgärder för dessas vidmakthållande;

att deltaga i beredningen av förslag till utgifts- och inkomststat;

att vaka över stadens låneväsen och penningplaceringar samt att följa utvecklingen av den för varje år fastställda utgifts- och inkomststaten, aktgiva på förbrukningen av anvisade anslag samt till stadsdirektören och ansvarigt förvaltningsorgan anmäla, om anvisat anslag överskrides eller befaras bliva överskridet;

att inom föreskriven tid och i anslutning till de avslutade räkenskaperna upprätta och till drätselkammaren överlämna redogörelse för stadens finansiella ställning;
att vaka över efterlevnaden av bestämmelserna för stadens donationer och fonder samt till drätselkammaren göra de framställningar, som kunna föranledas av övervakandet;
att närvara vid drätselkammarens sammanträden; samt
att i övrigt ställa sig till efterrättelse de föreskrifter, som drätselkammaren kan komma att lämna.

§ 6.

Stadskamreraren äger att av alla till kommunalförvaltningen hörande tjänstemän erhålla de upplysningar, varav han för fullgörandet av sina åligganden kan vara i behov.

§ 7.

Vid tillfälligt förfall för stadskamreraren förordnar stadsdirektören ersättare. I övriga fall förordnas ersättare av drätselkammaren.

§ 8.

Drätselkontorets inre organisation beslutas av drätselkammaren efter inhämtande av stadskamrerarens yttrande.

§ 9.

Drätselkontoret skall hållas öppet för allmänheten på tider, som bestämmas av drätselkammaren. Stadskamreraren skall hava särskild mottagningstid.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta
att antaga ovan angivna förslag till instruktion för drätselkontoret.

Beredningsutskottet har i häröver den 9 mars 1949 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens hemställan.

Nr 51. Tilläggsanslag till Västerås Arbetareinstitut för biblioteksverksamheten.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 3 mars 1949 följande:

I en till drätselkammaren inkommen skrivelse har styrelsen för Västerås Arbetareinstitut anhållit om ett tilläggsanslag å 6.000 kronor för bestridande av viss här nedan angiven kostnad för bibliotekets verksamhet.

Arbetareinstitutet, vilket som bekant är huvudman för den biblioteksverksamhet, som bedrives i Sundinska huset, har under en följd av år av staden anvisats bidrag till verksamheten, för vilka bidrag anslag pläga upptagas i budgeten. I årets stat har under rubriken 15 J Stadsbibliotek för denna verksamhet upptagits ett driftsanslag å 60.000 kronor.

Planer föreligga nu å utvidgning av biblioteksverksamheten, bl. a. i form av anordnande av filialer å olika ställen inom staden. Denna utvidgning förutsätter, att man redan nu anställer viss ytterligare personal, som beredes tillfälle att sätta sig in i verksamheten. De medel, som staden enligt vad ovan sagts anvisat i budgeten,

förslå emellertid icke för nu ifrågavarande kostnad. Styrelsen för arbetareinstitutet har i anledning härav hemställt om tilläggsanslag för driften under innevarande år.

Kostnaderna för anställande av ifrågavarande personal från 1 april till årsskiftet kunna beräknas till i runt tal 6.000 kronor.

Drätselkammaren, som icke funnit anledning till erinran mot anslagets beviljande, tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att anvisa Västerås Arbetareinstitut ett tilläggsanslag å 6.000 kronor för år 1949 för institutets biblioteksverksamhet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 52. Anslag för vissa kompletteringar av skyddsrummen i Jakobsbergsskolan.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 3 mars 1949 följande:

I skrivelse den 18 februari 1949 har folkskolestyrelsen hemställt om anslag å 5.000 kronor för vissa kompletteringar av skyddsrummen i Jakobsbergsskolan.

I anledning av framställningen får drätselkammaren anföra följande.

Vid inspektion av skyddsrummen har befunnits, att luftreningsaggregat ej i desamma inmonterats, oaktat detta enligt gällande föreskrifter skall ske samt att diverse intag och ledningar ej blivit utförda. Sammanlagda kostnaderna härför, inklusive inköpspriset å aggregaten, uppgår till omkring 5.000 kronor. Emellertid har det visat sig att aggregaten redan tidigare inköpts av tillgängliga medel. Då priset å aggregaten uppgår till 1.630 kronor, erfordras sålunda nu endast anslag å c:a 3.400 kronor för resterande kostnader. Möjligheter torde föreligga att i viss utsträckning erhålla statsbidrag för dessa kostnader.

Anslaget bör bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för ifrågavarande kompletteringar av skyddsrummen i Jakobsbergsskolan anvisa ett anslag å 3.400 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 53. Anslag för erläggande av anslutningsavgifter till tekniska verken beträffande ledningar till viss staden tillhörig mark m. m.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 mars 1949 anfört följande:

Stadens tekniska verk har till Västerås stad i dess egenskap av ägare av mark överlämnat räkningar å anslutningsavgifter för vatten- och avloppsledningar till olika exploateringsområden.

Anslagen för vatten- och avloppsledningar bruka som bekant täckas av lånemedel till den del, som kan förräntas och amorteras genom inkomsterna av försålt vatten och i övrigt av inflytande anslutningsavgifter. Fastighetsägarna äro nämligen skyldiga att i enlighet med vissa av stadsfullmäktige antagna grunder erlägga avgifter för ledningsanslutningar. Principiellt åvilar givetvis även samma skyldighet staden såsom markägare gent emot tekniska verken.

Förut omförmälda räkningar ha genomgåtts och granskats å stadskansliet. I samråd med tekniska verken har därvid en del justeringar av räkningsbeloppen företagits och en del av tekniska verkens krav ställts på framtiden.

Resultatet av granskningen framgår av bilagda P. M. Enligt denna föreslås, att till tekniska verken skall erläggas ett sammanlagt belopp av kronor 161.836: 67 samt att för erhållande av likformighet inom tomträttsområdet, innefattande mark i kvarteren Orren, Persikan, Klarbäret och Äpplet, till tomträttshavarna skall återbetalas erlagd anslutningsavgift med kronor 6.282: 59 och i stället förhöjda tomträttsavgälder uttagas. Sålunda erfordras anslag med ett sammanlagt belopp av kronor 168.200: —. Härav föreslås att ett belopp av c:a 3.400 kronor skall finansieras ur försäljningsmedelsfonden och återstoden av lånemedel. I övrigt framgår motiveringen för täckningen av promemorian.

Nämnda promemoria är så lydande:

P. M.

betr. räkningar på anslutningsavgift.

Räkn. nr		Lånemedel	Fondmedel
125302	Avser stadens mark inom Gustafsviksområdet, som icke upplåtits eller försålts. Avgifterna bör erläggas av staden och sedermera i samband med exploatering uttagas. Då marken troligen blir upplåten med tomträtt bör finansieringen ske med lånemedel.....	34.931: 25	
125378	Avser stadens mark på Kungsängen. Följande tomter äro sålda eller skola säljas.		
	Gasklockan nr 1 (Fruktcentralen) .... kr. 5.193: 26		
	Gastuben nr 7 (Sundström) ..... kr. 3.797: 71		
	Thulins område ..... kr. 3.143: 56		
	Att betalas av de nya ägarna ..... kr. 12.134: 53		
	Återstoden skall betalas av staden och då marken kommer att upplåtas med tomträtt bör finansieringen ske med lånemedel	58.827: 32	

125376	Stadsplaneändring förestår varför räkningsbeloppet Kr. 38.625: — t. v. ej bör betalas utan balanseras av T. v. Då ny stadsplan fastställts bör staden betala denna och ytterligare ev. kostnader betr. mark öster om Gideonsbergsgatan samt även det kvarter där skolan är belägen. Det föreslås därvid att all denna mark upplåtes med tomträtt och finansieringen sålunda sker med lånemedel.		
125375	Avser kvarteren Kattfoten, Snödroppen, Emaus, Hundlokan och Åkervindan. Staden har med tomträtt upplåtit Kattfoten 1—13 och Snödroppen 2—5 under villkor att tomträttshavarna betala anslutningsavgift. Beloppet för dessa tomter utgår ur räkningen. Snödroppen nr 1 och Emaus nr 1 skola enligt avtal överlåtas till HSB, som sålunda omsider skall betala anslutningsavgift. Beloppen utgå. Betr. Hundlokan och Åkervindan är marken utarrenderad till upplag och anslutning torde knappast komma att ske. I avbidan på tilltänkt stadsplaneändring torde beloppen t. v. böra balanseras av T. v.		
125856	Avser "restkostnad" betr. ovannämnda tomter. Enl. kalkyl har restkostnaden inräknats i det pris på vilket avgäld beräknas för Kattfoten 1—13 och Snödroppen 2—5. Staden skall alltså betala för dessa tomter 14.457,7 m² à 0: 40 = 5.783: 08. Beloppet bör utgå av lånemedel	5.783: 08	
	Återstoden av räkningsbeloppet bör av skäl som ovan anförts utgå ur räkningen.		
125377	Avser mark i Läkaren som skall upplåtas mot tomträtt. Staden bör erlägga beloppet av lånemedel.....	9.586: 21	
125374	D:o	18.184: 65	
125373	Marken upplåten med tomträtt till HSB som enl. kontrakt skall betala anslutningsavgifterna. Beloppet utgår.		
125301	Avser stadens mark i Orren, Persikan, Klarbäret och Äpplet som skall upplåtas med tomträtt. Staden bör betala anslutningsavgift av lånemedel	31.142: 26	
	Inom detta område har staden redan upplåtit två tomter med tomträtt Äpplet 2 och 3 och tomträttshavarna ha betalt anslutningsavgift med Kr. 6.282: 59. För att erhålla likformighet inom tomträttsområdet bör staden återbetala beloppet och uttaga förhöjd tomträttsavgäld	6.282: 59	
125567	Avser mark som av staden skall försäljas. Bör betalas av staden och uttagas vid köpet. Finansieras av försäljningsmedelsfonden		3.381: 90
	Summa	164.737: 36	3.381: 90
		168.119: 26	

varav till T. v. skall erläggas	161.836: 67
och återbetalas till tomträttshavare	6.282: 59
	168.119: 26

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för angivna ändamål anvisa ett anslag å 168.200 kronor,

att av anslaget ett belopp av 3.400 kronor skall täckas av försäljningsmedelsfonden och återstoden med lånemedel samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 164.800 kronor ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 54. Borgen å byggnadskreditiv för nybyggen dels å tomten Karolina nr 1, dels ock å tomterna Hanen nr 1 och Skjutvallen nr 2.

Drätselkammaren har i ett den 3 mars 1949 dagtecknat utlåtande anfört följande:

I skrivelse den 16 februari 1949 har Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Mälarborg hemställt, att staden ville ikläda sig borgensansvar för byggnadskreditiv avseende föreningens påbörjade nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Karolina intill högst 85 % av beräknade byggnadskostnader eller för sammanlagt 510.000 kronor.

Vidare har Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Lindhagen i en samma dag till drätselkammaren avlåten skrivelse hemställt om stadens borgen å byggnadskreditiv för denna förenings planerade nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Hanen och tomten nr 2 i kvarteret Skjutvallen intill ett belopp av högst 85 % av beräknade byggnadskostnader eller för sammanlagt 2.198.000 kronor.

I förra fallet skulle säkerhet för borgen ställas genom överlämnande av inteckningar mellan 150.000 kronor och 660.000 kronor i tomten Karolina nr 1 och i senare fall genom överlämnande av inteckningar från botten och upp till borgensgränsen i tomterna Hanen nr 1 och Skjutvallen nr 2. I båda fallen avses, att borgen skall gälla under högst ett år från den dag, då första kreditivlyftet skett.

Byggnaden å tomten Karolina nr 1 kommer att innehålla tolv bostadsrättslägenheter samt en lägenhet för ungdomsvårdsverksamhet och en butikslokal. De blivande byggnaderna å tomterna Hanen nr 1 och Skjutvallen nr 2 skulle komma att innehålla 99 bostadsrättslägenheter, två butiker samt barnträdgård. Samtliga byggnader beräknas bliva färdiga till årsskiftet 1949—1950.

Å tomten Karolina nr 1 finnes tidigare bebyggelse. En bostadsfastighet, innehållande 18 bostadslägenheter jämte butik, beräknas komma att kvarstå under 15 års tid framåt. Sistnämnda byggnad jämte tomt är taxerad till 225.000 kronor, varav markvärde 55.000 kronor. Den är intecknad för 150.000 kronor. De till säkerhet för

nybyggnadsföretaget erbjudna inteckningarna skulle sålunda komma att ligga omedelbart efter 150.000 kronor. Då tomten Karolina nr 1 redan betalts samt föreningen beräknat tomtkostnaden till 65.000 kronor, utgöra byggnadskostnaderna endast 535.000 kronor. Skäl föreligga därför enligt drätselkammarens mening icke för staden att med frångående av tidigare praxis åtaga sig borgen till högre belopp än 85 % av byggnadskostnaderna, d. v. s. intill högst 455.000 kronor.

Såsom förutsättning för stadens borgensåtagande bör såsom vanligt fordras, att av drätselkammaren godkänd kontrollant anlitas för byggnadsföretaget.

Jämlikt Kungl. Maj:ts beslut den 2 april 1948 har staden erhållit bemyndigande att till ett belopp av högst 4.000.000 kronor teckna borgen å byggnadskreditiv under förutsättning att borgensåtagandet gällde längst till den 1 juli 1950. Härav har tagits i anspråk ett sammanlagt belopp av 2.863.800 kronor motsvarande borgen å byggnadskreditiv för bebyggelsen å CVV-området samt Kommunalanställdas Byggnadsförenings bebyggelse å Emaus-området. Staden kan på grund av nämnda Kungl. Maj:ts beslut icke ikläda sig ytterligare borgen för högre belopp än i runt tal 1.200.000 kronor. Stadsfullmäktige synas därför böra ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd att få teckna borgen för byggnadskreditiv intill ytterligare ett belopp av 4.000.000 kronor och under förutsättning, att borgensåtagandet gäller längst till den 1 juli 1951.

För nu ifrågavarande tvenne borgensåtaganden bör staden i första hand utnyttja det bemyndigande staden erhållit genom Kungl. Maj:ts brev den 2 april 1948, i den mån detsamma icke tagits i anspråk, och därefter det bemyndigande Kungl. Maj:t kan komma meddela staden på grund av förut omnämnda ansökan. I avvaktan å Kungl. Maj:ts beslut kan stadens underställningsfria borgensrätt anlitas.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om medgivande för staden att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för bostadsbyggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor, för varje särskilt byggnadsföretag motsvarande ett belopp av högst 85 % av den av bostadsstyrelsen preliminärt godkända anskaffningskostnaden, mot den säkerhet i inteckningar, staden kan finna betryggande, under villkor att borgensåtagande må gälla längst till den 1 juli 1951,

att bemyndiga kammaren att teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för *dels* Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Mälarborg nybygge å tomten Karolina nr 1 intill ett belopp, motsvarande 85 % av den av bostadsstyrelsen preliminärt godkända byggnadskostnaden, dock högst 455.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar mellan kronor 150.000 och kronor 605.000, *dels* Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Lindhagen nybygge å tomterna Hanen nr 1 och Skjutvallen nr 2 intill ett belopp motsvarande 85 % av nämnda byggnadskostnader, dock högst 2.198.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och uppåt inom samma belopp, i

båda fallen under villkor att borgensåtagandet skall gälla högst under ett år räknat från dagen för det första kreditivlyftet samt att byggnadsföretagen anställa av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden, ävensom

att för tecknande av nu nämnd borgen, i den mån så kan bliva erforderligt, i avbidan å Kungl. Maj:ts beslut, tillfälligt må tagas i anspråk stadens underställningsfria borgensrätt.

Nr 55. Pensionsunderstöd till en renhållningsarbetare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 februari 1949 anfört följande:

Hos löne- och avtalsnämnden har förre renhållningsarbetaren Karl Konrad Morell anhållit om pension eller pensionsunderstöd. Lantegendomsnämnden har den 15 jan. 1949 tillstyrkt framställningen.

Morell är född 1871. Under tiden 15/5 1921—5/10 1922 har han arbetat vid stadens skogar samt under tiden 15/4 1925—31/7 1948 vid renhållningsverket. Anställningen har reglerats enligt kollektivavtal. Bestämmelserna i 1946 års pensionsreglemente äro ej tillämpliga å Morell eftersom han långt före dess tillkomst uppnått pensionsåldern. Ej heller kan bestämmelserna i det tidigare pensionsreglementet för stadens arbetare tillämpas, enär han hade för hög ålder vid anställningen. Med utgångspunkt från anställningen i april 1925 har Morell, räknat fram till maj 1936, då han uppnådde pensionsåldern, en tjänstetid om 11 år. Löne- och avtalsnämnden tillstyrker, att Morell tillerkännes det för fall av ifrågavarande slag sedvanliga pensionsunderstödet å 350 kronor per år.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna förre renhållningsarbetaren Karl Konrad Morell ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor räknat från och med den 1 januari 1949.

Drätselkammaren har i häröver den 3 mars 1949 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 56. Pension till en extra mätningstekniker.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 februari 1949 anfört följande:

Byggnadsnämnden har hos löne- och avtalsnämnden hemställt, att extra befattningshavaren å stadsingenjörskontoret ingenjören Gösta Heijkorn finge tillerkännas pension från och med den 1 april 1949 då han skall avgå ur tjänst.

Ingenjören Heijkorn är född den 13 april 1881 och har tjänstgjort såsom extra mätningstekniker å stadsingenjörskontoret sedan den 1 oktober 1935. Om man räknar tjänstetid från anställningen till den 1 maj 1946, då Heijkorn uppnådde den vanliga

pensionsåldern 65 år, får man en sammanlagd tid om 10 år 7 månader.

Såsom extra befattningshavare är ingenjör Heijkorn icke berättigad till pension enligt stadens pensionsreglemente. En ordinarie mätningstekniker med lika lång tjänstetid som Heijkorn skulle, om han avgått ur tjänst 1946, ha erhållit en pension om i runt tal 1.400 kronor. Med hänsyn till att Heijkorn nått relativt framskriden ålder vid anställningen, i varje fall långt högre ålder än som är vanlig vid tillträde å ordinarie tjänst, samt till att anställningen varit av extra natur, kan löne- och avtalsnämnden, som även beaktat lönesättningen för Heijkorn, icke föreslå högre pensionsbelopp än 800 kronor per år.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna ingenjören Gösta Heijkorn pension med 800 kronor per år från och med den 1 april 1949.

Drätselkammaren har i häröver den 3 mars 1949, med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 57. Anslag för avlönande av extra personal å civilförsvarsbyrån.

Civilförsvarsnämnden har i skrivelse den 12 februari 1949 anfört följande:

För utökning av personalen på civilförsvarsbyrån med ett kvinnligt skrivbiträde och två man för en tid av tre månader ha stadsfullmäktige den 25 november 1948 beviljat ett anslag å 5.000 kronor.

På byrån har med civilförsvarsnämndens bemyndigande anställts den 3 sagda november ett kvinnligt skrivbiträde och i början av påföljande december månad en polisman för uttagning och inskrivning av personal för civilförsvaret samt till följd av skärpta bestämmelser om skyddsrum den 29 november en sakkunnig byggmästare för granskning av ritningar och besiktning av färdigställda skyddsrum.

Emellertid har den pågående uttagningen och inskrivningen av personal utsträckts att omfatta civilförsvarets hela behov. Vid besiktning av skyddsrummen har det visat sig att anläggningarna i stor omfattning icke utförts enligt ritningar och föreskrifter. Angivna arbeten på byrån ha sålunda blivit mera omfattande än som kunnat förutses. Nämnda extra personal behöves därför åtminstone fram till den 1 juli 1949, då enligt ett av Kungl. Civilförsvarsstyrelsen framlagt förslag samtliga civilförsvarsbyråer i riket skola förstatligas.

Till avlönande av ifrågavarande extra personal till den 1 juli 1949 erfordras ytterligare 6.000 kronor.

På grund härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att för avlöning av extra personal på civilförsvarsbyrån till den 1 juli 1949 anslå 6.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 3 mars 1949 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla civilförsvarsnämndens hemställan samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 58. Tillägg till § 1 punkt 6 i pensionsreglementet för stadens befattningshavare och arbetare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 februari 1949 anfört följande:

I stadens nya pensionsreglemente (Stadsfullmäktiges Handlingar 1946 ser. B nr 29), som tillämpas fr.o. m. den 1 januari 1947, uppräknas uti § 1 p. 3 vissa förutsättningar för att å kollektivavtal anställd arbetare skall anses ha fast anställning hos staden och därmed äga pensionsrätt enligt bestämmelserna i reglementet. Det sägs bl. a. att arbetare, som antagits efter år 1929 skall ha erhållit stadigvarande anställning vid högst 40 års ålder. En liknande inskränkning i pensionsrätten fanns även i det tidigare gällande pensionsreglementet för stadens arbetare av år 1930. Maximiåldern var emellertid där satt så lågt som till 35 år. Före 1930 fanns icke något pensionsreglemente utan stadsfullmäktige beslöto om pension från fall till fall. Begränsningen till viss högsta ålder vid anställningen torde väl ha haft sin grund däri att man icke velat binda staden vid en förpliktelse att pensionera dem, som sökte sig till stadens arbeten vid en ålder som låg högre än vad å arbetsmarknaden i allmänhet gällde för fast anställning. Stadens arbetarestam hade enligt vad det upplysts under tiden före tillkomsten av 1930 års reglemente tillförts åtskilliga äldre personer. Med åldersbegränsningen sökte man skapa en garanti för att staden tillfördes ung arbetskraft. Avsikten var, att man inom förvaltningarna ej skulle anställa arbetare, som uppnått den föreskrivna maximiåldern. Ett dylikt beaktande av åldern har emellertid i praktiken icke alltid skett vid nyanställningar. Följden har blivit, att staden för närvarande har ett 30-tal å kollektivavtal anställda, som enligt pensionsreglementets ordalydelse icke äro berättigade till pension, *dels* enär de anställts efter 1929 och *dels* enär de vid anställningen voro mer än 40 år gamla. Då arbetare av denna kategori uppnått pensionsålder och avgått ur tjänst, ha stadsfullmäktige från fall till fall på förslag av löne- och avtalsnämnden brukat tillerkänna vederbörande ett årligt pensionsunderstöd å 350 kronor, ett belopp som valts med tanke på att reglerna i lagen om folkpension icke skola verka reducerande å sådan folkpension, som påverkas av annan inkomst. Det har då rört sig om fall där vederbörande haft mindre än 15 tjänsteår i stadens tjänst. På senare tid har emellertid förekommit fall med över 20 tjänsteår. Eftersom pensionsåldern i allmänhet är 65 år, kan ju de, som anställts kort tid efter det de uppnått den i reglementet stadgade 40-årsgränsen, få ända upp till 24 à 25 tjänsteår. Då reglementet som villkor för full pension föreskriver en tjänstetid om 30 år, har löne- och avtalsnämnden icke ansett sig böra föreslå stadsfullmäktige att utgiva pensionsunderstödet å 350 kronor till arbetare, som visserligen stå utanför reglementet men dock ha en lång tjänstetid som närmar sig 30 år. Ett så lågt belopp vore ej skäligt i förhållande till den långa tjänstetiden. En undersökning rörande hur lång tjänstetid de cirka 30 arbetare kommer att få, som nu stå utanför reglementet, visar att nästan samtliga få mer än 15 år

och åtskilliga 20 år och däröver. Då dessa arbetare stå utanför pensionsreglementet, har nämnden för närvarande icke befogenhet att besluta om pension utan måste från fall till fall ingå till stadsfullmäktige med förslag. Med hänsyn till det relativt stora antal fall det här rör sig om och fördelen för vederbörande av att på förhand kunna veta, att han kommer att få pension samt huru stor pensionen blir, har löne- och avtalsnämnden emellertid velat föreslå ett sådant tillägg till pensionsreglementet, att nämnden själv får befogenhet att besluta om pensionerna.

Nämnden har tänkt sig en viss kombination av bestämmelserna i det gamla och nya pensionsreglementet. Enligt § 10 i 1930 års pensionsreglemente för stadens arbetare, vilket avlöstes av 1946 års reglemente, erfordrades för att arbetare skulle kunna få pension minst 15 tjänsteår. Vid avgång, som orsakats av olycksfall i arbete, fanns ingen dylik begränsning. Om avgången föranletts av sjukdom, erfordrades minst 10 tjänsteår. För samtliga fall fanns dock den inledningsvis berörda begränsningen till en högsta ålder av 35 år vid anställningen såsom villkor för att över huvud taget vara pensionsberättigad. När det här gäller pensioner för en grupp arbetare, som ej äger rätt till pension enligt 1946 års reglemente och ej heller enligt 1930 års reglemente, har löne- och avtalsnämnden tagit upp tanken från 1930 års reglemente att kräva ett visst antal tjänsteår för att pension över huvud taget skall kunna beviljas. Nämnden anser därvidlag, att ett krav å tjänstetid om minst 15 år bör kunna uppställas och att man därmed tagit skälig hänsyn till rättvisa och rimlighet. En arbetare av ifrågavarande kategori med en beräknad tjänstgöringstid av minst 15 år bör enligt vad nämnden nu föreslår kunna tillerkännas pension efter de bestämmelser och med de belopp, som angivas i 1946 års pensionsreglemente, likaså änka och barn efter sådan arbetare. Därav följer att vid avgång ur tjänst i förtid till följd av sjukdom, olycksfall eller dylikt den beräknade tjänstetiden skall utgöra summan av den tid arbetaren tjänstgjort hos staden samt den tid som återstår till pensionsåldern. Vid dödsfall beräknas den tjänstetid som ligger till grund för familjepension på samma sätt. Nedsättning av pensionsbeloppen efter förhållandet mellan förefintligt antal tjänsteår och det för full pension stadgade antalet tjänsteår skall ske enligt reglementet med begränsningen nedåt efter vad nu sagts till 15 år. Helt allmänt kan sägas, att förslaget innebär att dessa från början ej pensionsberättigade arbetare skall i pensionshänseende likställas med de arbetare å vilka reglementet är tillämpligt under förutsättningen att de få en beräknad tjänstetid om minst 15 år. Anslutning till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa skall dock icke ske, utan staden bör själv handhava pensioneringen. Ej heller böra dessa arbetare äga rätt till fribrev enligt § 12 i pensionsreglementet om de skulle sluta anställningen hos staden. Övergångsbestämmelsen avser därför blott egentliga pensionsfall till följd av uppnådd pensionsålder, sjukdom, olycksfall eller, vid familjepension, dödsfall.

Uti fall där minst 15 tjänsteår icke föreligga, avser löne- och avtalsnämnden att liksom hittills efter prövning i varje särskilt fall inkomma till stadsfullmäktige med förslag om pensionsunderstödet å 350 kronor.

Löne- och avtalsnämnden föreslår följande lydelse av övergångsbestämmelsen, som bör få sin plats under § 1 i pensionsreglementet såsom en ny punkt 6:

> "Före den 1 januari 1949 anställd arbetare, som ej är berättigad till pension till följd av begränsningen i § 1 p. 3 till högst 40 års ålder vid anställningen, så ock sådan arbetares änka eller barn må av löne- och avtalsnämnden tillerkännas pension enligt detta reglemente under förutsättning att den beräk-

nade tjänstetiden uppgår till minst 15 år. Fribrev enligt § 12 skall icke utgivas till sådan arbetare."

Löne- och avtalsnämnden anser, att man skulle kunna på den nu angivna vägen undanröja ett uppenbart missförhållande, som på senare tid ofta påtalats, och sålunda kunna utgiva pension i fall där vederbörande haft en relativt lång anställningstid hos staden.

Egentligen skulle övergångsbestämmelsen ha omfattat endast arbetare, som anställts före den 1 januari 1947, då det nya pensionsreglementet trädde i kraft, men med hänsyn till att några arbetare anställts även under åren 1947 och 1948, oaktat de voro mer än 40 år gamla, har löne- och avtalsnämnden ansett, att gränsen bör sättas vid den 1 januari 1949. Till undvikande av att arbetare anställes för framtiden, som på grund av åldersbegränsningen till 40 år icke bli berättigade till pension, har löne- och avtalsnämnden låtit genom en cirkulärskrivelse uppmärksamma förvaltningarna på lydelsen av reglementet.

Då det kan tänkas, att stadsfullmäktige under åren 1947 och 1948 beviljat pensionsunderstödet å 350 kronor i fall där högre belopp skulle utgått med tillämpning av den föreslagna övergångsbestämmelsen, hemställer löne- och avtalsnämnden om bemyndigande att få ändra beloppen till överensstämmelse med övergångsbestämmelsen ifråga.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att såsom punkt 6 till § 1 i 1946 års pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare och arbetare antaga en övergångsbestämmelse med här ovan föreslagen lydelse samt

att bemyndiga löne- och avtalsnämnden att vid översyn av de pensionsunderstöd fullmäktige beviljat under åren 1947 och 1948 vidtaga sådana erforderliga ändringar av beloppen att dessa bringas till överensstämmelse med nu föreslagen övergångsbestämmelse.

Drätselkammaren har i häröver den 3 mars 1949, med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 59. Tillägg till § 11 punkt 4 i pensionsreglementet för stadens befattningshavare och arbetare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 februari 1949 anfört följande:

Enligt § 11 punkt 4 i stadens gällande pensionsreglemente skola pensionsavgifter för tid, då befattningshavare på grund av tjänstledighet eller suspension icke åtnjuter avlöning från staden, helt bekostas av denne själv, försåvitt icke löne- och avtalsnämnden annorlunda bestämmer. På senare tid har förekommit permittering av arbetare inom stadens förvaltningar till följd av brist på arbete. Då de senast anställda skola först permitteras, har man ännu ej behövt permittera arbetare, som varit så länge i stadens tjänst att de blivit anslutna till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa. Det kan emellertid tänkas, att staden på grund av svårigheterna att

erhålla tillstånd att utföra gatu- och ledningsarbeten m. m. kan nödgas permittera även arbetare, som blivit anslutna till SKP. Det blir i så fall aktuellt att taga ställning till spörsmålet om hur man skall förfara med inbetalningen av pensionsavgifter under tid då arbetare är permitterad. Även om avfattningen av den refererade punkt 4 i § 11 skulle ge löne- och avtalsnämnden befogenhet att fatta beslut i frågan, har nämnden dock ansett sig böra draga frågan inför stadsfullmäktige, eftersom den icke avser enstaka personers bortovaro från arbetet utan en hel grupp, som av speciell anledning måste utebli från arbetet. Frågan har sålunda principiell betydelse.

Löne- och avtalsnämnden anser icke, att arbetarna skola åläggas svara för pensionsavgifterna, då deras ekonomi under permittering väl i flertalet fall icke torde kunna bära en sådan belastning. Ej heller kan det vara lämpligt att omedelbart vid permittering anmäla till SKP, att anställningen upphört och därmed avsluta inbetalningen av avgifter. I ett dylikt fall skulle arbetaren erhålla fribrev å sin intjänta pension enligt § 12 i reglementet. Vid permittering avser man ju att återtaga den permitterade arbetaren i tjänst vid en senare tidpunkt då tillgången på arbete så medgiver. Det kan därför vara lämpligt, att staden under viss tid genom inbetalning av avgifter vidmakthåller anslutningen till SKP. Löne- och avtalsnämnden har efter samråd med SKP ingående dryftat detta spörsmål och funnit sig böra föreslå, att staden under en tid av sex månader skall svara för avgifterna. Efter utgången av denna tid skall arbetaren, om han icke återtagits i arbete, erhålla fribrev å intjänt pension. Om arbetaren senare skulle återanställas, kan staden genom att åter anmäla arbetaren till SKP på nytt upptaga avgiftsinbetalningen, därvid man bygger vidare på det fribrev arbetaren fått från den tidigare anställningen. Under sexmånadersperioden kan det inträffa, att arbetaren anmäler, att han ej ämnar återvända till anställning hos staden. I så fall skall anmälan om utträde ur SKP givetvis göras omedelbart och fribrev utgivas. Samma blir förhållandet om arbetaren under sexmånadersperioden erhåller annan anställning eller om det på annat sätt framgår av omständigheterna, att han ej kommer att på nytt inträda i tjänst hos staden om arbetstillfälle skulle yppa sig.

Stadsfullmäktiges beslut i denna fråga bör lämpligen ske i den formen att ett andra stycke fogas till punkt 4 uti § 11 i pensionsreglementet. Tillägget föreslås erhålla följande lydelse:

> "Då arbetare, som är ansluten till SKP, permitteras till följd av arbetsbrist, vidmakthåller staden inbetalningen av pensionsavgifter till den tidpunkt, då arbetaren efter vad som med hänsyn till omständigheterna måste tagas för visst slutat sin anställning, dock högst sex månader från permitteringen. Då avgifter ej längre skola erläggas av staden, erhåller arbetaren fribrev enligt § 12."

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att antaga ett tillägg av ovan föreslagen lydelse såsom ett andra stycke till punkt 4 uti § 11 i 1946 års pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare och arbetare.

Drätselkammaren har i häröver den 3 mars 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Vid tillämpningen av pensionsreglementet har visat sig att åtskilliga tolkningssvårigheter uppstå vid bedömande av arbetarnas pensionsrätt. Dessa svårigheter sammanhänga med den speciella karaktär, som kännetecknar arbetarnas anställningsförhållanden. Särskilt den fråga, som löne- och avtalsnämnden nu bragt på tal, har visat sig vansklig att bedöma. Den föreslagna bestämmelsen fyller därför ett stort behov. Kammaren har icke funnit någon anledning till erinran emot den av nämnden föreslagna avfattningen. Emellertid vill kammaren i detta sammanhang påpeka, att det ofta kan vara förenat med svårigheter att efter en permittering avgöra om vederbörande arbetare faktiskt kvarstår i tjänst eller ej. Det torde för den skull böra ankomma på vederbörande arbetsledning att i nu avsedda fall hålla kontakt med arbetaren och noggrant undersöka huruvida arbetarens anställning kommer att under hela arbetstiden fortfara, samt i förekommande fall göra vederbörlig anmälan till löne- och avtalsnämnden eller avlöningskontoret.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla vad löne- och avtalsnämnden i ärendet föreslagit.

Nr 60. Återbesättande av befattningen som stadskamrer.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 3 mars 1949 följande:

Nuvarande stadskamreraren Oscar Arnstorp avgår på grund av uppnådd pensionsålder från sin befattning med utgången av maj månad 1949, varigenom befattningen som stadskamrer kommer att bliva till ansökan ledig.

På grund härav hemställer kammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 16 mars 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 61. Återbesättande av befattning som brandförman.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 12 mars 1949 anfört följande:

Sedan brandförmannen A. B. Junggren den 31 innevarande månad avgår med pension, får brandstyrelsen anhålla om tillstånd att med ordinarie innehavare återbesätta den sålunda ledigblivna brandförmansbefattningen.

Då tjänsten är behövlig och finnes intagen i för staden gällande brandordning får brandstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att en ledig brandförmansbefattning vid härvarande brandkår får återbesättas från den 1 instundande april.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 16 mars 1949 tillstyrkt bifall till brandstyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 17 mars 1949 avgivet utlåtande likaledes tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla brandstyrelsens hemställan.

Nr 62. Återbesättande av befattning som schaktmästare vid vattenverket.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 22 februari 1949 anfört följande:

Schaktmästaren vid vattenverket Arnold Hallin har anhållit om entledigande från sin befattning från och med den 31 mars 1949.

Med anledning härav får styrelsen för tekniska verken hemställa om bemyndigande att återbesätta ifrågavarande befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 mars 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren tillstyrker i skrivelse den 17 mars 1949 stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 63. Anslag till pensionsnämnderna för vikarie åt kuratorn samt för tillfälliga biträden.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 17 mars 1949 följande:

I skrivelse till drätselkammaren den 8 mars 1949 ha pensionsnämnderna hemställt om ett extra anslag för vikarier åt kuratorn hos pensionsnämnderna under dennes tjänstledighet och för tillfälliga biträden med ett belopp av 2.000 kronor.

Kuratorn, som varit tjänstledig intill den 15 mars 1949, har begärt avsked från tjänsten vid tiden för ledighetens utgång. Pensionsnämnderna ha en sådan arbetsbalans, att man på senaste tiden nödgats anlita extra arbetskraft. Även i fortsättningen, intill dess ifrågasatt ny organisation blivit genomförd, måste man enligt vad pensionsnämnderna uppgivit räkna med anställande av dylik arbetskraft.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att anvisa stadens pensionsnämnder ett extra anslag å 2.000 kronor för vikarie åt kuratorn samt för tillfälliga biträden ävensom

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 64. Fråga om pensionstillägg till en förutvarande brandmästare.

Brandstyrelsen har i skrivelse den 12 januari 1949 anfört följande:

Brandstyrelsen får härmed anhålla, att brandmästaren Ernst Johansson, vilken den 1 november 1948 avgått med pension även måtte tillerkännas pension å det till honom under en lång följd av år utbetalta arvodet för förmanskap vid brandkårens verkstad.

Johansson, som varit anställd vid härvarande brandkår sedan april månad 1917, har under hela sin anställningstid uppburit särskilt arvode såsom verkstadsförman, vilket arvode under de första åren utgått med 500 kronor samt därefter med 250 kronor per år. Då arvodet utgjort ersättning för visst merarbete i samband med handhavande av verkstadens skötsel finner brandstyrelsen det skäligt, att pension skall utgå å detta arvode enligt samma grunder som för den ordinarie lönen.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 november 1948 tillerkänna brandmästaren Ernst Johansson pension även å det arvode han under sin tjänstetid uppburit såsom verkstadsförman.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 februari 1949 avgivet utlåtande andragit följande:

Löne- och avtalsnämnden beslöt den 15 november 1948 tillerkänna brandmästare Johansson en årlig pension å 4.000 kronor räknat från och med den 1 november 1948 i enlighet med pensionsreglementets föreskrifter. Beträffande personliga lönetillägg av ifrågavarande slag stadgas uti § 6 punkt 1 i pensionsreglementet, att stadsfullmäktige skall avgöra om sådant tillägg skall vara pensionsgrundande. Löne- och avtalsnämnden tillstyrker bifall till brandstyrelsens framställning med hänsyn till den långa tid under vilken arvodet utgått, av principiella skäl dock icke utan en viss tvekan eftersom nämnden anser personliga lönetillägg vara icke önskvärda företeelser inom stadens lönesystem. Nämnden förutsätter, att brandstyrelsen icke kommer att låta arvodet bestå för framtiden.

Pension utgår enligt reglementet med 60 procent av pensionsunderlaget. Om man utgår från det belopp om 250 kronor, som arvodet utgått med under de senare åren, utgör 60 procent därav 150 kronor. Då dyrtidstillägg icke utgått å arvodet, bör sådant tillägg ej heller utgå å pensionstillägget.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna förre brandmästaren Ernst Johansson ett pensionstillägg räknat från och med den 1 november 1948 å 150 kronor per år utan rätt till dyrtidstillägg därå.

Drätselkammaren har i häröver den 17 mars 1949 avgivet yttrande anfört:

Såvitt drätselkammaren har sig bekant, ha under de senare åren endast förekommit två fall, där en befattningshavare fått tillgodonjuta pension å ett arvode, som utgått utöver hans reglerade lön. I båda dessa fall, doktor Idar och gasmästare Widén, utgick arvodet för ett arbete, vilket befattningshavaren icke kunde anses skyldig att utan löneregler åtaga sig, ehuru det extra uppdraget så att säga låg i linje med befattningshavarens ordinarie arbetsuppgifter. Vid dessa ärendens handläggning i stads-

fullmäktige och i de beredande instanserna restes från olika håll principiella betänkligheter. I förevarande fall har arvode utgått för en syssla, som enligt drätselkammarens uppfattning är av den beskaffenheten att den bort ingå i de med tjänsten förenade åliggandena. Efter vad kammaren har sig bekant utgår numera ej heller särskilt arvode till verkstadsförmannen. Under sådana förhållanden har kammaren ansett, att brandstyrelsens framställning icke bör föranleda någon åtgärd.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att avslå brandstyrelsens framställning.

Nr 65. Anslag för vissa markundersökningar för djuphamnsområdet, hammarbyområdet och delar av Johannisberg.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 mars 1949 anfört följande:

I 1949 års stat finnes upptaget ett reservationsanslag å 10.000 kronor till täckande av kostnader i samband med uppgörande av generalplan för staden. För samma ändamål har av tidigare härför beviljade anslag reserverats ytterligare ett belopp av c:a 15.000 kronor.

Byggnadsnämnden har den 20 oktober 1947 bemyndigat stadsarkitektkontoret att av då tillgängliga medel av generalplaneanslaget disponera ett belopp om 10.000 kronor "för markundersökningar inom områden, som — i samråd med övriga kontor — inom den närmaste tiden kunna komma att fixeras som aktuella".

Under slutet av år 1947 igångsattes på grund härav vissa markundersökningar för djuphamnsområdet, hammarbyområdet och delar av Johannisberg.

Kostnaderna härför, vilka av naturliga skäl varit svåra att fixera på förhand, ha uppgått till ett sammanlagt belopp av 17.965 kronor. Resultatet av dessa undersökningar, vilka utförts tämligen detaljerat, ha visat sig vara direkt användbart för detaljplaneringen och exploateringen av respektive områden.

Enligt vunnen erfarenhet har det visat sig att man för generalplanearbetet kan begagna sig av en mera förenklad form av markundersökning av större områden, varefter mera detaljerade prov kunna begränsas till speciella områden. Kostnaderna för denna planering i stort synas i första hand böra utgå av i staten upptagna anslag för generalplanen. Avsikten är att under detta år för vissa större områden låta företaga undersökningar i den omfattning, som erfordras för generalplanearbetet. En förutsättning för att detta skall kunna ske i önskad utsträckning är att kostnaderna för undersökningarna av djuphamnsområdet, hammarbyområdet och delar av Johannisberg icke komma att belasta anslaget för generalplanearbetet utan att medel för nu nämnda undersökningar anvisas i särskild ordning.

Byggnadsnämnden har i anledning härav hemställt att särskilt anslag måtte beviljas å kronor 17.965 för förut angivet ändamål.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för ovan omförmälda undersökningar beträffande djuphamnsområdet, hammarby-

området och delar av Johannisberg anvisa ett anslag å 17.965 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 66. Tilläggsanslag för flyttning av magasin vid hamnen.

Fastighetskontoret har i skrivelse den 14 mars 1949 till drätselkammaren anfört följande:

I 1948 års stat fanns under titeln hyresfastigheter ett anslag för flyttning av magasin å 14.000 kronor (7E5—414). Med Asea hade överenskommelse träffats, att staden skulle bidraga till kostnaderna för flyttning av tre av Hakonbolaget och Rudhe & Co. disponerade magasin, vilka voro belägna å gatumark å Hamnplan och vilkas bortflyttning var nödvändig för att Asea skulle kunna påbörja sina nybyggnader i kvarteret Sigurd. Utöver de tre magasinen hade Asea ett å den egna marken beläget magasin, som ävenså måste flyttas. Överenskommelsen mellan staden och Asea innebar, att staden skulle bidraga med en fjärdedel av kostnaderna för flyttning av samtliga magasin, men skulle såsom kompensation härför utan vederlag erhålla den av Asea ägda magasinsbyggnaden. Denna är nu uppställd å Kungsängsgatan och uthyrd till Rudhe & Co. mot en årlig hyra av 2.000 kronor.

Flyttningskostnaderna voro svåra att i förväg beräkna, då det här rörde sig om ett så speciellt slag av arbete, vars omfattning icke kunde förutses. Sedan räkning numera inkommit från Asea, visar det sig, att stadens andel uppgår till 19.723: 45 kronor. Till detta belopp kommer dessutom kostnader för elektriska installationer samt installation av telfer m. m. i det av staden förvärvade magasinet å 3.100 kronor, varför totalkostnaderna utgöra 22.823: 45 kronor. Fastighetskontoret får härför hemställa

att drätselkammaren ingår till stadsfullmäktige med begäran om ett tilläggsanslag å 8.800 kronor för flyttning av magasin vid hamnen.

Drätselkammaren har i yttrande den 17 mars 1949 med överlämnande av fastighetskontorets skrivelse, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett tilläggsanslag å 8.800 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 67. Fråga om ändring av gastaxan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 22 februari 1949 anfört följande:

För två år sedan fastställde stadsfullmäktige en gastaxa att tillämpas fr. o. m. första avläsningen 1947. Taxan baserades på då rådande kolpriser och prisläget i övrigt och man väntade då ej att några ytterligare prisstegringar skulle inträda i sådan omfattning att de fastställda priserna ej skulle motsvara tillverkningskostnaderna. Emel-

lertid ha avsevärda prisförhöjningar inträtt, särskilt på kol, varför under år 1948 tillverkningspriset på gas blivit avsevärt högre än vad man haft anledning förutsätta. Detta har medfört att gasverkets driftresultat visar underskott för år 1948. En annan följd av prisstegringarna har blivit, att gasen nu ställer sig billig jämförd med andra bränslen även för rena uppvärmningsändamål. Efterfrågan på gas har därför blivit betydligt större än vad gasverket har möjlighet att tillgodose. Gasverket är därför nödsakat avvisa större abonnenter på gas, eller närmast dem som skulle komma att debiteras efter taxans zon 4. Det föreligger stor svårighet att på ett rättvist sätt sovra ansökningarna om inköp av gas. Vissa användningsändamål, särskilt sådana som avse utnyttjande av gasen för industriella värmeprocesser, torde böra ges företräde framför t. ex. uppvärmning av fastigheter där fasta bränslen lättare kunna användas. Inskränkningen i oljetillförseln har även ökat efterfrågan på gas. Trots den inträdda situationen anser styrelsen det icke lämpligt eller önskvärt att vidtaga en generell höjning av gastaxan. Beträffande taxans zon 4 synes det dock nödvändigt att en klausul tillfogas, som ger möjlighet att uttaga tilläggsavgift vid ytterligare prisstegringar eller ogynnsamt förhållande mellan kol- och kokspriser, som förhindrar den ytterligare efterfrågan som i sådant fall kan väntas uppkomma och som icke kan tillgodoses vid gasverkets produktionsanläggningar. Tilläggsklausulen framgår av nedanstående förslag till gastaxa, som i övrigt bibehålles oförändrad.

"Förslag till gastaxa.

	Grundavg. kr. per år och mätare	Förbrukningsavg. öre per m³	Tillämplig vid förbrukning av
Zon 1	3	20	0— 740 m³
„ 2	40	15	741—2000 „
„ 3	100	12	2001—4666 „
„ 4	240	9	4667— „

Till förbrukningsavgiften 9 öre/m³ i zon 4 kan tilläggsavgift utgå enligt följande bestämmelser.

A) Därest under ett kalenderår medelvärdet av socialstyrelsens levnadskostnadsindex överstiger 260, utgår för året en tilläggsavgift av 0,4 % för varje hel enhet, varmed nämnda medelvärde överstiger 260.

B) Därest under kalenderåret medelvärdet av prisen i kronor per metriskt ton kokskol överstiger sju tiondelar av medelvärdet av prisen i kronor per metriskt ton värmeledningskoks, prisen räknade cif svensk ostkusthamn enligt kommerskollegii kommersiella meddelanden, utgår en tilläggsavgift av 0,3 öre per m³ för varje hel krona, varmed nämnda medelvärde av kolprisen överstiger sju tiondelar av motsvarande medelvärde av koksprisen.

Tilläggsavgifterna uttagas för hela året i samband med debitering av avgifterna vid årets sista avläsning.

Debiteringen för årets tre första kvartal sker efter en med hänsyn till abonnentens önskan eller föregående årsförbrukning vald zon och regleras vid fjärde kvartalet i överensstämmelse med den zon, som räknat efter sammanlagda årsförbrukningen ställer sig gynnsammast för abonnenten.

Om samma abonnent uttager gas efter flera mätare skall efter tekniska verkens prövning förbrukningsavgift utgå efter sammanlagda förbrukningen på de olika

mätarna. Grundavgiften för de olika mätarna bestämmes därvid med hänsyn till förbrukningen på resp. mätare, dock skall grundavgiften för mätare med den största förbrukningen utgå med minst det belopp, som skulle blivit fallet, om sammanlagda förbrukningen uttagits över denna mätare."

Den nya klausulen kommer endast att beröra ett ringa fåtal av gasverkets abonnenter, vilka praktiskt taget alla tillkommit under år 1948. Även för dessa kommer med nu rådande förhållanden ej något tillägg att utgå, då kolpriset vid årsskiftet blivit sänkt.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga förestående förslag till gastaxa att gälla från och med avläsningen för 1949 års första kvartal.

Drätselkammaren har i häröver den 17 mars 1949 avgivet yttrande, med instämmande i vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag.

Nr 68. Anslag för förstärkning av överföringslinjen från kraftverket till Hässlö samt för transformatorstation i kvarteret Åkervindan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 22 februari 1949 anfört följande:

Till följd av det genom utbyggnad av vattenverket vid Hässlö ökade kraftbehovet erfordras en förstärkning av överföringslinjen från kraftverket till Hässlö. Kostnaden härför beräknas till 15.000 kronor.

Inom nybyggnadsområdet vid Emaus är för områdets elförsörjning för närvarande uppställd en provisorisk transformatorkiosk, som skall utbytas mot en permanent station för effekt av 2×500 kVA. Utrymme för stationen har reserverats i nybygge i kvarteret Åkervindan. Kostnaden för stationen inklusive instrumentering beräknas stiga till 23.500 kronor.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för förstärkning av överföringslinjen till Hässlö anslå 15.000 kronor och för en stadigvarande transformatorstation i kvarteret Åkervindan 23.500 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 17 mars 1949 avgivet utlåtande, med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens hemställan samt

att bemyndiga drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av nämnda utgifter ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 69. Anslag för utredning av frågan om fjärrvärmedistribution.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 22 februari 1949 anfört följande:

Tekniska verken avse att utreda möjligheten av fjärrvärmedistribution i Västerås. Därvid har främst beaktats den värmeenergi, som utvecklas vid statens ångkraftverk. Genom att utnyttja denna värmeproduktion bör värmebehovet för stora delar av staden kunna tillgodoses med avsevärd inbesparing av bränsle. Kungl. Vattenfallsstyrelsen är positivt inställd till saken.

För erhållande av underlag för överläggningar med vattenfallsstyrelsen om inköp av värme från ångkraftverket behöves beräkning av värmebehovet för områdena öster om Hållgatan, detaljutredning och kostnadsberäkning för distribution av värme till de områden, som ligga lämpligast till härför eller huvudsakligen stadsdelarna mellan Kopparbergsvägen—Bomansgatan—Vegagatan å ena och Malmabergsgatan å andra sidan, ävensom medelbelastningsdiagram, varaktighetsdiagram och temperaturdiagram för cirkulationsvatten vid såväl dag- som nattdrift.

Enligt införskaffat anbud kommer en sådan utredning att draga en kostnad av c:a 20.000 kronor, inkl. ersättning för resekostnader och traktamenten för undersökningar på platsen.

I anledning härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för verkställande av angiven utredning anslå 20.000 kronor.

Drätselkammaren har i skrivelse den 17 mars 1949 under uttalande, att kammaren finner den föreslagna utredningen välbetänkt och icke har något att erinra emot det begärda anslaget, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av uttaxerade medel i nästa års stat.

Nr 70. Fråga om ändring i drätselkammarreglementet. (Konf. stfms handl. nr 42 ser. A/1949).

Vid sammanträde den 24 februari 1949 återremitterade stadsfullmäktige till drätselkammaren ett av kammaren framlagt förslag till ändring av § 5 första stycket i drätselkammarreglementet samt tillägg till övergångsbestämmelserna i samma reglemente.

Drätselkammaren har i anledning av återremissen i ett den 17 mars 1949 avgivet yttrande anfört följande:

En utökning av antalet suppleanter i drätselkammaren på sätt beredningsutskottet föreslagit skulle enligt kammarens förmenande medföra den olägenheten, att arbetet inom drätselkammaren bleve onödigt tungrott. Då suppleanterna ju kallas till kammarens sammanträden och oftast tämligen mangrant infinna sig, skulle antalet vid

sammanträdena närvarande personer, under förutsättning av fulltalig uppslutning, uppgå till 17, vartill komma 5 à 6 tjänstemän. Med hänsyn till lokalförhållandena skulle svårigheterna att bereda alla i sammanträdet deltagande förtroendemän och tjänstemän plats ytterligare ökas. Kammaren har för sin del icke kunnat finna, att den nuvarande organisationen med fem suppleanter medfört några olägenheter. I den mån kammarens sammansättning med avseende å suppleanterna icke anses rätt återspegla den politiska ställningen i stadsfullmäktige, finnas möjligheter att justera detta förhållande vid nästa drätselkammarval, som skall ske redan i höst.

På grund av vad sålunda anförts anser drätselkammaren, att någon utökning av antalet suppleanter icke bör ske.

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag angående ändring av § 5 första stycket i kammarens reglemente samt tillägg till övergångsbestämmelserna i samma reglemente,

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa beslutet länsstyrelsen för prövning och fastställelse samt

att beredningsutskottets förslag angående utökning av antalet suppleanter i drätselkammaren icke skall föranleda någon stadsfullmäktiges åtgärd.

Emot drätselkammarens förslag i vad avser frågan om utökning av antalet suppleanter i drätselkammaren har reservation anförts av herr Jonsson, som på denna punkt anslutit sig till beredningsutskottets förslag.

Nr 71. Anslag för framdragande av delar av Långmårtensgatan och Gideonsbergsgatan m. m.

Drätselkammaren har i skrivelse den 17 mars 1949 anfört följande:

För den nu pågående bebyggelsen inom Aseas område vid Humlegatan och Långmårtensgatan finnes ingen iordningställd utfartsgata. Den nu befintliga tillfarten till området och de av staden upplåtna förrådstomterna vid Emaus gård ingår delvis i den mark, som Asea förvärvat till isolationsfabriken. Tillfartsvägen kommer emellertid att avspärras, sedan Asea nu begärt och erhållit tillstånd att för viss anläggning inhägna sitt område. Visserligen kommer en provisorisk omläggning av tillfartsvägen att ske genom Aseas försorg men denna är icke i längden tillfyllest för hela detta bebyggelseområde, vilket omfattar såväl färdiga bostadshus och upplagstomter som påbörjade byggnadsföretag.

I anledning härav har det blivit nödvändigt att omedelbart igångsätta utbyggnaden av södra delen av Gideonsbergsgatan och västra delen av Långmårtensgatan så att dessa kunna bliva färdiga under sommaren. Byggnadstillstånd har beviljats och arbetet har så förberetts i övrigt, att det nu omedelbart kan påbörjas.

Kostnaderna för dessa arbeten ha beräknats till sammanlagt 180.000 kronor, varav 70.000 kronor för Gideonsbergsgatan, 70.000 kronor för Långmårtensgatan och 20.000

kronor för vissa arbeten avseende kantstensbeläggning av redan i första etapp utlagd del av Gideonsbergsgatan mellan Smalbäcksgatan och Aspvretsgatan. Resterande 20.000 kronor avser kostnad för erforderlig bro över Emausbäcken.

Kostnaden för arbetena böra täckas av i årets stat upptaget anslag för nyanläggning av gator och vägar (8 B 1 811).

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för utförande av ovannämnda gatuarbeten anvisa anslag å tillhopa 180.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget anslag för nyanläggningar av gator och vägar (8 B 1 811).

Nr 72. Antagande av nya villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten samt anslutningar till desamma.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 22 februari 1949 anfört följande:

Den 20 december 1916 antogo stadsfullmäktige villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar och anslutningar till desamma. Ändringar av mindre väsentlig art ha gjorts den 29 juni 1922, den 27 maj och 28 juni 1926, den 26 april 1934 och den 27 mars 1947. De senaste ändringarna ha gällt Jakobsbergs- och Skiljeboområdena, för vilka särskilda villkor och bestämmelser utfärdats för uttagande av något höjda avgifter på grund av att arbetena till följd av markförhållandena blivit dyrare än genomsnittligt på andra håll i staden.

Under den långa tid, som förflutit efter bestämmelsernas tillkomst har penningvärdet undergått stora förändringar. Under de senaste tio åren har det blivit uppenbart, att de fastställda avgifterna icke ens tillnärmelsevis täcka den del av kostnaden för ledningarna, som från början avsetts. I början av 1940-talet utarbetades förslag till ändring och höjning av avgifterna för vatten- och avloppsledningar, men fick förfalla, då frågan beträffande avloppsledningar komplicerades av omständlig procedur och ny lagstiftning på området var under beredning. I stället ha stadsfullmäktige från fall till fall beslutat uttaga tilläggsavgifter (restkostnad), då avgifterna visat sig vara uppenbart låga. Ett sådant förfarande medför emellertid en ojämn och orättvis fördelning av kostnaderna på de olika tomter, som anslutas till ledningsnätet.

De nuvarande avgifternas storlek ha baserats på tomtarealen. En sådan beräkningsgrund kan ge ett något så när riktigt resultat, om bebyggelsen är likartad inom de områden där ledningarna utföras. Men så är emellertid ej fallet. Särskilt på senare tid har bebyggelsen fått en allt mera växlande karaktär. Tomtarealen har därför blivit en synnerligen orättvis fördelningsgrund. En omarbetning av bestämmelserna är därför ytterst angelägen.

Byggnadslagen den 30 juni 1947, som trädde i kraft den 1 januari 1948, saknar i likhet med sina föregångare stadganden om bidrag för vattenledning. Utformningen av grunderna för uttagande av sådant bidrag kan ske slutgiltigt genom beslut av stadsfullmäktige. Däremot reglerar byggnadslagen rätten att av tomtägare inom stadsplane-

lagt område uttaga bidrag till kostnad för avloppsledning, omfattande icke blott ledningar i gata framför tomten utan även huvudavloppsledningar och större samlingsledningar samt ev. erforderliga pumpanläggningar och reningsverk. Stadsfullmäktige ha att för staden i dess helhet eller för viss del därav meddela närmare bestämmelser om tomtägares skyldighet att bidraga till kostnad för byggande av gata och avloppsledning, men bestämmelserna skola underställas Kungl. Maj:ts prövning. I bestämmelserna skola angivas grunderna för beräkning av den kostnad, som skall påföras tomtägarna och för kostnadens fördelning mellan dem samt tid och ordning för ersättningens erläggande. Därvid är, ifråga om avloppsledning, att iakttaga, att tomtägare ej må belastas med större andel av kostnaden än som kan anses belöpa på avloppet från tomten, jämfört med annat avlopp för vilket ledningen är avsedd. Hänsyn skall tagas till avloppsvattnets mängd och beskaffenhet samt övriga på kostnaden inverkande omständigheter. Alternativt kan för bestämmande av bidraget läggas en på tidigare erfarenhet grundad beräkning av vad sådan ledning under likartade förhållanden betingar i anläggning. Normalförslag till gatubyggnadskostnadsbestämmelser, avsedda att tjäna som norm för de bestämmelser städerna skola antaga, har ännu ej fastställts av Kungl. Maj:t. Emellertid anser styrelsen hinder icke föreligga att uttaga ledningsavgifter enligt de grunder, lagen avser, från den tidpunkt frågan om ändringarna väckts hos stadsfullmäktige.

Bestämmelsernas utformning utvisar, att förutvarande beräkningsgrund för anslutningsavgifterna (kostnadsbidragen) icke längre kan tillämpas. Tomtarealen utgör en antagbar fördelningsgrund för kostnaden för ledningar, som avleda regn- och grundvatten men ej för ledningar, avsedda att bortleda spillvatten. Mängden av spillvatten åter är i fråga om bostadsfastigheter och fastigheter av liknande karaktär beroende av invånarantalet i fastigheterna. En lämplig grund för fördelning av bidragen till kostnaden för avloppsledningar har fastigheternas våningsyta ansetts utgöra. Numera utföras avloppsledningarna nästan undantagslöst enligt det s. k. separata systemet d. v. s. skilda ledningar för regnvatten och spillvatten. Ett särskiljande av kostnaderna kan därför ske med lätthet. Vad ovan sagts om spillvatten gäller även fördelning av kostnaderna för vattenledning. Också här bör våningsytan utgöra skälig beräkningsgrund.

På angivna grunder har en av styrelsen tillsatt kommitté utarbetat förslag till bestämmelser angående bidrag till kostnad för avloppsledningar. En av drätselkammaren utsedd kommitté har uppgjort förslag till bestämmelser om bidrag till kostnad för anläggande av gata. Bägge förslagen ha sammanförts till "Förslag till gatubyggnadskostnadsbestämmelser för Västerås stad" (Bilaga 1). Bestämmelserna innehålla de allmänna grunderna för tomtägarnas bidragsskyldighet och äro avsedda att kompletteras med en taxa efter vilken bidragen skola utgå. Taxan, som fastställes av stadsfullmäktige, kan men behöver ej underställas Kungl. Maj:ts prövning. En sådan procedur medför enligt styrelsens mening en omständlig omgång och bör undvikas för att tillförsäkra stadsfullmäktige möjlighet att smidigt och snabbt anpassa taxan efter växlande förhållanden. Taxan har benämnts villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten och anslutningar till desamma (Bilaga 2).

Till grund för beräkning av avgifternas (bidragens) storlek har lagts den verkliga kostnad, av staden utförda ledningar dragit. Hela staden har därvid betraktats såsom ett avloppsområde. Detta motiveras av rådande, i huvudsak likartade avrinnings- och markförhållanden. Visserligen finnas vissa mindre områden inom staden, där ledning-

kostnaderna kunna antagas bli avsevärt högre än normalt, men dessa områden äro av så ringa utsträckning, att man ej ansett det rimligt att beakta dem vid fastställande av en generell taxa. Bestämmelserna ha emellertid utformats så, att möjlighet lämnats öppen för stadsfullmäktige att i förekommande fall fastställa avvikande avgifter för områden, där kostnaderna motivera sådant. Liknande möjlighet har lämnats även beträffande industrier eller anläggningar med avloppsvatten av sådan karaktär, att kostnaderna för vattnets bortförande och renande avsevärt avviker från det normala.

För beräkning av avgifternas storlek har en sammanställning gjorts över de ledningsarbeten, som utförts under 5-årsperioden 1943—1947. Hittills har staden i viss utsträckning bidragit till kostnaderna efter grunder, som angivas i de äldre bestämmelserna. Någon ändring härutinnan föreslås ej. Det innebär, att staden svarar för i runt tal 30 % och tomtägarna för 70 % av kostnaderna. Tomtägarnas bidrag till ledningskostnaderna är sålunda betydligt lägre än det maximibidrag staden med stöd av lag kan uttaga. I beräkningen har medtagits sådana anläggningar, där kostnaderna varit av vad som kan anses normal storlek, d. v. s. praktiskt taget alla större anläggningar. Sammanlagda kostnaden för de anläggningar, som beaktats i kalkylerna, är c:a 1,75 miljoner kronor.

Det är styrelsens avsikt, att taxan skall överses årligen, varvid till stöd för bedömningen skall läggas kostnaden för anläggningar under de senast förflutna fem åren. På detta sätt kan taxan något så när anpassas efter större förändringar i penningvärdet.

Då gällande beräkningsgrunder för anslutningsavgifter numera ge ett synnerligen otillfredsställande resultat, anser styrelsen det angeläget, att de nya bestämmelserna komma i tillämpning så snart som möjligt. Taxan bör enligt styrelsens mening fastställas att gälla från och med år 1949. Detta gäller främst avgifterna för vattenledning. Frågan om avgifterna för avloppsledningar sammanhänger visserligen med gatubyggnadskostnadsbestämmelserna, vilkas fastställande bör anstå tills normalförslaget godkänts. Men detta utesluter icke en provisorisk tillämpning av taxebestämmelserna, i synnerhet som anledning icke finnes förutsätta, att eventuella ändringar i gatubyggnadskostnadsbestämmelserna bli av beskaffenhet att medföra ändringar i taxan.

Beträffande anslutningsavgifter för gas- och elledningar avser styrelsen att senare inkomma med förslag till nya beräkningsgrunder, men denna fråga har ej samma aktuella karaktär. Styrelsen föreslår därför att de gamla villkoren och bestämmelserna tills vidare skola gälla för gas- och elledningar.

Styrelsens förslag är så lydande:

Villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten och anslutningar till desamma utfärdade i vad de avse avloppsledningar med stöd av gatubyggnadskostnadsbestämmelser antagna av stadsfullmäktige den / 194 och fastställda av Kungl. Maj:t den / 194 .

Såframt ej författningsenligt annorlunda stadgats skola följande bestämmelser gälla:

1. Stadens ledningar, inklusive serviser till tomtgräns för vatten, spillvatten och regnvatten utdragas till och inom bebyggda eller för bebyggande avsedda områden, i den mån stadsfullmäktige pröva sådana anläggningar behövliga och anslå erforderliga medel till gäldande av stadens andel i kostnaderna för desamma, varvid i första hand stadens egna områden böra tillgodoses.
2. Vid prövning av dylika frågor skola i övrigt såsom regel följande huvudgrunder beaktas:

a) Ledningarna framdragas successivt från stadens centrum och utåt.
b) Stadsplan eller avstyckningsplan för det område, som är i fråga, skall vara uppgjord eller godkänd av stadens vederbörande myndigheter.
c) Anmälningar om anslutning till de ifrågasatta ledningarna skola hava skett eller inom närmaste framtiden kunna påräknas i så stor utsträckning, att stadens anläggningskostnad för ledningarna kan genom förbrukningsavgifterna från de anslutna abonnenterna förräntas och amorteras.
d) Ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten skola utdragas samtidigt och anslutningsavgift skall även erläggas samtidigt för samtliga ledningsslag. Undantag härifrån må dock i särskilt fall kunna ske efter prövning av tekniska verkens styrelse.

3. Anläggningskostnaderna för ledningar, som sålunda utdragas, fördelas mellan staden och vederbörande fastighetsägare på sätt nedan närmare angives.

4. a) Såsom bidrag till kostnaderna för ledningarna, vilka anläggas av staden och bliva stadens egendom, erlägga fastighetsägarna en anslutningsavgift för en gång utgörande i regel ett grundbelopp av 150 kronor per fastighet jämte för vatten- och spillvattenledningar 300 öre per m² våningsyta, därav för vattenledning 160 öre och för avloppsledning 140 öre samt för regnvattenledningar 30 öre per m² med hänsyn till avrinningsförhållandena ekvivalent tomtyta.
b) Våningsytan bestämmes med ledning av i stadsplanen angiven byggnadsyta, d. v. s. den horisontala yta som i ett våningsplan begränsas av omgivande ytterväggars utsidor samt medgivet antal våningar. Finnes i stadsplanen ej angivet exakt uppgift om byggnadsyta eller antal våningar eller bestämd våningsyta skall våningsytan bestämmas med ledning av de ritningar enligt vilka byggnadslov beviljats. Samma gäller för fastigheter belägna inom område där fastställd stadsplan saknas. För område, där byggnadstomter av staden upplåtes mot tomträtt må av drätselkammaren i tomträttskontrakten eventuellt fastställda bestämmelser angående tillåten våningsyta läggas till grund för bestämning av den våningsyta varefter ledningsavgiften skall beräknas.
c) Den ekvivalenta tomtyta efter vilken avgiften för regnvattenledning skall beräknas utgöres av verkliga tomtarealen ökad med dubbla byggnadsytan. Den senare bestämmes på sätt som ovan under punkt 4 C angivits.

5. Därest å fastighet, som förut har anslutning till allmän ledning, för vilken anslutningsavgift ej erlagts företages nybyggnad eller om- eller tillbyggnad allt i sådan omfattning att ny eller grövre servisledning till fastigheten måste anläggas, skall anslutningsavgift för fastigheten betalas. Om som följd av stadsplaneändring eller eljest genom medgivande av byggnadsnämnden ökad bebyggelse sker å fastighet för vilken anslutningsavgift erlagts eller om tomtarealen ändras skall anslutningsavgiften regleras efter de nya förhållandena.

6. Anslutningsavgifter skola efter ovan angivna grunder utgå för bostadsfastigheter samt för fastigheter som helt eller delvis nyttjas för hantverk, industri, affärsrörelse eller liknande och som beträffande behov och nytta av tillgång till ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten äro jämförliga med bostadsfastigheter. För sådana fastigheter, där på grund av beskaffenhet och användning behovet av tillgång till vatten-, spillvatten- eller regnvattenledningar är begränsat eller inget må jämkning av avgifterna ske efter bedömande av tekniska verkens styrelse i varje

särskilt fall. För industrier eller andra inrättningar, där på grund av spillvattnets mängd eller beskaffenhet särskilda åtgärder för detsammas avledande eller rening äro påkallade, äger tekniska verkens styrelse efter prövning i varje särskilt fall bestämma villkoren för anslutning.

7. Grundbeloppet kronor 150 skall utgå en gång för varje fastighet, för vilken anlägges en vattenservis. I sådant fall där mer än en vattenservis önskas till en fastighet och ytterligare vattenservis enligt tekniska verkens bedömande lämpligen kan anläggas skall grundbeloppet utgå med ytterligare en gång för varje tillkommande servis.

8. Anslutningsavgifterna gäldas före fastighetens anslutning till ledningarna, dock att fastighetsägare må, om han så önskar, erlägga endast en tredjedel av anslutningsavgiften före fastighetens anslutning till ledningarna och återstoden genom årliga eller kvartalsvis skeende lika stora avbetalningar under en tid av fem, eller om tekniska verkens styrelse undantagsvis härtill lämnar medgivande, tio år jämte högst 5 % årlig ränta å oguldet belopp. Till säkerhet för dessa senare betalningars ordentliga fullgörande är fastighetsägaren skyldig till tekniska verkens styrelse överlämna inteckning i fastigheten, till beloppet motsvarande minst den oguldna anslutningsavgiften och liggande inom sådant värde av fastigheten, att den av styrelsen kan anses utgöra betryggande säkerhet för stadens fordran, ägande dock styrelsen undantagsvis i sist berörda avseende godkänna annan säkerhet än inteckning.

9. Servisers anläggande inom tomtgräns bekostas ensamt av fastighetsägaren och ombesörjes av denne.

10. Därest i undantagsfall spillvatten och regnvatten avledes i gemensam ledning skall anslutningsavgift utgå efter samma grunder som där separata ledningar för dessa ändamål anläggas.

11. För sådant byggnadsområde där markens beskaffenhet såsom lutningsförhållanden, förekomst av berggrund eller liknande eller områdets avstånd från befintliga ledningar förorsaka onormalt stora kostnader vid utbyggande av ledningsnäten skola anslutningsavgifterna höjas med belopp som av stadsfullmäktige skäligen prövas motsvara stadens merkostnader.

12. Skulle inom ett byggnadsområde ägare av bebyggd tomt icke i samband med framdragande av ledning, till vilken anslutning för fastigheten rätteligen bör ske, med staden träffa uppgörelse om anslutning, skall för sådan fastighet, därest anslutning till ledningen sedermera sker anslutningsavgiften höjas med högst 5 % årlig ränta, räknat från slutet av det kalenderår under vilket anslutning först kunnat ske. (Obebyggd fastighet är sålunda utesluten ur bestämmelserna rörande räntetillägg.)

I anledning härav tillstyrker styrelsen stadsfullmäktige besluta

att, med upphävande av nu gällande villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar och anslutningar till desamma i övrigt utom beträffande gas- och elledningar, fastställa bilagda villkor och bestämmelser angående utsträckningar av stadens allmänna ledningar för vatten, spillvatten och regnvatten samt anslutningar till desamma att gälla från den 1

januari 1949, ifråga om vattenledningar slutligt och beträffande avloppsledningar provisoriskt, med förbehåll om den jämkning, som kan föranledas av ändring i gatubyggnadskostnadsbestämmelserna.

Drätselkammaren har i häröver den 17 mars 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Såsom framgår av styrelsens yttrande äro de nuvarande beräkningsgrunderna för anslutningsavgifter i flera avseenden otillfredsställande. Drätselkammaren finner de av styrelsen föreslagna grunderna för dylika avgifters uttagande ägnade att medföra ett mera rättvist resultat än de tidigare bestämmelserna och vill därför tillstyrka att man tillämpar de nya reglerna provisoriskt, därvid eventuellt senare justeringar i bestämmelserna får ske med hänsyn till vunna erfarenheter vid deras tillämpning samt efter de gatubyggnadskostnadsbestämmelser, som kunna komma att senare fastställas.

I det förslag till gatubyggnadskostnadsbestämmelser för staden, vilket utarbetats av särskilda kommitterade men ännu icke ingivits till stadsfullmäktige för prövning, finnas angivna vissa huvudgrunder för bidrag till kostnad för anläggning av avloppsledning. Dessa bestämmelser återfinnas i §§ 7—14 av förslaget, vilket i dessa delar här bifogas. Ehuru det varit önskvärt att frågan om antagande av ifrågavarande taxebestämmelser kommit under stadsfullmäktiges bedömande i samband med frågan om gatubyggnadskostnadsbestämmelserna, har drätselkammaren med hänsyn till att fastställandet av de senare på grund av vissa formaliteter ej kan ske på ännu någon tid, icke velat motsätta sig att förslaget nu lägges fram för avgörande, särskilt som taxan endast givits en provisorisk karaktär.

I styrelsens och drätselkammarens skrivelser omnämnda förslag till gatubyggnadskostnadsbestämmelser äro i hithörande delar så lydande:

— —

Bidrag till kostnad för anläggning av avloppsledning.

§ 7.

Med avloppsledning avses i dessa bestämmelser icke endast själva ledningen med servisledning fram till tomts gräns, utan även brunnar och pumpanläggningar ävensom andra för vattnets rening eller avledande erforderliga anläggningar.

§ 8.

Erfordras för avloppsvattnets bortförande anläggning av större samlingsledning eller pumpanläggning eller kräves för avloppsvattnets rening särskild anläggning (reningsverk och dylikt) får av kostnaden för anläggningen icke någon del påföras tomtägare, med mindre Kungl. Maj:t på framställning av staden lämnat tillstånd därtill. Framställning härom skall åtföljas av nödig utredning, som angiver dels kostnaden för ifrågavarande anläggnings utförande, dels ock kostnadens fördelning mellan staden och tomtägarna samt mellan tomtägarna inbördes.

§ 9.

Kostnaden för annan huvudavloppsledning än sådan, som avses i § 8, skall ersättas av tomtägare i den omfattning i §§ 12 och 13 sägs.

§ 10.

Till grund för bestämmande av kostnad för anläggning av avloppsledning må läggas på tidigare erfarenhet stödda beräkningar av vad sådan ledning under likartade förhållanden betingar i anläggning.

§ 11.

För beräkning av tomtägares bidrag till kostnaden för i § 9 angivna huvudavloppsledningar skall stadens område indelas i avloppsområden, vilkas gränser skola bestämmas med hänsyn till de naturliga eller konstgjorda avrinningsförhållandena.

Varje avloppsområde skall utgöra ett fördelningsområde, dock att, om olika delar av avloppsområdet enligt stadsplanen skola nyttjas för skilda ändamål och till följd härav mera avsevärd olikhet i fråga om avrinningen från de olika delarna kan väntas uppkomma eller om stadsplanen eller terrängförhållanden eller andra omständigheter medföra väsentlig olikhet i anläggningskostnaden, varje sådan del med huvudsakligen likartad avrinning eller likartade anläggningskostnader må utgöra särskilt fördelningsområde.

§ 12.

Varje fördelningsområde skall påföras dels kostnaden för de i § 9 avsedda huvudledningar, som uteslutande skola betjäna området, dels ock av kostnaden för i § 9 avsedd huvudledning, som jämväl skall betjäna annat område, så stor del, som motsvarar den vid ledningens dimensionering beräknade avrinningen från förstnämnda område i förhållande till den beräknade avrinningen från de områden, som ledningen skall betjäna.

§ 13.

Av den sammanlagda kostnad, som enligt § 12 skall påföras fördelningsområde, skall ägare av tomt inom området ersätta så stor del, som med hänsyn till avloppsvattnets mängd och beskaffenhet samt övriga på kostnaden inverkande omständigheter kan anses belöpa på avloppet från tomten, jämfört med annat avlopp för vilket de i § 12 angivna ledningarna äro avsedda.

§ 14.

Till grund vid bestämmande av tomtägares av § 13 följande ersättningsskyldighet må läggas på tidigare erfarenhet stödda beräkningar av vad ägare av tomt med likartat avlopp och belägen inom fördelningsområde med likartade förhållanden har att gälda i ersättning.

— —

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 73. Förlängning av nybyggnadsförbud å Apalbyområdet.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 7 mars 1949 anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 29 april 1948 hemställa om utfärdande av förbud jämlikt 15 och 35 §§ byggnadslagen att utan tillstånd av länsstyrelsen företaga ny-

byggnad inom det stadsplanerade s. k. Apalbyområdet. Genom resolution den 28 maj 1948 utfärdade länsstyrelsen dylikt nybyggnadsförbud för tiden intill dess stadsfullmäktige beslutat om annan planläggning av området, dock längst till den 1 maj 1949. Efter underställning fastställde Kungl. Maj:t den 20 augusti 1948 länsstyrelsens beslut.

Stadsplanen, som tillkom på initiativ av enskild markägare, fastställdes 1943. En bebyggelse av området enligt stadsplanen synes för närvarande olämplig, då området är beläget relativt långt utanför den samlade stadsbebyggelsen samt saknar ledningar och lämpliga tillfartsvägar. Med hänsyn till pågående generalplanearbete bör man emellertid icke betrakta området såsom en isolerad enhet. Vid upprättandet av generalplanen kan man se frågan i dess större sammanhang och taga ställning till hur området för framtiden skall användas. Först därefter blir det möjligt att utföra den ändrade detaljplanering av området som är nödvändig. Det är därför önskvärt, att nybyggnadsförbudet blir förlängt för ytterligare ett år.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att hos länsstyrelsen anhålla om förlängning av gällande förbud mot nybyggnad inom det s. k. Apalbyområdet under ytterligare ett år från och med den 1 maj 1949.

Drätselkammaren har i häröver den 17 mars 1949 avgivet yttrande, med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 74. Avtal med Asea, Fastighetsaktiebolaget Gideonsberg och Västerås Bostadsaktiebolag om genomförande av stadsplan för delar av Gideonsberg.

Drätselkammaren har i skrivelse den 17 mars 1949 anfört följande:

Den 26 augusti 1948 godkände stadsfullmäktige en då föreliggande överenskommelse med Asea och Västerås Bostadsaktiebolag i samband med stadsplaneändring för delar av Gideonsberg (stadsfullmäktiges handlingar ser. A nr 188/1948). Därvid undantogs en del av Aseas mark inom stadsplanens norra del från uppgörelsen, enär då förutsågs en ändring av stadsplanen i den undantagna delen. Sedan förslag till sådan stadsplaneändring numera uppgjorts har fastighetskontoret efter förda förhandlingar med Asea, Västerås Bostadsaktiebolag och Fastighetsaktiebolaget Gideonsberg träffat nedan angivna avtal. Förslaget till stadsplaneändringen förelägges stadsfullmäktige samtidigt härmed för prövning såsom ett särskilt ärende.

Avtalen, som givetvis äro rent preliminära och träffats under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande, innebära i huvudsak följande.

Asea överlåter till staden utan ersättning all mark inom det nu aktuella stadsplaneområdet, som skall utläggas till gatu- och parkmark samt till tomtmark för allmän byggnad. Asea frikallas därmed från skyldighet att utgiva ersättning för

värdet av den i stadsplanen upptagna gatu- och parkmarken. Beträffande anläggning av gator skall Asea ersätta staden kostnaden för terrassering och första ordnande, inbegripet eventuellt erforderliga stödmurar i gatulinjerna samt anordningar för dagvattnets avledande och gatornas förseende med permanent beläggning. Bolaget skall därjämte erlägga anslutningsavgift för gas, vatten, avlopp och elektrisk ström enligt avtal, som kan träffas med stadens tekniska verk. För ordnandet av parker inom området bidrager Asea med ett belopp av 30.000 kronor.

Då stadsplanen förutsätter viss bebyggelse inom det tidigare parkområdet "Mårtens hage" har med Fastighetsaktiebolaget Gideonsberg träffats överenskommelse att staden erhåller rätt att inom södra delen av tomten nr 1 i kvarteret Smalbäcken anordna och för framtiden bibehålla allmänna lekplatser för barn m. m. Fotbollplan får icke anordnas inom området, vilket skall avgränsas mot bostadshusen. Till lekplatserna skall allmänheten äga obehindrat tillträde. Som säkerhet för beståndet av rätten att anordna och behålla lekplatser å nu ifrågavarande område m. m. medgiver bolaget staden inteckning såsom för servitut. Staden svarar för kostnaderna för lekplatsernas anläggning, underhåll och skötsel.

Slutligen har avtal träffats med Västerås Bostadsaktiebolag att en å tomten nr 2 i kvarteret Smalbäcken befintlig väg emellan Emausgatan och Gideonsbergsgatan utmed tomtens norra gräns — omedelbart intill lekplatserna — må av staden för framtiden nyttjas för allmän gång- och cykeltrafik mot det att staden ombesörjer vägens underhåll och renhållning. Även denna rätt må enligt medgivande av upplåtaren intecknas.

Då nämnda avtal avse att underlätta genomförandet av stadsplanen samt däri stadgade villkor få anses skäliga, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att godkänna föreliggande förslag till avtal med Asea, Fastighetsaktiebolaget Gideonsberg och Västerås Bostadsaktiebolag.

Nr 75. Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås, Norra Gideonsbergsområdet.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 14 mars 1949 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 18 februari 1949 daterat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås, Norra Gideonsbergsområdet, betecknat Pl 118. Förslaget, som reviderats den 14 mars 1949, består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 27 februari till och med den 12 mars 1949. Under utställningstiden hava inkommit fyra yttranden. Vid behandlingen av framställda erinringar har byggnadsnämnden beslutat i enlighet med stadsplanearkitektens bilagda tjänsteutlåtande av den 14 mars 1949. Rörande behandlingen av ärendet före utställningen får nämnden hänvisa till stadsplanearkitektens tjänsteutlåtande av den 18 februari 1949.

I skrivelsen omförmälda beskrivning, stadsplanebestämmelser och tjänsteutlåtanden äro så lydande:

BESKRIVNING

till förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås *Norra Gideonsbergsområdet.*

Förslaget är avfattat å karta pl. 118 samt i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 26/5 1944, 28/6 1946, 19/9 1947, 3/10 1947 och den 26/11 1948 samt av länsstyrelsen 4/8 1948 och 13/10 1948.

Gideonsbergsområdet, betraktat såsom en stadsdelsenhet, begränsas av reservatet för rikshuvudvägen i söder, Bergslagsvägen i väster och järnvägen mot Tillberga i öster. I norr når det ut till den öppna slätten vid Nordanby. Terrängen är mjukt kuperad, mestadels öppen med dungar av omväxlande barr- och lövträd. Karakteristisk är den längs genom området från norr till söder gående Emausbäcken vars omgivningar i stadsplanen utlagts till ett värdefullt, centralt parkstråk, av betydelse inte bara för stadsdelen som sådan utan också som ett utsläpp från den inre staden ut mot fria naturområden. Ungefär i områdets mitt, i kvarteret Gökärten, ligger Gideonsbergs gård, längre åt sydost Emaus gård.

Hela områdets areal är enligt gällande stadsplan i runt tal 85 hektar, varav omkring 38 hektar bostadskvarter (ett västligt bostadsområde beräknat för c:a 4.500 personer och ett östligt för c:a 2.000) och 10 hektar för industri och dylikt (Isolationsfabriken i söder och ett upplagsområde för byggnadsmaterial vid den östra sidan). Av bostadsbebyggelsen skulle enligt gällande stadsplan ungefär 5 % utgöras av villor, resten av hyreshus, lamellhus mestadels i tre våningar.

I väster, nära infarten till området från Bergslagsvägen ligger området för Gideonsbergs folkskola, planerad att rymma c:a 850 elever, i stadsdelens sydöstra del ett idrottsområde, "Ringvallen".

Avståndet till stadens centrum från Gideonsbergsområdets olika delar varierar från 1 till 2,5 km.

Av det stora västliga bostadsområdet får en avsevärd del sin naturliga förbindelse med stadscentrum i Bergslagsvägen, däråt bebyggelsen i rätt hög grad är koncentrerad. Den södra delen, den s. k. Aseastaden och områdena kring Gideonsbergs gård tillsammans med områdena öster om bäcken, "matas" från söder och kräva en busslinje i Gideonsbergsgatans södra del och Långmårtensgatan.

Det föreliggande förslaget innebär dels en ändring av de planlagda men ännu ej utbyggda delarna, dels en mindre utvidgning av planområdet mot norr. Av de obebyggda områdena äger Asea i huvudsak delarna öster om bäcken och staden delarna väster därom.

Gällande stadsplan upptar i områdets nordligaste del en större öst—västlig gata. Genom sin sträckning och anslutning till andra planerade områden öster- och västerut är den avsedd att fungera som en yttre ringväg, av stor betydelse vid stadens fortsatta tillväxt.

Då det därför icke kan anses tillfredsställande, att den samtidigt är utformad som en vanlig bostadsgata, har den i förslaget i stället utbildats som en friliggande trafikled norr om bebyggelsen, liksom tidigare med viadukt över järnvägen. Genom förskjutningen norrut kan den också ges en lämpligare fortsättning genom området öster om järnvägen, där den tidigare planerade sträckningen över skjutbaneområdet visat sig svårgenomförbar. Denna ändrade sträckning öster om järnvägen avses att framläggas i samband med fortsatt planläggning av detta område.

Tillfarten med busslinje till de södra och östra delarna föreslås fortsatt från Långmårtensgatan i en ny gata utmed järnvägen med anslutning till den nya ringgatans viadukt över järnvägen. Där ges också goda möjligheter till en framtida förlängning av gatan under viadukten som förbindelse till eventuella bebyggelseområden längre i norr. Genom en föreslagen ny gångtunnel under järnvägen förutom den befintliga vid Emaus gård kan den då även betjäna de västligaste delarna av Hagaområdet.

Byggnadsmaterialområdena kring Humlegatan, som av staden äro uthyrda endast för kortare tid, böra i framtiden ej kvarligga som sådana utan, så snart de befintliga rörelserna kunna flyttas, omläggas till bostadsområden. Tills vidare kan detta dock ej ske och området, för vilket stadsplanebestämmelser tidigare ej fastställts, föreslås därför nu upptaget som upplagsområde.

Samtidigt med här nämnda omläggning av trafiklederna har gjorts en omarbetning av den något schematiska bebyggelsegrupperingen, varvid även beaktats behovet att reservera ytterligare mark för allmänna ändamål. Förslaget upptar i stort sett tre bebyggelseområden motsvarande den gällande stadsplanens:

1. Norr och söder om Gideonsbergs gård ligger enligt gällande plan ett större område för olika slag av enfamiljshus, där kvarteren söder om gården bibehållits som villakvarter i nära överensstämmelse med gällande plan, medan bebyggelsen nordväst om gården ändrats från villabebyggelse till ett radhusområde rymmande omkring 60 lägenheter.

2. Ett andra bostadsområde i nordväst är i huvudsak avsett för trevånings lamellhus. Det tidigare villakvarteret Gulmåran har utbytts mot tre längor avsedda för pensionärshem, som kräva en öst—västlig fasadorientering av byggnaderna. Ett trädgårds- och parkområde väster därom har utlagts dels som park, dels som allmänt område, lekskola.

3. Det tredje bostadsområdet, öster om bäcken, har utformats med plats för småskola, barnstuga och lekplats på det centrala öppna fältet omgiven av trevånings lamellhus och punkthus i fyra våningar. Mot norr, där det skogsklädda höjdpartiet utlagts som park, avslutas bebyggelsen med lamellhus i tre våningar. I öster nära den tänkta busshållplatsen har utlagts ett butikscentrum och i anslutning därtill ett punkthus i sex våningar, avsett närmast för bostäder av kollektiv karaktär, för ensamstående etc.

Efter beräkning av erforderligt antal butiker har vidare föreslagits ett affärshus vid den nordvästra tillfarten till området från Bergslagsvägen samt ett handelsområde centralt för hela stadsdelen vid den tänkta busshållplatsen Gideonsbergsgatan—Långmårtensgatan. Det har kombinerats med ett bostadshus avsett till pojkhem. Det intrång på gällande parkmark, som sker härigenom och genom utökning av det allmänna kvarteret Gökärten, kompenseras genom utvidgning av parkmarken på andra lämpligare ställen.

Längst i norr med anslutning till ringgatan har förlagts ett område för småindustri och hantverk, närmast avsett för rörelser, som direkt skola betjäna de angränsande bostadsområdena, och för garage eller liknande.

Särskilda garageanläggningar ha vidare föreslagits norr om butikscentrum i nordost, intill handelsområdet vid Gideonsbergsgatan samt, närmast avsett för radhusbebyggelsen, vid Aspvretsgatan.

Som allmänna parkeringsplatser äro avsedda vissa gatuvidgningar. I huvudsak är dock långtidsparkeringen avsedd att ske på tomtmark.

Genom den föreslagna stadsplaneändringen ökas Gideonsbergsområdets hela yta

med 10 hektar till ungefär 95. Bostadsbebyggelsens ökning motsvarar omkring 800 personer. Bortsett från de i framtiden eventuellt ombyggda byggnadsmaterialområdena skulle stadsdelen därmed inrymma totalt omkring 7.300 boende, varav i runt tal 5 % i radhus och villor, 5,5 % i punkthus och resten i lamellhus.

Västerås den 18 februari 1949.

Bertil Tideström,
Stadsplanearkitekt.

Erik Partheen.

Tillhör även det den 14 mars 1949 reviderade förslaget.

Bertil Tideström,
Stadsplanearkitekt.

FÖRSLAG
till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås
Norra Gideonsbergsområdet.
Pl. 118.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

1 mom. Byggnadskvarter.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

Med BH betecknat område får användas endast för bostads- och handelsändamål samt därmed jämförliga eller samhöriga ändamål.

Med H betecknat område får användas endast för handelsändamål och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål.

Med Dv betecknat område får användas endast för värmecentral, tvättanläggning eller liknande. Bostad må dock här inredas i den utsträckning, som erfordras för anläggningens skötsel och bevakning.

Med G betecknat område får användas endast för garage och därmed samhörigt ändamål.

Med L betecknat område får användas endast för byggnadsmaterialupplag och därmed samhörigt ändamål av beskaffenhet, att icke för närboende medföra brandfara, sanitär olägenhet eller eljest störa trevnaden. Bostäder må dock uppföras i den utsträckning, som erfordras för respektive anläggningars tillsyn och bevakning.

Med Jm betecknat område får användas endast för småindustri och andra därmed jämförliga eller samhöriga ändamål av beskaffenhet, att icke för närboende medföra brandfara, sanitär olägenhet eller eljest störa trevnaden. Bostäder må dock uppföras i den utsträckning, som erfordras för respektive anläggningars tillsyn och bevakning.

2 mom. Trafikområde.

Med Tj betecknat område får användas endast för järnvägstrafik och därmed samhörigt ändamål och får ej bebyggas, dock få anordningar i direkt samband med järnvägstrafiken uppföras såsom ledningsstolpar, refuger o. dyl.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Mark, avsedd för allmän trafik.

Med x betecknad mark skall i ett undre plan beläget fyra (4) meter under järnvägsrälsöverkant till en bredd av tre (3) meter och en fri höjd av två meter och sjuttiofem centimeter (2,75) hållas tillgängligt för allmän gångtrafik.

Med z betecknad mark skall i ett övre plan i höjd med angränsande gator hållas tillgänglig för allmän körtrafik.

§ 4.

Byggnadssätt.

Med S betecknat område, som omfattar mer än en tomt, får bebyggas endast med hus, som med varandra sammanbyggas. Byggnads indragning från grannes tomtgräns må dock medgivas, om detta prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret.

Med F betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

Med R betecknat område får bebyggas endast med enfamiljs radhus.

§ 5.

Byggnads läge.

Inom med F och pil betecknat område får huvudbyggnad läggas intill tre meter från den gräns mot grannfastighet, som ligger på samma sida om byggnaden som pilens spets, och skall läggas minst sex meter från motsatt tomtgräns.

§ 6.

Del av tomt, som får bebyggas, och antal byggnader.

Inom med F betecknat område får inom varje tomt endast uppföras en huvudbyggnad samt, där så prövas lämpligt, en garagebyggnad till en sammanlagd areal av högst en åttondel av tomten.

Å med arabiska siffror jämte procenttecken betecknat område må inom varje tomt högst så stor procentuell del av byggnadsområdet inom tomten bebyggas, som siffrorna ange.

§ 7.

Antal lägenheter.

Inom med F jämte arabisk siffra betecknat område får byggnad inredas med högst det antal lägenheter, som siffran anger.

Inom med BS eller B jämte arabisk siffra betecknat område får vid varje trappa inredas högst det antal lägenheter i varje våning, som siffran anger, dock må, där siffran anger två lägenheter, en tredje lägenhet på högst ett rum och kök inredas, där byggnadsnämnden så prövar lämpligt.

§ 8.

Byggnads material.

Inom med B, BS, BH, H, Jm, Dv eller G betecknat område får endast byggnad med ytterväggar av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 9.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran anger.

§ 10.

Våningsantal.

Å med I, II, III, IV eller VI betecknat område får byggnad uppföras med respektive högst en, två, tre, fyra och sex våningar.

Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal vind inredas till två tredjedelar.

§ 11.

Förbud mot utfart till gata.

Till gata eller annan allmän plats, som begränsas av linje betecknad med ofyllda cirklar, får körutfart från angränsande fastighet icke anordnas.

Västerås den 18 februari 1949.

Bertil Tideström,
Stadsplanearkitekt.

Erik Partheen.

Tillhör även det den 14 mars 1949 reviderade förslaget.

Bertil Tideström,
Stadsplanearkitekt.

Tjänsteutlåtande beträffande förslag till ändring av stadsplanen beträffande Norra Gideonsbergsområdet.

I enlighet med nämndens beslut vid tidigare överläggning om stadsplanen för Gideonsbergsområdet får stadsplaneavdelningen härmed framlägga förslag till ändring av stadsplanen beträffande norra delen av området, Pl. 118.

Förslagets utformning belyses närmare av beskrivningen, som givits formen av en mera utförlig orientering om hela Gideonsbergsområdet, samt av uppgjord modell.

Förslaget har utarbetats i samråd med och under hand godkänts av Asea samt byggnadskontoret, fastighetskontoret och tekniska verken.

Parkstyrelsen har beträffande ett remitterat preliminärt förslag förklarat sig icke ha något att erinra med undantag för två detaljområden, nämligen:

1. Bebyggelsen väster om Gideonsbergsgatan mot den blivande Bergslagsparken. Parkstyrelsen önskar där, att tomtgränsen med hänsyn till intilliggande bergsformation flyttas längre mot öster. Kontoret har i det slutliga förslaget minskat kvartersdjupet från i gällande stadsplan upptagna c:a 50 till c:a 30, men anser det icke möjligt att pressa detsamma till av parkstyrelsen nämnda 25 meter.

2. Det skogklädda höjdpartiet längst i nordost önskar parkstyrelsen helt frilägga från föreslagna två bostadslängor och en garagebyggnad. Med hänsyn härtill har i det slutliga förslaget gatan söder om höjdpartiet skjutits ytterligare mot söder och tomterna minskats, så att intrånget på skogsvegetationen avsevärt minskats. Med hänsyn både till ett lämpligt utnyttjande av stadsplaneområdet och till själva gatubilden kan däremot det av parkstyrelsen förordade slopandet av bebyggelsen icke anses försvarligt.

Med hänvisning till ovanstående får jag hemställa att byggnadsnämnden ville godkänna det nu föreliggande förslaget för utställning i vederbörlig ordning.

Västerås den 18 februari 1949.

Bertil Tideström,
Stadsplanearkitekt.

Tjänsteutlåtande betr. förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen. (Norra Gideonsbergsområdet, Pl. 118.)

I enlighet med nämndens beslut den 21 februari i år har rubricerade stadsplaneförslag, daterat den 18 februari 1949, varit utställt för granskning under tiden 27 februari till och med 12 mars. Därvid har inkommit fyra yttranden över förslaget, nämligen från:

1. Fabrikör S. A. Hedlund, ägare till stadsägan 1650 vid planområdets norra gräns och den där belägna industrien, Västerås Cementgjuteri.
2. Kungl. Järnvägsstyrelsen, Bantekniska byrån.
3. Drätselkammaren i Västerås.
4. Väg- och vattenbyggnadsverket, Vägförvaltningen i Västmanlands län.

Beträffande dessa skrivelser får undertecknad anföra följande:

1. Ägaren till cementgjuteriet protesterar mot förslaget och anför, att den öst—västliga ringgatan i norr skär över fastigheten och skulle spoliera en år 1947 uppförd del av fabriken, som han avser att modernisera i samband med inköp av en ny maskin. Klaganden föreslår, med hänvisning till en bifogad skiss, att vägen förskjutes "västerut" (skall vara söderut) där den enligt hans mening skulle kunna framdragas utan att beröra byggnaden.

Den föreslagna vägen stryker emellertid tätt utmed två skogklädda knallar i söder och kan med hänsyn härtill och till de planerade anslutningarna öster- och västerut icke utan stor olägenhet förskjutas. Däremot bör påpekas att själva vägreservatet icke direkt berör fabriksbyggnaden utan endast den södra spetsen av stadsägan. Vägen kan sålunda utbyggas till hela den reserverade bredden 20 meter, utan att själva byggnaden beröres, och till en bredd av 14 meter — vilket torde räcka i avsevärd tid — utan att överhuvudtaget fastigheten beröres. Först ett framtida ianspråktagande av gatuplanteringen norr om gatan spolierar en del av byggnaden. Med hänsyn härtill och då det måste vara angeläget att i samband med stadsplanen för Gideonsberg reservera mark för denna vägsträckning, synes den ifrågavarande anmärkningsskrivelsen icke böra föranleda revidering av förslaget.

2. Järnvägsstyrelsen har enligt sin skrivelse icke något att erinra mot förslaget, under förutsättning att den angivna gatuhöjden på viadukten över järnvägen medger en fri höjd mellan nuvarande räls överkant och brokonstruktionens underkant av minst 6,3 meter. Detta krav, som redan tidigare framförts vid samråd underhand mellan järnvägen och staden, har beaktats vid beräkningen av den föreslagna viadukten. Stadsplaneförslaget står sålunda därvidlag i överensstämmelse med järnvägsstyrelsens önskemål.

3. Drätselkammaren har, med godkännande av förslaget i övrigt, ansett att ett i planförslaget upptaget mindre parkområde inom den östra bebyggelsegruppen i stället borde utläggas som kvartersmark.

Med hänsyn till att ändock avsevärda sammanhängande och välbelägna parker omge bebyggelsen och med tanke på den fördyring, som det måste anses medföra att underhålla små isolerade parkområden i allmän regi, har drätselkammarens begäran ansetts kunna villfaras. Förslaget har sålunda reviderats på denna punkt, och detta har genom skriftligt intyg godkänts av den enda berörda markägaren, Asea.

4. Vägförvaltningen har i skrivelsen omnämnt det förbud mot körutfart över gränsen mot Bergslagsvägen, som förslaget upptar för de tomter, som gränsa mot denna väg, och föreslår att denna förbudsmarkering skulle utsträckas även till fastigheternas

gräns mot de smala allmänna markreservat, som sträcka sig från Gideonsbergsgatan ut till Bergslagsvägen. Alternativt föreslås att skiljeremsor och skyddsstaket anordnas i själva Bergslagsvägen.

Med hänsyn till behovet att eventuellt kunna anordna garageinfarter från Gideonsbergsgatan över dessa markremsor är vägförvaltningens förstnämnda förslag ej lämpligt. Självfallet är avsikten att ej släppa ut körtrafik från dessa remsor till Bergslagsvägen, men anordningarna härvidlag synas vara av så rent trafikteknisk karaktär, att de ej beröra stadsplanen som sådan. Någon revidering av förslaget synes därför icke behöva ske.

Under hänvisning till ovanstående får jag föreslå, att byggnadsnämnden måtte godkänna det denna dag, enligt punkt 3 ovan, reviderade förslaget och översända det till stadsfullmäktige för vederbörlig fortsatt behandling.

Västerås den 14 mars 1949.

Bertil Tideström,
Stadsplanearkitekt.

I anledning härav tillstyrker byggnadsnämnden stadsfullmäktige besluta

att antaga det föreliggande förslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 17 mars 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 76. Val av ledamot i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 9 mars 1949 följande:

I anledning av skorstensfejaremästaren C. W. Karlssons avsägelse från uppdraget som ledamot av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning, har beredningsutskottet i skrivelse den 9 februari 1949 föreslagit stadsfullmäktige besluta att godkänna herr Karlssons avsägelse samt att till ny ledamot i styrelsen för tiden intill 1950 års utgång utse fru Ellen Björk.

Mot beslutet hade reservation anförts av ledamoten i beredningsutskottet, fru Kjelldahl, som på anförda skäl till val föreslagit ingenjören Walter Björklund.

Vid stadsfullmäktiges sammanträde den 24 februari 1949 återremitterades ärendet till beredningsutskottet för yttrande.

I anledning av återremissen får utskottet anföra följande.

Vid förnyad granskning av ärendet har beredningsutskottet icke funnit någon omständighet föreligga, som skulle motivera frångående av utskottets tidigare förslag. Den av utskottets majoritet föreslagna kandidaten måste enligt utskottets mening anses äga sådan kännedom om ortens arbetsliv i allmänhet och om yrkesskolans särskilda verksamhetsområden, som i stadgarna för den kommunala yrkesundervisningen omförmäles.

Under hänvisning härtill hemställer beredningsutskottet att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna herr Karlssons avsägelse samt

att till ny ledamot av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning för tiden intill 1950 års utgång utse fru Ellen Björk.

Nr 77. Val av ledamot i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 9 mars 1949 anfört följande:

I skrivelse den 2 mars 1949 till beredningsutskottet har redaktionssekreteraren Bengt Dahlander hemställt om befrielse från uppdraget att vara ledamot i styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning.

Herr Dahlanders mandat utgår med år 1950.

Med anledning härav tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att godkänna herr Dahlanders avsägelse samt

att till ledamot av styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning i hans ställe för tiden intill 1950 års utgång utse plåtslagarmästaren Lennart Lennervik, Bondegatan 18, Västerås.

Nr 78. Val av ledamot i byggnadskommittéerna för Högre Allmänna Läroverket och Kommunala Flickskolan.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 9 mars 1949 följande:

I skrivelse den 7 februari 1949 till stadsfullmäktiges herr ordförande har f. d. rektor vid läroverket, Karl-Erik Johansson, på grund av avflyttning från staden hemställt om befrielse från uppdragen att vara medlem av byggnadskommittén för Högre Allmänna Läroverket samt av byggnadskommittén för till- och ombyggnad av Kommunala Flickskolan.

Uppdragen äro ej tidsbegränsade.

Med anledning härav föreslår beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att godkänna avsägelsen samt

att till efterträdare efter herr Johansson i var och en av ifrågavarande byggnadskommittéer utse rektor Olof Stenström, Västerås.

Nr 79. Val av revisorssuppleant i arbetslöshetsnämnden m. fl.

Vid sammanträde den 24 februari 1949 remitterade stadsfullmäktige till beredningsutskottet för avgivande av förslag, en av fullmäktigeledamoten herr G. Magnusson gjord anhållan om befrielse från samtliga kommunala uppdrag, som av honom innehades på grund av stadsfullmäktiges val.

Beredningsutskottet har i anledning härav avgivit yttrande i ärendet den 9 mars 1949 och därvid anfört följande:

Herr Magnusson är utsedd såsom revisorssuppleant i arbetslöshetsnämnden för år 1949, såsom suppleant för revisorerna av stadens räkenskaper för åren 1948 och 1949 samt utan angiven mandattid såsom ledamot i kommittén för utredning av fråga om lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare.

Utskottet föreslår i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att till revisorssuppleant i arbetslöshetsnämnden för år 1949 samt till suppleant för revisorerna av stadens räkenskaper för åren 1948 och 1949 utse typografen Rune Göthlin, Arosvägen 34, samt till ledamot i kommitté för utredning av fråga om lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare muraren Martin Hellblom.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 28 april 1949 Ser. A nr 4

Nr 80. Anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jonasborgsvägen, Bergsvägen och Gjuterivägen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 15 mars 1949 anfört följande:

Enligt kostnadsförslag utgör kostnaden för framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jonasborgsvägen, i Bergsvägen mellan Ekevägen och Gjuterivägen och i sistnämnda väg från Bergsvägen mot Snickarvägen 19.700 kronor. Försålt vatten beräknas ge vinst, som förräntar och amorterar 6.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet anslå 19.700 kronor att täckas med 6.000 kronor av lånemedel och 13.700 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i ett den 7 april 1949 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 6.000 kronor samt vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 81. Anslag för utförande av vatten- och avloppsledningar i del av den s. k. Skyttevägen, Skomakarvägen och Gjuterivägen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 15 mars 1949 anfört följande:

Utförandet av vatten- och avloppsledningar i del av den s. k. Skyttevägen fram till Skomakarvägen och i sistnämnda väg på en sträcka av c:a 70 meter samt i Gjuterivägen från Skyttevägen mot Snickarvägen beräknas draga en kostnad av 19.500 kronor. Vinsten på försålt vatten väntas förränta och amortera 4.500 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet anslå 19.500 kronor att täckas med 4.500 kronor av lånemedel och 15.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i utlåtande den 7 april 1949 med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 4.500 kronor samt vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 82. Anslag för framdragande av vatten- och avloppsledningar i del av Stockholmsvägen och Gjuterivägen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 15 mars 1949 anfört följande:

Enligt beräkning stiger kostnaden för framdragande av vatten- och avloppsledningar i del av Stockholmsvägen och i Gjuterivägen mellan förstnämnda väg och Bergsvägen till 19.800 kronor. Vinsten på försålt vatten väntas förränta och amortera 3.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet anslå 19.800 kronor att täckas med 3.000 kronor av lånemedel och 16.800 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 april 1949 med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 3.000 kronor samt vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 83. Anslag för utförande av vatten- och avloppsledningar i Sotargatan och Jakobsgatan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 15 mars 1949 anfört följande:

För utförande av vatten- och avloppsledningar i Sotargatan till Jakobsgatan och angränsande del av sistnämnda gata söderut behöves enligt kostnadsberäkning ett anslag å 11.500 kronor. På försålt vatten väntas vinst, som förräntar och amorterar 2.600 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna arbete anslå 11.500 kronor att täckas med 2.600 kronor av lånemedel och 8.900 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 april 1949 med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 2.600 kronor samt vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 84. Anslag för anslutning till högspänningsnätet av transformatorstation å Södra Skallberget.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 15 mars 1949 anfört följande:

Kostnaden för anslutning till högspänningsnätet av transformatorstationen på Södra Skallberget, för vars uppställande stadsfullmäktige den 18 december 1947 beviljat anslag, beräknas till 8.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för anslutning av sagda transformatorstation till högspänningsnätet anslå 8.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 april 1949 med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens ifrågavarande hemställan samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av lån å 8.000 kronor samt vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 85. Åtagande jämlikt 11 § Kungl. kungörelsen den 30 juni 1948 (nr 546) om egnahemslån och förbättringslån.

Drätselkammaren har i skrivelse den 7 april 1949 anfört följande:

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 30 juni 1948 nr 546 om egnahemslån och förbättringslån kan på vissa villkor egnahemslån beviljas intill ett belopp motsvarande 40 % av produktionskostnaden för ny- eller ombyggnad av en- och tvåfamiljshus. En viss del av lånet är ränte- och amorteringsfri nämligen ifråga om nybyggnad av enfamiljshus och sådant tvåfamiljshus, i vilket endast ena lägenheten uppfyller i författningen angivna villkor, 4.000 kronor, för tvåfamiljshus, där båda lägenheterna uppfylla villkoren, 6.000 kronor, samt vid ombyggnad av en- eller tvåfamiljshus 20 % av ombyggnadskostnaderna, dock högst angivna belopp. Förutsättningen är enligt 11 § i kungörelsen emellertid att kommunen svarar gentemot staten för förlust, som annorledes än genom avskrivning kan uppkomma å den räntefria delen å lånet.

Liknande bestämmelser gällde tidigare för tertiärlån beträffande en- och tvåfamiljshus.

Beslut om åtagande för staden att svara för sådan förlust som nu nämnts måste underställas Kungl. Maj:t för att erhålla bindande verkan.

Enligt fastighetskontorets förslag skall stadens åtagande i nu nämnda hänseende omfatta ett belopp av högst 300.000 kronor och avse tiden intill den 1 juli 1953.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att åtaga staden att gentemot staten ansvara för sådan förlust som avses i 11 § K. K. den 30 juni 1948 nr 546 om egnahemslån och förbättringslån intill ett högsta belopp av 300.000 kronor för tiden intill den 1 juli 1953 samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t beslutet för fastställelse.

Nr 86. Åtagande jämlikt 33 § Kungl. kungörelsen den 30 juni 1948 nr 587 om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 7 april 1949 följande:

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 30 juni 1948, nr 587, om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus gälla liksom enligt 1946 års, nu upphävda kungörelse, särskilda regler för allmännyttigt bostadsföretag. Ett dylikt företag kan under medverkan och tillsyn av vederbörande kommun erhålla tertiärlån liggande mellan 70 och 100 % samt i undantagsfall mellan 60 och 100 % av avkastningsvärdet. Förutsättningen för att ett bostadsföretag skall godkännas såsom allmännyttigt är bl. a. att kommunen i enlighet med 33 § i kungörelsen åtager sig ansvara för förluster, som kunna uppkomma vid förvaltningen av det allmänna bostadsföretaget tillhöriga flerfamiljshus.

Nämnda paragraf stadgar följande:

"Förlust eller överskott, som uppkommer vid förvaltning av flerfamiljshus tillhörigt kommun eller allmännyttigt bostadsföretag, som med stöd av lån enligt denna kungörelse uppfört, ombyggt eller förvärvat byggnaden, skall för ändamål, som nedan i denna paragraf sägs, fördelas mellan samtliga av kommunen eller företaget inom samma kommun ägda dylika fastigheter.

Har vid förvaltning av sådant kommun eller allmännyttigt bostadsföretag tillhörigt hus, som avses i första stycket, förlust uppstått till följd av vårdslöshet eller försummelse vid förvaltningen, skall kommunen gentemot statsverket svara för förlusten.

Uppstår eljest vid förvaltning av hus, varom här är fråga, förlust som icke kan täckas med överskott i enlighet med sådan fördelning av överskott, som avses i första stycket, och är förlusten av den art att hänsyn till densamma icke bort tagas vid hyrornas bestämmande, skall förlusten täckas av kommunen, som i enlighet med vad i fjärde stycket sägs av statsmedel äger erhålla gottgörelse med fyra femtedelar av vad kommunen för ändamålet utgivit.

Ersättning av statsmedel, som avses i tredje stycket, må icke utgå med mindre det visas, att sådan förlust förelegat under tre på varandra följande år, samt att tidigare uppkomna överskott, som avsatts till mötande av förluster, icke förslå till förlustens täckande.

Det ankommer på bostadsstyrelsen att pröva anspråk på ersättning av statsmedel för förluster, som avses i tredje stycket."

Byggnads AB Mimer i Västerås har erkänts såsom allmännyttigt bostadsföretag. Den 29 april 1948 beslöto stadsfullmäktige åtaga staden att svara för sådan förlust, som nu avses beträffande bolagets fastigheter inom kvarteret Läskstången samt inom Skallbergsområdet i Västerås stad.

Enligt övergångsbestämmelserna till kungörelsen nr 587 år 1948 skall, då allmännyttigt bostadsföretag efter den 1 juli 1948 önskar erhålla nytt lån, företaget uppfylla ovan angivna förutsättning.

För bolagets nybygge inom kvarteret Rådmannen har beslut om åtagande för staden att ikläda sig ansvar för nu avsedd förlust icke fattats.

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att åtaga staden att i den mån Byggnads AB Mimer erhåller tertiärlån och/eller tilläggslån för bolagets fastigheter inom kvarteret Rådmannen i Västerås gentemot staten, företrädd av Kungl. Bostadsstyrelsen, svara för sådan förlust å långivningen och fullgöra den betalningsskyldighet i övrigt, som är åsyftad i 33 § KK den 30 juni 1948, nr 587, om tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus samt

att bemyndiga drätselkammaren att underställa Kungl. Maj:t ifrågavarande beslut för prövning och fastställelse samt i mån av behov därvid verkställa de justeringar av beslutet, som kunna befinnas erforderliga.

Nr 87. Fråga om uppförande av befallningsmannabefattningarna å Johannisbergs och Nordanby gårdar å ordinarie stat m. m.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse den 23 februari 1948 anfört följande:

Lantegendomsnämnden får härmed anhålla, att befallningsmannatjänsterna å Johannisbergs och Nordanby gårdar från och med den 1 april innevarande år uppföres å ordinarie stat med placering i lönestatens 15 lönegrad.

Då fråga om vidtagande av ovanberörda åtgärder sedan länge varit aktuell samt Svenska Kommunaltjänstemannaförbundet ävenledes påyrkat saken vid förhandlingar med härvarande löne- och avtalsnämnd, har lantegendomsnämnden låtit verkställa utredning i frågan samt därvid funnit, att nu ifrågavarande, sedan många år tillbaka heltidsanställda och så länge lantbruket bedrives i stadens egen regi oundgängligen nödvändiga befattningshavare äro bland de få pensionsberättigade tjänstemän, som icke äro uppförda å ordinarie stat.

För närvarande finnas 3 befallningsmän anställda härstädes, nämligen vid Johannisberg, Nordanby och Malma. Då utredning pågår om omläggning av driften i samband med vissa rationaliseringsåtgärder, vilka bl. a. gå ut på en sammanslagning ur driftssynpunkt av Malma och Nordanby gårdar, har lantegendomsnämnden funnit det lämpligt att i avbidan på utredningens slutförande låta frågan om uppförande å ordinarie stat av befallningsmannatjänsten vid Malma anstå tills vidare.

Grundlönen för befallningsmännen utgår nu med 426 kronor per månad inklusive dyrtidstillägg vartill kommer fri bostad och andra naturaförmåner, värderade till sammanlagt cirka 1.200 kronor.

Kommunaltjänstemannaförbundet har vid förhandlingar yrkat, att befallningsmännen vid uppförande å ordinarie stat skulle erhålla lön enligt 16 lönegraden, men vid jäm-

förelse med likställda befattningshavare å andra platser samt under nämndens förvaltning lydande förmannen vid renhållningsverket m. fl., finner lantegendomsnämnden 15 lönegraden vara tillfyllest.

Bostads- och andra förmåner skola efter eventuellt uppförande å ordinarie stat betalas av befallningsmännen efter av löne- och avtalsnämnden fastställda regler.

På grund av vad sålunda anförts hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att befallningsmannabefattningarna å Johannisbergs och Nordanby gårdar från och med 1 april innevarande år uppföras å ordinarie stat med placering i 15 lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden anför i skrivelse den 16 mars 1949 följande:

Befattningarna äro för närvarande upptagna å extra stat. Å Nordanby har den nuvarande befattningshavaren B. Kohlén varit befallningsman sedan 1918. Å Johannisberg har K. Hermansson varit befallningsman sedan staden övertog egendomen 1940. Dessförinnan var han befallningsman å Kristiansborg sedan 1932. Med hänsyn till den långa tid befattningarna funnits å extra stat samt till att befattningarna äro erforderliga för framtiden, har löne- och avtalsnämnden funnit det fullt motiverat, att tjänsterna bli uppförda å ordinarie stat.

Lönen till de båda befattningshavarna utgår för närvarande efter löneklass 11, vilket innebär en månadslön inklusive dyrtidstillägg om 477 kronor. Dessutom utgår fri bostad om tre rum och kök med värme och lyse samt trädgård och potatisland. Löne- och avtalsnämnden har numera med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund träffat överenskommelse om placering av befattningarna i lönegrad 15. I lönegrad 15 är inklusive dyrtidstillägg begynnelselönen 6.804 kronor och slutlönen 7.644 kronor. Från lönen skall avdragas värdet av naturaförmånerna. Lantegendomsnämnden har föreslagit en värdering å 1.200 kronor per år. Enligt den av stadsfullmäktige för 1949 fastställda värderingen av tjänstebostäder skall för en lägenhet om tre rum och kök med värme betalas 1.308 kronor. Från kommunaltjänstemannaförbundets sida har gjorts gällande, att en lägre värdering borde ske med hänsyn till avståndet från staden. Dessutom har förbundet framhållit, att bostaden å Nordanby borde värderas lägre än bostaden å Johannisberg. Å Nordanby är bostaden belägen i ett gammalt hus och av sämre standard än å Johannisberg, där en modern tjänstebostad är inrymd i ett nybyggt hus. Efter överenskommelse med förbundet har löne- och avtalsnämnden låtit hyresnämnden värdera bostäderna med naturaförmåner. Hyresnämnden har värderat förmånerna till 1.000 kronor beträffande Johannisberg och till 800 kronor beträffande Nordanby. Löne- och avtalsnämnden föreslår, att stadsfullmäktige fastställer dessa belopp till efterrättelse för värdet å de naturaförmåner, som skall frånräknas lönen.

Löne- och avtalsnämnden hade vid behandlingen av ärendet under 1948 avsett, att uppförandet å ordinarie stat skulle ske från och med den 1 januari 1949. Med hänsyn till att ärendet blev fördröjt genom förhandlingarna samt de olika uppfattningarna om värderingen av naturaförmånerna anser nämnden, att tiden bör kunna räknas från den 1 januari 1949.

Med anledning härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att räknat från och med den 1 januari 1949 uppföra befallningsmannabefattningarna vid Johannisbergs och Nordanby gårdar å ordinarie stat med placering i lönegrad 15 samt

att fastställa värdet per år av de med befattningarna förenade naturaförmånerna till 1.000 kronor för Johannisberg och 800 kronor för Nordanby.

Drätselkammaren har i ett den 7 april 1949 dagtecknat utlåtande anfört följande:

Kammaren har icke något att erinra mot att ifrågavarande befattningar uppföras å ordinarie stat, då stadigvarande behov av befattningarna föreligger. Mot löneplaceringen och värderingen av naturaförmånerna synes icke heller något vara att erinra.

På grund av vad sålunda framhållits tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att befallningsmannabefattningarna vid Johannisbergs och Nordanby gårdar fr. o. m. den 1 januari 1949 skola uppföras å ordinarie stat med placering i lönegrad 15 samt

att det värde å de med befattningarna förenade naturaförmåner, vilket skall avdragas från lönen, skall utgöra, ifråga om befattningen vid Johannisbergs gård 1.000 kronor och ifråga om befattningen vid Nordanby gård 800 kronor, allt per år räknat.

Nr 88. Lönereglering för stadens exekutorer m. m.

Magistraten har i skrivelse den 14 juli 1948 anfört följande:

Genom skrivelse den 24 februari 1948 har löne- och avtalsnämnden till magistraten överlämnat en framställning från Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund angående uppförande av den skrivbiträdesbefattning vid stadsfogdekontoret, som för närvarande innehaves av extra skrivbiträdet Inga-Britt Hedberg, å ordinarie stat såsom kontorsbiträdesbefattning i lönegrad 8.

Enär åtminstone för avsevärd tid framåt stadigvarande behov av ifrågavarande befattning måste anses föreligga samt i samband med kanslibiträdet Greta Skogs avgång ur tjänst frågan om återbesättande av dennas befattning kan tagas under omprövning, får magistraten härmed anhålla, att befattningen måtte uppföras å ordinarie stat. Såsom magistraten anfört i skrivelse denna dag till stadsfullmäktige angående uppflyttning av vissa kvinnliga ordinarie befattningshavare i högre befattningar, synes frågan om ändring av tjänsteförteckningen bland annat såvitt rör exekutionsverket böra upptagas i ett större sammanhang. En översyn över tjänsteförteckningen bör därför enligt magistratens förmenande inom den närmaste tiden komma till stånd. I avbidan härpå anser magistraten, att befattningen i fråga bör upptagas såsom skrivbiträdesbefattning i lönegrad 6, och har magistraten i sitt förslag till stat för exekutionsverket för år 1948 räknat härmed.

Vidare har magistraten i skrivelse den 15 oktober 1948 anfört:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 19 juli 1947 med avlämnande av förslag till stat

för år 1948 hemställde magistraten att en av de tre då vakanssatta exekutorstjänsterna åter måtte besättas med ordinarie innehavare. Stadsfullmäktige fann emellertid ej skäl bifalla framställningen.

Såsom framgår av stadsfogdens skrivelse kommer exekutor Emil Larsson att avgå med pension den 1 februari 1949. Därefter återstå endast två ordinarie befattningshavare. En av dessa har uppnått 60 år. Det är visserligen ännu omöjligt att avgöra huru många exekutorsbefattningar, som kunna erfordras, sedan det nya uppbördsförfarandet fullständigt genomförts och från tiden före uppbördsreformens genomförande kvarstående utskylder icke finnas att indriva. Emellertid hava i stället andra arbetsuppgifter tillkommit. Magistraten anser därför att man för framtiden med säkerhet måste räkna med ett behov av minst tre exekutorer. Det måste under sådana omständigheter vara mindre tilltalande att en person, vilken, såsom här är fallet, under lång tid på ett förtjänstfullt sätt uppehållit exekutorsbefattning, under ytterligare avsevärd tid icke skulle kunna uppnå befordran till ordinarie tjänst.

På grund av vad sålunda anförts får magistraten tillstyrka framställningen.

Den i skrivelsen omförmälda framställningen från stadsfogden har ej tryckts men finnes tillgänglig för granskning å stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 16 mars 1949 andragit följande:

Då stadsfullmäktige den 27 november 1947 beslöto om lönereglering för stadens ordinarie befattningshavare, kom beslutet icke att omfatta två grupper av anställda nämligen tjänsteläkarna och exekutionsbiträdena. För tjänsteläkarnas del har överföring till stadens nya löneplan skett enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 maj 1948. Den enda grupp som nu står kvar på den gamla löneplanen är sålunda exekutionsbiträdena. Att lönereglering för dem icke tidigare har skett, har berott på att centrala förhandlingar under en längre tid förts mellan Svenska Stadsförbundet och berörda personalorganisationer för att söka uppnå en enhetlig lönesättning för hela riket.

De ordinarie exekutionsbiträdena i Västerås uppbära för närvarande lön enligt lönegrad 4 i den tidigare löneplanen. Å lönen utgår dyrtidstillägg med 27 procent enligt de bestämmelser, som före den 1 oktober 1947 gällde för samtliga stadens befattningshavare. Dessutom uppbära de det provisoriska lönetillägget om 50 kronor per månad enligt stadsfullmäktiges beslut den 19 december 1946, vilket beslut för exekutionsbiträdenas del fått förlängd giltighetstid senast den 21 december 1948.

Mellan Svenska Stadsförbundet, å ena, samt Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund och Svenska Exekutionsmännens Riksförbund, å andra sidan, har den 6 november 1948 träffats överenskommelse angående löner för exekutionsbiträden i Sveriges städer samt avveckling av till dessa tjänstemän hittills utgående sportler. Överenskommelsen finnes i sin helhet intagen i Svenska Stadsförbundets Tidskrift 1948, häfte 9 sid. 386. I detta sammanhang skall därför blott redogöras för huvudpunkterna i överenskommelsen, vilka äro följande:

1. I en stad av Västerås storleksordning skall ordinarie exekutionsbiträde placeras i lönegrad 15.
2. Exekutionsbiträde tillkommande sportler skall indragas till stadens kassa.
3. Exekutionsbiträde skall kompenseras för indragna sportler med ett belopp, som

motsvarar 4/5 av skillnaden mellan å ena sidan summan av hans under år 1946 uppburna lön och medeltalet av hans årliga inkomst av sportler under åren 1937—1946, samt å andra sidan hans löneförmåner å den nyreglerade tjänsten. Ersättningsbeloppet skall avrundas till närmast högre hela hundratal kronor samt maximeras till 3.000 kronor per år. Ersättningsbeloppet skall utgå oavkortat under 1948, varefter avskrivning sker med 1/12 för varje påföljande år under nio år. Vad som därefter återstår av ersättningsbeloppet skall utgå oavkortat per år så länge vederbörande kvarstår i tjänst. De årliga ersättningsbeloppen skall minskas i den mån exekutionsbiträdes avlöning till följd av uppflyttning i högre löneklass eller genom löneförbättring, som ej enbart innebär att dyrtidskompensation inarbetas i lönen, ökas utöver den avlöning som utgick den 1 januari 1948.

4. Ersättningen för mistade sportler skall icke vara pensionsgrundande. Den nya lönen får icke påverka befattningshavarens pensionsunderlag förrän nytt pensionsreglemente fastställts.

5. Löneregleringen skall gälla från och med den 1 januari 1948. De indragna sportlerna skall tillfalla staden i den mån dessa influtit till indrivnings- eller uppbördsmyndighet efter den 31 december 1947. Om befattningshavare under 1948 intill den tidpunkt, då stadsfullmäktige antaga överenskommelsen uppburit större inkomst av lön och sportler än han skulle ha erhållit därest de nya bestämmelserna genomförts från 1948 års början, skall någon återbetalningsskyldighet i fråga om överskjutande belopp ej föreligga.

6. Exekutionsbiträde, som avgått med pension efter den 1 januari 1948 men före stadsfullmäktiges beslut i ärendet, skall anses överförd på den nya löneplanen.

Tre ordinarie exekutionsbiträden ha varit anställda å stadsfogdekontoret i Västerås efter den 1 januari 1948 nämligen E. Larsson, J. Sundqvist och K. Ullberg. Av dessa har E. Larsson avgått med pension den 1 februari 1949 men omfattas likväl av den centrala överenskommelsen enligt vad som refererats ovan under punkt 6. Löne- och avtalsnämnden har fört förhandlingar med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, till vilket berörda tre exekutorer äro anslutna, angående den centrala överenskommelsens tillämpning i Västerås. Full enighet uppnåddes mellan parterna.

Beräkningen av den sportelkompensation som skall utgå till de ordinarie exekutionsbiträdena i Västerås underlättas betydligt därav, att sedan årtionden tillbaka exekutorerna icke var för sig uppburit de sportler som härröra sig från vederbörandes egen tjänsteutövning. I stället ha alla sportler samlats i en gemensam kassa och fördelats lika mellan befattningshavarna. Enligt uppgift från stadsfogden ha distriktsexekutorernas sportelinkomster från och med 1937 utgått med följande belopp per man:

1937	kronor	2.220: —
1938	„	2.480: —
1939	„	2.579: —
1940	„	3.077: —
1941	„	3.621: —
1942	„	3.906: —
1943	„	4.920: —
1944	„	5.308: —
1945	„	6.471: —

1946	kronor	8.534: —
1947	„	4.232: —
1948	„	4.628: —

Medeltalet av sportelinkomsterna under den i överenskommelsen angivna tioårsperioden 1937—1946 utgör 4.311 kronor. Alla de ifrågavarande befattningshavarna voro under 1946 placerade i slutlöneklass. De sammanlagda löneförmånerna under 1946 utgjorde för var och en 4.532 kronor. Uträkningen av sportelkompensationen enligt den centrala överenskommelsen framgår av följande uppställning:

Lön under 1946	4.532: —
Medeltalet av sportlerna 1937—1946	4.311: —
	8.843: —
Avgår beräknad lön den 1 januari 1948 enligt slutlöneklass i lönegrad 15 i nya löneplanen	7.644: —
	1.199: —
4/5 därav utgör	959: 20

Enligt överenskommelsen skall detta belopp avrundas till närmast högre hela 100-tal kronor, alltså till kr. 1.000: —.

Tillämpad på förhållandena i Västerås medför den centrala överenskommelsen sålunda att utgångsbeloppet för sportlerersättningen blir 1.000: — kronor. Detta belopp avser 1948. Under de följande nio åren skall avskrivning ske med 1/12 per år enligt vad ovan refererats. Ersättningen kommer enligt dessa beräkningsgrunder att utgå med följande belopp:

1948	kronor	1.000: —
1949	„	916: —
1950	„	833: —
1951	„	750: —
1952	„	666: —
1953	„	583: —
1954	„	500: —
1955	„	416: —
1956	„	333: —
1957	„	250: —

Under därpå följande år skall ersättningen utgå med 250 kronor per år så länge vederbörande kvarstår i sin tjänst.

Löne- och avtalsnämnden föreslår, att den centrala överenskommelsen för exekutionsverket i Västerås tillämpas efter dessa huvudpunkter:

1. Den centrala överenskommelsen skall gälla i alla tillämpliga delar.
2. Befattning såsom exekutionsbiträde placeras i lönegrad 15 räknat från och med den 1 januari 1948.
3. Sportelkompensation utgår med 1.000 kronor för 1948 och avskrives enligt ovan. Under 1949 utgör kompensationen 916 kronor.
4. Samtliga exekutionsbiträdena tillkommande sportler tillföras staden räknat från

och med den 1 januari 1948, dock att exekutionsbiträde, som under tiden 1 januari 1948—30 juni 1949 uppburit större belopp av lön + sportler än som med tillämpning av de nya bestämmelserna skulle ha utgått i lön + kompensation, icke skall vara återbetalningsskyldig för det överskjutande beloppet. Då sportlerna för närvarande uppgå till så höga belopp att överskott uppstår, innebär detta i praktiken att de nya bestämmelserna bli gällande från och med den 1 juli 1949.

Vid förhandlingarna fördes på tal frågan huruvida även de ersättningsbelopp skulle ingå till stadskassan som exekutionsbiträde jämlikt § 3 KF den 12 juli 1878 uppbär när han tjänstgör såsom vittne vid vissa förrättningar enligt utsökningslagen. Dessa ersättningar kan icke betraktas såsom sportler i egentlig mening då de icke höra samman med tjänsten. Vem som helst kan vara vittne vid en dylik förrättning och uppbära den stadgade ersättningen. Löne- och avtalsnämnden finner därför hinder icke föreligga mot att exekutorerna fortfarande få upbära dessa ersättningar. Det rör sig här om obetydliga belopp per år.

För exekutionsbiträdet Larsson, som pensionerades den 1 februari 1949, får staden tillskjuta ett mindre belopp för januari 1949 på grund av att sportlerna under den månaden icke uppgick till ett belopp, som jämte lönen täckte lönen enligt den nya lönesättningen jämte kompensationen.

Vad härovan sagts gäller de ordinarie exekutorerna. Å stadsfogdekontoret finnas för närvarande i lönestaten upptagna fem ordinarie befattningar såsom exekutionsbiträde. Två av befattningarna ha hållits vakanta under några år enligt stadsfullmäktiges beslut den 31 januari 1946. Anledningen var att man inför genomförandet av uppbördsreformen ville söka vinna erfarenhet rörande den minskning av arbetsuppgifterna för exekutorerna, som borde bli en följd av att skatten uttoges vid källan och antalet skatterestantier minskade. Efter exekutor Larssons avgång den 1 februari 1949 har icke heller hans ledigblivna befattning blivit återbesatt. För närvarande äro sålunda blott två befattningar besatta med ordinarie innehavare, exekutorerna Sundqvist och Ullberg. De övriga ordinarie befattningarna uppehållas på vakans av extra exekutionsbiträdena O. Hult, T. Looström och O. Karlström. Hult har varit anställd sedan den 15 juni 1939, Looström sedan den 15 september 1942 och Karlström sedan den 1 maj 1944. I samband med exekutor Larssons avgång har magistraten hemställt att få återbesätta hans befattning. De extra exekutorerna uppbära liksom de ordinarie lön jämte sportler. Den centrala överenskommelsen har icke reglerat förhållandena för de extra exekutorerna utan det har förutsatts, att man vid förhandlingarna å varje ort skulle lösa lönesättningar och övriga spörsmål med hänsyn till de lokala förhållandena. En reglering av lönebestämmelserna för de extra exekutorerna bör givetvis ske i anslutning till löneregleringen för de ordinarie, då man ju icke gärna kan bibehålla sportelsystemet för de extra befattningshavarna medan de ordinarie befattningshavarnas sportler överlämnas till stadskassan.

Från såväl magistratens som stadsfogdens sida har det framhållits, att uppbördsreformen efter de gångna två åren icke föranlett minskning i arbetsuppgifterna för exekutorerna i den omfattning som man väntat. Dels återstå stora obetalda skattebelopp från tiden före uppbördsreformen och dels ha arbetsuppgifter tillkommit under reformens genomförande i praktiken, som man väl från början icke förutsåg i hela dess vidd. Nämnas kan indrivningen av de skattebelopp, som arbetsgivare försummat

att inleverera för sina anställda. Man har därför ansett, att man utan betänkligheter nu skulle kunna återbesätta de vakanta befattningarna. Om arbetsuppgifterna skulle minska under de närmast följande åren, får man då exekutor Sundqvist om några år avgår med pension, möjlighet att sätta ned antalet ordinarie befattningar till fyra. I en stad av Västerås storleksordning torde man icke gärna kunna underskrida detta antal.

I princip skall sportelkompensation enligt den centrala uppgörelsen icke utgå till befattningshavare, som tillträda ordinarie tjänst efter det nya systemets genomförande. Om de tre vakanta tjänsterna bli besatta med de nuvarande extra exekutorerna, har man emellertid ansett det skäligt, att Hult och Looström, som under relativt lång anställning å extra stat uppburit sportler, få en viss kompensation för de mistade sportlerna. Med kommunaltjänstemannaförbundet har löne- och avtalsnämnden i detta hänseende överenskommit följande:

Under förutsättning att stadsfullmäktige medgiver att tre tjänster må återbesättas samt att magistraten efter vederbörligt ansökningsförfarande besätter tjänsterna med nuvarande extra befattningshavarna Hult, Looström och Karlström från och med den 1 juli 1949, skall sportelkompensation utgå för Hult (längsta anställningstiden) med 600 kronor till den 1 juli 1950, med 400 kronor till den 1 juli 1951 samt med 250 kronor till den 1 juli 1952. För Looström skall kompensation utgå under samma tider med beloppen 500, 350 och 200 kronor. Efter den 1 juli 1952 skall ingen kompensation utgå. För den senast anställde extra exekutorn Karlström, som tjänstgjort å exekutorkontorets handräckningsavdelning (indrivning av skatt debiterad å annan ort samt böter) och uppburit mindre sportler än övriga exekutorer, skall någon särskild kompensation icke utgå. Liksom för de ordinarie exekutorerna skall återbetalningsskyldighet för sportler som uppburits före den 1 juli 1949 icke ifrågakomma. Om befattning skulle tillsättas med annan sökande än någon av de nu nämnda, skall sportelkompensation givetvis icke utgå.

I anslutning till frågorna om lönereglering för exekutionsbiträdena har löne- och avtalsnämnden behandlat en framställning från magistraten av den 14 juli 1948 om inrättande av en ny ordinarie tjänst såsom skrivbiträde å stadsfogdekontoret. Å stadsfogdekontoret finnes för närvarande två ordinarie kanslibiträdestjänster i lönegrad 11, en kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8 och två extra skrivbiträdestjänster. Å exekutorkontoret finnes fem extra skrivbiträdesbefattningar. Framställningen har varit bordlagd hos löne- och avtalsnämnden för att man under behandlingen av exekutorernas lönefråga skulle kunna skapa sig en uppfattning om arbetsbördan å kontoret och behovet av nya ordinarie biträden. Anslag för ändamålet har upptagits i staten för löpande år. Efter konferenser med magistraten och stadsfogden har löne- och avtalsnämnden ansett sig böra tillstyrka, att en ordinarie tjänst såsom skrivbiträde inrättas från och med 1 juli 1949. Tjänsten skall träda i stället för en av de båda extra befattningarna å stadsfogdekontoret.

Det föreliggande förslaget till lönereglering för exekutorerna medför inga eller i varje fall obetydligt ökade utgifter för det löpande året. Exekutorernas lön + sportler under 1948 och första halvåret av 1949 synes väl täcka den nya lönen + sportelersättning, varför något tillskott från stadens sida knappast kan komma ifråga med undantag för vad ovan nämnts beträffande exekutor Larsson. För dennes del beror förhål-

landet på att januari månad normalt medför betydligt mindre sportler än övriga månader. För de månader som återstå till den 1 juli 1949 kan man givetvis icke uttala sig men tendensen pekar mot att någon utfyllnad från stadens sida icke skall behöva förekomma. För senare halvåret av 1949 komma löneutgifterna att öka men det är då att märka, att de till stadskassan inflytande sportlerna torde fullt ut förslå till täckning av de ökade kostnaderna. Om det likväl mot slutet av året skulle framgå, att så inte blir fallet, bör framställning om tilläggsanslag kunna göras då saken blir aktuell. Beträffande den nya skrivbiträdestjänsten har nämnts, att anslag redan finns upptaget i årets stat.

I anledning härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att exekutionsbiträde räknat från och med den 1 januari 1948 skall vara placerat i lönegrad 15 med kompensation för mistade sportler enligt vad ovan angivits,

att i övrigt antaga ovan refererade centrala överenskommelse av den 6 november 1948 beträffande indragning av exekutionsbiträdenas sportler till stadskassan och övriga i överenskommelsen reglerade förhållanden,

att godkänna löne- och avtalsnämndens överenskommelse rörande tillämpningen av de nya bestämmelserna,

att bemyndiga magistraten att från och med den 1 juli 1949 återbesätta tre vakanta befattningar såsom ordinarie exekutionsbiträde med sportelkompensation enligt ovan angivna grunder samt

att från och med den 1 juli 1949 inrätta en befattning såsom skrivbiträde å stadsfogdekontoret och bemyndiga magistraten att tillsätta befattningen.

Drätselkammaren har uti yttrande den 7 april 1949 med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Sedan *magistraten* erhållit tillfälle att yttra sig över löne- och avtalsnämndens nu föreliggande förslag, har magistraten i skrivelse den 11 april 1949 med åberopande av ett av stadsfogden avgivet yttrande framhållit lämpligheten av att exekutorernas sportler åtminstone till en del bibehölles, att frågan härom emellertid borde upptagas till prövning i annat sammanhang samt att magistraten i övrigt icke hade något att erinra mot löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 89. Anslag för iordningställande av ytterligare utrymme i Sundinska huset såsom ungdomsvårdslokal.

Ungdomsvårdsstyrelsen har i skrivelse till drätselkammaren den 4 april 1949 anfört följande:

Intill ungdomslokalen i Sundinska huset ligger ett för närvarande outnyttjat källarrum mot Stora gatan, som skulle utgöra en värdefull utökning av lokalen.

Ungdomsvårdsstyrelsen anser det av vikt, att lokalen skall kunna upplåtas icke blott

till olika ungdomsorganisationer utan även — och kanhända alldeles särskilt — till ungdomar, som icke äro anslutna till någon organisation, för anordnande av mindre sammankomster, programkvällar och föredrag m. m. dylikt. Med nuvarande utrymmen kan detta ske endast i mindre utsträckning. Samlingsrummets upplåtande för sådant ändamål medför nämligen svårigheter och olägenheter, till följd av att enda förbindelsen mellan rummet invid tamburen och de två mindre rummen längst bort samt till toaletterna går via samlingsrummet.

Källarrummet däremot skulle undanröja svårigheterna och olägenheterna. Det kan med fördel användas för ovan angivna ändamål, för föredrag och annan programverksamhet i egen regi samt däremellan för hobbyverksamhet. Härigenom frigöres samlingsrummet för ungdomar, som av annan orsak infunnit sig. Till trivseln i rummet skulle på ett alldeles särskilt sätt bidraga en där i förefintligt lämpligt utrymme insatt öppen spis.

Enligt beräkning, som utförts på byggnadskontoret, stiga kostnaderna för källarrummets iordningställande till 2 900 kronor och för den öppna spisen till 500 kronor.

Med hänvisning till det ovan anförda får ungdomsvårdsstyrelsen hemställa, att drätselkammaren ville ställa ifrågavarande källarrum till styrelsens förfogande och bevilja eller utverka ett anslag å 3.400 kronor för rummets iordningställande och spisens utförande.

Drätselkammaren har i avgivet utlåtande den 7 april 1949 anfört följande:

Kammaren har icke funnit anledning till erinran mot styrelsens framställning. De arbeten, som erfordras för lokalens iordningställande, utgöra huvudsakligen anläggande av nytt trägolv och beklädande av väggarnas nedre del med paneler, påläggande av linoleummatta, målning samt indragande av värme och belysning.

Då medel för ändamålet icke finnas tillgängliga, får kammaren föreslå att stadsfullmäktige anvisa särskilt anslag att täckas av årets anslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 3.400 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 90. Anslag för ombyggnad av sumpen vid Västerås Kvarn.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 13 april 1949 följande:

Vid sammanträde den 19 december 1946 beslöto stadsfullmäktige förvärva fastigheten Västerås Kvarn eller stadsägorna nris 1271, 1272, 1273 och 1274 ävensom fastigheten Gamla Kvarn nr 1 för en köpeskilling av 194.000 kronor. Enligt köpeavtalet skall staden bekosta en av fastigheternas hittillsvarande ägare avtalad ombyggnad av sum-

pen vid kvarnen till ett belopp av högst 13.900 kronor. Staden har i dagarna tillträtt fastigheterna och skall i samband härmed likvid erläggas jämväl för sumpen. Då anslag för sistnämnda ändamål icke anvisats, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 13.900 kronor för likviderande av kostnaderna för ombyggnad av sumpen vid Västerås Kvarn samt

att utgiften skall täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 91. Anslag för utförande av vissa gatuarbeten.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 13 april 1949 följande:

Enligt ett av drätselkammaren i princip godkänt program för årets gatuarbeten skola bl. a. utföras arbeten avseende iordningställande av parkeringsplats vid Skepparbacken för en kostnad av 16.000 kronor samt av S:t Örjansgatan för en kostnad av 13.000 kronor, Skogsvägen å delen Agnegatan—Lundagatan för en kostnad av 17.000 kronor och Tunbyvägen å delen Nansengatan—Äppelvägen för en kostnad av 33.000 kronor. Tillhopa draga nu nämnda arbeten sålunda en kostnad av 79.000 kronor.

Sedan byggnadskontoret hemställt, att anslag i första hand ställdes till förfogande för nu omförmälda arbeten, föreslår drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville för arbetenas utförande anvisa ett belopp å 79.000 kronor. Täckning av anslaget bör ske av reserverade medel av det i 1948 års stat upptagna anslaget under 8 B 1—811 för nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige, å vilket anslag finnes en behållning av c:a 86.000 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande gatuarbeten anvisa ett anslag å 79.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av reserverade medel av det i 1948 års stat under 8 B 1—811 upptagna anslag för nyanläggning av gator.

Nr 92. Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, område vid Östra kajen.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 4 april 1949 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 3 mars 1949 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, område vid Östra Kajen, betecknat Pl 120.

Förslaget består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 19 mars till och med den 2 april 1949. Några erinringar mot förslaget hava icke inkommit.

I byggnadsnämndens skrivelse omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för
VÄSTERÅS
OMRÅDE VID ÖSTRA KAJEN
Pl. 120.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

1 mom. Byggnadskvarter.

Med Js betecknat område får användas endast för industri och därmed jämförligt eller samhörigt ändamål. Bostäder må dock uppföras i den utsträckning, som erfordras för respektive anläggningars tillsyn och bevakning.

2 mom. Trafikområden.

Med Th betecknat område får användas endast för hamntrafik och därmed samhörigt ändamål.

Med Tj betecknat område får användas endast för järnvägstrafik och därmed samhörigt ändamål.

3 mom. Säkerhetsområde.

Med Et betecknat område får användas endast för transformatorstation eller därmed jämförligt ändamål.

§ 2.

Mark, som icke eller i endast mindre omfattning får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

Med punkt- och korsprickning betecknad mark får icke bebyggas, dock får anordningar i direkt samband med respektive trafikändamål såsom transportanordningar, lastbryggor, mindre kiosker och dylikt uppföras, om detta för varje särskilt fall prövas vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av området.

§ 3.

Mark, avsedd för allmän trafik.

Med z betecknad mark skall i höjd med angränsande gator hållas tillgänglig för allmän körtrafik.

§ 4.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran anger.

Å med Et betecknat område får byggnad uppföras till en höjd av högst tre meter.

§ 5.

Förbud mot utfart till gata.

Till gata eller annan allmän plats, som begränsas av linje, markerad med ofyllda cirklar, får körutfart från angränsande fastighet icke anordnas.

Västerås den 3 mars 1949.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

BESKRIVNING

tillhörande förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, område vid Östra kajen.

Förslaget, daterat den 3 mars 1949, åskådliggöres å karta märkt Pl. 120 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

För området gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 15 aug. 1912 och den 28 mars 1947.

Förslaget omfattar i huvudsak det område mellan den nya Kungsängsgatan och Östra Kajen, som i 1945—47 års stadsplaneförslag för hamnområdet till större delen utlagts som kvartersmark för magasins- och lagerändamål. Med hänsyn till vissa alltför små byggnadsfria avstånd mellan kvarteren undantogs området emellertid från fastställelse, varför marken enligt 1902 års stadsplan kvarstår som hamnområde.

Enligt föreliggande förslag har kring ett befintligt spår, som löper utmed Kungsängsgatan och därefter parallellt med kajen, utlagts ett spårområde, som åt stadssidan avskiljer två kvarter för industriändamål. Dessa kvarters gräns mot Kungsängsgatan, som är avsedd att bli en trafikled av stor betydelse, spärras för körutfarter.

Delen åt kajsidan har i huvudsak utlagts såsom hamnområde. En mindre del har med hänsyn till äldre arrendeavtal och redan befintlig brädgårdsrörelse upptagits som industriområde. Närmast omkring detta kvarter liksom utmed kajerna avses hamnområdet att hållas fritt från byggnader i vanlig mening. Byggnadshöjden, 18 meter för hamnområdet i övrigt, har satts med hänsyn till ett projekterat hamnmagasin.

Västerås den 3 mars 1949.

BERTIL TIDESTRÖM.
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande förslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa förslaget Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 13 april 1949 avgivet utlåtande, med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 93. Anslag för huvudvattenledning i Tegnérgatan mellan Stockholmsvägen och Malmabergsgatan, vatten-, avlopps- och gasledningar i Rikshuvudvägen på sträckan Wijkmansgatan—Johanneslundsgatan samt vatten- och gasledningar till Nedre Hyttvägen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 15 mars 1949 anfört följande:

År 1947 färdigställdes 400 mm. huvudvattenledningen från Hässlö till Skiljebo med anslutning i Årbylundsgatan till stadens ledningsnät. Härigenom erhöllo huvudledningarna en kapacitet om 250 l/sek. Det nuvarande behovet utgör c:a 200 l/sek. En viss marginal finnes sålunda, men om 3 à 4 år blir en förstärkning av ledningen Hässlö—Skiljebo aktuell.

Från anslutningspunkten utgår en 250 mm. ledning till Pilgatan vid Folkets park. Därifrån fortsätter en 180 mm. ledning i sagda gata till järnvägen. Väster därom har nätet icke förstärkts. Tegnérgatan mellan Stockholmsvägen och Malmabergsgatan saknar ledning. Västerut har 200 mm. ledningen slopats vid AB Svenska Metallverken i samband med stadsplaneändring, varigenom bolagets område utsträcktes över gatan. Vattensystemet inom bostadsområdena på Gideonsberg och Skallberget har för närvarande förbindelse med huvudvattenledningen från Hässlö blott över de äldre ledningarna i Stora gatan och Pilgatan. Vattenhastigheten är mycket stor och förorsakar tryckstegring vid Hässlö, som pumparna med svårighet övervinna. Redan sommaren 1948 nåddes maximigränsen för pumparnas förmåga. Instundande sommar torde den ökade vattenkonsumtionen icke kunna tillgodoses utan förstärkning av nätet.

Då huvudledningen från Hässlö framdrogs till Skiljebo, var avsikten att senast år 1948 fortsätta ledningens framdragande genom Skiljebo norrut, öster om centrallasarettets område till Malmaberg och Gideonsberg. Sträckan genom Skiljebo utfördes, men längre norrut kunde ledningen ej dragas, innan de områden densamma komme att beröra, blivit föremål för planering. Arbetet härmed har pågått i flera år, hittills utan slutgiltigt resultat. Då det är uppenbart, att stadsplan för dessa områden ej ens innevarande år fås fram, återstår att förstärka ledningsnätet på annat sätt.

Det nuvarande vattentornets kapacitet är otillräcklig. Ett nytt torn måste komma till utförande med det snaraste med placering på Skallberget eller eventuellt på västra Malmaberg väster om skjutbanan. Enligt plan skall det nya tornet matas över huvudledningen öster om centrallasarettet, och en ledning läggas i den blivande rikshuvudvägen för att tjäna såsom reserv och framtida förstärkning. Rikshuvudvägens läge är emellertid ännu ej fixerat öster om Folkets park.

Då det visat sig omöjligt att genomföra huvudledningens utbyggnad enligt plan, återstår blott möjligheten att förstärka nätet genom att utlägga delar av den såsom reserv och förstärkning planerade ledningen i rikshuvudvägen. I första hand bör sträckan mellan Stockholmsvägen och Malmabergsgatan, 450 meter, samt mellan Wijkmansgatan och Johanneslundsgatan, 315 meter, komma till utförande. Härigenom erhålles en avsevärd förbättring av vattentillförseln till de norra stadsdelarna och avlastning av ledningarna i Pilgatan och Stora gatan. En ytterligare avlastning åstadkommes genom förlängning av 250 mm. vattenledningen i Kungsängsgatan söder om kvarteret Sigurd över ån till Hyttan, 1.130 meter, med anslutning till därvarande ledningsnät i Nedre Hyttvägen.

Samtidigt med utförandet av ledningen på sträckan Wijkmansgatan—Johanneslundsgatan bör erforderlig avloppsledning nedläggas.

Ehuru definitiva planer för de av ledningarna berörda gatorna och vägarna ännu ej föreligga, kunna sträckningarna enligt uppgift från stadsarkitektkontoret dock bestämmas så, att risk för flyttning ej är att befara. Då det är en tvingande nödvändighet att förstärka ledningsnätet, anser sig styrelsen för tekniska verken böra föreslå, att ifrågavarande ledningar komma till utförande snarast möjligt.

Även gasledningsnätet har i många år varit överbelastat inom de västra stadsdelarna, med påföljd att gastrycket vid högbelastningstillfällen varit otillräckligt. Förstärkning av nätet utföres fördelaktigast genom att framdraga ledningen i Kungsängsgatan till Nedre Hyttvägen, 1.280 meter. Ytterligare förstärkning fås genom att sätta denna ledning och ledningen från gasverket till Munkgatan under högtryck med en reduceringsventil i vardera ledningen. Den vid AB Svenska Metallverken till följd av stadsplaneändringen slopade gasledningen bör ersättas med ny på sträckan Wijkmansgatan

—Johanneslundsgatan. Samtliga dessa nya ledningar böra utföras samtidigt med ovan angivna andra ledningsarbeten.

Enligt beräkning stiga kostnaderna för huvudvattenledningen i Tegnérgatan mellan Stockholmsvägen och Malmabergsgatan till 51.000 kronor, för vatten-, avlopps- och gasledningarna i rikshuvudvägen på sträckan Wijkmansgatan—Johanneslundsgatan till 65.000 kronor samt för vatten- och gasledningarna till Nedre Hyttvägen till 140.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för ovan angivna ändamål anslå 256.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 13 april 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Enligt vad kammaren inhämtat kommer genom utdragande av ifrågavarande ledningar dels vatten- och gasledningar mellan Wijkmansgatan och Bergslagsvägen, dels vattenledning mellan Malmabergsgatan och Myggbogatan, vilka ledningar beslutats under år 1936, att slopas. Efter hittills företagna avskrivningar utgör kvarvarande bokförda värdet av dessa ledningar per den 31 december 1948 c:a 8.000 kronor. Kammaren vill i detta sammanhang erinra om att i 1950 års stat bör upptagas anslag för avskrivning av sistnämnda värde.

Med denna erinran biträder drätselkammaren styrelsens förslag.

Kammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 256.000 kronor för bestridande av utgiften ifråga ävensom att i övrigt vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 94. Drätselkammarens och tekniska verkens bokslut för 1948. (Konf. stfms handlingar ser. B nr 10 år 1949).

Drätselkammaren har i ett den 13 april 1949 till stadsfullmäktige avgivet utlåtande anfört följande:

Drätselkammaren får härmed överlämna räkenskapsberättelse för år 1948 och i anslutning därtill anföra följande.

1948 års budget lämnar ett överskott å kronor 163.440: 15. Motsvarande överskott i 1947 års budget uppgick till kronor 8.485: 56 och i 1946 års budget till kronor 42.050: 84.

Vid bedömandet av resultatet för år 1948 må anmärkas att gasverket gått med ett underskott å c:a 210.000 kronor och vattenverket med ett underskott å 72.000 kronor. Reserverade skatteanslag vid 1948 års utgång uppgick till kronor 2.341.143: 08 och förskott vid samma tid till kronor 622.969: 50. 1948 års stat är beräknad utan hänsynstagande till den löneökning, som skedde på hösten 1947 med verkan från den 1 oktober samma år. För mötande av dessa löneökningar har tagits i anspråk

del av det till stadsfullmäktiges förfogande stående extra anslaget i 1948 års stat å 700.000 kronor. Tekniska verken och hamnen ha dock själva burit sina löneökningar. Som en allmän anmärkning till budgetutfallet må nämnas att under 1948 nya avtal för kollektivanställda träffats, innebärande löneökning med sammanlagt c:a 130.000 kronor. Under året ha post- och telefonavgifter höjts, pappers- och bensinskatt har vidare införts, allt omständigheter som medfört ökade kostnader för staden. Kostnaderna för sjukavlöning ha betydligt överskridit härför beräknade anslag. Drätselkammaren har sin uppmärksamhet riktad på detta förhållande och kommer att eventuellt i samförstånd med löne- och avtalsnämnden vidtaga erforderliga åtgärder. Under 1948 har vidare fastighetsskatt erlagts dels med en tredjedel för år 1947 och dels med hela 1948 års skatt, vilket medfört anslagets överskridande på vissa håll.

Totalt utbetalda löner och arvoden till tjänstemän och arbetare hava under år 1948 uppgått till c:a 9.200.000 kronor. Motsvarande belopp för 1947 och 1946 utgjorde c:a 8.200.000 kronor och 6.300.000 kronor. Beloppet av utbetalda pensioner uppgick år 1948 till c:a 437.000 kronor. Motsvarande siffror för 1947 och 1946 utgjorde c:a 442.000 kronor respektive 435.000 kronor. Medeltalet anställda såväl tjänstemän som arbetare inklusive lärare utgjorde under 1948 c:a 1.500. Motsvarande siffra för 1947 uppgick till c:a 1.200. För 1946 saknas exakt statistik.

Beträffande skattebudgetens utfall kommer drätselkammaren i det följande att lämna förklaring till vissa mera påtagliga anslagsöverskridanden under de olika delförvaltningarna.

Polis- och åklagarväsen. Här föreligger ett nettoöverskott å c:a 36.000 kronor i jämförelse mot budgeten. Orsaken är att söka däri att ett flertal ordinarie tjänstemän icke kunnat tillsättas samt att i statsbidrag för stats- och reservpolis influtit c:a 30.000 kronor mer än beräknat.

Exekutionsverket utvisar ett överskott gentemot stat å c:a 2.200 kronor huvudsakligen beroende därpå att mer sportler influtit än i staten beräknats.

Stadsingenjörskontorets budget utvisar ett nettoöverskott gentemot stat av 38.000 kronor beroende i huvudsak därpå att av anslaget för nya triangel- och polygonpunkter å 25.000 kronor endast 11.000 kronor tagits i anspråk samt att i ersättning för mätningsförrättningar influtit c:a 9.000 kronor mer än beräknat.

Beträffande budgettiteln *Civilförsvar* anmärkes att anslaget för utbildning av personal överskridits, enär större krav på utbildningen gjort sig gällande. På inkomstsidan har å andra sidan statsbidrag erhållits med c:a 16.000 kronor mer än som i staten beräknats.

Beträffande budgettiteln *Brandskydd* må framhållas att ett underskott å 22.000 kronor uppstått, huvudsakligen beroende på att anslaget för löner och beklädnadsersättning överskridits.

Utgifterna under budgettiteln *Förvaltningsfastigheter* hava i allmänhet överskridit de beräknade. Orsaken härtill är framförallt att söka i under året ökade kostnader för renhållning och städning.

Under titeln *Exploateringsfastigheter* har uppstått underskott å c:a 63.000 kronor.

Huvuddelen av detta underskott hänför sig till ökade kostnader för utläggning av järnvägsspår, vilken kostnad enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 november 1948 skall täckas i bokslutet.

Beträffande *Jordbruksegendomar* anmärkes att ett underskott å c:a 22.000 kronor uppkommit, beroende på ökade kostnader för arbetareavlöningar på grund av nytt avtal, överskridande av anslag för uppförande av verkstadslokal samt ökade kostnader för underhåll av byggnader och hägnader.

Grustaget har lämnat överskott å 51.000 kronor i förhållande till budgeten. Anledningen härtill är att under 1948 uttagits c:a tre gånger så mycket grus som under 1947 samt att priserna justerats till jämförelse med allmänna marknadens priser.

Beträffande *Hyresfastigheter* anmärkes att ett underskott gentemot stat å c:a 32.000 kronor uppstått. Härtill har framförallt medverkat att på Diverse fastigheter anslaget till underhåll överskridits med c:a 30.000 kronor på grund av ökade kostnader och nyförvärv av fastigheter. För Stadshotellet ha kostnaderna för underhåll överskridits med c:a 19.000 kronor. Även underhållet av Stadspaviljongen har dragit en ökad kostnad gentemot stat. Likaså underhållet av järnvägsspår, vilket kostat c:a 6.200 kronor mer än beräknat. Pensionärshemmen ha gått med underskott å 8.700 kronor gentemot stat. Härtill har bidragit ökade kostnader för värme och underhåll varjämte den interna räntan höjts med hänsyn till att ett nytt pensionärshem vid Spantgatan tillkommit.

Gatu- och parkförvaltning har totalt lämnat ett överskott gentemot stat av 2.800 kronor. Kostnaden för sjukavlöning har ökat med 13.400 kronor. Underhåll av för biltrafiken viktiga vägar och gator har kostat något mindre än beräknat under det att anslaget för underhåll av övriga vägar och gator överskridits med 63.000 kronor, beroende dels på barmarksvintern, som medfört ökat underhåll, dels på större underhåll och förstärkning av gator där busstrafiken går fram. Beträffande anslaget för nyanläggningar att disponeras av stadsfullmäktige kvarstår ett belopp å 86.000 kronor som reserverats till 1949. Titeln *Gaturenhållning* har lämnat underskott gentemot stat av 12.500 kronor. Överskridandet beror till största delen på förhöjda löner.

Automobiler, maskiner och hästar. Här föreligger ett underskott på 18.500 kronor, beroende på onormalt höga underhållskostnader av maskiner, enär gamla maskiner måst användas då nya icke kunnat erhållas. Bensinskatten och ökade löner till chaufförer ha även påverkat underskottet.

Parkförvaltningens stat har lämnat underskott å c:a 42.000 kronor gentemot stat. De största överskridandena hänföra sig till sjukersättningar, körslor och underhåll av parker.

Hamnarna ha lämnat ett resultat som med 159.000 kronor överskrider det i staten beräknade. Vid utgången av år 1948 ha hamnarna att uppvisa ett underskott av 1.139.000 kronor. Häremot svarar emellertid avsättningar å motkonton å 955.000 kronor varför vid årets utgång kvarstår ett oreglerat underskott å c:a 184.000 kronor.

Beträffande *Gasverk, Elverk samt Vatten- och avloppsverk* hänvisas till den i verksstyrelsens bokslutsskrivelse intagna redogörelsen beträffande resultaten.

Bokslutet för *Renhållningsverket* utvisar ett underskott å 32.500 kronor gentemot stat, huvudsakligen beroende på ökade kostnader för extra arbetare och gatusopning, ökade kostnader för drivmedel och smörjoljor för bilarna samt underhåll av fabriksbyggnader och maskiner vartill kommer en ökad kostnad för underhåll av avstjälpningsplatserna med c:a 16.000 kronor.

Under titeln *Fritidsreservat* må framhållas att Hästholmarna lämnat ett underskott gentemot stat av 17.000 kronor. Detta hänför sig huvudsakligen till anslaget för elektrifiering av Östra Holmen och Elba, vilket utvisar ett underskott på 19.500 kronor, vilket täckts i bokslutet.

Staten för *Folkskolor* har lämnat ett resultat som är c:a 16.000 kronor bättre än beräknat, huvudsakligen beroende på ökade statsbidrag.

Beträffande *Praktisk mellanskola* och *Kommunal flickskola* anmärkes att smärre överskott även här uppkommit beroende på samma förhållande som ovan framhållits beträffande folkskolan.

Under budgettiteln *Allmänt läroverk* uppstår ett överskott på 35.000 kronor, vilket hänför sig till att anslaget för provisorisk skolbyggnad å 160.000 kronor endast behövt tagas i anspråk med 120.000 kronor.

Under budgettiteln *Gymnastik och Idrott* må framhållas, att utöver vad i staten finnes upptaget titeln belastats med utgifter och inkomster för dansen i idrottshallen, som tillkommit under året. Idrottsstyrelsen har räknat med att ett belopp om 2.286 kronor, som utgör styrelsens anslag till Västerås Fadderortskommitté, skulle täckas under denna titel. Drätselkammaren har emellertid i bokslutet överflyttat utgiften till 16 Ö.

Under titeln *Sluten fattigvård* har uppstått överskott å 41.000 kronor och under titeln *Öppen fattigvård* ett överskott å 64.000 kronor.

Barnstugorna lämnar ett resultat som med c:a 5.000 kronor överstiger det beräknade. Överskridanden föreligga på löner till personal och extra befattningshavare samt å anslagen för uppvärmning, vatten och belysning ävensom städning och tvätt. I inkomster har influtit 65.000 kronor mot beräknade 47.000 kronor. Största posten ligger i ett statsbidrag å 25.000 kronor mot beräknade 22.000 kronor varjämte avgifterna från barnträdgårdarna ökat från beräknade 12.000 kronor till 18.000 kronor och avgifterna för daghem från beräknade 10.000 kronor till 18.000 kronor.

Hemhjälpsnämnden har lämnat överskott på 5.500 kronor beroende på att så många hemvårdarinnor under året icke varit anställda som i staten beräknats.

Å titeln *Folkpensionering* har uppstått överskott å 16.500 kronor beroende därpå att stadens bidrag till tilläggspensioner och barnbidrag uppgått till 316.000 kronor mot beräknade 335.000 kronor. Bidraget avser år 1947.

Kristidsnämnden har lämnat överskott med 33.000 kronor gentemot stat. Anledningen härtill är att det beräknade underskottet vid vedavverkningen uppgått till endast c:a 10.000 kronor mot beräknade 50.000 kronor.

Vad slutligen beträffar budgettiteln *Finansförvaltning* har densamma lämnat överskott gentemot stat å 351.000 kronor. Räntorna å fonderade lån understiger de beräknade kostnaderna med 27.000 kronor. Likaså ha amorteringarna å fonderade lån uppgått till 1.323.000 kronor mot beräknade 1.484.000 kronor. Räntor å fasta tillgångar överstiger de beräknade med 31.600 kronor. Beträffande posten Flerårig uttaxering föreslår drätselkammaren, att återstående Flerårig uttaxering å 48.000 kronor täckes i bokslutet för 1948 med undantag av 22.000 kronor, för vilket belopp täckning finnes i 1949 års stat. Beträffande inkomsterna märkes att i ränta å rörliga medel influtit 29.000 kronor mer än beräknat. I nöjesskatt har vidare influtit 33.000 kronor mer än beräknat. Influtna restantier ha uppgått till 266.000 kronor. Något belopp härför har icke beräknats i 1948 års stat.

Beträffande slutligen balansräkningen vill drätselkammaren lämna några uppgifter. På tillgångssidan märkes att summa fasta tillgångar uppgår till 42.878.000 kronor och summa rörliga tillgångar till 34.114.000 kronor eller summa tillgångar sålunda 76.992.000 kronor. Den fasta kapitalbehållningen den 31 december 1948 uppgick till 23.352.000 kronor mot 20.176.000 kronor den 31 december 1947. En ökning sålunda med drygt 3.000.000 kronor. Stadens egna fonder uppgå till 13.980.000 kronor mot 13.8 miljoner den 31 december 1947.

Det i drätselkammarens skrivelse omnämnda utlåtande från styrelsen för Västerås stads tekniska verk, vilket utlåtande är dagtecknat den 22 februari 1949, är av följande lydelse:

Styrelsen för tekniska verken får härmed överlämna förslag till bokslut för år 1948. Det beräknade och verkliga resultatet framgår av följande sammanställning.

Bokslut för år 1948.

	Beräknade	Verkliga
Driftinkomster:		
Gasverk	1.719.273: —	1.886.555: 56
Elektricitetsverk	2.861.118: —	2.903.059: 07
Vatten- och avloppsverk	788.623: —	896.220: 65
Kronor	5.369.014: —	5.685.835: 28
Driftutgifter:		
Gasverk	1.585.813: —	1.970.549: 85
Elektricitetsverk	2.210.300: —	2.273.780: 26
Vatten- och avloppsverk	863.622: —	1.061.667: 59
Kronor	4.659.735: —	5.305.997: 70
Driftöverskott och underskott:		
Gasverk	133.460: —	— 83.994: 29
Elektricitetsverk	650.818: —	629.278: 81
Vatten- och avloppsverk	— 74.999: —	— 165.446: 94
Driftöverskott kronor	709.279: —	379.837: 58

Skillnad mellan beräknat och verkligt resultat:

	Beräknade	Verkliga
Gasverk		— 217.454: 29
Elektricitetsverk		— 21.539: 19
Vatten- och avloppsverk		— 90.447: 94
	Kronor	— 329.441: 42

Gemensamma förvaltningen:

Driftutgifter	378.400: —	432.802: 68
Driftinkomster	27.218: —	23.365: 71
Nettot fördelat på respektive verk	Kronor	409.436: 97

Kapitalutgifter, skattestat:

Gasverk	100.000: —	100.000: —
Elektricitetsverk	—: —	—: —
Vatten- och avloppsverk	75.000: —	71.647: 43
Kronor	175.000: —	171.647: 43

Kapitalinkomster, skattestat:

Gasverk	60.000: —	67.500: —
Elektricitetsverk	93.900: —	105.960: —
Vatten- och avloppsverk	206.500: —	221.447: 34
Kronor	360.400: —	394.907: 34

Sammanställning:

	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Total
Gasverk	1.886.555: 56	67.500: —	1.954.055: 56
Elektricitetsverk	2.903.059: 07	105.960: —	3.009.019: 07
Vatten- och avloppsverk	896.220: 65	221.447: 34	1.117.667: 99
Kronor	5.685.835: 28	394.907: 34	6.080.742: 62

	Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Total
Gasverk	1.970.549: 85	100.000: —	2.070.549: 85
Elverk	2.273.780: 26	—: —	2.273.780: 26
Vatten- och avloppsverk	1.061.667: 59	71.647: 43	1.133.315: 02
Kronor	5.305.997: 70	171.647: 43	5.477.645: 13

Inkomster, totalt	6.080.742: 62
Utgifter, totalt	5.477.645: 13
Tekniska verkens totala nettoöverskott Kronor	603.097: 49

I anslutning härtill får styrelsen anföra följande.

Gasverk.

Driftutgifterna ha överskridit de beräknade med inemot 385.000 kronor. Härtill har bidragit ökad omsättning, som motsvaras av ökade inkomster. Av utgiftsökningen kommer på förvaltningen något över 18.000 kronor, beroende på höjning av löner, som genomförts efter statens uppgörande, och ökade utgifter för sjukavlöningar. Tillverkningskostnaderna ha blivit något över 333.000 kronor högre än de beräknade. Nämnda kostnader ha påverkats av ökade löner och prisstegringar. Av sådan orsak ha underhållskostnaderna i de flesta fall överstigit de i staten förutsatta. Den största utgiftsökningen kommer på gaskol med inemot 238.000 kronor. Kolpriset har ökat med i runt tal 20 %, sedan staten uppgjordes. Till följd av att de nya ugnarna på grund av leveranssvårigheter ej kunnat färdigställas inom beräknad tid, har gasverkets tillverkningskapacitet under en stor del av året varit otillräcklig. Driften har därför varit ansträngd och gasol måst tillgripas för att kunna tillgodose gasbehovet. Härigenom ha ökade kostnader på c:a 30.000 kronor uppkommit och närmare 9.000 kronor använts för anskaffning av apparatur för gasoldrift. Utgiften innebär emellertid en investering, då anläggningen kan komma till nytta även i framtiden. Gasoldrift är nämligen ekonomiskt motiverad, då det gäller att möta mycket kortvariga belastningstoppar. Distributionskostnaderna ha endast i mindre utsträckning avvikit från de beräknade.

Driftinkomsterna ha överskridit de beräknade med 167.282 kronor 56 öre. Av ökningen kommer på gasavgifter c:a 119.000 kronor och på koks och tjära något över 27.000 kronor.

Gasverket har i stället för ett beräknat driftöverskott om 133.460 kronor gett ett driftunderskott om 83.994 kronor 29 öre. I driftutgifterna ingår emellertid, dels c:a 30.000 kronor för utbyggnad av tjärbrunn, dels c:a 9.000 kronor för anskaffning av apparatur för gasoldrift, vilka kostnader äro av engångsnatur och närmast att betrakta som nyinvesteringar. Likaså äro de ökade kostnaderna på grund av användning av gasol av engångsnatur och utgöra en fördyring av driften till följd av leveransförsening för ugnarna. Frånräknas dessa engångskostnader, som täckts av driftmedel, utjämnas återstående driftutgifter i stort sett av motsvarande inkomster.

Orsaken till det försämrade resultatet är huvudsakligen att söka i de höjda kolprisen. Dessa ha i jämförelse med rådande kokspris legat ogynnsamt till. I anledning härav ha bestämmelserna i § 9 i kontraktet mellan staden och AB Svenska Metallverken blivit tillämpbara. Prishöjningen på den till Metallverken levererade gasen har utgjort 1,9 öre per m³. Motsvarande kostnadsökning har givetvis uppstått även på gas, som levererats till andra abonnenter. Om ökningen kunnat uttagas, hade det betytt en merinkomst om c:a 60.000 kronor. När den nu gällande gastaxan fastställdes för två år sedan voro kolprisen betydligt lägre, och det var svårt att förutse den prisstegring, som sedan kommit. Mot bakgrunden härav ter sig den då genomförda prissänkningen mindre väl motiverad. Styrelsen vill dock icke föreslå taxehöjning, enär gynnsammare prisförhållanden beträffande kolen äro att emotse. Statens bränslekommission har nämligen under år 1948 utöver cifpriset uttagit en tilläggsavgift på kol till gasverken. För Västerås gasverks vidkommande har denna avgift betytt en merutgift om c:a 90.000 kronor. Från och med början av år 1949 bortfaller tilläggsavgiften, vilket gör kolen billigare. Svenska Gasverksföreningen har hos bränslekommissionen gjort framställning om återbetalning av åtminstone en del av de medel, som sålunda avhänts gasverken — hittills dock utan resultat. Styrelsen är dock beredd att föreslå tillägg till gastaxan,

zon 4, som tillförsäkrar gasverket möjlighet till viss, skälig höjning av gaspriset i händelse av ytterligare prisstegring. Förbrukningsavgiften, 9 öre i zon 4, måste nämligen anses ligga så nära tillverkningskostnaden, att vid prisstegring på kol eller ogynnsam relation mellan kol- och kokspris risk föreligger för förluster. Styrelsen avser därför att föreslå sådant tillägg till gastaxan, att gasverket medges möjlighet att i zon 4 i angivna fall utfå något högre pris.

Till det dåliga driftresultatet har jämväl medverkat kolens dåliga kvalitet. Utfallet av koks har under året varit lägre än normalt eller c:a 10,4 hl/ton, inberäknat stybb, mot en motsvarande genomsnittssiffra av 12,1 hl/ton under åren 1939—1943. Ett koksutfall enligt sistnämnda medelvärde hade betytt en merinkomst om c:a 140.000 kronor. En förbättring också härvidlag är att emotse då förstklassiga kokskol nu synas bli tillgängliga i större omfattning.

Elverk.

Driftresultatet har starkt påverkats av elransoneringen under årets första kvartal och inskränkningarna i användningen av elström under hösten. Omsättningen kan beräknas ha härigenom minskat med 6 à 7 miljoner kWh. Till följd av att besparingar beträffande underhåll kunnat ske i en omfattning, som i det närmaste kompenserar lönehöjningarna och prisstegringarna, har resultatet blivit ungefär det beräknade.

Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifterna ha stigit till 1.061.667 kronor 59 öre och överskridit de beräknade med inemot 200.000 kronor. Utgifterna för förvaltningen ha ökat med i det närmaste 24.000 kronor. Härav kommer c:a 13.000 kronor på löneförhöjningar och c:a 11.000 kronor på ökad avskrivning på grävmaskin och lastbilar. Sistnämnda belopp återkommer på inkomstsidan. Tillverkningskostnaderna överensstämma i stort sett med staten. Distributionskostnaderna ha däremot blivit c:a 128.000 kronor högre. Orsaken härtill har varit höjda löner och merutgifter om något över 40.000 kronor för underhåll av ledningsnätet. I sistnämnda belopp ingår emellertid c:a 20.000 kronor, som utbetalats i ersättning för översvämningsskadorna vid Emausgatan. Inköp av verktyg och inventarier har skett för c:a 9.000 kronor mera än som förutsatts i staten. Bilgastillverkningen, som återupptagits i samband med bensinransoneringen, har medfört merutgifter om c:a 15.000 kronor, som emellertid uppvägas av inkomst på förbrukad bilgas. Till reningsverket har inköpts en ny rensskärare för c:a 30.000 kronor (Stfm. 29/4 1948). Mätare har anskaffats för inemot 9.000 kronor mera än beräknats. I övrigt överensstämma utgifterna i stort sett med staten. Installationsverksamheten har dragit i kostnader c:a 55.000 kronor i stället för beräknade 10.000 kronor. Driftinkomsterna ha blivit 896.220 kronor 65 öre mot beräknade 788.623 kronor. Största ökningen kommer på vattenavgifterna med i det närmaste 53.000 kronor. Metangastillverkningen har inbringat c:a 10.000 kronor och installationsarbetena över 50.000 kronor mera än beräknats.

Gemensam förvaltning.

Utgifterna ha uppgått till 456.168 kronor 39 öre mot beräknade 405.618 kronor. Ökningen hänför sig i huvudsak till löner och sjukavlöningar. De sistnämnda, som beräknats till 32.000 kronor, ha uppgått till ej mindre än 63.325 kronor 66 öre. Övriga utgifter överensstämma något så när med staten.

Avskrivning av osäkra fordringar har skett med 277 kronor 65 öre.

För nyanläggningar, som fullbordats under år 1948, ha stadsfullmäktige beviljat

lånemedelsanslag å sammanlagt 807.400 kronor. De faktiska kostnaderna äro 1.060.186 kronor 84 öre. Anslagsunderskottet är sålunda 252.786 kronor 84 öre. Orsaken härtill är att söka i prisstegringar under de senaste åren, vilka särskilt påverkat större arbeten, som kostnadsberäknats för 3 à 4 år sedan. Tvenne anläggningar, huvudvattenledningen Hamre—Skiljebo och vatten- och avloppsledningarna inom området vid C. V. V. ha dragit större kostnader, till följd av att de i stor omfattning utförts vintertid under två år. Förstnämnda anläggning har dessutom fördyrats till följd av att planen för området ändrats, efter det arbetet projekterats.

Enligt styrelsens mening täckes anslagsunderskottet lämpligen med 42.786 kronor 84 öre, som väntas inflyta i avgifter för anslutning av nytillkommande fastigheter till de utförda ledningarna, ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och resten 210.000 kronor av lånemedel.

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställer styrelsen att stadsfullmäktige måtte besluta

att godkänna förslaget till bokslut för år 1948 och

att täcka bristen i tekniska verkens lånemedelsanslag på föreslaget sätt.

Drätselkammaren hemställer med åberopande av vad sålunda anförts att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna det av drätselkammaren upprättade bokslutet för år 1948,

att täcka underskottet å tekniska verkens nyanläggningar som fullbordats under år 1948, sammanlagt kronor 252.786: 84 sålunda att ett belopp av 42.786: 84 täckes ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och återstoden 210.000 kronor av lånemedel samt

att bemyndiga drätselkammaren att hemställa om Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån å 210.000 kronor ävensom vidtaga för lånets upptagande och utkvitterande erforderliga åtgärder.

Nr 95. Tillstånd för Selma Emelia Hedrén att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 23 mars 1949 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Selma Emelia Hedréns ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Stora gatan 16, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren har för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i ett den 30 mars 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har fru Selma Emelia Hedrén, Stora

gatan 16, Västerås, anhållit om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Stora gatan 16, Hotell Fenix, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster. Av skrivelsen framgår, att sökanden tidigare beviljats sådant tillstånd för samma lokaler och att detta tillstånd utgått den 30 september 1948.

Då någon anmärkning emot sökanden icke föreligger får nykterhetsnämnden tillstyrka framställningen och föreslå

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka fru Selma Emelia Hedréns hemställan att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster tiden 1 oktober 1949—30 september 1952 i lokaler Stora gatan 16, Hotell Fenix.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 april 1949 avgivet yttrande föreslagit stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka fru Selma Emelia Hedréns ifrågavarande ansökan.

Nr 96. Tillstånd för Agda Eugenia Jansson att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 22 mars 1949 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Agda Eugenia Janssons ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Köpmangatan 10, "Tians Matsalar", här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren har för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i ett den 30 mars 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Den tidigare innehavaren, Erik Holger Söderlind, innehade länsstyrelsens tillstånd till pilsnerutskänkning.

Emot sökandens lämplighet att handhava den ifrågasatta rörelsen har nykterhetsnämnden veterligt ingen anmärkning att anföra.

Enligt tidigare tillämpad praxis har tillstånd till pilsnerutskänkning första gången beviljats för en kortare tid, omkring 1 år, varför nämnden som tillstyrker sökandens framställning härmed förordar, att sökanden beviljas utskänkningsrättigheter till och med den 30 september 1950.

På grund härav hemställer nämnden

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka bifall till fru Agda Eugenia Janssons hemställan om tillstånd att intill 30 september 1950 få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster inom ovan angivna lokal.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 april 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Nr 97. Tillstånd för Johan Evald Johansson att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 24 mars 1949 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående mejeristen Johan Evald Johanssons ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Pilgatan 21, "Tjugoettans Kafé- och Matservering", här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren har för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i ett den 30 mars 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har mejeristen Johan Evald Johansson, Pilgatan 21, Västerås, anhållit om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Pilgatan 21, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster. Av skrivelsen framgår att sådant tillstånd för samma lokaler förut beviljats för ett år och att detta tillstånd utlöper den 30 september 1949.

Då någon anmärkning emot sökanden icke föreligger får nykterhetsnämnden tillstyrka framställningen och föreslå

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måste tillstyrka herr Johan Evald Johanssons hemställan att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster tiden 1 oktober 1949—30 september 1952 i lokaler inom fastigheten Pilgatan 21, Västerås, "Tjugoettans Kafé- och Matservering".

Beredningsutskottet har i häröver den 12 april 1949 avgivet utlåtande föreslagit stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Johan Evald Johanssons ifrågavarande ansökan.

Nr 98. Tillstånd för Märta Viktoria Larsson att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 19 mars 1949 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Märta Viktoria Larssons ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Karlsgatan 4, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren har för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i ett den 30 mars 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har fru Märta Viktoria Larsson, Linnégatan 1 A, Västerås, anhållit om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Karlsgatan 4, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster. Av skrivelsen framgår, att sökanden tidigare beviljats sådant tillstånd för samma lokaler och att detta tillstånd utgått den 30 september 1948.

Då någon anmärkning emot sökanden icke föreligger får nykterhetsnämnden tillstyrka framställningen och föreslå

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka fru Märta Viktoria Larssons hemställan att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster tiden 1 oktober 1949—30 september 1952 i lokaler inom fastigheten Karlsgatan 4, Västerås.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 april 1949 avgivet yttrande föreslagit stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka fru Märta Viktoria Larssons ifrågavarande ansökan.

Nr 99. Tillstånd för Ebba Gurli Elvira Möller att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 22 mars 1949 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Ebba Gurli Elvira Möllers ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Källgatan 29, "Pensionat Hemgården", här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster. Poliskammaren har för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i ett den 30 mars 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har fru Ebba Gurli Elvira Möller, Källgatan 29, Västerås, anhållit om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Källgatan 29, Västerås, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster. Av skrivelsen framgår, att sökanden tidigare beviljats sådan tillstånd för samma lokaler och att detta tillstånd utlöper den 30 september i år.

Då någon anmärkning emot sökanden icke föreligger får nykterhetsnämnden tillstyrka framställningen och föreslå

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka fru Ebba Gurli Elvira Möllers framställning att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster tiden 1 oktober 1949—30 september 1952 i lokaler inom fastigheten Källgatan 29, Västerås, Pensionat Hemgården.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 april 1949 avgivet utlåtande föreslagit stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fru Ebba Gurli Elvira Möllers ifrågavarande ansökan.

Nr 100. Tillstånd för Gustav Rickard Palmqvist att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 23 mars 1949 till stadsfullmäktige

för yttrande överlämnat handlingarna angående Gustav Rickard Palmqvists ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19, Citybuffén, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren har för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i ett den 30 mars 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har herr Gustav Rickard Palmqvist, Utanbygatan 19, Västerås, anhållit om tillstånd att i Citybuffén, Utanbygatan 19, Västerås, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster. Av skrivelsen framgår att sådant tillstånd för samma lokaler beviljats och att detta utlöper den 30 september 1949.

Då någon anmärkning emot sökanden icke föreligger får nykterhetsnämnden tillstyrka framställningen och föreslå

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka herr Gustav Rickard Palmqvists hemställan att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster tiden 1 oktober 1949—30 september 1952 i lokaler inom fastigheten Utanbygatan 19, Citybuffén.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 april 1949 avgivet utlåtande föreslagit stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Gustav Rickard Palmqvists ifrågavarande ansökan.

Nr 101. Tillstånd för Märta Lovisa Serrander att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 22 mars 1949 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Märta Lovisa Serranders ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Hållgatan 12, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren har för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i ett den 30 mars 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

I skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län har fru Märta Lovisa Serrander, Hållgatan 12, Västerås, anhållit om tillstånd att uti lokaler, Hållgatan 12, Västerås, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster. Av skrivelsen framgår att sådant tillstånd för samma lokaler beviljats för tre år och att detta tillstånd utgått den 30 september 1948.

Då någon anmärkning emot sökanden icke föreligger får nykterhetsnämnden tillstyrka framställningen och föreslå

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka fru Märta Lovisa Serranders hemställan att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster tiden 1 oktober 1949 —30 september 1952 i lokaler inom fastigheten Hållgatan 12, Västerås.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 april 1949 avgivet utlåtande föreslagit stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till fru Märta Lovisa Serranders ifrågavarande ansökan.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 27 maj 1949 Ser. A nr 5

Nr 102. Återbesättande av befattning såsom skrivbiträde hos magistraten.

Magistraten har i skrivelse den 23 april 1949 hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en efter fru Gunhild Josephsson ledigbliven befattning som skrivbiträde hos magistraten.

Drätselkammaren har i yttrande den 5 maj 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Löne- och avtalsnämnden har i ett den 18 maj 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla magistratens framställning.

Nr 103. Återbesättande av ledigbliven befattning såsom kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 21 mars 1949 anfört:

På framställning av kartriterskan å stadsingenjörskontoret fru Wivan Westin har byggnadsnämnden entledigat henne från befattningen från och med den 1 juli 1949.

Med anledning härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i ett den 20 april 1949 avgivet yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren får efter remiss, med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört, tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 104. Fråga ang. omorganisation av pensionsnämnderna.

Pensionsnämnderna i Västerås stads 1, 1 A och 2 distrikt ha i skrivelse den 22 februari 1949 hemställt, att stadsfullmäktige ville dels besluta inrätta en byråföreståndaretjänst i 20 lönegraden och en skrivbiträdestjänst i lönegrad 6 å nämndernas expedition fr. o. m. den 1 april 1949, dels för detta ändamål anslå 10.600 kronor, dels ock bevilja ett anslag å 3.400 kronor för anskaffande av kontorsmöbler och kontorsutrustning i övrigt.

Skrivelsen återfinnes i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 3 för år 1949.

Drätselkammaren har i häröver den 13 april 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Sedan drätselkammaren inhämtat löne- och avtalsnämndens yttrande angående de av pensionsnämnderna föreslagna lönesättningarna, har löne- och avtalsnämnden den 16 mars 1949 förklarat sig tillstyrka att de begärda befattningarna inrättades samt att befattningen såsom byråföreståndare i likhet med den nyinrättade befattningen såsom inspektör hos nykterhetsnämnden placerades i lönegrad 19.

Drätselkammaren får för egen del i ärendet anföra följande.

Sedan det visat sig att centralsjukkassan i anledning av förestående uppdelning av kassans verksamhet kunde frigöra vissa lokalutrymmen och viss personal, ha förhandlingar förts med sjukkassans verkställande direktör i syfte att på lämpligt sätt ordna samarbete mellan pensionsnämnderna och sjukkassan. Kassan förklarade sig därvid beredd att ställa lokal och personal till förfogande för pensionsnämnderna. Drätselkammaren hade därvid tänkt sig att samarbete mellan pensionsnämnderna och sjukkassan skulle kunna ordnas på förslagsvis följande sätt. Hos sjukkassan nyanställdes eller avdelades av befintlig personal två personer, vilka efter pensionsnämndernas godkännande skulle tjänstgöra som föreståndare och assistent. Dessa personer skulle uteslutande syssla med pensionsärenden. Kassans personal i övrigt finge lämna medverkan till det rena skrivarbetet och registreringsarbetet. Ett särskilt väntrum för de pensionssökande liksom separata mottagningsrum för de två tjänstemännen skulle även ordnas och likaså sammanträdesrum för nämnden. Arkivutrymmen för pensionsnämndernas behov skulle kunna anordnas i en källarlokal i den fastighet, där sjukkassans expedition är inrymd. Kassans telefonväxel skulle även betjäna pensionsnämnderna. För kassans medverkan skulle staden erlägga ett visst årligt belopp, varom särskild överenskommelse kunde träffas. Vidare förutsattes, att anställningen av den personal, som av centralsjukkassan anlitades för pensionsnämndernas behov, skedde på sådana villkor att densamma kunde upphöra, då samarbetet med centralsjukkassan upphörde, att pensionsnämndernas ordförande icke därigenom fritoges från sin skyldighet att utöva tillsyn över arbetets bedrivande utan tillerkändes befogenhet att giva personalen erforderliga anvisningar och order samt att en särskild instruktion upprättades för den personal, som hade att syssla med folkpensionsärendena, av vilken instruktion klart framginge såväl personalens åligganden som pensionsnämndernas ordförandes befogenheter i förhållande till personalen.

Kungl. Pensionsstyrelsen förklarade under hand att från styrelsens sida hinder mot nu föreslagen anordning icke mötte under förutsättning att sist angivna villkor beträffande personalens anställningsförhållanden iakttoges.

Drätselkammaren har därefter inhämtat pensionsnämndernas yttrande över angivna förslag till samarbete mellan nämnderna och sjukkassan.

I skrivelse till drätselkammaren ha pensionsnämnderna i anledning härav anfört i huvudsak följande.

Vid sammanträde mellan pensionsnämnderna den 5 april 1949 hade sjukkassans direktör bekräftat att kassan vore villig ställa lokal och personal till förfogande på ovan angivna villkor. Därutöver hade kassans direktör uppgivit att föreståndaren och kuratorn skulle anställas i sjukkassans tjänst men att sjukkassan efter det att samarbetet med pensionsnämnderna upphörde icke vore villig behålla dessa tjänstemän utan utginge från att staden då skulle övertaga dem. Såsom skäl för att befattningshavarna

anställdes hos sjukkassan anfördes att det ur organisatorisk synpunkt vore lämpligast att all personal, som hade sin arbetsplats i sjukkassans lokaler, avlönades av kassan. Pensionsnämnderna ansåge, att för den händelse staden ändock skulle övertaga ifrågavarande tjänstemän, ur ekonomisk synpunkt skäl ej förelåge mot att staden själv redan nu anställde befattningshavarna i sin egen tjänst. De erbjudna lokaliteterna funne pensionsnämderna icke giva annan anledning till erinran än att väntrummet syntes vara i allra minsta laget. Nämnderna vore icke i behov av arkivutrymme, då akterna förvarades i särskilda vertikalskåp, till vilka tjänstemännen utan omgång behövde hava tillträde. Pensionsnämnderna vände sig vidare bestämt emot att verksamheten skulle stå under tillsyn av sjukkassans direktör. Detta läte enligt pensionsnämndernas uppfattning icke förena sig med principen att nämndernas ordförande skall bära ansvaret för arbetet. Pensionsnämnderna yrkade med anledning härav, för den händelse nämnderna skulle bliva hänvisade till de av sjukkassan erbjudna lokalerna, att föreståndaren och kuratorn skulle anställas i stadens tjänst och lyda direkt och endast under pensionsnämnderna, att den skrivpersonal, som av sjukkassan ställdes till nämndernas förfogande skulle kunna godtagas av nämnderna, att nämnderna för sitt arbete erhölle förtursrätt vid konkurrens med sjukkassan samt att särskild instruktion upprättades för den skrivpersonal, som hade att syssla med folkpensionsärendena. Nämnderna betraktade det föreliggande förslaget såsom en nödfallsutväg beroende å lokalsvårigheter. Emellertid hade numera yppat sig ett tillfälle att i en lägenhet å nedre botten i länssparbankens fastighet erhålla lokaler samt att av banken kunna få till rimligt pris övertaga ytterligare kontorsmöbler, som kunde vara erforderliga. Det vore vidare ovisst hur länge kassan kunde hysa pensionsnämnderna hos sig. Genom den nya lagen om sjukförsäkring komme centralsjukkassans arbete att radikalt omläggas, vilket sannolikt komme att medföra en ökning av personalen med åtföljande lokalbrist för sjukkassorna.

Slutligen ha pensionsnämnderna förklarat sig anse att några praktiska fördelar icke skulle vara att vinna av ett samarbete mellan pensionsnämnderna och sjukkassan. Enda fördelen för pensionsnämndernas vidkommande skulle enligt nämndernas åsikt bestå däri att man direkt kunde få reda på om sjukhjälp från kassan utginge till vederbörande pensionssökande, något som emellertid skulle kunna inhämtas genom ett telefonsamtal.

Drätselkammaren har i anledning av pensionsnämndernas yttrande berett sjukkassan tillfälle att taga del av detsamma. Sjukkassan har därvid uttalat att, då det av pensionsnämndernas yttrande med tydlighet framginge, att något intresse för ett samarbete mellan pensionsnämnderna och centralsjukkassan i denna fråga icke funnes, kassan återkallade sitt erbjudande.

Ehuru frågan om samarbete mellan pensionsnämnderna och sjukkassan därmed sålunda förfallit, har drätselkammaren icke ansett sig böra underlåta att bringa till stadsfullmäktiges kännedom de försök till lösning av pensionsnämndernas organisationsfråga, som drätselkammaren sökt åvägabringa i samråd med nämnderna och sjukkassan. Drätselkammaren måste med beklagande konstatera, att pensionsnämndernas inställning till frågan hindrat en lösning efter de linjer, som ovan antytts. Kammaren kan för sin del icke finna annat än att förslaget både ur ekonomisk och praktisk synpunkt skulle ställt sig fördelaktigare för staden än pensionsnämndernas förslag. Om det föreslagna samarbetet kommit till stånd, hade man vunnit bl. a. den fördelen att en smidigare och mera rationell behandling av åtskilliga pensionsärenden kunnat åstadkommas. Även om staden måste bereda sig på att från sjukkassan över-

taga den personal, som anställts för pensionsärendenas handläggning, hade den tilltänkta organisationen säkerligen kommit att ställa sig ekonomiskt fördelaktigare för staden.

I det läge saken numera kommit biträder drätselkammaren emellertid i princip pensionsnämndernas förslag. Drätselkammaren ansluter sig till löne- och avtalsnämndens förslag, att byråföreståndaretjänsten placeras i 19 lönegraden. Emellertid anser kammaren, att tjänsten tills vidare endast bör inrättas såsom extra i avbidan å att närmare erfarenhet vinnes angående den nya organisationen. Lönen för den extra befattningshavaren bör enligt vedertagna regler bestämmas till en löneklass under begynnelselönen i den ordinarie befattningen och avlöning sålunda utgå efter löneklass 18.

Då de föreslagna befattningarna icke kunna tillsättas förrän tidigast fr. o. m. den 1 juni 1949, erfordras för avlöning av befattningshavarna under år 1949 endast ett anslag å 7.000 kronor.

Enligt vad som framgår av pensionsnämndernas yttrande till drätselkammaren skulle nämnderna kunna för rimligt pris av banken övertaga de kontorsmöbler, som ytterligare erfordrades. Härutöver skulle endast behöva anskaffas en skrivmaskin för att behovet av möbler och utrustning skall bliva fyllt. I anledning härav torde ett anslag å 2.000 kronor vara tillräckligt för anskaffande av erforderliga inventarier.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att fr. o. m. den 1 juni 1949 inrätta dels en ordinarie skrivbiträdesbefattning i lönegrad 6 å nämndernas expedition, dels ock en extra befattning såsom byråföreståndare vid pensionsnämnderna med avlöning enligt löneklass 18,

att för avlönande av nämnda befattningshavare för tiden till innevarande års slut anvisa ett anslag å 7.000 kronor,

att för anskaffande av kontorsmöbler och kontorsutrustning i övrigt anvisa ett anslag å 2.000 kronor samt

att härav föranledda utgifter skola bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 105. Borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Vargen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 maj 1949 anfört följande:

I skrivelse den 26 april 1949 till drätselkammaren har Byggnads AB Mimer i Västerås hemställt, att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv för bolagets nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Vargen å Södra Skallberget intill ett belopp av 2.150.000 kronor, motsvarande de beräknade kostnaderna för byggnadsföretaget. Detta, som igångsatts i början av mars månad innevarande år, omfattar sammanlagt sex bostadshus och ett envånings butikshus.

Upplysningsvis kan meddelas, att staden jämlikt stadsfullmäktiges beslut tidigare iklätt sig borgen å bolagets nybygge dels å tomten nr 2 i kvarteret Älgen intill ett belopp av 2.520.000 kronor, dels å tomten nr 1 i kvarteret Rådmannen intill ett belopp av 391.000 kronor, dels ock å tomterna Älgen nr 1 och Mården nr 3 intill ett belopp av 5.400.000 kronor. Sedan stadens borgen för sistnämnda nybygge avlyftats ned till ett belopp av 2.400.000 kronor, står staden sålunda ute med borgen för bolagets nybyggen intill ett sammanlagt belopp av 5.311.000 kronor. Även om man torde kunna räkna med att staden under närmaste tiden kommer att frigöras i viss utsträckning från borgen för nämnda byggnadsföretag, synes dock lämpligast att staden hemställer om Kungl. Maj:ts tillstånd att särskilt teckna borgen för nu ifrågavarande företag. I avbidan å Kungl. Maj:ts beslut kan borgensåtagandet ske med anlitande av stadens underställningsfria borgensrätt.

Såsom vanligt bör borgensåtagandet gälla under högst ett och ett halvt år räknat från dagen för första kreditivlyftet. Jämväl i övrigt böra sedvanliga villkor gälla för åtagandet.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att *dels* ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om medgivande för staden att teckna borgen å Byggnads AB Mimers i Västerås nu ifrågavarande nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Vargen, här i staden, intill ett belopp av högst 2.150.000 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag må utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk, samt att bolaget anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden, *dels* ock teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget ifråga i enlighet med ovan angivna grunder samt

att borgensåtagandet i avbidan å Kungl. Maj:ts beslut skall ske med stöd av stadens underställningsfria borgensrätt.

Nr 106. Fråga om extra anslag för studiebesök vid vissa fångvårdsanstalter.

Magistraten har i skrivelse den 25 april 1949 anfört följande:

I sin skrivelse till drätselkammaren den 21 augusti 1948 med förslag till utgifts- och inkomststat anförde magistraten, att ett högre anslag än tidigare erfordrades för oförutsedda utgifter och att ett anslag för sådant ändamål på 2.000 kronor vore erforderligt. Som motiv för en höjning anfördes bl. a., att medel borde ställas till förfogande för resor för rådhusrättens ledamöter och nämndemännen i studiesyfte till fångvårdsanstalter och andra inrättningar. På förslag av drätselkammaren upptogs därefter i staten, förutom ett anslag för oförutsedda utgifter å 1.000 kronor, ett särskilt anslag (Fa) för resor å samma belopp.

Då magistraten vidtagit vissa förberedande åtgärder för en dylik resa i studiesyfte för rådhusrättens ledamöter och nämndemännen, har det visat sig, att det beviljade

anslaget för resor, som icke helt kan få tagas i anspråk för den nu planerade resan, icke räcker för bestridande av kostnaderna. Resan, som är avsedd att äga rum under början av juni, och skulle avse besök vid fångvårdsanstalter i Stockholms närhet samt fångvårdsanstalterna i Nyköping och å Skenäs beräknas taga två dagar i anspråk. De beräknade kostnaderna framgå av bifogade promemoria. På grund härav får magistraten hemställa, att stadsfullmäktige måtte ställa till magistratens förfogande ett extra anslag för resor å 2.500 kronor.

I skrivelsen omförmälda promemoria är så lydande:

P. M.

angående beräknade kostnader för en resa för rådhusrättens ledamöter och nämndemännen till vissa fångvårdsanstalter.

Resan företages med en av omnibus-bolagets bussar. Kostnaden härför beräknas efter samråd med bolagets chef till kr.	650: —
(Detta färdsätt är väsentligt billigare än med tåg.)	
För c:a 16 nämndemän torde böra beräknas ersättning för mistad arbetsförtjänst under 2 dagar. Kostnaden härför beräknas till kr. (16×40: —)	640: —
I dagtraktamenten för rättens ledamöter och nämndemännen beräknas kr. (32×46: —)	1.472: —
Summa kronor	2.762: —

eller i runt tal 2.800 kronor.

Härav torde allenast 300 kronor kunna bestridas ur anslaget för resor. Återstoden av detta anslag erfordras för andra ändamål, bl. a. resor till stadsdomaremöten.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 maj 1949 med åberopande av vad magistraten i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett extra anslag å 2.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 107. Förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås, avseende skolområde öster om Aroslund.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 20 april 1949 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 19 februari 1949 daterat förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Västerås, avseende skolområde öster om Aroslund, betecknat Pl 119. Förslaget består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 26 februari till och med den 12 mars 1949. Erinringar mot förslaget har endast inkommit från vägförvaltningen i länet, som ansett, att i planen upptaget förbud mot körutfart till Vasagatan skulle avse även förbud mot gångtrafik till Vasagatan. Byggnadsnämnden har vid behandlingen av denna erinran beslutat i enlighet med vad stadsplanearkitekten anfört i bifogade tjänsteutlåtande av den 14 april 1949 och har sålunda för sin del godkänt planen i oförändrat skick.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser, beskrivning samt tjänsteutlåtande äro så lydande:

FÖRSLAG

till ändring av stadsplanen för Västerås (skolområde öster om Aroslund) Pl. 119.

Stadsplanebestämmelser.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Hushöjd.

A med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran anger.

§ 4.

Förbud mot utfartsväg till gata.

Till gata eller annan allmän plats, som begränsas av linje betecknad med ofyllda cirklar, får körutfart från angränsande fastighet icke anordnas.

Västerås den 19 februari 1949.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

BESKRIVNING

till förslag till ändring av stadsplanen för Västerås (skolområde öster om Aroslund) Pl. 119.

Förslaget åskådliggöres på karta, Pl. 119, samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 24. 10. 1947.

I beskrivningen till den gällande stadsplanen för Aroslund m. m. antyddes, att en del av det öppna området mellan villaområdena och Vasagatan skulle behöva reserveras för skoltomt.

Behovet av en folkskola — avsedd i första hand för Aroslund—Blåsboområdet men tills vidare också för områden längre åt nordost, Vegaområdet — har nu aktualiserats

och föreliggande förslag upptar en skoltomt, vars förläggning undersökts i samband med projektering av själva skolbyggnaden. Tillfarten till denna är avsedd att ske från Arosvägens förlängning norr om skolan.

Områdena mellan skolområdet och trafiklederna ha markerats som gatuplanteringar, där vissa justeringar av gatusträckningarna i framtiden kan bli nödvändiga i samband med den slutliga utformningen av rikshuvudvägen och anslutningarna till denna.

Västerås den 19 februari 1949.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

beträffande förslag till ändring av stadsplanen för skolområde öster om Aroslund.

I enlighet med byggnadsnämndens beslut den 21 februari i år har det den 19 februari 1949 daterade förslaget till ändring av stadsplanen för skolområde öster om Aroslund varit utställt för granskning under tiden 26 februari—12 mars. Därvid har, förutom meddelande om att drätselkammaren lämnat förslaget utan erinran, inkommit en skrivelse, nämligen från vägförvaltningen i länet.

Vägförvaltningen omnämner, att den mot Vasagatan vända skoltomtsgränsen i förslaget har försetts med beteckning innebärande förbud mot körutfart. Den anser emellertid, att förbudet, med hänsyn till att Vasagatan framdeles kommer att ingå i länshuvudvägen Skultuna—Västerås, av trafiksäkerhetsskäl bör utvidgas att gälla såväl körutfart som utgång.

Med hänsyn härtill får jag anföra följande.

Den nu projekterade skolanläggningen är avsedd att förläggas i områdets norra del med huvudtillfarten förlagd i nordväst från Arosvägen. Österut mot Vasagatan bör självfallet skolbarnen ej släppas ut fritt över hela tomtgränsen utan möjligen på någon enstaka lämplig punkt. Från vägförvaltningens sida har också under hand föreslagits, att en bestämmelse skulle införas som medgåve ett utsläpp på ett begränsat ställe. Med hänsyn till planeringen av själva skolområdet och dess samordnande med det söder därom planerade sport- och lekfältet liksom dettas kontakt med ev. utvidgade idrottsanläggningar öster om Vasagatan kring Arosvallen, för vilket område stadsplan ännu ej finnes, synes det dock icke lämpligt att nu i stadsplanen bindande fixera ett dylikt utfartsställe. Detta i synnerhet som själva Vasagatans sträckning i detalj icke kan anses fastslagen.

Då det dessutom här enbart är fråga om allmänna anläggningar, synes det ej vara nödvändigt att inta den av vägförvaltningen föreslagna detaljbestämmelsen i stadsplaneförslaget.

Med hänvisning till ovanstående får jag hemställa, att byggnadsnämnden måtte godkänna förslaget i oförändrat skick, Pl. 119 daterat den 19 februari 1949, samt förelägga förslaget stadsfullmäktige för antagande.

Västerås den 14 april 1949.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 5 maj 1949 avgivet utlåtande, med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 108. Fråga om förvärv av stadsägan nr 1918.

Drätselkammaren har i skrivelse den 5 maj 1949 anfört följande:

Staden har erbjudits att av Karl Erik Olssons dödsbo förvärva stadsägan nr 1918 med adress Malmabergsgatan 23. Stadsägan, som i areal innehåller 895 kvadratmeter, har åsatts ett taxeringsvärde av 31.000 kronor, varav markvärde 7.200 kronor och byggnadsvärde 23.800 kronor. I pris begäres för fastigheten 40.000 kronor. Priset motsvarar c:a 45 kronor per kvadratmeter medan genomsnittliga taxeringsvärdet utgör kronor 34: 60 per kvadratmeter. Då hyresintäkterna enligt uppgift uppgår till 3.250 kronor, skulle sålunda köpeskillingen förräntas efter c:a 8 %.

Staden har tidigare förvärvat åtskilliga närliggande stadsägor.

Då anledning föreligger för staden att på ifrågavarande område komplettera sitt markinnehav samt den begärda köpeskillingen är godtagbar, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att för en köpeskilling av 40.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva stadsägan nr 1918 ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingen skall täckas av uttaxerade medel i nästa års stat.

Nr 109. Anslag för diverse gatuarbeten.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 5 maj 1949 följande:

Uti det av drätselkammaren godkända arbetsprogrammet för gator och vägar under innevarande år ingå följande arbeten:

1)	Asfaltering av diverse gator inkl. förarbeten ..... (Häri ingår även en provisorisk, enkel beläggning av Djuphamnsvägen mellan bron och Köpingsvägen.)	120.000: —
2)	Föreningsgatan, delen Bernsborg—Flodinsgatan, kantsten	15.000: —
3)	S:a Ursulas väg, delen Kullavägen—Flodinsgatan, breddning, kantsten	37.000: —
4)	Hållgatan—Kristinagatan, omläggning av gatukors	11.000: —
5)	Drottninggatan, del norr om Sotargatan, breddning, kantsten	20.000: —
	Summa kr.	203.000: —

Kostnaderna härför böra täckas av i det i årets stat upptagna anslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggning av gator och vägar (8B1—811).

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för utförande av ovan angivna gatuarbeten anvisa ett anslag å 203.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för nyanläggningar av gator och vägar (8B1—811).

Nr 110. Anslag för uppförande av kolonihem i Söderbärke.

Styrelsen för Västerås skollovskolonier har i skrivelse den 20 april 1949 anfört följande:

Föreningen Västerås skollovskolonier bedriver för närvarande verksamhet vid 3 egna kolonihem nämligen i Kärrbo, Mårdshyttan och Gusselby. Dessutom hyr föreningen en bergsmansgård i Bysala, Heds socken. Kolonihemmet i Gusselby togs i bruk sommaren 1946. Kostnaderna för detta hem uppgick till 255.000 kronor inklusive tomt och inventarier. I anslag från Västerås stad erhölls 195.000 kronor. Kolonihemmet i Mårdshyttan byggdes 1941 för en kostnad av 155.000 kronor, varav Västerås stad bidrog med 113.750 kronor. Kolonihemmet i Kärrbo byggdes 1910. Under sommaren 1947 moderniserades köksavdelningen därstädes för en kostnad av omkring 20.000 kronor och under år 1948 byggdes personalrum och isoleringsavdelning för sjuka barn för en kostnad av omkring 21.500 kronor för vilka omkostnader inget särskilt anslag erhölls av staden.

Föreningen har bedrivit koloniverksamhet under 44 år och har under den senaste sommaren berett sommarvistelse åt 423 barn av 630 anmälda. Alltså måste över 200 barn avvisas. Efter allt att döma kommer detta antal att bli åtskilligt större allt eftersom antalet skolbarn ökar. För att tillmötesgå ett allmänt önskemål om utökning av verksamheten har styrelsen under de senaste åren haft frågan om nybyggnad under utredning. En välbelägen tomt med utmärkt badstrand har inköpts i Söderbärke. Flera olika byggnadsprojekt har diskuterats. Senast har stadsarkitekt Per Bohlin, Västerås, utarbetat ett förslag till kolonibyggnad, som enligt styrelsens mening är utmärkt ur alla synpunkter. Enligt detta förslag skall hemmet rymma 40 barn jämte erforderlig personal. Med 2 perioder om 5 veckor vardera skall alltså 80 barn erhålla sommarvistelse där årligen. Fullständiga ritningar till detta kolonibygge bifogas. Ritningarna har granskats och godkänts av Kungl. Socialstyrelsens arkitekt. Då byggnaden är försedd med värmeledning skulle den kunna utnyttjas även under hösten och vintern för andra ändamål än direkt koloniverksamhet, t. ex. fritidshem för ungdom, semesterhem för husmödrar etc. Kostnaderna för byggnadsföretaget beräknas enligt bifogade utredning uppgå till 340.000 kronor. Föreningen har tidigare ansökt om ett bidrag om 90.000 kronor ur Allmänna arvsfonden. Om Allmänna arvsfonden beviljar föreningens hemställan är alltså resterande byggnadskostnader 250.000 kronor. För att kunna beräkna hur stora kostnaderna bli för inköp av inventarier, är det nödvändigt att först företaga en utredning angående hemmets användning förutom koloniändamål.

Styrelsen anser önskvärt att denna utredning må komma till stånd i samråd med representanter för drätselkammaren och ber därför få återkomma med begäran om anslag till inventarier så snart denna utredning är verkställd.

Någon merkostnad för staden när det gäller driftskostnaderna behöver det icke bli, med anledning av att koloniföreningens styrelse från AB Svenska Metallverken erhållit ett generöst erbjudande om ett årligt anslag av 10.000 kronor att användas för driften av någon av koloniföreningen nyplanerad koloni. Till driftskostnaderna åtgår nämligen omkring 10.000 kronor pr år för en koloni av den föreslagna storleksordningen.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställer styrelsen vördsamt att stadsfullmäktige må för uppförande av nytt kolonihem i Söderbärke bevilja ett anslag av trehundrafyrtiotusen (340.000:—) kronor minskat med det belopp, som föreningen erhåller från Allmänna arvsfonden för samma ändamål. Under förutsättning att stadsfullmäktige beviljar begärt anslag och att vederbörligt arbets- och byggnadstillstånd kan erhållas för detta bygge, kommer styrelsen att fullfölja byggnadsprojektet snarast möjligt.

Drätselkammaren har i ett den 5 maj 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Av den i ärendet verkställda utredningen framgår, att ett synnerligen stort behov föreligger av sommarkolonier, och att den nuvarande tillgången på dylika kolonier icke är tillräcklig för att i önskad utsträckning sommarvistelse skall kunna beredas skolbarn inom staden. Drätselkammaren, som finner nu ifrågavarande verksamhet synnerligen värdefull och i högsta grad förtjänt av stadens stöd, ser därför med tillfredsställelse, att planerna på ett nytt kolonihem stå inför sin fullbordan. Kammaren vill även uttala sin anslutning till det förslag skollovskolonistyrelsen nu framlagt, vilket förslag förefaller kammaren synnerligen tilltalande.

Av de beräknade kostnaderna för uppförande av kolonibyggnaden, 340.000 kronor, hänför sig ett belopp av 220.000 kronor till egentliga byggnadskostnader, 52.000 kronor till värme- och sanitetsanläggningar, 13.000 kronor till elektriska installationer och övriga kostnader till planering, arkitekt- och konstruktörsarvoden samt administrationskostnader.

För nybyggnaden kan skollovskolonistyrelsen påräkna bidrag ur allmänna arvsfonden. Storleken av bidraget har ännu icke fastställts men man har anledning att räkna med ungefärligen det belopp, som styrelsen angivit eller 90.000 kronor. Det synes lämpligast, att stadsfullmäktige anvisa anslag med bruttobeloppet, 340.000 kronor, och att detta till den del, bidrag ur allmänna arvsfonden icke utgår, täckes av uttaxerade medel i nästa års stat.

Driftskostnaderna för hemmet komma att helt bestridas genom medel, som ställas till förfogande av Aktiebolaget Svenska Metallverken, varför staden icke behöver räkna med någon utgift härför.

Såsom skollovskolonistyrelsen antytt i sin skrivelse, kan byggnaden även utnyttjas under hösten och vintern för andra ändamål än skollovskoloniverksamhet, förslagsvis såsom fritidshem för ungdom, semesterhem eller dylikt. Utredning härom kommer att företagas i särskild ordning av styrelsen tillsammans med av drätselkammaren utsedda representanter för staden.

Kammaren vill i detta sammanhang påpeka, att Aktiebolaget Svenska Metallverkens utfästelse ifråga om driftskostnaderna är fullständigt villkorsfri, varigenom sålunda kolonihemmet står öppet för alla i behov därav varande skolbarn inom staden.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för uppförande av ett nytt kolonihem i Söderbärke anvisa ett anslag å 340.000 kronor,

att härav föranledd utgift skall täckas av uttaxerade medel i nästa års stat i den mån utgiften icke kan bestridas av bidrag från allmänna arvsfonden samt

att uppdraga åt styrelsen för föreningen Västerås skollovskolonier att ingiva ansökan om största möjliga bidrag ur allmänna arvsfonden ävensom att inför vederbörande myndighet bevaka framställningen.

Nr 111. Anslag för iordningställande av område för festplats.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 5 maj 1949 följande:

På senare år har det visat sig förenat med allt större svårigheter att tillhandagå Barnens Dag och Röda Korset med lämplig plats för anordnande av dessa föreningars festligheter. Tidigare har som bekant Fiskartorget brukat upplåtas för dessa ändamål. Olägenheterna härmed ha emellertid visat sig vara så stora, att drätselkammaren ansett sig icke vidare kunna medgiva Fiskartorgets användning för ändamålet. Även andra platser ha försöksvis kommit till användning, nämligen Djäkneberget och den plats invid gamla hamnen, där småbåtarna bruka uppläggas. Även upplåtandet av dessa platser har emellertid befunnits ur olika synpunkter medföra nackdelar.

Verkställd undersökning har givit vid handen, att det enda område, som lämpligen skulle kunna användas för ändamålet, är ett område beläget nedanför Fridnäs söder om järnvägen intill Mälaren. Om området skall kunna användas såsom festplats erfordras emellertid, att detsamma avplaneras och besås, att enkla bekvämlighetsinrättningar anordnas och att elektriska ledningar framdragas till området.

Kostnaderna för områdets planering beräknas till 600 kronor och för uppsättande av transportabla bekvämlighetsinrättningar till 1.600 kronor. Platsens förseende med elektrisk kraft sker enklast och minst kostsamt genom att på platsen lägga en transformatorstation i en provisorisk plåtkiosk och att från järnvägsverkstadens transformatorhus, där närmaste högspänning finnes tillgänglig, utdraga en jordkabel på kortare sträcka söder ut och därefter fortsätta med en luftledning söder om järnvägens område fram till festplatsen. Kostnaderna härför ha beräknats till c:a 8.900 kronor, varav 4.200 kronor belöper sig å transformatorn och kiosken.

Då staden synes böra medverka till att bereda nu ifrågavarande och andra välgörande eller ideella föreningar möjlighet till att avhålla sina festligheter å därför lämplig plats, vill kammaren nu föreslå, att medel anslås för iordningställande av området nedanför Fridnäs för ändamålet. Området innehåller i areal omkring 4.000 kvm. och kan eventuellt tillfälligtvis även fotbollplanen utnyttjas för ändamålet.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för iordningställande av festplats å område nedanför Fridnäs mellan järnvägen och Mälaren anvisa ett anslag å 11.100 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 112. Anslag för utgivande av bildverk över Västerås stad.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 5 maj 1949 följande:

På uppdrag av drätselkammaren ha särskilda, av kammaren tillsatta kommitterade, företagit utredning av frågan om utgivande av ett bildverk över Västerås stad. Dylika verk ha utgivits i en del andra städer och ha mötts med mycket stort intresse. Kommitterade, vilka utgöras av advokaten J. Ruben Nyman, direktören Mattias Pers, landsantikvarien Sven Drakenberg och civilingenjören H. Smedinger jämte stadsdirektören och fastighetschefen, ha i sitt arbete kommit så långt att huvudlinjerna för verkets uppläggande äro klara. Verket skulle omfatta minst ett 100-tal bilder över staden med tillhörande text, eventuellt både på svenska och engelska, och bilderna avse att ge ett tvärsnitt genom stadens moderna liv. Bilderna skulle upptagas av en särskild för ändamålet engagerad fotograf. Verket beräknas kunna bliva färdigt till julen. Definitiva kostnadsberäkningar föreligga ännu ej, enär kostnaden i viss utsträckning torde bliva beroende på bildmaterialets disposition och textens omfattning. Preliminärt har man för en upplaga av 8.000 exemplar, inklusive arvode till fotografen och till textförfattaren, beräknat ett belopp av omkring 25.000 kronor. Avsikten är att upplagan delvis skall vara tillgänglig för försäljning till allmänheten och man räknar även med att stadens industrier skola visa sitt intresse för verket.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av kostnaderna för ett bildverk över Västerås stad anvisa ett anslag å 25.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av uttaxerade medel i nästa års stat.

Nr 113. Anslag för del av kostnad för ombyggnad av Turbinbron.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 maj 1949 anfört följande:

Den s. k. Turbinbron över Svartån medgiver för närvarande endast en belastning av högst 2 ton. Detta innebär att bron icke kan trafikeras av bussar och tyngre lastbilar. För att möjliggöra att bron kan komma till användning även för den tyngre fordonstrafiken erfordras att brons överbyggnad mellan landfästena utföres i betongkonstruktion.

Då det måste anses önskvärt att kunna avleda en del av biltrafiken, även den tyngre trafiken, över Turbinbron, bör enligt drätselkammarens åsikt en förstärkning av bron ske på det sätt nyss angivits. I samband härmed bör även brons körbana breddas och en särskild gångbana anläggas å brons norra sida. Kostnaderna för dessa arbeten ha beräknats till omkring 35.000 kronor. Härav bör ett belopp av 10.000 kronor, ungefärligen svarande mot kostnaderna för ny överbyggnad av trä, täckas

av i årets stat upptaget anslag för underhåll och mindre förbättringar av övriga vägar och gator (8 B 1 432), vilket anslag disponeras av drätselkammaren. För återstående kostnad erfordras ett särskilt anslag å 25.000 kronor, vilket bör täckas av 1949 års anslag för nyanläggning av gator och vägar (8 B 1 811).

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av del av kostnaden för ombyggnad av Turbinbron anvisa ett anslag å 25.000 kronor, samt

att anslaget skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för underhåll och nyanläggning av gator och vägar (8 B 1 811).

Nr 114. Tilläggsanslag för underhåll av stadspaviljongen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 12 maj 1949 anfört följande:

Då 1949 års stat uppgjordes hade man icke anledning att räkna med att stadspaviljongen under sommaren 1949 skulle användas såsom restaurant. Med hänsyn till restaurantrörelsens bedrivande i paviljongen erfordras diverse reparationer, omfattande bland annat reparation av fasaden och utvändiga snickerier. Det i staten upptagna underhållsanslaget å 4.000 kronor förslår icke härför utan måste man räkna med ytterligare underhållskostnader för stadspaviljongen å cirka 3.500 kronor.

I anledning härav hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att för underhåll av stadspaviljongen bevilja ett tilläggsanslag å 3.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 791).

Nr 115. Tilläggsanslag för underhållsarbeten vid Johannisbergs friluftsbad.

Parkstyrelsen har i en den 29 april 1949 till drätselkammaren avlåten skrivelse anfört följande:

För underhållsarbeten vid friluftsbadet å Johannisberg har för innevarande år beviljats ett anslag å 18.000 kronor, därvid i beräkningen av kostnaderna medtagits utgifter för påläggning av sand på badplatsen, vilket är oundgängligen nödvändigt speciellt vid barnbadet på grund av den steniga och gyttjiga bottnen. I kalkylen hade förutsatts, att sand skulle kunna erhållas samtidigt med Djuphamnen och till ett avsevärt reducerat pris för utblåsningen, då denna skulle ske med en av hamnens entreprenör disponerad maskin. Då ytterligare utbyggnad av hamnen icke kom till stånd nu blev någon sandblåsningsmaskin icke tillgänglig med resultat, att den för badplatsen, huvudsakligen

barnbadet, behövliga sanden måste inköpas till högre pris än vad som eljest skulle blivit fallet samt utspridas genom dels transportband och dels mänsklig arbetskraft, vilket avsevärt fördyrar det hela. Merkostnaden uppgår till 4.125 kronor för 600 m³, men kostnaden är oundviklig, då sanden är ett villkor för att badplatsen skall kunna användas i den utsträckning, som är erforderlig.

Med undantag för sandens utspridning äro samtliga arbeten vid badplatsen för detta år fullgjorda samt anslaget förbrukat och överskridet med ovanberörda merkostnader för sanden, 4.125 kronor.

Parkstyrelsen vill härigenom anmäla berörda förhållande till drätselkammaren och samtidigt efterhöra huruvida merkostnaden för sanden får tagas ur anslaget för Hästholmarnas badplatser, där ett ungefärligen motsvarande överskott kommer att uppstå, eller om parkstyrelsen får överskrida det för Johannisbergsbadet beviljade anslaget å 18.000 kronor med 4.125 kronor.

Därest drätselkammaren så finner lämpligare hemställes att framställningen vidarebefordras till stadsfullmäktige med anhållan om tilläggsanslag för nyssberörda merkostnad.

Drätselkammaren har med överlämnande av parkstyrelsens skrivelse i ett den 12 maj 1949 dagtecknat utlåtande andragit:

Kammaren, som icke finner lämpligt, att nämnda överskridande täckes av eventuellt överskott å anslaget för Hästholmarnas badplatser, anser riktigast, att stadsfullmäktige bevilja ett särskilt tilläggsanslag för bestridande av merkostnaden och att denna utgift täckes av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 791).

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av merkostnaden för påläggning av sand å badplatsen vid Johannisberg anvisa ett tilläggsanslag å 4.125 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 791).

Nr 116. Anslag för ersättning till medlare, utsedda enligt 14 kap. 2 § giftermålsbalken.

Magistraten har i skrivelse den 19 april 1949 anfört följande:

Enligt Stadsfullmäktiges beslut den 21 december 1948 har magistraten utsett medlare enligt 14 kap. 2 § giftermålsbalken.

Med uppdraget som medlare följer en del kostnader såsom för lokal, telefon, delgivningar, postporton, skrivmaterial, blanketter m. m. För dessa kostnader måste givetvis täckning lämnas. Emellertid är uppdraget förenat med icke ringa besvär och tidspillan. Magistraten finner det vara rimligt, att skälig ersättning lämnas medlarna för detta sitt arbete. Lämpligen kunde ersättningen bestämmas i förhållande till varje medlings-

uppdrag. För att slippa från särskild redovisning för utgifterna kunde dessa med fördel inkluderas i ersättningen för medlingsuppdragen.

Såsom skälig ersättning får magistraten föreslå 25 kronor för varje medlingsuppdrag, däri inberäknat medlarens kostnader för uppdraget. Magistraten har under utarbetande en instruktion för medlarna, vari bestämmelse kommer att intagas om skyldighet för medlare att föra diarium för varje medlingsärende. Härigenom erhålles bland annat kontroll för ersättningens utbetalande.

Med hänsyn till den korta tid dessa medlare hittills varit i verksamhet är det mycket svårt att bilda sig en uppfattning om i vilken utsträckning de kunna beräknas bliva tagna i anspråk och om de kostnader som därav kunna följa. Det för ändamålet erforderliga anslaget är därför mer än vanskligt att bestämma. Magistraten har vid övervägande av saken ansett sig böra hemställa om att för tiden till utgången av år 1949 ett förslagsanslag å 2.000 kronor ställes till magistratens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 12 maj 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Kammaren har icke funnit skäl till erinran mot att staden utgiver skälig ersättning för de besvär och kostnader, som äro förknippade med ifrågavarande medlingsuppdrag. Dylika ersättningar utgå efter vad drätselkammaren inhämtat även i andra städer, bland annat i Stockholm, Göteborg, Malmö, Norrköping och Uddevalla.

Emellertid kan kammaren ej undgå att finna att den föreslagna ersättningen per medlingsuppdrag är tilltagen i överkant. I de städer, där ersättningen utgår för nu ifrågavarande uppdrag, brukar denna icke överstiga 15 kronor per medlingsuppdrag, däri inräknat ersättning för alla expenser. Kammaren håller därför före, att ersättningen icke bör överstiga 15 kronor för varje utfört medlingsuppdrag och att ersättningen även skall inkludera gottgörelse för expenser.

Under nu angivna förhållanden synes tillräckligt att ett anslag å 1.000 kronor anvisas för innevarande år.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att ersättning skall utgå till sådan medlare, som avses i 14 kap. 2 § giftermålsbalken med 15 kronor för varje medlingsuppdrag, däri inräknat medlarens utgifter för uppdraget,

att för bestridande av kostnaderna i anledning härav för tiden till innevarande års slut anvisa ett förslagsanslag å 1.000 kronor samt

att utgiften skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter (20 791).

Nr 117. Fråga angående ändrade bestämmelser om tjänstgöringstid m. m. för brandpersonalen.

Nu gällande bestämmelser om tjänstgöringstid m. m. för brandpersonalen äro så lydande:

1) Den ordinarie arbetstiden utgör högst 6 timmar å vardagar förutom lördagar och dag före helgdag, då den utgör 4 timmar.

2) Brandmästare, brandförmän, brandmän och vice brandmän erhålla fridygn vart 3:dje dygn, brandförmän, brandmän och vice brandmän dessutom vart 4:de fridygn ett dubbelfridygn med rätt att över fridygnen fritt disponera och med skyldighet att, därest vederbörande vistas i staden eller dess närhet och icke för sin utevaro kan åberopa tvingande skäl av personlig natur, vid erhållen kännedom om utbruten eldsvåda inom staden snarast möjligt anmäla sig å brandverkets vaktrum och deltaga i eldsläckningen i den mån så prövas erforderligt av vederbörande befäl.

3) För arbete vid eldsvådor och ambulanskörning inom staden samt för telegraftjänstgöring utgår ingen övertidsersättning eller annan kompensation.

För ambulanstjänstgöring utom staden samt reparationer av brandtelegraf och brandredskap, som ej tåla uppskov, utgår ingen kontant övertidsersättning då arbetet utföres å icke ordinarie arbetstid, men äga brandförmän och brandmän erhålla motsvarande ledighet från arbetet under ordinarie arbetstid.

För teatervakt utgår ersättning enligt särskild taxa.

För andra arbeten än dem, som angivits under mom. 3, 1:a punkten härovan, utgår kontant övertidsersättning enligt bestämmelserna i § 13 i tjänstgöringsreglementet för stadens befattningshavare.

Vid utryckning för eldsvåda å landsbygden samt vid reparation av brandredskap, som blivit felaktiga under dylik utryckning, skall i sistnämnda fall, därest arbetet utföres å övertid, utgå ersättning enligt av riksbrandinspektören fastställd taxa.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 20 april 1949 anfört följande:

På framställning av brandstyrelsen beslöto stadsfullmäktige den 31 mars 1948 (Stf. handl. 1948 ser. A nr 71) att inrätta en ordinarie befattning såsom brandkapten samt ytterligare fyra ordinarie brandmansbefattningar. Brandstyrelsens skrivelse innehöll i övrigt förslag om ändrade tjänstgöringsförhållanden vid brandkåren, främst övergång till tjänstgöring vartannat dygn för brandmän och brandförmän. Denna senare del av ärendet bordlades av fullmäktige på löne- och avtalsnämndens förslag, enär överenskommelse icke kunnat uppnås med Svenska Kommunalarbetareförbundet. Förbundet ville nämligen icke godkänna en av brandstyrelsen föreslagen skyldighet för personalen att ligga i beredskap på stationen 25½ timmar i följd, därvid 1½ timme omedelbart före tjänstgöringspassets utgång skulle ägnas åt samövningar med den avgående och pågående styrkan. Fritiden skulle enligt brandstyrelsens förslag börja kl. 9 på morgonen medan den pågående styrkan skulle infinna sig 1½ timme tidigare. I stället yrkade förbundet, att tjänstgöringspasset skulle fixeras till 24 timmar och att ingen skyldighet skulle åläggas personalen att stanna kvar för samövningar utöver denna tid. Brandstyrelsen har sedermera meddelat löne- och avtalsnämnden, att styrelsen ansåge sig kunna till största delen eftergiva kravet på samövningar och blott önskade 1½ timmes samövning mellan de båda brandstyrkorna varannan vecka. För dylik tjänstgöring ville brandstyrelsen icke motsätta sig övertidsersättning. Sedan kommunalarbetareförbundet ånyo avvisat förslaget om samövningar utom tjänstgöringsdygnet, har behandlingen av frågan fått anstå tills den ånyo blev föremål för överläggningar mellan löne- och avtalsnämnden och kommunalarbetareförbundet i januari och april detta år.

Då frågan om övergång till tjänstgöring vartannat dygn nu blivit på nytt aktuell, har löne- och avtalsnämnden i samråd med brandstyrelsen lämnat den ursprungliga

tanken, att det skulle i någon form stadgas en skyldighet för brandmän och brandförmän att deltaga i samövningar å tid som ligger utom det egentliga tjänstgöringsdygnets 24 timmar. Eftersom brandkåren vid övergång till tjänstgöring vartannat dygn kommer att bli uppdelad i två styrkor, som varje morgon avlösa varandra, är det dock tydligt, att kåren bör vid vissa tillfällen vara samlad i sin helhet för samövningar, genomgång av instruktioner och lämnande av meddelanden, även om så icke behöver ske varje morgon som man från början tänkt sig. Enligt tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare, som gäller även för brandpersonalen, har brandbefälet möjlighet att föreskriva övertidstjänstgöring. Då sålunda såväl skyldigheten att deltaga i samövningar som frågan om övertidsersättning för sådan tjänstgöring kan regleras enligt tjänstgöringsreglementet, har löne- och avtalsnämnden icke ansett sig böra vidhålla yrkandet om en särskilt stadgad tjänstgöringsskyldighet för dylika övningar utan föreslår att tjänstgöringspassens omfattning fastställes till 24 timmar.

Under de senast förda förhandlingarna har kommunalarbetareförbundet framfört ett nytt yrkande nämligen om dubbelfridygn. Förbundet har sålunda hemställt, att om övergång sker till tjänstgöring vartannat dygn, brandmän och brandförmän skulle utöver ledigheten vartannat dygn erhålla ett dubbelfridygn var 34:e dygn. Att detta ordningstal valts beror på att brandstyrkan för närvarande består av tillhopa 34 brandmän och brandförmän (28 brandmän och sex brandförmän). Sedan detta kommunalarbetareförbundets nya yrkande remitterats till brandstyrelsen för yttrande, har styrelsen förklarat sig icke kunna biträda yrkandet. Ej heller löne- och avtalsnämnden kan tillstyrka, att brandmännen beredes ytterligare ledighet utöver de vartannat dygn återkommande fridygnen. Dubbelfridygn skulle vålla svårigheter att hålla erforderlig beredskapsstyrka för utryckning och skulle väl så småningom leda till nödvändigheten att öka antalet befattningar vid kåren. Kommunalarbetareförbundet har sedan löne- och avtalsnämndens förhandlingsdelegation deklarerat denna inställning vidhållit sitt yrkande och angivit motiven härför i en skriftlig reservation till stadsfullmäktige. Reservationen bifogas såsom särskild bilaga till denna skrivelse.

Enighet om de ändrade tjänstgöringsförhållandena förefinnes mellan brandstyrelsen och löne- och avtalsnämnden, å ena, samt kommunalarbetareförbundet å andra sidan, utom på den nyss berörda punkten om dubbelfridygn. Löne- och avtalsnämnden har likväl ansett sig böra föra fram ärendet till stadsfullmäktige, då frågan om en bättre beredskap vid brandkåren måste få sin snara lösning.

Löne- och avtalsnämnden föreslår, att de uti tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare efter § 41 intagna särskilda bestämmelserna för brandpersonalen få följande ändrade lydelse:

Särskilda bestämmelser om tjänstgöringstid m. m. för brandpersonalen.

1) Den ordinarie arbetstiden är 7 timmar å vardagar utom å lördagar, då den är 5 timmar. I fråga om arbetstiden å helgdagsaftnar gäller bestämmelserna i § 12 uti tjänstgöringsreglementet.

2) Brandförmän och brandmän erhålla fridygn vartannat dygn med rätt att över fridygnen fritt disponera men med skyldighet att, därest vederbörande vistas i staden eller dess närhet och icke för sin utevaro kan åberopa tvingande skäl av personlig natur, vid kännedom om eldsvåda inom staden snarast möjligt anmäla sig å brand-

stationen och deltaga i eldsläckningen i den mån så prövas erforderligt av vederbörande befäl. Under tjänstgöringsdygnets 24 timmar är vederbörande skyldig att uppehålla sig å brandstationen då tjänsten icke föranleder till annat.

3) Brandmästare erhåller fridygn vart 3:e dygn samt dessutom, när ordinarie fridygn infaller på lördag, efterföljande söndag fri och när ordinarie fridygn infaller på söndag, fridygn med början efter arbetstidens slut på lördagen.

4) För arbete vid eldsläckning, ambulanstjänstgöring och telegrafvakttjänstgöring å tjänstgöringsdygn utgår ingen övertidsersättning. För andra arbeten utom den ordinarie arbetstiden utgår övertidsersättning enligt bestämmelserna i § 33 uti tjänstgöringsreglementet.

Brandmästare, som tjänstgör vid eldsläckning å fridygn, erhåller övertidsersättning med 5 kronor per timme.

Vid utryckning för eldsvåda å landsbygden samt vid reparation av brandredskap, som blivit felaktiga under dylik utryckning, skall därest arbetet utföres å övertid, ersättning utgå enligt av riksbrandinspektören fastställd taxa.

För teatervakt utgår ersättning enligt särskild taxa.

5) Personal som är kommenderad till ambulanstjänst deltager ej i det övriga arbetet vid brandkåren under den tid kommenderingen varar.

Till de nya bestämmelserna må fogas följande kommentarer.

Den ordinarie arbetstiden har utökats med 1 timme per dag.

Brandmännens rättighet att fritt disponera över fridygnen med begränsningen att de äro skyldiga deltaga i eldsläckning, är oförändrad. Under tjänstgöringsdygnet äger brandmännen icke rätt att utom tjänsten lämna brandstationen. Den viktigaste följden härav är att de nuvarande måltidsrasterna indragas. Under nu rådande förhållanden är brandstyrkan på grund av måltidsrasterna splittrad under en stor del av dagen till betydligt men för utryckningsberedskapen. De nya bestämmelserna medför, att erforderlig personal ständigt kommer att finnas till hands å stationen.

Bestämmelsen om brandmästarnas fridygn innebär att i reglementet införes vad som redan är rådande praxis vid kåren. Samma är förhållandet med övertidsersättningen för brandmästarnas tjänstgöring vid eldsläckning å fridygn.

När brandmännen å tjänstgöringsdygnet deltaga i eldsläckning, tjänstgöra vid ambulans eller å telegrafvakt skall ingen övertidsersättning utgå även om tjänstgöringen ligger utom den ordinarie arbetstiden. Övertidsersättning skall däremot till skillnad från vad som nu gäller utgå om sådan tjänstgöring sker på fridygn. Den nuvarande övertidskompensationen i form av s. k. igentagning av tid vid ambulanskörning utom staden och vid reparation av brandtelegraf och brandredskap kommer att helt försvinna.

Bestämmelserna om teatervakt och eldsläckning å landsbygden ha icke undergått någon förändring.

En ny bestämmelse har tillkommit angående ambulanspersonalens frigörande från annat arbete å kåren, vilket synes lämpligt med hänsyn till den omfattning ambulanstjänsten numera fått och arbetets krävande natur.

Övergången till tjänstgöringen vartannat dygn innebär en icke obetydlig ökning av fritiden för brandpersonalen. Detta medför emellertid icke att den ordinarie brandstyrkan behöver utökas. Likväl vinner man en mycket förbättrad beredskap

då måltidsrasterna samt dubbelfridygnen och den s. k. igentagningen av tid försvinner. Med hänsyn härtill har löne- och avtalsnämnden funnit sig böra medverka till införandet av det här föreslagna tjänstgöringssystemet. Detta bör genomföras så snart som möjligt men av skäl som röra organisationen av arbetet vid kåren bör brandstyrelsen erhålla i uppdrag att besluta om dagen härför.

I skrivelsen angivna reservation av Svenska Kommunalarbetareförbundet är så lydande:

Vid förhandlingar, som förts mellan Västerås stads lönenämnd och Svenska kommunalarbetareförbundet angående arbetstiden för personalen vid stadens yrkesbrandkår, har den 11 dennes preliminär överenskommelse träffats, att brandpersonalen från och med den 1 juni d. å. skola erhålla ledigt vartannat dygn, under förutsättning att stadsfullmäktige bifalla denna överenskommelse. Ur arbetstidssynpunkt innebär överenskommelsen en övergång från nuvarande 96 timmars tjänstgöringstid per vecka till 84 timmar per vecka. Samtidigt slopas dock måltidsraster och dubbelfridygn. De senare ha utgått vart 12:e dygn i samband med ledighet vart 3:e dygn.

Under de år, som nuvarande fridygnssystem med dubbelfridygn tillämpats, ha dessa dubbelfridygn varit synnerligen värdefulla för de berörda arbetstagarna, särskilt då det gällt att företaga någon resa till annan ort eller ordna någon angelägenhet, som krävt längre ledighet än ett dygn.

Vid de förhandlingar, som förts mellan parterna om övergång till ledighet vartannat dygn, har från arbetstagaresidan jämväl hemställts om dubbelledighet vart 34:e dygn. Den brandpersonal, som beröres av överenskommelsen, är nämligen 34 st., och skulle dessa således i tur och ordning erhålla ett extra fridygn vart 34:e dygn. Denna framställning motivera vi med, att brandpersonalen såväl som andra arbetstagare i samhället vid något tillfälle bör kunna erhålla en sammanhängande ledighet utöver ett dygn i taget. Kan det tänkas, att det av tekniska skäl kan uppstå svårigheter, t. ex. därest kåren utökas, ha vi icke något att erinra mot att dubbelfridygnet städse anpassas alltefter kårens utökning, så att t. ex. om kårens antal utökas till 40 man, dubbelfridygnet kommer vart 40:e dygn.

Omnämnda framställning om dubbelfridygn har lönenämnden icke ansett sig kunna tillstyrka, varför vi härmed vilja fästa Stadsfullmäktiges uppmärksamhet härvid och uttala den förhoppningen, att fullmäktige beakta våra anförda synpunkter och jämväl tillerkänna brandpersonalen dubbelledighet på omnämnt sätt utöver ledigheten vartannat dygn.

Stockholm den 12 april 1949.

Svenska Kommunalarbetareförbundet
Fritiof Pettersson

Västerås den 14 april 1949.

Västerås Kommunalarbetares samorganisation
K. E. Lindvall

Sv. Kommunalarbetareförbundets avd. 116, Västerås
Bertil Janderberg

Under åberopande av vad nämnden i skrivelsen anfört tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att antaga i nämndens skrivelse angivna ändrade bestämmelser om tjänstgöringstid m. m. för brandpersonalen att gälla från den dag brandstyrelsen må bestämma.

Drätselkammaren har i ett den 12 maj 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Den för staden gällande brandordningen upptager bl. a. bestämmelser om brandkårens minimistyrka och det minsta antal befäl jämte brandmän, vilka ständigt skola finnas disponibla för utryckning. Det nuvarande systemet med måltidsraster för den i beredskap liggande brandstyrkan har medfört att under tiden från klockan halv 12 på dagen till klockan halv 6 på eftermiddagen beredskapsstyrkan kunnat i realiteten nedgå till 12 man, medan brandordningen föreskriver att ständigt minst 11 man skola finnas disponibla för omedelbar utryckning. Den marginal, som sålunda nu finnes, är alltför knapp vid eventuellt inträffade sjukdomsfall och kommenderingar. Genom det av löne- och avtalsnämnden föreslagna systemet skulle beredskapsstyrkan under hela dagen uppgå till 15—17 man, vilket onekligen innebär en förbättring av beredskapen. Övergången till tjänstgöring vartannat dygn medför en ej oväsentlig ökning av fritiden för brandpersonalen. Då det nya systemet emellertid icke drager med sig någon ökning av den ordinarie brandstyrkan och då beredskapen särskilt på dagen väsentligt förbättras, finner sig drätselkammaren böra tillstyrka löne- och avtalsnämndens och brandstyrelsens förslag.

Kammaren kan i likhet med brandstyrelsen och löne- och avtalsnämnden icke finna skäl föreligga för en ytterligare utökning av fritiden genom införande av bestämmelse om dubbelledighet vart 34:de dygn, då såsom löne- och avtalsnämnden framhållit, detta sannolikt skulle leda till nödvändigheten att ytterligare utöka kåren. Kammaren kan icke heller finna annat än att brandkårens personal genom de av löne- och avtalsnämnden föreslagna bestämmelserna beretts ledighet i en omfattning, som måste anses fullt tillräcklig.

Även i övrigt har drätselkammaren icke funnit anledning till erinran mot löne- och avtalsnämndens förslag.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 118. Fråga om avförande av befattningen vice brandman från tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare m. m.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 20 april 1949 anfört följande:

Brandstyrelsen har hos löne- och avtalsnämnden hemställt om åtgärder för slopande av benämningen vice brandman. Då denna tjänst står upptagen i den av stadsfullmäktige antagna tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare, får löne- och avtalsnämnden härmed vidarebefordra framställningen till stadsfullmäktige samt tillstyrka bifall till densamma.

Tjänsten såsom vice brandman härleder sig från ett beslut av stadsfullmäktige den 27 juni 1921, enligt vilket nyantagen brandman skulle tjänstgöra som extra brandman åtminstone ett år, såvida han icke kunde styrka sin kompetens genom föregående brandtjänstgöring i tillräcklig omfattning. Om han därefter befunnes för tjänsten lämplig, skulle han tilldelas ordinarie brandmans lön. Ålderstillägg skulle icke förekomma i denna befattning. I samband med 1945 års lönereglering ändrades benämningen till vice brandman. Befattningen är nu upptagen i lönegrad 12 medan ordinarie brandmansbefattning är placerad i lönegrad 14.

Begreppet vice brandman innebär icke som man enligt gängse terminologi kunde vänta, att ett visst antal extra tjänster finnes vid sidan av de ordinarie befattningarna. I stället äro omständigheterna kring denna tjänst följande. För närvarande finnas 28 ordinarie brandmansbefattningar i lönegrad 14. Vid vakans å en sådan befattning förfar brandstyrelsen i enlighet med vad som föreskrevs i det nämnda beslutet av år 1921 så, att den som utses till tjänsten placeras som vice brandman om han ej haft brandkårstjänstgöring under ett år. I annat fall placeras han direkt som ordinarie brandman. Den ordinarie styrkan kan på så sätt bestå av exempelvis 3 vice brandmän och 25 ordinarie brandmän. Såsom en yttersta konsekvens av förfarandet är det möjligt att hela kåren kan bestå av 28 vice brandmän.

Befattningen vice brandman är numera en oformlighet som icke passar in i ett modernt lönesystem. En brandman som prövas rörande sin lämplighet att bli förordnad såsom innehavare av ordinarie befattning, bör icke såsom nu sker vara placerad å en särskild i den ordinarie tjänsteförteckningen upptagen övergångstjänst, som till sin egentliga natur är en extra tjänst. Vid brandkåren finnes numera även vikarierande brandmän, vilka tjänstgöra för ordinarie brandmän under semester och sjukdom m. m. De uppbära lön efter löneklass 10 under första året av sin tjänstgöring och efter löneklass 11 för tiden därefter. Dessa brandmän böra benämnas extra brandmän.

För att vid brandkåren liksom vid övriga stadens förvaltningar få endast tvenne kategorier befattningshavare, ordinarie brandman och extra brandman, föreslår löne- och avtalsnämnden, att befattningen vice brandman avföres från lönestaten. Detta bör ske från och med den 1 januari 1950 för att man vid uppgörandet av det kommande årets stat skall kunna ta hänsyn till de ändrade förhållandena. Under tjänstgöringen såsom extra (vikarierande) brandman kan vederbörande prövas för framtida befordran till ordinarie brandman när vakans uppstår å ordinarie tjänst. Brandstyrelsen har föreslagit en föreskrift att såsom ordinarie brandman må förordnas den som under minst ett års tid i en följd tjänstgjort såsom extra brandman vid kommunal brandkår. Löne- och avtalsnämnden tillstyrker en dylik föreskrift.

Den föreslagna förändringen medför ej någon ändrad lönesättning. Löneklasserna 10 respektive 11 skola bibehållas för de å vikariat anställda extra brandmännen. Om extra brandman förordnas att uppehålla ordinarie tjänst under vakans i avbidan på att han skall ha tjänstgjort under ett år vid brandkår, äger brandstyrelsen jämlikt § 31 st. 5 i tjänstgöringsreglementet för de ordinarie befattningshavarna att tilldela vederbörande samma lön som nu utgår till vice brandman, alltså efter löneklass 12.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att räknat från och med den 1 januari 1950 avföra befattningen vice brandman från tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare samt

att föreskriva, att till ordinarie brandman vid stadens brandkår må antagas endast den som under minst ett år i följd tjänstgjort såsom extra eller ordinarie brandman vid kommunal yrkesbrandkår.

Drätselkammaren har i häröver den 12 maj 1949 avgivet utlåtande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 119. Avförande av befattningen som extra poliskonstapel ur tjänsteförteckningen m. m.

Polisnämnden har i skrivelse den 10 december 1948 anfört följande:

Sedan polismästaren hos polisnämnden anhållit om vidtagande av åtgärder för ändring av titlarna å vissa å extra stat tjänstgörande polismän härstädes, får polisnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta att de fyra i lönestaten upptagna extra poliskonstapelsbefattningarna, vilka äro placerade i 13 lönegraden måtte omändras till ordinarie poliskonstapelsbefattningar i 14 lönegraden.

Vid poliskåren finnes nu bl. a. ordinarie poliskonstaplar, extra poliskonstaplar och vikarierande poliskonstaplar. Sistnämnda kategori finnes icke upptagen i polislagen och icke heller i uppskovskungörelsen, vilket medför, att nämnda konstaplar i händelse av mobilisering icke kunna erhålla uppskov, vilket givetvis vållar stora svårigheter för polisens arbete. Det kan här framhållas, att bristen å folk inom yrket medfört, att icke mindre än tolv befattningar vid kåren sedan ganska lång tid tillbaka måst besättas med vikarierande konstaplar, vilka äro placerade i 12 lönegraden. Genom överförande å ordinarie stat av de fyra extra befattningarna kan de vikarierande konstaplarna tilläggas titeln extra konstaplar och sålunda bliva benämnda på sätt, som angives i vederbörliga författningar. Extra konstaplarna skulle i fortsättningen bibehållas i 12 lönegraden till dess de avlagt examen vid lägre kursen av statens polisskola samt därefter liksom nu placeras i 13 lönegraden. Följden av omändringen skulle således bli, att de fyra extra befattningarna, som nu äro inräknade i den fasta styrkan och upptagna i lönestaten, skulle uppflyttas i 14 lönegraden till vilken de rätteligen hör. Enda skillnaden blir att dessa fyra i fortsättningen komme att förordnas av länsstyrelsen i stället för av poliskammaren.

På grund härav hemställer polisnämnden stadsfullmäktige besluta

att de fyra extra poliskonstapelsbefattningarna i 13 lönegraden vid polisverket måtte omändras till ordinarie poliskonstapelsbefattningar med placering i 14 lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 april 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Befattningen extra poliskonstapel tillkom enligt beslut av stadsfullmäktige den 27 juni 1921. Ehuru tjänsten benämnes extra är den upptagen i tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare och de fyra befattningarna räknas in i den ordi-

narie polisstyrkan. Å befattningarna bruka placeras poliskonstaplar, som genomgått polisskolan och stå i tur att bli förordnade å ordinarie tjänst i lönegrad 14. Extra poliskonstapel kan endast åtnjuta lön i lägsta löneklassen inom lönegrad 13, då enligt vad som hittills gällt befattningen icke är förenad med rätt till ålderstillägg.

Den oklara karaktären av ifrågavarande tjänst har under årens lopp förorsakat många missuppfattningar. För att få fram otvetydiga bestämmelser om anställningsförhållandena och samtidigt tillmötesgå polisnämndens önskemål om att de nuvarande vikarierande poliskonstaplarna skola benämnas extra konstaplar, har löne- och avtalsnämnden ansett sig böra tillstyrka den föreliggande framställningen. Avförandet av tjänsten extra poliskonstapel från lönestaten kan numera betraktas som en formsak, sedan lönefrågorna för såväl extra som ordinarie poliskonstaplar ordnats upp centralt i samband med poliskonflikten under 1947. Enligt vad som nu gäller avlönas så gott som över hela landet extra poliskonstapel, som ej genomgått polisskola, efter löneklass 12 medan poliskonstapel, som genomgått polisskolan, erhåller lön efter lönegrad 13. Avförandet av befattningen från lönestaten betyder sålunda icke försämrade löneförmåner för de poliskonstaplar som efter polisskolan icke kunna bliva omedelbart befordrade till ordinarie tjänst. På grund av att de fyra befattningar det här gäller räknas in i den ordinarie styrkan kan borttagandet av befattningarna från lönegrad 13 å den ordinarie lönestaten endast ske i den formen att befattningarna ändras till vanliga ordinarie konstapelsbefattningar i lönegrad 14, såvida icke den ordinarie styrkan skall minskas, vilket under stadens nuvarande utveckling icke lär kunna komma ifråga.

De föreslagna ändringarna bör genomföras från och med den 1 januari 1950 för att kunna beaktas vid uppgörandet av staten för 1950.

På grund av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att räknat från och med den 1 januari 1950 ändra fyra i tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare upptagna befattningar såsom extra poliskonstapel till ordinarie poliskonstapelsbefattningar i lönegrad 14.

Drätselkammaren har i häröver den 12 maj 1949 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1950 fyra å stadens ordinarie lönestat upptagna befattningar såsom extra poliskonstapel skola omändras till ordinarie poliskonstapelsbefattningar i lönegrad 14 samt

att befattningen extra poliskonstapel skall avföras från tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare.

Nr 120. Fråga om förvärv av tomten nr 1 i kvarteret Gerhard.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 12 maj 1949 följande:

Staden har erbjudits att förvärva fastigheten tomten nr 1 i kvarteret Gerhard (Djäknegatan 6), för en köpeskilling av 80.000 kronor.

Tomten ifråga, vilken är belägen å Kyrkbacken, är en av de större på detta område. Den innehåller i areal 2.091,8 kvm. Taxeringsvärdet utgör 60.000 kronor, varav 40.000 kronor byggnadsvärde och 20.000 kronor markvärde. Å tomten är uppfört dels ett tvåvåningshus, dels strax söder om detta ett envåningshus, dels ock å tomtens södra del ett stenhus i en våning. Å tomten ligger vidare en uthuslänga med loft. Hyresavkastningen utgör c:a 5.200 kronor per år.

Då tomten med hänsyn till sitt centrala läge synes böra förvärvas av staden, som å detta område tidigare förvärvat åtskilliga tomter, samt köpeskillingen får anses godtagbar, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att uppdraga åt drätselkammaren att för en köpeskilling av 80.000 kronor samt på sedvanliga villkor i övrigt förvärva tomten nr 1 i kvarteret Gerhard ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder,

att köpeskillingen skall täckas av lånemedel samt

att bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Drätselkammarens beslut har fattats med 6 röster mot 4, vilka avgivits för förslag att staden icke skall förvärva fastigheten.

RESERVATION.

Emot majoritetens beslut har reservation anmälts av herrar Eklund, Keijser och Åke Johansson samt fröken Anna Carlsson med framhållande att frågan om Kyrkbacksområdets framtida disponerande fortfarande stode öppen med hänsyn till att området kunde tänkas bliva fridlyst såsom kulturreservat, och att staden under sådana förhållanden icke syntes böra förvärva tomten.

Nr 121. Tillstånd för bedrivande av handel med begagnade föremål.

Genom resolution den 6 maj 1949 har poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Karin Augusta Ståhls, född Karlsson, ansökan om tillstånd att bedriva handel med begagnade föremål.

Poliskammaren och hälsovårdsnämnden ha i avgivna utlåtanden tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet har den 11 maj 1949 avgivit yttrande och därvid anfört följande:

Av handlingarna i ärendet framgår, att fru Ståhl vid arvskifte tilldelats den rörelse, som tidigare med vederbörligt tillstånd bedrivits av hennes avlidne fader, skrothandlanden L. W. Karlsson under firma L. W. Karlssons skrotaffär. Rörelsen skall såsom tidigare bedrivas å fastigheten Baldersgatan 12. Skrotupplaget är inhägnat medelst ett två meter högt plank och särskilt kontor finnes inrymt i byggnad å området.

Affären skall av fru Ståhl drivas med biträde av hennes make, Karl Erik Ståhl.

Då av i ärendet företagen polisutredning framgår att makarna Ståhl gjort sig kända som skötsamma och pålitliga personer samt hälsovårdsnämnden icke haft något att erinra mot bifall till ansökningen får beredningsutskottet föreslå stadsfullmäktige besluta

att förklara sig icke hava något att erinra mot bifall till fru Karin Augusta Ståhls ifrågavarande ansökan.

Nr 122. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 11 maj 1949 följande:

I skrivelse den 4 maj 1949 har byggnadsingenjören Carl-Gustaf Pousette hemställt om befrielse från uppdraget såsom ledamot av styrelsen för statens elektrotekniska fackskola i Västerås, enär han numera avflyttat från staden.

Herr Pousette är av stadsfullmäktige vald för tiden intill 1951 års utgång.

Beredningsutskottet föreslår i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att till efterträdare efter herr Pousette i styrelsen för statens elektrotekniska fackskola för tiden intill utgången av år 1951 utse ingenjören H. Milbers, Skultunavägen 18 D, Västerås.

Västerås 1949 Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 30 juni 1949 Ser. A nr 6

Nr 123. Fastställande av provisoriska grunder för beräkning av pensionsunderlag för vissa nyinrättade befattningar.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 maj 1949 anfört följande:

Stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 om löneregler för stadens ordinarie befattningshavare innehöll en övergångsbestämmelse av följande lydelse:

"I avbidan å införande av normalpensionsreglemente skola pensionsunderlagen bibehållas vid nuvarande belopp, därvid skall iakttagas, att befattningshavare, som dessförinnan tillträder nyinrättad tjänst, skall hänföras till den pensionsgrupp, stadsfullmäktige efter förslag av löne- och avtalsnämnden i varje särskilt fall besluta."

Under den tid som gått från nämnda beslut har på några undantagsfall när vid beslut om nya ordinarie tjänster någon dylik reglering av tjänsterna för pension å lönerna i den gamla löneplanen icke skett, eftersom löne- och avtalsnämnden haft anledning räkna med, att förhandlingarna mellan Svenska Stadsförbundet och tjänstemannaorganisationerna ganska snart skulle leda till överenskommelse om ett städernas normalpensionsreglemente. Då någon sådan överenskommelse emellertid ännu icke kommit till stånd, finner löne- och avtalsnämnden det icke tillrådligt att längre dröja med en provisorisk reglering av pensionerna för de nyinrättade tjänsterna. De nyanställda befattningshavarna skola nämligen anslutas till Sveriges Kommunalanställdas Pensionskassa och under den tid som går innan anslutning sker, står staden självrisk för de pensionsfall som kunna inträffa.

Här nedan följer en förteckning över de tjänster varom fråga är. Varje befattning har angivits i den nya löneplanen. Därjämte har löne- och avtalsnämnden för provisorisk pensioneringsreglering angivit en lönegrad i den före den 1 oktober 1947 gällande löneplanen. Vid avfattandet av förslaget om den provisoriska placeringen i de gamla lönegraderna har nämnden sökt få fram ett skäligt medeltal för den nya lönegradens motsvarighet i den gamla löneplanen. Det är givetvis att märka, att lönegraderna icke svara mot varandra till beloppen utan endast ifråga om tidigare tjänsters och nyinrättade tjänsters placering i förhållande till varandra å löneskalan. Nämndens förslag lyder sålunda:

Befattning	Nuvarande lönegrad	Föreslaget prov. pensionsunderlag i gamla lönepl.
Barnsköterska vid barnstugorna	6	3
Föreståndarinna för daghemmet	13	7
Vaktmästare vid drätselkontoret	12	7
Vaktmästare vid Jakobsbergsskolan	12	7
Befallningsman vid lantbruket	15	8
Inspektris för barnstugorna	16	8
Kranmästare	18	11
Inspektör hos nykterhetsnämnden	19	11
Transportmästare	20	12

Byråföreståndare hos hälsovårdsnämnden	21	12
Brandkapten	20	12
Föreståndare för idrottsanläggningarna	23	15
Assessor	29	19
Gasverksingenjör	31	20

I förteckningen har endast medtagits befattningar, vilkas nuvarande innehavare skola anslutas till SKP.

På grund härav hemställer löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa här föreslagna lönegrader i den gamla löneplanen såsom provisorisk grund för beräkning av pensionsunderlag.

Drätselkammaren har i häröver den 1 juni 1949 avgivet utlåtande, med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 124. Lön till stadsplaneteknikern under fortsatt tjänstledighet för sjukdom.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 16 maj 1949 anfört följande:

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 21 december 1948 uppbär stadsplaneteknikern Olle Kjellgren för tiden intill den 1 juli 1949 50 procent av sina avlöningsförmåner så länge han på grund av sjukdom icke kan uppehålla sin befattning. Kjellgren har varit tjänstledig för sjukdom sedan sommaren 1947. Enligt ett nyligen utfärdat läkarintyg är Kjellgren i behov av fortsatt sjukledighet. Intygsgivaren har ej kunnat göra något uttalande om den framtida arbetsförmågan. Byggnadsnämnden anhåller därför om oförändrad sjuklön för Kjellgren under ytterligare ett halvt år.

Byggnadsnämnden hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna stadsplaneteknikern Olle Kjellgren lön tills vidare under senare halvåret av 1949 med 50 procent av avlöningsförmånerna därest han på grund av fortsatt sjukdom icke kan uppehålla sin befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 18 maj 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 juni 1949 med åberopande av vad byggnadsnämnden samt löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 125. Återbesättande av befattning som barnträdgårdslärarinna och fråga om nedsättning av befattningens lönegradsplacering.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 4 maj 1949 hemställt om bemyndigande att med ordinarie innehavare få återbesätta en ledig-

bliven befattning i lönegrad 12 såsom barnträdgårdslärarinna vid stadens barnstugor.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 18 maj 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Befattningen såsom barnträdgårdslärarinna är placerad i lönegrad 12. Rörande lönesättningen för barnträdgårdslärarinnor föreligger numera en den 10 november 1948 daterad överenskommelse mellan Svenska Stadsförbundet, å ena, samt Sveriges Socialtjänstemannaförbund och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, å andra sidan. Enligt överenskommelsen skall barnträdgårdslärarinna vara placerad i lönegrad 10. Överenskommelsen skall dock icke föranleda sänkning av lönerna för befattningshavare som ha en förmånligare lönesättning.

Vid behandlingen hos löne- och avtalsnämnden av barnstugestyrelsens framställning har man övervägt, huruvida icke befattningarna såsom barnträdgårdslärarinna borde flyttas ned från lönegrad 12 till lönegrad 10 med tillämpning efter hand som lediga tjänster skola besättas med nya innehavare. Efter votering har nämnden med fyra röster mot tre beslutat att för närvarande icke föreslå någon nedflyttning av befattningarna till lägre lönegrad.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att bifalla barnstugestyrelsens framställning.

Drätselkammaren har i ett den 1 juni 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Inom löne- och avtalsnämnden har vid ärendets handläggning väckts förslag, att befattningen till efterkommande av den centrala överenskommelsen mellan Svenska Stadsförbundet å ena samt Sveriges Socialstjänstemannaförbund och Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, å andra sidan, skulle nedflyttas från lönegrad 12 till lönegrad 10. Löne- och avtalsnämnden har emellertid med fyra röster mot tre beslutat att någon nedflyttning icke för närvarande skall äga rum.

Drätselkammaren, som anser att staden så långt möjligt bör följa de centrala överenskommelserna angående lönesättning, ansluter sig i princip till minoritetens inom löne- och avtalsnämnden förslag om nedsättning av befattningen från lönegrad 12 till 10. Därest nedsättningen skall ske, måste det enligt drätselkammarens förmenande anses lämpligast att den sker så snart som möjligt.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga barnstugestyrelsen att återbesätta befattningen med ordinarie innehavare i lönegrad 10.

Emot drätselkammarens förslag har reservation anförts av herr Gösta Lundberg, som uttalat sig för bifall till barnstugestyrelsens samt löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet och därvid påpekat nödvändigheten av att lokala förhandlingar upptagas om lönesättningen och erforderliga övergångsbestämmelser.

Nr 126. Inrättande av ordinarie befattning som biträdande maskinist å hamnens bogserbåt.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 12 april 1949 anfört följande:

Hamnstyrelsen hemställer härmed, att en ny ordinarie tjänst måtte inrättas såsom biträdande maskinist å hamnens bogserbåt. Sedan några år tillbaka har en å kollektivavtal anställd maskinist vid vissa tillfällen tjänstgjort jämte den ordinarie maskinisten. Dessutom har han tjänstgjort å Elba-färjorna. Då båtarna icke varit i trafik, har han haft arbete å drätselkammarens förråd. Sedan hamnens nya bogserbåt tagits i bruk, har det visat sig, att den ifrågavarande maskinisten blivit mera anlitad för bogserbåtstjänstgöring än tidigare varit fallet. En ytterligare anledning till tjänstens överförande å ordinarie stat är att reglerna om övertidsersättning är olika för befattningshavare å ordinarie stat samt å kollektivavtal. Eftersom de båda maskinisterna arbeta tillsammans, har det visat sig vara mindre tillfredsställande att tillämpa olika grunder för beräkning av deras övertidsersättning. Då även för framtiden i stor utsträckning erfordras ett biträde åt maskinisten, synes det hamnstyrelsen lämpligt, att båda befattningarna äro placerade å ordinarie stat. Tjänstgöringen å Elba-färjorna kommer att fortfara och en uppdelning av lönen mellan drätselkammarens och hamnstyrelsens stater kommer att ske sedan man efter sommarens färjsäsong fått större möjligheter att se i vilket förhållande de båda arbetsuppgifterna stå till varandra. De nuvarande båda ordinarie maskinisterna å bogserbåten och färjorna äro placerade i lönegrad 13. Det synes då lämpligt, att den biträdande maskinisten, som blir underordnad de övriga maskinisterna, placeras i lönegrad 12 där, inklusive dyrtidstillägg, begynnelselönen är 6.000 kronor och slutlönen 6.804 kronor. Överföringen å ordinarie stat bör ske från halvårsskiftet den 1 juli 1949.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 juli 1949 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 12 såsom biträdande maskinist å hamnens bogserbåt samt

att bemyndiga hamnstyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 18 maj 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillstyrker bifall till hamnstyrelsens förslag. Med anledning av att stadens ordinarie befattningshavare icke fått sina pensionsförmåner reglerade å lönerna i stadens nya löneplan, får nämnden föreslå, att den nya befattningen såsom ett provisorium regleras med ett pensionsunderlag, som skulle gällt om befattningen varit placerad i lönegrad 6 i stadens före den 1 oktober 1947 gällande löneplan.

På grund härav tillstyrker nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 juli 1949 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 12 såsom biträdande maskinist å hamnens bogserbåt,

att bemyndiga hamnstyrelsen att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare samt

att såsom provisorium reglera befattningen för pension efter lönegrad 6 i stadens tidigare löneplan.

Drätselkammaren har i yttrande den 1 juni 1949 framhållit följande.

Då stadigvarande behov av ifrågavarande befattning synes föreligga, har kammaren icke något att erinra emot dess inrättande. Ej heller föreligger anledning till anmärkning mot den föreslagna löneplaceringen.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 127. Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid uppbördsverket.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 1 juni 1949 följande:

Sedan skrivbiträdet Ingegerd Johansson vid uppbördsverket hemställt om entledigande från sin befattning fr. o. m. den 1 juli 1949, får drätselkammaren härmed, enär stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 15 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla drätselkammarens hemställan.

Nr 128. Återbesättande av befattningen som gatuförman vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 juni 1949 anfört följande:

Gatuförmannen vid Västerås stads byggnadskontor Lars Dahlström har hemställt om entledigande från sin befattning fr. o. m. den 1 augusti innevarande år. Drätselkammaren har bifallit Dahlströms hemställan.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta den sålunda ledigblivna befattningen såsom gatuförman vid stadens byggnadskontor.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 15 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 129. Ang. ålderstillägg till assessorn vid rådhusrätten.

Magistraten har i skrivelse den 18 maj 1949 med överlämnande av framställning från assessorn Olle Garenberg om rätt att för löneklassuppflyttning få till-

godoräkna sig tre år av tjänstgöringstid i statens tjänst, med vitsordande av det förtjänstfulla sätt, på vilket Garenberg skött sin tjänst hos magistraten och rådhusrätten, tillstyrkt bifall till framställningen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 18 maj 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Enligt Kungl. Maj:ts brev den 28 januari 1949 om fastställelse å gällande tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare ankommer det på stadsfullmäktige att besluta om ålderstillägg i fall av ifrågavarande slag, så vitt rör ledamöter av rådhusrätten och magistraten. Löne- och avtalsnämnden har tagit del av intyg rörande Garenbergs tjänstgöring under anställningstiden hos Kungl. Svea hovrätt och vitsordar, att tjänstgöringen efter första fiskalsförordnandet (den 24 maj 1944) varit av den beskaffenhet att ålderstillägg enligt § 20 4 st. i tjänstgöringsreglementet kan tillstyrkas.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna assessorn Olle Garenberg ett ålderstillägg från och med den 1 juli 1949.

Drätselkammaren har i ett den 1 juni 1949 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 130. Anslag för undersökning av motorbuller kring Hässlö flygfält.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 16 maj 1949 med hänvisning till ett den 14 maj 1949 dagtecknat tjänsteutlåtande av stadsplanearkitekten Bertil Tideström hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa ett anslag å 1.500 kronor för undersökning av motorbuller kring Hässlö flygfält.

Stadsplanearkitektens tjänsteutlåtande är så lydande:

Tjänsteutlåtande beträffande undersökning av motorbuller kring Hässlö flygfält.

Olika militära anläggningar sätter i hög grad sin prägel på de sydöstra delarna av Västerås ytterområden och inverkar starkt på möjligheterna att utnyttja området i samband med stadens utbyggnad.

Förutom de delar, som direkt är ianspråktagna för militära ändamål, påverkas planläggningen också indirekt. Inför byggnadsnämnden har tidigare demonstrerats de begränsningar av bebyggelsens höjd, som flygsäkerheten kräver inom stora områden kring Hässlö flygfält.

På den senaste tiden har emellertid framkommit faktorer, som kan beräknas få ännu större inverkan på planläggningen. Enligt nu föreliggande plan för förstärkning av flygvapnet avses Västmanlands flygflottilj att organiseras som reaktionsdrivet nattjaktförband. Omläggningen beräknas vara genomförd år 1953—1954. Som bekant framkallar de reaktionsdrivna flygplanen ett oerhört starkt buller, som enligt erfarenheten

är mycket irriterande och nervpåfrestande. Enligt upplysningar från specialister alstras också ljud av s. k. ultrahög frekvens, som icke uppfattas av örat såsom ljud, men som eventuellt ändock inverkar på organismen.

Av sådana skäl har redan på några orter, bl. a. Uppsala och Norrköping, framlagda stadsplaneförslag, som avsett bostadsbebyggelse i närheten av flygfält, icke blivit fastställda. Detta sedan yttranden inhämtats från Statens institut för folkhälsan, som självt eller genom konsulterande fackmän utfört undersökningar på respektive platser.

Något allmängiltigt resultat har emellertid dessa undersökningar inte kunnat ge, dels eftersom de avsett begränsade planområden och eftersom verkningarna variera med flygfältets form, markförhållanden m. m.

I redogörelser för utförda undersökningar talas emellertid om låga flyghöjder och därmed starkare obehag av buller på upp till 3 km. avstånd från flygfält. För Västerås del skulle en sådan avgränsning beröra områdena ända fram mot F. C. S:s område, Klockartorp och Lasarettsområdet. Tydligt är att frågan har den allra största betydelse för planläggningen av de östra stadsområdena och därmed för hela generalplaneringen. Eventuellt *kan* konsekvenserna bli, att stora områden måste undantas från bebyggelse, som annars skulle vara lämplig för bebyggelse inom en nära framtid.

Det är därför angeläget att genom en undersökning få närmare klarlagt de här berörda frågorna. Undertecknad har förhandsvis samrått i frågan med såväl byggnadsstyrelsen, föredraganden i kommunikationsdepartementet och Statens institut för folkhälsan, vilka alla tillrått en undersökning. En sådan skulle i huvudsak gå så till, att flygplan av den avsedda typen gör provflygningar på de sträckor och höjder, som beräknas förekomma i verkligheten, medan ljudstyrkan på olika punkter på marken avläses genom särskilda instrument.

Kostnaderna för en undersökning skulle närmast komma att gälla mätningarna på marken och bearbetningen av resultaten, medan flygvapnet kan beräknas svara för själva flygningarna. Kostnaderna äro självfallet svåra att på förhand bestämma, men de ha efter erfarenhet från andra håll beräknats stanna vid 1.500 kronor.

Med hänvisning till ovanstående får jag föreslå, att byggnadsnämnden *dels* hemställer om ett anslag på 1.500 kronor för en dylik undersökning, *dels* bemyndiga kontoret att fortsätta de närmare förberedelserna för undersökningen.

Västerås den 14 maj 1949.

BERTIL TIDESTRÖM
Stadsplanearkitekt.

Drätselkammaren har i utlåtande den 1 juni 1949 med åberopande av vad byggnadsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bevilja det begärda anslaget samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 131. Anslag för utredning angående om- och tillbyggnad av ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 14 maj 1949 till drätselkammaren anfört följande:

Antalet vårdplatser vid åldersdomshemmet har sedan en följd av år blivit allt mer

otillräckligt. Särskilt under de senaste åren ha avsevärda svårigheter förelegat att i erforderlig omfattning bereda vård. Många vårdbehövande har därför antingen måst avvisas eller också underkasta sig en allt för lång väntetid innan intagning kunnat ske.

Fattigvårdsstyrelsen har emellertid, i avbidan på resultatet av socialvårdskommitténs utredning på området, ansett sig icke böra vidtaga några mera långtgående åtgärder i syfte att råda bot för ifrågavarande svårigheter. Numera föreligger dock sådan utredning med förslag till ålderdomshemsfrågans ordnande i landet, och det är antagligt att detsamma kommer att i princip fastställas, enär det mött allmänt gillande. Fattigvårdsstyrelsen har därför funnit synnerligen angeläget att omedelbart igångsätta utredningsarbetet rörande om- och utbyggnad av härvarande ålderdomshem och i sådant syfte vidtagit en del förberedande åtgärder. Bland annat ha grundförhållandena på ålderdomshemmets område undersökts, skissförslag till om- och utbyggnaden upprättats av stadsarkitekten samt en studieresa till nybyggda ålderdomshem i vissa andra därför lämpade städer företagits.

Med anledning härav samt då anslag för detta ändamål icke finnes, hemställer fattigvårdsstyrelsen att Drätselkammaren måtte härför bevilja ett anslag på 3.000 kronor.

Drätselkammaren har, med överlämnande av fattigvårdsstyrelsens skrivelse i ett den 1 juni 1949 avgivet yttrande, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 3.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 132. Anslag för täckande av kostnaderna för expropriation av stadsägan nr 5 samt område av stadsägan nr 2382 F.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 1 juni 1949 följande:

Vid sammanträde den 29 januari 1948 beslöto stadsfullmäktige bemyndiga kammaren att genom expropriation förvärva dels ett område om 118,9 kvm. av stadsägan nr 2382 F ingående i tomten nr 2 i kvarteret Lindaren vid Målargatan, dels ock stadsägan nr 5 om 249,7 kvm. ingående i tomten nr 7 i kvarteret Fjolner vid hörnet av Vasagatan och Norra Ringvägen.

Drätselkammaren får härmed anmäla, att expropriationen numera beträffande båda dessa fastigheter fullbordats och ha härav föranledda utgifter, inklusive expropriationskostnaderna, visat sig uppgå till totalt c:a 18.000 kronor.

Då beslut om täckning av utgifterna icke fattats, får drätselkammaren nu tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för täckning av kostnaderna för expropriation av dels område av stadsägan nr 2382 F och dels stadsägan nr 5 anvisa ett anslag å 18.000 kronor att täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 133. Förslag till namnsättning av vissa vägar inom det s. k. Berghamraområdet.

Gatunamnsberedningen anför i skrivelse den 11 maj 1949 följande:

Gatunamnsberedningen får härmed föreslå namn å vägarna inom Berghamraområdet i anslutning till bifogade karta. Infarten till området i söder går via Sprygelgatan inom det stadsplanelagda området vid Centrala Flygverkstaden. Gatunamnsberedningen vill emellertid föreslå, att namnet Sprygelgatan får utgå och ersättas med namnet *Berghamravägen.* Detta namn bör gälla för vägen i dess fortsatta sträckning till och med den östliga begränsningen av Berghamraområdet. Den inom områdets västra del i norr—söder gående vägen föreslås erhålla namnet *Lertagsvägen.* Namnet anknyter till ett strax söder därom beläget lertag, som tidigare utnyttjades för Hamre tegelbruk. Vägen, som i norr begränsar området har förslagsvis åsatts namnet *Bäckvägen* efter den närbelägna bäcken. Vägen mitt i området har i förslaget upptagits med namnet *Slungvägen,* därvid man haft i tankarna ett spadliknande redskap, slunga, som användes vid upptagning av lera.

På grund härav hemställer gatunamnsberedningen, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa ovan föreslagna vägnamn.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 8 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens hemställan.

Nr 134. Förslag till namn å vissa vägar inom villaområdet mellan Mälaren och vägen till Björnön, omedelbart söder om Centrala Flygverkstaden.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 11 maj 1949 anfört följande:

Gatunamnsberedningen får härmed föreslå namn å vägarna inom villaområdet mellan Mälaren och vägen till Björnön, omedelbart söder om Centrala Flygverkstaden, i den omfattning namnsättning erfordras för angivande av adresser till fastigheterna inom området.

Vid namnsättningen har beredningen anknutit till det tegelbruk, som tidigare legat strax söder om området. De föreslagna namnen framgå av en till denna skrivelse hörande karta. Vägen som i halvcirkel begränsar området åt söder har åsatts namnet *Tegelbruksvägen* fram till villa Framnäs. Den från öster mot väster mitt igenom området löpande vägen föreslås heta *Framnäsvägen.* För vägen intill CVV:s södra gräns föreslås namnet *Tegelslagarvägen.* I västligaste delen av sistnämnda väg utgår i rät vinkel mot söder en väg fram till Tegelbruksvägen, som angivits med namnet *Murtegelvägen.* Mellan Tegelslagarvägen och Framnäsvägen ligger en kort öst-västlig vägsträcka, som förslagsvis kallats *Taktegelvägen.* Från Framnäsvägen sträcker sig mot söder den korta väg, vilken nu föreslås erhålla namnet *Brännugnsvägen.*

Under hänvisning härtill hemställer gatunamnsberedningen att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa ovan föreslagna vägnamn.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 8 juni 1949 följande:

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot gatunamnsberedningens förslag. Emellertid anser sig beredningsutskottet böra framhålla att namnlikheten mellan Tegelbruksvägen och Tegelslagarvägen lätt kan giva upphov till förväxling, varför beredningsutskottet helst hade sett att någon av dessa vägar erhållit ett annat namn. Utskottet har emellertid icke velat direkt motsätta sig gatunamnsberedningens förslag i detta avseende utan nöjer sig med det gjorda påpekandet.

På grund härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens hemställan.

Nr 135. Förslag till namn å vägen från Pilgatan till Björnöbron.

Gatunamnsberedningen har i skrivelse den 11 maj 1949 anfört följande:

Gatunamnsberedningen får härmed överlämna förslag till namnsättning å vägen från Pilgatan till Björnöbron. Från Pilgatan till Flygvapnets Centrala Skolor heter vägen för närvarande Regementsallén. Då Regementsallén emellertid ganska nyligen blivit genom stadsplan delvis flyttad åt öster från sitt gamla läge, synes det gatunamnsberedningen lämpligt att slopa detta namn och åsätta hela vägsträckan ut till Björnön ett enda namn. Det synes då naturligt att benämna vägen *Björnövägen*.

På grund härav hemställer gatunamnsberedningen att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga namnet Björnövägen för ifrågavarande väg.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 8 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla gatunamnsberedningens hemställan i ärendet.

Nr 136. Förslag till namn å gator och vägar inom Norra Gideonsbergsområdet.

Gatunamnsberedningen anför i skrivelse den 11 maj 1949 följande:

Stadsfullmäktige ha den 31 mars 1949 antagit ett förslag till ändring och utvidgning av stadsplanen för Norra Gideonsbergsområdet, vilket föranleder namnsättning å de nya trafikledernа inom området. Gatunamnsberedningen får med anledning härav föreslå följande namn i anslutning till bifogad karta.

Den väg som begränsar stadsplaneområdet i norr föreslås erhålla namnet *Nordanbyvägen* efter den i närheten belägna Nordanby gård. Då denna blivande genomfartsled

icke får karaktären av vanlig gata, har beredningen ansett, att den bör betecknas såsom väg.

Gatan utmed järnvägen, utgående från Långmårtensgatan och mynnande i Nordanbyvägen, har angivits med namnet *Bangatan,* som syftar på järnvägen.

I den tidigare stadsplanen fanns upptagen en trafikled i huvudsaklig sträckning väster-öster med namnet Åkarhagsgatan, som med samma namn fortsatte över järnvägen fram till Malmabergsgatan. Till viss del har gatan blivit utlagd i sträckningen järnvägen—Malmabergsgatan och nyligen bebyggda fastigheter ha erhållit adresser vid denna gata. Trafikledens sträckning inom Gideonsbergsområdet har nu erhållit annat läge och ansluter icke till förbindelsen över järnvägen med Malmabergsgatan. Då namnet Åkarhagsgatan bör behållas å sistnämnda sträckning med hänsyn till de redan åsatta adresserna, har gatunamnsberedningen föreslagit ett annat namn å den inom Gideonsbergsområdet ändrade sträckningen. I anslutning till belägenheten invid kvarteret Hästhoven har gatan mellan Gideonsbergsgatan och Bangatan sålunda åsatts namnet *Hästhovsgatan.*

Tidigare fanns i stadsplanen upptagen en gata från Gideonsbergsgatan mot öster förbi Gideonsbergs gård, för vilken gata stadsfullmäktige fastställt namnet Siggesborgsgatan efter den norr därom belägna Siggesborgs gård. Av tvenne anledningar föreslår gatunamnsberedningen ändrat namn å den trafikled, som i den nya stadsplanen motsvarar Siggesborgsgatan. Dels har nämligen i den nya stadsplanen angivits en gata som från den ovan nämnda Hästhovsgatan sträcker sig åt nordväst i båge mot Bergslagsvägen. Då denna gata passerar omedelbart intill Siggesborgs gård, synes det beredningen lämpligt att gatan får heta *Siggesborgsgatan.* Dels har vidare leden förbi Gideonsbergs gård fram till Humlegatan i den nya stadsplanen fått ändrad karaktär och är nu avsedd endast för gång- och cykeltrafik. Gatunamnsberedningen vill därför föreslå namnet *Herrgårdsstigen* med tanke på Gideonsbergs herrgård.

Från Herrgårdsstigen till Långmårtensgatan leder en liknande stig, vilken givits namnet *Mårtensstigen* i anknytning till de tidigare fastställda namnen Mårtens hage för parken därintill och Långmårtensgatan.

Gideonsbergsgatan har i den nya stadsplanen förlängts åt norr och bör givetvis heta *Gideonsbergsgatan* i hela sin sträckning.

För det ifrågavarande området har växtnamn kommit till användning vid namnsättning å samtliga kvarter och vissa gator. Gatunamnsberedningen föreslår därför, att de återstående trafiklederna likaledes få växtnamn i anknytning till närliggande kvarter. Sålunda föreslås följande namn.

Kardborrstigen mellan Nordanbyvägen och Siggesborgsgatan.

Gulmårastigen från Siggesborgsgatan västerut mellan kvarteren Gulmåran och Klövern.

Violstigen från Humlegatan norrut mellan kvarteren Hästhoven och Konvaljen, å ena, samt kvarteren Daggkåpan och Violen, å andra sidan.

Solvändegatan från Vitmåragatan (se nedan) österut mellan kvarteren Solvändan och Prästkragen.

Enligt tidigare stadsplan utgick från Gideonsbergsgatan mot nordost en gata med fastställda namnet Kummingatan. Denna gata har nu förlängts fram till Hästhovsgatan. Förlängningen har tillkommit så att Vitmåragatan flyttats något mot öster. Beredningen föreslår, att hela gatan får heta *Vitmåragatan.*

Vägen med det förut fastställda namnet Majstigen kring kvarteret Vitsippan har nu

uppdelats i två delar, båda utgående från Vitmåragatan. För norra delen föreslås namnet *Kumminstigen* medan den södra delen bör behålla namnet *Majstigen*.

På grund härav hemställer gatunamnsberedningen att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa här ovan angivna förslag till namn å trafikleder inom Norra Gideonsbergsområdet.

Beredningsutskottet har i yttrande den 8 juni 1949 anfört följande:

Med hänsyn till att den i södra delen av området belägna parkmarken tidigare erhållit benämningen Mårtens Hage samt den därintill liggande gatan namnet Långmårtensgatan anser beredningsutskottet mindre lämpligt, att namnsättning av ytterligare en väg inom området anknyter till namnet Mårtens Hage. Då det kvarter, som är beläget invid Långmårtensgatan mitt emot den punkt där nyssnämnda väg utmynnar i sistnämnda gata, bär namnet Vallmon, har beredningsutskottet ansett lämpligare att vägen ifråga erhåller namnet Vallmostigen, ett namn, som enligt vad som inhämtats av stadsingenjören, icke tidigare kommit till användning. Beredningsutskottets beslut i detta hänseende har fattats med fem röster mot en, vilken avgivits för det av gatunamnsberedningen föreslagna namnet Mårtensstigen.

I övrigt har beredningsutskottet icke funnit anledning till erinran mot de föreslagna namnen å området.

Under hänvisning härtill tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att den stig, som löper i sydostlig riktning från Herrgårdsstigen till Långmårtensgatan, skall erhålla namnet Vallmostigen samt

att i övrigt bifalla gatunamnsberedningens förslag i ärendet.

Nr 137. Återbesättande av befattningen såsom mätningsingenjör.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 31 maj 1949 anfört följande:

Mätningsingenjören Eric Skjöldebrand har utsetts till stadsingenjör i Fagersta. Sedan byggnadsnämnden beviljat Skjöldebrand entledigande från befattningen å stadsingenjörskontoret, får nämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta,

att bemyndiga byggnadsnämnden att återbesätta den ledigblivna befattningen såsom mätningsingenjör med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har genom utlåtande den 15 juni 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 juni 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens förslag i ärendet.

Nr 138. Anslag till kokskåp för skolbarnsbespisningen.

Folkskolestyrelsen anför i skrivelse den 9 juni 1949 följande:

På begäran av folkskolstyrelsen anvisade stadsfullmäktige den 29 april 1948 205.100 kronor för anordnande av bespisningslokaler vid Korsängsskolan, Djäknebergs-, Skepparbacks- och Hammarbyskolan. Byggnadstillstånd har medgivits och statsbidrag beviljats av Kungl. Maj:t den 28 april 1949. Arbetena har helt nyligen påbörjats.

Den snabba utvecklingen inom skolmåltidsverksamheten har emellertid medfört att behov föreligger av ytterligare utrustning, nämligen ett kokskåp till vardera Korsängs- och Djäknebergsskolorna. Behovet av dessa arbetsbesparande kokapparater förutsågs dock icke vid folkskolstyrelsens tidigare framställning i ärendet, varför folkskolstyrelsen härigenom vill anhålla om ytterligare anslag å 14.000 kronor för inköp av två kokskåp. Då dessa apparater anses såsom arbetsbesparande kan statsbidrag icke påräknas.

Drätselkammaren har i yttrande den 16 juni 1949 anfört följande:

Kammaren har icke något att erinra mot bifall till styrelsens framställan.

Till förtydligande av styrelsens uppgift, att statsbidrag icke kan påräknas för kokskåpen, vill kammaren påpeka följande. Statsbidrag till kostnaden för skolmåltider utgår efter visst bidragsunderlag per skolmåltid och innefattar ersättning för såväl maten som erforderlig arbetskraft. Vidare utgår statsbidrag för anskaffande av inventarier såsom ett engångsbidrag, baserat på visst bidragsunderlag. Genom anskaffande av kokskåpen sker en besparing av arbetskraft. På grund härav anser den bidragsbeviljande myndigheten, att statsbidrag icke skall utgå å inventarier av denna beskaffenhet.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 14.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 139. Tilläggsanslag för gatuarbeten under innevarande år m. m.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 juni 1949 anfört följande:

I årets stat har under 8 B 1—811 upptagits ett reservationsanslag å 400.000 kronor för nyanläggning av gator och vägar enligt beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige. Vidare finnes under 8 B 1—813 upptaget ett anslag för nyanläggning av gator å 100.000 kronor, likaledes reservationsanslag, vilket disponeras av drätselkammaren. Slutligen ha funnits tillgängliga reserverade medel från år 1948. Sistnämnda medel äro

nu helt förbrukade och av anslagen under 8 B 1—811 samt 8 B 1—813 kvarstå endast respektive 2.000 och 22.000 kronor.

För att kunna fullfölja årets program beträffande gatuarbeten erfordras emellertid ytterligare ett belopp av 160.000—170.000 kronor.

Stadsfullmäktige ha under tidigare år beviljat anslag för följande tre arbeten:

Anordnande av parkeringsplats vid Östermalmsgatan	3.900: —
Stensättning av Vasagatan å delen Ringvägen—Persbovägen	40.700: —
Omläggning av Lundbyvägen	30.000: —
Summa kronor	74.600: —

Nämnda arbeten ha icke hittills kunnat utföras och torde av olika skäl, bl. a. svårigheten att erhålla byggnadstillstånd, icke kunna fullföljas under de närmaste åren. Under sådana förhållanden skulle anslagen för dessa arbeten i stället lämpligen kunna användas för nu aktuella gatuanläggningar. Härutöver torde stadsfullmäktige böra anvisa ett anslag å 100.000 kronor att ställas till drätselkammarens förfogande för utförande av gatuarbeten under innevarande år. Detta anslag bör upptagas till täckning i 1950 års stat.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att medgiva kammaren att disponera ovan omförmälda, under tidigare år beviljade anslag å tillhopa 74.600 kronor för utförande av erforderliga arbeten avseende gatuanläggningar under innevarande år,

att för samma ändamål anvisa ett anslag av 100.000 kronor att ställas till drätselkammarens förfogande samt

att sistnämnda anslag skall täckas i 1950 års stat.

Nr 140. Tilläggsanslag för anskaffande av brosvängkranar till östra kajen, för oljeledningar till Djuphamnen och för nya bogserbåten.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 10 juni 1949 anfört följande:

Hamnstyrelsen får härmed anhålla om tilläggsanslag för följande ändamål.

Stadsfullmäktige anvisade hamnstyrelsen den 27 september 1945 ett anslag å 400.000 kronor av lånemedel för anskaffande av två 5-tons brosvängkranar till östra kajen. Kranarna ha enligt kontrakt med Asea betingat ett pris av 384.060 kronor. Enligt klausul i kontraktet åligger det hamnstyrelsen att ersätta Asea för ökade kostnader i fråga om material och löner under tillverkningstiden. Sedan hamnstyrelsen fått del av Aseas merutgifter i dessa hänseenden har överenskommelse träffats att hamnstyrelsen skulle erlägga 20.000 kronor utöver priset enligt kontraktet. Dessutom ha under leveranstiden tillkommit vissa extra arbeten utom kontraktet. Merkostnaderna utöver anslaget kunna uppskattas till sammanlagt 12.000 kronor, varför ett tillägganslag å detta belopp är erforderligt.

Den 31 maj 1946 anslogo stadsfullmäktige 385.000 kronor av lånemedel för anskaffning av en ny bogserbåt. Båten skulle enligt kontraktet kosta 510.000 kronor, varav

125.000 kronor skulle täckas av medel, som beräknades inflyta vid försäljning av bogserbåten Thor. I kontraktet fanns en bestämmelse av samma innehåll som nyss berörts nämligen om skyldighet för hamnstyrelsen att ersätta varvet för ökade priser å material samt höjda löner. Sedan båten nu levererats har besked om denna merkostnad erhållits och kontrollerats från hamnstyrelsens sida. Beloppet utgör kronor 59.807: 35. Dessutom tillkommer kostnader å c:a 20.000 kronor för utrustning av båten utöver vad som upptogs i beställningskontraktet. I detta hänseende kan nämnas radioanläggning, reservblad till propeller, linlås, högtalaranläggning, klarsiktruta för manöverhytten, byte av strålkastare samt anordning för reversibel motor. För täckning av de sammanlagda merkostnaderna hemställer hamnstyrelsen om tilläggsanslag å 80.000 kronor.

Å sammanträdet den 31 mars 1948 erhöll hamnstyrelsen ett anslag av stadsfullmäktige å 45.000 kronor av lånemedel för framdragning av oljeledningar till området för oljeupplag i Djuphamnen. Vid arbetenas utförande ha kostnaderna stigit till kronor 62.301: 81 beroende på att ledningen fått dragas i en annan sträckning än den ursprungligen planerade med hänsyn till berg och nytt förslag till stadsplan för området. Med anledning härav hemställer hamnstyrelsen om ett tilläggsanslag å 18.000 kronor. Framhållas bör att de oljefirmor som utnyttja ledningarna få deltaga i kostnaderna för ledningarna genom förhöjda markhyror.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa tilläggsanslag å tillhopa 110.000 kronor för ovan berörda tre ändamål.

Drätselkammaren har i häröver den 16 juni 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt fullmäktige besluta

att bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet,
att härav föranledda utgifter skola bestridas av lånemedel samt
att bemyndiga kammaren att till Kungl. Maj:t ingå med ansökan om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 110.000 kronor för bestridande av utgifterna ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 141. Anslag för två infiltreringsbassänger vid Hässlö vattenverk. (Konf. Stfms handl. nr 156 ser. A/1948.)

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 maj 1949 anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 9 juni 1948 har styrelsen redogjort för den planerade utvidgningen av vattenverket vid Hässlö, omfattande intagsledning, pumpstation och tryckledning för råvatten, anläggning för snabbfiltrering och bassänger för infiltreringen samt brunnar och pumpstation för renvatten.

Sedan stadsfullmäktige den 30 sagda juni under § 195 i protokollet beviljat äskat

anslag för utförande av nämnda intagsledning, pumpstation och tryckledning, har inom tekniska verken utredning och beräkning av infiltreringsbassängerna gjorts. Enligt förslaget äro bassängerna två med ett ytinnehåll av 4.000 m² vardera. De äro avsedda att anläggas på den nuvarande bassängens plats. För infiltrering av den vattenmängd, som med nuvarande vattenkonsumtion behöves, är en bassäng av angiven storlek tillräcklig. Men den andra bassängen är redan nu av betydelse för undanröjande av olägenheterna vid rensning och såsom reserv. Utförandet av densamma kan med den stigande vattenkonsumtionen ej uppskjutas nämnvärt. Man har att räkna med att densamma måste anläggas i en nära framtid. Då ett samtidigt utförande av bassängerna dessutom kan ske snabbare och billigare, anser styrelsen, att anläggningen bör utföras i dess helhet. Kostnaderna beräknas till 140.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för anläggande av två infiltreringsbassänger, vardera med ett ytinnehåll av 4.000 m², för vattenverket vid Hässlö bevilja ett anslag om 140.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 16 juni 1949 avgivet yttrande, med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om tillstånd till upptagande av amorteringslån för utgiften ifråga ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande erforderliga åtgärder.

Nr 142. Anslag för jordkabelserviser till Byggnads AB Mimers hus i kvarteret Vargen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 24 maj 1949 anfört följande:

Enligt beräkning stiga kostnaderna för framdragande av jordkabelserviser till Byggnads AB Mimers sju hus i kvarteret Vargen till 9.250 kronor. I anslutningsavgifter har erlagts 2.750 kronor.

Med anledning härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för ändamålet anvisa 9.250 kronor att täckas med 2.750 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 6.500 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 16 juni 1949 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 6.500 kronor ävensom vidtaga för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 143. Anslag för anläggande av betongkulvert å stadsägan nr 2239 AD.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 juni 1949 anfört följande:

Genom köpekontrakt den 15 januari 1949 har staden till byggmästaren Nils Ludvigsson försålt stadsägan nr 2239 AD här i staden för en köpeskilling av 141.765 kronor.

Över stadsägan löper ett dagvattendike. Detta dike har måst övertäckas med en 900 mm. betongkulvert å en sträcka av c:a 120 meter. Kostnaderna härför ha uppgått till kronor 10.800 och ha av tekniska verken påförts fastighetskontoret.

Då staden måste anses skyldig att tillhandahålla marken försedd med tillfredsställande avloppsanordningar, böra kostnaderna härför stanna å staden såsom en exploateringskostnad. Anslag bör därför beviljas å 10.800 kronor att täckas av försäljningsmedelsfonden.

Drätselkammaren får i anledning härav tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för ändamålet anvisa ett anslag å 10.800 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 144. Grundrabatt för Byggnads AB Mimers nybyggnader å tomterna nr 3 i kvarteret Mården och nr 1 i kvarteret Älgen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 juni 1949 anfört följande:

I skrivelse den 23 maj 1949 har Byggnads AB Mimer överlämnat utredning rörande ersättning för extra ordinära grundläggningsförhållanden beträffande tomterna nr 3 i kvarteret Mården och nr 1 i kvarteret Älgen, vilka tomter staden upplåtit till bolaget med tomträtt.

Drätselkammaren, som behandlat bolagets framställning, får i anslutning därtill anföra följande.

Kammaren har i skrivelse till stadsfullmäktige den 10 februari 1949 (ser. A nr 38) närmare utvecklat principerna för i vilken omfattning och under vilka former staden bör svara för extra ordinära kostnader för grundförstärkning och grundsprängning.

Enligt gällande, av bostadsstyrelsen godkända regler, skulle grundrabatten i förevarande fall uppgå till 7.699 kronor.

Drätselkammaren får i anledning härav tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bevilja Byggnads AB Mimer en grundrabatt för bebyggelsen å tomterna nr 3 i kv. Mården och nr 1 i kvarteret Älgen å 7.700 kronor samt för ändamålet ställa ett anslag till drätselkammarens förfogande å nyssnämnda belopp samt

att anslaget täckes ur det till stadsfullmäktiges förfogande i årets stat upptagna reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Nr 145. Anslag för genomförande av nytt sophämtningssystem.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse den 19 maj 1949 anfört följande:

På framställning av lantegendomsnämnden beslöto stadsfullmäktige den 29 augusti 1940 att i princip uttala sig för genomförande av s. k. dammfri tömning vid bortforsling av sopor inom staden ävensom att uppdraga åt lantegendomsnämnden fullfölja ärendet och i sinom tid inkomma med det detaljerade förslag, som erfordrades för genomförande av det sålunda i princip godkända förslaget. Avsikten var att redan på sommaren 1941 införa det nya systemet men svårigheterna att under kriget samt åren närmast därefter anskaffa erforderligt material har lagt hinder i vägen för denna åtgärd. Möjligheter finnas emellertid att under innevarande år ordna denna fråga, vilket lantegendomsnämnden tänkt sig på följande sätt.

Den nuvarande indelningen av staden i fem sophämtningsdistrikt, vari Skiljeboområdet icke ingår, bör bibehållas oförändrad. För hämtningen erfordras en bil per distrikt samt en reservvagn, avsedd att användas vid reparationer av de ordinarie vagnarna samt vid tidvis förekommande toppbelastning. För hämtningen skall användas specialkonstruerade bilar av system Norba, varav en redan är levererad och med god framgång användes inom stadens centrala delar. För den öppna tömningen finnas nu 7 lastbilar men då såväl lastnings- som lastkapaciteten är betydligt större för dessa vagnar än vid öppen hämtning, är det föreslagna bilantalet, 6 st., tillräckligt de närmaste åren trots stadens hastiga tillväxt. Hämtningen i de ytterområden, som ej ingå i distrikten kan därvid ombesörjas med reservvagnen någon dag per vecka.

Största svårigheten för systemets genomförande har hittills varit bristen på för kärlen erforderlig plåt, men då avtal träffats med leverantören att till varje bil skall förutom den vanliga årskvoten om 300 kärl levereras minst 200 stycken samt cirka 500 dylika erhållits genom licens från industrikommissionen, torde kärlfrågan utan allt för stora svårigheter kunna lösas.

Med hänsyn till de olikartade kärl, som nu användas är det av vikt att bestämmelser snarast möjligt utfärdas om skyldighet för fastighetsägare att förslagsvis den 1 oktober innevarande år anskaffa kärl av system Norba, vilka äro de enda som kunna användas vid hämtning med de speciella vagnarna för dammfri tömning. Den 1 april innevarande år utgjorde kärlbeståndet vid fastigheter i staden 5.109 stycken, varav 3.227 av system Norba och resten 1.682 voro av varierande slag. För dagen innehar renhållningsverket omkring 300 nya kärl, avsedda att levereras efter rekvisition av fastighetsägare och flera kärl införväntas efter hand, varför någon direkt svårighet att genomföra den dammfria tömningen icke kan anses föreligga, särskilt som de nya vagnarna icke torde vara leveransklara på ännu ett halvår.

Lantegendomsnämnden får vidare anhålla, att stadsfullmäktige måtte medge nämnden att av för ändamålet reserverade medel få använda ett belopp av 165.000 kronor. Fonden utgjorde tidigare 200.000 kronor, varav enligt stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1948 använts ett belopp av 32.932 kronor för inköp av den ovan omnämnda sophämtningsvagnen.

De ändringar i renhållningsstadgan, som äro erforderliga för det nya sophämtningssystemets genomförande äro under utarbetande av hälsovårdsnämnden i samråd med renhållningsverket och komma att framläggas inom den närmaste tiden.

På grund av de nya sophämtningsvagnarnas höjd, över tre meter, är det nästan omöjligt att ordna tillfredsställande garage till desamma, men då kända restriktioner

ifråga om byggnadsmöjligheterna för dagen omöjliggöra uppförande av nya garage, vill lantegendomsnämnden nu endast omnämna behovet av nya garage för att senare återkomma till denna fråga.

Med stöd härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna lantegendomsnämndens förslag till nytt sophämtningssystem samt

att medgiva användandet av för inköp av fem nya sophämtningsbilar reserverade medel, 165.000 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 16 juni 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Stadsfullmäktige ha i princip den 29 augusti 1940 uttalat sig för s. k. dammfri tömning, ehuru på grund av materialsvårigheter systemet hittills icke kunnat realiseras.

Det nya systemets genomförande förutsätter, som nämnts, vissa ändringar i renhållningsstadgan, vilka äro under utarbetande av hälsovårdsnämnden i samråd med renhållningsverket.

Ehuru drätselkammaren helst sett, att ärendet i hela dess vidd på en gång framlagts för avgörande, har kammaren med hänsyn till vad som upplysts angående nödvändigheten av att snarast beställa de nya sophämtningsbilarna, icke velat motsätta sig lantegendomsnämndens nu föreliggande förslag.

Drätselkammaren tillstyrker sålunda stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla lantegendomsnämndens förslag.

Nr 146. Motion ang. inrättande av en installationsavdelning vid tekniska verken.

Uti en den 29 januari 1948 dagtecknad motion har stadsfullmäktigeledamoten Fritz Eklund anfört följande:

En bland de viktigaste uppgifterna för en kommun är att verka för att det inom kommunen finnes tillräckligt med bostäder till en hyresnivå, som svarar mot den verkliga anskaffningskostnaden. Denna kostnad borde man ju få fram genom det officiella anbudsförfarandet så som det tillämpades förr. Numera synes det bli allt vanligare att de olika branscherna ha överenskommelser, som gör att det är svårt att få in anbud baserade på de vid anbudstillfället verkliga kostnaderna.

Jag har en känsla av att det åtminstone inom den elektriska installationsbranschen i Västerås existerar en uppdelning mellan firmorna av de större installationsarbetena. Är det nu så — och allt tyder därpå — är den fria tävlan om arbetet eliminerad, och den firma som enligt förutnämnda uppdelning skall ha arbetet behöver ej sträva efter att få sitt anbud så precis efter de verkliga kostnaderna, som det i annat fall skulle bli. Detta förfaringssätt medför högre anskaffningskostnad för byggnaden och därmed högre hyror.

På grund av vad ovan anförts ifrågasätter jag om det inte vore lämpligt — för att återställa konkurrensen — om tekniska verken upprättade en installationsavdelning,

som i fri tävlan med installationsfirmorna stod den byggande allmänheten till buds med avgivande av anbud och utförande av förekommande elektriska installationsarbeten. Jag ber därför få föreslå, att fullmäktige uppdrar åt tekniska verkens styrelse att företaga en allsidig utredning av denna fråga och till fullmäktige inkomma med det förslag utredningen kan ge anledning till.

Sedan motionen vid fullmäktiges sammanträde den 29 januari 1948 remitterats till styrelsen för tekniska verken och drätselkammaren, har *styrelsen* i ett den 24 maj 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Enligt kartellregistret har den 29 september 1947 under nr 132 inregistrerats ett avtal mellan fyra större firmor i Västerås i syfte att med bibehållande av normala försäljningspriser och förstklassigt arbete tillförsäkra kontrahenterna ersättning för affärsomkostnaderna jämte skälig handelsvinst. Avtalet, som ej får användas till att oskäligt höja prisnivån, innefattar prissättning och kvotering av alla anbud överstigande 250 kronor, angående elektriska installationer med tillhörande armatur och glödlampor för belysning, kraft och värme, stigareledningar för hissar samt åskledare och svagströmsanläggningar inom Västerås stads elverks distributionsområde. Prissättningen vid anbudsgivning är för material nettokostnaden dock högst 40 % rabatt, vartill lägges 5 % för småmaterial, fäst-, löd- och isoleringsmaterial m. m. samt för arbetskostnad gällande ackordspriser eller, om sådana ej finnas, beräknade arbetskostnader, i bägge fallen med tillägg enligt gällande index. Till sammanlagda material- och arbetskostnaderna göres pålägg, vid nettosumma under 10.000 kronor med 32,5 % och vid överstigande belopp 27,5 %. Den härigenom erhållna summan utgör riktpris och anses böra täcka normala omkostnader och ge skälig vinst. Inkomna anbudsförfrågningar och firmornas anbudspriser skola anmälas till ombudsmannen, som delger den enligt kvoteringen närmast i tur stående firman det lägsta anbudet. Firman är berättigad att offerera detta eller ett något lägre pris. Om firman ej godtar priset, går erbjudandet till närmast i tur varande. Firma, som anmält lägsta anbudet, är skyldig att offerera detsamma.

För jämförelse har införskaffats upplysning om prissättningen vid Eskilstuna stads elverk, som bedriver rikets största kommunägda installationsrörelse. Kostnadsberäkningen sker i huvudsak på samma sätt, som angives i ovan nämnda kartellavtal. Prissättningen för material är dock nettokostnaden. Arbetskostnaden beräknas enligt 1948 års riksavtal med 43 % dyrtidstillägg och för ackordsarbete enligt en genomsnittlig timpenning om c:a 3 kronor. Ett tillägg om 6 % på summan av material- och arbetskostnader göres för diverse och oförutsedda utgifter. På slutsumman lägges ett pålägg med 30 % såsom ersättning för omkostnader och vinst.

För att utröna, huruvida prisnivån i Västerås i fråga om elektriska installationer är oskäligt uppdriven, ha tekniska verken låtit utföra en detaljundersökning. Till objekt för densamma har tagits stadens största byggnadsföretag, nämligen Byggnads AB Mimers nybyggnader på Skallberget. Undersökningen har gällt två byggnadsetapper, den ena omfattande 6 hus (grupp I) och den andra 9 hus jämte pannrum (grupp II). Anbud ha beträffande bägge grupperna gjorts av de till kartellen anslutna firmorna och en entreprenör i Köping. Eskilstuna elverks installationsavdelning har på uppdrag av tekniska verken utfört kostnadsberäkning av arbetena i bägge fallen. Resultatet är följande.

De till kartellen anslutna firmorna ha ingivit anbud, slutande å kronor 63.250:—,

80.480: —, 83.750: — och 86.260: — för grupp I och å kronor 215.150: —, 226.556: —, 235.825: — och 239.015: — för grupp II. Kartellens lägsta, enligt avtalet bindande anbud är sålunda 63.250 kronor för grupp I och 215.150 kronor för grupp II. Entreprenören i Köping har offererat arbetets utförande till ett pris av 86.525 kronor för grupp I och 191.034 kronor för grupp II. Eskilstuna elverk har beräknat kostnaderna till 87.975 kronor för grupp I och 189.125 kronor för grupp II.

I grupp I ligga samtliga anbud under de kostnader, som framräknats av Eskilstuna elverk. I grupp II däremot är elverkets kostnadsberäkning lägst med entreprenörens i Köping anbud på ett 1,01 % och kartellens offert på ett 13,76 % högre belopp. Om bägge grupperna tas såsom enhet blir kartellens anbud 278.400 kronor och entreprenörens i Köping 277.559 kronor, medan Eskilstuna elverks kostnadsberäkning slutar å 277.100 kronor. Privatentreprenörernas anbud ligga sålunda resp. 0,47 och 0,17 % högre. Genom att arbetena i grupp I anförtrotts kartellen och i grupp II entreprenören i Köping har Byggnads AB Mimer fått arbetet 8,23 % billigare än vad Eskilstuna elverk beräknat.

En i Göteborg utförd stickprovsundersökning beträffande 12 olika husblock har utvisat, att kostnaderna för installationsarbetena i 7 av dem legat drygt 20 % under och i övriga 7,85 % över de av Eskilstuna elverk uträknade priserna samt att elverket för samtliga block skulle uttagit ett pris, som med 6,24 % överstiger privatentreprenörernas debitering.

Tekniska verken ha till sitt förfogande två medel att hindra oskälig prissättning, nämligen kontroll av anbudspriser och räkningar samt vidmakthållande av fri konkurrens genom att rätt så frikostigt tilldela entreprenörer på annan ort tillfälliga entreprenörsrättigheter.

Utredningen har visat, att prisnivån i Västerås icke kan anses uppdriven och att det är möjligt att få fram förmånliga priser genom den fria konkurrens, som råder. Under de senaste åren ha verken i stigande omfattning utfört installationsarbeten på löpande räkning, främst i fastigheter, som ägas av staden. Men även privata fastighetsägare ha börjat anlita verken. Med mindre utökning av montörer och lägre personal kan installationsverksamheten utsträckas att omfatta större byggnadsföretag. Även en sådan verksamhet är ägnad att verka hämmande på prishöjningen. Inrättandet av installationsavdelning med anbudsgivning förutsätter en utökning även av den högre personalen. Installationsavdelningen i Eskilstuna består av en offertingenjör, en biträdande offertingenjör, ritare, verkmästare och annan personal. Även med blygsam början förutsätter en liknande avdelning i Västerås inrättande av minst en ny befattning såsom offertingenjör.

Emellertid synas de medel, som stå tekniska verken till buds för hindrande av oskälig höjning av prisnivån på elinstallationsområdet, vara verksamma utan anlitande av den i motionen anvisade utvägen. Skulle dessa medel dock i framtiden visa sig vara otillräckliga, aktualiseras frågan om inrättande av en elinstallationsavdelning vid tekniska verken.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 juni 1949 anfört följande:

Drätselkammaren får, med överlämnande av styrelsens utlåtande, utöver vad däri av styrelsen anförts, upplysningsvis meddela, att tekniska verkens möjligheter till kontroll av anbudspriser och räkningar ligger däri, att styrelsen för verken kan efter klagan av beställare genom föreställningar hos denne söka åstadkomma jämkning i priset.

Styrelsen har även möjlighet att återkalla entreprenörsrättighet med omedelbar verkan mot entreprenör, som efter förut erhållen skriftlig varning icke på tillfredsställande sätt fullgör sina skyldigheter mot tekniska verken eller mot beställaren.

Under hänvisning till vad sålunda och av tekniska verkens styrelse i ärendet anförts hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att ifrågavarande motion skall anses besvarad genom den av tekniska verken företagna utredningen.

N:r 147. Tilläggsanslag för kulturutbyte med övriga nordiska länder.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 16 juni 1949 följande:

I årets stat har under 15 Ö—699 upptagits ett anslag å 5.000 kronor för kulturutbyte med övriga nordiska länder att disponeras av drätselkammaren.

Av anslaget har hitintills förbrukats i runt tal 2.000 kronor bl. a. för skolbarnsutbyte mellan Ålesund och Västerås samt för bidrag till nordisk ungdomsledarevecka i Lahti.

Förbindelserna med Randers och Lahti ha som bekant plägat inledas med officiella besök av delegationer i respektive städer. Med den tredje vänorten, Ålesund, ha förbindelser praktiskt taget inletts först i år, varför någon utväxling av officiella besök ännu icke ägt rum. Under juli månad detta år skulle emellertid en delegation av fem förtroendemän och två tjänstemän besöka Ålesund, varefter Ålesunds stad senare under året skulle låta sig representeras vid ett återbesök. Vidare skulle under innevarande år anordnas utbyte av kommunalarbetare mellan Västerås och Ålesund. Vid statens uppgörande föregående år räknades emellertid icke med de utgifter, som kunna bliva en följd av förbindelserna med Ålesund.

Under nu angivna förhållanden torde det i staten upptagna anslaget å 5.000 kronor icke vara tillräckligt utan erfordras enligt drätselkammarens beräkningar ett tilläggsanslag å ytterligare 5.000 kronor.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att anvisa ett tilläggsanslag å 5.000 kronor för kostnaderna för kulturutbyte med övriga nordiska länder samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

N:r 148. Anslag för uppförande av folkskolebyggnad å Gideonsbergsområdet. (Konf. Stfm. handl. nr 227 ser. A 1947).

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 9 juni 1949 anfört följande:

På förslag av folkskolstyrelsen beslöt stadsfullmäktige den 30 oktober 1947 (§ 309) i princip låta uppföra en folkskolbyggnad i kvarteret Kungsljuset nr 1 (Gideonsbergsskolan). Skolanläggningen skulle omfatta en huvudbyggnad med specialsalar jämte två längor med resp. 10 och 20 klassrum samt en fristående byggnad innehållande två gymnastiksalar och lokaler för barnbespisning. Kostnaderna hade approximativt beräk-

nats till 3.1 milj. kronor, vari dock icke ingick kostnaderna för inventarier och övrig utrustning. Samtidigt förklarade sig stadsfullmäktige vilja, sedan anslagsbehovet blivit känt, ta ställning till frågan om beviljandet av erforderligt anslag.

Sedan dess har vissa omdispositioner vidtagits. Då byggnadstillstånd för gymnastiksalar under åtskilliga år framåt ej kan påräknas, beslöt folkskolstyrelsen i januari 1948 anmoda arkitekten att söka infoga bespisningslokaler i huvudbyggnadens bottenvåning i stället för i gymnastikbyggnaden. Vidare har styrelsen efter framställning av tandvårdsinspektören i länet ställt ett disponibelt utrymme till förfogande såsom skoltandklinik. I samband med beviljande av byggnadstillstånd och statsbidrag uttalade ecklesiastikdepartementet önskemålet, att vissa med hänsyn till tidsläget mera umbärliga lokaler skulle tills vidare tas i anspråk såsom klassrum för att öka skolans kapacitet. Till följd härav har folkskolstyrelsen beslutat, att ett lärarrum, två biblioteksrum, skolläkarmottagningen, tandklinikens väntrum samt ett tillgängligt utrymme i soutterrängvåningen tills vidare skall användas som klassrum. Skolanläggningen kommer således att omfatta 36 klassrum jämte specialsalar.

Efter iordningställande av huvudritningar m. m. ingav folkskolstyrelsen den 18 februari 1948 ansökan om byggnadstillstånd och statsbidrag avseende hela skolanläggningen med undantag av gymnastiksalarna. Den beräknade kostnaden angavs till 2.370.000 kronor.

I konselj den 17 januari 1949 medgav Kungl. Maj:t bygnadstillstånd. De av arkitekten beräknade kostnaderna godkändes såsom bidragsunderlag och statsbidragets storlek fastställdes till 775.000 kronor.

Då fullständiga anbudshandlingar vid denna tid icke förelåg — närmast beroende på att osäkerhet rått huruvida byggnadstillståndet skulle komma att omfatta hela skolanläggningen eller blott en del därav — och då länsarbetsnämnden önskade att byggnadsarbetet omedelbart skulle igångsättas, ansåg sig byggnadskommitterade böra utlysa schaktnings- och undergrundsarbetena såsom delentreprenad. Dessa arbeten är nu i huvudsak färdigställda. Den 1 maj utlystes övriga arbeten på entreprenad. Sedan entreprenörer för de större arbetena utom målning nu antagits lämnas här en översikt av kostnaderna för skolanläggningen:

Schaktnings- och undergrundsarbeten (entreprenör Byggnadsfirman Paul Anderson)	170.000
Byggnadsarbeten (entreprenör Byggnadsfirman Anders Diös)	1.190.000
Värme- och sanitära arbeten (entreprenör Västerås Rörläggningsaktiebolag)	286.585
Elektriska installationer (Elektriska Kompaniet, Västerås)	76.853
Kronor	1.723.438

Härtill kommer följande arbeten och leveranser, som ej ingår i ovanstående entreprenader:

Målningsarbeten	135.000
Golvbeläggningar	76.000
Storköksutrustning	60.000
Tvättmaskin, mangel, blötläggningsvagn m. m. för skolkökets tvättavdelning	4.600
Kylskåp till d:o	1.000
Armatur	40.000
Arkitekt- och kontrollantarvode	175.000

Fettavskiljare	1.600
Förbättrad utrustning av centralradioanläggningen	3.500
Planering och inhägnad av skolgården	160.000
Konstnärlig utsmyckning	50.000
Inventarier enl. bil.	325.000
Oförutsedda utgifter	194.862
Summa kronor	1.226.562

Totalkostnaderna skulle således uppgå till 2.950.000.

Huvudritningar över byggnadsföretaget samt förslag till inventarier har såsom bilagor fogats härtill.

Av det fastställda statsbidraget (775.000) har hälften eller 337.500 redan tillförts stadens kassa, en fjärdedel utbetalas så snart byggnaden står under tak och sista fjärdedelen utbetalas efter färdigställandet och avsynen.

Under hänvisning till vad ovan anförts får folkskolstyrelsen härmed anhålla om ett anslag av 2.950.000 kronor, varav dock 775.000 kronor täckes genom statsbidrag.

Drätselkammaren har i häröver den 16 juni 1949 avgivet utlåtande anfört:

Stadsfullmäktige ha den 30 oktober 1947, § 309, i princip beslutat om uppförande av ifrågavarande folkskolebyggnad samt uppdragit åt drätselkammaren att, sedan anslagsbehovet blivit känt, till stadsfullmäktige inkomma med begäran om erforderligt anslag och förslag till anslagets täckning.

Efter de omdispositioner, som blivit nödvändiga och för vilka folkskolestyrelsen i sin skrivelse redogjort, kommer skolbyggnaden att innehålla 31 klassrum, därav 10 för småskola och ett som reservklassrum, 2 naturkunnighetsrum, teckningssal, sångsal, 2 träslöjdsalar, metallslöjdsal, 2 handarbetssalar, samlingssal för omkring 300 personer, skolkökslokal, biblioteksrum med läsesal, lärarrum, expeditionsrum, samtalsrum, materielrum, läkarrum, skolmåltidslokal, torkrum för ytterkläder, toaletter, pann- och bränslerum, skyddsrum jämte för ovannämnda lokaler erforderliga biutrymmen.

Av de verkliga kostnaderna belöper å inventarier kronor 325.000.

Efter granskningen av kostnaderna för byggnaden och inventarier har Kungl. Maj:t fastställt bidragsunderlaget för inventarier ifråga om klassrummen till 31.000 kronor och ifråga om skolkök och vissa slöjdsalar till 23.700 kronor eller sammanlagt 54.700 kronor. Underlaget för kostnaderna i övrigt har fastställts till 2.017.000 kronor. Då antalet skattekronor per innevånare i staden överstiger 17 beräknas statsbidraget författningsenligt till 45—35 % av bidragsunderlagen. Kungl. Maj:t har i anledning härav bestämt statsbidraget till 20.500 kronor för inventarier och till 754.500 kronor för övriga kostnader eller sålunda till sammanlagt 775.000 kronor. I den mån täckning ej sker genom statsbidrag böra byggnadskostnaderna bestridas genom upptagande av ett 25-årigt amorteringslån och inventariekostnaderna av uttaxerade medel.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av byggnadskostnaderna i anledning av uppförandet av en folkskolebyggnad å Gideonsbergsområdet anvisa ett anslag å 2.625.000 kronor att täckas till ett belopp av kronor 754.500 av statsbidrag och till ett belopp av kronor 1.870.500 genom lånemedel.

att för bestridande av kostnaderna för inventarier till skol-

byggnaden anvisa ett anslag å 325.000 kronor att täckas med ett belopp av 20.500 kronor av statsbidrag och till ett belopp av 304.500 kronor av uttaxerade medel samt

att uppdraga åt drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med ansökan om tillstånd till upptagande av ett 25-årigt amorteringslån å 1.870.500 kronor ävensom vidtaga för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

N:r 149. Fråga ang. vissa markavtal med ICA, Aktiebolaget Hakon Swenson m. fl.

Drätselkammaren har i skrivelse den 16 juni 1949 anfört följande:

Genom beslut den 21 december 1942 godkände stadsfullmäktige för stadens del en överenskommelse angående överlåtelse av mark till ICA för industriändamål samt uppdrogs åt drätselkammaren att vidtaga de kompletterande åtgärder, som erfordrades för genomförande av den träffade överenskommelsen.

Avtalet innebar i huvudsak följande.

Staden överlät till ICA ett område om c:a 20.000 kvm., beläget å stadsägorna nris 228 och 2293 (Alviken) emot en köpeskilling av fem kronor per kvm. och med tillträde den 1 april 1943. Vidare lämnade staden under en tid av tio år, räknat från sistnämnda dag, ICA optionsrätt att förvärva ett markområde å 15.000 kvm., beläget norr om förutnämnda område. Priset för den mark, vartill optionsrätten lämnades, bestämdes till tre kronor per kvm. med tillägg av 4 % för varje år, som förflöte från den 1 april 1943 till dess ICA tillträdde området. Under vissa villkor medgav staden förlängning av optionsrätten under ytterligare tio år. Genom överenskommelsen förband sig ICA vidare, att, så snart förhållandena medgåve, å förstnämnda område uppföra en kvarnanläggning av viss överenskommen storlek, samt efter denna anläggnings färdigställande annan fabriksanläggning på samma område, i första hand en margarinfabrik. Å sistnämnda område skulle ICA uppföra industribebyggelse, avsedd att tjäna ICA eller detsamma närstående företag. Vidare utfäste sig ICA att icke till annan än närstående företag överlåta äganderätten till områdena eller, därest överlåtelse på annat sätt ifrågakomme, hembjuda områdena till Västerås stad för återlösen å vissa villkor. Staden förpliktade sig anlägga kaj och järnvägsspår samt ordna vägar till områdena ävensom medverka till att stadsplanebestämmelser eller på annat sätt lämpliga transportanordningar mellan områdena skapades. I överenskommelsen förutsattes vidare att parterna sedermera skulle utbyta denna mot ett definitivt och mera detaljerat avtal.

Sedan nämnda överenskommelse preliminärt träffades i december 1942, ha förutsättningarna för uppgörelsen i åtskilliga avseenden ändrats. I december 1946 hemställde Aktiebolaget Hakon Swenson, till vilket ICA överlåtit förut omförmälda optionsrätt beträffande det norra området, att i sin tur få överlåta optionsrätt beträffande 5.000 kvm. av nämnda område till Sjömans Textil AB, vilket bolag helt ägdes av Aktiebolaget Hakon Swenson. Textilaktiebolaget skulle å området uppföra en byggnad inrymmande lokaler för fabrikationsrörelse inom textilbranschen. Drätselkammaren beslöt den 16 januari 1947 bifalla framställningen.

Under våren 1947 framställde ICA önskemål, att staden ville i stället för förut angivna områden tillhandahålla bolaget mark med mera central belägenhet, förslagsvis

i närheten av Hyttan. I anledning av denna framställning ha ingående förhandlingar förts mellan ICA och Hakonbolaget, å ena, samt staden, å andra sidan. Under dessa förhandlingar ha också överläggningar ägt rum angående villkoren för stadens förvärv av fastigheten Sigvald 2—3 (Hamngatan 4). Förhandlingarna ha resulterat i nedan angivna preliminära överenskommelser, vilka slutits för stadens del under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande.

Rent allmänt innebära överenskommelserna, att det preliminära avtalet från år 1942 samt beslutet angående överlåtande av optionsrätt till Sjömans Textil AB upphävts. 1942 års överenskommelse har ersatts genom nya avtal av mera definitiv karaktär. I övrigt ha bestämmelserna i 1942 års överenskommelse ifråga om prissättning m. m. tjänat som grund för de nya avtalen.

Nedan följer en summarisk redogörelse för innehållet i de nya avtal, som träffats.

a) Mellan staden och ICA har överenskommits följande försäljningsavtal:

1) Staden upplåter och försäljer till ICA med full äganderätt å bifogad karta inom lila kantfärg angivna områden av stadsägan nr 227 samt där utanför beläget område, utgörande landvinning från Mälaren. Områdena innehålla en beräknad areal av 21.500 kvm.

2) Köpeskilligen utgör fem kronor per kvm. markareal och tillträdes den 1 oktober 1949. Slutlig reglering av köpeskillingen sker, då stadsplan, tomtindelning och tomtmätning ägt rum. Vid den slutgiltiga köpeskillingslikviden erlägger ICA ränta å eventuellt resterande del av köpeskillingen efter 4 % från den 1 april 1943. Om vid slutlikviden återbäring av redan erlagd köpeskilling skall ske, gottskrives ICA ränta å det återburna beloppet efter motsvarande grunder.

Marken försäljes fri från gatumarksersättning och gatubyggnadskostnad men skall ICA erlägga stadgad anslutningsavgift för ledningar.

3) I försäljningen ingår icke de å området belägna byggnaderna, vilka delvis tillhöra staden och delvis arrendatorn av Stensborgs handelsträdgård, Rudolf Eriksson.

4) ICA skall, så snart möjlighet därtill finnes, å området uppföra kvarnanläggning och annan med hänsyn till områdets läge och storlek samt av staden utförda anordningar avpassad fabriksanläggning.

5) ICA skall respektera nyttjanderättsavtalet mellan staden och trädgårdsmästaren Rudolf Eriksson. Detta avtal utlöper den 1 april 1952 men må av staden med ICA:s samtycke förlängas på ett år i taget, dock längst till 1 april 1955. Om ICA med hänsyn till dess byggnadsplaner önskar att avtalet skall upphöra före den 1 april 1952, åligger det ICA att överenskomma med arrendatorn därom samt åtaga sig allt ansvaret för skada och intrång. Under den tid nyttjanderättsavtalet skall bestå, äger staden uppbära arrendeavgiften mot skyldighet att mot arrendatorn svara för stadens förpliktelser enligt avtalet. Staden skall tillse, att nyttjanderättshavaren vid avtalets upphörande bortfört honom tillhöriga byggnader samt återställt marken i avröjt skick. Matjord skall dock kvarlämnas i skälig omfattning. Staden äger rätt att utan ersättning tills vidare nyttja det försålda området och ha de staden tillhöriga byggnaderna kvarstående å marken. Då ICA:s byggnadsplaner blivit aktuella, skall staden efter skälig uppsägningstid borttaga byggnaderna.

6) Överlåtelse eller upplåtelse av marken får endast ske till av ICA stiftade särskilda företag med uppgift att bedriva sådan verksamhet, som de å områdena planerade anläggningarna äro avsedda att gälla. Annan överlåtelse eller upplåtelse får icke ske utan att området först hembjudes till staden för återlösen och skall härvid lösenskil-

lingen utgöra det belopp, ICA erlagt till staden, med tillägg av ränta efter 4 % från den dag, då ICA:s slutliga likvid av köpeskillingen skett.

7) Staden förbinder sig att anlägga kaj och järnvägsspår samt gator och ledningar i överensstämmelse med den stadsplan, som kan bliva för området fastställd. ICA skall i god tid före byggnadsarbetenas igångsättande varsko staden och dessutom kontinuerligt hålla staden underrättad om hur byggnadsplanerna fortskrida. Staden är emellertid icke skyldig igångsätta ovannämnda arbeten förrän bindande utfästelse erhållits från ICA, att industrianläggningarna komma att påbörjas och etappvis slutföras.

8) Staden skall medverka till att stadsplan snarast lägges över området ävensom att bebyggelsen på närliggande markområden, såvitt på staden beror, erhåller sådan utformning, att den icke ur hygienisk eller estetisk synpunkt menligt inverkar på de av ICA planerade industriföretagen.

b) Mellan staden och Aktiebolaget Hakon Swenson har överenskommits följande försäljningsavtal:

1) Staden försäljer till bolaget med full äganderätt å bifogade kartskiss angivna områden A och B, varav A, som i areal innehåller c:a 24.500 kvm., består av delar av stadsägorna nris 227 och 228 samt B, som i areal innehåller c:a 12.000 kvm., består av del av stadsägan nr 228 samt av ett utanför stadsägan beläget område, utgörande landvinning från Mälaren.

2) Köpeskillingen för området A exklusive därå belägna byggnader utgör kronor 3: 80 per kvm. och för området B 4 kronor per kvm. Tillträdet sker respektive den 1 oktober 1949 och den 1 oktober 1951. Vid beräkningen av köpeskillingen har man utgått ifrån det i överenskommelsen av december 1942 förutsatta priset för norra området per den 1 april 1943 och räknat med 4 % ränta per år fram till respektive tillträdesdagar. Slutlig reglering av köpeskillingen sker, när stadsplan, tomtindelning och tomtmätning ägt rum, efter enahanda grunder som beträffande det till ICA försålda området. Marken säljes fri från gatumarksersättning och gatubyggnadskostnader men skall bolaget erlägga stadgad anslutningsavgift för ledningar.

För de byggnader, som äro belägna å området A erlägger bolaget ett pris av 40.000 kronor.

3) Hakonbolaget skall, så snart möjlighet därtill föreligger, å området A uppföra en textilfabrik och å området B efter särskild överenskommelse med staden ett kafferosteri samt kontor och lagerbyggnader för bolagets västeråskontor eller andra med hänsyn till områdenas läge och storlek samt av staden utförda anordningar avpassade fabriksanläggningar.

4) Bolaget skall respektera gällande hyreskontrakt beträffande Stensborgs gård och medgiver staden att intill tillträdesdagen få uppbära hyran för fastigheten. Staden berättigas vidare att utan ersättning tills vidare med en uppsägningstid av två månader disponera den del av den i området A ingående mark, som för närvarande är upplåten till trädgårdsmästaren Rudolf Eriksson.

5) Överlåtelse eller upplåtelse av marken får endast ske efter de grunder, som angivits under a 6) här ovan.

6) Staden förbinder sig att anlägga kaj och järnvägsspår samt gator och vägar i överensstämmelse med den stadsplan, som kan bliva för områdena fastställd. I övrigt gäller likaledes beträffande nu ifrågavarande överlåtelse de grunder som angivits under a 7) här ovan.

7) Staden skall medverka till att stadsplan snarast lägges över området ävensom

iakttaga vad som ovan under a 8) angivits angående bebyggelsen å närliggande markområden.

c) Såsom ovan antytts ha förhandlingarna även rört frågan om stadens köp av fastigheten Hamngatan 4. Genom förvärv av nämnda fastighet skulle stadens planer att vid hamnen kunna uppföra ett sjömanshotell väsentligt underlättas. Aktiebolaget Hakon Swenson, fastighetens nuvarande ägare, har förklarat sig villigt medverka till detta önskemåls realiserande. Mellan staden och bolaget har därför preliminärt träffats följande uppgörelse angående villkoren för försäljningen:

1) Försäljningen blir definitiv först i den mån avtalen under a) och b) i oförändrat skick godkännes av stadsfullmäktige. Fastigheten försäljes i befintligt skick med tillträdesdag den 1 oktober 1949 mot en köpeskilling av 50.000 kronor, vilken erlägges kontant på tillträdesdagen.

2) Staden uthyr å tomterna befintliga lagerutrymmen jämte gårdsutrymmen till Aktiebolaget Hakon Swenson för en tid av fem år mot en årlig hyra av 1.000 kronor.

3) Staden förbinder sig att respektera gällande hyresavtal med hyresgästen Ernst Johansson.

4) Aktiebolaget Hakon Swenson har haft för avsikt att utnyttja nu ifrågavarande fastighet för lagring av järnvaror m. m. Genom försäljningen skulle dessa möjligheter efter hyrestidens utgång den 30 september 1954 äventyras. Staden har därför utfäst sig att till bolaget fr. o. m. den 1 oktober 1949 på tio års tid uthyra av Rudhe & Co nu disponerade utrymmen i stenmagasin nr 3 samt att, om bolaget så önskar och stadens byggnadsplaner icke lägga hinder i vägen, förlänga hyresavtalet beträffande Sigvald 2 och 3 på oförändrade villkor på ett år i sänder.

5) Staden utfäster sig, att då rivning av byggnaderna blir aktuell, tillförsäkra bolagets nuvarande hyresgäst prioritet på en lägenhet av motsvarande storlek.

Samtliga nu angivna tre avtal avse endast att reglera uppgörelsen i stora drag. De olika detaljer, som kunna bliva aktuella i samband med avtalen, skola bliva föremål för närmare förhandlingar mellan parterna.

Uppgörelserna med ICA och Aktiebolaget Hakon Swenson förutsätter även vissa överenskommelser med arrendatorn av Stensborg. Dylik uppgörelse har även i samband med nu ifrågavarande avtal träffats.

Köpeskillingen för fastigheten Hamngatan 4 bör täckas av försäljningsmedelsfonden.

Genom de avtal, varför kammaren ovan redogjort, skulle ICA:s och Aktiebolaget Hakon Swensons nu aktuella markfrågor lösas och planerna på en utvidgning av verksamheten taga mera fasta former. Samtidigt härmed skulle staden bliva i tillfälle att lösa frågan om anordnande av sjöfartshotell och ordnande av lokaler för stuveriförmedlingen. Då de föreslagna avtalsvillkoren få anses godtagbara, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att på här ovan angivna grunder i huvudsak träffa avtal med ICA, Aktiebolaget Hakon Swenson m. fl., angående i avtalen omförmälda markområden samt vidtaga erforderliga åtgärder för avtalens fullföljande samt

att för bestridande av kostnaden för köpeskilling för fastigheten Hamngatan 4 anvisa ett anslag å 50.000 kronor att täckas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 150. Tillstånd för Knut Albert Leonard Sundkvist att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 22 mars 1949 med eget tillstyrkande yttrande till stadsfullmäktige för utlåtande överlämnat handlingarna angående matserveringsinnehavaren Knut Albert Leonard Sundkvists ansökan om tillstånd att i lokaler i fastigheten Utanbygatan 11 B, här i staden, Restaurant Lucky, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Sedan ärendet remitterats till nykterhetsnämnden och beredningsutskottet för yttranden har *nykterhetsnämnden* i skrivelse den 21 april 1949 anfört följande:

I skrivelse till Länsstyrelsen i Västmanlands län har matserveringsinnehavaren Knut Albert Leonard Sundkvist, Västerås, anhållit om tillstånd att uti lokaler, Utanbygatan 11 B, Västerås, restaurant Lucky, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster. Av handlingarna framgår att sådant tillstånd för samma lokaler tidigare blivit beviljat.

Enligt vad som framkommit har herr Sundkvist gjort sig känd för skötsamhet och pålitlighet. Herr Sundkvist har uppgivit att han för närvarande har över 90 st. fasta abonnenter.

Då tillstånd till pilsnerutskänkning tidigare varit beviljat för nämnda restaurant har klagomål anförts, att området kring restauranten blivit ett tillhåll för personer, som missbruka alkoholdrycker. Detta har i högsta grad varit besvärande för omkringboende personer. Den senaste innehavaren av tillstånd till pilsnerutskänkning gjorde enligt nykterhetsnämndens mening sitt allra bästa för att uppehålla god ordning men utan att lyckas. Med anledning härav får nykterhetsnämnden avstyrka bifall till herr Sundkvists framställning och föreslå

att Stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte avstyrka bifall till herr Knut Albert Leonard Sundkvists framställning om tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka klass II till spisande gäster å restaurant Lucky, Utanbygatan 11 B, Västerås.

Efter det beredningsutskottet berett nykterhetsnämnden tillfälle att avgiva förnyat yttrande i ärendet, har nämnden i utlåtande den 2 juni 1949 anfört följande:

Till nykterhetsnämnden har för förnyat yttrande återremitterats matserveringsinnehavaren Knut Albert Leonard Sundkvists ansökan om tillstånd att i lokaler i fastigheten Utanbygatan 11 B, Västerås, Restaurant Lucky, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Med anledning härav har nämnden hos poliskammaren i Västerås anhållit om kompletterande utredning i detta ärende. Av nämnda utredning av den 25 maj 1949, som bifogas handlingarna, framgår att oordningar endast förekommit under den tid restaurantidkare Edvard Lindgren var innehavare av restaurant Lucky och att inga anmärkningar förekommit då restaurantidkare Klas Birger Nilsson var innehavare av nämnda restaurant. Centralpolisen, som handhaft utredningen, föreslår att nuvarande innehavaren av restauranten Lucky, Albert Sundkvists ansökan måtte bifallas.

Vid en av polisen företagen utredning den 30 juli 1946, då restaurantidkare Nilsson innehaft tillstånd till pilsnerutskänkning från i början av år 1945, framkommer bland

annat, att mer eller mindre onyktra personer samlades på gatorna i närheten av Lucky-restauranten. Det ansågs även tveksamt huruvida det är lämpligt att en utskänkningsrörelse var förlagd på platsen.

Nykterhetsnämnden är fortfarande av den uppfattningen, att utskänkning av pilsnerdricka klass II icke är lämpligt å restaurant Lucky med hänsyn till de anmärkningar som framkommit. Tider då pilsnerutskänkning icke förekommit å restaurant Lucky har det varit lugnt i trakten kring restauranten.

Med anledning härav får nämnden vidhålla sitt tidigare avgivna yttrande att avstyrka bifall till pilsnerutskänkning å restaurant Lucky. För den händelse såväl Beredningsutskottet som Stadsfullmäktige finner skäl att tillstyrka nämnda framställning, föreslås, att oktrojperioden begränsas till ett år. Ävensom föreslås, att särskilda bestämmelser måtte meddelas samtidigt som utskänkningstillstånd beviljas. Dels att utskänkningen å restauranten skall upphöra senast klockan 20.00 och dels att utskänkningen av pilsnerdricka klass II endast sker till restaurantens fasta abonnenter.

I ärendet ha företagits utredningar genom dels poliskammaren och dels nykterhetsnämndens försorg. Med hänsyn till utredningarnas vidlyftiga beskaffenhet ha dessa icke avtryckts i fullmäktiges handlingar men finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 8 juni 1949 anfört följande:

Nykterhetsnämnden grundar sitt avstyrkande därå, att oordningar vid utskänkningens bedrivande tidigare förekommit och att det med hänsyn till lokalens läge skulle kunna befaras att dessa oordningar upprepades.

Av de utredningar, som företagits genom polisens försorg, synes emellertid framgå, att anledningen till tidigare missförhållanden berott på den dåvarande innehavaren av utskänkningsrättigheten, enär denne icke visat tillräcklig fasthet vid utövande av kontrollen av försäljningen. I ärendet har av polismyndigheten vitsordats, att den nuvarande innehavaren av matserveringen Knut Albert Leonard Sundkvist, vilken sedan den 1 mars 1949 bedrivit matserveringsrörelsen, är skötsam och ordentlig och kan förutsättas ha möjligheter att bedriva utskänkningen klanderfritt. Då de fasta abonnenternas önskemål att kunna intaga pilsnerdricka i samband med måltiderna skäligen bör tillmötesgås, har beredningsutskottet icke funnit anledning till erinran mot framställningen, därvid dock beredningsutskottet anser, att de av nykterhetsnämnden föreslagna villkoren för utskänkningens bedrivande bör uppsättas. En bidragande orsak till tidigare missförhållanden synes även ha varit att personer, som förut besökt Vasakällaren eller Mimerrestauranten, efter det dessa lokaler stängts, sökt sig till matserveringen i och för pilsnerkonsumtion. Därest utskänkningen begränsas till endast fasta abonnenter och tiden för utskänkningen upphör klockan 20, synes anledning ej föreligga att i fortsättningen befara någon illegal utskänkning.

Enligt pilsnerdricksförordningen må tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka som regel meddelas för ett eller flera, dock högst tre år, därvid försäljningsåret räknas från den 1 oktober. Såsom ytterligare garanti mot missbruk av utskänkningsrättigheten föreslås därför att densamma tills vidare endast beviljas för ett år räknat från den 1 oktober 1949.

Under hänvisning härtill föreslår beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka att Sundkvist erhåller tillstånd till utskänkning av pilsnerdricka klass II till spisande gäster å Restaurant Lucky, Utanbygatan 11 B, här i staden, under en tid av ett år, räknat från den 1 oktober 1949, under villkor, att utskänkning endast sker till restaurantens fasta abonnenter och att utskänkningen skall upphöra senast kl. 20.

Nr 151. Ansökan av Västerås Kaféaktiebolag om tillstånd till försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från ytterligare sex försäljningsställen inom staden.

Poliskammaren har genom resolution den 12 maj 1949 med eget tillstyrkande yttrande till stadsfullmäktige för utlåtande remitterat Västerås Kaféaktiebolags genom verkställande direktören Gösta Lundberg till länsstyrelsen ingivna ansökan om tillstånd att tills vidare få bedriva försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från ytterligare sex speceriaffärer i staden.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 19 maj 1949 anfört följande:

Hos Länsstyrelsen i Västmanlands län har Västerås Kaféaktiebolag på anförda skäl hemställt om tillstånd att tills vidare få bedriva försäljning av maltdrycker klass II till avhämtning från följande sex speceriaffärer i Västerås.

Föreståndare Åke Pettersson, Hamre Speceriaffär, Hässlövägen,
Föreståndare Karl Gösta Lindblad, Konsums Speceriaffär, Grytaborgsvägen 8 (Skiljebo),
Föreståndare Gustav Axel Boman, Bomans Speceriaffär, Maskinistgatan 22,
Föreståndare Holger Sten Gustavsson, Konsums Speceriaffär, Haga Parkgata 10,
Föreståndare Frans Leonard Rådén, Rådens Speceriaffär, Linnégatan 2,
Föreståndare Ingvar Anders Ekström, Konsums Speceriaffär, Hammarbacksvägen 4.

Ovannämnda försäljningsställen äro belägna på ur nykterhetssynpunkt lämpliga platser. Föreslagna försäljningsbiträden äro kända för skötsamhet och pålitlighet.

Skilda meningar rådde inom nämnden rörande Kaféaktiebolagets framställning. Det anfördes — å ena sidan, att pilsnerförsäljningen i Västerås efter omläggningen år 1946 till nytt försäljningssystem, antalet försäljningsställen ökat med 100 %. Ytterligare försäljningsställen ansågs icke vara behövligt och ej heller nykterhetsfrämjande. — Å andra sidan anfördes, att behov och önskemål förelåg av ytterligare försäljningsställen, ävensom att försäljningsställena fördelats med hänsyn till de olika tättbebyggelserna.

Nykterhetsnämnden hemställer i anledning härav

att stadsfullmäktige hos länsstyrelsen måtte tillstyrka Västerås Kaféaktiebolags framställning om ytterligare sex försäljningsställen av maltdrycker klass II i Västerås.

Nykterhetsnämndens beslut har fattats med tre röster mot två, vilka sistnämnda avgivits för förslag att framställningen måtte avstyrkas.

Beredningsutskottet anför i yttrande den 8 juni 1949 följande:

Som bekant utövas numera försäljning av maltdrycker till avhämtning av Västerås Kaféaktiebolag, som enligt gällande föreskrifter har att bedriva denna verksamhet på ett ur ordnings- och nykterhetssynpunkt tillfredsställande sätt. Försäljningsrättigheten, som är meddelad tills vidare, innehas av bolagets verkställande direktör. Mellan den sistnämnde, å ena, samt vederbörande affärsinnehavare, å andra sidan, upprättas särskilda avtal, varigenom affärslokalen mot en ersättning av 200 kronor per år upplåtes för försäljningen och varigenom affärsföreståndaren mot en ersättning av 400 kronor per år förbinder sig att vara bolagets verkställande direktör behjälplig vid utminuteringens handhavande. Såsom biträden vid avhämtningsförsäljningen må endast antagas personer, som äro omdömesgilla samt kända för nykterhet och skötsamhet och i övrigt äro lämpliga för uppdraget.

Kaféaktiebolaget innehar genom verkställande direktören för närvarande tillstånd att å 25 olika försäljningsställen inom staden försälja maltdrycker till avhämtning. Sålunda bedrivs dylik försäljning av Konsum i olika affärer vid Tunbyvägen 6, Tunbyvägen 42, Föreningsgatan 22, Relävägen 1, Malmabergsgatan 55, Stora gatan 4, Norra Ringvägen 39 och Mästargatan 5. Följande enskilda affärsidkare bedriva försäljning av maltdrycker till avhämtning i nedan angivna fastigheter, nämligen Bror Ragnar Ahlgren, Stora gatan 69, Gösta Harald Berglund, Arosvägen 32, Karl Arvid Ehrnström, Engelbrektsgatan 5, Anders Daniel Ekesten, Köpingsvägen 9, O. E. Eriksson, Västerås Skeppsfournering, Djuphamnen, Karl Gustav Adolf Gårestad, Emausgatan 29, Sven Emanuel Håkansson, Pilgatan 33, Johan Henning Johansson, Köpingsvägen 53, John Filip Carlsson, Hemdalsvägen 15, Oskar Kihlgren, Drottninggatan 9, Karl August Laag, Hållgatan 15, Thor Lundgren, Hammarbygatan 3, Ernst Holger Rönngren, Malmabergsgatan 26, Carl Erik Edvard Vallentin Sjöquist, Köpmangatan 12, Bror Ingvar Skog, Kopparbergsvägen 29, Astrid Elisabet Storm, Stockholmsvägen 11 a och Sven Sigurd Svanström, Lustigkullagatan 7.

Med hänsyn till tillkomsten av nya bostadsområden inom Västerås stad synes behov av flera försäljningsställen föreligga. För tillgodoseende av den inom ifrågavarande stadsdelar bosatta allmänhetens önskemål, har Kafébolaget nu hemställt om tillstånd till försäljning av maltdrycker till avhämtning från ytterligare sex här ovan angivna försäljningsställen. Med respektive affärsinnehavare ha tecknats vederbörliga kontrakt.

Beredningsutskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kafébolagets framställning, får på grund härav föreslå stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 25 augusti 1949 Ser. A nr 7

Nr 152. Förslag till pensionärshem i kvarteret Gulmåran.

Pensionärshemsstyrelsen har i skrivelse den 1 juni 1949 anfört följande:

Genom beslut den 27 januari 1949 ha stadsfullmäktige beslutat att för uppförande av ett blivande pensionärshem i enlighet med av pensionärshemsstyrelsen framfört förslag reservera erforderlig tomtmark inom kv. Gulmåran å Gideonsbergsområdet samt uppdragit åt styrelsen att inkomma med fullständigt förslag till uppförande av pensionärshem på ifrågavarande tomt ävensom begäran om härför erforderligt anslag. Till fullgörande av det sålunda lämnade uppdraget får styrelsen härmed anföra följande.

Styrelsen har efter vederbörligt medgivande uppdragit åt stadsarkitekten Per Bohlin att uppgöra ritningar till pensionärshemmet ifråga. Dylika ritningar föreligga nu och pensionärshemsstyrelsen har för sin del velat förorda att pensionärshemmet uppföres i form av tre friliggande byggnader i enlighet med de av stadsarkitekten upprättade skissritningarna. Följande data beträffande det föreslagna pensionärshemmet må här lämnas. Två av byggnaderna uppföras efter i huvudsak samma princip som de på senare år här i staden byggda pensionärshemmen. En av byggnaderna däremot föreslås erhålla en sådan utformning att kring en mindre korridor grupperas ett antal lägenheter. Styrelsen har därmed velat pröva en ny planlösning som styrelsen för sin del tror kommer att vinna såväl myndigheternas som hyresgästernas uppskattning. De tre byggnaderna inrymma sammanlagt 112 lägenheter för pensionärer samt en lägenhet för fastighetsskötare. Av pensionärslägenheterna äro 95 avsedda för en person med en genomsnittlig lägenhetsyta av 27 kvm och 17 avsedda för två personer med en genomsnittlig lägenhetsyta av 37,5 kvm. Byggnadsvolymen hos samtliga byggnader uppgår till c:a 15.945 kbm och våningsytan till c:a 4.380 kvm samt lägenhetsytan till c:a 3.270 kvm. Den beräknade byggnadskostnaden har uppskattats till 1.500.000 kronor, vilket innebär en byggnadskostnad per kbm volym om 94 kronor och per kvm lägenhetsyta av 458 kronor 72 öre. Byggnadskostnaden per lägenhet, om fastighetsskötarens lägenhet räknas som två, uppgår under angivna förutsättningar till 13.158 kronor. I kalkylen har man räknat med tretonggolv med genomgjutna korkmattor i lägenheterna. Fastighetsskötarens lägenhet är av tidsenlig standard. Centralantenn ordnas. I två hus ordnas badrum i källarvåningen och i det tredje huset ordnas badrum i våningsplanen. Samlingslokal anordnas i ett av husen varjämte husen förses med balkonger och sopnedkast.

På byggnadskostnaden utgår statsbidrag med c:a 27 procent eller med ett beräknat belopp av 400.000 kronor. Återstoden av byggnadskostnaden har staden att tillskjuta eller i nu angivet fall c:a 1.100.000 kronor. De årliga beräknade utgifterna inklusive intern ränta à 4 % uppgå till 102.000 kronor. I hyresinkomster beräknas inflyta 35.000 kronor varför stadens årliga nettoutgift för pensionärshemmet beräknas till c:a 67.000 kronor.

Under hänvisning härtill hemställer pensionärshemsstyrelsen stadsfullmäktige besluta

att godkänna föreliggande förslag till pensionärshem i kv. Gulmåran,
att uppdraga åt styrelsen att föranstalta om utarbetande av erforderliga ritningar, ansöka om statsbidrag i vederbörlig ordning samt föranstalta om byggnadernas uppförande i enlighet med föreliggande förslag samt
att för ändamålet anvisa ett anslag av 1.500.000 kronor med avdrag för beräknat statsbidrag.

Drätselkammaren har i häröver den 14 juli 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Det har inom kammaren rått en viss tveksamhet att godkänna den nya hustyp, som av pensionärshemsstyrelsen föreslagits beträffande en del av lägenheterna. Det måste nämligen ur olika synpunkter anses mindre tilltalande att gruppera ett antal lägenheter kring en korridor, låt vara att densamma blir belyst och icke alltför lång. Å andra sidan åstadkommes utan tvekan en bättre planlösning i detta alternativ. Efter grundligt övervägande har drätselkammaren för sin del ansett sig kunna förorda, att det av pensionärshemsstyrelsen framlagda förslaget kommer till utförande. Mot kostnadsberäkningen och förslaget i övrigt har drätselkammaren intet att erinra. Anslaget bör, till den del det icke täckes av statsbidrag, finansieras av lånemedel.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla pensionärshemsstyrelsens förslag,
att för ändamålet anvisa anslag med 1.500.000 kronor, att täckas med 400.000 kronor av förväntat statsbidrag och till återstoden, 1.100.000 kronor av lånemedel, samt
att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t anhålla om tillstånd att för ändamålet upptaga amorteringslån ävensom bemyndiga drätselkammaren att vidtaga åtgärder för lånets upptagande och utkvitterande.

Nr 153. Anslag för iordningställande av område kring kommunala flickskolan samt övrig del av Mariaberget.

Parkstyrelsen har i skrivelse den 4 juli 1949 anfört följande:

Parkstyrelsen får härmed anhålla, att stadsfullmäktige måtte ställa medel till förfogande för iordningställande av Mariaberget, skolans område däri inräknat.

För hela områdets iordningställande erfordras ett belopp av 78.400 kronor, varav enligt gjorda beräkningar 48.000 kronor belöpa sig å skoltomten och därtill anslutna områden och resterande belopp avser del av kostnaderna för lekplanens försättande i ordentligt skick samt ordnande av berget i övrigt. De arbeten, som enligt parkstyrelsens förmenande skola åvila kommunala flickskolan, äro följande. Ordnande av gräsmattor, grusytor, trappor, vägar m. m. inom skolans tomtgräns 18.600 kronor, entrévägar, cykelparkeringar, trappor och gräsplaner för östra entrén 8.000 kronor, entréväg med cykelparkering, stängsel, vegetationsytor, kantstenar m. m.

för entrén från Floragatan 4.500 kronor samt omläggning av gräsmatta, anläggning av väg vid södra sidan, ståplatsgradänger, stängsel m. m. för gymnastik- och lekplan 16.900 kronor. Sistnämnda arbeten äro kostnadsberäknade till 25.000 kronor men parkstyrelsen anser, att skolan icke bör belastas med mer än nyssnämnda belopp, då planen delvis även utnyttjas för annat än skoländamål.

Det bör här framhållas, att parkförvaltningen på byggnadskommitténs uppdrag utfört arbeten för sammanlagt c:a 25.000 kronor, vilket belopp varit erforderligt utöver här angivna 48.000 kronor.

Övriga arbeten, som bestå av justering av befintliga samt anläggning av nya gångvägar och grusytor med trappor å berget samt vegetationsytor jämte anläggning av körväg och terrängförbättringar från Gustavsgatan samt del av arbetena å lekplanen uppgå till sammanlagt 30.400 kronor.

Parkstyrelsen har velat bringa uppgifterna till stadsfullmäktiges kännedom för avgörande huruvida arbetet bör utföras i en eller två etapper. En sådan uppdelning kan utan olägenhet ske, varvid först skoltomten och därtill anslutna områden ordnas och därefter övrig del av berget, men styrelsen vill dock framhålla, att det ur utseende- och arbetssynpunkt är fördelaktigare om arbetet kan utföras i en följd.

Därest stadsfullmäktige anser, att här ovan omförmälda arbeten, varav skolans område snarast behöver iordningställas, skall utföras i en följd, får parkstyrelsen anhålla att stadsfullmäktige ville besluta

att för iordningställande av kommunala flickskolans område samt övrig del av Mariaberget ställa ett anslag å 78.400 kronor till parkstyrelsens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 14 juli 1949 avgivet yttrande anfört följande:

För iordningställande av kommunala flickskolans område har tidigare ett anslag om 25.000 kronor ställts till parkstyrelsens förfogande av byggnadskommittén, vilket anslag belastar skolans byggnadsanslag. Enligt den uppdelning av kostnaderna som i parkstyrelsens skrivelse gjorts skulle ett belopp av 48.000 kronor hänföra sig till själva skoltomtens ordnande, utöver ovannämnda anslag på 25.000 kronor. I beloppet ingår 16.900 kronor; utgörande på skolan fallande del av kostnaden för iordningställande av lek- och idrottsplatsen efter Floragatan.

Drätselkammaren har icke kunnat undgå att i viss mån förvånas över den stora kostnaden för iordningställande av skolområdet och angränsande ytor på Mariaberget. Kammaren inser dock att genom den nya skolbyggnadens tillkomst området därintill måste ordnas på ett praktiskt och estetiskt tilltalande sätt, på grund varav kammaren är beredd att tillstyrka ett tilläggsanslag för själva skolområdets ordnande. Däremot anser drätselkammaren att det mycket väl kan anstå med att iordningställa lekplanen och återstående delar av Mariaberget. Under sådana förhållanden skulle det för skolområdets ordnande erfordras ett ytterligare anslag av cirka 30.000 kronor. Anslaget bör lämpligen täckas av årets förslagsanslag för oförutsedda utgifter.

På grund härav hemställer drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att så tillvida bifalla parkstyrelsens framställning att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag om 30.000 kronor för iord-

ningställande av området kring kommunala flickskolan, samt att anslaget täckes av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande ställda anslaget till oförutsedda utgifter.

Nr 154. Anslag för vissa gatuarbeten å Gideonsbergsområdet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 augusti 1949 anfört följande:

Med anledning av att Asea har för avsikt att under instundande höst låta igångsätta bebyggelse inom kvarteren Konvaljen, Hästhoven och Daggkåpan vid Hästhovsgatan, Bangatan och Humlegatan erfordras, att gatuarbeten utföras beträffande nämnda gator. För möjliggörande av tillfart till byggnadsplatsen är det nödvändigt att göra den i parkområdet mellan kvarteren Hästhoven och Daggkåpan upptagna gångvägen körbar.

De gatuarbeten, som nu avses, beröra Humlegatan å delen Långmårtensgatan—Bangatan, Bangatan å delen Humlegatan—Hästhovsgatan, Hästhovsgatan samt ovan omförmälda gångväg i parkområdet mellan Humlegatan och Hästhovsgatan. Kostnaderna för dessa arbeten uppgå enligt verkställda beräkningar till respektive 30.000, 11.000, 95.000 och 10.000 kronor eller sålunda sammanlagt till 146.000 kronor.

Av nämnda gatuanläggningar äro Humlegatan, Bangatan och cirka 60 % av Hästhovsgatan belägna inom Aseas område, för vilket Asea enligt avtal iklätt sig skyldighet att till staden betala gatukostnaderna. Återstående del av Hästhovsgatan erfordras för uppförande av tre pensionärshem och som förbindelse fram till Gideonsbergsgatan. Gångvägen i parken mellan Humlegatan och Hästhovsgatan torde lämpligen böra bekostas av parkförvaltningen.

Av det anslag, som nu erfordras, kommer Asea att till gatukostnadsfonden inbetala sammanlagt 98.000 kronor. Återstående del av anslaget, 48.000 kronor, bör täckas av skattemedel i 1950 års stat under kapitalinvestering för byggnadskontoret respektive parkförvaltning.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ovan angivna gatuarbeten anvisa ett anslag å sammanlagt 146.000 kronor samt

att av anslaget ett belopp av 48.000 kronor skall upptagas till täckning av skattemedel i 1950 års stat samt återstoden 98.000 kronor täckas av gatukostnadsfonden.

Nr 155. Anslag för jordkabelledningar, erforderliga för återstående utbyggnad av bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 28 juni 1949 anfört följande:

Efter det stadsfullmäktige den 28 oktober 1948 beviljat anslag för framdragande av ledningar för att tillgodose behovet av elström för 15 småvillor på bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna har ytterligare bebyggelse av området inletts.

Med anledning därav har kostnadsförslag uppgjorts för jordkabelledningar som erfordras för fullständig utbyggnad av området. Kostnaderna beräknas stiga till 30.000 kronor, varav 14.000 kronor väntas inflyta i anslutningsavgifter.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anslå 30.000 kronor att täckas med 14.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 16.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 4 augusti 1949 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt
att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 16.000 kronor ävensom vidtaga för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 156. Anslag för uppförande av lågtrycksgasklocka.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 28 juni 1949 anfört följande:

I sin skrivelse till stadsfullmäktige den 11 januari 1949 angående uppförande av en ny vertikal fyrkammarugn vid gasverket antydde styrelsen nödvändigheten av komplettering även av gasverkets klockutrymme för att möjliggöra ökad produktion.

Det tillgängliga klockutrymmet är 18.000 m³, fördelat med 6.000 m³ på en lågtrycksklocka och 12.000 m³ på tre högtrycksbehållare. Största dygnsförbrukningen av gas uppgår nu till närmare 30.000 m³. Nästa år kommer denna förbrukning att öka med c:a 4.000 m³ enligt avtal med Aktiebolaget Svenska Metallverken. Klockutrymmet är redan nu för litet för att möjliggöra bästa ekonomiska drift och säkerställa gasleveranserna under de veckodagar då högsta förbrukning uppnås. Normalt erfordras ett klockutrymme lika stort som den största dygnsförbrukningen.

Gasklockutrymmet har senast utökats med högtrycksbehållare. Dessa ställa sig betydligt billigare i anskaffning än lågtrycksbehållare. Men i stället tillkommer kostnader för gasens komprimering. För att bestämma, vilken typ av behållare som blir billigast, måste hänsyn tagas även till driftkostnaderna. För det klockmagasin som skall utjämna dygnsvariationen i gasförbrukningen bli komprimeringskostnaderna relativt stora vid högtrycksklocka. För de gasmagasin åter, som användas för utjämning av variationen i gasförbrukningen under längre tidsperioder, t. ex. en vecka blir kostnaden mindre betydande. Uppdelning av magasinsutrymmet på högtrycks- resp. lågtrycksbehållare måste därför, för uppnående av bästa ekonomiska resultat ske med hänsynstagande till variationerna i gaskonsumtionen. En på basis härav uppgjord kalkyl visar, att en ytterligare utökning av högtrycksmagasinet icke är ekonomisk eller ur driftsynpunkt lämplig. Nästa utbyggnad bör därför ske genom anskaffande av en lågtrycksklocka.

Vid bestämmande av den nya klockans storlek är att beakta, att priset på en lågtrycksklocka minskas per m³ magasinerad gas vid växande volym hos klockan.

Proportionen är därvid sådan, att t. ex. en gasklocka rymmande 20.000 m³ ställer sig endast c:a 23 % dyrare än en klocka rymmande 15.000 m³, medan volymen är 33 % större. En ny gasklocka bör därför ej uppföras för det aktuella behovet utan även för att tillgodose det ökade magasinsbehovet ett visst antal år framåt. För den gasförbrukning, som kan förväntas nästa år, skulle en volym hos den nya gasklockan om 15.000 m³ vara tillräcklig. Men med hänsyn till ovan anförda synpunkter anser emellertid styrelsen, att den nya gasklockan ej bör uppföras med mindre volym än 20.000 m³.

Enligt infordrade anbud har kostnaden för en lågtrycksgasklocka med 20.000 m³ volym beräknats till 950.000 kronor. Denna anskaffningskostnad är visserligen hög, men årskostnaden däremot blir relativt låg, med hänsyn till att livslängden är mycket stor och underhålls- och driftkostnaderna obetydliga. Den nuvarande lågtrycksklockan har varit c:a 20 år i drift och kan sägas fortfarande ha samma värde som en ny.

I ovan angivna pris har ej inräknats någon markkostnad. På gasverkets tomt finnes ej utrymme för den nya gasklockan. Där befintlig mark kommer att behövas för gasverkets framtida utbyggnad med anläggningsdelar, som måste ligga samlade på en plats, samt för kol- och koksupplag. Den nya gasklockan kan med fördel placeras något avskilt från gasverkets övriga anläggningar, dock så, att driftpersonalen utan svårighet kan utöva tillsyn av klockan. Styrelsen förutsätter att bestämmande av lämplig plats för den nya klockan sker i samråd med drätselkammaren.

Med hänsyn till anläggningens art bör den nya klockan bekostas av lånemedel.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för utförande av en gasklocka av angiven typ och storlek bevilja ett anslag å 950.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 4 augusti 1949 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt
att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom i övrigt vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 157. Anslag för framdragande av stamkabel från Kraftverket till provisorisk transformatorkiosk norr om kvarteret Hanen m. m.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 28 juni 1949 anfört följande:

För närvarande tillgodoses behovet av elkraft inom Aseastaden, Emausområdet, Skallbergsområdet samt Malmabergs- och Hagaområdena av en kabel.

På grund av det växande kraftbehovet inom Malmabergs- och Hagaområdena måste en avlastning av kabeln ske för att möta tillkommande behov å Skallbergsområdet.

Med anledning härav har kostnadsförslag uppgjorts för framdragande av en ny stamkabel 3×120 mm 6,6 kV från kraftverket över transformatorstationen vid Haga

Parkgata till provisorisk transformatorkiosk norr om kvarteret Hanen. Kostnaderna för kabeln, utrustning och komplettering av transformatorstationen och transformatorkiosken beräknas uppgå till 75.000 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta
att för angivna ändamål anvisa 75.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 4 augusti 1949 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet samt
att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 158. Ändrad benämning på befattningen gatuförman vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 augusti 1949 anfört följande:

I en till drätselkammaren avlåten skrivelse hava gatuförmännen vid Västerås stads byggnadskontor hemställt, att den nuvarande tjänstetiteln gatuförman ändras till vägmästare, enär för befattningen kräves vägmästarexamen och samtliga gatuförmännen avlagt nämnda examen.

Framställningen avser icke ändrad lönegradsplacering av befattningen, med vilken är förenade löneförmåner enligt lönegrad 17 i stadens löneplan för ordinarie befattningshavare.

Drätselkammaren har inhämtat löne- och avtalsnämndens yttrande i ärendet. Nämnden har förklarat sig icke hava något att erinra mot framställningen.

Då ej heller drätselkammaren finner anledning föreligga att motsätta sig framställningen, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att den i tjänsteförteckningen för Västerås stads ordinarie befattningshavare upptagna befattningen såsom gatuförman vid byggnadskontoret skall erhålla den ändrade benämningen vägmästare.

Nr 159. Återbesättande av befattning som skrivbiträde å stadskansliet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 4 augusti 1949 anfört följande:

Skrivbiträdet vid stadskansliet fru Siri Johansson har på grund av avflyttning från staden hemställt om entledigande från sin befattning. Hennes framställning har bifallits av drätselkammaren.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger får drätselkammaren hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga drätselkammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning såsom skrivbiträde vid stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 23 augusti 1949 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 160. Återbesättande av ledigbliven befattning som hälsovårdsinspektör.

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse den 1 juli 1949 anfört följande:

Hälsovårdsinspektören Harry Gustafsson har i dag entledigats från sin befattning för att tillträda annan tjänst.

Enär den sålunda ledigblivna befattningen är erforderlig för arbetets behöriga gång, får hälsovårdsnämnden härmed anhålla om bemyndigande att återbesätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren, som funnit stadigvarande behov av befattningen fortfarande föreligga, har i skrivelse den 4 augusti 1949 tillstyrkt bifall till hälsovårdsnämndens hemställan.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 23 augusti 1949 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hälsovårdsnämndens förslag.

Nr 161. Återbesättande av befattning såsom eldare vid varmbadhuset.

Badhusstyrelsen har i skrivelse den 5 augusti 1949 anfört följande:

Undertecknad styrelse anhåller härmed om tillåtelse att återbesätta befattningen på ordinarie stat såsom eldare vid varmbadhuset.

Befattningen blev vakant genom att eldare Erik Byman, som innehaft densamma sedan 14/9 1914, avled den 6/7 1949. Då maskinpersonalen i varmbadhuset består av endast två man är det angeläget att befattningen snarast kan återbesättas.

Drätselkammaren har i häröver den 11 augusti 1949 avgivet yttrande, enär stadigvarande behov av befattningen fortfarande finnes, tillstyrkt bifall till framställningen.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 23 augusti 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige

att bifalla badhusstyrelsens framställning.

Nr 162. Stadsrevisionens berättelse för 1948.

Med skrivelse den 11 juni 1949 har magistraten till stadsfullmäktige överlämnat revisionsberättelsen för år 1948 för infordrande av förklaringar och därefter besluts fattande.

Revisionsberättelsen är av följande lydelse:

Undertecknade, som i enlighet med gällande reglemente för Västerås stadsrevision utsetts att granska stadens räkenskaper och förvaltning för år 1948, få härmed vördsamt avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Till stadsrevisionen har med magistratens skrivelse av den 23 april 1949 överlämnats redogörelse för Västerås stads räkenskaper för år 1948. Dessutom har stadsrevisionen haft tillgängliga de särskilda styrelsernas och nämndernas protokoll och till stadsfullmäktige ställda berättelser.

Med ledning av dessa handlingar och av stadsfullmäktiges protokoll har det till granskning anmälda eller eljest tillgängliga räkenskapsmaterialet genomgåtts; och har stadsrevisionen därvid i enlighet med bemyndigande i reglementets § 3 anlitat biträde av auktoriserade revisorn Kurt Lundgren, vilken tillika tjänstgjort såsom stadsrevisionens sekreterare.

Räkenskaperna ha under det löpande året siffergranskats av Kurt Lundgrens Revisionsbyrå. Stadsrevisionen har tagit del av granskningens resultat.

Kassa- och banktillgodohavanden ha vid upprepade tillfällen inventerats.

Stadens innehav av obligationer, aktier, reverser och andra värdehandlingar ha i samband med bokslutsgranskningen genomgåtts.

Stadens försäkringshandlingar ha särskilt granskats.

Drätselkammarens redogörelse för stadens ekonomiska ställning per 31/12 1948 vitsordas såsom överensstämmande med räkenskaperna.

Stadsrevisionen har bland annat ägnat särskilt intresse åt parkförvaltningens kostnader och funnit desamma högst avsevärt stegrade de sista åren, vilket torde framgå av följande sammanställning för perioden 1942—1948.

År	Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Summa bokförd årskostnad	Överskott i förhåll. till budget	Underskott
1942	116.652	2.000	118.652	7.274	
1943	124.167	7.385	131.552	3.161	
1944	169.113	60.432	229.545		35.144
1945	262.084	65.318	327.402		26.889
1946	331.595	63.407	395.002		68.809
1947	313.241	109.011	422.252		21.855
1948	415.921	38.957	454.878		41.940
1949 ..... enl. budget.	455.103	25.775	480.878		

Förestående översikt ger vid handen, att driftutgifterna under de sista sex åren ha stigit mer än 300 %. Trots att de beviljade anslagen varit avsevärt högre än tidigare, har parkstyrelsen åren 1944—1948 överskridit sin budget med tillsammans nära 200.000 kr. För år 1948 utvisas ett underskott med 41.940 kr. och ändock har parkstyrelsen såsom tillgång i sitt bokslut upptagit förrådsartiklar med 36.131 kr., vilket tidigare ej varit fallet. De upprepade anslagsöverskridandena finner stadsrevisionen anmärkningsvärt, eftersom parkförvaltningens verksamhet torde vara av sådan art, att alternativa billigare lösningar för arbetenas utförande kunnat ifrågakomma. Av parkstyrelsens protokoll framgår ej, att några sådana åtgärder vidtagits i kostnadsbesparande syfte. Vidare bör påpekas att dispositionen av parkstyrelsens inventarieanslag, 21.750 kr., enligt budgetmotiveringen för år 1948 skulle göras beroende av drätselkammarens prövning och tillstånd i varje särskilt fall. Av protokollen att döma har emellertid varken drätselkammaren eller parkstyrelsen handlagt några dylika in-

köpsärenden, men det oaktat redovisas i bokslutet inventarieanskaffningar under året med 21.212 kr.

I samband med årets revision ha Västerås stads kostnader för Stadshotellet närmare granskats. För perioden 1942—1948 utgör enligt bokföringen den sammanlagda förlusten över 500.000 kr., motsvarande en genomsnittlig årskostnad av cirka 75.000 kr. Från den 1 oktober 1948 har drätselkammaren med Sarabolaget ingått ett nytt hyresavtal, omfattande i huvudsak Stadshotellets hotellavdelning, 1:sta klass restaurant med tillhörande veranda samt serveringspaviljongen i Stadsparken. I förhållande till tidigare gällande hyresavtal med Sarabolaget innebär den nya överenskommelsen en väsentlig hyresnedsättning. Den stipulerade årshyran, 40.000 kr., betyder praktiskt taget, att hyresgästen gratis får disponera de nämnda lokalerna, eftersom det nu åligger staden att bl. a. helt bekosta såväl lokaluppvärmning som uppvärmning av varmvatten. Stadsrevisionen är av den uppfattningen, att ett avtal av denna karaktär bort underställas stadsfullmäktige för godkännande.

"Förslagsanslag högst" (Fa h) ha i ett tjugotal fall påförts kostnader utöver av stadsfullmäktige anslagna medel, trots att dylika anslag ej få överskridas. Sålunda redovisas på anslaget för "kulturutbyte med övriga nordiska länder att disponeras av drätselkammaren" utgifter med 13.107 kr., ehuru anslaget (Fa h) endast uppgår till 5.000 kr. Ändock äro ej samtliga rese- och representationskostnader, som haft direkt samband med umgänget mellan de nordiska länderna, bokförda på ifrågavarande anslag, utan utgifter på tillsammans cirka 7.000 kr. ha påförts andra konton. Utöver nu nämnda summor har dessutom idrottsstyrelsen disponerat ett anslag (Fa h) med 3.000 kr. för bidrag till idrottsresor till utlandet, på vilket anslag emellertid kostnader redovisats med 5.762 kr. Då stadens utgifter för nu sagda ändamål så avsevärt överstigit de anslagna medlen härför, borde enligt stadsrevisionens mening hemställan ha gjorts till stadsfullmäktige om tilläggsanslag.

Till sist vill stadsrevisionen framhålla vikten av att varje stadens styrelse eller nämnd årligen inventerar och upprättar en förteckning över sin lösegendom. Vid årets revision ha dylika vederbörligen underskrivna inventarieförteckningar per 31/12 1948 icke funnits tillgängliga för bl. a. hamnarna, parkförvaltningen, köttbesiktningsbyrån, folkskolorna, kommunala flickskolan, idrottsplatserna och ålderdomshemmet.

För övrigt har revisionen icke givit anledning till sådana anmärkningar, att de ansetts böra intagas i denna berättelse. Stadsrevisionen har emellertid funnit det påkallat att i en särskild promemoria till drätselkammaren intaga en del erinringar och påpekanden över i huvudsak följande frågor:

Förvaringen av stadens värdehandlingar.

Brister i nuvarande fastighetsredovisning.

Principerna för inventering och prissättning av lager och förråd.

Ärenden som bort hänskjutas till löne- och avtalsnämnden.

Större representationer utan drätselkammarebeslut.

Stadsrevisionen tillstyrker hos stadsfullmäktige, att ansvarsfrihet beviljas drätselkammaren och stadens övriga förvaltningar för år 1948.

Vid granskningen av de särskilda styrelsernas och nämndernas förvaltning ha icke de stadsrevisorer deltagit, som innehaft ledamotskap i resp. styrelser och nämnder.

Västerås den 9 juni 1949.

Karl Engdahl. Martin Holmberg. Gösta Holmén. Gust. Lindén.

Ernst Johansson. Rudmar Thunell. Axel Hellman.

Sedan *drätselkammaren* anmodats att yttra sig över berättelsen har kammaren i ett den 11 augusti 1949 dagtecknat utlåtande anfört följande:

Liksom tidigare ha de anmärkningar, som revisorerna vid detaljgranskningen funnit sig böra göra, icke intagits i revisionsberättelsen utan i en särskild promemoria, över vilken drätselkammaren direkt till revisorerna avgiver ett mera detaljerat yttrande.

I fråga om de anmärkningar, som framställts i själva revisionsberättelsen, har drätselkammaren infordrat yttrande från de förvaltningar, som närmast därav beröras.

I anledning av vad revisorerna anfört angående parkstyrelsens förvaltning vitsordas riktigheten av revisionens sifferuppställning beträffande bokförda årskostnader samt utfallet i förhållande till budgeten under åren 1942—1949. Att parkförvaltningens utgifter under de senare åren ökat i så stor omfattning, sammanhänger med dels de organisatoriska förändringar, som på senare åren genomförts, dels de betydande löneökningarna och materialfördyringen vid parkförvaltningen, dels ock ej minst på stadens kraftiga expansion och den därav föranledda tillkomsten av allt flera byggnadsområden, vilka medfört krav å ytterligare parkområden. Drätselkammaren har vid budgetbehandlingarna i ej oväsentlig omfattning företagit reduceringar av de anslag, vilka parkstyrelsen begärt, och kammaren kommer även i fortsättningen att överväga sådana förenklingar i parkanläggningarnas utförande och underhåll, som äro förenliga med rimliga estetiska krav. Kammaren vill emellertid ej underlåta att framhålla de svårigheter, som äro förknippade härmed, i betraktande av det förhållandet, att en avsevärd del av kostnaderna för parkväsendet hänför sig till arbetslöner och att kraftigare beskärningar av anslagen även framtvinga reduceringar av den fasta arbetsstyrkan.

De påtalade anslagsöverskridandena bero enligt vad parkstyrelsen uppgivit till stor del å löneförhöjningar på grund av kollektivavtalsförhandlingar, vilka skett å sådana tidpunkter att lönekostnaderna icke vid staternas uppgörande kunnat med säkerhet bedömas. Kammaren har för avsikt att hålla sin uppmärksamhet riktad å anslagsförbrukningen och i görligaste mån övervaka denna.

Det vid beredningen av 1948 års stat gjorda förbehållet ifråga om dispositionen av parkstyrelsens inventarieanslag har av parkstyrelsen beklagligtvis förbisetts, ehuru drätselkontoret fäst vederbörandes uppmärksamhet å förbehållet.

Stadsrevisorerna ha vidare anmärkt på att hyresavtalet med Sarabolaget icke underställts stadsfullmäktige för godkännande. Kammaren vill i anledning härav framhålla, att slutandet av hyresavtal ingår såsom ett led i den fastighetsförvaltning, som jämlikt lag och drätselkammarens reglemente åligger drätselkammaren att utöva. Kammaren kan därför icke finna, att kammaren genom det påtalade förfaringssättet överskridit sin befogenhet, helst som den ombyggnad, vilken varit en förutsättning för förnyandet av avtalet med Sara, beslutats av stadsfullmäktige.

Drätselkammaren vitsordar, att anslaget för kulturutbyte med övriga nordiska länder avsevärt måst överskridas beroende på att utbytet under den första tiden kommit att få en större omfattning än vad man från början haft anledning att räkna med. Under löpande budgetår har kammaren emellertid sökt göra en närmare beräkning av anslagsbehovet intill årets slut och av stadsfullmäktige utverkat erforderligt tilläggsanslag.

Beträffande anmärkningarna ifråga om vissa förvaltningars inventarieförteckningar vill kammaren meddela, att samtliga förvaltningar genom drätselkontoret skriftligen anmodats att senast den 1 mars detta år hava inventarieförteckningar tillgängliga.

Nr 163. Stadshus i Västerås. (Konf. Stfm handl. nr 68 ser. A år 1946 och nr 19 ser. B år 1949).

Vid sammanträde den 31 maj 1946 ha stadsfullmäktige i princip uttalat sig för uppförandet av en central förvaltningsbyggnad inom kvarteret Nestor samt uppdragit åt den för ärendets utredning tillsatta kommittén att forsätta utredningsarbetet och snarast möjligt till stadsfullmäktige inkomma med förslag till förvaltningsbyggnad på nämnda område. (Konf. Stfm. handl. nr 68 ser. A år 1946).

Kommittén har i skrivelse den 17 juni 1949 hemställt att stadsfullmäktige ville besluta

att i princip godkänna föreliggande förslag till stadshus för Västerås,
att uppdraga åt kommittén att gå i författning om utarbetande av fullständiga ritningar till första etappen och efter vederbörligt byggnadslov i egenskap av byggnadskommitté föranstalta om denna byggnads utförande i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar,
att för byggnadens uppförande anvisa ett anslag av 900.000 kronor samt
att för det fortsatta utredningsarbetets bedrivande ställa till kommitténs förfogande ett anslag av 100.000 kronor.

Kommitténs skrivelse jämte därvid fogat förslag återfinnes i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 19 för innevarande år.

Sedan förslaget remitterats till *drätselkammaren* för yttrande, har kammaren i skrivelse den 11 augusti 1949 anfört följande:

Innebörden av kommitténs förslag har av förslagets författare, arkitekten Sven Ahlbom, vid särskilt sammanträde demonstrerats för stadsfullmäktige, varför kammaren icke anser sig ha anledning att här närmare ingå på detsamma. Kammaren hänvisar därför endast till den lämnade redogörelsen vid nämnda sammanträde samt den beskrivning, som finnes fogad till kommitténs betänkande.

Kammaren anser sig kunna till alla delar vitsorda vad kommittén anför angående stadens behov av förvaltningslokaler och de bristfälligheter, som vidlåda de nuvarande lokalerna. Kammaren har vid sin granskning av föreliggande förslag icke funnit någon anledning till erinran mot detsamma. Förslaget utgör, såvitt kammaren kunnat finna, en tillfredsställande lösning av stadshusfrågan. Såsom kommitterade framhållit utgör förslaget ett principförslag, varför under det fortsatta utredningsarbetets gång ändringar i olika detaljer äro tänkbara.

Av kostnaderna för utbyggande av första etappen, varför anslag nu begäres, bör ett belopp av 100.000 kronor, motsvarande utgifterna för det fortsatta utredningsarbetets bedrivande, täckas av uttaxerade medel i 1950 års stat, samt återstående 900.000 kronor, motsvarande de egentliga byggnadskostnaderna, täckas med ett be-

lopp av 400.000 kronor av fonden för kommunala byggnader och med ett belopp av 500.000 kronor av ett 25-årigt amorteringslån.

Med åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla kommitténs förslag i ärendet,

att anslaget å 100.000 kronor för det fortsatta utredningsarbetets bedrivande skall täckas av uttaxerade medel i 1950 års stat,

att anslaget å 900.000 kronor för uppförande av första byggnadsetappen skall täckas med ett belopp av 400.000 kronor av fonden för kommunala byggnader samt med återstående belopp av lånemedel på 25 års tid samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av ett 25-årigt amorteringslån å 500.000 kronor ävensom vidtaga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 164. Fråga om förvärv av Aggarön.

Drätselkammaren har i skrivelse den 11 augusti 1949 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktige förslag om att med nedan angivna förbehåll inköpa Aggarö med tillhörande öar i Kärrbo socken och i anslutning härtill anföra följande.

Västerås stad har redan tidigare förvärvat en del öar i Mälaren i avsikt att förbehålla dem stadens befolkning som fritidsreservat. Sålunda äger staden sedan gammalt Hästholmarna, Amundsgrund och Kattskär samt har på senare år förvärvat Norra Björnön. Den hastigt växande befolkningen inom staden har dock medfört att vid vissa tillfällen nuvarande resurser förefalla otillräckliga. Med hänsyn härtill och med tanke på framtida behov har drätselkammaren haft sin uppmärksamhet inriktad på att vid tillfälle söka utvidga beståndet av fritidsområden. Mälarens stränder väster och öster om Västerås äro redan till större delen ockuperade för andra ändamål varför den enda återstående möjligheten är att förvärva ytterligare någon ö i Mälaren. Ett tillfälle härtill har nu yppat sig genom att ägaren av Aggarö, direktören Henry Koux, meddelat att han vore villig att under vissa förutsättningar försälja Aggarö till Västerås stad.

Aggarö egendom består av fastigheterna ett mantal Aggarö 1[1] och 1/32 mantal Långholmen 1[1] i Kärrbo socken. Till Aggarö höra Lilla Aggarö, Bjuggholmen och Rörgrund samt flera mindre öar och holmar i Mälaren runt Aggarön. Arealen utgör 244,5 har, därav åker c:a 41 har. Taxeringsvärdet på egendomen utgör 135.800 kronor. På Aggarö finnas uppförda en manbyggnad av timmer innehållande 2 hallar och 2 kök samt ett tiotal rum, en gästflygel innehållande 8 rum. Såväl manbyggnaden som gästflygeln äro vinterbonade och tämligen nyreparerade och i gott skick. Dessutom finnas på ön 2 nyreparerade bostadshus, samt dessutom 5 andra bostadshus, några i dåligt skick andra tämligen bra. För jordbrukets behov finnas tillräck-

liga ekonomibyggnader i gott skick. På Långholmen finnes ett bostadshus. Aggarön är elektrifierad och har telefonförbindelse. I närheten av manbyggnaden ligger en stor trädgård med åtskilliga fruktträd och bärbuskar. Jordbruks- och trädgårdsarealen är täckdikad enligt plan. För jordbrukets och fiskets bedrivande finnas tillräckliga och i gott stånd varande inventarier, vilka avses ingå i köpet.

För att bilda sig en uppfattning om lönsamheten av jordbruksdriften på Aggarön har drätselkammaren anmodat jordbruksförvaltaren att efter besök på ön inkomma med en beräkning av utgifter och inkomster. Denna beräkning bifogas denna skrivelse.

Av jordbruksförvaltarens utredning framgår, att de beräknade driftutgifterna överskrida de beräknade driftinkomsterna med cirka 7.000 kronor. Därvid är dock att märka, att någon hyra icke beräknats för manbyggnaden med flygel. Huru dessa byggnader skola användas har drätselkammaren ännu icke övervägt men det är ingen tvekan om att byggnaderna med hänsyn till det goda skick, i vilket de befinna sig, kunna komma till användning på ett eller annat sätt.

I detta sammanhang må även diskuteras frågan om hur jordbruket på ön bör drivas, antingen i stadens egen regi eller utarrenderas. En utarrendering av jordbruket med nödiga byggnader skulle enligt verkställd beräkning inbringa cirka 1.500 kronor, vartill kommer arrende för fiske, beräknat till 1.500 kronor. Med hänsyn till att staden som jordägare får vidkännas skatter och vissa andra utgifter skulle denna form ekonomiskt möjligen gå ihop, bortsett från ränta på köpeskillingen. Emellertid måste det komma att medföra slitningar i olika avseenden om staden samtidigt som jordbruket utarrenderas kommer att tillåta allmänheten att vistas på ön. Under sådana förhållanden synes det drätselkammaren bäst att staden genom sin lantbruksförvaltning tills vidare får driva jordbruket på ön, varvid man får anse att den ekonomiska uppoffring som härigenom göres delvis uppväges genom att man undviker en eljest nödvändig friktion mellan en arrendator och allmänheten.

Om man sålunda vid en jordbruksdrift i stadens egen regi får räkna med en årlig förlust av cirka 7.000 kronor kommer därtill förräntningen på köpeskillingen, som efter en räntefot av 3,25 procent årligen uppgår till cirka 12.000 kronor. Stadens totala förlust på att nu förvärva och för allmänheten göra Aggarön tillgänglig skulle sålunda kunna beräknas årligen uppgå till cirka 20.000 kronor. Som jämförelse kan nämnas, att stadens nettokostnad för Björnön i innevarande års stat är beräknad till cirka 40.000 kronor, varvid dock den interna räntan på värdet utgår efter 4 procent. Vid denna jämförelse måste dock uppmärksammas, att på Björnön redan vidtagits en del anordningar för bad och camping, som fordra årligt underhåll och fortlöpande förnyelse, vilket givetvis ökar kostnaderna. En liknande ökning av utgifterna kommer att ske även beträffande Aggarön, om och när särskilda anordningar för allmänhetens trevnad där komma att företagas. Å andra sidan torde det icke vara omöjligt att, om staden så vill, få ut bättre inkomster genom upplåtelse i begränsad omfattning av tomter för semesterhem och sommarstugor.

Då det gäller att taga ställning till frågan om att inköpa Aggarön kan man icke förbigå kommunikationerna till ön. Sjöledes är det cirka 1½ mil till ön. Stadens nuvarande färjor kunna icke räknas upprätthålla sjöförbindelsen, utan skall en ordnad trafik sjöledes komma till stånd får man räkna med inköp av ytterligare en båt, något som måhända även utan ett inköp av Aggarön i framtiden kan bliva nödvändigt med hänsyn till den ökade frekvensen på övriga öar. Det är även möjligt att en viss subvention av biljettkostnaderna måste ske för att avgiften för färd till och från Aggarön skall bliva överkomlig. Landvägen är avståndet till Vretbo udde, den när-

maste platsen på fastlandet, cirka 2 mil. Bussförbindelse finnes för närvarande fram till Harkie. Därifrån går en för 5—6 jordägare privat väg om cirka 600 meter fram till Vretbo. Denna enskilda väg har underhållits av jordägarna, däribland ägaren till Aggarö. Enligt uppgift har Aggarö gård rätt till utfart på denna väg. Om i en framtid bussförbindelse skall ordnas ända fram till Vretbo får man sålunda räkna med att staden får påtaga sig kostnaden för vägens breddning och iståndsättning på sista sträckan.

Drätselkammaren har ovan sökt lämna en så klar bild som möjligt av den ifrågasatta affären. Det framgår därvid, att ett förvärv av Aggarön betraktat som affär icke är försvarbart. Detta har redan från början stått klart för kammaren. Vad som emellertid gör att drätselkammaren det oaktat är beredd att tillstyrka ett inköp, är den redan förut tillkännagivna önskan att utvidga stadens fritidsområden på lång sikt. Ser man förvärvet ur denna synpunkt måste det anses försvarbart, särskilt som i framtiden icke alltför många tillfällen torde komma att bjudas att med staden införliva för fritidsverksamhet lämpliga områden.

Kammaren får emellertid i detta sammanhang fästa stadsfullmäktiges uppmärksamhet på att frågan om äganderätten till Aggarön och Långholmen är omtvistad. Egendomen är sedan några år tillbaka lagfaren för direktören Henry Koux, som härleder sitt fång från den nuvarande innehavaren av Geddeholms fideikommiss. En släkting till den sistnämnde har skriftligen meddelat, att han ämnar instämma Koux till domstol med yrkande om klander av dennes åtkomst till fastigheten och undanröjande av lagfarten. För den händelse staden förvärvar fastigheten har samme person för avsikt att väcka dylik talan mot staden. Såsom grund för klandertalan uppgives, att nuvarande innehavaren av Geddeholms fideikommiss, från vilken Koux som nämnts härleder sin rätt till ifrågavarande egendom, skulle ha åsidosatt vissa bestämmelser i ett den 6 maj 1746 av greve Carl Cronstedt och hans maka Elisabet Cronstedt upprättat testamente. Nämnda bestämmelse skulle bl. a. avse skyldighet för den äldste manlige bröstarvingen i varje generation att efter närmare angivna grunder kontant utlösa sina medarvingar ur den fasta egendomen, bl.a. Aggarö. Kammaren har icke funnit möjligt att i nuvarande läge bilda sig någon uppfattning om rättmätigheten av de framställda anspråken. För att under alla förhållanden gardera staden mot ekonomisk förlust och för att undvika att staden indrages i en klandertvist föreslår kammaren, att stadsfullmäktige nu endast i princip förklarar sig beredda att till förut omförmält pris förvärva egendomen, om och när frågan om äganderätten blivit genom lagakraftvunnen dom eller bindande förlikning avgjord. Köpeavtal med Koux får sålunda upprättas först om och när nämnda villkor blivit uppfyllt. Då Koux emellertid hemställt om besked huruvida staden över huvudtaget är intresserad av förvärvet, har kammaren redan nu velat föra fram ärendet till stadsfullmäktige.

Därest förvärv kommer till stånd, bör köpeskillingen täckas genom upptagande av ett femårigt lån inom ramen för stadens underställningsfria lånerätt.

På grund av vad ovan anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att förklara staden beredd att till ett pris av 375.000 kronor och på sedvanliga villkor i övrigt förvärva fastigheterna Aggarö 1^1 och Långholmen 1^1 med tillhörande öar i Kärrbo socken under förbehåll att den nuvarande innehavarens äganderätt till

fastigheten fastställes genom lagakraftägande dom eller bindande förlikning och att köpeavtal rörande fastigheten slutes först om och när detta villkor blivit uppfyllt,

att under förutsättning att förvärvet sålunda kommer till stånd för bestridande av köpeskillingen anvisa anslag med förutnämnda belopp att täckas genom upptagande av ett 5-årigt amorteringslån inom ramen för stadens underställningsfria lånerätt samt

att uppdraga åt drätselkammaren att vidtaga alla för detta besluts verkställande erforderliga åtgärder.

Nr 165. Anslag till Västeråskretsen av Unga Örnar för inredning av hobbylokaler.

Västeråskretsen av Unga Örnar har i skrivelse den 13 juni 1949 till barnavårdsnämnden anfört följande:

Västerås Unga Örnar, som omfattar åtta avdelningar i olika stadsdelar med tillsammans omkring 700 medlemmar, bedriver sedan något år tillbaka verksamhet inom den nyare delen av Hagaområdet och sedan några månader även på Malmaberg. Den förstnämnda avdelningen har ungefär 100 medlemmar i åldern 7—15 år, medan den sistnämnda omfattar cirka 50 barn i åldern 7—11 år. Verksamhet för äldre åldersgrupper skall upptagas även här, så snart möjlighet ges. Vid ett sammanträde för några månader sedan med föräldrar till våra medlemmar i Hagaavdelningen uttalade dessa önskemålet, att vi skulle utvidga vårt arbete i denna stadsdel genom att utnyttja en del oanvända hobbylokaler för verksamhet av praktiskt betonad art, vilken även skulle stå öppen för sådana barn, som ej tillhör eller önskade tillhöra Unga Örnar. Det framhölls vid detta sammanträde, att de svårigheter föräldrar och myndigheter haft med barnen i området säkerligen till stor del måste tillskrivas bristen på lämpliga fritidssysselsättningar och avsaknaden av någonstans att ta vägen på fritiden.

Med anledning av detta gjorde vi omedelbart en framställning till styrelsen för stiftelsen Solgårdar med begäran om att få disponera två hobbylokaler i stiftelsens fastigheter vid Metallgatan och en hobbylokal i stiftelsens fastighet vid Åkarhagsgatan utan kostnad samt anhöll samtidigt om ett bidrag för lokalernas inredning. Styrelsen har senare meddelat, att den inte har något emot, att vi utnyttjar lokalerna, medan den däremot inte har några medel disponibla att anvisa för inredningen. I denna situation ser vi oss ingen annan möjlighet än att vända oss till de kommunala myndigheterna, för den händelse saken skall kunna realiseras. Undertecknad har vid ungdomsvårdsstyrelsens sammanträde den 30 maj fört frågan på tal, men styrelsen ansåg, att då det här företrädesvis rör sig om barn i åldern under 15 år, frågan lämpligen borde upptagas av barnavårdsnämnden. Ungdomsvårdsstyrelsen beslöt emellertid uttala sitt stora intresse för saken och sitt livliga tillstyrkande, för den händelse barnavårdsnämnden anser sig kunna hos de beslutande myndigheterna hemställa om ett bidrag till inredning av lokalerna i fråga.

För att bilda oss en uppfattning om vad inredningen kan komma att kosta, har vi infordrat en offert på lämplig utrustning, vilken för varje lokal skulle te sig som följer:

20 st. stapelbara stolar ..... 290 kr.
3 st. arbetsbord 80×200 cm 234 kr.
1 st. bordtennisbord ..... 135 kr.
1 st. hyvelbänk ..... 72 kr.

Detta gör tillsammans för tre lokaler 2.193 kr., vartill kommer kostnader för viss verktygsutrustning m. m. samt eventuellt även för något skåp till varje lokal, varför de sammanlagda kostnaderna skulle sluta på 2.500 à 3.000 kr. Man kan givetvis tänka sig att pruta något på inredningsstandarden, liksom man också eventuellt kan nöja sig med att endast möblera två av lokalerna som hobbylokaler, medan man för den tredje kan tänka sig inredning som en mindre möteslokal eller låta den stå som ett utrymme i reserv.

Så snart vi fått klart för oss, huruvida vi kan få lokalerna inredda, har vi tänkt inbjuda föräldrarna i området till ett möte för att med dem diskutera utformningen av verksamheten och vi räknar därvid med att bland dem kunna finna en del intresserade krafter, som är villiga att i samråd med oss omhänderha verksamheten. Vi har för övrigt redan ett par av våra ledare, som uttalat sitt intresse för att delta i detta arbete. Vi hoppas sålunda kunna lösa ledarfrågan på frivillighetens grund, vilket vi anser vara en fördel framför att anlita avlönade krafter, som inte har samma personliga intresse av att lyckas med sin uppgift. Vad driftskostnaderna i övrigt beträffar beror de ju helt på huruvida man skall tillhandahålla materialet till den praktiska verksamhet, som eventuellt kan komma i gång, helt gratis. I våra arbetsgrupper lämnar vi vanligen medlemmarna materialet gratis, men då det här i viss utsträckning kommer att röra sig om barn, som ej erlägger någon medlemsavgift till vår organisation, kan vi knappast ta på oss denna kostnad. Vidare måste man räkna med något belopp för städning och eventuellt även för lyse i lokalerna.

Under hänvisning till ovanstående får vi hemställa, att barnavårdsnämnden, om den anser detta möjligt, hos stadsfullmäktige begär medel att ställas till vårt förfogande för inredning av ifrågavarande hobbylokaler samt för driften av verksamheten i desamma.

Drätselkammaren har med överlämnande av ovannämnda skrivelse i ett den 11 augusti 1949 dagtecknat utlåtande anfört följande:

Barnavårdsnämnden, som handlagt framställningen vid sammanträde den 13 juni 1949, har med uttalande av sitt principiella bifall till framställningen överlämnat ärendet till ungdomsvårdsstyrelsen, under vars prövning nämnden funne ärendet rätteligen höra.

Ungdomsvårdsstyrelsen har därefter den 20 juli 1949 beslutat hemställa hos drätselkammaren, att kammaren utverkade ett anslag å 2.000 kronor för anskaffning av inredning till nämnda lokaler och upplåta den anskaffade inredningen åt Västerås-kretsen av Unga Örnar för angivet ändamål.

Drätselkammaren anser för sin del, att den planerade verksamheten har en mission att fylla och finner i anledning härav skäligt, att staden på något sätt lämnar sitt stöd. Detta bör lämpligen ske i den form, som ungdomsvårdsstyrelsen föreslagit eller så, att inventarier för ett belopp av 2.000 kronor av staden inköpas och utan ersättning upplåtes till organisationen. Kammaren förutsätter dock härvid, att verksamheten såsom i framställningen angives skall stå öppen även för sådana barn som

icke tillhöra eller önska ansluta sig till organisationen. De inköpta inventarierna skola förbli stadens egendom.

Kammaren anser emellertid icke anledning föreligga för staden att ställa medel till förfogande för driften av verksamheten i hobbylokalerna.

Under åberopande av vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att under ovan angivna villkor anvisa ett anslag å 2.000 kronor för anskaffande av inredning till ifrågavarande hobbylokaler samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 166. Ändrad mandattid för nämndemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 10 augusti 1949 anfört följande:

Den 25 september 1947 utsågo stadsfullmäktige i enlighet med gällande lag nämndemän för tjänstgöring vid rådhusrätten. Mandattiden för de sålunda valda nämndemännen utgår den 1 januari 1954. Bland de valda befunno sig folkskolläraren John Jacobsson och fotografen David Eriksson. Sedan herrar Jacobsson och Eriksson avsagt sig uppdragen, ha stadsfullmäktige dels den 30 september 1948 till efterträdare efter herr Jacobsson utsett filaren Wiktor Persson, dels ock den 24 februari 1949 till efterträdare efter herr Eriksson utsett ombudsmannen Arthur Lingnäs. Enligt lagens bestämmelser skola nämndemän väljas för en tid av sex år. Avgår en nämndeman före sexårsperiodens utgång, skall icke så som eljest vid kommunala val pläga ske, fyllnadsval förrättas för återstående del av mandatperioden utan efterträdare utses för en tid av sex år. Genom ett förbiseende ha emellertid herrar Persson och Lingnäs utsetts endast för tiden intill 1953 års utgång. Rätteligen borde mandattiden, sex år, ha börjat löpa från dagen för respektive val. Beredningsutskottet får därför föreslå, att saken rättas till så att herrar Persson och Lingnäs förklaras valda för en tid av sex år räknat från dagen för deras val till nämndemän.

Beredningsutskottet får i anledning av vad ovan anförts föreslå stadsfullmäktige besluta

att nämndemännen Wiktor Persson och Arthur Lingnäs skola anses valda för en tid av sex år räknat från resp. dagar, då de av stadsfullmäktige utsetts till uppdragen.

Nr 167. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 10 augusti 1949 följande:

Ingenjören Torgny Rosvall, vilken för tiden intill 1950 års utgång valts till supp-

leant i brandstyrelsen, har på grund av avflyttning från staden avsagt sig ifrågavarande uppdrag.

Beredningsutskottet föreslår i anledning härav stadsfullmäktige besluta

att med godkännande av avsägelsen till suppleant i brandstyrelsen för tiden intill 1950 års utgång i herr Rosvalls ställe utse ingenjören Börje Lundh, Knutsgatan 15, här i staden.

VÄSTERÅS 1949
VESTMANLANDS LÄNS TIDNINGS AB TRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 29 september 1949 Ser. A nr 8

Nr 168. Inrättande av befattning såsom socialvårdssekreterare.

Socialvårdsdelegationen har i skrivelse den 6 juli 1949 anfört följande:

Vid sammanträde den 25 november 1948 beslöto stadsfullmäktige på förslag av fattigvårdsstyrelsen, barnavårdsnämnden och nykterhetnämnden att antaga reglemente för socialvårdsdelegationen i Västerås, innebärande en centralisering av socialvården och inrättandet av en socialvårdsbyrå. Samtidigt därmed beslöts inrättandet av en extra befattning såsom socialvårdssekreterare med lön enligt löneklass 23.

I samband med upprättandet av förslag till utgifts- och inkomststat för socialvårdsbyrån för år 1950 har socialvårdsdelegationen till särskild behandling upptagit frågan om socialvårdssekreterarebefattningens placering på ordinarie stat. Delegationen har därvid funnit att befattningen är och i fortsättningen kommer att vara oundgängligen nödvändig för upprätthållandet av den beslutade organisationen av socialvården här i staden, varför ytterligare tidsutdräkt med befattningens besättande med ordinarie innehavare icke kan anses erforderlig.

Vad beträffar frågan om socialvårdssekreterarebefattningens placering i lönehänseende har delegationen med hänsyn till de med befattningen förenade arbetsuppgifterna och det förhållandet, att sekreteraren skall vara socialvårdschefens närmaste man och ställföreträdare under semestrar och dylikt, funnit en inplacering i lönegrad 24 fullt motiverad. Då befattningen på extra stat placerats i löneklass 23, har delegationen funnit ytterligare stöd för sin uppfattning att en placering i lönegrad 24 är riktig, då den genomgående principen hittills varit den, att en befattning på extra stat placerats en grad lägre än motsvarande befattning på ordinarie stat.

Socialvårdsdelegationen hemställer sålunda att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som socialvårdssekreterare vid socialvårdsbyrån inrättas å ordinarie stat från den 1 januari 1950 med placering i lönegrad 24 samt

att socialvårdsdelegationen erhåller tillstånd att med ordinarie innehavare besätta nämnda befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 23 augusti 1949 tillstyrkt fullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1950 inrätta en ordinarie tjänst såsom socialvårdssekreterare i lönegrad 24 samt

att bemyndiga socialvårdsdelegationen att tillsätta tjänsten med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i häröver den 1 september 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Inrättande av en befattning såsom socialvårdssekreterare har indirekt förutsatts i den omorganisation av socialvården, vilken skett genom stadsfullmäktiges beslut den

25 november 1948 om inrättande av en socialvårdsbyrå. Att befattningen till en början inrättades såsom extra berodde på att man ville vinna närmare erfarenhet om de särskilda arbetsuppgifter, som lämpligen borde ingå i tjänsten. Sedan dylik erfarenhet angående organisationens tillämpning numera vunnits och därvid befunnits, att stadigvarande behov av befattningen föreligger, finner kammaren ej anledning till erinran mot att tjänsten göres till ordinarie.

Begynnelse- och slutlönen i lönegrad 24 utgör inklusive rörligt tillägg vid nuvarande index respektive 10.548 och 12.516 kronor. Kammaren har icke något att erinra mot den sålunda föreslagna lönegradsplaceringen.

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att fr. o. m. den 1 januari 1950 inrätta en ordinarie tjänst såsom socialvårdssekreterare i lönegrad 24 samt

att bemyndiga socialvårdsdelegationen att tillsätta tjänsten med ordinarie innehavare i den ordning, varom stadgas i reglementet för socialvårdsdelegationen.

Nr 169. Inrättande av ny befattning såsom hemvårdarinna samt återbesättande av ledigbliven dylik befattning.

Hemhjälpsnämnden har i skrivelse den 17 juni 1949 anfört följande:

Hemhjälpsnämnden får härmed anhålla om tillstånd att *dels* återbesätta en ledigbliven hemvårdarinnebefattning och *dels* tillsätta en sedan den 1 januari 1949 vakant hemvårdarinnebefattning.

Den förstnämnda befattningen har uppkommit på grund av hemvårdarinnan Brita Weibels avgång ur tjänsten från och med den 15 instundande juli.

På grund av den ringa tillgången på vederbörligt utbildade hemvårdarinnor har det först nu yppats möjlighet att från den 1 oktober innevarande år tillsätta en i såväl 1948 som 1949 års stat upptagen hemvårdarinnebefattning. Vid hemvårdarinnornas överförande å ordinarie stat från och med den 1 januari detta år medtogs icke nu ifrågavarande vakanta befattning, då förfrågan på hemsysterskolorna givit vid handen, att Västerås med hänsyn till bristen på utbildad arbetskraft icke kunde påräkna någon ytterligare hemvårdarinna under 1949. Genom tillmötesgående från Uppsala Hemsysterskola har emellertid nu en nyutbildad hemvårdarinna förklarat sig villig att vid ovan angivna tidpunkt antaga befattningen ifråga.

Anslag för löne- och andra kostnader finnas upptagna i årets stat.

Hemhjälpsnämnden vill i detta sammanhang framhålla, att de föreslagna tjänsterna äro oundgängligen nödvändiga med hänsyn till det stora antal familjer här i staden som vid sjukdom och andra tillfällen äro i behov av och berättigade till den sociala hemhjälpen. Enligt Socialstyrelsens beräkningar borde antalet hemvårdarinnor här i staden utgöra 14 stycken, därvid räknats med en hemvårdarinna på varje fullt fyratusental innevånare. Antalet hemvårdarinnor här i staden skulle emellertid från den 1 oktober innevarande år endast utgöra 8 stycken, vilket antal nämnden anser vara tillräckligt tillsvidare, då tvenne deltidsanställda stå till förfogande vid eventuell toppbelastning.

På grund av vad sålunda anförts hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville medgiva nämnden

att dels återbesätta en ledigbliven ordinarie hemvårdarinnebefattning och dels med ordinarie innehavare tillsätta en vakant dylik tjänst.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 23 augusti 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Stadsfullmäktige beslöto den 26 augusti 1948 på framställning av hemhjälpsnämnden att från och med den 1 januari 1949 uppföra sju hemvårdarinnebefattningar å ordinarie stat med placering i lönegrad 6. Hemhjälpsnämndens nu föreliggande framställning innebär emellertid att från och med den 1 oktober 1949 åtta ordinarie hemvårdarinnebefattningar skulle finnas i staden. Ett tillmötesgående av framställningen kan blott ske på det sättet att stadsfullmäktige besluta inrätta ytterligare en ordinarie tjänst. Löne- och avtalsnämnden tillstyrker för sin del en dylik anordning.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 oktober 1949 inrätta ytterligare en ordinarie befattning såsom hemvårdarinna i lönegrad 6 samt

att bemyndiga hemhjälpsnämnden att med ordinarie innehavare besätta den ledigblivna befattningen och den nyinrättade befattningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 september 1949 anfört följande:

Ifråga om den befattning, som av löne- och avtalsnämnden föreslås nyinrättad å ordinarie stat, är att märka att i 1949 års stat upptagits anslag för avlönande av åtta hemvårdarinnor å extra stat. Sju av dessa befattningar gjordes till ordinarie på sätt framgår av löne- och avtalsnämndens skrivelse genom stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1948. Anledningen till att framställning icke tidigare gjorts angående ordinarie placering av den åttonde befattningen var den, att möjlighet till befattningens tillsättande då icke ansågs föreligga. Sistnämnda befattning upptogs emellertid i 1949 års lönestat under förbehåll av stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande å ordinarie stat. Sedan det nu visat sig att befattningen kan tillsättas, har hemhjälpsnämnden velat gå i författning om stadsfullmäktiges bemyndigande härtill. Såsom löne- och avtalsnämnden framhållit bör emellertid även formligt beslut om befattningens inrättande å ordinarie stat fattas.

Då stadigvarande behov av båda nu ifrågavarande befattningar föreligger, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 170. Inrättande av ordinarie befattning som skrivbiträde vid ålderdomshemmet.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 6 juli 1949 anfört följande:

Enär befattningen som skrivbiträde vid ålderdomshemmet, vilken under flera år funnits upptagen på extra stat, visat sig oundgängligen nödvändig, och då det är fat-

tigvårdsstyrelsens absoluta uppfattning att så kommer att vara förhållandet även framdeles, får fattigvårdsstyrelsen härmed hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som skrivbiträde vid ålderdomshemmet inrättas å ordinarie stat från den 1 januari 1950 med placering i lönegrad 6 samt

att fattigvårdsstyrelsen erhåller tillstånd att med ordinarie innehavare besätta nämnda befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 23 augusti 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 september 1949 med vitsordande av att stadigvarande behov av befattningen föreligger, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla fattigvårdsstyrelsens framställning.

Nr 171. Återbesättande av befattning som verkmästare vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 september 1949 anfört följande:

Verkmästaren vid byggnadskontoret Karl Norfjell har på grund av avflyttning från orten uppsagt sin anställning till upphörande den 1 november 1949, då befattningen sålunda bliver vakant.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 21 september 1949 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 172. Återbesättande av befattning som maskinist vid stadens färjor.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 september 1949 anfört följande:

Maskinisten vid stadens färjor Albin Johansson har uppsagt sin befattning till den 1 oktober 1949, då han tillträder befattning vid varmbadhuset. Förstnämnda befattning bliver härigenom vakant.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare tillsätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 21 september 1949 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 173. Pensionsunderstöd till en grovarbetare.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 24 maj 1949 anfört följande:

Grovarbetaren Oskar Gottfrid Andersson har hos styrelsen för tekniska verken ansökt om pension.

Enligt uppgift från drätselkontoret har Andersson, som är född den 21 september 1881, varit anställd i stadens tjänst från den 4 juli 1935 och slutat den 21 december 1948. Vid uppnådd pensionsålder hade Andersson en anställningstid av något över 11 år. Han har utfört sina åligganden plikttroget.

Enär Andersson icke är berättigad till pension, men är i behov av pensionsunderstöd, får styrelsen för tekniska verken hemställa att stadsfullmäktige måtte besluta bevilja Andersson dylikt understöd om 350 kronor per år räknat från den 1 januari 1949.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 23 augusti 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren har i ett den 1 september 1949 dagtecknat utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Nr 174. Yttrande över Polisföreningen Kamraternas besvär i anledning av länsstyrelsens fastställelse å övergångsbestämmelse till 1947 års löneplan. (Konf. Stfm handl. ser. A nr 213/1948).

Genom resolution den 11 augusti 1949 har länsstyrelsen i länet till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående de besvär, vilka av Polisföreningen Kamraterna anförts hos Konungen över länsstyrelsens beslut den 17 juni 1949 att fastställa av stadsfullmäktige den 27 november 1947 antagen övergångsbestämmelse till den nya löneplanen av innebörd att de nya lönerna i avbidan å tillkomsten av normalpensionsreglemente för städerna icke skulle bli pensionsgrundande utan att pensionerna tills vidare skulle beräknas å de löner, som gällde i den tidigare löneplanen.

Sedan ärendet remitterats till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för förberedande utlåtanden har *nämnden* i skrivelse den 23 augusti 1949 anfört följande:

Stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 om lönereglering för stadens ordi-

narie befattningshavare innehåller en övergångsbestämmelse, som stadgar, att i avbidan å tillkomsten av ett städernas normalpensionsreglemente de nya lönerna icke skulle bli pensionsgrundande utan att pensionerna tills vidare skulle beräknas å de löner som gällde i den tidigare löneplanen. Jämlikt polislagen har detta fullmäktiges beslut av löne- och avtalsnämnden underställts länsstyrelsen för prövning i den mån beslutet rör stadens polispersonal. Länsstyrelsen har den 17 juni 1949 i alla delar fastställt fullmäktiges beslut och därvid bl. a. uttalat följande:

"Vidkommande därefter de av stadsfullmäktige den 27 november 1947 i samband med löneplanen och tjänsteförteckningen antagna övergångsbestämmelserna, i vad därigenom bestämts att, i avbidan på införande av ett städernas normalpensionsreglemente och antagandet av ett därpå grundat pensionsreglemente för Västerås stads befattningshavare, pensionsunderlagen skola bibehållas vid då gällande belopp samt förty de nya lönerna icke skola bliva pensionsgrundande, så enär den pension, som på grund härav och med hänsyn jämväl tagen till den av stadsfullmäktige den 30 september 1948 gjorda utfästelsen blivit polispersonalen och dess pensionsberättigade efterlevande tillförsäkrad, icke kan anses uppenbarligen oskälig, finner länsstyrelsen, med stöd av ovan åberopade lagrum, lagligt fastställa nu ifrågavarande övergångsbestämmelser jämväl i denna del."

Över länsstyrelsens beslut har Polisföreningen Kamraterna i Västerås anfört besvär hos Kungl. Maj:t uti en den 6 augusti 1949 daterad skrivelse, vilken intagits i fullmäktiges handlingar jämte denna skrivelse. Besvärsskrivelsen har från inrikesdepartementet remitterats till länsstyrelsen för yttrande. Länsstyrelsen har i sin tur överlämnat skrivelsen till stadsfullmäktige för dess hörande.

Stadsfullmäktige avgåvo den 30 september 1948 yttrande till länsstyrelsen med anledning av att Polisföreningen Kamraterna i påminnelser till länsstyrelsen hemställt, att den ifrågavarande övergångsbestämmelsen icke skulle fastställas. Löne- och avtalsnämnden redogjorde i det sammanhanget utförligt för bakgrunden till övergångsbestämmelsen och för de skäl som talade för att densamma finge kvarstå. Nämnden får därför hänvisa till handlingarna i sistnämnda ärende (stf. handlingar 1948 ser. A nr 213) och får, då intet nytt inträffat som kan föranleda till annan behandling av nu förevarande ärende, föreslå, att stadsfullmäktige ville hos länsstyrelsen anmäla, att fullmäktige vidhåller sin tidigare deklarerade ståndpunkt i frågan. I detta sammanhang vill nämnden emellertid meddela stadsfullmäktige, att de centrala förhandlingarna mellan Svenska Stadsförbundets förhandlingsdelegation och de olika personalorganisationerna om ett normalpensionsreglemente synas kunna resultera i en lösning av pensionsfrågan inom en nära framtid. I dagarna har parterna beslutat fortsätta överläggningarna inför en opartisk ordförande.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att meddela länsstyrelsen, att fullmäktige ej funnit skäl frångå beslutet om den ifrågavarande övergångsbestämmelsen och att fullmäktige vidhåller de synpunkter på frågan som fullmäktige tidigare uttalat.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört hemställa, att de av Polisföreningen Kamraterna anförda besvären måtte ogillas.

Nr 175. Yttrande över f. kriminalkonstapeln Georg Söders och f. poliskonstapeln Enok Svalbergs besvär över länsstyrelsens beslut angående deras pensionering.

Genom tvenne den 3 augusti 1949 dagtecknade resolutioner har länsstyrelsen i Västmanlands län till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående de besvär, vilka av f. kriminalkonstapeln Georg Söder och f. poliskonstapeln Enok Svalberg anförts över länsstyrelsens resolutioner den 17 juni 1949 angående deras pensionering.

Sedan ärendet remitterats till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren för förberedande utlåtanden, har *nämnden* i skrivelse den 23 augusti 1949 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden tillerkände den 5 september 1947 kriminalkonstapeln Georg Söder och poliskonstapeln Enok Svalberg pension, för Söders del enligt 1946 års pensionsreglemente och för Svalbergs del enligt 1929 års pensionsreglemente. Både Söder och Svalberg lämnade anställningen hos staden efter det stadsfullmäktige den 27 november 1947 beslutat om löneregler för stadens ordinarie befattningshavare att gälla från och med den 1 oktober 1947. Enligt en till beslutet hörande övergångsbestämmelse skulle de nya lönerna tills vidare icke bli pensionsgrundande i avbidan å ett städernas normalpensionsreglemente. I full överensstämmelse härmed bygger beslutet om pension till Söder och Svalberg på de löner som utgingo före den 1 oktober 1947. Löne- och avtalsnämndens beslut överklagades hos länsstyrelsen av Söder och Svalberg. Genom resolutioner den 17 juni 1949 har länsstyrelsen, som samma dag fastställt stadsfullmäktiges ifrågavarande beslut med övergångsbestämmelsen för polispersonalens del, icke funnit sig ha något att yttra beträffande klagandenas yrkande att deras pensioner skulle beräknas å de nya lönerna.

Frågan om vilka löner som skola ligga till grund för pensionerna är helt beroende av huruvida stadsfullmäktiges övergångsbestämmelse blir vederbörligen fastställd. Såsom framgår av en samtidigt härmed från löne- och avtalsnämnden till stadsfullmäktige överlämnad skrivelse i ett annat ärende, har länsstyrelsens fastställelse å övergångsbestämmelsen överklagats hos Kungl. Maj:t av Polisföreningen Kamraterna i Västerås. Då utgången av detta besvärsmål blir avgörande för pensionsbeloppen för Söder och Svalberg, finner löne- och avtalsnämnden det tillräckligt, att stadsfullmäktige, som nu av länsstyrelsen anmodats inkomma med yttrande i ärendet, med hänvisning till det hos Kungl. Maj:t för slutligt avgörande liggande underställningsärendet förklara sig icke ha anledning avgiva särskilt yttrande beträffande pensionerna i dessa två särskilda fall.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att avgiva yttrande till länsstyrelsen enligt vad här ovan föreslås.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 september 1949 med instämmande i vad löne- och avtalsnämnden anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att avgiva yttrande i ärendet i enlighet med löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 176. Anslag för anordnande på försök av socialkuratorsverksamhet vid läroverket.

Styrelsen för föräldraföreningen vid högre allmänna läroverket i Västerås har i skrivelse den 16 maj 1949 anfört följande:

Styrelsen för föräldraföreningen vid högre allmänna läroverket i Västerås har med uppmärksamhet och intresse följt den kuratorsverksamhet, som igångsatts vid vissa läroverk i landet, särskilt i Stockholm, liksom vid flickskolan här i Västerås.

Styrelsen har kunnat konstatera, att denna verksamhet blivit utomordentligt värdefull först och främst för elevernas utveckling och trivsel, men även för skolans ledning och samhörigheten mellan denna och eleverna.

Verksamheten gäller icke endast den yrkesrådgivning, som i Västerås redan nu bedrives av arbetsförmedlingens ungdomsbyrå, utan i kanske ännu högre grad de många personliga problem och anpassningssvårigheter, som så ofta trycka ungdomen under skol- och brytningsåren. Behovet av någon, som kan hjälpa ungdomen i dessa svårigheter, ökas i den mån läroverkens växande storlek försvårar den personliga kontakten mellan elever och lärare och i ökad grad binder rektor vid expeditionella och organisatoriska frågor.

Som illustration till vad en väl utvecklad sådan verksamhet kan bliva närslutes som bilaga ett utdrag ur protokoll från föräldraföreningens sammanträde den 7/12 1948 med referat från föredrag av socialkuratorn vid norra latinläroverket i Stockholm, S. Bruce.

Läroverket i Västerås har blivit ett av landets största, och det är därför naturligt, att behovet av en kurator gjort sig starkt påmint något som även förmärkts genom ett flertal underhandsförfrågningar från föräldrar hos föräldraföreningens styrelse.

Det är väl ej osannolikt, att förr eller senare heltidsanställda kuratorer bli i en eller annan form fast slutna till de större läroverken, men det synes föräldraföreningens styrelse i hög grad angeläget, att man icke avvaktar ett beslut i denna riktning av statliga eller kommunala myndigheter utan snarast igångsätter en försöksverksamhet i mindre skala och under enkla former, varigenom även erfarenhet kan vinnas om den mera utvecklade verksamhetens utformning. Styrelsen styrkes i denna sin uppfattning därav att den genom underhandsförfrågningar trott sig kunna konstatera, att utsikter finnas att förvärva en synnerligen lämplig person, som både är villig och har möjlighet att vid sidan om sitt egentliga arbete ägna viss tid åt en kuratorsverksamhet.

Läroverkets föräldraförening saknar emellertid helt ekonomiska resurser för att igångsätta en sådan verksamhet, och utvägen att genom insamlingar, fester eller dylikt anskaffa medel synes styrelsen varken tilltalande eller framkomlig. Styrelsen ser sig därför nödsakad att vädja till stadens myndigheter om ekonomiskt stöd härför.

Omfattningen av den verksamhet, som sålunda skulle igångsättas, blir givetvis helt beroende av de medel, som kunna ställas till förfogande. Styrelsen har emellertid efter övervägande av olika omständigheter kommit till den uppfattningen att man icke borde börja med en mindre summa än 2.000 kronor för ett läsår, om man skall kunna få någon uppfattning av verksamhetens värde. Med hänsyn till den utsträckning läroverkets elevkår även rekryteras från länet ämnar dock styrelsen anhålla, att en fjärdedel av detta belopp lämnas av landstinget.

Det förhållandet, att verksamheten om erforderliga medel beviljades skulle till en början bedrivas under enkla former i föreningens namn betraktar föreningen givetvis

på intet sätt som prejudicerande för framtiden, om stat eller kommun senare skulle önska giva den fastare former.

Under hänvisning till vad ovan anförts får sålunda styrelsen för föräldraföreningen vid högre allmänna läroverket i Västerås anhålla, att drätselkammaren ville för läsåret 1949—1950 ställa till dess förfogande en summa av Kr. 1.500 (Ettusenfemhundra) för igångsättande av en försöksverksamhet med en socialkurator vid läroverket.

Drätselkammaren har i häröver den 1 september 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Drätselkammaren har anledning utgå från, att en socialkurator vid läroverket kan hava en mission att fylla och att verksamheten skulle komma att omfattas med stort intresse av både föräldrar, lärare och elever. Huruvida den föreslagna formen för kuratorsverksamhet är den riktiga torde icke nu med bestämdhet kunna avgöras, varför verksamheten, såsom även i styrelsens skrivelse förutsatts, i början bör bedrivas på försök. Även om verksamheten i stor utsträckning kommer samhället till godo, kan det ifrågasättas huruvida densamma, som dock bedrives i anslutning till undervisningen, utgör ett ändamål, för vilket anslag bör beviljas av kommunen. Kammaren kan i detta sammanhang icke heller underlåta framhålla, att budgetläget manar till en större återhållsamhet än hittills ifråga om diverse mindre anslag för ändamål, vilka, ehuru i och för sig allmännyttiga, icke direkt falla under den kommunala verksamheten. Kammaren vill emellertid, om ock med tvekan, tillstyrka det begärda anslaget, därvid kammaren förutsätter, att anslaget endast beviljas på försök för läsåret 1949—1950 utan prejudicerande verkan för framtiden.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för läsåret 1949—1950 anvisa ett anslag å 1.500 kronor för anordnande på försök under läsåret av socialkuratorsverksamhet vid läroverket samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 177. Anslag för bestridande av stadens andel i kostnaderna för utredning om tomträttsinstitutet.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 1 september 1949 följande:

Efter initiativ av Västerås stad har Svenska Stadsförbundet genom en särskild kommitté företagit utredning angående tillämpning av tomträttsinstitutet i städerna och i samband därmed utarbetat förslag till normalkontrakt. Vid en konferens, som hölls i december 1947 mellan representanter för stadsförbundet samt drätselkammaren i tolv städer, däribland Västerås, uttalade sig deltagarna för att varje stad borde bidraga till kostnaderna för utredningen med lika belopp, maximerat till 1.200 kronor.

Sedan utredningen nu slutförts, har förbundet meddelat att det självt kommer att påtaga sig de ytterligare kostnader, som utredningen dragit. Detta sker i den formen att stadsförbundet tillgodogör sig inkomsterna genom försäljning av den tryckta utredningen. Det förutsättes dock härvid att var och en av de bidragande städerna utan särskild ersättning erhåller 25 exemplar av utredningen.

I samband med ett mera vidsträckt tillämpande av tomträttsinstitutet uppkomma åtskilliga, delvis tämligen svårlösta problem. Den verkställda utredningen avser att på ett likformigt sätt reglera dessa frågor i städerna, varför utredningen måste anses värdefull.

I anledning av vad sålunda framhållits får drätselkammaren nu hemställa om ett anslag å 1.200 kronor för bestridande av stadens andel i utredningskostnaderna.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att för bestridande av stadens andel i kostnaderna för Svenska Stadsförbundets utredning om tomträttsinstitutet anvisa ett anslag å 1.200 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 178. Borgen å byggnadskreditiv för Riksbyggens Lokalförening u. p. a. nybygge inom CVV-området.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 september 1949 anfört följande:

I skrivelse till drätselkammaren har Riksbyggens Lokalförening u. p. a., här i staden, hemställt om stadens borgen å byggnadskreditiv intill 85 % av den beräknade kostnaden för föreningens egnahemsbebyggelse å CVV-området. Kostnaderna ha av föreningen beräknats till 1.361.685 kronor, varför det belopp, intill vilket stadens borgen begärts, skulle utgöra 1.157.430 kronor. Såsom säkerhet för stadens borgensåtagande skulle lämnas inteckningar från botten och uppåt och skulle borgensåtagandet gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk.

Bebyggelsen omfattar 15 st. enplanshus, 11 st. en- och en halvplanshus och 7 st. tvåplanshus (tvåfamiljshus).

I anledning av framställningen får drätselkammaren anföra följande.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 30 juni 1948 (nr 546) äger numera förmedlingsorganet, sedan preliminärt lånebeslut föreligger, att utbetala större eller mindre del av egnahemslånet såsom förskott. Å förskottet löper samma ränta som å lånet eller 3 %. Kommunen skall i enlighet med författningens föreskrifter gent emot bostadsstyrelsen ikläda sig ansvar för utlämnat förskott. Drätselkammaren har genom stadsfullmäktiges beslut den 24 februari 1949 erhållit bemyndigande att åtaga staden dylikt ansvar. För åtagandet i varje särskilt fall kräver staden säkerhet i form av inteckning i fastigheten. Avsikten är att man i fortsättningen beträffande egnahemslånen skall frångå det tidigare systemet med borgen å byggnadskreditiv och i stället till vederbörande byggnadsföretagare utdela förskott.

I förevarande fall försäljas tomterna till vederbörande egnahemsbyggare av staden till pris och på villkor, varom överenskommelse träffats med tidigare ägare till området, Kronan. Administration och rådgivning beträffande byggnadsföretagen sker emellertid genom Riksbyggens Lokalförening i Västerås. Byggnaderna ha påbörjats men preliminärt beslut har ännu icke erhållits, varför möjlighet att utlämna förskott icke föreligger jämlikt författningens bestämmelser.

Enligt egnahemslånekungörelsen beviljas egnahemslån i regel till ett belopp motsvarande mellan 50—90 % av produktionskostnaden.

Drätselkammaren har låtit fastighetskontoret verkställa granskning av produktions-

kostnaderna för nybygget med hänsyn tagen till det belopp, vilket sannolikt kan komma att godkännas av bostadsstyrelsen för långivningen. Kontoret har härvid funnit, att dessa kostnader sannolikt icke kunna beräknas till högre belopp än c:a 1.233.000 kronor. 90 % av detta belopp eller c:a 1.109.700 kronor komme i så fall att utgöra maximigränsen för egnahemslånet. Beloppet svarar mot i avrundat tal 80 % av den av föreningen uppgivna produktionskostnaden.

Drätselkammaren anser med anledning härav att stadens borgen bör lämnas i följande former, vilka även godkänts av vederbörande bank.

Byggnadskreditivet i banken begränsas till 90 % av den produktionskostnad, vilken enligt fastighetskontorets beräkningar kan komma att godkännas av bostadsstyrelsen, eller sålunda till 1.109.700 kronor. Till säkerhet för byggnadskreditivet överlämnar och pantförskriver föreningen till banken inteckningar från botten i de berörda fastigheterna. Stadens borgen begränsas till 40 % av det å byggnadskreditivet med stadens tillstyrkan vid varje tillfälle lyftade beloppet, eller sammanlagt till högst 443.880 kronor, jämte ränta. De av föreningen till banken överlämnade inteckningarna pantförskrivas till staden såsom säkerhet för stadens borgensåtagande i den mån inteckningarna icke behöva tagas i anspråk för täckande av bankens fordran på grund av den beviljade krediten. Föreningen skall vidare anlita av staden godkänd byggnadskontrollant för arbetena.

Drätselkammaren vill understryka att det här rör sig om ett undantagsfall, och att kammaren utgår från att staden i liknande fall i fortsättningen icke ikläder sig borgen å byggnadskreditiv utan att vederbörande byggnadsföretagare anlitar möjligheten att utfå förskott å lånet. Detta innebär att vederbörande måste ingiva sin ansökan om lån i så god tid, att preliminärt lånebeslut föreligger, då frågan om utbetalningar till entreprenörerna blir aktuell.

Kungl. Maj:t har den 30 juni 1949 medgivit staden teckna borgen å byggnadskreditiv för olika byggnadsföretag intill ett belopp av 4.000.000 kronor. Beloppet har endast till mindre del tagits i anspråk.

På grund härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att teckna stadens borgen å ett byggnadskreditiv om högst 1.109.700 kronor för Riksbyggens Lokalförenings i Västerås nybyggen inom CVV-området sålunda, att stadens borgen begränsas till 40 % av det å kreditivet med stadens tillstyrkan vid varje tillfälle lyftade beloppet, dock högst 443.880 kronor, jämte ränta, mot säkerhet i form av överhypotek å de inteckningar, föreningen pantförskriver till banken för byggnadskreditivet, och under villkor, att stadens borgensåtagande må utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedlen börjat tagas i anspråk, samt att företaget anlitar av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 179. Förslag till ändrad lydelse av instruktionen för tekniska verkens tjänstemän.

Styrelsen för tekniska verken har i skrivelse den 7 juni 1949 anfört följande:

I enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1948 i samband med antagande

av nytt tjänstgöringsreglemente för stadens ordinarie befattningshavare har styrelsen för tekniska verken underkastat instruktionen för verkens tjänstemän översyn för att bringa densamma i överensstämmelse med tjänstgöringsreglementet och utrensa bestämmelser, som ingå i nämnda reglemente. I samband härmed har styrelsen företagit ändringar, dels betingade av ombildningen av befattningen såsom driftsingenjör vid gasverket till befattning såsom gasverksingenjör, dels av tillkomsten av avlöningskontoret och dels av redaktionell karaktär. Instruktionen har givits följande lydelse:

"INSTRUKTION

för

överingenjören, förste ingenjören och driftsingenjören, driftsingenjören, gasverksingenjören och kontorschefen vid Västerås stads tekniska verk.

§ 1 (oförändrad).

§ 2.

Vid tekniska verken äro anställda
en överingenjör såsom föreståndare och chef,
en förste ingenjör och driftsingenjör,
en driftsingenjör,
en gasverksingenjör,
en kontorschef samt
personal i övrigt på ordinarie stat enligt gällande tjänsteförteckning över stadens ordinarie befattningshavare och på extra stat inom ramen för beviljade anslag.

§ 3.

Överingenjören, förste ingenjören, driftsingenjören samt gasverksingenjören skola hava avlagt fullständig examen vid teknisk högskola, överingenjören och driftsingenjören vid avdelning för elektroteknik, förste ingenjören och driftsingenjören vid avdelning för väg- och vattenbyggnad samt gasverksingenjören vid avdelning för kemi och kemisk teknologi, dock att beträffande driftsingenjörerna och gasverksingenjören avlagd examen vid annan teknisk utbildningsanstalt i förening med mångårig praktik må kunna godtagas. Kontorschefen skall genom utbildning vid handelshögskola, handelsskola eller på annat sätt hava förvärvat erforderliga teoretiska kunskaper i ekonomi, bokföring och kontorsgöromål.

Överingenjören anställes efter drätselkammarens hörande.

Personal på extra stat och tillfällig personal anställes av styrelsen eller med dess bemyndigande av överingenjören.

§ 4.

Överingenjören — — — — — — — — — — erforderliga tjänstgöringsbestämmelser.

§ 5.

Det åligger överingenjören särskilt

att leda och övervaka verkens drift, tillverkning och distribution, utöva kontroll över verkens upplag och förråd samt skötseln och vården av verkens maskiner, apparater,

byggnader, ledningsnät m. m. ävensom låta utföra och övervaka de arbeten, som höra under styrelsens förvaltning;

att se till, att verken drivas med beaktande av såväl allmänhetens berättigade anspråk som stadens intresse av gynnsamt ekonomiskt resultat, och att arbetena utföras på bästa och billigaste sätt;

att uppgöra — — — — — — — — — — — — — — — — vid verken;

att upprätthålla kontakt med byggnadschefen och införskaffa upplysningar om planerade gatuarbeten, så att i samband med dessa erforderliga ledningsarbeten kunna utföras, att före utförandet — — — — — — — — — — — — — föreskrivet härom;

att i god tid — — — — — — — — — — — — — — anbud;

att med iakttagande — — — — — — — — — — — — — — — arbetsledningen;

att verka — — — — — — — — — — — — — — — biprodukter;

att ombesörja — — — — — — — — — — — — — — — — företages;

att övervaka verkens bokföring och utanordna medel för verkens utgifter;

att låta — — — — — — — — — — — — — — — — ledningsarbeten;

att avlämna — — — — — — — — — — — — — — — — årsberättelse;

att föredraga samtliga ärenden rörande verken vid styrelsens sammanträden med rätt att deltaga i överläggningarna och få sin särskilda mening antecknad till protokollet;

att tillhandagå — — — — — — — — — — — — — — — — utredningar, samt

att i övrigt — — — — — — — — — — — — — — — — innehåller.

§ 6.

Förste ingenjören har att biträda överingenjören i dennes under §§ 4 och 5 angivna åligganden samt vid förfall för överingenjören tjänstgöra i dennes ställe. I sin egenskap av driftsingenjör skall han under överingenjörens inseende — — — — härmed.

Driftsingenjören handhar under överingenjörens inseende skötseln av stadens elektricitetsverk med därtill hörande anläggningar och arbeten.

Gasverksingenjören åligger att under överingenjören handha skötseln av stadens gasverk med därtill hörande anläggningar och arbeten, med undantag dock för ledningsnätet i gator och vägar. Han skall på allt sätt främja verkets utveckling samt taga de initiativ och föreslå de åtgärder, som härför erfordras. Vidare skall han utöva daglig tillsyn över driften vid reningsverket och förestå dess laboratorium samt utföra alla erforderliga analyser för vattenverket.

Det åligger driftsingenjörerna och gasverksingenjören särskilt

att ej mindre ansvara för — — — — — — — — — — — — — — — — arbeten;

att ombesörja — — — — — — — — — — — — — — — — utredningar;

att utöva kontroll — — — — — — — — — — — — — — — — arbeten;

att omedelbart — — — — — — — — — — — — — — — — entledigas;

att bereda — — — — — — — — — — — — — — — — utvidgningar m. m.;

att granska och attestera tidsedlar och räkningar;

att föra — — — — — — — — — — — — — — — — vederbörande, samt

att i övrigt — — — — — — — — — — — — — — — — innehåller.

§ 7.

Kontorschefen — — — — — — — — — — — — — — — — bland annat,

att närmast — — — — — — — — — — — — kontors- och förrådspersonal;

att leda — — — — — — — — — — — — — — — — kontorsarbetet;

att i första hand ansvara — — — — — — — — — — — — — — — — grunder;
att avsluta — — — — — — — — — — — — — — — — varje år;
att tillse — — — — — — — — — — — — — — — — försäkrad;
att tillse, att debiteringar göras till fastställda priser;
att övervaka — — — — — — — — — — — — — — — inkassering; samt
att i övrigt — — — — — — — — — — — — — — — innehåller.

§ 8.

Vid samtidigt förfall för överingenjören och förste ingenjören förordnar styrelsen vikarie.

Driftsingenjörerna och gasverksingenjören äro skyldiga att på uppdrag av styrelsen eller överingenjören tjänstgöra för varandra.

§ 9.

I denna instruktion nämnda tjänstemän skola varje söckendag på tid, som bestämmes av styrelsen, vara i tjänsteärenden tillgängliga på tjänsterummet.

§ 10. (utgår)"

Med hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta *att* fastställa förestående instruktion för tekniska verkens tjänstemän.

Den nuvarande instruktionen är intagen i Kommunal författningssamling för Västerås stad (handboken) å sid. 203.

Beredningsutskottet, som vid företagen granskning av instruktionen icke funnit anledning till erinran mot den föreslagna lydelsen, har i utlåtande den 14 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 180. Yttr. över kommunallagskommitténs betänkande med förslag till ändrade bestämmelser om ersättning åt innehavare av kommunala förtroendeuppdrag.

Länsstyrelsen har genom resolution den 7 juli 1949 till stadsfullmäktige för yttrande remitterat kommunallagskommitténs betänkande II med förslag till ändrade bestämmelser om ersättning till innehavare av kommunala förtroendeuppdrag.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 september 1949 anfört följande:

De nuvarande ersättningsbestämmelserna återfinnas beträffande *primärkommunerna* i 25 och 42 §§ i lagen om kommunalstyrelse på landet, 29 § i lagen om kommunalstyrelse i stad samt 22 och 39 §§ i lagen om församlingsstyrelse. Vissa bestämmelser av speciell natur, vilka här ej skola beröras, gälla för Stockholms stad. Beträffande *länskommunala* förtroendeuppdrag finnas bestämmelser i 23 och 43 §§ i lagen om landsting.

De ersättningsformer, som nu finnas, utgöras av dagtraktamente, reseersättning, arvode och kostnadsersättning. Vad angår städerna, landskommunerna och församlingar äro bestämmelserna i huvudsak likartade med det undantaget, att reseersättning för närvarande ej kan utgå till stadsfullmäktige. Ersättningsreglerna innebära i stort sett följande.

Dagtraktamente kan enligt särskilt beslut av kommunen utgå med högst fem kronor för sammanträdes- eller förrättningsdag till ledamot av kommunalnämnd, drätselkammare och våld ledamot av annan kommunal styrelse, nämnd eller beredning och till revisor för deltagande i sammanträde eller förrättning inom kommunen i kommunens angelägenhet. Vidare kan kommun besluta, att *reseersättning* skall utgå till innehavare av sådant uppdrag, som förut nämnts. Förutsättning härför är att kommunikationsförhållandena anses kräva det och att väglängden mellan ledamotens eller revisorns hemvist och sammanträdes- eller förrättningsstället är större än fem kilometer. Reseersättningen får icke överstiga avgiften för 3 klass biljett på järnväg eller plats i omnibus eller salongsplats på fartyg. Om järnväg eller omnibus icke finnes att tillgå och fartygslägenhet ej begagnas, får reseersättning utgå för automobil eller hästskjuts, dock högst med hälften av det belopp som svarar mot den lägsta avgiften för dessa fortskaffningsmedel. I fråga om resa *utanför* kommunen kunna bestämmas andra grunder än de förut angivna. Kommunen är härvid icke bunden av några särskilda regler. Reseersättning kan även utgå till *kommunalfullmäktig* vid deltagande i fullmäktigesammanträden enligt samma grunder som för ledamöterna av styrelser och nämnder. Väglängden mellan fullmäktiges hemvist och sammanträdeslokalen skall dock överstiga tio kilometer. Till stadsfullmäktig kan som nämnts för närvarande ej utgå reseersättning.

Arvode för det besvär, som är förenat med uppdraget, kan utgå till sådan ledamot av kommunal styrelse, nämnd eller beredning, som utses till ordförande, sekreterare, räkenskapsförare, kassaförvaltare, föredragande eller verkställande ledamot eller till innehavare av annan motsvarande befattning inom styrelsen, nämnden eller beredningen, samt till revisor. Arvodet är icke begränsat till något visst belopp men får ej överstiga vad som på grund av göromålens omfattning och art kan anses skäligt och får ej heller bestämmas med hänsyn till den inkomst av tjänst, yrke eller näring, som vederbörande går förlustig. Arvodesbeslutet skall underställas länsstyrelsen för godkännande.

För närvarande kan arvode icke utgå till ordförande å stämma eller i fullmäktige.

Slutligen kan kommunen bestämma ett visst avrundat belopp per år att användas för utgifter, som för kommunens räkning påkallas vid uppdragens fullgörande. Denna ersättning utgår *dels* till ovan angivna ledamöter av styrelser, nämnder och beredningar, vilka kunna erhålla arvode, ävensom till revisorer, *dels ock* till ordföranden i fullmäktigerepresentationerna.

Landstingsman, som ej bor å den ort, där landstinget hålles, åtnjuter under landstingets möten samt under resan fram och åter dagtraktamente med 24 kronor. Vidare utgår till honom resekostnadsersättning efter biljettpriset för andra klass med järnväg respektive för hyttplats i fartyg samt i den mån resan icke kan företagas med järnväg eller fartyg kilometerersättning för taxeautomobil beräknad efter lägsta inom landstingsområdet fastställda taxa. Landstingsman, som är bosatt å sammanträdesorten, erhåller dagtraktamente med 16 kronor. För landstingsman föreligger en *ovillkorlig rätt*

att erhålla nämnda dagtraktamente medan de primärkommunala ersättningarna utgå endast i de fall, då kommunen beslutat, att sådana skola utgå. Reseersättning och dagtraktamente kan utgå även till ledamot av förvaltningsutskottet samt ledamot av annan landstingets styrelse eller nämnd eller av särskild beredning samt till revisor. Förutsättningen är dock i detta fall att landstinget beslutat härom, och dagtraktamentet samt reseersättningen får icke bestämmas till högre belopp än vad som gäller landstingsman, som deltager i landstinget. Vidare kan enligt beslut av landstinget arvode utgå till sådan ledamot av förvaltningsutskottet, styrelse, nämnd eller beredning, som utsetts till ordförande, sekreterare, räkenskapsförare, kassaförvaltare, revisor m. fl. efter samma grunder som för primärkommunernas förtroendemän.

I vissa speciella författningar, bl. a. taxeringsförordningen och byggnadsstadgan, föreskrivas särskilda regler om ersättningar. De av primärkommunerna och landstingen utsedda ledamöter i vissa taxeringsorgan åtnjuta traktamentsersättning med högst femton kronor om dagen under såväl sammanträdes- som resdagar samt, då de icke äro bosatta å förrättningsorten, övrig resekostnadsersättning enligt de grunder som gälla för nämndemän. Sistnämnda bestämmelse innebär, att de kommunalvalda ledamöterna av taxeringsorganen i motsats till primärkommunernas förtroendemän i allmänhet, åtnjuta reseersättning efter II klass järnväg och hyttplats å fartyg samt hela avgiften för taxeautomobil.

Beträffande ledamot av byggnadsnämnd kan fullmäktigerepresentationen besluta huruvida ledamot av nämnden skall erhålla arvode och fritt bestämma angående arvodesbelopp.

Ursprungligen gällde principen att vederlag överhuvudtaget icke skulle utgå till innehavare av kommunala förtroendeuppdrag. Emellertid har utvecklingen medfört krav på att ersättning i vissa fall skall utgå, detta för att möjliggöra för alla medborgare, oberoende av deras ekonomiska ställning, att kunna ägna sig åt kommunala värv. De nuvarande bestämmelserna om ersättning vila på principen att kommunerna icke äro berättigade att lämna gottgörelse i andra fall eller i vidare omfattning än vad författningarna medgiva. En genomgående grundsats är vidare, att ersättningsbestämmelserna i regel icke tillförsäkra förtroendemännen någon rätt till ersättningen. Det ligger sålunda helt i kommunens skön att avgöra om den vill begagna sig av möjligheterna att utgiva ersättning. Det främsta undantaget härifrån är gottgörelsen till landstingsmän. Vidare finnas några undantag i speciallagstiftningen.

Det torde vara ett allmänt erkänt faktum, att de nuvarande ersättningarna icke giva lika möjligheter åt alla medborgare att utöva kommunala förtroendeuppdrag, varigenom urvalet understundom kommit att begränsas på ett sätt, som icke står i överensstämmelse med en demokratisk samhällssyn.

Vid den översyn kommunallagskommittén företagit av gällande bestämmelser har kommittén med bibehållande av förut angivna principer sökt tillgodose de reformkrav, som uppställts.

De nuvarande ersättningsformerna dagtraktamente, arvode, reseersättning och kostndsersättning ha bibehållits men ha utökats med ytterligare två former, nämligen ersättning för särskild resdag och pension.

Maximibeloppet för dagtraktamente har höjts till 10 kronor för sammanträden och förrättningar. För särskilt tidskrävande sammanträde eller när det eljest finnes påkallat av särskilda förhållanden må emellertid dagtraktamentet sättas till högre belopp, dock högst 16 kronor.

Kretsen av dem, som kunna erhålla arvode, har vidgats något. Arvode kan sålunda

utgå även till ordförande å stämma eller i fullmäktige, till sådan ledamot av kommunal styrelse, nämnd eller beredning, som utsetts till ordförande eller eljest efter särskilt uppdrag utför arbete av betydande omfattning samt till revisor. Vidare skall beslut om arvode icke längre behöva underställas länsstyrelsens prövning.

Beträffande resekostnadsersättning föreslås att dylik skall kunna utgå, så snart väglängden mellan förtroendemannens hemvist och sammanträdes- eller förrättningsstället överstiger tre kilometer. Dylik ersättning kan utgå även till stadsfullmäktige. Om trafikbil måste anlitas, får ersättning utbetalas för hela utlägget för denna.

Bestämmelserna om kostnadsersättning (ersättning för expenser) ha fått en mera allmän avfattning, enär denna ersättningsform bör avse alla slag av utgifter, som för kommunens räkning påkallas vid uppdragets fullgörande.

Ersättning för särskild resdag kan utgå till förtroendeman, som är bosatt så långt från sammanträdes- eller förrättningsstället att resan fram och åter måste företagas å annan dag än sammanträdes- eller förrättningsdagen. Kommunen äger fritt besluta om de grunder, efter vilka ersättning må utgå.

I vissa fall skall pension kunna beviljas kommunal förtroendeman. Förutsättningen är att vederbörande såsom ledamot av kommunal styrelse, nämnd eller beredning under en lång följd av år innehaft uppdrag, för vilket han åtnjutit arvode, samt däråt ägnat övervägande del av sin arbetstid. Ytterligare föreslås den begränsningen, att pension endast skall beviljas, när övervägande skäl därtill föranleda. Beslut om pension skall underställas länsstyrelsens prövning. Med bestämmelserna har man närmast velat tillgodose behovet att pensionera förtroendemän i medelstora landskommuner, där kommunala tjänstemän saknas och förvaltningsbestyren åvila förtroendemännen. Närmare bestämmelser om sättet för pensionens beräkning har icke angivits i lagtexten, men kommittén har gjort vissa vägledande uttalanden i motiven. Bestämmelserna skola icke vara tillämpliga å landstingets förtroendemän.

Kommunallagarnas ersättningsbestämmelser föreslås bliva tillämpliga även för de kommunalvalda ledamöterna i vissa taxeringsorgan samt för ordförande och ledamöter i byggnadsnämnd. Därest kommun så beslutar, äga också av kommunerna utsedda valmän för val av ägodelnings- och vattenrättsnämndemän samt kommunalvalda ombud för val av nämndemän erhålla gottgörelse enligt kommunallagarnas ersättningsregler.

Ändringarna skulle träda i kraft den 1 juli 1950 utom beträffande ändringen i byggnadsstadgan, som föreslås skola träda i kraft först den 1 januari 1951.

Kommunallagskommitténs förslag ger såsom helhet betraktat intrycket av att kommittén med bevarande i allt väsentligt av de gällande grundsatserna lyckats tillgodose skäliga krav på ersättning, varigenom de svårigheter i ekonomiskt avseende, som hittills må hava förelegat för vissa medborgargrupper att åtaga sig kommunala förtroendeuppdrag, synes ha blivit undanröjda. Kammaren vill med anledning härav i princip uttala sin anslutning till förslaget. På ett par punkter synes emellertid förslaget kunna diskuteras.

Kommittén har varit inne på tanken att införa ett ersättningssystem, som innefattade såväl gottgörelse för verklig inkomstförlust som fast ersättning i form av traktamente antingen så, att ersättning för inkomstbortfall skulle kunna utgå, där det

nöjaktigt styrktes, och i övriga fall vederbörande åtnjuta traktamente, eller ock så, att traktamente skulle kunna utgå till alla och därutöver ersättning för förlust av inkomst till den, som visade sig ha lidit sådan. Den sålunda uppskisserade lösningen synes onekligen ur principiell synpunkt ganska tilltalande. Man skulle härigenom kunna eliminera alla tendenser till att göra uppdragen till avlönade bisysslor och ändock bereda uppdragens innehavare en skälig kompensation för de uppoffringar, som uppdragens mottagande medföra. Kommittén har emellertid avvisat tanken huvudsakligen av det skälet, att det vid den praktiska tillämpningen skulle medföra svårigheter att fastställa inkomstförlusten och att på ett rimligt sätt begränsa ersättningsrätten. Det förefaller emellertid som om de antydda svårigheterna icke äro oövervinnerliga. Man frågar sig om det icke skulle vara möjligt att fastställa vissa schematiska normer för beräkning av dagsinkomst och härigenom komma fram till relativt enkla och lätt tillämpliga regler för bestämmande av ersättning vid inkomstbortfall.

Kommittén har själv framhållit, att vissa skäl talade mot en befogenhet för kommunerna att tillerkänna kommunala förtroendemän pension. Dessa skäl äro av sådan styrka, att man ej kan undgå att hysa starka betänkligheter mot förslaget i denna del. Införandet av pensionsrätt för innehavare av kommunala förtroendeuppdrag medför lätt ett utplånande av gränsen mellan förtroendemän och anställda, vilket med hänsyn till förtroendeuppdragets speciella karaktär måste anses förkastligt. Mången gång skulle även frågan om pensionering av viss förtroendeman av lätt insedda skäl bliva av synnerligen ömtålig natur. Behov av pensionering har icke ansetts föreligga beträffande landstingets förtroendemän, och kommittén vitsordar även, att icke heller inom stadskommunerna något mera allmänt behov av möjlighet till pensionering framträtt. I själva verket avser behovet närmast de nuvarande förhållandena i vissa mindre och medelstora kommuner, där förtroendemännen i stor utsträckning fullgöra sysslor, som i större kommuner falla på tjänstemännen. Genom den nya kommunindelningslagen och de större kommunala enheter, som härigenom skapas, kommer allt mera förtroendemännens sysslande med rena förvaltningsuppgifter att överflyttas å tjänstemän. Under sådana förhållanden kunna vissa skäl föreligga att medgiva dylika landskommuner befogenhet att under en viss övergångstid tillerkänna pensioner till förtroendemän, som under denna tid frånträda sina uppdrag. Det kan vidare anses rimligt, att man i sådana städer, där politiskt valda chefer för det kommunala arbetet fungera, vilkas arbetskraft helt och hållet eller i det närmaste tages i anspråk för uppdraget, skall hava möjlighet att pensionera en dylik förtroendeman, vilkens uppdrag i det närmaste är att jämställa med en befattningshavare. I vidare utsträckning än här angivits synes av principiella skäl pensionsrätt icke böra förenas med kommunala förtroendeuppdrag.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att som eget yttrande över kommunallagskommitténs betänkande med förslag till ändrade bestämmelser om ersättning åt innehavare av kommunala förtroendeuppdrag åberopa vad drätselkammaren här ovan anfört.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 14 september 1949 med uttalande, att utskottet funnit sig till alla delar kunna instämma i de synpunkter, drätselkammaren anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Nr 181. Uppflyttning av befattningen som tvättföreståndarinna i högre lönegrad.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 18 maj 1949 anfört följande:

Befattningen såsom tvättföreståndarinna vid Karlslunds ålderdomshem är placerad i lönegrad 6 uti löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare. Mellan Svenska Stadsförbundet och Svenska Kommunalarbetareförbundet har den 8 februari 1949 överenskommelse träffats om förlängning av giltighetstiden för kollektivavtalet för anstaltspersonal. Samtidigt har den ändringen vidtagits i avtalet, att tvättföreståndarinna vid en anstalt av Karlslunds storlek skall erhålla lön enligt lönegrad 8. Lönegraderna i kollektivavtalet sammanfalla till beloppen helt med lönegraderna i löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare. Västerås Kommunalarbetares Samorganisation har med anledning härav hos löne- och avtalsnämnden gjort framställning om uppflyttning av befattningen vid Karlslund till lönegrad 8. Ehuru kollektivavtalet icke gäller för befattningen, har löne- och avtalsnämnden icke velat avvisa framställningen enär befattningen eljest skulle komma att ligga sämre till än motsvarande befattningar å andra orter där avtalet gäller. Nämnden föreslår därför, att befattningen efter fattigvårdsstyrelsens hörande uppflyttas till lönegrad 8. Den centrala överenskommelsen gäller från och med den 1 januari 1949, men nämnden, som i görligaste mån söker undvika retroaktiva löneändringar och vill ha ändringar i lönestaten gällande från ett budgetårs början för att kunna upptagas i staten, föreslår giltighet från och med den 1 januari 1950. Det bör även beaktas, att tjänsten hittills stått en lönegrad över det tidigare kollektivavtalet, som inrymde sådan tjänst i lönegrad 5.

Inklusive dyrtidstillägg utgör i lönegrad 6 begynnelselönen 4.356 kronor och slutlönen 5.148 kronor. I lönegrad 8 äro motsvarande belopp 4.860 kronor och 5.724 kronor.

I anledning härav hemställer löne- och avtalsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1950 uppflytta befattningen såsom tvättföreståndarinna vid ålderdomshemmet från lönegrad 6 till lönegrad 8.

Fattigvårdsstyrelsen har i yttrande den 6 september 1949 anfört följande:

Styrelsen tillstyrker att nämnda befattning uppflyttas från lönegrad 6 till lönegrad 8. Även om styrelsen i princip är ense med löne- och avtalsnämnden om att löneregleringar i allmänhet icke böra erhålla retroaktiv verkan, har styrelsen i detta fall dock funnit skäl föreligga att frångå denna regel, varför styrelsen föreslår att uppflyttningen får avse tiden från och med den 1 januari innevarande år. Såsom skäl för intagande av denna sin ståndpunkt vill styrelsen framhålla att central överenskommelse träffades redan den 8 februari innevarande år, varvid överenskommelse även nåddes angående viss tilläggsersättning för vid ålderdomshemmet kollektivt anställd personal. Beträffande sistnämnda befattningshavare har löne- och avtalsnämnden beslutat att den vid de centrala förhandlingarna träffade överenskommelsen helt skall följas, alltså med retroaktiv verkan från den 1 januari i år. I konsekvens därmed finner styrelsen skäl föreligga att samma regel följes beträffande tvättföreståndarinnan.

Drätselkammaren har i häröver den 15 september 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Ehuru kammaren såsom tidigare i annat sammanhang uttalats ansett, att under nuvarande förhållanden löneuppflyttningar i princip icke bör förekomma, har kammaren med hänsyn till vad löne- och avtalsnämnden anfört angående önskvärdheten av att följa de centrala överenskommelserna så långt möjligt icke velat motsätta sig nämndens förslag. I likhet med nämnden finner kammaren, att uppflyttningen bör träda i kraft först med ingången av nästa år.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 182. Inrättande av ytterligare en befattning som underingenjör å stadsarkitektkontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 31 maj 1949 anfört följande:

Å stadsarkitektkontoret har under cirka 1½ år funnits en underingenjörsbefattning å extra stat. Befattningshavarens huvudsakliga arbetsuppgift är att under stadsarkitektens ledning utföra ritningar till nybyggnader för stadens räkning och ombyggnader av stadens fastigheter. Då befattningen med hänsyn till arbetsbelastningen å kontoret synes vara för framtiden behövlig, vill byggnadsnämnden föreslå, att den uppföres å ordinarie stat och liksom den å kontoret redan befintliga underingenjörsbefattningen placeras i lönegrad 20. Inklusive dyrtidstillägg utgör i lönegrad 20 begynnelselönen 8.388 kronor och slutlönen 9.972 kronor.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1950 inrätta ytterligare en ordinarie befattning såsom underingenjör å stadsarkitektkontoret med placering i lönegrad 20 samt

att bemyndiga byggnadsnämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 23 augusti 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 15 september 1949 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 183. Sjuklön till kontorsbiträde vid socialvårdsbyrån.

Socialvårdsdelegationen har i skrivelse den 13 juli 1949 anfört följande:

Socialvårdsdelegationen får härmed meddela, att kontorsbiträdet vid socialvårdsbyrån Gurli Margareta Ahlström under tiden 16/7—9/10 1948 samt sedan den 25/10 1948 och fortfarande på grund av styrkt sjukdom varit oförmögen till arbete. Jämlikt § 24, mom. 2, i gällande tjänstgöringsreglemente för Västerås stads ordinarie befattningshavare äger befattningshavare i fall som detta uppbära viss sjukavlöning under sammanlagt 360 dagar, varefter stadsfullmäktige besluta i vad mån avlöning må utgå.

Fröken Ahlström, som anställdes i stadens tjänst den 1/2 1929, blev ordinarie kontorsbiträde vid dåvarande fattigvårds- och barnavårdsbyrån den 1/1 1940. Då hennes rätt till sjukavlöning jämlikt ovannämnda paragraf i gällande tjänstgöringsreglemente upphör fr. o. m. den 26/7 1949, får socialvårdsdelegationen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att medgiva kontorsbiträdet vid socialvårdsbyrån Gurli Margareta Ahlström fortsatt rätt till sjukavlöning med 70 % av avlöningen under tid, som stadsfullmäktige kunna finna skälig.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 23 augusti 1949 anfört:

Löne- och avtalsnämnden har tagit del av de läkarintyg varå socialvårdsdelegationen grundar sin framställning och finner ett beslut om fortsatt sjukavlöning vara befogat. I tidigare förekommande likartade fall ha fullmäktige beslutat, att sjuklön finge utgå med 50 % av vederbörandes lön. Fröken Ahlström är för närvarande placerad i lönegrad 8, löneklass 11, där lönen inklusive dyrtidstillägg utgör 5.724 kronor per år, 50 % därav utgör 2.862 kronor.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna kontorsbiträdet Gurli Margareta Ahlström lön tills vidare med 50 % av hennes avlöningsförmåner, dock längst intill den 1 juli 1950, därest hon på grund av sjukdom ej kan uppehålla sin befattning.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 15 september 1949 följande:

Kammaren har icke något att erinra emot att sjuklön fortfarande utbetalas till ifrågavarande befattningshavare, särskilt då av företedda läkarintyg framgår att sjukpensionering icke ur medicinsk synpunkt för närvarande kan anses försvarlig. Kammaren anser emellertid, att sjuklön i avbidan å att erfarenhet vinnes om huru sjukdomen utvecklar sig, icke för närvarande bör beviljas för längre tid än ett halvt år räknat från den dag, då hennes rätt enligt reglementet till sjukavlöning upphörde.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna kontorsbiträdet Gurli Margareta Ahlström lön tills vidare med 50 % av hennes avlöningsförmåner, dock längst intill den 1 mars 1950, därest hon på grund av sjukdom ej kan uppehålla sin befattning.

Nr 184. Framdragande av vatten-, avlopps- och regnvattenledningar till stadsägan nr 883.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 23 augusti 1949 anfört följande:

Kostnadsförslag har uppgjorts för framdragande av vatten-, avlopps- och regnvattenledningar till stadsägan nr 883.

Ledningarna äro avsedda att betjäna, utom nämnda stadsäga, ett större område norr om järnvägen och Köpingsvägen och ha dimensionerats därefter. Kostnaderna stiga till 19.000 kronor. I anslutningsavgifter väntas inflyta 9.250 kronor, medan vinsten på försålt vatten beräknas förränta och amortera 1.000 kronor.

Styrelsen hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för framdragande av angivna ledningar anslå 19.000 kronor att täckas med 18.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 1.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 15 september 1949 avgivet yttrande anfört:

Kammaren har inte något att erinra mot det begärda anslaget. Emellertid synes det kammaren mindre lämpligt, att den del av kostnaderna, som motsvarar vinst å försålt vatten och som är jämförelsevis obetydlig, bestrides av lånemedel. Kammaren föreslår i stället att anslaget i denna del täckes av det i årets stat för vattenverket upptagna anslaget avseende anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1949 å ursprungligen 30.000 kronor.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 19.000 kronor att täckas med 18.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och med 1.000 kronor av i vattenverkets stat för i år upptaget reservationsanslag för serviser och mindre ledningsutsträckningar (13 AB 1811).

Nr 185. Framdragande av jordkabelserviser till tomten nr 1 i kvarteret Ångpannan.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk har i skrivelse den 23 augusti 1949 anfört följande:

Enligt kostnadsberäkning stiga kostnaderna för framdragande av jordkabelserviser till fastigheten nr 1 i kvarteret Ångpannan till 3.800 kronor. I anslutningsavgift har influtit 1.646 kronor, som tillförts tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutnings-

avgifter. Till täckande av kostnaderna bör fonden bidraga med i avrundat belopp 1.650 kronor, medan resten, 2.150 kronor, utgår ur anslaget i årets stat för anläggning av serviser och mindre ledningssträckningar.

Under hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anslå 1.650 kronor av nämnda fondmedel.

Drätselkammaren har i häröver den 15 september 1949 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens hemställan.

Nr 186. Anslag för inköp av baracker för gasverkets behov.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 23 augusti 1949 anfört följande:

Till följd av den ökade driften vid gasverket har arbetsstyrkan vid verket utökats såväl i fråga om eldare som beträffande övriga arbetare och uppgår för närvarande till c:a 40 man. Arbetet är smutsigt och kräver tillfredsställande sanitära anordningar. De nuvarande lokalerna för omklädningsrum, tvättrum och matrum äro alldeles otillräckliga och dessutom otidsenliga. Tillfälle har yppat sig att genom anskaffning av militärbaracker lösa lokalfrågan. Värmeanläggning erfordras ej. Uppvärmning kan ske med användande av ånga, alstrad av värme från gasverkets rökgaser, och varmvatten erhållas från kylarna.

Kostnaderna för inköp och uppställande av barackerna, värmeväxlare för ånganläggning samt anskaffning av klädskåp, övriga möbler och andra tillbehör beräknas stiga till 82.000 kronor.

Med hänvisning härtill hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anslå 82.000 kronor att täckas av lånemedel.

Drätselkammaren har i yttrande den 15 september 1949 anfört följande:

Kammaren har icke funnit anledning till erinran mot det begärda anslaget. Beträffande täckningen av detsamma vill kammaren understryka, att eftersom utgiften avser föremål av kortare varaktighet, lånet bör ställas på en kortare tid, förslagsvis fem år och att detta bör utsägas i beslutet.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bevilja det begärda anslaget,

att anslaget skall täckas genom ett 5-årigt amorteringslån samt

att bemyndiga drätselkammaren att till Kungl. Maj:t ingå med ansökan om tillstånd till upptagande av nämnda lån ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande erforderliga åtgärder i övrigt.

Nr 187. Tilläggsanslag till Västerås Musikskola.

Styrelsen för Västerås Musikskola har i skrivelse den 6 september 1949 anfört följande:

I den framställning till stadsfullmäktige om anslag till Västerås musikskola för år 1950, som styrelsen ingivit den 1 september, har bl. a. äskats medel för heltidsanställning från 1 jan. 1950 av musiköverläraren vid skolan Gunnar Axén i extra ordinarie tjänst, med förutsättning att han i fortsättningen får åtnjuta tjänstledighet från sin ordinarie lärartjänst vid Västerås folkskolor. Liksom Västerås musiksällskaps framställning i saken av den 10 maj hänvisades till nödvändigheten av att bereda skolans pedagogiska ledning möjlighet till att ägna sig åt sina omfattande uppgifter vid skolan, vilka med åren blivit alltmer krävande allteftersom eleverna nå högre mognadsstadium med nya pedagogiska uppgifter och elevantalet alltjämt växer, så att det under det gångna arbetsåret översteg 1.100. Därtill kommer den stora risken att skolan löper fara att förlora den nu över hela landet kände uppskattade föregångspedagogen, om vi ej kunna bereda honom tryggad arbetsmöjlighet på hans särskilda arbetsområde och skälig ekonomisk ersättning.

Herr Axéns uppläggning av mandolinundervisningen som förberedelse till fiolspel har vunnit allmänt erkännande ej minst från den statliga musikutredningen, som här tagit del av plan och resultat, och skolan får ständiga studiebesök i samma ändamål. I tryck har nu utkommit hans mandolinskola, som utprövats vid skolan. Nu kräver musikskolans uppväxande elever att få fiolundervisningen tillrättalagd efter liknande principer. Särskilt den svåra gruppundervisningen har hittills saknat lämpligt arbetsmaterial, som han dock är i färd med att utarbeta.

Herr Axén är mycket god violinist och spelar sedan flera år för den kände violinpedagogen Sven Karpe, men han har i hög grad hindrats i sin utveckling på instrumentet genom sitt omfattande musikpedagogiska arbete vid sidan av sin folkskoltjänstgöring. Inför sina växande uppgifter i Musikskolan känner han allt starkare nödvändigheten av att i högre grad få fullfölja sin egen utbildning.

Västerås folkskolstyrelse har på hr Axéns ansökan beviljat honom för angivna uppgifter tjänstledighet från sin folkskollärarbefattning under arbetsåret 1949/1950. Han får härvid avstå från hela sin folkskollärarlön, som uppgår till något över 10.000 kronor. Om Stadsfullmäktige bifaller musikskolans framställning om anslag till heltidsanställning för honom från den 1 januari 1950, skulle sålunda återstå att för innevarande höst termin bereda honom ersättning för den förlorade folkskollärarlönen med 5.000 kronor.

Beträffande Musiksällskapets framställning om anslag för detta ändamål för hela arbetsåret beslutade Drätselkammaren den 1 juni uttala, att kammaren icke vore beredd att tillstyrka framställningen med hänsyn till att i nuvarande läge musikskolans slutliga organisation icke kunde bedömas. Såsom styrelsen i sin nämnda framställning till Stadsfullmäktige framhållit, har Drätselkammarens kommitté för utredning om eventuell kommunalisering av musikskolan visserligen ännu ej hunnit taga ställning till frågan, men diskussionen inom kommittén torde ha gett vid handen att det synes lämpligt avvakta den pågående statliga musikutredningens väntade förslag om statligt stöd för musikundervisningen. Det skulle vara lämpligare att ge musikskolan i sin nuvarande form tills vidare behövligt ökat stöd för att trygga skolans utveckling.

Med nuvarande statsfinansiella läge torde det komma att dröja ännu några år innan kommande förslag från den statliga musikutredningen kan föranleda beslut av statsmakterna. Det är omöjligt för musikskolan att under tiden arbeta utan att åtminstone till viss del få frågan om skolans ledning ordnad. Vare sig det blir kommunalisering eller ej måste ju alltid minst en ledande kraft finnas, och på grund härav har ju också styrelsen i sitt statförslag för nästa år upptagit anslag för heltidsanställning av en sådan. I förevarande framställning gäller det sakens ordnande för innevarande höst-termin, och styrelsen finner det beklagligt, om den skulle nödgas att för trängande behov liksom ett par tidigare år vända sig till enskilda bidragsgivare.

Under hänvisning till det anförda vågar styrelsen hemställa, att Drätselkammaren ville för angivet ändamål utverka ett anslag av 5.000 kronor för innevarande höst-termin.

Drätselkammaren har i ett den 15 september 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Såsom framgår av styrelsens skrivelse pågår en särskild utredning om förutsättningarna för en kommunalisering av musikskolan. Resultatet av denna utredning låter sig för närvarande icke förutsäga, och man har anledning utgå från att ett definitivt avgörande i frågan först kan förväntas om ett par år. Även under mellantiden kommer man att ställas inför frågan hur långt kommunen skall sträcka sig när det gäller bidrag till musikskolans verksamhet. Givetvis är det ett allmänt intresse att undervisningen vid musikskolan blir så gedigen som möjligt. Å andra sidan kan man icke undgå att taga hänsyn till budgetlägets krav och iakttaga en viss återhållsamhet ifråga om speciellt sådana anslag, som tendera att återkomma år från år.

Utan att taga ställning till denna fråga, vilken i annat sammanhang kommer att av drätselkammaren upptagas till övervägande, vill kammaren emellertid förorda bifall till nu föreliggande ansökan om anslag för innevarande höst-termin. Kammaren vill härmed inskärpa, att staden icke genom beviljande av nyssnämnda anslag får anses ha bundit sig att ekonomiskt i fortsättningen stödja det arrangemang, som musikskolans styrelse gjort, även om detta i och för sig måste anses värt allt erkännande.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för innevarande höst-termin anvisa musikskolans styrelse ett anslag å 5.000 kronor till ifrågavarande ändamål samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 188. Tilläggsanslag för reparations- och målningsarbeten i idrottshallen.

Idrottsstyrelsen anför i skrivelse den 31 augusti 1949 följande:

Idrottsstyrelsen får härmed anhålla om ett anslag å 7.500 kronor för vissa redan innevarande år nödvändiga arbeten i idrottshallen.

Som bekant hade föreningen Västerås Idrottshall icke ekonomiska möjligheter att på sätt som vore önskvärt vidtaga alla nödvändiga reparationsarbeten i idrottshallen.

Särskilt ifråga om målningen av olika lokaler har bättringsarbetena blivit helt eftersatta. Med hänsyn till det stora besökarantal, som förekommer, speciellt å danskvällar, har en utvidgning av kaféets köksutrymme varit nödvändig med därav följande ommålning. Under danskvällar måste även brottar- och boxarlokalerna användas för servering. Samtliga dessa lokaler ävensom ett allmänt omklädnadsrum äro i trängande behov av målning icke blott ur utseendesynpunkt utan även för hindrande av ytterligare förstörelse. Vidare är golvet i bowlinghallen av sådan beskaffenhet att omläggning måste ske för att bowlingspel skall kunna bedrivas. Med hänsyn till den snart stundande inomhussäsongen är det av vikt att arbetena kunna igångsättas snarast, så att desamma icke kommer att bliva hindrade vid tävlingar eller andra tillställningar.

På grund härav anhåller styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för reparations- och målningsarbeten i idrottshallen ställa ett anslag å 7.500 kronor till styrelsens förfogande.

Drätselkammaren har i häröver den 15 september 1949 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla idrottsstyrelsens förslag samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 189. Anslag för reparations- och förbättringsarbeten å barnhemmet vid Sommarro.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 september 1949 anfört följande:

Vid företagen inspektion av barnhemmet vid Sommarro har förste provinsialläkaren uttalat önskemål angående vissa reparations- och förbättringsarbeten å byggnaden.

Barnhemmet bedrives som bekant av barnavårdsnämnden i en fastighet, tillhörig staden. Enligt lagen den 22 juni 1945 ha landstingen ålagts att vara huvudmän för barnhemsvården. Ifrågavarande barnhem är upptaget i den plan, som författningsenligt skall uppgöras över barnhemmen inom landstingsområdet. Enligt samma lag åligger det landsting att, i den mån erforderliga medel icke på annat sätt tillhandahållas, bestrida kostnaderna för anordnande och drift av annan tillhörigt barnhem, som upptages i planen, då detta är avsett för landstingsområdets gemensamma behov. Landstinget erlägger en hyra till staden för fastigheten uppgående till 3.000 kronor. Vidare ersätter landstinget staden för skillnaden mellan utgifterna och inkomsterna.

Kostnaderna för de förbättringsarbeten, vilka landstinget ursprungligen ansett erforderliga, beräknades till c:a 18.000 kronor. Sedan meningsskiljaktighet yppats mellan staden och landstinget om vem som rätteligen borde bära kostnaderna för arbetena, ha förhandlingar förts mellan parterna därvid även vissa andra frågor i samband med barnhemmet dryftats. Förhandlingarna ha resulterat i en preliminär överenskommelse innebärande bl. a. att staden skulle åtaga sig att bekosta arbeten å barnhemmet till ett belopp av 10.000 kronor.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för utförande av vissa reparations- och förbättringsarbeten å barnhemmet vid Sommarro anvisa ett anslag å 10.000 kronor att bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 190. Anvisande av medel för vissa gatuarbeten.

Drätselkammaren har i skrivelse den 15 september 1949 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktige fråga om utförande av nedan angivna gatuarbeten samt om anvisande av medel härför.

A) Sedan det visat sig, att ansökan om byggnadstillstånd avslagits beträffande tvenne arbeten avseende ordnande av *dels* Tunbyvägen mellan Nansengatan och Äppelvägen, *dels ock* del av Drottninggatan, för vilka stadsfullmäktige den 28 april och den 27 maj 1949 anslagit sammanlagt 53.000 kronor, varav dock 5.000 kronor beräknas bliva erforderliga för en mur, som ägaren av stadsägan nr 2541 skall uppföra, får drätselkammaren hemställa, att återstoden av anslagen 48.000 kronor, i stället får utnyttjas till följande gatuarbeten:

Kantstensbeläggning av Nansengatan å delen Tunbyvägen—Vegagatan	9.000: —
Kantstensbeläggning av Polhemsgatan delen Tunbyvägen—Vegagatan..	6.000: —
Kantstensbeläggning av Vegagatan delen Palandergatan—Tunby stadsgärde	9.000: —
Kantstensbeläggning av Östermalmsgatan delen Allégatan—Karlsgatan	7.000: —
Kantstensbeläggning och sänkning av Baldersgatan mellan Pilgatan och Värjgatan. Arbetena föranledas av nuvarande svårigheter vid infarten till Konsums lagerbyggnad, där gården är belägen lägre än gatan	17.000: —
	48.000: —

B) Vidare fordras ett nytt anslag å 38.000 kronor för nedan angivna gatuarbeten:

Förlängning av Klockartorpsgatan öster ut, kantstensbeläggning å Knektgatan samt tilläggsanslag för tidigare utförda arbeten å Klockartorpsgatan	16.000: —
Första utbyggnad av Lekgatan mellan Götgatan och Jakobsbergsgatan för fullföljande av markavtal	20.000: —
Första utbyggnad av gångväg i Valhallagatans förlängning söder om Stohagsvägen	2.000: —
	38.000: —

Av från 1948 reserverade medel och till stadsfullmäktiges disposition för 1949 anslagna medel finnes en behållning av c:a 74.000 kronor. Drätselkammaren föreslår att anslaget å 38.000 kronor täckes av sistnämnda medel.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att dels medgiva, att ett belopp av 48.000 kronor av de medel, vilka stadsfullmäktige den 28 april och den 27 maj 1949 anslagit för ordnande av Tunbyvägen mellan Nansengatan och Äppelvägen samt del av Drottninggatan, i stället må användas för utförande av de här ovan under A) angivna gatuarbetena, *dels ock* för utförande av de här ovan under B) angivna arbetena anvisa ett anslag å 38.000 kronor att täckas av till stadsfullmäktiges förfogande stående medel för nyanläggning av gator, vilka dels reserverats från 1948 och dels kvarstå odisponerade i 1949 års stat.

Nr 191. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 14 september 1949 anfört följande:

I skrivelse den 18 augusti 1949 har länsbostadsdirektören B. W. Alwestrand i anledning av att han tillträtt tjänst hos länsbostadsnämnden avsagt sig uppdraget som ledamot i kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden. Uppdraget är icke tidsbegränsat.

Med anledning härav får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att godkänna den sålunda gjorda avsägelsen samt

att till ledamot i kommittén i herr Alwestrands ställe utse kontoristen Inge Jonsson.

Nr 192. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 14 september 1949 anfört följande:

I skrivelse den 19 augusti 1949 har journalisten Rune Blomkvist med anledning av avflyttning från staden avsagt sig uppdraget såsom suppleant i ungdomsvårdsstyrelsen. Herr Blomkvists mandat utlöper med utgången av år 1950.

Med anledning härav får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att godkänna den sålunda gjorda avsägelsen samt

att till suppleant i ungdomsvårdsstyrelsen i herr Blomkvists ställe intill utgången av år 1950 utse sekreteraren Folke Nilsson, Gideonsbergsgatan 21 C, Västerås.

Nr 193. Yttr. över ansökan om tillstånd att bedriva handel med begagnade föremål av ädelmetall.

Genom resolution den 27 augusti 1949 har poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående guldsmeden Nils Arne Lars-

sons ansökan om tillstånd att från verkstadslokal i fastigheten Vallgatan 3 här i staden få idka försäljning av begagnade föremål av ädelmetall.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 14 september 1949 anfört följande:

Centralpolisen i Västerås har företagit utredning i ärendet, vari uttalats att Larsson, som gjort sig känd för skötsamhet och pålitlighet, kan anses lämplig till bedrivande av verksamheten ifråga.

Enligt Kungl. Förordningen den 28 maj 1918 angående handel med vissa begagnade föremål m. m. skall länsstyrelsen låta inhämta yttrande av stadsfullmäktige över ansökningar av ifrågavarande slag.

Då utskottet icke funnit hinder möta för bifall till ansökningen, får utskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att hos länsstyrelsen förorda bifall till framställningen.

Nr 194. Utsträckt tid för utskänkning av rusdrycker.

Genom resolution den 7 september 1949 har poliskammaren till stadsfullmäktige för yttrande remitterat handlingarna angående Systemaktiebolagets i Västerås ansökan om medgivande att utskänkning av rusdrycker under tiden 1 oktober 1949—30 september 1953 måtte få fortgå till klockan 12 på natten å stadshotellet, paviljongen i Stadsparken, utvärdshuset Elba samt Hotell Klippan, alla i Västerås.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 14 september 1949 anfört följande:

Nykterhetsnämnden, som beretts tillfälle att yttra sig i ärendet får nu, med påpekande att det tillstånd, om vilket anhållan nu göres, är helt överensstämmande med det nu gällande, hemställa

att stadsfullmäktige måtte besluta att hos länsstyrelsen tillstyrka bifall till Systemaktiebolagets förevarande framställning.

Polismyndigheten har likaledes tillstyrkt bifall till framställningen.

Beredningsutskottet har i ett den 14 september 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Beredningsutskottet har icke funnit anledning till erinran emot framställningen. Utskottet vill endast för ordningens skull påpeka att jämlikt 5 kap. 4 § 2 mom. rusdrycksförsäljningsförordningen utlämningen av rusdrycker skall upphöra en halv timme tidigare, d. v. s. klockan halv tolv.

Under hänvisning härtill tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens hemställan.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 27 oktober 1949 Ser. A nr 9

Nr 195. Återbesättande av en befattning såsom kontorsbiträde och en befattning såsom skrivbiträde vid drätselkontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 oktober 1949 anfört följande:

Ordinarie kontorsbiträdet vid drätselkontoret, fru B. Rickardson, har uppsagt sin anställning till upphörande den 20 december 1949.

Vidare har ordinarie skrivbiträdet vid samma kontor, fru K. Vedlund, hemställt om entledigande från sin befattning från och med den 21 december 1949.

Då stadigvarande behov av befattningarna fortfarande föreligger, hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare få återbesätta de sålunda ledigblivna befattningarna.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 oktober 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammaren hemställan.

Nr 196. Återbesättande av befattning som kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 22 augusti 1949 anfört följande:

Kartriterskan Eivor Sjöqvist, som erhållit befattning å annan ort, har av byggnadsnämnden beviljats entledigande från sin ordinarie befattning å stadsingenjörskontoret från och med den 1 november 1949.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att med ordinarie innehavare återbesätta den sålunda ledigblivna befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 21 september 1949 tillstyrkt bifall till byggnadsnämndens framställning.

Drätselkammaren har i utlåtande den 6 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 197. Ersättning till lärare för vakthållning vid folkskolornas barnbespisning.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 1 juni 1949 till löne- och avtalsnämnden anfört följande:

Vakthållning vid folkskolans barnbespisning har hittills skett mer eller mindre regelbundet genom frivilligt åtagande av vissa lärare och utan särskild ersättning. I och med skolmåltidsverksamhetens snabba utveckling skärpes kravet på en kontinuerlig vakthållning. Folkskolstyrelsen har därför trätt i förhandling med lärarkåren och träffat en preliminär överenskommelse om sådan vakthållning vid de större bespisningsenheterna mot en ersättning av 2 kronor per matlag jämte fri måltid till vakthavande lärare. Som jämförelse kan nämnas, att folkskolstyrelserna i Göteborg, Norrköping och Linköping betala samma belopp, Karlskrona 2: 50, Eskilstuna 400 kr. per år och Örebro 458 kr. per år. De sammanlagda arvodena torde uppgå till något mer än 1 % av totalkostnaderna för barnbespisningen.

Folkskolstyrelsen får med anledning härav anhålla om bemyndigande att utbetala ifrågavarande arvoden från höstterminens början 1949. Kostnaderna anses böra utgå av bespisningsanslaget.

Med överlämnande av folkskolestyrelsens skrivelse har *löne- och avtalsnämnden* i ett den 21 september 1949 dagtecknat yttrande anfört följande:

Ärendet är visserligen av sådan art att det kan avgöras av löne- och avtalsnämnden men då nämnden anser, att frågan huruvida folkskollärarna äro skyldiga att i tjänsten ombesörja vakthållningen utan ersättning, trots de relativt små belopp det rör sig om, är av principiell betydelse, vill nämnden låta fullmäktige pröva frågan. I författningarna ha lärarna icke ålagts skyldighet att fullgöra vakthållningen. Riksdagen uttalade emellertid på grundval av statsutskottets utlåtande följande i skrivelse till Konungen vid 1947 års löneregler:

> "I samband med ställningstagandet till frågan om den nya lönenivån har riksdagen övervägt vissa spörsmål om de prestationer, för vilka lönerna skola anses utgöra vederlag. Det har därvid närmast varit fråga om socialpedagogiska åtgärder, som komma att åvila exempelvis lärarpersonal i samband med barnbespisning. Riksdagen förutsätter, att dylka arbetsuppgifter icke skola förenas med särskild gottgörelse eller särskilt lönetillägg."

Detta riksdagens uttalande föranledde emellertid icke något stadgande om skyldighet att tjänstgöra vid barnbespisning, vare sig med ersättning eller utan, då Kungl. kungörelsen om folkskolans avlöningsreglemente utfärdades.

Nämnden har hört sig för hos lönemyndigheterna i städerna av Västerås storleksordning och funnit, att ersättning jämte fri måltid utbetalas till lärarna i Uppsala, Örebro, Hälsingborg, Borås, Eskilstuna och Linköping. I Norrköping sköter skolvaktmästarna vakthållningen mot övertidsersättning. I Jönköping och Gävle håller lärarna vakt utan ersättning.

Det är uppenbart, att bespisningen ej kan ske utan vakthållning. Nämnden anser i princip, att vakthållningen borde utan ersättning ingå i tjänsteåliggandena. Då man emellertid icke torde kunna ålägga lärarpersonalen att sköta vakthållningen samt

det uppgivits, att lärarna icke vill åtaga sig arbetet utan ersättning, vill nämnden, ehuru med tvekan, tillstyrka bifall till folkskolestyrelsens framställning.

Vakthållningen avser för närvarande per dag 3 matlag vid Herrgärdsskolan, Korsängsskolan, Djäknebergsskolan och Skepparbacksskolan samt två matlag vid Hammarbyskolan och Jakobsbergsskolan. Vid övriga skolor är bespisningen icke av den omfattningen att vakthållning av lärare är erforderlig. Kostnaden per år enligt folkskolestyrelsens förslag uppgår till cirka 7.000 kronor. Dyrtidstillägg skall ej utgå. Statsbidrag beviljas ej å utgifterna för vakthållning.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga folkskolestyrelsen att från höstterminens början 1949 tillerkänna lärare, som hålla vakt vid barnbespisningarna, ersättning med 2 kronor per matlag jämte fri måltid.

Drätselkammaren har i yttrande den 6 oktober 1949 andragit följande:

Drätselkammaren finner det i likhet med löne- och avtalsnämnden tveksamt, huruvida någon ersättning skall särskilt utgå för vakthållning vid skolbespisning, när denna vakthållning ombesörjes av lärarna. Med hänsyn till de skäl, löne- och avtalsnämnden anfört, vill kammaren icke motsätta sig bifall till nämndens förslag. För att undanröja varje anledning till tvekan vill drätselkammaren framhålla, att förmånen av fri måltid endast gäller *en* måltid för den dag, då vakthållningen förekommer, så att vederbörande vid vakthållning för två eller flera matlag samma dag icke äger att göra anspråk på exempelvis ersättning för flera måltider.

Kostnaderna för ersättningarna kunna bestridas av i 1949 och 1950 års stater upptagna anslag för barnbespisningen, varför särskilt anslag icke behöver begäras.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga folkskolestyrelsen att från och med höstterminen 1949 tillerkänna lärare vid folkskolorna, som hålla vakt vid barnbespisningarna, ersättning med 2 kronor per matlag jämte en fri måltid för varje dag, varunder vakthållningen av vederbörande utövas.

Nr 198. Anslag för lågtryckskompressor samt tillbyggnad av kompressorhuset vid gasverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 23 augusti 1949 anfört följande:

Efter det den av stadsfullmäktige den 26 september 1946 beslutade utvidgningen av gasverkets anläggningar färdigställts, har en ytterligare utbyggnad med en vertikal 4-kammarugn, en ny gasklocka och en lågtryckskompressor visat sig vara be-

hövlig för omedelbar produktionsökning för tillgodoseende av den stigande efterfrågan på gas. Stadsfullmäktige ha den 24 februari och den 23 augusti 1949 beviljat anslag för ugnen och gasklockan.

Kostnadsberäkning har numera utförts för kompressorn och av denna påkallad tillbyggnad av kompressorhuset. Kostnaderna för kompressorn jämte uppmontering stiga till 38.000 kronor och för tillbyggnaden till 15.000 kronor.

Med anledning härav hemställer styrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för anskaffning och uppmontering av en lågtryckskompressor samt tillbyggnad av kompressorhuset bevilja ett anslag å 53.000 kronor att utgå ur lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 6 oktober 1949 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 53.000 kronor för bestridande av utgiften ifråga ävensom vidtaga alla för lånets utbekommande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 199. Anslag för framdragande av jordkabelserviser till fem fastigheter i kvarteren Hanen och Skjutvallen.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 21 september 1949 anfört följande:

Enligt kostnadsberäkning stiga kostnaderna för framdragande av jordkabelserviser till fem fastigheter i kvarteren Hanen och Skjutvallen till 10.500 kronor. I anslutningsavgift utgår 4.000 kronor. Tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter bör sålunda bidraga till täckande av kostnaderna med 4.000 kronor medan resten utgår ur anslaget i årets stat för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar.

Med anledning härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivet ändamål anslå 4.000 kronor av nämnda fondmedel.

Drätselkammaren har i häröver den 21 september 1949 avgivet yttrande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag.

Nr 200. Förslag till ändring av stadsplanen för Västerås (kvarteren Nella och Neta m. fl.)

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 12 september 1949 anfört följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna ett av stadsplanearkitekten Bertil Tideström upprättat, den 9 juli 1949 daterat förslag till ändring av stadsplanen för Västerås, avseende kvarteren Nella och Neta m. fl., betecknat Pl 121. Förslaget består av karta och stadsplanebestämmelser. Utformningen av förslaget framgår av bifogade beskrivning.

Förslaget har varit utställt för granskning från och med den 17 till och med den 31 augusti 1949. Några anmärkningar mot förslaget ha icke inkommit.

I skrivelsen omförmälda stadsplanebestämmelser och beskrivning äro så lydande:

Förslag till ändring av stadsplanen för VÄSTERÅS.
Kv. NELLA och NETA m. fl.
Pl 121.

STADSPLANEBESTÄMMELSER.

§ 1.

Stadsplaneområdets användning.

Med A betecknat område får användas endast för allmänt ändamål.

Med B betecknat område får användas endast för bostäder och därmed samhörigt ändamål.

§ 2.

Mark, som icke får bebyggas.

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§ 3.

Byggnadssätt.

Med R betecknat område får bebyggas endast med enfamiljs radhus.

Med Ö betecknat område får bebyggas endast med hus, som uppföras fristående.

§ 4.

Del av tomt, som får bebyggas.

Å med Ö betecknat område skall av tomts areal minst fyra femtedelar lämnas obebyggda.

§ 5.

Antal lägenheter.

Å med $Ö_1$ betecknat område får å varje tomt endast inredas en bostadslägenhet. Dock må därutöver även inredas gårdskarls- eller portvaktslägenhet.

§ 6.

Byggnads material.

Å med A, BR eller B betecknat område får endast byggnad med ytterväggar av brandsäker konstruktion uppföras.

§ 7.

Hushöjd.

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter, som siffran anger.

§ 8.

Våningsantal.

Å med II betecknat område får byggnad uppföras med högst två våningar.

Å med v betecknat område får utöver stadgat våningsantal vind inredas till högst en tredjedel.

Där ej särskilt våningsantal finnes angivet, får byggnad uppföras med det antal våningar, som den tillåtna hushöjden medgiver.

Västerås den 9 juli 1949.

Bertil Tideström
Stadsplanearktitekt.

Beskrivning tillhörande förslag till
ändring av stadsplanen för VÄSTERÅS
Kv. NELLA och NETA m. fl.

Förslaget är avfattat å karta Pl 121 samt, i särskild handling, stadsplanebestämmelser.

Gällande stadsplan har fastställts av Kungl. Maj:t den 14 maj 1915, den 19 oktober 1934, 2 september 1938, 29 september 1939, 22 januari 1943, 17 juni 1943, 21 april 1944, 12 juli 1946 och den 9 juli 1948.

Förslaget avser i första hand en justering av kvartersgränserna mot Mariaberget för att underlätta framdragandet av dels en lämplig gångväg i parkens västra del, dels en körbar uppfart till berget från Gustavsgatan, enligt parkförvaltningens förslag till Mariabergets slutliga ordnande. Från båda kvarteren ha vissa delar av betydelse för dessa anordningar lagts till parken, medan viss parkmark återigen lagts till kvarteren.

Inom kvarteret Nella föreslås bebyggelsen på tomten nr 7 ändrad från nu gällande — en tvåvåningsbyggnad och en större huskropp i tre våningar — till två radhuslängor i två våningar, vilka synas bättre harmoniera med kvarterets bebyggelse i övrigt. Inom den sydvästra hörntomten, nr 4, föreslås i stället för gällande två friliggande huskroppar, en vinkelbyggnad, som lämnar tomtens sydvästra del och sikten i gatukorset fria.

Bollplanen, i nordväst, som har ansetts böra skötas i direkt sammanhang med parkområdet har med hänsyn härtill redovisats som parkmark.

Skolområdet, kv. Maria, har medtagits i förslaget för komplettering med höjdbestämmelser, vilka saknas i gällande plan.

I kvarteret Mina har södra hörnet av förgårdsmarken, med hänsyn till gatutrafiken, avskurits och lagts till gatumark.

Västerås den 9 juli 1949.

Bertil Tideström
Stadsplanearkitekt.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga det föreliggande stadsplaneförslaget samt

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa beslutet Kungl. Maj:t för fastställelse.

Drätselkammaren har i häröver den 6 oktober 1949 avgivet yttrande med åberopande av vad nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 201. Avtal om markbyte med Aktiebolaget Arvid Svensson.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 oktober 1949 anfört följande:

Vid sammanträde den 18 november 1947 har styrelsen för stadens tekniska verk hemställt, att drätselkammaren ville undersöka möjligheterna att för framtida utvidgning av gas- och reningsverkets anläggningar på Kungsängen återförvärva vissa områden norr om reningsverket.

Bakgrunden till framställningen är följande. Enligt vad överingenjören vid tekniska verken framhållit äro såväl gasverket som reningsverket för avloppsvatten anläggningar, vilka allt efter stadens tillväxt måste utvidgas. Svårigheter råda givetvis att med anspråk på större grad av exakthet nu fastställa det framtida markbehovet för anläggningarna. Markbehovet sammanhänger nämligen framförallt med två mer eller mindre osäkra faktorer, nämligen dels stadens framtida storlek, dels den tekniska utvecklingen på ifrågavarande områden. Redan nu kan dock förutses, att de från början för anläggningarna reserverade områdena komma att bliva otillräckliga, i all synnerhet som uti föreliggande förslag till stadsplan en markremsa om 50 meter av gasverkets tomt i gränsen mot kraftverket utlagts såsom ett skyddsområde, vilket ej får bebyggas eller användas som upplag.

Emellertid har redan tidigare tomtmarken norr om vatten- och gasverkets tomter försålts, något som sammanhänger med att kungsängsområdet till följd av sitt läge och tillgången till järnvägsspår, varit synnerligen begärligt för industrierna. Förhandlingar ha förts med Aktiebolaget Arvid Svensson, vilket för några år sedan förvärvade å området belägen mark, gränsande till gas- och vattenverkets anläggningar. Detta område har ännu icke blivit bebyggt av bolaget. Den av bolaget för-

värvade marken, stadsägan nr 2256 I, ingår dels i tomten nr 3 i kvarteret Gasklockan, dels ock i järnvägsområde. Beträffande det sista har staden försäkrat sig dispositionsrätt utan annat vederlag än att staden bidrager till vissa flyttningskostnader beträffande vedupplag etc. Ifråga om huvuddelen av stadsägan har preliminär överenskommelse träffats mellan bolaget och staden angående markbyte så, att stadsägan av bolaget överlåtes till staden i befintligt skick fri från inteckningar, mot det att staden till bolaget överlåter minst 5.200 kvm. av stadsägan nr 2239 A, vilket sistnämnda område är avsett att bilda tomt i sydvästra hörnet av kvarteret Ångpannan utmed järnvägsspår och Kungsängsgatan. Tillträdesdagen har bestämts till den 1 november 1949. Staden åtager sig att på sin bekostnad uppföra staket kring den mark, vilken överlåtits till bolaget, eller ock att flytta det kring stadsägan nr 2256 I befintliga staketet. Vidare förbinder sig staden att genom uppfyllning grovplanera och grusa den blivande tomten i kvarteret Ångpannan samt att rättsligt låta bilda denna tomt. Av bolaget erlagd anslutningsavgift för stadsägan 2256 I tillgodoräknas bolagets nya tomt i kvarteret Ångpannan. Bolaget frikallas från skyldighet att utgiva gatumarksersättning för tomten i kvarteret Ångpannan. Gatubyggnadskostnad skall dock erläggas i vanlig ordning. Staden medgiver bolaget rätt till anslutning av stickspår till tomten från stadens järnvägsspår. Bolaget skall dock bekosta stickspåret jämte växelanordningar. Staden förklarar sig beredd medverka till att bolaget även efter tillträdesdagen i viss utsträckning kan nyttja stadsägan nr 2256 I, därest planering eller dylikt skulle hindra, att den nya tomten i full utsträckning tages i anspråk.

De direkta utgifter för inhägnad, planering m. m., vilket bytesavtalet för stadens vidkommande medför, böra bestridas av tekniska verken. Värdet av tomten nr 3 i kv. Gasklockan bör vidare överföras å tekniska verken, som till finansförvaltningen erlägger ränta å markvärdet. Ärendet har i anledning härav under hand underställts verkens styrelse, som förklarat sig icke hava något att erinra mot markbytet.

Med hänsyn till vad ovan anförts och då bytesvillkoren få anses godtagbara, vill drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att på i huvudsak här ovan angivna villkor med Aktiebolaget Arvid Svensson träffa avtal om byte mellan staden och bolaget av ovan angivna markområden ävensom att vidtaga alla för bytesavtalets genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 202. Anslag för diverse gatuarbeten.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 oktober 1949 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed hemställa, att stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag med tillhopa ett belopp av 45.000 kronor för nedan angivna gatuarbeten.

1. Stadsfullmäktige beviljade den 25 november 1948 ett anslag å 10.000 kronor för påbörjande av Kronvägen i dess nya sträckning västerut från

nuvarande Götgatan. Den 1 april samma år beviljade drätselkammaren ett belopp av 10.000 kronor för provisorisk anslutning mellan Kronvägen och Götgatan. Arbetena ha sammanlagt hittills kostat obetydligt över 20.000 kronor. Till fullföljande av stadsplanen ha avtal träffats med vissa markägare vid Kronvägen. I och med genomförandet av dessa avtal sker lokal avstängning av Gamla Kronvägen. I anledning härav måste nyssnämnda gatuarbeten fullföljas så, att tillfart kan ordnas enbart från nya Kronvägen mellan Götgatan och Turegatan. Dessa arbeten ha kostnadsberäknats till ..... 18.000: —

2. För utförande av gator inom djuphamnsområdet har under åren 1945—1947 i olika poster anslagits kronor 88.643: 77. Sedan arbetena numera helt avslutats, har det visat sig att de verkliga kostnaderna överstigit de beräknade med cirka 8.000 kronor. Anslag begäres härför med 8.000: —

3. Enligt föreliggande stadsplan skall en del av den nuvarande Hammarbygatan ingå i tomt nr 13 i kvarteret Klippan. Till fullföljande av stadsplanen har nu markavtal träffats med ägaren till sistnämnda tomt. I anledning härav måste gatan å delen mellan Lantvärnsgatan och Drottninggatan ombyggas för en kostnad av ..... 17.000: —

4. Från hyresgäster i fastigheten Stora gatan 82 har framställning gjorts om beläggning av gångbanan med plattor med hänsyn till att två omnibushållplatser äro belägna på denna del. Någon skyldighet för fastighetsägaren finnes ej att bidraga till kostnaden för beläggningen. Då gångbanorna på denna sidan gatan äro kringgärdade av plattbelagd mark å ömse sidor, synes staden böra låta utföra arbetet med skattemedel. Kostnaderna härför uppgå till ..... 2.000: —

Kronor 45.000: —

Beloppet synes böra täckas av förefintlig behållning, c:a 45.000 kronor, av till stadsfullmäktiges och drätselkammarens förfogande stående medel för nyanläggning av gator, vilka medel dels reserverats från 1948 och dels kvarstå odisponerade i 1949 års stat.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för ovan angivna gatuarbeten anvisa ett anslag å 45.000 kronor att täckas av till stadsfullmäktiges och drätselkammarens förfogande stående medel för nyanläggning av gator, vilka dels reserverats från 1948 och dels kvarstå odisponerade i 1949 års stat.

Nr 203. Ang. avveckling av kristidsnämndens verksamhet.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 6 oktober 1949 följande:

Enligt Kungl. kungörelsen nr 471/1949 har 1 § i kungörelsen den 8 september 1939 (nr 658) om kristidsnämnder erhållit följande ändrade lydelse:

"§ 1.

För fullgörande av uppgifter enligt 2 § lagen om skyldighet för kommun att fullgöra vissa av krig m. m. föranledda arbetsuppgifter skola, i den mån annat ej följer av vad nedan stadgas, inom kommunerna i riket finnas kristidsnämnder.

Där inom viss kommun med hänsyn till omfattningen av berörda uppgifter behov av särskild kristidsnämnd befinnes icke föreligga, äger kommunen, efter inhämtande av länsstyrelsens medgivande, uppdraga åt annan kommunal myndighet att fullgöra de uppgifter, som ankomma på kristidsnämnd."

Författningsändringen, vilken träder i kraft den 1 januari 1950, möjliggör att kristidsnämndens uppgifter från denna tidpunkt överflyttas på annan kommunal nämnd. Kristidsnämndens verksamhet är nämligen, sedan numera de flesta ransoneringar slopats, under avveckling. Den fortsatta verksamheten omfattar huvudsakligen personkortsärenden och frågor rörande kafferansonering.

Kristidsnämnden har i skrivelse den 20 augusti 1949 anmält att någon speciell för ändamålet anställd personal icke vidare erfordras och hemställt att drätselkammaren uppdrager åt någon person å ett av de kammaren underställda kontoren att handhava den fortsatta verksamheten.

Drätselkammaren, som tagit ärendet under övervägande, anser, att kristidsnämndens fortsatta uppgifter böra överflyttas å drätselkontoret och under kammarens överinseende handläggas av personalen å sistnämnda kontor.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att kristidsnämndens uppgifter fr. o. m. den 1 januari 1950 skola överflyttas å drätselkammaren och de expeditionella göromålen ombesörjas av personalen å drätselkontoret.

Nr 204. Bidrag till hemvärnet för arbetsåret 1 juli 1949—30 juni 1950.

Drätselkammaren har i skrivelse den 6 oktober 1949 anfört följande:

I skrivelse den 20 september 1949 har hemvärnschefen hemställt, att drätselkammaren ville utverka ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnader för Västerås Hemvärns skjututbildning ävensom ammunitions- och förrådsförvaltning samt hemvärnsexpedition under arbetsåret 1 juli 1949—30 juni 1950.

Västerås Hemvärn är fortfarande för sin verksamhet i behov av bidrag från staden, som även fr. o. m. år 1941 årligen beviljat hemvärnet anslag för olika verksamhetsgrenar. Såsom drätselkammaren tidigare framhållit för stadsfullmäktige har frågan om kommuns rätt att anslå medel till hemvärn prövats genom ett utslag av regeringsrätten under år 1941, varigenom fastslogs att hemvärnets verksamhet icke tillhörde de angelägenheter, för vilkas bestridande kommunen ägde bevilja anslag.

Kommunallagskommittén har i sitt betänkande med förslag angående ändringar i kommunallagarnas bestämmelser om borgerlig primärkommuns kompetens gjort det uttalandet, att understödjande av hemvärnet i princip bör anses falla utanför kommuns befogenhetsområde även i fortsättningen och att sådant understödjande icke heller genom speciallagstiftning bör göras till en kommunal angelägenhet. Uti

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändring i kommunallagstiftningen uttalas en liknande uppfattning. I propositionen framhålles emellertid, att sålunda gjorda uttalanden icke kunna anses innebära, att kommun skulle vara helt förhindrad att lämna bidrag till hemvärnet. Det heter i propositionen bl. a.: "Såsom kommittén funnit, böra sålunda kommunerna äga vidtaga åtgärder för att tillgodose hemvärnets lokalbehov. Då kommun enligt stadgad praxis äger understödja idrotten torde vidare hinder icke böra möta för kommunerna att på lämpligt sätt understödja hemvärnets idrottstävlingar och skjutövningar. Särskilda kommunala bidrag eller premier kunna vidare tänkas förekomma i samband med att hemvärnet fullgör uppgifter av civil natur såsom biträde vid eldsläckning, efterspaning av vilsegångna m. m.

I själva verket torde de olika former, i vilka kommunerna sålunda få anses äga understödja hemvärnet, täcka den huvudsakliga delen av hemvärnets behov av bidrag utöver det statliga stödet. Särskild lagstiftning om rätt för kommun att anslå medel till hemvärnets verksamhet erfordras därför icke."

Förenämnda proposition har numera upphöjts till lag.

Trots den principiella ståndpunkt, som nuvarande lagstiftning intagit, pläga emellertid städerna i stor utsträckning bevilja anslag till hemvärnet.

Med hänsyn till att anslaget huvudsakligen avser understödjande av hemvärnets skjutövningar ävensom den praxis, som tillämpats i Västerås och därmed jämförliga städer finner sig drätselkammaren böra tillstyrka bifall till den föreliggande framställningen.

Kammaren hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att bevilja Västerås Hemvärn ett anslag å 3.000 kronor för bestridande av kostnaderna för hemvärnets skjututbildning m. m. under arbetsåret 1 juli 1949—30 juni 1950 samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 205. Anslag till nykterhetsnämnden för stödjande av Sällskapet Länkarnas i Västerås verksamhet.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 22 september 1949 anfört följande:

Med överlämnande av bilagda framställning med därtill fogade bilagor från Sällskapet Länkarna i Västerås får nykterhetsnämnden anföra följande:

Sällskapet Länkarna bildades under maj månad innevarande år efter modell av liknande sammanslutningar i bl. a. Stockholm. Såsom framgår av sällskapets stadgar är sällskapets ändamål att hjälpa alkoholister att tillfriskna samt att därefter lämna dem moraliskt stöd så att ett återfall i spritmissbruket kan undvikas. Sällskapet, som arbetar helt utanför befintliga nykterhets- eller politiska organisationer, strävar

sålunda mot samma mål som nykterhetsnämnden, nämligen att förbättra nykterhetstillståndet i vårt samhälle och därmed förhindra ytterligare, av spritmissbruk förorsakade fall av ekonomisk och psykisk misär.

Nykterhetsnämnden, som mottagit den bilagda framställningen för vidare befordran till stadsfullmäktige, har vid sitt sammanträde den 19 innevarande september upptagit den i framställningen väckta frågan om beviljandet av ett kommunalt anslag för sällskapets verksamhet till diskussion. Efter överläggning beslöt nämnden att på så sätt tillstyrka bifall till framställningen, att hemställan skulle göras hos stadsfullmäktige om ett extra anslag å 2.000 kronor i nykterhetsnämndens stat för att användas bl. a. till stödjande av Sällskapet Länkarnas verksamhet.

I skrivelsen åberopade framställning jämte därvid fogade bilagor ha icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar men finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att till nämndens förfogande ställes ett extra anslag å 2.000 kronor i 1950 års stat att användas till här ovan angivet ändamål.

Drätselkammaren har i häröver den 6 oktober 1949 avgivet yttrande andragit följande:

Kammaren finner, att sällskapets verksamhet är av sådan art, att staden bör lämna ett bidrag till verksamheten. Då denna synes vara ganska ny i staden och närmare erfarenheter saknas angående resultatet av sällskapets verksamhet inom detta samhälle, anser drätselkammaren, att anslag icke bör beviljas med högre belopp än 1.000 kronor, vilket ställes till nykterhetsnämndens förfogande.

Åberopande vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att ställa till nykterhetsnämndens förfogande ett anslag å 1.000 kronor att användas till stödjande av Sällskapet Länkarnas verksamhet samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 206. Markbyte mellan staden och Sigfrid E. Ramquist.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 oktober 1949 anfört följande:

Drätselkammaren får härmed underställa stadsfullmäktiges prövning frågan om nedan angivna markbyte mellan staden å ena, samt Sigfrid E. Ramquist, å andra sidan.

Ramquist är för närvarande ägare till fastigheten Gryta 1[59] med adress Grytaborgsvägen 3 här i staden. Han har hos byggnadsnämnden hemställt om byggnadslov för uppförande av nybyggnad å fastigheten. Denna ansökan har emellertid på grund av vissa skäl avslagits av byggnadsnämnden. Över fastigheten skall framgå väg, varför intresse föreligger för staden att förvärva marken. Efter förhandlingar med Ramquist har under förutsättning av stadsfullmäktiges godkännande träffats avtal, varigenom Ramquist till staden med full äganderätt överlåter nämnda fastighet Gryta 1[59] mot det att staden till Ramquist likaledes med full äganderätt överlåter blivande byggnadstomt med adress Parkvägen 23 samt till Ramquist erlägger en mellanavgift av 2.300 kronor. Fastigheterna, vilka å ömse sidor skola överlämnas fria från penninginteckningar, tillträdas den 1 januari 1950, då mellanavgiften kontant erlägges till Ramquist. Denne skall erlägga anslutningsavgift för vatten, avlopp, gas och elektrisk ström enligt överenskommelse med stadens tekniska verk. Ramquist berättigas att från fastigheten Gryta 1[59] bortföra befintlig lekstuga, buskar och plantor. Staden förpliktar sig att genom avstyckning snarast bilda fastighet av det till Ramquist försålda markområdet.

Med anledning av vad sålunda anförts och då bytesvillkoren få anses godtagbara, får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren att med Ramquist träffa bytesavtal på i huvudsak ovan angivna grunder ävensom att vidtaga alla för bytesavtalets genomförande erforderliga åtgärder samt

att mellanavgiften skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 207. Borgen å byggnadskreditiv för Byggnads AB Mimers nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Björnen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 oktober 1949 anfört följande:

I skrivelse den 5 oktober 1949 har Byggnads AB Mimer i Västerås hemställt, att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv för bolagets nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Björnen å Södra Skallberget intill ett belopp av 3.115.000 kronor. Nybygget, vilket i dagarna påbörjats, omfattar 147 hyreslägenheter.

Stadsfullmäktige ha genom beslut den 29 januari, den 30 september och den 28 oktober 1948 samt den 27 maj 1949 iklätt sig borgen för bolagets nybyggen å tomterna Älgen nr 1, Mården nr 3, Vargen nr 1, Rådmannen nr 1 och Älgen nr 2. Då slutliga lån ännu icke beviljats för dessa byggnadsföretag, har den borgen, staden sålunda iklätt sig, ännu icke kunnat avlyftas. Med nu ifrågavarande borgen skulle staden därför stå ute för ett borgensansvar beträffande bolagets nybyggen å över 10.000.000 kronor. Ehuru stadens borgensansvar på detta sätt kommer att uppgå till betydande belopp, synes staden likväl med hänsyn till önskvärdheten av, att nybygget snarast möjligt bringas till fullbordande, ikläda sig även nu ifrågavarande borgen. Kammaren vill framhålla, att de tidigare borgensförbindelserna torde komma att bliva avvecklade tämligen på en gång, så snart slutliga lånebeslut givits och lånen definitivt ordnats.

Borgensåtagandet bör såsom vanligt gälla under högst ett och ett halvt år räknat från dagen för första kreditivlyftet. Jämväl i övrigt böra sedvanliga villkor gälla för stadens borgen.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren *dels* hos Kungl. Maj:t hemställa om medgivande för staden att teckna borgen å Byggnads AB Mimers i Västerås nu ifrågavarande nybygge å tomten nr 1 i kvarteret Björnen här i staden, intill ett belopp av högst 3.115.000 kronor mot säkerhet av inteckningar från botten upp till nämnda belopp under villkor, att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag må utsträckas att gälla högst ett och ett halvt år från den tid, kreditivmedel börjat tagas i anspråk samt att bolaget anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden, *dels ock* teckna stadens borgen å byggnadskreditiv för byggnadsföretaget ifråga i enlighet med ovan angivna grunder.

Nr 208. Återbesättande av befattning som kartriterska å stadsingenjörskontoret.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 3 oktober 1949 anfört följande:

Byggnadsnämnden har bifallit en framställning av kartriterskan å stadsingenjörskontoret Marianne Jansson om entledigande från hennes ordinarie tjänst från och med den 1 januari 1950 för tillträde av befattning å annan ort.

På grund härav hemställer nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga byggnadsnämnden att återbesätta den ledigblivna befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i häröver den 13 oktober 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens hemställan.

Nr 209. Återbesättande av befattning såsom tekniker vid byggnadskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 oktober 1949 anfört följande:

Sedan teknikern vid byggnadskontoret Erik Lundell fr. o. m. den 1 oktober 1949

utsetts till innehavare av befattningen såsom vägtekniker vid samma kontor, har Lundells tjänst blivit till ansökan ledig.

Då stadigvarande behov av sistnämnda befattning alltjämt föreligger, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta ifrågavarande befattning såsom tekniker vid byggnadskontoret.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 oktober 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens hemställan.

Nr 210. Återbesättande av befattning såsom syssloman vid stadens ålderdomshem.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 11 oktober 1949 anfört följande:

Enär befattningen som syssloman vid stadens ålderdomshem på grund av nuvarande innehavarens övergång till annan ordinarie befattning i stadens tjänst blir ledig från den 1 januari 1950, får fattigvårdsstyrelsen, då nämnda sysslomannabefattning även i fortsättningen kommer att bliva oundgängligen nödvändig, hemställa om tillstånd att med ny ordinarie innehavare få återbesätta densamma från ovan nämnda dag.

Drätselkammaren har i häröver den 13 oktober 1949 avgivet yttrande tillstyrkt bifall till framställningen.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 oktober 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens hemställan.

Nr 211. Anslag till kuratorsverksamhet vid stadens högre skolor. (Konf. stfms handl. ser. A nr 176/1949).

Drätselkammaren har i skrivelse den 13 oktober 1949 anfört följande:

Vid sammanträde den 29 september 1949 beslöto stadsfullmäktige att till drätselkammaren för ytterligare utredning återremittera ärende angående anvisande av anslag för socialkuratorsverksamhet vid högre allmänna läroverket i Västerås.

Återremissen föranleddes av ett vid ärendets handläggning i stadsfullmäktige väckt förslag, att man närmare skulle undersöka möjligheterna att samordna kuratorsverksamheten vid de högre skolorna inom staden.

Efter gemensamma överläggningar mellan rektorerna vid högre allmänna läroverket, flickskolan och praktiska mellanskolan samt representanter för vederbörande

föräldraföreningar har enighet uppnåtts därom, att en kuratorsverksamhet vore av stor betydelse för samtliga tre skolor och att man lämpligen borde anordna verksamheten på försök med en manlig kurator för samtliga läroverkspojkar och en kvinnlig kurator för samtliga flickor. Den manlige kuratorn skulle vara stationerad vid läroverket och den kvinnliga vid flickskolan. Kostnaderna för verksamheten under ett läsår har beräknats till c:a 2.500 kronor, varav hälften för varje kurator. För läroverkets vidkommande förutsättes vidare, att staden tillhandagår med lämplig mottagningslokal för den manliga kuratorn.

Kammaren finner den föreslagna samordningen av kuratorsverksamheten vara ändamålsenlig och anser sig för den skull kunna tillstyrka ett anslag å 2.500 kronor för verksamheten, därvid kammaren emellertid liksom förut utgår från att verksamheten tills vidare anordnas på försök. Kammaren är även beredd att anskaffa lämplig lokal till den manlige kuratorns förfogande.

Enligt vad kammaren inhämtat föreligger utsikter att erhålla statsbidrag till den verksamhet, varom nu är fråga. Några regler finnas icke fastställda för statsbidrag utan prövas ansökan härom av Kungl. Maj:t från fall till fall. Kammaren förutsätter att vederbörande intressenter gå i författning om att söka erhålla största möjliga statsbidrag.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för anordnande på försök av kuratorsverksamhet vid läroverket, flickskolan och praktiska mellanskolan i huvudsaklig överensstämmelse med ovan angivna grunder anvisa ett anslag å 2.500 kronor för läsåret 1949—1950 med avdrag för det belopp, som kan komma att inflyta i statsbidrag för verksamheten samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 212. Anslag till Västerås Missionsförsamling för församlingssysterns verksamhet under år 1950.

Uti en till stadsfullmäktige ställd, till drätselkammaren inkommen skrivelse, har *styrelsen för Västerås Missionsförsamling* hemställt om ett anslag å 2.000 kronor såsom bidrag för år 1950 till den verksamhet, vilken bedrives av den hos församlingen anställda församlingssystern.

Skrivelsen är så lydande:

Sedan år 1902 har Västerås Missionsförsamling en församlingssyster anställd för sitt sociala arbete. Församlingssysterns huvudsakliga arbete bedrives bland fattiga, sjuka och gamla, som behöva vård och tillsyn. Under de senaste 10 åren har församlingssystern gjort i genomsnitt c:a 1.400 sjukbesök per år samt i rätt stor utsträck-

ning vakat vid sjukbäddar och dessutom avlagt talrika besök hos gamla och hjälpbehövande.

Verksamheten omfattar jämväl utom församlingen stående personer.

Största delen av det *sjukvårdande* arbetet, som utföres av församlingssystern, är av den art, att det eljest skulle komma att åvila samhället, som därvid skulle åsamkas vidgat arbete och ökade kostnader. Det borde därför vara skäligt, att det allmänna bidroge till kostnaderna för denna verksamhet, särskilt som församlingens medlemmar liksom övriga medborgare bidraga till kostnaderna för den allmänna sjukvården. Församlingens utgifter för den sociala verksamhetens bedrivande ha under de senaste 10 åren uppgått till sammanlagt över kr. 74.000, alltså i genomsnitt kr. 7.400 per år. Vi räkna med att utgifterna för de närmaste åren kommer att överstiga kr. 8.000 per år.

Med vad som sålunda anförts får styrelsen för Västerås Missionsförsamling vördsamt hemställa, att ett anslag å kr. 2.000 måtte beviljas såsom bidrag för ifrågavarande verksamhets bedrivande för verksamhetsåret 1950.

Med överlämnande av skrivelsen anför *drätselkammaren* i yttrande den 13 oktober 1949 följande:

Kammaren, som låtit företaga en närmare undersökning av omfattningen och arten av församlingssysterns verksamhet, håller före, att staden bör lämna ett ekonomiskt bidrag till denna verksamhet. Kammaren finner sig dock icke kunna tillstyrka högre belopp än 1.200 kronor, då kammaren i nuvarande budgetläge anser att största möjliga återhållsamhet vid anslagsgivning är påkallad.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att anvisa styrelsen för Västerås Missionsförsamling ett anslag å 1.200 kronor såsom bidrag till bedrivande av ifrågavarande verksamhet under år 1950, samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 213. Anslag för utförande av vattenhuvudledning från Skiljebo till planerat nytt vattentorn å Skallberget.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 10 oktober 1949 anfört följande:

I skrivelse till stadsfullmäktige den 24 febr. 1942 har styrelsen lämnat en redogörelse i stora drag för utvecklingen av stadens vattenledningsverk. I samband härmed äskades då anslag för påbörjande av en ny vattenhuvudledning från Hässlö mot staden. Denna ledning, som fick en dimension av 400 mm, har senare etappvis utbyggts fram till Skiljebo. Förut befintliga ledningar utgöres av 2 st. med 229 mm diameter utförda 1906 och 1 st. med 350 mm diameter utförd år 1931. Samtliga de äldre ledningarna äro framdragna till Pilgatan. Av de två äldsta ledningarna användes nu-

mera en delvis för transport av avloppsvattnet från Hässlö flygfält till stadens reningsverk för avloppsvatten.

De befintliga huvudledningarna ha till i höjd med Skiljebo en kapacitet, som fullt utnyttjad för närvarande svarar mot vattenverkets högsta dygnsbelastning.

Anledningen till att den sista vattenhuvudledningen drogs fram till Skiljebo är dels, att man av beredskapsskäl önskade få en annan sträckning av ledningen än den förutvarande och dels, att bebyggelsens tyngdpunkt under de senaste åren starkt förskjutit sig mot nordost varvid denna sträckning blev den mest gynnsamma. Ledningen är avsedd att fortsätta från Skiljebo öster om lasarettsområdet fram till de nya bebyggelseområdena vid Malmaberg, Gideonsberg och Skallberget varigenom vattenförsörjningen för dessa områden blir tillgodosedd.

I den prognos för vattenförbrukningen, som år 1942 uppställdes, räknade man med att ifrågavarande ledning skulle erfordras omkring år 1952. Vattenförbrukningen har emellertid av kända skäl vuxit snabbare än man då förutsåg. Ledningen borde sålunda ha varit utförd redan nu, vilket dock hittills omöjliggjorts av den omständigheten att stadsplan för området ännu ej hunnit färdigställas.

Det befintliga vattentornet har en volym av 1600 m³. För att tillgodose behovet av vatten för eldsläckningsändamål samt för att utjämna förbrukningsvariationerna under dygnet bör vattentornet ha en volym uppgående till 20 à 25 % av maximidygnsförbrukningen. Det befintliga vattentornets volym är emellertid numera mindre än 10 % av maximidygnsförbrukningen och sålunda alldeles för liten. Situationen har kunnat bemästras de senaste åren tack vare att de äldre vattenbassängerna på Djäkneberget vid vissa tider utnyttjas på så sätt att medelst en tryckstegringspump vattnet från dessa lyfts upp i vattentornet. Detta förfarande kan emellertid endast betraktas som en nödfallsåtgärd. Det är nu nödvändigt att snarast möjligt uppföra ett nytt vattentorn.

I ovannämnda skrivelse till stadsfullmäktige den 24 februari 1942 hade man tänkt sig det nya vattentornet placerat någonstans på Malmabergsområdet. Sedan dess har emellertid bebyggelsen utvecklats i en något annan riktning. Ännu saknas generalplan för staden men med hänsynstagande till redan utförd bebyggelse och de planer beträffande fortsatt bebyggelse som för närvarande föreligga bör en placering av det nya vattentornet på den högst belägna delen av Skallberget utgöra den bästa lösningen. Nu uppgjorda planer beträffande vattenhuvudledningens sträckning förutsätta utförande av ett nytt vattentorn på Skallberget. För bestämning av kapaciteten hos det nya tornet och dimensionen hos ledningen till detsamma erfordras en prognos över vattenförbrukningens framtida utveckling. Inte minst de senaste årens erfarenheter har visat hur vanskligt det är att upprätta en dylik prognos. I den prognos vattenbyggnadsbyrån år 1930 upprättade för vattenförbrukningen i Västerås beräknades medeldygnsförbrukningen år 1960 bliva närmare 9000 m³. Denna förbrukning uppnåddes emellertid redan år 1941. I Tekniska verkens prognos av år 1942 räknades med en medeldygnsförbrukning år 1960 av c:a 14.000 m³. Denna förbrukning torde överskridas redan innevarande år.

Åren 1946—1947 utförda kalkyler gåvo vid handen att c:a 4000 m³ skulle vara den mest ekonomiska volymen hos ett nytt vattentorn. Tilloppsledningen borde därvid erhålla ungefär samma dimension som den senast utförda vattenhuvudledningen från Hässlö, d. v. s. c:a 400 mm diameter. Med hänsyn till svårigheterna för att ej säga omöjligheten att "bygga till" ett vattentorn som tilltagits för knappt och de olägenheter ur driftssynpunkt samt de kostnadsökningar som uppstå om ännu ett torn skulle

behöva uppföras inom allt för kort tid är styrelsen dock betänkt på att utföra det nya vattentornet c:a 50 % större eller med en volym av c:a 6000 m³. Med en volym av 4000 m³ blir vattentornet tillräckligt tills maximidygnsförbrukningen av vatten uppgår till c:a 30.000 m³. Med 6000 m³ volym blir det tillräckligt tills maximidygnsförbrukningen uppgår till c:a 40.000 m³.

Beträffande tilloppsledningen äro förhållandena något annorlunda. Denna kan utan olägenhet dubbleras när behov härav uppkommer. Såväl ur beredskaps- som driftssynpunkt medför en dubblering av ledningen fördelar. En mycket lämplig sträckning för en framtida ny tilloppsledning till vattentornet finnes längs den blivande rikshuvudvägen från lämplig punkt vid Västmanlands regementes område upp till Bergslagsvägen. Den tilloppsledning som nu skall utföras bör därför erhålla en diameter av c:a 400 mm.

Kostnaderna för en vattenhuvudledning till det planerade nya vattentornet med den sträckning som ovan angivits, nämligen från Skiljebo öster om lasarettsområdet förbi Malmaberg och Gideonsberg mot Skallberget har beräknats till 700.000 kronor. Ledningens sträckning kommer att i samråd med byggnadsnämnden anpassas efter nu utarbetat förslag till stadsplan för de områden den passerar.

Arbetet med den nya ledningen måste med hänsyn till vattenförsörjningen igångsättas snarast möjligt så att ledningen kan färdigställas under år 1950. Detsamma gäller även i stort sett det nya vattentornet och arbetet med detsammas utformning pågår. Styrelsen avser att före innevarande års slut framlägga förslag till uppförande av nytt vattentorn.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer styrelsen att stadsfullmäktige måtte besluta

att för utförande av vattenhuvudledning från Skiljebo till planerat nytt vattentorn å Skallberget anvisa ett belopp av 700.000 kronor att utgå av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 13 oktober 1949 avgivet yttrande anfört:

Styrelsens framställning får betraktas mot bakgrunden av de senaste årens kraftigt ökade bebyggelse och stadens expansion över huvudtaget, omständigheter, vilka ställt allt högre krav på vattenverkets kapacitet. Det har visat sig, att utvecklingen i viss mån kullkastat de antaganden, som man ansåg sig kunna göra i 1942 års prognos för vattenförbrukningen. Behovet av de föreslagna anläggningarna är under nu angivna förhållanden oavvisligt. De på senaste tiden inträffade tillbuden ifråga om vattenverkets leveransmöjligheter giva ytterligare belägg för att frågan om vattenverkets fortsatta utbyggnad icke tål något uppskov.

Med hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning, samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om tillstånd till upptagande av amorteringslån för bestridande av utgiften ifråga, ävensom vidtaga övriga för lånets utbekommande erforderliga åtgärder.

Nr 214. Uppförande av ny folkskola i Blåsbo.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 10 oktober 1949 anfört följande:

Det torde för Stadsfullmäktige vara välbekant, att det för närvarande råder en skriande brist på lokaler för folkskolans behov. Folkskolstyrelsen disponerar blott 121 egentliga klassrum, varav 3 sedan många år tillbaka upplåtits åt praktiska mellanskolan. Härtill kommer 16 förhyrda eller på annat sätt tillfälligt i anspråk tagna lokaler, vilka utnyttjas som klassrum. Det aktuella behovet innevarande läsår är 172.

Den väntade utvecklingen under den närmaste sexårsperioden framgår av en sammanställning i bilaga 1. Även om man utgår ifrån de i och för sig osannolika förutsättningarna, att födelsetalet från och med innevarande år skulle utvisa en markant nedgång och att läroverket och andra högre skolor framdeles skulle sättas i stånd att mottaga ett väsentligt ökat antal elever, nödgas man räkna med ett nybyggnadsbehov för folkskolans räkning — förutom Gideonsbergsskolan — av 15—20 lärosalar under vartdera av åren 1951—55, om en katastrofsituation skall undvikas. Enligt av skolöverstyrelsen nu tillämpade beräkningsgrunder skulle detta innebära en kapitalinvestering under nämnda period av 8—10 millioner, varav drygt 70 % skulle falla på kommunen.

För att täcka det absolut nödvändiga behovet planerar folkskolstyrelsen under de närmast följande åren en rad skolbyggen om vardera cirka 15 klassrum jämte specialsalar och rymmande 400—450 barn. Det förhåller sig nämligen så, att för en skolanläggning av denna storlek är det tillräckligt med *en* specialsal av vardera slaget, alltså en gymnastiksal, ett naturkunnighetsrum, en teckningssal, en träslöjdsal, en flickslöjdsal etc. För att ernå ett ekonomiskt försvarligt utnyttjande av de relativt dyrbara specialsalarna, bör därför folkskolbyggnaderna ges en storlek om cirka 15 klassrum — eller eventuellt multiplar av detta tal. Större skolanläggningar om t. ex. 30 eller 45 klassrum är emellertid ur många synpunkter olämpliga, bl. a. med hänsyn till trevnaden. Ur trafiksynpnkt är det heller knappast lämpligt att sammandraga tusentals barn eller mera till en punkt. Och ju större man gör skolanläggningarna, desto större blir upptagningsområdet och skolvägarna blir längre.

För de allra närmaste åren planerar folkskolstyrelsen en folkskola om 15 salar i Blåsbo, avsedd att vara färdig hösten 1951, en tillbyggnad av Hammarby skola (som nu innehåller 7 salar) med 6 salar, vilken om möjligt bör vara färdig hösten 1951 eller senast 1952 samt en ny skola i Skiljebo om 15 salar, avsedd att stå färdig hösten 1952 — åtminstone med en första etapp. Till byggnadsplanerna i Hammarby och Skiljebo vill folkskolstyrelsen återkomma i ett senare sammanhang.

Vad särskilt Blåsboskolan angår prövades lokalbehovet av skolöverstyrelsen den 7 januari 1949 och resultatet av denna prövning framgår av bilaga 2. Uppgörande av skissritningar m. m. uppdrogs åt stadsarkitekt Per Bohlin, och sedan dessa nu vunnit skolöverstyrelsens gillande har huvudritningar uppgjorts, bilaga 3.

Preliminära kostnadsberäkningar har upprättats av Kadesjös ingenjörsbyrå, bil. 4. Byggnadstillstånd för gymnastikbyggnaden kan tills vidare icke påräknas, varför byggnadskostnaderna för första etappen kan beräknas stanna vid 1.235.000, vilken summa till cirka 35 % torde täckas av statsbidrag. Härtill kommer kostnader för inventarier, uppskattningsvis 170.000, å vilken summa statsbidrag utgår med några få procent, samt utgifter för skolområdets planering m. m.

Sedan storleken av det väntade statsbidraget fixerats och sedan noggrannare kost-

nadskalkyler uppgjorts vill folkskolstyrelsen återkomma med närmare preciserat anslagsbehov.

Folkskolstyrelsen hemställer, att stadsfullmäktige behagade besluta

dels låta uppföra en folkskolbyggnad om 15 klassrum m. m. i kvarteret Blåsboskolan,
dels upplåta tomt nr 1 i kv. Blåsboskolan för ändamålet,
dels förklara sig beredda att framdeles ställa erforderliga medel till förfogande samt
dels uppdraga åt folkskolstyrelsen att fullfölja ärendet.

De i folkskolestyrelsens skrivelse åberopade bilagor ha icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar men finnas tillgängliga å stadskansliet.

Drätselkammaren har i yttrande den 13 oktober 1949 anfört följande:

Tidigare har i olika sammanhang redogörelse lämnats för folkskolans behov av nya skollokaler, vilket med hänsyn till den beräknade ökningen i barnantalet blivit mer och mer trängande. Det utbyggnadsprogram, varför folkskolestyrelsen redogör i sin skrivelse, är avsett att möta behovet under de närmaste åren framåt. Även om programmet planenligt kan fullföljas kvarstår likväl en kännbar brist å skollokaler.

Kammaren har granskat föreliggande förslag till skolbyggnad i Blåsbo. Såvitt kammaren kan bedöma innebär förslaget en ur både praktisk och estetisk synpunkt tilltalande lösning.

Med åberopande av vad ovan och i folkskolestyrelsens skrivelse anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla folkskolestyrelsens hemställan.

Nr 215. Frågan om nybyggnad för högre allmänna läroverket.

Byggnadskommittén för högre allmänna läroverket har i skrivelse den 11 oktober 1949 på anförda skäl hemställt, att stadsfullmäktige ville besluta

att frånträda sitt den 31 januari 1946 antagna förslag till ny läroverksbyggnad samt att uppdraga åt byggnadskommittén att arbeta vidare i byggnadsfrågan efter de i skrivelsen framlagda nya linjerna.

Kommitténs skrivelse jämte därvid fogade handlingar återfinnes i ser. B nr 26/1949.

Drätselkammaren har i häröver den 13 oktober 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

I byggnadskommitténs skrivelse lämnas en redogörelse för de olika faserna i byggnadsfrågans utveckling. Av denna redogörelse framgår, att den nya lösning av läro-

verksbyggnadsfrågan, som uppskisseras i kommitténs skrivelse, framför allt sammanhänger med två omständigheter, förhållandena å byggnadsmarknaden samt de nya principerna om enhetsskola med nioårig skolplikt. Det nya principförslaget, bedömt med utgångspunkt från de ändrade förutsättningar, som inträtt, uppvisar åtskilliga ovedersägliga fördelar även om man måhända med beklagande nödgas konstatera, att möjligheterna för åvägabringande av en tillräcklig aula, användbar såsom större samlingssal, icke kunnat tillvaratagas. Frågan om inrättande av en större konsertsal, samlingssal eller dylikt har alltså icke kunnat lösas i samband med läroverksbygget. Bortsett från nu angivna förhållanden måste det nya förslaget betraktas såsom ur flera synpunkter överlägset de tidigare förslag, som förelegat. Med hänsyn härtill måste det betraktas såsom en fördel, att frågan fått mogna till.

Med åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla kommitténs förslag i ärendet.

Nr 216. Uppdrag för nykterhetsnämnden att avgiva yttranden över ansökningar om tillfälliga utskänkningsrättigheter.

Nykterhetsnämnden har i skrivelse den 20 september 1949 anfört följande:

Jämlikt 3 kap., 11 §, 3 mom. Kungl. förordningen den 18 juni 1937 har nykterhetsnämnden haft Stadsfullmäktiges uppdrag att avgiva yttrande över ansökningar om tillstånd till tillfällig utskänkning av rusdrycker.

Då oktrojperioden numera utgått, får nykterhetsnämnden hemställa,

att stadsfullmäktige måtte förnya detta uppdrag för nämnden.

Såsom förslag till allmänna villkor för tillfällig utskänkning av rusdrycker föreslås nu gällande, nämligen:

1. *Att* tillfällig utskänkning sker efter enahanda villkor, som gälla för övriga restauranter i staden.
2. *Att* tillfällig utskänkning handhaves av Systemaktiebolaget i Västerås eller annan, som därtill äger erforderliga förutsättningar.
3. *Att* vid framställning om förlängd tid för tillfällig utskänkning, längsta tid må tillstyrkas intill kl. 00.30.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 oktober 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Utskottet erinrar om att jämlikt rusdrycksförordningen yttrande över ansökningar om tillfällig utskänkning i princip skall avgivas av stadsfullmäktige. Jämlikt 3 kap. 11 §, tredje mom. i samma förordning må emellertid fullmäktige, därest det kan an-

tagas uppkomma behov av tillfällig utskänkning inom kommunen under oktrojperiod eller del därav, uppdraga åt särskilt utsedda personer att under berörda tid i fullmäktiges ställe avgiva yttrande över ansökningar om tillstånd till dylik utskänkning. Om fullmäktige lämnar dylikt uppdrag, skola de jämväl fastställa allmänna villkor för upplåtande av tillstånd till tillfällig utskänkning. Dylikt uppdrag har tidigare lämnats nykterhetsnämnden. Beredningsutskottet anser, att nämnden allt fortfarande bör erhålla uppdraget ifråga och att för utskänkningen fastställes de villkor, som nykterhetsnämnden föreslagit.

På grund härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att uppdraga åt nykterhetsnämnden att intill utgången av den 30 september 1953 i stadsfullmäktiges ställe avgiva yttrande över förekommande ansökningar om tillstånd till tillfällig utskänkning samt

att fastställa de i nykterhetsnämndens skrivelse omförmälda allmänna villkoren för dylik utskänkning.

Nr 217. Tillstånd för Svea Vilhelmina Rehnberg att utskänka pilsnerdricka.

Poliskammaren har genom resolution den 5 oktober 1949 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat handlingarna angående fru Svea Vilhelmina Rehnbergs ansökan om tillstånd att i lokaler inom fastigheten Stora gatan 48, Nya Hushållsskolan, här i staden, få utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster.

Poliskammaren har för sin del tillstyrkt bifall till framställningen.

Nykterhetsnämnden har i ett den 8 oktober 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Tidigare innehavarinna, fröken Ada Karolina Dahlberg, innehade Länsstyrelsens tillstånd till pilsnerutskänkning. Av skrivelsen framgår, att sökanden tidigare beviljats sådant tillstånd för andra lokaler å Utanbygatan 19 och att detta tillstånd utgått den 30 september 1949.

Föreskrifter utöver gällande lag och förordning föreslås ej.

Då någon anmärkning emot sökanden icke föreligger, får nykterhetsnämnden tillstyrka framställningen och föreslå

att stadsfullmäktige hos Länsstyrelsen måtte tillstyrka Fru Svea Vilhelmina Rehnbergs hemställan att utskänka pilsnerdricka klass II till spisande gäster till den 30 september 1952 i lokaler Stora gatan 48, Nya Hushållsskolan, Västerås.

Beredningsutskottet har i häröver den 12 oktober 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla nykterhetsnämndens förslag i ärendet.

Nr 218. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 12 oktober 1949 följande:

Sedan fabrikören Carl Holmqvist avlidit, får beredningsutskottet till hans efterträdare i nedan angivna styrelser och nämnder föreslå:

Till ledamot i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd för tiden intill 1949 års utgång ingenjören Walfrid Redmalm, Pålmansvägen 4,

till nämndeman för en tid av sex år från dagen för stadsfullmäktiges val direktören Oscar Hellman, samt

till ledamot i Västerås stads pensionsdistrikt II för tiden intill 1949 års utgång taxeringskontrollanten Uno Wilmark, Allégatan 34 B.

Nr 219. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 12 oktober 1949 anfört följande:

Sedan stadsfullmäktige vid sammanträde den 29 september 1949 bifallit framställning av stadsfullmäktigeledamoten Eric Lindgren om entledigande från ledamotskapet av stadsfullmäktige samt övriga av honom innehavda kommunala förtroendeuppdrag samt uppdragit åt beredningsutskottet att inkomma med förslag angående de förtroendemannaval, som föranledas av hans avsägelse, får beredningsutskottet härmed föreslå efterträdare till herr Lindgren i nedan angivna styrelser och nämnder i enlighet med vad som i det följande sägs:

Till ledamot i hyresnämnden (sådan ledamot, som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet) för tiden intill 1949 års utgång nuvarande förste suppleanten föreståndaren Rudmar Thunell,

till förste suppleant för samma tid efter herr Thunell ombudsmannen Georg Uhlin, vilken hittills tjänstgjort såsom andre suppleant,

till andre suppleant för samma tid efter herr Uhlin magistratsvaktmästaren Helge Thorell samt

till suppleant i styrelsen för kommunala flickskolan för tiden intill 1951 års utgång ombudsmannen Sten Söderberg.

Nr 220. Val av kommunala förtroendemän.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 12 oktober 1949 följande:

I skrivelse den 22 september 1949 har byggnadsingenjören Lennart Wedlund på grund av avflyttning från orten avsagt sig sina kommunala förtroendeuppdrag.

På grund härav föreslår utskottet stadsfullmäktige besluta

att godkänna den gjorda avsägelsen,

att till efterträdare till herr Wedlund utse *dels* i kommittén för utredning av frågan om bostadsförsörjningen inom staden byggnadsingenjören Folke Johansson, Kronvägen 4, *dels* såsom god man vid mätningsförrättningar för tiden intill 1953 års utgång likaledes byggnadsingenjören Folke Johansson, *dels ock* såsom suppleant i Västerås stads 21:sta taxeringsdistrikt för tiden intill innevarande års utgång ombudsmannen Gösta Jansson.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 24 november 1949 Ser. A nr 10

Nr 221. Fråga om pension till en skolstäderska.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 13 oktober 1949 anfört följande:

Änkefru Elsa Elisabet Svangren, som sedan den 1/1 1934 tjänstgjort såsom skolstäderska på Skepparbacksskolan har nu på grund av sjukdom och med stöd av läkarintyg anhållit om avsked med pension räknat från den 1/1 1950.

Hennes avskedsansökan har beviljats av folkskolstyrelsen, som därjämte på det livligaste vill tillstyrka, att fru Svangren måtte beviljas kommunal pension. Fru Svangren har, såsom av bifogade handlingar framgår, även tjänstgjort såsom städerska hos Västerås Stads Förening mot tuberkulos under åren 1927—1934.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 oktober 1949 anfört:

Fru Svangren kan icke pensioneras av löne- och avtalsnämnden eftersom hennes dagliga arbetstid icke varit av den omfattningen att hon lyder under bestämmelserna i stadens pensionsreglemente. Med hänsyn till den relativt långa tid hon varit anställd i stadens tjänst vill löne- och avtalsnämnden dock tillstyrka, att stadsfullmäktige tillerkänner henne pension.

Fru Svangren är född den 3 september 1891 och har sedan den 1 januari 1934 varit städerska vid Skepparbacksskolan. Enligt läkarintyg är hon numera oförmögen för framtiden att sköta sina åligganden i anställningen. Nämnden har uträknat ett årligt pensionsbelopp å 750 kronor, som kan anses skäligt. Därvid har nämnden utgått från den lön fru Svangren uppbar under 1946 eftersom pensionerna för stadens enligt reglementet pensionsberättigade anställda beräknas med utgångspunkt från 1946 års löner. Lönen under 1946 utgick med 1.455 kronor jämte fri bostad om ett rum med värme. Bostadsförmånen har uppskattats till ett värde av 400 kronor per år. Lön och bostadsförmån tillhopa utgjorde sålunda 1.855 kronor. Från ett på så sätt konstruerat pensionsunderlag har nämnden med tillämpning i övrigt av bestämmelserna i pensionsreglementet räknat fram det föreslagna pensionsbeloppet. Då kvinnliga anställda pensioneras vid 60 års ålder, har den beräknade tjänstetiden för fru Svangren upptagits till 16 år och 9 månader.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna änkefru Elsa Svangren en årlig pension å 750 kronor från och med den 1 januari 1950.

Drätselkammaren har i häröver den 3 november 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Drätselkammaren har icke något att erinra mot att fru Svangren tillerkännes en pension, beräknad på det sätt löne- och avtalsnämnden föreslagit, och erinrar om att

stadsfullmäktige tidigare i ett par liknande fall beviljat pension. Med sitt förslag torde nämnden avse, att endast egenpension skall utgå till Elsa Svangren och icke familjepension. För ordningens skull har drätselkammaren velat erinra härom.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att tillerkänna skolstäderskan änkefru Elsa Elisabet Svangren en årlig egenpension å 750 kronor fr. o. m. den 1 januari 1950 under hennes återstående livstid.

Nr 222. Inrättande av ny befattning som skolsköterska.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 8 augusti 1949 anfört följande:

Enligt Kungl. kungörelsen den 15 juni 1944 (nr 585 § 5) bör på varje skolsköterska med full tjänstgöring ankomma vården av högst 1.500 barn. Folkskolorna i Västerås har f. n. ett barnantal av 4.250 barn, vilket antal beräknas stiga till 5.060 vid höstterminens början 1950. För närvarande finns vid folkskolorna 3 ordinarie skolsköterskетjänster. Då således en fjärde skötersketjänst är erforderlig fr.o.m. höstterminens början 1950, får folkskolstyrelsen härigenom anhålla om stadsfullmäktiges medgivande att tillsätta en ny sådan tjänst räknat från 1 juli 1950.

Löne- och avtalsnämnden har i ett den 19 oktober 1949 dagtecknat yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 3 november 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Anslag för ifrågavarande befattning har upptagits i 1950 års stat under förbehåll för stadsfullmäktiges beslut om inrättande av tjänsten. Denna är, såsom folkskolestyrelsen framhållit, betingad av gällande författningsföreskrifter samt ökningen av barnantalet.

Begynnelse- respektive slutlönerna i lönegrad 12 utgöra inklusive årligt tillägg vid nuvarande index respektive 6.000 och 6.804 kronor.

I anledning härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet samt
att bemyndiga folkskolestyrelsen att med ordinarie innehavare tillsätta den nyinrättade befattningen.

Nr 223. Återbesättande av befattningen såsom montörförman vid elverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 21 september 1949 anfört följande:

Till följd av dödsfall har befattningen såsom montörförman vid elverket blivit ledig. Stadigvarande behov av befattningen föreligger.

Styrelsen för tekniska verken får därför hos stadsfullmäktige hemställa om bemyndigande att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 19 oktober 1949 tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren tillstyrker i utlåtande den 3 november 1949 stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning i ärendet.

Nr 224. Inrättande av ytterligare en ordinarie befattning såsom maskinist vid vattenverket.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 18 oktober 1949 anfört följande:

Vid vattenverket finnes för närvarande anställd en maskinist på ordinarie stat. Vattenverkets fortgående utbyggnad har emellertid ökat maskinistens arbete i sådan omfattning, att redan nu ett varaktigt behov av ytterligare en ordinarie maskinist föreligger.

Befattningen såsom maskinist vid vattenverket är placerad i lönegrad 13 med begynnelse- och slutlön, inkl. 12 % tillägg, å resp. 6.264 och 7.068 kronor.

På grund härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1950 inrätta vid vattenverket en ordinarie befattning såsom maskinist med placering i lönegrad 13 och

att bemyndiga styrelsen att tillsätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 oktober 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren, som efter remiss handlagt ärendet, har i skrivelse den 3 november 1949 med åberopande av vad styrelsen och nämnden i ärendet anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens förslag i ärendet.

Nr 225. Fråga om inrättande av vissa befattningar vid tekniska verken.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i tvenne skrivelser, dagtecknade respektive den 28 juni 1949 och den 23 augusti samma år anfört följande:

För närvarande finnas å tekniska verkens ritkontor anställda en ordinarie ritare i lönegrad 15 samt på extra stat sedan den 11 november 1946 en ritare, från den 1 maj 1948 ett ritbiträde och från den 1 påföljande augusti en kartriterska. Vidare ha rit- och konstruktionsarbeten utförts av två extra befattningshavare, vilka emellertid instundande höst komma att övergå till annat arbete.

Arbetsuppgifterna äro av sådan omfattning, att ett varaktigt behov föreligger att utöka den ordinarie personalen med en ritare i lönegrad 14 och en kartriterska, som i likhet med övriga liknande befattningar bör placeras i lönegrad 10.

På avdelningen för justering av elmätare äro för närvarande anställda en mätarjusterarförman i lönegrad 15 och två mätarjusterare i lönegrad 13 samt på extra stat en justerare. Antalet anställda har varit i stort sett detsamma under det senaste årtiondet, ehuru antalet mätare stigit med i runt tal 5 procent årligen. För att bemästra de ökade arbetsuppgifterna har den tekniska utrustningen fortgående förbättrats. Men ett allt starkare krav på bättre teknisk ledning av arbetet har gjort sig gällande. Detta krav kan icke mera skjutas undan. Styrelsen anser därför att å avdelningen bör inrättas en ordinarie befattning såsom mätartekniker. Befattningens innehavare bör ha teoretisk och praktisk kompetens att leda arbetet på avdelningen. Såsom kompetenskrav bör uppställas utbildning vid teknisk fackskola eller annan jämförlig läroanstalt ävensom praktisk erfarenhet från provning och helst även tillverkning av såväl enklare som mera komplicerade mätare. Med hänsyn härtill bör befattningen i likhet med verkmästarbefattningen vid elverket placeras i lönegrad 19.

Vid vattenverket har sedan ett tiotal år funnits, förutom det ordinarie arbetsbefälet, en schaktmästare och en rörledningsförman, en eller två arbetsförmän på extra stat. På grund av svårighet att få behålla dugligt arbetsbefäl på extra stat, bör en ordinarie befattning såsom arbetsförman med placering i lönegrad 16 inrättas vid verket.

Begynnelse- och slutlön, inkl. rörligt tillägg äro i lönegrad 10 resp. 5.448 och 6.264 kronor, i lönegrad 14 resp. 6.528 och 7.356 kronor, i lönegrad 16 resp. 7.068 och 8.016 kronor och i lönegrad 19 resp. 8.016 och 9.420 kronor.

Tekniska verkens avdelning för justering av gas- och vattenmätare har för närvarande följande personal, nämligen en mätarjusterarförman på ordinarie stat i lönegrad 15 och fem enligt kollektivavtal anställda mätarjusterare.

Avdelningen åligger, utom justering av gas- och vattenmätare, tillsyn och revision av gasapparater. Under de senaste åren ha arbetsuppgifterna stadigt ökat och ställt allt större krav på den tekniska ledningen. Arbetet bör icke blott utföras med erforderlig snabbhet utan även så, att mätarna och apparaterna bli skötta på bästa möjliga sätt. En förutsättning härför är, att arbetet ledes av en tekniker med teoretisk utbildning vid teknisk fackskola samt praktisk erfarenhet av provning och justering av mätare och apparater av förekommande slag. Styrelsen för tekniska verken anser därför att å avdelningen bör inrättas en ordinarie befattning såsom mätartekniker, som med hänsyn till kompetenskrav bör placeras i lönegrad 19.

Begynnelse- och slutlön, inkl. rörligt tillägg, äro resp. 8.016 och 9.420 kronor.

Under hänvisning till vad sålunda anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att från den 1 januari 1950 vid tekniska verken inrätta följande ordinarie befattningar, nämligen en såsom ritare i lönegrad 14 och en såsom kartriterska i lönegrad 10 å ritkontoret, en såsom mätartekniker i lönegrad 19 vid elverket och en såsom arbetsförman vid vattenverket i lönegrad 16 samt

att från den 1 januari 1950 vid tekniska verken å avdelningen för justering av gas- och vattenmätare inrätta en ordinarie befattning såsom mätartekniker med placering i lönegrad 19.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 oktober 1949 avgivet utlåtande andragit:

Löne- och avtalsnämnden vill tillstyrka, att befattningarna såsom ritare och arbetsförman överföras å ordinarie stat. Å tekniska verken finnes redan en ritarebefattning i lönegrad 15. Från tekniska verken har uppgivits, att innehavaren av den nya befattningen skall vara underordnad den ritare som är placerad i lönegrad 15. För att i tjänsteförteckningen angiva detta förhållande föreslår nämnden, att den nya befattningen benämnes andre ritare.

Eftersom den extra kartritersketjänsten funnits ganska kort tid, anser nämnden, att överföringen på ordinarie stat bör kunna anstå ytterligare något år.

De föreslagna mätarteknikertjänsterna ha icke tidigare funnits å extra stat. Under sådana förhållanden synes det tillrådligt, att tekniska verken under någon tid prövar arbetsuppgifter och organisation genom att ha befattningarna såsom extra. Lönen bör därvid icke sättas högre än i lönegrad 17.

På grund härav tillstyrker nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att vid tekniska verken inrätta en ordinarie befattning såsom arbetsförman vid vattenverket i lönegrad 16 och en ordinarie befattning såsom andre ritare i lönegrad 14, räknat från och med den 1 januari 1950 samt

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att från och med den 1 januari 1950 anställa två mätartekniker å extra stat med lön efter löneklass 17.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 3 november 1949:

I likhet med löne- och avtalsnämnden anser drätselkammaren, att befattningen å extra stat såsom kartriterska icke för närvarande bör överföras å ordinarie stat.

Ifråga om lönesättningen för mätarteknikertjänsterna och styrelsens förslag att ordinarieplacera desamma ansluter sig kammaren likaledes till löne- och avtalsnämndens uttalande. Anledningen till att nämnden föreslagit att befattningarna såsom extra böra avlönas efter löneklass 17 är den, att nämnden funnit att avlöning till ordinarie mätartekniker icke skäligen kan sättas högre än i lönegrad 18 med hänsyn till att i sistnämnda lönegrad placerats mätningsteknikerna samt att befattningarna såsom förste mätningstekniker och såsom schaktmästare och verkmästare placerats i

lönegrad 19. Enligt vedertagen princip bör avlöningen till extra befattningshavare utgå efter löneklassen närmast under lägsta löneklassen i den lönegrad, där motsvarande ordinarie befattningen är placerad.

Den av styrelsen för tekniska verken föreslagna lönesättningen för mätarteknikerna och förslaget att placera dessa tjänster å ordinarie stat grundar sig å styrelsens önskan att kunna förvärva kvalificerade innehavare av dessa tjänster, något som styrelsen uppgiver vara omöjligt, därest befattningarna icke göras till ordinarie och inplaceras i lönegrad 19. Kammaren känner sig emellertid icke fullt övertygad om att så verkligen är förhållandet. I varje fall böra möjligheterna att erhålla tjänsteinnehavare med önskade kvalifikationer vid den av löne- och avtalsnämnden föreslagna löneplaceringen å extra stat närmare undersökas.

Kammaren biträder löne- och avtalsnämndens förslag beträffande nu nämnda befattningar ävensom nämndens förslag ifråga om övriga tjänster.

Kammaren erinrar om att anslag upptagits i 1950 års stat för avlöning av de föreslagna befattningarna. Anslaget har upptagits under sedvanligt förbehåll. Någon särskild medelsanvisning är därför icke erforderlig.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att fr. o. m. den 1 januari 1950 vid tekniska verken inrätta en ordinarie befattning såsom arbetsförman vid vattenverket i lönegrad 16 och en ordinarie befattning såsom andre ritare i lönegrad 14,

att bemyndiga styrelsen för verken att *dels* med ordinarie innehavare tillsätta de sålunda nyinrättade befattningarna *dels ock* fr. o. m. den 1 januari 1950 anställa två mätartekniker, en för elverket och en för gas- och vattenverken, å extra stat med lön efter löneklass 17 samt

att i övrigt avslå styrelsen framställning.

Emot drätselkammarens förslag har reservation anförts av herr Olsson med instämmande av herr Welin-Berger under framhållande, att drätselkammaren bort tillstyrka styrelsens för tekniska verken framställning jämväl i vad avser inrättande av tvenne befattningar såsom mätartekniker å ordinarie stat i lönegrad 19.

Nr 226. Återbesättande av befattning som skrivbiträde vid tekniska verken.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 18 oktober 1949 anfört följande:

En befattning såsom skrivbiträde vid tekniska verken har blivit ledig.

Stadigvarande behov av densamma föreligger.

Styrelsen för tekniska verken hemställer därför om bemyndigande att återbesätta befattningen.

Löne- och avtalsnämnden har i avgivet utlåtande den 2 november 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens för tekniska verken framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 3 november 1949 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens hemställan.

Nr 227. Fråga om inrättande av befattning som skrivbiträde å hälsovårdsbyrån.

Hälsovårdsnämnden har i skrivelse den 1 juli 1949 anfört följande:

På framställning av hälsovårdsnämnden beslöto stadsfullmäktige den 21 december 1948 i samband med omorganisation av nämndens byrå medge, att en befattning såsom skrivbiträde inrättades vid byrån, till en början på extra stat.

Då framställningen gjordes, hade hälsovårdsnämnden visserligen grundad anledning utgå från att skriv- och expeditionsgöromålen å byrån skulle få sådan omfattning, att ett stadigvarande behov av heltidsanställd arbetskraft för ändamålet komme att föreligga, men ansåg likväl, att frågan om inrättandet av en ny ordinarie befattning borde anstå, tills praktisk erfarenhet vunnits om arbetsuppgifterna å den omorganiserade byrån.

Från den 11 oktober 1948 har bostadsinspektrisen haft till sitt förfogande ett biträde för arbetet med kartoteket över lägenhetsbeståndet i staden och andra löpande skrivgöromål. Efter det omorganisationen av byrån genomförts, har nämnda biträde överförts till byrån såsom extra skrivbiträde med uppgift att ombesörja, utom kartotekarbetet, å byrån förekommande övriga skrivgöromål och rutinmässig expeditionstjänst. Med den praktiska erfarenhet, som numera gjorts, anser nämnden, att man lämpligen icke bör dröja med att uppföra skrivbiträdesbefattningen på ordinarie stat.

Till extra skrivbiträdet utgår enligt löne- och avtalsnämndens anvisningar lön, som för år 1950 kommer att utgöra 3.900 kronor. Ordinarie befattning såsom skrivbiträde är placerad i lönegrad 6. Begynnelse- och slutlön, inkl. 12 % tillägg, utgöra resp. 4.356 och 5.148 kronor.

Under hänvisning härtill hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1950 ombilda befattningen såsom extra skrivbiträde å hälsovårdsbyrån till ordinarie befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 19 oktober 1949 anfört:

Eftersom tjänsten funnits å extra stat under knappt ett år anser löne- och avtalsnämnden, att tjänsten bör kunna bibehållas å extra stat under ytterligare något år.

På grund härav föreslår nämnden, att stadsfullmäktige ville besluta

att icke bifalla hälsovårdsnämndens framställning.

Drätselkammaren har i häröver den 3 november 1949 avgivet utlåtande med åberopande av de av löne- och avtalsnämnden anförda skäl tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 228. Fråga ang. inrättande av befattning som kanslibiträde å folkskoleexpeditionen.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 8 augusti 1949 anfört följande:

Den starka ansvällningen av folkskolans verksamhet nödvändiggör en personell förstärkning inom folkskolexpeditionen. Vid höstterminens början 1947 var barnantalet 3.484, 1948 = 3.833, 1949 = 4.250 och beräknas 1950 bli 5.050. I samma takt har antalet lärare ökat — 159 hösten 1947 och 195 hösten 1949. Ännu snabbare har bespisningsverksamheten stegrats. Hösten 1947 bespisades knappt 1.000 barn medan antalet 1949 är 2.750. I stort sett torde man kunna säga, att expeditionens arbete ökat med 25 % under två år.

Bästa sättet att ernå en lämpligare arbetsfördelning torde vara, att en del utredningsarbete m. m. överflyttas från inspektören till kamreraren och att denne i stället befrias från arbetet med bokföring av barnen, granskning av räkningar, upprättande av statistik o. dyl. För att handlägga dessa uppgifter erfordras ett väl kvalificerat kanslibiträde fullt kapabelt att självständigt sköta dessa göromål. Detta kanslibiträde skulle då i huvudsak även medhinna de skrivgöromål, som nu utförts av det deltidsanställda skrivbiträdet. Under dessa förutsättningar skulle först om några år, då arbetet ytterligare ökat, personalen behöva förstärkas med ett deltids- senare heltidsanställt skrivbiträde.

Under hänvisning härtill får folkskolstyrelsen anhålla om stadsfullmäktiges medgivande att från den 1 jan. 1950 få anställa ett ordinarie kanslibiträde i lönegrad 11 såsom ersättning för det nu deltidsanställda skrivbiträdet.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 19 oktober 1949 andragit följande:

Löne- och avtalsnämnden har icke funnit det övertygande påvisat att arbetsuppgifterna å folkskoleexpeditionen skulle kräva en ordinarie tjänst såsom kanslibiträde, särskilt som någon biträdestjänst med deltidsarbete för närvarande inte finnes på expeditionen. Nämnden håller därför före, att folkskolestyrelsen bör pröva behovet av en ordinarie biträdestjänst under någon tid innan en ordinarie tjänst inrättas. Detta bör lämpligen ske genom anställande av ett extra biträde på heltid. På grund av arbetets art skulle lönen kunna sättas något högre än den som vanligtvis utgår till stadens extra skrivbiträden. Nämnden föreslår, att lönen får utgå efter löneklass 8, vilket innebär 405 kronor i månaden inklusive dyrtidstillägg.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga folkskolestyrelsen att från och med den 1 januari 1950 anställa ett extra kontorsbiträde å folkskoleexpeditionen med lön efter löneklass 8.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 november 1949 utlåtit sig:

Kammaren delar nämndens uppfattning att behovet av ordinarie biträdestjänst under någon tid bör prövas och biträder därför nämndens förslag att befattningen tills vidare inrättas såsom extra kontorsbiträde. Beträffande lönesättningen vill kammaren påpeka, att denna innebär ett avsteg från eljest vedertagen princip att en extra befattningshavare avlönas efter löneklassen närmast under den lägsta löneklassen i den lönegrad, vari den ordinarie befattningen är placerad. Då befattningen som kontorsbiträde är placerad i lönegrad 8, skulle alltså enligt normala regler den extra befattningen ha avlönats efter löneklass 7. Med hänsyn till vad som upplysts angående befattningshavarens arbetsåligganden, ansluter sig kammaren emellertid till löne- och avtalsnämndens förslag ifråga om lönesättningen.

Då anslag i 1950 års stat finnes upptaget till ett heltidsanställt kanslibiträde med reservation för stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande, erfordras nu icke någon särskild medelsanvisning.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga folkskolestyrelsen att fr. o. m. den 1 januari 1950 på heltid anställa ett extra kontorsbiträde å folkskoleexpeditionen med lön efter löneklass 8 istället för det nu deltidsanställda skrivbiträdet å expeditionen.

Nr 229. Inrättande av befattning som ordinarie skrivbiträde å lantegendomsnämndens kontor.

Lantegendomsnämnden har i skrivelse den 2 juli 1949 anfört:

Lantegendomsnämnden får härmed anhålla, att den år 1945 inrättade extra skrivbiträdesbefattningen å nämndens kontor måtte från den 1 januari 1950 uppföras å ordinarie stat.

Ifrågavarande befattning är oundgängligen nödvändig för å kontoret förekommande skrivarbeten och innehavaren har till huvudsaklig uppgift att handhava med renhållningsverksamheten förenade skrivarbeten såsom förande av budningsjournaler, avlöningsuppgifter m. m. varjämte vederbörande har att utföra allt å kontoret förekommande maskinskrivningsarbete.

Nuvarande befattningshavaren, som uppehållit tjänsten i över fyra år, åtnjuter lön motsvarande sjätte lönegraden varför någon annan förändring i lönehänseende icke inträffar än att vederbörande befattningshavare ges möjlighet erhålla ålderstillägg och övriga med ordinarie tjänst förenade förmåner.

Nämnden hemställer sålunda, att stadsfullmäktige ville besluta

att en extra skrivbiträdesbefattning å nämndens kontor fr. o. m. den 1 januari 1950 uppföres å ordinarie stat med placering i 6 lönegraden.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 23 augusti 1949 tillstyrkt fullmäktige besluta

att bifalla lantegendomsnämndens framställning samt

att bemyndiga lantegendomsnämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i häröver den 3 november 1949 avgivet utlåtande anfört:

Kammaren har icke något att erinra mot befattningens inrättande, då stadigvarande behov av densamma synes föreligga.

Begynnelse- respektive slutlönerna i lönegrad 6 utgör inklusive rörligt tillägg med nuvarande index 4.356 och 5.148 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 230. Inrättande av ordinarie befattning som kontorsbiträde hos barnavårdsnämnden.

Barnavårdsnämnden har i skrivelse den 6 juli 1949 anfört följande:

I samband med upprättandet av förslag till utgifts- och inkomststat för barnavården för år 1950 har fråga uppkommit om inrättandet av en ordinarie befattning som kontorsbiträde. Innehavaren av den tänkta befattningen skulle komma att få handlägga ärenden angående fria resor för barn, husmodersresor och husmodersstipendier, mottaga ansökningar angående mödrahjälp och i samband därmed verkställa utredningar och erforderliga hembesök. De nu uppräknade arbetsuppgifterna ha sedan hösten 1947 handlagts av en befattningshavare på extra stat. Då arbetsuppgifterna kräva gott omdöme och ett visst mått av självständighet hos vederbörande befattningshavare har barnavårdsnämnden varit något tveksam, då det gällt befattningens placering i lönehänseende. Nämnden har stannat för lönegrad 8 men vill dock framhålla, att skäl icke saknas för en placering i lönegrad 11, varför en förnyad framställning i ärendet framdeles kan komma att visa sig erforderlig.

Med stöd härav hemställer nämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att en befattning som kontorsbiträde med placering i lönegrad 8 får inrättas å socialvårdsbyråns barnavårdsavdelning från den 1 januari 1950 samt

att barnavårdsnämnden erhåller tillstånd att med ordinarie innehavare besätta nämnda befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 oktober 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1950 inrätta en ordinarie befattning i lönegrad 8 såsom kontorsbiträde hos barnavårdsnämnden samt

att bemyndiga barnavårdsnämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 3 november 1949:

Begynnelse- respektive slutlönen i lönegrad 8 utgör inklusive rörligt tillägg vid nuvarande index kronor 4.860 och 5.724.

Anslag för befattningen finnes upptaget i 1950 års stat under förbehåll av stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande.

Då stadigvarande behov av befattningen synes föreligga, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 231. Inrättande av befattning som kontorsbiträde vid centralregistret å polisverket.

Polisnämnden har i skrivelse den 10 september 1949 anfört följande:

Polisnämnden, som i statförslaget för år 1950 upptagit anslag för inrättande av en kontorsbiträdestjänst å ordinarie stat, får härmed anhålla att stadsfullmäktige måtte godkänna berörda förslag.

Från och med den 1 januari innevarande år har det av polisnämnden tidigare beslutade centralregistret vid polisverket inrättats och för skötseln av detsamma erfordras en väl kvalificerad arbetskraft. Vid en del andra polisverk handhaves detta register av poliskonstapel eller annan manlig befattningshavare, men polisnämnden har ansett, att detsamma här bör på ett tillfredsställande sätt kunna handhavas av kvinnlig arbetskraft, särskilt som en del skrivarbeten ingå i verksamheten.

Det bör framhållas, att registret ingår som ett led i rationalisering av verksamheten, samt att detsammma innehåller förteckning över såväl misstänkta, åtalade och dömda

personer som stulen eller på annat sätt förkommen egendom m. m., vilket möjliggör för befattningshavare vid polisverket att utan dröjsmål erhålla upplysningar, som kunna vara till ledning vid utredning av brott, förseelser och andra ärenden. Då det är nödvändigt, att registret handhaves med största omsorg och noggrannhet, anser polisnämnden, att lämplig person för befattningen icke kan erhållas för lägre lön än kontorsbiträdes.

På grund härav hemställer polisnämnden att stadsfullmäktige måtte besluta

att från och med den 1 januari 1950 inrätta en befattning som ordinarie kontorsbiträde med placering vid centralregistret å polisverket härstädes.

Löne- och avtalsnämnden har i ett den 19 oktober 1949 dagtecknat yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1950 inrätta en ordinarie befattning såsom kontorsbiträde vid centralregistret å polisverket med placering i lönegrad 8 samt

att bemyndiga polisnämnden att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i häröver den 3 november 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

I 1950 års stat har anslag upptagits för avlönande av ifrågavarande befattning under förbehåll om stadsfullmäktiges beslut angående befattningens inrättande.

Löneförmånerna i lönegrad 8 utgöra inklusive rörligt tillägg med nuvarande index för högsta och lägsta löneklassen inom lönegraden respektive 5.724 och 4.860 kronor.

Då behov av befattningen synes föreligga, tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla vad löne- och avtalsnämnden föreslagit.

Nr 232. Återbesättande av befattning som skrivbiträde å stadskansliet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 november 1949 anfört följande:

Sedan innehavaren av befattningen såsom ordinarie skrivbiträde å stadskansliet, fröken Inga Ludvigsson, övergått till annan befattning i stadens tjänst, har hennes befattning blivit till ansökan ledig.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige måtte besluta

att med ordinarie innehavare återbesätta sålunda ledigbliven befattning som skrivbiträde å ordinarie stat vid stadskansliet.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 november 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 233. Tilläggsanslag till magistraten för avlönande av extra och tillfälliga biträden.

Magistraten har i skrivelse den 13 oktober 1949 anfört följande:

Enligt utgifts- och inkomststaten för år 1949 har magistraten beviljats anslag till löner åt extra befattningshavare med 5.628 kronor jämte dyrtidstillägg därå 700 kronor samt till löner åt tillfälliga biträden med 2.000 kronor eller sålunda tillhopa 8.328 kronor. Från stadskamreraren har magistraten inhämtat att detta anslag per den 30 december 1949 överskridits med 2.431 kronor 11 öre.

En av anledningarna till överskridandet är att ersättning utgått med 864 kronor till vikarie för ett kontorsbiträde, som åtnjutit tjänstledighet för barnsbörd. En annan anledning är det tidsödande arbetet med utskrivandet av texten från ljudupptagningsapparatens rullar. Apparaten levererades under senare delen av år 1948 och har under innevarande år använts i allt större utsträckning i mera vidlyftiga mål. Arbetet med nämnda utskrifter kräver mycken tid inte minst av den orsaken att det ofta är svårt att uppfatta vad parter eller vittnen yttrat. Ett skrivbiträde har så gott som ständigt varit sysselsatt med dylikt arbete. På grund av arbetets omfattning och de sedan den nya processordningens ikraftträdande väsentligt ökade expeditionsgöromålen har extra arbetskraft måst anlitas i allt större utsträckning.

Det bör i detta sammanhang framhållas att tiderna för färdigställande av protokoll och expeditioner äro bestämda i lag och i gemen äro snävt tillmätta.

Magistraten har heller icke kunnat tro att det beviljade anslaget till de extra och tillfälliga biträdena skulle förslå, då det av magistraten för år 1949 begärda anslaget till tillfälliga biträden nedsattes från 3.200 kronor till 2.000 kronor.

Utöver täckning av den förut angivna bristen erfordras för tiden från och med den 1 oktober 1949 till årets slut omkring 1.800 kronor till extra och tillfälliga biträden.

I anledning av vad sålunda anförts får magistraten hemställa att stadsfullmäktige måtte för nämnda ändamål anvisa ett tilläggsanslag å 4.200 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 3 november 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla magistratens hemställan samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 234. Motion ang. utredning av förutsättningarna för anställande av en hemkonsulent för Västerås stad.

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 28 april 1949 till drätselkammaren för yttrande remitterat en av stadsfullmäktigeledamöterna, fruarna Ingrid Andrén, Ebba Berg och Karin Kjelldahl samma dag ingiven motion angående utredning av förutsättningarna för anställande av en hemkonsulent för Västerås stad.

Motionen är så lydande:

I 1941 års befolkningsutrednings betänkande angående den husliga utbildningen har förslag framlagts om en omorganisation och utvidgning av hemkonsulentverksamheten inom landet. För en stad av Västerås storlek med cirka 12.000 hushåll skulle enligt vårt förmenande en egen hemkonsulent vara av största betydelse. I synnerhet som bristen på arbetskraft har medfört, att husmödrarna, vare sig de sköta sina hem vid sidan av yrkesarbetet eller ej, ha behov av all den rationalisering och organisering av hemarbetet, som kan åstadkommas. Då statliga organ såsom Folkhälsan, Hemmens forskningsinstitut och Aktiv hushållning numera bedriva en fortlöpande vetenskaplig undersökning för att förbättra kostvanor och bostadsvanor, arbetsmetoder och hushållsredskap är det av största vikt, att dessa rön komma husmödrarna till del. Detta sker i stor omfattning genom konsulentverksamhet. Konsulenterna ha dessutom stora möjligheter att genom skapande av personlig kontakt med husmödrarna söka bortarbeta slentrianmässiga och opraktiska arbetsmetoder, som inverka betungande på hushållsarbetet.

Hemkonsulenten skall vid en bestämd daglig mottagning ge omedelbara besked angående i hemmen pågående arbeten såsom hemkonservering, tvätt och fläckuttagning. Hon skall genom föreläsningar, demonstrationer och frågeaftnar, metodiskt upprepade i stadsdel efter stadsdel och ej minst i ytterområden, kunna komma husmödrarna till mötes och, när så önskas, genom hembesök på ort och ställe kunna hjälpa till med råd och anvisningar angående t. ex. köksinredningar o. d.

En kraftig propaganda — som verkligen nådde de enskilda hemmen — för en riktigt sammansatt och väl beredd kost skulle höja folkhälsan och minska sjukvårdskostnaderna. Ökade kunskaper om anskaffning och vård av kläder, möbler och husgeråd skulle medföra en standardhöjning. Det syns oss därför lika viktigt att upplysning i hem- och familjefrågor förmedlas till städernas husmödrar som till landsbygdens, där sedan många år tillbaka konsulentverksamheten är en inarbetad institution.

Med stöd av ovanstående hemställa motionärerna att stadsfullmäktige måtte besluta

att låta utreda förutsättningarna för anställande av en hemkonsulent för Västerås stad.

Drätselkammaren har i häröver den 3 november 1949 avgivet yttrande anfört följande:

Som motionärerna framhållit finnes redan en konsulentverksamhet anordnad för landsbygden genom landstingets försorg. Enligt drätselkammarens mening kan dock detta förhållande i och för sig icke tagas till intäkt för att anordna en liknande verk-

samhet i städerna. Landsbygdens husmödrar hava i mångt och mycket andra problem än städernas. De ha icke möjlighet att som städernas husmödrar deltaga i kurser och demonstrationer, deras arbetsförhållanden inom hushållet äro i de flesta fall sämre än stadsbefolkningens och själva arbetet består oftast icke endast i hushållsarbete utan inrymmer även en hel del andra sysslor, vartill motsvarighet saknas i ett stadshushåll.

Som redan antytts har städernas husmödrar fördelen att kunna deltaga i kurser och demonstrationer av olika slag. Här i staden har sedan lång tid tillbaka i yrkesskolornas regi anordnats kurser för husmödrar och blivande husmödrar. Sålunda finnes för flickor en dagkurs i hushållsgöromål, sömnad och hemskötsel varjämte två nybörjarkurser och en fortsättningskurs i vartdera av ämnena hushållsgöromål och sömnad pågå under kvällarna. Dessa kurser ha rönt en livlig tillslutning. Det må även erinras om att staden denna höst igångsatt systugor på olika håll i staden, där husmödrarna erhålla hjälp och råd med tillklippning och ändring av kläder. I detta sammanhang får man heller icke glömma den utbildning i hushållsgöromål och hemvård som meddelas i folkskolan och flickskolan. Till detta kommer den rätt omfattande rådgivnings- och upplysningsverksamhet, som numera bedrives i pressen och i handböcker, som utgivas av förlag och olika organisationer. Även en ren demonstrationsverksamhet bedrives av såväl enskilda firmor som av staden själv, det sistnämnda huvudsakligen genom elverkets försorg i form av matlagningskurser.

Sedan några år tillbaka finnes på socialvårdsbyrån anställd en hemkonsulent med uppdrag att lämna råd och hjälp till husmödrar i hem, som av en eller annan anledning anlita socialvården. Det gäller här ett speciellt klientel, som man många gånger icke på de vanliga vägarna når med upplysning, varför det här har visat sig vara fördelaktigt med ett mer aktivt ingripande.

Drätselkammaren hyser sålunda för sin del den uppfattningen att behov av en hemkonsulent med de uppgifter, som i motionen angivas, knappast föreligger, enär, som ovan framhållits, möjligheterna att erhålla undervisning och rådgivning synas vara rätt goda här i staden. Därtill kommer även en annan omständighet, som drätselkammaren haft anledning att i olika sammanhang tidigare framhålla. Staden måste med tanke på de anspråk som i andra sammanhang ställas på samhället visa en återhållsamhet då det gäller att belasta staden med nya årliga utgifter. Det finnes många utgifter, som äro ofrånkomliga och där samhället icke har möjlighet att göra ett val. I det nu aktuella fallet rör det sig om en utgift, som icke är ofrånkomligen nödvändig. Under sådana förhållanden finner drätselkammaren även ur ekonomisk synpunkt det vara mindre välbetänkt att anordna en hemkonsulentverksamhet, som för framtiden binder viss årlig utgift.

Med hänvisning härtill hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att avslå motionen.

Nr 235. Inrättande av barnträdgårdar å Blåsbo och Skallberget.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor har i skrivelse den 25 oktober 1949 anfört följande:

Till höstterminen 1949 fick barnstugorna avvisa 516 av 750 anmälda barn till stadens

barnträdgårdar. Siffrorna visa tydligt att behovet av flera barnträdgårdar är oerhört stort och då kullarna barn i barnträdgårdsåldern (4—6 år) under de närmaste åren bli större än förut, blir bristen på barnträdgårdar ännu mer markant än hittills.

Blåsboområdet har hittills helt saknat barnträdgårdar och barnen från detta område ha måst gå den långa och farliga vägen över Skerikesbron till barnträdgården på Drottninggatan eller den ännu längre vägen ner till Herrgärdets barnträdgård. I det hus, som byggnadsfirman Gottfrid Lindgren bygger vid Skogsvägen 13, kan lokal erhållas till barnträdgård från höstterminen 1950. Styrelsen för Västerås stads barnstugor anser att denna möjlighet bör utnyttjas för att en barnträdgård i denna stadsdel skall komma till stånd. Barnträdgård i Blåsboområdet är medtagen i den av stadsfullmäktige år 1946 godkända generalplanen för barnstugornas framtida utveckling och har även medtagits i barnstugornas utgiftsstat för år 1950. Till uppsättning och drift under höstterminen beräknas åtgå 10.600 kronor.

Genom att så många nya bostadshus tillkommit inom Skallbergsområdet, har antalet anmälda barn till närmaste barnträdgård, Aspvretens barnträdgård, ökat oerhört. Vid höstens inskrivningar måste över hundratalet barn avvisas på grund av platsbrist. I de hus, som byggnadsaktiebolaget Mimer nu bygger på Skallberget, kan lokaler erhållas till 2 dubblerade barnträdgårdar. Barnstugestyrelsen anser att denna möjlighet bör utnyttjas. Verksamheten skulle kunna påbörjas hösten 1950. Till uppsättning och drift under höstterminen åtgår 16.750 kronor, vilken summa medräknats i barnstugornas utgiftsstat för år 1950. I barnstugornas generalplan finns även barnträdgård på Skallberget upptagen.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige måtte besluta

att från höstterminen 1950 inrätta en dubblerad barnträdgård på Blåsbo,

att anslå 10.600 kronor till uppsättning och drift under höstterminen av denna trädgård,

att från höstterminen 1950 inrätta 2 dubblerade barnträdgårdar på Skallberget,

att anslå 16.750 kronor till uppsättning och drift under höstterminen av denna barnstuga.

Drätselkammaren har i häröver den 3 november 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Såsom styrelsen framhållit ingå nu ifrågavarande barnstugor uti den generalplan, som stadsfullmäktige i princip godkänt den 28 november 1946. Kammaren hänvisar till vad som beträffande nya barnträdgårdar uttalats i kammarens skrivelse den 30 september 1949 med överlämnande av budgetförslaget.

För driften av de nya barnträdgårdarna under höstterminen 1950 finnas medel tillgängliga i 1950 års stat.

Då kammaren icke funnit anledning till erinran mot framställningen med hänsyn till det obestridliga behov av barnstugor å dessa områden, som föreligger, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bifalla barnstugestyrelsens förslag.

Nr 236. Ändring av reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 30 september 1949 följande:

Genom beslut den 29 april 1948 ha stadsfullmäktige antagit ett reglemente för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader, så lydande:

"Stadsfullmäktige i Västerås äga att genom beslut jämlikt 3 § lagen om kommunal fondbildning utan Konungens medgivande avsätta varje år intill 500.000 kronor till fonden till dess att fonden uppgår till 5.000.000 kronor. Till fonden överföras de medel, som enligt stadsfullmäktiges beslut tidigare avsatts för allmänna byggnader, tillhopa 1.850.000 kronor, i den mån dessa icke redan tagits i anspråk. Fondens medel må genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig ordning användas för uppförande av allmänna byggnader".

Kungl. Maj:t har den 1 oktober 1948 fastställt reglementet.

I drätselkammarens skrivelse den 30 september 1949 med överlämnande av budgetförslaget har kammaren på i skrivelsen närmare anförda skäl föreslagit en ökad avsättning till fonden med 900.000 kronor för år 1950. I sammanhang härmed påpekades, att beslutet förutsätter en ändring av fondbestämmelserna.

Kammaren har varit inne på tanken att helt slopa bestämmelserna om maximeringen beträffande såväl de årliga avsättningarna som fondens sammanlagda behållning. Enligt vad kammaren inhämtat torde emellertid ett reglemente med dylik avfattning icke kunna fastställas av Kungl. Maj:t. Kammaren föreslår fördenskull, att maximum för de årliga avsättningarna bestämmes till 1.200.000 kronor och för fondens sammanlagda behållning till 12.000.000 kronor.

I enlighet härmed föreslås reglementet skola erhålla följande ändrade lydelse:

"Stadsfullmäktige i Västerås äga att genom beslut jämlikt 3 § lagen om kommunal fondbildning utan Konungens medgivande avsätta varje år intill 1.200.000 kronor till fonden till dess att fonden uppgår till 12.000.000 kronor. Till fonden överföras de medel, som enligt stadsfullmäktiges beslut tidigare avsatts för allmänna byggnader, tillhopa 1.850.000 kronor, i den mån dessa icke redan tagits i anspråk. Fondens medel må genom beslut av stadsfullmäktige i vanlig ordning användas för uppförande av allmänna byggnader."

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att godkänna ovan angivna ändrade formulering av reglementet för Västerås stads särskilda fond för allmänna byggnader,

att underställa reglementet Kungl. Maj:t för fastställelse samt

att uppdraga åt drätselkammaren att å stadsfullmäktiges vägnar besluta om de justeringar i förslaget, vilka till äventyrs kunna påkallas i samband med fastställelseprövningen.

Nr 237. Borgen å byggnadskreditiv för H. S. B:s Bostadsrättsförening Skogåsens nybygge inom kvarteret Kata.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 november 1949 anfört följande:

I en till drätselkammaren ingiven framställning har Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skogåsen hemställt, att staden ville teckna borgen å byggnadskreditiv för föreningens nybygge å tomten nr 21 inom kvarteret Kata intill ett belopp av 1.202.750 kronor, motsvarande 85 % av de beräknade kostnaderna för byggnadsföretaget. Detta beräknas bliva färdigställt den 1 augusti 1950 och kommer att inrymma 42 bostadslägenheter, 5 garage och c:a 280 kvm kontorslokaler. Kostnaderna ha kalkylerats till 1.415.000 kronor varav byggnadskostnader 1.300.000 kronor och tomtkostnad 115.000 kronor.

Kungl. Maj:t har genom beslut den 30 juni 1949 medgivit staden att intill den 1 juli 1951 få teckna borgen å byggnadskreditiv för olika byggnadsföretag intill ett sammanlagt belopp av 4.000.000 kronor. Detta bemyndigande har tagits i anspråk intill ett sammanlagt belopp av 1.960.000 kronor, varför sålunda av medgivandet återstår outnyttjat ett belopp av omkring 2.040.000 kronor. Det nu ifrågasatta borgensåtagandet inrymmes sålunda i det av Kungl. Maj:t lämnade bemyndigandet.

Borgensåtagandet bör ingås på sedvanliga villkor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att med stöd av Kungl. Maj:ts ovan angivna beslut teckna borgen å Hyresgästföreningens i Västerås Bostadsrättsförening Skogåsens nybygge å tomten nr 21 i kvarteret Kata intill ett belopp uppgående till 85 % av den av Kungl. Bostadsstyrelsen preliminärt godkända anskaffningskostnaden för nybygget, dock högst intill 1.202.750 kronor, mot säkerhet av inteckningar från botten och upp till nämnda belopp, under villkor att stadens borgensåtagande för samma byggnadsföretag må utsträckas att gälla under högst ett år från den dag, kreditivmedel börjat tagas i anspråk, samt att föreningen anställer av drätselkammaren godkänd kontrollant under byggnadstiden.

Nr 238. Fråga om expropriation av del av stadsägan nr 2402.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 november 1949 anfört följande:

Enligt fastställd stadsplan skall ett område om 59,7 kvm av stadsägan nr 2402 i Västerås utläggas till Plåtslagargatan. Skyldighet för staden att upplåta gatan till allmänt begagnande kommer att inträda inom en snar framtid. Frågan om områdets förvärvande har därför blivit aktuell.

Den mark, varom nu är fråga, äges av V. B. Fredriksson. Denne har såsom villkor för markens överlåtelse till staden begärt att bliva frikallad från skyldighet att utgiva

gatumarksersättning och gatubyggnadskostnadsbidrag för hela tomten nr 2 i kvarteret Plåtslagaren ävensom att staden skall bekosta sockel och staket i den nya tomtgränsen. Värdet av dessa prestationer kan uppskattas till i runt tal 5.000 kronor, motsvarande ett pris per kvadratmeter å gatumarken av närmare 100 kronor.

Då dessa villkor givetvis för staden icke äro antagbara samt annan uppgörelse icke kunnat träffas, återstår för staden icke annat än att expropriera marken ifråga.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att genom expropriation förvärva den del om 59,7 kvadratmeter av stadsägan nr 2402 här i staden, vilken enligt fastställd stadsplan skall ingå i Plåtslagargatan, ävensom vidtaga alla för expropriationens genomförande erforderliga åtgärder.

Nr 239. Anskaffande av nya polletter till Elbafärjorna.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 november 1949 anfört följande:

I samband med granskningen av Västerås stads räkenskaper för år 1947 hava stadsrevisorerna anmärkt på att det nuvarande systemet med polletter vid Elbafärjorna ur kontrollsynpunkt vore mindre lämpligt och att ett biljettsystem ur flera synpunkter vore att föredraga.

Jämlikt drätselkammarens beslut den 2 april 1947 har pollettsystemet dock bibehållits med den förenklingen att en pollett finge gälla för både resa till och från holmarna.

Vid övervägande av möjligheterna att få fram ett enkelt, ej alltför kostnadskrävande men ändock ur kontrollsynpunkt tillfredsställande redovisningssystem har kammaren stannat för att även i fortsättningen tillämpa pollettsystemet men samtidigt vidtaga åtgärder för underlättande av kontrollen. Att för hand kontrollräkna polletterna är både tidsödande och mindre tillfredsställande ur kontrollsynpunkt, varför drätselkammaren har tänkt sig att räkningen skulle försiggå genom en s. k. mynträkningsmaskin av den typ, vilken användes för räkning av gaspolletter. Polletternas nuvarande form medgiver emellertid icke användande av mynträkningsmaskin. Under alla förhållanden är det nödvändigt att anskaffa ett större antal polletter än det som nu finnes tillgängligt. Det torde därför vara lämpligt att på en gång anskaffa helt nya polletter med sådan form, att de kunna räknas i maskin. Sammanlagt erfordras 18.000 stora och 8.000 små polletter, vilka draga en anskaffningskostnad av 2.150 kronor. På drätselkontorets förfrågan har stadsrevisionens sekreterare, auktoriserade revisorn Kurt Lundgren meddelat, att han för sin del anser att det föreslagna systemet med polletter, som kunna räknas med maskin, medger en fullt tillfredsställande kontroll.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för anskaffande av nya polletter till Elbafärjorna anvisa ett anslag å 2.150 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 240. Tilläggsanslag för gatubelysningsanläggningar.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 3 november 1949 följande:

Styrelsen för stadens tekniska verk har anmält, att anslaget för gatubelysningsanläggningar, vilka skola utföras under innevarande år, totalt måste överskridas med c:a 20.000 kronor.

Då särskilt tilläggsanslag härför torde böra beviljas, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för gatubelysningsanläggningar, avsedda att utföras under innevarande år, anvisa ett tilläggsanslag å 20.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 241. Framdragande av vatten- och avloppsledningar å Norra Gideonsbergsområdet mellan Emausbäcken och Gideonsbergsgatan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 18 oktober 1949 anfört följande:

Kostnaderna för framdragande av vatten- och avloppsledningar inom Norra Gideonsbergsområdet mellan Emausbäcken och Gideonsbergsgatan beräknas för en sträcka av 275 meter i Hästhovsgatan till 32.000 kronor, för en sträcka av 650 meter i Siggesborgsgatan och Gideonsbergsgatan till 105.000 kronor och för en sträcka av 725 meter i Vitmåragatan, Majstigen, Kumminstigen och Solvändegatan till 104.000 kronor eller sålunda sammanlagt 241.000 kronor. Vinsten på försålt vatten väntas förränta och amortera 50.000 kronor, medan resten av kostnaderna böra täckas av anslutningsavgifter.

Med anledning härav hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anvisa 241.000 kronor att täckas med 191.000 kronor av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter och 50.000 kronor av lånemedel.

Drätselkammaren har i häröver den 3 november 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens hemställan samt

att uppdraga åt drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ansöka om lån för 50.000 kronor för bestridande av del av anslaget ävensom vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Nr 242. Anslag för framdragande av vattenledningar i Edmansgatan samt Klockartorpsgatan.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 18 oktober 1949 anfört följande:

För den fortgående bebyggelsen i Klockartorpsgatans östra del bör vattenledning framdragas i Edmansgatan från Stockholmsvägen till Klockartorpsgatan samt de nuvarande vatten- och avloppsledningarna i sist nämnda gata fram till nedstigningsbrunnen c:a 40 meter öster om Sommarrogatan ersättas av grövre ledningar.

Kostnaderna beräknas till 50.000 kronor och böra täckas av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Med hänvisning till det anförda hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att för angivna ändamål anvisa 50.000 kronor att täckas av medel ur tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Drätselkammaren har i häröver den 3 november 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla styrelsens hemställan.

Nr 243. Inrättande av en arvodestjänst som överlärare vid folkskolornas specialklasser.

Folkskolestyrelsen har i skrivelse den 10 oktober 1949 anfört följande:

Vid uppgörande av folkskolans statförslag för år 1950 upptog folkskolstyrelsen under punkt 15 a 3 101,0 bl. a. arvode för en skolpsykolog med 1.500 kr., varjämte i motiveringen anmärktes att folkskolstyrelsen hade under utredning frågan om inrättande av en arvodestjänst som skolpsykolog eller föreståndare för specialklasserna förenad med en folkskollärartjänst. Sedan utredning av frågan verkställts, vill folkskolstyrelsen framlägga följande förslag.

Av infordrade uppgifter från ett antal större och medelstora städer har framgått, att särskilda heltidsanställda skolpsykologer med högre examina hittills blott anställts i Stockholm, Göteborg och Malmö. I de medelstora städerna däremot har man nöjt sig med att anställa överlärare eller föreståndare för specialklasserna. Kompetensen är i regel folkskollärarexamen och hjälpklasskurs, i några fall med akademiskt betyg i psykologi och pedagogik. För närvarande finns inom Västerås skoldistrikt 17 specialklasser, nämligen 13 hjälpklasser, 2 läs- och skrivklasser samt 2 externatklasser. Folkskolstyrelsen anser det mest praktiskt att för dessa klasser inrätta en särskild överläraretjänst, då därav följer att Skolöverstyrelsen beviljar specialklassöverläraren så pass stor nedsättning i hans tjänstgöringsskyldighet att han hinner med testningar,

specialundersökningar av utvecklingshämmade barn, viss kuratorverksamhet m. m. Hans arbete har närmare preciserats i bifogade förslag till instruktion. Instruktionen skall sedermera underställas Skolstyrelsen för godkännande.

Såsom årsarvode vill folkskolstyrelsen föreslå ett belopp av 1.600 kr., varpå dyrtidstillägg icke skall utgå. Någon egentlig kostnadsökning för staden uppstår knappast, då samtidigt inbesparas det nu utgående kuratorsarvodet på 250 kr. samt anslaget till testning m. m. sannolikt kan sänkas med inemot 1.000 kr.

Folkskolstyrelsen vill således anhålla om Stadsfullmäktiges medgivande att från 1 juli 1950 få inrätta en överlärartjänst för specialklasserna.

Det i folkskolestyrelsens skrivelse omförmälda förslag till instruktion är så lydande:

Överläraren för specialklasserna åligger:

att närmast under folkskolinspektören handha den centrala ledningen och tillsynen av specialklasserna;

att besöka dessa specialklasser, därvid göra sig underrättad om arbetet i klasserna, samråda med vederbörande lärare om de förhållanden han iakttagit samt lämna erforderliga råd och anvisningar;

att till inspektören göra de framställningar, vartill förhållandena föranleda;

att hålla sammanträden med specialklassernas lärare rörande undervisnings- och uppfostringsfrågor, som avse specialklasserna;

att hålla god kontakt med lärarna i normalklasserna, framför allt i klasserna 1—3 så att undervisningshämmade barn och barn med psykisk särart i god tid uppmärksammas;

att verkställa eller låta verkställa undersökning av lärjungar, som anmälts till intagning i specialklass eller eljest befinnas böra ifrågakomma till dylik undersökning och med eget utlåtande hänvisa dem till skolläkaren för undersökning;

att i samråd med skolläkaren till inspektören avge yttrande om lämpliga åtgärder rörande de undersökta lärjungarna;

att övervaka att personalakter för lärjungarna föras efter givna anvisningar samt på lämpligt sätt förvaras;

att i samråd med inspektören uppgöra förslag rörande lärjungarnas fördelning i klassavdelningar samt lärarnas tjänstgöring i dessa;

att leda och övervaka eventuellt anordnade skolmognadsprov;

att granska schemata och dagböcker för specialklasserna;

att vara kurator för avgående elever från i första hand hjälpskolan;

att på bestämda tider vara tillstädes å sin expedition för att mottaga besök i skolärenden;

att undervisa det antal timmar i veckan, som i vederbörlig ordning bestämmes;

att lämna de upplysningar i skolans angelägenheter, som folkskolstyrelsen och inspektören av honom begära;

att upprätta rekvisitioner av läroböcker samt undervisnings- och förbruknings-materiel för specialklasserna;

att för övrigt i tillämpliga delar följa den för skolornas överlärare fastställda instruktionen och

att ställa sig till efterrättelse i laga ordning givna föreskrifter.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 2 november 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 juli 1950 inrätta en arvodestjänst såsom överlärare vid folkskolornas specialklasser med ett årligt arvode å 1.600 kronor.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 november 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 244. Inrättande av befattning som föreståndare vid varmbadhuset.

Badhusstyrelsen har i skrivelse den 29 oktober 1949 anfört följande:

Förvaltningen av stadens badhus — det gäller för närvarande endast varmbadhuset — handhaves under badhusstyrelsen av en dess ledamot såsom verkställande ledamot — en oavlönad förtroendesyssla, som sedan mycket länge i praktiken varit förenad med ordförandeskapet i styrelsen — samt av en mot årligt arvode fungerande s. k. kontrollant. Tidigare har dessutom funnits såsom personalchef och föreståndare en badmästare, som även deltagit i arbetet med att servera bad, särskilt medicinska sådana, och varit heltidsanställd. Denna sistnämnda befattning är dock sedan rätt många år tillbaka indragen.

Såsom kontrollant har sedan 1942 varit förordnad simläraren för de manliga skolbarn i staden, vilka genom stadens försorg åtnjuta simundervisning, Tord Söderquist. För kontrollantskapet har han på sista tiden åtnjutit ett arvode av 2.000 kronor om året. Hans arbete i båda dessa hänseenden har dock icke berett honom full sysselsättning samt givetvis icke heller tillfredsställande inkomster, varför han för sin bärgning varit nödsakad att vid sidan av sina båda deltidssysslor i stadens tjänst ägna sig åt annan verksamhet. Den splittring i förvärvsarbetet, som han sålunda måst underkasta sig, har han av naturliga skäl icke kunnat vara belåten med. Det är därför icke förvånansvärt, att han strävar efter en verksamhet av något mera enhetligt slag och framförallt såvitt möjligt hos en och samme arbetsgivare. Då en möjlighet till en dylik förbättrad ställning för honom nu synes yppa sig, genom att en heltidstjänst av ungefär samma beskaffenhet som Söderquists nuvarande arbeten för Västerås stad blivit ledig i en annan stad, samt Söderquist tillkännagivit sin avsikt att söka denna tjänst och då han icke kan anses sakna utsikter att erhålla befattningen, har badhusstyrelsen ansett sig böra upptaga till prövning frågan, huruvida det icke vore möjligt att i Västerås stads tjänst bereda Söderquist, som på ett fullt tillfredsställande sätt fullgjort

sina åligganden, heltidsanställning med sådan avlöning, att han hellre kvarstår här än söker sig till annan ort. Styrelsen har funnit övervägande skäl tala för, att en dylik åtgärd av staden vidtages.

Omfattningen av Söderquists nuvarande kommunala uppgifter kan angivas så, att han såsom simlärare är sysselsatt 20 timmar i veckan under hela skolterminerna samt såsom kontrollant uppskattningsvis 12 timmar i veckan hela året. Det återstår då ej så mycken arbetstid till den fulla sysselsättningen åtminstone icke under skolornas lästid. Den erforderliga utfyllnaden kan ske främst genom ökat arbete för badhusets räkning, som badhusstyrelsen, icke blott utan svårighet utan till fördel för verksamheten, kan bereda honom. Det är nämligen en svaghet i förvaltningen, att icke tillsyn över den i badhuset bedrivna verksamheten utövas under större del av arbetstiden än som nu sker, varjämte en del arbeten med sammanställningar och dylikt för nyttiggörande av det statistiska material, som dagligen framkommer över verksamheten, kunna anförtros honom. Härtill kommer, att den verkställande ledamotens uppgifter, som för övrigt mer och mer övergått till kontrollanten, allteftersom denne blivit förtrogen med arbetena inom badhuset, lämpligen böra i så stor utsträckning överflyttas till kontrollanten, att endast så mycket därav blir kvar, som bör ankomma på den verkställande ledamoten i egenskap av ordförande i styrelsen. Under skolornas jullov bör arbete för badhuset ej saknas med inventering och uppgifter i sammanhang med räkenskapsavslutningen. För det långa sommarlovets del synes sysselsättning kunna beredas badhusföreståndaren, som befattningen närmast bör kallas, genom tillsyn av stadens friluftsbad och handledning i simning och simidrott för de där badande ungdomarna.

Vad avlöningen beträffar kan en icke obetydlig höjning av vad som nu utgår från stadskassan icke frånkommas. För närvarande åtnjuter Söderquist som simlärare, vilken befattning han innehaft sedan 1928, omkring 4.700 kronor. Arvodet har tidigare varit betydligt lägre på grund av mindre antal grupper undervisade och kortare undervisningstid. Med tillägg av de 2.000 kronor han åtnjuter som kontrollant blir Söderquists inkomster från stadskassan 6.700 kronor. Vid full sysselsättning inom en tjänst, som åtminstone till en början enligt här vedertagen ordning icke må upptagas annat än på extra stat, synes lönen för närvarande lämpligen böra utgå efter 20 lönegraden i stadens lönereglemente, som giver befattningshavaren, inberäknat dyrtidstillägg, 8.388 kronor. Den ökning av nära 1.700 kronor, som därigenom uppstår, bör enligt vad ovan antytts ej helt belasta badhusets stat, utan kan till lämplig del tagas av stadens anslag till upprätthållande av friluftsbaden.

Den nya tjänsten, till vilken badhusstyrelsen avser att herr Söderquist, vilken som ovan nämnts sedan 1928 varit simlärare och sedan 1942 kontrollant vid badhuset, skall övergå vid den tidpunkt, då ett eventuellt beslut enligt detta förslag träder i tillämpning, bör sortera under badhusstyrelsen, folkskolestyrelsens rätt att medbestämma rörande hans funktion som simlärare givetvis obetagen.

På grund härav hemställer badhusstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att i stadens tjänst skall på extra stat inrättas en befattning som badhusföreståndare och simlärare med skyldighet för befattningshavaren att jämväl utöva tillsyn över stadens friluftsbad,

att befattningen skall sortera under badhusstyrelsen, dock med medbestämmanderätt för folkskolestyrelsen i frågor rörande simundervisningen, samt

att avlöning för befattningen skall utgå efter 20 lönegraden i löneplanen för stadens befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har i yttrande den 2 november 1949 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har funnit det väl motiverat att inrätta en heltidstjänst med de arbetsuppgifter som badhusstyrelsen föreslagit. Liksom styrelsen anser nämnden, att tjänsten till att börja med bör vara placerad å extra stat. I fråga om lönesättningen synes det nämnden som om befattningen borde sättas i lönegrad 20 när den framdeles eventuellt överföres å ordinarie stat. Härför tala jämförelser både med lönesättningen å en del andra orter och med befattningar, som nu äro uppförda å stadens ordinarie lönestat i lönegrad 20 och lönegraderna däromkring. Enligt gängse bruk vid lönesättning för extra befattningshavare bör tjänsten såsom extra under nu antydda förhållanden avlönas efter löneklass 19, som innebär en årslön å 8.016 kronor inklusive dyrtidstillägg. I lönegrad 20 är inklusive dyrtidstillägg den årliga begynnelselönen 8.388 kronor och slutlönen 9.972 kronor.

I anledning härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att å extra stat från och med den 1 januari 1950 inrätta en befattning med lön efter löneklass 19 såsom badhusföreståndare och simlärare med skyldighet för befattningshavaren att jämväl utöva tillsyn över stadens friluftsbad samt

att befattningen skall sortera under badhusstyrelsen, dock med medbestämmanderätt för folkskolestyrelsen i frågor rörande simundervisningen.

Drätselkammaren har i häröver den 10 november 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 245. Inrättande av en befattning som ordinarie kontorsbiträde å yrkesskolornas expedition.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning har i skrivelse den 6 juli 1949 anfört följande:

På Västerås stads skolors för yrkesundervisning expedition finnas f. n. anställda, förutom rektor, ett ordinarie kanslibiträde och ett extra skrivbiträde.

Det råder enligt styrelsens uppfattning icke någon tvekan om behovet av två för arbete på expeditionen heltidsanställda personer. Den befintliga personalen har svårt att medhinna alla de mångskiftande arbetsuppgifter, som förekomma på yrkesskolexpeditionen med yrkesskolornas mycket rörliga elevmaterial, produktiva verksamhet, många lärare och många kurser, som igångsättas allteftersom behov förefinnes. Och verksamheten väntas att liksom hittills i huvudsak varit fallet kontinuerligt växa.

Styrelsen anser därför, att det är lämpligt, att de båda nu befintliga befattningarna

på skolexpeditionen bli ordinarie, dvs. att den ovan nämnda extra befattningen ersättes med en ordinarie befattning av lämpligt slag. Detta framföres såväl med hänsyn till frågan om att erhålla lämplig arbetskraft, som stannar på befattningarna, som med hänsyn till personalen. Sålunda är innehavaren av befattningen som extra skrivbiträde (kvinnlig) 24 år och har varit anställd på befattningen sedan den 1 mars 1947 efter att tidigare ha arbetat cirka 2 år huvudsakligen på kontor och cirka 5 år med annat arbete.

En undersökning av det arbete, som utföres av det extra skrivbiträdet, visar, att arbetet närmast synes motsvara det, som enligt stadsfullmäktiges handlingar 1947 serie B nr 25 sida 10 avses att ett kontorsbiträde skall utföra.

Arbetet på skolexpeditionen omfattar nämligen icke så mycket vanliga skrivgöromål, utan fastmer har expeditionens personal att sköta det inte alltid enkla arbete som uppstår genom kontakten med de cirka 1.000 eleverna per år, vilka alla årligen nyinskrivas i det 50-tal kurser, som årligen drivas vid skolan, och det 40-tal lärare, som meddela undervisning vid dessa kurser. Det extra skrivbiträdet har av detta arbete i mycket stor utsträckning fått mottaga anmälningar och därvid fått hjälpa de sökande tillrätta, fått på egen hand granska lärarnas dagböcker över undervisning och elever och har fått upprätta statsbidragsrekvisitioner, under det att rektor handlagt pedagogiska spörsmål, planlagt arbetet i skolan och dylikt och kanslibiträdet omhänderhaft expeditionsarbeten av kameral art och handlagt ärenden, som ännu mer direkt anknyta till undervisning och lärare, än de av det extra skrivbiträdet omhänderhavda.

Styrelsen anser med stöd av det anförda, att den extra befattningen på skolexpeditionen från och med ingången av nästa år bör omändras till ordinarie och bör bli en kontorsbiträdesbefattning och hemställer vördsamt

att vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning måtte inrättas en ordinarie kontorsbiträdesbefattning i lönegrad 8.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 2 november 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har efter undersökning funnit att arbetet å befattningen är av den art att placering såsom kontorsbiträde kan vara motiverad. Inklusive dyrtidstillägg utgör i lönegrad 8 begynnelselönen 4.860 kronor och slutlönen 5.724 kronor per år.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1950 inrätta en ordinarie befattning såsom kontorsbiträde i lönegrad 8 vid yrkesskolornas expedition samt

att bemyndiga skolornas styrelse att tillsätta befattningen med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 november 1949 anfört:

Med hänsyn till vad som upplysts angående det nuvarande extra skrivbiträdets göromål och då stadigvarande behov tydligen föreligger av befattningen, biträder drätsel-

kammaren förslaget att befattningen inrättas såsom ordinarie kontorsbiträdestjänst i lönegrad 8.

Då anslag för ordinarie tjänst upptagits i 1950 års stat — ehuru med sedvanligt förbehåll om stadsfullmäktiges beslut angående tjänstens inrättande — erfordras icke någon särskild medelsanvisning.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 246. Omändring av befattning såsom maskinist å bogserbåten till en befattning såsom förste maskinist.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 14 oktober 1949 anfört följande:

Befattningen såsom maskinist å hamnens bogserbåt är för närvarande placerad i lönegrad 13. Som bekant har hamnen numera erhållit en ny isbrytande bogserbåt, som är motordriven till skillnad från den gamla bogserbåten, som drives med ångmaskin. Såväl maskinisten som hans organisation, Svenska Kommunalarbetareförbundet, har gjort framställning om att befattningen skall uppflyttas i högre lönegrad på grund av att arbetet vore mera kvalificerat å den nya båten. Kommunalarbetareförbundet har hemställt om lönegrad 17. Hamnstyrelsen måste vitsorda, att maskineriet å den nya båten är betydligt mera invecklat än å den gamla samt att arbetet därför måste anses ha blivit mera kvalificerat. Båtens befälhavare är placerad i lönegrad 17 varför det icke kan komma ifråga att placera maskinisttjänsten i samma lönegrad. Styrelsen föreslår att tjänsten uppflyttas till lönegrad 15. Denna lönesättning förekommer i en del andra med Västerås jämförliga hamnar. Lönegrad 15 medför inklusive dyrtidstilllägg i begynnelselön 6.804 kronor och i slutlön 7.644 kronor per år. Motsvarande belopp i lönegrad 13 äro 6.264 kronor och 7.068 kronor. Med hänsyn till att en tjänst numera finnes såsom biträdande maskinist å bogserbåten får hamnstyrelsen samtidigt föreslå att tjänsten erhåller den ändrade benämningen förste maskinist å bogserbåten.

På grund härav hemställer hamnstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1950 uppflytta befattningen såsom maskinist å bogserbåten till lönegrad 15 samt

att ändra tjänstens benämning till förste maskinist å bogserbåten.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 19 oktober 1949 avgivet utlåtande anfört följande.

Löne- och avtalsnämnden har haft överläggningar om tjänsten med representanter för Svenska Kommunalarbetareförbundets lokala organisationer. Nämnden vill tillstyrka bifall till framställningen. Det rådande lönestoppet torde ej kunna åberopas som

skäl mot uppflyttningen av befattningen eftersom det här är fråga om nya och mera kvalificerade arbetsuppgifter.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att bifalla hamnstyrelsens framställning.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 10 november 1949 följande.

Trots den återhållsamhet, som av tidsläget betingas ifråga om stadens lönepolitik, har drätselkammaren icke funnit anledning motsätta sig bifall till framställningen, då befattningshavarens arbetsåligganden uppenbarligen kommit att bliva av mera ansvarsfull och arbetskrävande art än tidigare. Avsikten är tydligen att omändra den nuvarande befattningen såsom maskinist vid bogserbåten till en helt ny befattning, benämnd förste maskinist. I och med att detta sker bör sålunda den nuvarande maskinisttjänsten (den som ifrågavarande befattningshavare för närvarande innehar) indragas, så att man i fortsättningen får en befattning såsom förste maskinist och en befattning såsom biträdande maskinist å bogserbåten. Detta synes böra markeras i beslutet.

Drätselkammaren tillstyrker med anledning av vad sålunda framhållits stadsfullmäktige besluta

att från och med den 1 januari 1950 omändra nuvarande befattningen såsom maskinist å bogserbåten i lönegrad 13 till en befattning såsom förste maskinist å bogserbåten i lönegrad 15.

Nr 247. Fråga om återbesättande av ordinarie befattning som barnträdgårdslärarinna.

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 30 juni 1949 till löne- och avtalsnämnden återremitterat en av barnstugestyrelsen i skrivelse den 4 maj 1949 gjord framställning om bemyndigande att få återbesätta en ledigbliven befattning som barnträdgårdslärarinna i lönegrad 12.

Styrelsens framställning ävensom löne- och avtalsnämndens och drätselkammarens däröver avgivna yttranden återfinnas i Stfms Handl. nr 125 ser. A för innevarande år.

Löne- och avtalsnämnden har i förnyat utlåtande den 2 november 1949 anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden får härmed anmäla, att nämnden genom sin förhandlingsdelegation haft överläggningar i ärendet med Svenska Facklärarförbundet, till vilken organisation barnträdgårdslärarinnorna i staden numera äro anslutna. Tidigare ha de

tillhört Sveriges Socialtjänstemannaförbund. Överenskommelse uppnåddes icke. Förbundet hävdade, att tjänsterna borde stå kvar i lönegrad 12 medan man från löne- och avtalsnämndens sida ville följa den centrala överenskommelsen. Facklärarförbundet deltog ej i denna överenskommelse och enligt vad som uppgivits har den under sommaren 1949 blivit uppsagd från tjänstemannasidan. Nämnden anser därför, att man bör avvakta en ny överenskommelse innan man tar definitiv ställning till huruvida tjänsterna böra nedflyttas från den nuvarande placeringen i lönegrad 12. I avvaktan å ett sådant ställningstagande bör emellertid vid vakans å ordinarie tjänster återbesättande icke ske utan böra tjänsterna istället uppehållas av extra befattningshavare för vilka bestämmelser om lönesättning finnas.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att tillsvidare icke återbesätta ledigblivna tjänster såsom barnträdgårdslärarinna med ordinarie innehavare.

Drätselkammaren har i häröver den 10 november 1949 avgivet utlåtande med biträdande av de synpunkter, nämnden ovan anfört, tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 248. Fråga ang. omorganisation av vissa kontorspersonalsbefattningar.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 21 september 1949 anfört följande:

Före 1947 års lönereglering fanns för ordinarie kvinnlig kontorspersonal tre olika slags befattningar, nämligen kontorsbiträde av II klass, kontorsbiträde av I klass samt kanslibiträde. Vid 1947 års lönereglering överfördes befattningarna till den nya löneplanen med placering i lönegraderna 6 respektive 8 och 11. Samtidigt ändrades benämningarna kontorsbiträde av II klass och kontorsbiträde av I klass till skrivbiträde respektive kontorsbiträde. De nya benämningarna och lönegradsplaceringarna bygga på kvalifikationsbestämmelser för viss kontorspersonal, som fastställts den 4 september 1947 av Svenska Stadsförbundets löne- och förhandlingsdelegation. Som synes innebar överföringen till den nya löneplanen icke någon prövning av lönesättningen för de särskilda befattningarna utan blott en så att säga kollektiv överföring till motsvarande lönegrader i den nya löneplanen med bevarande av den tidigare inbördes ordningen befattningarna emellan. Under de förhandlingar som föregingo lönereglering uttalade Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund den reservationen, att vid inplaceringen i den nya löneplanen största möjliga hänsyn borde tagas till vederbörande befattninghavares arbetsuppgifter. Löne- och avtalsnämnden anförde i skrivelsen till stadsfullmäktige (se SF handl. 1947 ser. B nr 25, sid. 10), att nämnden efter undersökning för sin del kommit till den slutsatsen, att skäl för närvarande icke syntes föreligga för en omvärdering av de biträdesbefattningar, som för tillfället funnes. Kommunaltjänstemannaförbundet förutsatte i detta sammanhang, att inplaceringen av ifrågavarande personalgrupper borde bli föremål för särskilda förhandlingar.

Den 4 februari 1948 ingav kommunaltjänstemannaförbundet till löne- och avtalsnämnden en förteckning över 38 kontorstjänster, som förbundet önskade få ändrade till tjänster i högre lönegrader. Förteckningen har senare reviderats av förbundet och upptog vid de senaste förhandlingarna 40 befattningar så fördelade, att 6 kanslibiträdestjänster föreslogs bli kontoristtjänster i lönegrad 13, att 19 kontorsbiträdestjänster föreslogs bli kanslibiträdestjänster i lönegrad 11 samt att 15 skrivbiträdestjänster föreslogs bli kontorsbiträdestjänster i lönegrad 8.

Förhandlingar med förbundet om de begärda uppflyttningarna ägde rum först i augusti och september 1949 eftersom löne- och avtalsnämnden före förhandlingarna ville skaffa sig en grundlig kännedom om arbetsuppgifterna för de olika befattningarna. För att söka få en tillförlitlig värdering av de olika tjänsterna och få dessa satta i en riktig relation till varandra, utfördes under hösten 1948 en omfattande undersökning av kontorstjänsterna inom stadens förvaltningar. Undersökningen utfördes av en firma, som specialiserat sig på kontorsorganisation och arbetsundersökningar. Närmare härom framgår av SF handl. 1948 ser. A nr 214.

Löne- och avtalsnämnden, som hela tiden stått mycket betänksam inför uppflyttning av tjänster i den stora utsträckning det här gäller, har sedan det allmänna lönestoppet proklamerades under hösten 1948 blivit i än högre grad betänksam. Vid förhandlingarna anfördes från kommunaltjänstemannaförbundets sida såsom ett av huvudargumenten, att framställningen ingivits långt innan lönestoppet samt att förhandlingarna borde betraktas såsom en fortsättning av 1947 års förhandlingar. Löne- och avtalsnämnden har trots dessa förhållanden ansett sig böra tillmäta lönestoppet en stor om än icke helt avgörande betydelse i sitt ställningstagande. Därför har nämnden avvisat de flesta framställningarna men har icke helt velat lämna kommunaltjänstemannaförbundets synpunkter obeaktade. Nämnden har sålunda sökt avgränsa en mindre krets av befattningar, som särskilt synes vara av den kvalificerade art att nuvarande lönesättning icke ger full rättvisa. Då nämnden i dagens aktuella läge på lönemarknaden icke kunnat tillstyrka en lönerörelse i hela den omfattning som begärts av kommunaltjänstemannaförbundet har nämnden ej heller kunnat biträda samtliga de framställningar, som en del förvaltningsstyrelser gjort i anslutning till förbundets yrkanden.

Löne- och avtalsnämndens förslag innebär ändring av fyra befattningar. Sålunda tillstyrker nämnden uppflyttning av kanslibiträdesbefattningen hos magistraten till en befattning såsom kontorist i lönegrad 13, av en kontorsbiträdesbefattning vid drätselkontoret (stadskassan) till en befattning såsom kanslibiträde, av en kontorsbiträdestjänst vid poliskammaren till en befattning såsom kanslibiträde samt av skrivbiträdesbefattningen vid parkkontoret till en befattning såsom kontorsbiträde.

Ändringen av kanslibiträdestjänsten hos magistraten har begärts av magistraten i skrivelse av den 4 augusti 1948, där en redogörelse lämnas för arbetsuppgifterna. De övriga tjänsteuppflyttningarna som magistraten velat förorda, både vid magistraten och å stadsfogdekontoret, har nämnden ej ansett sig kunna biträda. Den föreslagna kontoristtjänsten vid magistraten förutsätter en ändring av gällande tjänsteförteckning, enär det i denna angives, att dylika tjänster endast skola finnas för manliga befattningshavare.

Vid polisverket finnes för närvarande ingen kanslibiträdestjänst. Med hänsyn till arten av arbetsuppgifterna å poliskammaren har nämnden funnit sig böra tillstyrka, att den ena av de båda kontorsbiträdestjänsterna därstädes ändras till en kansli-

biträdestjänst. Det bör ankomma på polisnämnden att uttala sig för vilkendera av tjänsterna som skall komma i fråga.

Slutligen har nämnden tillstyrkt kommunaltjänstemannaförbundets framställning i vad den rör skrivbiträdestjänsten å parkkontoret. Arbetsuppgifterna äro nämligen enligt vad som framgår av parkstyrelsens särskilda skrivelse sådana, att en uppflyttning synes väl motiverad.

Kommunaltjänstemannaförbundet har vid förhandlingarna givit efter på sina ursprungliga yrkanden och godtagit en uppflyttning av endast här berörda fyra befattningar. Förbundet har emellertid vidhållit, att alla de föreslagna 40 lönegradsuppflyttningarna vore berättigade. Med hänsyn till den aktuella ekonomiska situationen har förbundets förhandlingsdelegerade dock för dagen funnit sig nödsakade åtnöjas med de av löne- och avtalsnämnden föreslagna uppflyttningarna.

På grund härav tillstyrker nämnden stadsfullmäktige besluta

att ändra kanslibiträdestjänsten vid magistraten till en tjänst såsom kontorist i lönegrad 13,

att till följd härav i tjänsteförteckningen för stadens ordinarie befattningshavare utesluta beteckningen "manlig" för kontoristtjänst i lönegrad 13,

att ändra en kontorsbiträdestjänst vid stadskassan å drätselkontoret till en tjänst såsom kanslibiträde,

att ändra en av kontorsbiträdestjänsterna vid poliskammaren till en tjänst såsom kanslibiträde,

att ändra skrivbiträdestjänsten vid parkkontoret till en tjänst såsom kontorsbiträde samt

att ändringarna skola gälla från och med den 1 januari 1950.

Parkstyrelsen anför i skrivelse den 20 oktober 1949:

Parkstyrelsen som i skrivelse till stadsfullmäktige den 9 april 1948 tillstyrkt att befattningen som skrivbiträde å parkförvaltningen måtte omändras till kanslibiträdestjänst, får härmed meddela, att styrelsen icke har något att erinra mot löne- och avtalsnämndens beslut den 21 september 1949 att endast tillstyrka uppflyttning av nämnda befattning till kontorsbiträdestjänst.

Polisnämnden har i skrivelse den 31 oktober 1949 andragit följande:

Sedan löne- och avtalsnämnden för nämndens yttrande överlämnat en till stadsfullmäktige ställd skrivelse av den 21 sistlidne september rörande bl. a. omändring av en av kontorsbiträdestjänsterna vid poliskammaren till en tjänst som kanslibiträde får polisnämnden, som med hänsyn till arten av vederbörandes arbete finner den föreslagna ändringen nödvändig och behövlig, för sin del tillstyrka, att den av löne- och avtalsnämnden föreslagna kanslibiträdestjänsten inrättas samt att i samband därmed en av kontorsbiträdestjänsterna å poliskammaren indrages.

Magistraten framhåller i utlåtande den 8 november 1949 följande:

Sedan magistraten från nämndens sekreterare inhämtat att Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund återkallat sitt yrkande om ändring av ifrågavarande tjänster utom vad beträffar en kanslibiträdesbefattning hos magistraten, får magistraten härmed meddela att magistraten med hänsyn till att det i det nuvarande löneläget torde vara utsiktslöst att vinna bifall till framställningen, ehuru den får anses mer än väl befogad, finner sig böra avstå från fullföljd av ärendet utom i den del, vari överenskommelse träffats.

Den i löne- och avtalsnämndens utlåtande åberopade magistratens skrivelse av den 4 augusti 1948 har icke avtryckts i handlingarna men finnes för granskning tillgänglig å stadskansliet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 10 november 1949 utlåtit sig:

Nu ifrågavarande förslag får närmast betraktas såsom en följd av den utredning angående kontorspersonalsorganisationen, vilken stadsfullmäktige den 30 september 1948 efter tillstyrkan av drätselkammaren beslutat företaga. Såsom drätselkammaren i sin skrivelse till stadsfullmäktige av den 16 september 1948 uttalade, böra framställningar om inrättande av högre kontorspersonalsbefattningar respektive om uppflyttningar av viss befattningshavare i en högre kategori uteslutande prövas ur synpunkten av huruvida befattningen såsom sådan är av den karaktär, att den bör hänföras till den ena eller andra kategorien av kontorspersonalsbefattningar. Däremot måste det anses principiellt oriktigt att vid prövningen tillämpa sådana grundsatser, att omorganisation av befattningar kommer till stånd för att bereda den särskilda befattningshavaren ökade löneförmåner. Särskilt i dagens läge har man anledning att ställa sig synnerligen betänksam inför dylika maskerade löneökningar, vilka innebära ett kringgående av lönestoppet. Anledningen till kontorspersonalsutredningen har varit just att söka åstadkomma vissa objektiva normer för bedömande av organisationen. Även i fråga om i och för sig motiverade ändringar i kontorspersonalens organisation torde man i nuvarande situation böra iakttaga den största återhållsamhet.

Angivna förhållanden giva drätselkammaren anledning att hysa tvekan inför det av löne- och avtalsnämnden framförda förslaget. I särskilt hög grad gäller detta inrättande av den nya befattningen såsom kontorist. Med hänsyn till den uppgörelse, som träffats med kommunaltjänstemannaförbundet och på de skäl löne- och avtalsnämnden i övrigt anfört, har drätselkammaren emellertid icke velat motsätta sig löne- och avtalsnämndens förslag. Kammaren förutsätter därvid dock, att ett bifall till förslaget icke blir prejudicerande.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren, om ock med tvekan, stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 249. Anslag till inredande av lokaler åt pensionsnämnderna i nämndhusets källarvåning samt till vissa ändringsarbeten beträffande tandpoliklinikens lokaler.

Fastighetskontoret har i skrivelse den 4 november 1949 anfört följande:

Kristidsnämnden beräknar kunna lämna den av nämnden i Nämndhusets källarvåning disponerade lokalen i mitten av november 1949. Lokalen skall övertagas av pensionsnämnden, varefter hälsovårdsnämnden ensam får disponera den lokal å Munkgatan 20, som de båda nämnderna nu dela. Ehuru pensionsnämndens blivande lokal i Nämndhuset får betraktas som ett provisorium, måste vissa förbättrings- och reparationsarbeten där vidtagas, för att lokalen skall bli ändamålsenlig och godtagbar till kontor och expedition. Erforderliga arbeten äro komplettering av befintligt trägolv, slipning av trägolv, påläggning av korkmattor, uppsättning av ny vägg med dörr och lucka, upptagning av dörr, ändring och komplettering av elektriska installationer, målning m. m. och kostnaderna härför beräknas till 3.700 kronor.

Tandpolikliniken i samma byggnad har begärt vissa ändringar i de av den disponerade lokalerna, för vilka beräknas en kostnad av 800 kronor.

Då anslaget i årets stat å 3.500 kronor för underhåll av byggnaden kommer att förbrukas för utlovade reparationer i arbetsförmedlingens lokaler m. m., hemställer fastighetskontoret

att drätselkammaren ingår till stadsfullmäktige med begäran om anslag å 4.500 kronor för iordningställande av lokal åt pensionsnämnden m. m.

Drätselkammaren har i häröver den 10 november 1949 avgivet utlåtande med överlämnande av fastighetskontorets skrivelse och med instämmande i vad kontoret i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att för ovan angivna ändamål anvisa ett anslag å 4.500 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 250. Anslag för nockspel till hamnarna.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 4 november 1949 anfört följande:

Hamnstyrelsen får härmed hemställa om anslag för anskaffande av fyra nockspel samt fyra tillhörande brytskivor. Ett av spelen skall uppsättas i gamla hamnen medan de återstående skola fördelas å kajsträckan i hela den utbyggda djuphamnen. Spelen användas för flyttning av järnvägsvagnar vid lossning och lastning av fartyg. Enligt anbud uppgå anskaffningskostnaderna till 14.500 kronor. För anskaffande av elkablar samt för anläggningsarbeten såsom grävning och gjutning beräknas åtgå 2.500 kronor.

På grund av vad sålunda anförts hemställer styrelsen, att stadsfullmäktige ville besluta

att anvisa hamnstyrelsen ett anslag å 17.000 kronor för anskaffande av nockspel.

Drätselkammaren har i häröver den 10 november 1949 avgivet utlåtande med åberopande av vad styrelsen i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla hamnstyrelsens förslag samt

att härav föranledd utgift skall täckas av uttaxerade medel i hamnarnas stat.

Nr 251. Fråga angående apoteket Hjortens lokalutrymmen.

Magistraten har genom resolution den 19 oktober 1949 till stadsfullmäktige för yttrande överlämnat ärendet angående apoteksinnehavaren Waldemar Höks till Medicinalstyrelsen ställda ansökan om medgivande att apoteket Hjorten här i staden efter viss utökning av lokalerna finge kvarligga i den fastighet, vari apoteket för närvarande är inrymt.

Framställningen till Medicinalstyrelsen är så lydande:

Till
Kungl. Medicinalstyrelsen
Stockholm.

Genom Kungl. Maj:ts beslut av den 15 mars 1946 skulle förläggningsområdet för apoteket Hjorten i Västerås, då det erhölle ny innehavare, prövas och gränserna för detsamma bestämmas. Detta beslut var föranlett av en utredning inom Kungl. Styrelsen, som bl. a. givit vid handen, att apotekets dåvarande lokaler voro trånga och bristfälliga och i stort behov av utökning. Sedan dess har apoteket erhållit betydande förbättringar och utökningar. Just nu har apoteket genom en tillfällighet erhållit anbud på angränsande lokaler av så pass betydande art, att apoteket skulle kunna ombyggas och få goda och fullt moderna lokaler. Anbudet är endast tillfälligt och fordrar snabbt avgörande. Det föreligger gentemot detta förslag att apoteket skall kvarligga på sitt nuvarande, gamla, synnerligen goda affärsläge, ett annat förslag om en förflyttning av apoteket 300 m längre nedåt Stora gatan. Detta nybygge är dock tämligen ovisst och det kan ej heller med säkerhet förutsättas, att ett apotek där skulle kunna erhålla lokaler. Några andra möjligheter att skaffa för ett apotek tillräckligt stora och goda utrymmen föreligger icke.

Undertecknad får därför hemställa, att Kungl. Styrelsen måtte företaga lämplig utredning, varigenom apoteket Hjorten i Västerås kunde erhålla byggnadstillstånd att företaga ombyggnader på den plats det f. n. är beläget.

Vördsamt

Västerås den 12 oktober 1949

Waldemar Hök.

Beredningsutskottet har i utlåtande den 9 november 1949 anfört följande.

Sedan ärendet remitterats till hälsovårdsnämnden, stadsläkaren och beredningsutskottet för yttrande, har stadsläkaren i skrivelse den 17 oktober 1949 på anförda skäl tillstyrkt bifall till framställningen. Hälsovårdsnämnden har enligt utdrag av nämndens protokoll för den 7 november 1949, § 377, på de av stadsläkaren anförda skälen likaledes biträtt framställningen.

Med bifogande av hälsovårdsnämndens och stadsläkarens yttranden får beredningsutskottet för egen del anföra följande.

Utskottet erinrar om att det i samband med frågan om placeringen av det sist tillkomna apoteket Humlan uttalat sig om den framtida tänkta förläggningen av de övriga apoteken. Uti detta yttrande, vilket stadsfullmäktige genom beslut den 21 juni 1944 åberopat som sitt eget, anförde utskottet följande.

"Det är givet, att placeringen av det nya apoteket i hög grad är beroende av, var de nuvarande apoteken i framtiden komma att förläggas. Principen är tydligen, att de tre apoteken förläggas så, att en såvitt möjligt jämn fördelning av kundkretsen på de olika stadsdelarna sker. Enligt vad som upplysts torde de nuvarande apotekslokalerna för Apoteket Bävern och Apoteket Hjorten icke under någon längre tid framåt hålla måttet, varefter fråga lärer uppkomma om dessa apoteks inrymmande i nya lokaler. Beredningsutskottet för sin del håller härvid före, att Apoteket Hjorten lämpligen skulle kunna flyttas utefter Stora gatan ned till Kopparbergsvägen och Apoteket Bävern förlägges vid Engelbrektsplan eller i dess närhet. Det nya apoteket kunde lämpligen förläggas till en plats efter Stora gatan mellan Västmannagatan och Hållgatan, dock helst närmare Hållgatan. Genom en dylik placering av apoteken skulle enligt utskottets förmenande en tillfredsställande fördelning av apoteken på stadsdelarna inom en ej alltför avlägsen framtid kunna erhållas."

Även om frågan angående förläggningen av apoteket Hjorten till följd av de omständigheter, som angivas i apoteksinnehavarens framställning till Medicinalstyrelsen, åtminstone för den närmaste framtiden kommit i annat läge, anser sig beredningsutskottet dock i princip fortfarande böra hävda, att de olika apoteken böra utspridas å stadsdelarna så, att befolkningen i stadens ytterområden icke få alltför stora avstånd till apoteken. Utskottet vill i detta sammanhang påpeka, att en motion väckts i stadsfullmäktige angående apoteksväsendets framtida organisation, i vilken motion tanken framförts att anordna apoteksfilialer på skilda ställen i staden, företrädesvis å östra och norra stadsdelarna. Denna motion är föremål för utredning genom en av hälsovårdsnämnden tillsatt kommitté. Utskottet vill begagna tillfället understryka önskvärdheten av att denna utredning snarast möjligt slutföres och att därvid ovan angivna synpunkter i görligaste mån tillgodoses.

Med hänsyn till vad som upplysts angående svårigheterna att i nuvarande läge kunna bereda apoteket Hjorten lämpliga lokaler i annan del av staden samt de möjligheter, som för närvarande föreligga att tillgodose apoteket med förbättrade lokalutrymmen inom den fastighet, där apoteket nu ligger, har beredningsutskottet icke funnit anledning föreligga till erinran mot apoteksinnehavarens framställning.

Stadsläkarens och hälsovårdsnämndens yttranden, vilka ej avtryckts i handlingarna, finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Beredningsutskottet tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att såsom eget yttrande åberopa vad beredningsutskottet här ovan anfört.

Nr 252. Förordnande enligt 8 § andra stycket i lagen den 27 maj 1949 (nr 235) med vissa bestämmelser i avseende å kommunindelningsreformens ikraftträdande.

Länsstyrelsen i Västmanlands län har i skrivelse den 29 september 1949 anfört följande:

Genom Kungl. Maj:ts beslut den 22 september 1949 har förordnats bl. a. att från och med den 1 januari 1952 Västerås stad och Skerike nuvarande socken tillsammans skola utgöra en borgerlig kommun, Västerås stad.

Enligt 8 § första stycket i lagen den 27 maj 1949 (nr 235) med vissa bestämmelser i avseende å kommunindelningsreformens ikraftträdande skall val av stadsfullmäktige för vidgad kommun i den bemärkelse, som angivits i samma lags 1 § första stycket mom. b förrättas under år 1950 å den dag och i den ordning, som i kommunala vallagen stadgas rörande allmänt val av sådana fullmäktige. Ifråga om beräknandet av fullmäktiges tjänstgöringstid skall så anses, som om denna börjat den 1 januari 1951, skolande fullmäktige omedelbart efter valet övertaga handhavandet av dem tillkommande uppgifter med befogenhet att vidtaga sådana åtgärder, som erfordras i anledning av indelningsändringen. Dessa bestämmelser, som sålunda utgör huvudregeln rörande representationen i vidgad kommun, innebära alltså att val av fullmäktige skall äga rum i samma ordning som gäller för nybildad kommun. Invånarna i staden och Skerike inkorporerade landskommun skulle alltså, därest andra bestämmelser icke funnes, i september 1950 välja stadsfullmäktige för hela den vidgade kommunen (från och med år 1952) medan de nu löpande fullmäktigemandaten i staden skulle förlängas ett år (1951).

Ovanberörda lags 8 § andra stycke innehåller emellertid en undantagsregel av innebörd att efter Konungens förordnande, 14 § i 1919 års indelningslag skall äga motsvarande tillämpning, vilket innebär *antingen* att val sker 1950 i staden i dess nuvarande omfattning (Skerike sålunda icke inräknat) och att de därvid utsedda fullmäktige företräda den vidgade kommunen (staden+Skerike) under hela mandatperioden (1951—1954) *eller* — efter särskilt förordnande — att val sker i vanlig ordning 1950 och därefter nyval under år 1951 för den vidgade kommunen. Därest ovan angivna eventualitet om nyval under år 1951 icke tillgripes, kommer valet 1950 av stadsfullmäktige i Västerås att, på sätt även tidigare framhållits, förrättas av de röstberättigade enbart i staden i dess nuvarande omfattning men kompetensen för dessa nyvalda fullmäktige att omfatta hela det område som från och med den 1 januari 1952 skall utgöra Västerås stad (staden+Skerike). I de frågor, som under år 1951 komma att beröra uteslutande Skerike nuvarande kommun, tillkommer beslutanderätten dock alltjämt kommunalstämman därstädes, medan behandlingen av alla för den blivande vidgade kommunen gemensamma frågor (stater m. m.) ankommer på de år 1950 enligt ovan valda stadsfullmäktige.

Enär folkmängden i Skerike nuvarande kommun är obetydlig i förhållande till staden, måste det framstå som olämpligt att förlänga de nuvarande stadsfullmäktigemandaten i staden, något som måste bliva fallet, därest förordnande om tillämpning av 14 § i 1919 års indelningslag icke meddelas.

Med hänsyn till vad ovan anförts och då någon olägenhet därav icke torde uppstå finner länsstyrelsen för sin del det mest lämpligt, att särskilt förordnande enligt 8 §

andra stycket i ovanberörda lag den 27 maj 1949 av Kungl. Maj:t meddelas. Framställning härom göres av länsstyrelsen.

Innan så sker har länsstyrelsen emellertid velat inhämta Västerås stads och Skerike sockens yttranden i ärendet, vilka böra grunda sig på genom vederbörande kommunrepresentation införskaffade uttalanden av de olika politiska partierna i respektive kommuner.

Med hänsyn till ärendets brådskande natur torde de begärda yttrandena få införväntas snarast möjligt.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 9 november 1949 utlåtit sig:

I fråga om den större kommun, som skall bildas genom inkorporering av Skerikes kommun med staden, gälla de i lagen upptagna bestämmelser rörande *vidgad* kommun. I fråga om stadsfullmäktigeval innebär huvudregeln, att val skall förrättas under år 1950 å den dag och i den ordning, som i kommunala vallagen stadgas rörande allmänt val av sådana fullmäktige. Enligt denna regel skola stadsfullmäktige i september 1950 väljas för hela den större kommunen från och med år 1952 och de nu löpande fullmäktigemandaten förlängas under ett år (1951). Beträffande val av ledamöter och suppleanter i kommunala styrelser och nämnder innebär huvudregeln, att dessas mandat i före sammanläggningen utsedda nämnder och styrelser skola utlöpa med utgången av 1951. Under tiden intill den 1 januari 1952 må ledamöter och suppleanter i kommunala nämnder och styrelser utses oberoende av eljest gällande bestämmelser om tid för dylika val.

Därest Kungl. Maj:t meddelar förordnande enligt 8 § andra stycket i lagen innebär detta antingen att val sker 1950 i staden i dess nuvarande omfattning och att de därvid utsedda fullmäktige företräda den vidgade kommunen under hela mandatperioden eller att val sker i vanlig ordning 1950 och därefter nyval under år 1951 för den vidgade kommunen.

Av de tre olika alternativ, som sålunda föreligga, finner beredningsutskottet det alternativ ur praktisk synpunkt vara mest tilltalande, som innebär, att val under år 1950 sker i staden i dess nuvarande omfattning och att de sålunda utsedda fullmäktige få företräda hela den vidgade kommunen. Då folkmängden i Skerikes kommun endast uppgår till omkring 300, finnes, såsom länsstyrelsen framhåller, knappast någon anledning att förlänga de nuvarande fullmäktigemandaten under ett års tid. Att märka är att Skerikes kommun i de speciella frågor, som röra kommunen, under år 1951 fortfarande genom kommunalstämman handhar beslutanderätten. Det angivna alternativet medför även den fördelen, att man slipper ifrån alla komplikationer vid val av styrelser och nämnder, vilka val komma att ske i vanlig ordning och med vanliga mandatperioder.

Enligt vad beredningsutskottet erfarit har kommunalstämman i Skerike kommun förklarat sig icke ha något att erinra emot föreslagen anordning. Likaså hava de olika partiorganisationerna, vilka beretts tillfälle avgiva yttrande i ärendet, uttalat sig för förslaget. De olika yttrandena bifogas denna skrivelse.

Nämnda yttranden äro så lydande:

Stadsfullmäktiges beredningsutskott
Västerås.

Västerås Arbetarekommuns styrelse har mottagit avskrift av länsstyrelsens i Västmanlands län skrivelse den 29 september 1949 jämte beredningsutskottets hemställan om vårt yttrande i anledning härav.

Arbetarekommunens styrelse anser icke att huvudregeln rörande representation i vidgad kommun, d. v. s. att val av fullmäktige skall äga rum i samma ordning som gäller för nybildad kommun, skall tillämpas i detta fall. Styrelsen anser i stället att undantagsregeln i lagen den 27 maj 1949 bör tillämpas och att kompetensen för den 1950 i Västerås stad valda stadsfullmäktige bör utsträckas att omfatta jämväl f. d. Skerike kommun.

Vi tillstyrka alltså att detta förfarande tillämpas med hänsyn till att nuvarande Skerike kommuns folkmängd är obetydlig i förhållande till stadens, och en förlängning av de nuvarande stadsfullmäktigemandaten är olämplig.

Västerås den 31 oktober 1949.

Västerås arbetarekommuns styrelse

Einar Jonsson.

Utdrag ur protokoll fört vid sammanträde med styrelsen för Folkpartiets Första Avdelning i Västerås den 26 oktober 1949 å Vestmanlands Läns Tidnings redaktionslokaler.

Närvarande:

12 namngivna ledamöter av styrelsen samt dessutom styrelserna för Partiets kvinnogrupp och ungdomsavdelning.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 2.

Debatterades frågan om kommunalval tillsammans med Skerike kommun enligt Länsstyrelsens skrivelse av den 29 september.

Styrelsen beslöt biträda Länsstyrelsens förslag i ärendet.

Vidare beslöts att denna paragraf skulle anses såsom omedelbart justerad.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Vid protokollet

Edvard Nordin
sekreterare.

Stadsfullmäktiges Beredningsutskott
Västerås.

Styrelsen för Västerås Högerförening har till stadsfullmäktiges högergrupp för ytt-

rande överlämnat en skrivelse från Länsstyrelsen av den 29 sept. 1949, över vilken beredningsutskottet begärt högerföreningens yttrande. Högergruppen har vid sammanträde dryftat Länsstyrelsens ifrågavarande skrivelse och därvid funnit sig icke ha något att erinra mot Länsstyrelsens förslag om att särskilt förordnande enligt 8 § 2 stycket i lagen den 27 maj 1949 påkallas ifråga om förestående fullmäktigeval i Västerås och Skerike kommuner. Gruppen har därvid förutsatt, att Länsstyrelsen efter övervägande funnit, att någon orättvisa icke kan anses uppkomma för innevånarna i Skerike genom det föreslagna förfarandet.

Västerås den 31 okt. 1949

För Stadsfullmäktiges högergrupp
M. Matell.

Västerås den 31 okt. 1949.

Till

Västerås Stads Beredningsutskott.

Undertecknad organisation har behandlat Länsstyrelsens skrivelse rörande de kommunala valen 1950, och finner det lämpligt att instämma i Länsstyrelsens förslag om särskilt förordnande enligt 8 § andra stycket i lagen av den 27 maj 1949.

Västerås dag som ovan

Västerås kommunistiska arbetarkommun

Greta Gustafsson.

Beredningsutskottet tillstyrker med anledning härav stadsfullmäktige besluta

att med åberopande av vad ovan anförts, hos länsstyrelsen förorda, att framställning göres av länsstyrelsen till Kungl. Maj:t om förordnande enligt 8 § andra stycket i lagen den 27 maj 1949 (nr 235) i den riktning, att val av stadsfullmäktige skall förrättas under år 1950 inom staden i dess nuvarande omfattning och att de därvid utsedda fullmäktige skola företräda den vidgade kommunen under hela mandatperioden 1951—1954.

Västerås 1949, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

Den 22 december 1949 Ser. A nr 11

Nr 253. Förvärv av fastigheten Hovdesta eller stadsägan nr 1072, 1073, 1074, 1075, 1077.

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 november 1949 anfört följande:

Staden har erbjudits förvärva fastigheten Hovdesta eller stadsägan nr 1072, 1073, 1074, 1075, 1077. Ägaren till fastigheten, dödsboet efter Matilda Maria Pettersson, begär en köpeskilling av 50.000 kronor. Fastigheten är taxerad för 28.400 kronor och brandförsäkrad för 55.000 kronor. Den innehåller i areal 340.451,6 kvm. Å fastigheten ha uppförts bostadshus innehållande fem rum och kök med tillhörande uthus samt ekonomibyggnader. Byggnaderna befinna sig i gott skick, dock med det undantaget att taket å logen är i behov av reparation. Fastigheten är utarrenderad till den 14 mars 1950 för ett arrende av 2.000 kronor per år. Tillträde av fastigheten skulle ske den 14 mars 1950, då köpeskillingen av staden skulle erläggas kontant och fastigheten överlämnas fri från inteckningar.

Då staden har intresse av att förvärva marken samt köpevillkoren få anses godtagbara, får kammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga drätselkammaren att på i huvudsak ovan angivna villkor förvärva stadsägan nr 1072, 1073, 1074, 1075, 1077, här i staden, ävensom vidtaga alla för förvärvets genomförande erforderliga åtgärder samt

att köpeskillingen skall bestridas av försäljningsmedelsfonden.

Nr 254. Förvärv av stadsägan nr 355.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 december 1949 anfört följande:

I samband med planerad tillbyggnad av Hammarbyskolan har fråga uppstått om förvärv av den för tillbyggnaden erforderliga marken.

Med anledning härav ha förhandlingar upptagits med ägaren till stadsägan nr 355 (Frihetsvägen 11), herr Axel Hjerpe, vilken erbjudit staden att förvärva fastigheten med därå varande åbyggnader för ett pris av 17.500 kronor med tillträde den 1 januari 1950 och mot villkor i övrigt, att Hjerpe medgives rätt att under sin återstående livstid kvarbo i befintlig byggnad mot en årlig hyra av 100 kronor. Samma utfästelse skulle gälla för Hjerpes hustru.

Stadsägan innehåller en areal av 640 kvm. och taxeringsvärdet utgör 7.000 kronor, varav 3.000 kronor markvärde och 4.000 kronor byggnadsvärde. Byggnaden innehåller en lägenhet om ett rum och kök och befinner sig liksom tillhörande uthus i gott skick.

Hjerpe är över 70 år gammal och hans fru omkring 69 år.

Ehuru det begärda priset avsevärt överstiger taxeringsvärdet, synas köpevillkoren likväl kunna godtagas. Med hänsyn till husets skick torde taxeringsvärdet vara för lågt satt och den begärda köpeskillingen synes ungefärligen svara mot det pris, Hjerpe skulle kunna påräkna vid försäljning av fastigheten till annan spekulant.

Folkskolestyrelsen har förklarat sig icke ha något att erinra mot köpevillkoren.

Köpeskillingen torde böra täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Med åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga kammaren med makarna Hjerpe träffa avtal om förvärv av stadsägan nr 355 till ett pris av 17.500 kronor och på i huvudsak ovan angivna villkor i övrigt ävensom att vidtaga erforderliga åtgärder för förvärvets genomförande samt

att för bestridande av köpeskillingen anvisa ett anslag å 17.500 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 255. Utsträckning av giltighetstiden för stadens borgen å byggnadskreditiv för vissa Byggnads AB Mimers byggnadsföretag.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 december 1949 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha genom beslut nedan angivna dagar åtagit staden borgen å byggnadskreditiv för följande fastigheter:

den 29 januari 1948, § 7, för tomterna Mården nr 3 och Älgen nr 1 intill ett högsta belopp av 5.400.000 kronor;

den 30 september 1948, § 267, för tomten nr 4 i kvarteret Älgen (tidigare benämnd tomten nr 2 i samma kvarter) intill ett högsta belopp av 2.520.000 kronor;

den 27 maj 1949, § 138, för tomten nr 1 i kvarteret Vargen intill ett högsta belopp av 2.150.000 kronor samt

den 27 oktober 1949, § 271, för tomten nr 1 i kvarteret Björnen intill ett högsta belopp av 3.115.000 kronor.

Sedan byggnadsföretagaren, Byggnads AB Mimer i Västerås, ordnat primärlånen, gäller stadens borgen för de olika byggnadsföretagen numera intill nedan angivna belopp:

För Mården nr 3 och Älgen nr 1 intill 2.400.000 kronor,

för Älgen nr 4 intill 1.000.000 kronor,

för Vargen nr 1 intill 850.000 kronor samt

för Björnen nr 1 intill 3.115.000 kronor.

Staden står sålunda ute med borgen för dessa byggnadsföretag intill ett sammanlagt högsta belopp av 7.365.000 kronor.

Borgensåtagandet för varje särskilt nybygge gäller enligt ovannämnda stadsfullmäktigebeslut intill respektive för Mården nr 3 och Älgen nr 1 den 24 maj 1949, för Älgen nr 4 den 20 mars 1950, för Vargen nr 1 den 30 november 1950 och beräknas beträffande Björnen nr 1, ifråga om vilket byggnadsföretag kreditivlyft ännu ej skett, utgå den 1 juli 1951.

Då angivna byggnadsföretag uppdelats i olika etapper och då vissa anordningar såsom värmecentraler, samlingssal och bastuanläggning äro gemensamma för hela fastighetskomplexet, kan slutligt beslut icke lämpligen sökas beträffande lånen, förrän samtliga byggnadsföretag färdigställts. Först genom att vänta med det slutliga lånebeslutet kan man fördela produktionskostnaderna jämnt över samtliga byggnader och på detta sätt erhålla enhetlig hyressättning för likvärdiga lägenheter. Innan slutligt lånebeslut givits och byggnadslånen definitivt ordnats, kan å andra sidan icke staden frigöras från borgensansvaret. Man beräknar, att avlyftningen av byggnadskreditiven kan ske tidigast under tredje kvartalet 1951.

Under nu angivna förhållanden bör staden utsträcka sitt borgensansvar att gälla intill den 1 oktober 1951.

På grund härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att med ändring i förevarande del av tidigare fattade beslut medgiva att stadens borgensåtagande för ovan angivna fyra byggnadsföretag må utsträckas att på i övrigt oförändrade villkor gälla intill den 1 oktober 1951.

Nr 256. Ändring av § 15 i drätselkammarreglementet.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 december 1949 anfört följande:

I § 15 av reglementet för drätselkammaren föreskrives följande: "Staden tillhöriga, under drätselkammarens vård stående värdehandlingar skola förvaras i brandfritt valv eller kassaskåp under två olika lås, till vilka stadsdirektören och stadskamreraren hava var sin nyckel."

Av praktiska skäl ha dessa bestämmelser icke kunnat till punkt och pricka uppfyllas. Det har nämligen visat sig erforderligt att i viss utsträckning förvara en del av kammarens värdehandlingar på annat sätt.

Emellertid har stadsrevisionen i samband med granskningen av stadens räkenskaper och förvaltning anmärkt på att viss oklarhet rådde ifråga om sättet och formen för förvaring av stadens värdehandlingar. I anledning härav har drätselkammaren efter företagen utredning beslutat antaga vissa detaljerade föreskrifter angående värdehandlingarnas förvaring. Enligt dessa föreskrifter har skett en uppdelning så att vissa värdehandlingar förvaras hos stadskansliet, vissa å fastighetskontoret och vissa hos drätselkontoret. Å varje särskilt förvaringsställe skola värdehandlingarna förvaras under två olika lås, till vilka två tjänstemän hava var sin nyckel. Dessa tjänstemän äro å stadskansliet stadsdirektören och förste stadsombudsmannen, å fastighetskontoret fastighetschefen och fastighetsingenjören samt å drätselkontoret stadskamreraren och förste stadsbokhållaren. I särskilda kontrollböcker skall notering göras an-

gående uttag och inlämning av värdehandlingar. De sålunda ändrade bestämmelserna om förvaring av stadens värdehandlingar, vilka träda i kraft den 1 januari 1950, förutsätta emellertid att förut omförmälda § 15 i drätselkammarreglementet erhåller följande ändrade lydelse: "Staden tillhöriga, under drätselkammarens vård stående värdehandlingar skola förvaras i brandfritt valv eller kassaskåp under två olika lås, till vilka två av drätselkammaren utsedda personer skola hava var sin nyckel."

Ändringen skall författningsenligt underställas länsstyrelsen för prövning och fastställelse.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att § 15 i drätselkammarreglementet för staden från och med den 1 januari 1950 skall erhålla ovan angivna ändrade lydelse samt

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa länsstyrelsen beslutet för prövning och fastställelse.

Nr 257. Angående underlåtande i vissa fall att uttaga restavgifter enligt uppbördsförordningen.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 december 1949 anfört följande:

Enligt uppbördsförordningen utgår efter vissa närmare angivna grunder vid underlåtenhet av skattskyldig eller arbetsgivare att i rätt tid inbetala skattebelopp skyldighet att erlägga s. k. restavgift. Denna beräknas efter 4 öre för varje full krona av den icke erlagda skattens slutsumma, dock minst 25 öre. Riksräkenskapsverket har meddelat, att i de fall, där kostnaderna för fastställelse av restavgift, för särskild indrivning av sådan avgift eller för undersökning huruvida restavgift skall uttagas o. s. v. icke stå i skäligt förhållande till det belopp varom är fråga, hinder icke möter från riksräkenskapsverkets sida att åtgärderna underlåtas. Vidare framhåller verket, att i den mån restavgiften understiger eller beräknas understiga 2 kronor i regel åtgärder för avgiftens uttagande icke böra vidtagas, därest icke länsstyrelsen eller den lokala skattemyndigheten i stad med egen uppbördsförvaltning i det särskilda fallet skulle finna skäl föreligga att uttaga avgiften t. ex. i fall av uppenbar tredska o. dyl. Restavgiften tillfaller till den del densamma överstiger etthundra kronor statsverket. Där i stad finnas meddelade särskilda föreskrifter rörande dispositionen av restavgifter, skola dessa föreskrifter fortfarande tills vidare tillämpas.

I Västerås stad tillfalla samtliga restavgifter under etthundra kronor staden, varför frågan om uttagande av avgifterna här till övervägande del är ett kommunalt intresse.

Kronokamreraren har för sin del tillstyrkt, att staden uttalar sig för att de anvisningar, vilka lämnats av riksräkenskapsverket och för vilka ovan redogjorts, följas av de myndigheter i staden, som uttaga restavgiften.

Drätselkammaren har funnit riktigt, att riksräkenskapsverkets anvisningar följas. Då emellertid beslut härom kan komma att medföra att stadens rätt till en inkomst,

låt vara i relativt obetydlig omfattning, efterskänkes, har kammaren velat underställa frågan stadsfullmäktiges prövning.

Med hänsyn till vad sålunda framhållits tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att uttala sig för att de av riksräkenskapsverket meddelade anvisningarna angående underlåtande i vissa fall att uttaga restavgifter enligt uppbördsförordningen må följas av de myndigheter i staden, som ha att uttaga dylika avgifter.

Nr 258. Anslag för ordnande av förbättrade personalutrymmen vid stadens förråd.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 december 1949 anfört följande:

De för personalen vid stadens förråd anvisade utrymmena äro för närvarande mindre tillfredsställande. Arbetarnas klädskåp måste sålunda inrymmas i ett mindre rum, vilket samtidigt användes såsom matrum. Detta förhållande har vid flera tillfällen påtalats i säkerhetskommittén och vederbörande samarbetsnämnd. Möjlighet föreligger nu att i och för förbättrande av utrymmesförhållandena använda en barack, som ursprungligen inköpts för barnstugornas räkning men som icke torde behöva av dem utnyttjas. Baracken är emellertid inköpt i förråd och anslag erfordras därför med ett belopp av 2.100 kronor.

Utgiften bör täckas av årets reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att för anskaffande av barack i syfte att förbättra personalutrymmena vid stadens förråd anvisa ett anslag å 2.100 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 259. Anslag för bidrag till kostnaderna för öppethållande av Folkets Park under sommaren 1949.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 december 1949 anfört följande:

I en till drätselkammaren ingiven framställning har föreningen Folkets Hus och Park hemställt, att drätselkammaren ville medgiva total befrielse för föreningen att

erlägga kommunandelen av nöjesskatten för de under sommaren 1949 inom parken anordnade tillställningarna. Såsom motiv för framställningen har föreningen framhållit, att Folkets Park numera allt mer blivit en tillflyktsort för stadens medborgare, att kostnaderna för att hålla parken å nuvarande höga standard är mycket stora samt att teaterverksamheten under sommaren gått med betydande förlust.

Drätselkammaren har av principiella skäl icke ansett lämpligt att meddela någon generell befrielse från erläggande av kommunandelen av nöjesskatten då härigenom befrielse skulle komma att — låt vara i mindre omfattning — äga rum även för dans och tivolinöjen. Kammaren har därför intagit den ståndpunkten, att framställning om befrielse från kommunandelen av nöjesskatt för tillställningar i Folkets Park böra prövas i samma ordning och efter samma grunder som tidigare. Kammaren har med stöd av stadsfullmäktiges för kammaren den 29 januari 1948 lämnade bemyndigande beslutat meddela föreningen befrielse från den till cirka 10.600 kronor uppgående kommunala andelen av nöjesskatt för entréer och sittplatser till teater och dylika tillställningar under sommaren 1949. Emellertid har drätselkammaren ansett skäligt, att föreningen i annan ordning än genom befrielse från nöjesskatt erhåller bidrag till kostnaderna för parkens öppethållande. En medverkande orsak till att dessa ökats är den lekverksamhet för barn, som från och med innevarande år anordnas i parken under överinseende av en av barnstugestyrelsen tillhandahållen lekledarinna. De olika lekanordningarna ha bekostats av föreningen. De speciella kostnaderna för öppethållande av denna lekinrättning, "barnens paradis", har beräknats till i runt tal 4.000 kronor. I betraktande av det intresse varmed Folkets Park och dess anläggningar omfattas av stadens medborgare synes det kammaren skäligt, att stadsfullmäktige anvisa ett extra anslag å 4.000 kronor som bidrag till kostnaderna för parkens öppethållande under innevarande år.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att såsom bidrag till kostnaden för öppethållande av Folkets Park under innevarande år anvisa ett extra anslag å 4.000 kronor samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 260. Anslag till Svenska Stadsförbundet för utvidgning av förbundets förhandlingsverksamhet.

Styrelsen för Svenska Stadsförbundet har i skrivelse den 31 oktober 1949 till drätselkammaren anfört följande:

Som bekant uttalade sig 1948 års stadsförbundskongress för ett allt intensivare samarbete städerna emellan i lönefrågor. Under den tid, som gått efter kongressen, har förbundets styrelse också inriktat sina krafter på att, i den utsträckning tillgängliga lokalresurser och medel så tillåtit, bygga ut förbundets förhandlingsavdelning för

att denna skulle kunna motsvara de anspråk det ökade lönesamarbetet ställer på det centrala organet. Trots inkomststabiliseringen har det emellertid visat sig, att förhandlingsarbetet — både det lokala och det centrala — samt konsultationsverksamheten svällt så kraftigt, att föga tid blivit över för viktiga utrednings- och planeringsuppgifter.

Då i dagarna möjligheter yppat sig att erhålla ökat lokalutrymme, har styrelsen på förslag av förbundets löne- och förhandlingsdelegation beslutat en utbyggnad av förhandlingsavdelningens organisation i syfte att tillföra avdelningen personal, som mera odelat kan ägna sig åt utredningsuppgifter av olika slag. Samtidigt har styrelsen i princip beslutat att till förbundet knyta personal för handläggning av arbetsstudiefrågor.

Det förstnämnda beslutet och i viss utsträckning även det senare förutsätter emellertid, att förbundets inkomster ökas väsentligt utöver den ekonomiska ram som nuvarande medlemsavgift medger.

Trots att styrelsen, ej minst efter 1948 års kongressbeslut, ansett sig kunna utgå från att åtminstone det övervägande antalet av förbundets medlemmar ej tveka inför ekonomiska uppoffringar, som nödvändiggöras av lönesamarbetet, har styrelsen likväl funnit sig icke böra vid detta tillfälle föreslå, att de erforderliga medlen anskaffas genom en allmän höjning av medlemsavgiften. Med hänsyn till att lönesamarbetet får anses ha den största finansiella betydelsen för de största städerna har förbundets ordförande framfört tanken, att dessa städer borde åtaga sig att särskilt bidraga till ifrågavarande kostnader. Styrelsen har enhälligt funnit detta befogat och sålunda beslutat rikta en vädjan till de största städerna att genom bidrag vid sidan av medlemsavgiften möjliggöra den nu åsyftade utökningen av förhandlingsavdelningens resurser. Denna vädjan avser för närvarande endast bidrag för nästa år. Styrelsen avser att framdeles pröva, huruvida dylika särskilda bidrag böra ifrågasättas även därefter eller om ifrågavarande kostnader böra i fortsättningen fördelas på förbundets samtliga medlemmar.

Efter övervägande av olika alternativ har styrelsen på yrkande av ledamoten herr Bernhard Hellström i Eskilstuna beslutat att rikta denna vädjan till samtliga städer med över 50.000 invånare. De belopp, som styrelsen hemställer skola utgå vid sidan av 1950 års medlemsavgift, framgå av följande uppställning:

Stockholm	51.000	kronor
Göteborg	24.000	„
Malmö	13.000	„
Norrköping	6.000	„
Hälsingborg	5.000	„
Örebro	4.500	„
Uppsala	4.200	„
Borås	4.000	„
Västerås	4.000	„
Linköping	3.700	„
Eskilstuna	3.600	„
Summa	123.000	kronor

Styrelsen får därför hemställa, att Ni måtte medverka till vederbörligt beslut, att det här ovan för Eder stad angivna beloppet får utgå som bidrag till stadsförbundet

vid sidan av 1950 års medlemsavgift. Med hänsyn till önskvärdheten att så snart som möjligt kunna igångsätta det avsedda utredningsarbetet får styrelsen tillika hemställa, att frågan får en *så skyndsam behandling som möjligt.*

Drätselkammaren har med överlämnande av förbundsstyrelsens skrivelse i ett den 1 december 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

För bestridande av kostnaderna för stadsförbundets verksamhet uttages av medlemmarna som bekant en medlemsavgift, vilken är avpassad efter folkmängden i var och en av de till förbundet anslutna städerna. Såsom framgår av förbundsstyrelsens skrivelse avses att för den planerade utvidgningen av förhandlingsverksamheten uttaga avgifter endast av städer med över 50.000 invånare. Detta motiveras med att förhandlingsverksamheten och lönesamarbetet har den största finansiella betydelsen för dessa städer.

Drätselkammaren vill för sin del vitsorda vad förbundsstyrelsen framhållit angående nödvändigheten av att utbygga förhandlingsavdelningens organisation. Emellertid finner kammaren det vara ur principiell synpunkt mindre tilltalande, att endast de största städerna bidraga till verksamheten, då denna ju åtminstone på längre sikt kommer samtliga förbundets medlemmar till godo.

I anslutning till ett av löne- och avtalsnämnden i frågan avgivet yttrande vill drätselkammaren tillstyrka att stadsfullmäktige såsom ett engångsanslag anvisa det begärda bidraget å 4.000 kronor för verksamheten under år 1950. Kammaren är emellertid av den uppfattningen, att i fortsättningen kostnaderna för verksamheten böra efter sedvanliga grunder fördelas mellan samtliga förbundets medlemmar.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för ifrågavarande ändamål anvisa ett anslag å 4.000 kronor att täckas av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 261. Avtal med statsverket ang. fördelning av kostnaderna för avlönande och pensionering av två vaktmästare vid elektrotekniska fackskolan. (Konf. Stfm handl. 42/1948).

Drätselkammaren har i skrivelse den 3 november 1949 anfört följande:

Vid sammanträde den 26 februari 1948 beslöto stadsfullmäktige i enlighet med yrkesskolestyrelsens av drätselkammaren tillstyrkta förslag att i huvudsaklig överensstämmelse med ett av styrelsen framlagt förslag å stadens vägnar sluta avtal med statsverket om bidrag från stadens sida till avlöningarna till två vaktmästare vid elektrotekniska fackskolan.

Såsom framgår av drätselkammarens den 5 februari 1948 i ärendet till stadsfullmäktige avlåtna skrivelsen hade i det förslag till avtal, som vid detta tillfälle fram-

lades, frågan om kostnaderna för pensioneringen av befattningshavarna lämnats öppen. Kammaren utgick från att pensioneringsfrågan skulle upptagas till särskilt avgörande när frågan blivit aktuell och att därvid förhandlingar inleddes mellan Kronan och staden.

Sedan Kungl. Statskontoret i avgivet utlåtande den 9 juni 1948 uttalat, att avtalet borde förtydligas därhän, att av detsamma klart framginge att staden påtoge sig vissa andelar av de *totala* avlöningskostnaderna för de två vaktmästartjänsterna, således även av kostnaderna för avlönande av vikarie under tjänstinnehavarens semester, sjukledighet m. m., ävensom att avtalet borde kompletteras med ett åtagande av staden att bidraga till framdeles uppkommande pensioneringskostnader efter i huvudsak samma grunder, som tillämpats vid fördelningen av avlöningskostnaderna för vederbörande befattningshavare, så har Kungl. Maj:t till Överstyrelsen för yrkesutbildning överlämnat här bilagda förslag till avtal, vari de av statskontoret omförmälda kompletteringarna medtagits.

Någon möjlighet för staden att helt kunna övervältra kostnaden för befattningshavarens pensionering å statsverket synes icke föreligga. Enligt avtalsförslaget skulle staden deltaga i pensioneringskostnaden efter samma grunder som beträffande avlöningskostnaderna. Såväl avlöningen som pensioneringen sker i statens regi med kommunalt bidrag efter de i förslagsavtalet angivna grunderna.

Ifrågavarande avtal är så lydande:

Avtal mellan Kungl. Maj:t och Kronan, å ena, samt Västerås stad, å andra sidan, angående bidrag från Västerås stad till avlönings- och pensionskostnaderna för två vaktmästartjänster vid elektrotekniska fackskolan i Västerås.

1. Västerås stad förbinder sig härigenom att lämna bidrag till samtliga kostnader *dels* för uppehållande av en tjänst såsom vaktmästare (maskinist och eldare) vid elektrotekniska fackskolan, för närvarande placerad i lönegrad Ca 10, *dels ock* för utgående tjänstepension åt f. d. innehavare av tjänsten och familjepension åt dennes efterlevande enligt följande grunder.

Stadens bidrag till kostnaderna för tjänstens uppehållande utgör för ett budgetår så stor del av kostnaderna härför under budgetåret som totala antalet undervisningstimmar vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning utgjort av det sammanlagda antalet dylika timmar vid sistnämnda skolor och fackskolan under samma budgetår.

Stadens bidrag till pensionskostnaderna utgör så stor del av utgående tjänste- eller familjepension som stadens bidrag till tjänstens uppehållande genomsnittligt utgjort under de senaste tio åren före tjänstinnehavarens avgång (frånfälle) eller den kortare tid, under vilken han innehaft ifrågavarande tjänst.

2. Västerås stad förbinder sig vidare att lämna bidrag till samtliga kostnader *dels* för uppehållande av en tjänst såsom vaktmästare vid fackskolan, för närvarande i lönegraden Ca 11, *dels ock* för utgående tjänstepension åt f. d. innehavare av tjänsten och familjepension åt dennes efterlevande enligt följande grunder.

Stadens bidrag till kostnaderna för tjänstens uppehållande utgör för ett budgetår så stor del av kostnaderna härför under budgetåret som motsvarar det bråktal, vilket framkommer vid lösning av uttrycket $\frac{1}{2}\left(\frac{b}{a+b}+\frac{d}{c+d}\right)$, där a betecknar totala antalet undervisningstimmar per budgetår vid fackskolan och b totala antalet undervisningstimmar per budgetår vid Västerås stads skolor för yrkesundervisning samt c totala

antalet laborationstimmar per budgetår vid fackskolan och d totala antalet laborationstimmar per budgetår vid yrkesskolorna.

Stadens bidrag till pensionskostnaderna utgör så stor del av utgående tjänste- eller familjepension som stadens bidrag till tjänstens uppehållande genomsnittligt utgjort under de senaste tio åren före tjänstinnehavarens avgång (frånfälle) eller den kortare tid, under vilken han innehaft ifrågavarande tjänst.

3. Stadens bidrag till uppehållande av ifrågavarande tjänster inbetalas budgetårsvis i efterskott till styrelsen för fackskolan, sedan styrelsen lämnat staden uppgift om storleken av stadens bidrag för det gångna budgetåret.

4. Stadens bidrag till utgående tjänste- och familjepensioner inbetalas budgetårsvis i efterskott till statskontoret, sedan statskontoret lämnat staden uppgift om storleken av stadens bidrag för det gångna budgetåret.

Detta avtal gäller tills vidare, räknat från och med den 1 juli 1947.

I anledning härav tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att med ändring av sitt den 26 februari 1948 fattade beslut uppdraga åt drätselkammaren att i huvudsaklig överensstämmelse med nu föreliggande förslag å stadens vägnar sluta avtal med statsverket om bidrag till kostnaderna för avlöning och pensionering av två vaktmästare vid yrkesskolan.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 november 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 262. Fråga om avlöningen till extra lärare i gymnastik, teckning och sång vid folkskolorna.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 november 1949 anfört följande:

I skrivelse den 1 juli 1949 har folkskolestyrelsen hemställt om stadsfullmäktiges bemyndigande att från och med den 1 juli 1950 få med ordinarie innehavare besätta tre för närvarande extra befattningar såsom facklärare vid folkskolorna i ämnena gymnastik, teckning och sång samt att få avlöna befattningshavarna såsom ordinarie folkskollärare efter lönegrad 21.

Skrivelsen har överlämnats till löne- och avtalsnämnden för yttrande.

Lärare i övningsämnen, varom det här är fråga, kommer att få sina löne- och anställningsförhållanden enhetligt reglerade enligt statliga författningar. Principbeslut därom föreligger och författningarna väntas träda i kraft den 1 juli 1950. Det synes med hänsyn härtill icke vara lämpligt, att redan nu fatta beslut om inrättande av ordinarie tjänster, som inom en nära framtid skall regleras enligt statliga bestämmelser. Nämnden vill därför föreslå, att tjänsterna bibehålles såsom extra under den tid som återstår tills de statliga författningarna träda i kraft. Hinder föreligger emellertid icke mot att lönen för befattningarna sättes i enlighet med folkskolestyrelsens önskemål. Under hand har från styrelsen inhämtats, att styrelsen icke motsätter sig

en anordning beträffande tjänsterna såsom här föreslås. Styrelsen har emellertid framhållit, att befattningshavarna såsom kompensation för att besked om ordinarie anställning nu icke kan lämnas, borde få den föreslagna lönen redan från och med den 1 januari 1950. Löne- och avtalsnämnden vill biträda detta förslag. Enligt de väntade författningarna torde lönen komma att utgå efter lönegrad 22 för ordinarie befattningshavare uti de ifrågavarande ämnena. Vad nu föreslås avser endast lönesättningen. Övriga förhållanden som ha samband med tjänsterna skola vara oförändrade.

På grund härav hemställer löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att lönen för de extra lärarna i gymnastik, teckning och sång vid folkskolorna från och med den 1 januari 1950 må utgå enligt löneklass 21.

Drätselkammaren har genom utlåtande den 1 december 1949 anfört följande:

Vid behandling av folkskolestyrelsens framställning av den 1 juli 1949 i drätselkammaren beslöt kammaren för sin del remittera ärendet till löne- och avtalsnämnden med förslag till lösning av frågan på det sätt, i löne- och avtalsnämndens skrivelse angivits. Enighet råder numera mellan folkskolestyrelsen, löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren angående det nu framlagda förslaget.

Begynnelse- respektive slutlönen i lönegrad 22, där den ordinarie befattningen väntas komma att bli placerad, utgör inklusive nuvarande dyrtidstillägg 9.420 och 11.184 kronor. Avlöningen enligt löneklass 21 utgör inklusive dyrtidstillägg 8.880 kronor.

Med hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 263. Anslag för engångsinbetalning till fribrev för avgångna befattningshavare.

Drätselkammaren har i skrivelse den 1 december 1949 anfört följande:

Enligt § 12 i pensionsreglementet för stadens befattningshavare äger befattningshavare, som avgår ur stadens tjänst i förtid, d. v. s. utan att i samband med avgången bliva berättigad till pension, s. k. fribrev eller nedsatta pensionsförmåner utan vidare avgiftsskyldighet. Ifråga om de befattningshavare, vilka efter den 1 januari 1947 anställts i stadens tjänst gäller att de från dagen för anställningen äro pensionsförsäkrade i S. K. P. Om en dylik befattningshavare avgår i förtid erhåller han utan vidare ett fribrev från S. K. P. beräknat å de avgifter, som av staden för honom erlagts till kassan. Fribrevet medför sålunda i detta fall icke någon ytterligare utgift för staden.

Beträffande befattningshavare, anställda före den 1 januari 1947, kan man urskilja två kategorier, nämligen a) sådana anställda, som den 1 januari 1947 hade 25 tjänste-

år eller mera kvar till pensionsåldern och b) sådana anställda, vilka hade mindre antal tjänsteår kvar till pensionsåldern. Kategorien a) är ansluten till S. K. P. och pensionen för befattningshavare under denna kategori är försäkrad i kassan mot avgiftsbetalning från stadens sida. Beträffande kategori b) ombesörjes pensioneringen helt och hållet genom staden. Båda kategorierna äro emellertid tillförsäkrade samma pensionsförmåner.

Vid för tidig avgång av befattningshavare tillhörig kategori a) gäller att denne såsom ansluten till S. K. P. erhåller fribrev från kassan å pension, beräknad efter de avgifter, som erlagts till kassan. För tiden före den 1 januari 1947 ha icke erlagts några avgifter för dylik befattningshavare till kassan. Enligt pensionsreglementet skall emellertid fribrevet höjas till det belopp, som skulle ha utgått därest avgiften erlagts för befattningshavaren under hela tiden från dennes anställning hos staden. För höjningen skall inbetalas ett engångsbelopp till S. K. P. av staden.

Ifråga om befattningshavare under kategori b) har icke någon som helst avgift erlagts till pensionskassan. Om dylik befattningshavare avgår i förtid, skall staden enligt pensionsreglementet inlösa befattningshavaren i kassan för ett fribrev, vilket beräknas så som om ifrån dagen för anställningen pensionsavgifter för honom av staden inbetalats till kassan. Inlösningen sker genom att staden liksom i förra fallet till kassan inbetalar ett engångsbelopp.

För höjning respektive inlösen av fribrev i S. K. P. ha inbetalats nedan angivna belopp, nämligen för

kanslibiträdet A. L. Söderström	5.319: —
kartriterskan K. M. Lindholm	947: —
poliskonstapeln K. G. L. Dahlström	3.954: —
poliskonstapeln R. E. Cavallius	663: —
skrivbiträdet I. L. Larsson	140: —
1:e mätningsteknikern S. E. Grufman	3.219: —
lantarbetaren A. A. K. Johansson	3.127: —
eldaren E. H. Johansson	9.886: —
kommunalarbetaren K. E. Lind	6.461: —
ombudsmannen K. E. Lindvall	1.482: —
parkarbetaren H. E. A. Lundberg	913: —
inspektrisen H. E. Lindahl	1.531: —
barnträdgårdslärarinnan I. C. G. Lundberg	583: —
skrivbiträdet G. M. Andersson	461: —
schaktmästaren J. A. Hallin	2.206: —
verkmästaren K. O. Nilsson-Norfjell	818: —
montören K. H. Ahlström	4.594: —
	46.304: —

Härifrån avgår dock ett belopp å kronor 1.231, vilket av S. K. P. krediterats staden i samband med inlösen av fribrev för f. gasverksingenjören Krusenstjerna, för vilket anslag tidigare beviljats av stadsfullmäktige. Anslag erfordras sålunda med ett belopp av 45.073 kronor. Av detta bör ett belopp av 6.030 kronor svarande mot kostnaderna för fribrev till befattningshavare under tekniska verken täckas av verkens driftsmedel. Återstående del av anslaget bör täckas av för ifrågavarande ändamål reser-

verade medel från tidigare år, varå finnes en behållning av 21.100 kronor och, till den del dessa medel icke räcka till, av i årets stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att för höjning, respektive inlösen av fribrev i S. K. P. för ovan angivna befattningshavare anvisa ett anslag å 45.100 kronor, att täckas till ett belopp av 6.030 kronor av tekniska verkens driftsmedel, till ett belopp av 21.100 kronor av ovan angivna reserverade medel samt till ett belopp av 17.970 kronor av det i årets stat till stadsfullmäktiges förfogande upptagna reservationsanslaget för oförutsedda utgifter.

Nr 264. Nytt tjänstgöringsreglemente för Västerås stads extra befattningshavare.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 november 1949 anfört följande:

När löne- och avtalsnämnden i skrivelse av den 2 mars 1948 framlade förslag till det nu gällande tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare, föreslog nämnden också vissa ändringar i tjänstgöringsreglementet för stadens extra befattningshavare. Ändringarna skulle blott undanröja de största olikheterna mellan det nya ordinarieregelementet och det gällande extrareglementet. Att nämnden då icke föreslog ett helt nytt extrareglemente berodde på att man från Svenska Stadsförbundets sida utlovat ett normaltjänstereglemente för städernas extra befattningshavare liksom man åstadkommit ett normalreglemente för de å ordinarie stat anställda. Nämndens förslag behandlades av stadsfullmäktige den 31 mars 1948. Fullmäktige uppdrogo då åt löne- och avtalsnämnden att slutgiltigt utforma bestämmelserna om de extra befattningshavarnas tjänstgöringsförhållanden med iakttagande av att de så långt möjligt bringades i överensstämmelse med motsvarande bestämmelser för ordinarie befattningshavare. Med anledning av att man fortfarande väntade på normaltjänstereglementet för extra befattningshavare, har löne- och avtalsnämnden dröjt med ett förslag i den av fullmäktige önskade utformningen. Under den tid som gått sedan det nya ordinarieregelementet antogs, har det vid flera tillfällen visat sig vara förenat med stora svårigheter att på ett tillfredsställande sätt tillämpa de bestämmelser som finnas för extra befattningshavare. Något normaltjänstereglemente för dessa befattningshavare har ännu ej tillkommit. På grund härav har löne- och avtalsnämnden nu ansett sig icke kunna låta det ytterligare anstå med uppgörandet av mera definitiva regler för de extra befattningshavarnas anställningsförhållanden. Nämnden har därför upprättat ett förslag till tjänstgöringsreglemente och har förhandlat därom med de personalorganisationer, som ha medlemmar, vilka kunna beröras av förslaget. Överläggningar har sålunda ägt rum med Sveriges Kommunaltjänstemannaförbund, Svenska Kommunalarbetarförbundet, Svenska Polisförbundet, Svensk Sjuksköterskeförening och Svenska

Facklärarförbundet. Sveriges Arbetsledarförbund har skriftligen godkänt nämndens förslag.

Det förslag som nu framlägges, har helt godkänts av personalorganisationerna. Reservation har emellertid avgivits om ett tillägg till bestämmelserna. Nämnden får anledning behandla reservationen längre fram.

Förslaget bygger på gällande reglemente för stadens ordinarie befattningshavare och har till större delen konstruerats likformigt med detta. Åtskilliga av bestämmelserna i ordinarieregelementet kunna utan vidare tillämpas å de extra befattningshavarna. I fråga om en del förmåner, såsom semester och lön under sjukdom, har vissa nedsättningar gjorts i förhållande till vad som tillkommer de ordinarie befattningshavarna för att markera skillnaden mellan arten av anställningsform och framhäva de större förmåner, som bör följa med den fastare anställningen på ordinarie stat.

Den kanske viktigaste förändringen som förslaget medför i förhållande till gällande bestämmelser, är slopandet av regeln att vederbörande anses såsom extra befattningshavare först sedan ett år förflutit från anställningsdagen. Denna bestämmelse har vållat en del besvärligheter vid tillämpningen, särskilt då det gällt beräkningen av semester och avlöning under sjukdom. För att undanröja dessa svårigheter föreslås nu, att reglementet tillämpas redan från anställningsdagen. I stället har i de särskilda paragraferna upptagits bestämmelser om att vissa förmåner skola utgå först efter viss tids anställning.

I det följande skall för varje paragraf i förslaget lämnas en kortfattad redogörelse.

§ 1. Här sägs att reglementet endast gäller för heltidsanställda, som inneha anställning av mera stadigvarande natur hos staden. För undvikande av missförstånd har särskilt uppräknats en del grupper, som icke skola lyda under reglementet. Beträffande den under b) upptagna gruppen har man ansett det skäligt skapa en möjlighet för löne- och avtalsnämnden att låta bestämmelserna gälla även för den som anställts för viss tid eller för visst uppdrag. Fall kan tänkas då en anställning av detta slag kommer att sträcka sig över flera år. Det synes då lämpligt, att den anställde må kunna medgivas rätt att få åtnjuta de förmåner, som utgå för stadens på extra stat anställda. Lärarpersonal vid stadens skolor har undantagits, eftersom deras anställningsförhållanden behandlas i särskilda regleringshandlingar och statliga författningar.

§ 2. Bestämmelsen svarar helt mot lydelsen av motsvarande bestämmelse i ordinarieregelementet.

§ 3. I denna paragraf har intagits en erinran om att kungörelseförfarande ej skall behöva iakttagas vid anställande av viss lägre avlönad personal. Man har därvid närmast haft i tankarna yngre kvinnlig kontorspersonal och springpojkar. Sista stycket i paragrafen har oförändrat överförts från § 3 i gällande föreskrifter för de extra befattningshavarna.

§ 4. Den ömsesidiga uppsägningstiden skall i flertalet fall vara en månad. Efter önskemål från personalorganisationerna har en bestämmelse medtagits att uppsägningstiden skall vara tre månader för den som fyllt 35 år. Det har ansetts, att anställningsformen borde vara något fastare för dem som uppnått denna ålder. Man torde få räkna med, att extra anställning för personer över 35-årsåldern numera icke skall förekomma i någon större omfattning.

§§ 5 och 6. Här förekommer blott hänvisning till motsvarande bestämmelser i ordinarieregelementet.

§ **7.** Under första anställningsåret skall semester utgå enligt bestämmelserna i semesterlagen, oberoende av lön och ålder. Detta betyder tolv vardagars semester per år utom för anställda under 18 år, som få 18 vardagar. Liksom enligt gällande bestämmelser skall, till skillnad från semesterlagen, löpande år vara kvalifikationsår. Semester utgår sålunda redan under första anställningsåret. Enligt nu gällande bestämmelser däremot, skall extra befattningshavare icke utfå semester under första anställningsåret till följd av den tidigare berörda allmänna bestämmelsen, att extrareglementet icke gäller förrän efter ett års anställning. Efter ett år skall semestern utgå med ett större antal dagar. Grupperingen av semesterdagarnas antal i förhållande dels till lönesättningen och dels till levnadsåldern, har gjorts efter samma uppställning som förekommer i ordinarieregelementet. Semesterdagarnas antal inom de olika grupperna är emellertid mindre än i motsvarande grupp i ordinarieregelementet. Skillnaden varierar mellan fyra och åtta dagar. Det är att märka, att semesterdagarnas antal här avse vardagar liksom fallet är i ordinarieregelementet. I de gällande bestämmelserna inräknas i semestertiden sön- och helgdagar samt andra fridagar som falla därunder. Om sådana dagar infalla omedelbart före eller omedelbart efter semestern inräknas de däremot ej.

§ **8.** Här förekommer endast hänvisning till motsvarande regler i ordinarieregelementet.

§ **9.** Bestämmelserna ha avfattats med samma ordalydelse som motsvarande regler i ordinarieregelementet. Viss nedsättning av förmånerna har emellertid gjorts. I p. 1 stadgas om lön under sjukdom till följd av olycksfall i arbete. Enligt ordinarieregelementet utgår oavkortad lön under 180 dagar samt 70 % av lönen fram till den dag, då vederbörande är skyldig att avgå från sin befattning. Enligt stadens gällande pensionsreglemente inträffar detta efter tre år. För de extra befattningshavarna har man icke ansett sig böra föreslå lön under lika lång tid. Då de extra befattningshavarna icke äro pensionsberättigade, kan gränsen för utbetalning av sjuklön icke sättas till någon tidpunkt då skyldighet föreligger att avgå. Enligt den föreslagna lydelsen har sjuklönen begränsats till att utgå under sammanlagt 360 dagar. För tiden därefter utgår endast vad som stadgas i lagen om olycksfall i arbete. För närvarande utgår full lön under 60 dagar och 70 % under följande 120 dagar.

I p. 2 stadgas om lön under sjukdom, som ej är att hänföra till olycksfall i arbete. Enligt nu gällande bestämmelser utgår 90 % av avlöningen under 30 dagar och 70 % under därpå följande högst 60 dagar. Det föreslås nu, att sjuklönen under de första 45 dagarna skall utgå med 90 % av lönen och under därpå följande 200 dagar med 70 %. Med avvikelse från ordinarieregelementet upptager förslaget i detta fall även en karenstid av tre månader efter anställningen under vilken sjuklön ej skall utgå. Samma tidsbegränsning finns i gällande kollektivavtal för stadens kommunalarbetare. En inskränkning i rätten till sjuklön har gjorts beträffande anställda, som ej fyllt 18 år. Det har inte ansetts riktigt, att staden förbinder sig att under en längre tid utbetala sjuklön till de yngsta anställda.

§ **10.** Regeln om viss nedsatt avlöning under tjänstledighet för havandeskap och barnsbörd har utformats med samma förmåner som i ordinarieregelementet. Dock har den begränsningen intagits, att förmånerna skall utgå under förutsättning att vederbörande varit anställd under ett år hos staden.

§ **11.** Löneförmånerna under tjänstgöring enligt § 27 i värnpliktslagen har föreslagits utgå på samma sätt som för ordinarie tjänstemän. Enligt rekommendation

från stadsförbundet tillämpas ordinarieregelementets bestämmelser för de kollektivavtalsanställda och det synes därför riktigt att samma får gälla för de extra tjänstemännen.

§ **12.** Enligt ordinarieregelementet kan om synnerliga skäl föreligga en tjänsteman få ledighet för enskilda angelägenheter utan avdrag å lönen under högst sex dagar per år. En liknande bestämmelse föreslås här men antalet dagar har nedsatts till tre.

§ **13.** Vid tjänstledighet av annat slag eller i större omfattning än vad som i förslaget särskilt behandlas skall lön i princip icke utgå.

§ 14. Frågan om ersättning under vikariatstjänstgöring för annan befattningshavare extra eller ordinarie, skall enligt förslaget lösas efter samma grunder som i ordinarieregelementet.

§ **15.** Bestämmelserna om övertidsersättning ha upptagits med samma formulering som i ordinarieregelementet. Gränsdragningen i lönesättningen mellan de grupper som äga uppbära övertidsersättning och de grupper som inte äga rätt till sådan ersättning, har satts så, att de som uppbära lön enligt löneklass 16 och däröver icke skola ha rätt till övertidsersättning. I ordinarieregelementet stadgas, att anställda med lön efter lönegrad 17 och däröver icke få övertidsersättning. Föreliggande förslag bygger på den princip, som löne- och avtalsnämnden brukar tillämpa vid lönesättningen för extra befattningar, som ha sin direkta motsvarighet bland de ordinarie tjänsterna, nämligen att lönen då sättes en löneklass under begynnelselönen i motsvarande ordinarie befattning.

§ **16.** Begravningshjälp föreslås utgå med samma belopp som för ordinarie befattningshavare och för anställda på kollektivavtal. Dock har den begränsningen intagits, att den avlidne skall ha varit anställd hos staden under minst ett år före dödsfallet. Begravningshjälp utgår ej enligt de nu gällande bestämmelserna.

§ **17.** Här hänvisas endast till ordinarieregelementet.

§ **18.** Förslaget upptager samma lydelse som motsvarande paragraf i ordinarieregelementet.

§ **19.** I övergångsbestämmelserna säges bl. a. att övergången till det nya reglementet inte skall medföra försämrade förmåner för dem som vid de nya bestämmelsernas ikraftträdande lyda under de tidigare bestämmelserna för extra befattningshavare.

Från samtliga organisationer, som deltogo i de muntliga förhandlingarna om reglementet har ingivits en reservation om intagande i reglementet av en bestämmelse med följande lydelse:

> "Vid stadigvarande förvaltning anställd extra tjänsteman skall efter högst 36 anställningsmånader hos kommunen beredas ordinarie anställning, under förutsättning att han uppfyller härför i övrigt stadgade villkor."

Liknande önskemål framfördes av organisationerna vid de förhandlingar som i början av 1948 föregingo antagandet av det nya ordinarieregelementet och ändringarna i bestämmelserna för extra befattningshavare. Yrkandet tillbakavisades av löne- och avtalsnämnden. Nämnden anser sig icke heller nu böra tillstyrka yrkandet. Inrättandet av ordinarie tjänster bör såsom hittills ske genom beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige på framställning av vederbörande förvaltningsstyrelse och icke, som organisationerna nu föreslå, på det sättet att en extra tjänst automatiskt blir ordinarie efter viss tids förlopp.

Förslaget är så lydande:

Förslag till

TJÄNSTGÖRINGSREGLEMENTE

för

Västerås stads extra befattningshavare.

§ 1.

Tillämpningsområde.

Bestämmelserna i detta reglemente gälla sådana befattningshavare, som icke äro anställda å ordinarie stat men dock inneha anställning av fortlöpande natur och fullgöra heltidstjänst hos staden (anställning å extra stat).

Reglementet avser till exempel icke

a) Tillfälligt anställd.

b) Den som anställts på viss tid, för visst begränsat uppdrag, för vikariat eller för provtjänstgöring. På framställning av vederbörande myndighet må dock löne- och avtalsnämnden efter prövning i varje särskilt fall medgiva, att reglementet får tillämpas, där så finnes skäligt med hänsyn till anställningens varaktighet och övriga omständigheter.

c) Personal, vars anställningsvillkor äro reglerade i kollektivavtal, eller därmed jämförlig personal.

d) Lärarpersonal.

e) Arvodestagare.

f) Praktikanter.

Med myndighet avses den styrelse eller nämnd, under vilken befattningshavaren närmast lyder.

§ 2.

Undantag från bestämmelsernas tillämplighet.

Föreskrifterna i detta reglemente gälla, i den mån icke lag, författning eller andra av statlig myndighet meddelade eller fastställda bestämmelser föranleda annat.

§ 3.

Tillsättande av befattning.

När extra befattning skall tillsättas, kungör myndigheten densamma ledig med minst 14 dagars ansökningstid. Kungörelsen skall offentliggöras dels genom anslag såväl inom ifrågavarande förvaltning som på central, av löne- och avtalsnämnden bestämd plats, dels, om myndigheten så finner erforderligt, på annat sätt. Tjänst för vilken lönen svarar mot löneklass 6 eller lägre i löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare må dock tillsättas utan att kungöras.

Extra befattning tillsättes, där ej annorlunda stadgas eller av stadsfullmäktige särskilt beslutas, genom beslut av myndigheten eller av den eller dem, som av myndigheten erhållit i uppdrag att tillsätta befattningen, och skall anmälan om tillsättandet så snart ske kan göras till myndighetens protokoll ävensom meddelande därom lämnas till löne- och avtalsnämnden.

Bevis om tillsättningen meddelas genom utdrag av protokollet åtföljt av ett exemplar av detta reglemente.

§ 4.

Uppsägningstid och entledigande.

Extra anställning gäller tills vidare med en månads ömsesidig uppsägningstid. När befattningshavaren fyllt 35 år är dock uppsägningstiden tre månader.

Om befattningshavare gör sig skyldig till grövre fel eller försummelse i tjänsten, kan han utan åtnjutande av uppsägningstid omedelbart entledigas av myndigheten.

§ 5.

Extra befattningshavares åligganden.

Beträffande tjänstgöringsskyldighet, ändrade arbetsuppgifter, arbetstid, bisysslor, bostadsband och läkarundersökning gäller i tillämpliga delar vad därom stadgas uti §§ 10—15 i tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

§ 6.

Avlöning.

Beträffande utbetalning av avlöning och avdrag för olycksfallsersättning m. m. gäller i tillämpliga delar vad därom stadgas uti §§ 17 och 18 i tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

§ 7.

Semester.

Semester utgår under första anställningsåret enligt semesterlagens bestämmelser, dock att löpande år skall vara kvalifikationsår.

Efter ett års anställning utgår semester med följande antal vardagar per år:

	t.o.m. kalenderår varunder vederbörande fyller	fr.o.m. kalenderår varunder vederbörande fyller	
	29 år	30 år	40 år
Om lönen motsvarar löneklass 21 eller lägre i löneplanen för ordinarie befattningshavare.	14	18	20
Om lönen motsvarar löneklass 22 eller högre	18	20	24

I övrigt gälla i tillämpliga delar samma bestämmelser som uti § 21 i tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

§ 8.

Beviljande av tjänstledighet.

I fråga om beviljande av tjänstledighet gälla bestämmelserna uti § 22 i tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

§ 9.

Löneförmåner under sjukdom m. m.

1. Extra befattningshavare, som till följd av olycksfall i arbete hos staden är oförmögen att tjänstgöra, äger under 180 dagar uppbära oavkortad avlöning samt för därpå följande 180 dagar 70 procent av avlöningen. Vid fortsatt ledighet beslutar löne- och avtalsnämnden i vad mån avlöning må utgå.

Vad nu sagts gäller även vid arbetsoförmåga till följd av våld eller annan misshandel, för vilken befattningshavaren utsatts på grund av sin befattning, eller till följd av sådan yrkessjukdom eller svårare smittsam sjukdom, som bevisligen ådragits i arbete hos staden, ävensom vid avstängning från tjänstgöring till förekommande av smittas spridning.

Yrkessjukdom är sådan sjukdom, som berättigar till ersättning enligt lagen om försäkring för vissa yrkessjukdomar, ävensom sådan sjukdom, som löne- och avtalsnämnden finner vara ådragen på grund av särskilda tjänstgöringsförhållanden. Svårare smittsam sjukdom är sådan, som enligt epidemilag eller tuberkulosförordning skall föranleda anmälan.

2. Är befattningshavare i andra fall än i mom. 1 avses till följd av sjukdom oförmögen att tjänstgöra, äger han, under förutsättning att han fyllt 18 år samt under pågående anställning fullgjort arbete i minst tre månader, uppbära 90 procent av avlöningen under högst 45 dagar för varje sjukdomsfall och, vid upprepade sjukdomsfall, för varje period om tolv månader. Vid fortsatt ledighet utgår under högst 200 dagar 70 procent av avlöningen; därefter avgör löne- och avtalsnämnden i vad mån avlöning må utgå.

Om befattningshavaren ej fyllt 18 år, äger han under samma förutsättning av tre månaders arbete uppbära 90 procent av avlöningen under högst 30 dagar på sätt ovan angivits.

3. Har befattningshavare uppsåtligen eller av grov vårdslöshet förorsakat olycksfall eller sjukdom, prövar löne- och avtalsnämnden huruvida och i vad mån avlöning skall utgå enligt mom. 1 och 2. Vid olycksfall i arbete skall dock utgående avlöning utgöra minst så stor del av avlöningen enligt mom. 1 som den med tillämpning av 24 och 25 §§ lagen om försäkring för olycksfall i arbete utgående olycksfallsersättningen utgör av hel sådan ersättning.

4. Behov av sjukledighet utöver tre dagar skall styrkas med intyg av legitimerad läkare. Myndigheten äger dock för särskilda fall eftergiva fordran på intyg samt fordra intyg även vid kortare ledighet än tre dagar. Kostnaden för intyg enligt detta stycke bestrides av befattningshavaren.

Myndigheten äger föreskriva, att intyget skall vara utfärdat av anvisad läkare; kostnaden för sådant intyg bestrides av staden.

5. Myndigheten äger för särskilt fall föreskriva, att sjukledig befattningshavare, som önskar återinträda i tjänstgöring, skall avlämna friskintyg.

§ 10.

Havandeskap och barnsbörd.

Angående löneförmåner under tjänstledighet för havandeskap och barnsbörd skall gälla vad därom stadgas uti § 25 i tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare under förutsättning att vederbörande fortlöpande varit anställd med heltidstjänst hos staden de tolv månader som närmast föregått tjänstledighetens början.

§ 11.

Värnpliktstjänstgöring.

Under sådan värnpliktstjänstgöring enligt 27 § värnpliktslagen, som fullgöres efter det år, varunder befattningshavare fyllt 28 år, äger han uppbära 25 procent av avlöningen.

§ 12.

Enskilda angelägenheter.

Vid tjänstledighet för enskilda angelägenheter äger myndighet, om synnerliga skäl för ledigheten föreligga, medgiva oavkortad avlöning under högst tre arbetsdagar för kalenderår.

§ 13.

Annan tjänstledighet.

Vid annan tjänstledighet än här ovan nämnts i §§ 9—12 skall avlöning icke utgå, där ej löne- och avtalsnämnden på framställning av myndigheten annat beslutar.

§ 14.

Vikariatsersättning.

Om extra befattningshavare förordnas att uppehålla annan extra tjänst hos staden, utgår vikariatsersättning och semester enligt de grunder som angivas i §§ 31 och 32 uti tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare. Uppehålles ordinarie tjänst gäller vad i § 31, 5:te stycket, och § 32 i nämnda reglemente sägs.

§ 15.

Övertidsersättning.

Extra befattningshavare med avlöning motsvarande högst löneklass 15 i löneplanen för stadens ordinarie befattningshavare, som icke utövar mera självständigt befäl och som har att utföra arbete av sådan art att behovet eller varaktigheten av förekommande övertidsarbete kan kontrolleras, äger uppbära ersättning för arbete utöver fastställd arbetstid, under förutsättning att tjänstgöringen beordrats av överordnad och att motsvarande ledighet icke kunnat beredas. Sådan ersättning utgår med 1/175 av månadslönen för varje hel timmes övertid för dygn. Övertidsersättning utgår ej till den som uppbär ersättning för uppehållande jämte egen av annan befattning.

Varje på övertid utförd arbetstimme skall vid bestämmande av kompensation i form av ledighet anses motsvara en och en halv timme.

§ 16.

Begravningshjälp.

Avlider extra befattningshavare, utbetalas till hans dödsbo begravningshjälp med 400 kronor under förutsättning att vederbörande fortlöpande varit anställd med heltidstjänst hos staden de tolv månader som närmast föregått dödsfallet. Därvid skall vad i § 6 sägs om avdrag för olycksfallsersättning m. m. äga motsvarande tillämpning.

§ 17.

Ersättning för bostad, kost m. m.

Beträffande tjänstebostad, kost, tjänstedräkt och bostadstelefon gäller i tillämpliga delar vad därom stadgas uti §§ 36—39 i tjänstgöringsreglementet för Västerås stads ordinarie befattningshavare.

§ 18.

Tolkning av reglementet.

Frågor om tolkning och tillämpning av detta reglemente avgöres av löne- och avtalsnämnden.

§ 19.

Övergångsbestämmelser.

Detta reglemente skall tillämpas från och med den 1 januari 1950, då bestämmelserna angående tjänstgöringsförhållandena för Västerås stads extra befattningshavare, antagna av stadsfullmäktige den 31 augusti 1944 och den 26 april 1945, skola upphöra att gälla.

De extra befattningshavare, som enligt § 14 i de sålunda upphävda bestämmelserna åtnjuta fri sjukvård vid detta reglementes ikraftträdande, skola bibehålla denna förmån.

Jämväl i övrigt skola de extra befattningshavare, som vid detta reglementes ikraftträdande lyda under bestämmelserna i det tidigare reglementet, icke genom övergången till detta reglemente vidkännas försämrade förmåner. De, som likväl önska kvarstå under de tidigare bestämmelserna, skola anmäla detta till löne- och avtalsnämnden inom en månad efter ikraftträdandet av detta reglemente.

Nämnden hemställer att stadsfullmäktige ville besluta

att antaga föreliggande förslag till tjänstgöringsreglemente för Västerås stads extra befattningshavare med giltighet från och med den 1 januari 1950 samt

att uppdraga åt löne- och avtalsnämnden att underställa reglementet vederbörande statliga myndigheter för fastställelse i den mån så är erforderligt.

Drätselkammaren har i häröver den 1 december 1949 avgivet yttrande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 7 december 1949 meddelat, att utskottet från de synpunkter, utskottet har att företräda, icke funnit anledning till erinran mot reglementets avfattning, varför utskottet tillstyrker stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens, av drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Nr 265. Fråga om ändring av stadens indelning i pensionsdistrikt.

Pensionsnämnderna i Västerås stads pensionsdistrikt I, I A och II ha i skrivelse den 25 oktober 1949 anfört följande.

I staden finnas för närvarande fyra pensionsdistrikt, benämnda Västerås stads 1,

1 A, 2 och 3 samt omfattande 1 A förutvarande S:t Ilians församling, 2 Lundby församling, 3 Badelunda församling och 1 övrig del av staden. De ordinarie ledamöternas antal är sex i distrikt 1, fyra i vartdera distrikten 1 A och 2 samt två i distrikt 3. Samma person är ordförande i nämnderna i distrikten 1, 1 A och 2 och alla ärenden rörande dessa distrikt handläggas å ett gemensamt kansli.

Antalet ärenden i distrikten 1 A och 2 har varit ganska ringa, medan ärendena i distrikt 1 stadigt ökat undan för undan. Vid olika tillfällen har frågan om sammanslagning av dessa distrikt varit uppe, senast i samband med nyorganisationen å kansliet. Sedan S:t Ilians församling numera uppgått i domkyrkoförsamlingen, finnes det knappast något skäl för att bibehålla den förutvarande församlingen som ett distrikt. Nämnderna äro också eniga om att låta det distrikt, som omfattar Lundby församling, uppgå i ett gemensamt distrikt. Som sistnämnda församling och förutvarande S:t Ilians församling inrymma ren landsbygd, bör emellertid vid val av ledamöter i den gemensamma nämnden tillses, att med hänsyn till detta förhållande lämpliga ledamöter från dessa delar av staden inväljas. Nämnderna ville föreslå, att ledamöternas antal i den nya nämnden bestämdes till sex, varav åtminstone en borde vara bosatt inom förutvarande S:t Ilians församling och en inom Lundby församling.

Sedan personalen å det för nämnderna 1, 1 A och 2 gemensamma kansliet under året väsentligt utökats, skulle det ur arbetssynpunkt icke möta något hinder att jämväl sammanslå distrikt 3 med de övriga. En sådan ordning synes också vara mest rationell. Emellertid har nämnden i distrikt 3 bestämt uttalat sig i motsatt riktning, varför de övriga nämnderna icke anse sig nu böra framlägga förslag härom.

Nämnderna i pensionsdistrikten 1, 1 A och 2 få under åberopande av 24 § lagen den 29 juni 1946 om folkpensionering sålunda hemställa att Stadsfullmäktige måtte besluta att sammanslå dessa distrikt till ett distrikt.

Beredningsutskottet har i häröver den 7 december 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Utskottet delar pensionsnämndernas uppfattning, att nämnda distrikt böra sammanslås till ett. Såväl S:t Ilians som Lundby församling ha numera på ett sådant sätt sammansmält med staden i övrigt, att bärande skäl ej längre föreligga, att dessa områden längre utgöra särskilda pensionsdistrikt. Utskottet kan emellertid icke biträda pensionsnämndernas förslag, att under alla förhållanden en ledamot av nämnden skall vara bosatt inom S:t Ilians församling och en inom Lundby församling. Befolkningen inom dessa områden böra icke numera kunna göra anspråk på att i detta avseende hava något företräde framför befolkningen i andra stadsdelar.

Enligt folkpensioneringslagen skall antalet ledamöter i pensionsnämnd vara jämnt och får uppgå till högst sex personer, vilket antal även föreslagits av pensionsnämnderna. Förslaget biträdes av beredningsutskottet.

Beslut om sammanslagning av pensionsdistrikt fattas av stadsfullmäktige men skall underställas länsstyrelsen, som äger att beslutet antingen oförändrat fastställa eller ock på anförda skäl ogilla. Har beslut fattats om ändring i bestående indelning i pensionsdistrikt, skola uppdragen för ordförande, ledamöter och suppleanter i pensionsnämnd inom pensionsdistrikt, som av ändringen beröres, anses förfalla vid den tid, då beslutet träder i tillämpning, samt nytt förordnande av ordförande och suppleant för honom meddelas ävensom nytt val av ledamöter och suppleanter för dem förrättas.

Ordförande och suppleant för honom förordnas av KB. Beträffande val av ledamöter och suppleanter i den nya pensionsnämnden vill beredningsutskottet återkomma, sedan stadsfullmäktiges beslut om indelningsändringen fastställts av länsstyrelsen.

Efter sammanslagningen skulle Västerås stad sålunda vara uppdelad i två pensionsdistrikt, varav ett för Badelunda och ett för staden i övrigt. Sistnämnda distrikt bör då benämnas I:sta pensionsdistriktet och Badelundadistriktet 2:dra pensionsdistriktet.

För att erforderliga val skola hinna förrättas bör beslutet om indelningsändringen träda i kraft från och med ingången av andra månaden efter det länsstyrelsens fastställelsebeslut meddelats.

Under åberopande av vad sålunda anförts tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att nuvarande pensionsdistrikt I, I A och II skola sammanslås till ett pensionsdistrikt, benämnt Västerås stads pensionsdistrikt I,

att nuvarande III:dje distriktet skall benämnas Västerås stads pensionsdistrikt II,

att pensionsnämnden i det nya första distriktet skall utgöras av sex ledamöter och sex suppleanter,

att uppdraga åt beredningsutskottet att underställa länsstyrelsen förenämnda beslut för fastställelse samt

att indelningsändringen skall träda i kraft från och med ingången av andra månaden efter det länsstyrelsen meddelat fastställelse å ändringen.

Nr 266. Förslag till nytt reglemente för nykterhetsnämnden.

Beredningsutskottet har i skrivelse den 7 december 1949 anfört följande:

Med skrivelse den 21 september 1949 har nykterhetsnämnden överlämnat förslag till nytt reglemente för nykterhetsnämnden i Västerås samt hemställt att stadsfullmäktige ville antaga förslaget ifråga.

Sedan ärendet remitterats till beredningsutskottet för yttrande har utskottet efter att ha underkastat det ursprungliga förslaget en förberedande granskning framställt vissa erinringar mot detsamma. Utskottet har därvid under hand tillställt nykterhetsnämnden ett omarbetat förslag, vilket sedermera godkänts av nämnden. Angående det omarbetade förslaget, vilket bilägges denna skrivelse, råder sålunda full enighet mellan nykterhetsnämnden och beredningsutskottet.

Anledningen till att ett nytt reglemente nu framlagts är den att det hittills gällande reglementet, vilket antogs av stadsfullmäktige den 30 november 1916, i vissa avseenden är föråldrat. Vidare ha de genomförda ändringarna i socialvårdens organisation föranlett en översyn av de nu gällande bestämmelserna.

Förslaget torde icke tarva några närmare kommentarer. Påpekas bör emellertid att antalet ledamöter föreslås till sju med lika många suppleanter, medan för närvarande

antalet ledamöter utgör åtta och suppleanter fem. Enligt lag skall minst en av ledamöterna och suppleanterna vara kvinna. Erinran härom har intagits i reglementet.

Förslaget, vilket i dess nu föreliggande skick godkänts av nykterhetsnämnden den 21 november 1949, är så lydande:

Förslag till reglemente för Västerås stads nykterhetsnämnd.

§ 1.

Nykterhetsnämnden har till uppgift att fullgöra de åligganden, som enligt lagen den 12 juni 1931 om behandling av alkoholister åvilar sådan nämnd.

I övrigt åligger det nykterhetsnämnden att verka för nykterhetens befrämjande inom staden samt att förvalta de medel, som för verksamheten anslagits.

§ 2.

Nämnden skall bestå av sju ledamöter och sju suppleanter, vilka av stadsfullmäktige utses för en tid av fyra kalenderår i sänder. Fyra ledamöter jämte fyra suppleanter tillhöra en mandatperiod, tre ledamöter och tre suppleanter en annan, som utgår två år senare. Avgår ledamot eller suppleant före mandattidens utgång, företages fyllnadsval för återstoden av denna tid.

Av ledamöterna skall minst en vara kvinna och bör en vara läkare. Av suppleanterna skall minst en vara kvinna.

§ 3.

Nämnden sammanträder på kallelse av ordföranden, så ofta det befinnes erforderligt, i regel en gång i månaden. Kallelse till sammanträde skall ock av ordföranden utfärdas, då minst hälften av ledamöterna därom hos ordföranden skriftligen anhåller.

Till nämndens sammanträden kallas socialvårdschefen, som därvid äger rätt att yttra sig och framställa förslag samt att få sin avvikande mening antecknad till protokollet.

§ 4.

Nämnden är beslutför då minst fyra ledamöter äro närvarande.

Omröstning till beslut sker öppet, och tillkommer varje röstande en röst. Vid lika röstetal gäller den mening, ordföranden biträder.

Val skall, då så äskas, förrättas med slutna sedlar, och skiljer lotten mellan lika röstetal. På enahanda sätt skall förfaras vid omröstning för tillsättande av tjänstebefattning.

§ 5.

Vid nämndens sammanträde föres protokoll, som justeras antingen genast eller vid påföljande sammanträde eller av två därtill utsedda ledamöter.

Såsom nämndens sekreterare fungerar socialvårdssekreteraren.

För bedrivande av nämndens verksamhet anställes inspektör och annan personal i erforderlig omfattning.

§ 6.

Framställningar till nämnden kunna avfattas antingen i muntlig eller skriftlig form och ingivas till nämndens expedition, vilken för detta ändamål skall öppethållas på av nämnden bestämd tid.

§ 7.

I övrigt skola beträffande nykterhetsnämndens verksamhet gälla de i alkoholistlagen och fattigvårdslagen föreskrivna bestämmelser.

Under hänvisning till vad sålunda anförts tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att antaga bilagda förslag till reglemente för Västerås stads nykterhetsnämnd samt

att reglementet skall träda i kraft den 1 januari 1950, då det nu gällande, av fullmäktige den 30 november 1916 antagna reglementet skall upphöra att gälla.

Nr 267. Förslag till ny byggnadsordning samt ny taxa å avgifter för ritningsgranskning och besiktningar m. m.

Byggnadsnämnden anför i skrivelse den 21 november 1949 följande:

Byggnadsnämnden får härmed överlämna förslag till ny byggnadsordning för staden samt till ny taxa å avgifter för ritningsgranskning och besiktningar m. m. i anledning av ansökan om byggnadslov.

Stadens nu gällande byggnadsordning antogs av stadsfullmäktige i december 1933 och i juni 1934 samt fastställdes av länsstyrelsen den 29 augusti 1934. Den finnes intagen i Kommunal Författningssamling för Västerås å sid. 109.

Enligt § 1 i den nya byggnadsstadgan av 1947 skall för stad finnas byggnadsordning, upptagande de bestämmelser som, utöver vad i allmän lag eller stadgan eller eljest i vederbörlig ordning föreskrivits, erfordras för ordnande av stadens byggnadsväsen. I § 2 heter det, att byggnadsordning skall uppgöras med ledning av normalförslag, som upprättas av Kungl. Byggnadsstyrelsen, samt antagas av stadsfullmäktige efter byggnadsnämndens hörande. Byggnadsordning skall fastställas av länsstyrelsen. Om byggnadsordning avviker från byggnadsstyrelsens normalförslag, skall länsstyrelsen före prövningen höra byggnadsstyrelsen. Byggnadsordning skall antagas av stadsfullmäktige inom två år efter det den nya byggnadsstadgan trätt i kraft, vilket skedde den 1 januari 1948. Tvåårsperioden utgår sålunda vid 1949 års slut.

Enligt den tidigare byggnadsstadgan hade städerna full handlingsfrihet rörande utformningen av byggnadsordningarna. Visserligen utgav byggnadsstyrelsen normalförslag men skyldighet att följa förslaget förelåg ej. Följden blev att byggnadsordningarnas innehåll skiftade rätt avsevärt, ett förhållande som man under förarbetena till den nya byggnadslagstiftningen ansåg hindra en önskvärd enhetlighet i bestämmelserna om byggande. Av vad ovan refererats ur byggnadsstadgan framgår, att byggnadsstyrelsens normalförslag nu såvitt möjligt bör följas och att undantag därifrån, som de lokala förhållandena kunna påkalla, skola prövas av byggnadsstyrelsen innan de kunna fastställas av länsstyrelsen. Det måste därför vara speciella omständigheter som tala för avvikelse från normalförslaget eller för tillägg till detta.

I bifogade promemoria ha jämförelser gjorts mellan gällande byggnadsordning och de nya stadgandena. Därav framgår, att en mängd av de förhållanden som äro reglerade i den gällande byggnadsordningen numera ha upptagits i byggnadsstadgan, där de i stort sett blivit reglerade på samma sätt. Då det här är fråga om riksgiltiga, av Kungl. Maj:t utfärdade bestämmelser, synas kommentarer till de olika stadgandena överflödiga. Ej heller reglerna i normalförslaget tarva någon längre redogörelse, då texten, som huvudsakligen rör tekniska förhållanden, är utförligt avfattad. På ett par punkter vill nämnden dock göra några påpekanden nämligen där bestämmelser tillkommit som tidigare ej funnits. Nya äro sålunda stadgandena uti § 11 sista stycket, §§ 14, 15 och 16, § 17 andra stycket, § 20 och § 21.

Byggnadsnämnden anser, att normalförslaget bör kunna antagas såsom byggnadsordning för staden så när som på ett par punkter, där ändringar och tillägg äro motiverade. Avvikelserna från normalförslaget föranledas av uttalanden från magistraten och poliskammaren, som nämnden under hand hört i de delar som kunna beröra dessa myndigheters verksamhetsområden. När det gäller skyltar samt byggnadsställningar och andra tillfälliga anordningar vid byggnadsföretag, måste man genom en lämplig avfattning av byggnadsordningens bestämmelser beakta att polismyndigheten författningsenligt har vissa övervakande uppgifter beträffande trafiken samt ordningen och säkerheten. Dessa uppgifter kan ej fråntagas polismyndigheten genom stadganden i en lokal byggnadsordning. För närvarande tillgodoses dessa polismyndighetens intressen uti § 18 om skyltar och § 22 om ställningar, i den särskilda ordningsstadgan för staden. Åtskilligt av vad som där sägs är emellertid av byggnadsteknisk art och hör rätteligen hemma i en byggnadsordning. Normalförslaget upptager också utförliga bestämmelser om skyltar och ställningar uti §§ 19, 22 och 34. För att undvika kompetenskonflikter mellan byggnadsnämnden och magistraten eller poliskammaren bör ur den särskilda ordningsstadgan borttagas vad som skall avhandlas i byggnadsordningen, men samtidigt bör i byggnadsordningen intagas erinringar om sådana förhållanden som icke ligga under byggnadsnämndens beslutanderätt utan under polismyndighetens. Byggnadsnämnden avser att i en särskild framställning till magistraten anhålla om erforderlig ändring av den särskilda ordningsstadgan i berörda hänseenden. Detta bör emellertid icke ske förrän staden fått den nya byggnadsordningen fastställd.

De avvikelser från normalförslaget som byggnadsnämnden med anledning av det anförda föreslår gäller §§ 22 och 34.

Beträffande § 22, som behandlar lov för skyltar m. m., föreslår nämnden ett nytt stycke under b) av följande lydelse:

> "Lov, må ej utan polismyndighetens medgivande lämnas för åtgärd av ovan angivet slag, som kan inkräkta på utrymmet å trafikled eller annan allmän plats eller medföra förändring av siktförhållandena."

I § 34 mom. 1 av normalförslaget, som behandlar lov för ställningar m. m., har andra stycket följande lydelse:

> "Avser ansökningen uppförande av ställningar, förvaringsplank och dylikt å gata eller annan allmän plats skall byggnadsnämnden, om så erfordras, samråda med vederbörande polismyndighet innan tillstånd lämnas."

Enligt normalförslagets avfattning förutsättes blott samråd mellan byggnadsnämnden och polismyndigheten. Beslutanderätten skulle helt ligga hos byggnadsnämnden. Vidare skulle det ankomma på byggnadsnämnden att avgöra huruvida polismyndig-

heten över huvud skulle tillfrågas. Då polismyndigheten i samtliga fall av detta slag bör få tillfälle att säga sin mening och besluta i de delar av ärendet som ligger inom myndighetens kompetens, bör lydelsen ändras så att detta blir även formellt fullt klart. Byggnadsnämnden föreslår att stycket får följande formulering:

"Avser ansökningen uppförande av ställningar, förvaringsplank och dylikt å gata eller annan allmän plats, skall byggnadsnämnden inhämta yttrande från vederbörande polismyndighet och må utan medgivande av polismyndigheten tillstånd ej lämnas."

Vad här föreslås beträffande §§ 22 och 34 betyder ett förenklat förfarande för dem som söka byggnadslov. I stället för att behöva göra särskilda ansökningar hos polismyndigheten och byggnadsnämnden, blir det tillräckligt med ansökan endast hos byggnadsnämnden, som ombesörjer att utlåtande inhämtas från polismyndigheten.

Vid normalförslaget har fogats ett förslag till taxa å avgifter för ritningsgranskning och besiktningar m. m. i anledning av ansökan om byggnadslov. Den för Västerås nu gällande taxan antogs av stadsfullmäktige den 31 mars 1937 och fastställdes av länsstyrelsen den 21 juni samma år. Den finnes intagen å sid. 161 i Kommunal Författningssamling för Västerås. Bestämmelser om taxor finns i byggnadsstadgan § 171. Till skillnad från vad som stadgades om byggnadsordningen, föreligger det inte någon skyldighet för städerna att följa byggnadsstyrelsens förslag till taxa. Då förslaget medför vissa fördelar, vill byggnadsnämnden emellertid föreslå att det antages. Förslaget torde bli antaget i flertalet städer och det är givetvis en stor fördel att lika taxor tillämpas i så stor utsträckning som möjligt. Den föreslagna taxan kommer ej att medföra några större avvikelser från de avgifter som nu uttagas då det gäller mindre byggnader. Gäller det däremot större byggnader blir det enligt normalförslaget högre avgifter än som nu tillämpas. Detta beror på att avgifterna maximerats till 400 kronor per byggnad enligt gällande taxa. Dylik begränsning finns ej i förslaget. Nämnden anser det vara en fördel ur rättvisesynpunkt, att avgifterna utgå i proportion till en byggnads verkliga storlek och icke såsom nu begränsas till ett högsta belopp. Till sist må nämnas, att priskontrollnämnden godkänt byggnadsstyrelsens taxeförslag.

Förslagen till byggnadsordning och till ny taxa å avgifter för ritningsgranskning och besiktningar m. m. finnas intagna i stadsfullmäktiges handlingar ser. B nr 29.

För jämförelse mellan förslaget till ny byggnadsordning och den nu gällande byggnadsordningen, vilken sistnämnda finnes intagen i Kommunal Författningssamling (handboken) å sid. 109 ff., hänvisas till en av byggnadsnämnden upprättad promemoria, vari paragraf för paragraf angivits de föreslagna bestämmelsernas motsvarighet i den gällande byggnadsordningen. Promemorian, som icke avtryckts i stadsfullmäktiges handlingar, finnes tillgänglig å stadskansliet.

Byggnadsnämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att såsom byggnadsordning för staden antaga Kungl. byggnadsstyrelsens normalförslag till byggnadsordning av år 1948 med här föreslagna tillägg och ändringar i fråga om §§ 22 och 34 samt upphäva 1934 års byggnadsordning,

att antaga föreliggande förslag till taxa å avgifter för ritningsgranskning och besiktningar m. m. i anledning av ansökan om byggnadslov samt upphäva gällande taxa av 1937,

att uppdraga åt byggnadsnämnden att underställa länsstyrelsen beslutet för fastställelse samt

att föreskriva att de nya bestämmelserna skola tillämpas från månadsskiftet närmast efter länsstyrelsens fastställelse.

Beredningsutskottet har i häröver den 7 december 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Byggnadsnämnden har funnit angeläget, att så nära som möjligt följa det av Kungl. Byggnadsstyrelsen upprättade normalförslaget till byggnadsordning. Avvikelser föreslås endast på tvenne punkter, nämligen beträffande bestämmelserna angående medgivande till uppsättande av skyltar samt uppförande av ställningar, förvaringsplank och dylikt å gata eller annan allmän plats. Då dessa frågor kunna beröra trafikförhållanden eller allmän ordning och säkerhet, har i byggnadsordningen stadgats föreskrifter om att tillstånd till dessa åtgärder icke må av byggnadsnämnden lämnas utan att polismyndigheten lämnat sitt medgivande. Beredningsuskottet delar till fullo byggnadsnämndens uppfattning, att i dylika frågor polismyndigheten bör tillerkännas en självständig medbestämmanderätt, då denna myndighet ju bär ansvaret för trafiken samt den allmänna ordningen och säkerheten. Utskottet ansluter sig därför till det förslag, byggnadsnämnden framlagt i fråga om avfattningen av §§ 22 och 34 i byggnadsordningen.

Utskottets granskning har icke heller givit anledning till erinran emot de föreslagna bestämmelserna i övrigt.

I anledning härav tillstyrker utskottet stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla byggnadsnämndens förslag.

Nr 268. Motion ang. läkarjour.

Stadsfullmäktige ha den 27 maj 1949 till hälsovårdsnämnden och drätselkammaren remitterat en av fru Karin Kjelldahl, fröken Anna Carlsson och fröken Ingeborg Jansson till fullmäktige ingiven motion om utredning av frågan om läkarjour.

Motoinen är så lydande:

Inom Västerås stad har under senare år behov alltmer gjort sig gällande av tillgång till en vakthavande läkare varje natt under året. Sådana förhållandena nu äro vet allmänheten icke till vilken läkare den bör ringa vid inträffade sjukdomsfall. Detta kan resultera i, att allmänheten ofta tövar länge, understundom för länge med att besvära läkare nattetid. Ävenså medför denna ovisshet att man ofta kan

bli tvingad att ringa till den ena läkaren efter den andra för att kunna anträffa någon, som kan vara beredd att åtaga sig sjukbesöket.

Det synes oss sålunda uppenbart att det ur allmänhetens synpunkt måste vara både önskvärt och nödvändigt att läkarvakttjänst anordnas nattetid året runt.

För läkarens vidkommande måste ett sådant arrangemang också böra hälsas med tillfredsställelse då han därigenom i allmänhet slipper ifrån att bli besvärad andra nätter än de, då han är i tjänst. Även för lasarettet, som i större utsträckning får fungera som uppsamlingsplats för de sjukfall, som nattetid inträffa, måste förslaget medföra avgjorda fördelar.

Det torde vara nödvändigt att i denna nattjänst söka engagera ej endast stads- och distriktsläkare utan även privatpraktiserande läkare, då vakttjänsten eljest torde bli för betungande.

Här må meddelas, att sådan nattjänst veterligt finnes i ett flertal av landets större städer.

Med hänsyn därtill att den föreslagna vakttjänsten kan bli mycket krävande kan man icke förvänta annat än att växling av vakthavande läkare måste ske varje natt. Fördenskull kan allmänheten icke genom annonsering lämnas besked om vilken läkare, som har vakten. Det är därför nödvändigt att namnanrop "Jourhavande läkare" införes, varigenom allmänheten automatiskt anträffar rätt läkare. Annonsering behöver sålunda endast ske för att bringa till allmänhetens kännedom, att läkare nattetid finnes att tillgå.

Det är uppenbart, att den föreslagna nattjänsten icke skall inverka på varje läkares rätt att nattetid besöka sina patienter. Vi avse med detta förslag endast att det skall innebära en säkerhetstjänst för allmänheten.

Kostnaderna för jouren torde inskränka sig till arvode till läkaren enligt skälig beräkning och till utgift för anordnande av telefonvakt. Jourarvodet utgår i olika städer enligt principer och med belopp, som angivas i Svenska stadsförbundets tidskrift 1949 ss 106 ff. För den jourtjänst, som f. n. är anordnad i staden under tiden från lördagseftermiddag till måndagsförmiddag, utgår 20 kr. med tillägg om 10 kr. för tillkommande helgdag. Ersättningen för läkarvård åt medellösa och därav föranledda resor torde lämpligen utgå enligt enahanda grunder som för tjänsteläkarna.

Slutligen vilja vi, då saken numera måste anses synnerligen påkallad, uttala önskvärdheten av att förslaget genomföres med det snaraste.

Under åberopande av vad sålunda anförts få vi hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

att åt vederbörligt eller vederbörliga organ uppdraga att verkställa utredning om möjligheten att anordna vakttjänst för läkarna i staden varje natt under året samt

att, därest detta visar sig möjligt, snarast framlägga förslag till frågans lösning.

Hälsovårdsnämnden har i utlåtande den 30 november 1949 anfört följande:

Till hälsovårdsnämnden har ytterligare remitterats en framställning om jourtjänst, som stadens tjänsteläkare och nio privatpraktiserande läkare ingivit till drätselkammaren.

I denna framställning anföres bl. a. följande:

"För att tillgodose den vårdsökande allmänheten med möjlighet att vid varje tidpunkt på dygnet erhålla vård har Västerås sammanlagt endast tre tjänsteläkare, av vilka stadsläkaren endast under vissa villkor har jourtjänstskyldighet. Då emellertid

stadens folkmängd motsvarar gott och väl tio provinsialläkardistrikts, är det uppenbart, att tjänsteläkarna ej ensamma kunna varken hinna eller orka med sin uppgift, även om varje praktiserande läkare söker att i möjligaste mån betjäna sitt klientel. Det kan alltså inträffa och har ofta inträffat, att allmänheten har svårt att få läkare till akuta sjukdomsfall nattetid. Att få en mera omfattande läkarjourtjänst är alltså ett samhällsintresse."

Enligt införskaffad utredning förekommer jourtjänst i den omfattning, motionärerna avse, med privatpraktiserande läkare såsom deltagare i följande med Västerås jämförbara städer med stadsdistriktsläkare, nämligen Uppsala, Örebro, Borås, Gävle och Eskilstuna — Linköping har ej stadsdistriktsläkare —. Till belysande av frågan, huruvida jourtjänst kan på tillfredsställande sätt skötas av endast en jourhavande läkare i stad av nu ifrågavarande storleksordning, hava uppgifter införskaffats från Uppsala, som emellertid har en kollektivt anordnad jourtjänst, omfattande de för månaden jourhavande läkarna, Örebro, Borås och Eskilstuna. Antalet telefonanrop, som i regel föranlett sjukbesök, har i Uppsala uppgått under september månad 1949 till 56 under sön- och helgdagsnätter och 47 under övriga nätter, sammanlagt 103 samt under påföljande oktober till resp. 59 och 16, inalles 75, ävensom i Örebro till i genomsnitt 2 à 3 per natt. Klagomål över svårighet att anlita jourhavande läkare hava ej försports i Örebro. Från Borås har meddelats, att sjukbesöksfrekvensen varierat i hög grad, beroende på sjukligheten i staden och att jourtjänsten "fungerade till belåtenhet". I Eskilstuna har "rent undantagsvis förekommit upp till 20 sjukbesök på en journatt". Klagomål hava anförts av jourhavande läkarna över "ideliga telefonpåringningar med förfrågningar".

För närvarande upprätthålles i Västerås sön- och helgdagsjour, i vilken privatpraktiserande läkare deltaga mot arvode av 20 kronor för tiden lördageftermiddag till måndag förmiddag och 10 kronor för tillkommande helgdag. På de skäl, som anförts av motionärerna och i ovan relaterad framställning, finner hälsovårdsnämnden en utökad jourtjänst med biträde av privatpraktiserande läkare nödvändig för att bereda tjänsteläkarna behövlig lättnad i den arbetsbörda, en ständig jourberedskap innebär i en stad av den storlek, Västerås representerar. Nämnden anser, att jourtjänsten bör utsträckas till att omfatta samtliga nätter samt sön- och helgdagar med mottagning under viss tid sistnämnda dagar. Onormal anhopning av sjukdomsfall bör bemästras i samverkan med distriktsläkarna.

Nio av stadens privatpraktiserande läkare hava förklarat sig villiga att deltaga i jourtjänst, omfattande sön- och helgdagsjour från klockan 14 lördag och helgdagsafton till klockan 7 påföljande vardag med en timmes mottagning under sön- och helgdagar samt vardagsjour från klockan 19—7, under månaderna juni, juli och augusti dock redan från klockan 17.

Om fördelningen av jourerna kan sådan överenskommelse träffas, att sön- och helgdagsjourerna fördelas lika mellan alla i jourtjänsten deltagande läkare, antal 12, och att de privatpraktiserande läkarna övertaga 12 vardagsjourer per man och år. De privatpraktiserande läkarna skulle under år 1950 sålunda få på sin del 89 journätter i samband med sön- och helgdagsjourer och i övrigt 108 journätter, inalles 197. För sin medverkan göra de anspråk på arvode av 25 kronor för journatt och ersättning för sjukbesök hos medellösa enligt enahanda grunder som distriktsläkarna.

Jourarvodet växlar i olika städer från 10—30 kronor och utgår i Eskilstuna numera med 25 kronor. Nämnden har ej haft något att erinra mot det begärda arvodet.

För anordnande av jourtjänst i den omfattning, varom nu är fråga, erfordras telefonabonnemang med namnanrop "jourhavande läkare" och telefonvakt för förmedling av inkommande anrop.

Kostnaderna för den utvidgade jourtjänsten utgöra för arvodena 4.925 kronor, för telefonabonnemanget 156 kronor och för telefonvakten 312 kronor. I staten för år 1950 finnes under 12 A 1—101,02 ett anslag för läkarjour å 2.000 kronor, därav 700 kronor för tandläkarjour. Utöver tillgängliga 1.300 kronor erfordras sålunda ytterligare 3.625 kronor till täckande av ökade jourarvoden samt för övriga kostnader 468 kronor, sammanlagt 4.093 kronor.

Till hälsovårdsnämnden har överlämnats förslag till avtal om jourtjänst, som godkänts av Västmanlands läns Läkarförening (bilaga). Vid granskning av förslaget har nämnden ej haft något att erinra mot detsamma i övrigt, utom beträffande punkt 8, som enligt nämndens mening bör givas annan avfattning, exempelvis: "För sjukvård åt medellösa erlägger staden arvode och resekostnad enligt enahanda grunder som till distriktsläkare".

Hälsovårdsnämnden har funnit möjlighet föreligga att anordna jourtjänst i den utsträckning motionärerna avse, och föreslår att sådan tjänst införes från och med den 1 januari 1950.

Förslaget till avtal angående jourtjänst är så lydande:

Förslag till avtal angående jourtjänst.

Undertecknade praktiserande läkare har enast om följande förslag till uppgörelse mellan Västerås Stads Hälsovårdsnämnd och oss angående läkarjourtjänst i Västerås.

1.

Vi förbinda oss att deltaga i jourtjänst i enlighet med en av hälsovårdsnämnden senast en månad i förväg uppgjord och av Västmanlands Läns Läkarförening godkänd lista, gällande minst en kalendermånad.

2.

Jourtjänsten förrättas å lördagar och helgdagsaftnar från kl. 14 till kl. 7 följande vardag samt övriga vardagar från kl. 19 till kl. 7 följande dag. Om två eller flera sön- och helgdagar följa på varandra må jourhavande läkaren avlösas kl. 9 den andra resp. tredje sön- eller helgdagen.

Under månaderna juni, juli och augusti förrättas jourtjänst å vardagar (utom lördagar och dag före helgdag) från kl. 17 till kl. 7 följande dag.

Jourhavande läkare skall på sön- och helgdagar ha mottagning kl. 10 till 11.

3.

Undertecknade praktiserande läkare förbinda sig att deltaga i denna jourtjänst mot ett arvode av 25 kronor per journatt samt i övrigt på följande villkor:

a) Sön- och helgdagsjourerna fördelas lika mellan stadens tjänsteläkare och de praktiserande läkarna, varvid tjänsten å de större helgerna i första hand bestrides av tjänsteläkarna.

b) Vardagsjourer åtaga vi praktiserande läkare oss var och en 12 nätter per år,

varvid den, som så önskar skall om möjligt tilldelas en bestämd veckodag per månad.

4.

För att underlätta jourlistans uppgörande skall var och en i jourtjänsten deltagande läkare i god tid underrätta stadsläkaren angående semester och annan ledighet.

Vid behov av utbyte av jourdag skall vederbörande själv göra upp med någon kollega om bytet samt underrätta stadsläkaren i god tid därom.

5.

Annonsering av jourtjänst för sön- och helgdagsjourer handhaves och bekostas av hälsovårdsnämnden. Vardagsjourer annonseras ej.

6.

Telefonnamnanrop "jourhavande läkare" anordnas och bekostas av hälsovårdsnämnden. Likaså bekostar hälsovårdsnämnden telefonvakt för den jourhavande, då så erfordras.

7.

Jourhavande läkaren skall ha rätt att i undantagsfall göra sjukbesök utom Västerås stads område, om detta beräknas ej taga längre tid än en timme.

8.

För läkarvård till stadens socialvårdsklientel sändes räkning å arvode och eventuella resekostnader till hälsovårdsnämnden, som ansvarar för gäldandet av beloppet.

9.

I de fall polisen behöver läkares medverkan i större utsträckning t. ex. vid s. k. biltrafikrazzior bör någon av stadens tjänsteläkare stå till förfogande så att jourhavande läkaren ej hindras i sin egentliga uppgift.

10.

Detta avtal träder i kraft den 1 och gäller ett år i sänder, så vida det icke minst tre månader i förväg uppsagts från någondera sidan.

Hälsovårdsnämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1950 införa läkarjour omfattande samtliga sön- och helgdagar samt nätter, mot arvode av 25 kronor per journatt till privatpraktiserande läkare jämte ersättning för sjukbesök hos medellösa enligt enahanda grunder, som gälla stadsdistriktsläkarna,

att bemyndiga nämnden att med de privatpraktiserande läkarna träffa avtal om jourtjänsten i huvudsaklig överensstämmelse med bilagda förslag, dock med ovan angiven ändring av punkt 8 i förslaget och

att till täckande av kostnaderna bevilja ett anslag å 4.100 kronor.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 december 1949 andragit:

Det torde icke kunna förnekas att tjänsteläkarnas skyldighet att förrätta sjukbesök nattetid ofta kan bliva ganska betungande icke minst med hänsyn till deras krävande arbete å dagarna. Skäl föreligger därför att vidtaga åtgärder för att åstadkomma en viss avlastning av arbetsbördan. Även från allmänhetens synpunkt kan det anses påkallat att införa en läkarjour. Man bör därvid emellertid hålla i minnet att därigenom endast en läkare nattetid kommer att svara för sjukvården under det att för närvarande i varje fall två och möjligen tre tjänsteläkare äro skyldiga verkställa sjukbesök.

Drätselkammaren vill tillstyrka, att man tills vidare prövar sig fram med den anordning hälsovårdsnämnden föreslagit. Kammaren vill dock understryka, att frågan om jourtjänstgöringens ordnande bör kunna fritt och förutsättningslöst upptagas till omprövning, därest framdeles en utvidgning skulle ske av tjänsteläkarorganisationen eller andra förhållanden skulle därtill föranleda.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besuta

att till alla delar bifalla hälsovårdsnämndens förslag samt

att härav föranledd utgift skall bestridas av i nästa års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 269. Förslag till kommunal annonsering i Västerås under år 1950.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 december 1949 anfört följande:

Enligt den av stadsfullmäktige den 29 november 1945 antagna arbetsordningen skall en vecka före fullmäktiges sammanträde eller, om saken ej tål sådant uppskov, senast söckendagen förut tillkännagivande om sammanträdet med uppgift å de ärenden, som därvid skola förekomma, införas i en eller flera av stadens tidningar. Vidare skall enligt samma arbetsordning vid ordinarie sammanträde före utgången av december månad för närmast följande kalenderår av stadsfullmäktige bestämmas i vilken eller vilka tidningar sådant tillkännagivande skall införas.

Motsvarande föreskrift återfinnes i § 20 av lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad.

I anledning härav föreslår nu dräktselkammaren, att dylika tillkännagivanden för år 1950 skola, liksom hittills införas i de två tidningar, vilka alla söckendagar utkomma inom staden, eller sålunda Västmanlands Folkblad och Vestmanlands Läns Tidning.

På grund av vad sålunda anförts tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att sådana tillkännagivanden, som omförmälas i 20 § av lagen den 6 juni 1930 om kommunalstyrelse i stad, för år 1950 skola införas i Västmanlands Folkblad och Vestmanlands Läns Tidning.

Nr 270. Återbesättande av befattning som skrivbiträde å avlöningskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 december 1949 anfört följande:

Ordinarie skrivbiträdet å avlöningskontoret fröken Ingegerd Larsson avgår fr. o. m. den 1 februari 1950 från sin befattning.

Då stadigvarande behov av befattningen fortfarande föreligger, hemställer drätselkammaren, att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare få återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 20 december 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 271. Återbesättande av befattning som ordinarie skrivbiträde å fastighetskontoret.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 december 1949 anfört följande:

Fröken Ann-Margret Kjellgren har hemställt om entledigande från sin befattning som ordinarie skrivbiträde å fastighetskontoret fr. o. m. den 1 mars 1950.

Då stadigvarande behov av befattningen alltjämt föreligger, hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att bemyndiga kammaren att med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 20 december 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens framställning.

Nr 272. Återbesättande av befattning som hemvårdarinna.

Hemhjälpsnämnden har i skrivelse den 10 november 1949 anfört följande:

Sedan hemvårdarinnan Bengta Lindgren anhållit om entledigande från sin befattning hos Hemhjälpsnämnden från och med den 1 instundande december får Hemhjälpsnämnden anhålla att stadsfullmäktige, då tjänsten fortfarande är välbehövlig, ville besluta

att den sålunda ledigblivna ordinarie hemvårdarinnebefattningen får återbesättas.

Drätselkammaren har i häröver den 8 december 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bemyndiga hemhjälpsnämnden med ordinarie innehavare återbesätta befattningen ifråga.

Löne- och avtalsnämnden har i utlåtande den 20 december 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla drätselkammarens förslag.

Nr 273. Lön till en befattningshavare under fortsatt tjänstledighet för sjukdom.

Byggnadsnämnden har i skrivelse den 21 november 1949 anfört följande:

Enligt beslut av stadsfullmäktige den 30 juni 1949 uppbär stadsplaneteknikern Olle Kjellgren för tiden intill den 1 januari 1950 50 % av sina avlöningsförmåner, därest han på grund av fortsatt sjukdom icke kan uppehålla sin befattning. Enligt ett nyligen utfärdat läkarintyg är Kjellgren i behov av fortsatt sjukledighet. Jämlikt bestämmelse i tjänstgöringsreglementet för stadens ordinarie befattningshavare anhåller byggnadsnämnden, att Kjellgren måtte uppbära oförändrad sjuklön under ytterligare ett halvt år.

På grund härav hemställer byggnadsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att tillerkänna stadsplaneteknikern Olle Kjellgren lön tills vidare under första halvåret av 1950 med 50 procent av avlöningsförmånerna, därest han på grund av fortsatt sjukdom icke kan uppehålla sin befattning.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 22 november 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt bifall till framställningen.

Drätselkammaren tillstyrker i skrivelse den 8 december 1949 stadsfullmäktige besluta

att bifalla byggnadsnämndens framställning.

Nr 274. Fråga om uppflyttning av befattningen som sömmerska vid ålderdomshemmet i högre lönegrad.

Fattigvårdsstyrelsen har i skrivelse den 7 november 1949 anfört följande:

I skrivelse av den 3 oktober 1949 har löne- och avtalsnämnden meddelat fattigvårdsstyrelsen, att nämnden efter framställning från Västerås Kommunalarbetares Sam-

organisation beslutat tillstyrka uppflyttning av befattningen som sömmerska vid ålderdomshemmet från lönegrad 5 till lönegrad 6, givetvis under förutsättning, att fattigvårdsstyrelsen hos stadsfullmäktige ville göra framställning i angiven riktning.

Fattigvårdsstyrelsen, som anser den tillstyrkta uppflyttningen vara motiverad och skälig, finner dock löne- och avtalsnämndens åtgärd att utan fattigvårdsstyrelsens hörande tillstyrka uppflyttningen mindre lämplig. Styrelsen anser, att sömmerskebefattningen vad beträffar ansvar och kvalifikationer närmast är att jämföra med befattningen som kokerska vid ålderdomshemmet, vilken f. n. är placerad i lönegrad 6, varför styrelsen sålunda får hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att befattningen som sömmerska vid ålderdomshemmet uppflyttas från lönegrad 5 till lönegrad 6 från den 1 januari 1950.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 november 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Löne- och avtalsnämnden har vid förhandlingar med Svenska Kommunalarbetarförbundets lokala organisationer i Västerås ansett sig böra tillmötesgå ett önskemål om uppflyttning av den ordinarie befattningen såsom sömmerska vid ålderdomshemmet från lönegrad 5 till lönegrad 6. Före nämndens slutliga beslut härom hördes fattigvårdsstyrelsen om sin uppfattning rörande den begärda uppflyttningen. Fattigvårdsstyrelsen har därefter gjort framställning till stadsfullmäktige i vanlig ordning om uppflyttning av tjänsten till lönegrad 6.

Enligt gällande centralt överenskomna kollektivavtal mellan Svenska Stadsförbundet och Svenska Kommunalarbetarförbundet för personal vid städernas vårdanstalter skall lön till sömmerska vid anstalt av ålderdomshemmets i Västerås storlek utgå efter lönegrad 4. Löne- och avtalsnämnden har emellertid ansett, att arbetsuppgifternas art och omfattning motiverar den nu föreslagna lönesättningen.

I lönegrad 5 är inklusive dyrtidstillägg begynnelselönen 4.116 kronor och slutlönen 4.860 kronor. Motsvarande belopp i lönegrad 6 äro 4.356 kronor och 5.148 kronor.

På grund härav tillstyrker löne- och avtalsnämnden att stadsfullmäktige ville besluta

att från och med den 1 januari 1950 uppflytta befattningen såsom sömmerska vid ålderdomshemmet från lönegrad 5 till lönegrad 6.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 december 1949 avgivit yttrande i ärendet och därvid anfört följande:

Såsom framgår av löne- och avtalsnämndens utredning är redan nu befattningen ifråga placerad en lönegrad över den, vilken enligt centralt överenskommet kollektivavtal skall gälla för befattningen. Vid upprepade tillfällen har från både löne- och avtalsnämndens samt drätselkammarens sida framhållits, att de centrala överenskommelserna böra följas. Drätselkammaren kan icke finna motiverat, att någon avvikelse från denna princip sker i nu förevarande fall. Kammaren finner sig därför icke kunna biträda fattigvårdsstyrelsens samt löne- och avtalsnämndens hemställan.

Under hänvisning härtill tillstyrker kammaren stadsfullmäktige besluta

att avslå löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 275. Anslag till vikarie vid rådhusrätten.

Magistraten har i skrivelse den 28 november 1949 anfört följande:

Stadsingenjören Gösta Gustavsson, som förordnats att upprätta registerkarta för förutvarande Badelunda socken i anledning av dennas inkorporering med Västerås stad, har till magistraten anmält, att förslag till fastighetsbildning inom den allra närmaste tiden kommer att avgivas. Författningsenligt åligger det därefter inskrivningsdomaren att granska förslaget och avgiva yttrande över detsamma. Detta arbete är av sådan omfattning, att det icke kan utföras jämsides med de ordinarie arbetsuppgifterna, varför inskrivningsrådmannen, som är inskrivningsdomare, måste beviljas ledighet härför. Arbetet beräknas vara ungefär en månad. I ersättning åt vikarie under nämnda tid erfordras omkring 1.100 kronor.

Magistraten får sålunda anhålla att Stadsfullmäktige för nämnda ändamål måtte bevilja ett anslag å 1.100 kronor.

Drätselkammaren har i häröver den 8 december 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bevilja det begärda anslaget å 1.100 kronor samt

att härav föranledd utgift skall täckas av i 1950 års stat upptaget reservationsanslag till stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter.

Nr 276. Fastställande av vissa dyrtidstillägg för år 1950.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 november 1949 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha för varje år fattat beslut om de dyrtidstillägg som skola utgå till stadens befattningshavare och pensionärer. Det senaste beslutet fattades den 21 december 1948.

För stadens ordinarie och extra befattningshavare utgår samma dyrtidstillägg som för statens befattningshavare. Enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 november 1947 i samband med allmän lönereglering skall tillägget följa samma förändringar som det statliga tillägget. Det synes därför icke nödvändigt att särskilt beslut fattas rörande tillägget under 1950.

För stadens pensionärer utgår dyrtidstillägget med 27 % å ett högsta pensionsbelopp av 500 kronor per månad. Konstruktionen av detta tillägg framgår av nämndens skrivelse till fullmäktige av den 15 november 1948. Se stfm. handl. 1948 ser. A nr 288. För närvarande synes ingen anledning finnas att vidtaga någon ändring beträffande detta tillägg. Tidigare beslut bör emellertid förnyas då det gäller endast för 1949.

På grund härav föreslår löne- och avtalsnämnden stadsfullmäktige besluta

att dyrtidstillägg å stadens befattningshavares och arbetares pensioner ävensom å samtliga övriga av staden beviljade pensioner, pensionsunderstöd och

pensionstillägg tills vidare under 1950 skola utgå med 27 procent, dock icke å den del av pension som överstiger 500 kronor per månad.

Drätselkammaren har i häröver den 8 december 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att till alla delar bifalla löne- och avtalsnämndens hemställan.

Nr 277. Värdering av naturaförmåner för år 1950.

Löne- och avtalsnämnden har i skrivelse den 16 november 1949 anfört följande:

Stadsfullmäktige fastställa år för år värdering av naturaförmåner för vissa av stadens befattningshavare. Den värdering som avser 1949 fastställdes av fullmäktige den 21 december 1948. Löne- och avtalsnämnden får nu hemställa, att stadsfullmäktige ville för 1950 fastställa här nedan upptagna, i förhållande till 1949 oförändrade värderingar. Värdet av tjänstebostad avdrages å lönen medan värdet å beklädnadsförmånerna utgår jämte lönen.

	Kronor:
Tjänstebostäder:	
för ett rum och kök	425: —
för två rum och kök	700: —
för tre rum och kök	1.000: —
för fyra rum och kök	1.250: —
för brandchefens bostad	1.450: —
för vice brandchefens bostad	1.100: —
för brandmästarnas bostäder	870: —
för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet	425: —
Värmekostnader:	
för ett rum och kök	175: —
för två rum och kök	245: —
för tre rum och kök	308: —
för fyra rum och kök	378: —
för vaktmästarebostaden vid ålderdomshemmet	175: —
Beklädnadsförmåner:	
för polispersonalen	450: —
för brandpersonalen	350: —
för renhållningsarbetarna	100: —
för brandchefen, vice brandchefen och brandkaptenen	375: —
för hamnkaptenen, hamnfogden och bogserbåtsbefälhavaren	200: —

Nämnden hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta

att för 1950 fastställa ovan upptagna värderingar av naturaförmåner.

Drätselkammaren har i häröver den 8 december 1949 avgivet utlåtande med åberopande av vad löne- och avtalsnämnden i ärendet anfört tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla löne- och avtalsnämndens förslag.

Nr 278. Fråga om provisoriska lönetillägg till lärare i manlig och kvinnlig slöjd samt hushållsgöromål vid folkskolorna. (Konf. Stfm. handl. nr 11 ser. A 1949).

Stadsfullmäktige ha vid sammanträde den 27 januari 1949, § 12, till löne- och avtalsnämnden samt drätselkammaren återremitterat ärende angående lönereglering för lärare i övningsämnen vid folkskolorna.

I anledning av återremissen har löne- och avtalsnämnden i ett den 16 november 1949 avgivet utlåtande anfört följande:

Stadsfullmäktige behandlade den 27 januari 1949 ett förslag från löne- och avtalsnämnden om provisorisk lönereglering för lärare i manlig och kvinnlig slöjd samt hushållsgöromål vid stadens folkskolor i enlighet med riksdagens principbeslut under 1948 års vårriksdag. Enligt principbeslutet skulle lärare i övningsämnen tidigast från och med den 1 juli 1949 få sina löner och anställningsförhållanden reglerade enligt statliga författningar. Löne- och avtalsnämndens förslag innebar lokal tillämpning av lönegleringen under ett år innan de statliga bestämmelserna väntades träda i kraft. I löne- och avtalsnämndens framställning lämnades en redogörelse för de berörda lärargruppernas löneförhållanden och innebörden av den statliga lönegleringen (Stfm. handl. 1949 ser. A nr 11). I yttrande över nämndens förslag anförde folkskolestyrelsen vissa betänkligheter rörande möjligheterna att i praktiken tillämpa förslaget. Drätselkammaren å sin sida avstyrkte förslaget på grund av att den väntade propositionen till 1949 års vårriksdag om ikraftträdande av de nya bestämmelserna uteblev samt att Svenska Stadsförbundet rekommenderat städerna att icke i förväg genomföra den statliga lönegleringen. Stadsfullmäktige beslöt återremittera ärendet till löne- och avtalsnämnden för närmare utredning.

Löne- och avtalsnämnden har under hösten 1949 haft nya överläggningar med övningslärarnas organisation, Svenska Facklärarförbundet. Nämnden har under den fortsatta behandlingen av ärendet sökt komma fram till en provisorisk löneförbättring på annan väg än den som först föreslogs för att söka undgå de svårigheter, som enligt vad folkskolestyrelsen uppgivit skulle möta vid den praktiska tillämpningen. Full enighet har icke uppnåtts på alla punkter vid förhandlingarna.

Det förslag nämnden nu framlägger innebär inget ingrepp på nu gällande löne- och anställningsförhållanden utan syftar blott till att medelst provisoriska lönetillägg höja de utgående lönerna till en nivå som ligger något under vad de nya statliga bestämmelserna väntas medföra. Det tidigare förslaget avsåg inplacering av befattningarna i samma lönegrader, som upptagits i riksdagens principbeslut.

För lärare i manlig slöjd vill nämnden icke föreslå någon löneförbättring med

hänsyn till att dessa lärare efter den statliga löneregleringen icke väntas få högre löner än de som nu utgå här i staden. Provisoriska tillägg föreslås däremot för lärarinna i kvinnlig slöjd med 75 kronor per månad och för lärarinna i hushållsgöromål med 40 kronor i månaden. Tilläggen föreslås utgå för tiden från och med den 1 juli 1949 till och med den 30 juni 1950. För tiden därefter får man förmoda att de statligt reglerade lönerna skola utgå. Facklärarförbundet har vid överläggningarna meddelat, att från statsmakternas sida givits försäkringar om att övningslärarnas löne- och tjänstgöringsförhållanden skulle tagas upp till slutligt avgörande vid 1950 års vårriksdag och att författningarna skulle kunna träda i kraft från och med den 1 juli 1950. Med hänsyn härtill bör de provisoriska tilläggen icke få giltighet för längre tid än fram till den 1 juli 1950. Staden bör icke åtaga sig några förpliktelser för tiden därefter och såsom villkor för den provisoriska löneförbättringen bör gälla, att för den händelse lön enligt de statliga författningarna kommer att utgå med lägre belopp än vederbörande lärare uppburit från staden till följd av de provisoriska tilläggen, staden icke skall vara förpliktad att för framtiden utbetala någon mellanskillnad som kompensation för löneminskning.

Beträffande det föreslagna tillägget till slöjdlärarinna föreligger enighet mellan nämnden och facklärarförbundet. För skolkökslärarinnorna har förbundet begärt, att tillägget skulle utgå med 50 kronor per månad med den begränsningen att sammanlagda lönen icke skulle överstiga den lön som vederbörande befattningshavare väntas få i de nya lönegraderna efter den 1 juli 1950. Löne- och avtalsnämnden har ansett, att tilläggen bör utgå med enhetliga belopp och föreslår, att tillägget bestämmes till 40 kronor enär man eljest skulle i vissa löneklasser komma till en lön som överstiger vad som väntas komma att utgå enligt de statliga författningarna. För lärare i manlig slöjd har förbundet begärt ett provisoriskt tillägg å 60 kronor per månad, vilket ej kan tillstyrkas av nämnden med hänsyn till att lönerna redan nu utgå med belopp som ligga mycket nära de nya löner som man kan räkna med efter den 1 juli 1950. Detta argument har av förbundet bemötts med en erinran om att tjänstgöringsskyldigheten för lärarna nu är 36 timmar i veckan medan tjänstgöringsskyldigheten efter den 1 juli 1950 väntas omfatta endast 30 timmar per vecka. På grund av att slöjdlärarna nu få tjänstgöra längre tid för i stort sett samma lön som de väntas få efter den 1 juli 1950 med en kortare tjänstgöringstid, har förbundet sålunda ansett, att kompensation bör utgå med det begärda tillägget å 60 kronor per månad. Löne- och avtalsnämnden anser sig icke kunna tillstyrka, att något tillägg får utgå till slöjdlärarna med hänsyn till den lön de redan nu uppbära. Vid den förändrade tjänstgöringsskyldigheten vill nämnden icke fästa avseende eftersom nämnden i detta sammanhang icke vill föreslå någon ändring i tjänstgöringsförhållandena utan endast avser en provisorisk löneförbättring.

Enighet har rått mellan löne- och avtalsnämnden och facklärarförbundet om att också de mot timarvode tjänstgörande övningslärarna skulle i anslutning till de nu berörda provisoriska lönetilläggen få en viss löneförbättring. Man har enats om att detta skulle ske i form av ett tillägg till timarvodena å 40 öre för lärare i manlig slöjd och 65 öre för lärarinna i kvinnlig slöjd. Skolkökslärarinnor med timarvode finnas icke vid folkskolorna. Förutsättningarna för dessa tillägg skola vara desamma som för de månatliga tilläggen.

De föreslagna tilläggen, såväl per månad som per timme, skola utgå som fasta belopp utan dyrtidstillägg och skola ej vara pensionsgrundande.

Enligt löne- och avtalsnämndens förslag skola tilläggen utgå med retroaktiv giltighet från och med den 1 juli 1949. Facklärarförbundet har begärt att tilläggen skola utgå från den 1 januari 1949.

Vid förhandlingarna har facklärarförbundet även begärt, att staden skulle betala de avgifter till Statens Pensionsanstalt, som de ifrågavarande lärargrupperna betalar för sin pensionering. Detta önskemål har löne- och avtalsnämnden ansett sig böra tillstyrka eftersom numera alla stadens övriga pensionsberättigade anställda befriats från skyldigheten att betala pensionsavgifter.

Löne- och avtalsnämnden har i anslutning till förhandlingarna hemställt om uttalande från folkskolestyrelsen rörande nämndens förslag och facklärarförbundets önskemål. Folkskolestyrelsen har därvid uttalat sig för att övningslärarna erhålla en provisorisk löneförbättring och att detta sker på det sätt löne- och avtalsnämnden nu föreslår.

Det föreliggande förslaget medför ökade lönekostnader å folkskolans stat med tillhopa cirka 14.000 kronor för senare halvåret av 1949 och första halvåret av 1950. För samma tid skulle cirka 1.400 kronor i pensionsavgifter komma att belasta staten.

På grund härav föreslår nämnden stadsfullmäktige besluta

att för tiden från och med den 1 juli 1949 till och med med 30 juni 1950 tillerkänna ordinarie och extra ordinarie lärare i kvinnlig slöjd och hushållsgöromål vid stadens folkskolor en provisorisk avlöningsförbättring med 75 respektive 40 kronor per månad,

att för samma tid tillerkänna timlärare i manlig och kvinnlig slöjd provisorisk avlöningsförbättring med 40 respektive 65 öre per timme,

att för samma tid befria ifrågavarande lärargrupper från skyldigheten att betala pensionsavgifter,

att nu angivna förmåner skola utgå utan förpliktelse för staden att efter den 1 juli 1950 såsom kompensation för löneminskning utbetala några belopp som kan ha sin grund i detta beslut samt

att anvisa folkskolestyrelsen erforderliga tilläggsanslag för beslutets genomförande.

Drätselkammaren har i skrivelse den 8 december 1949 anfört följande:

Medan löne- och avtalsnämndens tidigare förslag innebar, att ifrågavarande befattningshavare direkt inplacerades i vissa angivna lönegrader, respektive erhöllo vissa arvoden i enlighet med principbeslut av 1948 års riksdag, har nämndens förslag nu i stället erhållit den formen, att befattningshavarna erhålla provisoriska lönetillägg för en tid av ett år fr. o. m. den 1 juli 1949. Då drätselkammaren vid ärendets tidigare behandling fann sig föranlåten avstyrka bifall till förslaget, grundade sig detta å den omständigheten att enligt meddelande från Svenska Stadsförbundet proposition angående övningslärarnas lönefråga icke komme att föreläggas 1949 års riksdag, vilket innebar att den av 1948 års riksdag i princip beslutade lönereglerings icke komme att träda i kraft den 1 juli 1949. Nämnden har avvägt de provisoriska lönetilläggen med hänsyn till de belopp, som en blivande lönereglering förväntas komma att fastställa. Emellertid kan man fortfarande icke med visshet säga något

om den tidpunkt, vid vilken löneregleringen kommer att behandlas av riksdagen eller från vilken dag löneregleringen kan komma att träda i kraft. Då i sak sålunda icke någon ändring inträtt i de förhållanden, som legat till grund för drätselkammarens tidigare avstyrkande, finner kammaren icke någon anledning att frångå sitt förra beslut.

Under åberopande härav tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att avslå löne- och avtalsnämndens förslag i ärendet.

Nr 279. Val av kommunal förtroendeman.

Beredningsutskottet anför i skrivelse den 7 december 1949 följande:

I skrivelse den 26 november 1949 har tjänstemannen Gösta Sjöberg hemställt om befrielse från uppdraget att tjänstgöra såsom nämndeman vid rådhusrätten i Västerås.

Enligt gällande bestämmelser väljas nämndemän för en tid av sex år. Avgår en nämndeman före sexårsperiodens utgång, skall icke så som eljest vid kommunala val pläga ske, fyllnadsval förrättas för återstående del av mandatperioden utan efterträdare utses för en tid av sex år,räknat från dagen för stadsfullmäktiges val.

Utskottet föreslår stadsfullmäktige att till nämndeman i herr Sjöbergs ställe utse kontorschefen Einar Keijser. Valet skall underställas rådhusrätten.

På grund härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta

att bifalla herr Sjöbergs avsägelse samt

att till nämndeman i stället för honom för en tid av sex år, räknat från dagen för stadsfullmäktiges val utse kontorschefen Einar Keijser ävensom underställa valet rådhusrätten för prövning och fastställelse.

Västerås 1949, Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

HANDLINGAR
Ser. B

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 1

Nr 1. Yttrande över Socialvårdskommitténs förslag till lag om obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 28 oktober 1948 hava stadsfullmäktige för utlåtande till arbetslöshetsnämnden överlämnat socialvårdskommitténs betänkande angående obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. Med anledning härav får arbetslöshetsnämnden anföra följande.

Med den korta tid, som stått till förfogande, har nämnden icke haft möjlighet att taga ställning till alla de spörsmål som sammanhänga med frågan, utan måst inskränka sitt utlåtande till att gälla de allmänna principerna för arbetslöshetsförsäkringens ordnande.

Nämnden delar socialvårdskommitténs uppfattning, att arbetslösheten i första hand bör motverkas genom anordnande av arbeten men att som ett komplement härtill erfordras en obligatorisk arbetslöshetsförsäkring. Organisationen av denna stöter på många svårigheter. Socialvårdskommittén har framlagt två förslag, alternativ I och alternativ II, det senare också benämnt huvudalternativet. Vid alternativ I införes en obligatorisk försäkring administrerad av samhälleliga organ och slopas samtidigt de nuvarande arbetslöshetskassorna och den med dem sammanhängande arbetslöshetsförsäkringen. Vid alternativ II kvarstår vid sidan av den obligatoriska försäkringen och som en påbyggnad härtill den försäkring, som ordnas genom arbetslöshetskassorna. För dem, som tillhöra arbetslöshetskassor, administreras försäkringen genom dessa och för övriga i likhet med alternativ I genom samhälleliga organ. Nämnden anser det välbetänkt att bibehålla arbetslöshetskassorna, vilka väl fullgjort sina uppgifter och där god sakkunskap finns samlad. Nämnden ansluter sig därför närmast till principerna enligt alternativ II. Såsom detta förslag utformats kan det emellertid ej betraktas som helt tillfredsställande.

En stor del av medborgarna är ej berättigad vinna inträde i befintliga arbetslöshetskassor och har sålunda ej möjlighet att skaffa sig en påbyggnad på den till fyra kronor begränsade daghjälpen, som erhålles genom den obligatoriska försäkringen. Ett sådant förhållande kan ej anses tillfredsställande i synnerhet som försäkringen genom arbetslöshetskassor bygger icke blott på medlemmarnas egen insats utan även statsbidrag.

Med hänvisning till det ovan sagda vill nämnden uttala, att den önskar förorda socialvårdskommitténs huvudförslag (alternativ II). Därvid bör det vara angeläget att skapa möjligheter att uppmuntra bildandet av arbetslöshetskassor för de intresseorganisationer, som f. n. icke bildat sådana, och jämsides därmed möjlighet till påbyggnad av försäkringsskyddet genom frivilligt åtagande i socialförsäkringsnämnden för dem, som genom sin anställning eller sina arbetsförhållanden icke hava möjlighet att tillhöra särskild arbetslöshetskassa.

Västerås den 4 januari 1949.

För arbetslöshetsnämnden:
ERIK PETTERSSON.

/Åke Renvall.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 26 oktober 1948 har länsstyrelsen anmodat stadsfullmäktige att före den 1 februari 1949 avgiva yttrande över socialvårdskommitténs betänkande angående obligatorisk arbetslöshetsförsäkring.

Vid sammanträde den 28 oktober 1948 remitterade stadsfullmäktige ärendet till arbetslöshetsnämnden, fattigvårdsstyrelsen och beredningsutskottet för förberedande utlåtanden.

Arbetslöshetsnämnden har i ett den 4 januari 1949 dagtecknat utlåtande förklarat sig förorda bifall till det av socialvårdskommitténs tvenne förslag, vilket betecknats med II, därvid nämnden emellertid framhållit angelägenheten av att bildandet av arbetslöshetskassor för de intresseorganisationer, vilka icke för närvarande bildat sådana, på allt sätt underlättas samt jämsides därmed försäkringsskyddet i socialförsäkringsnämnden påbygges.

Fattigvårdsstyrelsen har den 4 januari 1949 beslutat att med hänsyn till den korta remisstiden och då ett mera ingående bedömande av hithörande frågor på grund därav ej medhunnits, icke begagna sig av tillfället att avgiva yttrande i ärendet.

Beredningsutskottet får för egen del anföra.

Till en början vill utskottet kraftigt understryka vad fattigvårdsstyrelsen anfört angående den allt för korta remisstiden. Det har tidigare från stadens sida — tyvärr med negativt resultat — upprepade gånger framhållits, att remisstiden för kommunerna bör vara tillräckligt lång för att de beredande kommunala instanserna skola få tillfälle att omsorgsfullt sätta sig in i de ärenden, yttrandet skall avse. I all synnerhet gäller detta en fråga av den invecklade beskaffenhet, som här är fallet.

Med hänsyn till omfattningen av socialvårdskommitténs betänkande kan beredningsutskottet icke lämna någon detaljerad redogörelse för innehållet i detsamma utan nödgas utskottet härutinnan hänvisa till det sammandrag, vilket socialvårdskommittén låtit utarbeta. Utskottet vill emellertid för sammanhangets skull nedan lämna en summarisk redogörelse för huvudpunkterna i betänkandet.

Gällande bestämmelser om arbetslöshetsförsäkring återfinnas i 1934 års förordning om erkända arbetslöshetskassor och i 1938 års lag om understödsföreningar. Lagarna kompletteras med vissa författningar angående statsbidrag.

Den nu gällande arbetslöshetsförsäkringen är till sin karaktär helt och hållet frivillig. Försäkringen omhänderhaves av särskilda arbetslöshetskassor, bildade av löntagarna själva, till vilka kassor staten lämnar bidrag. Kassorna ha i huvudsak samma organisation som de statsunderstödda sjukkassorna inom den frivilliga sjukförsäkringen med den skillnaden att arbetslöshetskassorna äro rikskassor medan sjukkassorna äro lokalt avgränsade.

Socialvårdskommittén, vilken tillkallades år 1937, har haft till uppdrag att granska lagstiftningen rörande bl. a. socialförsäkringarna och i samband härmed även att söka samordna de olika socialförsäkringarna. Framförallt har kommittén härvid haft att taga ställning till huruvida det nuvarande försäkringsskyddet är till fyllest.

Vid dessa överväganden har kommittén kommit till det resultatet att ett frivilligt arbetslöshetsförsäkringssystem icke är tillräckligt utan att behov föreligger av en obligatorisk försäkring. År 1950 beräknas antalet förvärvsarbetande personer — såväl företagare som löntagare — att uppgå till inemot 3.000.000. Av dessa beräknas ett antal om cirka 1.300.000 löntagare och cirka 550.000 företagare stå utanför den frivilliga försäkringen. Bland löntagarna kan ett antal av cirka 600.000 emellertid sägas vara i sådan ställning, att de icke äro i behov av försäkringsmässigt skydd. Utanför

försäkringen komma sålunda att i varje fall stå 700.000 löntagare och 550.000 företagare. Vid ogynnsamt läge å arbetsmarknaden måste man därför räkna med att ett betydande antal löntagare och företagare måste hänvisas till andra hjälpformer. Även med en rationell sysselsättningspolitik torde understödsbehovet icke kunna tillgodoses uteslutande genom arbeten. Man har då endast att tillgripa socialhjälp från kommunen. En viss risk finnes därvid för att vid utdelande av socialhjälp kommunen gör behovsprövningen strängare än vad som ur sociala synpunkter kan vara önskvärt.

Av nu anförda skäl har socialvårdskommittén enhälligt föreslagit införande av en obligatorisk försäkring. Endast en av de *sakkunniga* har ansett sig böra avstyrka en dylik försäkrings införande.

Medan sålunda inom själva kommittén enighet rått om lämpligheten av ett obligatoriskt försäkringsskydd, ha olika meningar gjort sig gällande beträffande valet av lämplig organisationsform. Kommitténs majoritet har enats om ett förslag, som innebär en kombination av försäkring genom samhälleligt organ och genom de nuvarande arbetslöshetskassorna. Detta alternativ, huvudalternativet, har betecknats såsom alternativ II. Det andra alternativet, alternativ I, vilket omfattats av en minoritet inom kommittén, bygger helt och hållet på en enhetlig försäkring genom kommunala och statliga organ.

I fortsättningen skall lämnas en översiktlig redogörelse av organisationen enligt de bägge förslagen, därvid början göres med alternativ II. Då försäkringens omfattning och reglerna för understöd i stort sett är lika enligt båda alternativen, kommer efteråt att lämnas en sammanfattande redogörelse härför. Endast i den mån skiljaktigheter föreligga vid försäkringsreglernas utformning enligt de båda förslagen komma dessa avvikelser att särskilt omnämnas.

Alternativ II.

Detta alternativ innebär, att de nuvarande erkända arbetslöshetskassornas verksamhet fortsätter i praktiskt taget oförändrade former. Alla medlemmar i kassorna erhålla således sin försäkring genom dessa. För dem, som stå utanför kassorna, har anordnats en försäkringsmässig understödsrätt vid arbetslöshet. Man erhåller på detta sätt två grenar av försäkringen, **kasseförsäkringen** och den **allmänna försäkringen.** Arbetslöshetskassorna har till funktion att medgiva försäkring för sådana, som önska understöd till högre belopp än den, som beredes genom enhetsgrenen av försäkringen. För **alla** av försäkringen omfattade skall utgå ett enhetligt belopp om 4 kronor om dagen, vilket motsvarar ungefärligen kronor 3: 50 enligt sjukkassebestämmelserna, då understödsveckan vid arbetslöshetsförsäkringen är sex dagar men sju dagar i sjukkasseförsäkringen. Till samtliga kategorier utgå dessutom familjetillägg (maketillägg, hushållersketillägg och barntillägg) med respektive kronor 2: —, 2: — och 0: 60 per dag. Arbetslöshetskassornas medlemmar kunna dessutom försäkra sig för erhållande av ännu högre belopp, beroende å vederbörandes inkomst. Daghjälpens belopp varierar sålunda i kasseförsäkringen från kronor 4 upp till högst kronor 11.

Den centrala myndigheten enligt detta förslag utgöres av **marknadsstyrelsen,** som vid handläggningen av arbetslöshetsförsäkringsärenden skall förstärkas av en på visst sätt sammansatt försäkringsdelegation. Arbetsmarknadsstyrelsen skall i egenskap av chefsmyndighet lämna underordnade försäkringsorgan direktiv rörande tolkning av lagstiftningen och utgör dessutom besvärsinstans för överklagande av underordnade försäkringsorgans beslut. Besvär kan även i vissa fall anföras över arbetsmarknadsstyrelsens beslut i försäkringsfrågor. Detta sker hos Kungl. Maj:t.

I fråga om underordnade instanser föreligga skiljaktigheter allt eftersom det gäller **kasseförsäkringen** eller den **allmänna försäkringen.**

Kasseförsäkringen kommer att handhavas av erkända arbetslöshetskassor, vilka liksom tidigare konstrueras såsom understödsföreningar, berättigade till statsbidrag. Arbetslöshetskassans angelägenheter handhavas av ombudsmöte och kassastyrelse. Den löpande verksamheten ombesörjes av styrelsen, som dock kan delegera beslutanderätten i vissa frågor till de lokala representanterna, redogörarna. Vissa frågor såsom frågor om arbetsvägran och understöd vid längre tids korttidsarbete skola dock avgöras av kassastyrelsen.

Inom den **allmänna försäkringen** skola finnas en läns- och en lokalinstans. Såsom länsinstans föreslås den nuvarande **länsarbetsnämnden** utan någon ändring i dess sammansättning. Den lokala instansen inom allmänna försäkringen utgöres av **socialförsäkringsnämnderna,** vilka skola handlägga ärenden angående samtliga sociala försäkringar, d. v. s. pensionsförsäkring, sjukförsäkring, arbetslöshetsförsäkring och eventuellt moderskapsförsäkring. Socialförsäkringsnämnden mottager och prövar ansökningar om understöd i den allmänna försäkringen och registrerar utgivet understöd. Motsvarande funktion fullgöres inom kassaförsäkringen av arbetslöshetskassorna. Länsarbetsnämnden är besvärsinstans i förhållande till socialförsäkringsnämnden och skall därjämte handleda socialförsäkringsnämnderna och övervaka deras verksamhet. Vissa frågor såsom angående arbetsvägran och understöd vid längre tids korttidsarbete prövas av länsarbetsnämnden.

Enär enligt detta alternativ det kommer att finnas två system av understödsutbetalande försäkringsorgan måste vissa kontrollåtgärder införas för att hindra dubbelunderstöd. Samordningen mellan försäkringsorganen sker via arbetsförmedlingen, i vars register över arbetssökande skall antecknas den försäkringsgren, vederbörande uppger sig tillhöra. Uppgiften anbringas av förmedlingen å vederbörandes kvittokort. Kvittokortet stämplas ej, då å kortet annan försäkringstillhörighet är angiven än den, som antecknats i förmedlingens register. Denna anordning utgör tillräcklig kontroll i de fall, då ansökan om arbete göres i kyrkobokföringskommunen. Vid ansökan om arbete hos förmedlingsorgan å annan ort utställer arbetsförmedlingen i kyrkobokföringskommunen ett särskilt resekort med vissa uppgifter angående försäkringstillhörigheten.

Finansieringen av försäkringen enligt detta alternativ sker på följande sätt. Arbetsgivarna påföras avgift till täckande av en tredjedel av kostnaden för ett understöd om 4 kronor om dagen jämte familjetillägg. I fråga om den allmänna försäkringen bidraga de försäkrade genom en **socialförsäkringsavgift** gemensam för folkpensionering, sjukförsäkring, moderskapsförsäkring och arbetslöshetsförsäkring. Ingen bestämd del av avgiften belöper å arbetslöshetsförsäkringen, varför man icke kan angiva huru stor del av kostnaderna för den generella understödsrätten, som kommer att falla å de försäkrade. Återstående kostnader för den **allmänna försäkringen,** inberäknat administrationskostnaderna, bestridas av staten, som även svarar för att försäkringen kan fullgöra sina förpliktelser.

Intill ett daghjälpsbelopp av 4 kronor samt familjetilläggens belopp erhålla kassorna full ersättning av staten, som därvid tillgodoför kassorna arbetsgivarnas avgifter ävensom de erlagda socialförsäkringsavgifterna. Kostnaderna för försäkring till högre belopp bestridas genom särskilda medlemsavgifter och genom statsbidrag. Statsbidraget utgår efter i huvudsak samma grunder som för närvarande.

Arbetsgivarnas avgifter erlägges i samband med avgifterna till den sociala olycks-

fallsförsäkringen. Medlemsavgifterna till kassorna erläggas på samma sätt som nu. I löntagarkassor erlägges sålunda avgifter under tid, då vederbörande ha arbete, och uppbäras vanligen samtidigt med avgifterna till vederbörande fackliga organisation.

Alternativ I.

Detta alternativ innebär, att de nuvarande arbetslöshetskassorna helt upphöra att fungera och försäkringen sker uteslutande genom samhälleliga organ. Liksom enligt alternativ II erhåller varje understödstagare ett per dag beräknat understödsbelopp, daghjälp. Såsom tillägg utgå familjetillägg (make- eller husföreståndarinnetillägg och barntillägg) enligt de grunder, som angivits i det föregående. Daghjälpen varierar från 4 till 11 kronor efter vederbörandes arbetsinkomst. Denna fastställes av socialförsäkringsnämnden.

Den centrala instansen utgöres av **arbetsmarknadsstyrelsen** i dess nuvarande sammansättning. Någon särskild försäkringsdelegation skall sålunda icke finnas. I stort sett får arbetsmarknadsstyrelsen samma ställning som enligt alternativ II. Då emellertid vid alternativ I länsorganets verksamhet kommer att omspänna hela försäkringsområdet, ha i viss utsträckning försäkringsfrågornas handläggning kunnat decentraliseras.

Länsorganets ställning blir enligt detta alternativ mera framträdande. Såsom länsorgan skola fungera **länsarbetsnämnderna** uppdelade på två sektioner, varav den ena skall handlägga försäkringsfrågor.

Den lokala instansen utgöres av **socialförsäkringsnämnden**, som i detta fall skall handlägga samtliga understödsfrågor.

Finansieringen av försäkringen enligt alternativ I sker på följande sätt. Arbetsgivarna bidraga till en tredjedel av kostnaderna för understödsrörelsen. De försäkrade erlägga liksom i den allmänna försäkringen enligt alternativ II en gemensam socialförsäkringsavgift. Staten svarar för återstående kostnader och ansvarar även för att försäkringen kan fullgöra sina ekonomiska förpliktelser.

Kommittén har icke närmare ingått på sättet för debiteringen av arbetsgivarnas avgifter men synes förutsätta, att dessa skola uppbäras samtidigt med avgifterna till olycksfallsförsäkringarna.

I detta sammanhang må framhållas att kommittén, varken enligt alternativ I eller alternativ II förutsatt, att kommunen skall bidraga till kostnaden för försäkringen. Kommittén har ansett, att frågan om kommunbidrag till försäkringen icke kan avgöras utan hänsyn till de övriga kostnaderna för arbetslöshetens bekämpande, som för framtiden komme att vila på kommunerna, därvid kommittén förutsatt att den kommunala insatsen helt inkopplas på arbetslinjen. Ett skäl mot införande av kommunbidrag har även varit att dessa skulle medföra betydande arbete genom nödvändigheten att tillämpa invecklade regler för bestämmande av kommuntillhörigheten.

Beredningsutskottet övergår härefter att redogöra något för försäkringens omfattning.

Försäkringen omfattar alla i Sverige bosatta såväl svenska som utländska medborgare, vilka fyllt 16 men ej 67 år. Uteslutna från försäkringen äro de, som uppbära folkpension i form av invalidpension och sjukbidrag. Alla förvärvsarbetande omfattas

i princip av försäkringen, vilket innebär att även de s. k. hemarbetarna skola hava rätt att erhålla försäkring under vissa villkor. Försäkringsskyddet har däremot icke utsträckts till sådana, som icke tidigare varit förvärvsarbetande men sökt erhålla arbete som löntagare utan att lyckas härmed. Till denna kategori kan hänföras bl. a. nyblivna änkor, som tidigare ej haft förvärvsarbete.

Personer med tjänstepension eller sådana personer, som själva med egna medel ha pensionerat sig, tillhöra försäkringen i den mån de ej uppnått 67 års ålder.

För rätt till understöd fordras att vederbörande är oförvållat arbetslös, att han är arbetsför och oförhindrad att åtaga sig arbete för annans räkning samt att han hos arbetsförmedlingen sökt men icke erhållit arbete. Understöd utgår endast till dem, som under de senaste 12 månaderna före arbetslöshetens inträdande utfört arbete under minst 20 veckor (arbetsvillkoret). Vid prövning av arbetsvillkoret skall iakttagas, att endast sådan vecka får medräknas, varunder arbete utförts minst 14 timmar. Militärtjänstgöring samt tid, under vilken kvinna uppbär moderskapspenning, jämställes med arbetad tid och likaså bevistande av vissa kurser. Vissa inskränkningar gälla dock. För att militärtjänstgöring skall få tillgodoräknas fordras att den försäkrade under tolv månader före tjänstgöringens början utfört förvärvsarbete minst 8 veckor. Såsom arbetad tid får även tillgodoräknas den tid, under vilken försäkrad uppburit sjukpenning eller sjukbidrag enligt sjukförsäkringslagen eller olycksfallsförsäkringslagen. Två sjukveckor jämställas därvid med en arbetsvecka. Högst 15 arbetsveckor må tillgodoräknas i detta fall.

För rätt till understöd fordras vidare att vederbörande under de tre sista veckorna varit arbetslös i minst sex dagar (karensvillkoret).

Understödstidens längd har begränsats till högst 156 dagar under tolv på varandra följande månader.

Vid förnyat arbetslöshetsfall sker omprövning av arbetsvillkoret. Vissa undantag finnas emellertid.

Understöd må icke utgivas till den som är direkt indragen i arbetskonflikt eller eljest blivit arbetslös i anledning av konflikten.

Särskilda regler gälla ifråga om understödsrätt vid korttidsarbete. Driftsinskränkning kan ske antingen genom att antalet arbetsdagar i veckan minskas eller också genom att den dagliga arbetstiden avkortas. Båda sätten kunna förekomma i kombination. Vid minskning av antalet arbetade dagar per vecka föreligger understödsrätt för den arbetslösa tiden, om denna överstiger en dag i veckan. Vid arbetsvecka om fem dagar utgår sålunda icke understöd. Vid en per dag nedskuren arbetstid föreligger understödsrätt, om den arbetade tiden uppgår till högst 32 timmar. Den arbetslösa tiden beräknas genom att minska den normala veckoarbetstiden med antalet arbetade timmar. Om under de senaste fyra månaderna korttidsarbetet varat i två månader, kan föreskrivas, att antalet dagar, för vilka understöd skall utgå, skall minskas med en eller två. Dylik inskränkning skall dock icke ske om det efter verkställd undersökning befinnes, att korttidsarbetet sannolikt snart skall upphöra.

Särskilda regler gälla om vissa grupper försäkrade. **Gift kvinna,** som blir arbetslös, innan hon efter äktenskapets ingående utfört förvärvsarbete under femton veckor, får uppbära understöd endast, om hon avger en förklaring på heder och samvete att hon är villig och oförhindrad att utföra förvärvsarbete. Liknande regler föreslås för **pensionerade.** Att observera är att det här icke gäller folkpensionärer, vilka ju äro undantagna från försäkringen. I fråga om **nyblivna mödrar,** som sökt understöd innan de efter nedkomsten utfört arbete i minst fem veckor, gäller att dessa kunna erhålla understöd

om de avgiva försäkran om sin villighet att antaga lönearbete. För hamn- och stuveriarbetare, vilkas verksamhet kännetecknas av kortvariga arbetstillfällen, avbrutna av någon eller några dagars arbetslöshet, gälla samma understödsvillkor som i fråga om korttidsarbetare.

Även **företagare** äro omfattade av försäkringen. Understödsrätten begränsas här till sådana som disponera eget arbetsställe. Det fordras vidare för understöd att företagaren utfört arbete i ungefär samma omfattning som en arbetstagare inom yrket brukar prestera. Vidare fordras i regel att han helt nedlagt verksamheten. Om en företagare driver verksamhet endast under del av året, kan han uppbära understöd under andra delen, endast om han då brukat utföra förvärvsarbete.

Liknande bestämmelser gälla för vissa anställda **familjemedlemmar.**

Särskilda regler föreslås vidare angående kontroll av arbetslösheten. Dessa innebära att understödstagaren i regel skall besöka arbetsförmedlingen två gånger i veckan på av förmedlingen bestämda dagar. Antalet besök kunna ökas eller minskas allt efter läget å arbetsmarknaden.

Bestämmelserna om understöd vid s. k. säsongarbetslöshet ha olika innebörd allt eftersom alternativ I eller alternativ II skall tillämpas. Enligt alternativ I förekomma inga inskränkningar i rätten till understöd vid säsongarbetslöshet. Detta sammanhänger därmed att dylika inskränkningar inom detta alternativ stöta på stora administrativa svårigheter. Begränsningstiden måste nämligen **antingen** göras beroende av yrkestillhörigheten sålunda, att för varje säsongyrke fastställes en viss begränsningstid och ett högsta antal dagar, under vilka understödet utgår till var och en inom yrket, **eller** också skall understödstidens längd under dödsäsongen helt bedömas med hänsyn till den enskildes tidigare arbetsförhållanden. Man kan också bygga på en **kombination** av båda principerna så att man fastställer först de yrkesområden, inom vilka säsonginskränkningar skall förekomma, och sedan bestämmer understödstidens längd individuellt med hänsyn till det arbete, som utförts under tidigare dödsäsonger. Inom en arbetslöshetsförsäkring enligt alternativ II finnas möjligheter att på ett enkelt sätt införa säsongbegränsningar när det gäller de kasseförsäkrade. De försäkrade äro här uppdelade på kassor och daghjälpsklasser, som underlättar yrkesbestämningen. Vidare registreras hos kassorna avgifter för tid, då medlemmarna utfört arbete. Kassorna ha sålunda möjligheter att bestämma i vilken omfattning vederbörande utfört arbete under tidigare dödsäsong och huruvida vederbörande kan anses vara säsongarbetare. Enligt alternativ II har man funnit sig kunna införa vissa begränsningar i understödsrätten, såvitt gäller **kasseförsäkringen,** men däremot icke beträffande den **allmänna** försäkringen. Följande bestämmelser föreslås. Inom de fack, där lönerna icke avvägts med hänsyn till att dödsäsong förekommer, utgår inga säsonginskränkningar. Inom andra säsongfack kunna arbetslöshetskassorna emellertid i viss omfattning föreskriva nedsättningar i understöden. Detta skall tillgå så att rätten till högre understöd än 4 kronor begränsas till ett visst antal dagar. Man skall även kunna sänka understödet under hela dödsäsongen till nämnda belopp. Några detaljerade regler för säsongbegränsningar ha icke utarbetats inom kommittén.

Proceduren för behandling av s. k. arbetsvägransfall ställa sig även något olika efter alternativ I och II. Enligt alternativ I verkställer socialförsäkringsnämnden utredning i ärendet och överlämnar detta för avgörande till länsarbetsnämnden. Arbetsmarknadsstyrelsen övervakar här endast att de olika länsarbetsnämnderna följa lik-

artade principer. Enligt alternativ II försiggår ifråga om den allmänna försäkringen prövningen på samma sätt som enligt alternativ I. Förfarandet har förenklats gentemot vad som för närvarande gäller inom den frivilliga försäkringen. Hittills ha kassorna utarbetat och till chefsmyndigheten ingivit detaljerad redogörelse för varje särskilt fall. Kommittén föreslår nu att då en länsarbetsnämnd eller kassastyrelse avgjort ett arbetsvägransfall, den endast behöver insända ett protokoll med de viktigaste uppgifterna. Arbetsmarknadsstyrelsen skall därvid inskränka sig till att endast allmänt följa dessa ärenden och endast ingripa för det fall att den finner felaktiga principer ha tillämpats.

Vad först angår frågeställningen obligatorisk försäkring eller ej kunna onekligen vissa skäl tala för ett bibehållande av den nuvarande frivilliga försäkringen i särskilda arbetslöshetskassor. Man måste emellertid därvid tänka sig att åtgärder komma till stånd för utvidgning av kassornas verksamhet och till underlättande av bildandet av nya kassor. En enhetligt uppbyggd försäkringsorganisation på grundval av frivillig försäkring i arbetslöshetskassorna kan ur flera synpunkter anses tilltalande. Emellertid måste det vid närmare övervägande framstå som uppenbart, att den frivilliga försäkringen ej inom rimlig tid kan förväntas utveckla sig därhän, att den kommer att omfatta alla dem, som vid en lågkonjunktur å arbetsmarknaden riskera att bliva utan arbete. Det primära botemedlet mot arbetslösheten måste städse vara att skapa för produktionen nyttiga arbetstillfällen även under sådana tider, då efterfrågan å arbetskraft är mindre än normal. Det är emellertid ej möjligt att på denna väg helt kunna eliminera arbetslösheten. Arbetslinjen måste därför kompletteras med åtgärder i syfte att bereda de arbetslösa skäliga försörjningsmöjligheter i de fall, då de icke inom kortare tid kunna beredas sysselsättning. Försörjningsmöjligheterna kunna tillskapas antingen genom försäkringsskydd eller genom direkta sociala understöd. Av psykologiska skäl är härvid att föredraga att försäkringslinjen kommer till användning i så stor utsträckning som möjligt. Genom försäkringen komma hos medborgarna att skapas en känsla av trygghet gentemot en riskerad arbetslöshet på ett helt annat sätt än vad fallet kan bliva med en behovsprövad understödsverksamhet. Visserligen är det icke möjligt att genom enbart försäkring möta de understödsbehov, som uppkomma vid arbetslöshet i större omfattning, men det måste anses såsom ett eftersträvansvärt mål att åstadkomma ett försäkringsskydd, så omfattande som möjligt både i fråga om antalet försäkrade och ifråga om försäkringsförmånernas storlek. Endast genom en obligatorisk försäkring lär man kunna tillgodose det första av dessa krav. För att möta önskemålet att försäkringsskyddet någorlunda skall motsvara den inkomst som bortfallit vid arbetslösheten, synes erforderligt att alla medborgare, som omfattas av den obligatoriska försäkringen, beredas möjligheter till skälig kompensation vid inkomstbortfall under arbetslöshet, vare sig detta sker genom ett grundbelopp samt frivillig påbyggnad eller genom ett inkomstgraderat obligatoriskt försäkringsskydd över hela linjen. Givetvis bör dock härvid en maximering ske vid en viss inkomst.

Vid valet mellan de olika alternativ till arbetslöshetsförsäkrings ordnande, vilka av kommittén framlagts, anser beredningsutskottet följande synpunkter böra framhållas. Rent allmänt torde man å försäkringsorganisationen böra framställa tre principiella krav nämligen, att densamma i administrativt hänseende är så enkel och litet kostnadskrävande som möjligt, att den i största utsträckning samordnar den sociala försäkringsverksamheten å olika områden och att den, så långt detta låter sig göra, bereder

alla försäkringstagare samma förutsättningar i fråga om försäkringsskyddet. Att vid avvägande av försäkringsorganisationen finna ett förslag, som i alla avseenden uppfyller dessa krav, har visat sig vara synnerligen vanskligt. Det ena av kommitténs alternativ har vissa företräden som saknas hos det andra och tvärtom. Vilket av förslagen, som skall givas företräde, beror huvudsakligen på vilken av de olika synpunkterna man vill lägga huvudvikten vid. Alternativ I har exempelvis det företrädet att organisationen är av en synnerligen enkel och likformig struktur och att den för alla av försäkringen omfattade medborgare öppnar möjlighet till en likformig gradering av understödet efter inkomstbortfallsprincipen. Alternativ II uppvisar den stora fördelen att man här lyckats tillvarataga den speciella sakkunskap, som företrädes av de nuvarande arbetslöshetskassorna och organisatoriskt utnyttja de administrationsmöjligheter, som dessa erbjuda. Vidare tala för detta alternativ även det ej oväsentliga psykologiska skälet att medlemmarna i kassan för högre daghjälp än grundbeloppet få erlägga vissa till beloppet fixerade medlemsavgifter, varigenom vederbörande ha känslan av att själva medverka till sin försäkring på ett annat sätt än vid alternativ I, där försäkringstagarnas ekonomiska medverkan absorberas av socialförsäkringsavgiften. Samma nackdel vidlåder emellertid även den allmänna försäkringen enligt alternativ II. En betydande olägenhet med sistnämnda alternativ är den kategoriklyvning, som sker mellan å ena sidan kassornas medlemmar och å andra sidan försäkringstagarna i den allmänna försäkringen. Möjligheter finnas visserligen i princip för alla försäkrade att sammansluta sig i arbetslöshetskassor. Sådan lagstiftningen nu är utformad uppstå dock åtskilliga praktiska svårigheter att förverkliga tanken på en kasseförsäkring omfattande alla eller åtminstone i det närmaste alla försäkringstagare. För närvarande är förutsättningen för en arbetslöshetskassas bildande bl. a. att ett visst minimiantal av medlemmar, tillhörande samma yrkesområde, sammansluta sig. För att en kassa skall komma till stånd erfordras i praktiken att en tillräckligt stark yrkesorganisation finnes, som ställer sig bakom kassabildandet. Även om man kan förvänta att utvecklingen så småningom för därhän att organisationstanken alltmer vinner insteg bland såväl företagarna som arbetarna, kan det för vissa yrkesområden ändock uppstå särskilda fall, då en anslutning till kassan med nuvarande regler icke är möjlig.

Trots de nackdelar, som sålunda kännetecknar alternativ II, har utskottet emellertid stannat för att anse detta alternativ som det under förhandenvarande förhållanden lämpligaste. Därvid har sikte tagits på den omständigheten att detta alternativ möjliggör bibehållande av de nuvarande arbetslöshetskassorna och tillvaratagandet av deras förvaltningsapparat. Emellertid måste härvid oundgängligen förutsättas att lagstiftningen öppnar större möjligheter till bildande av arbetslöshetskassor än vad nu är fallet och att en restkassa inrättas för de yrkeskategorier, som icke ha möjlighet att bilda egna arbetslöshetskassor.

Det kan ifrågasättas om det föreslagna daghjälpsbeloppet i den lägsta inkomstklassen, vilket i den allmänna försäkringen motsvarar enhetsunderstödet, vid nuvarande penningvärde är tillräckligt. Ett understöd av 4 kronor per dag torde även för ensamstående vara i knappaste laget särskilt vid arbetslöshet under längre tid. Samma sak kan även i viss utsträckning anföras beträffande familjetilläggen. Särskilt med hänsyn till att alternativ II kommer att medföra att de utanför kassan stående endast erhålla de lägsta daghjälpsbeloppen, torde man böra ifrågasätta en viss höjning av dessa belopp.

Det förtjänar även framhållas att för kasseförsäkringens del de föreslagna familjetilläggen komma att medföra en försämring gentemot rådande förhållanden.

Ur psykologisk synpunkt skulle det vara lämpligt om en viss del av socialförsäkringsavgiften fixerades till att avse den försäkrades speciella avgift för arbetslöshetsförsäkring. En dylik anordning torde icke behöva stöta på oöverstigliga svårigheter.

Beträffande utformningen av de speciella reglerna om försäkringens omfattning, kontrollen över arbetslösheten och finansieringen har beredningsutskottet i stort sett icke funnit någon anledning till erinran. Det må framhållas, att utformningen av försäkringsreglerna på detta speciella område är synnerligen vansklig. Framförallt föreligga stora svårigheter att på ett samtidigt rättvist och praktiskt genomförbart sätt avväga exempelvis arbetsvillkoret. På det hela taget synes kommittén ha lyckats väl med dessa uppgifter. I ett par fall torde man dock ha anledning att ställa sig något tveksam. Beträffande försäkringens omfattning kan det ifrågasättas om försäkringsskyddet icke borde utsträckas även till arbetsföra personer i åldern över 67 år. Visserligen är denna kategori icke särskilt talrik. Principiellt förefaller det dock mindre tilltalande att en arbetsför person i 65-årsåldern, vilken åtnjuter tjänstepension, skall kunna uppbära arbetslöshetsunderstöd genom försäkring men icke en måhända lika arbetsför person, som uppnått 67 års ålder och endast har sin folkpension att lita till. Det hade även varit önskvärt att någon form kunnat tillskapas för försäkringsskydd åt exempelvis en nybliven änka, som tidigare icke haft förvärvsarbete men som genom makens frånfälle tvingats att söka dylikt utan att lyckas härmed.

På en del punkter innebära de föreslagna reglerna en försämring gentemot nuvarande bestämmelser inom den frivilliga försäkringen. Önskvärt hade varit att så icke skett. Framförallt finnes anledning att observera bestämmelserna i § 24 angående rätt för sjuka och sådana, som fullgöra militärtjänstgöring, att tillgodoräkna sig respektive sjuktid och militärtjänstgöringstid såsom arbetstid. En person, som varit sjukskriven de sista 11 månaderna före arbetslösheten har sålunda enligt de föreslagna bestämmelserna icke fullgjort arbetsvillkoret, enär han under en 12-månadersperiod kunnat utföra arbete endast 4 veckor och för sjuktiden endast får tillgodoräkna sig 15 veckor. Även vid militärtjänstgöring kunna förhållandena enligt de föreslagna bestämmelserna ställa sig synnerligen oförmånliga för en försäkringstagare. Om exempelvis två personer A och B, av vilka A är värnpliktsskyldig och B frikallad, den 1 januari 1949 samtidigt börja en anställning och A den 15 februari 1949 blir inkallad, samt A:s militärtjänstgöring varar till den 15 januari 1950 och B samtidigt blir avskedad från sin anställning, kommer B i ett fördelaktigare läge än A, därest båda bliva arbetslösa vid sistnämnda tidpunkt. A, som icke minst 8 veckor före militärtjänstgöringen haft arbete, kommer då i den situationen att han icke får tillgodoräkna sig någon dag av militärtjänstgöringen såsom arbetad tid medan B, som haft anställning, har uppfyllt arbetsvillkoret och sålunda är berättigad till understöd. Nackdelen framträder särskilt ifråga om sådana personer, som på grund av pågående utbildning, icke före militärtjänstgöringen under föreskriven tid hunnit tillhöra arbetsmarknaden. Det synes önskvärt att reglerna om arbetsvillkoret i dessa fall givas sådan utformning, att nu påtalade nackdelar i görligaste mån undanröjas.

Under hänvisning till vad ovan anförts får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige besluta

att såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad beredningsutskottet ovan anfört.

Västerås den 12 januari 1949.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.

Beredningsutskottets beslut har fattats med 4 röster mot 3, vilka avgivits för uttalande av innebörd att stadsfullmäktige i första hand ville uttala sig för bibehållande av den frivilliga försäkringen i nuvarande arbetslöshetskassor och att inom detta system åtgärder vidtagas för utbyggande av den frivilliga verksamheten samt i andra hand, därest ett dylikt förslag icke skulle vinna bifall, för alternativ II i kommitténs betänkande. För minoritetens förslag ha röstat herrar Eric R. Carlsson, Jonsson och Persson.

Västerås 1949 Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 2

Nr 2. Förteckning över stadsfullmäktiges oavgjorda ärenden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Jämlikt § 13 i den av stadsfullmäktige den 25 oktober 1945 antagna arbetsordningen för fullmäktige skall före den 1 mars varje år genom stadsfullmäktiges sekreterares försorg upprättas och i fullmäktiges tryckta handlingar intagas en förteckning över sådana oavgjorda ärenden, vilka för besluts fattande förutsätta särskild utredning ävensom över av stadsfullmäktige fattade beslut av mera väsentlig betydelse, vilka av en eller annan anledning icke blivit till årsskiftet verkställda.

Med anledning härav får jag överlämna närslutna förteckning.

Västerås den 14 februari 1949.

PER SIÖSTEEN.
Stadsfullmäktiges sekreterare.

A. Oavgjorda ärenden.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1930 30/5	Motion ang. inrättande av friluftsbad	Remiss till drätselkammaren	Under åren 1937—1939 ha badanordningarna å Östra holmen, Elba samt norra Björnön förbättrats. Åren 1941—1943 har ny badplats vid Johannisberg iordningställts och upplåtits. Genom ett av stadsfullmäktige vid sammanträde den 30 augusti 1945 godkänt markbytesavtal har staden förvärvat hela det nuvarande lokstationsområdet, vilket ingår såsom del i en generalplan, vilken avser bl.a. ett friluftsbad vid Mälaren. Drätselkammaren har den 13 juni 1946 be-
1947 28/8	Ny motion i samma syfte	Remiss till drätselkammaren	

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
			slutat anordna pristävlan angående förslag till friluftsbad. Tävlingshandlingar hålla på att upprättas.
1936 28/5	Uppförande av nytt rådhus m. m.	Tillsattes en kommitté för utredning och förslag i ärendet	Jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 28 mars 1945 har staden förvärvat tomten Nestor nr 1. Den 31 maj 1946 beslöto stadsfullmäktige på förslag av kommittén i princip uttala sig för att central förvaltningsbyggnad i enlighet med av kommittén framlagt förslag skulle uppföras å tomten ävensom uppdraga åt kommittén att fortsätta utredningsarbetet. Ritningar för en första etapp av byggnaden äro under utarbetande.
1938 27/1	Utredning om anordnande av småbåtshamn	Remiss till drätselkammaren och hamnstyrelsen	Byggnadskontoret har under sommaren 1945 framlagt utredning och kostnadsberäkning. Anslag har av stadsfullmäktige beviljats den 28 mars 1946 för anordnande av ytterligare c:a 80 båtplatser. Arbetet, som utförts, ingår såsom en första etapp i utbyggande av småbåtshamn. Drätselkammaren har den 5 juni 1947 anvisat medel för borttagande av gamla pålar efter

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
			förutvarande kallbadhuset. Detta arbete har numera slutförts.
1939 30/5	Inrättande av ett landsbibliotek i Västerås	Ansökan till Kungl. Maj:t om proposition till riksdagen	Sedan bibliotekskommittén under år 1944 framlagt förslag till biblioteksbyggnad, vilket förslag icke blivit av vederbörande myndigheter godkänt, har kommittén i september 1945 framlagt ett reviderat förslag. I november 1946 framlades ett nytt förslag emot vilket emellertid framställdes en del erinringar. Sedan frågan med hänsyn till att läroverkets byggnadsplaner avancerat kommit i delvis nytt läge, har under senare delen av år 1947 utarbetats ytterligare ett nytt förslag, vilket emellertid ännu icke är slutgranskat. I avbidan å nybyggnadens uppförande har framställning gjorts till Kungl. Maj:t att i Arbetareinstitutets nuvarande lokaler få anordna landsbibliotek.
1939 30/11	Om- och tillbyggnad till Högre allmänna läroverket	Ny utredning genom den förutvarande kommittén	Sedan samtliga vederbörande statliga instanser godkänt förslag till om- och tillbyggnad, har arbetstillstånd numera sökts. Ansökningen har ännu ej slutligen prövats.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1942 26/11	Utredning av frågan om kommunala tvättstugor	Remiss till särskild kommitté	Sedan kommitterade den 6 november 1945 framlagt förslag i ärendet, ha stadsfullmäktige den 20 december 1945 uppdragit åt drätselkammaren att vidtaga erforderliga åtgärder för frågans fortsatta lösande. Drätselkammaren har remitterat ärendet till badhusstyrelsen, som i avgivet yttrande tillstyrkt förslaget. Ärendet vilar i avbidan å stadsplanefrågans lösning.
1943 18/6	Inventering och översyn av namnen å gator och kvarter m. m.	Uppdrag åt gatunamnsberedningen att föranstalta om inventering och översyn	Utredning pågår.
1943 26/8	Upplåtelse av tomt till Västerås hantverks- och industriförening för uppförande av pensionärshem	Återremiss till drätselkammaren	Utredning pågår.
1943 15/11	Motion angående utredning av frågan om inrättande av hem för ensamma mödrar	Remiss till beredningsutskottet	Efter förslag av beredningsutskottet har stadsfullmäktige tillsatt en särskild kommitté med uppdrag att utreda frågan. Preliminärt förslag har utarbetats inom kommittén emot vilket från socialstyrelsens sida framställts vissa anmärkningar. Ärendet ligger hos stadsarkitekten för utarbetande av nya ritningar.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1945 28/3	Motion angående inrättande av hem för viss kategori av stadens gamla	Remiss till drätselkammaren	Drätselkammaren har tillsatt en kommitté som handhar ärendets utredning.
1945 25/10	Motion angående kommunal hyreshjälp till barnrika familjer	Remiss till drätselkammaren	Stadsfullmäktige hava den 24 april 1947 tillsatt en särskild kommitté att verkställa en allsidig och förutsättningslös utredning av bostadsfrågan i hela dess vidd, och har motionen överlämnats till denna kommitté.
1945 29/11	Utredning av fråga om tillbyggnad vid tekniska skolan	Remiss till beredningsutskottet	Av stadsfullmäktige den 31 januari 1946 tillsatt utredningskommitté har framlagt förslag i ärendet. Förslaget har godkänts av stadsfullmäktige vid sammanträde den 26 juni 1947 och har medel anvisats för tillbyggnad. Sedan ritningar upprättats har arbetstillstånd sökts.
1946 27/6	Utredning om bostäder åt mindre bemedlade	Remiss till beredningsutskottet och drätselkammaren	Stadsfullmäktige utsågo den 26 september 1946 en kommitté med uppdrag att verkställa utredning i frågan. Utredningen skall enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 april 1947 samordnas med den utredning som skall företagas av ovan omförmälda särskilda bostadsutredningskommitté.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1946 29/8	Fråga om reserverande av mark inom kvarteret Klaudia för ny varmbadhusanläggning	Remiss till byggnadsnämnden och drätselkammaren	Byggnadsnämnden har yttrat sig den 3 mars 1947. Ärendet vilar hos drätselkammaren i avbidan å utredning genom stadsarkitektkontoret. Sistnämnda utredning är ej slutförd.
1946 31/10	Utredning av fråga om gemensam förvaltning av olika myndigheter underställda fonder	Remiss till beredningsutskottet	Utredning pågår.
1947 29/5	Motion angående utredning av frågan om anskaffande av lämpliga lokaler för hantverkare och småindustriidkare	Särskild utredningskommitté tillsatt	Utredning pågår
1947 25/9	Motion angående utredning av frågan om kommunalisering av stuveriarbetet i stadens hamnar	Särskild utredningskommitté tillsatt	Utredning pågår
1947 25/9	Motion angående ordnande av ett nytt koloniträdgårdsområde i staden	Remiss till lantegendomsnämnden och drätselkammaren för yttranden	Ärendet vilar hos lantegendomsnämnden.
1948 29/1	Motion angående inrättande av en installationsavdelning vid tekniska verken	Remiss till tekniska verken och drätselkammaren	Utredning pågår.
1948 26/2	Motion angående utredning om apoteksväsendets framtida organisation i Västerås	Remiss till hälsovårdsnämnden	Utredning pågår.

Dag, då senaste beslut av stfm fattades	Ärendets innehåll	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1948 29/4	Motion angående uppförande av fontän i Vasaparken	Remiss till parkstyrelsen och drätselkammaren	Utredning pågår.
1948 26/8	Motion angående frågan om inrättande av en fastighetsnämnd	Remiss till bostadsförsörjningskommittén, beredningsutskottet och drätselkammaren	Utredning pågår.

B. Ej verkställda beslut.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1938 27/10 1942 30/4	Anordnande av bekvämlighetsinrättningar	Vid sammanträde den 28 mars 1946 beslöto stadsfullmäktige ställa till drätselkammarens förfogande ett anslag å 36.000 kronor för inrättande av bekvämlighetsinrättning i stadsparken. Byggnadstillstånd har icke beviljats.
1938 24/11	Om- och tillbyggnad till Högre allmänna läroverket	Se ovan under A.
1942 9/6	Utbyggnad av djuphamnen	Andra etappen av arbetet, avseende kajanläggning, pågår.
1943 29/4	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till Apalbyområdet	Arbetet ej utfört på grund av stadsplanehinder.
1944 30/11	Anläggande av nya branddammar	Med hänsyn till nuvarande läge har anläggningen av branddammar ansetts kunna tills vidare anstå.
1945 22/2	Utbyggnad av vågbrytaren vid djuphamnen	En mindre del av utbyggnaden återstår.
1945 28/3 1945 27/9	Utläggande av gator å Gideonsbergs- och Sommarroområdena	Gatuarbetena ännu ej avslutade.
1945 30/8	Uppförande av nytt hamnmagasin	Arbetet ej påbörjat, enär ansökan om byggnadstillstånd avslagits.
1946 31/1 1946 28/3 1948 29/4	Påbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan	Byggnadstillstånd har ännu ej erhållits.
1946 25/4 1946 31/10	Utförande av vatten- och avloppsledningar inom del av Södra Skallberget	Arbetena pågå.
1946 25/4	Omläggning av väg till Lundby kyrka	Byggnadstillstånd ej erhållet.
1946 25/4	Framdragande av väg söder om och parallellt med järnvägen mellan Regementsallén och gamla hamnen, omläggning av nuvarande Regementsallén samt utläggande av gator inom djuphamnsområdet	Arbetena pågå.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1946 31/5	Utbyggnad av nya gator inom småstugeområdet söder om Lilla Johanneslund	Arbetena pågå.
1946 27/6	Framdragande av högspänningsledning å område inom Lilla Johanneslund	Ej påbörjat.
1946 29/8 1948 29/1	Inredande av källarvåning i Sundinska huset till lokal för ungdomsverksamheten	Arbetet pågår. Beräknas bliva färdigt under våren 1949.
1946 26/9	Utbyggnad av gasverket	Arbetet ännu ej färdigställt.
1947 30/1	Uppförande av byggnad för transformatorstation och vänthall för omnibustrafikanter vid Haga samt regnskydd för omnibustrafikanter vid Hovdestalund	Transformatorstationen uppförd särskilt för sig. Regnskydd uppfört vid Hovdestalund. Arbetet i övrigt ej utfört.
1947 27/3	Ombyggnad av gamla tullhuset	Ansökan om byggnadstillstånd avslagen.
1947 24/4	Gatuarbeten å Gideonsberg, Kungsängen, Kungsängsgatan, Södra Skallberget och djuphamnsområdet	Arbetena pågå.
1947 29/5	Vatten- och avloppsledningar för Emausområdet	Arbetena pågå.
1947 26/6	Undersökning av vattentäkten vid Hässlö m. m.	Arbetena pågå.
1947 26/6 1948 29/4	Iordningställande av lokaler för skolbarnsbespisning i Korsängsskolan, Hammarbyskolan, Lundby kyrkskola och Gryta skola samt Djäknebergs- och Skepparbacksskolorna	Lokaler ha iordningställts för Hammarbyskolan, Lundby kyrkskola och Gryta skola. Arbetet beträffande Korsängsskolan ännu ej avslutat. För Djäknebergs- och Skepparbacksskolorna ha byggnadstillstånd ännu ej erhållits.
1947 28/8	Uppförande av pensionärshem å Södra Skallberget	Byggnaden beräknas vara färdig för inflyttning 1/3 1949.
1947 28/8	Nedläggande av hög- och lågspänningsjordkablar inom området kring Agnegatan och Skogsvägen	Arbetena pågå.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1947 28/8	Nedläggande av lågspänningsjordkablar till kvarteret Aspvreten	Arbetena pågå.
1947 28/8	Utläggande av gata inom Södra Skallberget	Arbetet pågår.
1947 25/9	Iordningställande av vissa parkanläggningar å Hagaområdet.	Arbetet pågår.
1947 25/9	Iordningställande av västra delen av Spantgatan samt Svarvargatan, Målargatan och Ängsgatan	Spantgatan pågår, Svarvargatan utförd. För Målargatan har byggnadstillstånd ännu ej erhållits. Del av Ängsgatan utförd. I stället för återstående del av denna gata har en del av Torsgatan utförts.
1947 30/10	Förslag till uppförande av ny folkskolebyggnad å Gideonsberg	Statsbidrag har beviljats och byggnadstillstånd erhållits. Byggnaden beräknas vara färdig hösten 1950.
1947 18/12	Vatten- och avloppsledningar i västra delen av Kronvägen till Råbygatan	Arbetena pågå.
1947 18/12	Uppställande av transformatorstation å Södra Skallberget	Arbetet ej påbörjat.
1948 31/3	Framdragande av elektriska ledningar till Västerås Flygklubbs hangar och verkstadsbarack å flygfältet vid Johannisberg	Ej utfört.
1948 29/4	Iordningställande av gator å Haga och Gideonsbergsområdena	Arbetena pågå.
1948 29/4	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan mot Sotargatan	Arbetena pågå.
1948 29/4	Asfaltering och förstärkt underhåll av viss del av Skultunavägen ävensom asfaltering av viss del av Hässlövägen samt diverse gator	I huvudsak utfört.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1948 30/6	Anläggande av intagsledning, pumpstation och tryckledning för råvatten till vattentäkten vid Hässlö	Arbetena pågå.
1948 30/6	Uppförande av provisorisk byggnad i kvarteret Nestor	Ansökan om byggnadstillstånd avslagen.
1948 30/9	Utökning av matarkablarna för elström till kranarna i gamla hamnen	Arbetet pågår.
1948 30/9	Om- och tillbyggnad av kafébyggnaden i djuphamnen	Ej byggnadstillstånd.
1948 30/9	Stensättning av Östra Ringvägens västra körbana	Arbetet delvis utfört.
1948 30/9	Iordningställande av tomt och lekplats vid Hammarby daghem	Arbetet pågår.
1948 30/9	Anordnande av simbassäng å Arosvallen	Ännu ej utfört. Planering pågår.
1948 30/9	Färdigställande av transformatorstation vid Jakobsbergsgatan	Arbetet pågår.
1948 28/10	Jordkabelledningar å området vid C. V. V.	Arbetet pågår.
1948 28/10	Utläggande av kantsten å Karlsgatan m. fl. gator	Arbetet delvis utfört.
1948 28/10	Instrumentering av ny transformatorstation å Lilla Johanneslundsområdet	Arbetet pågår.
1948 25/11	Instrumentering av transformatorstation å bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna	Arbetet pågår.
1948 25/11	Anslutning av transformatorstation å bostadsområdet vid Centrala Flygverkstäderna till högspänningsnätet m. m.	Arbetet pågår.

Dag för stfm:s beslut	Beslutets innehåll	Anmärkningar
1948 25/11	Omläggning av avloppsledning i västra delen av Klockartorpsgatan	Arbetet ej påbörjat.
1948 25/11	Ytterligare framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan	Arbetet ej påbörjat.
1948 25/11	Utförande av kantstensbeläggning och justering av gångbanor och körbanor beträffande Stohagsvägen m. fl. gator	Arbetet delvis utfört.
1948 21/12	Utbyggnad av åskådarläktarna å Arosvallen	Ansökan om byggnadstillstånd vilar hos Arbetsmarknadsstyrelsen.
1948 21/12	Framdragande av vattenledning i den s. k. Skyttevägen	Arbetet pågår.
1948 21/12	Uppställning och anslutning av transformatorstation samt framdragande av jordkabelserviser å Emausområdet m. fl. områden	Arbetet pågår.
1948 21/12	Utläggning av Kronvägen	Delvis utfört.
1948 21/12	Förbättrings- och reparationsarbeten å fastigheterna Fiskartorget 2 och Stora torget 5.	Byggnadstillstånd ännu ej beviljat för arbetet beträffande Fiskartorget 2. I övrigt utfört.

Västerås 1949 Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 3

Nr 3. Inrättande av befattningar som byråföreståndare och som skrivbiträde vid pensionsnämndernas kansli m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Det av pensionsnämnderna för år 1949 avgivna statförslaget upptar endast en tjänst, en kuratorstjänst. I och med att den nuvarande folkpensioneringslagen och en del författningar, som ha samband med denna, trädde i kraft den 1 januari 1948 räknade nämnderna med en väsentlig ökning i arbetet å den expedition, som är gemensam för nämnderna i Västerås stads 1., 1 A och 2. distrikt och förestås av kuratorn. I vilken grad arbetet skulle öka, sedan övergångstiden passerats, var emellertid svårt att förutse. Det har dock nu visat sig, att det torde vara ofrånkomligt att utöka personalen å expeditionen. För att belysa omfattningen av arbetet å expeditionen vilja nämnderna meddela följande.

Expeditionen har att sköta mottagningen av de sökande, utskriva alla ansökningshandlingar, ombesörja avskrift av bilagor till dessa — läkarutlåtanden, kontrakt, boupptecknigar m. m. — besvara ett mycket stort antal telefonpåringningar, uppsätta förslag till besvarande av inkommande skrivelser, utskriva nämndsutlåtanden och övriga till nämndernas sammanträden hörande handlingar, utskriva besked, kallelser och underrättelser av olika slag till sökande m. m., göra undersökningar och förfrågningar hos socialregistret, mantalsskrivningsregistret, pastorsämbetet, nykterhetsnämnd och taxeringsmyndigheter, registrera pensionsbrev och Kungl. Pensionsstyrelsens beslut i olika ärenden, beträffande redan beviljade pensioner och bidrag på Pensionsstyrelsens anmodan verkställa utredningar och undersökningar av skiftande slag m. m.

Besöksfrekvensen och antalet ärenden har efter den nya pensionslagens ikraftträdande ökat i en omfattning, som nämnderna knappast räknat med. Nya pensionsformer såsom änkepension, hustrutillägg, sjukbidrag, särskilda bidrag till änka eller änkling med minderåriga barn och särskilda bostadstillägg hava tillkommit. Vidare ha inkomstgränserna för såväl olika former av folkpension som ock barnbidrag höjts ganska avsevärt, så att ett stort antal personer, som enligt tidigare lagbestämmelser med hänsyn till inkomst icke voro berättigade till folkpension eller barnbidrag, efter den nya lagen skola komma i åtnjutande av sådan. Tidigare uträknades alla pensioner och bidrag av Pensionsstyrelsen, men numera sker uträkning i alla ärenden, det må gälla pension, bidrag eller tillägg av pensionsnämnderna. En ytterligare belastning erhöllo pensionsnämnderna genom de år 1948 beslutade dyrtidstilläggen å folkpensioner. Dessa tillägg skulle utgå med olika stora belopp till skilda slag av pensionstagare. För envar av de pensionsberättigade skulle pensionsnämnderna fastställa dyrtidstilläggets storlek och utfärda postgiroanvisning å beloppen till var och en. Dessförinnan måste emellertid beträffande varje person kontroll företagas ifråga om hans mantalsskrivning. I Västerås var till dyrtidstillägg berättigade personer bortåt 5.000. Med all sannolikhet hava pensionsnämnderna att räkna med detta bestyr för lång tid framåt.

Ifråga om samtliga inkomstprövade pensionsförmåner och tillägg, med andra ord den del av invalidpension och sjukbidrag, som utgöres av tilläggspension, änkepen-

sion, änkebidrag och änklingsbidrag, statligt och kommunalt bostadstillägg, hustrutillägg och särskida barnbidrag, gäller att undersökning måste verkställas rörande sökandens och i förekommande fall makens ekonomiska ställning. Sådan undersökning nödvändiggör i icke ringa utsträckning hembesök. I många fall måste även hembesök göras för att nämnden skall kunna bilda sig en uppfattning om graden av sökandes arbetsoförmåga. Vad nu sagts gäller emellertid icke endast nyansökningar, som skola prövas av pensionsnämnd, utan även ärenden, som handläggas av ordföranden ensam, i första hand ett stort antal sjukvårdsärenden samt från Pensionsstyrelsen remitterade undersökningsärenden. Arbetet med dessa undersökningar är icke sällan ganska tidsödande. Den å expeditionen anställdes tid har därför i mycket stor utsträckning tagits i anspråk för arbete utom arbetsrummet.

Under år 1948 höll pensionsnämnden i Västerås stads 1. distrikt 13 sammanträden och handlade i genomsnitt 60 ärenden vid varje sammanträde. Distrikten 1 A och 2, som omfatta resp. f. d. S:t Ilians församling och Lundby församling, uppvisa blott ett fåtal ärenden.

Före år 1938 fanns ett biträde med halvtidstjänstgöring anställt å pensionsnämndernas expedition. Från och med nämnda år ersattes tjänsten med en extra skrivbiträdestjänst med heltidstjänstgöring. Den blev ordinarie den 1 januari 1947 och innehavaren erhöll titeln kanslist med placering i lönegrad 8 enligt då gällande lönereglemente. I samband med den allmänna löneregleringen år 1947 placerades tjänsten i lönegrad 14 och innehavaren benämndes kurator.

Pensionsnämnderna, som funnit det uppenbart att en förstärkning av arbetskraften å expeditionen måste komma till stånd, uppdrogo åt ett par delegerade att förbereda frågan och lämnade dem samtidigt därmed tillstånd företaga ett studiebesök i några med Västerås till storleksordningen jämförbara städer. Delegerade ha därefter besökt Örebro, Borås, Jönköping, Uppsala och Gävle.

I Örebro finnes hos pensionsnämnden anställda en byråföreståndare i lönegrad 18, en assistent i lönegrad 15, en extra assistent i samma lönegrad, ett kontorsbiträde i lönegrad 8 och ett extra skrivbiträde. I Borås finnes en byråföreståndare i lönegrad 19, en assistent å extra stat med ett arvode av 7.200 kronor och ett extra skrivbiträde. I Jönköping har ordföranden mottagningsskyldighet en timme om dagen och åtnjuter härför visst arvode, som dock icke närmare kan fixeras till den del det skall anses belöpa just på denna uppgift, och vidare finnas anställda en assistent i lönegrad 16, ett skrivbiträde i lönegrad 4 och ett extra skrivbiträde. I Uppsala finnes en byråföreståndare å extra stat, som uppbär ett arvode å 9.300 kronor, en ordinarie kontorist i lönegrad 13 och ett extra skrivbiträde med ett arvode å omkring 3.600 kronor. Dessutom är å denna expedition sysselsatt en f. d. kommunalkamrer, tidigare anställd i en numera inkorporerad socken. Denne har f. n. ett arvode å 10.080 kronor. I Gävle slutligen finnes en byråföreståndare i lönegrad 20, en manlig kontorist i lönegrad 11 och ett skrivbiträde i lönegrad 4, samtliga ordinarie, samt ett extra skrivbiträde. Dessutom har för efterkontrollen varit anställd en pensionerad tjänsteman mot ett arvode av 1.500 kronor. Denna ordning har emellertid visat sig vara mindre lämplig, varför det nu blivit aktuellt att ordna efterkontrollen genom en hos pensionsnämnden anställd person.

Den i Örebro genomförda organisationen synes fungera utomordentligt väl och man får det intrycket att den är mycket effektiv. I Borås, Jönköping och Gävle har efterkontrollen icke medhunnits i annat än mindre omfattning.

Det torde enbart av en jämförelse med de nu nämnda städernas organisation av

pensionsnämndsförvaltningen tämligen klart framgå, att det icke är möjligt att i en stad av Västerås' storlek bedriva verksamheten på ett ens tillnärmelsevis tillfredsställande sätt med endast en enda kontorsanställd person. Nämnderna hava därför varit nödsakade att i samband med särskilt pressande och brådskande arbeten anlita tillfällig extra arbetskraft. Emellertid har det visat sig, att icke ens det *löpande arbetet* å expeditionen kan skötas på detta sätt. De tillfälliga medhjälparnas ovana vid ärendena har för övrigt gjort, att kuratorn såsom den ende med arbetet förtrogne, blivit i högsta grad bunden för att kunna vägleda sina medarbetare. Under våren och hösten 1948 uppstod på grund av dessa omständigheter och trots insättande av extra arbetskrafter en avsevärd balans. Dessa missförhållanden föranledde Pensionsstyrelsen till att verkställa en inspektion i mitten av december 1948. Därvid framgick med all önskvärd tydlighet, att arbetet i fortsättningen icke kan få bedrivas under hittillsvarande former. Pensionsnämndernas ansvar inför Pensionsstyrelsen förbjuder för övrigt något dylikt.

Oavsett att staden måste hava skyldighet sörja för att nämnderna anmärkningsfritt kunna genomföra dem åliggande uppgifter, har staden i ekonomiskt avseende mycket att vinna på att arbetet å pensionsnämndernas expedition kan bedrivas rationellt. I detta sammanhang vill nämnderna erinra om att stadens utgifter för folkpensioneringen numera äro betydande och av en storleksordning som kanske mången icke uppmärksammat. I stadens utgiftsstat för år 1949, eller det första år den nya folkpensioneringslagens kostnader för staden komma till synes, har upptagits 625.000 kronor för tilläggspensioner, änkepensioner och stadens andel i statliga bostadstillägg, 35.000 kronor för särskilda barnbidrag samt bidrag till änkor och änklingar med barn och 40.000 kronor för särskilda bostadstillägg eller sammanlagt 700.000 kronor. Anslaget avser vad som i dessa avseenden beräknats hava åtgått under år 1948. Beloppet har förskotterats av Pensionsstyrelsen och har ännu icke kunnat slutligt fixeras. Till jämförelse kan nämnas, att enligt inkomst- och utgiftsstaterna för staden totalkostnaderna för år 1941 upptogos till 145.000 kronor, år 1946 till 275.200 kronor, år 1947 till 335.000 kronor och år 1948 till 335.000 kronor. Härav framgår, att stadens utgifter på grund av den pensionslagstiftning, som trädde i kraft den 1 januari 1948, ökat i sådan omfattning, att de måste följas med stor uppmärksamhet. Enda möjligheten att hålla dessa utgifter nere är att utöva en fortlöpande, effektiv efterkontroll över redan beviljade pensionsförmåner och bidrag. Denna efterkontroll gäller i första hand förändringar i vederbörandes ekonomiska ställning, vilken av mångskiftande orsaker kan bliva en annan, exempelvis genom en annan arbetsanställning, ingående av giftermål, arv m. m., och i andra hand utflyttningar från staden. Att på detta område något verkligen är att vinna framgår därav, att Örebro stad år 1947, sedan kostnaderna för pensionsnämndens verksamhet frånräknats, kunde räkna sig till godo icke mindre än omkring 50.000 kronor, som genom nämndens efterkontrollerande verksamhet besparats staden. Man synes också inom pensionsnämnderna i de större städerna allmänt vara på det klara med att kostnaderna för en effektiv efterkontroll väl betalar sig, varför en effektivisering av efterkontrollen på de flesta håll håller på att utformas.

Det bör i detta sammanhang också framhållas, att efterkontrollen även i många fall kan verka så, att en person erhåller bättre pensionsförmåner. Pensionsnämnderna äro givetvis angelägna om att tillse, att var och en också skall få den pension, vartill han är berättigad.

Pensionsnämnderna vilja med styrka framhålla, att det bör ställas stora krav på

sådana befattningshavare hos pensionsnämnd, som anförtros utrednings- och undersökningsarbeten. Uppgifterna äro av synnerligen grannlaga natur och till sin art självständiga. Det ligger nära till hands att anställa jämförelse med liknande utredningar å socialvårdsbyrån i ärenden, som röra fattigvård. I dessa torde det främst gälla att söka utröna, huruvida sökanden befinner sig i ett betryckt ekonomiskt läge och vilka försörjningsmöjligheter han kan ha. Utredningar och undersökningar i pensionsärenden sammanfalla delvis med de i fattigvårdsärenden men gå vida därutöver. Genom att den nya pensionslagen betydligt höjt bland annat den inkomstgräns, inom vilken statligt bostadstillägg eller tilläggspension kan ifrågakomma, måste kontrollen i vissa fall sträcka sig till förmögenheter ända upp till 27.000 kronor. Icke sällan gäller undersökningen avkastning av fastighet. För att å ett fullt tillfredsställande och samtidigt för pensionärerna i minsta mån irriterande sätt kunna genomföra de utredningar och undersökningar, som åvila pensionsnämnd, måste den hava tillgång till *kvalificerad* arbetskraft. Pensionsnämnderna hava vid övervägande av vilken kontorsorganisation, som bäst skulle lämpa sig för Västerås stads del, med de erfarenheter, som vunnits vid studiebesök i andra städer och av vad nämnderna i övrigt inhämtat, funnit det vara nödvändigt att åtminstone hava anställda två befattningshavare, som kunna taga emot besökande, och därtill på egen hand kunna utföra utredningar och undersökningar. Såsom framgår av det förut sagda, måste man räkna med att dessa efter mottagningstid i stor utsträckning finge sin verksamhet förlagd utom arbetsrummet. För det fortlöpande registreringsarbetet, utskrifter av handlingar, avskrifter, undersökningar av enklare slag såsom hos pastorsämbetet, socialregistret m. m., torde även erfordras två anställda. Pensionsnämnderna hade därför funnit det önskvärt att å expeditionen anställdes en föreståndare, en assistent, ett kontorsbiträde och ett skrivbiträde. Emellertid vilja nämnderna för att bliva i tillfälle att pröva sig fram till den lämpligaste organisationsformen för närvarande inskränka sig till att föreslå inrättande av endast två nya tjänster, nämligen en byråföreståndartjänst och en skrivbiträdestjänst. Med hänsyn till de fordringar, som måste ställas på föreståndaren, och till det ansvar, som är förenat med en dylik tjänst bör den enligt nämndernas mening placeras i lönegrad 20. Kuratorn, manlig eller kvinnlig, skulle bli närmaste medhjälpare till föreståndaren och verksamt kunna biträda honom även med mera kvalificerat arbete. Slutligen föreslås inrättande av en skrivbiträdestjänst i lönegrad 6. För nyanskaffning av två skrivmaskiner och möbler torde erfordras ett anslag å 3.400 kronor.

För närvarande hava pensionsnämnderna i Västerås 1., 1 A och 2. distrikt gemensam expedition, medan nämnden i stadens 3. distrikt, omfattande förutvarande Badelunda socken, har egen expedition. Det bör i detta sammanhang måhända övervägas, om icke samtliga nämnder, för den händelse detta organisationsförslag skulle vinna Stadsfullmäktiges gillande, borde sammanföras till en expedition. Under samma förutsättning torde pensionsnämnderna sedermera få anledning taga upp frågan om inrättande av en enda pensionsnämnd för hela staden.

Pensionsnämnderna i Västerås stads 1., 1 A och 2. distrikt få därför hemställa, att Stadsfullmäktige ville *dels* besluta inrätta en byråföreståndartjänst i 20 lönegraden och en skrivbiträdestjänst i lönegrad 6 å nämndernas expedition från och med den 1 april 1949 *dels* för detta ändamål anslå 10.600 kronor, *dels ock* bevilja ett anslag å 3.400 kronor för anskaffande av kontorsmöbler och kontorsutrustning i övrigt. Västerås den 22 februari 1949.

På pensionsnämndernas vägnar:

MARTIN LINDHEIMER.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 4

Nr 4. Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1948.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås stads nykterhetsnämnd får härmed avgiva berättelse för år 1948 i enlighet med bifogade formulär.

Västerås den 28 februari 1949.

För Nykterhetsnämnden:

R. V. HULT.

/*K. A. Bergvall.*

Berättelse av nykterhetsnämnden i Västerås kommun över nykterhetstillståndet inom kommunen samt angående nämndens verksamhet under år 1948.

I. Nämndens organisation.

Nykterhetsnämnden utgöres av särskilt tillsatt nämnd sedan år 1918. Antal ledamöter 8 och 5 suppleanter.

Ordförande: Hult, R. V., Ombudsman, Hantverkargatan 6.

Övriga ledamöter: Lind-Campbell, Hjördis, fru, doktor, v. ordf., Sturegatan 9, Carneborg, Henning, domkyrkoeldare, Bondegatan 18 B, Andrén, Gustav, stadsläkare, Clareusgatan 5, Hall, Helga, fru, Floragatan 20, Gustavsson, Laurentz, polisman, Vallgatan 22, Redmalm, E. W., civilingenjör, Pålmansgatan 4, Lindberg, Martin, lagerföreståndare, Malmabergsgatan 33.

Suppleanter: Wingren, Gunnar, leg. läkare, Kristinagatan 9, Bergstrand, Algot, direktör, Västermalmsgatan 4, Stenvall, Nils, folkskollärare, Engelbrektsgatan 32, Grip, Birger, kopplingsarbetare, Bergsvägen 7, Kjelldahl, Karin, fru, Vasaparken 2.

Ombud för länsnykterhetsnämnden jämlikt 5 § första stycket alkoholistlagen: Gustavsson, Laurentz, polisman.

Delegation: ordföranden, vice ordföranden, läkarledamoten och nämndens sekreterare.

Inspektör och sekreterare K. A. Bergvall.

För ett tiotal personer har nämnden anlitat biträdande övervakare.

II. Nämndens verksamhet under redogörelseåret.

Nämnden har under året hållit 13 sammanträden. Följande yttranden och framställningar till kommunala eller andra myndigheter ha avgivits under året:

8 yttranden ang. utskänkning av pilsnerdricka klass II.

4 yttranden ang. försäljning av röd- och blåsprit.

32 yttranden ang. ifrågasatt återkallelse av körkort, varav har förordats återkallelse för 13 och varning för 19.

100 yttranden ang. påminnelser och förklaringar till länsstyrelse, yttrande ang. för-

sökspermissioner, inköp av kläder och tandvård åt å alkoholistanstalt intagna, utskänkningsförbud, tillfälliga spritutskänkningar och förvandling av böter för fylleriförseelser m. fl.

Antal behandlade motboksärenden: 6. Anmärkning i nykterhetshänseende förekom härvid i 2 fall.

Antal ärenden enligt motorfordonsförordningen (yttranden i anledning av framställningar om nykterhetsintyg): 650.

Anmärkning i nykterhetshänseende förekom härvid i 18 fall.

Åtgärder enligt alkoholistlagen:

1) Hela antalet personer, som under redogörelseåret varit föremål för något slag av ingripande av nämnden (häri inräknade även fall, där endast undersökning förekommit) 345. Vid 1948 års början övervakade personer 58.

Mot dessa personer ha vidtagits följande åtgärder:

2) Förebyggande åtgärder mot personer, som ej falla under 1 § alkoholistlagen (exempelvis förmaning av tjänsteman eller nämndledamot i samband med undersökning eller eljest) ..... i 184 fall
(Därav mot personer under 25 år ..... i 54 fall)

3) Åtgärder mot personer, på vilka 1 § varit tillämplig:
a) Enbart avstängningsåtgärder ..... i 38 fall
b) Allvarlig erinran enligt 13 § (varning) ..... i 122 fall
Skriftlig varning ..... i 3 fall
c) Undersökning av läkare och rådgivning av denne ..... i 20 fall
d) Vård på sjukhus eller annan anstalt (utom alkoholistanstalt) ..... i 4 fall
e) Frivillig intagning på alkoholistanstalt ..... i 6 fall
f) — — —
g) Övervakning enligt 13 § alkoholistlagen ..... i 41 fall
h) Ansökan om tvångsintagning på alkoholistanstalt ..... i 27 fall
Tvångsintagning å anstalt genom polismyndigheten ..... i 4 fall
i) Verkställande av tvångsintagningsbeslut ..... i 17 fall
j) Övervakning och andra hjälpåtgärder efter anstaltsvistelse ..... i 16 fall
k) Ärendet utan annan åtgärd än ev. undersökning överlämnat till annan nykterhetsnämnd ..... i 41 fall

4) Ej åtgärd utom undersökning ..... 11 fall
Därav antal fall där 1 § alkoholistlagen konstaterats vara tillämplig 3, övriga fall 8.
Vid 1948 års slut övervakade personer 50.

Av nämnden bedriven upplysningsverksamhet: Liksom under föregående år har nämnden utdelat propagandaskrifter för nykterhet till av nämnden övervakade personer.

Anslutning till sammanslutning av nykterhetsnämnder: Västmanlands distrikt av Nykterhetsnämndernas Riksförbund.

Samarbete med nykterhetsorganisationer eller andra: Västerås Nykterhetsförbund.

Personer, som anhållits för fylleri och som vistas i Västerås ha kallats inför nämndens inspektör, vilken efter upprättande av en kortfattad redogörelse å nämndens vägnar tilldelat dem erinran eller varning. En del personer ha dessutom kallats att inställa sig inför nämnden eller dess ordförande eller läkarledamoten.

III. Nämndens ekonomi.

Inkomster och utgifter fördela sig på följande sätt:

Inkomster:

Statsanslag	1.980: 70
Kommunalt bidrag	11.603: 28
Flitpengar	523: —
Summa kronor	14.106: 98

Utgifter:

Ersättning till särskild arbetskraft (inkl. ersättningar för övervakningsuppdrag o. d.)	6.000: —
Underhåll av inventarier	33: 45
Vårdkostnader	5.157: 87
Eftervård	1.027: 25
Litteratur (inkl. tidskrifter)	80: —
Expenser (papper, porto, telefon m. m.)	614: 26
Resor	244: 80
Ersättn. t. bitr. övervakare, flitpengar	848: —
Övriga utgifter	101: 35
Summa kronor	14.106: 98

IV. Nykterhetstillståndet inom kommunen.

Nykterhetstillståndet under år 1948 har icke varit tillfredsställande. Tendens till ökning rörande anmälningar och fylleriförseelser har förmärkts. Alkoholseden bland de yngre synes också tilltaga i omfattning. Nämndens nykterhetsvårdande arbete motverkas nu liksom tidigare av illegal handel med rusdrycker. För att förhindra sådan handel har nämnden begärt polismyndighetens medverkan. Ordningen vid nöjesplatserna har varit relativt god.

Nämndens arbete har icke varit utan betydelse. En stor procent har låtit sig rätta av nämndens förebyggande hjälpåtgärder, varför resultatet kan betecknas såsom relativt tillfredsställande.

För att ernå bästa möjliga resultat för att återföra personer till skötsamhet har under sista året i högre grad än tidigare anlitats läkarrådgivning och den medicinska hjälp som står till buds. För att än mer kunna hjälpa dem som äro hemfallna åt alkoholmissbruk, vore det i högsta grad önskvärt om det fanns till nämndens förfogande en särskild avdelning inom sjukvårdsinrättning i Västerås, där personer kunde mottagas för behandling och genomgående av kurer innan vård å alkoholistanstalt behövde anlitas.

Till nykterhetsnämnden har under året inkommit från enskilda personer 114 (70) anmälningar om alkoholmissbruk. Från polismyndigheten i Västerås har rapporterats 436 (333) fylleriförseelser som 363 personer gjort sig skyldiga till. Därav ha 285 personer åtalats för fylleri varav 232 voro västeråsbor. 6 (17) personer därav 2 (9) västeråsbor ha åtalats för att vid förande av motorfordon hava varit i straffbar grad på-

verkade av starka drycker. 10 personer ha åtalats för förseelse mot gällande förordningar angående tillverkning och försäljning av rusdrycker och pilsnerdricka.

317 (247) västeråsbor ha i Västerås och på annan ort anhållits för 426 fylleriförseelser. Därav ha 45 personer haft mer än en förseelse. Uppdelat på åldersgrupper: (Siffror inom parentes avse föregående år): 43 (22) personer äro födda 1897 och före, 141 (98) födda under åren 1898—1917, 112 (101) 1918—1927, 31 (26) äro födda 1928 eller senare.

Uppgifter från Systemaktiebolaget i Västerås (Avser Västerås med omkringliggande 24 kommuner): Sammanlagda antalet motboksinnnehavare vid bolagets utminuteringsaffärer i Västerås: Innehavda av män 23.616 (22.718), innehavda av kvinnor 1.872 (1832). Vid samma affärer försåld kvantitet spritdrycker och vin: 449.181 (431.044) liter spritdr. och 81.047 (81.442) liter vin. Antalet utskänkningsvis försåld kvantitet spritdrycker och vin vid utskänkningsställena inom Västerås stad: 63.968 (66.787) liter spritdrycker och 8.605 (8.990) liter vin.

Västerås den 28 febr. 1949.

För Nykterhetsnämnden:

R. V. HULT.
Ordförande.
Kungsgatan 4, Västerås.

/K. A. Bergvall.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 5

Nr 5. Styrelsens för Västerås stads barnstugor årsberättelse 1948.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed avgiva årsberättelse rörande styrelsens verksamhet för 1948.

Västerås den 28 januari 1949.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:

GÖSTA LUNDBERG.

Västerås stads barnstugor. Årsberättelse för 1948.

Styrelsens ledamöter:

Ekonomichef Gösta Lundberg, ordförande.
Rektor Knut Carlfors, vice ordförande.
Fru Anna Larsson.
Överlärare Gustav Brismar.
Ombudsman Erik Pettersson.

Suppleanter:

Fru Ingrid Andrén.
Fru Stina Barkman.
Tjänsteman Gustav Jakobsson.

Folkskollärare John Jakobsson stod som ordinarie ledamot av styrelsen under vårterminen, med ombudsman Erik Pettersson som suppleant. Från den 1 juli blev hr Pettersson ordinarie ledamot och nyvaldes tjänsteman Gustav Jakobsson som suppleant.

Enligt styrelsebeslut av den 20 januari 1948 tjänstgjorde barnstugornas inspektris fröken Harriet Lindahl som styrelsens sekreterare. Till att efterträda fröken Lindahl, som sökt och erhållit tjänst å annan ort, valde styrelsen enligt beslut av den 13 april 1948 vikarierande inspektrisen fröken Ann-Louise Nilsson till sekreterare till årets slut.

Anställd personal:

Vårterminen: ordinarie befattningshavare: 9.
inspektris, lönegrad 16.
1 föreståndare på daghem, lönegrad 13.
6 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 12.
1 barnsköterska, lönegrad 6.

extra befattningshavare: 16.
9 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 10.
5 barnsköterskor, lönegrad 5.
2 kokerskor, lönegrad 5.

Höstterminen: ordinarie befattningshavare: 9.
inspektris, lönegrad 15.
1 föreståind. på daghem, lönegrad 13.
6 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 12.
1 barnsköterska, lönegrad 6.

extra befattningshavare: 19.
7 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 10.
4 barnträdgårdslärarinnor, lönegrad 9.
6 barnsköterskor, lönegrad 5.
2 kokerskor, lönegrad 5.

Inspektris för barnstuguverksamheten i sin helhet:
Frk. Harriet Lindahl t. o. m. den 28 februari 1948.
Frk. Ann-Louise Nilsson, vikarie fr. den 1 mars t. o. m. den 31 dec.

Sjukvikarie och assistent: Frk. Märta Andersson.

Herrgärdets barnträdgårdar, 2 avdeln.:
vårterminen: Frk. Ingrid Lundberg.
höstterminen: Fru Gun Ahlfors.

Korsängens barnträdgård, 2 avdeln.:
vårterminen: Frk. Anna-Lisa Örtenberg.
höstterminen: Fröken Margareta Westlund.

Jakobsbergs barnträdgårdar, 2 avdeln.: Frk. Mimmi Lundeheim.

Jakobsbergs barnträdgårdar, Jakobsbergsskolan, 3 avdeln.:
vårterminen: Frk. Elisabeth Larsson, 2 avdeln.
Frk. Ester Hansson, 1 avdeln.

Hallens barnträdgårdar, 2 avdeln.: Frk. Irma Forsman.

Gideonsbergs barnträdgårdar, 2 avdeln.: Frk. Eva Lenstrup.

Tunby barnträdgårdar, 2 avdeln.:
vårterminen: Frk. Kersti Arbinger, 1 avdeln.
Frk. Beth Durkfeldt, 1 avdeln.
höstterminen: Frk. Kersti Arbinger, 1 avdeln.
Frk. Lilie Nyberg, 1 avdeln.

Aspvretens barnträdgårdar, 2 avdeln.: Frk. Ingeborg Agerdal.

Fridnäs barnträdgårdar, 4 avdeln.:
höstterminen: Frk. Ester Hansson, 2 avdeln.
Frk. Solveig Åsbrink, 1 avdeln.
Frk. Anna-Lisa Falk, 1 avdeln.

Parkgårdens barnträdgårdar, 2 avdeln.:
höstterminen: Frk. Inger Renström.

Utanby daghem: Frk. Hill Ullberg, förest.
Frk. Ethel Löfstedt, bitr. förest.
Frk. Edith Lundgren, barnsköterska.
Fru Svea Fäldt, barnsköterska.

Frk. Gurli Hammar, barnsköterska.
Frk. Ing-Marie Flodin, barnsköterska.
Fru Barbro Tuvesson, barnsköterska.
Ekonomipersonal:
2 heltidsanställda.
1 deltidsanställd.
Tvätterska för samtliga barnstugor.

Hammarby daghem:
vårterminen: Fru Britt Holma, förest.
Frk. Blenda Söder, bitr. förest.
Fru Inga-Lisa Gustavsson, barnsköterska.
höstterminen: Frk. Elisabeth Larsson, förest.
Frk. Blenda Söder, bitr. förest.
Fru Inga-Lisa Gustavsson, barnsköterska.
Fru Dagny Eriksson, barnsköterska.
Ekonomipersonal:
1 heltidsanställd.
1 deltidsanställd.

Herrgärdets eftermiddagshem:
vårterminen: Frk. Ester Hansson, förest.
Fru Märta Nilsson, slöjdlärarinna.
Frk. Inga-Lisa Andersson, husmor.
Fru Alida Andersson, diskhjälp.
höstterminen: Frk. Solveig Åsbrink, förest.
Fru Märta Nilsson, slöjdlärarinna.
Frk. Inga-Lisa Andersson, husmor.
Fru Alida Andersson, diskhjälp.

Tunby skolbarnsklubbar:
vårterminen: Frk. Kersti Arbinger, 3 klubbar.
Frk. Beth Durkfeldt, 3 klubbar.
höstterminen: Frk. Kersti Arbinger, 3 klubbar.
Frk. Lilie Nyberg, 3 klubbar.

Fridnäs skolbarnsklubbar:
höstterminen: Frk. Anna-Lisa Falk, 3 klubbar.
Frk. Märta Andersson, 1 klubb.

Uddens småbarnskoloni, Skinnskatteberg:
Frk. Inga Pehrson, förest.
Frk Maj-Lis Axelsson, barnsköterska.
Övrig personal: 3 personer.

Under den gemensamma beteckningen Västerås stads barnstugor har under 1948 bedrivits:

1. Barnträdgårdar för 4—6-åringar. Antal 10.
2. Daghem för barn till förvärvsarbetande mödrar. Antal 2.
3. Eftermiddagshem för skolbarn. Antal 1.
4. Skolbarnsklubbar vid Tunby och Fridnäs barnstugor. Antal 10.

5. Småbarnskoloni vid Skinnskatteberg.
6. Dagkoloni på Östra holmen.
7. Lekplatser vid Korsängsskolan, Djäkneberget och Tunby barnstuga.

1. *Barnträdgårdsverksamheten* började vårterminen med 17 avdelningar för sammanlagt 340 barn. Under året tillkommo ytterligare 3 avdelningar för 60 barn, då Parkgårdens barnträdgård startades i september och Jakobsbergs barnträdgårdar, genom flyttning från Jakobsbergsskolan till Fridnäs, kunde utökas med en avdelning från höstterminens början. Under 1948 har således 400 barn varit intagna i barnträdgårdarna. Vid inskrivningen till höstens verksamhet anmäldes 727 barn till 257 lediga platser och måste barnstugorna tyvärr avvisa 470 barn.

Då folkskolestyrelsen för eget bruk behövde båda de salar, som barnstugorna disponerat i Jakobsbergs gamla skola, måste barnstugorna till höstterminen söka sig andra lokaler. Någon annan lokal i Jakobsbergsområdet stod ej att uppbringa, varför denna stadsdel nu är oerhört missgynnad, när det gäller barnträdgårdar. Dock fick barnstugustyrelsen från höstterminen disponera övre våningen av Stora Fridnäs till 2 dubblerade barnträdgårdar och dessutom klubbverksamhet. Då emellertid ingen ombyggnad av huset fick ske, äro lokalerna primitiva, men såsom provisorium dock godkända av Socialstyrelsen.

Tacksamt accepterade barnstugustyrelsen styrelsens för Folkets Park erbjudande om lokal till barnträdgård i Parkflygeln till höstterminen 1948. Dock är även denna lokal ett provisorium.

Hälsotillståndet har under året varit tillfredsställande och medeltalet närvarande barn per avdelning högt. Hälsotillståndet har övervakats av barnstugornas läkare. Se hälsovårdsberättelsen.

Föräldramöten ha hållits 3—4 gånger per arbetstermin vid samtliga barnträdgårdar.

Vårterminen avslutades med en vårfest på Aseas Hemgård, där barnen från de olika barnträdgårdarna medverkade.

Statistiska uppgifter från barnträdgårdarna.

	antal besök	antal arb.-dag.	medeltal pr dag	avgifter
Herrgärdet	5.783	159	36	1.976: —
Korsängen	4.199	165	25	1.222: 50
Jakobsberg I	5.089	159	32	2.403: —
Jakobsberg II	1.380	90	15	567: —
Jakobsberg III	2.709	90	30	1.044: —
Hallen	4.962	165	30	1.877: 50
Gideonsberg	5.999	159	37	1.235: 50
Tunby	5.393	163	33	1.712: —
Aspvreten	5.290	164	32	1.811: 50
Fridnäs I	2.398	70	34	1.142: —
Fridnäs II	2.176	68	32	1.112: —
Parkgården	2.404	72	33	938: —

2. *Daghem.*

Utanby daghem har fortsatt sin verksamhet som förra året med fullbelagda avdelningar. Tyvärr har ett hundratal barn måst avvisas på grund av platsbrist.

I mars månad startade Hammarby daghem för barn i ålder 3—6 år med en heldagsavdelning och en halvdagsavdelning med 2 grupper. Dock visade det sig snart, att behovet av heldagsvård är oerhört stort i denna del av staden, medan däremot halvdagsavdelningen aldrig blev fullbelagd. I september omlades därför verksamheten till enbart heldagsvård och barnen delades upp i två åldersgrupper, varför daghemmet nu har en avdelning med 15 barn i 3—4-årsåldern och en avdelning med 15—18 barn i ålder 5—6 år. Varje avdelning har egen ingång och även för övrigt egna lokaliteter, vilket har den fördelen att småbarnen ej får känslan av att vistas i alltför stor grupp. Även ur hälsosynpunkt innebär skilda lokaler en fördel, då en infektion lättare kan begränsas.

För varje avdelning beräknas två ledarinnor, dessutom föreståndarinna och ekonomipersonal. På grund av svårigheter att erhålla fulltalig personal har föreståndarinnan hela tiden varit bunden vid en barngrupp.

Byggnaden är i stort sett välplanerad, men då verksamheten numera omfattar 30 barn för *heldagsvård,* visar sig köket otillräckligt. Förrådsrum och källare saknas helt.

För att stärka samarbetet med hemmen ha regelbundna föräldramöten anordnats med syfte att diskutera barnens uppfostran, dagsrytm och vanor.

Statistiska uppgifter för daghemmen.

	antal besök	antal arb.-dag.	medeltal pr dag	avgifter
Utanby:				
Spädbarn	2.006	270	7	3.222: 35
Koltbarn	2.551	270	9	4.345: 55
Barnträdgårdsbarn	3.370	270	12	5.789: 10
Hammarby:				
Heldagsbarn	3.031	215	13	4.643: 20
Halvdagsbarn	471	215	4	894: 95

3. *Herrgärdets eftermiddagshem för skolbarn* har fortsatt sin verksamhet som föregående år med 35 barn i ålder 7—11 år, fördelade på två grupper. Barnen äro huvudsakligast från familjer, där modern har förvärvsarbete. Barnen ha indelats i klubbar och kvarstannat vissa kvällar i veckan för olika sysselsättningar. Såsom tidigare har en slöjdlärare en kväll i veckan undervisat flickor såväl som pojkar i träslöjd.

Statistiska uppgifter för eftermiddagshemmet.

Antal besök	3.620
Antal arbetsdagar	143
Medeltal per dag	25
Avgifter	837: 25

4. *Skolbarnsverksamheten* med fritidsklubbar har pågått som tidigare. Vid Tunby barnstuga har sex (6) skolbarnsklubbar per vecka arbetat med tillsammans 75 inskrivna barn under vårterminen och 65 under höstterminen. Vid Fridnäs barnträdgård har under hösten 4 skolbarnsklubbar per vecka med sammanlagt 51 barn arbetat. Fridnäs lämpar sig utmärkt för klubbverksamhet och så snart personal står att få, är det meningen att antalet klubbar skall bli sex.

En av barnstugornas lärarinnor har dessutom frivilligt samlat barn till större skolbarnssamkväm.

Klubbavgiften höjdes från höstterminens början från 1 kr. till 2 kr. pr barn och termin.

Statistiska uppgifter för skolbarnsverksamheten.

	antal besök	antal arb.-dag	medeltal pr dag o. klubb	avgifter
Tunby barnstuga:				
vårterminen	1.054	108	9	75: —
höstterminen	756	82	9	130: —
Fridnäs:				
höstterminen	473	47	10	102: —

5. *Småbarnskolonien* Udden startade sin första period för året den 10 februari med 15 barn i ålder 3—6 år, vilka vistades å kolonien under en tid av sex veckor. Under våren förekom ytterligare en sexveckorsperiod och under sommaren en åtta veckors period. Under den senare perioden vistades 25 barn på kolonien. Då goda resultat i både fysiskt och psykiskt hänseende nåtts, har styrelsen beslutat att i fortsättningen driva verksamheten året om.

Såsom föregående år undersöktes barnen före utresan till kolonien av barnstugornas läkare och hälsokontrollen handhades av distriktsläkaren dr Nilsson, Skinnskatteberg.

En barnträdgårdslärarinna stod som föreståndarinna för kolonien under samtliga perioder, biträdd av en barnsköterska samt ekonomipersonal. Under sommarperioden ryckte en av stadens barnträdgårdslärarinnor in som hjälp med vården av barnen.

6. *Dagkolonien på Östra holmen* pågick under tiden den 28 juni till den 14 augusti för barn i ålder 3—12 år. Barnen vistades på holmen 4¾ timmar i sträck, resorna inberäknade, med avresa med färja kl. 10.30 och återkomst till hamnen kl. 15.15. Varje barn serverades kostnadsfritt ⅓ liter mjölk till medhavda smörgåsar. Även resorna äro kostnadsfria. Tre barnträdgårdslärarinnor och en barnsköterska tjänstgjorde som ledare på dagkolonien med en skolflicka som hjälp vid mjölktransporten.

Badresorna måste helt inställas 4 dagar på grund av regn.

Statistiska uppgifter.

Antal besök	2.846
Antal baddagar	31
Medeltal barn per dag	98

7. *Lekplatserna.*

Verksamheten vid samtliga lekplatser, Korsängen, Djäkneberget och Tunby pågick under tiden den 28 juni till den 15 augusti. Lekplatserna ha hållits öppna för barn i ålder 3—10 år mellan kl. 9 och 11.30 samt mellan kl. 13 och 15.30.

Lärarinnor ur barnstugorna ha tjänstgjort och ansvarat för arbetet å lekplatserna.

På grund av regn har verksamheten varit inställd 2½ dagar å samtliga lekplatser.

Statistiska uppgifter.

	antal besök	antal arb.-dag.	medeltal pr dag
Korsängen:			
fm.-avdelningen	1.926	39	49
em.-avdelningen	1.363	30	45
Djäkneberget:			
fm.-avdelningen	1.730	39	44
em.-avdelningen	1.397	29	48
Tunby:			
fm.-avdelningen	1.043	39	26
em.-avdelningen	796	33	24

I personalarbetet har som tidigare under åren ingått regelbundna diskussionskvällar för dryftande av arbetsproblem och uppfostringsfrågor.

Fyra av barnstugornas lärarinnor deltog i en kort fortbildningskurs för barnträdgårdslärarinnor å Wendelsbergs folkhögskola under sommarsemestern.

Västerås barnstugor har med tacksamhet mottagit 1.000: — kronor av Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening. Kungl. Socialstyrelsen beviljade på därom gjord framställan ett löne- och kostbidrag för tiden 1/1—30/6 på tillhopa kronor 11.073: 15.

Under året har barnstugorna mottagit ett trettiotal besök av styrelser, kommittéer och representanter från olika orter av landet med intresse för halvöppen barnavård. Dessutom har barnstugorna mottagit flera utländska besök. Den 5 mars var den avgående kursen från Barnevärnsakademien i Oslo på studiebesök och den 16 november besöktes barnstugorna av en stipendiat från Förenta Nationerna.

Den 25 september besåg stadsrevisorerna och lönenämndens ledamöter daghem och barnträdgårdar.

Den 6 mars överlämnade representanter för ASEA vid en enkel invigning Hammarby daghem till staden att drivas i barnstugornas regi. Trots att genom detta daghems tillkomst daghemsplatserna utökats med 30, är behovet av daghem fortfarande skriande. Detta är fallet särskilt i de östra stadsdelarna och det är barnstugustyrelsens varma förhoppning att ett daghem i denna del av staden snart skall komma till stånd.

Tack vare penninggåvor från Barnens Dag och Västerås Kaféaktiebolag har i upplysningssyfte under året kunnat påbörjas en film om barnstugornas verksamhet. De delar, som föreligga färdiga, ha visats vid föräldramöten i de olika barnträdgårdarna, på Sveriges Barnträdgårdslärarinnors Riksförbunds årsmöte i februari i Stockholm och vid den internationella konferensen för förskolefostran i Prag i slutet av augusti. Då staden nu ställt medel till förfogande, skall denna film färdigställas under 1949.

Västerås den 28 januari 1949.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor
GÖSTA LUNDBERG.

/Ann-Louise Nilsson.

Årsberättelse över hälsovården vid Västerås stads barnstugor 1948.

Liksom tidigare ha samtliga barn undersökts vid terminens början, klenare barn även vid läkarens månatliga besök. Vid behov har föräldrarna beretts tillfälle rådgöra med läkaren eller barnen hänvisats till specialvård. Samarbetet med vederbörande lärarinnor har varit gott. Deras levande intresse för barnens hälsotillstånd och förståelse för medicinsk-hygieniska synpunkter har varit av avgörande betydelse för att de smittosamma sjukdomarna bland barnen kunnat hållas inom rimliga gränser. Jag vill särskilt framhålla den relativt låga sjukdomsfrekvensen bland barnen på daghemmen. Erfarenheter från andra håll tala för att sjukligheten på daghem blir anmärkningsvärt stor. Så har ej varit fallet i Västerås, vilket bland annat torde kunna tillskrivas de för sitt ändamål utmärkta lokalerna, den höga hygieniska standarden samt personalens intresserade arbete för att förhindra smittospridning.

I nedanstående tabell ha samtliga sjukdomsfall upptagits, som föranlett frånvaro mer än tre (3) dagar. "Förkylningssjukdomarna" dominera som vanligt. Relativt många fall av vattkoppor har förekommit liksom även kikhosta medan däremot mässling för tillfället synes vara på retur.

Herrgärdets och Jakobsbergs barnträdgårdar ha hållits stängda vardera en vecka på grund av risk för spridning av scharlakansfeber.

Tuberkulinprövningen vid höstterminens början har icke avslöjat några fall av aktiv tuberkulos. Ett misstänkt fall har kontrollerats genom tuberkulosdispensärens försorg.

Den nya lokalen i Folkets Park för "Parkgårdens" barnträdgård har visat sig vara tillfredsställande och de provisoriska lokalerna på Fridnäs över förväntan bra för sitt ändamål.

Den provisoriska lokalen i Idrottshallen är som tidigare anmärkts mindre lämplig och bör snarast ersättas med en bättre.

Åtskilliga sjukdomsfall har under året inträffat bland personalen, likaså har fall av överansträngning förekommit. Det är önskvärt, att tillräcklig och sammanhängande sommarledighet beredes samtlig personal.

Hälsostatistik 1948.

	Pos. tbc.	Mässling	Kikhosta	Röda hund	Vatt-kopp.	Påssjuka	Scharlat.	Luftvägs-infekt.	Öron-sjukd.	Mag- och tarmsj-d.	Olycks-fall	Övriga sjukd.
Herrgärdet			3			9	2	33	3			6
Jakobsberg 5 avd. ..		3	1	2	7	5	7	159	11	3	1	6
Korsängen		2	2		7	1	1	38	5	1		6
Hallen		5	8			1	2	44	2	4		5
Gideonsberg					2			29	1			3
Tunby	1	7	1		3	1	3	35		2		4
Aspvreten		3	1		7			75	3		2	4
Fridnäs 1.....								38		2	1	5
Fridnäs 2.....					9			28	1	7	1	6
Parkgården			5		1			34		3	1	2
Utanby daghem			1		22	2		48	3	12		11
Hammarby daghem .		2	5					38	4	1		1
Udden		10			7			4		5		
Summa	1	32	27	2	65	19	15	603	33	40	6	59

Västerås 27 januari 1949.

PAUL W. FRITSCH.
Leg. läk.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 6

Nr 6. Pensionsunderstöd till grovarbetare vid tekniska verken.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 22 februari 1949 anfört följande:

Vid tekniska verken anställde grovarbetaren Per August Johansson har med åberopande av läkarintyg anhållit om pension.

Johansson är född den 26 december 1884 och har varit i tekniska verkens tjänst under tiden den 6 juli 1935—den 5 januari 1939 vid olika tillfällen sammanlagt 2 år 9 månader 17 dagar samt från den 18 sagda januari stadigvarande. Han har varit sjukskriven 23 dagar år 1944, 44 dagar år 1945, 84 dagar år 1946, 230 dagar år 1947 och 279 dagar år 1948. Sjukavlöning har utbetalats till 3 oktober 1948.

Enär Johansson enligt tillämpligt pensionsreglemente icke är berättigad till pension, men under sin tjänstetid utfört sina åligganden plikttroget och är i behov av pensionsunderstöd, får styrelsen för tekniska verken hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta bevilja Johansson sådant understöd om 350 kronor per år från den 1 okt. 1948.

Löne- och avtalsnämnden har i häröver den 16 mars 1949 avgivet utlåtande tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Drätselkammaren har efter remiss i skrivelse den 17 mars 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens framställning.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 7

Nr 7. Västerås stads bostadsförmedling. Verksamhetsberättelse för år 1948.

Under sitt andra verksamhetsår har bostadsförmedlingen fått ett mycket starkt intryck av den brist på bostadslägenheter som finnes i Västerås. Härtill har icke blott de bostadssökandes antal och den livliga besöksfrekvensen å förmedlingens expedition bidragit, utan även den dagliga direkta kontakten med de enskilda fallen. För förmedlingen har det icke varit lätt att fördela de relativt få tillgängliga lägenheterna bland alla de angelägna och påträngande bostadsbehoven. Vid utseendet av hyresgäster ha företrädesvis sociala och humanitära synpunkter fått göra sig gällande, naturligtvis dock alltid under hänsynstagande till respektive fastighetsägares önskemål.

Innan förmedlingen övergår till att närmare redogöra för verksamheten under år 1948 lämnas först några översiktssiffror. Vid årets början voro 995 sökande anmälda och under året tillkommo 2.267 (1947 = 1.697). Sedan 218 (89) erhållit lägenhet genom förmedlingen och 1.620 (613) av andra skäl avregistrerats, återstodo vid årets slut 1.424 (995), vilka representerade sammanlagt 3.926 (2.714) personer. Under året har förmedlingen haft inemot 15.000 (5.100) besök.

I *tabell 1* lämnas mera detaljerade uppgifter om de sökandes antal vid 1948 års början och slut samt under året nyanmälda och avregistrerade. Av de 995 sökande, som voro anmälda vid årets början, kvarstodo vid årets slut enligt tabell 6 fortfarande 297. Under året har 2.267 nyanmälningar inkommit, av vilka 1.127 kvarstodo vid årets slut.

Granskar man de olika särskilt angivna orsaksgrupperna, finner man, att den största gruppen utgöres av dem, som önska lägenhet på grund av giftermål. Dessa utgöra vid årets slut 23,8 % av samtliga, men ha endast erhållit 15,6 % av under året förmedlade lägenheter. Ehuru förmedlingen är medveten om att det här föreligger ett bostadsbehov som bör tillgodoses, ha dessa sökande fått stå tillbaka för mer angelägna behov. Sålunda ha de inneboende, som endast representera 5,3 % av de sökande, fått 19,2 % av lägenheterna. Det har härvid i nästan samtliga fall rört sig om familjer som varit inneboende hos andra familjer, ofta i små lägenheter, för vilka ordnandet av bostadsfrågan varit trängande. Karakteristiskt för denna grupp är den stora avgången. Förklaringen härtill torde vara, dels att många ensamstående upphört att stämpla, då utsikterna för dem att erhålla lägenhet äro små, och dels att inneboende familjer fått lägenhet genom sina arbetsgivare eller flyttat från staden, då de icke kunnat ordna sin bostadsfråga. Procentuellt sett ha även de, som blivit uppsagda från förhyrd lägenhet, blivit väl tillgodosedda vid lägenhetsfördelningen. Den stora grupp av sökande, som önska lägenhet på grund av inflyttning till staden, ha däremot icke blivit tillgodosedda i relation till deras antal. Sedan föregående årsskifte har relativt sett gruppen "inneboende" minskat och gruppen "inflyttning från annan ort" ökat.

Flertalet sökande önska två- eller ettrumslägenhet, vilket framgår av *tabell 2*. Sålunda ha 664 eller 46,7 % begärt tvårumslägenhet och 541 eller 38,0 % ettrumslägenhet. Lägenhet större än tre rum och kök ha endast 20 begärt. Av de nygifta och inneboende önska flertalet ettrumslägenhet, och i den icke särskilt angivna orsaksgruppen önska påfallande många tvårumslägenhet.

Tabell 1. Hyressökande vid 1948 års början och slut samt under året nyanmälda fördelade efter orsak till bostadsbehovet.

Lägenhetsslag	Totala antalet sökande	Orsak till bostadsbehovet						
		Uppsägning från hyresvärd	Giftermål	Inneboende	Inflyttning från annan ort	Utdömd lägenhet	Rivning av byggnad	Andra orsaker
Under 1948 anmälda hyressökande:								
Enkelrum	203	9	18	108	19	1	4	44
Ettrumslägenheter	809	49	230	147	139	—	6	238
Tvårumslägenheter	998	84	146	73	220	1	8	466
Trerumslägenheter	204	7	9	11	65	—	—	112
Fyrarumslägenheter	31	1	—	—	15	—	—	15
Femrumslägenheter	12	—	—	—	3	—	—	9
Sexrumslägenheter	1	—	—	—	—	—	—	1
Affärslokaler el. dyl.	9	—	—	—	—	—	—	9
	2267	150	403	339	461	2	18	894
Vid årets början kvarstående hyressökande:	995	68	220	85	150	10	28	434
	3262	218	623	424	611	12	46	1328
Från registret avförda sökande:								
På grund av genom förmedlingen erhållen lägenhet	218	24	34	42	29	3	5	81
Av annan orsak	1620	93	251	306	299	3	19	649
Kvarstående hyressökande vid årets slut:	1424	101	338	76	283	6	22	598
	100%	7,1%	23,8%	5,3%	19,8%	0,4%	1,5%	42,1%

I jämförelse med föregående år finnes en liten men dock påtaglig tendens till önskan om större lägenheter (*tabell 3*). Detta kan måhända förklaras så, att Skallbergsbebyggelsen föranlett personer, som önska större eller bättre lägenhet eller önska komma i åtnjutande av de statliga hyresbidragen, att anmäla sig som sökande och att deras önskemål har legat något högre än tidigare anmäldas. Trots denna förskjutning ifråga om önskemålen skulle likväl ett flertal familjer bli trångbodda, även om de erhöllo en sådan lägenhet, som de närmast anmält sig för, om man räknar med högst två boende per rum.

Tabell 2. Hyressökande den 31 december 1948 fördelade efter orsak till bostadsbehov samt önskad lägenhetsstorlek.

Lägenhetsslag	Totala antalet sökande		Uppsägning från hyresvärd	Giftermål	Inneboende	Inflyttning från annan ort	Utdömd lägenhet	Rivning av byggnad	Andra orsaker
Enkelrum	95	6,7%	2	10	53	10	—	3	17
Ettrumslägenheter	538	38,0%	28	134	106	67	2	7	194
Tvårumslägenheter	664	46,7%	46	109	39	103	1	5	361
Trerumslägenheter	98	6,9%	4	5	6	19	—	—	64
Fyrarumslägenheter....	17	1,2%	—	—	—	9	—	—	8
Femrumslägenheter	2	0,1%	—	—	—	—	—	—	2
Sexrumslägenheter	1	—	1	—	—	—	—	—	—
Affärslokaler el. dyl. ..	9	0,4%	—	—	—	—	—	—	9
	1424	100%	81	258	204	208	3	15	655

Tabell 3. Hyressökande den 31 december 1948 fördelade efter antalet familjemedlemmar samt önskad lägenhetsstorlek.

Lägenhetstyp	Antal sökande	1 pers.	2 pers.	3 pers.	4 pers.	5 pers.	6 pers.	7 pers.	8 pers.	10 pers.
Enkelrum	95	64	27	3	1	—	—	—	—	—
Ettrumslägenheter	538	44	267	195	27	1	4	—	—	—
Tvårumslägenheter	664	10	239	181	149	68	12	3	1	1
Trerumslägenheter	98	1	15	38	29	11	—	2	2	—
Fyrarumslägenheter....	17	2	—	6	7	2	—	—	—	—
Femrumslägenheter	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—
Sexrumslägenheter	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
	1415	122	548	423	213	82	18	5	3	1
Affärslokaler el. dyl. ..	9									
	1424	122	548	423	213	82	18	5	3	1

Tabell 4. Hyressökande den 31 december 1948 samt antalet familjemedlemmar.

	Antal sökande		Antal personer
Ensamma	122	8,6 %	122
2 personer	548	38,8 %	1.096
3 personer	423	29,8 %	1.269
4 personer	213	15,0 %	852
5 personer	82	5,8 %	410
6 personer	18	1,3 %	108
7 personer	5	0,4 %	35
8 personer	3	0,2 %	24
10 personer	1	0,1 %	10
	1.415	100,0 %	3.926

Såsom framgår av *tabell 4* representera flertalet sökande, nämligen 548 eller 38,8 %, två personer. I denna grupp ingå sålunda praktiskt taget samtliga 338, som önska lägenhet på grund av giftermål. Trepersonersgruppen, d. v. s. i regel familjer med ett barn, utgöres av 423 (29,8 %) sökande, och fyrapersonersgruppen, familjer med två barn, av 213 (15 %) sökande. Familjer med tre eller flera barn utgöra tillsammans endast 109 (7,8 %), men dessa äro svårast att finna bostäder åt. Genom de vid årsskiftet kvarstående 1.424 sökande äro 3.926 personer representerade, motsvarande 7,1 % av stadens befolkning.

Tabell 5. Under åren 1947 (1 mars—31 december) och 1948 förmedlade lägenheter.

Lägenhetsslag	Totalt		Omoderna		Moderna	
	1947	1948	1947	1948	1947	1948
Enkelrum	20	15	18	11	2	4
Ettrumslägenheter	47	60	39	39	8	21
Tvårumslägenheter	13	116	5	7	8	109
Trerumslägenheter	5	17	2	—	3	17
Fyrarumslägenheter	1	9	1	1	—	8
Femrumslägenheter	1	—	1	—	—	—
Affärslokaler el. dyl.	2	1	2	1	—	—
	89	218	68	59	21	159

Under året har 218 (89) lägenheter förmedlats *(tabell 5)*. Av dessa voro 41 belägna i stadens hus, 122 i Byggnads-AB Mimers samt 60 i privat eller kooperativt ägda fastigheter. Av Mimers lägenheter voro 93 i nyuppförda byggnader och av de privata eller kooperativa 22. I Mimers nybyggnader å Skallberget har det varit möjligt att placera ett flertal familjer med barn, för vilka det annars varit förenat med stora svårigheter

att anskaffa lämpliga lägenheter. Många av dessa familjer ha erhållit nedsättning av hyran genom de statliga hyresbidragen, utan vilka en del icke skulle ha varit i stånd att förhyra lägenhet av sådan storlek och standard, som de nu inneha.

På grund av den ringa tillgången på lägenheter blir väntetiden för de sökande mycket lång. Såsom visas i *tabell 6* ha 94 sökande varit anmälda sedan första halvåret 1947. För dem, som inneha en någorlunda godtagbar bostad, lär förmedlingen icke inom överskådlig tid kunna anskaffa annan bostad. De mer trängande fallen måste ju först tillgodoses, och dessa äro så pass många — och nya komma ständigt till — att det för övriga kategorier icke blir några lägenheter att anvisa.

Tabell 6. Hyressökande den 31 december 1948 fördelade efter anmälningstiden.

Anmälningstid	Antal	
Mars månad 1947	39	
2:dra kvartalet 1947	55	
3:dje kvartalet 1947	100	
4:de kvartalet 1947	103	297
1:sta kvartalet 1948	184	
2:dra kvartalet 1948	192	
3:dje kvartalet 1948	280	
4:de kvartalet 1948	471	1.127
		1.424

Antalet besök å förmedlingens expedition har sedan 1947 ökat högst väsentligt. Under tiden 1 mars—31 december 1947 hade expeditionen 5.100 besök eller 22 per dag, och under 1948 c:a 15.000 eller 50 per dag.

Bostadsförmedlingen är underställd stadens fastighetskontor och å dess expedition har under år 1948 fröken Ulla Helgeson tjänstgjort.

Västerås i stadens bostadsförmedling den 4 mars 1949.

G. ELGHUFVUD.

/Sven Söderström.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 8

Nr 8. Badhusstyrelsens årsberättelse år 1948.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över förvaltningen vid stadens badhus under 1948 avgiva följande berättelse:

A. Varmbadhuset.

Varmbadhuset har hållits öppet alla helgfria vardagar under året med undantag för två veckor i juli, då det hölls stängt för reparation. Antalet baddagar har varit 290 och antalet serverade bad 118.383. Motsvarande siffror för 1947 var 288 baddagar och 114.146 bad.

Hur baden fördela sig på olika badformer framgår av följande tabell:

Antal serverade bad vid Västerås varmbadhus under 1948 med parallellsiffror för 1947.

	1948			1947		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	2.305	2.751	5.054	2.227	2.977	5.204
D:o med massage	150	230	380	99	347	446
I kl. halvbad	32	23	55	27	17	44
II kl. karbad	1.834	2.209	4.043	2.512	2.353	4.865
D:o med massage	387	99	486	359	141	500
II kl. halvbad	6	20	26	6	13	19
I kl. bastu	11.011	580	11.591	10.452	476	10.950
D:o med borstning	2.511	170	2.681	2.724	232	2.956
D:o med massage	1	1	2	3	1	4
Simhall med turk	21.769	9.511	31.280	20.715	10.365	31.080
D:o för skolungdom	1.579	1.571	3.150	1.741	1.262	3.003
El. ljusbad	—	1	1	—	—	—
D:o med borstning	6	29	35	1	3	4
D:o med massage	34	8	42	31	17	48
Bågljus med dusch	89	46	135	102	84	186
D:o med halvbad	4	—	4	1	—	1
D:o med karbad	13	23	36	12	28	40
Kolsyrebad	10	5	15	15	—	15
Billighetsbastu	29.714	7.685	37.399	31.047	8.288	39.355
D:o för skolungdom	5.175	1.627	6.800	3.180	1.512	4.692
Kvartslampa med dusch	181	119	300	184	134	318
Solbad med dusch	94	134	228	—	—	—
Simsällskapet	438	165	603	655	149	784
D:o juniorer	498	487	985	799	397	1.196
Bad för simträning	1.435	—	1.435	898	—	898
Bad på räkning	1.269	—	1.269	1.127	—	1.127
Hundbad			36			34
Summa betalande bad	80.539	27.494	108.069	78.954	28.798	107.766
Bad för simundervisning	5.805	4.509	10.314	5.456	2.924	6.380
Summa bad	86.344	32.003	118.383	82.390	31.722	114.146

Årets utgifter och inkomster i förhållande till i staten beräknade belopp framgår av följande sammandrag:

		Anslag	Saldo enl. bokslut
	Driftutgifter:		
	Personalkostnader:		
111	Löner till personal på ordinarie stat Fa	19.476: —	19.562: 86
113	Övriga löner och arvoden Fa	38.940: —	43.491: 20
120	Anställdas pensionsavgifter	2.100: —	134: 50
121	Stadens pensionsavgifter. Stfm 27/11 1947 § 389 (20 d—792)	1.839: —	1.839: —
122	Pensioner enl. pensionsstat	7.270: —	6.275: 01
191	Olycksfallsförsäkring och sjukvård	500: —	561: 63
	Administrationskostnader:		
211	Kontorskostnader, annonsering och trycksaker	1.500: —	1.010: 63
241	Telefon Fa	200: —	228: 05
	Driftkostnader:		
321	Förbrukningsmateriel Fa	9.000: —	10.845: 88
331	Kraftström Fa	850: —	525: 50
332	Bränsle Fa	36.000: —	36.949: 40
333	Tvätt, extra hjälp	600: —	237: 53
351	Lyse, städning och renhållning	5.000: —	7.575: 48
	Underhållskostnader:		
411	Badhusbyggnaden Fa	7.000: —	12.678: 23
412	Pannor och ledningar Fa	7.500: —	10.032: —
421	Inventarier Fa	1.000: —	1.831: 54
422	Linne Fa	4.000: —	3.007: 80
491	Försäkringspremier Fa	350: —	310: 49
	Räntor:		
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kronor 300.000: —	12.000: —	12.000: —
	Diverse utgifter:		
721	Utskylder Fa	300: —	288: —
791	Oförutsedda utgifter Fah	200: —	389: 55
		155.625: —	169.774: 28
	Kapitalutgifter:		
821	Inköp av tvättmaskin Fa	3.000: —	3.347: 92
	Summa utgifter	158.624: —	173.122: 20

Driftinkomster:

931	Hyror	2.535: —	2.535: —
950	Anställdas pensionsavgifter	2.100: —	134: 50
951	Badavgifter	115.000: —	114.248: 85
960	Simundervisningsbad	5.062: —	5.062: —
991	Diverse inkomster		420: —
	Summa inkomster	124.697: —	122.400: 35

Inkomsterna på verksamheten har blivit ungefär de beräknade, medan utgifterna överstigit de beräknade med c:a 14.000: — kr. Anslaget för "övriga löner och arvoden" har överskridits med 4.500 kr. beroende på avtalsenlig höjning av de kollektivavtalsanställdas löner under året. Anslaget för förbrukningsändamål har något överskridits främst på grund av att tvålpriset stigit. Anslaget för lyse, städning och renhållning har överskridits med 2.500 kr. Även här är de höjda timlönerna främsta orsak. Den yttre renhållningen, som ingår i denna summa och som ombesörjes av stadens arbetskontor har kostat c:a 3.000 kr.

Utgifterna för underhåll av badhusbyggnaden samt pannor och ledningar har dragit betydligt större kostnader än beräknat på grund av att det under året visat sig nödvändigt att företaga större reparationer än som kunnat förutses. Bl. a. har det varit nödvändigt att utbyta alla radiatorerna i en bastu, att mura om murverket i panncentralen, att utbyta ett antal badkar samt att inköpa en ny ångmatarpump.

B. Kallbadhuset.

På grund av att kallbadhuset på försommaren härjades av eld och med hänsyn till att detsamma använts för solbad med dusch under senare år beslöts i samråd med drätselkammaren att ej hålla detsamma öppet under sommaren 1948, samt att senare riva detsamma.

Som provisorium för året anordnades i stället sol-duschbad i parken vid Stora Fridnäs.

Badet öppnades 5 juli och stängdes 6 augusti. Antal badande var 752 och högsta antalet på en dag var 77. Den låga frekvensen kan i någon mån förklaras av den osedvanligt solfattiga sommaren.

Utgifter och inkomster jämförda med i stat upptagna belopp:

Driftutgifter:

		Anslag		Saldo enl. bokslut
	Personalkostnader:			
113	Löner	1.000: —	785: —	785: —
191	Olycksfallsförsäkring Fa	10: —	2: 73	2: 73
	Administrationskostnader:			
221	Annonsering och trycksaker Fa	50: —	37: 20	37: 20
	Underhållskostnader Fa:			
411	Underhåll av badhusbyggnaden, isväckning samt div. arbeten	1.000: —	2.201: 47	2.201: 47
491	Försäkringspremier	80: —	49: 65	49: 65

	Räntor:			
530	4 % ränta å bokfört värde av fasta tillgångar kronor 80.000: —	3.200: —	3.200: —	3.200: —
	Diverse utgifter:			
791	Oförutsedda utgifter Fah	60: —	7: 50	7: 50
	Summa utgifter	5.400: —	6.283: 55	6.283: 55
	Driftinkomster:			
951	Badavgifter	300: —	127: —	127: —
	Summa inkomster	300: —	127: —	127: —

Underhåll av badhusbyggnaden innefattar även vissa arbeten i samband med iordningställandet av badet vid Stora Fridnäs. I brandskadeersättning har erhållits kr. 25.500: —. Av detta har kr. 1.895: 59 disponerats för Fridnäsbadet.

Västerås den 8 april 1949.

För Badhusstyrelsen:

THEOFIL ÖBERG.

/*Tord Söderquist.*

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 9

Nr 9. Ungdomsvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1948.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ungdomsvårdsstyrelsen får härmed överlämna berättelse över sin verksamhet år 1948.

Ledamöter: Tjänstemannen Gösta Sjöberg, ordförande, kaptenen Axel Edström, vice ordförande, kontoristen Inge Jonsson, kontoristen Lilian Svensson och pastorn Sven Hansson.

Suppleanter: Svetsaren Åke Johansson, journalisten Rune Blomkvist, kontoristen Linnéa Eriksson, pastoratsadjunkten H. Ahlstedt och rektorn Ingeborg Jansson.

Styrelsen har sammanträtt fyra gånger.

I likhet med föregående år ha ungdomsgårdar drivits i Stadsparken och Brahegården.

Ungdomsgården Stadsparken har hållits öppen under perioderna 10/1—14/4 och 13/10—19/12. Antalet programkvällar har varit resp. 30 och 23, inalles 53. Kvällarna ha i regel hållits onsdagar och söndagar. Sedan Idrottshallen öppnats för dans på lördagar, har behov av program dessa dagar icke visat sig föreligga, men ungdomsgården har likväl hållits öppen på samma sätt som vanliga vardagskvällar. Av programkvällarna ha 23 anordnats i egen regi och 30 av olika politiska och religiösa organisationer samt idrotts-, scout- och nykterhetsföreningar. Programmen ha bestått av föredrag, diskustioner, sång, musik, film m. m. och dans. I gårdens egna program har särskilt avseende fästs vid föredrag om olika yrken och yrkesutbildning. I samråd med Länsarbetsnämndens ungdomsavdelning har i gården uppsatts en överskådlig väggtavla med upplysningar om skolor och utbildningsvägar för olika yrken. Besökarantalet varje programkväll har varit drygt 200. Antalet övriga kvällar, då ungdomen beretts tillfälle till läsning, bordtennis och andra spel, har varit 90. Besökarantalet har uppskattats till 30 à 40 varje kväll. SMK:s Västmanlandsavdelning disponerade tisdagarna i februari och mars nedre rummet för föredrag, film och instruktioner i motorlära och trafikkunskap och hade fullt hus av intresserade ungdomar. Den 25—30 mars anordnade SLU en hobbyutställning "Vi skapar trivsel" till belysande av bygdeungdomens fritidssysselsättning. Utställningen väckte stort intresse. Totalantalet besök på ungdomsgården stiger till inemot 14.000.

Brahegården har i regel hållits öppen varje kväll under vår- och höstterminerna. Gården har besökts dels av fast organiserade grupper såsom Frisksportklubben, VIK:s, VSK:s och IK Frankes pojkavdelningar samt Domkyrkans ungdomsgille, dels av mera löst organiserade grupper. Gården har hållits öppen under vårterminen 102 och under höstterminen 60 kvällar. Antalet besökare per vecka har varit omkring 200.

Under vår- och höstterminerna har slöjdverksamhet bedrivits i Herrgårdsskolans slöjdsal med 15 à 20 deltagare under ledning av slöjdlärare R. Hjelm.

På hösten vidtogo arbetena med iordningställandet av ungdomslokalen i Sundinska huset. Lokalen väntas bli färdig till sommaren 1949.

Av det i 1948 års utgifts- och inkomststat upptagna anslaget å 16.500 kronor för

understöd åt olika ungdomsorganisationer till täckande av lokalkostnader har till nedan angivna organisationer utdelats följande bidrag, nämligen till:

Västerås Godtemplares Ungdomsverksamhet	2.250: —
Nationaltemplarorden	500: —
Sveriges Blåbandsförenings Ungdomsförbund	50: —
Baptistkyrkans Ungdomsförening	550: —
Frälsningsarméns Ungdomskår	300: —
Kristliga Föreningen av Unge Män	2.675: —
Kristliga Föreningen av Unga Kvinnor	600: —
Västerås Missionsförsamlings Ungdomsförening	2.075: —
Metodistkyrkans Ungdomsförening	500: —
Folkpartiets Ungdomsavdelning	250: —
Västerås Soc.-dem. Ungdomsklubbar	2.200: —
Västerås Kommunistiska Ungdomsklubb	350: —
Västerås Scoutkår	600: —
Västerås Unga Örnar	3.100: —
Kronor	16.000: —

Det i staten upptagna anslaget å 4.000 kronor för utbildning av ungdomsledare har liksom tidigare disponerats av Västerås Ungdomsråd.

Västerås den 12 april 1949.

För ungdomsvårdsstyrelsen i Västerås:

GÖSTA SJÖBERG

/*Åke Renvall.*

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1949 Ser. B nr 10

Nr 10

REDOGÖRELSE

ÖVER

VÄSTERÅS STADS RÄKENSKAPER

FÖR ÅR 1948

Redovisning av stadens ekonomiska ställning.

BALANSRÄKNING

31/12 1947			31/12 1948	
	Tillgångar.			
	Fasta:			
	Fast egendom (701):			
18.328.803: —	Under drätselkammarens förvaltning		19.534.403: —	
5.688.000: —	Hamnen		5.508.000: —	
	Tekniska verken			
	Gasverk	833.200: —		
	Elverk	1.699.700: —		
	Vattenverk	1.923.300: —		
	Avloppsverk	2.041.900: —		
5.783.600: —	Gemensam förvaltning	132.800: —	6.630.900: —	
3.855.000: —	Folkskolorna		3.855.000: —	
1.225.000: —	Socialvården		1.225.000: —	36.753.303: —
34.880.403: —				
50: —	Inventarier och transportmedel (702)			50: —
	Aktier och andelar samt bostadsrätter (703):			
199.600: —	Västerås Omnibus AB 2.000 st. à nom. 100: —		200.000: —	
73.200: —	Västerås Teater AB 1.464 st. à nom. 50: —		73.200: —	
499.800: —	Byggnads AB Mimer 10.000 st. à nom. 50: —		500.000: —	
1.000.000: —	AB Västeråsbanans Intressenter 100 st. à nom. 100: —		10.000: —	
295.000: —	AB Arbetarebostäder 3.000 st. à nom. 100: —		300.000: —	
—: —	Arosbygdens Lantmannaförbund förening upa, insatskapital		1.655: —	
—: —	Bostadsrätter		16.000: —	
1: —	Västerås Idrottshall, Förening upa		—: —	
1.500: —	Gas- och Koksverkens Ekonomiska Förening, insatskapital		1.500: —	
260: —	Svenska Elverksföreningen, insatskapital		200: —	1.102.555: —
2.069.361: —				
	Utlämnade fasta lån (704):			
85.600: —	Mot säkerhet i aktier		—: —	
454.140: 35	Mot säkerhet i inteckningar		463.405: 28	
47.276: 82	Övriga		37.968: 48	501.373: 76
587.017: 17				

31/12 1947			31/12 1948	
	Andra fasta tillgångar (708):			
	Fastigheter och anläggningar under uppförande:			
—: —	Drätselkammaren		1.788.568: 19	
—: —	Hamnen		1.257.172: 45	
1.345.938: 63	Tekniska verken		1.457.202: 26	
—: —	Folkskolorna		17.978: 53	4.520.921: 43
1.345.938: 63				
38.882.769: 80	Summa fasta tillgångar			42.878.203: 19
	Rörliga:			
	Drifttillgångar:			
	Kassa:			
5.372: 96	Drätselkammaren	4.690: 79		
2.424: 15	Socialvårdsbyrån	2.563: 59	7.254: 38	
7.797: 11				
	Postgiro:			
13.090: 58	Drätselkammaren	55.040: 23		
16.206: 57	Tekniska verken	42.956: 82		
68.300: 52	Socialvårdsbyrån	52.708: 77	150.705: 82	
97.597: 67				
	Bank:			
3.032.983: 52	Drätselkammarens bankräkningar		2.937.494: 69	
	Obligationer:			
2.316.414: 39	Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		2.858.703: 15	
287.817: 02	Interimsfordringar		98.941: 25	
	Statsbidrag:			
519.958: 14	Drätselkammaren	721.003: 65		
3.243: —	Socialvården	—: —	721.003: 65	
523.201: 14				
	Andra fordringar:			
213.000: —	Lån till AB Arbetarebostäder	—: —		
366.377: 54	Drätselkammaren	404.165: 25		
172.853: 22	Hamnen	49.608: 40		
900.052: 54	Tekniska verken	1.205.965: 11		
109.489: 55	Socialvården	146.000: 40	1.805.739: 16	
1.761.772: 85				

31/12 1947			31/12 1948	
	Lager och förråd:			
1.356.367: 11	Tekniska verken	1.757.796: 95		
397.212: 93	Övriga stadens förvaltningar	384.349: 46		
6.500: 32	Hamnen	9.355: 71	2.151.502: 12	
1.760.080: 36				
	Andra drifttillgångar:			
224.400: 78	Tekniska verken	50.072: 95		
25.318: 21	Övriga stadens förvaltningar	43.443: 95	93.516: 90	10.824.861: 12
249.718: 99				
10.037.383: 05				
	Fondernas tillgångar:			
	Anbragta fondmedel			
12.191.960: 61	Obligationer	11.649.671: 85		
727.353: 21	Bankräkningar	742.838: 76		
452.500: —	Lån	439.500: —		
63.416: 13	Fordringar	64.866: 61	12.896.877: 22	
13.435.229: 95				
385.038: 65	Nyttjade fondmedel		1.083.342: 54	13.980.219: 76
13.820.268: 60				
	Underskott och förskott:			
	Skattestatens förskott			
947.086: 47	Drätselkammaren	528.943: 32		
53.070: 97	Hamnen	24.026: 18		
124.491: 95	Tekniska verken	70.000: —	622.969: 50	
1.124.649: 39				
	Låne- och fondstatens förskott:			
575.007: 80	Drätselkammaren	440.047: 09		
—: —	Hamnen	398.494: 62		
432.274: 27	Tekniska verken	465.644: 78		
8.985.312: 56	Beslutad ej verkställd upplåning	7.382.526: 75	8.686.713: 24	9.309.682: 74
9.992.594: 63				
11.117.244: 02				
34.974.895: 67	Summa rörliga tillgångar			34.114.763: 62
73.857.665: 47	Summa tillgångar			76.992.966: 81

31/12 1947			31/12 1948	
	Skulder.			
	Fasta:			
	Med Kungl. Maj:ts tillstånd:			
17.184.646: 88	Upptagna fasta lån (805)		18.201.127: 69	
385.038: 65	Nyttjade fondmedel (806)		361.142: 54	18.562.270: 23
17.569.685: 53				
1.136.923: —	Andra fasta lån (808)			963.280: —
20.176.161: 27	Fast kapital (809)			23.352.652: 96
38.882.769: 80	Summa fasta skulder			42.878.203: 19
	Rörliga:			
	Driftskulder:			
6.439.544: 28	Skuld till AB Västeråsbanans Intressenter		6.220.104: 27	
1.079.197: 04	Interimsskulder		1.231.303: 95	
	Andra driftskulder:			
663.116: 68	Drätselkammaren	712.523: 70		
19.063: 89	Hamnen	19.063: 89		
465.990: 07	Tekniska verken	544.375: 03		
5.146: 81	Socialvården	1.160: 01	1.277.122: 63	8.728.530: 85
1.153.317: 45				
8.672.058: 77				
	Fonder:			
	Särskilda fonder (890)			
1.657.001: 89	Västerås stads trafikfond	1.649.623: 92		
7.720.908: 42	Västerås stads kulturfond	7.770.199: 12		
394.569: 92	Västerås stads kulturfond, disp. avkastning	451.732: 73		
355.000: —	Särskilda fonden för allmänna byggnader	755.000: —		
150.000: —	Särskilda fonden för införande av nytt sophämtningssystem	167.068: —		
824.124: 52	Västerås stads pensionsfond	940.093: 81		
163.995: 73	Särskilda fonden för bostadssubvention	—: —		
213.714: 42	Särskilda fonden för förrådsbyggnader	212.291: 54		
70.193: 71	Särskilda fonden för ommurning av gasverkets ugnar	100.193: 71		
—: —	Tekniska verkens särskilda fond för anordnande av hiss m.m. i vattentornet	4.964: 13	12.051.166: 96	
11.549.508: 61				

31/12 1947			31/12 1948	
	Tillfälliga fonder			
1.107.227: 98	Försäljningsmedelsfonden	449.003: 67		
2.795: 90	Låneöverskottsfonden	34.269: 13		
19.400: —	Brandförsvarsfonden	21.115: 90		
—: —	Gatukostnadsfonden	175.704: 45		
61.687: 78	Tillfällig fond av tekniska verkens anslutningsavgifter	86.033: 06		
—: —	Tillfällig fond för anskaffande av kreatursbesättning för lantegendomsnämnden	60.522: 90	826.649: 11	
1.191.111: 66				
	Andra fonder			
379.648: 33	Donationsjordsfonden		402.403: 69	
700.000: —	Skattereglerings fonden		700.000: —	13.980.219: 76
13.820.268: 60				
	Överskott och reservationer:			
	Skattestatens överskott (894)			
42.050: 84	(1946) För år 1947	8.485: 56		
8.485: 56	(1947) För år 1948	163.440: 15	171.925: 71	
50.536: 40				
	Skattestatens reservationer:			
1.871.528: 36	Drätselkammaren	2.169.898: 25		
37.000: —	Hamnen	55.498: 73		
19.780: 45	Tekniska verken	115.746: 10	2.341.143: 08	
1.928.308: 81				
	Låne- och fondstatens reservationer:			
8.455.295: 54	Drätselkammaren	7.715.321: 30		
1.079.994: 61	Hamnen	306.316: 78		
968.432: 94	Tekniska verken	871.306: 14	8.892.944: 22	11.406.013: 01
10.503.723: 09				
12.482.568: 30				
34.974.895: 67	Summa rörliga skulder			34.114.763: 62
73.857.665: 47	Summa skulder			76.992.966: 81

Avalredovisning per 31/12 1948

	Borgensåtagande (högsta belopp)	Borgensansvar per 31/12 1948	
Borgensförbindelser:			
Med Kungl. Maj:ts tillstånd	16.817.350: —	9.792.834: 36	
Övriga	616.000: —	313.741: 61	10.106.575: 97
	17.433.350: —		
Pensionsförpliktelser uppgående till ett belopp för år av ca			490.000: —
Pensionsgaranti för anställda vid Västerås Omnibus AB (Stfm 28/8 1947 § 226) ca			425.000: —
Ställda panter:			
Obligationer för AB Västeråsbanans Intressenters lån			6.106.000: —
Mottagna panter (depositioner)			
Inteckningar		4.670.411: 99	
Spärrade bankböcker		162.129: —	
Depositionsbevis		186.148: 30	
Obligationer		10.500: —	5.029.189: 29
Anm. Förutom här ovan angivna panter har staden erhållit servitutsinteckningar, borgen m. m. som säkerhet för vissa åtaganden och förpliktelser			
Restantier åren 1939—1945..... (ej redovisade i balansräkningen)			940.889: 70
Fordran av hamnen för underskott t. o. m. 1948			1.139.329: 39

Västerås den 30 mars 1949.

För Västerås stads drätselkammare

FRITZ EKLUND

/Oscar Arnstorp.

809.0 Fasta kapitalbehållningens avräkning

DEBET

007.	**Skattestatens avräkning**		
	Kapitalinkomster å skattestat		510.819: 90
008.	**Låne- och fondstatens avräkning**		
	Kapitalinkomster å låne- och fondstat		8.189.459: 16
003.	**Skattestatens kapitalutgifter**		
	Avsättning till kapitalfonder å skattestat		828.772: 79
005.	**Låne- och fondstatens utgifter**		
	Avsättning till kapitalfonder		2.435.256: 83
	Nedskrivning av följande fasta kapitaltillgångar (utan motsvarande kapitalinkomst)		
	Fastigheter och anläggningar	1.597.458: 33	
	Tekniska verkens anläggningar	361.732: 01	
	Inventarier	584.684: 76	
	Lån och andelar	151.789: —	
	Arkivforskning	10.000: —	2.705.664: 10
009.	**Utgående balans**		
	Fast kapitalbehållning vid årets slut		23.352.652: 96
		Kronor	38.022.625: 74

KREDIT

000.	**Ingående balans**		
	Fast kapitalbehållning vid årets början		20.176.161: 27
007.	**Skattestatens avräkning**		
	Kapitalutgifter å skattestat		4.306.291: 49
008.	**Låne- och fondstatens avräkning**		
	Kapitalutgifter å låne- och fondstat		8.489.823: 19
006.	**Låne- och fondstatens kapitalinkomster**		
	Disposition ur kapitalfonder	2.170.047: 75	
	Fonderat		
	Brandförsvarsbidrag	12.400: —	
	Gatumarksersättning	142.815: 59	
	Gatukostnadsbidrag	180.548: 28	
	Anslutningsavgifter	664.302: 33	
	Statsbidrag	193.592: —	3.363.705: 95
	Uppskrivning av följande kapitaltillgångar (utan motsvarande kapitalutgift)		
	Fastigheter och anläggningar	535.989: 90	
	Inventarier	54.653: 94	
	Lån och bostadsrätter	1.096.000: —	1.686.643: 84
		Kronor	38.022.625: 74

Skattestatens

Litt	Titel	Driftutgifter Detalj	Driftutgifter Total	Kapital Detalj
	1. Allmän förvaltning.			
1 A	Stadsfullmäktige och dess beredningar:			
1 A 1	Stadsfullmäktige	583: 50		
1 A 2	Löne- och avtalsnämnd	3.081: 27	3.664: 77	
1 B	Stadsrevision		15.753: 43	
	Drätselkammare:			
1 C 1	Gemensamma kostnader	5.448: 15		
1 C 2	Stadskansli	201.255: 53		3.773: 05
1 C 3	Drätselkontor	230.168: 57		8.216: 43
1 C 4	Byggnadskontor	286.786: 38		689: 48
1 C 5	Fastighetskontor	104.015: 37	827.674: —	10.365: 66
1 Ö	Övriga ändamål		50.324: 25	
	2. Rätts- och ordningsväsen:			
2 A	Magistrat och rådhusrätt ..		210.274: 89	
2 BC	Polis- och åklagarväsen samt fångvård		969.958: 85	
2 Ö	Övriga ändamål (överförmyndare)			
	3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.			
3 AB 1	Uppbördsverk	137.481: 62		1.461: 05
3 AB 2	Taxeringskontor	14.041: 63	151.523: 25	
3 C	Exekutionsverk		122.722: 12	
	4. Byggnads- och stadsplaneväsen.			
4 A 1	Stadsarkitektkontor	205.856: 82		2.408: 86
4 A 2	Stadsingenjörskontor	297.478: 15	503.334: 97	1.498: 01
	5. Försvarsväsen.			
5 A	Civilförsvar		38.051: 78	
5 C	Familjebidrag		86.990: 08	
5 Ö	Övriga ändamål		3.435: 37	
	6. Brandförsvar.			
6 AB	Brand- och sotningsväsen ..		526.023: 59	

redovisning

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
					1 A
					1 A 1
					1 A 2
		8.900: —			1 B
					1 C 1
	1.000: —				1 C 2
	66.830: 58				1 C 3
	113.019: 75				1 C 4
23.044: 62	746: 80	181.597: 13			1 C 5
					1 Ö
31.220: 63		50.032: 10			2 A
					2 BC
46.080: 42		93.471: 31			
					2 Ö
1.636: 39					
	537: 53				3 AB 1
1.461: 05		537: 53			3 AB 2
524: 29		24.468: 05			3 C
	26.363: 05				4 A 1
3.906: 87	29.971: 65	56.334: 70			4 A 2
321: —		23.668: 90			5 A
		76.976: 12			5 C
					5 Ö
26.324: 40		28.757: —			6 AB

Litt	Titel	Driftutgifter		Kapital
		Detalj	Total	Detalj
	7. Fastighetsförvaltning.			
7 A	Gemensam förvaltning		10.377: 46	
7 B	Förvaltningsfastigheter		229.095: 67	
7 C	Exploateringsfastigheter		229.815: 77	
7 D 1	Jordbruksegendomar	385.678: 41		101.382: 09
7 D 2	Skogar	32.447: 51		
7 D 4	Grustag	43.658: 10	461.784: 02	
7 E	Hyresfastigheter.....		714.283: 74	
7 F 1	Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer	30.540: —		
7 F 2	Pensionärshem.....	111.025: 55		1.381: 87
7 F 3	Bostadsundersökning.....	716: —	142.281: 55	
7 Ö	Aktier och andelar i byggnadsföretag		32.000: —	
	8. Gatu- och parkförvaltning.			
8 B 1	Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	533.735: 30		1.103.216: 05
8 B 2	Gatubelysning.....	50.348: 97		49.076: 95
8 B 3	Gaturenhållning	88.653: 04		
8 B 4	Drätselkammarens förråd ..	67.280: 96		17.908: 17
8 B 5	Automobiler, maskiner och hästar	246.436: 84		75.569: 26
8 B 6	Bekvämlighetsinrättning	8.780: 95	995.236: 06	
8 C	Parkförvaltning		415.313: 23	
	9. Hamnförvaltning.			
9 A	Hamnar.....		695.707: 05	
	10. Kommunikationsföretag.			
10 C	Johannisbergs flygfält		18.126: 18	
10 D	Färjor och ångslupar		48.640: 17	
10 F	Aktier och andelar i kommunikationsföretag		8.000: —	
	11. Industriella verk.			
TV	Gemensam förvaltning		456.168: 39	
11 A	Gasverk.....		1.968.190: 10	
11 B	Elektricitetsverk.....		2.313.288: 98	

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
3.585: 27					7 A
684: 41		196.145: 38			7 B
121.526: 37		96.566: 98			7 C
	428.024: 89				7 D 1
	37.750: 08				7 D 2
101.382: 09	94.650: 47	560.425: 44			7 D 4
47.983: 43		463.560: 75			7 E
					7 F 1
	41.990: 64				7 F 2
1.381: 87		41.990: 64			7 F 3
		27.000: —			7 Ö
					8 B 1
	705.170: 26				
	840: —				8 B 2
	2.800: —				8 B 3
	41.583: 40				8 B 4
					8 B 5
	286.570: 07		5.055: —		
1.245.770: 43	1.404: 49	1.038.368: 22		5.055: —	8 B 6
39.416: —		22.207: 93			8 C
18.346: 48		761.597: 05			9 A
5.586: 78		6.619: —			10 C
		30.280: 88			10 D
					10 F
		456.168: 39			TV gem.
		1.886.555: 56		67.500: —	11 A
		2.903.059: 07		105.960: —	11 B

Litt	Titel	Driftutgifter		Kapital
		Detalj	Total	Detalj
	12. Hälso- och sjukvård.			
12 A 1	Allmän hälso- och sjukvård..	102.944: 86		
12 A 3	Poliklinik	9.880: 78		
12 A 5	Bostadsinspektion	9.237: 16	122.062: 80	
12 B	Folktandvård		19.260: 22	
12 Ö	Övriga ändamål		3.000: —	
	13. Allmän hygien.			
13 AB	Vatten- och avloppsverk		1.027.268: 59	
13 C 1	Renhållningsverk	319.859: 78		
13 C 2	Svingård	63.714: 21	383.573: 99	
13 D 1	Varmbadhus	167.390: 73		3.347: 92
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning ..	56.193: 51	223.584: 24	
13 E 1	Kallbadhus	6.283: 55		
13 E 2	Anordningar för friluftsliv ..	105.984: 02	112.267: 57	64.511: 98
13 Ö	Övriga ändamål		300: —	
	14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.			
14 A	Salutorg och saluhall		1.337: 24	
14 C	Köttbesiktningsbyrå		19.374: 07	
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.			
15 A 1	Folkskola	2.409.632: 37		61.047: 20
15 A 2	Fortsättningsskola	28.581: 99	2.438.214: 36	
15 B	Praktisk mellanskola och högre folkskola		120.805: 29	
15 D	Kommunal flickskola.....		298.185: 70	
15 G 1	Allmänt läroverk	62.937: 86		22.816: 74
15 G 2	Elektrotekniska fackskolan..	11.250: —	74.187: 86	
15 H	Yrkesskola		270.891: 42	
15 I 1	Gemensam förvaltning	13.272: 23		
15 I 2	Idrottsplatser	113.769: 49		28.679: 36
15 I 3	Idrottshallen	157.126: 53		11.496: 65
15 I 4	Bidrag till övrig idrottsverksamhet	9.762: 21	293.930: 46	
15 Ö	Övriga ändamål		204.231: 76	
	16. Socialvård.			
16 B 2	Ålderdomshem		568.210: 84	
16 B 3	Yttre fattigvård		380.768: 94	

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
	4.538: —				12 A 1
	6.000: —				12 A 3
		10.538: —			12 A 5
					12 B
					12 Ö
17.948: 58		896.220: 65		221.447: 34	13 AB
	113.488: 15				13 C 1
	73.894: 33	187.382: 48			13 C 2
	122.400: 35				13 D 1
3.347: 92	55.367: 10	177.767: 45			13 D 2
	127: —				13 E 1
64.511: 98	17.138: 08	17.265: 08			13 E 2
					13 Ö
		3.834: 25			14 A
		8.579: 94			14 C
	1.346.393: 98				15 A 1
61.047: 20	9.345: 70	1.355.739: 68			15 A 2
					15 B
1.430: 10		70.093: 75			
55.331: 19		187.532: 60			15 D
					15 G 1
22.816: 74					15 G 2
— 64: 71		162.699: 53			15 H
					15 I 1
	44.418: 86				15 I 2
	118.887: 54				15 I 3
					15 I 4
40.176: 01		163.306: 40			
					15 Ö
14.524: 07		346.842: 14			16 B 2
782: 73		154.605: 22			16 B 3

Litt	Titel	Driftutgifter		Kapital
		Detalj	Total	Detalj
16 C 2	Barnhem	44.182: 18		497: 31
16 C 3	Yttre barnavård	232.138: 10		6.716: 87
16 C 4	Barnstugor	247.028: 37		10.057: 06
16 C 5	Ungdomsvård	44.761: 62	568.110: 27	
16 E	Arbetslöshetsunderstöd		400: —	
16 F	Nykterhetsvård		14.040: 08	
16 H	Hemhjälpsnämnd		29.755: 50	
16 Ö	Övriga ändamål		109.895: 36	
	17. Social förmedlingsverksamhet.			
17 B	Bostadsförmedling		5.054: 92	
	18. Socialförsäkring.			
18 A	Folkpensionering		331.612: 74	
18 B	Sjukförsäkring		22.125: —	
	19. Kristidsförvaltning.			
19 A	Kristidsnämnd		50.665: 97	
19 B	Hyresnämnd		14.457: 69	
	20. Finansförvaltning.			
20 a	Överskott å skattestat			
20 b	Ränta och lånekostnader	794.432: 73		
20 c	Anslag till särskilda ändamål	158.070: 89		
20 e	Egna fonder	24.723: 65		763.285: 76
20 f	Upplånat kapital			1.523.094: 11
20 g	Utlånat kapital			
20 h	Skatter och rättigheter	11.686: 63		
20 i	Statsbidrag		988.913: 90	
			20.944.526: 50	
	Skattestatens avräkning:			
	Skattestatens driftutgifter			
	Skattestatens driftinkomster		25.771.368: 11	
	Fastigheter och anläggningar:			
	Nyanläggningar och nyanskaffningar			
	Avskrivningar			

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
	44.679: 49				16 C 2
	95.742: 18				16 C 3
	65.326: 55				16 C 4
17.271: 24	15.972: 50	221.720: 72			16 C 5
					16 E
		2.503: 70			16 F
605: 77		15.786: 20			16 H
					16 Ö
					17 B
					18 A
					18 B
					19 A
					19 B
	20.964: 19				20 a
	1.877.300: 88				20 b
					20 c
					20 e
	187.735: 46				20 f
			110.857: 56		20 g
	10.608.274:36				20 h
2.286.379: 87	59.387: 30	12.753.662: 19		110.857: 56	20 i
4.306.291: 49		25.771.368: 11		510.819: 90	
		20.944.526: 50			
				1.470.606: 25	
356.900: —					

Litt	Titel	Driftutgifter		Kapital
		Detalj	Total	Detalj
	Inventarier:			
	Nyanskaffning			
	Avskrivning			
	Upplånat kapital:			
	Minskad låneskuld			
	Utlånat kapital:			
	Minskad fordran.....			
	Aktier och andelar:			
	Förvärv av andelar			
	Avskrivning av andelar			
	Fast kapitalbehållning, avräkning:			
	Avsättning till kapitalfonder			
	Kronor		46.715.894: 61	

utgifter	Driftinkomster		Kapitalinkomster		Litt
Total	Detalj	Total	Detalj	Total	
5.055: —				482.163: 34	
37.947: 34					
				1.523.094: 11	
110.857: 56					
				1.655: —	
60: —					
				828.772: 79	
4.817.111: 39		46.715.894: 61		4.817.111: 39	

007 Skattestatens avräkning

DEBET

795 Skattestatens förskott		
Förskott vid årets början, som täckas under året:		
795.1 Drätselkammaren	759.949: 56	
795.2 Hamnen	53.070: 97	
795.3 Tekniska verken	94.983: 23	908.003: 76
001 Skattestatens driftutgifter		
Driftutgifter		20.944.526: 50
809.0 Fast kapitalbehållning, avräkning		
Kapitalutgifter å skattestat		4.306.291: 49
894 Skattestatens överskott		
Årets budgetöverskott		163.440: 15
895 Skattestatens reservationer		
Reservationer vid årets slut av årets anslag:		
895.1 Drätselkammaren	1.013.655: 38	
895.2 Hamnen	18.498: 73	
895.3 Tekniska verken	100.000: —	1.132.154: 11
	Kronor	27.454.416: 01

KREDIT

895 Skattestatens reservationer		
Reservationer vid årets början som tagits i anspråk under året:		
895.1 Drätselkammaren	739.502: 70	
895.2 Hamnen	—: —	
895.3 Tekniska verken	4.034: 35	743.537: 05
894 Skattestatens överskott		
Överskott från 1946 som tagits i anspråk		42.050: 84
002 Skattestatens driftinkomster		
Driftinkomster		25.771.368: 11
809.0 Fast kapitalbehållning, avräkning		
Kapitalinkomster å skattestat		510.819: 90
795 Skattestatens förskott		
Förskott vid årets slut å kommande års anslag:		
795.1 Drätselkammaren	322.613: 93	
795.2 Hamnen	24.026: 18	
795.3 Tekniska verken	40.000: —	386.640: 11
	Kronor	27.454.416: 01

894 Skattestatens överskott och underskott

DEBET

007 Skattestatens avräkning		
I anspråk taget överskott för 1946		42.050: 84
009 Utgående balans		
Överskott för år 1947	8.485: 56	
Överskott för år 1948	163.440: 15	171.925: 71
	Kronor	213.976: 55

KREDIT

000 Ingående balans		
Överskott för år 1946	42.050: 84	
Överskott för år 1947	8.485: 56	50.536: 40
007 Skattestatens avräkning		
Överskott för år 1948		163.440: 15
	Kronor	213.976: 55

Låne- och fondstatens redovisning.

Litt	Titel	Kapitalutgifter debet		Kapitalinkomster kredit	
		Detalj	Total	Detalj	Total
	1. Allmän förvaltning.				
1 Ö	Övriga ändamål		15.408: 90		
	6 AB Brand- och sotningsväsen.		24.212: 82		12.400: —
	7. Fastighetsförvaltning.				
7 B	Förvaltningsfastigheter ..	1.422: 88			
7 C	Exploateringsfastigheter..	519.658: 83		307.817: 40	
7 E	Hyresfastigheter	349.334: 13		25.900: —	
7 F 1	Bostadsförsörjning	217.602: 15			
7 F 2	Pensionärshem	422.678: 11	1.510.696: 10	193.592: —	527.309: 40
8 B 1	**Gatuförvaltning.**		210.354: 08		323.363: 87
8 C	**Parkförvaltning.**		17.386: 07		
9 A	**Hamnar.**		1.257.172: 45		
10 F	**Aktier och andelar i kommunikationsföretag.**		45.000: —		1.070.000: —
	11. Industriella verk.				
11 A	Gasverk	685.979: 42		6.555: 80	
11 B	Elektricitetsverk	306.811: 49	992.790: 91	126.244: 84	132.800: 64
	13. Allmän hygien.				
13 AB	Vatten- och avloppsverk..	684.404: 73		531.501: 69	
13 C 1	Renhållningsverk	32.932: —			
13 E 1	Kallbadhus	1.895: 59	719.232: 32		531.501: 69
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.				
15 A 1	Folkskola	17.993: 53			
15 D	Kommunal flickskola	926.851: 45			
15 H	Yrkesskola	33: 19			
15 I 3	Idrottshallen	287.000: —			
15 Ö	Övriga ändamål.....	10.000: —	1.241.878: 17		
	16. Socialvård.				
16 C 4	Barnstugor.....		20.434: 54		
	20. Finansförvaltning.				
20 e	Egna fonder	2.435.256: 83		2.170.047: 75	
20 f	Upplånat kapital		2.435.256: 83	3.422.035: 81	5.592.083: 56
	Kronor		8.489.823: 19		8.189.459: 16

Litt	Titel	Kapitalinkomster debet		Kapitalutgifter kredit	
		Detalj	Total	Detalj	Total
701	**Fast egendom.**				
701.1	Försålda fastigheter	307.817: 40			
	Brandskadeersättningar ..	25.900: —	333.717: 40		
	Nyanskaffning och nyanläggning:				
701.1	Fastigheter under drätselkammarens förvaltning			757.234: 50	
	Gatuanläggningar.....			210.354: 08	
	Parkanläggningar			17.386: 07	984.974: 65
701.3	Fastigheter och anläggningar, Tekniska verken				
	Gasverk			52.455: 80	
	Elverk			192.361: 05	
	Vatten- och avloppsverk..			449.805: 18	694.622: 03
701.4	Fastigheter under folkskolans förvaltning				15: —
702	**Inventarier.**				
	Nyanskaffning				90.869: 82
703	**Aktier och andelar.**				
703.11	Kapitaltillskott till Västerås Omnibus AB				45.000: —
703.14	Återbetalning fr. AB Västeråsbanans Intressenter		1.070.000: —		
704	**Utlämnade fasta lån.**				
	Kommunal bostadssubvention				217.602: 15
708	**Andra fasta tillgångar.**				
708.1	Drätselkammarens fastigheter och anläggningar under uppförande				1.753.758: 12
708.2	Hamnens fastigheter och anläggningar under uppförande				1.257.172: 45
708.3	Tekniska verkens fastigheter och anläggningar under uppförande				
	Gasverk			633.523: 62	
	Elverk			114.450: 44	
	Vatten- och avloppsverk..			234.599: 55	982.573: 61

Litt	Titel	Kapitalinkomster debet		Kapitalutgifter kredit	
		Detalj	Total	Detalj	Total
708.4	Folkskolans fastigheter och anläggningar under uppförande				17.978: 53
708.6	Arkivforskning				10.000: —
805—808	**Upplånat kapital.**				
	Ökad låneskuld		3.422.035: 81		
809.0	**Fast kapitalbehållning, avräkning.**				
	Disp. ur kapitalfonder....	2.170.047: 75			
	Fondering av:				
	Brandförsvarsbidrag 12.400: —				
	Gatumarksersättningar 142.815: 59				
	Gatukostnadsbidrag 180.548: 28				
	Anslutningsavgifter.... 664.302: 33	1.000.066: 20			
	Statsbidrag	193.592: —	3.363.705: 95		
	Avsättning till kapitalfonder				2.435.256: 83
	Kronor		16.679.282:35		16.679.282:35

008 Låne- och fondstatens avräkning

DEBET

796 Låne- och fondstatens förskott			
Förskott täckta under året:			
796.11	Drätselkammaren	475.290: 32	
796.12	Beslutad ej verkställd upplåning	3.067.035: 81	
796.2	Hamnen	—: —	
796.3	Tekniska verken	151.437: 80	3.693.763: 93
809.0 Fast kapitalbehållning, avräkning			
Låne- och fondstatens utgifter			8.489.823: 19
896 Låne- och fondstatens reservationer			
Reserverat under året:			
896.1	Drätselkammaren	723.685: 25	
896.2	Hamnen	4.469: 28	
896.3	Tekniska verken	652.320: 87	1.380.475: 40
		Kronor	13.564.062: 52

KREDIT

896 Låne- och fondstatens reservationer			
I anspråk tagna reservationer:			
896.1	Drätselkammaren	1.439.442: 28	
896.2	Hamnen	778.147: 11	
896.3	Tekniska verken	749.447: 67	2.967.037: 06
809.0 Fast kapitalbehållning, avräkning			
Låne- och fondstatens inkomster			8.189.459: 16
796 Låne- och fondstatens förskott			
Förskotterade medel under året:			
796.11	Drätselkammaren	359.522: 09	
796.12	Beslutad ej verkställd upplåning	1.464.250: —	
796.2	Hamnen	398.494: 62	
796.3	Tekniska verken	185.299: 59	2.407.566: 30
		Kronor	13.564.062: 52

Budgetavräkning för

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enligt budget	Enl. särskilda beslut		
1	**Allmän förvaltning:**				
1 A	Stadsfullmäktige och dess beberedningar:				
1 A 1	Stadsfullmäktige	570: —			
1 A 2	Löne- och avtalsnämnd	4.000: —			
1 B	Stadsrevision	15.750: —		8.900: —	
1 C	Drätselkammare:				
1 C 1	Gemensamma kostnader....	8.670: —	— 1.494: 50		
1 C 2	Stadskansli	193.196: —	16.177: —	4.300: —	
1 C 3	Drätselkontor	211.924: —	444: 50		
			22.723: —	69.300: —	
1 C 4	Byggnadskontor	257.587: —	42.789: —	130.200: —	
1 C 5	Fastighetskontor	97.812: —	20.587: —	2.600: —	
1 Ö	Övriga ändamål	31.950: —	15.025: —		
2	**Rätts- och ordningsväsen:**				
2 A	Magistrat och rådhusrätt	202.446: —	25.857: —	52.000: —	
2 BC	Polis- och åklagarväsen samt fångvård	726.104: —	278.431: —	71.750: —	4.500: —
2 Ö	Övriga ändamål				
3	**Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen:**				
3 AB	Mantalsskrivnings- och uppbördsverk samt taxering:				
3 AB 1	Uppbördsverk	168.682: —	19.412: —	1.950: —	800: —
3 AB 2	Taxeringskontor	14.320: —			
3 C	Exekutionsverk	108.989: —	9.454: —	17.424: —	
4	**Byggnads- och stadsplaneväsen:**				
4 A	Byggnadsnämnd:				
4 A 1	Stadsarkitektkontor	146.075: —	48.247: —	19.700: —	
4 A 2	Stadsingenjörskontor	372.378: —	36.645: —	24.310: —	722: 39
5	**Försvarsväsen:**				
5 A	Civilförsvar	40.433: —	5.200: —	6.530: —	
5 C	Familjebidrag	162.200: —		140.000: —	
5 Ö	Övriga ändamål		3.000: —		

1948 års skattestat

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
	583: 50					13: 50
	3.081: 27				918: 73	
	15.753: 43	8.900: —	1.200: —		1.196: 57	
	5.448: 15				1.727: 35	
	205.028: 58	1.000: —	3.259: —		4.303: 42	
	238.385: —	66.830: 58	500: —	2.716: 43		2.546: 49
310: 52	287.475: 86	113.019: 75	4.951: —		360: 37	
	114.381: 03	746: 80			2.164: 77	
10.827: 15	50.324: 25		7.538: 79			6.637: 61
3.000: —	241.495: 52	50.032: 10	15.584: 81	6.198: 14	3.622: 53	
2.176: —	1.016.039: 27	93.471: 31	32.479: —		36.020: 04	
	1.636: 39					1.636: 39
43.738: 95	138.942: 67	537: 53	654: 98		3.854: 89	
	14.041: 63				278: 37	
	123.246: 41	24.468: 05			2.240: 64	
	208.265: 68	26.363: 05	10.068: 53	12.000: —	14.787: 90	
78.246: 11	298.976: 16	29.971: 65	1.009: —		37.748: 99	
5.000: —	38.372: 78	23.668: 90	516: 68	321: —	20.236: 80	
	86.990: 08	76.976: 12			12.186: 04	
	3.435: 37					435: 37

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enligt budget	Enl. särskilda beslut		
6	**Brandskydd:**				
6 AB	Brand- och sotningsväsen	412.916: —	112.400: —	34.100: —	
7	**Fastighetsförvaltning:**				
7 A	Gemensam förvaltning	7.000: —			
7 B	Förvaltningsfastigheter:				
7 B 1	Rådhus med annex	85.150: —	5.600: —	45.150: —	
7 B 2	Kvart. Njord nr 1	44.870: —	240: —	45.400: —	
7 B 3	Polisstation	21.995: —		18.930: —	
7 B 4	Brandstation	44.300: —		44.300: —	
7 B 5	Tullhus	16.720: —		1.430: —	
7 B 6	Diverse förvaltningsfastigheter	25.000: —		22.443: —	
7 B 7	Drätselkammarens förrådsbyggnader	8.250: —		8.250: —	
7 B 8	Barnstuga, daghem och barnkoloni	9.100: —		9.340: —	
7 C	Exploateringsfastigheter	232.000: —	3.600: —	78.225: —	22.040: 87
7 D	Jordbruksegendomar, skogar och grustag:				
7 D 1	Jordbruksegendomar	391.471: —	5.939: —	356.980: —	20.744: 72
7 D 2	Skogar	25.872: —		22.650: —	
7 D 4	Grustag	33.618: —	2.692: —	34.056: —	
7 E	Hyresfastigheter:				
7 E 1	Diverse fastigheter	428.700: —		273.652: —	50.000: —
7 E 2	Stadshotell	158.041: —	41.628: —	94.707: —	1.200: —
7 E 3	Sundinska huset	16.725: —	5.000: —	13.848: —	
7 E 4	Paviljong i stadsparken	17.470: —	2.740: —	8.000: —	
7 E 5	Varumagasin o. dyl.	88.950: —	8.000: —	28.653: —	87: —
7 E 6	Omnibusgarage	13.900: —	2.200: —	10.000: —	
7 F	Bostadsförsörjning:				
7 F 1	Bostadsförsörjning för mindre bemedlade barnrika familjer	30.540: —			
7 F 2	Pensionärshem	100.800: —		37.880: —	
7 F 3	Bostadsundersökning	1.000: —			
7 Ö	Aktier och andelar i byggnadsföretag	32.000: —		27.000: —	

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
2.055: 17	552.347: 99	28.757: —	12.124: 57			22.305: 59
	13.962: 73			3.585: 27		3.377: 46
39.740: —	58.795: 53	45.150: —	1.709: 20	4.311: 25		1.765: 08
2.000: —	41.686: 32	45.938: 25			1.961: 93	
2.000: —	20.706: 01	19.005: —				636: 01
	48.753: 49	43.877: 12	4.400: —			476: 37
2.075: —	17.434: 53	2.842: —		199: 41		1.178: 12
2.000: —	22.248: 45	21.743: 01			51: 56	
	7.683: 20	8.250: —			566: 80	
	12.472: 55	9.340: —	1.083: 80			2.288: 75
6.021: 76	351.342: 14	96.566: 98	62.500: —			62.962: 79
	487.060: 50	428.024: 89		12.674: 70		26.675: 63
	32.447: 51	37.750: 08			8.524: 57	
2.000: —	43.658: 10	94.650: 47			51.246: 37	
17.000: —	397.127: 02	298.030: 95	1.699: 46	7.403: 43		1.945: 18
15.526: 50	234.704: 82	97.677: 82	20.000: —	2.161: 20		26.630: 30
2.000: —	39.144: 13	13.848: —	6.696: 92	10.079:49		2.642: 72
	26.594: 95	8.000: —	2.000: —			4.384: 95
55.398: 34	46.606: 16	31.003: 98		3.026: 78	236: 26	
	18.090: 09	15.000: —			3.009: 91	
	30.540: —					
6.736: 44	112.407: 42	41.990: 64	5.450: —			8.783: 22
985: —	716: —					701: —
	32.000: —	27.000: —				

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enligt budget	Enl. särskilda beslut		
8	**Gatu- och parkförvaltning:**				
8 B	Gatuförvaltning:				
8 B 1	Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar ..	1.528.300: —		440.000: —	110.712: 59
8 B 2	Gatubelysning	90.000: —		840: —	
8 B 3	Gaturenhållning	76.200: —		2.800: —	
8 B 4	Drätselkammarens förråd ..	120.784: —	1.218: —	43.350: —	
8 B 5	Bilar, maskiner och hästar..	249.986: —	17.146: —	217.000: —	
8 B 6	Bekvämlighetsinrättningar	9.885: —		1.400: —	
8 C	Parkförvaltning	390.162: —	37.391: —	14.615: —	26.173: 58
9	**Hamnförvaltning:**				
9 A	Hamnar	727.854: —		727.854: —	53.070: 97
10	**Kommunikationsföretag:**				
10 C	Johannisbergs flygfält	27.600: —	8.600: —	7.500: —	
10 D	Färjor och ångslupar	45.666: —	2.844: —	30.875: —	
10 F	Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —			
11	**Industriella verk:**				
	Gemensam förvaltning	405.618: —		405.618: —	
11 A	Gasverk	1.685.813: —		1.779.273: —	2.359: 75
11 B	Elektricitetsverk	2.210.300: —		2.955.018: —	491: 28
12	**Hälso- och sjukvård:**				
12 A 1	Allmän hälso- och sjukvård ..	105.773: —	4.058: —	5.816: —	
12 A 3	Poliklinik	8.830: —		6.000: —	
12 A 5	Bostadsinspektion	7.257: —	2.358: —	325: —	
12 B	Folktandvård	15.000: —			
12 Ö	Övriga ändamål	3.000: —			
13	**Allmän hygien:**				
13 AB	Vatten- och avloppsverk	938.622: —		995.123: —	92.132: 20
13 C 1	Renhållningsverk	323.996: —	14.213: —	156.000: —	8.000: —
13 C 2	Svingård	49.027: —		50.000: —	
13 D 1	Varmbadhus	156.786: —	1.839: —	124.697: —	2.383: 55
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning....	54.546: —	2.496: —	55.400: —	
13 E 1	Kallbadhus	5.400: —		300: —	

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
479.657: 27	1.636.951: 35	705.170: 26	358.476: 93	78.200: 21	2.826: 19	
10.097: 60	99.425: 92	840: —	17.338: 11			2.185: 41
	88.653: 04	2.800: —				12.453: 04
46.741: 56	85.189: 13	41.583: 40	4.649: 73			7.045: 56
73.908: 23	322.006: 10	291.625: 07	35.563: 52			18.593: 74
5.000: —	8.780: 95	1.404: 49				3.891: 46
	454.729: 23	22.207: 93	2.123: 03	1.692: 93		41.940: 92
18.498: 73	714.053: 53	761.597: 05		24.026: 18		
10.365: 90	23.712: 96	6.619: —			1.240: 14	
	48.640: 17	30.280: 88				724: 29
	8.000: —					
	456.168: 39	456.168: 39				
100.000: —	1.968.190: 10	1.954.055: 56				209.954: 29
	2.313.288: 98	3.009.019: 07		40.000: —		9.479: 19
1.250: —	102.944: 86	4.538: —			4.358: 14	
	9.880: 78	6.000: —				1.050: 78
	9.237: 16				52: 84	
	19.260: 22					4.260: 22
	3.000: —					
	1.045.217: 17	1.117.667: 99	4.034: 35			72.148: 03
361: 80	319.859: 78	113.488: 15				32.524: 43
	63.714: 21	73.894: 33			9.207: 12	
	170.738: 65	122.400: 35				16.793: 85
	56.193: 51	55.367: 10			815: 59	
	6.283: 55	127: —				1.056: 55

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enligt budget	Enl. särskilda beslut		
13 E 2	Anordningar för friluftsliv:				
13 E 2 a	Fritidsreservat: Björnön ...	40.898: —	1.604: —	8.130: —	
13 E 2 b	Fritidsreservat: Hästholmarna	48.410: —	6.885: —	5.875: —	
13 E 2 c	Fritidsreservat: Johannisbergsbadet	16.000: —			
13 E 2 d	Fritidsreservat: Småbåtshamn	15.000: —			
13 Ö	Övriga ändamål	300: —			
14	**Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel:**				
14 A	Salutorg	1.300: —		4.000: —	
14 C	Köttbesiktningsbyrå	18.370: —	1.500: —	12.157: —	
15	**Undervisnings- och bildningsverksamhet:**				
15 A 1	Folkskola	2.362.780: —	13.605: —	1.225.731: —	35.211: 94
15 A 2	Fortsättningsskola	22.860: —	4.500: —	10.255: —	
15 B	Praktisk mellanskola och högre folkskola	127.236: —	600: —	67.210: —	
15 D	Kommunal flickskola	314.727: —	1.476: —	196.580: —	
15 G	Statliga läroverk:				
15 G 1	Allmänt läroverk	216.052: —	8.740: —		93.734: 71
15 G 2	Elektrotekniska fackskolan	11.250: —			
15 H	Yrkesskola	270.994: —	5.100: —	171.619: —	
15 I	Gymnastik och idrott:				
15 I 1	Gemensam förvaltning	17.840: —			
15 I 2	Idrottsplatser	131.332: —	500: —		
			11.570: —	42.800: —	
15 I 3	Idrottshallen	69.468: —	1.495: —	40.790: —	
15 I 4	Bidrag till övrig idrottsverksamhet	7.000: —			
15 Ö	Övriga ändamål	12.218: 26			
		129.500: —	24.760: —		
16	**Socialvård:**				
16 B	Fattigvård:				
16 B 2	Sluten fattigvård	475.348: —	9.505: —	243.400: —	
16 B 3	Öppen fattigvård	422.545: —	14.188: —	144.300: —	

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
3.000: —	33.077: 21	5.624: —			3.918: 79	
	112.314: 50	11.314: 08	34.336: 57			17.243: 85
	25.104: 29	200: —	8.126: 58			777: 71
15.000: —						
	300: —					
	1.337: 24	3.834: 25				202: 99
	19.374: 07	8.579: 94				3.081: 13
2.507: 78	2.470.679: 57	1.346.393: 98		27.655: —	16.303: 69	
	28.581: 99	9.345: 70				2.131: 29
1.275: 77	122.235: 39	70.093: 75	1.205: 87		8.414: 46	
5.636: 37	353.516: 89	187.532: 60		46.158: 47		5.839: 19
10.878: 88	85.754: 60		1.010: 46		35.434: 27	
	11.250: —					
2.064: 71	270.826: 71	162.699: 53				5.716: 89
	13.272: 23				4.567: 77	
25.678: 34	142.448: 85	44.418: 86	18.984: 97			4.121: 36
	168.623: 18	118.887: 54	19.058: 68			503: 96
	9.762: 21					2.762: 21
10.000: —	204.231: 76		21.802: 51	21.820: 27		4.130: 72
	582.734: 91	346.842: 14	15.000: —	20.500: —	41.060: 23	
1.000: —	381.551: 67	154.605: 22			64.486: 55	

Litt	Titel	Enligt budget och särskilda beslut			
		UTGIFTER		INKOMSTER	Täckta förskott
		Enligt budget	Enl. särskilda beslut		
16 C	Barnavård och ungdomsskydd:				
16 C 2	Barnhem	39.780: —		39.780: —	
16 C 3	Öppen barnavård	202.830: —	5.747: —	64.700: —	
16 C 4	Barnstugor	192.294: —	48.534: —	47.600: —	
16 C 5	Ungdomsvård	49.450: —	1.850: —	16.000: —	1.837: 50
16 E	Arbetslöshetsunderstöd	3.000: —		1.500: —	
16 F	Nykterhetsvård	14.875: —		2.275: —	
16 H	Hemhjälpsnämnd	42.800: —		19.300: —	
16 Ö	Övriga ändamål	78.200: —	4.500: —		
17	**Social förmedlingsverksamhet:**				
17 B	Bostadsförmedling	5.900: —			
18	**Socialförsäkring:**				
18 A	Folkpensionering	346.022: —	550: —		
			1.900: —	300: —	
18 B	Sjukförsäkring	22.125: —			
19	**Kristidsförvaltning:**				
19 A	Kristidsnämnd	84.880: —			
19 B	Hyresnämnd	14.800: —			
20	**Finansförvaltning:**				
20 a	Överskott å skattestat			42.050: —	
20 b	Räntor och lånekostnader	829.439: —		1.827.258: —	
20 c	Anslag till särskilda ändamål	473.000: —			381.800: 71
20 d	Medel till oförutsedda utgifter	998.345: —	993.808: —		
20 e	Egna fonder	767.300: —			
20 f	Upplånat kapital	1.404.369: —		193.849: —	
20 g	Utlånat kapital.....			27.234: —	
20 h	Skatter och rättigheter	— 12.218: 26			
		20.000: —		10.288.721: —	
20 i	Statsbidrag			35.322: —	
		24.562.498: —		24.562.498: —	908.003: 76
	Skattestatens förskott				
	Skattestatens reservationer ..				
	Överskott för år 1948				
	Kronor	24.562.498: —		24.562.498: —	

Enligt räkenskap					Budgetavräkningens nettoresultat	
DEBET		KREDIT				
Årets reservationer	Utgifter	Inkomster	I anspråk tagna reservationer	Förskotterade medel	Överskott	Underskott
	44.679: 49	44.679: 49				
	238.854: 97	95.742: 18	4.950: —		5.714: 21	
3.000: —	257.085: 43	65.326: 55		6.909: 95	5.379: 07	
3.500: —	44.761: 62	15.972: 50	1.450: —		2.623: 38	
	400: —				1.100: —	
	14.040: 08	2.503: 70			1.063: 62	
3.394: 23	30.361: 27	15.786: 20			5.530: 70	
	109.895: 36			25.000: —		2.195: 36
	5.054: 92				845: 08	
	331.612: 74				16.559: 26	
	22.125: —					
500: —	50.665: 97				33.714: 03	
	14.457: 69				342: 31	
		20.964: 19	42.050: 84		20.965: 03	
	794.432: 73	1.877.300: 88			85.049: 15	
	158.070: 89					66.871: 60
					4.537: —	
	788.009: 41					20.709: 41
	1.523.094: 11	187.735: 46		30.000: —		94.838: 65
		110.857: 56			83.623: 56	
	11.686: 63	10.608.274: 36			315.648: 47	
		59.387: 30			24.065: 30	
1.132.154: 11	25.250.817:99	26.282.188: 01	785.587: 89	386.640: 11	1.006.690: 76	843.250: 61
	908.003: 76	386.640: 11				
	1.132.154: 11	785.587: 89				
	163.440: 15					163.440: 15
	27.454.416: 01	27.454.416: 01			1.006.690: 76	1.006.690: 76

795. Skattestatens förskott.

Kontobenämning	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterat under året	Utgående förskott	Täckning i kommande års stat	
					Belopp	Litt.
795.1 Skattestatens förskott. Drätselkammaren						
1. Allmän förvaltning						
1 C 3 *Drätselkontor:*						
821 Inköp av inventarier			2.716: 43	2.176: 43	2.716: 43	1 C 3—821
2. Rätts- och ordningsväsen						
2 A *Magistrat och rådhusrätt:*						
821 Inköp av inventarier. Stfm § 201/1948			6.198: 14	6.198: 14	6.198: 14	2 A—821
2 BC *Polis- och åklagarväsen samt fångvård:*						
821 Kriminalteknisk utrustning och möbler	4.500: —	4.500: —				
3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen						
3 AB *Uppbördsverk:*						
821 Inköp av inventarier	800: —	800: —				
4. Byggnads- och stadsplaneväsen						
4 A 1 *Stadsarkitektkontor:*						
792 Grundundersökningar för stadens markområden vid djuphamnen			12.000: —	12.000: —	Saknas	4 A—792
4 A 2 *Stadsingenjörskontor:*						
793 Flygfotokartor	722: 39	722: 39				
5. Försvarsväsen						
5 A 1 *Civilförsvarsbyrån:*						
823 Inköp av vertikalskåp			321: —	321: —	321: —	5 A—823

7. Fastighetsförvaltning						
7 A *Gemensam förvaltning:*						
811 Inköp av barack			3.585: 27	3.585: 27	3.585: 27	7 A—811
7 B 1 *Rådhus med annex:*						
412 Reparation och omändring av rättssal och vestibul i rådhusets bottenvåning Stfm § 58/1948			4.311: 25	4.311: 25	4.311: 25	7 B 1—412
7 B 5 *Tullhus:*						
811 Installation av telfers			199: 41	199: 41	199: 41	7 B 5—811
7 C *Exploateringsfastigheter:*						
811 Utläggning av järnvägsspår	22.040: 87	22.040: 87				
7 D 1 *Jordbruksegendomar:*						
412 Anslutning av Nordanby gård till stadens vattenledningsnät. Stfm §196/1948			7.174: 70	7.174: 70	6.500: —	7 D 1—412
811 Tillbyggnad av rättarbostad vid Johannisberg	7.640: 40	7.640: 40				
812 Verkstadslokal för smide och snickeri	4.604: 32	4.604: 32				
821 Inköp av traktor	8.500: —	8.500: —				
822 Inköp av inventarier			5.500: —	5.500: —	5.500: —	7 D 1—821
7 E 1 *Diverse fastigheter:*						
412 Inrättande av provisoriska lokaler i Stora Fridnäs. Stfm § 163/1948			6.739: 13	6.739: 13	6.739: 13	7 B 6—812
416 Reparation av lokal för länsbostadsnämnden. Stfm § 402/1948			664: 30	664: 30	664: 30	7 E 1—416
811 Del av köpeskilling för Gagne I	50.000: —	50.000: —				
7 E 2 *Stadshotell:*						
792 Utredningskostnader för stadshotellets ombyggnad. Stfm § 200/1948			2.161: 20	2.161: 20	2.161: 20	7 E 2—792
821 Inköp av piano	1.200: —	1.200: —				
7 E 3 *Sundinska huset:*						
414 Indragning av centralvärme m.m. Stfm § 165/1948			10.079: 49	10.079: 49	10.079: 49	7 E 3—414

Kontobenämning	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterat under året	Utgående förskott	Täckning i kommande års stat	
					Belopp	Litt.
7 B 5 *Varumagasin o. dyl.:*						
811 Ombyggnad av gamla tullhuset. Stfm § 165/1948	87: —	87: —				
812 Installation av WC i stenmagasinen			3.026: 78	3.026: 78	3.026: 78	7 E 5—812
8. Gatu- och parkförvaltning						
8 B 1 *Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar:*						8 B 1
811—115 Iordningställande av Jakobsgatan. Stfm § 5/1948	6.019: 12	6.019: 12				
811—117 Skultunavägen, förstärkt underhåll. Stfm §136/1948			73.470: 29	73.470: 29	Statsbidrag	812—117
812—28 Stensättning av Köpingsvägen	27.580: 23	27.580: 23				
812—73 Gator inom djuphamnsområdet			4.729: 92	4.729: 92		812—73
812—101 Framdragande av Kungsängsgatan. Stfm § 129/1947	43.222: 11	43.222: 11				
812—103 Stensättning av S. Esplanaden. Stfm § 354/1946	6.712: 16	6.712: 16				
812—115 Gator inom S. Skallberget. Stfm § 248/1947	19.192: 48	19.192: 48				
818 Del av köpeskilling för stä 566	7.200: —	7.200: —				
821 Inköp av gatunamnsskyltar och papperskorgar	642: 01	642: 01				
822 Regnskydd vid Hovdestalund	144: 48	144: 48				
8 C *Parkförvaltning:*						
311 Växthus, bänk och plantskolearbeten	4.466: 88	4.466: 88				

444 Parkerna vid Mästermans källa, Biskopstäppan, läroverket, Tekniska skolan, Utanbygatan, Gamla ridhuset, Haga, Oxbacken, Svartån, Hammarby torg, Krutkällarbacken, Tråddragareplan, Frejahöjden, esplanaderna och övriga mindre park- och gatuområden	8.000: —	8.000: —				
446 Djäkneberget	9.000: —	9.000: —				
447 Mariaberget, Stallhagen, Sundemans backe och Ragvalds backe	1.519: 07	1.519: 07				
448 Hagaparken med angränsande områden			1.411: 91	1.411: 91	1.411: 91	8 C—448
449 Stohagen			281: 02	281: 02	281: 02	8 C—449
456 Fåglarna i Svartån och på Djäkneberget	1.523: 35	1.523: 35				
821 Inköp av inventarier	1.664: 28	1.664: 28				
13. Allmän hygien						
13 C 1 *Renhållningsverk:*						
821 Anskaffning av 1 st. lastbil. Stfm § 85/1947	8.000: —	8.000: —				
13 D 1 *Varmbadhus:*						
422 Linne	2.383: 55	2.383: 55				
15. Undervisnings- och bildningsverksamhet						
15 A 1 *Folkskola:*						
821 Inköp av inventarier			1.910: 32	1.910: 32	1.910: 32	15 A 1—821
823 Iordningställande av lokaler för barnbespisning	35.211: 94	35.211: 94				
824 Iordningställande av lokaler för barnbespisning: Hammarbyskolan. Stfm § 140/1948			25.438: 71	25.438: 71	25.438: 71	15 A 1—824

Kontobenämning	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterat under året	Utgående förskott	Täckning i kommande års stat	
					Belopp	Litt.
825 Iordningställande av lokaler för barnbespisning: Djäknebergsskolan. Stfm § 140/1948			285: 97	285: 97	285: 97	15 A 1—825
826 Iordningställande av lokaler för barnbespisning: Skepparbacksskolan. Stfm § 140/1948			20: —	20: —	20: —	15 A 1—826
15 D *Kommunal flickskola:*						
823 Inventarier till flickskolans nybyggnad. Stfm § 240/1948			46.158: 47	46.158: 47	46.158: 47	15 D—823
15 G 1 *Allmänt läroverk:*						
811 Provisorisk skolbyggnad. Stfm § 166/1947	93.734: 71	93.734: 71				
15 Ö *Övriga ändamål:*						
702 Tryckning av Västerås stads kommunala historia			21.820: 27	21.820: 27	20.000: —	15 Ö—692
16. Socialvård						
16 B 2 *Ålderdomshem:*						
411 Övriga reparationskostnader. Stfm § 199/1948			15.000: —	15.000: —	15.000: —	16 B 2—412
811 Ventilationsanordning. Stfm § 21/1948			5.500: —	5.500: —	5.500: —	16 B 2—811
16 C 4 *Barnstugor:*						
793 Iordningställande av tomt vid Hammarby daghem. Stfm § 277/1948			6.909: 95	6.909: 95	6.909: 95	16 C 4—793
16 C 5 *Ungdomsvård:*						
821 Inköp av stolar till ungdomsgården. Stfm § 22/1948	1.837: 50	1.837: 50				

16 Ö *Övriga ändamål:*						
695 Bidrag till uppförande av daghem i Lahti. Stfm § 139/1948			25.000: —	25.000: —	25.000: —	16 Ö—694
20. Finansförvaltning						
20 c *Anslag till särskilda ändamål:*						
732 Underskott å hamnrörelsen	476.254: 10	291.924: 71		184.329: 39	52.407: —	20—732
733 Flerårig uttaxering	111.876: —	89.876: —		22.000: —	22.000: —	20—733
20 f *Upplånat kapital:*						
831 Amortering å stadens fonderade lån..			30.000: —	30.000: —	30.000: —	20—831
Kronor	966.278: 95	759.949: 56	322.613: 93	528.943: 32	304.325: 75	

795.2 Skattestatens förskott. Hamnen.

9A—413 Inköp av slipers. Stfm § 137/1948			4.000: —	4.000: —	4.000: —	9 A—413
9A—531 Hamnens andel i flerårig uttaxering	50.200: —	50.200: —				
9A—793 Anslag för medverkan i Svensk Transportkalender. Dk § 159/48			1.050: —	1.050: —	1.050: —	9 A—793
9A—794 Anslutningsavgift för ledningar i Djuphamnen			5.612: 90	5.612: 90	5.613: —	9 A—794
9A—811 Anordnande av småbåtshamn	2.870: 97	2.870: 97				
9A—812 Underhålls- och ombyggnadsarbeten å småbåtsbryggorna i Svartån. Stfm § 61/1948			13.363: 28	13.363: 28	15.000: —	13 E 5—812
Kronor	53.070: 97	53.070: 97	24.026: 18	24.026: 18	25.663: —	

Kontobenämning	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterat under året	Utgående förskott	Täckning i kommande års stat	
					Belopp	Litt.
795.3 Skattestatens förskott. Tekniska verken						
11 A. Gasverk						
22342 Apparatur för gasol	1.390: 80	1.390: 80				
2237 Ombyggnad av tjärbrunn	968: 95	968: 95				
11 B. Elverk						
3333 Övriga fasta anläggningar: Ställverk	491: 28	491: 28				
3363 Anskaffning av mätare			40.000: —	40.000: —	40.000: —	3363
13 AB. Vatten- och avloppsverk						
13341 Inköp av rensskärare. Stfm § 115/1948	26.100: —	26.100: —				
1335 Verktyg och inventarier	8.299: —	8.299: —				
1363 Anskaffning av mätare	30.000: —			30.000: —	25.000: —	1363
1821 Inköp av grävmaskin. Stfm § 145/1947	57.733: 20	57.733: 20				
Kronor	124.983: 23	94.983: 23	40.000: —	70.000: —	65.000: —	

895. Skattestatens reservationer.

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
895.1 Skattestatens reservationer. Drätselkammaren						
1. Allmän förvaltning						
1 B *Stadsrevision:*						
114 Arvode till ledamöter i stadsrevisionen	1947	1.200: —	1.200: —			
1 C 2 *Stadskansli:*						
121 Stadens pensionsavgifter. Stfm § 329/1948	1946	3.259: —	3.259: —			
1 C 3 *Drätselkontor:*						
821 Inköp av inventarier	1946	500: —	500: —			
1 C 4 *Byggnadskontor:*						
121 Stadens pensionsavgifter. Stfm § 329/1948	1946	4.951: —	4.951: —			
821 Inköp av inventarier	1948			310: 52	310: 52	1 C 4—821
1 Ö *Övriga ändamål:*						
211 Kommunal författningshandbok. Stfm § 54/1948	1948			3.977: 15	3.977: 15	1 Ö—211
212 Tryckning av kommunalt register. Stfm § 29/1948	1947	1.781: 49		6.850: —	8.631: 49	1 Ö—212
242 Reklam	1946	8.461: 02	1.870: —		6.591: 02	1 Ö—242
295 Omläggning av registrering och annan kontorsteknisk verksamhet. Stfm § 100/1947	1947	2.668: 79	2.668: 79			
795 Ny fastighets- och gatuförteckning. Stfm § 398/1947		3.000: —	3.000: —			

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
2. Rätts- och ordningsväsen						
2 A *Magistrat och rådhusrätt:*						
792 Uppläggning av fastighetsböcker	1947 o. 1948	1.941: 99	1.462: 12	3.000: —	3.479: 87	2 A—792
821 Inköp av inventarier	1945 o. 1947	10.855: 20	10.855: 20			
823 Inventarier i rådhusrättens sessionssal. Stfm § 405/1947.....		21.017: 70	3.267: 49		17.750: 21	2 A—822
2 BC *Polis- och åklagarväsen samt fångvård:*						
111 Löner till personal på ordinarie stat. Stfm § 16/1948	1947	9.646: —	9.646: —			
121 Stadens pensionsavgifter: Lösen av fribrev. Stfm § 329/1948	1946	17.687: —	17.687: —			
193 Beklädnads- och slitningsersättning. Stfm § 16/1948	1947	3.146: —	3.146: —			
422 Vapen och andra utrustningspersedlar	1947	2.000: —	2.000: —			
821 Kriminalteknisk utrustning och möbler	1948			1.676: —	1.676: —	2 B—821
822 Andel i kostnad för 5 st. brandskåp..	1948			500: —	500: —	6—821
3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen						
3 AB 1 *Uppbördsverk:*						
255 Ersättning till statsverket för tillhandahållande av stommar till mantalslängder	1947	12.000: —	654: 98	12.000: —	23.345: 02	3 B 1—291
256 Ersättning till postverket för dess medverkan vid uppbörd	1947	30.000: —		30.000: —	60.000: —	3 B 1—292
821 Inköp av inventarier	1948			1.738: 95	1.738: 95	3 B 1—821

4. Byggnads- och stadsplaneväsen						
4 A 1 *Stadsarkitektkontor:*						
199 Generalplanen inkl. utredningar för stadens byggnadsfrågor (4 A 1—117)	1947	23.400: —	10.068: 53		13.331: 47	4 A—199
4 A 2 *Stadsingenjörskontor:*						
121 Stadens pensionsavgifter: lösen av fribrev. Stfm § 329/1948	1946	1.009: —	1.009: —			
793 Flygfotokartor	1948			73.746: 11	73.746: 11	4 B—793
821 Inköp av inventarier	1948			4.500: —	4.500: —	4 B—821
5. Försvarsväsen						
5 A 1 *Civilförsvarsbyrån:*						
113 Löner till extra befattningshavare. Stfm § 337/1948	1948			5.000: —	5.000: —	5 A—113
5 A 3 *Civilförsvarscentralen:*						
492 Omändring av luftskyddscentralen	1945	825: 10	401: 40		423: 70	5 A—423
821 Fjärrmanövrering, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel	1945	2.000: —			2.000: —	5 A—821
5 A 5 *Skyddsrum:*						
794 Nedmontering av skyddsrumsinredning i allmänna skyddsrum, transportkostn. m. m.	1946	6.236: 30	115: 28		6.121: 02	5 A—792
6. Brandskydd						
6 AB *Brand- och sotningsväsen:*						
821 Anskaffning av brandskåp jämte ledningar	1946 o. 1947	21.588: —	874: 57		20.713: 43	6—821
822 Inköp av inventarier	1948			2.055: 17	2.055: 17	6—822
822 a Inköp av brandbil	1947	11.250: —	11.250: —			
7. Fastighetsförvaltning						
7 B *Förvaltningsfastigheter:*						
1. Rådhus med annex:						
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948			2.000: —	2.000: —	7 B 1—413

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
792 Rådhuskommitténs utredningskostnader	1939	6.277: 61	1.709: 20		4.568: 41	7 B 1—792
811 Tillbyggnad för stadsingenjörskontoret. Stfm § 198/1948	1948			37.740: —	37.740: —	7 B 1—811
2. Kvart. Njord nr 1:						
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948			2.000: —	2.000: —	7 B 2—413
3. Polisstation:						
412 Ändringsarbeten	1947	30.000: —			30.000: —	7 B 3—412
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948			2.000: —	2.000: —	7 B 3—413
4. Brandstation:						
412 Ändrings- och förbättringsarbeten	1947	6.290: —	4.400: —		1.890: —	7 B 4—412
5. Tullhus:						
412 Anordnande av vatten, avlopp samt toiletter vid tullvaktstugan i djuphamnen. Stfm § 35/1945		3.000: —			3.000: —	7 B 5—412
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948			1.700: —	1.700: —	7 B 5—413
821 Inköp av inventarier	1948			375: —	375: —	7 B 5—821
6. Diverse förvaltningsfastigheter:						
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948			2.000: —	2.000: —	7 B 6—413
8. Barnstuga, daghem och barnkoloni:						
412 Underhålls- och förbättringsarbeten vid Uddens barnkoloni. Stfm § 11/1947	1947	5.470: —	1.083: 80		4.386: 20	7 B 8—412

7 C *Exploateringsfastigheter:*						
811 Utläggning av järnvägsspår. Stfm § 325/1948	1948			6.021: 76	6.021: 76	7 C—811
893 Del av köpeskilling för fastigheterna nr 3 och 4 i kv. Georg	1947	62.500: —	62.500: —			
7 D 1 *Jordbruksegendomar:*						
813 Anordnande av 2 bostadslägenheter vid Nordanby. Stfm § 172/1945	1945	33.000: —			33.000: —	7 D 1—813
7 D 4 *Grustag:*						
821 Inköp av maskiner	1947 o. 1948	10.000: —		2.000: —	12.000: —	7 D 3—821
7 E *Hyresfastigheter:*						
7 E 1 *Diverse fastigheter:*						
413 Anordnande av snöskydd o. nockräcken	1948			17.000: —	17.000: —	7 E 1—413
812 Inköp av bostadsrätt. Dk § 127/1947	1947	991: 83	991: 83			
813 Tillbyggnad av apoteket Bävern. Stfm § 190/1947	1947	707: 63	707: 63			
7 E 2 *Stadshotell:*						
411 Underhåll av fastigheten	1944 o. 1945	20.000: —	20.000: —			
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948			8.000: —	8.000: —	7 E 2—413
421 Underhåll av inventarier	1946 o. 1948	1.750: —		1.000: —	2.750: —	7 E 2—421
821 Inköp av inventarier. Stfm § 98/1948	1948			6.526: 50	6.526: 50	7 E 2—821
7 E 3 *Sundinska huset:*						
412 Ändringsarbeten. Stfm § 242/1946	1946	19.980: —	1.696: 92		18.283: 08	7 E 3—412
413 Anordnande av snöskydd o. nockräcken	1948			2.000: —	2.000: —	7 E 3—413
414 Reparation av fasad	1946	5.000: —	5.000: —			
7 E 4 *Paviljong i Stadsparken:*						
412 Omläggning av serveringsplats	1946	2.000: —	2.000: —			
7 E 5 *Varumagasin o. dyl.:*						
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948			6.000: —	6.000: —	7 E 5—413
414 Flyttning av magasin	1948			11.485: 34	11.485: 34	7 E 5—414
811 Ombyggnad av gamla tullhuset	1948			37.913: —	37.913: —	7 E 5—811

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt i kommande års stat
7 F 2 *Pensionärshem:*						
412 Iordningställande av planteringar, Tenngatan 1	1948			2.736: 44	2.736: 44	7 F 2—412
413 Anordnande av snöskydd och nockräcken	1948			4.000: —	4.000: —	7 F 2—413
415 Omändringsarbeten vid Föreningsgatan	1947	4.950: —	4.950: —			
821 Inköp av inventarier till Krutbacken	1946	500: —	500: —			
7 F 3 *Bostadsundersökning:*						
711 Kostnader för bostadsutredningskommittén	1948			985: —	985: —	7 F 3—711
8. Gatu- och parkförvaltning						
8 B 1 *Gatuförvaltning:*						
811 Nyanläggningar enl. beslut i varje särskilt fall av stfm	1948			86.800: —	86.800: —	8 B 1—812
811—114 Utvidgning av vändplatsen för omnibusar vid Hovdestalund. Stfm § 2/1948	1948			3.481: 79	3.481: 79	812—114
811—117 Skultunavägen, förstärkt underhåll. Stfm § 136/1948	1947	6.000: —	6.000: —			
811—118 Skultunavägen, asfaltering. Stfm § 136/1948	1947	13.000: —		8.827: 01	21.827: 01	812—118
811—119 Hässlövägen, asfaltering. Stfm § 136/1948	1948			10.739: 95	10.739: 95	812—119
811—120 Stora gatan 88—90. Stfm § 279/1948	1948			671: 12	671: 12	812—120
811—124 Stensättning av Östra Ringvägen. Stfm § 265/1948	1948			39.120: 75	39.120: 75	812—124

811—125 Stohagsvägen, delen N. Hyttvägen—Ö. Hyttvägen. Stfm § 344/1948	1948			13.375: 63	13.375: 63	812—125
811—127 Karlsgatan, delen Kopparbergsvägen—Kassörsgatan. Stfm § 344/1948	1948			3.029: 98	3.029: 98	812—127
811—130 Svantegatan, delen Floragatan—Västmannagatan. Stfm § 309/1948	1948			1.772: 14	1.772: 14	812—130
811—131 Arosvägen, anslutningen till Skultunavägen. Stfm § 309/1948	1948			10.000: —	10.000: —	812—131
811—135 Allégatan, delen Kopparbergsvägen—Kassörsgatan. Stfm § 344/1948..	1948			10.000: —	10.000: —	812—135
812—24 Vasagatan, delen N. Ringvägen—Persbovägen	1944	40.700: —			40.700: —	812—24
812—28 Stensättning av Köpingsvägen ..	1940	2.024: 37	2.024: 37			
812—62 Ö. Ringvägen, delen Trefasgatan—Stora gatan	1944	29.686: 86			29.686: 86	812—62
812—73 Gator inom djuphamnsområdet....	1946	11.031: 44	11.031: 44			
812-98 Cykelbana å den s.k. Bergslagsvägen.	1946	44.249: 86	36.136: 92		8.112: 94	812—98
812—100 Omläggning av väg till Lundby kyrka. Stfm § 124/1946	1946	29.784: 85			29.784: 85	812—100
812—101 Framdragande av Kungsängsgatan. Stfm § 129/1947	1948			14.310: 59	14.310: 59	812—101
812—104 Omläggning av nuvarande Regementsallén. Stfm § 124/1946	1946	61.065: 31		6.252: 65	67.317: 96	812—104
812—105 Parkeringsplats vid Östermalmsgatan	1944	3.900: —			3.900: —	812—105
812—106 Beläggning av gångbanorna å Köpmangatan. Stfm § 192/1939		5.400: —			5.400: —	812—106
812—107 Montörgatan. Stfm § 117/1945 ..		6.767: 12	6.767: 12			
812—108 Stensättning av N. Ringvägen, delen Karlsgatan—Lovisebergsgatan. Stfm § 129/1947		20.570: 24	20.570: 24			
812—109 Asfaltbeläggningar. Stfm § 136/1948		200.142: 61	200.142: 61			

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
812—110 Iordningställande av Målargatan. Stfm § 287/1947		34.626: 54	14.265: 43		20.361: 11	812—110
812—111 Första utbyggnad av Ängsgatan. Stfm § 287/1947		22.989: 62	7.626: 31		15.363: 31	812—111
812—112 Arosvägen, delen Skultunavägen —Agnegatan. Stfm § 323/1947		9.407: 42	9.407: 42			
812—113 Iordningställande av Jakobsbergsgatan delen Repslagargatan—Stora gatan. Stfm § 323/1947		682: 59	682: 59			
812—115 Gator inom S. Skallberget. Stfm § 248/1947	1948			26.526: 22	26.526: 22	812—115
812—120 Torsgatan. Dk § 480/1948		5.010: 38	5.010: 38			
813—110 Djäknebergsgatan. Dk § 240/1948	1947	1.893: 73	1.893: 73			
813—111 Kronvägen. Stfm § 401/1948	1948			8.583: 90	8.583: 90	812—136
813—119 Mobergsgatan. Dk § 480/1948	1947	1.572: 33	1.572: 33			
813—122 Iordningställande av gångbanor i kv. Fjalar. Dk § 480/1948	1947	1.425: 04	1.425: 04			
813—123 Kantsten Pressargatan. Dk § 480/1948	1947	2.565: 85	2.565: 85			
813—124 Jakobsgatan. Dk § 480/1948	1947	984: 36	984: 36			
814—100 Trådnätsstaket utmed järnvägen vid Stensborg och Haga. Dk § 583/1946	1946	2.956: 79			2.956: 79	814—100
814—103 Iordningställande av Domkyrkoesplanaden och Kopparbergsvägen utanför nybyggnad i kv. Jorund. Dk § 376/1946	1946	2.740: 77	2.740: 77			

814—104 Breddning med smågatstensättning av körbana utanför Hantverkargatan 10—12. Dk § 324/1947	1947		8.000: —			8.000: —	814—104
814—105 Iordningställande av infarten till busstationen vid Munkgatan	1947		79: 67	79: 67			
814—106 Iordningställande av Köpmangatan vid Stora torget. Dk § 656/1947	1947		3.081: 70	3.081: 70			
815 Rikshuvudvägen enl. Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens behovsplan			182.485: 45	15.845: 65	134.000: —	300.639: 80	815
816 Bro över Svartån	1948				100.000: —	100.000: —	816
818 Gatumark från tomten nr 1 i kv. Knut. Stfm § 237/1945	1945		135.000: —			135.000: —	818
818 Lösen av byggnader från ASEA för utläggande av Rikshuvudvägen. Stfm § 105/1945	1945		150.000: —			150.000: —	818
819 Diverse marklösen. Stfm § 261/1947 ..	1947		8.623: —	8.623: —			
821 Inköp av gatunamnsskyltar och papperskorgar	1948				1.861: 54	1.861: 54	821
821 a Inköp av cykelställ	1945	o. 1946	10.041: 16		304: —	10.345: 16	823
8 B 2 *Gatubelysning:*							
4019 Östra Kajen, gamla hamnen. Dk § 225/1947			1.700: —	1.700: —			
4020 Aspvretsgatan. Dk § 753/1947			4.889: 47	4.889: 47			
4021 Södra Skallberget. Dk § 753/1947 ..			2.953: 21	2.953: 21			
4024 Svarvargatan. Dk § 753/1947			3.600: —	3.600: —			
4025 Djäkneberget, Vasagatans förlängning och Emausgatan. Dk § 98/1946..			2.800: —	2.800: —			
4026 Järnvägsgatan	1946		2.600: —	750: —			
				645: 43		1.204: 57	4026
4028 Nedre Sommarro. TV § 190/1948	1948				99: 78	99: 78	4028
4029 Emausgatan från Bergslagsvägen till Vegagatan. TV § 194/1948	1948				3.588: 21	3.588: 21	4029
4030 Bostadsområdet vid CVV	1948				1.919: 91	1.919: 91	4030

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
4031 Markörgatan	1948			1.903: 20	1.903: 20	4031
4032 Flyttning av belysningsmaster å Östra kajen. TV § 191/1948	1948			1.986: 50	1.986: 50	4032
4033 Gustavsvik	1948			600: —	600: —	4033
8 B 4 *Drätselkammarens förråd:*						
821 Inköp av maskiner	1948	4.649: 73	4.649: 73	46.741: 56	46.741: 56	8 B 3—821
8 B 5 A *Automobiler:*						
821 Inköp av bilar		10.999: 05	10.999: 05			
8 B 5 B *Maskiner:*						
821 Inköp av maskiner	1948	24.564: 47	24.564: 47	73.908: 23	73.908: 23	8 B 5—821
8 B 6 *Bekvämlighetsinrättningar:*						
811 Anordnande av bekvämlighetsinrättningar		36.288: 88		5.000: —	41.288: 88	8 B 7—811
8 C *Parkförvaltning:*						
814 Ny- och tillbyggnad av växthusen i Stadsträdgården	1947	7.375: 56	9: 56		7.366: —	8 C—814
816—63 Lekplats i Fågelsången	1945	757: 27	757: 27			
816—81 Iggebyparken	1945	799: 56	799: 56			
816—83 Kullen	1945	1.844: 71			1.844: 71	8 C 816—83
816—85 Källhagsparken	1945	352: 11	352: 11			
816—87 Trädplantering, Köpingsvägen	1943	1.593: 41			1.593: 41	8 C 816—87
816—101 Ordnande av bergspartiet vid Stockholmsvägen öster om Hemdalsvägen	1946	204: 53	204: 53			
816—102 Ordnande av fotbollsplan inom Hammarbyområdet	1946	2.000: —			2.000: —	8 C816—102

10 Kommunikationsföretag						
10 C *Johannisbergs flygfält:*						
431 Underhåll av fältet med byggnader ..	1948			4.765: 90	4.765: 90	10 C—431
811 Elledningar i hangar och verkstadsbyggnad. Stfm § 93/1948	1948			3.600: —	3.600: —	10 C—811
821 Inköp av maskiner	1948			2.000: —	2.000: —	10 C—821
12 Hälso- och sjukvård						
12 A 1 *Allmän hälso- och sjukvård:*						
211 Uppläggande av kartotek över lägenhetsbeståndet. Stfm § 80/1948	1948			250: —	250: —	12 A 1—211
821 Uppläggande av kartotek över lägenhetsbeståndet. Stfm § 80/1948	1948			1.000: —	1.000: —	12 A 1—822
13 Allmän hygien						
13 C 1 *Renhållningsverk:*						
711 Utredningskostnad för nytt renhållningsverk		500: —		361: 80	861: 80	13 C 1—711
13 E 2 *Anordningar för friluftsliv:*						
a. Björnön:						
414 Anordnande av vändplats vid Björnöbron	1948			3.000: —	3.000: —	13 E 2—414
415 Elektrifiering vid Halsen	1947	1.800: —			1.800: —	13 E 2—415
812 Uppförande av toilettbyggnad	1947	2.000: —			2.000: —	13 E 2—811
821 Livräddningsbåt och redskap	1947	700: —			700: —	13 E 2—821
b. Hästholmarna:						
411 Underhåll av byggnader	1947	4.800: —	4.800: —			
811 Elektrifiering av Östra holmen och Elba	1947	29.536: 57	29.536: 57			
c. Johannisbergsbadet:						
812 Serveringsbyggnad vid Johannisbergsbadet. Stfm § 185/1946		12.807: 96	4.504: 31		8.303: 65	13 E 4—812

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
813 Ytterligare arbeten vid Johannisbergs badplats	1944	5.000: —	3.622: 27		1.377: 73	13 E 4—813
d. Småbåtshamnar:						
811 Anordnande av småbåtshamn	1948			15.000: —	15.000: —	13 E 5—811
13 Ö *Övriga ändamål:*						
712 Sommarvattenledning till Notudden. Stfm § 197/1947	1947	1.000: —			1.000: —	13 Ö—712
15 Undervisnings- och bildningsverksamhet						
15 A 1 *Folkskola:*						
413 Reparation av skolgårdar i Badelunda	1948			2.086: 82	2.086: 82	15 A 1—414
823 Iordningställande av lokaler för barnbespisning	1948			420: 96	420: 96	15 A 1—823
15 B *Praktisk mellanskola och Högre folkskola:*						
821 Inköp av inventarier	1948	1.205: 87	1.205: 87	1.275: 77	1.275: 77	15 B—821
15 D *Kommunal flickskola:*						
821 Inköp av inventarier	1948			3.000: —	3.000: —	15 D—821
822 Korkmatta	1948			2.636: 37	2.636: 37	15 D—822
15 G 1 *Allmänt läroverk:*						
191 Hyresbidrag för rektor	1948			1.200: —	1.200: —	15 G 1—191
411 Underhåll av fastighet. Stfm § 166/1947	1947	20.152: 56		130: 33	20.282: 89	15 G 1—411
412 Uppsättning av staket. Stfm § 204/1946	1946	1.500: —			1.500: —	15 G 1—412
793 Restaurering och tillbyggnad av läroverksbyggnaden, utredningskostnader. Stfm 26/3 1943	1944	42.953: 73	1.010: 46		41.943: 27	15 G 1—793
811 Provisorisk skolbyggnad. Stfm § 166/1947	1948			9.548: 55	9.548: 55	15 G 1—811

15 H *Yrkesskola:*						
821 Inköp av inventarier	1948			2.064: 71	2.064: 71	15 H—821
15 I 1 *Gymnastik och idrott, gemensam förvaltning:*						
722 Utredningskostnader beträffande ny idrottsplats	1947	3.200: —			3.200: —	15 I 1—722
15 I 2 *Idrottsplatser:*						
416 Lundby idrottsplats	1948	1.326: 42	1.326: 42	5.482: 66	5.482: 66	15 I 2—416
811 Ombyggnadsarbeten vid Arosvallen	1946	77.855: 59	9.282: 01		68.573: 58	15 I 2—811
811 d Strålkastarbelysning vid Arosvallen. Dk § 811/1948		10.000: —	1.576: 54		8.423: 46	15 I 2—811d
812 Inköp av baracker	1947	6.800: —	6.800: —			
814 Ståplatsläktare. Stfm § 385/1948	1948			9.772: 95	9.772: 95	15 I 2—814
822 Inhägnad vid Trastvägen	1948			5.594: 23	5.594: 23	15 I 2—822
823 Tennisbana	1948			4.828: 50	4.828: 50	15 I 2—823
15 I 3 *Idrottshallen:*						
411 Underhåll av byggnader. Stfm §141/1947	1947	19.058: 68	19.058: 68			
15 Ö *Övriga ändamål:*						
695 Inköp av konstverk	1947	2.500: —	2.500: —			
698 Garanti för Västerås Teater AB	1948			10.000: —	10.000: —	15 Ö—698
701 Restaurering av den s. k. Proban. Stfm 27/9 1945	1945	3.000: —			3.000: —	15 Ö—701
702 Tryckning av Västerås stads kommunala historia	1947	19.302: 51	19.302: 51			
704 Kungl. Ortsnamnskommissionen. Stfm § 249/1947	1947	500: —			500: —	15 Ö—704
16 Socialvård						
16 B 2 *Ålderdomshem:*						
411 Övriga reparationsarbeten	1947	15.000: —	15.000: —			
16 B 3 *Yttre fattigvård:*						
693 Bidrag till driften av arbetsträningsverkstäder. Stfm § 116/1948	1948			1.000: —	1.000: —	16 B 3—693
821 Inventarier till barnbidragsverksamhet	1947	4.950: —	4.950: —			

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
16 C 4 *Barnstugor:*						
694 Plaskdamm, div. lekattiraljer	1948			3.000: —	3.000: —	16 C 4—694
16 C 5 *Ungdomsvård:*						
a. Gemensamma kostnader:						
695 Slöjdverksamhet. Stfm § 326/1947....	1947	1.450: —	1.450: —			
d. Övriga utgifter:						
651 Lokalkostnader för planerad ungdomsgård	1948			3.500: —	3.500: —	16 C 5—653
16 H *Hemhjälpsnämnd:*						
192 Pensionsavgift	1946	450: —			450: —	16 H—192
821 Nyanskaffning för möblering av bostad till tvenne hemvårdarinnor	1948			3.394: 23	3.394: 23	16 H—821
16 Ö *Övriga ändamål:*						
696 Hushållsbudgetundersökningar. Stfm § 53/1946	1946	4.000: —			4.000: —	16 Ö—696
19 Kristidsförvaltning						
19 A *Kristidsnämnd:*						
711 Beräknat underskott för vedavverkning	1948			500: —	500: —	19 A—711
20 Finansförvaltning						
20 d *Medel till oförutsedda utgifter:*						
793 Resterande reservationsanslag för stadens pensionsavgifter.....	1946	21.094: —			21.094: —	20—793
Kronor		1.895.745: 57	739.502: 70	1.013.655: 38	2.169.898: 25	

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
895.2 Skattestatens reservationer: Hamnen						
9 A—421 Tryckluftbromsar	1948			4.675: —	4.675: —	9 A—421
9 A—811 Anordnande av småbåtshamn	1948			13.030: 98	13.030: 98	13 E 5—811
9 A—813 Nytt hamnmagasin. Stfm § 199/1945	1945	33.000: —			33.000: —	9 A—813
9 A—821 Inköp av diverse inventarier till verkstaden	1948			792: 75	792: 75	9 A—821
9 A—823 Reservkübel för malm	1944	4.000: —			4.000: —	9 A—823
Kronor		37.000: —		18.498:73	55.498: 73	
895.3 Skattestatens reservationer: Tekniska verken						
Gemensamma förvaltningen.						
439 Iordningställande av tomtområde	1947	10.000: —			10.000: —	439
11 A *Gasverk:*						
2821 Ombyggnad av kokssorteringsverk	1948			100.000: —	100.000: —	2821
13 AB *Vatten- och avloppsverk:*						
1334 Inköp av rensskärare Hässlö		5.746: 10			5.746: 10	13342
1841 Visning av vattentornet		4.034: 35	4.034: 35			
Kronor		19.780: 45	4.034: 35	100.000: —	115.746: 10	

796 Låne- och fondstatens förskott

Kontobenämning	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterat under året	Utgående förskott	Täckning i kommande års stat	
					Belopp	Litt.
796.1 Låne- och fondstatens förskott: Drätselkammaren						
6 AB Brand- och sotningsväsen						
L 634 Inköp av 2 st. brandautomobiler. Stfm § 33/1949			13.528: 72	13.528: 72	13.528: 72	L 634
7 C Exploateringsfastigheter						
L 683 Anslutningsavgifter för vatten- och avloppsledningar			286.326: 63	286.326: 63	Saknas	L 683
L 667 Ersättning till SJ vid markbyte, förskotterat anslag ur Kulturfonden. Stfm § 212/1945	160.000: —	80.000: —		80.000: —	80.000: —	L 667
L 639 Köp av fastigheten Vallby 1[1] och 1[2]. Stfm § 353/1946	150.000: —	150.000: —				
L 600 D:o. Stfm § 353/1946	150.000: —	150.000: —				
7 F 1 Bostadsförsörjning						
L 635 Kommunalt stöd till bostadsbyggande			35.291: 96	35.291: 96	35.291: 96	L 635
7 F 2 Pensionärshem						
L 640 Uppförande av pensionärshem vid Spantgatan inom kv. Lodet. Stfm § 292/1946			1.692: 78	1.692: 78	Saknas	L 640
8 B Gatuförvaltning						
L 615 Anläggande av gator å Gideonsbergsområdet	88.591: 58	88.591: 58				
L 616 Anläggande av gator å Sommarroområdet. Stfm § 57/1945			4.703: 47	4.703: 47	Saknas	L 616

15 A 1 Folkskola						
L 645 Uppförande av folkskolebyggnad å Gideonsberg. Stfm § 309/1947	525: —		16.705: 03	17.230: 03	Saknas	L 645
L 679 Uppförande av ny folkskolebyggnad vid Aroslund.....			1.273: 50	1.273: 50	Saknas	L 679
L 629 Tillbyggnad av Korsängsskolan. Stfm § 311/1944	6.698: 74	6.698: 74				
796.11 transport	555.815: 32	475.290: 32	359.522: 09	440.047: 09		
20 Finansförvaltning						
L 905 Beslutad ej verkställd upplåning (796.12)	8.985.312: 56	3.067.035: 81	1.464.250: —	7.382.526: 75		L 905
Summa	9.541.127: 88	3.542.326: 13	1.823.772: 09	7.822.573: 84		
796.2 Låne- och fondstatens förskott: Hamnen						
L 625 Anskaffande av ny bogserbåt. Stfm § 150/1946			139.700: 70	139.700: 70		L 625
L 626 Tillbyggnad av kaj vid djuphamnen			241.292: 11	241.292: 11		L 626
L 670 Utförande av oljeledningar i djuphamnen. Stfm § 78/1948			17.501: 81	17.501: 81		L 670
Summa			398.494: 62	398.494: 62		
796.3 Låne- och fondstatens förskott: Tekniska verken						
11 A Gasverk						
L 214 Utbyggnad av gasverket. Stfm § 291/1946			85.730: 01	85.730: 01		L 214
11 B Elektricitetsverk						
L 316 Lågspänningsledning till Lilla Ösby			1.336: 72	1.336: 72		L 316
L 324 Anslutning av fastigheterna Langenbergsgatan 6, Skultunavägen 16—18 samt Rådmannen 1 till transformatorkiosken Langenbergsgatan			2.840: 53	2.840: 53		L 324

Kontobenämning	Ingående förskott	Förskott täckta under året	Förskotterat under året	Utgående förskott	Täckning i kommande års stat	
					Belopp	Litt.
L 361 Jordkabel Agnegatan—Skogsvägen. Stfm § 234/1947	7.628: 60		596: 13	8.224: 73		L 361
L 371 Transformatorstation Hammarbacksvägen			64: 11	64: 11		L 371
L 372 Anslutning av transformatorkiosk vid CVV, ersättning av luftlinje med jordkabel för friläggning av CVV bostadsområde. Stfm § 340/1948			4.223: 22	4.223: 22		L 372
L 313 Jordkabel till Murbruksbolaget. TV § 14/1948	5.715: 99	5.715: 99				
L 307—L 308 Jordkabel i kv. Skjutbanan. Stfm § 107/1947			3.553: 12	3.553: 12		L 307—L 308
13 AB Vatten- och avloppsverk						
L 163 Vatten- och avloppsledning Gustavsviksområdet. Stfm § 204/1947	100: —	100: —				
L 133 Vatten- och avloppsledning N Gideonsberg. Stfm § 221/1945	30.570: 98	24.670: —		5.900: 98		L 133
L 136 Vatten- och avloppsledning Lilla Johannislund. Stfm § 310/1945	16.005: 04	16.005: 04				
L 143 Huvudvattenledning Hamre—Skiljebo. Stfm § 290/1946	89.511: 45	15.132: 56		74.378: 89		L 143
L 152 Bräddavloppsledning vid reningsverket. Stfm § 160/1941			9.375: 71	9.375: 71		L 152
L 155 Vatten- och avloppsledning Framnäsområdet. Stfm § 84/1947	95.114: 47		25.544: 15	120.658: 62		L 155
L 157 Vatten- och avloppsledning Skjutbaneområdet. Stfm § 324/1947			5.426: 39	5.426: 39		L 157

L 159 Vatten- och avloppsledning Ekevägen—Årbylundsgatan. Stfm § 195/1947	6.375: 35	2.662: 79		3.712: 56		L 159
L 162 Vatten- och avloppsledning i västra delen av Skiljebo, Grytaborgsvägen m. fl. Stfm § 306/1947			29.376: 60	29.376: 60		L 162
L 167 Vatten- och avloppsledning Skyttegatan. Stfm § 113/1948			403: 97	403: 97		L 167
L 103 Vatten- och avloppsledning norr Lasarettet. TV § 72/1947	30.403: 54	22.815: 03		7.588: 51		L 103
L 140 Vatten- och avloppsledning Kungsängen. TV 28/4 1946	41.369: 58	41.369: 58				
L 154 Vatten- och avloppsledning Skogsstigen. TV § 71/1947	23.400: —	2.864: 87		20.535: 13		L 154
L 108 Vatten- och avloppsledning Årbylund i Skiljebo. TV § 166/1948	39.000: —			39.000: —		L 108
L 142 Vatten- och avloppsledning S Skallberget. Stfm § 115/1946	28.344: 66	1.858: 61		26.486: 05		L 142
L 156 Vatten- och avloppsledning Emausområdet. Stfm § 159/1947	18.243: 33	18.243: 33				
L 166 Vatten- och avloppsledn. Jakobsgatan. Stfm § 114/1948			3.822: 34	3.822: 34		L 166
L 172 Vatten- och avloppsledning Skiljebo, Stockholmsvägen, öster Ekevägen			13.006: 59	13.006: 59		L 172
Summa	431.782: 99	151.437: 80	185.299: 59	465.644: 78		

896 Låne- och fondstatens reservationer

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
896.1 Låne- och fondstatens reservationer: Drätselkammaren						
1 ö Övriga ändamål.						
L 681 Inköp av skulpturverk att uppsättas i Folkets park. Stfm § 338/1948	1948			4.591: 10	4.591: 10	L 681
7 C Exploateringsfastigheter.						
L 667 Ersättning till Statens Järnvägar vid markbyte. Stfm § 312/1945	1945	825.000: —			825.000: —	L 667
L 600 Köp av tomterna nr 3 och 4 i kv. Georg. Stfm § 251/1946	1946	100.000: —	100.000: —			
L 600 Köp av stadsäg. 1047, 1048 och 1049. Stfm § 184/1947	1947	51.500: —	51.500: —			
7 D 1 Jordbruksegendomar.						
L 609 Uppförande av ladugård vid Nordanby. Stfm § 172/1945	1946	167.920: 55			167.920: 55	L 609
L 610 Anskaffande av inventarier till ladugård vid Nordanby. Stfm § 112/1945 ..	1946	45.000: —			45.000: —	L 610
7 E Hyresfastigheter.						
L 605 Mellanavgift vid byte av mark med Asea. Stfm § 105/1945	1946	29.000: —			29.000: —	L 605
L 611 Utarbetande av erforderliga ritningar för uppförande av ett hamnmagasin för stadens egen hamnrörelse. Stfm § 173/1945	1947	33.700: —			33.700: —	L 611

L 633 Om- och tillbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan. Stfm § 78/1946, § 141/1948		197.291: 24	11.327: 42		185.963: 82	L 633
L 656 Köp av fastigheterna Västerås kvarn och Gamla kvarn nr 1. Stfm § 409/1946		194.000: —			194.000: —	L 656
L 668 Köp av fastigheten nr 1 i kv. Lennart. Stfm § 237/1945	1946	200.000: —			200.000: —	L 668
L 678 Förvärv av stadsäg. nr 1783, 1784, 1785, 1786 m. fl. Stfm § 314/1948	1948			300.000: —	300.000: —	L 678
L 680 Förvärv på vissa villkor av byggnad å del av stadsäg. 883. Stfm § 345/1948	1948			5.000: —	5.000: —	L 680
L 600 Köp av fastigheterna nr 1 och 2 i kv. Gabriel. Stfm § 200/1948	1948			95.000: —	95.000: —	L 600
L 600 Köp av fastigheten nr 3 i kv. Gabriel och st.-äg. nr 1. Stfm § 233/1948	1948			151.000: —	151.000: —	L 600
L 600 Köp av tomten nr 2 i kv. Georg. Stfm § 299/1948	1948			25.000: —	25.000: —	L 600
L 664 Installation av wc i stenmagasinen				12.000: —	12.000: —	7 E 5—812
7 F 2 Pensionärshem.						
L 612 Uppförande av pensionärshem å st.-äg. nr 1765 (Krutbacken). Stfm § 31/1945	1946	12.588: 71	587: 05		12.001: 66	L 612
L 640 Uppförande av pensionärshem vid Spantgatan inom kv. Lodet. Stfm § 292/1946	1947	46.746: 28	46.746: 28			
L 648 Uppförande av pensionärshem vid S. Skallberget. Stfm § 286/1947	1947	293.770: 34	180.060: —		113.710: 34	L 648
8 B Gatuförvaltning.						
L 614 Anläggande av gator å Hagaområdet. Stfm § 213/1943	1948	674: 07	674: 07	35.066: 71	35.066: 71	L 614
L 615 Anläggande av gator å Gideonsbergsområdet				8.286: 04	8.286: 04	L 615

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
L 616 Anläggande av gator å Sommarroområdet. Stfm § 57/1945	1946	5.210: 53	5.210: 53			
L 619 Anläggande av gator å från Kronan inlösta marken av st.-äg. 2239 Bostadsområde CVV. Stfm § 311/1945	1947	63.703: 94	16.286: 05		47.417: 89	L 619
L 621 Första utbyggnad av gata å småstugeområdet söder om L. Johannislund. Stfm § 155/1946	1947	15.348: 12		1.057: 50	16.405: 62	L 621
L 651 Första utbyggnad av gator å Kungsängen väster om Regementsallén samt omläggning av väg utanför gasverket. Stfm § 129/1947	1948			75.000: —	75.000: —	L 651
L 657 Iordningställande av västra delen av Spantgatan. Stfm § 144/1947	1947	10.000: —	7.527: 49		2.472: 51	L 657
L 600 Köp av gatumark av st.-äg. 741. Stfm § 394/1947	1947	161: —	161: —			
L 613 Anläggande av gator vid småstugeområdet vid Vega. Stfm § 74/1940	1941	12.995: 23	12.995: 23			
L 643 Omläggning av vägkors vid gamla Köpingsvägens anslutning. Stfm § 144/1947	1947	4.791: 04	4.791: 04			
8 C Parkförvaltning.						
L 650 Iordningställande av vissa parkanläggningar m. m. å Hagaområdet. Stfm § 285/1947	1947	15.611: 09	11.905: 56		3.705: 53	L 650
L 665 Ordnande av parkmark närmast utefter kvartersgräns vid st.-äg. 2239. Stfm § 311/1945	1947	25.000: —	5.480: 51		19.519: 49	L 665

15 A 1 Folkskola.						
L 628 Uppförande av ny skolbyggnad å Herrgärdsskolans tomt. Stfm § 311/1944	1946	38.186: 97	38.186: 97			
15 D Kommunal flickskola.						
L 642 Om- och tillbyggnad av kommunala flickskolan. Stfm § 7/1947	1947	1.273.382: 39	908.535: 35		364.847: 04	L 642
L 676 Konstnärlig utsmyckning av kommunala flickskolans tillbyggnad. Stfm § 312/1948	1948			1.683: 90	1.683: 90	L 676
15 G 1 Allmänt läroverk.						
L 655 Nybyggnad för högre allmänna läroverket. Stfm § 6/1946	1947	2.000.000: —			2.000.000: —	L 655
15 H Yrkesskola.						
L 660 Tillbyggnad av tekniska skolan för tillgodoseende av elektrotekniska fackskolans, yrkesskolornas och högre folkskolans behov. Stfm § 206/1947	1947	2.700.000: —	33: 19		2.699.966: 81	L 660
15 I 3 Idrottshallen.						
L 659 Omändrings- och reparationsarbeten i Idrottshallen. Stfm § 141/1947	1947	17.000: —	17.000: —			
15 Ö Övriga ändamål.						
L 649 Uppmätning, fotografering och beskrivning av kulturhistoriskt värdefulla byggnader å Kyrkbacksområdet. Stfm § 186/1947	1947	6.600: —			6.600: —	L 649
L 675 Bidrag till kostnaderna för utredning av Länsmuséets och Västerås konstförenings byggnadsfrågor m. m. Stfm § 293/1948	1948			10.000: —	10.000: —	L 675

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
16 C 4 Barnstugor.						
L 631 Uppförande av ett daghem för barn på st.-äg. 1789 A. Stfm § 139/1945, § 183/1946	1946 o. 1947	45.896: 83	20.434: 54		25.462: 29	L 631
Summa		8.431.078: 33	1.439.442: 28	723.685: 25	7.715.321: 30	
896.2 Låne- och fondstatens reservationer: Hamnen						
L 623 Uppförande av verkstadsbyggnad vid djuphamnen. Stfm § 224/1944	1944	7.527: 45	1.388: 33		6.139: 12	L 623
L 624 Anskaffande av 2 st. 5-tons brosvängkranar för östra kajen i gamla hamnen. Stfm § 224/1945	1945	270.422: —	147: 08		270.274: 92	L 624
L 625 Anskaffande av ny bogserbåt. Stfm § 150/1946	1946	385.000: —	385.000: —			
L 626 Muddringsarbeten i djuphamnen	1947	391.611: 70	391.611: 70			
L 666 Utbyggnad av vågbrytaren i djuphamnen. Stfm § 34/1945	1945	25.433: 46			25.433: 46	L 666
L 669 Utdragande av ett stickspår till oljeupplagen i djuphamnen. Stfm § 77/1948	1948			4.469: 28	4.469: 28	L 669
Summa		1.079.994: 61	778.147: 11	4.469: 28	306.316: 78	
896.3 Låne- och fondstatens reservationer: Tekniska verken						
11 A Gasverk.						
L 214 Utbyggnad av gasverket. Stfm § 291/1946		491.278: 74	491.278: 74			
L 215 Inköp av kolkran. Stfm § 128/1948				48.485: 13	48.485: 13	L 215

L 216 Järnvägsspår mellan gamla hamnen och gasverket. Stfm § 292/1948			21.000: —	21.000: —	L 216
L 217 Tjäravskiljare vid gasverket. Stfm § 176/1948			45.000: —	45.000: —	L 217
11 B Elektricitetsverk					
L 323 Provisorisk transformatorkiosk, högspänningsledning och serviser, Emausområdet. Stfm § 400/1948			6.150: 70	6.150: 70	L 323
L 350 Elledning till Lilla Johannislund. Stfm § 196/1946	15.400: —		3.631: 17	19.031: 17	L 350
L 357 Transformatorstation Jakobsbergsgatan. Stfm § 283/1948			2.610: 65	2.610: 65	L 357
L 358 Jordkabel Kraftverket—Elverket. Stfm § 158/1947	32.049: 11	21.082: 14		10.966: 97	L 358
L 363 Jordkabel till kv. Aspvreten. Stfm § 235/1947	9.000: —			9.000: —	L 363
L 364 Transformatorstation Övre Gideonsberg. Stfm § 230/1947	27.000: —			27.000: —	L 364
L 366 Transformatorstation å S. Skallberget. Stfm § 406/1947	17.000: —			17.000: —	L 366
L 369 Transformatorstation CVV-området. Stfm § 339/1948			11.418: 40	11.418: 40	L 369
L 370 Jordkabelanslutning av 15 st. småvillor å CVV-området. Stfm § 307/1948			4.286: 53	4.286: 53	L 370
L 373 Jordkabelserviser till kv. Älgen S. Skallberget. Stfm § 400/1948			11.817: 75	11.817: 75	L 373
L 374 Högspänningsjordkabel och servisledningar Spantgatan—Hammarbacksvägen. Stfm § 400/1948			1.943: 76	1.943: 76	L 374
L 375 Inköp av transformatorer. Stfm § 400/1948			76.096: 92	76.096: 92	L 375

Kontobenämning	Anslag år	Ingående reservationer	I anspråk tagna reservationer	Reserverat under året	Utgående reservationer	Litt. i kommande års stat
L 376 Instrumentering av transformatorstation å Lilla Johannislundsområdet. Stfm § 310/1948				11.500: —	11.500: —	L 376
L 322 Jordkabel i Kassörsgatan mellan Knutsgatan och Allégatan. TV § 99/1948				6.700: —	6.700: —	L 322
L 307—308 Jordkabel i kv. Skjutbanan. Stfm § 107/1947		2.994: 35	2.994: 35			
L 333 Transformatorstation gamla hamnen. Stfm § 167/1945, § 47/1946		8.052: 80	8.052: 80			
L 3369 Transformatorstation Vasagatan. Stfm § 37/1946, § 14/1947		3.306: 77	3.306: 77			
L 342 Transformatorstation Rudbecksgatan. Stfm § 144/1946		6.294: 26	6.294: 26			
L 343 Transformatorstation Oxbacken. Stfm § 356/1946, § 305/1947		985: 76	985: 76			
L 344 Nedläggande av jordkabel öster om Bergslagsvägen (Övre Gideonsberg). Stfm § 329/1946		13.959: 92	13.959: 92			
L 355 Transformatorstation Viksäng. Stfm § 262/1947		3.947: 99	3.947: 99			
L 362 Inköp av transformatorer. Stfm § 73/1947		25.283: 80	25.283: 80			
13 AB Vatten- och avloppsverk.						
L 152 Bräddavloppsledning vid reningsverket. Stfm § 160/1941		14.345: 13	14.345: 13			
L 157 Vatten- och avloppsledning Skjutbaneområdet. Stfm § 324/1947		7.425: 05	7.425: 05			

L 160 Avloppsledning Skiljebo—Sommarro. Stfm § 196/1947	42.131: 35	42.131: 35			
L 162 Vatten- och avloppsledning i västra delen av Skiljebo, Grytaborgsvägen m. fl. Stfm § 306/1947	43.541: 91	43.541: 91			
L 140 Vatten- och avloppsledning Kungsängen. TV 28/5 1946			19.075: 89	19.075: 89	L 140
L 156 Vatten- och avloppsledning Emausområdet. Stfm § 159/1947			10.856: 51	10.856: 51	L 156
L 158 Ny pump vid vattenverket. Stfm § 157/1947	17.940: —			17.940: —	L 158
L 161 Utredning och undersökning för vattentäkt. Stfm § 193/1947	98.296: —	36.813: 90		61.482: 10	L 161
L 164 Vatten- och avloppsledning i västra delen av Kronvägen till Råbygatan. Stfm § 397/1947	26.800: —	1.865: 71		24.934: 29	L 164
L 165 Vatten- och avloppsledning S. Skallberget övre delen. Stfm § 327/1946	61.400: —	26.138: 09		35.261: 91	L 165
L 171 Utbyggnad av vattentäkten vid Hässlö. Stfm § 195/1948			343.302: 21	343.302: 21	L 171
L 173 Vatten- och avloppsledning Skyttevägen, Skiljebo. Stfm § 399/1948			9.445: 25	9.445: 25	L 173
L 174 Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan. Stfm § 343/1948			9.000: —	9.000: —	L 174
L 176 Framdragande av vatten- och avloppsledningar i västra delen av Klockartorpsgatan. Stfm § 341/1948			10.000: —	10.000: —	L 176
Summa	968.432: 94	749.447: 67	652.320: 87	871.306: 14	

Redogörelse

över förvaltningen av följande stadens egna fonder för år 1948

Västerås stads kulturfond

Inkomster

Ränta å:		
Kapitalräkning		333: 23
Sparkasseräkning		1.565: 83
Lån till Västerås stad		13.476: 35
Lån till Byggnads AB Mimer		14.600: 63
Svenska statens 3 % obligationer		216.477: 47
		246.453: 51
Avgår: 4/5 att tillföras fondens disponibla avkastning		197.162: 81
Kronor		49.290: 70

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Jordbrukarbanken		16.912: 38	
Sparkasseräkning i:			
Westmanlands Läns Sparbank	32.753: 13		
Västerås stads Sparbank	31.446: 91	64.200: 04	81.112: 42

Lån:

Västerås stads lån à 3.5 % enligt revers av den 1/1 1945	361.142: 54	
Byggnads AB Mimer lån à 3.25 % enligt revers av d. 28/9 1945	439.500: —	800.642: 54

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944	6.888.444: 16
Kronor	7.770.199: 12

Skulder:

Fondens kapital	7.770.199: 12
Kronor	7.770.199: 12

Västerås stads kulturfond, disponibel avkastning

Inkomster:

4/5 av 1948 års räntemedel kr. 246.453: 51 att disponeras av stadsfullmäktige	197.162: 81
Kronor	197.162: 81

Utgifter:

1948 års amortering å delanslag kr. 400.000: — för täckning av ersättning till SJ för markbyte enl. avtal den 14 och 18 juni 1945 att utgå av Kulturfondens disponibla avkastning med kr. 80.000: — pr år under åren 1945—1949		80.000: —
Västerås stifts herdaminne (Stfm 29/1 1948, § 3)		10.000: —
Utredning av Länsmuseets och Västerås konstförenings byggnadsfrågor (Stfm 28/10 1948, § 293)		10.000: —
Konstnärlig utsmyckning av flickskolan (Stfm 28/10 1948, § 312)		
Utvändig utsmyckning	6.000: —	
Invändig utsmyckning	14.000: —	20.000: —
Inköp av skulpturverk att uppsättas i Folkets Park (Stfm 25/11 1948, § 338)		20.000: —
	Kronor	140.000: —

Tillgångar:

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		451.732: 73
	Kronor	451.732: 73

Skulder:

Kulturfondens disponibla avkastning varav kr. 80.000: — disponeras för amortering å ersättning till SJ		451.732: 73
	Kronor	451.732: 73

Västerås stads trafikfond

Inkomster:

Ränta å:		
Kapitalräkning		3.590: 79
Sparkasseräkning		1.597: 03
Svenska statens 3 % obligationer		42.434: 21
Utdelning från AB Västeråsbanans Intressenter i samband med nedskrivning av aktiekapitalet		1.070.000: —
	Kronor	1.117.622: 03

Utgifter:

Återföring av tidigare gjord felaktig fondering		1.080.000: —
Bidrag till Västerås Omnibus AB för avskrivning av goodwillvärde (Stfm 13/6 1948, § 204)		45.000: —
	Kronor	1.125.000: —

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Jordbrukarbanken		182.237: 77	
Sparkasseräkning i:			
Westmanlands läns Sparbank	32.753: 13		
Västerås stads Sparbank	32.725: 26	65.478: 39	247.716: 16

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		1.401.907: 76
	Kronor	1.649.623: 92

Skulder:

Fondens kapital		1.649.623: 92
	Kronor	1.649.623: 92

Västerås stads försäljningsmedelsfond

Inkomster:

Försålda fastigheter		255.617: 80
Överlåten tomtmark till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar		30.340: —
Brandskadeersättningar		25.900: —
Gatumarksersättningar		142.815: 59
	Kronor	454.673: 39

Utgifter:

Inköp m. m. av exploateringsfastigheter		231.832: 20
Inköp av hyresfastigheter		518.006: 71
Nyanläggning av gator		361.163: 20
Anordnande av solbad		1.895: 59
	Kronor	1.112.897: 70

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Svenska Handelsbanken	13.616: 32	
Sparkasseräkning i Westmanlands läns Sparbank	14.450: 47	28.066: 79

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		283.071: 46

Fordringar:

Västmanlands läns landsting, del av rest köpeskilling för ett område av Östra utmarken	4.865: 42	
Lån till Västerås stad, 5-åriga lån (nr 104 och 106)	133.000: —	137.865: 42
	Kronor	449.003: 67

Skulder:

Fondens kapital		449.003: 67
	Kronor	449.003: 67

Västerås stads donationsjordsfond

Inkomster:

Avsättning till fonden motsvarande $^1/_{10}$ av årets ränteavkastning å fondkapitalet		895: 76
Försåld tomtmark av donationsjord		21.859: 60
	Kronor	22.755: 36

Tillgångar:

Bankräkningar:

Kapitalräkning i AB Svenska Handelsbanken		281.928: 50

Obligationer:

Svenska statens 3 % obligationer av år 1944		60.474: —

Fordringar:

Västmanlands läns landsting, del av rest köpeskilling för ett område av Östra utmarken	55.141: 19	
Räntefri fordran av HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar	4.860: —	60.001: 19
	Kronor	402.403: 69

Skulder:

Fondens kapital		402.403: 69
	Kronor	402.403: 69

Västerås den 21 mars 1949.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND.

Oscar Arnstorp.

Redovisning av Västerås stads donationsfonders ekonomiska ställning

Balansräkning per den 31 december 1948

Tillgångar

Bankräkningar

Kapitalräkning:			
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	4.208: 51		
Under kommunala flickskolans förvaltning ..	6.119: 16		
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	7.865: 08	18.192: 75	
Sparkasseräkning:			
Under drätselkammarens förvaltning	149.123: 48		
Under folkskolestyrelsens förvaltning	37.955: 46		
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	27.962: 54		
Under kommunala flickskolans förvaltning....	14.749: 69		
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	107.236: 53	337.027: 70	355.220: 45
Avräkning med staden:			
Under drätselkammarens förvaltning		43.368: 67	
Under folkskolestyrelsens förvaltning		127: 35	
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning		485: 26	
Under kommunala flickskolans förvaltning		1.689: 39	
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning		10.352: 49	56.023: 16
Lån:			
Under drätselkammarens förvaltning		1.441.694: 49	
Under folkskolestyrelsens förvaltning		9.777: 84	
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning		87.620: 64	1.539.092: 97
Fastigheter:			
Under drätselkammarens förvaltning			74.900: —
Aktier:			
Under drätselkammarens förvaltning		350.242: —	
Under kommunala flickskolans förvaltning		1.080: —	351.322: —
Obligationer:			
Under drätselkammarens förvaltning		49.660: —	
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning		13.980: —	
Under kommunala flickskolans förvaltning		9.975: —	73.615: —
Inteckningar:			
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning			6.000: —
		Kronor	2.456.173: 58

Skulder:

Fondernas kapital:

Under drätselkammarens förvaltning	2.108.988: 64
Under folkskolestyrelsens förvaltning	47.860: 65
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	46.636: 31
Under kommunala flickskolans förvaltning	33.613: 24
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	219.074: 74
Kronor	2.456.173: 58

Anm. Fastigheterna äro bokförda till av stfm fastställt värde, taxeringsvärdet utgör för Lovisa nr 3 kr. 100.000: — och för Ingrid nr 6 kr. 45.000: —.

Aktierna äro bokförda till kursvärdet per den 31/12 1948 och obligationerna till dagskurs dock högst nom. värdet.

Västerås den 5 mars 1949.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND

/Oscar Arnstorp.

REDOGÖRELSE
över förvaltningen av Västerås stads donationsfonder år 1948

Fondens namn	Tillgång vid 1948 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer	Tillgång vid 1948 års slut
Under drätselkammarens förvaltning					
Altinska fonden	4.014: 01	129: 80	125: —		4.018: 81
Natalia Anderssons stipendiefond	1.052: 55	44: 04	42: —		1.054: 59
Viktor Anderssons och hans hustrus donationsfond	5.147: 07	128: 67			5.275: 74
Badelunda sockens skogsfond	14.454: 70	445: 33			14.900: 03
Augusta Berglunds vängåva	25.299: 87	629: 35	600: —		25.329: 22
J. G. Berglunds testamentsfond	15.000: —	491: 91	491: 91		15.000: —
Bergmanska testamentsfonden för					
Arbetareföreningen	11.004: 31	363: 95	363: 74		11.004: 52
Natthärbärget	3.000: 92	98: 10	95: 93		3.003: 09
Emelie Bergströms donationsfond	18.013: 52	1.066: 82	1.080: —		18.000: 34
P. Bilschiers testamentsfond II	1.489: 66	55: 14			1.544: 80
Ruth Randall Edströms minnesfond	140.147: 36	5.717: 35	2.500: —	— 7.500: —	135.864: 71
(I tillgång vid 1948 års slut ingår kr. 4.483: 38 som utgör disp. avkastning för parkförvaltningen)					
Lotten Ekelunds donationsfond	50.000: —	1.641: 23	1.641: 23		50.000: —
Ekelundska sjukvårdsfonden	20.006: 27	656: 59			20.662: 86
A. Engströms donationsfond	10.000: —	362: 19	362: 19		10.000: —
Engvallska pensionsfonden	31.737: 02	1.046: 85	1.029: —		31.754: 87
Stina Flodins donationsfond	2.692: 43	67: 30	67: 30		2.692: 43
Johanna Fryklunds donationsfond	10.292: 27	332: 76	335: —		10.290: 03
Maria Hallanders donationsfond	170.707: 69	4.758: 58	2.900: —	— 5.329: —	167.237: 27
Stadsarkitekt Erik Hahrs minne	10.419: 69	260: 48			10.680: 17
Systrarna Hedmans understödsfond	129.041: 90	3.203: 71	2.779: 50		129.466: 11

Fondens namn	Tillgång vid 1948 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer	Tillgång vid 1948 års slut
Fru Carolina Hygrells fond	72.109: 33	2.374: 71			74.484: 04
Abraham Abrahamssons, Hülphers, fond	7.145: 26	241: 51			7.386: 77
Bernhard Carlssons donationsfond	52.034: 09	1.579: 05	1.579: 05	— 36: —	51.998: 09
Knyppelsällskapets i Västerås gåva	866: 51	21: 65			888: 16
G. R. Lagerquists donationsfond	29.563: 25	964: 65	955: —		29.572: 90
P. O. Linds fond	10.003: 11	328: 01	320: 52		10.010: 60
Adolf Mobergs och hans frus guldbröllopsfond	36.040: 26	1.209: 05	1.575: —		35.674: 31
Mark Modins minne	722: 49	26: 46	25: —		723: 95
Katarina Molls fond	5.528: 32	190: —			5.718: 32
Fru Karin Möllers fond	4.914: 17	170: 57	170: 57		4.914: 17
Theresia Möllers donationsfond	4.627: 09	157: 57	154: 33		4.630: 33
Meurlingska fonden	4.718: 27	158: 51	158: 40		4.718: 38
Anna Norbergs, f. Nordin, stipendiefond	1.869: 51	93: 52	74: —		1.889: 03
Olof Norelii testamentsfond	31.561: 65	1.108: 69	1.108: 69		31.561: 65
Orströms donationsfond	9.666: 47	314: 49	200: —		9.780: 96
Amanda Petterssons donationsfond	20.217: 16	742: 84	737: —		20.223: —
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux och medelklassen	30.201: 37	982: 06	750: —		30.433: 43
Sundinska donationsfonden för arbetsklassen	15.000: —	480: 41	450: —		15.030: 41
Sundinska beklädnadsfonden	5.000: —	248: 59	248: 48		5.000: 11
Sundinska donationsfonden för barnhemmet	10.004: 03	428: 50	428: 35		10.004: 18
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	180.509: 42	14.087: 90	12.488: 06		182.109: 26
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen	500: 20	21: 62	21: 61		500: 21
Systrarna Sundvalls pensionsfond	32.990: 55	1.098: 23	1.076: —		33.012: 78
F. d. riksdagsman G. Sällings donationsfond	3.000: 96	98: 09	95: 91		3.003: 14
Torngrens fond för konvalescenter och obotligt sjuka	503.798: 12	19.092: 49	11.900: 10	+ 7: — — 20.004: —	490.993: 51

Fondens namn	Tillgång vid 1948 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer	Tillgång vid 1948 års slut
Gustaf Wahlbecks gåva	3.028: 85	96: 42	96: —		3.029: 27
Wahlbeckska välgörenhetsfonden	188.458: 95	6.334: 36	5.650: —		189.143: 31
Hanna och P. W. Werkelins donationsfond	22.006: 97	732: 59	715: 40		22.024: 16
E. G. Wretmans donationsfond	1.113: 21	48: 15	47: 09		1.114: 27
Västerås Gilles donationsfond	1.000: —	43: 78	43: 78		1.000: —
Västerås Trädplanteringssällskaps donationsfond	4.104: 59	82: 06			4.186: 65
Zimmermanska slöjdskolefonden	76.047: 30	2.469: 51	1.599: —		76.917: 81
Ålderdomshemmets Kapitalmedels Konto	43.379: 95	2.905: 49	3.529: 07		42.756: 37
		(1.811: 80)	(1.811: 80)		
Otto Oests gåva	707: 75	17: 68			725: 43
Häradshövding Claes Ugglas och fru Gertrud Ugglas, född Sundén, understödsfond	37.224: 51	2.210: 59	2.204: 01	— 2.661: — + 1.480: —	36.050: 09
	2.123.184: 91	82.659: 95	62.813: 22	+ 1.487: — — 35.530: —	2.108.988: 64
Avgår interna inkomster och utgifter mellan donationsfonderna		1.811: 80	1.811: 80		
Kronor	2.123.184: 91	80.848: 15	61.001: 42	— 34.043: —	2.108.988: 64
Under folkskolestyrelsens förvaltning					
Berglundska fonden	4.800: 55	120: —	120: —		4.800: 55
Fabriks- och Hantverksför. premiefond	1.056: 56	26: 40	25: —		1.057: 96
Fattiga skolbarns beklädnadskonto	9.524: 95	4.292: 20	4.168: 04		9.649: 11
		(3.931: 35)	(3.931: 35)		
Folkskolans premiefond	384: 80	9: 60			394: 40
Funkerska donationsfonden	164: 85	4: 10			168: 95
Domprost och domprostinnan Fåhræus stipendiefond	3.864: 94	77: 28	75: —		3.867: 22

Fondens namn	Tillgång vid 1948 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer	Tillgång vid 1948 års slut
Hammarby skoltomt	3.024: 56	75: 60			3.100: 16
Hygrellska donationsfonden	4.254: 37	106: 35			4.360: 72
Johannisbergs gårds donationsfond	204: 88	4: 50	4: —		205: 38
Christina Catarina Lindqvists donationsfond	4.050: 22	100: 48	151: 47		3.999: 23
Menlöska donationsfonden	686: 17	16: 88	11: 17		691: 88
Nordgrens änkas donationsfond	2.200: 01	55: —	55: 01		2.200: —
Johanna Redins donationsfond	1.017: 24	25: —	17: —		1.025: 24
Anna Maria Scherdins donationsfond	500: —	12: 50	12: 50		500: —
Sophie Elisabet Sjöbergs testamentsfond	500: —	12: 50	12: 50		500: —
Ströms änkas donationsfond	200: 01	5: —	5: 01		200: —
Sundinska premiefonden för folkskolan	9.999: 20	248: 72	210: 45		10.037: 47
AB Svenska Metallverkens premiefond	1.047: 76	26: 18	25: —		1.048: 94
J. G. Wahlströms donationsfond	53: 16	1: 28	1: —		53: 44
	47.534: 23	5.219: 57	4.893: 15		47.860: 65
Avgår interna inkomster och utgifter mellan donationsfonderna		3.931: 35	3.931: 35		
Kronor	47.534: 23	1.288: 22	961: 80		47.860: 65
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning					
Hans och Augusta Larssons stipendiefond	37.042: 46	1.038: 96	926: 85	— 15: —	37.139: 57
Karlsbrödernas stipendiefond till tekniska skolan	2.876: 42	57: 71	50: —		2.884: 13
Sundinska premiefonden för slöjdskolan	5.128: 19	128: 20	127: 70		5.128: 69
Wilhelmsstipendiet till tekniska skolan	1.327: 71	26: 67	25: —		1.329: 38
Yrkesskollärarnas premiefond	150: 86	3: 68			154: 54
Kronor	46.525: 64	1.255: 22	1.129: 55	— 15: —	46.636:31

Fondens namn	Tillgång vid 1948 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer	Tillgång vid 1948 års slut
Under kommunala flickskolans förvaltning					
Eric och Mathilda Anderssons fond	1.014: 56	25: 35	25: —		1.014: 91
Elsa Andréns minnesfond	449: 29	9: 02	8: —		450: 31
Th. af Billbergs fond	1.997: 53	55: 91	56: —	— 5: —	1.992: 44
Lina Gröndahls fond	2.035: 17	70: —	70: —		2.035: 17
Johan och Augusta Högstedts stipendiefond	2.307: 06	46: 35	46: —		2.307: 41
Karlsbrödrafonden nr I	3.097: 22	85: 40	84: —	— 20: —	3.078: 62
Karlsbrödrafonden nr II	2.882: 17	72: 05	72: —		2.882: 22
Anna Löfgrens fond	2.931: 85	58: 62	58: —		2.932: 47
Anna Löfgrens stipendiefond	2.036: 69	40: 72	40: —		2.037: 41
Flickskolans premiefond	2.083: 41	41: 87	41: —		2.084: 28
Stipendiefonden "Brittas minne"	3.102: 44	77: 55	70: —		3.109: 99
Sundinska stipendiefonden till flickläroverket	5.091: 18	175: —	175: —		5.091: 18
21-septemberfonden	1.926: 39	68: 76	68: —	— 108: —	1.819: 15
Wilhelmsstipendiet till flickläroverket	1.277: 02	25: 66	25: —		1.277: 68
	32.231: 98	852: 26	838: —	— 133: —	32.113: 24
Under året tillkommande fond					
Adalrik och Hildur Hwassers minnesfond, den 20/12 1948	1.500: —				1.500: —
Kronor	33.731: 98	852: 26	838: —	— 133: —	33.613: 24
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning					
Anna Helena Almströms fond	3.996: 67	134: 24	132: —		3.998: 91
Ulrika Anderssons fond	500: —	16: 52	16: 52		500: —
J. G. Berglunds understödsfond	118.446: 47	4.014: 37	4.065: —		118.395: 84
P. Billschiers testamentsfond I	1.214: 81	41: 64	31: 23		1.225: 22
Engstedt och Kjellbergska donationsfonden	719: 82	18: 42	18: —		720: 24
Beate Louise Voughts fond	10.015: 78	369: 39	369: —		10.016: 17

Fondens namn	Tillgång vid 1948 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer	Tillgång vid 1948 års slut
Ulrika Godenius testamentsfond	1.987: 70	66: 06	66: —		1.987: 76
Johanna Hallströms testamentsfond	2.552: 34	84: 66	84: —		2.553: —
Hedda Hoffmans testamentsfond	856: 74	28: 23	21: 17		863: 80
Johanna Matilda Janssons fond	540: 30	17: 89	20: —		538: 19
Fanny Johanssons fond	5.011: 16	169: 52	165: —		5.015: 68
Fanny och Olivia Kolméns fond	42.072: 33	1.394: 39	1.200: —		42.266: 72
Anders Petter Ljunglöfs fond	1.001: 46	34: 07	33: —		1.002: 53
Malmströms fond	9.969: 67	337: 14	330: —		9.976: 81
Alexander Mossbergs testamentsfond	654: 79	22: 03	16: 50		660: 32
Regina Möllers testamentsfond	5.009: 17	165: 87	165: —		5.010: 04
Anders Nordlöfs testamentsfond	661: 67	22: 03	16: 50		667: 20
Anna Sofia Sjöbergs testamentsfond	399: 55	13: 76	10: 32		402: 99
Sofia Elisabet Sjöbergs testamentsfond	4.489: 28	148: 66	148: —		4.489: 94
Törnblomska donationsfonden	4.230: 81	108: 25	100: —		4.239: 06
E. G. Wretmans och hans hustrus donationsfond	4.382: 84	148: 36	100: —		4.431: 20
	218.713: 36	7.355: 50	7.107: 24		218.961: 62
Hedda Hoffmans m. fl. fonder räntebehållning	64: 88	112: 24	64: —		113: 12
	218.778: 24	7.467: 74	7.171: 24		219.074: 74
Avgår interna inkomster och utgifter mellan donationsfonderna		112: 24	112: 24		
Kronor	218.778: 24	7.355: 50	7.059: —		219.074: 74

Fondens namn	Tillgång vid 1948 års början	Inkomster	Utgifter	Upp- och nedskrivning av aktier och obligationer	Tillgång vid 1948 års slut
Sammandrag					
Under drätselkammarens förvaltning	2.123.184: 91	80.848: 15	61.001: 42	— 34.043: —	2.108.988: 64
Under folkskolestyrelsens förvaltning	47.534: 23	1.288: 22	961: 80		47.860: 65
Under yrkesskolestyrelsens förvaltning	46.525: 64	1.255: 22	1.129: 55	— 15: —	46.636: 31
Under kommunala flickskolans förvaltning..	33.731: 98	852: 26	838: —	— 133: —	33.613: 24
Under fattigvårdsstyrelsens förvaltning	218.778: 24	7.355: 50	7.059: —		219.074: 74
Kronor	2.469.755: —	91.599: 35	70.989: 77	— 34.191: —	2.456.173: 58

Utöver ovan medtagna donationsfonder tillkommer donationen av fröken Anna Falkenberg, vilken förvaltas av AB Svenska Handelsbanken (Stfm 18/6 1915).

Västerås den 5 mars 1949.

På drätselkammarens vägnar:

FRITZ EKLUND

/*Oscar Arnstorp.*

Redovisning för bolag med kommunal aktiemajoritet

Västerås Omnibusaktiebolag.

Balansräkning per den 31 dec. 1948.

Tillgångar:

Omsättningstillgångar:

Kassamedel		65.799: 82
Konduktörers växelkassor		1.560: —
Diverse fordringar		30.792: 40
Beräknad fordran å statsverket (genom för mycket inbetald preliminärskatt)		32.735: —
Anläggningstillgångar:		
Vagnpark		518.500: —
Maskiner och inventarier		2: —
	Kronor	649.389: 22

Skulder och eget kapital:

Skulder:

Diverse skulder		156.068: 50
Arbetstagarnas skattemedel		13.832: —
Förskottsbetalda avgifter		2.014: 50
Banklån		150.000: —
Skuld till Västerås Omnibusaktiebolags pensionsstiftelse		125.000: —
Eget kapital:		
Aktiekapital		200.000: —
Reservfond	2.199: 82	
Balanserad vinst från föregående år enligt bolagsstämmobeslut överförd till reservfonden	225: 37	2.425: 19
Årets vinst		49: 03
	Kronor	649.389: 22

Styrelsen och verkställande direktören hemställer att bolagsstämman ville besluta
att fastställa balansräkningen, samt
att vinsten kronor 49: 03 överföres till reservfonden.

Västerås den 29 mars 1949.

Fritz Eklund.

Einar Keijser. **Ruben Nyman.**

John Lundgren. **Carl Hellström.**

S. Karlson.

Västerås Teater Aktiebolag.

Bolagets ekonomiska ställning per den 31 december 1948 framgår av följande

Balansräkning.

Tillgångar:

Anläggningstillgångar:

Teaterfastigheten, taxeringsvärde 225.000 kronor		220.000: —
„ 1938 års restaureringskostnader		21.000: —
Inventarier		1: —
Omsättningstillgångar:		
Kassa		2.137: 98
Innestående i bank		114: 05
„ å postgiro		117: 60
Fordran av Västerås stad		10.000: —
	Kronor	253.370: 63

Skulder och eget kapital:

Långfristiga skulder:

Inteckningslån i Västerås stads Sparbank		132.000: —
Eget kapital:		
Aktiekapital		108.500: —
Reservfonden		11.000: —
Vinst å bolagets verksamhet:		
Vinst enligt balansräkning 31/12 1947	6.456: 47	
Avgår enligt bolagsstämmobeslut den 12/5 1948:		
Avsättning till reservfond	1.000: —	
„ „ dispositionsfonden	5.000: —	456: 47
Årets vinst		1.414: 16
	Kronor	253.370: 63

Ställda panter:

Inteckningar i fast egendom 145.000 kronor.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta,

att fastställa balansräkningen, och

att årets vinst kronor 1.414: 16 samt från föregående år balanserade vinstmedel kronor 456: 47, **tillsammans kronor 1.870: 63,** disponeras sålunda:

Till reservfonden avsättes		1.000: —
att på balanserade vinstmedels konto får kvarstå		870: 63
	Kronor	1.870: 63

Västerås den 25 februari 1949.

Ruben Nyman.

Thjelvar Hedberg. **Gösta Lundberg.**

Einar Keijser. **Olof Borg.**

v. d.

Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås.

Bolagets ekonomiska ställning pr den 31 december 1948 framgår av följande

Balansräkning.

Tillgångar:

Anläggningstillgångar:

Fastigheter, färdigställda:

Nr 3 i kv. Kalla	550.000: —	
„ 3 i „ Leif	470.000: —	
„ 1 i „ Pipan	1.210.000: —	
„ 1 i „ Läskstången	911.000: —	
„ 1 i „ Råbocken och nr 3 i kv. Älgen	4.645.745: 21	7.786.745: 21

Fastigheter, ej färdigställda:

Nr 3 i kv. Mården och nr 1 i kv. Älgen	4.652.103: 04	
„ 2 i „ Älgen	426.659: 95	
„ 1 i „ Rådmannen	127.919: 95	5.206.682: 94

Obebyggda tomter:

Nr 1 i kv. Leif	40.000: —	
Del av nr 1 i kv. Leo	13.000: —	53.000: —

Utbetalda arkitekt- och konstruktörsarvoden för planerad bebyggelse i:

Nr 5 i kv. Sandstenen	4.275: —	
„ 1 i „ Sliparen, nr 1 i kv. Svarvaren och nr 2 i kv. Lindaren	18.500: —	
„ 1 i „ Vargen (Södra Skallberget)	13.065: —	35.840: —
Kontorsinventarier		1: —

Omsättningstillgångar:

Kassa	2.959: 29	
Innestående å checkräkning	39.443: 35	
„ å postgiro	11.850: 47	54.253: 11
Innestående å spärrkonto i Riksbanken		3.188: 92
Diverse materialier		27.771: 10
Hyresfordringar		650: 89
Restitution å erlagd preliminär skatt för år 1947		7.222: —
Beräknad restitution å erlagd preliminär skatt för år 1948		4.260: —
	Kronor	13.179.615: 17

Skulder och eget kapital:

Långfristiga skulder:

Inteckningslån enligt bilaga nr 3	5.996.086: 53	
Byggnadskreditiv i AB Svenska Handelsbanken	6.212.379: 56	12.208.466: 09

Kortfristiga skulder:			
Inbetalda hyror för år 1949		60.123: 51	
Upplupna ej förfallna räntor		8.935: 21	
Ej inlevererade källskattemedel		2.868: —	
Ej inlevererade skatteinförslar		90: —	
Obetalda fastighetsomkostnader		6.943: 06	
Debiterade ej förfallna fastighetsskatter för år 1948		13.699: —	
Debiterad ej förfallen del av preliminär skatt för år 1948		710: —	
Pensionärshemsstyrelsen i avräkning		300.000: —	
Ställd säkerhet för entreprenad		1.200: —	394.568: 78
Eget kapital:			
Aktiekapitalet		500.000: —	
Reservfonden		52.000: —	
Dispositionsfonden		6.762: 07	558.762: 07
Vinst å bolagets verksamhet:			
Vinst enligt balansräkning 31/12 1947		17.357: 84	
A v g å r enligt bolagsstämmobeslut 12/5 1948:			
Avsättning till reservfonden	2.000: —		
Utdelning till aktieägarna	15.000: —	17.000: —	357: 84
Årets nettovinst			17.460: 39
		Kronor	13.179.615: 17

Ställda panter:

Inteckningar å sammanlagt 7.528.000 kronor, därav inteckningar å 2.739.000 kronor i bolagets fasta egendom, samt inteckningar å 4.789.000 kronor i bolagets tomträtter till tomter. Dessutom, som säkerhet för av Västerås stad tecknad borgen för byggnadskreditiv, utfärdade reverser försedda med inteckningsmedgivande å sammanlagt 12.711.000 kronor.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta:

att fastställa balansräkningen, och

att årets vinst kronor 17.460: 39 samt från föregående år balanserade vinstmedel kronor 357: 84, eller tillhopa kronor 17.818: 23 disponeras sålunda:

till reservfonden avsättes	2.000: —
till aktieägarna utdelas 3 % mot kupong nr 9	15.000: —
att på balanserade vinstmedels konto får kvarstå	818: 23
Kronor	17.818: 23

Västerås den 8 februari 1949.

Fritz Eklund.

Henrik Welin-Berger. **Alb. Lundkvist.**

Thjelvar Hedberg. **Ruben Nyman.**

Axel Bergquist.
v. d.

Aktiebolaget Västeråsbanans Intressenter

Bolagets ställning vid redogörelseårets slut framgår av följande

Balansräkning.

Tillgångar:

Fordran av Västerås stad enligt revers		6.220.104: 27
	Kronor	6.220.104: 27

Skulder:

Lån hos Kungl. Generalpoststyrelsen enligt revers	6.103.296: 58	
Upplupen ännu ej förfallen ränta å samma lån	106.807: 69	6.210.104: 27
Aktiekapitalet		10.000: —
	Kronor	6.220.104: 27

— —

Av skäl, som närmare utvecklats i styrelseberättelsen för år 1947, har vid extra bolagsstämma den 15 december 1947 beslutats, att bolagets aktiekapital skulle genom utdelning till aktieägarna, d. v. s. staden, nedsättas till 10.000 kr., fördelat på 100 aktier, lydande envar å 100 kr. Sedan nämnda beslut i vederbörlig ordning registrerats, har jämlikt 50 § i den äldre aktiebolagslagen, vilken är tillämplig i förevarande fall, ansökan gjorts om rättens tillstånd till nedsättning. Rätten har efter utfärdande av kallelse å bolagets okända borgenärer genom beslut den 27 december 1948 meddelat tillstånd till nedsättningen. Rättens beslut har därefter anmälts till Kungl. Patent- och Registreringsverket för vederbörlig registrering. Nedsättningsbeslutet har därefter verkställts i enlighet med de grunder, som angivas i bolagsstämmobeslutet av den 15 december 1947, sålunda, att "inlösen" skett av sammanlagt 10.700 aktier till aktiernas nominella belopp. Påteckning om makulering respektive nedskrivning har gjorts å aktiebreven, vilka numera samtliga innehavas av staden, så att numera endast finnas 100 aktier, numrerade från 1—100, lydande var och en å nominellt 100 kronor. Motsvarande anteckningar ha gjorts i aktieboken.

— —

Då såsom ovan nämnts bolaget icke redovisar någon vinst eller förlust, inskränker sig styrelsen till att hemställa, att bolagsstämman måtte fastställa balansräkningen.

Västerås i februari 1949.

Alb. Lundkvist. **Fritz Eklund.**

Ruben Nyman. **Einar Keijser.**

Henrik Welin-Berger.

Thjelvar Hedberg.
v. d.

Aktiebolaget Arbetarebostäder i Västerås.

Bolagets ekonomiska ställning pr den 31 december 1948 framgår av följande

Balansräkning.

Tillgångar:

Anläggningstillgångar:

Fastigheten kv. Högne	222.000: —	
„ „ Julius-Jörgen	690.000: —	
„ „ Oskaria	200.000: —	
„ „ Bruno	160.000: —	
„ „ Hyttan	150.000: —	1.422.000: —

Omsättningstillgångar:

Kassa	536: 38	
Innestående å checkräkning	52: 88	
„ å postgiro	498: 09	1.087: 35
„ å spärrkonto i Riksbanken		2.144: 30
Hyresfordringar		78: 50
Restitution å erlagd preliminär skatt för år 1947		694: —
	Kronor	1.426.004: 15

Skulder och eget kapital:

Långfristiga skulder:

Inteckningslån		997.466: 65

Kortfristiga skulder:

Inbetalda hyror för år 1949	10.358: 98	
Upplupna ej förfallna räntor	2.813: 15	
Debiterade ej förfallna fastighetsskatter	2.559: —	
Ej inlevererade källskattemedel	72: —	
Obetalda fastighetsomkostnader	1.348: 25	17.151: 38

Eget kapital:

Aktiekapitalet	300.000: —	
Reservfonden	40.300: —	
Dispositionsfonden	67.000: —	407.300: —

Vinst å bolagets verksamhet:

Vinst enligt balansräkning 31/12 1947	13.321: 12	
A v g å r: enligt bolagsstämmans beslut den 12/5 1948 utdelning till aktieägarna	12.000: —	
Avsättning till reservfonden	1.300: —	21: 12
Årets nettovinst		4.065: —
	Kronor	1.426.004: 15

Ställda panter:

Inteckningar å 1.114.819: — kronor i bolagets fasta egendom.

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att bolagsstämman måtte besluta:

att fastställa balansräkningen, och

att årets vinst kronor 4.065: — samt från föregående år balanserade vinstmedel kronor 21: 12, eller tillhopa kronor 4.086: 12, disponeras sålunda:

till reservfonden avsättes	500: —
att på balanserade vinstmedels konto får kvarstå	3.586: 12
Kronor	4.086: 12

Västerås den 29 mars 1949.

Einar Keijser.

Carl T. Ericson. **Gösta Lundberg.**

Thjelvar Hedberg. **Carl Hellström.**

Axel Bergquist.

Förteckning över beviljade anslag under år 1948.

Under år 1948 beviljade anslag av Stadsfullmäktiges medel för oförutsedda utgifter 20 D-791.

Litt	Benämning	Beslut	Belopp
1 C 5—121	Fribrev å pension till ing. I Welin	Dk 4/5 1948 § 337	220: —
1 C 5—821	Inköp av paketbil	Stfm 29/4 1948 § 127	5.500: —
1 Ö—192	Anslutning av kollektivanställda arbetstagare till sjukkassa	Dk 13/5 1948 § 377	400: —
1 Ö—211	Utgivande av kommunal författningshandbok samt löpande författningssamling för Västerås stad	Stfm 26/2 1948 § 54	5.600: —
1 Ö—212	Tryckning av kommunalt register	Stfm 29/1 1948 § 29	7.000: —
1 Ö—291	Medlemsbidrag till Västmanlands läns turisttrafikförening	Dk 4/5 1948 § 341	200: —
1 Ö—791	Bidrag till firande av Svenska Flaggans Dag	Dk 4/5 1948 § 340	500: —
1 Ö—792	Medel till Västerås stads säkerhetskommitté för studieresa ...	Stfm 26/8 1948 § 224	1.325: —
2 A—113	Anställande av vaktmästarbiträde hos magistraten	Stfm 26/2 1948 § 60	1.500: —
2 A—211	Tilläggsanslag till magistraten för juridisk litteratur, formulär m.m.	Stfm 26/8 1948 § 223	3.500: —
2 A—231	Ordnande av bussresor för avlägset boende kommunmedlemmar i samband med 1948 års val....	Stfm 26/8 1948 § 218	500: —
2 A—791	Tilläggsanslag till magistraten för oförutsedda utgifter	Stfm 26/8 1948 § 223	600: —
2 BC—116	Höjning av stipendier till vik. poliskonstaplar, som genomgå Statens Polisskolas konstapelkurs	Stfm 26/2 1948 § 50	3.000: —
2 BC—793	Trafiksäkerhetskampanj år 1948	Dk 15/4 1948 § 314	700: —
2 BC—821	Möbler till polisens vaktrum	Stfm 31/3 1948 § 94	1.800: —
2 BC—823	Diktafon till polisverket	Stfm 31/3 1948 § 95	3.490: —
3 C—111	Semesterersättning till exekutor Sundquist	Dk 1/4 1948 § 245	972: —
3 C—113	Semesterersättning till exekutor Ingemar Eriksson	Dk 1/4 1948 § 246	378: —
3 C—113	Avlöning av en extra exekutor under sista halvåret 1948	Stfm 27/5 1948 § 157	3.400: —
4 A 1—121	Inlösen av fribrev å pension för f. stadsarkitekten Sven Ahlbom ..	Stfm 31/3 1948 § 83	25.920: —
4 A 1—791	Tilläggsanslag för stadsarkitektskontoret	Stfm 28/10 1948 § 294	1.800: —

Litt	Benämning	Beslut	Belopp
4 A 2—791	Tilläggsanslag för stadsingenjörskontoret	Stfm 28/10 1948 § 294	1.000: —
5 A 1—113	Avlönande av extra personal vid civilförsvarsnämnden	Stfm 25/11 1948 § 337	5.000: —
5 A 1—241	Telefon till civilförsvarsbyrån	Dk 10/6 1948 § 452	200: —
5 Ö—792	Bidrag till hemvärnet för arbetsåret 1 juli 1948—30 juni 1949	Stfm 28/10 1948 § 311	3.000: —
6 AB—113	Löneförmånerna för brandman under vistelse vid Statens Brandskolas brandförmanskurs	Stfm 29/1 1948 § 30	2.100: —
7 B 1—412	Omändringsarbeten i rådhusets bottenvåning	Stfm 26/2 1948 § 58	5.600: —
7 C—793	Grundförstärkningsrabatt avseende tomten nr 2 i kv. Äpplet	Stfm 25/11 1948 § 324	3.600: —
7 E 2—812	Inköp av kylmaskiner m. m. till Stadshotellet	Stfm 29/1 1948 § 19	25.000: —
7 E 2—821	Inköp av inventarier till Stadshotellet	Stfm 31/3 1948 § 98	15.000: —
7 E 3—412	Tilläggsanslag för ytterligare ändringsarbeten i Sundinska husets källarvåning	Stfm 29/1 1948 § 26	5.000: —
7 E 4—821	Inköp av högtalare till Stadsparken	Stfm 30/9 1948 § 261	2.740: —
7 E 5—412	Tilläggsanslag för slipers till järnvägsspåren i gamla hamnen	Stfm 29/4 1948 § 137	8.000: —
7 E 6—411	Anordnande av provisoriskt omnibusgarage	Stfm 26/8 1948 § 238	2.200: —
8 B 5a—821	Tilläggsanslag för inköp av en lastbil till byggnadskontoret	Stfm 29/1 1948 § 27	16.500: —
8 C—441	Reparation av musikpaviljongen i Vasaparken	Dk 3/6 1948 § 408	1.000: —
8 C—811	Ombyggnad av förråds- och verkstadslokalerna vid rådhuset	Stfm 29/4 1948 § 126	4.900: —
8 C—815	Inköp av baracker till parkstyrelsen	Stfm 29/1 1948 § 33	12.000: —
10 C—811	Inköp av barack, avsedd att uthyras till Västerås Flygklubb	Stfm 29/1 1948 § 20	5.000: —
10 C—811	Framdragande av elektriska ledningar till Västerås Flygklubbs hangar och verkstadsbarack å flygfältet vid Johannisberg	Stfm 31/3 1948 § 93	3.600: —
12 A 1—113	Kostnader för anordnande av tandläkarjourtjänst	Stfm 29/1 1948 § 4	600: —
12 A 1—113	Uppläggande av kartotek över lägenhetsbeståndet i staden	Stfm 31/3 1948 § 80	750: —
12 A 1—211	Kostnader för anordnande av tandläkarjourtjänst	Stfm 29/1 1948 § 4	400: —

Litt	Benämning	Beslut	Belopp
12 A 1—211	Uppläggande av kartotek över lägenhetsbeståndet i staden	Stfm 31/3 1948 § 80	250: —
12 A 1—696	Bidrag till jaktvårdsföreningen för utrotning av kråkor	Dk 4/5 1948 § 349	500: —
12 A 1—821	Uppläggande av kartotek över lägenhetsbeståndet i staden ...	Stfm 31/3 1948 § 80	1.000: —
13 E 2b—812	Inköp av baracker till parkstyrelsen	Stfm 29/1 1948 § 33	6.000: —
13 E 2b—821	Inköp av utombordsmotor för ordningsvakterna å Hästholmarna	Dk 13/5 1948 § 391	885: —
15 A 1—113	Införande av överlärareinstitutionen vid stadens folkskolor	Stfm 26/2 1948 § 59	420: —
15 A 1—113	Inrättande av befattning som vice värd för folkskolans fastigheter	Stfm 31/3 1948 § 88	4.700: —
15 A 2—116	Tilläggsanslag för höjning av arvodet för timlärare i fortsättningskolan	Stfm 31/3 1948 § 82	4.500: —
15 B—693	Anordnande av skolmåltider vid praktiska mellanskolan och högre folkskolan	Stfm 26/8 1948 § 239	600: —
15 D—794	Kommunala flickskolans föräldraförening	Dk 5/8 1948 § 519	300: —
15 G 1—251	Hyresersättning för vissa av domkyrkokommissionen till läroverkets förfogande ställda tomtområden	Stfm 26/2 1948 § 53	2.400: —
15 G 1—682	Läroverkets blåsorkester	Dk 2/9 1948 § 607	240: —
15 G 1—821	Inventarier till högre allmänna läroverket	Stfm 25/11 1948 § 327	6.100: —
15 H—111	Omändring av befattning såsom skrivbiträde vid yrkesskolorna till befattning såsom kanslibiträde	Stfm 29/4 1948 § 120	1.035: —
15 H—122	Pension till lärare vid yrkesskolorna	Stfm 29/4 1948 § 118	2.800: —
15 H—791	Inköp av medalj till yrkesskolorna	Dk 7/10 1948 § 703	273: —
15 I 2—814	Första utbyggnad av åskådarläktarna vid Arosvallen	Stfm 21/12 1948 § 385	10.000: —
15 Ö—650	Tryckning av kommunalt register	Stfm 29/1 1948 § 28	2.800: —
15 Ö—692a	Kostnader för musik i Stadsparken	Stfm 25/11 1948 § 261	20.760: —
15 Ö—705	Kostnader för domkyrkans öppethållande under sommaren 1948	Dk 15/4 1948 § 316	400: —
15 Ö—706	Dansk pojkkörs besök i Västerås	Dk 4/3 1948 § 177	200: —
15 Ö—707	Anordnande av offentliga vävkurser i Västerås	Dk 1/10 1948 § 665	600: —

Litt	Benämning	Beslut	Belopp
16 B 3—693	Engångsanslag till driften av arbetsträningsverkstäder och hemarbetscentral för vissa partiellt arbetsföra under år 1948	Stfm 29/4 1948 § 116	3.000: —
16 C 4—113	Inrättande av nya barnträdgårdar i Folkets Park och fastigheten Stora Fridnäs m. m.	Stfm 27/5 1948 § 158	8.730: —
16 C 4—241	Dito	Dito	260: —
16 C 4—631	Dito	Dito	110: —
16 C 4—650	Dito	Dito	1.200: —
16 C 4—651	Dito	Dito	500: —
16 C 4—653	Dito	Dito	1.200: —
16 C 4—661	Dito	Dito	1.900: —
16 C 4—691	Dito	Dito	125: —
16 C 4—692	Tilläggsanslag till driften av Uddens barnkoloni under år 1948	Stfm 26/2 1948 § 52	3.000: —
16 C 4—791	Inrättande av nya barnträdgårdar i Folkets Park och fastigheten Stora Fridnäs m. m.	Stfm 27/5 1948 § 158	75: —
16 C 4—821	Dito	Dito	8.600: —
16 C 5b—821	Inköp av stolar till ungdomsgården i Stadsparken	Stfm 29/1 1948 § 22	1.850: —
16 Ö—691	Tilläggsanslag till Västerås Barnkrubba för år 1948	Stfm 27/5 1948 § 166	3.000: —
16 Ö—694	Folkrörelsernas Sparkampanj....	Dk 1/4 1948 § 262	1.000: —
16 Ö—699	Frälsningsarméns sommarhem för gamla	Dk 13/5 1948 § 378	500: —
18 A—792	Folkpensionärernas förening	Dk 11/3 1948 § 176	500: —
		Kronor	293.808: —

SAMMANDRAG:

Anslag i 1948 års stat 20 D—791.....		298.345: —
Av stadsfullmäktige beviljade anslag	283.840: —	
Av drätselkammaren beviljade anslag	9.968: —	
Överskott å anslag	4.537: —	298.345: —

Under år 1948 beviljade anslag av extra anslag till Stadsfullmäktiges förfogande för oförutsedda utgifter 20 D-792.

Litt	Benämning	Beslut	Belopp
1 C 2—111	Löner till personal på ordinarie stat	Stfm 27/11 1947 § 389	14.100: —
1 C 2—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	2.077: —
1 C 3—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	17.600: —
1 C 3—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	5.123: —
1 C 4—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	21.700: —
1 C 4—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	21.089: —
1 C 5—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	10.600: —
1 C 5—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	4.267: —
2 A—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	13.400: —
2 A—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	6.357: —
2 BC—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	100.000: —
2 BC—111	Utökning av personalen vid polisverket	Stfm 29/1 1948 § 37	81.900: —
2 BC—113	Inrättande av centralregister vid stadens polisverk	Stfm 30/6 1948 § 203	1.000: —
2 BC—121	Stadens pensionsavgifter	Stfm 27/11 1947 § 389	28.741: —
2 BC—193	Utökning av personalen vid polisverket	Stfm 29/1 1948 § 37	7.200: —
2 BC—212	Inrättande av centralregister vid stadens polisverk	Stfm 30/6 1948 § 203	1.260: —
2 BC—231	Utökning av personalen vid polisverket	Stfm 29/1 1948 § 37	8.000: —
2 BC—231	Anskaffande av utrustning och inventarier i anledning av poliskårens utökning	Stfm 30/6 1948 § 202	840: —
2 BC—241	Dito	Dito	950: —
2 BC—422	Dito	Dito	4.250: —
2 BC—821	Dito	Dito	9.660: —
2 BC—823	Utökning av personalen vid polisverket	Stfm 29/1 1948 § 37	22.900: —
2 BC—824	Inrättande av centralregister vid stadens polisverk	Stfm 30/6 1948 § 203	2.740: —
3 AB 1—111	Löner till personal på ordinarie stat	Stfm 27/11 1947 § 389	16.700: —
3 AB 1—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	2.712: —
3 C—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	2.700: —

Litt	Benämning	Beslut	Belopp
3 C—121	Stadens pensionsavgifter	Stfm 27/11 1947 § 389	2.004: —
4 A 1—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	11.900: —
4 A 1—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	8.627: —
4 A 2—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	18.100: —
4 A 2—113	Tilläggsanslag till byggnadsnämnden för bestridande av merkostnader i anledning av löneregler-ing för stadens extra befattningshavare	Stfm 26/8 1948 § 226	14.500: —
4 A 2—121	Stadens pensionsavgifter	Stfm 27/11 1947 § 389	3.045: —
6 AB—111	Löner till personal på ordinarie stat	Stfm 27/11 1947 § 389	63.000: —
6 AB—111	Inrättande av nya befattningar vid brandkåren	Stfm 31/3 1948 § 87	25.912: —
6 AB—113	Dito	Dito	1.175: —
6 AB—121	Stadens pensionsavgifter	Stfm 27/11 1947 § 389	17.300: —
6 AB—193	Inrättande av nya befattningar vid brandkåren	Stfm 31/3 1948 § 87	1.050: —
6 AB—195	Dito	Dito	263: —
6 AB—822	Dito	Dito	1.600: —
7 B 2—121	Stadens pensionsavgifter	Stfm 27/11 1947 § 389	240: —
7 D 1—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	3.000: —
7 D 1—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	2.939: —
7 D 4—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	2.200: —
7 D 4—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	492: —
7 E 2—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	1.400: —
7 E 2—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	228: —
8 B 4—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	1.000: —
8 B 4—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	218: —
8 B 5c—121	Dito	Dito	646: —
8 C—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	8.500: —
8 C—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	10.991: —
10 D—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	2.500: —
10 D—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	344: —
12 A 1—121	Dito	Dito	558: —
12 A 5—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	1.800: —
12 A 5—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	558: —

Litt	Benämning	Beslut	Belopp
13 C 1—111	Löner till personal på ordinarie stat	Stfm 27/11 1947 § 389	9.700: —
13 C 1—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	4.513: —
13 D 1—121	Dito	Dito	1.839: —
13 D 2—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	2.100: —
13 D 2—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	396: —
13 E 2a—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	1.400: —
13 E 2a—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	204: —
14 C—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	1.200: —
14 C—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	300: —
15 A 1—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	6.500: —
15 A 1—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	1.985: —
15 D—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	900: —
15 D—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	276: —
15 H—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	800: —
15 H—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	192: —
15 I 2—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	1.200: —
15 I 2—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	370: —
15 I 3—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	1.300: —
15 I 3—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	195: —
16 B 2—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	7.300: —
16 B 2—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	2.205: —
16 B 3—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	9.900: —
16 B 3—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	1.288: —
16 C 3—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	5.300: —
16 C 3—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	447: —
16 C 4—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	21.100: —
16 C 4—121	Stadens pensionsavgifter	Dito	1.734: —
18 A—111	Löner till personal på ordinarie stat	Dito	1.400: —
		Kronor	700.000: —

Under år 1948 beviljade anslag av låne- och fondmedel.

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
	1 Ö. Allmän förvaltning Övriga ändamål			
	Anslag ur Kulturfonden:			
L 681	Inköp av skulpturverk att uppsättas i Folkets Park	Stfm 25/11 1948 § 338		20.000: —
	6 AB Brandförsvar			
	Anslag ur Brandförsvarsfonden:			
L 661	Inköp av brandskyddsmateriel	Stfm 29/1 1948 § 32		10.600: —
	7 C Exploateringsfastigheter			
L 600	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
	Förvärv av st.-äg. nr 248	Stfm 26/2 1948 § 44		8.000: —
	Förvärv av mark inom kv. Gullvivan, Vitsippan och Hundlokan å Gideonsbergsområdet om c:a 4700 m² enl. bytesavtal med Asea	Stfm 26/8 1948 § 236		18.500: —
	Förvärv av del av st.-äg. 572 B	Dk 16/9 1948 § 644		2.066: —
	Förvärv av st.-äg. 783 ...	Stfm 28/10 1948 § 297		6.500: —
	7 E Hyresfastigheter			
L 600	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
	Förvärv av fastigheten st.-äg. 799	Stfm 26/2 1948 § 44		13.500: —
	Förvärv av fastigheten st.-äg. 258	Stfm 31/3 1948 § 74		26.000: —
	Förvärv av fastigheten st.-äg. 262	Stfm 31/3 1948 § 74		32.000: —
	Förvärv av fastigheten st.-äg. 2313	Stfm 31/3 1948 § 96		31.000: —
	Förvärv av fastigheterna nris 1 och 2 i kv. Gabriel	Stfm 30/6 1948 § 200		95.000: —
	Förvärv av fastigheten nr 3 i kv. Gabriel och st.-äg. nr 1	Stfm 26/8 1948 § 233		151.000: —

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
	Förvärv av tomten nr 2 i kv. Georg	Stfm 28/10 1948 § 299		25.000: —
	Förvärv av tomterna 1 och 5 i kv. Nimrod	Stfm 28/10 1948 § 313		130.000: —
L 633	Om- och tillbyggnad av stadens garagefastighet vid Pilgatan (Jfr anslag i 1947 års låne- och fondstat å kr. 205.000: —. Stfm 28/3 1946 § 78.)	Stfm 29/4 1948 § 141	33.000: —	
L 678	Förvärv av st.-äg. 1783—1786 m. fl. (del av köpeskilling)	Stfm 28/10 1948 § 314	300.000: —	
L 680	Förvärv av st.-äg. 883.....	Stfm 25/11 1948 § 345	75.000: —	
	7 F. Bostadsförsörjning			
L 658	Anslag ur bostadssubventionsfonden:			
	Täckning av lån som utlämnats till:			
	HSB:s i Västerås Stiftelse Solgårdar 100.173: 34			
	Vissa bostadssökande för inköp av bostadsrättslägenheter .. 59.787: 88			
	(Redovisat i 1947 års bokslut)	Stfm 29/1 1948 § 6		
	Utlämnande av räntefritt lån till HSB:s i Västerås Stiftelse Solgårdar	Stfm 30/9 1948 § 268		50.000: —
	Lån till barnrikehus	Dk 16/9 1948 § 645		700: —
	Utlämnande av lån för täckande av underskott för barnrikehus	Dk 7/10 1948 § 680		2.500: —
	8 B. Gatuförvaltning			
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
L 600	Förvärv av 280 kvm. gatumark av st.-äg. nr 719....	Dk 4/3 1948 § 149		1.400: —
L 615	Iordningställande av gator å Gideonsbergsområdet	Stfm 29/4 1948 § 111		40.000: —
L 673	Iordningställande av gångbanorna intill kv. Jorund	Stfm 26/8 1948 § 237		5.700: —

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
	9 A. Hamnar			
L 669	Utdragande av ett stickspår till oljeupplagen i djuphamnen 5-årigt lån	Stfm 31/3 1948 § 77	40.000: —	
L 670	Utförande av oljeledningar i djuphamnen 5-årigt lån..	Stfm 31/3 1948 § 78	45.000: —	
	10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag			
	Anslag ur trafikfonden:			
L 671	Avskrivning av goodwillvärde i Västerås Omnibusaktiebolags rörelse	Stfm 30/6 1948 § 204		45.000: —
	11 A. Gasverk			
L 152	Tilläggsanslag för utförande av bräddavloppsledning från Malmaberg och Kungsängen (Stfm 25/9 1941 § 160)	Stfm 30/9 1948 § 280	45.000: —	
L 215	Anskaffande av kolkran 10-årigt lån	Stfm 29/4 1948 § 128	105.000: —	
L 216	Framdragande av spårförbindelse mellan gamla hamnen och gasverket...	Stfm 28/10 1948 § 292	21.000: —	
L 217	Ny tjäravskiljare vid gasverket	Stfm 28/10 1948 § 308	45.000: —	
	11 B. Elektricitetsverk			
L 314	Nedläggande av jordkablar för byggnader å tomterna nris 1 och 2 i kv. Lodet och tomten nr 1 i kv. Vågen	Stfm 26/2 1948 § 45	6.000: —	1.400: —
L 317	Komplettering av jordkabelsystemet i samband med rivning av transformatorstationen i flickskolan och anslutning till nya stationen vid Oxbacken	Stfm 21/12 1948 § 400	6.000: —	
L 323	Uppställande och anslutning till högspänningsnätet av en prov. transformatorkiosk samt framdragande av jordkabelserviser för bebyggelsen på Emausområdet	Stfm 21/12 1948 § 400	14.500: —	10.500: —

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
L 357	Färdigställande av transformatorstationen vid Jakobsbergsgatan	Stfm 30/9 1948 § 283	10.000: —	
L 365	Nedläggande av jordkablar till Byggnads AB Mimers nybyggnader å Södra Skallberget	Stfm 26/2 1948 § 46	15.000: —	7.200: —
L 368	Framdragande av matarkablar från transformatorstationen å Viksäng till industriområdet vid Kungsängen	Stfm 27/5 1948 § 168	15.000: —	
L 369	Instrumentering för transformatorstation å bostadsområdet vid CVV	Stfm 25/11 1948 § 339	11.500: —	
L 370	Jordkabelledn. å Viksängsområdet	Stfm 28/10 1948 § 307	12.500: —	3.000: —
L 372	Anslutning av transformatorstation å bostadsområdet vid CVV till högspänningsnätet	Stfm 25/11 1948 § 340	21.000: —	
L 373	Jordkabelanslutning av husblocken 23—28 i kv. Älgen	Stfm 21/12 1948 § 400	7.700: —	4.200: —
L 374	Framdragande av högspänningsjordkabel på sträckan Spantgatan — Hammarbacksvägen och servisledningar till fyra hus vid sagda väg	Stfm 21/12 1948 § 400	13.500: —	3.250: —
L 375	Inköp av transformatorer ..	Stfm 21/12 1948 § 400	80.000: —	
L 376	Instrumentering av transformatorstation å Lilla Johanneslundsområdet	Stfm 28/10 1948 § 310	11.500: —	
	13 AB. Vatten- och avloppsverk			
L 166	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan mot Sotargatan ...	Stfm 29/4 1948 § 114	1.250: —	8.250: —
L 167	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Skyttegatan	Stfm 29/4 1948 § 113	11.400: —	13.600: —
L 168	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till tomter för oljeupplag vid djuphamnen	Stfm 29/4 1948 § 112	6.400: —	16.600: —

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
L 169	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Järnvägsgatan	Stfm 25/11 1948 § 342		6.800: —
L 170	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Köpingsvägen	Stfm 30/9 1948 § 281		9.000: —
L 171	Anläggande av intagsledning, pumpstation och tryckledning för råvatten till vattentäkten vid Hässlö. 20-årigt lån	Stfm 30/6 1948 § 195	400.000: —	
L 173	Vatten- och avloppsledning i den s. k. Skyttevägen	Stfm 21/12 1948 § 399	5.750: —	4.250: —
L 174	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan	Stfm 25/11 1948 § 343	1.250: —	7.750: —
L 176	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i västra delen av Klockartorpsgatan	Stfm 25/11 1948 § 341		10.000: —
	13 C1. Renhållningsverk			
	Anslag ur särskilda fonden för införande av nytt sophämtningssystem:			
L 674	Inköp av sopvagn	Stfm 26/8 1948 § 225		35.000: —
	15 D. Kommunal flickskola			
	Anslag ur Kulturfonden: Konstnärlig utsmyckning av Kommunala flickskolans tillbyggnad:			
L 676	Utvändigt	Stfm 28/10 1948 § 312		6.000: —
L 677	Invändigt	Dito		14.000: —
	15 I3. Idrottshallen			
	Anslag ur särskilda fonden för idrottens främjande:			
L 659	Avskrivning av andelsteckning i Föreningen Västerås Idrottshall u.p.a. 13.967: 14 (Redovisat i 1947 års bokslut)	Stfm 29/1 1948 § 13		
L 682	Finansiering av stadens övertagande av Idrottshallen..	Stfm 29/1 1948 § 13	270.000: —	

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
	15 ö. Undervisnings- och bildningsverksamhet. Övriga ändamål			
	Anslag ur Kulturfonden:			
L 662	Västerås stifts herdaminne för arkivgenomgång	Stfm 29/1 1948 § 3		10.000: —
L 675	Bidrag till kostnaderna för utredning av Länsmuseets och Västerås Konstföreenings byggnadsfrågor m. m.	Stfm 28/10 1948 § 293		10.000: —
		Kronor	1.629.250: —	895.266: —

Statistik över antal anställda och utbetalda löner

	Antal[1]		Lönesumma (avrundade tal)	
	1947	1948	1947	1948
Ordinarie befattningshavare	331	369	2.734.000: —	2.921.000: —
Lärare	185	194	1.539.000: —	1.605.000: —
Extra och tillfälliga befattningshavare[2]	248	471	1.497.000: —	1.750.000: —
Arbetare	437	493	2.430.000: —	2.924.000: —
	1.201	1.527	8.200.000: —	9.200.000: —
Pensionärer	219	218	442.000: —	437.000: —
	1.420	1.745	8.642.000: —	9.637.000: —

[1] Medeltal.

[2] För år 1947 enbart extra befattningshavare.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING.

Sid.
Redovisning av stadens ekonomiska ställning 3
Fasta kapitalbehållningens avräkning 9
Skattestatens redovisning 10
Skattestatens avräkning 20
Skattestatens överskott och underskott 21
Låne- och fondstatens redovisning 22
Låne- och fondstatens avräkning 25
Budgetavräkning för 1948 års skattestat 26
Skattestatens förskott 36
Skattestatens reservationer 43
Låne- och fondstatens förskott 58
Låne- och fondstatens reservationer 62
Redogörelse över förvaltningen av stadens egna fonder 70
Balansräkning för Västerås stads donationsfonder 74
Redogörelse över förvaltningen av Västerås stads donationsfonder 76
Redovisning för bolag med kommunal aktiemajoritet 83
Förteckning över beviljade anslag under år 1948 90
Statistik över antal anställda och utbetalda löner 103

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 11

Nr 11. Västerås stads byggnadskontors årsberättelse 1948.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För stadsfullmäktiges kännedom får drätselkammaren härmed överlämna till kammaren inkommen berättelse angående byggnadskontorets verksamhet för år 1948.

Västerås den 13 april 1949.

För drätselkammaren:
FRITZ EKLUND.

Per Siösteen.

7 D 4. Malma grustag.

Utgående material från grustaget 1948.

Sort. 1 sand	20 m³
„ 2 sand och stenmjöl	5.310 „
„ 3 krossgrus	5.440 „
„ 4 finsingel	930 „
„ 5 grovsingel	1.930 „
„ 6 „	680 „
Grus	18.640 „
	32.950 m³

Kostnaderna för utgående material fördelas enl. nedanstående:

Gator och vägar:		
Underhåll	14.877: 78	
Nyanläggningar	50.753: 29	
Asfaltgator	916: —	
Sandning	1.458: 60	68.005: 67
Hamnar		4.818: 23
Fastigheter		1.792: 01
Spår (Viksäng)		7.031: 68
Avstjälpningsplatser		1.686: 23
Idrottsplatser		801: 76
Idealgrusverk		2.321: 50
I avräkning för andras räkning		1.941: 18
Övriga		379: 20
Försålt		1.313: 84
	Kronor	90.091: 30

Lager vid grustaget av material, vilket passerat sorteringsverket.

Sort. 2	c:a 160 m³	à 2:50	c:a 400:—
„ 3	„ 80 „	à 3:50	„ 280:—
„ 5	„ 675 „	à 3:75	„ 2.540:—
„ 6	„ 340 „	à 3:75	„ 1.280:—
		Kronor	c:a 4.500:—

Driftsinkomster 94.650:47
Driftsutgifter 43.658:10

8 B. Gatuförvaltning.

Barmarkstiden har under 1948 varit 9½ månader.

Underhåll.	Anslag	Verkl. kostn.
Underhåll av för automobiltrafiken viktiga vägar och gator	185.000:—	179.473:42
Underhåll och mindre förbättring av övriga vägar och gator	135.000:—	198.437:02
Rensning av gatubrunnar	6.000:—	6.000:—
Summa kronor	326.000:—	383.910:44

Gaturenhållning.		
Sopning av allmänna platser	6.000:—	5.338:78
Övriga renhållningskostnader	70.000:—	83.114:26
Summa kronor	76.000:—	88.453:04

Sammanställning av underhållskostnader för stadens vägar och gator för år 1948.

	För biltrafiken viktiga vägar och gator			Övriga vägar och gator	
	Körbanor	Gång- och cykelbanor	Summa	Summa	Summa
1. **Barmarksunderhåll:**					
Permanenta och halvpermanenta beläggningar.					
Gatsten	19.330:69		19.330:69	6.209:01	25.539:70
Bituminösa beläggn.	13.089:61		13.089:61	3.144:54	16.234:15
Gång- och cykelbanor		7.908:50	7.908:50	1.453:32	9.361:82
Röjning, trummor m. m.			6.770:07	*6.052:25	12.822:32
Grusvägar och gator:				115.825:24	115.825:24
Grusning:					
Grupp I	3.761:31				
Grupp II	10.047:95				
Grupp III	5.351:62		19.160:88		19.160:88

* Häri ingår 6.000:— kr. för rensning av gatubrunnar (8 B1—430)

Hyvling:					
Grupp I	1.059: 50				
Grupp II	2.966: —				
Grupp III	1.279: —		5.304: 50		5.304: 50
Dammbindning:				5.340: 34	5.340: 34
Grupp I	3.405: 90				
Grupp II.....	5.147: 65				
Grupp III	2.914: 18		11.467: 73		11.467: 73
Gång- och cykelbanor		1.753: 07	1.753: 07	760: 05	2.513: 12
Röjning, trummor m. m. ..			7.608: 51		7.608: 51
Summa 1.	68.353: 41	9.661: 57	92.393: 56	138.784: 75	231.178: 31
2. **Vinterväghållning:**					
Snöröjning, snöskärmar o. buskning			17.335: 79	17.534: 05	34.869: 84
Snökörning (transporter)			15.532: 49	16.883: 93	32.416: 42
Sandning			14.453: 99	27.012: 85	41.466: 84
Summa 2.			47.322: 27	61.430: 83	108.753: 10
3. **Broar**			184: 98	1.694: 12	1.879: 10
4. **Vägmärken**			9.665: 73	2.527: 32	12.193: 05
7. **Övriga kostnader:**					
Barmarksunderhåll o. vinterväghållning i Badelunda 1947—1948.....			21.447: 20		
Trafikräkning			314: 70		
Ersättn. för bil i tjänsten			8.144: 98		29.906: 88
Summa 1—7	68.353: 41	9.661: 57	179.473: 42	204.437: 02	383.910: 44
Redovisad under Malma grustag (7 D 4) Lugna gat.				1.172: 03	385.082: 47

Asfaltarbeten.

Arbetena ha utförts på entreprenad av Nya Asfaltbolaget på Skultunavägen och Hässlövägen och i övrigt av AB Contractor. Förarbetena ha utförts av staden och ha i kostnad varierat mellan 0: 86 och 2: 15 kr. pr kvm.

Beläggningstyper	Entreprenadpris pr kvm	
Yg 1	2: 26	(1: 98 + 0: 28)
I A 4	4: 04	(3: 60 + 0: 44)

Uy	0: 90	
Shell-mac 73 kg	4: 09	(3: 60 + 0: 49)
Impr. + falb 0—16	3: 85	
Öab 3,5 + 12 kg falb	4: 72	(4: 60 + 0: 12)
Öab 3,5 + falb 1	5: 92	(5: 78 + 0: 14)
Cg Öab	4: 28	(4: 20 + 0: 08)

Följande gator har försetts med beläggning

Gata	Beläggn.-typ	Areal kvm	Kostnad
Inom stadsplan			
Arosvägen	I A 4	4640	26.883: 80
Arosvägen	Uy	1285	1.173: 50
Bomansgatan, delen Kristiansborgsallén—Mobergsgatan	Yg 1	1915	8.297: 25
Clareusgatan	„	540	2.131: 40
Djäknebergsgatan	„	1675	7.475: 90
Engvallsgatan	„	345	1.452: 75
Floragatan, delen Stora gatan—V. Bergsgatan	„	815	3.299: 65
Föreningsgatan	„	1220	4.122: 30
Gesällgatan	„	869	3.689: 25
Gustavsgatan + gränd	„	2240	8.955: 30
Hallonvägen	„	555	2.010: 47
Hammarbygatan	I A 4	2280	13.510: 90
Hållgatan, delen Eriksgatan—Skepparbacken	Yg 1	1415	5.685: 70
Hållgatan, delen Stora gatan—Bondegatan	Shell-mac	420	2.638: —
Kronvägen	IA 4	2015	12.022: 30
Krysset Gamla och Nya Köpingsvägen	Öab + Falb	805	3.424: 70
Krysset Kristinag.—Djäknebergsgat., del	I A 4 + Stahlas	84	512: 06
Lantmäteribacken	Yg 1	430	1.697: 25
Lärlingsgatan, delen Kristiansborgsallén—Sundinsgatan	„	785	3.337: 50
Mästargatan	„	862	3.939: 60
Per Olovsgatan	„	635	2.364: 70
Persbovägen, delen Kristiansborgsallén—Sundinsgatan	„	1065	4.538: 75
Päronvägen	„	1680	6.085: 76
S:ta Ursulas väg, delen Arosvägen—Per Olovsgatan	„	905	3.370: 10
S:ta Ursulas väg, delen Per Olovsgatan—Flodinsgatan	Shell-mac	450	1.698: 60
Stationsplan	Impr.+Falb 0-16	1480	5.698: —
Sundinsgatan	Yg 1	1485	6.313: 60
Tomatvägen	„	720	2.608: 18
Trappgatan	„	410	1.618: 30
Tunbyvägen, delen Äppelvägen—Päronvägen	„	880	3.187: 78
Vahlbecksgatan	„	775	2.886: —

Vegagatan, delen Päronvägen—170 m söderut ..	„	950	3.451: 01
Västra Bergsgatan	„	845	3.378: 20
Zimmermansgatan	„	950	4.000: 45
Åsgatan	Shell-mac	170	1.031: 46
			168.490: 47
Utom stadsplan			
Bomansgatan, norra delen	Yg 1	775	3.334: 30
Gesällgatan	„	826	3.500: —
Iggebygatan	„	285	1.171: 25
Krukmakargatan	„	500	2.176: 53
Lärlingsgatan, delen Skrågatan—Kristiansborgsallén	„	650	2.796: 50
Mästargatan	„	833	3.800: —
Vallgatan fr. Persbovägen—Trastvägen	IA 4	2205	13.066: 18
Vallgatan delen Trastvägen—Iggebygatan	Yg 1	850	3.493: 10
Vegagatan delen Emausgatan—Polhemsgatan ..	„	1540	5.469: 23
			38.807: 09
Redovisade under de särskilda gatorna och vägarna			
Emausgatan.....	Yg 1	750	1.867: 50
Gasverksallén, järnvägskorsning	Shell-mac	70	331: 80
Gideonsberg	Yg 1	2485	9.525: 70
Hagaområdet	IA 4 Yg 1	2395 1190	18.677: —
Klockartorpsgatan	Yg 1	2000	6.615: 80
Krysset Kristinagatan—Djäknebergsgatan, del ..	IA 4 + Stahlas	161	977: 55
Kungsängsgatan, järnvägskorsningar	Shell-mac	370	1.753: 80
Riksvägen	Yg 1	3880	9.661: 20
Riksvägen	Yg 2	940	2.622: 60
Småstugeområdet, väster om Tunbyvägen	Yg 1	4495	14.230: 55
Stockholmsvägen	Shell-mac	605	3.400: 10
Vallingatan, gångbana framför kv. Grimm	Shell-mac	245	1.379: 35
			71.042: 95
		Summa kronor	278.340: 51

Sammanställning:	I A 4 + Stahlas	245	m²
	I A 4	13.475	„
	Yg 1	46.025	„
	Yg 2	940	„
	Uy	1.285	„
	Impr. + Shell-mac	450	„
	Shell-mac	1.880	„
	Öab + Falb	805	„
	Impr. + Falb	1.480	„
	Total belagd yta	66.585	m²

Utförda arbeten.

A. *Inom stadsplanelagt område.*

Allégatan. (Kassörsgatan—Tegnérgatan).

Anslag kr. 10.100: — bev. av Drk den 4/5 1948 för kantstensättning och justering. Se även Tegnérgatan. Arbetet utfört.
Slutkostnad 10.105: 37

Arosvägen (Skultunavägen—Agnegatan).

Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm den 27/11 1947 för justeringsarbeten för kommande asfaltering. Arbetet utfört. Asfaltering har utförts. Se specialredovisning.
Kostnad under året 20.244: 52
Slutkostnad 20.837: 10.

Asfaltering.

Anslag kr. 200.142: 61 (reservation från 1947) bev. av Stfm den 29/4 1948 för årets asfaltarbeten på diverse gator inom och utom stadsplan. Se specifikation av kostnader, vilka ej redovisats särskilt under de olika gatorna.
Kostnad under året 168.490: 47

Blåsbo, diverse gatudelar.

De under 1944 utförda kantstensarbetena omfattade även vissa mellanliggande privata fastigheter. De förskotterade kostnaderna för dessa arbeten ha täckts genom Stfm-beslut den 28/10 1948.
Slutkostnad 2.855: 86

Brahegatan (Kv. Fjalar).

Anslag kr. 2.000: — bev. av Drk den 8/7 1948 för asfaltering av gångbanor i Brahegatan och Tessingatan intill kv. Fjalar. Arbetet utfört.
Slutkostnad 3.425: 04

C. V. V. bostadsområde.

Anslag kr. 150.000: — bev. av Stfm den 20/12 1945 för anläggande av gator inom område inom stadsägan nr 2239, förvärvat från Kronan. Kostnaderna för år 1945, kr. 322: 80, ha täckts i bokslutet för 1945. 25.000: — har överförts till Parkförvaltningen. I samband med den under året påbörjade bebyggelsen har utförts makadamisering m. m.
Kostnad under året 16.286: 05
Totalkostnad hittills 77.904: 91.

Djäknebergsgatan (vattentornet—Lyckebogatan).

Anslag kr. 8.000: — bev. av Drk den 1/4 1948 för ordnande med kantsten och gångbana på västra sidan. I samband härmed har utförts justering av gatukorset i Kristinagatan med asfaltering för en kostnad av 977: 55. Arbetet utfört. Asfaltering har utförts, se specialredovisning.
Slutkostnad 10.075: 57

Domkyrkoesplanaden (Kv. Jorund).

Anslag kr. 5.700: — bev. av Stfm den 26/8 1948 för beläggning av gångbanor utanför nybyggnad i kv. Jorund i Domkyrkoesplanaden (asfalt), Kopparbergsvägen (asfalt) och Sturegatan (betongplattor). Arbetet utfört.

Slutkostnad 4.843: 83

Emausgatan (anslutning till riksvägen).

Som provisorisk beläggning har återstående gruskörbana försetts med Yg 1.

Kostnad 1.867: 50

Föreningsgatan (Langenbergsgatan—nr 33).

Anslag kr. 10.000: — bev. av Drk den 8/7 1948 för kantstenläggning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad 9.807: 69

Gideonsberg (gator).

Anslag bev. av Stfm den 20/3 1945 kr. 133.000: —, den 27/9 1945 kr. 51.000: —, den 24/4 1947 kr. 100.000: — samt den 29/4 1948 kr. 40.000: — eller sammanlagt kr. 324.000: — för nyanläggning av gator i anslutning till pågående bostadsbebyggelse. Kantstensättning har fortsatts på Aspvretsgatan och Gideonsbergsgatan. Terrasseringsarbeten har utförts på Humlegatan och Långmårtensgatan. Asfaltering har utförts på Smalbäcksgatan och del av Aspvretsgatan för sammanlagt kr. 9.525: 70, vilken kostnad hitförts, se specifikation för asfaltarbeten.

Kostnad under året 43.122: 38

Totalkostnad hittills 315.713: 95.

Götgatan (Drottninggatan—Jakobsgatan).

Mindre justeringsarbeten. Kostnad 837: 39

Hagaområdet, gator.

Anslag bev. av Stfm den 28/10 1943 kr. 307.700: — samt den 30/10 1947 kr. 100.000: — eller sammanlagt kr. 407.700: — för nyanläggning av gator i anslutning till pågående bostadsbebyggelse. Terrasseringsarbeten ha utförts på Åkarhagsgatan, Markörgatan och Skyttegatan. Asfaltering har utförts av återstående del av Haga Parkgata, Gjutargatan till Urhagsgatan, Furugatan och Källhagsgatan för en sammanlagd kostnad av kr. 18.677: —, vilken hitförts, se specifikation för asfaltarbeten.

Kostnad under året 65.607: 36

Totalkostnad hittills 372.633: 29.

Hammarbygatan.

Sedan erforderlig gatumark från nr 6 B genom expropriation blivit tillgänglig, har breddning utförts även för denna återstående del (Drk godk. den 7/1 1949), varigenom asfaltering kunnat utföras mellan Jakobsbergsgatan och Lantvärnsgatan, se specifikation för asfaltarbeten.

Kostnad exkl. asfaltering 5.467: 05

Herrgärdsgatan (Rudbecksgatan—Kassörsgatan).

Anslag kr. 7.500: — bev. av Stfm den 28/10 1948 för kantstenläggning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad 4.706: 19

Jakobsbergsgatan (Stora gatan—Hammarbygatan).

Anslag kr. 8.500: — bev. av Stfm den 27/11 1947 för första utbyggnad av omläggning avseende Jakobsbergsgatans framdragning till Stora gatan. Arbetet utfört. Asfaltering samt stensättning av anslutningen till Stora gatan utförd.

Kostnad under året 5.167: 44

Slutkostnad 12.984: 85.

Jakobsgatan.

Anslag kr. 6.000: — bev. av Drk den 8/7 1948 för kantstenläggning och justering utanför nr 2—4. Arbetet utfört.

Kostnad 7.591: 64

Dessutom har förberedande planeringsarbeten utförts i anslutningen med Lekgatan. Kostnaderna kr. 5.110: 52 ha påförts anslaget 8B1—433.

Sammanlagd slutkostnad 12.678: 16.

Kaplansgatan.

Anslag kr. 7.000: — bev. av Stfm den 25/11 1948 för kantstensättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad 3.400: 49

Karlsgatan (Kopparbergsvägen—N. Ringvägen).

Anslag bev. av Stfm den 28/10 1948 kr. 10.000: — och den 25/11 1948 kr. 10.000: — eller sammanlagt kr. 20.000: — för kantstensättning och justering. Arbetet i huvudsak utfört.

Kostnad under året 16.970: 02

Kassörsgatan (Allégatan—Knutsgatan).

Anslag kr. 2.800: — bev. av Drk den 4/5 1948, kr. 7.000: — bev. av Stfm den 25/11 1948 för kantstensättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad 6.545: 49

Kraftverksgatan, se Viksäng.

Kronvägen (Garpgatan—västerut).

Anslag kr. 10.000: — bev. av Drk den 1/4 1948 för provisorisk anslutning med nuv. Götgatan.

Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm den 25/11 1948 för påbörjande av Kronvägen i dess nya sträckning västerut från nuv. Götgatan. Arbetena, som samordnats pågå.

Kostnad under året 11.416: 10

Kungsängsgatan, se Viksäng.

Köpingsvägen.

Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm den 29/5 1947 för omläggning av vägkorset med gamla Köpingsvägen. Beläggning utförd jämte breddning för bussvändplats.

Kostnad under året 8.215: 74

Slutkostnad 10.000: —.

Köpmangatan—Stora torget.

Anslag kr. 8.500: — bev. av Drk den 4/9 1947 för omläggning av gatukorset. Arbetet utfört.

Kostnad under året 50: 37

Slutkostnad 5.468: 67.

Langenbergsgatan (Föreningsgatan—Gränsgatan).

Anslag kr. 7.000: — bev. av Drk den 8/7 1948 för kantstensättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad 6.269: 67

Lekgatan.

I samband med nybyggnad vid Götgatan har infart ordnats till tomterna (Drk godk. den 7/1 1949).

Kostnad 942: 73

Lustigkullagatan (vid Skarpskyttebron).

Anslag kr. 1.000: — bev. av Stfm den 28/10 1948 för uppfyllning och anordnande av trappa i nedfarten till bron. Arbetet utfört.

Slutkostnad 1.092: 92

Mobergsgatan.

Anslag kr. 8.000: — bev. av Drk den 8/7 1948 för kantstensättning och justering. På grund av dålig underbädd ha extra utgrävningar och förstärkningar fått utföras. Arbetet utfört.

Slutkostnad 9.572: 33

Montörgatan 5—7.

Anslag kr. 7.000: — bev. av Stfm den 28/6 1945 för bergsprängning och ordnande av en körfil med gångbana utanför nr 5—7. Arbetet utfört.

Kostnad under året 8.387: 32

Slutkostnad 8.620: 20.

Munkgatan.

Anslag kr. 4.000: — bev. av Drk den 12/6 1947 för ordnande av infart till busstationen samt enligt senare beslut även parkeringsplatser för bussar i Munkgatan. Arbetet utfört.

Kostnad under året 595: 11

Slutkostnad 4.515: 44.

Norra Ringvägen (Karlsgatan—Lovisebergsvägen).

Anslag kr. 20.000: — bev. av Stfm den 24/4 1947 för stensättning. Fri statlig smågatsten har erhållits, vilken tidigare krediterats arbetet med kr. 13.618: 07. Arbetet utfört.

Slutkostnad 23.048: 22

Nybomsgatan (östra delen).

Anslag kr. 2.300: — bev. av Drk den 4/5 1948 för provisoriskt ordnande för infart till nybyggd fastighet. Arbetet utfört.

Slutkostnad 2.320: 76

Pressargatan.

Anslag kr. 6.000: — bev. av Drk den 8/7 1948 för kantstensättning och justering. Arbetet utfört. I samband härmed har även kantstensättning och justering utförts på Utmarksgatan mellan Pressargatan och Svarvargatan, varvid anslaget överskridits.

Slutkostnad 8.565: 85

Regementsallén (Pilgatan—Kraftverket).

Anslag kr. 100.000: — bev. av Stfm den 25/4 att jämte överskott från anslag till Hässlövägen 24.460: 03 bev. av Stfm den 30/9 1943 användes för omläggning och breddning i första utbyggnad. Under året har utförts stensättning vid järnvägsspår.

Kostnad under året 1.402: 10

Totalkostnad hittills efter krediteringar för kantsten 57.142: 07.

Rikshuvudvägen.

För minskande av underhållskostnader har i samråd med vägförvaltningen utförts enkel asfaltbeläggning för en kostnad av 12.283: 80, se specialredovisning.

Kostnad under året 13.978: 15

Totalkostnad hittills 96.631: 83.

Sandgärdet.

Anslag kr. 23.000: — bev. av Stfm den 30/9 1948 för kantstensättning med råkantsten av återstående gator inom Sandgärdet, vilka endast ha kanter av storgatsten. Arbetet utfört.

Slutkostnad 26.083: 75

Småstuguområdet, sö. om L. Johannislund.

Anslag kr. 35.000: — bev. av Stfm den 31/5 1946 för första utbyggnad av Växthusvägen, förlängning av Skallbergsgatan och breddning av Äppelvägen.

Kostnad under året 647: 67

Totalkostnad hittills efter kred. av kantsten 18.594: 38.

Småstuguområdet, v. om Tunbyvägen.

Anslag kr. 110.000: — varav 12.500: — för del i Tunbyvägen bev. av Stfm den 25/4 1940. Asfaltering utförd på samtliga gator utom Orrvägen, som ej är bebyggd på norra sidan. Asfaltarbetena ha kostat kr. 14.230: 55, se specialredovisning.

Kostnad under året 15.235: 84

Totalkostnad hittills 112.240: 61.

Småstuguområdet, Tunby stadsgärde.

Samtliga gator ha asfalterats för en kostnad av kr. 17.343: 18, se specialredovisning.

Spantgatan, västra delen.

Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm den 25/9 1947 för fortsatt nybyggnad. Arbetet har delvis utförts i samband med pågående bostadsbebyggelse.

Kostnad under året 7.527: 49

Stora gatan (Kopparbergsvägen—Allégatan).

Anslag kr. 3.500: — bev. av Stfm den 30/9 1948 för omläggning av gångbanorna vid norra sidan med betongplattor. Arbetet utfört.

Slutkostnad 3.643: 62

Stora gatan 88, 90.

Anslag kr. 3.500: — bev. av Stfm den 30/9 1948 för igenläggning av infarten från väster av norra körbanan samt ordnande av vändplats och utläggning till plantering av förutvarande körbana och gångväg. Arbetet utfört med undantag för planteringar.

Kostnad under året 2.828: 88

Svantegatan (Floragatan—Västmannagatan).

Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm den 28/10 1948 för kantstensättning, utläggande av parkeringsplats samt justering. Återstår anslutningen till Västmannagatan.

Kostnad under året 8.227: 86

Svarvargatan.

Anslag kr. 53.000: — bev. av Stfm den 25/9 1947 för nybyggnad av Svarvargatan samt kantstensättning och justering av Målargatan. Endast Svarvargatan har erhållit byggnadstillstånd. Arbetet färdigt.

Kostnad under året 14.265: 43

Slutkostnad 35.138: 89.

Södra Esplanaden (Kopparbergsvägen—Karlsgatan).

Anslag kr. 18.300: — bev. av Drk den 4/5 1948 för utbyte av storgatstensbeläggning mot smågatsten med tillhörande förstärkning av bärlagret. Arbetet utfört.

Slutkostnad 18.323: 09

Södra Skallberget, gator.

Anslag bev. av Stfm den 26/9 1946 kr. 35.000: —, den 24/4 1947 kr. 50.000: — samt den 28/8 1947 kr. 51.000: — eller sammanlagt kr. 136.000: — för nybyggnad av gator. Skallbergsgatans terrassering har fortsatt västerut c:a 230 m, den förut terrasserade delen har breddats enligt stadsplaneändring, makadamiserats och försetts med kantsten och gångbanor, anslutningen av Emausgatan till Kristiansborgsallén har utformats enl. av Kungl. V. o. V.-byggnadsstyrelsen lämnat normalförslag samt därvid delvis omlagts. Kantsten har lagts öster om Skallbergsgatan samt i södra sidan c:a 280 m väster därom. Arbetet pågår.

Kostnad under året 55.281: 30

Totalkostnad hittills 109.473: 78.

Tegnérgatan (N. Ringvägen—Allégatan).

Anslag kr. 4.200: — bev. av Drk den 4/5 1948 för breddning, kantstensättning och justering i anslutning till ny bostadsbebyggelse. I samband därmed har justering skett av Allégatan mellan Tegnérgatan och Fogdegatan. Arbetet utfört.

Slutkostnad 4.281: 45

Tessingatan.

Ang. asfaltering av gångbana, se Brahegatan.

Timmermansgatan (Karlsgatan—Allégatan).

Anslag kr. 6.500: — bev. av Stfm den 28/10 1948 för kantstensättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad 4.183: 53

Torsgatan (Malmabergsgatan—Baldersgatan).

Anslag kr. 28.000: — bev. av Stfm den 25/9 1947 för kantstensättning och justering av Ängsgatan. Enl. beslut av Drk den 8/5 1948 har anslaget fördelats på Ängsgatan och Torsgatan, se Ängsgatan. Arbetet utfört.

Slutkostnad 5.010: 38

Tråddragargatan (öster om Målargatan).

Anslag kr. 10.000: — bev. av Drk den 8/7 1948 för förberedande terrassering för beredande av tillfart till pågående nybyggnad. Arbetet utfört.

Slutkostnad 12.272: 59

Utmarksgatan (Pressargatan—Svarvargatan).

Se Pressargatan.

Vallingatan.

Gångbanan utanför kv. Grimm har asfalterats enl. tidigare avtal. Del av kostnaden har betalats av fastigheterna. 418: 41 avseende tomt nr 4 har täckts av medel för 1949 av 8B1—813.

Kostnad 1.379: 35

Vahlbäcksgatan (Föreningsgatan—Flodinsgatan).

Anslag kr. 9.000: — bev. av Stfm den 28/10 1948 för kantstensättning och justering. Arbetet utfört.

Slutkostnad 6.397: 92

Viksäng, gator

Anslag bev. av Stfm den 25/4 1946 kr. 50.000: —, den 24/4 1947 kr. 155.000: — samt av Drk den 11/4 1946 kr. 13.000: — eller sammanlagt kr. 218.000: — för nyanläggning av gator. Under året har utförts asfaltering av järnvägskorsningar för en kostnad av 2.085: 60 i Kungsängsgatan och Gasverksallén, prov. omläggning av Kungsängsgatan vid Lillån samt kantstensättning i Kraftverksgatan, Viksängsgatan och Värjgatan, terrassering för förlängning av Verksgatan åt väster samt infart till Syrgasverken, föranledd av stadsplaneändring. Arbetet pågår.

Kostnad under året 22.467: 30

Totalkostnad hittills 128.689: 41.

Ängsgatan.

Anslag kr. 28.000: — bev. av Stfm den 25/9 1947 för kantstensättning och justering. Enl. beslut av Drk den 8/5 1948 har del av anslaget disponerats för Torsgatan, se denna. Arbetet utfört i delen Malmabergsgatan—Baldersgatan.

Kostnad under året 7.626: 31

Ö. Kyrkogatan.

Anslag kr. 4.300: — bev. av Stfm den 30/9 1948 för omläggning av gångbanorna utanför polisstationen och stadshotellet med betongplattor. Arbetet utfört.

Slutkostnad 4.935: 28

Ö. Ringvägen.

Anslag kr. 50.000: — bev. av Stfm den 30/9 1948 för stensättning av västra körbanan. Fri statlig smågatsten har erhållits. Arbetet har utförts c:a 120 m norrut från Stora gatan.

Kostnad under året 10.879: 25

734.773: 01

B. Utom stadsplanelagt område.

Asfaltering.

Anslag kr. 200.142: 61 (reservation från 1947) bev. av Stfm den 29/4 1948 för årets asfaltarbeten på diverse gator inom och utom stadsplan. Se specifikation för asfaltarbeten.

Kostnad under året 38.807: 09

Bergslagsvägen.

Anslag kr. 65.000: — bev. av Stfm den 25/4 1946 för igenläggning med rör och kulvert av dikena utefter vägen mellan Eriksberg och stadsgränsen för möjliggörande av vägens breddning med cykelbanor. För att förhindra ras vid Nordanby i vägens östra sida har diket igenlagts med kulvert så långt dikningsförslaget omfattar sådan. Arbetet pågår.

Kostnad under året 36.136: 92

Totalkostnad hittills 56.887: 06.

Björnövägen.

I samband med arbeten vid vattenverket har utfyllning av vändplats och parkeringsplats vid brons östra brofäste erhållits.

Djuphamnen, gator.

Anslag bev. av Stfm i 1945 års bokslut kr. 8.643: 77, den 25/4 1946 kr. 50.000: —, den 24/4 1947 kr. 30.000: — eller sammanlagt kr. 88.643: 77. Under året har för att frigöra mark i samband med pågående utvidgning av djuphamnen makadamisering skett från upplag inom detta område.

Kostnad under året 45.761: 36

Totalkostnad hittills 93.375: 69.

Djuphamnen, gata till oljeupplag.

Anslag kr. 10.000: — bev. av Stfm den 31/3 1949 för första utbyggnad av delvis provisorisk gata till B. P. oljeupplag. Arbetet utfört.

Slutkostnad 9.227: 22

Hässlövägen.

Anslag kr. 24.000: — bev. av Stfm den 29/4 1948 för stadens del av asfaltering med tillhörande justeringar av delen Regementet—Björnövägen. Statsbidrag har den 1/11 1948 beviljats med kr. 223.250: — på en beräknad kostnad av 235.000: —. Arbetet har utförts på entreprenad av Nya Asfaltaktiebolaget. Se specifikation för asfaltarbeten. Statsbidraget är ej slutreglerat.

Kostnad under året 224.260: 05

Klockartorpsgatan (ö. om Knektgatan).

Anslag kr. 72.000: — bev. av Stfm den 28/3 1945 för anläggande av två nya gator i samband med markförsäljning för bostadsbebyggelse. Terrasseringsarbeten ha utförts i östra delen. Arbetet pågår. Asfaltering har utförts för en kostnad av kr. 6.615: 80.

Kostnad under året ..... 9.914: —

Totalkostnad hittills 76.703: 47.

Skultunavägen (Lista—stadsgränsen).

Anslag kr. 17.000: — bev. av Stfm den 29/4 1948 för justering och asfaltering. Den 1/11 1948 har statsbidrag beviljats med kr. 33.820: — på en beräknad kostnad av 35.600: —, vilken föranletts av förstärkningar på

grund av tjälskjutning. Asfaltarbetet har utförts på entreprenad av Nya Asfaltbolaget. Se specifikation för asfaltarbeten. Förstärkningsarbeten före asfaltbeläggningen har utförts för kr. 16.669: 10. Statsbidraget är ej slutreglerat.

Kostnad under året 30.442: 09

Skultunavägen (Hovdestalund—Lista).

Anslag kr. 6.000: — bev. av Stfm den 29/4 1948 för stadens del i förstärkt underhåll för asfaltering kommande år. Efter särskild av Kungl. V. o. V. den 7/9 1948 godkänd arbetsplan har arbetet fått större omfattning med omläggning och uträtning av vägen norr om Billsta och mellan Åby och Lista. Statsbidrag har beviljats med kr. 97.000: — på en beräknad kostnad av 103.000: —, vartill kommer kostnad för marklösen och intrång. Ytterligare av V. o. V. påfordrade ändringar ha utförts med tillkommande kostnader. Arbetet i huvudsak utfört. Före beläggning tillkommer justeringsarbeten.

Kostnader under året 165.801: 19

Skultunavägen, vändplats vid Hovdestalund.

Anslag kr. 9.000: — bev. av Stfm den 29/1 1948 för vidgning av bussvändplatser vid ingången till Kyrkogården. Arbetet i huvudsakt utfört.

Kostnad under året 5.518: 21

Stockholmsvägen (vid Centrallasarettet).

Breddning av körbanan efter utläggning av prov. kantstöd av trä har asfalterats för en kostnad av 3.400: 10. Kostnaden har påförts underhållet.

Stohagsvägen (N. Hyttvägen—Hasselvägen).

Anslag bev. av Stfm den 28/10 1948 kr. 10.000: — och den 25/11 1948 kr. 15.000: — eller sammanlagt kr. 25.000: — för kantstensättning och justering med matjord för plantering. Arbetet utfört vid Valhallavägen.

Kostnad under året 11.624: 37

577.492: 50

C. *Övriga arbeten.*

Av anslaget 8 B 1—433 har betalts och utförts:

Ersättning för ändringsarbete vid kv. Paulina nr 2	2.306: —
Bergmarksgatan, provisorisk vändplats	395: 16
Kungsängsgatan, restkostnad för flyttning av plank	588: 97
Föreningsgatan, kompl. av kantsten	849: 04
Hammarbygatan 2, mur	404: 28
Stora gatan—Kopparbergsvägen, pall för polisen	91: 36
Smedjegatan—Vasagatan, prov. breddn. av gångbana	139: 26
Stensborg, planering för kolupplag	3.822: 90
Stockholmsvägen, förbättring vid Sanatoriet	2.024: 30

Busstrafiken, prov. vändplats vid Eriksberg på Bergslagsvägen samt vid Päronvägen	169: 59	
Trädgårdsgatan, cykelställ vid varmbadhuset	518: 45	
Jakobsgatan, förberedande arbeten vid Lekgatan för fortsatt utbyggande av Jakobsbergsgatan och Lekgatan	5.110: 52	16.419: 83
Kreditering av storgatsten från S. Esplanaden		3.566: 89
		12.852: 94
Brandpost i rännstensbrunn i Gamla hamnen		858: 50
Gatunamnskyltar		496: 45

Regnskydd vid Hovdestalund.

Anslag kr. 2.000: — bev. av Stfm den 30/1 1947 för uppförande av regnskydd för omnibustrafiken vid vändplanen vid Hovdestalunds kyrkogård. Arbetet utfört.

Kostnad under året		800: 77

Slutkostnad 945: 25.

Viksäng, spår.

Anslag i 1946 års stat (7 C—414) 50.000: — kr. Bev. av Stfm den 31/10 1946 kr. 70.000: — i 1948 års stat kr. 20.000: —, den 25/11 1948 69.000: — eller sammanlagt 209.000: — kronor.

Kostnad under året		60.937: 37

Totalkostnad hittills 202.978: 24.

Viksäng, spår till Tekniska verken.

Anslag kr. 21.000: — bev. av Stfm den 28/10 1948 för anslutning av järnvägsspår till Tekn. verkens gräns. Arbetet utfört. Kostn. med SJ ej slutreglerade.

Kostnad under året		28.825: 35
	Kronor	104.771: 38

SAMMANSTÄLLNING.

Utgifter:

Gator och vägar		
Underhåll		383.910: 44
Gaturenhållning		88.453: 04
Nyanläggning		
Inom stadsplan	734.773: 01	
Utom stadsplan	577.492: 50	1.312.265: 51
Övriga anläggningar		104.771: 38
		1.889.400: 37

Inkomster:

Statligt underhållsbidrag	193.800: —
Statsbidrag för nyanläggning	119.000: —
Gatukostnadsbidrag (L 910 St.-äg. 2537)	775: —
Bidrag från omnibustrafiken	7.000: —
Avgifter för nyttjande av allmänna platser	3.100: —

Riksförsäkringsanstalten	3.027: —
Avgifter för renhållning	2.800: —
Bidrag från Asea för Södra Esplanaden	24.000: —
	353.502: —

8 B 4. Drätselkammarens förråd.

Kostnaderna för utgående material år 1948 fördelas enligt nedanstående:

Hantlangning		1.743: 30
Mätningstorn		1.855: 28
Luftskyddet		1: 47
Fastigheter 2.530: 05		18.554: 47
Spår, Viksäng		509: 60
Malma		921: 81
Gator och vägar:		
Underhåll	60.020: 40	
Sandning	175: 38	
Nyanläggningar	124.644: 21	
Asfaltgator	9.999: 83	194.839: 82
Renhållning		2.158: 39
Förrådet		1.151: 04
Idealgrusverket		7.452: 49
Stenslagning		7.543: 10
Krossar		5.118: 12
Bilar och maskiner		7.878: 49
Hamnar		4.253: 58
Flygfält		287: 76
Båttrafiken		318: 25
Kallbadhus, Varmbadhus och Johannisbergsbadet		204: 84
Björnön och Hästholmarna		882: 19
Idrottsplatsen		1.320: 05
Stallet		239: 60
Verkstaden		916: 88
I avräkning för andras räkning		1.525: 68
Diverse		782: 55
Försålt		13.283: 98
	Kronor	273.742: 74

Inköp av redskap m. m. under året:

1 plog till paketvagn	1.082: —
1 plog från vägförvaltningen	200: —
1 plog till traktor	1.813: —
1 emulsionsspridare	885: —
1 gatubevattningstunna	2.200: —
2 släpvagnar till traktorer	4.800: —
3 st. manskapsvagnar	10.344: —

1 sopmaskin för hand	4.600: —
1 sopmaskin för traktor	5.021: 30
1 lastmaskin till traktor	7.448: —
Kronor	38.393: 30

8 B 5 A. Automobiler.

Under året ha inköpts:

1 lastautomobil Ford U 3717	11.905: —
1 lastautomobil Volvo U 3750	22.740: —
Kronor	34.645: —

(1 paketvagn Ford U 1515 betald av medel ur fastighetsförvaltningens stat).

Bilarnas gångtid och körlängd ha varit:

	tim.	mil
U 3249 Scania	2.438	3.722,6
U 1825 Volvo	2.388	1.970,6
U 3717 Ford	2.060	2.671,5
U 3750 Volvo	1.663	3.244,8
U 1740 Volvo paketvagn	2.283	2.319,3
U 5649 Jeep	2.224	1.967,0
U 1515 Ford skåpvagn	769	805,2
U 8399 Volvo personvagn		1.294,8

(U 2260 disponeras nu av Idrottsstyrelsen).

Driftinkomster	142.489: 54
Driftutgifter	95.714: 53

8 B 5 B. Maskiner.

Under året ha inköpts:

1 Gångbanevält (Aveling-Barford)	14.992: —
1 Traktor Ford	5.300: —
Kronor	20.292: —

Maskinernas gångtid ha varit:

Väghyvel I Svedala	1.552 tim.
„ II Munktell	2.041½ „
„ III Svedala	1.027 „
Kompressor I Atlas Diesel, oljedrift	897½ „
„ II „ , eldrift	509 „
Vägvält I Munktell	1.197½ „
„ II Åkerman	1.587½ „
Gångbanevält I Motala	1.136 „
„ II Aveling-Barford	931½ „

3 stenstötningsmaskiner		1.183½ tim.
Traktor I Ford		661 „
Traktor II Allis-Chalmers (lånad)		709 „
Driftinkomster	108.632: 98	
Driftutgifter	105.583: 78	
	Summa	13.433 tim.

8 B 5 C. Hästar.

Hästarnas körtid under året har varit 8.526 timmar och fördelas å nedanstående arbetsplatser.

Fastigheter	1.310 tim.
Sandning av gångbanor	983 „
Diverse gatureparationer	2.326 „
Allmän renhållning	1.300½ „
Snöröjning av gångbanor samt snörenhållning	534 „
Gatuarbeten med anslag	946½ „
Asfaltarbeten	451½ „
Stensättningsarbeten	87½ „
Hamnarbeten	175 „
Förrådet	286 „
Diverse	126 „
Summa	8.526 tim.

Under året har 1 häst nedslaktats och 1 häst försålts. 1 häst är lånad från Lantbruket.

Driftutgifter	45.138: 53
Driftinkomster	35.447: 55

SAMMANSTÄLLNING.

över fördelningen under året av arbetare, lastbilar och hästar angivet i medeltal per månad och år.

Månad	Effektiv arbetsstyrka				Ineffektiv arbetsstyrka					Använda	
	Grovarbetare	Snickare	Stensättare	Summa	Tjänstl.	Semester	Sjuka	Olycksfall	Summa	Lastbilar	Hästar
Januari	84	11	—	95	3,3	0,1	6,6	2,0	12,0	17,2	5,5
Februari	73	11	—	84	3,0	—	6,5	1,0	7,5	4,9	4,1
Mars	71	13	—	84	3,1	0,6	7,4	1,3	9,3	7,4	3,7
April	77	13	6	96	3,5	0,7	5,3	0,4	6,4	7,7	5,2
Maj	82	13	10	105	6,9	0,6	5,0	1,2	13,7	12,3	7,1
Juni	81	14	9	104	1,4	4,7	4,6	1,0	11,7	12,2	5,8
Juli	60	11	4	75	1,3	39,2	6,5	0,3	47,3	9,2	4,9
Augusti	81	13	8	102	1,9	9,3	5,8	0,9	17,9	8,9	6,1
September	86	17	8	111	2,2	2,1	5,0	0,4	9,7	16,7	6,1
Oktober	88	17	8	113	2,0	0,7	4,7	—	7,4	19,8	5,7
November	91	15	4	110	1,5	—	6,8	0,3	8,6	19,6	5,0
December	84	15	4	103	5,6	0,4	5,8	0,5	12,3	16,4	6,0
Medeltal under året	80	14	5	99	3,0	4,9	5,8	0,8	13,6	12,7	5,4

9 A. Hamnar.

	Anslag	Verkl. kostn.
Underhåll enligt stat	22.000: —	22.627: 86

Djuphamnen.

Djuphamnens utbyggnad har fortsatt, varvid muddringsarbetena fortsatts. Gjutning av kajen har påbörjats. Byggnadstillstånd har erhållits endast för halva tillbyggnaden (130 meter).

Kostnad under året 632.903: 81

Totalkostnad hittills 1.267.786: 92.

Småbåtshamnar.

Anslag kr. 12.000: — bev. av Stfm den 26/2 1948 för underhålls- och ombyggnadsarbeten av brygga i Svartån. Arbetet som även omfattat sänkning av kajplanet vid ån på västra sidan norr om betongkajen har utförts under året.

Slutkostnad 13.363: 28

Av anslag 18.000: — för anordnande av småbåtshamnen har anslagits 3.000: — för byggande av brygga vid västra tippen. Arbetet utfört.

Slutkostnad 2.098: 05

Oljeledning i Djuphamnen.

Anslag kr. 45.000: — bev. av Stfm den 31/3 1948 för oljeledning mellan oljekajen och B. P:s oljeupplag. På grund av stadsplaneändring har ledningen lagts i annan sträckning än den ursprungl. beräknade, vilket medfört ökade kostnader genom bergsprängning. Arbetet utfört.

Slutkostnad 62.501: 81

Spår till oljeupplagsområdet.

Anslag kr. 40.000: — bev. av Stfm den 31/3 1948. Arbetet utfört. Kostnaderna ej slutreglerade med S. J.

Kostnad under året 35.530: 72

10 C. Johannisbergs flygplats.

Barack.

Anslag kr. 5.000: — bev. av Stfm den 29/1 1948 för uppförande av militärbarack avsedd för flygklubben. Arbetet utfört.

Slutkostnad 5.586: 78

Personaluppgifter.

Under året ha sammanlagt 132 st. arbetare varit anställda enligt nedanstående:

10 st. stensättare
73 „ grovarbetare
17 „ träarbetare
7 „ murare
6 „ chaufförer
1 „ reparatör
1 „ eldare
4 „ förrådsmän
7 „ motorskötare
1 „ extra körkarl
2 „ bergsprängare
3 „ förmansmedhjälpare

Arbetad tid:

Tidlön (34,1 %)	97.981 tim.	
Ackord (65,9 %)	189.082 tim.	287.063 tim.
Dagsverken	37.270	
Arbetsveckor	6.212	

Arbetstiden har under året varit 8,5 månader med 48 timmars arbetsvecka och 3,5 månader med 45,5 timmars arbetsvecka.

I avlöningar och andra ersättningar har utbetalats kr. 1.015.222: — enligt nedanstående:

För timtidsarbete	97.981 tim.	222.046: —
„ ackordsarbete	189.082 „	574.707: —
Skiftarbete	676 „	1.851: —
Övertidsarbete	8.349 „	22.356: —
Dyrtidstillägg		114.878: —
Dagtraktamenten (för 95 st. arbetare)	3.321 st.	7.638: —
Cykelersättningar	48 „	1.158: —
Gångtidsersättningar (för 490 km)	122,5 tim.	255: —
Semesteravlöningar	139 st.	35.463: —
Olycksfallsavlöning	18 „	3.654: —
Sjukavlöningar	76 „	23.859: —
Begravningshjälp	1 „	400: —
Övrig ersättning (lagbaspengar, stallpengar m. m.)		6.957: —
		1.015.222: —

Västerås i april 1949.

Västerås stads byggnadskontor:
F. SCHIÖTT.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1948 Ser. B nr 12

Nr 12. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för år 1948.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed för kännedom överlämna sin årsberättelse samt stadsläkarens m. fl. årsberättelser för 1948.

Västerås den 4 april 1949.

För hälsovårdsnämnden:
GUSTAV ANDRÉN.

/Åke Renvall.

Årsberättelse rörande den allmänna hälsovården från Hälsovårdsnämnden i Västerås för år 1948.

HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN.

Ledamöter: 1:ste stadsläkaren G. Andrén, ordförande, Polismästare H. Hellekant, v. ordf., Fru K. Kjelldahl, Distriktsveterinär V. Snöborgs, Byggnadsverkmästare Gust. A. Lindahl, Ombudsman Erik Berglind, Konditor Ove Klingvall.

Suppleanter: Ombudsman Erik Pettersson, Doktor N. Boström, Fru Astrid M. Johansson, Fru Greta Jansson, Konditor Rune Gustavsson.

Sekreterare: Kanslinotarie Åke Renvall.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDENS VERKSAMHET.*

1. Nämnden har sammanträtt 15 gånger under året. Ärendena protokollförda i 439 paragrafer.
2. Diarieförda ärenden 568.
3. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande ha skett i 79 fall.

II. BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDENA INOM SAMHÄLLET.

1. Kyrkoskrivna inv. vid årets början:	m. 27.001,	kv. 26.389,	s:a 53.390	
Kyrkoskrivna inv. vid årets slut:	m. 28.302,	kv. 27.610,	s:a 55.912	
2. Antal under året levande födda:	m. 672,	kv. 571,	s:a 1.243	
3. Antal under året döda personer:	m. 204,	kv. 207,	s:a 411	
4. Antal döda under 1 års ålder:	1 dödfödd			

5. Särskilt stor dödlighet inom viss stadsdel har ej förekommit.

Folkmängdens tillväxt under de senaste 15 åren framgår av nedanstående tabell.

År	Folkmängden vid årets början	Folkmängden vid årets slut	Ökning + Minskning —	Födda			Döda			Nativitets överskott + underskott —	Inflyttnings överskott + underskott —
				Män	Kv.	S:ma	Män	Kv.	S:ma		
1934	31,229	31,294	+ 565	181	151	332	164	153	317	+ 15	+ 550
1935	31,794	32,570	+ 776	159	164	323	156	178	334	— 11	+ 787
1936	32,570	33,834	+1,264	229	195	424	158	176	334	+ 90	+1,174
1937	33,834	35,378	+1,544	247	244	491	162	183	345	+ 146	+1,398
1938	35,378	36,551	+1,173	278	271	549	156	164	320	+ 229	+ 944
1939	36,551	37,848	+1,297	286	279	565	140	195	335	+ 230	+1,067
1940	37,848	38,597	+ 749	284	288	572	171	157	328	+ 244	+ 505
1941	38,597	39,433	+ 836	352	336	688	161	148	309	+ 379	+ 457
1942	39,433	40,797	+1,364	399	377	776	170	153	323	+ 453	+ 911
1943	40,797	42.707	+1,910	455	469	924	193	184	377	+ 547	+1,363
1944	42,707	44,306	+1,642	553	514	1,067	161	183	344	+ 723	+ 919
1945	44,306	46,165	+1,859	540	517	1,057	187	192	379	+ 678	+1,181
1946	48,602	51,034	+2,432	646	561	1,207	204	191	395	+ 812	+1,620
1947	51,034	53,540	+2,506	594	601	1,195	232	205	437	+ 758	+1,748
1948	53,390	56,912	+2,522	672	571	1,243	204	207	411	+ 832	+1,690

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD.*

A. Vattentillgången.

1) Behovet av hushållsvatten tillgodoses genom stadens vattenledning, vartill samtliga fastigheter inom staden äro anslutna utom de inom västra delen av Jakobsbergsområdet samt inom vissa delar av Skiljebo.

2) Under året utfördes 3.281 m nya vattenledningar.

Vattenledningarnas sammanlagda längd utgjorde den 31 december 134.505 m.

3) Vatten inleddes under året i 139 fastigheter.

Vattenledningsvattnet utgöres av vatten taget ur brunnar i Badelundaåsen vid Hässlö. Vattnet består dels av i åsen från norr framrinnande grundvatten och dels av vatten från Mälaren som infiltrerats i åsen. På vattenledningsvattnet (renvattnet) ha under året utförts regelbundna undersökningar. Vattnets hårdhet var högst 9,4 och lägst 8,7 tyska grader. Manganhalten har varierat mellan 0,00—0,12 milligram per liter. Manganoxider ha tillfälligtvis förekommit i form av utfällningar. Undersökningar av vattnets bakteriehalt ha utförts en gång i månaden. Härom intet att anmärka.

Vattentillgången var under större delen av året fullt tillräcklig. Vid något tillfälle under högsommaren förekom knapphet på vatten i vissa högt belägna delar av staden.

Förbrukningen var under året

För hushållsbehov	2.228.000	m³	eller	45,1 %
„ industriella behov	1.339.000	„	„	27,1 %
Övrigt	1.374.000	„	„	27,8 %
Summa	4.941.000	m³		

Per person och dygn blev förbrukningen sålunda

För hushållsbehov	117	liter
„ industriella behov	72	„
Övrigt	73	„
Summa	262	liter

För vattenförbrukningen enligt mätare har avgiften under året varit

För förbrukning	intill	10.000 m³			23	öre/m³
„ „	över	10.000	intill	20.000 m³/år	22	„
„ „	„	20.000	„	30.000 „	21	„
„ „	„	30.000	„	40.000 „	20	„
„ „	„	40.000	„	50.000 „	19	„
„ „	„	50.000			18	„

Från de fastigheter (c:a 100 st.) vilka debiterats enligt kontrakt ha inkomsterna varit kr. 16.656: —.

De stipulerade avgifterna utgöra: för rum 6 kr., bad- eller duschrum 12 kr., vattenklosett 12 kr., vattenpost 12 kr. Tvättavgift per hushåll 6 kr.

Undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg, FCS badbrygga och f. d. Hamre Tegelbruk.

Mälarvattnets halt av colibakterier per liter.

Provtagningsställe	juni	juli	aug.	sept.
Björnön	1200	600	800	400
Östra holmen	900	900	1700	700
Johannisberg	600	2100	1500	1100
Andelsslakteriet	2600	1300	2200	2000
Kallbadhuset	25000	3800	3500	49000
Reningsverket	75000	89000	76000	66000
Svartån vid Vallby	6900	8400	7200	8100
Svartåns mynning	28000	76000	9300	7400
FCS badbrygga	1700	500	800	1100
f d Hamre Tegelbruk	500	700	400	900

Samtliga prover äro tagna på 2 meters djup utom de vid Svartåns mynning och Svartån vid Vallby, som äro tagna vid ytan. Under året har tillkommit provtagning vid f. d. Hamre Tegelbruk, viken vid båtbryggan.

B. *Avledning av spill- och regnvatten.*

Vattenavloppet är i huvudsak anordnat enligt det kombinerade systemet, d. v. s. såväl spill- som regnvatten avledes i gemensamma ledningar. För en del nybyggda ytterområden är vattenavloppet anordnat enligt det separata systemet.

Allt avloppsvatten undergår mekanisk rening innan det utsläppes i Mälaren eller Svartån. Huvudparten av avloppsvattnet renas vid reningsverket vid Kungsängen.

Avloppsvatten för de områden, som på grund av sitt läge ej kan avledas till reningsverket undergår mekanisk rening genom separat byggda emscherbrunnar. Dessa om-

råden äro stadsdelen Kvarnbrovreten och en del av Aroslund. Hovdestalund—Åshagenområdets avloppsvatten renas i en Friesbrunn.

Under året utfördes 5.829 m. nya underjordiska avloppsledningar.

Avloppsledningarnas sammanlagda längd var vid årets slut 137.487 m.

Underjordiskt avlopp utfördes under året till 140 fastigheter.

RENINGSVERKET.

I reningsverket behandlades en avloppsvattenmängd av 8.300.000 m³. Dygnsvattenmängden utgjorde i medeltal 22.700 m³.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 18.705 m³ eller i medeltal 51,0 m³ per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 5.712 m³ utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 250.257 m³ eller i medeltal 690 m³ per dygn, har till större delen levererats till gasverket och inblandats i stadsgasen.

Driftresultat.

Månad	Uppump. vatten m³	Förbr. kWh	Uppfordr. sand m³	Rötk.-temp. °C	Rågas m³	pH-värde ink. vatt.	Slam till Rötk. m³	Slam till torkgård m³
Januari	558.000	50.520	33	28	20.860	7,0	1.515	574
Februari	522.000	45.890	27	27	19.570	7,4	1.176	468
Mars	558.000	46.890	21	26	25.554	7,0	1.048	277
April	mätaren borttagen	47.070	22	27	23.040	7,0	1.388	476
Maj		41.740	24	28	25.037	7,0	1.534	491
Juni		39.170	15	30	25.617		1.618	519
Juli		40.710	16	31	22.355		1.601	493
Augusti		48.940	33	29	14.836	7,0	1.766	472
September		44.870	23	28	20.574	7,0	1.923	333
Oktober		45.840	20	28	17.336	6,9	1.833	521
November		48.540	20	27	18.028	6,9	1.619	531
December		51.310	20	29	17.450	6,8	1.684	557
S:a värde	8.300.000*	551.490	274		250.257		18.705	5.712
Medelvärde pr dygn	22.700	1.510	0,75	28,2	690	7,0	51	15,6

*) Uppskattat.

C. *Renhållning.*

a) Latrinrenhållning:

1. Genom stadens renhållningsverks försorg, förutom i 12 gårdar, belägna i stadens utkanter, där latrinrenhållningen ombesörjes av resp. gårdsägare.

2. Missförhållanden ang. renhållning ha anmärkts i 20 fall, som rättats efter tillsägelse.

3. Antal våningsklosetter: 18.074, varav 18.064 äro w. c. i 2.610 fastigheter.

4. Se mom. I.

5. Upplagsplats för latrinen är en stadens torvpudrettfabrik, belägen inom staden vid hamnområdet. Frågan om nybyggnad och omplacering vilar sedan flera år av ekonomiska skäl. Sedan användande av pudrett till gödsling i trädgårdar inom stadsområdet förbjudits, har torvpudrettberedningen i det närmaste upphört.

6. Torvpudretten användes för stadens eget lantbruk.

b) Renhållning av gårdar och gator:

Tre-delningssystemet är föreskrivet inom det centralare stadsområdet.

1. Bortforslingen sker genom renhållningsverket (förutom i 497 gårdar belägna i ytteromr.). I 120 fastigheter (större) förbrännes soporna.

2. Särskilda upplagsplatser finnas å stadens lantegendomar utanför det bebyggda stadsområdet. Tipp finnes å strandområdet väster om djuphamnen.

3. Svinmaten inom tre-delningsområdet går till stadens svingård, belägen å en av stadens lantegendomar, samt till ett flertal lantbrukare. Soporna köras ut till strandutfyllningar.

4. Anmärkningar beträffande renhållning å gårdar, avstjälpningsplatser och dyl. ha gjorts i 162 fall, varav flertalet grundar sig på bristande sophämtning, bristfälliga sopkärl etc.

Nämnden har beslutat att sopkärl av plåt, s. k. Norbakärl, rymmande 125 liter, försett med avtagbart lock, skall användas.

Enl. stadsfullmäktiges beslut skall ev. sophämtning enl. systemet "dammfri tömning", införas i staden framdeles. En ny sop-bil "dammfri tömning" har insatts under året. Enhetliga sopkärl skulle överallt i staden vara anskaffade senast den 1/7 1942. Detta har dock på grund av materialbrist ej kunnat genomföras.

c) Antal inom staden befintliga:

1. Svinhus: 2 st. ansökningar för hållande av hushållsgris beviljade under året.

2. Fähus: inga.

3. Stall: 28, alla inom hälsovårdsområdet för stad.

4. Svinhållning förbjuden inom stadsplaneområdet, dock har under det rådande krisläget tillstånd lämnats att hålla hushållsgris viss del av året (se ovan).

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtal
Gårdsrenhållning	74	—	—
Bristande hämtning av sopor	33	—	—
Avträden och urinkurar	20	—	—
Bristfälliga sopplatser och sopkärl	28	—	—
Stall, svinhus	7	—	—

Råttutrotning:

Ett anslag på 3.000 kr., som ställts till Nämndens förfogande för råttgiftsutläggning, har förbrukats under år 1948.

Utrotning av duvor och kajor:

För utrotande av skadegörande fåglar har ett anslag av 1.000 kr. beviljats i 1948 års stat. Under året avlivades 550 duvor och 225 kråkfåglar.

D. *Begravningsplatser.*

Tre begravningsplatser finnas. Å de båda äldre, inom själva staden, begraves endast i familjegravar. Nya begravningsplatsen, som är belägen omkring ett par kilometer utom den bebyggda staden, togs i bruk 1925. Anmärkta missförhållanden ha ej förekommit.

Byggnadstillstånd för uppförande av ett krematorium har icke beviljats.

E. *Fabriker och näringar.*

1. Anmälan om anläggande eller inrättande av nya fabriker enligt § 24 av hälsovårdsstadgan: Inga.

2. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke: 1:ste inspektören förordnad som tillsyningsorgan. Han har till yrkesinspektionen insänt vederbörliga rapporter. Tillsynen omfattar 64 inspektioner fördelade på 62 dagar.

Arbetsställena: hantverk 18, handel 24, övrig verksamhet 22. Missförhållanden, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, i intet fall.

F. *Bostäder.*

1. Antal med boningshus bebyggda tomter inom planlagt område vid årets slut: 3.747.

Under året ha uppförts 94 nya fastigheter med 1.189 lägenheter.

Lägenheterna fördela sig på följande sätt: 33 enkelrum, 64 lägenheter om 1 rum och kokvrå, 64 lägenheter om 1 rum och kök, 2 dubbelrum, 519 lägenheter om 2 rum och kök, 420 lägenheter om 3 rum och kök, 60 lägenheter om 4 rum och kök och 27 lägenheter om 5 rum och kök.

Häri ingår 1 barnrikehus, omfattande 36 lägenheter med halva lägenhetsantalet uthyrt till barnrika familjer.

Rivna fastigheter: 2 stycken, omfattande 7 lägenheter, därav 1 järnspiselrum, 1 lägenhet om 1 rum och kokvrå, 3 lägenheter om 1 rum och kök samt 2 lägenheter om 2 rum och kök.

2. För barnrika familjer finnas 17 bostadshus.

I staden finnas nu 6 pensionärshem och 1 bostadshus för "pauvres honteux".

Bostadsbristen är fortfarande mycket stor och ett 80-tal utdömda lägenheter äro fortfarande bebodda.

3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.

4. Inga härbärgen eller asyler ha tillkommit.

5. a) Bostadsinspektionen handhas av en bostadsinspektris.

b) Antal bostadsinspektioner under året: 1:sta besök 3.229, återbesök 402, summa 3.631. Åtgärdade anmälningar, förfrågningar och klagomål 3.619. Avhjälpta missförhållanden 199.

Av hälsovårdsnämnden utdömda bostäder: 1 enkelrum, 3 järnspiselrum, 9 lägenheter om 1 rum och kök, 2 lägenheter om 2 rum och kök samt 1 lägenhet om 3 rum och kök.

Antal damfriseringar: 47. De flesta av dem äro små och primitiva.

Antal kombinerade herr- och damfriseringar: 14.

G. *Samlingslokaler.*

Anmärkningar ha gjorts i 4 fall.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad.*

I stadens varmbadhus har under året serverats 118.383 bad, varav för skolbarn: simhall med värmestuga 3.150, billighetsbastu 6.800 och simundervisningsbad 10.314, folkbad: billighetsbastu 37.399.

Staden har anordnat 3 friluftsbad å holmar i fjärden, dit regelbundna båt- och ångfärjeförbindelser finnas dagligen under sommaren. Sedan nu broförbindelse ordnats från fastlandet till Björnön, har friluftsbadet här betydligt bättre kunnat utnyttjas. Ett friluftsbad ligger vid Johannisberg. Vattnet i Västeråsfjärden var liksom under föregående år tämligen starkt förorenat. Colihalten var hög. Ökad sjuklighet i samband med badningen har dock ej förmärkts. Förbättring av rådande förhållanden kan förväntas när framdeles reningsverket utökas med biologiskt filtrum. Biologiskt filtrum kan av kostnadsskäl tillsvidare ej anläggas. En kommunal badstuga vid Lundby kyrkby har inspekterats och godkänts. Antal bad för vuxna 941, skolbad 386.

I. *Födoämnen och njutningsmedel.*

1. Köttbesiktningstvång finnes. Västerås Andelslakteri (N:o 74) började sin verksamhet i nov. 1934. En större privat saluhall finnes sedan 1931.

3. Se mom. I.

4. Enskilda, mindre slakterier: 1 st. Intet under s. k. offentlig kontroll.

5. Mjölkkontrollen genom inspektörerna. Mjölkundersökningarna utföras å det år 1939 inrättade mjölklaboratoriet (vid köttbesiktningsbyrån) och beträffande pasteuriseringsprov å apoteket Bävern. Ett tiotal korv-prov har undersökts på vatten och bindmedel.

6. Matvaruberedning och matvaruhandel.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	1	—	—	1
Korvfabriker	26	1	3	28
Charkuteributiker	56	1	4	59
Bagerier	46	3	4	47
Karamellfabriker	5	—	—	5
Brödbutiker	28	1	1	28
Mejerier	1	—	—	1
Mjölkbutiker	107	2	5	110
Speceributiker	86	2	4	88
Fiskbutiker	10	—	—	10
Näringsställen	72	1	—	71
Rak- & Frisérsalonger	29	1	—	28
Skrot- och hudupplag	11	—	—	11

I ovanstående är Saluhallen ej medräknad.

Missförhållanden och åtgärder beträffande dessa:

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Charkuterier	19	—	—
Charkuteributiker	11	—	—
Bagerier och konditorier	42	—	—
Mjölkbutiker	35	—	—
Speceriaffärer	16	—	—
Näringsställen	4	—	—
Fiskbutiker	2	—	—

Av hälsovårdsinspektionen beslagtagna födoämnen 1948:

Köttvaror	0 kg.	
Fläsk	1.206 „	på grund av förskämning
Korv	58 „	„ „ „ „
Fisk	2.834 „	„ „ „ „
Sill	175 „	„ „ „ „
Fågel	17 „	„ „ „ „
I hare	10 „	„ „ „ „

8. Ur beslagsrapporten från köttbesiktningsbyrån.

Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	12	7	—	5	—
svin	18	—	—	18	—

9. Tillsyn av matserveringsställen:

149 inspektionsbesök, varvid i 4 fall anmärkningar förekommit.

10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:

Vid mjölklaboratoriet ha undersökts 918 mjölk- och 472 gräddprov. Medelfetthalten för oskummad mjölk 2,9 %, för tunn grädde 13,1 %. Anmärkningar mot för låg fetthalt på oskummad mjölk har skett i 54 fall. Fetthalten å grädde har hållit sig mellan de stadgade gränserna utom i 6 fall.

Mjölkkontrollen har utökats och omfattar förutom fetthalt även prov på smutshalt och hållbarhet.

Beträffande mjölkens hållbarhet, vilken provats medels reduktasprovet, har av 918 undersökta prov 41 givit anledning till anmärkning.

Prov av inom staden saluhållet smör, 12 prov med vattenhalten 15,6, 15,8, 15,8, 15,8, 15,9, 15,9, 15,9, 15,9, 16,0, 16,0, 16,0 %.

På grund av ändrade försäljningsbestämmelser å tjock grädde i oktober 1940, har någon sådan inte varit föremål för undersökning under året. Matvaruprov undersökes å Statens Institut för folkhälsan. Årskostnaderna ha uppgått till c:a 1.000 kronor.

11. Missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- eller njutningsmedel ha ej varit föremål för nämndens handläggning.

12. Torghandel: Svamp salufördes i ringa omfattning.

13. 3 st. köttbilar för kringföringshandel å landsbygden har av hälsovårdsnämnden erhållit förnyat tillstånd under året.

14. En fiskkiosk har under året godkänts.

K. *Åtgärder i anledning av lag ang. könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1. Poliklinik inrättad sedan 1 juli 1924. Besöksantalet under året 3.270. Medeltal per mottagning 11.

Den 15/11 1936 flyttades polikliniken till förste stadsläkarens mottagningslokaler.

2. Missförhållanden och i anledning därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lagen den 14 sept. 1914 ang. vissa åtgärder mot utbredning av tuberkulos.*

1. Antal lägenheter, i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum = 40.

2. Anslag från staden för den privata dispensärverksamheten (sommarkolonien) = 4.000 kr. (Se 1:ste stadsläkarens ämbetsberättelse för år 1947 bil. 10.)

M. *Åtgärder i anledning av lag om skyddskoppympning av den 2 juni 1916.*

1. 1:ste stadsläkaren var under året förordnad som offentlig vaccinatör. D:r Assar Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

2. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande ha skett i 79 fall.

3. Anslag för den offentliga vaccinationen har utgått med 175 kr.

N. *Kommunala vårdanstalter.*

1. Sjukavdelning finnes inrättad vid ålderdomshemmet Karlslund med 70 platser. På sinnessjukavdelningen 20 platser. Försörjningsfall 110 platser.

2. Barnhem.

	Plats-antal	Stadens kostn., resp. bidrag
Västerås stads upptagningsanstalt för barn (Barnhemmet i Sommarro)	14	
Enskilda föreningars barnhem:		
Västerås Barnkrubba. I medeltal pr dag	26	3.500: —
Flickbarnhemmet	12	1.000: —

Västerås stads barnhem Sommarro.

Utdrag ur årsberättelsen 1948.

Läkare: 1:ste stadsläkare G. Andrén.

Föreståndarinna: Ewy Aspling.
Antal underhållsdagar: 4.956.
Antal kvarliggande barn från år 1947: 14 st.
Antal intagna barn under år 1948: 22 st.
Antal utskrivna barn under år 1948: 24 st.
Antal kvarliggande barn till år 1949: 12 st.
Barnens hälsotillstånd har varit gott. Antal sjukdagar 95.
Antal sjukskrivna barn 13 st.

Barnhemmet för flickor.

Utdrag ur årsberättelsen 1948.
Läkare: 1:ste stadsläkare G. Andrén.
Föreståndarinna: Viola Berg.
Antal underhållsdagar: 4.621.
Antal kvarliggande barn från år 1947: 12 st.
Antal intagna barn 1948: 7 st.
Antal utskrivna barn under år 1948: 6 st.
Antal kvarliggande barn till år 1949: 13 st.
Antal sjukdagar c:a 350. T. o. m. 24/11 och till årets slut var barnhemmet stängt på grund av samtliga barns intagning å Epidemisjukhuset för gulsot.

3. Barnkrubba.
Adress: Anderslundsgatan 6.
Öppet kl. 6.40—18. Lördagar till kl. 13. Stängt under juli.
För driftkostnaden svarar närmast Föreningen Västerås Barnkrubba, Understödsförening.
Kommunalt bidrag.
Dagavgift 60 öre eller 75 öre per barn och dag.
Läkare: K. Hallengren.

4. Sommarkoloniverksamhet.
Folkskolans sommarkolonier:

vid Frösåker (62 barn och 67 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor)	129	platser
„ Mårdhyttan (69 och 64 barn under 2 vårdperioder à 5 veckor)	133	„
„ Bysala (8 veckor)	34	„
„ Gusselby (65 och 67 barn under 1 vårdperiod à 5 veckor)	127	„
Röda korsets sommarkoloni vid Ramnäs (emottager barn från hela länet)	32	„
Tuberkulosdispensärens sommarkoloni i Lindersnäs (Varberg) (öppet 15/6—23/8)	50	„
Aseas sommarkoloni Bjällandsås, Bokenäs (Västkusten), 103 och 105 barn under 1 mån., i 2 perioder (öppet 11/6—20/8)	208	„

Flikens barnpensionat, Kärrgruvan (Asea) 20 pl. (öppet hela året).
Barnpensionatet Hemgården (Asea) 16 platser.
Uddens småbarnskoloni i Skinnskatteberg för barn mellan 3 och 6 år. I sexveckorsperioder med 15 barn under våren, och under sommaren 25 barn under 8 veckor.

5. Barnträdgårdar:
"Västerås stads barnstugor"
Herrgärdsskolans barnträdgård 20 + 20 = 40 barn
Jakobsbergs II, III „ 20 + 20 + 20 = 60 barn (endast vårterm.)

Jakobsbergs I	barnträdgård	20 + 20 = 40 barn	
Korsängens	„	15 + 15 = 30 barn	
Hallens	„	20 + 20 = 40 barn	
Gideonsberg	„	20 + 20 = 40 barn	
Tunby	„	20 + 20 = 40 barn	
Aspvretens	„	20 + 20 = 40 barn	
Fridnäs I		20 + 20 = 40 barn	(fr. o. m. höstt:s början)
„ II		20 + 20 = 40 barn	„ „ „
Parkgården		20 + 20 = 40 barn	

Å vardera barnträdgården emottages c:a 20 barn å en förmiddagsavd. 3 tim. och c:a 20 barn å eftermiddagsavd. 3 tim. Alla dagar utom lördag och söndag.

Läkare: P. Fritsch.

Eftermiddagshem för skolbarn: Herrgärdsskolan.

Varje dag ½3—½7 em. 30 barn.

Dagkoloni: 25/6—20/8 kl. 11.30—3.30 i form av badresor till Östra holmen. 74 barn i genomsnitt per dag.

Lekplatsverksamheten har varit anordnad under ledning av ledarinna tiden 20/6—20/8 å Korsängsskolans park samt å Djäkneberget och Tunby. C:a 45 barn per dag.

Fritidsverksamhet för skolbarn har varit anordnad vid Tunby: 6 klubbar med 11 skolbarn i vardera samt vid Fridnäs 4 klubbar.

Utanby daghem vid Norra Ringvägen har sedan årets början 42 platser: för spädbarn 11, koltbarn 12—13 och barnträdgårdsbarn 15—18.

Hammarby daghem, barn mellan 3—6 år, delade på koltavd. 15 barn, barnträdgårdsavd. 15—18 barn.

O. 1. *Spädbarns- och fosterbarnsvård.* . . . .

På barnavårdscentralerna för meddelande av läkarvård ang. uppfödning och vård av barn under 3 år ha varit inskrivna 4.653, därav 1.079 nyinskrivna.

Läkarmottagningar 518, varvid 7.559 barn undersökts. Medeltal per mottagning 14,59.

Sköterskorna ha gjort 8.545 besök i hemmen. På sköterskornas mottagningsrum ha avlagts 2.268 besök.

Läkare: D:r Assar Normark.

O. 2. *Mödravård.*

Å landstingets mödravårdscentral vid Centrallasarettet emottages för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet.

Vid 187 mottagningar besöktes centralen av 2.657 mödrar. Medeltal: 14 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska, 1 sköterska samt ett kontorsbiträde.

P. *Hälso- och sjukvårdspersonal.*

1. Tjänstebefattningar: 2 stadsläkare, 1 veterinär såsom föreståndare vid köttbesiktningsbyrån, 2 vaktmästare vid samma byrå, 1 bostadsinspektris, 5 inspektörer, som tillika äro desinfektörer, 6 stadsdistriktssjuksköterskor, 1 dispensärsköterska och 5 skolsköterskor. Dessutom finnas 4 diakonissor, 3 distriktsbarnmorskor, som tillika äro landsdistriktsbarnmorskor. Sedan oktober 1948 är ett skrivbiträde anställt å hälsovårdsbyrån.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentförsäljning.*

I staden praktisera: 2 homeopater, 1 "naturläkare", som försålde örtpulver per postförskott (droghandel) har avflyttat från staden.

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

T. *Ambulanser.*

2 ambulanser äro stationerade vid brandkåren.
1 ambulans är stationerad vid epidemisjukhuset.

U. *Observationsplats för besiktning av fartyg med avseende å förekomst av råttor.*

Inrättad 1 januari 1938.
Besiktningsläkare: 1:ste stadsläkaren G. Andrén med d:r C. Idar såsom ersättare.
Under år 1948 ha 23 fartyg besiktigats och erhållit bevis om befrielse från råttutrotning.

V. *Sanitär kontroll över luftfarten.*

Inrättad 19 december 1938.
Läkare vid tullflygplatserna för landsflygplan Västerås—Hässlö samt för sjöflygplan Västerås—Centrala flygverkstaden är 1:ste stadsläkaren G. Andrén med d:r Idar som ersättare.
Inspektioner ha ej förekommit.

X. *Civila luftskyddet.*

Gruppchef för sjukvårdstjänsten är 1:ste stadsläkaren G. Andrén.
Utbildning och instruktion ha meddelats.

Bilagor: 1) Årsberättelse rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion.

Västerås den 1 mars 1949.

På hälsovårdsnämndens vägnar:

GUSTAV ANDRÉN.
Ordf., 1:ste stadsläkare.

Bilaga 1.

Bilaga till årsberättelsen från hälsovårdsnämnden i Västerås stad rörande bostäder, samlingslokaler och bostadsinspektion år 1948.

I.	Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande bostäder	216
	Av hälsovårdsnämnden prövade ärenden rörande samlingslokaler	1
	Nytillkomna bostadslägenheter	1.189
	„ bostadshus för barnrika familjer (endast delvis bebott av barnrika familjer)	1

II. Bostadsinspektionen.

A. Organisation.

Närmaste förman för bostadsinspektionens personal 1:ste stadsläk. G. Andrén.

Instruktion för personalen fastställd år 1943.

Personal: Bostadsinspektris Carin Graffner-Lindberg. Ex. skrivbiträde Margareta Strand.

Beräknad omloppstid för den fortlöpande inspektionen minst 5 år.

B. Verksamhet.

Prövade ärenden rörande bostäder	3.619
därav ärenden, som prövats på grund av anmälan från allmänhet eller myndighet	3.159
därav ärenden, som prövats på grund av den fortlöp. inspektionen	463
Utförda inspektioner	3.631
därav återbesök	402
Inspekterade bostäder om	
1 rum (ej kök)	241
1 kök	28
1 rum och kök eller kokvrå	461
2 „ „ „ „ „	817
3 „ „ „ „ „	390
mer än 3 rum och kök eller kokvrå	111
Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande:	
1. Byggnadens anordning, inredning, underhåll och skötsel	80
2. Boningsrums, köks eller kokvrås fönster eller dagerbelysning	17
uppvärmning	27
ohyra	7
luftväxling	2
skydd mot fukt	12
skydd mot angränsande utrymmen	1
3. Bostadslägenhetens biutrymmen och bekvämligheter:	
garderob	6
avträde	2
(vattenklosett)	15
skafferi	32
tvättstuga	2
torkrum	1
vattenledning	3
avloppsledning	9
gasledning	1
elektriskt ljus	2
4. Bostadslägenhetens skötsel	11
5. Trångboddhet i familj med intill 2 barn	4
Trångboddhet i familj med mer än 2 barn	1
Inspekterade samlingslokaler, därav teatrar och biografer	1
danslokaler	2
hotell och pensionat	1
möteslokaler	1
fängelse	1
Vid inspektionerna hava missförhållanden iakttagits beträffande samlinglokals	
luftväxling	1
bekvämlighetsinrättningar	2
uppvärmning	1
Iakttagna missförhållanden som avhjälpts genom ingripande av bostadsinspektionen (dess tjänstemän)	174
hälsovårdsnämnden	25
Iakttagna missförhållanden, som ej avhjälpts	51
Utdömda lägenheter, som utrymts	2
Medgivet uppskov med utrymningen av utdömd lägenhet	1
Trångbodda familjer, som beretts bostad i kommunen tillhörig lägenhet	7
Av hälsovårdsnämnden meddelade föreläggande enligt 8 § 8 mom. resp. 43 § 7 mom.	27
Utfärdade förbud mot rums användande till bostadsändamål enligt samma lagrum	8
Meddelade uppskov med föreläggande eller förbud enligt samma lagrum	2
av mer än ett visst antal personer	1

Västerås den 14 februari 1949.

Carin Graffner-Lindberg.

Bostadsinspektris.

Årsberättelse från hälsovårdsnämnden i Västerås rörande epidemisjukvården för år 1948.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.[1]) vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Scharlakansfeber..... 154 insjuknade Difteri ..... 2* „ Nervfeber och paratyfus 1 „ Akut barnförlamning 3 „ Summa 160 insjuknade * 2 DB.
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	182 st.
3. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer, som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	För observation ha varit intagna å epidemisjukhuset 30 personer.
4. Åtgärder enligt 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	De sjuka ha vårdats å epidemisjukhuset. Syskon till de insjuknade ha varit isolerade i hemmet under erforderlig tid. Ett mindre antal scharlakansfeberfall vårdades i hemmet.
5. Åtgärder för a) smittrening enl. 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enl. 6 och 7 §§. b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter). c) utbildning av härför erforderlig personal.	Formalindesinfektion har utförts: 223 ggr. efter fall av epidemisk sjukdom. 40 ggr efter fall av tuberkulos. Förutom de sjukas kläder m. m., som behandlats i smittade hem, ha 184 rum och 39 kök desinfekterats. Cyanvätegasbehandling har utförts i 3 rum. Privat cyankammare har tagits i bruk 4 ggr under sommaren för ohyresbehandling av möbler, kläder m. m. 1:ste inspektören är tidigare utbildad för cyanvätegasbehandling.

[1] Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

Västerås den 31 mars 1949.

GUSTAV ANDRÉN.

Årsberättelse från 1:ste stadsläkaren i Västerås för år 1948.

I.

Befolkningsförhållanden inom samhället.

1. Antal kyrkoskrivna innevånare vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	23.929	kv.	23.891	s:a	47.820
i Lundby församling	m.	1.671	kv.	1.315	s:a	2.986
i Badelunda församling	m.	1.401	kv.	1.183	s:a	2.584
S:a	m.	27.001	kv.	26.389	s:a	53.390

Antal vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	25.091	kv.	25.004	s:a	50.095
i Lundby församling	m.	1.806	kv.	1.409	s:a	3.215
i Badelunda församling	m.	1.405	kv.	1.197	s:a	2.602
S:a	m.	28.302	kv.	27.610	s:a	55.912

2. Under året levande födda:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	606	kv.	510	s:a	1.116
i Lundby församling	m.	31	kv.	36	s:a	67
i Badelunda församling	m.	35	kv.	25	s:a	60
S:a	m.	672	kv.	571	s:a	1.243

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	m.	182	kv.	191	s:a	373
i Lundby församling	m.	13	kv.	8	s:a	21
i Badelunda församling	m.	9	kv.	8	s:a	17
S:a	m.	204	kv.	207	s:a	411

4. Därav antal döda under 1 års ålder:

i Domkyrkoförsamlingen	m.	15	kv.	11	s:a	26
i Lundby församling	m.	—	kv.	1	s:a	1
i Badelunda församling	m.	—	kv.	—	s:a	0
S:a	m.	15	kv.	12	s:a	27

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället och särskilt stor dödlighet bland späda barn har ej förekommit.

6. Antal under året födda har överstigit antal under året döda med 832.

7. Ökning av befolkningssiffran genom inflyttning 1.690.

II.

Allmänna sjukvården.

1. I 2 § och 6 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom staden under året:

Scharlakansfeber	144	insjuknade
Difteri	2	„
Difteribacillbärare	2	„

Nervfeber och paratyfus	1	insjuknade
Akut barnförlamning	3	„
Summa	152	insjuknade

I scharlakansfeber insjuknade 144 (397 år 1947) och har förekommit i alla årets månader. De flesta fallen (33) inträffade i december. Gulsotsfallen utgjorde sammanlagt 77.

Sjukdomsfrekvensen var något ökad i mars—juni och september—november.

Könssjukdomarna ha i år ökat påtagligt. Ökningen torde närmast sammanhänga med inflyttning av italienare och andra utländska arbetare.

Besöksantalet på polikliniken för könssjukdomar var under

år 1943	2.263,	antal	nytillkomna	år 1943	276,
„ 1944	2.543,	„	„	„ 1944	396,
„ 1945	2.853,	„	„	„ 1945	456,
„ 1946	2.495,	„	„	„ 1946	519,
„ 1947	2.653,	„	„	„ 1947	397,
„ 1948	3.270,	„	„	„ 1948	558.

Föredrag:

För Centrallasarettets elevskola: Penicillinet, dess upptäckt och användning.

III.

1. *Apoteksväsendet.*

På apoteket Hjorten tjänstgöra vid årsskiftet förutom innehavaren 3 leg. apotekare och 1 pharm.-kandidat, 1 partiellt tjänstgörande kandidat, 1 elev.

På apoteket Bävern tjänstgöra förutom innehavaren 2 leg. apotekare, 3 pharm.-kandidater.

På apoteket Humlan tjänstgöra förutom innehavaren 1 leg. apotekare, 2 pharm.-kandidater.

2. *Barnmorskeväsendet.*

Västerås utgör numera endast 1 barnmorskedistrikt. Till distriktet höra även socknarna Badelunda, Björksta, Dingtuna, Haraker, Hubbo, Irsta, Kungsåra, Kärrbo, Lillhärad, Ryttern, Romfartuna, Sevalla, Skerike, Skultuna, Tillberga, Tortuna, Västerås-Barkarö och Ängsö.

Distriktsbarnmorskor: Fröken Bertha Karlsson, fru Carola Pagmer och fröken Anna-Lisa Laago.

3. *Skyddskoppymning.*

1:ste stadsläkaren har under året varit förordnad såsom offentlig vaccinatör.

Dr Normark för fall tillhörande Barnavårdscentralen.

Inalles ha c:a 1.164 här kyrkoskrivna barn vaccinerats under året. Föreläggande ha meddelats i 79 fall.

Av de skolpliktiga barnen som i år började sin skolgång ha enligt anmälan 43 barn icke inom föreskriven tid undergått ympning.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso- och sjukvård:
   Från Medicinalstyrelsen: Intet att anföra.
   Från Hälsovårdsnämnden: Utredningar och inspektioner i tjänsten.
   Förordnad som ympare enl. lag om skyddskoppympning.
2. För rättsmedicinskt ändamål: Förekommande rättsmedicinska obduktioner utföras av lasarettsläkaren å patol. avd.

V.

Sinnesslöa och sinnessjuka.

Ingen anmälan har inkommit rörande icke tillfredsställande vård av sinnessjuk i ensk. hem. Ej heller har anledning funnits att hos länsstyrelsen anhålla om förordnande att få besöka sinnessjuk. Inspektion av i enskilt hem vårdade sinnessjuka och sinnesslöa utföres av hjälpverksamhetsläkaren och 1:ste stadsläkaren.

Å pastorsämbetet journalförda:
Sinnessjuka: 273.
Sinnesslöa: 126.

Under år 1948 har psykisk rådfrågning varit anordnad av fil. dr Emilia Fogelklou.

VI och VII.

Spädbarnsvården.

Den år 1931 inrättade barnavårdscentralen för meddelande av läkarråd ang. uppfödning och vård av barn under 1 års ålder har under året utökats med ännu en central samt barnens ålder höjts till 3 år. Centralerna ha även under det gångna året flitigt anlitats. Dr Assar Normark har varit föreståndare.

Sköterskor: Syster Svea Sandberg, syster Berta Hedlöf, syster Ingrid Renvall och syster Inga-Brita Andersson.

Mottagningslokaler: Kristinagatan 17, Centrallasarettet, Skallbergsgatan 1.

Mödravården.

Å landstingets mödravårdscentral vid Centrallasarettet emottagas för undersökning och rådgivning mödrar från hela länet. Nytillkomna under året 863 mödrar. Vid 187 mottagningar besöktes centralen av 2.657 mödrar.

Medeltal: 14 per gång.

Personal: 1 läkare, 1 barnmorska, 1 sköterska samt 1 kontorsbiträde.

VIII.

Medicinalpersonalen i Västerås den 31/12 1948.

Läkare:

G. Ankarswärd, 1:ste provinsialläkare.
E. Julin, provinsialläkare.
G. Andrén, 1:ste stadsläkare, läkare vid Västmanlands läns epidemisjukhus, läkare vid könspolikliniken, dispensärläkare.
K. Hallengren, t. f. 2:dre stadsläkare, läkare vid ålderdomshemmet, läkare vid Tekniska skolan.

J. Lundblad, fängelseläkare, läkare vid Västmanlands läns sjukhem.
P. Fritsch, 1:ste flygläkare, läkare vid Västerås stads barnträdgårdar, läkare vid Högre Allm. läroverket.
C. A. Sjöberg, flygläkare.

Privatpraktiserande:

Hjördis Lind-Campbell, läkare vid flickskolan.
G. Fjellander, f. d. 1:ste provinsialläkare.
K. Granberg, läkare vid folkskolan, järnvägsläkare.
A. Hedfeldt, läkare vid Asea, verksläkare.
G. Helmer.
C. Idar, f. d. 2:dre stadsläkare, verksläkare.
G. Ljungkvist.
Elisabet Noreby.
G. Wingren, f. d. fältläkare.

Vid Centrallasarettet:

E. M. Bergenfeldt, lasarettsläkare vid kirurgiska avd.
T. Hendelberg, bitr. lasarettsläkare vid kirurgiska avd.
Gert Schenström, 1:ste underläkare vid kirurgiska avd.
L. J. Hagbard, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
Kurt Lindström, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
Åke Waller, 2:dre underläkare vid kirurgiska avd.
A. Bjure, lasarettsläkare vid medicinska avd.
K. Vannfält, 1:ste underläkare vid medicinska avd.
E. R. Hed, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
S. Holmquist, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
Rune Sjöholm, 2:dre underläkare vid medicinska avd.
R. J. F. Fåhræus, lasarettsläkare vid gynekologiska- och BB-avd.
N. G. Bjerner, 1:ste underläkare vid gynekologiska- och BB-avd.
O. T. von Malmborg, 2:dre underläkare vid gynekologiska- och BB-avd.
K. B. Odquist, lasarettsläkare vid ögonavd.
G. Fabian, vid ögonavd.
N. Boström, lasarettsläkare vid öronavd.
Lars G. Sellström, vid öronavd.
A. Renander, lasarettsläkare vid röntgenavd.
Gösta Lindberg, 1:ste underläkare vid röntgenavd.
K. G. Tilling, 2:dre underläkare vid röntgenavd.
I. Behring, lasarettsläkare vid patologiska avd.
A. Normark, lasarettsläkare vid barnavd.
Uno Murray, bitr. lasarettsläkare vid barnavd.

Vid länssanatoriet Skogsfjället:

G. Karth, sanatorieläkare, läkare vid Centraldispensären.
M. Stille, 1:ste underläkare.
L. Loo, 2:dre underläkare.

Tandläkare:

E. Adolphsson, E. Berggren, A. Björk, N. Björn, K. Blomkvist, O. Boberg, G. von Bothmer, fru Gisela Cronholm-Twetman, Brita Fjellander, G. Jonsson, O. Lager-

blad, E. Lagerkvist, H. Larsten, T. Liljefors, E. Nyström, E. von Unge, F. E. Wahlund, fru Ulla Wennberg, G. Werthén, O. Westermark.

Tandläkare vid folktandkliniken:
Föreståndare K. Edlund, Marta Elander, Rune Hannerz, H. Lybeck, Bo Härming, Olov Bojmark, Marianne Hallberg, Lars-Olof Hulling.
Centraltandpolikliniken: Föreståndare S. Sundberg.

Veterinärer:
Thor Henriksson, länsveterinär, Verner Snöborgs, distriktsveterinär, Harald Sjölin, besiktningsveterinär vid Köttbesiktningsbyrån och Andelsslakteriet, Hilding Thörne, chefsveterinär och Ragnar Jansson och Per Kinnmark, assistentveterinärer vid tuberkuloslaboratoriet, E. Thunberg, praktiserande veterinär.

Sjukgymnaster:
Manliga: Legitimerade: Kapten O. Clarholm, Kapten A. Hammarfeldt (gymnastiklärare), A. Tersmeden, Överstelöjtnant K. Wallenius.
Kvinnliga: Legitimerade: Fröken Karin Andersson, Fru E. Quiding-Andersson, Fröken Elisabet Arvedson (gymnastiklärarinna), Fröken Karin Borggren (anställd vid vårdhemmet för kroniskt sjuka), Fröken Gertrud Hidén (anställd vid Centrallasarettet), Fru Greta Ljungquist, Fru Märtha Lindhé-Landqvist, Fru Morling, Fröken Lulu Schultz (anställd vid Centrallasarettet), Fru Maj Svensson, Fröken Dagny Trenius (anställd vid Centrallasarettet), Fru Thora Wittbom, Fröken Karin Wibell, Fröken Ulla Stenkvist.

Barnmorskor:
a) Distriktsbarnmorskor: Fröken Bertha Karlsson, Fru Carola Pagmer, Fröken Anna-Lisa Laago.
b) Å Centrallasarettet anställda: Anna-Lisa Toborg, Svea Björklund, Inga Persson, Edit Brandt, Ellen Lund, Elin Frideborg-Wikström, 1 vakant.
c) Kommunalt anställda: Se a).

Sjuksköterskor:
a) (Stads)distriktssjuksköterskor:
Sigrid Sandén, I distr.: Området mellan Vasagatan och Jakobsbergsgatan.
Birgit Neppelberg, II distr.: Området mellan Vasagatan och Norra samt Östra Ringvägen.
Helny Carlsson, III distr.: Området väster om Jakobsbergsgatan, Lundby och Fredriksberg.
Sanna Schulz, IV distr.: Området norr om Norra Ringvägen.
Iris Fagerlund, V distr.: Ängsgärdet, Haga, Aseastaden.
Siri Widell, VI distr.: Området Sommarro, Klockartorpet, Badelunda, Hemdal, Vargbo.
Å ålderdomshemmet: Alinde, Högdén, Ella Björklund, Selma Bengtsson, Astrid Törnkvist, 3 vak.
b) Skolsköterskor: Rut Berggren-Nilsson, Dagmar Silén, Astrid Larsson för folkskolorna, Barbro Angmo för Högre Allm. läroverket, Birgitta Bengtsson för Läroverket för flickor.

c) Dispensärsköterska: (distrikts) Lisa Nilsson.
d) Barnavårdssköterskor: Svea Sandberg, Berta Hedlöf, Ingrid Renvall, Inga-Britt Andersson.
e) Sköterskor vid Asea: Kerstin Boström, E. Rosendahl.
f) Privatpraktiserande: Anna Eriksson, Edit Eriksson, Agnes Eklund, Anna Ekström, Ingeborg Jansson, alla godkända, Gunhild Gustafsson, ej godkänd.

På länslasarettet finnes en sköterskebyrå inrättad från april 1935.

Församlingsdiakonissor: Astrid Aronsson, Sigrid Andersson, Elsa Bergstrand, Annie Hagberg, vid barnkrubban Hilma Moberg.

Församlingssyster: Ebba Westerlund.

Hemsystrar: Astrid Nilsson, Brita Weibel, Bengta Lindgren, Svea Laggar, Ingrid Lindgren, Karin Fredriksson och Alice Johansson, den sistnämnda från första juli.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt över gängse sjukdomar.
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen.
3. Sammandrag av summariska utdrag ur barnmorskornas dagböcker.
4. Uppgifter över medicinalpersonalen i staden.
5. 2:dre stadsläkarens årsberättelse (med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem).
6. Årsredogörelse från polikliniken för könssjuka.
7. 1:ste inspektörens årsberättelse.
8. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
9. Översikt över stadssjuksköterskornas arbete under året.
10. Årsberättelse från dispensären i Västerås stad.
11. Hemsystrarnas verksamhetsberättelse.
12. Barnavårdscentralernas årsberättelser.

Västerås den 7 mars 1949.

GUSTAV ANDRÉN,
1:ste stadsläkare.

Bilaga 2.

Summarisk förteckning

upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås i Västmanlands län år 1948.

A. Vaccination.

Utdragets n:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer, som fullgjort ympningsplikt på grund av			
			framgångsrik ympning	11 § 2 mom lagen om skyddskoppympning	genomgångna smittkoppor	Summa
1—11	Västerås	D:r G. Andrén	239	7		246
12—44	„	D:r A. Normark	817	18		835
46—47	„Badelunda	D r A. Normark	65	1		66
48	„	D:r G. Helmer	1			1
49—50	„ „	D:r E. Böttiger	2			2
51	„	D:r K. Nyberg	1			1
52	„ „	D:r L. Hirschfeldt	1			1
53—56	„	D:r S. Hansson	4			4
57	„	D:r E. Johnell	1			1
58	„	D:r Hj. Hendelberg	1			1
59	„	D:r N. Hennings	3			3
60	„	D:r J. Erneroth	1			1
61	„	D:r Å. Assarsson	1			1
62	„	D:r G. Bergström-Tengve	1			1
		Summa	1.138	26		1.164

B. Revaccination.

Under året hava utförts 113 ympningar på förut med framgång ympade personer.

Bilaga 1. *Översikt av gängse sjukdomar*

Sjukdomar	Insjuknade				
	Januari	Febr.	Mars	April	Maj
Nervfeber	1	—	—	—	—
Paratyfus	—	—	—	—	—
Scharlakansfeber	14	13	21	15	9
Difteri med klin. symt.	—	1	—	—	—
Difteri, bacillbärare	—	—	—	1	—
Akut barnförlamning	—	—	—	—	—
Hepatitis epidemica	5	1	6	8	6
Influensa	14	14	4	19	8
Mässling	—	8	11	16	13
Påssjuka	10	10	6	4	6
Kikhosta	6	7	3	—	1
Akut infl. i luftstrupe och luftrör	39	51	44	23	32
Bronkopneumoni. Kapillärbronkit	14	37	16	14	8
Akut lunginflammation	—	15	—	4	6
Lungsäcksinflammation	—	—	6	2	—
Akut mag- och tarminflammation	19	34	19	22	19
Vattenkoppor	12	5	12	—	2
Röda hund	—	—	—	—	1
D.-B.-bärare	—	—	—	—	—
Summa	134	196	148	128	111

Bilaga 3. *Sammandrag av summariskt utdrag ur dagböcker, förda*

Antal barnmorskor, från vilka uppgifter inkommit	Barnaföderskor						Förlösta och vårdade			Barnsängskvinnan var 10 dagar efter förlossningen		
	Gifta	Ogifta	Änkor o. frånskilda	Summa	Därav Förstföderskor	Därav Omföderskor	i barnmorskans eget hem Regl. § 24. mom. 1 st 2	å förlossningsh. Regl. § 24, mom. 1, st. 1 o. mom. 2	Fall av Eklamsi	frisk	sängliggande	död
3	97	3	7	107	17	90	—	—	1	107	—	—

i Västerås år 1948.

Insjuknade							
Juni	Juli	Augusti	September	Oktober	November	December	Summa
—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	—
7	6	6	18	4	8	33	154
1	—	—	—	—	—	—	2
—	—	—	—	1	—	—	2
1	—	—	—	—	—	2	3
9	4	5	7	11	13	2	77
9	—	7	5	7	7	51	145
7	4	1	—	—	2	—	62
2	—	2	1	—	—	—	41
4	—	8	5	8	8	14	64
38	16	21	35	12	13	18	342
4	2	3	6	5	4	2	115
3	—	—	—	3	—	—	31
—	—	—	—	1	1	—	10
15	11	18	13	5	3	5	183
4	—	—	6	6	—	5	52
3	—	—	1	4	3	2	14
—	—	—	—	—	—	—	—
107	43	71	97	67	62	134	1.298

av barnmorskor i Västerås stad, Västmanlands län under år 1948.

Antal börder					Födda barn														
Missfall	Övr. förlossn.-f.				Levande födda				Dödfödda				Summa			Av lev. födda voro inom 10 dag. efter förlossn. döda			
					Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna					Fullgångna		Ofullgångna	
	Enkelbörder	Tvillingbörder	Trillingbörder	Summa	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Hela antalet	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor
2	105	—	—	105	59	44	—	2	—	—	—	—	59	46	105	—	1	—	—

Ögondesinfektion verkställd å 104 nyfödda barn, därav 59 gossar och 45 flickor.

Bilaga 4. *Uppgifter den 31 dec. 1948 angående läkare och*

Provinsialläkardistrikt, e. provinsialläkardistr., stad, köping och municipalsamhälle, som ej tillhör provinsialläkardistrikt.	Antal legitimerade läkare							Antal tandläkare					
	Civila läkare	Militär läkare	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Summa	Därav		Distrikts-			Enskilt praktiserande		
	som inneh. civil läkarbefattn. med tjänstårsrätt					Manliga	Kvinnliga	Manliga	Kvinnliga	Summa	Manliga	Kvinnliga	Summa
Västerås stad	5	2*	9**	—	16	14	2	6	2	8	17	3	20
Centrallasarettet	24	—	—	—	24	23	1	—	—	—	—	—	—
Länssanatoriet	3	—	—	—	3	2	1	—	—	—	—	—	—

* De två militärläkarna ha endast militär tjänstårsrätt.

** 1 förste provinsialläkare, 1 provinsialläkare, 2 stadsläkare, 1 fängelseläkare.

tandläkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor.

Antal sjukgymnaster, legitimerade		Antal barnmorskor				Antal sjuksköterskor					Summa	Anmärkningar
m.	kv.	Distrikts-barnmorskor	Anställda av kommun	Anställda å förlossningsanstalt	Summa	Distrikts-sköterskor	Dispensär-sköterskor	Sjuksköt. vid barnav.-central	Andra av kommun, församling, bruk m. m fast anst. sjuksköterskor	I ensk. sjukvårdstjänst		
4	14	3	—	6	9	6	1	4	12	5	28	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	

Bilaga 5.

Ämbetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1948.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som under föregående år.
2. Invånarantalet torde uppgå till hälften av hela stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse. Beträffande övriga sjukdomar hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1948. Något särskilt anmärkningsvärt inom distriktet har ej förekommit.

III. *Ämbetsförrättningar.*

1. Den offentliga skyddskoppympningen har verkställts av förste stadsläkaren.
2. Yttre likbesiktning har företagits i 9 fall på polisens begäran.

IV. *Sinnesslöa och sinnessjuka.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V. Behovet av ökat antal vårdplatser på Ålderdomshemmet är fortfarande stort.
VI. Intet av vikt att anföra.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:
1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens Ålderdomshem jämte bilagor.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1948.

Västerås den 27 februari 1949.

Gösta Helmer,
t. f. 2:dre stadsläkare.

Bilaga 5

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1948.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

1. Under året vidtagna åtgärder beträffande:
   a) byggnaderna och deras omgivning: Promenadgård anordnad för sinnessjukavdelningens patienter.
   b) mathållning: Inga förändringar.
   c) inventarier, utredningspersedlar och instrument omändrades förra året.
   d) ordningsstadgar och bestämmelser för patienters intagning: Inga förändringar.
2. Inträffade förändringar, beträffande personalen: Inga förändringar.
3. Viktigare åtgärder, som blivit föreslagna: Intet att anmärka.
4. Övriga anmärkningsvärda förhållanden: Intet att anmärka.

I. *Intagna, avlidna, underhållsdagar, antal sängar, betalningsklasser.*

Antal patienter		Underhålls-dagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag	Högsta	Lägsta	Medellängd av sjukhus-vistelse
intagna	avlidna				antal vårdade någon dag under året		
93	63	30 670	89	84	89	75	169 dagar

Bilaga C.

Antal intagna sjukdomsfall ävensom döda.

Sjukdomarnas benämning	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
II. Ålderdomssjukdomar.				
Marasmus senilis	7	7	3	1
Gangraena senilis	2	1	2	1
IV. Infektionssjukdomar och andra parasitära sjukdomar				
Tbc pulmonum, laryngis		1		1
„ lymphoglandularum		1		
V. Blodbildande organens samt blodets sjukdomar				
Anæmia	2	1		
VI. Ämnesomsättningssjukdomar				
Diabetes mellitus	4	4		
Adispositas universalis		1		
VII. Kroniska förgiftningssjukdomar				
Alcoholismus chronicus	2			
VIII. Nervsystemets sjukdomar				
Hæmorrhagia, thrombosis, embolia cerebri. Embollitio cerebri	8	6	2	6
Hemiplegia	2	2		
Paraplegia	1	1		
Paralysis agitans	1			
Epilepsia		1		

	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
Hysteria	1			
Neurasthenia	1			
IX. Sinnessjukdomar				
Insania et Idiotia	14	18		
X. Cirkulationsorganens sjukdomar				
Endocarditis chronica. Vitium organicum cordis	3	4		
Myocarditis chronica. Cardiosclerosis. Cor adiposum	13	6	1	4
Arteriosclerosis. Endarteriitis	38	35	10	13
Varix	2			
Trombosis. Embolia	1			
XI. Andningsorganens sjukdomar				
Tracheitis chron. Bronchitis chron.	1	1		
Asthma bronchiale	2			
Bronchopneumonia acuta	5	9		5
Pleuritis. Empyema pleuræ		1		
XII. Matsmältningsorganens sjukdomar				
Ulcus ventriculi. Ulcus duodeni	1			
Cholecystitis. Cholangitis		1		
XIII. Njurarnas och urinvägarnas sjukdomar				
Nephritis degenerativa et inflammatoria chronica. Morbus Brightii	1			
Pyelitis. Cystopyelonephritis	1			
Cystitis		1		
XIV. Könsorganens sjukdomar				
A. Manliga könsorganen.				
Hypertrophia prostatæ	2			
B. Kvinnliga könsorganen.				
Prolapsus vaginæ et uteri		1		
XV. Musklernas, ledgångarnas samt bensystemets sjukdomar				
Myitis. Rheumatimus musculorum	1			
Polyarthritis rheumatica acuta	—	—		
„ „ chronica	1	4		
Arthritis deformans	3	4		
Pes planus	1			
XVI. Hudens sjukdomar				
Zoster		1		
Eczema		1		
Ulcus varicosum cruris		1		
Impetigo	1			
Furunculosis, Furunculus	1			
XVII. Öronsjukdomar				
Morbus Meniérii	1			

	Intagna		Döda	
	m.	kv.	m.	kv.
XVIII. Ögonsjukdomar				
Iritis, iridocyclitis		1		
Cataracta	11			
XIX. Svulster				
Glioma		1		1
Sarcoma		1		1
Carcimoma (samtliga fall)	8	6	7	5
„ ventriculi	2	3	2	3
„ intestini	1			
„ prostatæ	1		1	
„ mammæ		1		

Bilaga C 1.

Uppgift från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1948 angående å sjukvårdsinrättningen intagna, som därstädes avlidit.

Uppgift angående dödsorsaken	m.	kv.
II. Morbi senectutis		
Marasmus senilis	3	1
Gangræna senilis	2	1
III. Morbi infectionis.		
Tuberculosis ossium, articulorum		1
VI. Morbi systematis nervosi		
Morbi mentis. Morbi organorum sensoriorum		
Hæmorrhagia cerebri. Hæmorrhagia meningum	2	6
VII. Morbi organorum circulationis		
Myocarditis chronica	1	4
Arteriosclerosis	10	13
VIII. Morbi organorum respirationis		
Bronchopneumonia acuta. Bronchitis capillaris		5
XV. Tumores.		
Carcinoma ventriculi	2	3
„ aliorum organorum	5	2
Sarcoma aliorum organorum		1
Alii tumores		1

Bilaga F.

Uppgifter från sjukhuset vid Västerås stads ålderdomshem för år 1948.

Antal skador och förgiftningar intagna, med hänsyn till skadans natur.

I. **Skadans natur**	Intagna m.	Intagna kv.	Intagna döden	Skadans påföljd kvarstående men	Skadans påföljd övergående men
Benbrott, armens och skuldergördelns ben.					
Fractura simplex	2				2
Brott å eller urledvridning i kotpelaren med eller utan skada å ryggmärg	1			1	
Brott å bröstben eller revben utan skada å brösthålans organ	1				1
Summa	4			1	3

Bilaga 6.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, 5 § för år 1948.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: } 1
„ „ kvinnliga „ }

b) Sköterskor, antal 1.

	Lidande av eller misstänkta för könssjukdom i smittsamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittsamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter		
a) manliga	477	
därav nytillkomna under året	446	
b) kvinnliga	141	
därav nytillkomna under året	112	
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök		
a) av manliga patienter	1989	
medeltal per mottagning	6,6	
b) av kvinnliga patienter	1281	
medeltal per mottagning	4,3	

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:

a) för manliga patienter: måndag, tisdag, torsdag, fredag 18.00—18.30. Onsdag, lördag 13.00—13.30.

b) för kvinnliga patienter: måndag, tisdag, torsdag, fredag 18.30—19.00. Onsdag, lördag 13.30—14.00.

V. Anmärkningar: (Polikliniklokal m. m.): Lika som föregående år. På poliklinikens mottagningar få även "andra" patienter infinna sig.

Gustav Andrén.
Poliklinikföreståndare.

Bilaga 7.

Sammandrag av hälsovårdsinspektörernas i Västerås arbeten under år 1948.

Inspektionen har omfattat:	Gårdar och avträden	31.037	besök
	Stall	318	„
	Svinhus	20	„
	Lump-, hud- och benupplag	100	„
	Avstjälpningsplatser	45	„
	Avloppstr. och diken	77	„
	Godsmagasin	23	„
	Salubodar för födoämnen	6.693	„
	Salutorg	111	„
	Bagerier och karamellfabr.	812	„
	Mjölkförsäljn.-ställen	1.485	„
	Slakterier och korvfabr.	1.323	„
	Näringsställen	119	„
	Rak- och frisersalonger	25	„
	Utförda desinfektioner	181	st.
	Provtagningar	65	dag
	Anhållande av födoämnen	13	st.
	Expeditionstjänst	302	dag
	Diverse arbeten	325	st.

Västerås den 19 februari 1949.

K. Forsberg.
t. f. 1:ste inspektör.

Bilaga 8.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Redogörelse för bostadsinspektrisens arbete under år 1948.

Inspektioner:	Antal 1:sta besök	3.229
	Antal återbesök	402
	Summa	3.631

Inkomna anmälningar	152
WC-ansökningar (omfattande 1 268 st.)	182
Kvarstående ärenden från föregående år	64
„ „ till nästkommande år	59
Avhjälpta ärenden	159
Fortlöpande besiktningar	470

Utdömda lägenheter: 1 st. rum
3 st. järnspiselrum
9 st. lägenheter på 1 rum och kök
2 st. lägenheter på 2 rum och kök
1 st. lägenhet på 3 rum och kök

Antal damfriseringar:		Antal herr- och damfriseringar:	
December 1946	42	December 1946	15
December 1947	46	December 1947	14
December 1948	46	December 1948	14

Under året har en damfrisering bytt lokal, inga nya ha tillkommit.

Förutom ovannämnda uppgifter ha förekommit andra med inspektionen förenade arbeten såsom bokföring, kortregistrering, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. fl.

Arbetet har i det stora hela taget fortgått efter samma riktlinjer som förut. Det ökade arbetet ger tyvärr alltför ringa tid till fortlöpande inspektioner.

Västerås den 12 februari 1949.

Carin Graffner-Lindberg.
Bostadsinspektris.

Uppgifter till 1948 års årsberättelse.

Antal våningsklosetter: 18.074 varav 18.064 äro wc. i 2.610 fastigheter.

Under året har till hälsovårdsnämnden inkommit 182 ansökningar angående wc.-anläggningar omfattande 1.268 wc., varav de flesta tillkommit i nybyggnadsfastigheter. Dessutom ha en del äldre wc.-anläggningar kopplats till stadens avloppsnät i och med att avloppsledningar dragits till Skiljebo och Hamre.

43 st. torrklosetter finnas i 32 fastigheter (44 st. föreg. år).

Antal med boningshus bebyggda fastigheter vid årets slut c:a 3.747.

Under året har enl. byggnadsnämndens uppgifter till Socialstyrelsen tillkommit 94 st. hus.

De tillkomna lägenheterna, 1.189 st., fördelar sig på följande sätt:

enkelrum	33	2 rum	2
1 rum och kokvrå	64	2 rum och kokvrå	0
1 rum och kök	64	2 rum och kök	519
3 rum och kök	420	4 rum och kök	60
5 rum och kök	27		

Häri ingår ett barnrikehus med 36 lägenheter med halva antalet lägenheter uthyrda till barnrika familjer.

Rivna hus: 2 st., omfattande 7 lägenheter enl. nedanstående.
1 järnspiselrum
1 lägenhet på 1 rum och kokvrå
3 lägenheter på 1 rum och kök
2 lägenheter på 2 rum och kök

Västerås den 14 februari 1949.

Carin Graffner-Lindberg.
Bostadsinspektris.

Bilaga 9.

Sammanställning och översikt över distriktssköterskornas i Västerås verksamhet under år 1948.

I. distriktet: Sigrid Sandén, Kopparbergsvägen 33.
II. „ Birgit Neppelberg, Munkgatan 7 A.
III. „ Helny Carlsson, Stadshagsvägen 9.
IV. „ Sanna Schulz, Skultunavägen 18 D.
V. „ Iris Fagerlund, Frejahöjden 3.
VI. „ Siri Widell, Klockartorpsgatan 21 D 1.
Dispensären: Elisabeth Nilsson, Vallingatan 5 B.

Sammandrag av distriktssjuksköterskornas årsberättelse.

Bostadstillsyn:	
a) Biträtt vid inspektion, antal gånger	7
b) Företagit hembesök för bostadsvård av annan anledning, antal gånger	8
c) Övervakning av smittrening, antal gånger	—
Sjukvård:	
a) Antal hela dagar, som distr.-sköterskan tjänstgjort i patientens hem	½
b) Antal vaknätter	5½
c) Företagit hembesök	
1) om dagen, antal gånger	10.306
2) nattetid, antal gånger	160
d) Sjukvård m. m. lämnad å egen mottagning, antal gånger	5.785
e) Resor med patienter till sjukhus m. m. antal gånger	56

Övrigt arbete:		Anm.
a) Kursverksamheten och dyl., lektioner m. m. antal ggr	5	Lektioner för elever vid lasarettet
b) Bevistat sammanträden, antal ggr.	12	Suppl. i fattigvårdsstyrelsen.
c) Utredningsarbete och dyl. utredningar	—	
d) anmälan ang. hjälpbehov, antal ggr.	2	
e) Övrigt socialt arbete, antal gånger	6	Semesteransökningar 6.
	1	Biträtt vid vaccinering.

Övervakning av 3 familjer som står under barnavårdsnämndens kontroll. I egenskap av övervakare varit inkallad 2 ggr. som vittne.

Bilaga 10.

Årsberättelse för år 1948 från Västerås stads distriktsdispensär typ II i Västmanlands län.

1. Dispensären är anordnad av Västmanlands läns landsting.

2. Dispensärdistriktet: Västerås stad, Lundby och Badelunda församlingar.

3. Personal: a) distriktsdispensärläkare: 1:ste stadsläkaren, doktor G. Andrén.
b) dispensär- resp. distriktssköterskor: Elisabeth Nilsson. Ovannämnda distrikt.

4. Lokal för dispensärläkarens mottagningar: särskild.

5. Mottagningar: Två gånger i veckan.

6. Antal rådfrågningar hos dispensärdistriktssköterskorna (utom i anslutning till läkarmottagningarna): Omkring 2.600 besök på dispensären, inberäknat alla, utom läkareundersökningar.

7. Antal undersökningar utförda vid distriktsdispensären:
a) av dispensärläkaren undersökta personer 488, därav nytillkomna 302.
b) av dispensärläkaren utförda läkarundersökningar 609.
c) tuberkulinundersökningar (av dispensärklientel) 633 prov, därav positiva 148, därav negativa för 1 mg Mantoux 153.

8. Åtgärder vidtagna av distriktsdispensären:
a) antal till centraldispensären (eller för röntgenundersökning) remitterade personer 334.
b) antal genom dispensärens förmedling på tuberkulossjukvårdsanstalter intagna personer 0.
c) intagna på övriga sjukhus, konvalescenthem m. m. 5.
d) antal BCG-vaccinationer (av dispensärklientel) 75, därav barn 45, vuxna 30 ev. BCG-vaccinationer i skolor m. m. 132.
e) antal hembesök av dispensär-, distriktssköterskorna i dispensärens tjänst 1.443.
f) övriga besök och resor i dispensärens tjänst 5.
g) i fosterhem eller på barnhem omhändertagna friska barn från tuberkulösa familjer: under 2 år 2 barn, samt 2 barn kvar, över 2 år 1 från föregående år.

9. Under året i registret nyinförda personer, behäftade med tuberkulos (som barn räknas personer under 16 år):

	Lungtuberkulos					Enbart annan tuberkulos[1])				
	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a	Män	Kv.	G.	Fl.	S:a
a) konstaterade av central- eller distriktsdispensärläkare	17	11	2	2	32	3	9	7	7	26
b) anmälda av annan läkare	4	6	1	—	11	6	8	—	5	19
c) inflyttade	16	6	—	1	23	6	4	—	2	12
Summa	37	23	3	3	66	15	21	7	14	57

10. Från dispensärens register under året avförda personer:

	Lung-tuberkulos	Enbart annan tuberkulos[1])
a) tillfrisknade	22	51
b) dödsfall i tuberkulos*)...	10	—
c) dödsfall i annan sjukdom	1	—
d) avflyttade	22	28
e) okända	11	—
Summa	66	79

*) Endast *före* döden registrerade personer medräknas.

11. I dispensärens register den 31/12 kvarstående personer:

Lung-tuberkulos	därav med öppen tbc	Enbart annan tuberkulos[1])
334	—	323

[1]) Bland enbart annan tuberkulos medräknas hiluslymfom, pleurit och knölrosfall av tuberkulös art utan tydligt påvisbara lunghärdar. Till öppen tuberkulos räknas fall med kaverner eller TB i direktprep. (ej *enbart* vid odling el. marsvinsprov).

Anmärkningar: Sammanlagda antalet tuberkulinprov under året utgjorde 1.923 st. Dispensärsköterskan har under året tjänstgjort en gång i veckan på länets Centraldispensär.

Västerås den 8 februari 1949.

G. Andrén.
Dispensärläkare.

Bilaga 11.

Under år 1948 har sju hemvårdarinnor varit anställda nämligen: Astrid Nilsson, Brita Weibel, Bengta Lindgren, Svea Laggar, Ingrid Lindgren, Karin Fredriksson och Alice Johansson, den sistnämnda från första juli.

Arbetsfördelningen för hemvårdarinnorna har i enlighet med hemhjälpsnämndens uppdrag handhafts av arbetsförmedlingen.

Enligt inkomna av hemhjälpsnämnden godkända rapporter från hemvårdarinnorna hava dessa fullgjort följande arbeten.

Hemsyster Astrid Nilsson har under året tjänstgjort i 12 familjer med sammanlagt 121 heldagar och 4 halvdagar.

Hemsyster Brita Weibel har under året tjänstgjort i 30 familjer med sammanlagt 237 heldagar och 34 halvdagar.

Hemsyster Bengta Lindgren har under året tjänstgjort i 28 familjer med sammanlagt 249 heldagar och 9 halvdagar.

Hemsyster Svea Laggar har under året tjänstgjort i 18 familjer med sammanlagt 195 heldagar och 1 halvdag.

Hemsyster Ingrid Lindgren har under året tjänstgjort i 27 familjer med sammanlagt 218 heldagar och 3 halvdagar.

Hemsyster Karin Fredriksson har under året tjänstgjort i 23 familjer med sammanlagt 232 heldagar, 23 halvdagar och 1 natt.

Hemsyster Alice Johansson har under året tjänstgjort i 13 familjer med sammanlagt 143 heldagar och 8 halvdagar.

Kostnaderna för organisationen har bestritts av staden med bidrag från staten och landstinget.

Inkomsten av hemvårdarinnornas arbete har under året uppgått till 4.028 kronor.

Bilaga 12.

Årsberättelse från västra barnavårdscentralen i Västerås för år 1948.

Befolkningsrörelsen inom verksamhetsområdet år 1948.

Kommuner	Antal inv. 31/12 1948 (redovisningsåret)	Inflyttade	Utflyttade	Lev. födda		Dödfödda	Döda	
				antal	per 1000 inv.		i månad 1—12	i samtliga åldrar
Västerås domkyrkoförsamling	50.041	5.139	3.611	1.116	22,3	11	26	373
Lundby församling	3.198	873	707	67	21,0	2	1	21
Summa	53.239	6.012	4.318	1.183	43,3	13	27	394

Verksamhetens omfattning:

1. Personal: lasarettsläkare A. Normark, underläkare U. Murray, sjuksköterskor: Svea Sandberg, Västerås, barnavård, Karin Norbäck, Västerås, barnavård.

2. Läkarmottagningar: Västerås, Kristinagatan 17. Skilda mottagningar: mödrar 0, spädbarn 104, barn 1—7 år 104.

3. Besök vid läkarmottagningar: blivande mödrar 0, barn åldersgrupp—år: 0—1 1.693, 1—2 771, 2—3 601.

4. Besök vid övriga mottagningar och hembesök:

	Mottagning hos sjuksköterska	Hembesök av sjuksköterska		Antal pat. ej undersökta av läkaren
		pat. anträffad	pat. ej anträff.	
Barn, åldersgräns år: 0—1	507	2.152	240	14
1—2	125	434	206	71
2—3	38	294	131	158

5—6. — — —

7. Under året inskrivna spädbarn som inskrivits före fyllda 1 månad 453 st.

	Åldersgrupp, år		
	0—1	1—2	2—3
å överförda från lägre ålder	—	459	450
n nyinskrivna	482	—	—
c överförda från annat barnavårdsorgan på orten	67	59	48
o inflyttade från annan ort	33	27	13

	Åldersgrupp, år		
	0—1	1—2	2—3
Skyddskoppympade...	237	102	45
Difteriympade, 1:a gången	59	108	105
„ 2:a „	—	—	20
Tuberkulinpröv. (ej calmetteympade)	28	304	277
Därav positiva	—	—	1
Calmetteympade	265	14	7
Hämoglobinundersökta	35	366	254
därav med Hb $\leqq$ 65 %	5	18	7

8. Inskrivna spädbarn som avlidit (eventuellt å anstalt):

Dödsorsak	Antal
Mesenterium commune + Bronchitis capillar. Centrallasarettet, Västerås	1
Bronchiectasie congen. + Atelectasis pulm. dx. Centrallasarettet, Västerås	1

9. Uppfödningen: av 467 barn, som under året uppnått 1 års ålder (fosterbarn frånräknade) och under minst 1:a halvåret kontrollerats å central eller station, hava
86 fått enbart bröstmjölk 2 mån. eller längre,
64 „ „ „ 4 „ „ „
178 „ „ „ 6 „ „ „

10. — — —

11. Redogörelse för särskild upplysningsverksamhet: För blivande mödrar har en gång i månaden anordnats demonstration av spädbarnets utrustning och vård.

Västerås den 10 mars 1949.

Assar Normark.
Centralens läkare.

Årsberättelse från östra barnavårdscentralen i Västerås för år 1948.

Befolkningsrörelsen inom verksamhetsområdet år 1948.

Kommuner	Antal inv. 31/12 1948 (redovisningsåret)	Inflyttade	Utflyttade	Lev. födda		Dödfödda	Döda	
				antal	per 1000 inv.		i månad 1—12	i samtliga åldrar
Västerås domkyrkoförsamling	50.041	5.139	3.611	1.116	22,3	11	26	373
Badelunda församling.....	2.592	369	402	59	22,7	1	—	17
Summa	52.633	5.508	4.013	1.175	45,0	12	26	390

Verksamhetens omfattning:

1. Personal: lasarettsläkare A. Normark, underläkare U. Murray, sjuksköterskor: Berta Hedlöf, Västerås, barnavård, Ingabritta Andersson, Västerås, barnavård, Ingrid Rehnvall, Västerås, barnavård.

2. Läkarmottagningar: Skallbergsgatan 1 A, Västerås. Skilda mottagningar: mödrar 0, spädbarn 51, barn 1—7 år 52. Centrallasarettet, Västerås. Skilda mottagningar: mödrar 0, spädbarn 103, barn 1—7 år 104.

3. Besök vid läkarmottagningar: Centrallasarettet, Västerås: barn åldersgrupp—år 0—1 1.387, 1—2 652, 2—3 446. Skallbergsgatan 1 A, Västerås: 0—1 1.112, 1—2 478, 2—3 419. Summa: 0—1 2.499, 1—2 1.130, 2—3 865.

4. Besök vid övriga mottagningar och hembesök:

	Mottagning hos sjuksköterska	Hembesök av sjuksköterska		Antal pat. ej undersökta av läkaren
		pat. anträffad	pat. ej anträff.	
Barn, åldersgräns år: 0—1.....	1.111	2.639	360	16
1—2.....	338	782	283	33
2—3.....	149	696	328	118

5—6. — — —

7. Under året inskrivna spädbarn som inskrivits före fyllda 1 månad 626 st.

	Åldersgrupp, år		
	0—1	1—2	2—3
å överförda från lägre ålder.....	—	553	482
n nyinskrivna	664	1	—
c överförda från annat barnavårdsorgan på orten	52	53	36
o inflyttade från annan ort	36	33	15

	Åldersgrupp, år		
	0—1	1—2	2—3
Skyddskoppympade	303	163	46
Difteriympade, 1:a gången	104	143	65
„ 2:a „	—	—	66
Tuberkulinpröv. (ej calmetteympade)	45	456	460
Därav positiva	—	1	—
Calmetteympade	362	18	18
Hämoglobinundersökta	63	695	555
därav med Hb $\leqq$ 65 %	15	37	15

8. Inskrivna spädbarn som avlidit (eventuellt å anstalt):

Dödsorsak	Antal
Tbc miliaris	1
Cholera infantum	1
Debilitas vitae congen.	1

9. Uppfödningen: av 623 barn, som under året uppnått 1 års ålder (fosterbarn frånräknade) och under minst 1:a halvåret kontrollerats å central eller station, hava 127 fått enbart bröstmjölk 2 mån. eller längre,

61 „ „ „ 4 „ „ „
252 „ „ „ 6 „ „ „

Västerås den 10 mars 1949.

Assar Normark.
Centralens läkare.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 13

Nr 13. Hemhjälpsnämndens årsberättelse för år 1948.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hemhjälpsnämnden får härmed överlämna sin årsberättelse för år 1948.

Ordinarie ledamöter i nämnden har varit fruarna Gertrud Lundkvist, ordförande, Ebba Holmström, vice ordförande samt fröken Inez Mallander med fruarna Elsa Engberg, Ingrid Andrén och Ebba Berg som suppleanter.

Under år 1948 har sju hemvårdarinnor varit anställda nämligen: Astrid Nilsson, Brita Weibel, Bengta Lindgren, Svea Laggar, Ingrid Lindgren, Karin Fredriksson och Alice Johansson, den sistnämnda från första juli.

Arbetsfördelningen för hemvårdarinnorna har i enlighet med hemhjälpsnämndens uppdrag handhafts av arbetsförmedlingen, men kommer efter 1 januari 1949 att handhavas av Socialvårdsbyrån.

Enligt inkomna av hemhjälpsnämnden godkända rapporter från hemvårdarinnorna hava dessa fullgjort följande arbeten.

Syster Astrid Nilsson har under året tjänstgjort i 12 familjer med sammanlagt 121 heldagar och 4 halvdagar.

Syster Bengta Lindgren har under året tjänstgjort i 28 familjer med sammanlagt 249 heldagar och 9 halvdagar.

Syster Brita Weibel har under året tjänstgjort i 30 familjer med sammanlagt 237 heldagar och 34 halvdagar.

Syster Svea Laggar har under året tjänstgjort i 18 familjer med sammanlagt 195 heldagar och 1 halvdag.

Syster Ingrid Lindgren har under året tjänstgjort i 27 familjer med sammanlagt 218 heldagar och 3 halvdagar.

Syster Karin Fredriksson har under året tjänstgjort i 23 familjer med sammanlagt 232 heldagar, 23 halvdagar och 1 natt.

Syster Alice Johansson har under året tjänstgjort i 13 familjer med sammanlagt 143 heldagar och 8 halvdagar.

Verksamhetens natur har medfört, att en del av hemvårdarinnorna insjuknat och på grund därav varit lediga i olika perioder under 1948.

Genom beslut av vederbörande kommunala myndigheter skola hemvårdarinnorna från den 1 januari 1949 överföras på ordinarie stat med placering i 6 lönegraden av för staden gällande avlöningsreglemente.

Kostnaderna för organisationen har bestritts av staden med bidrag från staten och landstinget.

Inkomsten av hemvårdarinnornas arbete har under året uppgått till 4.028 kronor.

Västerås den 5 maj 1949.

För hemhjälpsnämnden:

GERTRUD LUNDKVIST

/Gunnar Ekberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 14

Nr 14. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för år 1948.

Med ingången av år 1948 har den sedan början av 1870-talet tillämpade organisationsformen inom den yttre fattigvården med indelning av staden i distrikt, slopats samt antalet ledamöter i fattigvårdsstyrelsen minskats från 12 till 7. Beviljandet av understöd handhaves av en särskild delegation, understödsdelegationen, bestående av styrelsens ordförande och två av dess ledamöter. Dessa sistnämnda uppdrag innehavas i tur och ordning bland ledamöterna med en tjänstgöringstid av fyra månader för en var av dem.

Styrelsen har under året haft 11 sammanträden med 128 protokollförda ärenden, medan förvaltningsutskottet haft 10 sammanträden med 97 ärenden och understödsdelegationen 13 sammanträden med 458 ärenden.

Understödstagarnas antal har minskat från 1.671 till 1.330 och antalet understödsmånader från 4.895 år 1947 till 4.164 under berättelseåret. Samtidigt med åtnjuten fattigvård har 390 personer mot 734 under 1947 åtnjutit folkpension, 54 mot 76 under år 1947 barnbidrag och 49 mot 39 år 1947 bidragsförskott.

Sex försumliga försörjare ha ålagts arbete enligt 71 § i lagen om fattigvården. Av dessa har en intagits på arbetshem medan de övriga fem i större eller mindre grad eljest förmåtts iakttaga sin försörjningsplikt.

Procenttalet av understödstagarnas antal i förhållande till stadens folkmängd utgjorde för hela fattigvården 2,38 % mot 3,13 % under närmast föregående år och fördelar sig med 1,87 % på den öppna och 0,51 % på den slutna fattigvården.

Bruttokostnaden för hela fattigvården belöpte sig på 928.786: 58 kronor, varav 381.551: 67 kronor på den öppna och 457.234: 91 kronor på den slutna fattigvården. Nettokostnaden utgjorde resp. 226.946: 45 och 200.392: 77 kronor, eller tillsammans 427.339: 22 kronor mot i staten beräknade 536.193: — kronor.

Antalet underhållsdagar vid ålderdomshemmet utgjorde 65.185 och antalet intagna personer uppgick till 286, med en genomsnittsbeläggning av 179 vårdtagare per dag.

Dagkostnaden uppgick till 8: 40 kr. mot 8: 08 kronor under närmast föregående år.

I övrigt hänvisas till efterföljande, huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i april 1949.

För fattigvårdsstyrelsen:
THEOFIL ÖBERG.

/*Axel Norén.*

Familjer och personer, som under åren 1944—1948 åtnjutit understöd av fattigvården.

FAMILJETYP.	1944	1945	1946	1947	1948
Ensam man utan barn	279	315	297	297	246
„ „ med barn	2	3	2	—	1
Ensam kvinna utan barn	445	419	454	458	249
„ „ med barn	71	86	83	57	85
Gift par eller samboende utan barn	278	246	250	222	156
„ „ „ „ med barn	236	264	220	232	194
Ensamma barn	—	1	—	—	—
Antal hemmavarande barn under 16 år	405	447	398	360	351
Omhändertagna av barnavårdsnämnden	18	42	43	45	48
Summa antal personer:	1.734	1.823	1.747	1.671	1.330

UNDERSTÖDETS BESKAFFENHET.					
Understöd enligt fattigvårdslagen	1.613	1.698	1.615	1.534	1.323
Understöd enligt lagen om kommunalt pensionstillskott m. m.	121	125	132	137	7
Summa antal personer:	1.734	1.823	1.747	1.671	1.330

Vård å fattigvårdsanstalt:

	1944	1945	1946	1947	1948
Antal vårdtagare: män	146	169	170	175	157
„ „ kvinnor	146	135	143	137	127
„ „ under 16 år	16	3	5	8	2
Summa antal personer	308	307	318	320	286

	1944	1945	1946	1947	1948
Antal underhållsdagar	65.109	64.569	65.450	65.512	65.186
Vårdens värde, kronor	319.202: —	371.947: —	378.267: —	437.325: —	530.572: —

Vård å sjukvårdsanstalt helt eller delvis på kommunens bekostnad.

	1944	1945	1946	1947	1948
Antal vårdtagare: män	121	145	121	106	96
„ „ kvinnor	126	129	123	109	96
„ „ barn	21	24	14	26	30
Summa antal personer	268	298	258	241	222

	1944	1945	1946	1947	1948
Antal vårddagar	59.227	59.013	53.158	47.604	45.805
Vårdens värde, kronor	98.501: —	108.408: —	91.623: —	85.363: —	118.180: —

Hemunderstöd:

	1944	1945	1946	1947	1948
Understödets värde kr.	203.254: —	227.203: —	244.583: —	235.063: —	158.485: —
Annan hjälp, värde kr.	6.579: —	6.884: —	6.670: —	8.410: —	6.310: —
Antal kalendermånader under vilka hjälp lämnats	4.859	5.014	5.063	4.895	4.164

Därjämte har utgått till följande antal personer:

	1944	1945	1946	1947	1948
tilläggspension	781	747	741	734	390
barnbidrag	102	83	97	76	54
bidragsförskott	44	45	45	39	49
Antal	927	875	883	849	493

Inlagor i fattigvårdsmål.

a) Till främmande kommuner avlåtna anmaningar, svar å anmaningsskrivelser och annan skriftväxling.

	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948
Utgångna anmaningsskrivelser	176	154	162	159	165	156	192	192	236	213	212
Inkomna anmaningsskrivelser	207	180	193	180	186	210	184	164	182	254	241
Utgångna andra skrivelser	2716	1848	2012	2221	2390	2540	2855	2820	2835	2872	2487
Inkomna andra skrivelser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2360
Summa	3099	2182	2367	2560	2741	2906	3231	3176	3253	3339	5300

b) Till Konungens befallningshavande i länet:

	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948
Ansökningar	47	34	53	33	43	48	41	44	49	50	39	67
Påminnelser	188	70	61	73	62	72	107	97	62	161	86	98
Förklaringar	77	128	71	92	85	79	94	53	40	86	124	98
Summa	312	232	185	198	190	199	242	194	151	197	249	263
Mantalsskrivningsmål:												
Ansökningar	101	144	115	81	62	119	148	123	144	115	92	129
Påminnelser	57	81	116	76	27	54	155	87	86	105	103	182
Förklaringar	55	50	47	38	41	32	46	60	82	77	83	81
Summa	213	275	278	195	130	205	349	270	312	297	278	392

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1948:

Kvarvarande sedan år 1947	184	
Under året intagna	102	286
„ „ utskrivna	43	
„ „ avlidna	63	106
Vid årets slut kvarvarande		180

varav 104 män och 76 kvinnor.

Av under året vårdade tillhörde 14 män och 12 kvinnor främmande fattigvårdssamhällen.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

Ålder	Män			Kvinnor			Summa
	Ogifta	Gifta	Änkl.	Ogifta	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	1	—	—	1	—	—	2
Pensionärer mellan 16—20 år	—	—	—	—	—	—	—
„ 21—30 „	2	—	—	1	—	—	3
„ 31—40 „	4	1	—	3	1	—	9
„ 41—50 „	10	1	—	5	1	—	17
„ 51—60 „	14	2	1	12	—	—	29
„ 61—70 „	19	4	2	7	7	4	43
„ 71—80 „	26	6	22	14	2	24	94
„ 81—90 „	8	5	27	11	3	26	80
„ över 90 år	—	3	3	1	—	2	9
Summa	84	22	55	55	14	56	286

Dessa 286 pensionärer åtnjöto vård under sammanlagt 65.186 vårddagar, varav 30.670 belöpte sig på 90 män och 92 kvinnor, vilka vårdats på hemmets sjukavdelningar.

Av de på hemmet vårdade pensionärerna åtnjöto 189 folkpension. Den äldste manlige pensionären har under året varit f. d. gårdskarlen Karl Johan Pettersson, född år 1855, och den äldsta kvinnliga pensionären änkefru Anna Sofia Pettersson, ävenledes född år 1855.

Med avseende å hälsotillstånd och arbetsförmåga:

Icke arbetsföra:	Män	Kvinnor	Summa
Sinnessjuka och sinnesslöa	12	18	30
Blinda och litet seende	1	1	2
Lama och ofärdiga	4	4	8
Ständigt sängliggande	78	64	142
Lungsjuka	—	—	—
Ålderstigna och sjukliga	46	25	71
Minderåriga barn	1	1	2
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka och sinnesslöa	9	6	15
Av annan orsak partiellt arbetsföra	10	6	16
Summa	161	125	286

Pensionärerna ha för hemmets räkning sysslat med arbeten av olika slag såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt, skomakeri, målning, snickeri, trädgårdsarbete m. m.

I hemmets tvättinrättning har under året avverkats 76.721 kg tvätt, varav för enskilda personer 34.217 kg.

Tabell, utvisande sammanlagda kostnaderna för såväl den inre som yttre fattigvården dels i genomsnitt under 5-årsperioden åren 1920—1939 och dels årsvis åren 1940—1948.

Åren	Bruttokostnad		Summa Kr.	Nettokostnad		Summa Kr.
	Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.		Inre fattigvården Kr.	Yttre fattigvården Kr.	
1920-1924	122,516: 25	452,688: 92	575,202: 17	78,473: 75	413.524: 36	511,998: 11
1925-1929	198,691: 50	460,036: 37	658,727: 87	89,216: 91	407,143: 75	496,360: 66
1930-1934	249,991: 55	449,927: 54	659,919: 08	117,880: 78	364,434: 88	482,315: 67
1935-1939	277,655: 52	368,086: 64	645,722: 16	128,513: 70	256,844: 06	385,357: 77
1940	318.069: 31	361.170: 01	679.239: 32	139.306: 45	232.857: 18	372.163: 63
1941	331.978: 78	407.989: 08	739.967. 81	138.634: 95	290.855: 55	429.490: 50
1942	347,048: 43	392,026: 68	739,077: 11	121,949: 79	258,193: 79	380,143: 58
1943	338,440: 99	377,891: 16	716,332: 15	119,885: 90	252,455: 19	372,341: 09
1944	363,299: 21	397,233: 87	760,533: 08	143,790: 76	281,711: 94	425,502: 70
1945	431,265: 30	423,972: 09	855,237: 39	158,963: 66	269,027: 90	427,991: 56
1946	427,725: 68	413,509: 39	841,235: 07	155,118: 60	283,347: 37	438,465: 97
1947	528,329: 28	405,228: 15	933,557: 43	249,327: 23	299,113: 46	548,440: 69
1948	547,234: 91	382,551: 67	929,786: 58	200,392: 77	227,946: 45	428,339: 22

Tabell, utvisande kostnadssummorna fördelade på invånare och skattekronor, m. m., dels i genomsnitt under 5-årsperioder åren 1920—1939 och dels årsvis under åren 1940—1945.

År	Antal skattekronor	Nettokostnaden för hela fattigvården		Nettokostnaden för yttre fattigvården		Understödstagare på Ålderdomshemmet			Underhållskostnad på Ålderdomshemmet	
		fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	fördelad på antal invånare	fördelad på antal skattekronor	Antal intagna under året	Medeltal pr dag	Antal underhållsdagar	pr understödstagare och år Kr.	pr understödstagare och dag Kr.
1920-1924	351,984	17: 86	1: 74	14: 05	1: 42	270	114	41,775	1.051: 48	2: 81
1925-1929	284.882	16: 89	1: 77	13: 88	1: 48	377	167	60,798	1.067: 31	3: 03
1930-1934	352,579	15: 57	1: 37	11: 77	1: 03	362	182	66,410	1.377: 48	3: 77
1935-1939	397,491	11: 05	0: 81	7: 38	0: 54	326	190	69,434	1.489: 20	4. 08
1940	649.176	9: 61	0: 57	6: 01	0: 35	295	187	68,445	1.701: 90	4: 65
1941	674.405	10: 90	0: 64	7: 40	0: 43	300	188	68,754	1,752: 95	4: 83
1942	744,256	9: 33	0: 52	6: 33	0: 33	282	192	70,033	1,836: 23	4: 95
1943	857,313	8: 73	0: 43	5: 91	0: 31	286	174	63,575	1,912: 09	5: 32
1944	843,548	9: 60	0: 50	6: 36	0: 33	308	178	64,835	2,041: —	5: 60
1945	880,956	9: 28	0: 49	5: 83	0: 30	307	178	65,041	2,409: —	6: 60
1946	1,073,243	8: 59	0: 41	5: 55	0: 26	318	179	65,450	2,337: 30	6: 40
1947	1,409,384	10: 27	0: 39	5: 60	0: 21	320	179	65,512	2,951: 56	8: 08
1948	1,506,475	7: 77	0: 28	4: 13	0: 15	286	179	65,186	3.057: 17	8: 40

Tablå över understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd.

År	Antal kyrkoskrivna invånare vid årets slut	Antal understödstagare	Yttre fattigvården antal understödstagare i %	Inre fattigvården antal understödstagare i %	Hela fattigvården antal understödstagare i %
1920-1924	30,322	2,720	7,61	0,89	8,50
1925-1929	29,387	2,476	7,04	1,11	8,15
1930-1934	30,996	2,240	6,24	1,09	7,33
1935-1939	35,254	1,876	4,54	0,76	5,30
1940	38,729	1,723	3,79	0,66	4,45
1941	39,421	1,720	3,60	0,76	4,36
1942	40,797	1,771	3,69	0,62	4,31
1943	42,707	1,692	3,30	0,66	3,96
1944	44,306	1,734	3,22	0,70	3,92
1945	46,118	1,823	3,28	0,67	3,95
1946	51,034	1,747	2,80	0,62	3,42
1947	53,390	1,671	2,53	0,60	3,13
1948	55,828	1,330	1,87	0,51	2,38

Tablå över Fattigvårdsstyrelsens inkomster och utgifter för år 1948.

DEBET:

Inkomster:

Yttre fattigvården:

Bidrag och ersättningar:

Landstingsbidrag, ersättning av enskilda samt av pensioner och sjukkassor	143.905: 22	
Övriga inkomster	10.700: —	154.605: 22

Ålderdomshemmet:

Försäljning och utförda arbeten	24.334: 15	
Hyror	23.664: 97	

Bidrag och ersättningar:

(Vårdavg. av främmande kommuner, enskilda, landstinget, staten samt av pensioner och sjukkassor)	297.465: 64	
Diverse inkomster	1.377: 38	346.842: 14
		501.447: 36
Uttaxerade medel		427.339: 22
	Summa kronor	928.786: 58

KREDIT:

Utgifter:

Yttre fattigvården:

Personalkostnader	72.364: 69	
Administrationskostnader	24.082: 51	
Underhållskostnader	209: 39	
Understöd med karaktär av fattigvård	149.219: 17	
Understöd utan karaktär av fattigvård	2.091: 87	
Anstaltsvård	103.019: 69	
Sjukvård och begravningskostnader	12.942: 92	
Övriga sociala utgifter	16.200: —	
Anskaffning av inventarier	782: 73	
Diverse utgifter	638: 70	381.551: 67

Ålderdomshemmet:

Personalkostnader	221.744: 22	
Administrationskostnader	1.666: 88	
Rörelsekostnader	6.110: 63	
Underhåll av byggnader	20.128: 91	
Underhåll av maskiner och inventarier	14.837: 20	
Räntor	49.000: —	
Sjukvård och begravningskostnader	10.764: 95	
Hushåll, tvätt och beklädnad	129.440: 78	
Lokalkostnader	39.944: 58	
Anskaffning av inventarier	9.024: 07	
Diverse utgifter	44.572: 69	547.234: 91
	Summa kronor	928.786: 58

Ersättning av statsmedel har gått i avräkning, varför detsamma icke redovisats på sätt tidigare skett.

I övrigt hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

DONATIONSFONDER:

Behållningen av samtliga donationsfonder utgjorde den 1/1 1948 218.778: 24 kronor, inkomsterna under året 7.355: 50 kronor, utgifterna 7.059: — kronor samt behållningen den 31/12 1948 219.074: 74 kronor.

Angående detaljsiffrorna hänvisas till Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Västerås 1949, Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 15

Nr 15. Barnavårdsnämndens och Ungdomsnämndens årsberättelse för 1948.

Barnavårdsnämnden har under året haft 11 sammanträden samt i sin egenskap av ungdomsnämnd 6 sammanträden. Nämndens delegation har dessutom haft 5 sammanträden.

Vid dessa sammanträden ha behandlats sammanlagt 605 protokollförda ärenden.

Yttranden ha av nämnden avgivits i 33 adoptivärenden, 18 äktenskapsskillnadsärenden och 26 ärenden angående åtalseftergift.

Arbetsföreläggandenden ha meddelats i 26 fall, varav 6 lett till intagning å arbetshem. I övriga fall har av olika anledningar med verkställandet av besluten fått anstå.

Samtliga utackorderade barn och fosterbarn inom staden ha inspekterats minst en gång under året. Vederbörande vistelsekommuners barnavårdsnämnder ha på begäran verkställt särskild inspektion av samtliga barn, utackorderade utom Västerås, samt häröver avgivit rapporter.

Nämnden har i enlighet med gällande föreskrifter handhaft verksamheten med fria sommarresor för barn i och för landsvistelse. 865 barn ha på så sätt beretts fria resor, mot 545 under näst föregående år. Dessutom ha 210 husmödrar beviljats fria resor.

Antalet omhändertagna barn, som kvarstå till påföljande år, utgör 284.

Bruttokostnaden för barnavården utgjorde 278.584 kronor mot 209.029 kronor och nettokostnaden 138.163 kronor mot 141.658 kronor under år 1947.

Fördelad på invånareantal och bevillningskronor utgör kostnaden respektive 2: 48 och 0: 09 kronor. Motsvarande siffror under 1947 voro 2: 66 och 0: 10.

Antalet bidragsförskottsansökningar har stigit från 244 till 366 och mödrahjälpsansökningarnas antal utgjorde 328 mot 365 jämfört med näst föregående år.

Med ingången av berättelseåret har nämndens verksamhet betydligt utökats genom tillkomsten av de allmänna barnbidragen. Inalles ha inkommit 8.892 ansökningar rörande c:a 13.000 barn och det utbetalda beloppet utgör 3.290.350 kronor.

Familjebidragsnämndens verksamhet har förlagts till barnavårdsnämnden fr. o. m. år 1948.

Beträffande verksamheten i övrigt hänvisas till efterföljande, huvudsakligen siffermässiga uppgifter.

Västerås i april 1949.

För Västerås stads barnavårdsnämnd:

EM. GRANÉR.

/*Axel Norén.*

Barnavårdsnämnden har under året utgjorts av:

Folkskoleinspektören Em. Granér, ordförande.

Tjänstemannen Gösta Sjöberg, vice ordförande.

Ledamöter: Komminister Nils Berge, Doktor Knut Granberg, Fru Anna Vestberg, Fru Lydia Billgren och Kyrkoskrivaren John Sjöblom.

Socialvårdsbyrån:

Befattningshavare:

Kansliet:

Socialvårdschef: Axel Norén, anställd hos nämnden fr. o. m. 1 januari 1926.
Kassörska: Fröken Margareta Beskow, fr. o. m. 1/11 1946.
Kontorsbiträde: Fröken Gurli Ahlström, fr. o. m. 1/2 1929.
Skrivbiträde: Fru Maj-Britt Ström, fr. o. m. 9/2 1940.
„ Fröken Maj-Britt Landqvist, fr. o. m. 1 aug. 1947 t. o. m. 31 mars 1948.
„ Fröken Siv Brette, fr. o. m. 5/5—15/8 1948.
„ Fru Birgit Åhlén, fr. o.m. 16/8 1948.

Inspektionsavdelningen:

Barnavårdsinspektris: Fröken Britta Wengelin, fr. o. m. 1/1 1945, dessförinnan extra fr. o. m. 1/1 1944.

Barnavårdsmännens avdelning:

Avdelningsföreståndare och barnavårdsman: Carl E. Scott fr. o. m. 1 jan. 1931.
„ Fröken Elsa Hultgren, fr. o. m. 15/4 1932
„ Fru Annalena Nohrstedt-Sten, extra sedan 7/11 1946 och ordinarie 1/1 1949.

Avdelning för allmänna barnbidrag, mödrahjälp och familjebidrag samt fria resor:

Avdelningsföreståndare: Karl Emil Eriksson, fr. o. m. 4/7 1940.
Skrivbiträde: Fru Greta Sjödal, fr. o. m. 1/10 1947.
„ Fru Gurli Borg-Kahn, fr. o. m. 1/10 1947.
„ Fru Elisabet Viberg, fr. o. m. 1/10 1947.
Expeditionsbiträde för samtliga avdelningar: Carl Ivar Gustavsson, fr. o. m. 22/9 1947.

Barnhemmet:

Föreståndarinna: Fröken Evy Aspling, fr. o. m. 1/2 1935.

Avd. I.

Samhällsvård och skyddsuppfostran samt därmed sammanhängande åtgärder.

Barn, vilka nämnden omhändertagit eller eljest haft befattning med under dels tidsperioden 1937—1941 samt dels årsvis fr. o. m. år 1942.

År	i äkt.		u. äkt.		Förebyggande åtgärder enl. 23 § bvl.	Skyddsuppfostran enl. 22 §				Samhällsvård enl. 29 §	
	m.	kv.	m.	kv.		a)	b)	c)	d)	1 o. 2 m.	3 m.
1937—1941	84	44	52	50	47	5	19	32	3	39	84
1942	85	49	51	46	68	5	14	35	4	34	82
1943	69	51	46	48	47	6	19	39	5	31	105
1944	81	59	49	46	52	21	32	24	9	28	83
1945	91	57	56	42	56	32	45	22	13	28	86
1946	80	55	53	45	51	36	49	36	9	30	101
1947	122	68	60	50	44	38	58	34	9	40	107
1948	115	81	63	51	79	41	57	34	7	124	21

I 27 fall ha ingångna anmälningar icke föranlett åtgärd.

De av nämnden under 5-årsperioden 1936—1940 samt fr. o. m. år 1941 omhändertagna barnen fördela sig sålunda:

År	Avgångna	Till nästa år	Antal underhållsmånader	Överlämnad till				Skyddshem	Annan anstalt
				ensk. person		barnhem			
				inom kommun	utom kommun	inom kommun	utom kommun		
1936—40	30	157	1,923	53	77	20	11	21	15
1941	35	141	1,685	64	45	16	6	27	18
1942	26	145	1,795	53	46	20	8	27	17
1943	28	136	1,726	65	49	23	10	38	11
1944	23	166	1,848	71	52	17	8	19	17
1945	25	181	2,042	49	96	27	9	20	15
1946	20	174	2,362	72	53	31	18	41	28
1947	39	194	2,515	80	62	21	25	29	21
1948	27	284	2,567	85	66	22	35	32	24

Tabell över inlagor i barnavårdsmål samt annan skriftväxling.

	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948
Anmaningsskrivelser	66	51	29	35	61	64	53	89	64	87	85
Svar å anmaningsskrivelser	60	26	31	52	42	39	36	31	50	43	61
Ansökningar hos länsstyrelsen	31	28	23	14	15	21	18	37	26	27	23
Påminnelser hos länsstyrelsen	96	94	77	74	62	76	73	62	53	54	56
Förklaringar hos länsstyrelsen	84	86	76	53	37	69	62	46	21	15	34
Utgångna skrivelser	1329	1247	1788	1297	1752	1509	2169	1888	2040	1898	1896
Inkomna skrivelser	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2260
Summa	1666	1532	2024	1525	1969	1778	2411	2153	2254	2124	4415

I 3 mål ha besvär anförts hos Kungl. Kammarrätten.

Tabell, utvisande kostnaden för barnavården under femårsperioden 1934—1938 och årsvis fr. o. m. 1939 samt dess fördelning på mantalsskriven invånare och bevillningskrona.

År	Kostnad		Antal invånare	Antal skattekronor	Nettokostnad fördelad på	
	Brutto	Netto			invånare	bev.-kr.
1934—38	96,952: —	66,134: —	34,043	447,253: —	1: 93	0: 15
1939	132,956: —	65,952: —	37,848	571,393: —	1: 74	0: 12
1940	120,527: —	69,640: —	38,729	649,176: —	1: 79	0: 10
1941	132,482: —	71,543: —	39,421	674,405: —	1: 81	0: 10
1942	133,899: —	74,275: —	40,797	744,256: —	1: 82	0: 09
1943	127,476: —	78,483: —	42,707	857,313: —	1: 84	0: 09
1944	141,523: —	78,792: —	44,306	843,548: —	1: 78	0: 08
1945	152,479: —	95,221: —	46,118	880,956: —	2: 06	0: 11
1946	185,910: —	87,147: —	51,034	1073,243: —	1: 71	0: 08
1947	209,029: —	141,658: —	53,390	1409,384: —	2: 66	0: 10
1948	278,584: —	138,163: —	55,828	1506,475: —	2: 48	0: 09

Tabell, utvisande under femårsperioden 1938—1942 och årsvis fr. o. m. 1943 utgivet bidragsförskott och beviljad mödrahjälp:

År	Bidragsförskott till			Kronor	Mödrahjälp till			Kronor
	Hela	Antal barn			Hela	Antal mödrar		
		u. ä.	i. ä.			ogifta	gifta	
1938—42	175	94	81	38,038: 91	146	44	102	22,089: —
1943	138	42	96	26,856: —	222	75	175	28,227: —
1944	129	66	63	26,043: 95	242	79	163	35,911: —
1945	100	67	33	31,335: 78	350	67	183	49,261: —
1946	143	74	69	30,562: —	468	79	389	49,112: —
1947	244	75	169	32,455: —	452	87	365	53,763: —
1948	336	116	220	59,226: —	328	99	229	47,740: —

Barnhemmet Sommarro:

Å barnhemmet ha följande antal barn intagits och utskrivits m. m.

Kvarvarande från år 1947	14	
Intagna under året	22	36
Utskrivna under året	24	
Kvarvarande till år 1949	12	36

Av de intagna barnen voro 12 gossar och 10 flickor.

Hela årskostnaden för barnhemmet utgör 44.679: 49 kronor, vilken summa fördelad på 4.956 underhållsdagar utgör 9: 01 per dag och barn mot 8: 51 kr. år 1947.

Feberdagar under året		95
fördelade på	13 barn	
Difterivac.	9 fall	
Parancités	4 „	

Vid hemmet äro anställda en föreståndarinna och tre biträden.

Avd. II.

Verksamheten på grund av lagen om barn utom äktenskap.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Under år 1948 har samtliga förordnanden för barn utom äktenskap varit uppdelade på två fast anställda barnavårdsmän, föreståndaren för byrån och en kvinnlig barnavårdsman varjämte en kvinnlig barnavårdsman å extra stat haft uppdraget att vara barnavårdsman i de fall där barnavårdsman begärts för barn från upplösta äktenskap.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvarstående från föregående år		635
Under året utfärdade		193
Härav för inom kommunen kyrkoskrivna	146	
„ „ inflyttade från annan kommun	47	
Summa förordnanden		828

Under året upphörda förordnanden:

Enär barnet fyllt 16 resp. 18 år	26	
Föräldrarnas giftermål med varandra	68	
Överflyttning till annan kommun	45	
Adoption av barnet	19	
Barnens död	9	
Annan orsak	2	169
Kvarstående förordnanden vid årets slut		659

Fastställande av faderskap:

Frivilligt genom avtal	126
Fastställt genom dom	2
Rättegång pågår	3

Kan ej fastställas	15	146
För de inflyttade var faderskapet fastställt för	36	
„ „ „ „ „ icke fastställt för	11	47
Summa		193

För de inom kommunen skrivna har trolovning mellan barnens föräldrar konstaterats och barnens egenskap av trolovningsbarn fastställts i 79 fall.

Verksamheten på grund av lagen om barn inom äktenskap.

Antal barnavårdsmannaförordnanden:

Kvar från föregående år	161 fall med tillsammans	227 barn
Under året utfärdade	46 fall med tillsammans	70 barn
Summa	207 fall med tillsammans	297 barn

Under året upphörda förordnanden:

Barnen fyllt 16 resp. 18 år	8 fall med tillsammans	8 barn
Överflyttning till annan kommun	11 fall med tillsammans	14 barn
Adoption av barnen	4 fall med tillsammans	5 barn
Föräldrarna återupptagit sammanlevnaden	2 fall med tillsammans	5 barn
Annan orsak	1 fall med tillsammans	2 barn
Summa	26 fall med tillsammans	34 barn

Kvarstående vid årets slut 181 fall med tillsammans 263 barn.

Mot barnens föräldrar vidtagna åtgärder:

Beslut om arbetsföreläggelse: 21 män och 1 kvinna		22 fall
Därav inställda å arbetshem	2	
Uppskov med inställelse på grund av uppgörelse	10	
Delgivna med handräckning ej begärd under året	6	
Ej anträffad med delgivning	0	
Handräckning begärd men ej verkställd under året	4	

Underhållsbidrag:

I underhållsbidrag har under året inbetalts kronor 205.741: 11, vilken summa jämförd med föregående års inbetalning utvisar en ökning med kronor 23.744: 53. Härav har under året till fattigvårdsstyrelsens och barnavårdsnämndens kassa inlevererats kronor 46.551: 16 i avräkning med samhällsvård och bidragsförskott. Denna summa utvisar en ökning från nästföregående år med kronor 12.216: 43.

Granskning:

Föreskriven granskning av barnavårdsmännens räkenskaper och handlingar har, i likhet med föregående år, enligt Nämndens beslut, verkställts av Nämndens ombudsman socialvårdschefen Axel Norén och föreståndaren för byrån Carl E. Scott. Härjämte ha räkenskaperna reviderats av stadens revisorer.

Tabell, utvisande nya barnavårdsmannaförordnanden pr år samt den utomäktenskapliga procenten av under året inom kommunen födda barn:

År	Förordnanden för		Summa förordnanden	Procent av inom kommunen födda
	inom kommunen födda	från annan kommun inflyttade		
1931	70	29	99	19,07
1932	60	32	92	17
1933	78	30	88	14,92
1934	53	15	68	15,96
1935	47	19	66	14,60
1936	64	28	92	15,17
1937	61	38	99	12,45
1938	71	42	113	12,96
1939	83	26	109	10,48
1940	79	31	110	13,96
1941	85	27	112	12,43
1942	77	26	103	10,03
1943	98	49	147	10,60
1944	113	44	157	10,08
1945	108	32	140	10,36
1946	127	56	183	11,13
1947	143	54	197	12,04
1948	146	47	193	11,80

Avd. III.

Fosterbarn under barnavårdsnämndens tillsyn.

Under barnavårdsnämndens tillsyn har under år 1948 stått 196 barn enligt bestämmelserna i § 49 mom. 1 i lagen om samhällets barnavård.

Av dessa ha 78 varit födda inom äktenskap och 118 utom äktenskap.

Barnen under tre års ålder inskrivas i barnavårdscentralen och stå under barnavårdssystrarnas tillsyn. Dessa ha till antalet varit 69.

Antal barn vid årets början	131
därav i fosterhem	124
därav på barnhem	7
Under året tillkomna	65
därav i fosterhem	52
därav på barnhem	13
Under året avgångna	58
därav enär barnet flyttat från staden	8
därav enär barnet omhändertagits av föräldrarna	10
därav enär barnet omhändertagits av modern	13
därav enär barnet omhändertagits för samhällsvård	9
därav enär barnet intagits å hemskola	1
därav enär barnet fyllt 16 år	6
därav enär barnet adopterats	10
därav enär barnet avlidit	1
Antal barn vid årets slut	138
därav i fosterhem	131
därav å barnhem	7

Inspektion och andra hembesök under år 1948.

Besök i hem för inspektion av fosterbarn	125
„ i „ „ „ „ barn utackorderade av nämnden	97
„ i „ „ övervakning av barn och hem, som ställts under övervakning	41
„ i „ „ undersökning av blivande fosterhem	37
„ i „ „ utredning ang. åtalseftergift	19
„ i „ „ utredning ang. skyddsuppfostran	14
„ i „ „ „ „ adoption	14
„ i „ „ „ „ vårdnadsfråga	14
„ i „ „ p. g. a. förfrågningar från andra nämnder	13
„ i „ „ p. g. a. anmälan till härvarande nämnd	98
Antal hembesök	472

Utredningar och rapporter:

Utredningar för åtalseftergift	24
„ „ skyddsuppfostran och intagande å skyddshem	7
„ „ adoption	13
„ „ intagning å Psykiatriskt sjukhus	5
„ „ vårdnadsfrågor	4
„ „ abort och steriliserings	2
Mindre utredningar p. g. a. förfrågningar från andra nämnder	21
Vanliga utredningar p. g. a. olika anmälningar till härvarande nämnd	59
Övervakningsrapporter	40
Antal rapporter	175

Övervakningar:

Enskilda personer och hem, som under år 1948 stått under övervakning	24
Övervakningar, som upphört under året	8
Nytillkomna övervakningar	6

Avd. IV.

Avd. för allm. barnbidrag:

Barnavårdsnämndens avdelning för allmänna barnbidrag, som började sin förberedande verksamhet den 1 oktober 1947, har under 1948 haft en omfattande verksamhet. Vid utbetalningen av bidrag för första kvartalet utgjorde barnantalet 12.312. Under året ha tillkommit anmälningar för 1.193 födda barn och genom inflyttning från andra kommuner 696 barn, samt avgått 10 barn som avlidit, 667 utflyttade till andra kommuner och på grund av uppnådda 16 år 501 barn. Under året har utanordnats allmänna barnbidrag med 50.622 bidragsbelopp till ett sammanlagt belopp av 3.290.330 kronor.

Under året hade inkommit 8.892 anmälningar för i runt tal 13.000 barn.

Denna avdelning, som utöver verksamheten med allmänna barnbidrag och familjebidrag, har även handhaft arbetet med avgiftsfria resor och utredning angående mödrahjälp för gifta mödrar. Antalet personer som erhållit fria resor har utgjort 1.608, för-

delade på 865 barn, 533 vårdare och 155 husmödrar till enskilda hem samt 55 mödrar till semesterhem. Antalet mödrahjälpsansökningar för gifta mödrar utgjorde under året 220.

Personalen har, sedan organisationen genomförts i början av året, utgjorts av en manlig expeditionsföreståndare och tre kvinnliga kontorsbiträden samt ett manligt biträde med halvtidstjänst.

Avd. V.

Familjebidragsverksamheten:

För familjebidragsnämndens verksamhet, som från och med år 1948 sorterar under barnavårdsnämnden, avgives följande

Berättelse.

Under året har utbetalats familjebidrag till ett sammanlagt belopp av 81.435 kronor 39 öre, fördelat sålunda:

	Statsbidrag	Kommunandel	Summa
Familjepenning 3 a)	44.358: 15	—: —	44.358: 15
„ 3 b—c)	8.946: 40	2.236: 60	11.183: —
Bostadsbidrag	22.739: 47	2.526: 63	25.266: 10
Sjuk- och begravningsbidrag	532: 51	95: 63	628: 14
Summa kronor	76.576: 53	4.858: 86	81.435: 39

Från kommunandelen av familjebidrag har avräknats genom Länsstyrelsen restituerade bidrag från tidigare år kr. 399: 59, vadan den totala utgiften för kommunens andel i utbetalda familjebidrag utgör kr. 4.459: 27.

Övriga utgifter utgöra:

Löner	4.388: 29	
Kontorsmateriel m. m.	59: 62	
Postporton och telefon	300: 15	
Hyra, värme, lyse och städning	800: —	
Övriga utgifter	6: 63	5.554: 69
vartill kommer kommunandelen av familjebidrag		4.459: 27
	Tillhopa kronor	10.013: 96

Den av Stadsfullmäktige fastställda staten för nämndens verksamhet för år 1948 upptog:

Kommunandel för familjebidrag	10.000: —
Övriga utgifter	12.200: —
Tillhopa kronor	22.200: —

För år 1948 har alltså uppstått ett överskott å statsanslaget med 12.186 kronor 4 öre.

Angående nämndens verksamhet i övrigt kan nämnas, att antalet registrerade akter vid 1948 års utgång utgjorde 10.712, varav 93 tillkommit under året. Inkomna ansökningar utgjorde 162 och 197 beslut har fattats i familjebidragsärenden. Antalet postgiroutbetalningar utgjorde 2.914.

Nämndens verksamhet har under år 1948 varit av betydligt mindre omfattning än föregående år, beroende dels på de inställda repetitions- och efterutbildningsövningarna, och dels på de höjda folkpensionerna, som i det närmaste uteslutit familjebidrag till föräldrar som åtnjuta folkpension.

Tablå över Barnavårdsnämndens inkomster och utgifter för år 1948.

DEBET:

Inkomster:

Yttre barnavården:

Bidrag och ersättningar:		
Ersättning av staten och enskilda för bidragsförskott, statsbidrag, landstingsbidrag, ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag		95.742: 18
Inre barnavården:		
Föreståndarinnans kost- och bostadsförmåner	1.244: 86	
Övrig personals kost- och bostadsförmåner	3.049: 67	
Vårdavgifter av staten, landstinget, främmande kommuner och enskilda	40.384: 96	44.679: 49
		140.421: 67
Uttaxerade medel från Drätselkammaren		138.162: 79
	Summa Kronor	278.584: 46

KREDIT:

Utgifter:

Yttre barnavården:		
Personalkostnader	70.294: 25	
Administrationskostnader	14.772: 29	
Utackorderingskostnader	57.326: 27	
Övriga bidrag	82.660: 95	
Anstaltsvård	6.101: 50	
Sjukvård och begravningskostnader	477: 09	
Diverse utgifter	505: 75	
Kapitalutgifter	1.766: 87	233.904: 97
Barnhemmet Sommarro:		
Personalkostnader	24.086: 70	
Administrationskostnader	205: 90	
Underhållskostnader	828: 25	
Sjukvård	75: 38	
Hushåll, tvätt och beklädnad	12.756: 91	
Lokalkostnader	4.671: 95	
Anskaffning av inventarier	497: 31	
Diverse utgifter	1.557: 09	44.679: 49
	Summa Kronor	278.584: 46

Beträffande detaljsiffrorna hänvisas till tablå, intagen i Drätselkammarens förvaltningsberättelse.

Västerås 1949 Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 16

Nr 16. Idrottsstyrelsens årsberättelse för år 1948.

Idrottsstyrelsen får härmed överlämna upprättad berättelse över 1948 års verksamhet.

Västerås den 4 maj 1949.

För idrottsstyrelsen:
GUSTAF OLSSON.

/Gunnar Ekberg.

Idrottsstyrelsens årsberättelse för år 1948.

Över verksamheten vid stadens idrottsanläggningar får undertecknad avgiva följande årsberättelse för verksamhetsåret 1948.

Personal.

Ordinarie:
2 vaktmästare.

Kollektivanställda:
7 bitr. vaktmästare.

Arvodesbefattning:
1 föreståndare
2 uppbördsmän.

Extra personal:

För iordningställande av isbanor under vintersäsongen ha extra arbetare varit anställda under c:a 3 månader.

All biljettförsäljning och vakthållning har likaledes ombesörjts av extra anställda.

Arosvallen m. fl. idrottsplatser.

Förutom sedvanliga underhålls- och förbättringsarbeten ha följande större arrangemang vidtagits:

4 utgångsslussar ha tillverkats och inmonterats.
1 ståplatsläktare, transportabel och rymmande c:a 1.500 personer har anskaffats,
1 militärbarack har inköpts och uppsatts vid Emaus idrottsplats,
5 nya strålkastare ha uppsatts på Arosvallens stora isbana,
1 ny idrottsplats vid Lundby kyrkskola har påbörjats,
fotbollplanen vid Skiljebo har utvidgats och är under förbättring.

Under sommarsäsongen har idrottstränaren Ove Andersen varit anställd och handhaft skolornas friidrottsträning.

Arosvallen har hållits öppen för träning och arrangemang hela året dagligen mellan kl. 7 och 21, sön- och helgdagar mellan kl. 8 och 18.

Besöksfrekvensen har varit god och har under året, förutom tränande idrottsmän, funktionärer, spelare och frikortsinnehavare, 103.493 personer bevistat 171 arrangemang varvid kr. 158.219: 25 erlagts i entréavgifter.

Skridskobanan har förutom av skolungdom som under lärares ledning ägt fri entré besökts av 14.265 personer.

Inkomster och publik fördela sig på nedanstående arrangemang.

Arosvallen.

Idrott	Antal arrangemang	Antal betalande	Erlagd entré	Därav nöjesskatt	Därav hyra
Fotboll	62	38.475	58.507: 75	5.870: 20	10.365: 50
Fri idrott	14	7.789	13.814: 50	1.737: 88	2.426: 94
Bandy	23	27.865	42.576: —	5.929: 07	11.297: 36
Ishockey	20	9.098	11.336: 25	894: 79	3.308: 93
Konståkning	2	1.148	1.161: —	82: 83	309: 17
Motortävl.	3	8.747	21.128: 50	3.200: 47	5.420: 98
Övriga	2	1.571	2.769: 25	310: 35	626: 22
Summa	126	94.693	151.293: 25	18.025: 59	32.416: 64
Emaus idrottsplats					
Fotboll	41	8.302	6.557: —	187: 88	1.236: 86
Rugby	4	498	369: —	—	101: 60
Summa	171	103.493	158.219: 25	18.213: 47	33.755: 10

Idrottshallen.

Förutom sedvanliga underhålls- och förbättringsarbeten ha följande större arrangemang vidtagits:

Stora spelhallen och läktarna ha nymålats,
speciella platser ha inretts för pressen,
samtliga läktarplatser ha försetts med sparkskydd,
ny damtoalett har inretts,
ytterligare ett omklädningsrum och ny expedition har ordnats,
högtalaranläggning har inköpts och uppmonterats,
yttertaket har asfalterats och golven plasticbehandlats samt entrétrapporna försetts med gummimattor.

Idrottshallen har hållits öppen för arrangemang och träning under tiden 1 januari—15 juni och 1 augusti—31 december dagligen mellan kl. 6 och 23, sön- och helgdagar mellan kl. 7 och 21.

Stora spelhallen har varit uthyrd för tennis, gymnastik och handbollträning enligt följande:

Tennis	40	timmar per vecka
Gymnastik	29	„ „ „
Handbollträning	26	„ „ „

Under året har Idrottshallen även upplåtits för bordtennis i det att 4 bord inköpts och

av dessa ha 2 uppställts i foajén och 2 i boxningslokalen. I medeltal har c:a 20 timmar i veckan varit uthyrda för bordtennis.

Besöksfrekvensen i Idrottshallen har varit god och har förutom tränande idrottsmän, funktionärer, spelare och frikortsinnehavare besökts av 38.940 personer som bevistat 99 arrangemang varvid 62.414: 45 kronor erlagts i entréavgifter.

Inkomster och publik fördela sig på nedanstående arrangemang.

Idrott	Antal arrange-mang	Antal beta-lande	Erlagd entré	Därav nöjes-skatt	Därav hyra
Handboll	66	21.419	31.015: 25	2.108: 65	5.624: 05
Boxning	9	9.264	19.317: 75	2.377: 67	4.227: 03
Brottning	9	1.121	1.863: 75	—	397: 75
Atletik	2	55	59: 50	—	9: —
Bordtennis	5	950	2.215: 75	143: 82	543: 72
Gymnastik	3	1.637	2.678: 45	238: 49	430: 94
Övriga	5	4.494	5.264: —	206: 13	1.394: 45
Summa	99	38.940	62.414: 45	5.074: 76	12.626: 94

Under året har Idrottshallen varit upplåten för dans varje lördag under tiden januari —april och september—december, vilket kunnat ske utan att någon tid tagits för idrottsträning eller idrottsarrangemang. Erfarenheterna från dessa dansaftnar ha varit övervägande goda.

Sammanlagt har hallen varit upplåten för dans 30 lördagar varvid 36.847 personer erlagt 82.200: 25 kronor i entréavgifter, varav 12.747: 12 utgör nöjesskatt och 25.256: 18 utgör hyra.

Västerås den 4 maj 1949.

T. BEMERT.

Västerås 1949
Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 17

Nr 17. Brandstyrelsens årsberättelse för år 1948.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna upprättad berättelse över 1948 års verksamhet.
Västerås den 23 mars 1949.

För brandstyrelsen:
GEORG ROBSAHM.

/Gunnar Ekberg.

Brandchefens årsberättelse för år 1948.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad:

Folkmängden (kyrkoskrivna) i staden var den 31 december 1947 53.552 personer och den 31 december 1948 55.828 personer.

Stadens hela ytinnehåll uppgår till 10.700 har.

Antalet registerförda fastigheter är 4.646, varav 1.135 äro tomter.

Organisation och personal:

Brandstyrkan består av:

Brandchef och vice brandchef samt

Yrkesbrandkåren: Brandkapten, 3 brandmästare, 6 brandförmän och 28 brandmän;

Borgarbrandkåren: Chef, 3 förmän och 36 man;

Brandberedskap från Västmanlands flygflottilj samt

Reservbrandstyrka för skogseldsläckning: 4 förmän, 5 uppbådare och 40 beredskapsmän.

Under året har brandförman B. E. Hellström genomgått brandmästarekurs kat. I och brandman R. O. Thorgren brandförmanskurs kat. I vid Statens Brandskola.

Fr. o. m. 1/5 utökades kåren med brandkapten och 4 brandmän. Till innehavare av befattningen som brandkapten utsågs t. f. brandkaptenen S. G. Nordström. Till ordinarie brandman antogs K. L. Eriksson och till vice brandmän E. R. Larsson, A. T. Björklund och K. A. Andersson.

Den 1/11 avgick brandmästare E. Johansson med pension efter 31 tjänsteår.

Till brandmästare fr. o. m. 1/11 befordrades brandförmannen G. E. Thor.

Till brandförman fr. o. m. 1/11 befordrades brandmannen A. Nordin.

Till vice brandman fr. o. m. 1/11 antogs K. I. Eriksson.

Som t. f. brandkapten under tiden 1/7—16/8 har tjänstgjort extra brandkaptenen vid Malmö stads brandkår B. Styrlander.

Två vapenfria värnpliktiga ha under året tjänstgjort vid kåren.

Hälsotillståndet har under året varit mindre tillfredsställande. Sammanlagda antalet sjukdagar vid yrkesbrandkåren var 811.

Brandberedskap:

Följande fordon ha stått utrustade på brandstationen för utryckning:

1 automobil med 1.200 min.-lit. centrifugalpump och utdragsstege,

1 automobil med 1.250 min.-lit. R. A. G.-pump och mekanisk stege,

1 automobil med 1.800 min.-lit. Apifrontpump, 900 liters vattentank och 20 watts bilradiostation,

1 automobil med Magirusstege,

1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),

1 personautomobil,

1 motorspruta med 1.600 min.-lit. centrifugalpump (bogserbar),

3 motorsprutor med 1.000 min.-lit. centrifugalpump (bogserbara).

Dessutom finnas ett större antal motorsprutor tillhörande civilförsvaret.

Under året har anskaffats en Willys brandjeep med vattentankkärra om 500 liter och bärbar 200 min.-lit. motorspruta. En heltäckt brandautomobil med 1.800 min.-lit. Apifrontpump, 500 liters vattentank och 22 meters mekanisk WiBe-stege har byggts under året och är under inkörning.

De under 1946 och 1947 planerade utökningarna av brandtelegrafen ha ej kunnat slutföras, då samtliga 24 brandskåp, därav 4 enskilda, ej levererats av L. M. Ericsson.

Hela antalet brandskåp utgjorde den 31/12 64 st., varav 17 enskilda.

Antalet automatiska brandalarmanläggningar är 8 st.

Vattenledningen.

Å vattenledningsnätet ha tillkommit 17 brandposter i ytterområdena, bl. a. i Skiljebo och Framnäsområdet. Hela antalet brandposter utgjorde vid årets slut 775, varav 109 enskilda.

Ambulansväsendet.

Med hälsovårdsnämndens ambulansautomobil har utförts 1.123 transporter, därav 941 sjukdomsfall och 182 olycksfall. Med landstingets ambulansautomobil har utförts 1.554 transporter, därav 1.460 sjukdomsfall och 94 olycksfall.

En ny Volvo ambulansautomobil har under året anskaffats för landstingets räkning.

Brandsyn.

Brandsyn har förrättats i enlighet med bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Övningar och arbeten.

Dagordning för yrkesbrandkåren:

07.30—08.00 städning

08.00—09.00 gymnastik och övningar

09.00—09.30 frukost

09.30—14.00 arbetstjänst

Personalen har åtnjutit vart tredje dygn fritt och vart tolfte dubbelfritt samt 1½ timmes daglig måltidsrast i hemmet.

Å kårens verkstäder ha utom för brandkårens räkning arbeten utförts för drätsel-

kammaren, renhållningsverket, hälsovårdsnämnden m. fl. stadens institutioner i smides-, bil-, cykel- och skrivmaskinsreparationer, snickeri och måleri.

Sammanlagda värdet av de i verkstäderna utförda arbetena utgör kronor 15.987: 59 enligt följande fördelning:

Smidesverkstaden med cykel- och skrivmaskinsreparationer	4.898: 22
Snickeriverkstaden	597: 15
Brandtelegrafarbeten	8.979: 40
Diverse arbeten	1.512: 82
Summa kronor	15.987: 59

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar m. m. har av kåren utförts 56 gånger med två man varje gång.

Brandkåren har även tillkallats för räddning av djur i fara och lämnat hjälp vid andra fall av nödlägen.

Utryckningar och eldsvådor.

Antalet utryckningar har varit:

För eldsvåda	106
„ trängrök och förmodad eldfara	28
„ soteld	93
„ kontakt i ledningar till aut. brandalarm m. m.	14
Summa	241

Vid släckning av eldsvådor ha vid ett tillfälle 19, vid fem tillfällen 4, vid fem tillfällen 3, vid nio tillfällen 2 och vid 14 tillfällen 1 slangledning från brandposter eller motorsprutor använts. Sammanlagda längden av vid eldsvådor använd slang utgör 7.140 meter.

Alarmering har 10 gånger skett genom brandskåp, 16 gånger genom automatisk brandalarm, 211 gånger genom telefon samt 4 gånger genom bud.

Eldsvådor av större omfattning.

Efter att ha varit utsatt för två smärre eldsvådetillbud under vintern, härjades Kallbadhuset på morgonen den 22 maj av en häftig brand. Brandkåren, som alarmerades kl. 05.19 fann vid framkomsten hopptornet i ljusan låga. Släckningsarbetet inriktades på begränsning av elden till hopptornet och med detta sammanbyggda badbryggor. Från motorsprutor utlades två grenade slangledningar, och snart hade elden släckts av. Vid eftersläckningen måste badbryggorna och badhytterna på en del ställen uppbrytas. Hopptornet totalskadades.

I den s. k. sjöhangaren vid Centrala Flygverkstäderna i Västerås (C. V. V.) utbröt eld natten mellan den 7 och 8 augusti. Under häftigt åskväder antändes takkonstruktionen och genom den automatiska brandalarmanläggningen kallades brandkåren kl. 02.04 till platsen. Släcknings- och räddningsarbetet i hangaren, vars takkonstruktion består av s. k. Törebodabågar med glaslanternin högst upp, försvårades högst betydligt därav att ett plant innertak av treetexplattor, anbringat i värmeisolerande syfte, hindrade strålarna. Därtill bidrog även den stora takhöjden samt den besvärande rök som utvecklades och fyllde hangaren. Förutom yrkeskåren tillkallades ur borgarbrandkåren

29 man samt från Flygvapnets Centrala Skolor 60 man. På marken och över fyra stegar utlades sammanlagt slangledningar till 19 strålar samt vattenkanon, vilka erhöllo vatten från 5 motorsprutor med en sammanlagd kapacitet av c:a 8.000 min.-lit. Genom den kraftiga vattenbegjutningen på såväl insida som utsida av taket samt dess emellan utluftning lyckades det att hålla yttertaket intakt. Räddning av materiel pågick under släckningsarbetet och därunder kunde samtliga 3 i hangaren uppställda flygplan, 2 flygplanskroppar, 1 el.-truck jämte åtskilliga fat eldfarlig olja i oskadat skick föras ut i det fria. Kl. 08.00 kunde eftersläckningsarbetet överlämnas till en avdelning ur C. V. V:s industribrandkår. Under släckningsarbetet skadades 5 man lindrigt genom rökförgiftning och 1 man genom skärsår. Utspisning av choklad och smörgås skedde under släckningsarbetet genom flygflottiljens försorg. Skadorna å hangaren inskränkte sig till taket, medan såväl den s. k. lärlingsskolan med mängder av dyrbar materiel som expeditionslokalerna å respektive flyglar blevo helt oskadade.

Den 30 augusti kallades brandkåren till Malmabergsgatan 22, där eld utbrutit i ett tvåvåningshus uppfört i träkonstruktion och tillhörigt Byggnadsfirman Gottfrid Lindgren. Elden hade börjat i ett å nedre botten inrymt bageri och bröt just vid brandkårens ankomst igenom fönsterrutorna till bageriet och spred sig till bostäderna 1 trappa upp samt till vinden. Uppe på vinden slog sig lågorna under ett kort moment fram till en glugg på c:a 15 meters avstånd från den ursprungliga eldhärden och faran för övertändning av vinden var överhängande. Genom ett snabbt ingripande kunde emellertid faran avvärjas. Elden släcktes med vatten från två slangledningar, vilka grenades, därav två till smalslang. Efter ungefär en halvtimme var elden begränsad. Skadorna blevo av ringa omfattning.

Västerås den 28 februari 1949.

OLOF CLARHOLM
Brandchef.

Västerås 1949, Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 18

Nr 18. Redogörelse över Västerås stads Tekniska Verks räkenskaper för 1948.

11 A. Gasverk.

Driftutgifter.

1. Förvaltning:

Personalkostnader	124.445: 25	
Lokalkostnader	7.500: —	
Underhållskostnader	3.800: —	
Materialkostnader	2.700: —	
Allmänna kostnader	27.531: 54	
Räntor och avskrivningar	6.000: —	171.976: 79

2. Tillverkning:

Personalkostnader	102.463: 65	
Lokalkostnader	5.367: 90	
Underhållskostnader	142.574: 16	
Materialkostnader	1.298.867: 56	
Allmänna kostnader	1.798: 05	
Kraftinköp	7.924: 99	
Räntor och avskrivningar	56.500: —	1.615.696: 31

3. Distribution:

Personalkostnader	15.069: 04	
Underhållskostnader	33.233: 63	
Mätningskostnader	34.117: 73	
Räntor och avskrivningar	43.000: —	125.420: 40

4. Installationsverksamhet:	29.895: 70
Summa driftutgifter	1.942.989: 20

Kapitalutgifter.

Skattestat	100.000: —
Summa utgifter	2.042.989: 20

Driftinkomster.

Förbrukningsavgifter	814.778: 10	
Försäljningsinkomster	1.010.280: 39	
Hyresinkomster	4.583: 50	
Övriga inkomster	2.500: —	
Ränteinkomster	535: 08	1.832.677: 07
Summa driftinkomster		1.832.677: 07

Kapitalinkomster.

Skattestat:		
Avskrivning på fasta tillgångar		67.500: —
Summa inkomster		1.900.177: 07

11 B. Elektricitetsverk.

Driftutgifter.

1. Förvaltning:

Personalkostnader	235.289: 92	
Lokalkostnader	18.055: 17	
Underhållskostnader	8.429: 39	
Materialkostnader	6.422: 01	
Allmänna kostnader	125.431: 99	
Räntor och avskrivningar	14.677: 65	408.306: 13

2. Tillverkning:

Personalkostnader	8.388: 24	
Lokalkostnader	4.500: —	
Underhållskostnader	9.038: 82	
Materialkostnader	414: 91	
Kraftinköp	1.087.529: 18	
Räntor och avskrivningar	2.300: —	1.112.171: 15

3. Distribution:

Personalkostnader	114.717: 53	
Lokalkostnader	3.397: 50	
Underhållskostnader	281.109: 45	
Materialkostnader	1.512: 58	
Mätningskostnader	46.600: 06	
Räntor och avskrivningar	159.060: —	606.397: 12
4. Installationsverksamhet:		146.905: 86
Summa utgifter		2.273.780: 26

Driftinkomster.

Förbrukningsavgifter	2.708.809: 34	
Försäljningsinkomster	179.613: 84	
Hyresinkomster	8.000: —	
Övriga inkomster	6.265: 71	
Ränteinkomster	370: 18	2.903.059: 07
Summa driftinkomster		2.903.059: 07

Kapitalinkomster.

Skattestat:

Avskrivning på fasta tillgångar		105.960: —
	Summa inkomster	3.009.019: 07

13 A—B. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifter.

1. Förvaltning:

Personalkostnader	132.586: 63	
Lokalkostnader	4.500: —	
Underhållskostnader	2.200: —	
Materialkostnader	1.600: —	
Allmänna kostnader	17.579: 93	
Räntor och avskrivningar	40.347: 34	198.813: 90

2. Tillverkning:

Personalkostnader	8.885: 09	
Lokalkostnader	1.037: —	
Underhållskostnader	9.939: 83	
Materialkostnader	263: 06	
Allmänna kostnader	1.015: 13	
Kraftinköp	53.141: 26	
Räntor och avskrivningar	32.600: —	106.881: 37

3. Distribution:

Personalkostnader	94.812: 30	
Lokalkostnader	14.824: 82	
Underhållskostnader	258.113: 95	
Materialkostnader	2.592: 16	
Allmänna kostnader	149: 76	
Mätningskostnader	33.279: 24	
Kraftinköp	14.915: 22	
Räntor och avskrivningar	282.100: —	700.787: 45

4. Installationsverksamhet:		55.184: 87
	Summa driftutgifter	1.061.667: 59

Kapitalutgifter.

Skattestat		71.647: 43
	Summa utgifter	1.133.315: 02

Driftinkomster.

Förbrukningsavgifter	752.951: 17	
Försäljningsinkomster	89.672: 11	
Hyresinkomster	3.190: 12	

Övriga inkomster	49.510: 74	
Ränteinkomster	896: 51	896.220: 65
	Summa driftinkomster	896.220: 65

Kapitalinkomster.

Skattestat:		
Avskrivning på fasta tillgångar		221.447: 34
	Summa inkomster	1.117.667: 99

Nyanläggningar, fullbordade år 1948.

	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Vatten- och avloppsverk:				
Vatten- och avloppsledningar				
N. Gideonsberg				
Anslagskalkyl	27/9 1945	119.000: —	82.000: —	37.000: —
Verklig kostnad		122.805: 25	79.904: 27	42.900: 98
L. Johanneslund				
Anslagskalkyl	20/12 1945	34.000: —	27.300: —	6.700: —
Verklig kostnad		28.542: 73	28.341: 15	201: 58
Bostadsområdet vid CVV och Framnäsområdet				
Anslagskalkyl	31/5 1946	409.000: —	354.000: —	55.000: —
Verklig kostnad	27/3 1947	507.816: 60	332.157: 98	175.658: 62
Ekevägen—Årbylundsgatan				
Anslagskalkyl	26/6 1947	92.000: —	22.000: —	70.000: —
Verklig kostnad		96.149: 06	19.031: 43	77.117: 63
V. delen av Skiljebo, Grytab.-vägen m. fl.				
Anslagskalkyl	30/10 1947	150.000: —	94.000: —	56.000: —
Verklig kostnad		161.046: 12	75.669: 52	85.376: 60
Skjutbaneområdet				
Anslagskalkyl	27/11 1947	46.000: —	25.000: —	21.000: —
Verklig kostnad		49.873: 03	23.446: 64	26.426: 39
Skyttegatan				
Anslagskalkyl	29/4 1948	25.000: —	13.600: —	11.913: 16
Fondmedel		513: 16		
Verklig kostnad		32.832: 42	13.086: 84	19.745: 58
Oljeupplagen vid Djuphamnen				
Anslagskalkyl	29/4 1948	23.000: —	16.600: —	6.400: —
Verklig kostnad		25.911: 06	17.414: 30	8.496: 76
Bräddavloppsledning Reningsv.				
Anslagskalkyl	25/9 1941	55.000: —	8.000: —	47.000: —
Verklig kostnad		64.375: 71	8.000: —	56.375: 71

	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Huvudvattenledning Hamre—Skiljebo				
Anslagskalkyl	26/9 1946	210.000: —		210.000: —
Verklig kostnad		302.389: 62	11.136: 76	291.252: 86
Avloppsledning Skiljebo—Sommarro				
Anslagskalkyl	26/6 1947	80.000: —	—	80.000: —
Verklig kostnad		76.594: 93	—	76.594: 93
Gasverk:				
Bräddavloppsledning Reningsv.				
Anslagskalkyl	30/9 1948	45.000: —	—	45.000: —
Verklig kostnad		45.000: —	—	45.000: —
Elverk:				
Jordkabel öster om Bergslagsvägen				
Anslagskalkyl	31/10 1946	29.000: —	12.000: —	17.000: —
Verklig kostnad		20.028: 21	11.703: 76	8.324: 45
Jordkabel kv. Skjutbanan				
Anslagskalkyl	24/4 1947	20.400: —	10.000: —	10.400: —
Verklig kostnad		24.722: 91	10.369: 79	14.353: 12
Jordkabel Spantgatan				
Anslagskalkyl	26/2 1948	7.400: —	1.400: —	6.000: —
Verklig kostnad		6.173: 39	1.413: 11	4.760: 28
Jordkabel S. Skallberget				
Anslagskalkyl	26/2 1948	22.200: —	7.200: —	15.000: —
Verklig kostnad		19.425: 50	7.779: 40	11.646: 10
Matarkabel norrut från transf. stn Viksäng				
Anslagskalkyl	27/5 1948	15.000: —	—	15.000: —
Verklig kostnad		9.850: 85	—	9.850: 85
Anslutning av transf. stn i Oxbacken till ledn.-nätet				
Anslagskalkyl	21/12 1948	8.000: —	2.000: —	6.000: —
Verklig kostnad		8.939: 76	2.000: —	6.939: 76
Transformatorstationer:				
Gamla hamnen				
Anslagskalkyl	28/6 1945	30.000: —		30.000: —
Verklig kostnad	28/2 1946	30.700: —		30.700: —
Rudbecksgatan				
Anslagskalkyl	31/5 1946	23.000: —		23.000: —
Verklig kostnad		26.000: —		26.000: —

	Anslag beviljat den	Brutto-kostnad kr.	Anslutnings-avgifter kr.	Stadens kostnad kr.
Vasagatan				
Anslagskalkyl	28/11 1946	47.500: —		47.500: —
Verklig kostnad	30/1 1947	49.200: —		49.200: —
Oxbacken				
Anslagskalkyl	28/11 1946	28.900: —		28.900: —
Verklig kostnad	30/10 1947	31.800: —		31.800: —
Viksäng				
Anslagskalkyl	25/9 1947	27.000: —		27.000: —
Verklig kostnad		25.200: —		25.200: —
Inköp av transformatorer				
Anslagskalkyl	27/3 1947	47.500: —		47.500: —
Verklig kostnad		48.900: —		48.900: —
Sammandrag:				
Summa anslag		1.593.900: —	675.100: —	919.313: 16
Summa kostnad		1.814.277: 15	641.454: 95	1.172.822: 20
Serviser och mindre ledningsutsträckningar år 1948 (anslag av lånemedel kr. 40.000: — varav reserverats kr. 6.700: —)				
Anslagskalkyl	30/10 1947			33.300: —
Verklig kostnad		158.421: 17	125.843: 37	32.577: 80
Sammandrag:				
Summa anslag				952.613: 16
Summa kostnad				1.205.400: —
Underskott på anslag				252.786: 84

SAMMANSTÄLLNING

av verkens anläggnings- och bokförda värden år 1948 samt amortering under tiden 1912—1948.

	Anläggningsvärde (Bek. av lånem.) kr.	Amortering kr.	Bokfört värde kr.
Vattenledningsverk	3.408.326: 98	1.485.025: 98	1.923.301: —
Avloppsledningar	3.552.561: 33	1.510.661: 33	2.041.900: —
Gasverk	2.502.968: 89	1.669.767: 89	833.201: —
Elverk	3.738.229: 19	2.038.528: 19	1.699.701: —
Kontors- och förrådsbyggnader	400.615: 10	267.814: 10	132.801: —
Kronor	13.602.701: 49	6.971.797: 49	6.630.904: —

VATTENVERKET.

Vattenförbrukning m. m.

	1947	1948	Ökn. resp. minskn. jämf. med föreg. år i %
Årsproduktion total ..... m³	4.661.000	4.941.000	+ 6,0
Förbrukning:			
För hushållsbehov ..... m³	2.018.000	2.228.000	+ 10,2
För industriella behov ..... m³	1.337.000	1.339.000	+ 0,2
Övrigt[1]) ..... m³	1 306.000	1.374.000	+ 5,2
Procentuell fördelning:			
För hushållsbehov..... %	43,3	45,1	+ 1,8
För industriella behov..... %	28,7	27,1	— 1,6
Övrigt[1]) ..... %	28,0	27,8	— 0,2
Antal vattenförbrukare	49.000	51.700	+ 5,5
Dygnsförbrukning:			
Medeltal ..... m³/d	12.790	13.540	+ 6,0
Maximum (30/7—48) ..... m³/d	18.670	18.800	+ 0,7
Minimum (28/3—48) ..... m³/d	8.710	10.000	+ 14,8
Specifik förbrukning:			
Medeltal ..... l/p.d	261	262	+ 0,4
Maximum ..... l/p.d	374	364	— 2,7
Minimum ..... l/p.d	178	194	+ 9,0
Elkraftförbrukning total ..... kWh	2.057.700	2.031.400	— 0,5
Per 1000 m³ pumpad vattenm. kWh	441	411	— 6,8

Undersökning av vattnets bakteriehalt har verkställts en gång per månad. Av dessa undersökningar har framgått, att vattnet i bakteriologiskt hänseende är tillfredsställande.

Vattnets hårdhet och manganhalt har undersökts c:a 2 ggr per månad.

Hårdheten har varit högst 9,4 och lägst 8,7 tyska grader.

Manganhalten har varierat mellan 0,00 och 0,12 milligram per liter.

1) För allmänna behov, såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, spolning av gator, brandsläckning m. m. samt läckage.

Vattenledningarna.

	Meter	Summa meter
Stadens:		
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1947		120.291
Under året lagda ledningar	3.346	
Under året kasserade ledningar	65	3.281
Sammanlagda längden den 31 december 1948		123.572
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1947		5.120
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1948		5.120
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1947		4.234
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1948		4.234
Ledningarnas sammanlagda längd den 31 december 1948		132.926
Enskildas:		
Gjutjärnsledningar ej under 4″ diam.	1.436	
Smidesjärnsledningar, ej servisledningar	143	1.579
Vattenledningsnätets sammanlagda längd den 31 december 1948		134.505

Stålrör

Inga vattenledningar av stålrör ha utförts under året.

Galvrör

Inga vattenledningar av galvrör ha utförts under året.

Antal vattenmätare den 31 december 1947	3.082
Ökning under året	149
Antal vattenmätare den 31 december 1948	3.231
Antal brandposter den 31 december 1947	758
Ökning under året	17
Antal brandposter den 31 december 1948	775[1])
Vattenserviser: Under året anlades	139

[1]) Därav 109 enskilda.

År 1948 lagda vattenledningar.

	Meter						S:a meter
	300 mm	250 mm	150 mm	100 mm	75 mm	50 mm	
Gjutjärnsrör:							
Sprygelgatan från Flottörgatan till Flygplansgatan			213				213
Framnäs från G mot Hässlö			33				33
„ C_1—C			89				89
„ D_1—D						56	56
„ E_1—E						46	46
„ I—I_1—I_2—K—K_1				284			284
Humlegatan			114				114
Långmårtensgatan				79			79
Skallberget från Emausgatan norrut			87				87
Skallbergsgatan			219				219
Högby Skogsfjäll från Stockholmsvägen norrut			288				288
Tallvägen				75			75
Granstigen				235			235
Från Ekevägen österut vid Gryta 1^{122}					61		61
Tråddragargatan från Lindargatan österut			116				116
Skyttegatan från Metallgatan norrut				243			243
Jakobsgatan från Lekgatan norrut			90				90
Järnvägsgatan			56				56
Gamla Hamnen brandpostledning				93			93
Gustavsvik från Strandgatan till Arnbomsgatan			182				182
Arnbomsgatan						128	128
Strandgatan		101					101
Vid BP oljeupplag från Strandgatan mot nordväst			97				97
Gamla Köpingsvägen vid Örjansverkstaden			93				93
Vid Emausbäcken från Tegnérgatan till Ringvallen				190			190
Regementsallén vid kv. Ångpannan nr 1	78						78
Summa	78	101	1677	1199	61	230	3346

AVLOPPSVERKET.

Avloppsledningarna.

	Meter	Summa meter
Stadens:		
Kombinerade ledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1947		107.717
Under året lagda ledningar	1.521	
Under året kasserade ledningar	—	1.521
Sammanlagda längden den 31 december 1948		109.238
Spillvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1947		12.256
Under året lagda ledningar	2.199	
Under året kasserade ledningar	65	2.134
Sammanlagda längden den 31 december 1948		14.390
Regnvattenledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1947		11.564
Under året lagda ledningar	2.109	
Under året kasserade ledningar	65	2.044
Sammanlagda längden den 31 december 1948		13.608
Enskildas:		
Kombinerade ledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1947		251
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	—
Sammanlagda längden den 31 december 1948		251
Avloppsnätets totala längd den 31 december 1948		137.487

År 1948 lagda avloppsledningar.

Kombinerade spill- och regnvattenledningar.

	Meter			S:a meter
	375 mm	300 mm	225 mm	
Framnäs från G mot Hässlö	33			33
Sprygelgatan från Flottörgatan till Flygplansgatan		213		213
Tallvägen			76	76
Högby Skogsfjäll från Stockholmsvägen norrut			288	288
Granstigen			190	190
Från kv. Simshyveln nr 5 till Salagatan			36	36
Vid Emausbäcken från Tegnérgatan till Ringvallen			174	174
Baldersgatan			17	17
Arnbomsgatan			128	128
Jakobsgatan från Lekgatan norrut		90		90
Skyttegatan från Metallgatan norrut		170	73	243
Lustigkullagatan vid Skarpskyttebron		33		33
Summa	33	506	982	1521

Separata spillvattenledningar.

	Meter 300 mm	Meter 225 mm	S:a meter
Framnäs D_1—D		56	56
„ C_1—C		89	89
„ Q—Q_1		45	45
„ E_1—E		46	46
„ I—I_1—I_2—K—K_1		228	228
Humlegatan		114	114
Långmårtensgatan		79	79
Skallberget från Emausgatan norrut		87	87
Skallbergsgatan		219	219
Riksvägen från Gamla Kopparbergsvägen norrut		211	211
Vid Gasverkskulverten	263		263
Järnvägsgatan		56	56
Strandgatan		101	101
Gustavsvik från Strandgatan till Arnbomsgatan		182	182
Vid BP oljeupplag från Strandgatan mot nordväst		97	97
Gamla Köpingsvägen vid Örjansverkstaden	93		93
Tråddragargatan från Lindargatan österut		116	116
Markörgatan från Åkarhagsgatan norrut		117	117
Summa	356	1843	2199

Separata regnvattenledningar.

	Meter								S:a meter
	1800 mm	1600 mm	600 mm	525 mm	450 mm	375 mm	300 mm	225 mm	
Framnäs C_1—C								89	89
„ D_1—D								56	56
„ E_1—E								46	46
„ I—I_1—I_2—K—K_1								228	228
Humlegatan						40		74	114
Långmårtensgatan			90			79			169
Tråddragargatan från Lindargatan österut								88	88
Markörgatan från Åkarhagsgatan norrut							31		31
Skallberget från Emausgatan norrut								87	87
Skallbergsgatan							110	109	219
Riksvägen från Gamla Kopparbergsvägen norrut				130	81	10			221
Bräddavlopp Gasverket	99	140							239
„ Vallgatan—Arosvallen						52			52
Gustavsvik från Strandgatan till Arnbomsgatan								179	179
Strandgatan					101				101
Vid BP oljeupplag från Strandgatan mot nordväst					50			47	97
Gamla Köpingsvägen vid Örjansverkstaden					93				93
Summa	99	140	90	130	325	181	141	1003	2109

Avloppsserviser: Under året anlades 140
Antal vattenklosetter den 31 december 1947 ..... 16.746
Ökning under året 1.318
Antal vattenklosetter den 31 december 1948 ..... 18.064

RENINGSVERKET.

I reningsverket behandlades en avloppsvattenmängd av 8.300.000 m³. Dygnsvattenmängden utgjorde i medeltal 22.700 m³.

Det till rötkammaren uppumpade slammet, vilket avvattnats och uppmätts i en kontrollkammare, uppgick till 18.705 m³ eller i medeltal 51,0 m³ per dygn. Ur rötkammaren urtappades under året 5.712 m³ utrötat slam.

Den från rötkammaren erhållna metangasen, som under året uppgick till 250.257 m³ eller i medeltal 690 m³ per dygn, har till större delen levererats till gasverket och inblandats i stadsgasen.

Driftresultat.

Månad	Uppump. vatten m³	Förbr. kWh	Upp-fordr. sand m³	Rötk.-temp. °C	Rågas m³	pH-värde ink. vatt.	Slam till Rötk. m³	Slam till tork-gård m³
Januari	558.000	50.520	33	28	20 860	7,0	1.515	574
Februari	522.000	45.890	27	27	19.570	7,4	1.176	468
Mars	558.000	46.890	21	26	25.554	7,0	1.048	277
April		47.070	22	27	23.040	7,0	1.388	476
Maj		41.740	24	28	25.037	7,0	1.534	491
Juni		39.170	15	30	25.617		1.618	519
Juli		40.710	16	31	22.355		1.601	493
Augusti		48.940	33	29	14.836	7,0	1.766	472
September		44.870	23	28	20.574	7,0	1.923	333
Oktober		45.840	20	28	17.336	6,9	1.833	521
November		48.540	20	27	18.028	6,9	1.619	531
December		51.310	20	29	17.450	6,8	1.684	557
S:a värde	8.300.000[1])	551.490	274		250.257		18.705	5.712
Medelvärde pr dygn	22.700	1.510	0,75	28,2	690	7,0	51	15,6

[1]) Uppskattat, mätaren borttagen.

Periodiska undersökningar av Mälarens vatten ha pågått under året. Proven ha tagits vid Östra holmen, Björnön, Reningsverket, Kallbadhuset, Svartåns mynning, Svartån vid Vallby, Andelsslakteriet, Johannisberg, FCS badbrygga och f. d. Hamre Tegelbruk.

GASVERKET.

År 1948 har för gasverkets del präglats av Metallverkens ökade gasbehov. Samtidigt har även stadens gasförbrukning ökat, främst genom anslutning av gaseldade värmepannor. För att kunna tillgodose detta ökade gasbehov, har en omfattande utbyggnad påbörjats. Under utbyggnaden har gastillverkningen ökats genom tillsats av gasol, en produkt från Kvarntorp med mycket högt värmevärde. Verket har under år 1948 tillförts följande enheter:

2 st. 4-k. vertikalkammarugnar, som dock ej kom i drift förrän i jan. 1949

2 st. Högtrycksklockor på vardera 4.000 m³

1 st. Rökgasfläkt 14.000 m³/h

1 st. Stationsgasmätare 2.200 m^3/h
1 st. Larvfotskran 1½ t.
1 st. Tjärsepareringsbrunn
2 st. Ammoniakvattenpumpar på vardera 25 m^3/h
2 st. Kylvattenpumpar på vardera 5 m^3/h
1 st. Gasolanläggning
1 st. Mätastation vid Metallverken innehållande 2 st. gasfilter, 1 st. tryckregulator och 1 st. gasmätare (gasmätaren inmonterad 1949)
1 st. Manskapsbarack
1 st. Tillfartsspår från väster till gasverkets spårområde.

Dessutom har våtgasklockan isolerats och kylvattnet från gaskylarna tagits i bruk för uppvärmning av våtgasklocka och manskapsbarack.

Driftresultat.

Månad	Total tillv.	Ink. rötgas	Gas till Metallv.	Gas till stadsnätet
Januari	621190	11560	251640	368500
Februari	542550	11170	228790	311210
Mars	546610	14170	164610	372600
April	596990	13630	244170	349770
Maj	583490	15390	234520	338620
Juni	555500	17790	229780	322120
Juli	411695	19280	131450	274395
Augusti	563835	11315	251780	313855
September	604845	18085	286870	318175
Oktober	663930	16740	281900	374190
November	644020	11760	277900	372770
December	636260	9830	252300	375280

		Driftresultat		Ökn. eller minskn. i %
		1947	1948	
Förgasade kol	ton	13.451	16.780	+ 24,8
Tillverkad gas	1000 m³	5.774	6.800	+ 17,8
Gas från reningsverket	1000 m³	261	171	— 34,5
Gasutbyte per ton kol	m³	429	405	— 5,6
Koks från ugnarna	1000 hl	205	236	+ 15,1
Försåld koks	1000 hl	115	228	+ 98,3
Koks till försäljning per ton kol	hl	9,0	9,6	+ 6,7
Koks till undereldning	1000 hl	50,3	74,6	+ 48,4
Koks till undereldning i % av förgasade kol	%	18,7	22,2	
Gas till undereldning	1000 m³	397	45,6	— 88,5
Erhållen tjära	ton	629	630	
Erhållen tjära per ton kol	kg	46,8	37,5	— 19,9
Antal laddningar	st	7.729	9.830	+ 27,2
Kol per laddning	kg	1.740	1.705	— 2,0

Fördelning av den tillverkade gasen.

	1947		1948		Ökning eller minskning i %
	1000 m³	%	1000 m³	%	
Stadsförbrukning	2708	44,9	3222	46,2	+ 19,0
Metallverkens förbrukning	*1665*	27,6	*2836*	40,6	+ *70,3*
Summa enskild förbrukning	4373	72,5	6058	86,8	+ 38,5
Gasverkets egen förbrukning	397	6,6	46	0,7	— 88,5
Felm. kondens och läckage	1265	20,9	869	12,5	— 31,3
	6035	100,0	6973	100,0	+ 15,5

Gastillverkning per dygn.

Största 26.340 27 okt.
medel 19.100
minsta 7.385 20 juli

Gasmätare.

Antal gasmätare den 31 dec. 1947 9.815
Nytillkomna under året ..... + 106
Borttagna under året ..... — 140
Antal gasmätare den 31 dec. 1948 9.781
Gasserviser: Under året anlades 6

Gasledningar.

	Meter	Summa meter
Gjutjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 december 1947		77.831
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	
Sammanlagda längden den 31 december 1948		77.831
Stålrörsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1947		1.737
Under året lagda ledningar	—	
Under året kasserade ledningar	—	
Sammanlagda längden den 31 dec. 1948		1.737
Smidesjärnsledningar:		
Sammanlagda längden den 31 dec. 1947		4.614
Under året lagda ledningar	90	
Under året kasserade ledningar	—	90
Sammanlagda längden den 31 dec. 1948		4.704
Gasnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1948		84.272

ELVERKET.

Kraftomsättning.

	1946	1947	1948	% ändr. fr. 1947
Inköpt och producerad energi				
Inköpt från Älvkarleby kraftverk:				
Botteneffekt ..... kW	6.300	6.800	6.800	+ 6,7
Toppeffekt ..... kW	2.622	2.669	3.325	
Bottenenergi ..... kWh	36.198.659	37.493.280	38.535.910	+ 3,7
Toppenergi ..... kWh	1.003.891	563.040	1.053.520	
Egen produktion	272.000	191 500	71.200	— 62,8
S:a inköpt och producerat kWh	37.474.550	38.247.820	39.660.630	+ 3,5
Distribuerad energi				
Distribuerad energi enligt nedanstående spec. ..... kWh	35.303.816	33.694.289	35.931.372	+ 6,5
Förluster inklusive variationer p. g. a. att avläsningsperioderna för inköpt och distr. energi ej sammanfalla ..... kWh	(5,8 %) 2 170.734	(12 %) 4.553.531	(9,43) 3 729.258	(— 21,3)
S:a distr. energi och förluster	37.474.550	38.247.820	39.660.630	+ 3,5
Energiförluster inom närmaste 5-årsperiod ..... %	8,0	8,8	8,9	+ 1,4
Den distribuerade energiens fördelning på taxor				
Högspänning:				
Antal abonnenter ..... st.	19	16	16	0,0
Energiförbrukning ..... kWh	6.470.832	6.401.614	6.531.018	+ 2,0
Avgifter efter kWh-pris ..... kr.	332.697: —	131.214: 17	116 923: 54	+ 1,5
Avgifter, fasta ..... kr.		190.144: 43	209.672: 07	
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	5,14	5,1	5	— 2,0
Lågspänning:				
Hushållsabonnenter (Normaltaxa I)				
Antal abonnenter ..... st.	15 515	16.363	17.352	+ 6,1
Energiförbrukning ..... kWh	13.510.773	12.487.666	14.078.274	+ 12,8
Avgifter efter kWh-pris ..... kr.	1.086.894: —	635.950: 61	716.197: 58	+ 10,5
Avgifter, fasta ..... kr.		425.888: 26	453.783: 08	
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	8,04	8,52	8,35	— 2,0
Yrkesabonnenter (Normaltaxa klass II—VII, taxa II, taxa M)				
Antal abonnenter ..... st.	5.948	5.721	5.875	+ 2,8
Energiförbrukning ..... kWh	10.619.903	10.735.660	11.564.022	+ 7,5
Avgifter efter kWh-pris ..... kr.	1.026.586: —	582.550: 53	617.244: 71	+ 6,0
Avgifter, fasta ..... kr.		416.485: 62	444.641: 43	
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	10,0	9,83	9,17	— 6,7
Värme enl. nattariff:				
Antal abonnenter ..... st.	51	53	52	— 2,0

	1946	1947	1948	% ändr. fr. 1947
Energiförbrukning ..... kWh	717.574	750.593	854.765	+ 14,0
Avgifter efter kWh-pris ..... kr.	25.486: —	15.495: 66	17.466: 84	+ 9,0
Avgifter, fasta ..... kr.		12.659: 08	13.320: 68	
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	3,55	3,76	3,61	— 4,0
Värme, avkopplingsbar:				
Antal abonnenter ..... st.	83	90	95	+ 5,5
Energiförbrukning ..... kWh	2.047.700	1.430.190	844.058	— 41,0
Avgifter efter kWh-pris ..... kr.	35.581: —	17.877: 38	10.550: 73	— 38,0
Avgifter, fasta ..... kr.		9.348: 95	6.394: 68	
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	1,74	1,9	2,01	+ 5,8
Lantbruk:				
Antal abonnenter ..... st.	273	273	270	— 1,2
Energiförbrukning ..... kWh	613.903	523.734	654.581	+ 25,0
Avgifter för kWh-pris ..... kr.	50.895: —	26.186: 70	32.729: 05	+ 11,5
Avgifter, fasta ..... kr.		20.797: 50	19.598: 33	
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	8,29	8,95	8,0	— 10,7
Gatubelysning[1])				
Antal lampor.....	1.969	2.073	2.259	+ 9,0
Antal kw	441	460,73	501	+ 8,0
Energiförbrukning ..... kWh	1.323.131	1.364.832	1.404.654	+ 2,5
Avgifter ..... kr.	86.704: —	97.721: 97	50.286: 62	— 48,5
Medelpris, totalt ..... öre/kWh	6,55	7,16	3,58	— 50,0

[1]) Priset inkluderar lampbyten och underhåll.

Transformatorer i drift den 31/12 1948:

Verkets egna	171 st.	om tillsammans	21.046 kVA
Abonnenters.....	36 „	„ „	3.934 „
Tillsammans	207 st.	om tillsammans	24.980 kVA

Uppsatta mätare:

	Likström	Växelström
Den 31 december 1947	391	22.233
Minskning resp. ökning under året	— 12	+ 1.054
Den 31 december 1948	379	23.287

Sammanställning av årets arbeten.

Transformatorstationerna Vasagatan, Oxbacken, Rudbecksparken och Viksäng ha färdigställts. Transformatorkiosker ha uppställts och tagits i drift vid Vargbogatan, Emaus, Hammarbacksvägen, bostadsområdet vid CVV samt Hammarby Sjöhage. Arbetet pågår med utbyggnad av transformatorstationerna Gamla Hamnen och Jakobsberg. Transformatorstation Flickskolan har tagits ur drift och ersatts av transformatorstation Oxbacken. Fördelningsställverket i Elverksbyggnaden har kompletterats med utrustning för ny kabel (k 9) från Kraftverket.

Kabelnätet för högspänning har utökats med ny kabel 3×120 mm² (k 9) mellan Kraftverket—Elverket samt med anslutningskablar för nyuppställda transformatorkiosker. Sjökabel 3×10 har nedlagts till Östra holmen och Elba.

Friledningsnätet för högspänning har ombyggts inom Badelunda, ny linje har byggts över Östra holmen.

Kabelnätet för lågspänning har utvidgats huvudsakligast inom nybyggnadsområdena vid Malmaberg, Emaus, Gideonsberg, Skallberget, Hammarby och Köpingsvägen.

Friledningsnätet för lågspänning har ombyggts inom Badelunda samt utvidgats för grusföretag vid Skälby och industriområde vid Gamla Köpingsvägen.

Gatubelysning har tillkommit inom nybyggnadsområden samt kompletterats bl. a. efter vägen Pilgatan—Hamre.

Omläggning från 220 till 380 V har utförts inom Badelunda (Långby, Tuna, Myrby), inom Lundby (Önsta, Tönsta, Torp) samt för Bussbolaget, AB Yngve Swenson och Skogsägareföreningen vid Pilgatan.

Installationsarbeten har utförts på Elba och Östra holmen samt i andra stadens fastigheter, huvudsakligast komplettering och underhåll.

Västerås den 7 mars 1949.

För Styrelsen för Västerås Stads Tekniska Verk

GUSTAF OLSSON.

/John Sintorn.

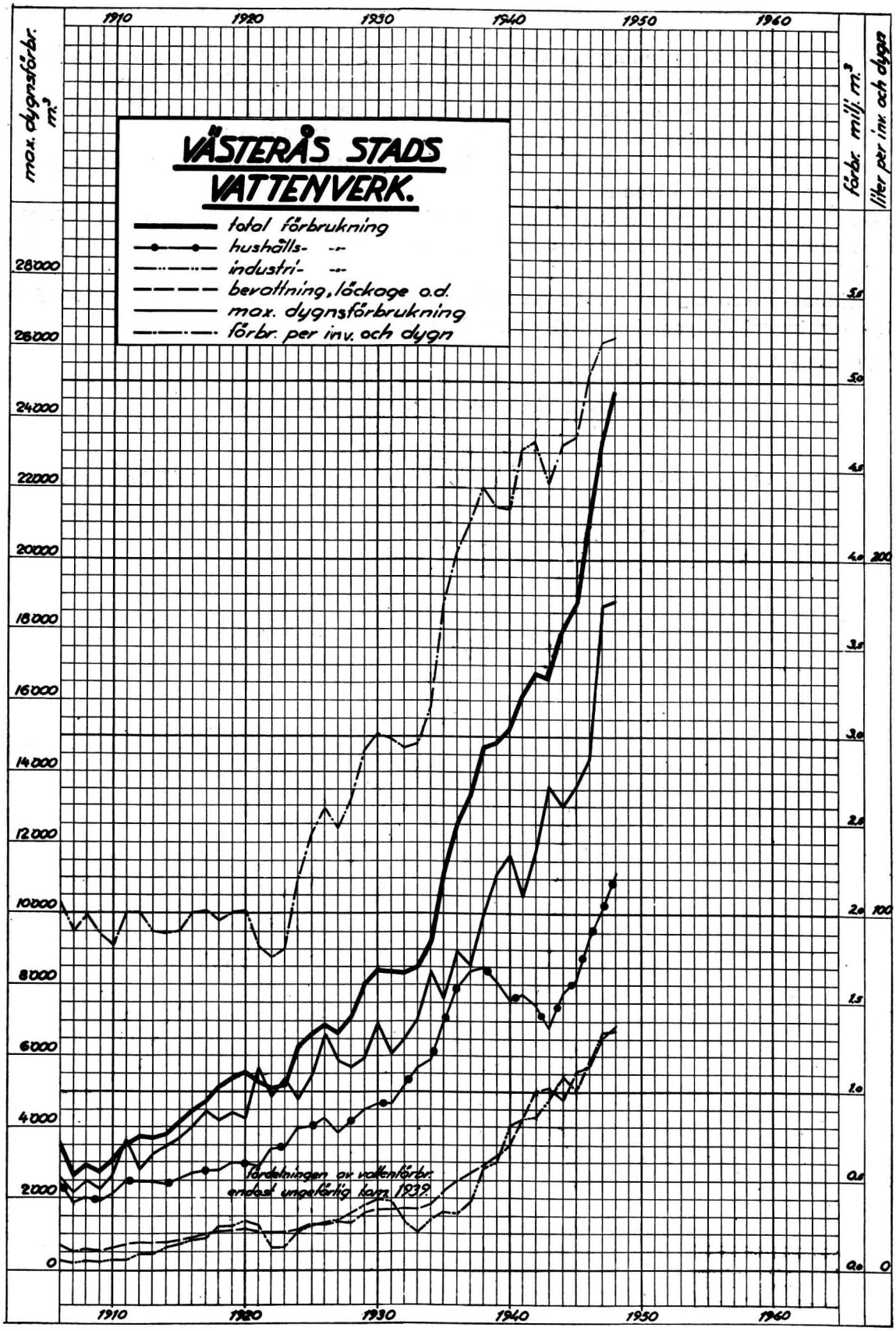
VÄSTERÅS STADS VATTENVERK.
total förbrukning
hushålls- --
industri- --
berättning, läckage o.d.
max. dygnsförbrukning
förbr. per inv. och dygn
max. dygnsförbr. m.³
förbr. milj. m.³
liter per inv. och dygn
1910
1920
1930
1940
1950
1960
28000
26000
24000
22000
20000
18000
16000
14000
12000
10000
8000
6000
4000
2000
0
5.0
4.0
3.0
2.0
1.0
0.0
200
100
0
fördelningen av vattenförbr. endast ungefärlig kom. 1939.

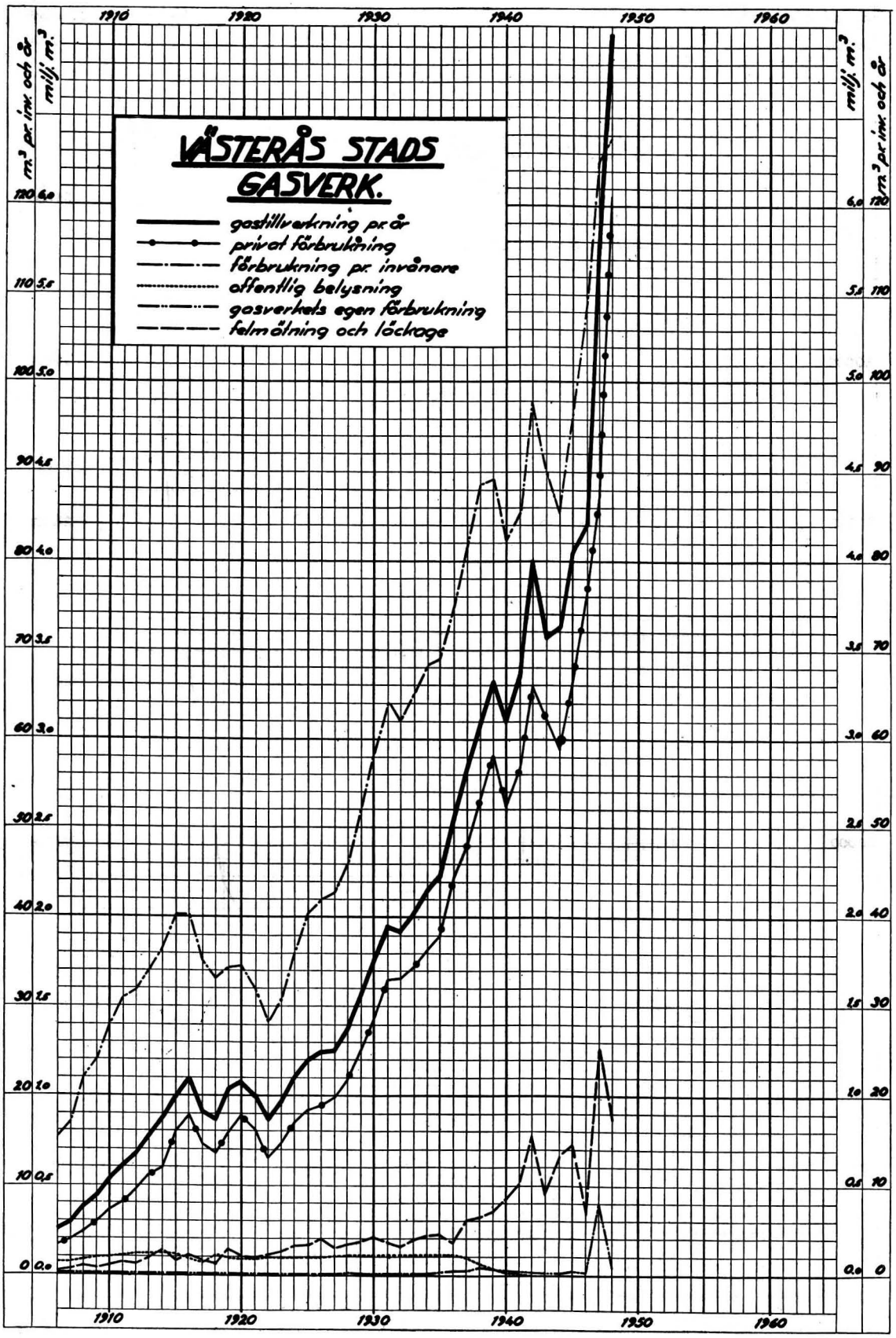
VÄSTERÅS STADS GASVERK.
gastillverkning pr år
privat förbrukning
förbrukning pr. invånare
offentlig belysning
gasverkets egen förbrukning
felmälning och läckage
m.³ pr. inv. och år
milj. m.³
1910
1920
1930
1940
1950
1960

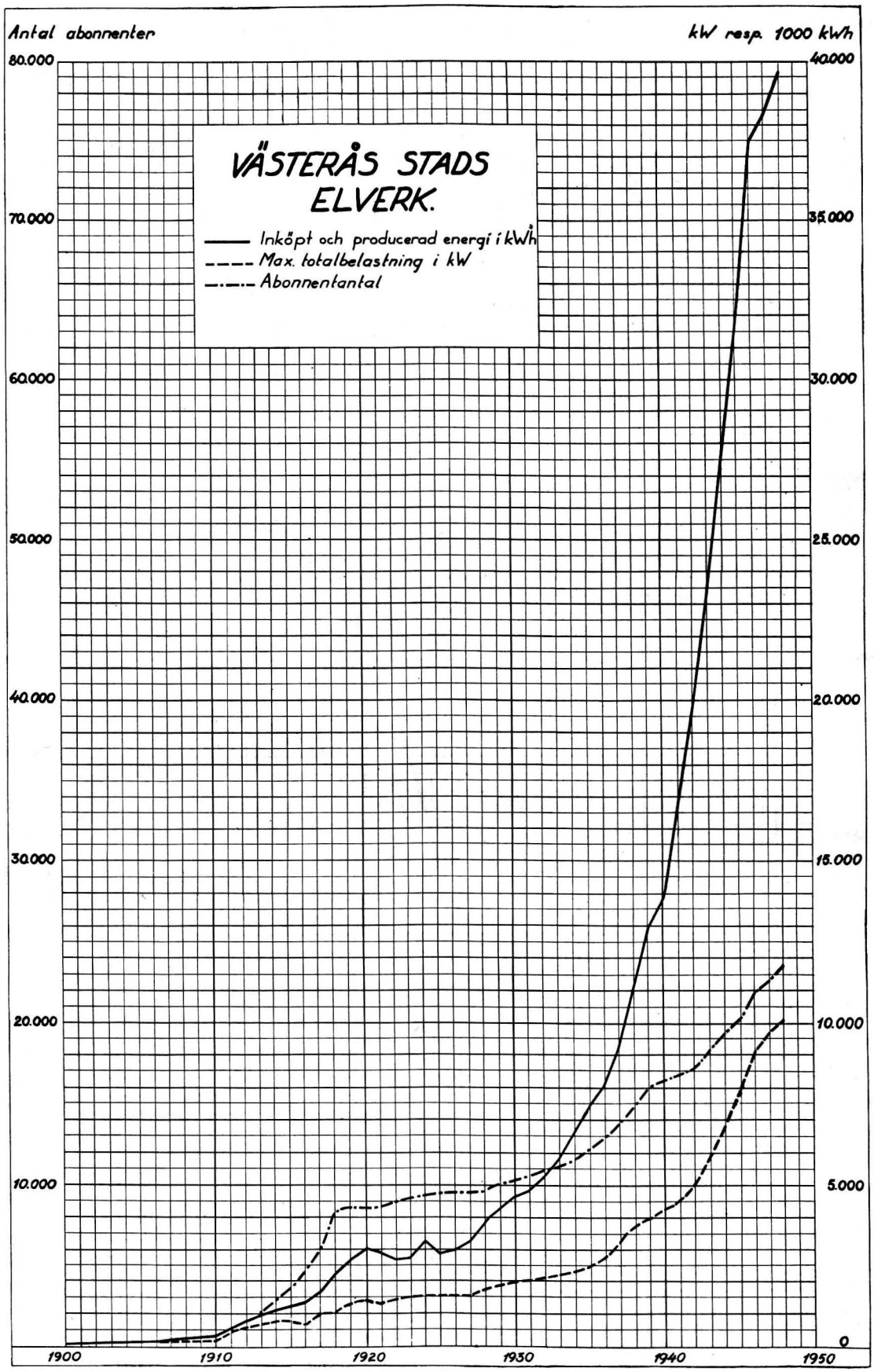

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 19

Nr 19. Stadshus i Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 31 maj 1946 beslöto stadsfullmäktige på hemställan av rådhuskommittén i princip uttala sig för uppförande av en central förvaltningsbyggnad inom kv. Nestor samt uppdrog åt kommittén att fortsätta utredningsarbetet och snarast möjligt till stadsfullmäktige inkomma med förslag till förvaltningsbyggnad på nu angivna område. Kommittén får med åberopande av det sålunda av stadsfullmäktige lämnade uppdraget härmed överlämna ett idéförslag till stadshus i Västerås samt i anslutning därtill anföra följande.

Frågan om uppförande av en central förvaltningsbyggnad för Västerås stads behov är av mycket gammalt datum. En redogörelse för frågans behandling under år som gått återfinnes i kapitel 66 av arbetet Västerås stads kommunala historia, sid. 627 o. f. till vilken redogörelse kommittén i detta sammanhang får hänvisa. Det må här endast erinras om att vad som avsevärt försenat framläggande av ett idéförslag bl. a. är den omständigheten att det blivande stadshusets placering ända intill sista åren varit mycket oviss. Först genom det år 1945 skedda förvärvet av den återstående tomten i kv. Nestor och genom stadsfullmäktiges ovan åberopade principbeslut av den 31 maj 1946 ha förutsättningar skapats för arbetets bedrivande i forcerad takt.

Kommittén har i sitt utredningsarbete biträtts av arkitekten Sven Ahlbom, vilken redan som stadsarkitekt på kommitténs uppdrag påbörjade utrednings- och skissarbete beträffande en central förvaltningsbyggnad. Det förslag som nu framlägges har upprättats av arkitekt Ahlbom i nära samförstånd med stadens olika förvaltningschefer. En inventering av det erforderliga utrymmet i ett stadshus har verkställts och utrymmesbehovet och de olika lokalernas placering har ingående diskuterats med de delförvaltningar som äro avsedda att inrymmas i stadshuset. Det bör i detta sammanhang påpekas, att det av olika skäl icke ansetts lämpligt att till stadshuset förlägga rådhusrätten och magistraten samt polisen. För rådhusrätten och magistraten kommer, då rådhuset frigöres, plats att där kunna beredas. Eventuellt kan det visa sig nödvändigt att tillbygga rådhuset med en flygel eller på annat sätt. Frågan härom har emellertid icke i detta sammanhang upptagits till närmare prövning. Beträffande polisen erfordras för denna förvaltnings del så speciella anordningar att ett inlemmande av polislokaler i stadshuset näppeligen låter sig göra. Frågan om polisens förläggning får även tagas upp i annat sammanhang och torde, såvitt kommittén kan finna, bäst lösas genom uppförandet av ett separat polishus.

Beträffande det föreslagna stadshusets tekniska utformning, de lokaler som äro avsedda att där inrymmas och kostnaderna för uppförandet hänvisar kommittén till bifogade beskrivning, utarbetad av arkitekten Sven Ahlbom. I anslutning härtill vill kommittén understryka en stor fördel hos förslaget, nämligen den att lokalerna äro elastiska. I det föreliggande förslaget ha förvaltningarna placerats i en viss angiven inbördes ordning, vilken närmare framgår av ritningarna. Den föreslagna placeringen får emellertid icke betraktas som definitiv utan är närmast avsedd att visa att inom kv. Nestor med nu angivna lokalbehov och med en betryggande mariginal plats kan beredas för samtliga förvaltningar som lämpligen böra beredas plats i en central för-

valtningsbyggnad. Under utredningsarbetets gång och under de olika etappernas byggande kunna givetvis variationer och ändringar förekomma. En ytterligare fördel med det nu framlagda förslaget är den att tillräckliga utvecklingsmöjligheter förekomma inom det öster om kv. Nestor belägna kv. Nimrod. Dessutom må påpekas att byggnaderna lämpligen böra uppföras i etapper på ett naturligt sätt, vilket närmare framgår av arkitektens beskrivning av byggnaderna.

Stadens behov av förvaltningslokaler är som bekant för närvarande mycket stort. Många förvaltningar arbeta under synnerligen dåliga och alltför trånga lokalförhållanden och en ytterligare utbyggnad av förvaltningsapparaten kan komma att omöjliggöras på grund av brist på lokaler. Splittringen mellan de olika förvaltningarna, som för närvarande råder, är ur samarbetssynpunkt och även ur allmänhetens synpunkt av ondo. Kommittén förutsätter därför att första etappen av det planerade stadshuset, dvs. den byggnadskropp som är förlagd efter Munkgatan, skall kunna uppföras inom en mycket nära framtid. För den händelse stadsfullmäktige i princip antaga det föreliggande förslaget, vore det önskvärt, om stadsfullmäktige samtidigt bemyndigade kommittén om att gå i författning om utarbetande av fullständiga ritningar beträffande den första etappen. Hela byggnadskomplexet har av arkitekten approximativt kostnadsberäknats till 7,5 miljoner kronor, varav på första etappen mot Munkgatan skulle komma 675.000 kronor och på härtill hörande panncentral 125.000 kronor. Det förutsättes, att jämväl panncentralen kommer till utförande i samband med den första byggnadsetappen. I kostnaden ingår icke grundförstärkningsarbeten, vilka approximativt beräknas till 100.000 kronor. Kostnaden för denna etapp skulle sålunda belöpa sig på 900.000 kronor.

Det kan visserligen tyckas, att den angivna summan för det blivande stadshuset, 7,5 miljoner, är hög. Vid bedömandet härav måste man dock hålla i minnet att ett stadshus, beläget på en så framträdande plats som här är fråga om, måste få karaktären av en monumentalbyggnad som för långa tider framåt kommer att förläna stadsbilden en arkitektoniskt och estetiskt tilltalande prägel. En byggnad av detta slag utgör i viss mån stadens ansikte utåt. Vid bedömandet av kostnaderna må även framhållas, att etappsystemet medför att kapital icke på en gång utan successivt får investeras i byggnaden. Staden har även möjlighet att under byggnadstiden överväga på vilket sätt kostnaderna skola täckas. Kommittén har emellertid icke anledning att i detta sammanhang ingå på finansieringsfrågan. För det fortsatta utredningsarbetets bedrivande, anlitande av erforderlig sakkunskap m. m. är kommittén i behov av medel och äskar härför ett förslagsanslag av 100.000 kronor.

Med åberopande av vad sålunda anförts får kommittén hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att i princip godkänna föreliggande förslag till stadshus för Västerås,

att uppdraga åt kommittén att gå i författning om utarbetande av fullständiga ritningar till första etappen och efter vederbörligt byggnadslov i egenskap av byggnadskommitté föranstalta om denna byggnads utförande i huvudsaklig överensstämmelse med föreliggande ritningar,

att för byggnadens uppförande anvisa ett anslag av 900.000 kronor samt

att för det fortsatta utredningsarbetets bedrivande ställa till kommitténs förfogande ett anslag av 100.000 kronor.

Västerås den 17 juni 1949.

För kommittén:
ALB. LUNDKVIST.

/Thjelvar Hedberg.

STADSHUS I VÄSTERÅS.

Idéförslag.

Kortfattad beskrivning.

Stadshuskomplexet förlägges till kv. Nestor med möjlighet till framtida utveckling inom det angränsande kvarteret Nimrod. Dessa båda kvarter åtskiljas visserligen för närvarande av Vasagatan men då körtrafiken i denna gata som avsett är, blivit avledd i Munkgatan—Fiskartorget—Hamngatan, föreligger goda förutsättningar för en överbyggnad dem emellan.

Föreliggande utredning visar, att det för dagen överblickbara byggnadsbehovet med betryggande marginal och utan omedelbar rivning av varmbadhuset kan tillgodoses inom kv. Nestor. Följande nämnder och kontor ha beretts plats inom byggnaden: drätselkammare och stadskansli, drätselkontor, byggnadskontor, fastighetskontor och bostadsförmedling, tekniska verken, byggnadsnämnd med stadsarkitekt-, stadsplane- och stadsingenjörskontoren, parkförvaltning, uppbördsverk, stadsfogde- och exekutionskontoren, hälsovårdsnämnd och bostadsinspektion, folkskoleexpedition, socialvårdsbyrå med pensionsnämnd samt stadsfullmäktige.

De olika förvaltningarnas utrymmesbehov framgå närmare av en i det följande upptagen förteckning.

Vid beräknandet av utrymmesbehoven ha de olika förvaltningscheferna, utomstående kontorsexpertis m. fl. konsulterats, varefter materialet för likformighets vinnande sammanställts och bearbetats. Som utgångspunkt har tagits en rumsenhet om c:a 15 kvm golvyta, avsedd att användas för såväl en som två personer med arbetsplatser vid fönstervägg. Denna rumsenhet har å ritningar och förteckningar benämnts med bokstaven E.

Vid förvaltningarnas placering har hänsyn tagits till att visst samarbete råder mellan en del nämnder och kontor. Sådana ha placerats med kortast möjliga förbindelser i horisontell och vertikal led. Vidare har drätselkontoret och socialvårdsbyrån med tanke på deras särskilt stora kontakt med allmänheten placerats i bottenvåningen, bekvämt tillgängliga från huvudentrén. Stadsfullmäktige ha placerats i huvudvåningen en trappa upp mot Fiskartorget och Vasaparken. I övrigt må grupperingen av de olika kontoren endast utgöra ett exempel visande, att en tillfredsställande inplacering är möjlig i detta stadshusets första utbyggnadsskede.

I samband med stadshusets gestaltning har det framstått såsom ofrånkomligt, att dess närmaste omgivningar ordnas och bringas att samverka med detta till en harmonisk helhet. Förslaget innebär därför även principlösningar för ordnandet av angränsande kvarter och gator, Fiskartorget och Vasaparken samt deras konstnärliga utsmyckning.

Byggnadens huvudfasad med huvudentrén har orienterats mot Fiskartorget. Kvarteret Nestors gräns mot torget har icke bibehållits utan indragits något, varigenom bl. a. det på så sätt breddade torgplanet erhåller bättre kontakt med Vasaparken, och en mera tillfredsställande utformning av trafikföringen i Munkgatan möjliggöres. För den närmare orienteringen i byggnaden hänvisas till upprättade ritningar samt efterföljande förteckning. Beträffande vissa däri upptagna lokalers anordningar och funktioner må följande kompletterande upplysningar lämnas.

Byggnadens uppdelning och gruppering har bl. a. skett med hänsyn tagen till att

goda ljusförhållanden skola erhållas i samtliga arbetsrum, samt goda kommunikationer uppstå mellan byggnadens olika delar. En viss öppenhet har medvetet eftersträvats för att öka överskådligheten och underlätta allmänhetens orientering.

Vidare har vid byggnadens inplacering stor hänsyn tagits till befintlig bebyggelse och bestående tomtgränser.

Trappor, hissar, kapprum, toiletter, städrum samt övriga stationära utrymmen och anordningar ha sammanförts till ur kommunikationssynpunkt lämpliga platser på sådant sätt, att de icke skola ligga hindrande i vägen för kontorens framtida om- och tillbyggande. Arkivlokalerna ha genomgående försetts med fönster, så att de samtidigt i viss utsträckning skola kunna tjäna såsom arbetsrum. Sessionssalarna ligga centralt placerade i byggnaden, en i varje våning och i god förbindelse med huvudentrén. De äro avsedda att användas av nämnder och kommittéer i mån av behov men tänkes olika utformade och inredda med tanke på vissa nämnders speciella funktioner.

Den i bottenvåningen placerade mottagningshallen, som med sina stora fönster sammanbinder Vasaparken med den inre gården, kan även tjänstgöra som uppställningsplats för konstverk och med tiden utvecklas till en slags minneshall. Hallen får god kontakt med den projekterade stadshusrestauranten.

I det aktuella byggnadsprogrammet ingår icke någon gemensam lunchrestaurant. Endast tre mindre lunchrum med kokvrår ha inplacerats i olika våningar. Vid en framtida utbyggnad bör emellertid övervägas, huruvida icke en gemensam lunchrestaurant för personalen skall anordnas.

Den i stadsfullmäktigeavdelningen redovisade köksavdelningen är icke tänkt som en permanent fungerande anläggning utan endast avsedd som ett rangeringskök att användas av utomstående restauratör vid speciella tillfällen och förutsättes därför ganska enkelt utrustad.

Konstruktivt förutsättes byggnaden till övervägande delen bestå av ett järnbetongsskelett med bärande ytterväggar och pelaruppdelade hjärtmurar, varigenom största möjliga variationsfrihet erhålles vid utformandet av planlösningar, ventilation och rördragningar.

Fönsterindelning och pelaravstånd avpassas med hänsyn tagen till den i det föregående omnämnda rumsenheten (E).

Med den valda indelningen kunna rumsstorlekarna varieras mellan c:a 10 och 20 m². Skiljeväggarna mellan arbetsrummen äro flyttbara. I hjärtväggens fack inrättas nischer, som antingen användes till dörr från korridoren eller till skåp från arbetsrummet. Dessa nischer förutsättas utförda så att man efter önskan från tid till annan skall kunna utbyta en dörr mot ett skåp och vice versa. I dessa nischer skola även tvättställ kunna anbringas.

Genom denna anordning (elasticitetsprincipen) kunna omändringar och omplaceringar av förvaltningarna ske utan ingrepp i de bärande konstruktionerna.

Vad materialvalet beträffar tänkes den högre byggnadens fasader beklädda med marmorblock, förslagsvis travertin, medan de mot Vasaparken orienterade flyglarna putsas och avfärgas samt förses med fönsteromfattningar och listverk av gropptorpsmarmor.

Beträffande den tekniska utrustningen må följande framhållas. Panncentralen har givits ett sådant läge, att den kan utföras i samband med den första utbyggnadsetappen, samtidigt som den erhåller ett centralt läge i förhållande till stadshuskomplexet fullt utbyggt. I detta sammanhang må påpekas, att den lyckligaste lösningen beträffande byggnadens uppvärmning vore, att den kunde ske medelst "fjärrvärme"

från Statens Kraftverk. Som bekant pågår en utredning om räntabiliteten av dylik värmeöverföring. Uppvärmningen av arbetsrummen tänkes ske med radiatorer under fönstren, eventuellt kombinerade med varmluftsinblåsning. I korridorer, hallar och större samlingssalar tillsättes strålvärme, applicerad i tak och golv, s. k. critalsystem. Då det säkerligen kommer att ställas stora krav på ventilationsanordningarna inom en byggnad som denna, har utrymme beräknats för en särskild fläktvåning. Möjligheten av att ventilationsanläggningen blir kombinerad med klimatiserings- och luftkonditioneringsanläggningar bör förutsättas. Även de elektriska anläggningarna, speciellt då svagströmsinstallationerna, böra ägnas stor omsorg. Byggnaden förutsättes bliva modernt utrustad med avseende på telefon-, radio-, signal- och sökaranläggningar m. m. Alla här nämnda installationer förutsättas bliva föremål för ingående expertutredningar.

FÖRTECKNING

över utrymmena inom de till stadshuset förlagda förvaltningarna, stadsfullmäktige samt övriga gemensamma lokaler och anordningar.

	m²	Summa	E	Summa
Stadsfullmäktigeavdelningen.				
Sammanträdessal med plats för 60 ledamöter, presidiebord och talarplats, plats för vissa kommunala förtroendemän och chefstjänstemän samt för referenter	200			
Förrum, promenoir och samlingsrum för ledamöter	150			
Ordföranderum	15			
Utskotts- och grupprum	60			
Bibliotek	60			
Konferens- och samkvämsrum	100			
Salong	60			
Serveringsrum med hissförbindelse till kök	20			
Kök (sout. v.)	65			
Läktare till sammanträdessal med plats för c:a 70 pers.	45			
Förrum till läktaren	50			
Kapprum, herr- och damtoiletter	40			
Biografmaskinrum	10	875		
Stadskansliet (13 personer).				
Drätselkammarens ordförande	15		1	
Stadsdirektör	25		2	
1. Stadsombudsman	20		1	
2. Stadsombudsman	15		1	
Drätselassistent	15		1	
Drätselnotarie	15		1	
Konferensrum	15		1	
Sekreterare	15		1	
Sekreterare	15		1	
Kansli	30		2	
Arkiv	30		2	

	m²	Summa	E	Summa
Vakt, upplysningar m. m.	20		—	
Väntrum	30		—	
Förrum till sessionssal	15		1	
Förråd i kv.	100	375	—	15
Centralarkiv, gemensamt för samtliga förvaltningar har placerats i kv. (se gemensamma utrymmen).				
Drätselkontoret (40 personer).				
Kassahall för allmänheten med skriv- och sittplatser	200		—	
Vakt, upplysningar	20		1	
Stadskamrer med handarkiv	25		2	
Assistent	15		1	
Sekreterare	15		1	
Konferensrum	25		2	
1. Stadsbokhållare	15		1	
2. Stadsbokhållare	15		1	
Uppbördskassa 1	20		1	
Uppbördskassa 2	20		1	
Stadskassa	20		1	
Socialkassa (överflyttad från socialvårdsbyrån)	20		1	
Reservkassor, 3 st.	60		4	
Maskinbokföring	60		4	
Bokföring, 3 rum	60		4	
Arkiv	60		4	
Reservarkiv (kv.)	40		—	
Maskinskrivningsrum, 2 st.	30		2	
Avlöningskontor (sout. v.)				
Kamrer	15		1	
Maskinbokföring	20		1	
Bokföring	60		4	
Stadsrevision och övrig reserv för framtida utvidgningar	60	875	4	41
Fastighetskontoret och bostadsförmedlingen (13 personer).				
Fastighetschef	20		1,5	
Fastighetsingenjör	15		1	
Fastighetsförvaltare	15		1	
Bitr. fastighetsförvaltare	15		1	
Ingenjör	15		1	
Underingenjör	15		1	
Expedition	15		1	
Kansli	25		1,5	
Arkiv	30		2	
Bostadsförmedling	30	195	2	13

	m²	Summa	E	Summa
Stadsarkitektkontoret (19 personer).				
Stadsarkitekt, arbets- och mottagningsrum	20		1,5	
Stadsarkitekt, ritrum	15		1	
Stadsplanearkitekt, arbets - och mottagningsrum	20		1,5	
Stadsplanearkitekt, ritrum	15		1	
Biträdande arkitekt	15		1	
Biträdande arkitekt	15		1	
Byggnadsinspektör	15		1	
Sekretariat	15		1	
Ritsal	75		5	
Arkiv, tillika arbetsrum	45		3	
Modellverkstad med hissförbindelse till modellförråd i kv.	60		4	
Materialrum	15		1	
Skrivrum	15		1	
Modellförråd (kv.)	75		—	
Mottagning, utställningar	35		—	
Inre väntrum	15	465	—	23
Stadsingenjörskontoret (32 personer).				
Stadsingenjör, tillika konferensrum	30		2	
Mätningsingenjör, tillika konferensrum	20		1,5	
Underingenjör, tillika exp. och utställning	20		1,5	
Mätningstekniker	90		6	
Mätningsbiträden	15		1	
1. Kartriterska, fastighetsregistrering	15		1	
Kartriterskor	45		3	
Arkiv, tillika ritsal	75		5	
Fastighetsregister	15		1	
Rum för forskare	15		1	
Instrument- och reparationsrum (sout. v.)	20		—	
Rum för hantlangare m. m. (sout. v.)	15		—	
Materialrum (sout. v.)	15	390	—	23
Byggnadskontoret (24 personer).				
Byggnadschef, tillika konferensrum	30		2	
Förste ingenjör	15		1	
Byggnadsingenjör	15		1	
Sekreterare	15		1	
Ritsal, tillika brandsäkert arkiv	90		6	
Arbetskontor	30		2	
Verkmästare	15		1	
Förmän	30		2	
Utsättare	15		1	
Materialrum (sout. v.)	15	270	—	17

	m²	Summa	E	Summa
Tekniska verken (45 personer).				
Teknisk avdelning:				
Överingenjör	20		1,5	
Konferensrum	30		2	
Sekreterare	15		1	
Driftsingenjör, elverket	15		1	
Byråingenjör, elverket	15		1	
Installationsingenjör, elverket	15		1	
1. Ingenjör, vattenverket	15		1	
Byråingenjör och bitr. driftsingenjör samt avsynare vid vattenverket	30		2	
Ritsal	60		4	
Arkiv	30		2	
Vakt, budcentral, upplysningar	20		—	
Inre väntrum	20		—	
Kameral avdelning:				
Kontorschef	15		1	
Avläsarförmän och 1. avläsare	20		1,5	
Rum för avläsare	40		2,5	
Registrering av mätare m. m.	15		1	
Plåtprägling och räkningstryckeri	25		1,5	
Koksförsäljning	20		1,5	
Orderbyrå och bokföring	25		1,5	
Kontroll av räkningar	15		1	
Kassavalv	15		1	
Arkiv och lager (kv.)	200	675	—	29

För utställningar finnes i souterrängvåningen en större hall om 250 m² disponibel.

Lokaler för tekniska verkens förråd, verkstäder, serviceavdelningar, bostäder för montörer, välfärdsanordningar för servispersonal, garage m. m. har icke kunnat beredas plats inom det aktuella byggnadsprogrammet. För dessa utrymmen beräknas enl. av tekniska verken gjord utredning åtgå c:a 7.000 kvm golvyta.

Idéförslaget räknar med att dessa lokaler förläggas till proj. nybyggnader i kv. Nimrod varigenom önskvärd kontakt kan etableras med verkens tekniska avdelning i huvudbyggnaden.

I samband med uppförandet av dessa avdelningar bör garagefrågan för stadens övriga tjänstebilar lösas.

Parkförvaltningen (6 personer).				
Parkchef	20		1,5	
Parkassistent	15		1	
Expedition	15		1	

	m²	Summa	E	Summa
Modell-, rit- och materialrum	40		2,5	
Arbetskontor för parkförman (sout. v.)	15		—	
Arbetskontor för förrådsförman (sout. v.)	15		—	
Depåförråd (kv.)	185		—	
Personalrum (sout. v.)	30	335	—	6
Uppbördsverket (23 personer).				
Vänt- och skrivrum för allmänheten	50		—	
Vakt, upplysningar	20		—	
Kronokamrer	20		1,5	
Sekreterare	15		1	
1. Assistent	15		1	
Assistent	15		1	
Expedition	45		3	
Kontrollavdelning	30		2	
Kassabokföring	25		1,5	
Jämkningsavdelning	20		1,5	
Debiteringsavdelning	70		4,5	
Rum för registerskåp	15		1	
Arkiv	30	370	2	20
Lokal för mottagande av deklarationer och mantalsuppgifter m. m. finnes disponibel i souterrängvåningen i omedelbar förbindelse med huvudentrén (se gemensamma utrymmen).				
Stadsfogde- och exekutorskontoret (22) personer).				
Stadsfogde	15		1	
Assistent	15		1	
Expedition	30		2	
Arkiv	15		1	
Redovisningsavdelning	20		1,5	
Exekutorsexpedition	85		5,5	
Anställningsregister, tillika besöksrum	15		1	
Magasin för utmätt gods (kv.)	25	220	—	13
Socialvårdsbyrån (41 personer).				
Socialvårdschef	20		1,5	
Sekreterare	15		1	
Kansli	45		3	
Socialregister	45		3	
Avdelning för barnavård	80		4,5	
„ „ fattigvård	45		3	
„ „ nykterhetsvård	30		2	
„ „ hemhjälp	15		1	
„ „ barn- och familjebidrag	60		4	
„ „ mödrahjälp och fria resor	30		2	
Pensionsnämnd	45	430	3	28

	m²	Summa	E	Summa
Hälsovårdsnämnden (12 personer).				
1. Stadsläkare	15		1	
Stadsveterinär	15		1	
Laboratorium	25		1,5	
1. Hälsovårdsinspektör	15		1	
Hälsovårdsinspektörer	45		3	
Bostadsinspektion	20		1,5	
Arkiv	15		1	
Förråds- och redskapsrum (kv.)	20	170		10
Folkskoleexpeditionen (7 personer).				
Folkskoleinspektör	20		1,5	
Fastighetsförvaltare	15		1	
Kamrer	15		1	
Föreståndarinna för barnbespisningen	15		1	
Kansli	25	90	1,5	6

Utöver de gemensamma utrymmen, för vilka redovisats i ovanstående förteckning över förvaltningarna, innehåller byggnaden följande för gemensamt bruk avsedda lokaler och anordningar.

Gemensamma utrymmen.

Sessionssalar.

Sessionssal 1 (drätselkammare)	60
Sessionssal 2 (byggnadsnämnd)	45
Sessionssal 3 (tekn. nämnder, bildvisn.)	60
Sessionssal 4 (sociala nämnder)	45
Mottagningshall tillika skulptur- och minneshall	400
Utställningshall för speciella utställningar och demonstrationer, mottagning av deklarationsblanketter m.m.	250
Vestibul med kapprum och toiletter för allmänheten, vakt och upplysningar	170
Telefonväxelrum med automatväxel i kv.	40
Lunchrum, 3 st. fördelade på olika våningar	135
Vaktmästarebostad om 2 rum och kök	55
Centralarkiv för samtliga förvaltningar	350
Ljuskopiering för samtliga förvaltningar	30
Sjukrum samt rum för ammande mödrar	25
Städcentral med utlämningsförråd, omklädningsrum, toiletter och duschrum för städerskor	70
Mindre reparationsverkstad	25
Uppställningsplats för 250 cyklar	550
Panncentral, verkstäder m. m. Disp. utrymmen tillräckliga för full utbyggnad, varför centralen tänkes successivt utbyggd efter behov	280
Kapprum och toiletter för personalen fördelade inom byggnaden, tillsammans	275

	m²	Summa	E	Summa
Trappor och hissar. Byggnaden har utrustats med 4 personhissar, 1 paternosterhiss samt 1 varuhiss.				
Skyddsrum. 2 st. anläggningar, varje omfattande 4 normalskyddsrum för 50 personer vardera	330			
Reservutrymmen för utvidgning av kontoren fördelade inom byggnadens olika delar tillsammans	615	3.810	41	41
Summa		9.545 m²		285 E

Det aktuella byggnadsprogrammet upptager således c:a 9.500 m² nyttig golvyta, varav c:a 700 m² utgör reserv. Påpekas må att dessutom en viss reserv redan inlagts i de av förvaltningarna angivna utrymmesbehoven. För tillfredsställande av framtida utvidgningsbehov står i första hand möjligheten av en tillbyggnad på nuvarande varmbadhusets plats till buds. En dylik tillbyggnad beräknas innehålla omkring 2.000 m² nyttig golvyta, varav 600 m² tänkes åtgå till en projekterad stadshusrestaurant, 700 m² utgör källarutrymmen, samt följaktligen 700 m² återstår som reserv för arbetslokaler.

För det i en avlägsnare framtid belägna utvecklingsbehovet, ävensom för ordnandet av lokaler för tekniska verkens serviceavdelningar, är man följaktligen hänvisad till kv. Nimrod. Utredningen visar, att man inom detta kvarter kan tillgodogöra sig en nyttig golvyta på mellan 9.000 och 11.000 m².

Av naturliga skäl torde man böra räkna med att, om denna byggnad kommer till uppförande, detta måste ske i etapper. Att på nuvarande stadium föreslå en etappindelning är icke möjligt så när som på den första byggnadsetappens omfattning, vilken av praktiska skäl bör begränsas till en flygel utefter Munkgatan.

Kostnaderna för den i första hand aktuella delen av stadshuset har approximativt beräknats till 7.500.000 kronor, varav på flygeln mot Munkgatan (Del I) kommer 675.000 kronor och på panncentralen 125.000 kronor.

I ovanstående ingå ej kostnader för rivning av befintliga byggnader, undergrunder, ordnande av yttre omgivningar, konstnärlig utsmyckning, inventarier.

Förslaget illustreras av följande ritningar och modeller:

Översiktsplan i skala 1: 1000 ..... 1 st.
Situationsplan i skala 1: 400 ..... 1 st.
Etapplan i skala 1: 400 ..... 1 st.
Planer i skala 1: 200 ..... 7 st.
Fasader och sektioner i skala 1: 200 ..... 7 st.
Perspektiv ..... 7 st.
Översiktsmodell i skala 1: 1000 ..... 1 st.
Detaljmodell i skala 1: 200 ..... 1 st.

Västerås den 15 juni 1949.

SVEN AHLBOM

Arkitekt SAR

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 20

Nr 20. Parkstyrelsens årsberättelse för år 1948.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Parkstyrelsen får härmed överlämna berättelse över verksamheten under år 1948.

Västerås den 4 juli 1949.

För parkstyrelsen:
GÖSTA LUNDBERG.

/Gunnar Ekberg.

Parkförvaltningens årsberättelse för år 1948.

Arbetet inom förvaltningens verksamhetsområde har under året bedrivits i ungefär samma omfattning och med samma arbetsstyrka som under år 1947, men på grund av ökade arbetsområden utan motsvarande ökning av personalen ha vissa områden icke helt kunnat färdigställas inom beräknad tid.

Kontorsarbetet har förutom vanliga skrivarbeten huvudsakligen bestått av löpande projektering och därmed sammanhängande arbeten och de yttre arbetena av smärre nyanläggningar samt underhåll av äldre parker och fritidsområden samt erforderlig komplettering av nyligen utförda anläggningar, iordningställande av tomter ur vegetationssynpunkt efter rekvisition från andra kommunala förvaltningar och företag, nytillverkningar och underhållsarbeten å förråd och verkstad, skötsel av fåglar samt odlings- och andra arbeten i stadsträdgården.

På grund av förutvarande assistentens sjukdom och avgång från tjänsten, vilket medförde att ersättare saknades under fem månader, har planläggnings- och andra ritkontorsuppgifter något eftersatts.

Vårens och försommarens torra väderlek hade menlig inverkan särskilt på grässådda ytor och då den bristande tillgången på vatten icke medgav någon nämnvärd konstbevattning måste en del gräsmattor sås om.

Den otillräckliga tillgången på lämplig matjord inom staden har medfört ganska dryga kostnader för anskaffande av dylik.

Kollektivanställd personal.

Denna personalgrupp har utgjorts av 64 manliga och 10 kvinnliga arbetstagare. De ha varit fördelade enligt följande:

Arbetsområde	Helårsanst.	Säsonganställda	
	manliga	manliga	kvinnliga
Parkerna	24	17	9
Stadsträdgården	8	2	1
Förrådet och verkstaden	9	4	
Totalantal	41	23	10

För de lättare transporterna inom angivna arbetsområden har 1 körkarl varit anställd under vintermånaderna, under övrig del av året har 2 körkarlar (åkare med avtalsenlig ersättning) anställts. För tyngre och längre transporter har, utom förvaltningens egna fordon, 1 lastbil (tidvis 2 eller flera) engagerats.

Personalen har varit fördelad i följande grupper av timavlönade och månadsavlönade arbetstagare.

Arbetsområde	Fast anställda				Säsonganställda	
och arbetsst.	Antal	Timl.	Antal	Mån.-l.	Antal	Timl.
Parkerna						
Parkarbetare	7	1: 76			10	1: 76
„					5	1: 68
Praktikanter					2	1: 15
Trgdsarb. med minst 9 års vana	15	1: 90				
Parkstäderskor					9	1: 43
Chaufförer			2	376: —		
Stadsträdgården						
Trgdsarb.	3	1: 76			1	1: 76
Trgdsarb. med minst 9 års vana	5	1: 90				
Praktikant					1	1: 15
Trgdsarbeterska ..					1	1: 53
Förrådet och verkstaden						
Förrådsbiträde			1	414: —		
Snickare	2	1: 88			1	1: 88
Målare	1	1: 88				
Smed	1	1: 88				
Förrådsarbetare			2	394: —	2	1: 76
„	1	1: 41				
Träarbetare	1	1: 76				
Springpojke	1	1: 06				

Arbete och avlöning för kollektivanställd personal.

Timarbete (77,6 %)	89.896 tim.
Ackordsarbete (22,4 %)	25.931 „
Dagsverken	14.478 st.

I avlöningar och andra ersättningar har utbetalats kr. 317.545: — enligt nedanstående:

För timarbete	89.896	tim. Kr.	160.249: —
„ ackordsarbete	25.931	„ „	75.421: —
Skiftarbete	250	„ „	432:—
Övertidsarbete	2.726	„ „	9.319: —
Dyrtidstillägg		„	45.992: —
Dagtraktamenten (för 39 arbetare)	1.157	st. „	2.661: —
Cykelersättningar	31	„ „	667: —
Olycksfallsavlöningar	10	„ „	1.368: —

Semesteravlöningar	59 st. Kr.	11.800: —
Sjukavlöningar	28 „ „	7.747: —
Övrig ersättning (lagbaspengar, slitersättning och ersättning för trädklättring och vid arbeten på stege)	„	1.889: —
	Kronor	317.545: —

Planläggning och projektering

Planläggningen har bestått i uppmätningar och avvägningar för aktuella arbetsområden i parkerna och vid skolor, pensionärshem, barnstugor och allmänna byggnader.

De utförda projekteringsarbetena avse dels sådana områden i parkerna som krävt detaljutformningar och konstruktioner, dels sådana tomtområden vid skolor etc. där anläggningar erfordrats efter överenskommelse med vederbörande uppdragsgivare. Dessa större uppdragsprojekt äro följande.

Kommunala flickskolan: ändringsanläggning i anslutning till nya skolbyggnaden och omgivande park.

Badelunda kyrkskola: omläggning och förbättring av skoltomten.

Herrgärdsskolan: omläggning för ökat utrymme för småskolan.

Pensionärshemmet vid Spantgatan: tomtanläggning för nybyggnaden.

Pensionärshemmet vid Tenngatan: planering och grässådd.

Barnstugan i Hammarby: tomtanläggning för nybyggnaden.

Reningsverkets tomt: ordnande av området spec. med vegetation.

Läroverksbaracken: planering av entré- och vegetationsyta.

Löpande projektering avser planteringsplanerna för blomsterytorna där planteringen av vår- och sommarblommande växter specificeras i detalj med antal och växtslag.

Underhåll.

Parkerna.

Utöver löpande underhåll har följande förbättringsarbeten utförts.

Stadsparken. Omläggning av området närmast söder om restaurangen för erhållande av god kontakt mellan park och restaurangområde särskilt med hänsyn till utsikt och musikunderhållning för såväl restauranggäster som parkbesökare.

Rudbecksparken. Utvidgning av lekplatsen med hänsyn till den ökade frekvensen.

Djäkneberget. Utökning av lekplatsen till lämpligt utrymme för lekattiralj.

Förbättring av betesområdena för simfåglarna jämte dammbottenrensning och utfyllning av häckningsholmar. Utökning av inhägnaden för påfåglarna och simfåglarna i övre dammen.

Hagaområdet. Ordnande av entréområdet vid Tenngatan. Läggning av avloppsledning till stadens rörnät från brunn vid sydliga lekplatsen.

Stängseluppsättning kring nämnda lekplats.

Johannisbergsområdet. Röjning av sten för ordnande av bättre lägerplatser. Gallring av gran för bevarande av ek och annan lövvegetation. Ordnande av permanent badbrygga på stenkistor. Vassröjning.

Västra holmen. Fortsatt röjning och planering för promenadväg i gräsmark runt holmen. Vassröjning inom blivande badvik på nordvästra stranden.

Björnön. Trädgallring påbörjad för utökning och planering av uppehållsområdet närmast sandstranden och befintliga badhytter. Vassröjning.

Planteringsarbetet i parkerna har omfattat följande antal och växtslag.

Lökväxter (tulpaner, krokus m. fl)	ca 50.000 st.
Övriga vårblommande, örtartade växter	„ 34.000 „
Sommarblommande, örtartade växter	„ 56.000 „
Polyantharosor	1.300 „
Buskar	1.700 „
Träd (en- och flerstammiga)	500 „

Gräsfrösådden omfattade ca 1.400 kg motsvarande en yta av ca 56.000 m².

Ogräsbekämpningen har under hela vegetationsperioden genomförts med ett gott resultat i form av besprutning med vätskepreparaten DIF och Strong enligt specificerat arbetsprotokoll.

Sammanlagd vätskemängd	54,40 l + vatten
Besprutad areal	143.800 m²

Stadsträdgården.

Underhållsarbetet har inskränkts till löpande förbättringsarbeten för växthus, drivbänkar, vägar och lagerplatser för kompost, gödsel, bänkramar och inventarier.

Förrådet och verkstaden.

Huvudsakliga underhållsarbeten ha bestått i reparationer av skilda slag, tillverkning och uppsättning av plankkanter och skyddsstängsel, soffmålning och diverse snickerier och svetsningar.

Parkvakthållningen, som sorterar under förrådsförmannen, har under året varit effektiv och visat sig vara välbehövlig.

Fågelbeståndet visar vid årets slut följande sammansättning och förändring.

Fågelslag:	Under året Födda	Under året Döda	Antal d 31/12 48	Anm.
Knölsvan	2	2	6	
Sångsvan	5	3	5	
Grågås	—	—	8	
Kanadagås	14	3	36	2 sålda
Vitkindad gås	9	3	5	11 saknade
Strimgås	—	—	2	1 inköpt
Rostand	—	—	2	
Påfågel	2	2	5	
		Totalantal	69	

Nyanläggning och nybyggnadsarbeten.

Parkerna.

Då anslag för nyanläggningar saknats ha endast smärre kompletteringar av utförda anläggningar gjorts i form av träd- och buskplantering och grässådd.

Ifråga om kommunala tomtanläggningar ha följande arbeten påbörjats efter överenskommelse med resp. uppdragsgivare. (Kostnaderna bestridas av särskilda anslag).

Kommunala flickskolan	(uppdrag av byggnadskommittén för nybyggnaden)
Badelunda kyrkskola	(„ „ folkskolestyrelsen)
Pensionärshemmet vid Spantg.	(„ „ pensionärshemsstyrelsen)
Pensionärshemmet vid Tenng.	(„ „ „)

Barnstugan i Hammarby .... (uppdrag av barnstugestyrelsen)
Reningsverket ..... („ „ tekniska verken)
Läroverksbaracken ..... („ „ fastighetskontoret)

Förrådet.

Följande byggnadsarbeten ha utförts.

Johannisbergsbadet: Inredning av serveringsbyggnaden.

Djäkneberget: Uppbyggnad av timmerstuga dels för påfåglarnas övervintring, dels för utrymme till fågelfoder. Till stugan användes timret från den rivna boden i stadsträdgården vid Tegnérgatan.

Förrådsområdet: Uppförande av förråds- och verkstadslokaler delvis av inköpta militärbaracker.

Östra holmen: Uppförande av vaktstuga med utrymme för Röda kors-personal och redskap.

Odlingar:

Stadsträdgårdens odlingsareal under glas är oförändrad. Plantskolearealen har däremot utökats provisoriskt med ca 3.000 m² inom parkytan mellan järnvägen och Metallgatan.

Utöver löpande erforderlig uppdragning av utplanteringsväxter och odling av varmhusväxter, speciellt botaniskt material, har en avsevärd förökning av fleråriga blomsterväxter påbörjats. Dessutom har inköpts 2.400 buskar för vidare kultur jämte 1.000 polyantharosor.

Större inventarieinköp.

1 snickerimaskin, 1 personalvagn (delvis egen tillverkning), 1 sandningsapparat, 1 sprutmålningsaggregat, 75 parkfåtöljer, 50 parksoffor (egen tillverkning), 1 räknemaskin, 1 el-värmeskåp.

Anslagsförbrukning.

Ifråga om parkförvaltningens utgifter hänvisas till den av drätselkontoret upprättade räkenskapsberättelsen från 1948.

Västerås den 31 maj 1949.

Ingmar Blomqvist.

Västerås 1949, Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 21

Nr 21. Fastighetskontorets årsberättelse för år 1948.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För stadsfullmäktiges kännedom får drätselkammaren härmed överlämna fastighetskontorets till kammaren ingivna förvaltningsberättelse för år 1948.

Västerås den 11 augusti 1949.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND.

/*Per Siösteen.*

Fastighetskontoret får härmed avgiva årsberättelse för år 1948. Beträffande kontorets verksamhetsområde, instruktioner etc. hänvisas till stfm. handl. ser. A nr 114 och ser. B nr 12 år 1946.

A. Fastighetsförvärv.

Under året ha 14 av stadsfullmäktige godkända avtal träffats om förvärv av fastigheter och markområden. Den sammanlagda köpeskillingen uppgår till 904.800 kronor. Därjämte har ett avtal träffats med Asea och Västerås Bostads AB om villkoren för genomförande av stadsplan för bolagen tillhöriga områden å Gideonsberg. Genom avtalet erhöll staden kostnadsfritt c:a 70.000 m² gatu- och parkmark varjämte bolagen i viss omfattning förbundit sig att bekosta anläggning av gator och parker. Slutligen omfattade avtalet visst byte av tomtmark. En översikt över de stadsfullmäktige underställda fastighetsförvärv, som ägt rum under året, finnes i bilaga A.

Med stöd av stadsfullmäktiges bemyndigande för drätselkammaren den 21/6 1939 § 171 att med för staden bindande verkan träffa avtal om köp och försäljning av mark för regleringsändamål ha vidare träffats 52 avtal om förvärv av sammanlagt 32.426 m² mark, företrädesvis gatumark. Övervägande delen härav har överlåtits kostnadsfritt såsom ett led i fullgörandet av vederbörande tomtägares skyldighet att bidraga till stadens gatukostnader. I övrigt ha köpeskillingar överenskommits till ett sammanlagt belopp av 10.436 kronor. Bland nu nämnda avtal märkes ett med Asea rörande villkoren för genomförande av stadsplan för ett markområde vid Hammarby. Genom detta avtal erhöll staden kostnadsfritt c:a 9.000 m² gatu- och parkmark, varjämte bolaget i viss omfattning förbundit sig att bekosta anläggning av gator. Slutligen kan omnämnas avtal med egnahemsföreningen Vega samt byggnadsföreningen Aros, genom vilka staden kostnadsfritt erhållit i föreningarnas ägo kvarvarande gatumark inom Vega resp. Aroslund.

Från en fastighet vid Hammarbygatan har ett område, utgörande gatumark, förvärvats genom expropriation.

B. **Fastighetsförsäljning.**

Stadens upplåtelse av tomter för byggnadsändamål ha under året i allt större utsträckning skett med tomträtt i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1946. En del försäljningar av tomter och markområden har dock skett på grund av tidigare fattade beslut och gjorda utfästelser.

Staden förvärvade år 1946 av Försvarets Bostadsanskaffningsnämnd ett område vid Hamre och förband sig härvid att genomföra stadsplan för området och försälja tomter till av nämnden godkända köpare, företrädesvis försvarsanställd personal. Bebyggelse inom detta område påbörjades under året och har staden härvid försålt 15 tomter för enfamiljshus inom området (kv. Stabilisatorn m. fl.)

Totala antalet försäljningar av tomter och markområden under året, som skett med stöd av stadsfullmäktiges beslut eller givna bemyndigande, uppgår till 23. Den totala köpeskillingen uppgår till 260.141: 80 kronor. En översikt över dessa försäljningar finnes i bilaga B. Därjämte har med stöd av stadsfullmäktiges under A omnämnda generella bemyndigande för drätselkammaren träffats 9 avtal om försäljning av sammanlagt 2.810 m² mark för regleringsändamål. Köpeskillingarna uppgå totalt till ett belopp av 38.107: 60 kronor.

C. **Tomträttsupplåtelser.**

Under året ha 19 tomter upplåtits med tomträtt för bostadsändamål. Den sammanlagda årliga avgälden uppgår till 14.691 kronor, vilket motsvarar 3,6 % ränta på ett sammanlagt tomtvärde av 408.000 kronor. Utöver avgälden få tomträttshavarna erlägga avgift för anslutning till stadens ledningar för gas, vatten, avlopp och elektrisk ström.

De tomtvärden, varå avgälderna beräknats, förutsätta normala grundläggningsförhållanden. Därest extra kostnader för sprängning eller grundförstärkning i större utsträckning krävas vid tomternas bebyggande lämnar staden enligt vissa regler ersättning härför. I enlighet härmed har för tre tomter utbetalats grundläggningsbidrag om sammanlagt 38.900 kronor. (Stfm. beslut den 25 nov. 1948 och 24 febr. 1949).

En förteckning över de tomter, som under året upplåtits med tomträtt, finnes i bilaga C.

D. **Bidrag till stadens gatukostnad.**

Genom en under året påbörjad systematisk genomgång och komplettering av stadens gatukostnadsregister har ett relativt stort antal förfallna bidrag till stadens gatukostnad kunnat fastställas och utkrävas.

Ersättning för gatumark har erlagts för 19 tomter med ett sammanlagt belopp av	135.915: 59
Ersättningsskyldighet har dessutom fullgjorts för 23 tomter genom kostnadsfri överlåtelse av gatumark, representerande ett värde av	31.661: —
Härvid har icke medräknats ovan under A. Fastighetsförvärv angivna överlåtelser från markexploatörer och föreningar, varigenom ett stort antal tomtägare frikallats från skyldighet att utgiva ersättning för gatumark.	
Bidrag till anläggning av gata har erlagts för 18 tomter med sammanlagt	176.182: 98
För en tomt har vidare skyldighet fullgjorts genom överlåtelse av mark representerande ett värde av	7.000: —
Det sammanlagda värdet av de fullgjorda prestationerna uppgår till	350.759: 57

I samband med nybyggnadsföretag har säkerhet lämnats för ännu ej förfallna bidrag till gatukostnader, avseende 10 tomter. Det sammanlagda belopp, för vilket säkerhet lämnats, uppgår till 133.300 kronor varav 6.450 kronor avser ersättning för gatumark och 126.850 kronor bidrag till kostnad för anläggning av gata.

E. Förvaltningen av stadens fastigheter.

1. Stadens fastighetsinnehav.

Det bokförda värdet å stadens fastighetsinnehav, med undantag för Tekniska Verkens fastigheter, utgjorde den 31 december 1947 28.954.803 kronor och den 31 december 1948 30.011.403 kronor, en ökning alltså å 1.056.600 kronor. Ökningarna hänför sig i huvudsak till exploateringsfastigheter med 173.000 kronor, hyresfastigheter 468.000 kronor samt idrottsanläggningar 522.000 kronor (idrottshallen). En minskning föreligger ifråga om hamnanläggningar med 160.000 kronor. Bokförda värdena äro i regel lika med stadens självkostnadspris vid nyförvärv eller nybyggnad. För eventuellt erhållet statsbidrag för pensionärshem, skolor etc. har avdrag dock icke gjorts.

Taxeringsvärdena ha ökat från 18.699.900 kronor med 1.338.000 kronor till 20.037.900 kronor. Ökningen hänför sig här till nyförvärv, det nybyggda pensionärshemmet å tomten nr 3 i kv. Lodet samt till läroverksbyggnaderna, för vilka taxeringsvärde icke var medräknat i föregående årsberättelse.

För brandförsäkringsvärdena föreligger en höjning å icke mindre än 3.525.250 kronor till 32.845.550 kronor (1947 = 29.320.300 kronor). De ökade värdena bero på höjningar av brandförsäkringsvärdena för förvaltningsfastigheter med 120.000 kronor, höjningar å samt nyförvärv av hyresfastigheter 498.450 kronor, nytt pensionärshem 400.000 kronor, höjning av folkskolans brandförsäkringar med 155.800 kronor samt nybyggnad för flickskolan och brandförsäkring för läroverksbyggnaderna, vilken senare icke vore medtagna i 1947 års berättelse, tillsammans 2.445.000 kronor. Efter kallbadhusets brand har försäkringen härför å 130.000 kronor bortfallit.

I efterföljande uppställning är fastighetsinnehavet den 31 december 1948 redovisat. Taxeringsvärden saknas för hamnbyggnader (kajanläggningar etc.) och för sådana nybyggnader varå taxeringsvärde ännu icke åsatts. Brandförsäkringsvärdena avse endast byggnader och försäkringar finnas icke å kajanläggningar o. dyl.

	Bokförda värden	Taxeringsvärden	Brandförsäkringsvärden
Förvaltningsfastigheter 16 st.	3.033.002: —	2.523.700: —	4.215.500: —
Exploateringsfastigheter, huvudsakligen tomter, stadsägor, smärre markbitar	4.302.501: —	3.766.400: —	403.000: —
Jordbruksfastigheter, skogar och grustag	1.123.300: —	1.087.400: —	1.672.650: —
Hyresfastigheter 85 st.	6.311.000: —	5.944.300: —	9.143.900: —
Pensionärshem, 7 st. samt 1 under uppförande	1.416.000: —	1.407.800: —	2.146.000: —
Gatu- och parkförvaltning	143.000: —	95.000: —	169.700: —
Hamnar	5.508.000: —	57.000: —	484.500: —
Kommunikationsföretag	37.000: —	—	42.000: —
Renhållningsverk	10.000: —	—	36.500: —
Svingård	110.000: —	—[1])	129.600: —
	21.993.803: —	14.881.600: —	18.443.350: —

[1]) Ingår bland jordbruksfastigheter.

Badhus, 2 st.	383.600: —	40.000: —	635.000: —
Fritidsreservat	417.000: —	259.300: —	648.000: —
Folkskolor	3.855.000: —	2.282.000: —	5.992.700: —
Kommunal flickskola, allmänt läroverk, yrkesskola	1.366.000: —	1.175.000: —	4.708.000: —
Idrottsanläggningar	771.000: —	400.000: —	1.002.000: —
Ålderdomshem	1.225.000: —	1.000.000: —	1.416.500: —
Kronor	30.011.403: —	20.037.900: —	32.845.550: —

2. **Nybyggnader m. m.**

Pensionärshemmet å tomten nr 3 kvarteret Lodet har färdigställts under året och inflyttning skedde den 1 mars 1948. Den slutliga byggnadskostnaden uppgår till 309.600 kronor — inklusive ränta å under byggnadstiden disponerade medel — av vilket belopp 83.600 kronor täckts genom erhållet statsbidrag, varför stadens nettokostnad utgör 226.000 kronor jämte kostnader för tomten 16.650 kronor. Till byggnadskostnaderna ha stadsfullmäktige den 26 september 1946, § 292, beviljat anslag å 210.000 kronor att täckas av lånemedel.

Uppförandet av pensionärshem å tomten nr 2 i kvarteret Mården å Södra Skallberget har under år 1948 påbörjats och till större delen färdigställts.

På uppdrag av Kommittén för kommunala flickskolans om- och tillbyggnad har kontoret omhänderhaft uppförandet av tillbyggnad till flickskolan. Den nya byggnaden togs av skolan i bruk till höstterminen 1948. Den totala byggnadskostnaden kan ännu icke uppgivas, men uppgick byggnadskostnaden vid 1948 års slut till 955.000 kronor.

Vid stadens omnibusgarage å Pilgatan har uppförandet av en spolhall påbörjats under år 1948, vilken var färdig att tagas i bruk i början av år 1949. Slutkostnaden för denna byggnad beräknas komma att uppgå till 62.000 kronor och täckes genom det anslag å 238.000 kronor, som stadsfullmäktige beviljat den 28 mars 1946 och 29 april 1948 till omnibusgaragets om- och tillbyggnad.

3. **Ombyggnads-, reparations- och förbättringsarbeten.**

Kostnaderna för under året utförda arbeten å fastigheter under kontorets förvaltning belöpa sig till 460.402: 18 kronor och fördela sig enligt följande:

Förvaltningsfastigheter		36.268: 43
Exploateringsfastigheter		3.383: 69
Hyresfastigheter		298.798: 92
Pensionärshem		18.015: 87
Fritidsreservat		69.134: 12
Kommunal flickskola		12.424: 77
Läroverk		19.869: 67
Reparation av brandskador i plattfabriken vid Djuphamnen	200: —	
Byggnader vid Malmabergsgatan	2.114: 46	
Pensionärshemmet Lodet 3	192: 25	2.506: 71
	Kronor	460.402: 18

4. **Uthyrningsverksamheten.**

Antalet uthyrningsenheter utgjorde vid 1948 års slut 1.133 st. och fördelade sig å de olika objekten sålunda:

Bostadslägenheter:		
Enkelrum	49 st.	
Ettrumslägenheter	273 „	
Tvårumslägenheter	80 „	
Trerumslägenheter eller större	34 „	
Pensionärslägenheter	157 „	593 st.
Kommunala inrättningar		28 „
Skollokaler		6 „
Butikslokaler		24 „
Kontor		10 „
Verkstads- eller lagerlokaler		84 „
Garage, stall		14 „
Hotell, serveringslokaler		17 „
Sommarstugor		31 „
Markarrenden, fiskevatten		156 „
Tomträttsupplåtelser		145 „
Diverse uthyrningar		25 „
	Summa	1.133 st.

Härutöver har kontoret omhänderhaft debitering, kontroll och krav av hyror och arrenden för andra förvaltningar för tillsammans 148 kontrakt.

För de under kontorets förvaltning stående fastigheterna ha inkomsterna i form av hyror, arrenden och tomträttsavgälder uppgått till 811.893: 83 kronor, därav för

Förvaltningsfastigheter		196.145: 38
Exploateringsfastigheter (huvudsakligen mark):		
hyror och arrenden	77.651: 89	
tomträttsavgälder	18.915: 09	96.566: 98
Hyresfastigheter		462.560: 75
Pensionärshem		41.990: 64
Fritidsreservat		14.630: 08
	Kronor	811.893: 83

Hyresinkomsterna å enbart hyresfastigheterna uppgick till cirka 7,3 % å det vid årets slut bokförda värdet 6.311.000 kronor, i vilket värde sålunda även ingår fastigheter som under året förvärvats men som icke under hela året lämnat hyresavkastning.

5. **Pensionärshemmen.**

Vid slutet av år 1948 hade staden sju pensionärshem med sammanlagt 157 lägenheter för pensionärer, i vilka 204 pensionärer voro boende, och 4 för fastighetsskötare. Under året kunde styrelsen för pensionärshemmen bevilja inträde för tillsammans 43 personer i 31 lägenheter, varav 27 personer inflyttade i det nya hemmet Spantgatan 17. Vid årsskiftet inneliggande ansökningar utgjorde 417 st., varav för en person 322 st. och för två personer 95 st.; antalet sökande personer utgjorde alltså 512. Av ansökningarna inkommo under året 71 st. för tillsammans 96 personer.

Såsom redan nämnts skedde inflyttning i pensionärshemmet Spantgatan 17 den 1 mars 1948. Hemmet inrymmer 17 lägenheter för en person, 5 lägenheter för två personer och en lägenhet om 2 rum och kök med badrum för fastighetsskötare. I källaren finnes samlingslokal med tekök, 2 badrum, maskintvättstuga, torkrum, mangel- och strykrum, matkällare, verkstadsrum, skyddsrum samt pannrum. Vinden är inredd med vindskontor. Lägenheterna äro försedda med w. c., kokvrå med elspis samt korkmattor å golv.

Uppförandet av pensionärshemmet å Södra Skallberget har påbörjats och var detta klart för inflyttning den 1 mars 1949.

I föregående årsberättelse omnämnda modernisering av hemmet vid Föreningsgatan 43 har under 1948 slutförts.

6. **Brandskador.**

Den 22 maj härjades kallbadhuset av en eldsvåda, som förorsakade sådana skador å byggnaden, att det sedermera ansågs lämpligt att nedriva det redan förut i dåligt skick befintliga badhuset. Brandskadeersättningen uppgick till 25.000 kronor. Tidigare under året hade samma byggnad varit utsatt för en mindre brand, för vilka skador ersättning erhölls med 500 kronor.

Tre smärre bränder har härutöver uppstått å stadens fastigheter. Å plattfabriken vid Djuphamn (ersättning 200 kronor), å pensionärshemmet vid Spantgatan 17 (ersättning 200 kronor) samt å fastigheten Skolgatan 6 (ersättning 985 kronor).

F. **Stadens försäkringshandlingar.**

Det sammanlagda brandförsäkringsvärdet för stadens fastigheter, med undantag för Tekniska Verkens, utgjorde vid årsskiftet 32.845.550 kronor fördelat å 192 brev. Häri ingår icke skogs- eller parkförsäkringar. Å lösegendomar uppgick försäkringsvärdet till cirka 4.500.000 kronor, fördelade å 163 brev. Utöver dessa försäkringar finnas ansvarighets-, skogsbrands-, motorfordons- m. fl. försäkringar.

G. **Bostadsförmedlingen.**

Betr. bostadsförmedlingen hänvisas till särskild verksamhetsberättelse av den 4 mars 1949.

H. **Stadens verksamhet såsom förmedlingsorgan för statliga lån och bidrag till främjande av bostadsförsörjningen.**

Enligt beslut av 1948 års riksdag har från och med den 1 juli 1948 inrättats ett statlig ämbetsverk, Kungl. Bostadsstyrelsen, för handhavande av låne- och bidragsverksamheten för bostadsförsörjningens främjande. Bostadsstyrelsen har bildats genom en omorganisation av Statens Byggnadslånebyrå. Därjämte har beslutats om inrättande från och med samma tid av en länsbostadsnämnd för varje län, vilken i viss utsträckning skall övertaga det centrala organets verksamhet. För städer med minst 10.000 innevånare skall dock samtliga ärenden såsom hittills direkt handhavas av det centrala organet.

Den 1 juli 1948 ha även vissa nya bestämmelser för den statliga låne- och bidragsverksamheten trätt i kraft. Sålunda gäller från och med denna dag Kungl. kung. nr 546/1948 om *egnahemslån och förbättringslån* (lån till nybyggnad, om- och tillbyggnad samt förbättring av en- och tvåfamiljshus). Bestämmelserna ersätta tidigare bestämmelser om lån till en- och tvåfamiljshus (tertiärlån, bostadsanskaffningslån till egnahem åt mindre bemedlade barnrika familjer m. m.).

Vidare gäller från och med den 1 juli 1948 Kungl. kung. nr 587/1948 om *tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus*. Denna kungörelse motsvarar i huvudsak tidigare gällande bestämmelser för dylika lån.

Slutligen gäller från och med den 1 juli 1948 Kungl. kung. nr 547/1948 om *familjebostadsbidrag och bränslebidrag*.

1. Lån till nybyggnad, ombyggnad och förbättring av en- och tvåfamiljshus.

Beträffande förutsättningarna för erhållande av lån samt lånevillkoren hänvisas till respektive författningar, nämligen för egnahemslån och förbättringslån Kk 546/1948, för tertiärlån Kk 569/1942 samt för bostadsanskaffningslån Kk 247/1938. Egnahemslånekungörelsen har som tidigare nämnts ersatt tidigare bestämmelser. I princip gäller dock att om lån preliminärt beviljats enligt tidigare gällande bestämmelser dessa alltjämt skola tillämpas å byggnadsföretaget. Sökande har emellertid möjlighet att i samband med slutlig låneansökan begära övergång till den nya låneformen.

Omfattningen av under året behandlade och tillstyrkta låneansökningar framgår av följande tablåer.

Preliminära ansökningar.

Låneform	Antal ansökningar	Lånebelopp kr.	Räntefri del kr.	Godkänd prod. kostn. kr.	Antal lägenheter
Tertiärlån	3	29.970	9.367	93.672	3
Egnahemslån ..	31	436.421	124.000	1.089.085	31
Förbättringslån..	1	3.275	1.200	3.640	1
Summa	35	469.666	134.567	1.186.397	35

Slutliga ansökningar.

Låneform	Antal ansökningar	Lånebelopp kr.	Räntefri del kr.	Godkänd prod. kostn. kr.	Antal lägenheter
Tertiärlån	4	48.050	13.730	137.294	7
Egnahemslån	7	120.225	32.000	271.171	10
Summa	11	168.275	45.730	408.465	17

2. Tertiärlån och tilläggslån för flerfamiljshus.

I lånehänseende skiljer författningen på tre kategorier av byggnadsföretagare, nämligen kommun och allmännyttiga företag, d. v. s. företag där kommunen har avgörande inflytande, bostadskooperativa företag utan enskilt vinstsyfte, som arbeta under kontroll av kommunen, samt övriga företag. Kommun och allmännyttiga företag erhålla tertiärlån till 100 % av fastighetens avkastningsvärde, kooperativa företag till 95 % av avkastningsvärdet samt övriga till 85 %, undantagsvis till 90 % av avkastningsvärdet. I samtliga fall förutsättes att lån upptages i öppna marknaden till 70 % av avkastningsvärdet. De angivna procentsatserna avse alltså övre gränsen för tertiärlån. I Västerås finnes ett såsom allmännyttigt erkänt företag nämligen Byggnads AB Mimer. Till kooperativa företag räknas av HSB och Riksbyggen bildade bostadsrättsföreningar.

Tilläggslån, som är ränte- och amorteringsfritt och normalt avskrives efter 10 år, utgår i Västerås med belopp som motsvarar en årlig hyressubvention av 40 öre per m²

lägenhetsyta. Jämsides härmed utgår en kommunal subvention motsvarande 25 % av tilläggslånet.

Omfattningen av under året behandlade och tillstyrkta ansökningar om tertiärlån och tilläggslån samt den jämsides med tilläggslånen utgående kommunala subventionen framgår av följande tablåer.

Preliminära ansökningar.

Företag	Antal ansökningar	Tertiärlån kr.	Tilläggslån kr.	Kommunal subvention kr.	Godkänd prod.-kostn. kr.	Antal lägenh.
Allmännyttigt	4	2.348.165	218.215	54.550	8.100.000	328
Kooperativa..	1	339.470	37.184	9.296	1.404.360	60
Övriga	11	1.204.422	187.341	46.817	7.486.778	314
Summa	16	3.892.057	442.740	110.663	16.991.138	702

En ansökan har avstyrkts och sedermera avslagits av Bostadsstyrelsen på grund av för hög tomtkostnad.

Slutliga ansökningar.

Företag	Antal ansökningar	Tertiärlån kr.	Tilläggslån kr.	Kommunal subvention kr.	Godkänd prod.-kostn. kr.	Antal lägenh.
Allmännyttigt	2	1.402.820	90.340	22.585	4.789.000	222
Kooperativa..	4	633.580	46.270	11.570	2.169.100	90
Övriga	9	460.611	55.560	13.890	2.606.935	112
Summa	15	2.497.011	192.170	48.045	9.565.035	424

3. **Övertagande av beviljade lån.**

För samtliga former av statliga lån gäller att belånad fastighet icke utan Bostadsstyrelsens medgivande får försäljas. Köpare av statligt belånad fastighet har därför att ingiva ansökan om lånets övertagande. Underlåtes detta eller försäljes fastighet till högre pris än Bostadsstyrelsen finner skäligt uppsäges beviljade lån i regel till omedelbar betalning. Under året har 19 ansökningar om övertagande av statliga lån behandlats. Av dessa hava 2 avstyrkts på grund av för höga priser medan övriga tillstyrkts.

4. **Bostadsrabatter.**

Sedan den 1 juli 1948 förefinnes möjlighet för familjer med minst 2 barn under 16 år, boende i lägenhet, som färdigställts efter den 1 januari 1948, att av statsmedel erhålla bostadsbidrag och bränslebidrag. Beträffande de närmare villkoren för erhållande av dylika bidrag hänvisas till Kungl. kung. nr 547/1948. Bidrag kan erhållas för såväl hyreslägenhet och bostadsrättslägenhet som lägenhet i egnahem som äges av familjemedlem. Liknande bidrag har i viss omfattning kunnat erhållas även före den 1 juli 1948, nämligen för lägenhet i hyreshus eller egnahem, som uppförts med stöd av statligt bostadsanskaffningslån (s. k. barnrikehus). Sistnämnda bestämmelser ha upphört att gälla ifråga om nybyggnader i och med ikraftträdandet av de nya bestämmelserna om familjebostadsbidrag.

Som komplettering till ovan angivna bestämmelser om familjebidrag har möjlighet beretts för hushåll med små inkomster att erhålla en särskild bostadsrabatt oavsett

antalet minderåriga barn, s. k. trekronorsbidrag. Detta bidrag kan emellertid endast utgå till hushåll i fastigheter som förvaltas av kommun eller allmännyttigt bostadsföretag, i Västerås alltså i Byggnads AB Mimer tillhöriga fastigheter. Verksamheten har försökskaraktär.

Antalet under året behandlade ansökningar om familjebostadsbidrag och bränslebidrag utgör 184, varav 162 tillstyrkts och 22 avstyrkts. För andra halvåret har utbetalts 10.302: 50 kr. i bostadsbidrag och 4.131: 25 i bränslebidrag.

Antalet behandlade ansökningar om trekronorsbidrag utgör 54, varav 48 tillstyrkts och 6 avstyrkts. Utbetalda bidrag utgöra för hela året sammanlagt 8.109 kronor.

5. **Kommunala åtaganden i samband med den statliga låne- och bidragsverksamheten.**

I en del bestämmelser rörande den statliga låne- och bidragsverksamheten förutsättes att kommunen medverkar icke enbart såsom förmedlingsorgan utan även genom direkta ekonomiska åtaganden. Kommunens medverkan i sådant avseende förutsättes i följande fall.

a. **Bostadsanskaffningslån för hyresbostäder samt för egnahem.**

Lån beviljas allenast under förutsättning att kommunen kostnadsfritt ställer tomt eller däremot svarande kapital till förfogande för företaget. Därjämte har kommunen att — i den mån så erfordras — tillhandahålla företaget den del av byggnadskostnaden som överskjuter det statliga lånet utan rätt till ränta och amortering i vidare mån än Bostadsstyrelsen prövar skäligt.

Ifrågavarande bestämmelser ha den 1 juli 1948 upphört att gälla i och med ikraftträdandet av de nya bestämmelserna om familjebostadsbidrag och bränslebidrag.

b. **Tertiärlån till allmännyttiga bostadsföretag för flerfamiljshus.**

Dylika lån lämnas upp till 100 % av avkastningsvärdet. Kommunen har att svara för förluster, som kunna uppkomma genom försummelse i förvaltningen.

c. **Tilläggslån för flerfamiljshus.**

Tilläggslån utgår endast om kommunen bidrager till kostnaden för företaget med belopp, motsvarande 25 % av tilläggslånet.

d. **Egnahemslån samt tertiärlån för en- och tvåfamiljshus.**

Kommunen har att svara för förluster, som annorledes än genom avskrivning kunna uppkomma å den räntefria stående delen av lånet.

Omfattningen av de förpliktelser, som staden under året iklätt sig i ovan berörda hänseenden framgår av följande sammanställning.

Åtagande	Antal fastigheter	Belopp kr.
Räntefritt amorteringslån för hyresbostäder (a)	1	46.000: —
Räntebärande amorteringslån för egnahem (a)	2	3.200: —
Borgen å tertiärlån (b)	5	3.409.430: —
Kommunalt bidrag i samband med tilläggslån (c)	15	106.803: —
Borgen å räntefria delen av egnahemslån och tertiärlån för en- och tvåfamiljshus (d)	6	18.840: —

I. **Bostadsbyggnadskvoten.**

En kortare redogörelse beträffande bostadsbyggnadskvoten lämnades i förra årsberättelsen. Kvoten gjordes då beroende av antalet lägenheter, som kunde bliva *färdigställda* under kvotperioden. Under år 1948 har av olika skäl kvotperioderna dels vid skilda tillfällen ändrats dels har kvotens storlek normerats av det antal lägenheter, som *igångsättas* under perioden.

Genom dåvarande Statens Byggnadslånebyrås skrivelse den 13 oktober 1947 angavs den av byggnadsberedningen för Västerås fastställda bostadsbyggnadskvoten för år 1948 till 700 lägenheter. Redan dessförinnan hade vissa byggnadsföretag fått utföras, som skulle belasta denna 1948 års kvot. Emellertid kom denna kvotperiod att avbrytas redan den 1 april 1948, vid vilken tidpunkt belastningen å kvoten hunnit bliva 577 lägenheter (se nedan) och genom byggnadslånebyråns skrivelse den 30 april 1948 angavs den nya kvoten, som nu skulle gälla för tiden 1 april 1948 till 1 juni 1949 till 720 lägenheter. Sedermera kom även denna kvotperiod att avbrytas, nämligen från och med årsskiftet 1948/49 och hade kvoten då hunnit belastas med 423 lägenheter i enlighet med den framsläppningstakt de statliga myndigheterna medgivit. Sammanlagt kom under året 1948 den sammanlagda kvoten (1948 års kvot samt 1948/49 års kvot) att bliva jämnt 1.000 lägenheter fördelade enligt följande:

Beviljade byggnadstillstånd	1948 års kvot	1948/49 års kvot
Byggnads AB Mimer	213	115
HSB i Västerås	84	76
Riksbyggens lokalavdelning	108	48
Asea	2	—
Asea genom Olle Engkvist	96	110
Byggnads AB Verner Johansson	16	—
Byggnads AB Skandia	16	—
Byggmästare A. Lennartsson	10	—
Byggmästare N. Ludvigsson	—	36
Byggnadsfirman Anders Diös	2	—
Västerås stad (pensionärshem)	18	—
R. Ström och D. Pettersson	5	—
En- och tvåfamiljsvillor	7	38
	577	423
	Totalt	1.000

J. **Personal.**

Kontorets personal har bestått av fastighetschef, fastighetsingenjör, fastighetsförvaltare, underingenjör, fastighetsförman, kontorsbiträde och skrivbiträde, samtliga å ordinarie stat, en extra ingenjör samt tre kvinnliga extra skrivbiträden, varav ett tjänstgjort å bostadsförmedlingen. Härutöver ha eldare å stadshotellet samt vissa städerskor varit underställda fastighetskontoret. Kontoret har dessutom haft ett flertal fastighetsskötare såsom deltidsanställda.

Västerås i fastighetskontoret den 15 juni 1949.

G. ELGHUFVUD.

/Bror Kihlberg.

Fastighetsförvärv 1948. **Bilaga A.**

Fastighet	Köpeskilling kr.	Försåld till	SF:s prot.	Anm.
Stadsägan nr 248....	8.000: —	F. och E. Söderbergs dödsbo	§ 44	
„ „ 799....	13.500: —	Fru M. Carlsson och C. V. Carlssons dödsbo	§ 44	
„ „ 2313....	31.000: —	B. Fröberg	§ 96	
„ „ 258....	26.000: —	G. Backman	§ 74	
„ „ 262....	32.000: —	„	§ 74	
Delar av stadsägan nr 1047 m. fl. (c:a 9.000 m²)	51.500: —	Kungl. Domänstyrelsen	§ 184—47	
Delar av stadsägan nr 1654 m. fl. (c:a 70.000 m²)	Utan ers.	Asea och Västerås Bostads AB	§ 236	Stadsplaneavtal. Se äv. försäljning av del av st.-äg. 1666.
D:o (c:a 4.700 m²) ..	Markbyte	D:o		
Delar av stadsägan nr 1042 m. fl.	„	Uppsala universitet	§ 14	Se även försäljning.
Stadsägan nr 783....	6.500: —	E. V. Johansson	§ 297	
Hälla 2⁵	1.800: —	H. Eriksson	§ 298	
Georg nr 2	25.000: —	E. Johansson	§ 299	
Stadsäg. nr 1783 m. fl.	482.500: —	Verner Andersson AB	§ 314	
Nimrod nr 1 och 5 ..	130.000: —	C. L. Johansson och dödsboet efter E. C. Lundqvist	§ 313	
Byggnad å stadsägan nr 883	75.000: —	K. Zetterbergs Eftr., Nordlund och Molin	§ 345	
Stadsägan nr 778 A..	22.000: —	K. Andersson	§ 7—49	

Fastighetsförsäljningar 1948. **Bilaga B.**

Fastighet	Köpeskilling kr.	Försåld till	SF:s prot.	Anm.
Stadsägan nr 2256 K	15.632: 40	Byggnads AB Paul Andersson	§ 18—42	
Skjutbanan nr 5	84.700: —	Hyresgästföreningens i Västerås Brf. Skjutbanan	§ 310—43	
Malma 1⁵	2.000: —	Skogsvårdsstyrelsen	§ 395—47	
Del av stadsäg. nr 2256	15.250: —	AB Ivar Thulin	§ 18—42	
Masten nr 3	13.374: 40	H. Narving	§ 312—42	

Del av stadsäg. nr 1666	28.000: —	Asea	§ 236—48 Stadsplaneavtal, se även förvärv av delar av st.-äg. 1654 m. fl.
Stabilisatorn nr 2, 3, 5, 6	13.140: —	S. Lindqvist m. fl.	§ 311—45
Propellern nr 1, 2, 4	10.730: —	G. Svan m. fl.	„
Landningsstället nr 1	3.795: —	E. Björkman	„
Flottören nr 7	3.138: —	J. Höök	„
Glidplanet nr 3	4.310: —	E. Jansson	„
Vingbalken nr 4	4.105: —	O. Dehlin	„
Rodret nr 3, 4	7.885: —	S. Lagergren, V. Eriksson	„
Flygplanet nr 4, 6	6.882: —	A. Molin, O. Lundberg	„
Del av stadsägan nr 2256 m. fl.	36.400: —	Arosbygdens Lantmannaförb.	§ 18—42
Del av stadsägan nr 885 m. m.	10.800: —	Västm. Läns Andelsslakteriförening	§ 328—47

Tomträttsupplåtelser 1948. **Bilaga C.**

Tomt	Upplåtelsetid	Avgäld kr./år	Upplåten till
Råbocken nr 1	60 år	6.775: —	Mimer
Älgen nr 3	„	4.350: —	„
Läkaren nr 18	„	195: —	R. Holmberg
Snödroppen nr 2	„	197: —	Medl. av Kommunalanst. Byggnadsför.
„ 3	„	182: —	„
„ 4	„	182: —	„
„ 5	„	177: —	„
Kattfoten nr 1	„	268: —	„
„ 2	„	208: —	„
„ 3	„	208: —	„
„ 4	„	208: —	„
„ 5	„	218: —	„
„ 6	„	216: —	„
„ 7	„	216: —	„
„ 8	„	216: —	„
„ 9	„	215: —	„
„ 10	„	220: —	„
„ 11	„	220: —	„
„ 12	„	220: —	„

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 22

Nr 22. Motiveringar till budgetförslaget för år 1950.

Bilaga 1 A 2 Löne- och avtalsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Löne- och avtalsnämnden får i anslutning till det nu överlämnade förslaget till utgiftsstat för 1950 anföra följande.

Förslaget har uppgjorts enligt den nya littereringsplanen för Sveriges städer.

Arvodet till nämndens ordförande föreslås höjt med 300 kronor till 1.800 kronor. Tiden som ordföranden får sätta till för att följa ärendena inom nämnden och deltaga i förhandlingar med personalorganisationerna, har ökat år från år. Förhandlingsarbetet har icke visat någon tendens till minskad omfattning, ehuru de större lönerörelserna under 1949 i stort sett legat nere på grund av det allmänna lönestoppet. Åtskilliga omständigheter tala nu för att nämndens verksamhet under 1950 kommer att kräva än större insatser av tid och arbete från ordförandens sida. På grund härav har det synts nämnden skäligt att arvodet höjes såsom här föreslages. I enlighet med littereringsplanen har anslaget i 1949 års stat å 2.000 kronor för resor och representation uppdelats i två anslag, ett å 800 kronor för resor och traktamenten samt ett å 1.200 kronor för övriga expenser och representation. Beträffande de andra posterna i staten ha några ändringar icke vidtagits i förhållande till 1949 års stat.

Under åberopande av vad sålunda anförts får löne- och avtalsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa föreliggande förslag till utgiftsstat för löne- och avtalsnämnden under 1950.

Västerås den 15 juni 1949.

För löne- och avtalsnämnden:
KARL ENGDAHL.

/Sven Martiin.

Bilaga 2 A Magistrat och rådhusrätt.

Till Drätselkammaren.

Magistraten får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för magistrat och rådhusrätt samt exekutionsverk för år 1950 och därtill anföra följande:

Enligt anvisningar från stadskamrerarekontoret ha de olika titlarna i utgiftsstaten väsentligen ändrats. På grund härav och då det icke varit möjligt att utröna vad som åtgått under innevarande år eller närmast föregående år å de olika titlarna, om man tillämpar den för år 1950 anbefallda uppställningen, ställer det sig svårt att rätt fördela utgifterna på de olika titlarna.

1. *Beträffande magistraten och rådhusrätten.*

Vad först angår löner och arvoden beräknas uppflyttning i högre löneklass för råd-

mannen Carlbom från och med juli 1950. Assessorn Garenberg har genom stadsfullmäktiges beslut den 30 juni 1949 uppflyttats i löneklass 30 från och med den 1 juli detta år.

Till vikarier för rättens ledamöter har äskats 13.000 kronor. Det nuvarande anslaget, 12.000 kronor, synes vara i underkant.

Anslaget till tillfälliga biträden har begärts höjt från 2.000 kronor för år 1949 till 3.500 kronor, då det för innevarande år beviljade anslaget icke torde förslå. Anledningen härtill är främst utgifterna till semestervikarier åt kanslipersonalen. Till skillnad mot stadens övriga förvaltningar pågår magistratens och rådhusrättens verksamhet utan någon inskränkning eller något avbrott under sommaren. På grund härav är det icke möjligt att låta kanslipersonalen tjänstgöra för varandra under semestertiden. Tillfälliga vikarier måste därför anställas. I denna utgiftspost ingår även ersättning till semestervikarie för vaktmästaren och sjukvikarier för kanslipersonalen, utgifter varmed magistraten icke räknat i tidigare utgiftsstater.

Anslaget till ersättning åt nämndemän har bibehållits vid 12.000 kronor, ehuru av detta anslag för år 1948 icke åtgått mer än omkring två tredjedelar. Antalet sammanträden var emellertid i början av år 1948, då rättegångsreformen trädde i kraft, mycket ringa i relation till tiden därefter, vilket förklarar förhållandet.

Under år 1950 skola val hållas för utseende av stadsfullmäktige, landstingsmän och kyrkofullmäktige. Valet av stadsfullmäktige och landstingsmän är gemensamt. Valomkostnaderna vid riksdagsvalen år 1948 överstego något 11.000 kronor. Med hänsyn till att en del kostnader för de båda under år 1950 inträffande valen äro fasta och gemensamma samt antalet valdistrikt till kyrkofullmäktigevalet mindre än till det andra valet har magistraten under denna titel upptagit 15.000 kronor.

I titeln "hyra" har magistraten inräknat sin andel i gemensamma kostnader för värme, lyse och städning, som redovisades särskilt i föregående utgiftsstater.

I anslag för anskaffning av inventarier har magistraten begärt 3.500 kronor. Därav har beräknats åtgå omkring 600 kronor till en kåpa åt borgmästaren i egenskap av vigselförrättare och 2.500 kronor för anskaffande av några mattor till magistratsledamöternas tjänsterum och kontorsmöbler. En del av de sistnämnda äro nu så uttjänta att de måste ersättas med nya. 400 kronor avses för eventuella inköpsbehov.

Därest någon del av det till år 1949 reserverade anslaget för uppläggande av fastighetsböcker icke skulle vara förbrukat vid årets utgång, får magistraten hemställa att det reserveras till år 1950.

2. *Beträffande exekutionsverket.*

Vad angår löneklassplaceringen av exekutorerna Hult och Looström samt kontorsbiträdet Gun Lennquist får magistraten hänvisa till punkt 2 i stadsfogdens skrivelse till magistraten den 13 juli 1949, vilken bifogas (bil. A).

Ersättning till exekutorerna för indragna sportler har beräknats i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 31 mars 1949.

Ökningen av anslaget till de extra befattningshavarna beror på att de i enlighet med lönenämndens rekommendationer tillerkänts viss löneförhöjning. Biträdenas antal är detsamma som förra året. Magistraten får hänvisa till punkt 4 i stadsfogdens förutberörda skrivelse. Det förtjänar måhända anmärkas att skrivbiträdet Inga-Britt Hedberg blev ordinarie den 1 juli 1949 och att hon under första hälften av år 1949 uppehållit den i lönestaten för år 1949 upptagna vakanta skrivbiträdestjänsten.

För anskaffning av inventarier har begärts 1.000 kronor. Därav beräknas omkring 700 kronor för en ny skrivmaskin. Återstoden avses för eventuella inköpsbehov.

Stadsfogden har i till magistraten inkommet förslag till stat upptagit inkomsterna av indraga sportler till 20.000 kronor. Då beloppet, trots att sedan den 1 juli 1949

även exekutorernas sportler indragits till staden, understiger det i staten för år 1949 upptagna, i vilken man icke räknat med sportler från exekutorerna, har magistraten avfordrat stadsfogden en redogörelse för på vilka grunder han kommit fram till detta resultat. Magistraten får hänvisa till vad stadsfogden i denna del anfört (bilaga B). Västerås rådhus den 18 juli 1949.

På magistratens vägnar:
MARTIN LINDHEIMER.

Bilaga 2 B Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950 och därvid anföra:

Vid jämförelse med innevarande år visa utgifterna en ökning med cirka 60.500 kronor och inkomsterna likaledes en ökning med 9.500 kronor, nettoökningen blir således 51.000 kronor och fördelar sig på sätt som nedan angives.

Utgifter.

På grund av uppflyttningar i högre lönegrad m. m. har utgifterna för löner till ordinarie personal ökats med cirka 8.000 kronor. Löner till extra befattningshavare har ökats med bortåt 6.000 kronor, beroende *dels* på beräknad ökning av skrivbiträdeshjälpen och *dels* för juridiskt biträde å poliskammaren vid tillfällen, då arbetsbördan så fordrar. Detta anslag må dock endast användas efter särskild framställning till och godkännande av polisnämnden. I detta sammanhang vill polisnämnden meddela att utredning pågår angående eventuell omorganisation beträffande polismästare- och åklagarverksamheten ävensom de delar av polisverket där förbättringar kan vinnas genom en dylik. Förslag härom kommer senare att framläggas.

Anslaget för beklädnadsbidrag har uträknats med ledning av träffade avtal om ersättningens storlek samt med hänsyn till antalet beklädnadsberättigade.

Löner och stipendier under skolutbildningstid har ökats med cirka 12.000 kronor, beroende *dels* på höjda löner för vikarier *och dels* på att väsentligt större antal än tidigare beräknas få genomgå statens polisskola under nästa år, då icke mindre än tolv tjänster fortfarande äro vakanta härstädes i brist på utbildat folk.

Anslaget för olycksfall och sjukvårdsförsäkring har ökats med cirka 2.000 kronor på grund av höjda avgifter till Riksförsäkringsanstalten.

Utgifterna för pension enligt pensionsstaten har ökats med cirka 3.500 kronor. Pensionsavgifterna ha däremot kunnat minskas med 4.700 kronor.

Utgifterna för telefon beräknas öka med tillhopa 2.700 kronor beroende på höjda avgifter till telegrafverket. Av detta belopp ersätter statsverket statspolisens telefon med 1.200 kronor.

På grund av ökade avgifter för omnibuskort samt ökning i antalet transporter av sinnessjuka, alkoholister och anhållna m. m. ha utgifterna måst ökats med 3.600 kr.

Under konto 119.2 har upptagits ett belopp av 1.000 kronor, avseende vissa utgifter för anhållna m. m., delvis i samband med säkerhetstjänsten, vilka utgifter äro av sådan natur att desamma icke böra offentliggöras. Polisnämnden har därför funnit det lämpligt att detta anslag må kunna användas och utbetalning ske efter ordförandens i polisnämnden godkännande.

Anslaget för kost åt anhållna, som varit otillräckligt, har ökats med 600 kronor varjämte ett nytt anslag "sjukvård för anhållna" upptagits med 500 kronor.

På grund av förestående utökning av polisverkets lokaler genom inredning av vindsvåningen har hyran till fastighetsförvaltningen ökats med cirka 5.000 kronor.

På grund av de beräknade lokalökningarna har utgifterna för städning och renhållning ökats med 2.800 kronor, vilket uträknats med ledning av nu gällande städpris per kvm. Även utgifterna för belysning ha av berörda anledning ökats.

I övrigt äro utgifternas sammanlagda summa i stort sett lika med innevarande års, fast de i det nu framlagda förslaget genom littereringssystemets omläggning uppdelats på annat sätt.

Kapitalutgifter:

Under denna rubrik har upptagits ett belopp av 4.800 kronor utgörande mellanskillnad för utbyte mot två mindre vagnar av de två 5-sitsiga personbilar, som nu användes för förhörs- och andra undersökningsresor inom staden. De befintliga vagnarna äro tämligen hårt slitna och med stor bensinförbrukning, vilket polisnämnden finner vara ett vägande skäl för utbyte av dessa två vagnar mot mindre, bensinbesparande vagnar, vilka även i andra avseenden ställa sig betydligt fördelaktigare ur både ekonomiska och brukningssynpunkter.

För anskaffning av inventarier såsom skrivmaskiner och möbler m. m. har upptagits ett anslag å 13.500 kronor, avsett att användas företrädesvis för möblering av de nya kontorslokalerna å vinden samt dessutom för utbyte av ett par skrivmaskiner samt inköp av en kamera för trafikavdelningen, vilken nu saknar dylik, nödvändig utrustning.

Inkomster.

Ersättning för avlöning av statspolis kommer att öka med cirka 6.500 kronor motsvarande avlöning åt en kriminalkonstapel, varmed statspolisen med vederbörligt beslut utökats. Inkomsterna för lokalkostnader ha liksom å utgiftssidan beräknats till 4.000 kronor..

Inkomsterna å sportler beräknas öka med 1.600 kronor.

I övrigt äro inkomsterna oförändrade.

På grund av vad ovan anförts får polisnämnden hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för polis- och åklagarväsen samt fångvård för år 1950.

Västerås den 19 augusti 1949.

För polisnämnden:
B. W. ALWESTRAND.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 2 Ö Trafikkommitté.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I innevarande års stat har under 2 Ö 791 upptagits ett anslag å 1.000 kronor för trafikkommitténs verksamhet. Anslaget har av kommittén begärts och avsetts för den årligen återkommande trafiksäkerhetskampanjen. För fullgörande av sina övriga

uppgifter, som i främsta rummet omfattat lokala trafikproblem, har kommittén ej haft medel till sitt förfogande. Besiktningarna av trafikleder och -knutpunkter ha kunnat utföras utan kostnad genom att bilar välvilligt ställts till kommitténs förfogande. Emellertid framtvingar den ökade trafiken besiktningar och andra undersökningar i allt större omfattning. Vid utarbetandet av förslag till reglemente för sin verksamhet, som numera präglas av allt större permanens och motiverar en ombildning av kommittén till trafiknämnd, har kommittén tagit sikte jämväl på trafikfrågor, rörande stadens yttre förbindelser. Frågor av sådan art ha redan dryftats inom kommittén. Också de kräva medel för sin lösning.

Under hänvisning härtill får kommittén härmed anhålla att stadsfullmäktige ville för dess verksamhet under 1950 bevilja ett anslag å 2.000 kronor, därav 1.500 kronor beräknas åtgå för trafikpropaganda och 500 kronor för resor och övriga utgifter.

Västerås den 12 juli 1949.

För trafikkommittén:
FOLKE HÖIJER.

/Åke Renvall.

Bilaga 4 Byggnadsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för stadsarkitekt- och stadsingenjörskontoren under 1950 och såsom motivering till förslagen anföra följande.

Stadsarkitektkontoret.

Det samlade personalanslaget under litt. 101.0 har ökats med c:a 7.500 kronor i förhållande till 1949 års stat. Ökningen föranledes av löneklassuppflyttningar under 1950, anställning av en tillfällig ritare såsom extra befattningshavare i löneklass 11, särskilt anslag för arvoden till byggnadsnämndens ledamöter samt ändring av en extra befattning såsom underingenjör till en befattning å ordinarie stat i lönegrad 20. I sistnämnda hänseende har särskild framställning gjorts till stadsfullmäktige. Arvodet till byggnadsnämndens ledamöter har under flera år utgått med fem kronor per bevistat sammanträde enligt de av stadsfullmäktige antagna bestämmelserna för dylik ersättning men något särskilt anslag för ändamålet har tidigare icke funnits upptaget i staten.

Det tidigare anslaget för olycksfallsförsäkring och sjukvård har uppdelats i två särskilda anslag, varvid 100 kronor förts å anslaget för sjukvård medan för olycksfallsförsäkring beräknats åtgå 612 kronor, vilket innebär en betydande höjning från tidigare års anslag. Höjningen beror emellertid på de nya lagbestämmelserna om ersättning för olycksfall i arbete och i samband därmed tillkomna högre försäkringsavgifter. Pensionsavgifterna ha höjts med 800 kronor med tanke på den föreslagna nya ordinarie underingenjörstjänsten.

Anslaget för kontorskostnader synes kunna upptagas med ett belopp, som är 1.500 kronor mindre än i 1949 års stat. Likaså kan det sammanförda anslaget för telefon, porto, annonser o. dyl. kunna minskas med 400 kronor. För resor och traktamenten har upptagits samma belopp som i innevarande års stat. Fordonsersättningarna ha

för stadsarkitektens del upptagits med belopp, som fastställts av drätselkammaren, och för stadsplanearkitektens del med 1.000 kronor, som blott beräknats preliminärt enär denne ännu icke anskaffat bil. För stadsplanemodeller har beräknats åtgå 1.000 kronor mindre än under 1949. Ett diverseanslag, övriga expenser och representation, har medtagits. Dylikt anslag fanns icke i 1949 års stat.

Arbetet med generalplanen kommer icke att slutföras under 1949. För den skull hemställes om ett reservationsanslag å samma belopp som i 1949 års stat, kronor 10.000. Samtidigt anhåller nämnden, att återstående belopp å tidigare reservationsanslag för samma ändamål måtte reserveras för 1950.

För anskaffning av inventarier har såsom kapitalutgift upptagits 500 kronor mindre än i 1949 års stat.

Driftinkomsterna ha beräknats inflyta med samma belopp som enligt 1949 års stat.

Sammanfattningsvis må nämnas, att de beräknade utgifterna överstiga de i 1949 års stat beräknade utgifterna med i runt tal 5.800 kronor.

Stadsingenjörskontoret.

Ökningen av anslaget för den ordinarie personalen föranledes av väntade löneklassuppflyttningar. Anslaget för extra och tillfälliga befattningshavare har kunnat minskas med 17.736 kronor beroende på att den tillfälliga mätningsavdelningen numera upphört. Pensionsstaten har ökat med 800 kronor jämte därå belöpande ålderstillägg sedan stadsfullmäktige tillerkänt mätningsteknikern Heijkorn pension.

Kontorskostnaderna synes kunna minskas med 1.000 kronor. Stadsingenjörskontoret har tidigare icke haft något särskilt anslag för oförutsedda utgifter. Nu har i enlighet med den nya littereringsplanen upptagits ett förslagsanslag å 200 kronor för övriga expenser och representation. Posterna 121, kostnader för polygonpunkter och material, samt 124, förbrukningsinventarier, motsvarar litt 263 i 1949 års stat. För dessa ändamål beräknas kostnaderna kunna minskas med 5.200 kronor beroende på att detaljtrianguleringen m. fl. arbetsuppgifter av engångsnatur numera äro slutförda samt att polygonpunkter under 1950 beräknas bli utlagda till ett mindre antal än under 1949. Något nytt anslag för flygfotokartor har icke medtagits. Nämnden hemställer emellertid, att återstående medel å tidigare reservationsanslag för detta ändamål måtte reserveras till 1950, enär arbetet med flygfotokartan ännu icke är slutfört. Stadsingenjörskontorets hyreskostnader beräknas stiga något enligt preliminära uppgifter från fastighetskontoret.

För inköp av inventarier har upptagits 1.000 kronor mindre än i löpande års stat.

Driftinkomsterna ha upptagits med samma belopp som i 1949 års stat.

Utgifterna ha i det föreliggande statförslaget beräknats kunna underskrida utgifterna i 1949 års stat med i runt tal 31.000 kronor. Detta beror i huvudsak på, att arbetet med utvidgningen av stadens huvud- och detaljtriangelnät, precisionsavvägningen m. m. numera är slutfört.

På grund av vad nu anförts får byggnadsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för förvaltningarna under byggnadsnämnden för år 1950.

Västerås den 13 juni 1949.

För byggnadsnämnden:
OLOV RYLANDER.

/Sven Martiin.

Bilaga 5 A Civilförsvarsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Civilförsvarsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950.

Förslaget uppvisar avsevärda förändringar i förhållande till staten för år 1949. Orsaken härtill är, att genom lag den 26 juni 1948, som trätt i kraft den 1 juli innevarande år, det primära kostnadsansvaret för det allmänna civilförsvaret överflyttas från kommunerna till staten. Fortfarande åligger det dock kommunerna bl. a. att *utan bidrag* från staten förvara och underhålla materiel, som anskaffats för det allmänna civilförsvarets ordnings- och bevakningstjänst, brandtjänst och tekniska tjänst, med undantag för personlig utrustning, vårda och underhålla allmänna skyddsrum, andra byggnadsanordningar, såsom observationsplatser, branddammar, skyddsanordningar för materiel och reservanordningar för vatten-, gas- och elförsörjningen, samt under civil försvarsberedskap och vid utbildning och övning i angiven omfattning ställa kommunal materiel och egendom till civilförsvarets förfogande, att mot *skälig ersättning* tillhandahålla lämpliga lokaler för civilförsvarets administration och, om skyldighet härutinnan ej åvilar ägare eller innehavare av anläggning eller byggnad, för förvaring av statlig civilförsvarsmateriel och -utrustning samt utbildningsverksamheten inom civilförsvaret ävensom att med rätt till *statsbidrag med 2/3* av kostnaderna inrätta och utrusta allmänna skyddsrum, vidtaga förenämnda andra byggnadsanordningar och reservanordningar samt utföra källarmursgenombrott för skyddsrum.

För vården av den kommunala civilförsvarsmaterielen och -utrustningen har upptagits ett anslag å 2.000 kronor till avlönande av den sedan ett antal år anställde förrådsförvaltaren. Denne har mot ett årsarvode av 6.000 kronor handhaft vården av såväl den statliga som den kommunala materielen och utrustningen i allt övrigt utom i fråga om viss av brandkåren och annan kommunal förvaltning förvarad del. Då materielen och utrustningen utom sitt penningvärde representerar ett specialvärde ur beredskapssynpunkt, bör densamma ägnas fortlöpande och sakkunnig god tillsyn för att i varje ögonblick befinna sig i tjänstdugligt skick. Nämnden anser den bästa garantien härför vara, att all civilförsvarsmateriel och -utrustning, med undantag för viss för brandtjänst avsedd utrustning, hålles samlad på en hand.

Enligt nämndens mening bör såsom komplement till den lokalt betonade civilförsvarsutbildningen möjlighet beredas civilförsvarspliktiga att i viss omfattning i studiesyfte deltaga i större utbildningskurser på annan ort. Av denna anledning ha i statförslaget upptagits anslag å 1.000 kronor för utbildning och å sammanlagt 400 kronor för skrivmateriel m. m. (kontorskostnader) och för telefon, porto, annonser. Det för resor och traktamenten upptagna beloppet å 500 kronor är avsett att utjämna skillnaden i ersättning för tjänsteresor enligt statligt och kommunalt reglemente vid resor, som företagas av stadens befattningshavare på uppdrag av civilförsvarsmyndighet. Den förbrukningsmateriel, staden har att ställa till förfogande vid övningar, har beräknats till 100 kronor. För elström för civilförsvarscentralen har upptagits samma belopp som förut. Anslaget för drivmedel avser underhåll genom "körning" av motorer, hörande till stadens civilförsvarsutrustning. För grundlig genomsyn av maskiner och motorer har underhållskostnaden för inventarier höjts till 1.000 kronor. Anslaget för underhåll av branddammar har upptagits enligt kostnadsberäkning av byggnadskontoret. Av hyrorna kommer på lokaler för administration 1.000 kronor och för förvaring av statligt civilförsvarsmateriel 400 kronor, för vilka utgifter, sammanlagt 1.400 kronor, ersättning är att påräkna, samt på övriga förrådslokaler 1.300

kronor och för kommunala lokaler, som upplåtas för övningar, 200 kronor. Kostnaderna för städning och belysning hänföra sig till administrationslokalerna och ersättas av staten.

Tidigare reservationsanslag för ersättning och underhåll av skyddsrumsinredningar, för fjärrmanövrering, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel samt å 15.000 kronor för reservelverk som kan förväntas bli levererat 1950, önskar nämnden reservera ytterligare ett år. Då kostnaderna för elverket enligt numera föreliggande tillförlitlig kostnadsberäkning komma att inkl. uppmontering stiga till 23.000 kronor, har nämnden upptagit ett ytterligare reservationsanslag å 8.000 kronor för ändamålet. Härför utgår statsbidrag.

På inkomstsidan har uppförts beräknat statsbidrag för lokalhyror och renhållningskostnader å 2.400 kronor och 2/3 av tilläggskostnaderna för elkraftverket eller 5.333 kronor.

Driftutgifterna i förslaget sluta på 11.750 kronor mot 96.364 kronor i innevarande års stat, kapitalutgifterna på 8.000 kronor mot 16.200 kronor och inkomsterna på 7.733 kronor mot 72.050 kronor.

Med hänvisning till vad ovan anförts tår civilförsvarsnämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950.

Västerås den 30 augusti 1949.

För civilförsvarsnämnden:
WALTER ÅKERMAN.

/Åke Renvall.

Bilaga 6 Brandförsvar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950 för brandförsvaret samt därvid anföra.

Vid jämförelse med innevarande års budget, kapitalutgifterna medräknade, visar staten för år 1950 en ökning med c:a 72.000 kronor, vilka fördela sig med ungefär halva beloppet å vardera driftutgifter och kapitalutgifter. Direkta jämförelser med 1949 års konton kan med hänsyn till det omlagda littereringssystemet icke ske, men de föreslagna utgiftsökningarna fördela sig i huvudsak på sätt som nedan angives.

Utgifter.

Anslaget för sjuk- och semestervikarier har måst ökas med 500 kronor.

Då skrivhjälp å brandkårens expedition är absolut nödvändig har brandstyrelsen liksom föregående år upptagit anslag för anställande av en dylik beratttningshavare å extra stat, vars arbetsuppgifter enligt brandchefen äro följande.

Renskrivning å maskin av alla skrivelser, yttranden (ev. stenografi) och protokoll. Förande av fastighetsregister med enklare skisser i en del fall. Verkstadsbokföring och utskrivning av blanketter och uppgifter till drätselkammaren. Förande av ambulansjournal och utskrivande av uppgifter å transporter till hälsovårdsnämnden och landstinget. Biträde med förande av diarier, beklädnadsböcker, inventarieförteckning m. m. Ritning av enklare skisser för brandtelegraf, vattenledning m. m.

Vidare har anslaget för avlöning av borgarbrandkåren på grund av enligt avtal höjda löner ökat med 1.000 kronor.

Anslaget för beklädnad av vikarier samt ersättning för förstörda kläder har visat sig otillräckligt och därför höjts med 1.500 kronor.

Höjda avgifter till riksförsäkringsanstalten medföra ökning av anslaget för olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring med 1.500 kronor.

Då ett flertal befattningshavare under år 1950 komma att avgå med pension ha utgifterna härför ökats med 13.600 kronor. Däremot ha utgifterna för pensionsavgifter för befattningshavarna enligt uppgift från avlöningskontoret beräknats minska med 3.300 kronor.

Utgifterna för telefon komma att öka med c:a 600 kronor, då belastningen å brandkårens växel medfört att en ny linje måste inkopplas.

Under övriga förbrukningsinventarier har upptagits ett anslag å 2.500 kronor, vari inräknats handredskap, handdukar, tvätt- och skurmedel m. m.

För underhåll av transportmedel har upptagits ett anslag å 9.000 kronor, vilket anslag erfordras för en fullständig undersökning och eventuell reparation av den år 1948 anskaffade, mycket dyrbara Magirus-stegen, vilken icke varit föremål för översyn sedan den inköptes. Kostnaderna äro svåra att beräkna, då man i förväg icke vet vilka delar som eventuellt behöva utbytas, men torde icke understiga 4.000 kronor. Vidare erfordras att den år 1934 inköpta manskapsbilen genomgår en fullständig renovering med eventuell borrning av motorn, vilket torde kosta tillhopa c:a 1.000 kronor. Övriga medel erfordras för översyn av återstående fordon.

Inköp av ytterligare en brandbil medför ökning av anslaget för försäkringspremier med 600 kronor.

Under år 1950 kommer en hel del ledningstråd m. m. för brandtelegrafen att utbytas varför anslaget för underhåll av denna anläggning ökats med 2.700 kronor.

Anslagen för underhåll av brandredskap samt eldrockar och vinterutrustning ha minskats med tillhopa 3.245 kronor, då vissa kostnader för brandredskapen överförts till kontot "Underhåll av transportmedel".

För underhåll av övriga inventarier såsom sprutor, slangar, radioanläggning samt viss utrustning för manskapsrummen erfordras ett belopp av 7.225 kronor.

Kapitalutgifter.

För byggande av karosseri samt anskaffande av annan utrustning för det enligt stadsfullmäktiges beslut den 24 februari innevarande år inköpta brandbilschassiet erfordras ett belopp av 25.000 kronor, vilket beräknats med ledning av inkomna offerter. Övriga 3.000 kronor skola användas för utbyte av de nuvarande kopplingsanordningarna å alla brandbilar, motorsprutor och bogserbara kärror, vilka kopplingsanordningar numera icke äro godkända av vederbörande myndighet.

För utbyggnad av brandtelegrafen har upptagits ett anslag å 6.700 kronor, utgörande kostnaderna för bl. a. en särskild väska för reparationsarbetet, vilken väska innehåller reparationsmateriel och specialverktyg och betingar ett pris av 1.000 kronor. Då radioförbindelsen över polisens fasta station vid vissa tillfällen fungerat mindre tillfredsställande och ytterligare kommer att belastas med radio å nya brandbilar och ambulanser, har brandstyrelsen funnit det lämpligt anordna egen fast anläggning, vilken skall skötas av telegrafvakten. Sådana fasta stationer finnas i förutom de tre största städerna även i Norrköping, Hälsingborg och Örebro. Kostnaden för anläggningen inklusive antenn uppgår till 5.100 kronor. Slutligen har under detta konto inräknats kostnaderna för en i utryckningshallen uppsatt, med elektriska ljuspunkter försedd karta, varå telegrafvakten vid larm kan anvisa utryckningsplatsen.

För ersättande av från civilförsvaret lånad brandmateriel, som under de gångna

åren använts av brandverket med därav följande minskning av egna nyanskaffningar, ävensom för inköp av för brandkåren behövlig brandslang och annan brandmateriel har upptagits ett anslag å 15.945 kronor, varav för återlämnande till civilförsvaret av lånad materiel erfordras 8.545 kronor och för inköp för eget behov 7.400 kronor.

På grund av förestående övergång till vartannatdygnstjänstgöring vid brandkåren erfordras viss utökning av möbleringen i mässlokaler samt sovrum, vilka inventarier enligt offerter betinga en sammanlagd kostnad av 3.375 kronor.

För anskaffning av overall att användas av personalen vid gymnastik och idrottsträning har upptagits ett anslag på 1.200 kronor. Vid förfrågan har det visat sig, att dylika plagg på de flesta med Västerås jämförbara platser tillhandahållas av vederbörande städer.

För vissa i budgetförslaget närmare angivna anslag, vilka icke kunnat utnyttjas under 1949 anhålles om reservation till nästa år.

Driftinkomster.

Driftinkomsterna beräknas sammanlagt öka med 5.300 kronor, beroende på höjda ersättningar för skötseln av landstingets och hälsovårdsnämndens ambulanser. Vissa konton för egna arbeten ha på anmodan av drätselkontoret slopats.

På grund av vad sålunda anförts får brandstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige måtte godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för brandförsvaret för år 1950.

Västerås den 29 juni 1949.

För brandstyrelsen:
MARTIN HELLBLOM.

/*Gunnar Ekberg.*

Bilaga 7 D och 13 C Lantegendomsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950 beträffande jordbruksrörelser, skogar och renhållningsverk samt därvid anföra.

Jordbruksrörelser.

Direkta jämförelser med föregående års stat kan i vissa fall icke ske på grund av littereringssystemets omläggning samt då svingården numera överförts till jordbruksrörelsernas stat.

Utgifterna för lantegendomar och svingård äro i 1949 års stat fastställda till sammanlagt 406.266 kronor, kapitalutgifterna undantagna, samt inkomsterna beräknade till 390.790 kronor. I det nu upprättade budgetförslaget för år 1950 ha såväl utgifter som inkomster beräknats till 406.600 kronor.

Utgifter.

Avlöningarna ha genom tillägg av arbetarlöner för svingården samt vissa höjningar av övriga löner ökats något. Höjda avgifter till riksförsäkringsanstalten medför ökning av olycksfallsförsäkringsavgifterna med 600 kronor.

Nytillkomna pensionärer medföra en ökning av pensionsstaten med 3.542 kronor. Vidare ha enligt uppgift från avlöningskontoret pensionsavgifterna höjts med 3.300 kronor.

Enligt beslut innevarande år av drätselkammaren har fordonsersättningarna höjts med 1.500 kronor.

Anslaget för inköp av grisar, tidigare upptaget å svingårdens stat, har ökats med 5.000 kronor, då egen uppfödning av smågrisar i avsaknad av mjölk icke kan ske som förut, utan större grisar måste inköpas.

Anslaget för elström har visat sig otillräckligt och därför höjts med 2.000 kronor.

Samma är förhållandet beträffande anslaget för underhåll av inventarier samt för byggnader och hägnader, vilka höjts med respektive 3.000 och 4.700 kronor.

Slutligen har, då tidigare anslag varit otillräckliga, utgifterna för försäkringspremier och veterinärkostnader beräknats öka med 1.000 kronor.

Interna arrenden ha höjts med 24.700 kronor men i gengäld skola alla räntor å fasta tillgångar utgå och i stället påföras konto 7 D 4.

I likhet med tidigare har för jordbruksinventarier upptagits anslag å tillhopa 20.000 kronor.

Genom nytt arrendeavtal med Domänstyrelsen angående egendomen Tunbytorp ha utgifterna för övriga arrenden höjts med 175 kronor.

Utgifterna för utfodring av hästar ha genom minskning av hästantalet sänkts med 1.500 kronor.

Slutligen hava anslagen för fastighetsskatt och grundförbättringar överförts till konto 7 D 4.

Inkomster.

Inkomster genom försäljning av jordbruksprodukter ha med ledning av 1948 års försäljningar beräknats till ett belopp, som ligger 10.442 kronor under det i innevarande års stat upptagna, men samtidigt över 11.000 kronor högre än 1948 års verkliga resultat.

Försäljning av får och svin beräknas ge 24.500 kronor mer än vad som beräknats för innevarande år.

Inkomsterna av hyror och arrenden ha sänkts med 5.520 kronor, beroende på att sex lägenheter utrymts för rivning av husen samt att hyra för svingården icke kan upptagas, då denna tidigare delförvaltning överförts till lantbrukets stat. Inkomsterna av potatislotter ha även sänkts något, då en stor del av områdena härför nu disponeras för andra ändamål.

Ersättning från renhållningsverket m. m. har beräknats öka med 2.272 kronor.

Skogar.

Utgifter.

För en riktigare fördelning av administrationskostnaderna ha skogarna påförts ett 2.700 kronor högre belopp än tidigare.

Underhåll och kulturarbeten har för utförande av vissa vägarbeten ökats med 500 kronor.

På grund av de senare årens kraftiga avverkning beräknas denna bli mindre under år 1950, varför anslaget härför sänkts med 500 kronor.

Skatterna beräknas under 1950 öka med c:a 1.000 kronor.

Slutligen har på uppmaning av vederbörande jägmästare upptagits ett anslag å 2.500 kronor för skogstaxering av östra utmarken och Malmaskogen, vilken åtgärd är erforderlig, då någon dylik taxering icke utförts sedan år 1929.

Inkomster.

På grund av de senaste årens ovanberörda stora avverkningar (tvångsavverkningar) måste en avsevärd reducering ske härutinnan och inkomsterna ha därför beräknats ge endast 23.900 kronor mot 40.000 kronor under innevarande år.

Renhållningsverk.

Utgifter.

Obetydliga lönejusteringar ha medfört en utgiftsökning på 1.876 kronor.

Sjukvård och olycksfallsförsäkring har på grund av höjda avgifter ökats med 2.500 kronor.

Underhåll av inventarier och maskiner tarvar en ökning med 500 kronor.

Efter meddelande från avlöningskontoret ha utgifterna för pensionsavgifter kunnat sänkas med 20.400 kronor.

Inkomster.

Den sammanlagda inkomstsumman har i likhet med innevarande år beräknats till 155.800 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får lantegendomsnämnden hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för jordbruksrörelser, skogar och renhållningsverk för år 1950.

Västerås den 2 juli 1949.

För lantegendomsnämnden:
HENRIK WELIN-BERGER.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 7 F 2 Pensionärshem.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads pensionärshem får härmed överlämna förslag till budget för år 1950 och i anslutning därtill anföra följande.

Det upprättade statförslaget omfattar åtta pensionärshem. Därjämte ha utgifter och inkomster för det planerade pensionärshemmet i kvarteret Gulmåran upptagits för ett kvartal med beräkning att detta pensionärshem blir inflyttningsfärdigt till den 1 oktober 1950. Styrelsen hemställer om ett något ökat anslag för underhåll av fastigheterna enär vissa av de äldre pensionärshemmen tarva reparationer. Under kapitalutgifter har upptagits anslag med 25.000 kronor för förbättringsarbeten, avseende inläggande av korkmattor i trapporna till de äldre pensionärshemmen, anskaffning av tvättmaskiner för de hem som icke ha sådana, inköp av kylskåp till vaktmästarlägenheterna samt iordningställande av samlingslokal i pensionärshemmet vid Tenngatan. Under denna rubrik har även upptagits ett anslag å 10.000 kronor för

anskaffande av inventarier, avseende möblering av samlingslokaler vid Tenngatan och i kvarteret Gulmåran.

Styrelsen hemställer att stadsfullmäktige ville godkänna det upprättade statförslaget.

Västerås den 29 juni 1949.

För pensionärshemsstyrelsen:
EINAR KEIJSER.

/Thjelvar Hedberg.

Bilaga 8 C Parkförvaltning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Parkstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950 beträffande parkförvaltningen samt därvid anföra.

Vid jämförelse med innevarande års budget visar det nu upprättade förslaget för år 1950 en här nedan närmare motiverad ökning med 21.200 kronor. Kapitalutgifterna ha härvid icke medräknats. I samband med omläggning av littereringssystemet har parkstyrelsen för underlättande av bokföringen såväl för egen som för drätselkontorets del sammanfört samtliga utgifter för parker m. m. under konto 154, där uppdelning skett i arbetslöner till parkpersonal, stadsträdgårdspersonal och förrådspersonal, allt avseende kollektivt anställd, timavlönad personal. Vidare har under konto 155 upptagits material för parkunderhållet och under 156 körslor för parkunderhållet. En del tidigare anslag ha slopats och i en del fall har utbrytning ur underhålls- och andra konton skett för arbetslöner. Denna minskning av antalet konton och därav föranledd sammanslagning kommer att väsentligt underlätta med verksamheten förenade skrivarbeten och dessutom för alla därav berörda göra budgeten mera överskådlig.

Löner till månadsavlönad kollektivt anställd personal har i sammanhang med ovan berörda omläggning upptagits under konto 101.5.

Utgifter.

Lönerna till extra befattningshavare hava upptagits med ett belopp som är 12.700 kronor högre än innevarande år och avser avlöning till under detta år anställda extra befattningshavare, parkvakt och förman vid planteringarna.

På grund av stadens tillväxt under senare år och därav följande ökning av parkområdena, utbyggnad av nya livligt frekventerade badplatser och fritidsområden samt den till parkvakterna överförda skyldigheten att sommartid utöver vanlig tillsyn i parkerna handhava öppnandet och skötseln av lekredskap i samtliga parker samt skötsel av fåglarna, har det visat sig absolut omöjligt för en man att medhinna alla dessa arbeten, som äro förlagda till stadens så gott som samtliga vegetationsområden från Hagaparken i öster till Johannisbergsbadet i väster. Med hänsyn till den stora åverkan som under senare tid skett även å stadens yngre skogsbestånd har på jägmästarens begäran parkvakternas skyldighet att öva tillsyn utsträckts även till dessa. Vintertid skall parkvakterna förutom skötseln av fåglarna handhava tillsyn och skötsel av samtliga i parkförvaltningens regi ordnade skridskobanor och kälkbackar samt deltaga i uppsnyggnings- och andra arbeten å fritidsområden och parker.

Under hänvisning till vad ovan anförts ifråga om tillkomsten av nya parkområden

samt med hänsyn till det oundgängliga behovet av tillräcklig arbetsledning för och tillsyn över den under säsongen till över 40 anställda uppgående arbetarstyrkan, vilken har sin verksamhet synnerligen spridd, har det för arbetets rationalisering och ökning av effektiviteten visat sig nödvändigt med ytterligare en förman. Denne är som ovan sagts avsedd att tills vidare uppföras på extra stat, men parkstyrelsen torde efter något års prövning återkomma ifråga om tjänstens överförande på ordinarie stat.

Ökningar har på grund av att anslagen tidigare visat sig otillräckliga måst företagas ifråga om utgifterna för sjuklön till kollektivt anställd personal samt semesterersättning till dylik. Vidare ha utgifterna för pensionsavgifter enligt uppgift från avlöningskontoret ökats med 2.200 kronor.

Förbrukningsmaterial har tidigare upptagits till 10.000 kronor per år men nu minskats till 6.000 kronor. Istället har tillkommit ett nytt konto, förbrukningsinventarier, å 8.000 kronor. Ökningen utgör således 4.000 kronor men medför i sin tur motsvarande minskning av anslaget för inköp av inventarier, då alla handredskap och andra förbrukningsinventarier överförts till nu ifrågavarande konto.

Kontona under nr 154—156 motsvara, som ovan sagts, förutvarande anslag för parker m. m. samt vissa slopade och ur andra konton utbrutna, här förda utgifter.

Utgifterna för belysning och elkraft ha ökats med 500 kronor, då tidigare anslag varit otillräckliga.

Då staden saknar egna garage ha tvenne dylika måst förhyras för en sammanlagd kostnad av 550 kronor.

Slutligen har under underhåll och övriga kostnader för bilar upptagits tillhopa 12.000 kronor, vilket belopp enligt uppgift av transportmästaren motsvarar de verkliga utgifterna, såvida inga oförutsedda större reparationer skulle erfordras under år 1950.

Kapitalutgifter.

Under kapitalutgifter ha upptagits anslag *dels* för nyanläggning av del av parkområdet mellan Spantgatan och Köpingsvägen och *dels* för iordningställande av Svartåstranden mellan Vattugränd och Kvarngården.

Utgifterna för iordningställande av hela området vid Spantgatan jämte närliggande mindre ytor har kostnadsberäknats till sammanlagt 153.000 kronor. Arbetet är avsett att utföras i två eller tre etapper, därav den första under nästkommande år för en kostnad av 48.000 kronor. Arbetet är nödvändigt och parkstyrelsen förutsätter, att medel för ändamålet avsatts vid områdets exploatering.

Ifråga om åstranden föreligger ett skriande behov av ordentlig omläggning, då stenläggningen rasat å långa sträckor och är fallfärdig till sin övriga del. Med hänsyn till det stora antal personer som vistas vid denna plats, därav barnen äro i övervägande antal, föreligger mycket stora risker för att ett eventuellt ras skall kunna vålla svåra olyckor.

Vidare ha under kapitalutgifter upptagits 2.600 kronor för inköp av motorcyklar för parkvakterna, vilka fordon äro oundgängligen nödvändiga för att vakterna skola medhinna sina arbetsuppgifter, vars omfattning närmare angivits här ovan.

Slutligen har för inköp av inventarier begärts ett anslag å 12.775 kronor avseende bl. a., en personalvagn 3.000 kronor, en motorgräsklippare 3.500 kronor, handdrivna gräsklippningsmaskiner, vattenkanon, förrådsskåp av plåt, räfsa för Belostraktor, räknesnurra m. m. för en sammanlagd kostnad av 6.275 kronor.

Utgifterna för badplatserna och fritidsområdena ha bibehållits oförändrade med undantag för Johannisbergsbadet, där anslaget ökats med 2.000 kronor, vilken kostnadsökning är erforderlig för sandfyllning i återstående del av badviken.

Inkomster.

Inkomsterna hava beräknats till 38.840 kronor mot 44.140 kronor innevarande år, vilken minskning huvudsakligen beror på att skötseln av kyrkogårdarna numera icke ombesörjes av parkförvaltningen.

Parkstyrelsen vill i detta sammanhang framhålla, att nu föreliggande budgetförslag är upprättat efter noggranna kalkyler och ingående prövning och icke i något avseende tilltaget i överkant, om nuvarande standard å stadens parker, planteringar och fritidsområden skall kunna vidmakthållas.

På grund av vad sålunda anförts får parkstyrelsen hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för parkförvaltningen för år 1950.

Västerås den 4 juli 1949.

För parkstyrelsen:
GÖSTA LUNDBERG.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 9 A Hamnar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för 1950 och såsom motivering till de olika beloppen i förslaget anföra följande.

Förslaget har uppgjorts enligt den nya littereringsplanen och skiljer sig därför ifråga om uppställningen betydligt från föregående års stater. Ifråga om beloppen av de begärda anslagen visar förslaget däremot föga avvikelser från 1949 års stat. Det synes därför icke erforderligt att i någon större utsträckning kommentera de olika posterna utöver vad som direkt framgår av text och belopp i själva staten.

Bland de i den särskilda löne- och arvodesstaten upptagna posterna må nämnas ett särskilt förslagsanslag å 2.000 kronor, som upptagits för bestridande av övertidsersättning till kranreparatören och bogserbåtsmaskinisterna. Likaså har upptagits tantiem till befälhavaren på bogserbåten, en ersättning som utgått under flera år men som icke kommit till synes i staten såsom särskild post. Ifråga om personalkostnaderna må också nämnas att en fördelning skett mellan hamnen och drätselkammaren av lönen för den ordinarie biträdande maskinisten å bogserbåten på så sätt att en tredjedel av årslönen påföres drätselkammarens stat, detta enär maskinisten under fyra månader av året tjänstgör å färjorna, som ligga under drätselkammarens förvaltning. Beträffande flera av posterna på personalstaten är anslagshöjningen beroende på ökning av antalet kranmaskinister.

De utgiftsposter, som enligt littereringsplanen avse expenser, ha i stort sett upptagits till oförändrade belopp. Posten 129, övriga rörelsekostnader, avser hamnens del i stadens ansvarighetsförsäkring.

Utgifterna för hamnbelysning och fyrlampor ha beräknats stiga till 7.000 kronor beroende på att två nya kranar tagits i bruk samt att belysningsanläggningar för den nya djuphamnskajen kan erfordras redan under 1950. För underhåll av järnvägsspår har upptagits 1.000 kronor mera än i 1949 års stat beroende på att flera järnvägs-

spår tillkommit samt att besked erhållits från Statens Järnvägar om förhöjda kostnader i övrigt.

Anslaget för löner till kranskötare har nedsatts något i förhållande till 1949 års stat, vilket emellertid främst beror på att kostnaderna för arbetarnas lön under semester och sjukdom nu föres in under de för dessa ändamål särskilda personalanslagen 101.6 och 101.9, medan sådana utgifter tidigare fördes direkt på kontot för löner till de kollektivavtalsanställda.

I posten 167.5 ingår försäkringen för hamnens nya bogserbåt, vilken försäkring är betydligt dyrare än försäkringen för bogserbåten Thor.

Bland kapitalutgifterna ha upptagits fem tidigare reserverade anslag samt ett nytt reservationsanslag å 1.500 kronor för inköp av inventarier.

Vid beräkningen av hamnens inkomster under 1950 tror sig hamnstyrelsen ha anledning räkna med, att den ökade trafiken, som kommit till synes under 1948 och 1949 skall fortfara. Styrelsen har därför beträffande hamnavgifter, kranhyror, upplagshyror och bogsering upptagit relativt höga inkomster i förhållande till 1949 års stat.

Småbåtshamnarna förvaltas nu mot särskild ersättning av hamnen för stadens räkning och en särskild stat för småbåtshamnarna återfinnes från och med 1949 års stat under rubriken 13 E 5, anordningar för friluftsliv. De beräknade utgifterna å småbåtshamnarnas stat ha stigit från 19.550 kronor i årets stat till 30.350 kronor, främst beroende på ökade kostnader för underhåll av nytillkomna anläggningar samt ökad ränta å de högre anläggningsvärdena. Båtplatsavgifterna beräknas inflyta med 700 kronor mera än vad som upptagits i 1949 års stat.

Hamnens stat, med bortseende från småbåtshamnarna, upptager i jämförelse med 1949 års stat en minskning av de beräknade utgifterna från 865.558 kronor till 779.682 kronor samt en ökning av de beräknade inkomsterna från 467.965 kronor till 524.125 kronor. Hamnens underskott har sålunda i förslaget kunnat upptagas till 255.557 kronor mot 397.593 kronor i 1949 års stat.

Med hänvisning till vad nu anförts får hamnstyrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950.

Västerås den 10 juni 1949.

För hamnstyrelsen:
CARL HELLSTRÖM.

/Sven Martiin.

Bilaga 11 Tekniska verken.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för stadens tekniska verk får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950 och därtill anföra följande:

De gemensamma kostnaderna ha fördelats på de olika verken samt räntor och avskrivningar upptagits enligt gällande normer. Gas- och vattenverken äro föremål för fortgående utbyggnad. De färdigställda anläggningarna och den ökade driften framträda i statförslaget främst i fråga om personal-, materiel- och underhållskostnader samt inkomster.

Utgifts- och inkomstposter, som icke särskilt angivas, ha bibehållits lika som i innevarande års stat eller undergått endast mindre betydande förändringar.

Gemensam förvaltning.

Antalet extra befattningshavare nedgår till följd av inrättandet av två nya ordinarie befattningar och införandet av nytt arbetsbesparande avläsningssystem. Härigenom uppstår å ena sidan en ökning av lönerna till ordinarie personal men å andra sidan en så avsevärd minskning i fråga om personal på extra stat, att anslaget för löner nedgår med c:a 9.600 kronor. Däremot ha sjukavlöningarna med stöd av anslagsförbrukningen beräknats stiga med 10.000 kronor. Anslaget för olycksfallsförsäkring har huvudsakligast på grund av fortgående höjning av premierna upptagits till ett 14.500 kronor högre belopp. Pensionerna stiga med i det närmaste 3.900 kronor.

Gasverk.

1. *Förvaltning.*

Anslaget för pensioner har höjts med något över 1.000 kronor.

2. *Tillverkning.*

Den ökade driften påkallar anställande av ett antal eldare enligt kollektivavtal och ev. en extra förman. De beräknade lönerna till extra personal bli härigenom 42.000 kronor högre än i årets stat, medan ålderstilläggen till ordinarie personal medför en ökning av c:a 1.800 kronor. Pensionsavgifterna ha upptagits till något lägre belopp. De ökade lokalutrymmena ha motiverat en höjning av anslaget för städning och renhållning med 2.500 kronor. Underhållskostnaderna beräknas stiga för byggnader med 10.000 kronor, för övriga fasta anläggningar med 5.000 kronor, för maskiner och apparater med 5.000 kronor samt för verktyg och inventarier med 1.000 kronor. Dessutom erfordras omläggning och förbättring av det elektriska ledningssystemet vid verket. För detta ändamål har i förslaget upptagits ett nytt anslag å 25.000 kronor. Driftökningen medför en höjning av kostnaderna för förbrukningsmaterial med 1.000 kronor, för inköp av gaskol med 100.000 kronor, för gas från renhållningsverket med 7.000 kronor och för elkraft med 3.000 kronor. Däremot beräknas anslaget för reningsmassa 4.000 kronor lägre.

3. *Distribution.*

Lönerna stiga med c:a 4.000 kronor, till följd av inrättandet av en för gas- och vattenverken gemensam befattning såsom mätartekniker i enlighet med därom gjord särskild framställning. Pensionsavgifterna uppvisa en ökning av c:a 4.100 kronor. Anslaget för underhåll av mätare har höjts med 6.000 kronor för effektivisering av mätarjusteringen. Däremot har anslaget för anskaffning av mätare kunnat sättas 5.000 kronor lägre.

Den ökade produktionen av gas beräknas ge 1.100.000 kronor, vilket innebär en inkomstökning av 160.000 kronor. Inkomsten på tillverkning av koks och tjära har däremot beräknats något lägre och ge 1.255.000 kronor.

Elverk.

1. *Förvaltning.*

Anslaget för löner är c:a 5.000 kronor lägre än i årets stat, beroende på inskränkning av extra personal. För utskylder har beräknats ett 4.500 kronor högre belopp.

2. *Tillverkning.*

Lönerna stiga med 1.000 kronor till extra personal. Hyrorna uppvisa en ökning av 3.100 kronor, som kommer på de av staden i kraftverket disponerade 6 kV-brytarna. Den ökade elförbrukningen har medfört en höjning av anslaget för inköp av elkraft med 125.000 kronor.

3. *Distribution.*

Anslaget för löner har höjts med c:a 8.900 kronor. Höjningen beror främst på inrättandet av en ny ordinarie befattning såsom mätartekniker enligt särskild framställning. Underhållskostnaderna stiga för ledningsnätet till följd av utvidgningarna av detsamma med 15.000 kronor och för mätare med 6.000 kronor. Den ökade installationsverksamheten väntas medföra en merkostnad av 35.000 kronor.

Den enskilda strömförbrukningen beräknas ge en inkomst av 3.100.000 kronor eller 250.000 kronor mera än årets stat anger. Inkomsten på installationsarbeten väntas stiga till 100.000 kronor, vilket innebär en ökning av 40.000 kronor.

Vatten- och avloppsverk.

1. *Förvaltning.*

Anslaget för löner till personal på ordinarie stat har höjts med c:a 1.200 kronor för ålderstillägg, medan anslaget å 9.500 kronor för extra personal bortfaller till följd av befattningshavarnas överföring till andra uppgifter. Pensionerna stiga med c:a 9.600 kronor. Avskrivning på grävmaskin, lastbilar och större arbetsmaskiner har gjorts med ett 10.000 kronor högre belopp, som återfinnes bland inkomster.

2. *Tillverkning.*

Nyanläggningarna påkalla en utökning av personalen med en andre maskinist. På grund härav har anslaget för löner satts 5.000 kronor högre. Merkostnaderna för underhåll beräknas för byggnader, brunnar och filter till 6.000 kronor som hänför sig till rensning av filter, samt för maskiner och instrument till 1.000 kronor. Behovet av elström ökar efter färdigställandet av pumpstationen vid Hässlö. Anslaget för inköp av elkraft har därför höjts med 10.000 kronor.

3. *Distribution.*

Vattenverkets utvidgning fordrar utökning av personalen med en med gasverket gemensam mätartekniker, en ordinarie arbetsförman och en biträdande rörnätsförman på extra stat. Därjämte har en extra befattningshavare tillkommit från förvaltningen. Till följd av denna utökning och på grund av höjt anslag för ersättningspersonal stiger anslaget för löner med c:a 30.000 kronor. För städning och renhållning tillkommer ett nytt anslag å 2.000 kronor. Anslaget för uppvärmning har däremot satts ned med 4.000 kronor. Underhållskostnaderna stiga för byggnader och fasta anläggningar med 2.000 kronor och för avloppsledningar med 15.000 kronor. Sistnämnda belopp avser att täcka ersättningar för översvämningsskadorna vid Emausgatan sommaren 1948. Anslaget för fordon och fordonsersättningar har höjts med inemot 3.300 kronor, som hänför sig till transportmästarens tjänstebil. Kostnaderna för underhåll av mätare beräknas stiga med 2.000 kronor. På installationsverksamheten kommer en merkostnad av 20.000 kronor.

Såsom kapitalutgifter ha upptagits anslag å 20.000 kronor för anskaffning av behövliga större arbetsmaskiner och å 20.000 kronor för utredning av frågan om fjärrvärmedistribution (Stfm 31/3 1949). Till fonden för anskaffande av bl. a. hiss till vattentornet har avsatts ett något lägre belopp än i årets stat.

Avgifterna för förbrukat vatten beräknas komma upp till 875.000 kronor eller 125.000 kronor mera än innevarande år. Installationsverksamheten beräknas ge 35.000 kronor, vilket innebär en ökning av 23.000 kronor. Ersättningen för rensning av gatubrunnar har höjts med 4.000 kronor. Överskottet på lastbilar och större arbetsmaskiner uppskattas bli 10.000 kronor högre än i årets stat.

Slutligen anser styrelsen det önskvärt att för undvikande av vidlyftig omgång få disponera över tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter till ett belopp om 50.000 kronor.

Med anledning av vad ovan anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna föreliggande förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950 och

att lämna styrelsen äskat bemyndigande att disponera över fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter.

Västerås den 23 augusti 1949.

För styrelsen för Västerås stads tekniska verk:
GUSTAF OLSSON.

/Åke Renvall.

Bilaga 12 A Hälsovård, 12 B Folktandvård och 14 C Köttbesiktningsbyrå.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för 12 A Allmän hälso- och sjukvård, 12 B Folktandvård och 14 C Köttbesiktningsbyrå för år 1950 och därtill anföra följande.

12 A Allmän hälso- och sjukvård.

Driftutgifter.

1. Allmän hälsovård.

I förslaget ha lönerna upptagits enligt löne- och arvodesstat med avdrag av köttbesiktningsbyråns andel i lön till en hälsovårdsinspektör. Staten för 1949 upptar lönerna utan detta avdrag och beaktar byråns andel i nämnda lön såsom inkomst under 12 A 1—990.

Statförslaget uppvisar en ökning av lönerna med 220 kronor för ålderstillägg och 888 kronor för överföring av en befattningshavare från extra till ordinarie stat. Genom justering av köttbesiktningsbyråns andel till att omfatta jämväl dyrtidstillägget avgår 1/3 därav eller 272 kronor till 14 C. Arvodena till tjänsteläkarnas semestervikarier ha på grundval av numera föreliggande uppgifter kunnat nedbringas med 400 kronor. Nettoökningen på anslaget 101.01 Löner och arvoden är sålunda 436 kronor. För beräkning av anslaget 101.02 Jourarvoden har nämnden preliminärt tagit ställning till motionen om läkarjour och därvid ansett, att jouren från den 1 januari 1950 bör utsträckas till samtliga nätter samt sön- och helgdagar och att av årets 428 jourer högst 3/4 eller 321 skola komma på privatpraktiserande läkares del mot arvode av 15 kronor för jour. Kostnaderna för hela året uppgå till 4.815 kronor. I staten för 1949 ingår i anslaget 12 A 1—113 ett för läkarjour vid veckoslut och under helger avsett belopp om 1.300 kronor (700 kronor för jourhavande tandläkare). Den utvidgade jouren kräver sålunda ett med i runt tal 3.600 kronor höjt anslag. Jouren förutsätter telefonabonnemang för "Jourhavande läkare", som ökar telefonkostnaderna men å andra sidan medför en icke oväsentlig inbesparing å annonskostnader. Det första året torde emellertid inbesparingen motvägas av utgifter för den nya jourens bekantgörande för allmänheten. Anslagen 103 Sjukvård, 115 Resor och traktamenten och 116 Fordonsersättningar ha höjts med sammanlagt

213 kronor. Med hänsyn till upprepade, oberäkneliga premiehöjningar för olycksfallsförsäkringen har anslaget 105 Olycksfalls- och sjukförsäkring satts 250 kronor högre. Utgifterna under 110 Kontorskostnader väntas stiga med 200 kronor för anskaffning av bl. a. nya blanketter av normalformat och enhetlig typ. Anslaget 134.1 Analyser är 2.500 kronor högre. Höjningen är föranledd av, att antalet analyser av olika slag är i stigande samt att livsmedelskontrollen fortgående skärpts i fråga om mjölk, grädde och smör och enligt direktiv från Statens livsmedelskommission innevarande år utsträckts till att omfatta vissa provtagningar av charkuterivaror. Hyrorna (inkl. värme), 162, och utgifterna för städning och belysning, 163, beräknas stiga med resp. 650 och 300 kronor till följd av emotsedd, behövlig utvidgning av hälsovårdsbyråns lokal. Anslaget 166 Underhåll av ambulansbilar har i enlighet med uppgift från brandkåren höjts med 4.000 kronor. Däremot har anslaget 108 Pensionsavgifter med stöd av uppgift från avlöningskontoret nedsatts med 2.502 kronor, och anslaget 134.2 Difteri- och skyddskoppympning nedskurits med 300 kronor. Övriga anslag, 107 Pensioner, 114 Telefon, porto, annonser, 119 Övriga expenser och representation (oförutsedda utgifter i 1949 års stat), 134.3 Åtgärder enligt epidemilagen, 134.4 Desinfektion, 134.5 Utrotning av skadedjur och 167 Övriga kostnader för ambulansbilar, ha bibehållits oförändrade.

2. Poliklinik.

Ingen förändring.

Driftutgifterna, som stiga till 161.357 kronor, uppvisa en nettoökning av 9.347 kronor.

Kapitalutgifter.

I samband med frågan om möblering av stadsläkarens blivande tjänsterum å hälsovårdsbyrån har en översyn av byråns möbler och utrustning i övrigt företagits. Därvid har det visat sig att möbleringen är i stor omfattning omodern och oändamålsenlig och att belysningsanordningarna icke fylla nutida krav. Byråns två skrivmaskiner äro gamla, den ena slutskriven och den andra tämligen sliten, men dock ännu användbar såsom reservmaskin. Ytterligare sju Acmeskåp behövas för kartoteket över lägenhetsbeståndet i staden. För bostadsinspektion saknas nödig teknisk utrustning helt och hållet. Enligt kostnadsförslag uppgå kostnaderna för möblering av stadsläkarens tjänsterum med väntrum och nyanskaffning av kontorsmöbler för byrån till inemot 5.100 kronor, för belysningsarmatur, inkl. uppsättning, till inemot 1.500 kronor, för två skrivmaskiner till 1.290 kronor och för Acmeskåpen till 2.772 kronor, medan den tekniska utrustningen för bostadsinspektion beräknas kosta omkring 1.000 kronor.

För angivna ändamål har nämnden upptagit ett Ra-anslag å 11.600 kronor.

Samtliga utgifter stiga till 172.957 kronor. Ökningen utgör 4.447 kronor.

Driftinkomster.

Inkomsterna ha uppskattats till samma belopp som i årets stat i allt övrigt utom för ambulansutryckningar, vilka med nuvarande frekvens och taxa icke väntas ge mera än högst 4.000 kronor.

Driftinkomsterna uppgå till sammanlagt 11.100 kronor, vilket är 1.000 kronor mindre än motsvarande inkomster i staten för 1949.

12 B Folktandvård.

Anslaget för fri tandvård har, med beaktande av anslagsförbrukningen, höjts med 2.000 kronor, medan hyran för tandkliniken upptagits till samma belopp som tidigare. Staten slutar på 17.000 kronor.

14 C Köttbesiktningsbyrå.

Driftutgifter.

Av förenämnd orsak öka löner och arvoden med 272 kronor. Anslaget för olycksfalls- och sjukförsäkring har höjts med 100 kronor. Övriga poster äro oförändrade. Utgifterna uppgå till 14.272 kronor.

Driftinkomster.

Då nämnden för närvarande saknar underlag för bedömande av i vilken mån köttransoneringens upphävande kommer att verka på inkomsterna, har nämnden upptagit dessa till samma belopp som i årets stat eller till sammanlagt 6.250 kronor.

Med hänvisning till vad ovan anförts får nämnden hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna nämndens förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950.

Västerås den 1 juli 1949.

För hälsovårdsnämnden:
GUSTAV ANDRÉN.

/Åke Renvall.

Bilaga 13 D 1 Varmbadhus.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för 1950 och därvid anföra:

Uppdelningen av anslagen enligt den nya littereringsplanen gör att en del poster ej kunna direkt jämföras med föregående år.

Löner till kollektivanställd personal ha beräknats något lägre än tidigare, enär utgifterna för vikarier och extra hjälp med anledning av något minskad badfrekvens kan beräknas bli något mindre än föregående år.

Pensionsstaten har ökat med närmare 2.000 kr., då en befattningshavare i dec. 1949 uppnår pensionsålder.

Kostnaderna för bränsle har, med hänsyn till de fallande bränslepriserna, beräknats bli något lägre än tidigare.

I det nya kontot förbrukningsinventarier har beräknats ingå kostnader för badborstar, kvartslampsbrännare m. m. som tidigare förts på dels förbrukningsmaterial och dels underhåll av inventarier.

På grund av leveranssvårigheter har komplettering av linneförrådet ej kunnat verkställas i önskvärd omfattning under de senaste åren. Redan våren 1948 beställt badlinne kommer att levereras under 1950. Kostnaden, c:a 8.300 kronor, täckes delvis med odisponerade medel av tidigare anslag.

Underhållet av fastigheten, som innefattar även pannor och ledningar, har i samråd med fastighetskontoret beräknats till 20.000 kronor, vilket är avsevärt högre än i årets stat, men lägre än de verkliga kostnaderna 1948.

De sammanlagda utgifterna har beräknats till 175.733 kronor, vilket är c:a 11.700 kronor högre än i årets stat, men endast 2.600 kronor högre än de verkliga utgifterna under 1948.

Med anledning av den starka ökningen av antalet simundervisningsbad har anslagen från skolorna för dessa bad beräknats till 7.000 kronor mot tidigare 5.062 kronor.

I övrigt har inkomsten av badavgifter med stöd av den under första halvåret 1949 konstaterade minskningen av badfrekvensen beräknats något lägre än föregående år.

Då styrelsen anser att försöket sommaren 1948 med provisoriskt duschbad ej ger anledning till ordnande av liknande provisorisk anläggning och då något mera permanent sommarbad ej synes vara att räkna med till 1950, har någon budget för kallbadhus el. dyl. ej uppgjorts.

Med stöd av vad sålunda anförts får badhusstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för varmbadhuset år 1950.

Västerås den 27 juni 1949.

För badhusstyrelsen:
THEOFIL ÖBERG.

/Tord Söderquist.

Bilaga 13 D 2 Karlslunds Tvättinrättning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed överlämnas förslag till utgifts- och inkomststat för Karlslunds tvättinrättning för år 1950 och får fattigvårdsstyrelsen såsom motivering för det framlagda förslaget anföra följande.

13 D 2. Karlslunds tvättinrättning.

Driftutgifter.

Konto n:r	
101.0	Detta anslag har undergått förhöjning med 600 kronor, sedan befattningen som tvättföreståndarinna enligt underhandsmeddelande från löne- och avtalsnämnden efter förhandlingar placerats i lönegrad 8.
101.5	Med ledning av föregående och innevarande års förbrukning har detta anslag måst höjas med 1.900 kronor.
121.2 o. 124	Dessa konton äro en uppdelning av förutvarande konto nr 391 med oförändrat anslagsbehov.
126	I denna post innefattas ersättning för arbetskraft, lokal, bränsle, lyse och vatten m. m., varför anslagen härför kunnat utgå.
166 o. 167	Anslaget "Driftkostnader för bil" har uppdelats men utgår oförändrat.
168	Detta anslag har kunnat sänkas med 500 kronor.
169	Anslag för detta ändamål har förut icke upptagits i staten men har visat sig erforderligt.

Kapitalutgifter.

368	Samma förhållande som för konto nr 169 gäller här.

Driftinkomster.

232 Dessa beräknas komma att utvisa en ökning med 1.000 kronor.

Västerås den 6/7 1949.

För fattigvårdsstyrelsen:
THEOFIL ÖBERG.
Ordförande.

/Sten Fägerstam.

Bilaga 15 A Folkskola.

P. M. angående folkskolans stat.

I samråd med stadskamreraren har folkskolans statförslag för 1950 uplagts på ett annat sätt än tidigare. Utgifter och inkomster har nämligen fördelats på fem "kostnadsställen", nämligen

15 A 1 Administrationen
15 A 2 Undervisningen
15 A 3 Socialpedagogiska anordningar.
15 A 4 Lokaler, skolmöbler o. d.
15 A 5 Skolmåltider

i stället för tidigare två huvudrubriker (Folkskola och Fortsättningskola).

Även 1950 års statförslag företer väsentliga kostnadsökningar. Bortsett från det i årets stat upptagna anslaget för iordningställande av skolmåltidslokaler och anslag 1950 till inventarier i Gideonsbergsskolan samt med frånräknande av statsbidrag till olika ändamål beräknas stadens nettokostnader för 1950 uppgå till 1.777.000 mot 1.471.000 innevarande år, d. v. s. en nettoökning med 306.000. Den väsentligt största ökningen faller på skolmåltidsverksamheten med cirka 179.000. I övrigt föreligger en rad automatiska utgiftsstegringar, föranledda av starkt stegrat barnantal och i samband med ökat antal lärartjänster. Medan antalet barn vid höstterminens början 1948 var 3.833 är det vid höstterminens början 1949 4.250 och beräknas höstterminen 1950 vara 5.060. I samma takt stiger antalet helårsanställda lärare: vid höstterminens början 1948 = 175, 1949 = 195 samt beräknas 1950 bli 232.

Härjämte bör påpekas, att medan utgiftssidan avser kalenderår avser inkomstposterna (huvudsakligen statsbidrag) i regel läsår. Härigenom uppstår en viss eftersläpning beträffande statsbidragen.

15 A 1 101.0.

Under denna utgiftspost (bil. 1) har upptagits ett heltidsanställt kanslibiträde såsom ersättare för det deltidstjänstgörande skrivbiträde folkskolan hittills haft. Särskild framställning härom har ingivits till stadsfullmäktige.

15 A 1 116.

Den snabba expansionen inom folkskolans förvaltning nödvändiggör egentligen att tjänstebil står till förfogande icke blott för inspektörens och fastighetsförvaltarens utan även för skolläkarens och första bespisningsföreståndarinnans resor inom skoldistriktet. Efter övervägande har folkskolstyrelsen funnit övervägande skäl tala för att inspektören och fastighetsförvaltaren i stället beviljas fordonsersättning

med 900 kronor vardera, varvid en samordning av övriga tjänstemäns resor beräknas kunna ske. Under denna punkt har vidare upptagits redan tidigare beslutade resebidrag till två överlärare om sammanlagt 300 kr.

15 A 1 368.

Upptaget belopp avser dels inköp av räknemaskin (multiplikationsmaskin), dels anskaffande av kortregister för bokföring av barn. Hittills har barnen bokförts i liggare, men det starkt ökade barnantalet gör detta äldre system allt för tungrott.

15 A 2 101.2.

De tre facklärarna i sång, gymnastik och teckning har i bil. 4 upptagits i lönegrad 21 såsom ordinarie befattningshavare, varom särskild skrivelse ingivits till stadsfullmäktige.

15 A 2 121.1.

Såväl innevarande som föregående år har anslaget för inköp av materiel i läs- och skrivämnen visat sig för lågt beräknat. Noggranna kalkyler utvisa en kostnad av 14 kr. per barn och år, varför beloppet höjts till 70.000 kr. (5.060 barn h. t. 1950).

15 A 2 368.

Beloppet avser inmontering av centralradioanläggning vid Herrgärdsskolan samt inköp av filmapparat och film i samma utsträckning som innevarande år.

15 A 3 101.0.

Enligt gällande författning (K. K. 15 juli 1944, nr 585) bör på varje skolsköterska ankomma vården av högst 1.500 barn. Då antalet skolbarn inom Västerås vid höstterminens början 1950 väsentligt överstiger det med nuvarande antal sköterskor (tre stycken) maximerade antalet erfordras ytterligare en skolskötersketjänst från 1 juli 1950. Särskild skrivelse härom har ingivits till stadsfullmäktige. — Folkskolstyrelsen utreder f. n. frågan om inrättande av en arvodestjänst såsom skolpsykolog liksom man gjort i vissa andra större och medelstora städer. Denna skolpsykolog skulle ha hand om uttagning av barn till specialklasser, tjänstgöra som kurator m. m. Årskostnaden beräknas till högst 3.000 kronor. Möjligen kan i stället för skolpsykolog tillsättas en föreståndare för specialklasserna, vilket blir billigare för kommunen, då cirka hälften av kostnaderna faller på staten. Samtidigt faller de nu utgående kuratorsarvodena bort (250 kr. på folkskolans stat och 250 kr. på barnavårdsnämndens stat).

15 A 4 101.1.

Tjänsten såsom folkskolornas fastighetsförvaltare föreslås bli ordinarie från 1 januari 1950 med placering i lönegrad 23. Särskild framställning härom har gjorts hos stadsfullmäktige.

15 A 4 160.1—2.

De arbeten, som anses böra komma till utförande under 1950 har specificerats i bilagorna 7—8.

15 A 4 160.3.

Skötseln av folkskolornas grönytor, häckar och planteringar har de senaste åren omhänderhafts av planteringsnämnden. Det är folkskolstyrelsens avsikt att själv överta verksamheten från den 1 januari 1950.

15 A 4 161.9.

Här upptaget belopp är avsett för anläggning av automatisk rastsignalanläggning i Herrgärdsskolan.

15 A 4 368.

Beloppet är avsett till inköp av nya skolbänkar för utbyte av äldre dubbelbänkar samt för anskaffande av ytterligare cykelställ för skolgårdarna, gardiner i vissa skolor m. m.

15 A 4 260.

Här har upptagits en ny inkomstpost, nämligen hyra från praktiska mellanskolan. Denna skola disponerar sedan många år tillbaka cirka 2 % av folkskolans hela lokalbestånd med värme, lyse och städning. Då folkskolans sammanlagda lokalkostnader uppgå till cirka 750.000 har 2 % av detta belopp, avrundat nedåt till 12.000 kronor, ansetts skäligt.

15 A 5.

Sedan omändringsarbeten, som nu pågår, slutförts kan bespisning beredas 2.758 av de 4.250 barnen vid folkskolorna. Efter Gideonsbergsskolans färdigställande kan plats beredas ytterligare 1.000 barn. Därjämte hoppas folkskolstyrelsen att, sedan barnträdgårdarna avflyttat från Herrgärdsskolans annex, få tillfälle utföra omändringsarbeten i souterrängvåningen för att bereda plats för ytterligare kanske 600 elever. Kostnader för de tänkta utökningarna i Gideonsbergsskolan och Herrgärdet (driftskostnaderna) har beräknats och upptagits i detta statförslag. Däremot vill folkskolstyrelsen senare återkomma till frågan om ombyggnadsarbetena.

Bilaga 15 B Praktisk mellanskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för praktiska mellanskolan får härmed överlämna bifogade utgifts- och inkomststat för år 1950 och får i sammanhang därmed meddela följande.

Under år 1950 — efter den 1 juli — inträder följande förändring av antalet klassavdelningar i förhållande till läsåret 1949—50: två nya fjärde klassavdelningar tillkomma i praktiska mellanskolan (den från den 1 juli 1949 nedlagda högre folkskolan var treårig), och styrelsen emotser den eventualiteten, att på handelslinjen kan på grund av det stora antalet inträdessökande i första klassen en ny parallellavdelning få lov att inrättas från och med höstterminen 1950. Innevarande år kunde en sådan avdelning ej upprättas på grund av lokalbrist. I sammanhang därmed ber styrelsen få påminna om skolans lokalbehov från och med höstterminen 1950, varför hyror approximativt beräknats i staten för dessa lokaler (2 à 3 lärosalar).

Vidare avser styrelsen, att under läsåret 1949—50 efter stadsfullmäktiges godkännande inrätta tre nya och behövliga ordinarie ämneslärartjänster med tillträde den 1 juli 1950, avseende huvudsakligen behovet av lärarkrafter på skolans tekniska linje i likhet med vad som redan finnes på skolans handelslinje, där tre ordinarie ämneslärare äro anställda, rektor däri inberäknad. Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse n:r 616/1943 § 38 skola vid skolan finnas minst så många ordinarie lärartjänster i läroämnen och yrkesämnen som antalet årsklasser vid skolan, där ej skolöverstyrelsen annorlunda

bestämmer. Antalet ordinarie ämneslärare skulle i detta fall således bli fyra för varje linje, sammanlagt åtta.

Enligt av rektor gjord beräkning ställer sig förhållandet mellan antalet lärartimmar vid skolan för ordinarie ämneslärare och för icke ordinarie lärare för närvarande på följande sätt. Under läsåret 1949—50 komma på två ordinarie ämneslärare i medeltal 54 veckotimmar samt på rektor 20 veckotimmar, sammanlagt 74 veckotimmar. Resten, 167½ veckotimmar, ombesörjas av en extra ordinarie ämneslärare samt ett antal timlärare, 19 stycken, vilket betyder, att 69 % av antalet veckotimmar ombesörjas av icke ordinarie lärare. Läsåret 1950—51 tillkomma ytterligare 76 veckotimmar för de båda fjärde klasserna på skolans handels- och tekniska linjer; likaså ökas antalet veckotimmar med en eventuell parallellavdelning på handelslinjen (36 à 37 veckotimmar). Skolans lärarbestånd, tre ordinarie ämneslärare, har ej ändrats sedan år 1920. Om antalet ordinarie ämneslärare skulle uppgå till åtta med en genomsnittlig tjänstgöring av 27 veckotimmar, skulle antalet överskottstimmar — oavsett parallellavdelning på handelslinjen — för icke ordinarie lärare ändock uppgå till omkring 108, motsvarande fyra hela tjänster.

Enligt styrelsens åsikt är en ökning av antalet ordinarie ämneslärartjänster med hänvisning till ovanstående väl motiverad, varför styrelsen i första hand i löner till ämneslärare räknat med tre nya ordinarie ämneslärartjänster för senare halvåret 1950, av vilka löner staten som vanligt betalar 78 %. Vid eventuellt inrättande av ytterligare två ordinarie ämneslärartjänster enligt Kungl. Maj:ts kungörelse nr 616/1943 vid tillkomsten av de båda fjärde klasserna vid praktiska mellanskolan från och med senare halvåret 1950 ber styrelsen att få återkomma efter överläggning med skolöverstyrelsen.

I övrigt utvisar utgiftsstaten följande förändringar. Arvodet till skrivhjälp är höjt från 600 kr. till 1.000 kr. på grund av expeditionsarbetets större omfattning, då skolan ökar i storlek. Arvodet till bibliotekarie, som utgått med samma belopp, 150 kr., sedan år 1937, har höjts till 400 kr., enär biblioteksarbetet under denna tid ökat. Lärjungebiblioteket omfattar för närvarande över 2.000 band, vartill kommer referensbiblioteket.

Arvoden till timlärare äro beräknade enligt bilaga till nu gällande timtaxa i Kungl. kungörelsen nr 680/1947 samt avse under vårterminen 1950 timlärarearvoden i sex klassavdelningar och under höstterminen 1950 åtta klassavdelningar jämte en eventuell parallellavdelning å handelslinjen.

En del nya kontorubriker ha tillkommit enligt det nya littereringssystemet, då kontot för diverse och oförutsedda utgifter i innevarande års stat har upphört. Dit hör extra undervisning, bidrag till lärares studieresor, resor och övriga expenser, som tillsamman motsvara en slutsumma på 1.300 kr. Innevarande års stat innehåller under utgifter två rubriker dels kontorskostnader, annonsering och trycksaker, 1.300 kr., dels post och telefon, 400 kr., sammanlagt 1.700 kr. I 1950 års utgiftsstat äro motsvarande konton kontorskostnader 300 kr. samt telefon, porto, annonser 2.000 kr., sammanlagt 2.300 kr. Höjningen är dels motiverad av skolans utvidgning, dels beräknar styrelsen åt rektor anskaffa en särskild expeditionstelefon. Den telefon, som hittills använts på rektorsexpeditionen, är från början rektors privata telefon. Anslaget till förbruknings-materiel är höjt från 600 kr. till 700 kr., likaså anslaget till undervisningsmateriel från 2.500 kr. till 4.200 kr. Den senare höjningen är beroende på extra anskaffning av diverse ny undervisningsmateriel för praktiska mellanskolan under år 1950, enligt beräkning av skolans facklärare uppgående till en summa av 1.700 kr. Anslaget till fri undervisningsmateriel är höjt från 8.500 kr. innevarande år till 12.000 kr., beroende delvis på fortsatta nyanskaffningar till lärjungarna av bl. a. utlånad ritmateriel, delvis på grund av tillkomsten av två, eventuellt tre nya klassavdelningar. Anslaget till skolmåltider är höjt från 1.470 kr. till 3.675 kr., enär behovet av fria skolmåltider visat sig vara

större än beräknat. Innevarande år bespisas genom folkskolans medverkan i Djäknebergsskolan 10 lärjungar av omkring 160. Från och med höstterminen 1950 har styrelsen beräknat att bespisa 25 lärjungar av beräknade 200 à 230 lärjungar, också genom folkskolans förmedling. De lärjungar, som uttagas till bespisning, äro sådana, som av skilda orsaker äro mest i behov därav. Till simbad har upptagits ett nytt anslag på 300 kr., då skolan av skolöverstyrelsen blivit ålagd att införa en anteckning i terminsbetyget om simkunnighet på olika längder för varje klass från och med vårterminen 1949, vilket i sin tur medför, att skolan måste ordna dels med simundervisning i varmbadhuset för lärjungar, som ej äro tillräckligt simkunniga, dels med kontroll av allas simkunnighet. Styrelsen har även i utgiftsstaten upptagit några socialvårdande uppgifter i likhet med exempelvis kommunala flickskolan. Ett anslag till hållningsgymnastik har upptagits till ett belopp av 400 kr. Läkarundersökningarna av lärjungarna vid skolan och gymnastiklärarnas erfarenheter ha visat nödvändigheten av ett sådant anslag. Efter godkännande av skolöverstyrelsen till höstterminen 1950 skulle anslaget kunna tagas i bruk, varvid sedvanligt statsbidrag à 78 % å arvodet till vederbörande gymnastiklärare då kan beräknas, i detta fall motsvarande en inkomst av 312 kr. i inkomsstaten. Anslaget till fri tandvård har hittills debiterats kontot 12 B för folktandvård men skall hädanefter betalas å skolans eget konto. Förslagsvis är summan för detta ändamål av styrelsen uppskattad till 1.500 kr. Ett anslag å 100 kr. för förbrukningsmateriel avser anskaffning av förbandsartiklar och övrig sjukvårdsmateriel, som behöver vara tillgänglig i skolans lokaler. Posten interna hyror är på grund av skolans utvidgning under senare halvåret av styrelsen höjd från 2.500 kr. till förslagsvis 5.000 kr., om skolan erhåller nytillkomna lokaler i stadens egna fastigheter. Posterna städning och eldning m. m. samt belysning och uppvärmning äro likaledes höjda förslagsvis till respektive 7.500 kr. och 1.900 kr. på grund av det större lokalbehovet. Underhållet av inventarier har minskats från 2.000 kr. till 800 kr., enär renoveringen av skolans bänkbestånd är slutförd under år 1949. Kontot övriga kostnader för inventarier innefattar bl. a. brandförsäkring och anslaget är höjt från 100 kr. till 300 kr. på grund av tillkomsten av bl. a. nya bänkar för fjärde klasserna höstterminen 1950 och en eventuell parallellavdelning samma tid, vilken nyanskaffning ingår i anskaffning av inventarier, 5.500 kr.

Övriga utgifter i staten äro i stort sett oförändrade.

Driftinkomsterna äro beräknade, som förut nämnts, enligt sedvanliga grunder för statsbidrags erhållande, vartill kommer en summa, 120 kr., för eventuella terminsavgifter för lärjungar från annat skoldistrikt.

Västerås den 30 juni 1949.

Å styrelsens vägnar:

FOLKE ERICSSON.

/Knut Carlfors.

Bilaga 15 D Kommunal flickskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för kommunala flickskolan i Västerås får härmed framlägga förslag för utgifts- och inkomststat för år 1950 och vill i samband därmed göra följande påpekanden:

Bland *personalkostnaderna* har upptagits arvode för ett heltidsanställt kontors-

biträde i lönegrad 8. Arbetet på rektorsexpeditionen ökas ständigt dels genom att skolans elevantal blir större, dels genom att arbetet med statistik och registrering blir alltmer omfattande. Detsamma gäller arbetet för bibliotekarien.

Vidare har en ny post *vaktmästarebiträde* upptagits. Hittills har all ev. vakt på eftermiddagarna i skolan åvilat lärarna. Genom de nya lokalerna, som skolan fått, har eleverna fått större möjligheter att utnyttja dels biblioteksslokalerna för studiearbete, dels att tillbringa fritiden inom skolan. Den ökade vakthållningen, som därigenom blir oundviklig, kan omöjligt åläggas skolans vaktmästare, varför styrelsen tänkt sig ett biträde mellan kl. 17—20 fem dagar i veckan.

Övningslärarna ha sannolikt en lönehöjning att emotse. Hänsyn därtill har icke tagits vid uppgörande av statförslaget.

För realskolelinjen har lön beräknats såsom för 2½ extra lärare samt för överskjutande lektioner som för timlärare.

En ny post upptas för semesterlöner för kollektivt anställd personal.

Administrationskostnaderna har beräknats något högre med hänsyn till att skolan blir större, varför bl. a. åtgången på trycksaker och blanketter blir större. Undervisningsmaterial och anslag till biblioteket ha upptagits till samma belopp som föregående år. Likaså har en post *skolmåltider* upptagits till samma belopp som i föregående års stat och avser ev. barnbespisning höstterminen 1950.

Hälso- och sjukvårdskostnaderna har enligt bestämmelserna höjts med hänsyn till det höjda elevantalet.

Bland lokalkostnaderna är en post för städning och skurning något nedsatt.

Utgifterna för belysning och uppvärmning ha däremot upptagits till högre belopp, då det visat sig att innevarande års anslag sannolikt ej kommer att räcka till.

En ny post nr 169, *övriga kostnader för inventarier,* avser att täcka utgifterna för flyttningar och transporter o. dyl., som förekomma vid terminens början.

Räntan på fasta tillgångar har höjts till 47.600: —.

Inkomsterna ha beräknats efter samma grunder som förut. Terminsavgifterna ha emellertid beräknats till 15.000: — mot 14.000: — föregående år beroende på att elevantalet ökats.

På 178.2 och 270.5, statsstipendier, har varken på inkomst- eller utgiftssidan något belopp upptagits, då beloppets storlek bestämmes av statens studielånenämnd och utgifterna och inkomsterna äro lika.

Västerås den 2 juli 1949.

För styrelsen för Kommunala flickskolan:
AGNES SÖDERQUIST.
Ordförande.

/Ingeborg Jansson.
Rektor.

Bilaga 15 H Yrkesskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads skolor för yrkesundervisning överlämnar härmed vördsamt förslag till stat för skolorna för kalenderåret 1950, men även avseende läsåret 1950/1951.

Beträffande de olika kontona vill styrelsen anföra följande från sitt sammanträde den 15 juni 1949, varvid här föreliggande statförslag behandlades:

Styrelsen beslöt att föreslå stadens myndigheter, att den extra skrivbiträdesbefattningen, som nu finnes på staten, omändras till en ordinarie befattning såsom kontorsbiträde i lönegrad 8. Arbetets art på skolexpeditionen motiverar detta. Den ifrågavarande befattningshavaren sköter kvalificerade uppgifter såsom mottagning av elevanmälningar och rådgivning i samband därmed, kontroll av elevernas skolgång efter dagböcker och uppläggning av matrikelkort över eleverna. En följd av den ifrågasatta förändringen skulle bli en höjning av posten löner enligt stadens löneplan från 5.832 kronor till 10.176 kronor och en höjning av motsvarande dyrtidstillägg med 600 kronor. Men å andra sidan falla utgifterna för det extra skrivbiträdet bort. Ett ytterligare skäl till förändringen är, att den nuvarande befattningshavaren, som är 24 år, och som har avlöning enligt löneklass 6, om hon önskar kvarbliva vid skolan, synes böra beredas en fastare anställning än nu. Särskild framställning i denna fråga har inlämnats till stadsfullmäktige.

Kontot diverse personal höjdes frånsett omlitterering, se det följande, från 9.012 till 10.000 kronor med bl. a. tanke på ökat vaktmästararbete på kvällarna. Lönerna enligt statens löneplan ökas något för ålderstillägg liksom motsvarande dyrtidstillägg. Posten övriga lärararvoden föreslås höjd från 50.650 kronor till 62.000 kronor för beräknad ökning av kursverksamheten och i någon mån för beräknad ökning av arvodena i den elektriska installatörkursen, som sedan flera år drives med lönerna helt betalta av statsverket. Utgiftsökningen motsvaras av en inkomstökning i statsbidrag till lärararvoden, som i nu gällande stat beräknas till 42.000 kronor, till 46.250 kronor.

Den genomgående reparation av skolfastigheten, som till en del utföres i sommar, beräknas fortsätta nästa sommar. För den skull uppföres kontot för underhåll av byggnader och fast inredning till ett betydande belopp även för år 1950, nämligen till 30.000 kronor, vilket dock innebär en sänkning med 5.000 kronor mot anslaget i årets stat. Anslaget har tagits upp till ifrågavarande belopp med stöd av beräkning av kostnaderna för de större reparationerna, som uppgjorts av stadens fastighetsförvaltare, vartill dock måste läggas kostnaderna för diverse löpande underhåll t. ex. på värmeledningssystemet, som är ganska bristfälligt.

Posten bränsle, lyse, vatten har ansetts kunna sänkas från 18.000 till 15.000 kronor, men posten övriga lokalkostnader har föreslagits höjd med 1.000 kronor, då städningskostnaderna ökat. Till denna post har från posten diversepersonal dessutom överförts kostnaderna för städerskor.

Beträffande stadigvarande undervisningsmateriel konstaterade styrelsen, att maskinbeståndet i verkstadsskolan för elektromekaniker behöver förnyas och moderniseras. Den totala kostnaden beräknas bli av storleken 80.000 kronor. Styrelsen beslöt att framföra igångsättning av denna förnyelse att verkställas successivt, närmast i fråga om svarvbeståndet, och beräknade för detta ett anslag på 8.000 kronor för år 1950. Därigenom höjes anslaget från 1.500 till 9.500 kronor, men motsvarande statsbidrag beräknas bli höjt från 750 till 4.750 kronor. Förbrukningsmaterielkontot beräknas ökat med 500 kronor, med en ökning på 250 kronor av motsvarande statsbidrag.

I posterna produktionsmateriel och arbetspremier å ena sidan och inkomster av försäljning av elevernas produkter å den andra justeras siffrorna något. Inkomster och utgifter beräknas emellertid som förut balansera varandra. Sak samma gäller posten statsstipendier. Bidraget till lärares studieresor föreslås ökat med 50 kronor och bidraget till lärares resor med elever med 25 kronor.

Utöver vad som framgår av det föregående beräknas på inkomstsidan bidraget från elektrotekniska fackskolan m. fl. genom den minskade bränslekostnaden sjunka något och genom ökning av posten övriga lokalkostnader (delen för städning) stiga något, det hela dock resulterande i en nettominskning på 870 kronor.

Från staden äskas, frånsett bokfört värde av fasta tillgångar, 157.819 kronor.

Den uppställda staten avser även läsåret 1950/1951, emedan vid sökande av statsbidrag för nämnda tid staten bör vara godkänd för den.

Västerås den 7 juli 1949.

THEOFIL ÖBERG.
Styrelsens ordförande.

/Folke Ericsson.

Reparationer i Tekniska skolan i Västerås under år 1950.

Målningsreparation av trapphus och korridorer, städskrubb, bibliotek, kollegierum, expeditionsrum i d:o, rektorsrum, tambur till d:o, herrtoilett 1 tr., tambur till skolkök, tvättstuga, strykrum, matrum (ev. 1949), L 7, L 8, lärarinnerum, L 9, elevtoilett i b. v., tvättning och bättring, lärarrum i b. v. (mitt emot L 1), ev. tvättning av elektromekaniska verkstaden, d:o av lärarrum till d:o, tvättning och bättring av L 1, d:o av L 2, d:o av fysikrum samt div. bättringar	14.000: —
Installation av armatur med lysämnesrör i kemilaboratorium, kemilärosal, samlingsrum i b.v., bibliotek, sömnadssal (ev. 1949)	5.000: —
Mörkläggningsgardiner renoverade i fysikrum, installation av nya d:o för 2 fönster i kemisk lärosal	1.100: —
Diverse reparationer	6.900: —
Kronor	27.000: —

Västerås i fastighetskontoret den 17 juni 1949.

Sven Söderström.

Bilaga 15 I Gymnastik och idrott.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Idrottsstyrelsen får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950 för gymnastik och idrott samt därvid anföra.

Vid jämförelse med den år 1949 fastställda budgeten med av drätselkontoret gjort tillägg å 20.000 kronor, utgörande hyror för dansarrangemang, visar förslaget till 1950 års stat en utgiftsökning på 2.762 kronor medan inkomsterna beräknas bliva 9.110 kronor högre.

Utgifter.

Utgifterna för år 1950 äro som ovan nämnts i stort sett oförändrade, men vid littereringssystemets omläggning ha vissa konton sammanförts till ett och andra återigen delats upp varför någon direkt jämförelse icke är lätt att göra. På grund av stadens hastiga tillväxt och tillkomsten av nya bostadsområden kan utgifterna icke nu minskas, då nya bollplaner m. m. erfordras inom dessa nya områden samt idrottsstyrelsen ännu icke hunnit vidtaga alla de bättringsarbeten, som vore erforderliga, å de övertagna anläggningarna.

Gemensam förvaltning.

Lönekontot har ökat med c:a 7.000 kronor, beroende på att idrottsstyrelsen för rationalisering av driften och ett effektivare utnyttjande av personalen funnit det angeläget att å extra stat anställa en arbetande förman. Genom en sådan åtgärd kan den kollektivt anställda personalen uteslutande hänvisas till förekommande arbeten och behöver icke medverka vid uppbörd och vakthållning på kvällarna, vilket sistnämnda kan ordnas betydligt billigare genom annan personal. Lönen till förmannen har vid förslagets upprättande avräknats å andra konton.

Enligt avlöningskontorets anvisningar ha upptagits tvenne nya anslag, det ena å 1.000 kronor för sjukavlöningar och det andra å 2.500 kronor för semesterlön m. m. Vidare har upptagits 400 kronor för personalutbildning, avsett att användas för att bereda någon av vaktmästarna tillfälle att deltaga i av Sveriges Idrottsplatsförbund årligen anordnade kurser i skötsel av idrottsanläggningar.

Bidraget till idrottsutbyte med vänorterna har ökats med 2.000 kronor, då det hittillsvarande anslaget icke varit tillräckligt. Det är icke idrottsstyrelsens avsikt, att kostnaderna för dylikt idrottsutbyte skall annat än till en del bekostas av staden, men styrelsen anser detta anslag vara av stort värde, därför att möjligheten att med bidrag få anordna eller resa till tävlingar sporrar såväl ledare som idrottsmän att var på sitt sätt bidraga till höjande av idrottens standard, då deltagarna utväljas bland de bästa vid för ändamålet särskilt anordnade tävlingar.

För tränarverksamhet har liksom tidigare upptagits 2.000 kronor, vilka medel äro avsedda att av styrelsen disponeras för ungdomens idrottsträning på sätt som kan finnas lämpligt.

Idrottsplatser.

För bestridande av den vakthållning, som polismyndigheten anvisat, erfordras ytterligare 1.000 kronor.

Som nytt konto har upptagits anslag för förbrukningsinventarier med 1.000 kronor, vilket belopp eljest skulle ha upptagits under inköp av inventarier m. fl. konton.

Tillkomsten av nya byggnader å idrottsplatserna tarvar höjning av underhållsanslaget med 1.000 kronor.

De sedan idrottsstyrelsens övertagande av idrottsplatserna nytillkomna anläggningarna orsaka höjning av underhållsanslaget för planer och löparbanor med 4.000 kronor.

Diverse träningsplaner, vars antal ökar ungefärligen i takt med de nya bostadsområdena fordra för underhålls- och liknande arbeten ytterligare 6.000 kronor. Om tillstånd erhålles för vissa arbeten, komma å av stadsplanearkitekten anvisade platser ett flertal dylika att upplåtas under 1950.

Likaledes har enligt anvisningar från arkitektkontoret samt begäran från orienterarna i staden upptagits ett anslag å 1.500 kronor för ordnande av fasta skid- och orienteringsbanor med skärmar.

Förutom att anslaget för underhåll av inventarier ökats med 1.000 kronor äro anslagen i stort sett oförändrade i vad avser idrottsplatserna.

Idrottshallen.

Utöver nytt konto för förbrukningsinventarier å 1.000 kronor samt höjning av underhållsanslaget för inventarier med samma belopp ha endast vissa nödvändiga, mindre justeringar vidtagits ifråga om anslagen för idrottshallen. Sålunda har anslaget för vakthållning ökats med 500 kronor, för sjukvård med 100 kronor, för belysning 400 kronor samt för fastighetsskatt 700 kronor.

Dansarrangemang.

Utgifterna ha upptagits till 59.000 kronor, vilket belopp motsvaras av överskjutande belopp å inkomstsidan.

Bidrag till övrig idrottsverksamhet.

Här har upptagits 4.000 kronor, utgörande det belopp, som av staden brukar lämnas som bidrag till Västerås Gymnastikförening samt reservation begärts av tidigare beviljat anslag för Lövuddens idrottsplats.

Kapitalutgifter.

Under denna rubrik ha upptagits tvenne nya anslag, det ena å 13.500 kronor för anordnande av vattenledning samt iordningställande av Emaus idrottsplats efter det å idrottsplatsen nu befintliga kraftledningsstolpar i höst komma att bortflyttas, vilka tidigare hindrat en nödvändig omläggning av planen.

Det andra anslaget avses för inköp av större kylskåp för idrottshallen, och har härför upptagits 1.800 kronor, då det befintliga kylskåpet icke rymmer mer än 85 liter, vilket är otillräckligt för kylning av läskedrycker m. m., särskilt å danskvällar.

Idrottsstyrelsen vill slutligen anhålla om reservation av i budgetförslaget angivna anslag, som på grund av restriktionerna ifråga om arbetstillstånd icke kunnat utnyttjas under innevarande år.

Inkomster.

Inkomsterna från idrottsplatserna beräknas, trots det minskade antalet besökare å fotbollmatcher, öka med 2.000 kronor.

Ifråga om idrottshallen och dansen har räknats med ökade inkomster på tillhopa 7.410 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får idrottsstyrelsen hemställa

att stadsfullmäktige måtte godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för gymnastik och idrott för år 1950.

Västerås den 2 juli 1949.

För idrottsstyrelsen:
GUSTAF OLSSON.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 15 Ö Arbetarinstitutets biblioteksverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till här bifogade inkomst- och utgiftsstat får Västerås arbetarinstituts styrelse härmed vördsamt anhålla, att stadsfullmäktige måtte bevilja institutet ett anslag av 78.000 kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet under år 1950.

Allmänhetens intresse för biblioteket är alltjämt mycket stort. Under år 1948 utlämnades från biblioteket 107.965 boklån till 4.910 låntagare, vilket innebär en ökning av boklånen med 6.955 och låntagarna med 185. Av boklånen var 46,7 %

skönlitteratur, 28 % facklitteratur, 3,9 % utländsk skönlitteratur och 21,4 % ungdomslitteratur.

De förberedande arbetena för de beslutade biblioteksfilialerna i Badelunda och Gideonsbergsskolan har nu kommit så långt, att filialen i Badelunda kan börja sin verksamhet under september månad. Den kommer att starta med ett bokbestånd av c:a 1.000 band. Biblioteksfilialen i Gideonsbergsskolan är planerad till betydligt större omfattning, då två större rum där kommer att upplåtas för biblioteksverksamheten. Det ena rummet blir låneavdelning med expedition och det andra läsrum med handbokssamling och tidskrifter. För denna filial begäres ett engångsanslag av 10.000 kronor.

Ökningen av posten till avlöningar beror dels på avlöningen till den assistentbibliotekarie, för vilken institutet under innevarande år erhöll extra anslag, dels ett ålderstillägg till t. f. bibliotekarien och ett biblioteksbiträde.

Den 29 nästa oktober har styrelsen planerat att hugfästa institutets 50-åriga verksamhet med en enkel högtidlighet. Till denna kommer bl. a. en redogörelse att utarbetas. Denna är avsedd att tryckas i ett visst antal exemplar för utdelning. För 50-årsminnets firande anhålles om ett anslag av 2.000 kronor.

Västerås den 25 augusti 1949.

På Västerås arbetarinstituts styrelses vägnar:

EINAR KEIJSER.
Ordförande.

/Georg Leontein.

Bilaga 15 Ö ABF:s studie- och biblioteksverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Arbetarnas Bildningsförbunds lokalavdelning i Västerås får härmed hos Stadsfullmäktige anhålla om ett anslag på 20.000 kronor för år 1950. Då detta skulle innebära en avsevärd förhöjning i förhållande till det tidigare utgående anslaget, ber vi att i det följande närmare få motivera vår ansökan.

Studiecirkelverksamheten har de senaste åren visat en tendens att oupphörligt öka i omfattning. Särskilt markerad har denna tendens varit under den nyligen avslutade säsongen, då studiecirklarnas antal steg med över 30 till omkring 175. Ett glädjande faktum är, att intresset för de humanistiska ämnena särskilt stegrats under den gångna vintern. Detta hänger säkerligen samman med den aktualisering av kulturfrågorna, som de senaste åren skett inom arbetarrörelsen. För Arosgårdens vidkommande har detta särskilt tagit sig uttryck i ett stegrat intresse för konst och litteratur. För att kunna tillvarata detta ökade intresse och för att kunna bjuda något av bestående värde fordras emellertid, att vi får möjligheter att till verksamheten knyta erforderlig sakkunskap. Studiearbetet i dessa ämnen bör kompletteras med föreläsningar av kompetenta krafter, men vår ekonomi är för närvarande inte sådan, att vi kan våga oss på några arrangemang utanför det helt säkras ram. För att få goda föreläsare fordras, att man är ute i tid, men detta kan ofta vara svårt, då man inte i förväg kan vara säker på att en planerad kurs skall slå väl ut. En bättre ekonomisk ryggrad skulle ge oss större möjligheter att i god tid varje säsong säkra kvalificerade medarbetare.

För den kraftiga frammarschen i fråga om antalet studiecirklar den gångna vintern svarar till en del ungdomsverksamheten. Av antalet deltagare i studiearbetet denna säsong var inte mindre än drygt 800 under 20 år. Studiearbetet bland de yngsta kräver emellertid alldeles speciella anordningar för att slå väl ut. Det behövs lämpliga lokaler, och vidare kan man inte räkna med några nämnvärda deltagaravgifter från dessa åldersgrupper. Det vore önskvärt, att vi finge möjligheter att ge denna del av vår verksamhet bättre resurser, vilket otvivelaktigt skulle medföra ett ännu intensivare arbete bland de yngre.

Staden har de senaste åren växt ut i en sådan takt, att man inte längre kan räkna med att alla studieintresserade utan besvär skall kunna deltaga i arbetet i Arosgården, då dess lokaler numera ligger avlägset till för många. Arosgården räcker heller inte till för det alltmera växande studiearbetet, utan den senaste säsongen var i runt tal två tredjedelar av studiecirklarna förlagda till andra lokaler. Med anledning därav har vi de senaste åren sökt föra ut arbetet i stadens ytterområden. Vi ha sektioner i Aseastaden och Badelunda, och en utvidgning av denna sektionsverksamhet är i hög grad önskvärd. Hammarby, Haga-Malmaberg och de norra stadsdelarna är några av de områden, där vi torde ha förutsättningar att kunna få i gång studieverksamhet när som helst. Detta betyder emellertid, att vi måste räkna med lokalhyror som en avsevärd post bland våra utgifter, och till detta kommer givetvis en del andra utgifter i samband med sektionsverksamheten. Speciella samkväm för befolkningen i ytterområdena, som ju inte i övrigt har tillgång till ett så rikt förenings- och nöjesliv som invånarna i de centrala stadsdelarna, är påtänkta.

Den kraftiga ökningen av verksamhetens omfattning har aktualiserat personalfrågan för ABF och Arosgården. Arosgårdens föreståndare uppnår nästa år en ålder av 63 år, och styrelsen har blivit ense med honom om att det vore lämpligt, att han, sedan nästa studiesäsong avslutats, avgår med pension. Anställandet av en yngre kraft kommer emellertid att innebära en rätt väsentlig ökning av våra löneutgifter, till vilket man också måste lägga pensionen för den avgående studieledaren, liksom man måste räkna med att redan från början ordna pensionsfrågan för den nyanställde på försäkringsmässig grund.

Till denna redovisning av de faktorer i vårt studiecirkelarbete, som kan anses motivera ett högre bidrag från staden, vill vi också lägga några upplysningar om vår biblioteksverksamhet. Vårt bibliotek, som är inrymt i lokaler i Folkets hus, består som bekant av omkring 14.000 band. Utlåningen varje år håller sig omkring 35.000 band. Av det nuvarande anslaget från staden går väl i runt tal c:a 5.000 kronor till biblioteksverksamheten, medan denna för övrigt finansieras med statsbidrag och avgifter från de anslutna organisationerna. Detta betyder att genom ABF:s försorg ett bibliotek står till allmänhetens förfogande, vilket har en årlig utlåning, som är något mindre än tredjedelen av stadsbibliotekets, samtidigt som det kostar staden endast tolftedelen av vad stadsbiblioteket drar i utgifter. Detta är möjligt endast tack vare återhållsamhet i fråga om bokinköp och kanske framför allt genom de utomordentligt låga administrationskostnaderna. Vi ser det som en angelägen uppgift att göra biblioteket än bättre, men inom ramen för den nuvarande ekonomin är det inte möjligt.

Det kan förefalla som ett orimligt krav att begära en fördubbling av anslaget till bildningsverksamheten i en tid, då allmän sparsamhet är anbefalld. Vi har emellertid från ABF:s sida under alla dessa år drivit verksamheten med tämligen blygsamma bidrag från det allmänna. Trots detta har det varit möjligt att föra fram den till en ledande position i landet. När vi nu vänder oss till stadsfullmäktige med en begäran om höjt anslag, är det endast för att kunna behålla denna position och ytterligare föra vår verksamhet framåt. Den har visat sig fylla ett behov bland

snart sagt alla kategorier av stadens befolkning, och vi vågar räkna med stadens stöd för att kunna möta de allt större krav, som ställs på vårt arbete.

Västerås den 18 maj 1949.

För ABF:s lokalavdelning i Västerås

ERIK ANDERSSON
ordf.

Gustaf Sund
instruktör.

Bilaga 15 Ö Västerås Musikskola.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås musikskola har under det gångna fjärde arbetsåret haft omkring 1.100 elever, av vilka en del avgått efter genomgång av längre eller kortare kurs. Till folkskolan har hört över 800 och till läroverken över 100 elever. Vid höstterminens början har nu omkring 500 nya elever inskrivits.

Utarbetandet av nya metoder för den grundläggande undervisningen, framför allt för grupparbete, har fortgått. För att demonstrera "västeråsmetoden" i mandolin-fiol har överlärare Axén med elever kallats till Stockholm, Göteborg och andra platser. Han har nu nödgats ta tjänstledighet från sin folkskollärartjänst för det nya arbetsåret för att kunna ge arbetet behövlig tid. För pianoundervisning i grupp har överlärare Glaser utarbetat metodik och för blockflöjt utgett en skola liksom hr Axén en för mandolin. För rytm-sångundervisning med nybörjare har folkskollärare Höglund utarbetat plan med tillhörande arbetsmaterial. De båda överlärarna har fortsatt arbetet på musiklärarnas fortbildning i musikpedagogik. De tre nämnda lärarna har även i sommar hållit fortbildningskurs för lärare från hela landet, vari sex av musikskolans lärare deltog.

Då efterfrågan på kunniga musiklärare överallt är mycket stor, löper musikskolan risk att förlora de ledare, som upparbetat skolan. På styrelsens hemställan har drätselkammaren tillsatt en kommitté för utredning av frågan om eventuell kommunalisering av musikskolan, varigenom åtminstone de pedagogiskt ledande skulle kunna vinna fast anställning. Kommittén har ännu ej hunnit ta ställning till frågan, men diskussionen har gett vid handen, att det synes lämpligt att avvakta den pågående statliga musikutredningens väntade förslag om statligt stöd till musikundervisningen. Det skulle vara lämpligare att ge musikskolan i sin nuvarande form tills vidare behövligt ökat stöd för att trygga skolans utveckling. Med anledning härav har styrelsen upprättat statförslag för år 1950 och får som motivering anföra följande.

Styrelsen har utgått från den av stadsfullmäktige för innevarande år godkända staten. Den stora elevtillströmningen ökar posten Lärararvoden med 13.000 kronor, vilket motsvaras av ökade elevavgifter på inkomstsidan. Då inga musiker är specialister på alla instrument, och då en pedagogisk nydaning varit nödvändig efter hela linjen och skolans omfattning därtill kräver mycken tillsyn av elevförhållandena och ledning av undervisningen, har det varit nödvändigt med två överlärare, den ena för stråk- och strängavdelningen, den andra för teori-, piano- och blåsavdelningen, vartill

kommer som sammanhållande den verkställande ledamoten. Då skolan nu börjar sitt femte arbetsår, har styrelsen funnit det nödvändigt att ge de pedagogiskt ledande överlärarna en bättre ställning. Deras verksamhet är närmast jämförlig med överlärarnas vid Västerås folkskolor, vilka dela sin tid mellan undervisning och skolledning och åtnjuta en årslön för varje på sammanlagt omkring 12.000 kronor. Den undervisning, som skulle åligga dem, inbringar i elevavgifter 3.000 till 4.000 kronor för vardera, varför skolans kostnad för vardera skulle uppgå till omkring 9.000 kronor. Styrelsen har emellertid ej ansett sig kunna för närvarande begära medel till heltidsanställning av båda överlärarna utan i avvaktan på klarhet ifråga om skolans framtida organisation inskränkt sig till att begära medel för heltidsanställande av överlärare Axén som extra ordinarie under förhoppning, att han under övergångstiden skall i fortsättningen kunna erhålla tjänstledighet från sin folkskollärarbefattning, varigenom skolan och staden ej bindas ifråga om den framtida organisationsformen. För överlärare Glaser räknar styrelsen med en höjning av överlärararvodet från 1.250 till 3.000 kronor, medan verkställande ledamoten skulle bibehållas vid ett arvode av 1.000 kronor. Ökningen på posten Skolans ledning blir då från 3.000 till 13.000 kronor.

Eleverna betala visserligen själva sina skolor, men undervisningen kräver därutöver en mängd notmaterial, bl. a. till det för eleverna kostnadsfria samspelet. För undervisningen på skilda instrument utarbetar överlärarna instruktiva stycken, som mångfaldigas i skolans för ändamålet inköpta ormigapparat eller av stadens nottryckare. För noter föreslås höjning av anslaget från 1.500 till 2.500 kronor.

Skolans lokalfrågor är mycket bekymmersamma. Folkskolstyrelsen upplåter visserligen i möjlig utsträckning lokaler, men folkskolan är själv i största bekymmer för lokaler. I den mån musikskolan kan uppbringa lokaler i övrigt medför det ökade kostnader, varför styrelsen finner nödigt höja posten Lokalkostnader från 3.000 till 5.000 kronor. Posten Tryck och annonser måste höjas från 500 till 1.000 kronor.

På grund av bristande medel har musikskolans expedition hittills saknat fast anställd arbetskraft, varigenom verkställande ledamoten i stor utsträckning utan ersättning måst rycka in för att få arbetet utfört i rätt tid. Han har emellertid ej möjlighet i fortsättningen att stå till tjänst på detta sätt. Det stora elevantalet, den stora kassaomslutningen, de mångskiftande elevavgifterna, förmedlingen av instrumentköp med tillhörande inbetalningar jämte utlåning av instrument, förande av elevböcker och kortregister med en mångfald omflyttningar mellan grupper och lärare under löpande termin, skolans splittring på många olika lokaler med mera dylikt gör det särdeles nödvändigt att som föreståndare för expeditionen förvärva en mångsidigt erfaren och duglig kraft. För att möjliggöra detta har styrelsen ansett det nödvändigt att få anslaget till expeditionskostnader höjt från 3.000 till 10.000 kronor.

Under det gångna arbetsåret har det varit nödvändigt att överskrida anslagsposterna för skolans ledning, instrumentkostnader och notanskaffning, vilket ej kunnat täckas genom gjorda inskränkningar på andra poster. Härtill kommer, att stadens anslag för räkenskapsårets första del, höstterminen 1948, endast var 9.000 kronor. Skolan har för balansering av den långa vårterminens kostnader i arbetsårets räkenskaper måst upptaga tre fjärdedelar av 1949 års anslag av staden. Styrelsen hoppas dock under höstterminen kunna pressa ned utgifterna, så att vid årsslutet den i föreliggande statförslag för år 1950 upptagna bristen skall stanna vid 5.000 kronor.

Nedsättning i eller befrielse från terminsavgift har beviljats 127 elever med sammanlagt 5.169 kronor, varför anslagsbeloppet till detta ändamål i staten höjts från 4.000 till 5.000 kronor. Till övriga omkostnader skulle då stadens anslag höjas från 25.000 till 47.700 kronor eller till summa 52.700 kronor.

Statförslag för år 1950.

Utgifter.

Arvoden till lärare	53.000: —	
„ „ läraretillägg för gruppundervisning	1.600: —	
„ för teorikurser och föreläsningar	800: —	
„ „ lärarutbildning	800: —	
„ „ samspelsundervisning	2.000: —	
„ till överlärare, sekr.-kassör och verkst. ledamot	13.000: —	
Instrument, anskaffning, hyra och reparation	7.000: —	
Notanskaffning	2.500: —	
Lokalkostnader, vaktmästare o. d.	5.000: —	
Tryck och annonser	1.000: —	
Expeditionens kostnader, telefoner	10.000: —	96.700: —
Brist från 1949, beräknad		5.000: —
	Kronor	101.700: —

Inkomster.

Elevavgifter		49.000: —
Västerås stad till lektionskostnader för mindre bemedlade	5.000: —	
d:o till övriga omkostnader	47.700: —	52.700: —
	Kronor	101.700: —

Under hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen hemställa, att stadsfullmäktige ville till Västerås musikskola för år 1950 bevilja ett anslag på 52.700 kronor.

Västerås den 1 september 1949.

Styrelsen för Västerås musikskola:
MATTIAS PERS.
Ordförande.

/*Ivar Andrén.*
Sekreterare.

Bilaga 15 ö Västerås Musiksällskap.

Till Västerås stads Drätselkammare.

Västerås Musiksällskap som sedan länge åtnjuter ett mindre anslag från Västerås stad för sin verksamhet, får härmed vördsamt hemställa att drätselkammaren vid uppgörande av statförslag för nästa år ville inrymma ett höjt anslag till sällskapet.

För den väsentliga delen av verksamheten, som omfattar framförande av orkestermusik, erhåller Musiksällskapet bidrag från Sveriges Orkesterföreningars Riksförbund men detta är för obetydligt att täcka de med konserterandet förbundna kostnaderna. Genom stadens bidrag liksom bidrag från enskilt håll har sällskapet hittills lyckats att med utomordentlig sparsamhet få verksamheten att balansera men under innevarande år har väsentliga svårigheter med ökade utgifter tillkommit varför verksamheten måste nedläggas om icke kommunens bidrag kan höjas.

De viktigaste förändringarna, som äro att anteckna, äro för det första yrkesmusikernas berättigade anspråk på en rimligare ersättning för repetitionsarbetet liksom för slutliga framförandet. Det andra är allmänhetens krav på att konserterna måtte förläggas till teatern sedan denna blivit tillgänglig för sådant ändamål.

Då det under tidigare år gällt för styrelsen att från grunden bygga upp en lokal orkester av god standard har yrkesmusikerna visat stort tillmötesgående genom att ställa sina krafter till förfogande mot ringa ersättning. Nu anse de dock att orkestern har en omfattning och standard som berättigar den till att klassificeras bland de "bättre landsortsorkestrarna" med ty åtföljande anspråk på dess ekonomi. Deras inställning kan icke gendrivas. De flesta större städer lämna avsevärda ekonomiska bidrag till motsvarande verksamheter och sällskapets styrelse hoppas därför att även Västerås stad ville påtaga sig en ökad kostnad för denna väsentliga del i stadens kulturliv.

De ökade lokalhyrorna torde komma staden till godo i det bättre utfall av verksamheten som teaterbolaget kan komma att redovisa.

Med hänvisning till ovanstående och då sällskapet under många år kunnat bedriva en livlig verksamhet med en relativt ringa hjälp från staden har styrelsen beslutat rikta en vördsam hemställan till staden om ett anslag för nästa år på 10.000 kronor och förklarar sig beredd att på sätt som kan befinnas lämpligt redovisa sin förvaltning.

Västerås den 31 augusti 1949.

Styrelsen för Västerås Musiksällskap:
MATTIAS PERS.
Ordförande.

Bilaga 15 Ö Tjänstemännens bildningsförbund.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Tjänstemännens Bildningsverksamhet (TBV), Västerås, får härmed vördsamt anhålla att även för nästa verksamhetsår komma i åtnjutande av kommunalt anslag, detta år med 2.000 kronor.

Verksamheten har numera nått sådan omfattning, att, för att kunna skötas på mest effektiva sätt till de kunskapssökande tjänstemännens och ungdomens fromma, en deltidsanställd studieledare med ett arvode av 1.000 kronor per år, måst anställas.

Antalet studiegrupper har nämligen i år ökat med 27 nya grupper till 61 st.

Dessutom har Rektor för Högre Allmänna Läroverket meddelat, att hyran för de av TBV förhyrda lokalerna i Östra Kyrkogatan 10 från den 1 juli detta år komme att höjas från nuvarande 100 kronor per läsår till 400 kronor, vartill kommer för städning 2 kronor per dag och eventuell hyra för Läroverkets teckningssal.

Som av ovanstående framgår, har omkostnaderna ökat kraftigt, varför vi hoppas på Stadsfullmäktiges välvilja vid frågans avgörande.

Västerås den 27 juni 1949.

För Tjänstemännens Bildningsverksamhet (TBV):
G. SAMUELSSON,
ordförande.

/Helge Lundborg,
sekreterare.

Bilaga 15 Ö Västmanlands Fornminnesförening.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

När Västmanlands Fornminnesförening härmed vänder sig till Västerås stad med anhållan om anslag för nästkommande år, ber föreningen att få hänvisa till styrelsens berättelse över den nyligen avslutade verksamhetsperioden 1/5 1948—31/5 1949, vilken bifogas denna skrivelse. Föreningens ekonomiska ställning framgår av skattmästarens redogörelse för räkenskapsåret 1948, vilken likaledes bifogas.

Av berättelsen framgår, att fornminnesföreningen kunnat fortsätta sin verksamhet enligt tidigare angivna riktlinjer i minst lika stor omfattning som förut. Föreningen vill framhålla, att intresset för och uppskattningen av föreningens muséer i Västerås, till vilka höra föreningens icke minst för Västerås stads kulturhistoria ytterst värdefulla arkivaliska samlingar, alltjämt synes vara i stigande och att dessa liksom föreningens tjänstemän utnyttjas mer och mer, när det gäller att vinna eller sprida kunskap om Västerås och dess historia. Föreningen ber även att särskilt få påpeka, att föreningen under det gångna verksamhetsåret anordnat flera visningar av kulturminnesmärken i Västerås och dess omgivningar och att föreningens tjänstemän mera anlitats för att presentera och demonstrera staden för skolresor, andra studiegrupper, deltagare i hit förlagda möten och kongresser o. s. v. Härigenom tror sig fornminnesföreningen ha bidragit avsevärt till att göra såväl det gamla som det nya Västerås känt och uppskattat både bland stadens egna invånare och bland stora människogrupper från skilda delar av vårt land och även från utlandet.

Fornminnesföreningen har kunnat utföra sitt arbete tack vare den ekonomiska grundval, som lagts genom de årliga anslagen från Västerås stad och Västmanlands läns landsting. Om föreningen skall kunna fortsätta sin verksamhet med samma eller om möjligt än större effektivitet fordras, att dessa anslag i fortsättningen bliva minst av samma storlek som innevarande år. Föreningen anser även, att det kunde vara skäligt, om staden med förslagsvis tjugo kronor per gång lämnade ersättning för de speciella visningar av staden, som begäras för turistgrupper och andra besökare från annan ort, då föreningen i detta avseende faktiskt verkar som en reklam- och turistorganisation för Västerås.

Västmanlands Fornminnesförening får sålunda hemställa,

att Stadsfullmäktige i Västerås måtte för året 1950 bevilja föreningen ett anslag på tolvtusen kronor till understödjande av föreningens verksamhet samt därutöver ett förslagsanslag på ettusen kronor att användas till ersättning för föreningens tjänstemäns visningar av Västerås för främlingar.

Västerås den 8 juli 1949.

För Västmanlands Fornminnesförening:
CONRAD JONSSON
Ordförande.

Bilaga 15 Ö Västerås Nykterhetsförbund.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Först ett hjärtligt tack för det anslag av 1.000 kronor, som Västerås Nykterhetsförbund innevarande år erhållit av Västerås stad genom Eder bemedling. Att det var mycket välkommet, behöver vi väl inte framhålla.

Nu beder vi Eder godhetsfullt vid uppgörandet av statförslaget för nästa år även i det upptaga ett anslag till Västerås Nykterhetsförbunds verksamhet men denna gång på *2.000 kronor*. Att vi nu önska få anslaget fördubblat, beror därpå, att vi gärna vill ekonomiskt stödja de till förbundet anslutna organisationerna. De ha nämligen många gånger icke råd att medelst offentliga möten propagera för nykterhet, ty deras begränsade tillgångar tillåter icke detta. Det är därför önskvärt, att Västerås Nykterhetsförbund får möjlighet att härutinnan komma dem till hjälp.

Beträffande förbundets verksamhet under fjolåret hänvisar vi till närslutna årsberättelse. Som framhålles i början av densamma, har förbundets verksamhet under det senast gångna arbetsåret varit i någon mån mera omfattande än tidigare. Förbundet har nämligen under detta år bedrivit en icke obetydlig annonspropaganda och lämnat anslutna föreningar ekonomiskt understöd.

I förhoppning, att Drätselkammaren godhetsfullt tillmötesgår vår begäran om fördubblat anslag för nästa år, tecknar vi vördsamt.

Västerås den 27 juli 1949.

Västerås Nykterhetsförbund:

GUST. LINDÉN,
ordförande.

M. WALLANDER,
sekreterare.

Bilaga 15 Ö Teaterverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås Riksteaterförening har under senare år åtnjutit kommunalt ekonomiskt understöd i form av befrielse från nöjesskatt. Dessutom har föreningen tid efter annan erhållit mindre anslag för speciella ändamål, t.ex. skolteater, och 1948 hade föreningen glädjen mottaga ett anslag å kr. 4.000: — som en garanti för löpande utgifter. Föreningen har också, oaktat det sista spelåret gått med förlust, tack vare detta anslag lyckats hålla ekonomin flytande och har f. n. t. o. m. ett litet rörelsekapital innestående på bank.

Följande upplysningar om föreningens verksamhet under det gångna spelåret torde vara av intresse. Föreningens medlemsantal har utgjort 936, antalet föreställningar har varit 22 och totala antalet betalande har utgjort 8.949, vilket motsvarar ett medeltal av 407 per föreställning. Biljettrecetterna ha utgjort kr. 39.398: —.

Även för kommande spelår får man räkna med ett visst underskott, enär biljettpriserna äro satta så, att rörelsen nätt och jämt går ihop även vid fullt hus vid samtliga föreställningar.

I detta sammanhang kan också nämnas, att samtliga program komma att dubbleras, även operaföreställningen. En del program komma dessutom att givas vid en tredje föreställning och då som skolteater.

För genomförandet av ovan skisserade planer för spelåret 1949—1950 anhåller härmed styrelsen för Västerås Riksteaterförening vördsamt om ett *garantianslag å kronor 4.000: —*, att uttagas om så skulle visa sig erforderligt.

Västerås den 4 augusti 1949.

Västerås Riksteaterförening:
SIGURD KARLSSON.

Bilaga 16 A Socialvårdsbyrå.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed överlämnas förslag till utgifts- och inkomststat för socialvårdsbyrån för år 1950 och får socialvårdsdelegationen såsom motivering för det framlagda förslaget anföra följande.

Statförslaget är det första som upprättats, sedan stadsfullmäktige i november månad föregående år beslutat inrättandet av en socialvårdsbyrå. De i förslaget upptagna posterna äro sålunda utbrytningar ur fattigvårdsstyrelsens, barnavårdsnämndens, nykterhetsnämndens, familjebidragsnämndens och hemhjälpsnämndens stater och utgöra i stort sett summan av de sålunda utbrutna posterna.

Beträffande konto nr 101.0 bör anmärkas, att befattningen som socialvårdssekreterare, vilken under innevarande år upptagits på extra stat, upptagits som ordinarie befattning med placering i lönegrad 24. Särskild framställning har gjorts i detta ärende.

Vad beträffar statförslagets inkomster, äro dessa till huvudsaklig del andelar i socialvårdsbyråns nettokostnader i proportion till den omfattning, vari resp. styrelser och nämnder beräknats komma att taga byråns verksamhet i anspråk.

Västerås den 6 juli 1949.

För socialvårdsdelegationen:
THEOFIL ÖBERG.
Ordförande

/Sten Fägerstam.

Bilaga 16 B Fattigvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed överlämnas förslag till utgifts- och inkomststat för fattigvården för år 1950 och får fattigvårdsstyrelsen såsom motivering för det framlagda förslaget anföra följande.

16 B 2. Sluten fattigvård.

Driftutgifter.

Konto n:r

101.0—101.9 Dessa konton, som motsvarar tidigare konton n:ris 111 och 113, ha undergått en ökning, föranledd av behovet av ytterligare extra arbetskraft samt tillkomsten av särskilt arvode till läkaren. Läkararvodet har tidigare belastat hälsovårdsnämndens stat såsom ingående i lönen till 2:e stadsläkaren. Efter genomförandet av den nya distriktsläkarorganisationen bestrides läkartjänsten mot särskilt arvode i enlighet med av stadsfullmäktige fattat beslut. Befattningen som skrivbiträde, vilken under många år funnits på extra stat, har, då den befunnits oundgängligen nödvändig, upptagits på ordinarie stat. Särskild framställning har gjorts i detta ärende.

110 o. 114 Ha undergått en mindre höjning på grund därav att Karlslunds Tvättinrättning nu belastar dessa konton. Krediteringen mot tvättinrättningen sker årsvis och ingår i konto n:r 226.2 nedan.

115 o. 119 Dessa konton, som äro nya, ha tidigare utgjort del av bl. a. konto n:r 791.

124 o. 124.2 Med ledning av uppgifterna å de senaste årens förbrukning ha anslagen å dessa konton måst höjas med 1.000 resp. 500 kronor.

126.1 Detta konto, som är nytt, upptager den beräknade delen, c:a 5 %, av socialvårdsbyråns gemensamma kostnader.

126.2 För pågående utredning angående ålderdomshemmets om- och tillbyggnad har upptagits ett reservationsanslag å 10.000 kronor. Utredningen, som redan påbörjats och för vilken stadsfullmäktige efter framställning från fattigvårdsstyrelsen redan beviljat ett första anslag å 3.000 kronor, beräknas under åren 1950 och 1951 draga ytterligare kostnader.

131 Då tidigare anslag visat sig otillräckligt, har en ökning med 1.000 kr. måst ske.

133 Detta anslag har kunnat sänkas med 1.000 kronor.

135 Motsvarar förutvarande konto nr 714 å 600 kronor, vartill har lagts 400 kronor för kostnaden för utflykter o. dyl.

160 Tidigare anslag å 6.000 kronor för underhåll av fastigheten har visat sig avsevärt otillräckligt, varför en höjning varit oundgängligen nödvändig.

161.2—161.4 Dessa konton äro en uppdelning av förutvarande konto n:r 652, vilket kunnat sänkas med 2.000 kronor.

178.1 o. 178.2 Ha undergått erforderliga höjningar med 500 kronor resp. 3.000 kronor.

Kapitalutgifter.

368 Har upptagits med ett med 6.000 kronor förhöjt belopp för att möjliggöra inköp av vissa erforderliga köksmaskiner och hjälpmaskiner för maskinrummet.

390 Under detta n:r har något anslag icke upptagits. Dock har ifrågasatts, huruvida icke anslag för erforderlig om- och tillbyggnad av ålderdomshemmet borde upptagas. Fattigvårdsstyrelsen har emellertid funnit sig böra hemställa hos stadsfullmäktige att vid fastställandet av staten för "20 Finansförvaltning" ett anslag å 100.000 kronor upptages för här angivet ändamål. Kostnaden för första etappen i utbyggnadsprogrammet har preliminärt beräknats till c:a 550.000 kronor.

Driftinkomster.

226.2 Utgör ersättning från Karlslunds Tvättinrättning för arbetskraft, lokal, bränsle, lyse och vatten m. m.

230 o. 260.2 Dessa två konton utgöra en uppdelning av förutvarande nr 931. Sänkningen omkring 6.000 kronor har föranletts av att en stor del av personalen i fortsättningen kommer att bo och delvis äta utom anstalten.

270—273.2 Med ledning av föregående års bokslut ha vissa justeringar av dessa konton ägt rum. Tillsammantagna beräknas de komma att utvisa en ökning med 15.000 kronor.

16 B 3. Öppen fattigvård.

Driftutgifter.

101.0 Detta konto omfattar numera löner endast till assistenterna samt arvode

till ordföranden och sammanträdesarvoden. Övriga personalkostnader föras på socialvårdsbyråns stat, liksom administrations- och underhållskostnader.

126 Å detta konto redovisas den öppna fattigvårdens del i kostnaderna för socialvårdsbyrån, beräknad till 30 % av totalkostnaden.

175.1 Höjningen är förorsakad därav att vårdavgiften å statens sinnessjukhus höjts från kr. 1: 50 till 3 kr. per dag för alla patienter, som åtnjuta folkpension.

175.3 Anslaget å detta konto har kunnat sänkas med 3.000 kronor på grundval av föregående års förbrukning.

175.4 Detta anslag är nytt och är avsett för täckning av kostnaderna för vård på anstalt av annat slag än de förut nämnda.

175.5 Detta anslag har måst undergå en höjning med 300 kronor.

177.02 Behovet av understöd i denna form har visat en tendens till ökning, varför anslaget ökats med 5.000 kronor.

177.03 Å andra sidan har förbrukningen på detta anslag nedgått avsevärt, varför en sänkning med 15.000 kronor kunnat företagas.

177.05 Förbrukningen å detta anslag visar en klar nedgångstendens, varför en sänkning med 10.000 kronor kunnat ske med ledning av föregående års förbrukning.

177.11 o. 177.12 Det har ifrågasatts huruvida icke dessa anslag, som f. n. icke ha karaktär av fattigvård, borde upptagas under titeln Socialvård: 16 Ö — Övriga ändamål.

Driftinkomster.

Om man bortser från att den i 1949 års stat upptagna posten "Barnavårdsnämndens andel i personal- och administrationskostnader" efter tillkomsten av särskild stat för socialvårdsbyrån numera utgått utvisa de beräknade inkomsterna en ökning med c:a 30.000 kronor vid jämförelse med innevarande års stat.

Västerås den 6 juli 1949.

För fattigvårdsstyrelsen:
THEOFIL ÖBERG.
Ordförande.

/Sten Fägerstam.

Bilaga 16 C 2 och 3 Barnavård och 5 B Familjebidrag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed överlämnas förslag till utgifts- och inkomststat för barnavårdsnämnden (familjebidragsnämnden) för år 1950 och får barnavårdsnämnden såsom motivering för det framlagda förslaget anföra följande.

16 C 2. Barnhem.

Driftutgifter.

Konto n:r	
101.0 o. 101.5	Dessa konton utvisa sammanlagt en ökning, föranledd av en välbehövlig utökning av personalen med ytterligare en biträdestjänst.
108	Detta konto har måst höjas, då den kollektivt anställda personalen numera tillförsäkrats pensionsrätt.
114	Har undergått en mindre erforderlig höjning.
115	Nytt konto. Avsett för bilresor med barn till lasarett o. dyl.
126	Nytt konto. Den upptagna summan utgör beräknad ersättning för det administrativa arbete för barnhemmets räkning, som måste utföras på socialvårdsbyrån.
130	Med ledning av föregående års förbrukning har detta anslag måst höjas med 600 kr.
131	Av samma skäl har även detta anslag upptagits till högre belopp.
162	Då under innevarande år en del erforderliga förbättrings- och reparationsarbeten komma att utföras å fastigheten, har stadens fastighetskontor förutskickat att ej höjning av hyran kan komma att visa sig erforderlig. Hyresbeloppet har emellertid ännu icke kunnat fixeras, varför anslaget upptagits oförändrat.
163	Har kunnat undergå en mindre sänkning.

Kapitalutgifter.

368	Anslaget har upptagits oförändrat.

Driftinkomster.

230 o. 260	Ha genom personalens utökning undergått en ökning.
270.1, 270.2 272 o. 273	Ha kunnat upptagas med i stort sett oförändrade belopp.
271	Utgör beräknat landstingsbidrag, motsvarande nettoutgifterna för barnhemmets drift.

16 C 3. Öppen barnavård.

Driftutgifter.

	Förutvarande konto nr 110, utgörande andel i fattigvårdens löner, har utgått, sedan dessa kostnader numera påförts konto nr 126, "Andel i socialvårdsbyråns löner".
101.0	Motsvarar tidigare konto n:ris 111 och 113. En befattning, vars innehavare handhar ansökningar om mödrahjälp och fria resor, samt två skrivbiträdesbefattningar på avdelningen för allmänna barnbidragen ha, såsom varande oundgängligen nödvändiga, upptagits på ordinarie stat. Framställning härom har gjorts i särskild skrivelse till Stadsfullmäktige. Av samma skäl, som under föregående punkt nämnts, har en viss sänkning av de totala personalkostnaderna kunnat äga rum.
126	Utgör c:a 50 % av socialvårdens gemensamma utgifter, vilken andel beräknats motsvara belastningen från barnavårdsnämndens sida på det centrala kansliet.

175.1 o. 175.2 Utgöra utbrytningar ur tidigare konton n:ris 611 och 612.
175.3—175.6 Äro upptagna i stort sett oförändrade.
176.1 o. 176.2 Utgöra återstoden av tidigare konton n:ris 611 och 612. Totalt innebära de på dessa konton begärda anslagen en utgiftsökning med c:a 35.000 kronor, främst föranledd av barnavårdsnämndens i april månad innevarande år fattade beslut att höja fosterlegorna från 40 kronor till 55 kronor per månad.
176.3 Utgör en utbrytning ur tidigare konto nr 113.
177.1 Motsvarar tidigare konto nr 613, vilket kunnat sänkas.
177.2 Har måst undergå en avsevärd höjning, förorsakad av en ändring i lagen om bidragsförskott, vilken innebär att den tidigare behovsprövningen borttagits.
177.3—177.5 Intet att anmärka.
177.6 Med ledning av föregående års förbrukning har detta anslag kunnat sänkas med 10.000 kronor.

Driftinkomster.

270.1 o. 273.1 Bland inkomsterna utvisa dessa en avsevärd ökning, förorsakad av den ovan nämnda ökningen av bidragsförskotten.
273.2 Detta anslag har med ledning av föregående års siffror kunnat höjas med 8.000 kronor.

5 B. Familjebidrag.

Driftutgifter.

177 Genom ökade inkallelser till repetitionsövningar har detta anslag måst upptagas med ett till 50.000 kronor förhöjt belopp.

Driftinkomster.

270 Ökningen föranledd av ökningen på konto nr 177. Statsbidrag beräknas inflyta med c:a 93 %.

Västerås den 6/7 1949.

För Västerås stads barnavårdsnämnd:
EM. GRANÉR.

/Sten Fägerstam.

Bilaga 16 C 4 Barnstugor.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor får härmed överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950.

Som framgår av det bilagda budgetförslaget beräknas utgifterna för år 1950 belöpa sig på 377.926 kronor. Inkomsterna beräknas uppgå till 74.800 kronor. Det av staden erforderliga anslaget uppgår sålunda till 303.126 kronor.

Beträffande de olika utgiftsposterna må följande anföras:

Utgifterna för badkoloni och lekplatser, som förut utgått efter särskilt Litt., har för år 1950 fördelats på statförslagets olika underavdelningar.

Anslaget för *resor* har måst höjas, då avgiften för bussresorna till Uddens koloni stigit. Styrelsen räknar dock med att kostnaderna för barnens koloniresor såsom tidigare skola ersättas av statsmedel.

I anslaget till *förbrukningsinventarier* ingår 3.000 kronor till korkmattor till Hammarby daghem. Vidare ingår handdukar till Korsängens barnträdgård, komplettering av linneförrådet vid Utanby daghem och komplettering av porslinsförrådet vid Utanby daghem och Uddens koloni.

Den avsevärda höjningen för *bespisning* beror på att lön till kokerskor och mjölkflicka på badkolonien, som tidigare förts på andra konton, i år inräknats i bespisningskostnaden.

Under *sjukvård* har upptagits ett högre belopp för medicin till daghemmen och 300 kronor för inköp av två Aromikolaggregat för att hindra spridningen av luftburen smitta på daghemmen.

Ett nytt konto i årets stat är *badresor,* där badresorna under sommaren till Östra holmen, vilka förut varit avgiftsfria, för 1950 måst upptagas till ett belopp av 800 kronor.

Det ökade anslaget för *hyror* är beroende på att hyran för Parkgårdens barnträdgård höjts.

I 1950 års stat har upptagits 8.000 kronor som *andel i parkförvaltningens kostnader för skötsel av grönytor omkring fastigheterna.* Höjningen är beroende av den i år färdigställda tomten vid Hammarby daghem.

För plaskdamm vid Utanby daghem hade för år 1949 reserverats 3.000 kronor. Då emellertid daghemmet genom Kungl. Maj:ts beslut delvis skall flyttas och någon plaskdamm ej kan iordningställas förrän detta skett, ha dessa 3.000 kronor reserverats till år 1950.

Anskaffning av inventarier. För år 1950 har upptagits 2.900 kronor till anskaffning av inventarier. Här har inräknats tre nya hyvelbänkar och ett stort förvaringsskåp till Tunby barnträdgård, ett barnskåp till Fridnäs barnträdgård, komplettering av bestick till Utanby daghem, el. element till expeditionen samt arbetsbord och torkställ till Uddens koloni.

Då den i 1949 års stat upptagna nya barnträdgården i Aroslund ej under detta år har kunnat komma till stånd, har för 1950 samma summa (10.600 kronor) tagits upp till uppsättning och drift under höstterminen av denna barnträdgård. Vidare har här upptagits 16.750 kronor för uppsättning och drift under höstterminen av två dubblerade barnträdgårdar på Skallberget, vilken stadsdel står helt utan barnträdgårdar.

Med stöd av vad som ovan anförts får barnstugestyrelsen härmed hemställa att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna bifogade förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950.

Västerås den 5 juli 1949.

För styrelsen för Västerås stads barnstugor:
GÖSTA LUNDBERG.

/Ann-Louise Nilsson.

Bilaga 16 C 5 Ungdomsvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Ungdomsvårdsstyrelsen får härmed framlägga sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950 och därtill anföra följande:

Vid uppgörandet av förslaget har styrelsen utgått från att fortfarande få förfoga över stadspaviljongen och att den nya ungdomsgården i Sundinska huset i full utsträckning utnyttjas för sitt ändamål.

Den genom tillkomsten av den nya ungdomsgården utvidgade verksamheten, vari inbegripes anordnande av självservering av kaffe, te och läskedrycker till billigt pris, medför ökning av driftutgifterna. Av ökningen kommer på löner och arvoden 1.500 kronor, på serveringsverksamheten uppskattningsvis 3.000 kronor, på musik och slöjdverksamhet m. m. 400 kronor och på städning och belysning 800 kronor. Frånsett en nedskärning med 100 kronor av anslaget för övriga expenser och representation äro övriga anslag oförändrade.

Driftutgifterna sluta på 60.900 kronor. Ökningen uppgår till 5.600 kronor.

Såsom kapitalutgift har upptagits ett anslag å 1.000 kronor för anskaffning av inventarier.

Inkomsterna beräknas för serveringsverksamheten till 2.500 kronor och för hyror till 700 kronor högre belopp än i årets stat. Styrelsen räknar med samma bidrag från Asea och Metallverken som tidigare.

Inkomsterna uppgår till 19.200 kronor, vilket innebär en ökning av 3.200 kronor.

Västerås den 20 juni 1949.

För ungdomsvårdsstyrelsen:
GÖSTA SJÖBERG.

/Åke Renvall.

Bilaga 16 F Nykterhetsvård.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Härmed överlämnas förslag till utgifts- och inkomststat för nykterhetsnämndens verksamhet under år 1950 och får nämnden såsom motivering för det framlagda förslaget anföra följande.

16 F. Nykterhetsvård.

Driftutgifter.

Konto n:r

101.0 Omfattar löner till inspektör och skrivbiträde som under innevarande år. Då kvalificerade vikarier krävas under personalens semestrar, har som ersättning för dessa upptagits 800 kronor. Dessutom har upptagits ett arvode å 500 kronor till nämndens ordförande, vilken, enligt nämndens uppfattning, har en synnerligen delikat och krävande arbetsuppgift och därför bör erhålla ersättning liksom ordförandena hos övriga nämnder och styrelser inom socialvården. Framställning härom har gjorts i särskild skrivelse till Stadsfullmäktige.

126 De under n:ris 211, 231, 241, 421 och 792 i föregående års stat upptagna anslagen för kontorskostnader, resor, telefon m. m. ha utgått och ingå

numera i de anslag, som upptagits för socialvårdsbyrån. I stället kommer detta anslag å 6.000 kronor, vilken summa beräknats utgöra nykterhetsnämndens andel i socialvårdsbyråns gemensamma kostnader.

175 o. 177 Har kunnat upptagas oförändrade. I sistnämnda anslag ingår ersättningen till övervakare.

Driftinkomster.

270 o. 279 Intet att anföra.

Västerås den 6 juli 1949.

För nykterhetsnämnden:
R. V. HULT.
Ordförande.

/Sten Fägerstam.

Bilaga 16 H Hemhjälpsnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hemhjälpsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för nämnden för år 1950 samt därvid anföra:

Hemvårdarinneverksamhet.

Vid jämförelse med föregående år visar staten för år 1950 en ökning på utgiftssidan med cirka 6.400 kronor, huvudsakligen beroende på, att hemvårdarinnorna från och med den 1 januari innevarande år med något höjd lön överförts på ordinarie stat. Vidare har upptagits 3.000 kronor såsom andel i Socialvårdsbyråns kostnader. Summan är svår att fixera, då verksamhetens överflyttning till Socialregistret icke medfört personalökning därstädes, men nämnden har intet att erinra mot att detta belopp bokföres å nämndens stat. Vidare ha utgifterna för telefon, resor i tjänsten och bostadshyra ökats, då en sedan den 1 januari 1948 vakant hemvårdarinnebefattning kommer att tillsättas. För komplettering av möbler har vidare upptagits ett belopp av 500 kronor varjämte reservation begärts för från år 1948 eventuellt kvarstående medel.

Inkomsterna ha beräknats cirka 1.100 kronor lägre än föregående år, då hyran för bostäderna enligt vederbörligt avtal fastställts något lägre än vad tidigare beräknats.

Systugeverksamhet.

Sedan hemhjälpsnämnden av stadsfullmäktige erhållit i uppdrag handhava systugeverksamheten i staden har hemhjälpsnämnden beräknat att fyra systugor skulle kunna hållas öppna 3 dagar i veckan med 3 timmar varje gång i fyra för ändamålet hyrda lokaler, lämpligt fördelade i staden. Ersättningen till lärarinnorna har beräknats till 4 kronor per arbetstimme och lokalhyran till 2.400 kronor per år. Städning m. m. beräknas kosta 1.500 kronor och utgifterna för vissa förbrukningsartiklar samt underhåll av inventarier till 500 resp. 400 kronor per år. Inköp av ytterligare behövliga tvenne symaskiner jämte utrustning har enligt samma grunder som för årets inköp beräknats till 11.000 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får hemhjälpsnämnden anhålla, att stadsfullmäktige ville besluta

att godkänna av hemhjälpsnämnden upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950.

Västerås den 17 juni 1949.

För hemhjälpsnämnden:
GERTRUD LUNDKVIST.

/Gunnar Ekberg.

Bilaga 16 Ö Skollovskolonier.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Föreningen Västerås skollovskolonier härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte för år 1950 bevilja föreningen ett anslag av Åttiotusen (80.000) kronor för uppehållande av föreningens koloniverksamhet.

Därjämte anhåller styrelsen att för nästa år erhålla ett anslag av Femtontusen (15.000) kronor till den feriebarnsverksamhet, som föreningen från och med 1948 bedriver.

Beträffande omfattningen av koloniföreningens verksamhet vill styrelsen meddela, att 420 barn i skolåldern erhåller sommarvistelse vid föreningens kolonihem under innevarande sommar. Dessutom bereder föreningen plats för 80 barn i olika hem på landet. (Under år 1948 kunde föreningen bereda plats för 35 barn.) Den av föreningen bedrivna feriebarnsverksamheten tycks efter allt att döma utfalla till stor belåtenhet. Vår förhoppning är, att denna verksamhet må kunna utökas ytterligare under nästkommande år, eftersom antalet ansökningar om sommarvistelse ökar år från år. Samtliga hem, till vilka feriebarn sänts, har godkänts av barnavårdsnämnden i den kommun, där feriehemmet är beläget. Under våren inkom över 750 ansökningar om kolonivistelse innevarande sommar.

Skollovskolonierna har för det gångna årets verksamhet i statsbidrag erhållit 14.658 kronor till driftskostnader för den egentliga koloniverksamheten samt 1.712 kronor till feriebarnsverksamhet. Denna summa har till största delen använts till reparation och underhåll av fastigheterna. Av Västerås stad erhöll föreningen ett anslag av 74.000 kronor till koloni- och feriebarnsverksamhet. Att föreningen nödgas begära ett något högre anslag för nästa års verksamhet beror dels på feriebarnsverksamhetens utökning och dels därpå, att kolonibyggnaden i Mårdshyttan behöver utökas med ett par personalrum samt med isoleringsavdelning för barn, som insjukna under kolonivistelsen. Denna tillbyggnad beräknas kosta 20.000 kronor.

Med hänvisning till vad sålunda anförts får styrelsen alltså vördsamt hemställa, att föreningen för år 1950 må erhålla ett anslag av tillsammans Nittiofemtusen (95.000) kronor för bedrivande av såväl koloni- som feriebarnsverksamhet.

Västerås den 4 juli 1949.

För Föreningen Västerås skollovskolonier
EM. GRANÉR.

/Helmer Gustafsson.

Bilaga 18 A Folkpensionering.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Pensionsnämnderna få härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950 och därtill anföra följande:

Enligt anvisningar från stadskamrerarekontoret ha de olika titlarna i utgiftsstaten väsentligen ändrats. På grund härav och då det icke varit möjligt att utröna vad som åtgått under innevarande år eller närmast föregående år å de olika titlarna, om man tillämpar den för år 1950 anbefallda uppställningen, ställer det sig svårt att rätt fördela utgifterna på de olika titlarna.

Då pensionsnämnderna ännu icke fått bestämt besked rörande hyran för kontorslokalerna ha dessa kostnader endast preliminärt kunnat beräknas.

Beträffande kommunbidraget till folkpensionerna och särskilda bostadstilläggen hänvisas till bifogade skrivelse från Kungl. Pensionsstyrelsen (bilaga A).

I övrigt ha nämnderna sökt att i möjligaste mån avväga de olika anslagsposterna efter vad som hitintills visat sig vara erforderligt och hemställa att anslag beviljas i enlighet med det av nämnderna uppgjorda förslaget.

Anledningen till att statförslaget icke kunnat inlämnas den 1 juli är att besked icke erhållits från pensionsstyrelsen rörande kommunbidragets storlek förrän denna dag.

Västerås den 20 juli 1949.

För pensionsnämnderna i Västerås stad:
MARTIN LINDHEIMER.

Bilaga 18 B Västerås erkända sjukkassa.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under hänvisning till Stadsfullmäktiges tidigare beslut om bidrag till Västerås erkända sjukkassa, får styrelsen för nämnda kassa vördsamt anhålla att för år 1950 komma i åtnjutande av anslag beräknat efter 1 kr. per medlem, till täckande av kassans administrationskostnader. Medlemsantalet beräknas vid 1950 års ingång uppgå till 18.500.

Ett exemplar av förvaltnings- och revisionsberättelserna jämte stat för år 1950 bifogas.

Västerås den 10 juni 1949.

För Västerås erkända sjukkassa:
KARL [illegible]GDAHL,
ordförande.

Bilaga 18 B Aseapersonalens erkända sjukkassa.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Aseapersonalens erkända centralsjukkassa, vilken kassa den 30 juni 1933 blivit hos Kungl. Socialstyrelsen registrerad enligt lagen den 29 juni 1912 om understödsföreningar dels ock i enlighet med Kungl. Maj:ts förordning den 26 juni 1931 antagen till erkänd centralsjukkassa fr.o.m. den 1 juli 1933 och som den 31 december

1948 räknade 17.074 sjukförsäkrade, avgiftspliktiga medlemmar, av vilka 9.749 vid årets slut voro i Västerås mantalsskrivna, får härmed vördsamt anhålla om erhållande av kommunbidrag för år 1950. Det kommunala bidraget — i likhet med vad som utgår till övriga erkända sjukkassor i Västerås — har beräknats att utgå med 1 kr. för varje i Västerås mantalsskriven medlem.

Den av årsmötet godkända förvaltningsstaten för år 1950 bifogas. Denna utvisar att ett kommunbidrag på 24.000 kronor (varav 14.000 kronor erhålles i kommunbidrag från Stockholm) beräknats. Trots det beräknade kommunbidraget har ett underskott att täckas av övriga inkomster på 15.000 kronor uppstått för att inkomst- och utgiftsstaterna skola balansera.

Ett exemplar av kassans stadgar jämte förvaltnings- och revisionsberättelse över sistförflutna verksamhetsår bifogas.

Västerås den 4 juli 1949.

Aseapersonalens erkända centralsjukkassa:

Ivar Behring,
ordförande.

Tora Ljung-Eriksson,
verkst. tjänsteman.

Bilaga 19 A Kristidsnämnd.

Utdrag av protokoll, hållet vid kristidsnämndens arbetsutskotts i Västerås sammanträde den 20 juni 1949.

§ 11.

Då någon budget för år 1950 icke vore erforderlig men ett belopp av 3.600 kronor erfordrades för bestridande av prisombudets lön samt 1.500 kronor borde avsättas för en eventuell utdelning av kaffekort samt andra utgifter, som nu icke kunde beräknas, beslöt arbetsutskottet hos drätselkammaren anhålla att ovanberörda medel avsattes för 1950 års verksamhet. Vilken nämnd eller styrelse, som efter kristidsnämndens upphörande skulle handhava nu ifrågavarande angelägenheter, hade ännu icke avgjorts.

Som ovan.

In fidem:
Gunnar Ekberg.

Bilaga 19 B Hyresnämnd.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hyresnämnden får härmed överlämna förslag till stat för år 1950.

Anslagen 101.0 löner och arvoden till nämndens ordförande, ledamöter, sekreterare samt expeditions- och skrivbiträde och 126 sakkunniga, motsvarande 113 och 114 i 1949 års stat, 115 resor, rubricerade bilskjutsar i innevarande års stat, och 119 övriga expenser, nuvarande oförutsedda utgifter, ha upptagits till oförändrade belopp. Däremot har anslagsförbrukningen för kontorskostnader och porton visat en fortgående stegring, som motiverar en höjning av anslagen för nämnda ändamål med

resp. 200 och 800 kronor. Staten, som slutar på 19.000 kronor, uppvisar sålunda en utgiftsökning å 1.000 kronor.

Västerås den 12 juli 1949.

För hyresnämnden:

FOLKE HÖIJER

Till Magistrat:n och Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1950 och i samband därmed anföra följande.

Skatteunderlaget för år 1950 har ökat med c:a 152.000 skattekronor eller från 1.506.000 till 1.658.000 skattekronor. Ökningen motsvarar drygt 10 %. Till jämförelse kan nämnas, att ökningen av antalet skattekronor från 1948 till 1949 utgjorde 6,9 %, från 1947 till 1948 31,3 % samt från 1946 till 1947 2,8 %. Antalet skattekronor per invånare uppgår för närvarande till 29,7. Motsvarande tal för 1949 är 28,2, för 1948 27,6 och för 1947 21,03 skattekronor.

Förutom ökningen av skattekronornas antal har man liksom i årets stat att vid upprättande av 1950 års budgetförslag räkna med en fordran å statsverket avseende skatt. Denna fordran sammanhänger som bekant med källskattereformen och motsvarar skillnaden mellan den numera av taxeringsnämnderna fastställda skatten för år 1948 och det belopp, vilket staden under samma år av statsverket i avräkning uppburit å nyssnämnda skatt. Skillnaden utgör c:a 1.558.000 kronor. Motsvarande belopp vid upprättande av årets stat utgjorde c:a 2.941.000 kronor, vartill kom ett engångsbelopp i form av skatt å merinkomst enligt övergångsbestämmelserna till källskatteförordningen med c:a 129.000 kronor.

Det i staten för år 1950 ingående disponibla bokslutsöverskottet för 1948 uppgår till 163.440 kronor. Motsvarande bokslutsöverskott för 1947 att tagas i betraktande i 1949 års budget utgjorde 8.485 kronor. Bokslutsöverskottet för 1946 uppgick till 42.050 kronor.

Lönekostnaderna ha beräknats efter oförändrad lönenivå och oförändrat rörligt tillägg av 12 %. Å pensionerna har rörliga tillägget beräknats efter 27 % eller samma grunder, vilka gällde för tillägg å löner enligt 1945 års löneplan. Tillägget följer, med en mindre justering uppåt, det s. k. ramavtalet. Antalet anställda har ökat ganska avsevärt. Antalet ordinarie befattningar (utom lärarpersonalen) utgjorde i 1949 års stat 418, medan i 1950 års stat upptagits sammanlagt 445 befattningshavare. Antalet lärare har ökat från 209 till 269. Ökningen av lönesumman för dessa två kategorier utgör respektive c:a 234.000 och c:a 527.000 kronor. Beträffande övrig personal (extra befattningshavare, arvodister m. fl.) kunna tillförlitligare siffror ej lämnas på grund av omläggning av littereringssystemet. Den totala lönesumman för denna kategori i 1950 års stat utgör c:a 1.009.000 kronor, vilket motsvarar en ökning av 50.000 à 75.000 kronor.

Det är att märka, att ökningen av lönesummorna endast till obetydlig del beror på löneförhöjningar, vilka blott sparsamt förekommit under senaste året, utan huvudsakligen föranletts av ökat antal tjänster samt ålderstilläggen. Detta framgår bl. a. av att medellönen för år 1949 beträffande de ordinarie befattningarna utgjorde 7.656 kro-

nor och för år 1950 7.694 kronor. Allt som allt uppgår antalet anställda, inräknat kollektivanställd såväl månadsavlönad som timavlönad personal, städerskor m. fl. till c:a 1.450.

Antalet pensionärer har ökat från 238 i 1949 års stat till 260 enligt förslaget, vilket medfört en ökning av den totala pensionssumman å c:a 57.000 kronor.

I detta sammanhang må framhållas, att något särskilt anslag icke upptagits för den merkostnad, som ett nytt normalpensionsreglemente eventuellt kan medföra. Centrala förhandlingar pågå angående dylikt reglemente men resultatet av förhandlingarna är ännu icke klart. Genom S. K. P. har drätselkammaren sökt erhålla en ungefärlig beräkning å vad merkostnaderna kunna tänkas bliva. Denna beräkning utvisar, att man har anledning att räkna med en retroaktiv ökning av pensionsavgifterna för tiden fr. o. m. den 1 oktober 1947, då den nya löneregleringen trädde i kraft och från vilken tidpunkt ökningarna av pensionsunderlagen skulle räknas, med c:a 120.000 kronor per år. För år 1949 och 1950 torde medel härför kunna disponeras av stadsfullmäktiges anslag för oförutsedda utgifter. För anslaget innevarande år återstår nämligen i runt tal c:a 180.000 kronor och motsvarande anslag för 1950 har tagits till med sådant belopp, att det torde kunna täcka även nu ifrågavarande utgift. Beträffande merkostnaden för sista kvartalet 1947 och för hela år 1948 har man möjlighet att tillgripa pensionsfonden eller eventuellt överskott från 1949. Under nu angivna förhållanden har kammaren icke ansett sig behöva räkna med särskilt anslag för dessa utgifter.

Liksom tidigare ha väsentliga avsättningar skett till kapitalbildande utgifter samt vissa större driftutgifter av engångsnatur. Bland dessa avsättningar märkas anslag för bildverk över staden å 25.000 kronor, utredningskostnad för nytt stadshus 100.000 kronor, utredningskostnad för stadshotell 25.000 kronor, grundrabatter 75.000 kronor, anslutningsavgifter för av staden med tomträtt upplåtna tomter 75.000 kronor, diverse fastighetsförvärv 246.000 kronor, nytt kokssorteringsverk 100.000 kronor, serviser och mindre ledningsutsträckningar 100.000 kronor, ytterligare restaurering av Elba 35.000 kronor, delkostnad för inventarier i Gideonsbergsskolan och uppförande av kolonihem i Söderbärke 185.000 kronor, genomgripande reparation av tekniska skolan 30.000 kronor, bro över Svartån 50.000 kronor, engångsinbetalningar till S. K. P. 30.000 kronor och för avsättning till bostadssubventionsfonden 176.000 kronor. Till fond för allmänna byggnader föreslås en ökad avsättning å 900.000 kronor emot i årets stat 400.000 kronor. Anledningen härtill är den, att en approximativ inventering av de kommunala byggnader och anläggningar, vilka inom en ej alltför avlägsen framtid bliva aktuella, ger en sammanlagd kostnadssumma av ej mindre än c:a 50.000.000 kronor. Bland de projekt, beräkningen omfattar, märkas en del folkskolor bl. a. för Skallberget, Skiljebo och västra stadsdelarna, nybyggnad för läroverket, tekniska skolan och praktiska mellanskolan, erforderliga investeringar vid gas-, vatten- och elverken, diverse gator och vägar för den närmaste femårsperioden, om- och tillbyggnad av ålderdomshemmet, nybyggnad för landsbibliotek och stadshus m. m. Under dessa förhållanden har drätselkammaren ansett lämpligt att, när tillfälle nu föreligger, öka avsättningen till fonden. Detta förutsätter en ändring av fondbestämmelserna, som för närvarande medgiva en avsättning av högst 500.000 kronor per år, varom framställning i särskild ordning kommer att göras. För nu uppräknade ändamål ha sammanlagt sålunda avsatts c:a 2.150.000 kronor mot i årets stat för liknande ändamål c:a 1.700.000 kronor.

Hamnens beräknade förlust för år 1950, kronor 253.000, har täckts av uttaxerade medel på finansförvaltningens stat. Med nämnda beräknade underskott redovisar hamnen ett sammanlagt driftsunderskott å 1.985.000 kronor. Inklusive den föreslagna

avsättningen i 1950 års stat ha avsättningar av uttaxerade medel till mötande av underskottet gjorts å tillsammans 1.853.000 kronor. Det kvarstående underskottet skulle sålunda vid utgången av år 1950 uppgå till 132.000 kronor. Emellertid har man anledning räkna med att hamnens förlust för år 1949, vilken beräknats till 397.000 kronor, kommer att bli avsevärt mindre, varför man har skäl antaga, att den beräknade bristen vid 1950 års utgång kan elimineras utan vidare avsättningar av skattemedel.

Till skatteregleringsfond har avsatts ett belopp av 500.000 kronor. Tidigare ha till fonden avsatts sammanlagt 2.700.000 kronor, varför efter den föreslagna avsättningen i 1950 års stat fondens behållning skulle uppgå till 3.200.000 kronor. Då jämlikt fondlagens bestämmelser utan särskilt tillstånd av Kungl. Maj:t medel kan tagas i anspråk ur fonden med högst ⅓ av det högsta belopp, vartill fonden uppgått under det år, beslutet fattats, eller under något av de två närmast föregående åren, innebär avsättningen, att staden utan vidare har till förfogande ett belopp av c:a 1.000.000 kronor för skatteutjämningsändamål, därest förhållandena skulle därtill föranleda.

Stadsfullmäktiges reservationsanslag till oförutsedda utgifter har upptagits till c:a 540.000 kronor mot c:a 470.000 kronor i årets stat. Anslaget till oförutsedda utgifter att disponeras av drätselkammaren har bibehållits vid 25.000 kronor.

Såsom en allmän kommentar till 1950 års budgetförslag må framhållas, att utgångsläget för budgeten, trots den relativt stora ökningen i antalet skattekronor, icke varit lika gynnsamt som tidigare. Detta beror huvudsakligen på att stadens skattefordran å statsverket, såsom av det föregående framgår, minskats i väsentlig grad, att de olika delförvaltningarna ställt i vissa fall betydligt ökade anslagskrav och slutligen att man under år 1950 måste räkna med en väsentligt ökad låneskuld. Ett nytt lån å 2.750.000 kronor, för vars upptagande tillstånd begärts hos Kungl. Maj:t, har ränte- och amorteringsberäknats för hela året. Vidare har för ytterligare upplåning beräknats ett belopp av 10.000.000 kronor, vilket ränte- och amorteringsberäknats för ett halvt år. För sistnämnda upplåning har mera utförligt redogjorts nedan vid kommentaren till finansförvaltningens stat. Kostnaderna för ränta och amortering å sålunda beräknade nya lån, sammanlagt om c:a 13.000.000 kronor belasta budgeten med ett belopp av c:a 470.000 kronor.

Den största nettoökningen bland delförvaltningarna utvisar fastighetsförvaltningen inklusive jordbruket med c:a 350.000 kronor, gator med c:a 245.000 kronor och folkskolan med c:a 160.000 kronor. Beträffande den sistnämnda märkes, att i folkskolestyrelsens ursprungliga statförslag ytterligare begärts c:a 290.000 kronor. En större engångskostnad under nämnda stat har emellertid, som sedermera närmare skall utvecklas, uppdelats på tre år. De sociala förmånerna till den kollektivanställda personalen ha dragit ökade kostnader. Semesterersättningar, vilka tidigare förts på de olika arbetena, ha beträffande byggnadskontor, parkförvaltning och fastighetsförvaltning förts på den gemensamma förvaltningen med särskilt angivna anslag. Kostnaderna för försäkringen i Riksförsäkringsanstalten ha väsentligt ökat. Utredning pågår angående eventuellt byte av försäkringsgivare eller övergång till ett system, enligt vilket staden står självrisk för ersättningarna. Denna utredning är ännu icke slutförd.

I den mån så kunnat ske, ha nedskärningar företagits å olika anslagsposter i förhållande till de olika förvaltningarnas äskanden.

Skattesatsen har från angivna utgångsläge och med omförmälda avsättningar samt efter de ändringar i delstaternas budgetförslag, varför nedan skall redogöras, kunnat bibehållas oförändrad vid kronor 7: 35.

Kammaren vill nu liksom tidigare kraftigt understryka vikten av att de olika delförvaltningarna under det kommande budgetåret iakttaga största möjliga sparsamhet

med de till förfogande stående anslagen. Kammaren förutsätter vidare, att framställningar om nya anslag utöver de i staten upptagna under budgetåret endast göras i särskilt trängande fall.

Liksom i årets stat ha under en del konton understundom angivits utgiftens beteckning utan att något anslagsbelopp utförts, varjämte kontot försetts med en not, vari omtalas, att odisponerade medel av tidigare anslag böra reserveras till år 1950. I samtliga sålunda förevarande fall avser drätselkammaren att hos stadsfullmäktige hemställa om medgivande att de medel å kontot, vilka vid 1949 års utgång kvarstå odisponerade, få för samma ändamål reserveras till år 1950. För undvikande av onödig vidlyftighet i framställningen kommenteras dessa konton endast i undantagsfall, då förhållandena därtill föranleda.

Beträffande budgetförslagets formella uppställning anmärkes, att en ny litteringsplan tillämpats, vilken anbefallts av Svenska Stadsförbundet. Planen innebär bl. a. att anslag av likartad karaktär sammanförts under vissa gemensamma kontobeteckningar. På grund härav föreligga i vissa fall svårigheter att verkställa direkta jämförelser mellan årets stat och föreliggande budgetförslag.

Drätselkammaren övergår härefter till att kortfattat kommentera de olika specialstatförslagen.

1. Allmän förvaltning.

1 A. Stadsfullmäktige och dess beredningar.

1 A 1. Stadsfullmäktige.

Anslaget till expenser till ordföranden, "arvodet" föreslås höjt från 500 till 1.000 kronor. Till denna titel har från 1 C 2 utbrutits anslag för tryckning av stadsfullmäktiges handlingar, vilket upptagits med 20.000 kronor.

1 A 2. Löne- och avtalsnämnd.

Arvodet till ordföranden föreslås höjt med 300 kronor från 1.500 till 1.800 kronor med hänsyn till den allt mer ökade arbetsbördan. Beslut om höjning skall underställas länsstyrelsen för godkännande. I övrigt äro utgifterna under denna titel oförändrade.

1 B. Stadsrevision.

Utgifter och inkomster ha upptagits med oförändrade belopp.

1 C. Drätselkammare.

1 C 1. Gemensamma kostnader.

Utgifterna äro oförändrade.

1 C 2. Stadskansli.

Såsom ovan nämnts har härifrån till titeln 1 A 1 överförts anslag å 20.000 kronor för tryckning av stadsfullmäktiges handlingar. I övrigt äro anslagen i huvudsak oförändrade.

1 C 3. Drätselkontor.

I löneanslaget ingår ett belopp av 10.000 kronor för nya befattningar, däribland en eventuell ny tjänst såsom andre stadsbokhållare. Anslaget härför upptages med reservation för vederbörligt beslut av stadsfullmäktige om befattningarnas inrättande.

Å andra sidan märkes, att den förutvarande extra befattningen såsom stadskamrersassistent numera avförts ur lönestaten. Lönekontot omfattar vidare avlöning till telefonpersonal, som betjänar samtliga förvaltningar, med ett belopp av c:a 11.000 kronor. Ett nytt anslag har upptagits å 1.000 kronor för sakkunnigt biträde vid undersökning av bokföringssystemet. Nämnda undersökning avser att bereda mark för en eventuell övergång till ett mera förenklat bokföringssystem. Anslaget för pensioner har höjts med c:a 4.000 kronor.

Under kapitalutgifter har inventarieanslaget minskats med 1.500 kronor i förhållande till 1949 års stat.

Drätselkontorets stat utvisar en nettoökning av i runt tal 5.000 kronor.

(1 C 4. Byggnadskontor).

Anslagen under denna titel återfinnas under gatuförvaltningens gemensamma stat 8 B 1.

(1 C 5. Fastighetskontor).

Hithörande anslags- och inkomstposter återfinnas under fastighetsförvaltningens gemensamma stat 7 A.

1 Ö. Övriga ändamål.

Titeln företer en nettoökning av c:a 13.000 kronor. Härifrån har till titeln 8 B Gatuförvaltning överförts i årets stat upptaget anslag å 1.500 kronor för flaggning å offentliga platser, vilket ingår i anslaget Övriga kostnader för gator och vägar. I årets stat har upptagits anslag å 8.000 kronor för resor och mindre utredningar. Nämnda anslag föreslås uppdelat i ett anslag å 6.000 kronor för resor och traktamenten och ett anslag å 2.000 kronor för mindre utredningar. I årets stat upptaget anslag för reklam återfinnes icke i föreliggande budgetförslag, enär för ändamålet tillräcklig behållning å tidigare anslag förefinnes och föreslås reserverat för nästa år. Ett nytt anslag har upptagits å 25.000 kronor för utgivande av bildverk över Västerås stad i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 27 maj 1949, § 145.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med ovan angivna förbehåll fastställa statförslaget under rubriken Allmän förvaltning i föreliggande skick.

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

I magistratens statförslag har vidtagits den ändringen, att anslaget för resor och traktamenten sänkts från 1.500 till 1.000 kronor samt bland inkomsterna tillagts en post å 2.175 kronor för förlorad inteckningslösen utöver de av magistraten till 48.000 kronor beräknade inkomsterna. Bland utgifterna märkes ett anslag å 15.000 kronor för omkostnader i anledning av nästa års val samt ett nytt anslag å 800 kronor för inköp av litteratur.

Efter sålunda vidtagna justeringar utgör nettoökningen för denna stat c:a 3.000 kr.

2 B. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

I polisnämndens statförslag har vidtagits följande ändringar. I anslaget för Löner

till extra och tillfälliga befattningshavare ingår ett belopp å 7.200 kronor till vikarie för polismästare och polisnotarie. Enligt polisnämndens motivering avses härmed att täcka kostnaden för juridiskt biträde å poliskammaren vid de tillfällen, då arbetet så fordrar. Nämnden föreslår, att anslaget endast skall få användas efter särskild framställning till och godkännande av nämnden. Om man emellertid räknar med att för semester och sjukvikarie åtgår 3.000 kronor, återstå icke mindre än 4.200 kronor för juridiskt biträde, vilket belopp synes drätselkammaren vara tilltaget i överkant. I anledning härav föreslås, att anslaget till vikarie för polismästare och polisnotarie nedsättes från 7.200 till 5.000 kronor. Vidare föreslås en överföring av ett belopp av 10.500 kronor från konto 104,01 Löner och stipendier under skolutbildningstid till konto 101,02 Löner till extra och tillfälliga befattningshavare. Med hänsyn till vid verket nyanställd personal har anslaget för pensionsavgifter höjts med c:a 3.000 kronor. Anslaget för Övriga expenser har sänkts från 1.500 till 1.000 kronor motsvarande anslaget i årets stat. I lönestaten ingår lön till ett nytt ordinarie skrivbiträde. Beloppet bör upptagas med reservation för stadsfullmäktiges beslut om tjänstens inrättande.

Efter sålunda vidtagna justeringar utgör nettoökningen å denna stat c:a 47.000 kronor. Bland driftutgifterna märkes ett nytt anslag å 1.000 kronor för utgifter i tjänsten, som må utbetalas endast efter godkännande av polisnämndens ordförande. Härmed avses vissa utgifter, delvis i samband med säkerhetstjänsten, vilka äro av sådan natur, att de icke böra offentliggöras. Som en följd av planerad utökning av polisverkets lokaler genom inredning av vindsvåning har den interna hyran höjts med c:a 5.000 kronor. Av samma orsak har anslaget för städning och renhållning ökats med 2.800 kronor.

Bland kapitalutgifterna märkes ett anslag å 4.800 kronor, avsett att täcka mellanavgift å samma belopp för utbyte av de nuvarande tvenne femsitsiga personbilarna mot två mindre vagnar, vilka ur ekonomisk synpunkt anses ställa sig fördelaktigare än de nuvarande vagnarna. För inventarieanskaffning har upptagits ett anslag å 13.500 kronor avseende bland annat möblering av de nya kontorslokalerna å vinden samt anskaffande av nya skrivmaskiner.

2 Ö. Övriga ändamål.

För överförmyndarens verksamhet har upptagits anslag å 1.500 kronor i enlighet med stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1948, § 222. Anslaget är å samma belopp som i årets stat. På begäran av trafikkommittén har anslaget för kommitténs verksamhet höjts med sammanlagt 1.000 kronor från 1.000 till 2.000 kronor. Beloppet har fördelats med 1.500 kronor för trafikpropaganda och 500 kronor till övriga kostnader för trafikens främjande.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa statförslaget under titeln Rätts- och ordningsväsen med ovan under de särskilda deltitlarna angivna ändringar, tillägg och förbehåll.

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

3 B. Uppbördsverk samt taxering.

Nettoökningen å uppbördsverkets stat utgör c:a 13.000 kronor. Största delen av höjningen faller å lönestaten. I denna har upptagits anslag för avlöning till ett nytt

kontorsbiträde. Anslaget har bibehållits men med reservation för stadsfullmäktiges beslut om tjänstens inrättande. I övrigt äro anslagen i huvudsak oförändrade.

3 C. Exekutionsverk.

Utgifterna ha upptagits till c:a kronor 142.000 mot c:a kronor 119.000 i årets stat. Sportelinkomsterna ha beräknats inflyta med 20.000 kronor mot i årets stat beräknade 22.000 kronor. Denna budgettitel utvisar sålunda en nettoökning av c:a 25.000 kronor beroende huvudsakligen därå, att befattningarna såsom exekutor uppförts i avsevärt högre lönegrad, under det att sportlerna indragits till staden, allt enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 april 1949, § 113. Den trots detta beräknade minskningen i sportelinkomsterna motiveras med *dels* genomförandet av källskattereformen, *dels* de ur indrivningssynpunkt gynnsamma förhållandena på arbetsmarknaden, *dels ock* det förhållandet, att möjligheterna att bevilja införsel fr. o. m. 1949 års utgång bortfaller beträffande skatter av äldre årgång än 1947.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med ovan angivna förbehåll godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A. Stadsarkitektkontor.

I byggnadsnämndens statförslag har vidtagits den ändringen, att anslaget för resor och traktamenten sänkts från 5.000 till 2.000 kronor. Byggnadsnämnden har begärt anslag med samma belopp som i årets stat. Anledningen till att det högre beloppet upptogs i årets stat var den att man ville för innevarande år bereda arkitekterna möjlighet till studiebesök i utlandet. Då man kan ifrågasätta om dylika resor skola företagas varje år, har kammaren föreslagit nämnda nedsättning. I enlighet med fastighetskontorets beräkningar har den interna hyran till fastighetsförvaltningen nedsatts från 9.600 till 8.000 kronor. Slutligen ha å inkomstsidan avgifter för byggnadslov och protokollslösen beräknats inflyta med 20.000 kronor mot av byggnadsnämnden upptagna 15.000 kronor. Motsvarande inkomster utgjorde under åren 1946, 1947, 1948 och första halvåret 1949 respektive 31.400, 26.100, 26.363 och 12.600 kronor. Efter nämnda justeringar utvisar denna titel en nettoförbättring å c:a 3.000 kronor.

I anslaget för löner och arvoden ingår bl. a. en ny ordinarie befattning såsom underingenjör, som stadsfullmäktige den 29 september 1949 beslutat inrätta. Anslagen för kontorskostnader samt för telefon, porto, annonser o. dyl. ha kunnat minskas med sammanlagt 1.900 kronor och likaså anslaget för stadsplanemodeller med 1.000 kronor. Ett nytt anslag å 500 kr., för övriga expenser, har upptagits. I konto 116 Fordonsersättning har beräknats en ersättning till stadsplanearkitekten med ett belopp av 1.000 kronor. Beslut om ersättningen bör fattas av drätselkammaren, varför anslaget bibehålles med reservation härför.

4 B. Stadsingenjörskontor.

Gentemot byggnadsnämndens statförslag har vidtagits den ändringen, att den interna posten Hyror, efter fastighetskontorets uppgifter, sänkts från 10.000 till 8.450 kronor. Inkomsten av tomtindelningar, mätningsförrättningar, utstakningar o. dyl., som av

byggnadsnämnden beräknats till 22.000 kronor ha höjts till 25.000 kronor med hänsyn till de faktiska belopp, som de senare åren influtit. Sålunda utgjorde dessa inkomster under åren 1946, 1947, 1948 och första halvåret 1949 respektive 32.300, 26.000, 30.000 och 13.700 kronor. Efter dessa justeringar utvisar statförslaget en nettoförbättring i förhållande till årets stat å c:a 34.000 kronor. Denna beror bl. a. på *att* anslaget för extra och tillfälliga befattningshavare kunnat minskas med c:a 18.000 kronor såsom en följd av att den tillfälliga mätningsavdelningen vid kontoret upphört, *att* anslaget för polygonpunkter och material kunnat minskas med 6.000 kronor, då nätets utbyggnad närmar sig sin fullbordan, samt *att* anslag för flygfotokartor, i årets stat upptaget till 10.000 kronor, icke behövt upptagas i förslaget.

Kammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll antaga byggnadsnämndens förslag till budget för Byggnads- och stadsplaneväsen.

5. Försvarsväsen.

5 A. Civilförsvar.

Statförslaget företer i förhållande till årets stat en nettoförbättring å c:a 28.000 kronor. Denna sammanhänger med att kommunens kostnader för civilförsvar kunnat avsevärt nedbringas, sedan ny lag i ämnet trätt i kraft 1 juli innevarande år. Genom lagen har det ekonomiska ansvaret för civilförsvar i princip överflyttats på staten. Fortfarande skola dock följande utgifter bestridas av kommunen, nämligen kostnaden för förvaring och underhåll av material, som anskaffats för civilförsvarets ordnings- och bevakningstjänst, brandtjänst och tekniska tjänst och kostnaden för vården av allmänna skyddsrum och vissa andra anläggningar, vidare kostnaden för material under civilförsvarsberedskap och vid utbildning samt i viss utsträckning kostnader för anläggande av allmänna skyddsrum, vartill dock staten bidrager med ⅔. Vidare skall kommunen mot skälig ersättning tillhandahålla lämpliga lokaler för civilförsvarets administration och i vissa fall kostnaderna för förvaring av statlig civilförsvarsmateriel och utrustning.

Bland utgifterna märkes ett anslag å 2.000 kronor i form av del av arvode till en särskilt anställd förrådsförvaltare, som mot ett årligt arvode av 6.000 kronor handhar vården av såväl den statliga som den kommunala materielen och utrustningen, bortsett från viss av brandkåren och annan kommunal förvaltning förvarad del. Vidare märkes ett tilläggsanslag å 8.000 kronor för anskaffande av reservelverk, vilket enligt numera föreliggande kostnadsberäkningar beräknas draga en kostnad av 23.000 kronor. För återstående kostnad, 15.000 kronor, har anslag upptagits i årets stat, vilket begäres reserverat till år 1950. Statsbidrag utgår för ändamålet.

5 B. Familjebidrag.

Denna titel utvisar en nettoökning av c:a 2.000 kronor. Ökningen beror på ökade inkallelser till repetitionsövningar, på grund varav familjebidragsanslaget höjts med 50.000 kronor. Till största delen uppväges ökningen emellertid av statsbidrag, vilka utgå med c:a 93 %. Familjebidragsnämndens budgetförslag återfinnes bland delstatförslagen i samband med titlarna 16 C 2 och 16 C 3.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville i föreliggande skick bifalla föreliggande förslag till stat för Försvarsväsen.

6. Brandförsvar.

Följande ändringar i förhållande till brandstyrelsens statförslag ha vidtagits. Under konto 101,03 har brandstyrelsen upptagit anslag med 4.860 kronor för kontorsbiträde å extra stat. Frågan härom vilar emellertid hos löne- och avtalsnämnden. Då det kan ifrågasättas, om ett biträde med kontorsbiträdes kvalifikationer vid brandkåren är erforderligt, har anslaget nedsatts till 4.000 kronor samt befattningen betecknats såsom skrivbiträde, extra anställd. Anslaget för pensionsavgifter har höjts till 35.000 kronor från av styrelsen beräknade 31.704 kronor i enlighet med uppgift från avlöningskontoret. Efter statförslagets upprättande har brandstyrelsen begärt ett nytt anslag å 6.000 kronor för inköp av sängkläder m. m. Anslag har upptagits med det begärda beloppet. I enlighet med uppgift från fastighetskontoret har den interna hyran höjts från 36.819 kronor till 47.700 kronor. Styrelsen har under kapitalutgifter, konto 366, begärt ett anslag å 28.000 kronor för anskaffande av transportmedel. Från denna post har till konto 166 Underhåll av transportmedel överförts ett belopp av 3.000 kronor, varför sistnämnda anslag höjts från 9.000 till 12.000 kronor. Efter dessa och en del andra justeringar utvisar brandförsvarets stat en nettoökning med c:a 80.000 kronor, varav c:a 10.000 kronor utgör en intern hyreshöjning. Under kapitalutgifter upptages såsom nämnts ett anslag å 25.000 kronor för anskaffning av transportmedel. Anslaget avser byggande av karosseri samt anskaffande av annan utrustning för det brandbilschassi, varför stadsfullmäktige den 24 februari 1949, § 34, anvisat anslag. Vidare har upptagits ett anslag å 6.700 kronor för utbyggnad av brandtelegraf. Detta avser anordnande av en brandstyrelsens egen fasta anläggning. Den nuvarande radioförbindelsen över polisens fasta station uppgives vid vissa tillfällen ha fungerat mindre tillfredsställande. I övrigt märkas under kapitalutgifter anslag å 15.945 kronor för anskaffande av brandredskap, varav 8.545 kronor avser anskaffande av material som lånats av civilförsvaret, och resten materiel för brandkårens eget behov, samt 3.375 kronor för anskaffning av inventarier avseende möbleringen i brandstationens mässlokaler och sovrum, sammanhängande med blivande övergång till vartannatdygnstjänstgöring.

Å inkomstsidan märkes en ökning å c:a 5.000 kronor, huvudsakligen beroende på höjda ersättningar för skötsel och körning av landstingets och hälsovårdsnämndens ambulanser.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar och tillägg antaga brandstyrelsens förslag till stat.

7. Fastighetsförvaltning.

7 A. Fastighetskontor och gemensam förvaltning.

Denna titel utgör som ovan antytts en sammanslagning av de i årets stat upptagna titlarna 1 C 5 Fastighetskontor och 7 A Gemensam förvaltning.

I lönestaten ha anslag upptagits för de ordinarie och extra befattningshavare, som

tjänstgöra å kontoret eller redan blivit anställda. Dessutom räknas här med ett särskilt anslag för tillfällig arbetskraft för uppläggande av register över stadens fastigheter. I jämförelse med årets stat utvisar lönerna för extra befattningshavare en ökning å c:a 12.000 kronor, utgörande löner för kartriterska, skrivbiträde samt nyssnämnda arbetskraft för uppläggning av register över fastigheterna. Kammaren förutsätter, att dessa anslag icke få tagas i anspråk annat än efter kammarens prövning och medgivande. Till fastighetsförvaltningens lönekonto har vidare av utgifterna under 8 B 1 överförts ett belopp av 16.000 kronor svarande mot beräknade kostnader för det arbete, som av byggnadskontorets anställda utföres för Fastighetskontorets räkning. Vid sistnämnda konto har avdrag gjorts med motsvarande belopp. I årets stat upptaget anslag å 3.000 kronor för sjukavlöning till kollektivanställd personal har ökats med 4.500 kronor till 7.500 kronor. Vidare har upptagits ett anslag å 9.000 kronor för lön till tidavlönad, kollektivanställd personal under semestertid. Motsvarande anslag har i årets stat varit fördelat å olika underhålls- och andra anslag. Då semestern är att betrakta som en integrerande del av löneförmånerna, har det ansetts lämpligt att här upptaga särskilt anslag för lön under semestertid beträffande denna kategori anställda. Kammaren vill emellertid framhålla, att man härmed icke avsett, att staden skall underlåta att ifråga om arbeten till utomstående uttaga ersättning härför genom procentuellt tillägg å arbetskostnaderna. Ett nytt anslag har vidare upptagits å 12.000 kronor för pensionsavgifter till sådan kollektivavlönad personal å byggnadskontoret, vilken utför arbete för fastighetskontorets räkning. Motsvarande avdrag har gjorts å anslaget för pensionsavgifter under byggnadskontorets stat. Ett anslag har upptagits för utredningskostnader i samband med stadshotellets ombyggnad å 25.000 kronor. Vidare märkes under kapitalutgifter ett anslag å 100.000 kronor till utredningskostnader för nytt stadshus enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 augusti 1949, § 214. Under samma rubrik återfinnes vidare ett anslag för inventarier å 7.000 kronor. Anslaget avser anskaffande av brandsäkert skåp för förvaring av lagfartshandlingar, två skrivmaskiner, räknemaskiner, vertikalskåp m. m.

7 B. *Förvaltningsfastigheter.*

Till gruppen Rådhus med annexbyggnader har från 7 E 1 överförts den byggnad, i vilken fastighetskontoret är beläget. Anslaget i årets stat för reparation och ändring av rättssal å 8.000 kronor har bortfallit. Anslag för renhållning och städning har höjts med 1.000 kronor. I övrigt äro anslagen i huvudsak oförändrade.

Beträffande kvarteret Njord nr 1 (det s. k. nämndhuset) äro anslagen i huvudsak oförändrade.

Anslagen för *polisstationen* äro, bortsett från smärre höjningar å underhålls- och renhållningsanslagen, i huvudsak oförändrade.

Beträffande *brandstationen* märkes en höjning av anslagen för underhåll och förbättringsarbeten med 6.500 kronor från 4.500 till 11.000 kronor, vilket sammanhänger med erforderliga reparationsarbeten beträffande mässlokalerna, brandchefs- och brandmästareexpeditionerna samt en del logementsrum, vartill kommer anskaffande av bättre belysningsanordningar till verkstadslokalerna. Fastighetskontoret har ursprungligen räknat med ett anslag å 3.000 kronor för inredande av bastu. Detta anslag har av drätselkammaren borttagits.

Utgifterna under titlarna *Tullhus* och *Diverse förvaltningsfastigheter,* vartill hänföras Mariabergets arkiv, köttbesiktningsbyrån, barnhemmet Sommarro, Ingrid nr 1, Heimer nr 1 och Stora Fridnäs, samt Drätselkammarens förrådsbyggnader äro i huvudsak oförändrade.

Beträffande *barnstuga, daghem* och *barnkoloni* märkes en höjning av underhålls-

anslaget å 1.000 kronor från 3.000 till 4.000 kronor samt ett nytt anslag å 2.000 kronor för iordningställande av Uddens barnkoloni.

7 C. Exploateringsfastigheter.

Denna titel berör egendomarna Gideonsberg, Johannisberg, Kristiansborg och Emaus. Till en särskild titel 7 D 3 ha överförts rena jordbruksfastigheter, vilka tidigare delvis redovisats under denna titel.

För underhåll har upptagits ett anslag å 10.000 kronor, vilket särskilt föranletts av underhållet av Johannisbergs gård. Anslaget för tomtmätning och tomtindelning av egen mark har sänkts med 2.000 kronor från 10.000 till 8.000 kronor. Från titeln 7 A i årets stat har överförts anslag för arrenden och avgälder å 2.500 kronor. Vidare märkes ett nytt anslag å 10.000 kronor för grundundersökningar.

Under kapitalutgifter ha upptagits *dels* anslag för grundrabatter å 75.000 kronor, *dels ock* anslag för anslutningsavgifter för ledningar å tomträttsmark med samma belopp. Förstnämnda anslag avser täckande av den kostnad, staden nödgas vid exploatering av egna tomter utgiva för grundsprängning eller för fördyrad grundläggning i övrigt. Ifråga om det senare anslaget må framhållas, att enligt numera genomförd praxis det markpris, å vilket tomträttsavgälden beräknas, bör inbegripa även eventuella anslutningsavgifter. Anslaget avser täckande av härav föranledd utgift. Det må framhållas, att vid tomträttsupplåtelse båda nu nämnda slag av kostnader liksom övriga exploateringskostnader i och för sig skulle kunna täckas av lånemedel.

Å inkomstsidan märkes, att tomträttsavgälder beräknats inflyta med 19.000 kronor högre belopp än i årets stat beroende på att tomträttsinstitutet beräknas i större utsträckning komma till användning än tidigare.

7 D 1. Jordbruksrörelse.

Under denna titel har själva jordbruksrörelsen upplagts som ett särskilt kostnadsställe. Inkomsterna och utgifterna ha balanserats. Direkta jämförelser med årets stat äro på grund av omläggningen vanskliga att anställa. Ökningar förmärkes förutom beträffande lönestaten, av anslaget för inköp av grisar, tidigare upptaget å svingårdens stat, med 5.000 kronor, å anslaget för elektrisk ström med 2.000 kronor och å anslaget för underhåll av byggnader och hägnader med c:a 5.000 kronor. På utgiftssidan märkes vidare en intern post å c:a 35.000 kronor för arrenden. Dessa ha beräknats efter ett medelpris av 25 kronor per tunnland.

7 D 2. Skogar.

I lantegendomsnämndens statförslag har vidtagits den ändringen, att utgifterna för avverkning sänkts till 9.000 kronor och inkomsterna av skogsprodukter höjts till 30.000 kronor. Utgifterna ha av lantegendomsnämnden beräknats till 34.672 kronor, varav 12.000 kronor för avverkningskostnad, samt inkomsterna av skogsprodukter sänkts från 40.000 kronor i årets stat till 23.900 kronor. Som motiv för inkomstsänkningen ha angivits de stora avverkningarna under sista åren. Enligt 1949 års stat utgjorde utgifterna för avverkning 12.500 kronor, medan de beräknade inkomsterna av skogsprodukter som nämnts utgjorde 40.000 kronor. 1948 uppgingo motsvarande utgifter till 15.000 kronor och inkomster till 37.000 kronor. Förut omförmälda ändringar ha föranletts av den disproportion mellan utgifter och inkomster, som statförslaget på denna punkt utvisar. Med hänsyn till förhållandet mellan utgifter och inkomster har det i lantegendomsnämndens stat upptagna anslaget å 1.000 kronor för rörelseutskylder borttagits. Slutligen har under denna titel under förutsättning av överenskommelse mellan parkstyrelsen och lantegendomsnämnden upptagits ett nytt anslag å 2.000 kronor

för viss tillsyn över skogarna, vilket motsvaras av en inkomstpost å samma belopp under parkförvaltningens stat.

Efter sålunda vidtagna justeringar uppgå utgifterna till 32.672 kronor och inkomsterna till 30.000 kronor. I årets stat uppgå utgifterna till c:a 30.000 kronor och inkomsterna till c:a 40.000 kronor.

7 D 3. Jordbruksfastigheter.

Till denna titel hänföras samtliga av lantegendomsnämnden disponerade eller utarrenderade jordbruksfastigheter med undantag av dem, som redovisas under titeln under 7 C Exploateringsfastigheter. Såsom ovan nämnts har själva rörelsen överförts till en särskild titel. Titeln Jordbruksfastigheter erhåller från jordbruksrörelsen inkomst i form av arrende från stadens lantegendomsförvaltning. Bland kapitalutgifter märkes ett anslag å 30.000 kronor för iordningställande av maskinhallar vid Nordanby och Malma, vilken utgift enligt praxis anses åligga jordägaren.

Under litt. 7 D 3 upptogs i årets stat grustaget. Utgifter och inkomster för detta återfinnas nu under gatuförvaltningens stat.

7 E. Hyresfastigheter.

Beträffande *Diverse hyresfastigheter* har den interna räntan höjts med c:a 59.000 kronor från c:a 144.000 till c:a 203.000 kronor. Ökningen sammanhänger med att bokförda värdet å detta fastighetsbestånd höjts med 1.463.000 kronor från 3.604.000 till 5.067.000 kronor, d. v. s. med c:a 41 %. Som en följd härav har underhållsanslaget för dessa fastigheter måst höjas med 35.000 kronor från 125.000 till 160.000 kronor eller med c:a 28 %. Borsett från nyssnämnda ökning av den interna räntan ha utgifterna i övrigt ökat med c:a 56.000 kronor eller med c:a 26 %.

Ifråga om titeln *Stadshotell* märkes en sänkning å underhållsanslaget med 20.000 kronor från 50.000 till 30.000 kronor.

Beträffande *Sundinska huset* har underhållsanslaget höjts med 2.000 kronor. I årets stat upptaget anslag för installation av värmeledning har bortfallit.

Under titeln *Paviljongen i Stadsparken* har upptagits ett särskilt anslag å 2.000 kronor för skötsel av planteringarna.

Under titeln *Varumagasin o. dyl.* märkes en höjning av anslaget för underhåll av fastigheten med 5.000 kronor och för underhåll av järnvägsspår med 1.000 kronor. Förstnämnda anslagshöjning betingas av erforderlig översyn av stenmagasinen.

Under kapitalutgifter har till täckning på en gång av skattemedel upptagits följande fastighetsförvärv, nämligen del av köpeskilling för stadsägan 1783 m. fl. å 182.500 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 28 oktober 1948, § 314, köpeskillingen för stadsägan nr 249 å 23.500 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 januari 1949, § 6, och köpeskillingen för stadsägan nr 1918 å 40.000 kronor enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 maj 1949, § 141.

Å inkomstsidan märkes följande. Hyresinkomsterna för Diverse fastigheter ha beräknats öka c:a 26 %. Inkomsterna för stadshotellet beräknas minska med 22.000 kronor på grund av mistad ersättning för värme- och varmvatten för hotellet och första klass restauranten enligt det nya hyresavtalet med Sara. Som en följd av värmeinstallationen i Sundinska huset ha hyrorna upptagits med 8.000 kronor högre belopp än i årets stat. För ungdomsgården i stadspaviljongen beräknas en hyra å 8.000 kronor. Hyran för omnibusgaraget har efter spolhallens tillkomst ökats med 3.000 kronor.

7 F. Bostadsförsörjning.

7 F 2. Pensionärshem.

Budgetförslaget i denna del avser nu befintliga åtta pensionärshem jämte ytterligare ett nytt pensionärshem i kvarteret Gulmåran, ifråga om vilket utgifter och inkomster beräknats för sista kvartalet 1950. Ehuru det måste anses osäkert om sistnämnda pensionärshem kan bliva färdigställt under år 1950, har kammaren icke ansett sig böra vidtaga någon ändring i styrelsens statförslag. Bland utgifterna märkas anslaget för underhåll av fastigheterna, vilket höjts med 5.000 kronor, beroende på att vissa av de äldre pensionärshemmen kräva reparationer. Under kapitalutgifter ha upptagits *dels* ett anslag å 25.000 kronor för förbättringsarbeten, avseende inläggande av korkmattor i trapporna till de äldre pensionärshemmen, anskaffande av tvättmaskiner till de pensionärshem, som icke ha sådana, inköp av kylskåp till vaktmästarlägenheterna samt iordningställande av samlingslokal för pensionärshemmet vid Tenngatan, *dels ock* ett anslag å 10.000 kronor för anskaffande av inventarier till samlingslokaler i pensionärshemmet vid Tenngatan och i kvarteret Gulmåran. Liksom tidigare överföras nettokostnaderna till särskild titel under socialvården.

7 F 3. Bostadsundersökning.

Särskilt anslag har icke upptagits under denna titel. Odisponerade medel av tidigare anslag för bostadsutredningskommitténs kostnader begäras reserverade till år 1950.

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.

Såsom utgifter upptagas oförändrat i förhållande till årets stat ett belopp av 32.000 kronor, motsvarande 4 % ränta å bokförda värdet, av aktier i AB Arbetarbostäder å kronor 300.000 och av aktier i Byggnads AB Mimer å kronor 500.000. Inkomsterna ha upptagits till allenast 15.000 kronor mot 27.000 kronor i årets stat, enär någon utdelning icke beräknats å aktierna i AB Arbetarbostäder.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa föreliggande förslag till stat under Fastighetsförvaltning.

8. Gatu- och parkförvaltning.

8 B. Gatuförvaltning.

8 B 1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader.

Byggnadskontoret har överförts till denna titel från 1 C 4. Såsom tidigare omnämnts under fastighetsförvaltningens stat har från kontot Löner och Arvoden avdragits ett belopp av 16.000 kronor, motsvarande fastighetskontorets andel i löner avseende arbeten, som byggnadskontoret utför för fastighetskontorets räkning. Särskilt anslag har upptagits för löner till kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid med 30.000 kronor. Motsvarande anslag å 25.000 kronor i årets stat återfinnes under titeln Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar (8 B 1—192). På samma sätt som ifråga om fastighetsförvaltningens stat har upptagits ett särskilt anslag för tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid å 37.000 kronor. Motsvarande kostnader ha tidigare redovisats direkt å de olika arbetena. Vidare har upptagits ett anslag å 14.000 kronor för avlöning till kollektivanställd personal (månadsavlönade). Även

denna kostnad redovisades tidigare under de olika arbetsanslagen. Utgiften för olycksfallsförsäkring har beräknats stiga från c:a 10.000 kronor i årets stat, fördelade å olika konton, till 21.000 kronor. Ökningen sammanhänger med den förut omtalade höjningen av avgifterna för olycksfallsförsäkring. Pensionsstaten har ökat med c:a 9.000 kronor på grund av tillkomna pensioner. Ifråga om pensionsavgifterna har som förut berörts frånräknats fastighetskontorets andel med 12.000 kronor. För resor och traktamenten har upptagits ett anslag å 8.000 kronor, varav 4.000 kronor avser kostnader för byggnadskontorets personbil. Anslaget för fordonsersättning har upptagits med ett till 16.476 kronor ökat belopp med hänsyn till att drätselkammaren höjt bilersättningen och ytterligare två tjänstemän beviljats bidrag för egen bil i tjänsten. Av anslaget har här utförts endast 12.476 kronor, varemot återstoden redovisats under konto 8 B 2 150 Underhåll av bidragsberättigade gator och vägar.

8 B 2. Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar.

Anslaget för underhåll av bidragsberättigade gator och vägar har bibehållits oförändrat med 225.000 kronor. Mot utgiften svarar å inkomstsidan statsbidrag med 194.000 kronor, i princip uppgående till 95 %. Anledningen till att den verkliga statsbidragsinkomsten icke uppgår till 95 % av utgiften är den, att staden nödgas bekosta ett större underhåll än det, vilket godkännes som underlag för statsbidrag. Anslaget till underhåll av övriga gator och vägar har höjts med 30.000 kronor från 145.000 till 175.000 kronor. I anslaget för kostnader för gator och vägar ingår som förut nämnts i annat sammanhang även anslag för flaggning å offentliga platser. Under kapitalutgifter märkas följande anslag. För rikshuvudvägen har upptagits ett belopp av 50.000 kronor, mot vilket svarar statsbidrag å 40.000 kronor. Till bro över Svartån har avsatts 50.000 kronor, varefter sammanlagda beloppet av härför avsatta medel skulle utgöra 250.000 kronor. I innevarande års stat har upptagits *dels* ett anslag å 400.000 kronor till nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av stadsfullmäktige, *dels ock* ett anslag å 100.000 kronor till nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av drätselkammaren. Av praktiska skäl ha de båda anslagen sammanslagits till ett enda anslag, som begäres ställt till drätselkammarens förfogande. Anslaget har upptagits till 600.000 kronor, vilket innebär en höjning av 100.000 kronor i förhållande till årets stat. Till täckning av skattemedel har vidare upptagits ett av stadsfullmäktige den 30 juni 1949 beviljat tilläggsanslag å 100.000 kronor för nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av drätselkammaren. Vidare märkes under samma rubrik ett av stadsfullmäktige den 25 augusti 1949, § 205, beviljat anslag å 38.000 kronor för del av kostnaden för Hästhovsgatan.

Nettoökningen på budgettitlarna 8 B 1 och 8 B 2 utgör c:a 245.000 kronor.

8 B 3. Allmän belysning och renhållning.

Utgifter och inkomster för renhållning återfinnas i årets stat under 8 B 1 (Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar). Utgifterna, inklusive kapitalökningsanslag å 50.000 kronor för nya belysningsanläggningar, äro praktiskt taget oförändrade.

8 B 4. Drätselkammarens förråd.

Utgifterna, inklusive kapitalutgifter, beräknas till 80.240 kronor och inkomsterna till 43.300 kronor, vilket innebär en förbättring i förhållande till årets stat beroende därå, att en del anslag för inköp av maskiner och verktyg m. m. bortfallit.

8 B 5. Grustag.

Utgifterna beräknas till c:a 58.700 kronor och inkomsterna till 65.000 kronor.

Avgälden för grustaget, vilken är rörlig och beräknas efter en krona per kbm uttaget grus, har höjts från 1.500 till 15.000 kronor med anledning av vissa påpekanden från stadsrevisionens sida.

8 B 6. Bilar.

Denna budgettitel omfattar fem lastbilar och en personbil. Under kapitalutgifter har upptagits anslag med 30.000 kronor för anskaffande av en ny lastbil, avsedd att ersätta en äldre utsliten sådan.

8 B 7. Maskiner.

Utgifterna, inklusive kapitalutgifter, uppgå till c:a 137.000 kronor och inkomsterna till 148.000 kronor. Motsvarande siffror i årets stat utgöra respektive c:a 91.000 och 110.000 kronor. Ökningen faller huvudsakligen å lönekontot och beror på tillkomsten av nya transportmedel (traktorer) samt maskiner (lastelevator samt sopmaskin och issåg). I samband härmed ha även inkomsterna ökat.

8 B 8. Hästar.

Utgifterna uppgå till c:a 37.000 mot c:a 31.000 kronor i årets stat och inkomsterna till 34.000 mot 32.000 i 1949 års stat. Anslaget för underhåll och skötsel av hästar har höjts med c:a 5.000 kronor.

8 B 9. Bekvämlighetsinrättningar.

Bland kapitalutgifter märkes anslag å 25.000 kronor för anordnande av nya toaletter. Från tidigare reserverat anslag har under året utgiften för den nya toalettbyggnaden vid hamnen bekostats, varför en utfyllnad av anslaget ansetts nödvändig.

8 C. Parkförvaltning.

I parkförvaltningens statförslag föreslås följande ändringar. Den tidigare specificerade uppdelningen av kostnaderna för underhåll av parkerna har slopats och istället samtliga anslag härför sammanförts utan fördelning å de olika parkområdena. Parkstyrelsen har i dessa belopp räknat med kostnaden för skötsel av skolträdgårdarna, sammanlagt uppgående till 20.000 kronor, vilket belopp jämväl av styrelsen upptagits som inkomst å inkomstsidan. Då folkskolan i sin stat upptagit ett anslag för skötseln av dessa planteringar men beslutat att icke i fortsättningen härför anlita parkstyrelsen har ett belopp av 20.000 kronor avförts från såväl inkomst- som utgiftssidan. Nedsättningarna ha fördelats med 15.000 kronor på konto 153,11 arbetslöner till parkpersonalen, med 2.000 kronor å konto 153,2 material för parkunderhållet och med 3.000 kronor å konto 153,3 körslor för parkunderhållet. Under konto 173 har parkstyrelsen i anledning av framställning från Västerås Trädgårdsföreningars samarbetskommitté upptagit ett anslag å 1.500 kronor under rubriken Instruktionsverksamhet, bidrag till trädgårdsföreningar och liknande verksamhet. Anslaget har av drätselkammaren betecknats såsom bidrag till Västerås Trädgårdsföreningars samarbetskommitté och överförts till titeln 15 Ö. Bland kapitalutgifter har utöver de av parkförvaltningen angivna nyanläggningarna tillagts ett anslag å 10.000 kronor avseende parkförvaltningens andel i gångvägen Humlegatan—Hästhovsgatan enligt stadsfullmäktiges beslut den 25 augusti 1949, § 205. Vidare har å inkomstsidan tillagts en post å 2.000 kronor avseende skogarnas andel i kostnad för viss tillsyn över skogsområden. Anslaget har som nämnts upptagits som utgift å skogarnas stat. Efter dessa och vissa andra justeringar uppgår nettoökningen å parkförvaltningens stat till c:a 103.000

kronor, varvid dock bör observeras att i årets stat inga anslag för nyanläggningar upptagits.

I anslaget för Löner och arvoden ingår avlöning till en extra parkförman och för ytterligare en parkvakt. Dessa befattningshavare finnas redan nu anställda. Motiveringen för befattningarna återfinnes i parkstyrelsens budgetskrivelse, till vilken hänvisas.

Vid bedömande av parkstyrelsens budgetförslag har kammaren, ehuru den är medveten om att parkstyrelsen gjort ansträngningar för att nedbringa kostnaderna, icke kunnat underlåta att ånya påpeka, att parkstyrelsens stat på de senaste åren företer en avsevärd ansvällning. Särskilt har kammaren fäst sig vid den proportionsvis mycket stora del av utgifterna, som utgöres av rena arbetskostnader. Kammaren har därvid gjort den reflexionen, att en utredning borde verkställas, huruvida icke en begränsning av arbetsstyrkan är möjlig och möjlighet finnes att utlämna nyanläggningarna å entreprenad. Kammaren vill med anledning av vad sålunda framhållits hemställa till parkstyrelsen att låta företaga en dylik utredning i så god tid att resultatet därav kan föreligga vid behandlingen av 1951 års budget.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll fastställa föreliggande förslag till stat för Gatu- och parkförvaltning.

9. Hamnförvaltning.

9 A. Hamnar.

I förhållande till hamnstyrelsens stat har vidtagits bl. a. följande ändringar. Arvodet till hamnstyrelsens ordförande har höjts från 300 till 500 kronor. Beslut om höjning av arvodet skall underställas länsstyrelsen för prövning. Anslaget till sjukvård, som av hamnstyrelsen upptagits till 1.800 kronor, har sänkts till 500 kronor, enär särskilt anslag för den kollektivanställda personalens sjukvård upptagits. Vidare har på hamnstyrelsens begäran tillagts ett anslag å 1.050 kronor för reklamering för hamnen i Svensk Transportkalender. Efter sålunda företagna och andra mindre justeringar återstår ett belopp av c:a 254.000 kronor att regleras å finansförvaltningens stat. Beträffande hamnens ställning hänvisas till den redogörelse, som lämnats ovan i ingressen.

Beträffande denna stat är slutligen att märka att i anslagen för ränta och amorteringar å lån icke ingår ränta och amortering å beräknad upplåning för hamnens utvidgning. Hamnens inkomster ha upptagits med ökat belopp av c:a 50.000 kronor, då styrelsen räknar med att den utökning av trafiken, som skett under åren 1948 och 1949 skall fortfara.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar och tillägg antaga hamnstyrelsens förslag till stat för nästkommande år.

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Johannisbergs flygfält.

Å denna stat föreligger en nettominskning å c:a 8.000 kronor, delvis beroende på att CVV numera återtagit sin hangar.

10 D. Färjor och ångslupar.

Förevarande budgettitel redovisar en nettoökning å c:a 2.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer att stadsfullmäktige ville godkänna föreliggande förslag till stat under titeln Kommunikationsföretag.

11. Industriella verk.

11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

I den ordinarie lönestaten ha upptagits två nya ordinarie befattningar, beträffande vilka stadsfullmäktige ännu icke fattat beslut. Anslag härför har bibehållits men med reservation för fullmäktiges beslut om tjänsternas inrättande å ordinarie stat. Anslaget för sjukavlöningar till kollektivanställd personal ha beräknats stiga med 10.000 kronor från 50.000 till 60.000 kronor. Ökningen har beräknats med stöd av anslagsförbrukningen. Anslaget för olycksfallsförsäkring har av förut angivna skäl höjts med c:a 15.000 kronor. Pensionerna ha beräknats stiga med i det närmaste 4.000 kronor. Utgifterna för den gemensamma förvaltningen ha på sedvanligt sätt fördelats med 15 % på vattenverket, 25 % på gasverket och 60 % på elverket.

11 B. Gasverk.

Driftutgifterna uppgå till c:a 2.307.000 kronor och kapitalutgifterna till 120.000 kronor eller sammanlagt c:a 2.427.000 kronor. Inkomsterna ha beräknats till c:a 2.436.000 kronor varav c:a 2.368.000 kronor driftinkomster och c:a 68.000 kronor kapitalinkomster. Under rubriken Distribution har bland lönerna upptagits en ny ordinarie tjänst såsom mätartekniker. Anslaget tillstyrkes med reservation för stadsfullmäktiges beslut om tjänstens inrättande. Under Tillverkning har bland löner till extra kollektivanställd personal upptagits ett anslag å 65.000 kronor för gasverkseldare, ej på ordinarie stat. Motsvarande anslag i årets stat utgör endast 18.000 kronor. Bland övriga driftutgifter märkes en höjning av anslaget för underhåll av byggnader med 10.000 kronor samt anslaget för gaskol med 100.000 kronor. Ett nytt anslag å 25.000 kronor har upptagits för omläggning och förbättring av det elektriska ledningssystemet vid verket. Vidare märkes en avsättning å 30.000 kronor till driftfond för ommurning av ugnar. Med tidigare avsättningar kommer fonden att brutto uppgå till 160.000 kronor. Bland kapitalutgifterna ha upptagits 100.000 kronor utgörande del av kostnaderna för ombyggnad av kokssorteringsverk. Tidigare har för ändamålet avsatts 200.000 kronor. Liksom tidigare har under kapitalutgifter upptagits ett anslag å 20.000 kronor för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar.

Å inkomstsidan märkes bl. a. en höjning av beräknad inkomst av gasavgifter med c:a 160.000 kronor. Inkomst av koks och tjära beräknas till 25.000 kronor lägre belopp än i årets stat.

Styrelsen hemställer, att för undvikande av omgång få disponera ett belopp av 50.000 kronor för år 1950 av tillfälliga fonden för tekniska verkens ledningsutgifter. Detta gäller samtliga verkets ledningar.

11 C. Elektricitetsverk.

Gent emot styrelsens statförslag har vidtagits den ändringen, att inkomsterna av

enskild strömförbrukning upptagits till 3.150.000 kronor istället för av styrelsen beräknade 3.100.000 kronor. Efter sålunda verkställda justeringar utgöra utgifterna inklusive kapitalutgifter c:a 2.600.000 kronor och inkomsterna inklusive kapitalinkomster c:a 3.400.000 kronor. Utgifterna och inkomsterna ha i årets stat beräknats till respektive c:a 2.300.000 kronor och 3.100.000 kronor. Man har sålunda räknat med ungefärligen oförändrat nettoöverskott. Under rubriken Distribution har i lönekontot upptagits lön till ordinarie mätartekniker. Anslaget tillstyrkes under förbehåll av stadsfullmäktiges beslut om tjänstens inrättande.

Bland driftutgifterna märkes särskilt en höjning av anslaget för inköp av elkraft med 125.000 kronor samt höjning av anslaget för ledningsnätet med 15.000 kronor. Installationsverksamheten beräknas draga en ökad kostnad av 35.000 kronor. Ökningen uppväges enligt vad nedan angives genom ökning å inkomstsidan. Bland kapitalutgifterna har med oförändrat belopp av 50.000 kronor upptagits ett anslag för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1950.

Å inkomstsidan beräknas den enskilda strömförbrukningen ge en med 300.000 kronor ökad inkomst. Inkomsten å installationsarbeten väntas stiga med 40.000 kronor från 60.000 till 100.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville antaga styrelsens förslag till stat under titeln Industriella verk med förut angivna ändringar och förbehåll ävensom lämna styrelsen det begärda bemyndigandet ifråga om disponerande av fonden för anslutningsavgifter.

12. Hälso- och sjukvård.

12 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Följande ändringar föreslås i hälsovårdsnämndens statförslag. Nämnden har med preliminärt ställningstagande till ingiven motion om införande av läkarjour föreslagit, att jourtjänstgöring från och med den 1 januari 1950 skall utsträckas till samtliga nätter samt sön- och helgdagar, därvid nämnden utgår ifrån att de privatpraktiserande läkarna i staden skola jämte stadens tjänsteläkare fördela jourtjänstgöringen. I anledning härav har nämnden upptagit ett anslag å 5.600 kronor för läkarjour. Frågan har ännu icke slutligen handlagts vare sig av drätselkammaren eller stadsfullmäktige. Då kammaren med hänsyn till tjänsteläkarnas nyligen genomförda löneregleringen finner det synnerligen betänkligt att å stadens bekostnad införa en jourtjänst för jämväl övriga läkare, föreslår kammaren att anslaget minskas med 3.600 kronor till 2.000 kronor. På begäran av brandstyrelsen har vidare upptagits ett nytt anslag å 550 kronor för inköp av lakan och örngott m. m. till ambulansbilen. En omfördelning har skett därigenom, att från begärda anslag för underhåll av ambulansbilar samt övriga kostnader för ambulansbilar utbrutits ett sammanlagt belopp av 12.000 kronor, vilket upptagits som ett internt anslag avseende ersättning till brandkåren för skötsel av ambulansbilar. Det under Löner och arvoden upptagna belopp till nytt ordinarie skrivbiträde föreslås bibehållet med reservation för stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande. Efter verkställda justeringar innebär statförslaget en nettoökning av c:a 2.000 kronor. Under kapitalutgifter märkes ett anslag å 11.600 kronor. Detta avser anskaffande av diverse möbler och kontorsutensilier samt teknisk utrustning för bostadsinspektionen.

12 B. Folktandvård.

I hälsovårdsnämndens statförslag har vidtagits den ändringen, att upptaget anslag å 6.000 kronor för fri tandvård fördelats med 3.000 kronor å denna stat, avseende fri tandvård till förskolebarn och barn, som slutat skolan, samt med 1.000 kronor på var och en av kommunala flickskolans, högre allmänna läroverkets och praktiska mellanskolans stater. På folkskolans stat har upptagits särskilt anslag för fri tandvård till denna skolas elever.

12 Ö. Övriga ändamål.

Hit har från titeln 16 Ö överförts anslag med 400 kronor respektive 800 kronor för fritt upplåtna lokaler till Röda Korskretsen samt Västmanlands distrikt av Svenska Röda Korset. Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos har upptagits med oförändrat belopp 3.000 kronor.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville fastställa förslaget till stat för Hälso- och sjukvård med ovan angivna ändringar och förbehåll.

13. Allmän hygien.

13 AB. Vatten- och avloppsverk.

I förhållande till styrelsens för tekniska verken förslag har förutom mindre justeringar å lönekontot vidtagits följande ändringar. Verksstyrelsen har bland kapitalutgifterna upptagit ett anslag å 20.000 kronor för utredning av frågan om fjärrvärmedistribution, vilket anslag beviljats av stadsfullmäktige den 31 mars 1949, § 83. Då anslaget icke kan betraktas såsom kapitalökande, har det överflyttats till driftutgifterna. Å inkomstsidan har efter samråd med verksschefen inkomsterna av vattenavgifterna upptagits med 900.000 kronor istället för av styrelsen beräknade 875.000 kronor. Till följd av vattenverkets utvidgning har påfordrats utökning av personalen. Sålunda har anslaget för Löner till extra personal under Tillverkning höjts med 5.000 kronor avseende anställande av en maskinist å extra stat. Under Distribution märkes vidare ytterligare en mätartekniker gemensam med gasverket, en ordinarie arbetsförman och en biträdande rörnätsförman på extra stat. Löneanslaget under denna titel stiger därför med c:a 30.000 kronor. Anslag för de ordinarie befattningarna bibehålles med reservation för vederbörligt beslut av stadsfullmäktige. Bland utgifterna märkes en höjning av anslaget för avskrivning å grävmaskin, lastbilar och större maskiner med 10.000 kronor, ökning av anslaget för inköp av elström med likaledes 10.000 kronor samt å anslaget för underhåll av avloppsledningar med 15.000 kronor. I detta anslag ingår ersättning, som staden nödgats utbetala till fastighetsägare och hyresgäster för en under föregående år inträffad översvämning i Emausgatan. Ett nytt anslag har upptagits med 2.000 kronor för städning och renhållning. Bland kapitalutgifterna märkas anslag för anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar med 30.000 kronor samt för anskaffning av större arbetsmaskiner, bl. a. kompressorer med 20.000 kronor.

Å inkomstsidan ha avgifterna för förbrukat vatten beräknats öka med 150.000 kronor. Installationsverksamheten beräknas giva 20.000 kronor mera än enligt årets stat.

Efter ovan angivna justeringar utgöra utgifterna, inklusive kapitalutgifter, c:a 1.160.000 kronor och inkomsterna, inklusive kapitalinkomster, c:a 1.260.000 kronor. Motsvarande siffror i årets stat äro respektive c:a 950.000 och 1.032.000 kronor.

Här erinras om verksstyrelsens hemställan att få i viss omfattning disponera fonden för anslutningsavgifter, vilken framställning även avser vatten- och avloppsledningar.

13 C 1. Renhållningsverk.

Å lönekontot har upptagits anslag för nytt ordinarie skrivbiträde, varom stadsfullmäktige ännu icke fattat beslut. Anslaget bibehålles med reservation för dylikt beslut. Bland utgifterna märkes anslag å 5.000 kronor för utredningskostnader för nytt renhållningsverk. Odisponerade medel av tidigare anslag föreslås reserverade till år 1950. Anslag för sjukvård och olycksfallsförsäkring har ökat med c:a 2.500 kronor. Anslaget för pensionsavgifter har tidigare genom någon felräkning upptagits till för högt belopp och har efter uppgift från avlöningskontoret kunnat sänkas med c:a 20.000 kronor. Anslag för inköp av sopkärl har oförändrat upptagits till 50.000 kronor. Utgiften uppväges å inkomstsidan av motsvarande inkomst av försäljning av dylika kärl. Renhållningsverkets stat utvisar en nettoförbättring å cirka 5.000 kronor.

(13 C 2. Svingård.)

Utgifter och inkomster under denna titel har såsom tidigare anmärkts överförts till titel 7 D 1 Jordbruksrörelse.

13 D 1. Varmbadhus.

Drätselkammaren föreslår den avvikelse från badhusstyrelsens statförslag, att anslaget till pensioner ökas från 10.639 till 12.178 kronor med hänsyn till en nytillkommen pensionär. Vidare har anslaget till Övriga expenser minskats från av styrelsen begärda 500 till 300 kronor eller till samma belopp som innevarande år. Underhållskostnaderna ha ökat med 6.000 kronor från 14.000 till 20.000 kronor. Vidare har anslaget för linne höjts med 4.500 kronor. Odisponerade medel av tidigare anslag härför föreslås reserverade till 1950.

Efter ovan angivna justeringar utvisar statförslaget en nettoförsämring av c:a 14.000 kronor.

13 D 2. Karlslunds tvättinrättning.

En smärre justering har gjorts å det interna bidraget till ålderdomshemmets gemensamma kostnader. Utgifter och inkomster balansera på 57.640 kronor.

13 E. Anordningar för friluftsliv.

(13 E 1. Kallbadhus.)

Sedan numera det provisoriska duschbadet nedlagts, har icke någon budgetering skett under denna titel.

13 E 2. Björnön.

En sänkning har företagits av anslaget för underhåll av park- och skogsmark från 15.000 till 12.000 kronor med hänsyn till tidigare års förbrukning. Utgifts- och inkomstposter äro i huvudsak oförändrade.

13 E 3. Hästholmarna.

Anslag till underhåll av park- och skogsmark har sänkts från 25.000 till 20.000

kronor med hänsyn till tidigare års förbrukning. Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 35.000 kronor för ombyggnad och modernisering av restaurangbyggnaden å Elba. I årets stat upptogs för samma ändamål ett anslag å 75.000 kronor. Odisponerade medel härav föreslås reserverade till nästa år för att jämte det nya anslaget möjliggöra ytterligare renoveringsarbeten, i den mån tillstånd härtill kan beviljas. Inkomsterna ha beräknats öka med c:a 1.000 kronor. I övrigt äro anslagen under denna titel oförändrade.

13 E 4. Johannisbergsbadet.

Anslaget för underhåll av park, skogsmark och badplats har ökats med 2.000 kronor, vilken kostnadsökning erfordras för sandfyllning i återstående del av badviken. Ett anslag å 5.000 kronor för ytterligare arbeten vid badplatsen, innefattande även anordningar för simträning har upptagits i staten utöver vad som av parkstyrelsen äskats. För samma ändamål föreslås att ett belopp av 5.000 kronor av odisponerade medel å tidigare anslag för serveringsbyggnad vid Johannisbergsbadet får reserveras. Resten av tillgängliga medel å sistnämnda anslag, c:a 3.300 kronor, disponeras för uppförande av ett regnskydd vid badplatsen. Efter sålunda vidtagna ändringar komma utgifterna att uppgå till c:a 7.000 kronor högre belopp än i årets stat.

13 E 5. Småbåtshamnar.

Här märkes framför allt en höjning av anslagen för underhåll av fast egendom (bryggor och pontoner) samt för isväckning å c:a 7.000 kronor. Båtplatsavgifterna ha höjts med 700 kronor. I årets stat upptaget anslag under kapitalutgifter för underhålls- och omändringsarbeten å småbåtsbryggorna i Svartån har bortfallit. Odisponerade medel av anslagen föreslås reserverade till år 1950. Allt som allt utvisar staten en nettoförbättring av c:a 5.000 kronor.

13 E 6. Övriga friluftsändamål.

Anslaget till Lundby badhusförening har upptagits med oförändrat belopp av 300 kronor. I årets stat upptaget anslag för arkitektpristävlan för friluftsområde å 50.000 kronor har bortfallit. Sistnämnda anslag föreslås emellertid reserverat till 1950, då pristävlingen av olika anledningar ännu icke kommit till stånd.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll godkänna förslaget till stat under titeln 13 Allmän hygien.

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A. Salutorg.

Arvodet till torguppsyningsmannen har höjts med 200 kronor.

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Utgifter och inkomster äro i huvudsak oförändrade.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av föreliggande förslag till stat för Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A. Folkskola och fortsättningsskola.

I folkskolans stat ingår jämväl fortsättningsskola. Staten har uppdelats på fem underavdelningar 15 A 1 Administration, 15 A 2 Undervisning, 15 A 3 Socialpedagogiska anordningar, 15 A 4 Fastigheter och inventarier och 15 A 5 Skolmåltider.

15 A 1. Administration.

I lönekontot ingår avlöning till ett heltidsanställt kanslibiträde, som skall ersätta det skrivbiträde med deltidstjänstgöring, folkskoleexpeditionen tidigare haft. Framställning härom har ingivits till stadsfullmäktige men ännu icke slutligen handlagts. Anslag för befattningen bibehålles med reservation för stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande. I folkskolestyrelsens statförslag har vidtagits den ändringen, att anslaget för resor och traktamenten höjts med 300 kronor från 2.000 till 2.300 kronor därigenom, att förstnämnda belopp, som på annat ställe upptagits såsom resersättning för överlärare, överförts till detta anslag. Vidare har anslaget för fordonsersättningar sänkts från 1.200 till 1.084 kronor, motsvarande halva kostnaden för fordonsersättning i näst lägsta klass enligt av dråtselkammaren fastställd taxa. Anslaget avser här folkskoleinspektörens resor. Återstående hälft av anslaget återfinnes under 15 A 4 och avser där fastighetsförvaltarens tjänsteresor.

Under denna rubrik har uppförts anslag till övriga expenser och representation. Anslaget har höjts från 2.500 kronor i årets stat till 3.500 kronor. Kontorskostnaderna ha beräknats öka med 1.000 kronor.

15 A 2. Undervisning.

Denna budgettitel företer en väsentlig ökning av anslaget för löner till undervisningspersonal, beroende på ökat antal lärare som följd av barnantalets tillväxt. Som vanligt släpa statsbidragen å inkomstsidan efter, enär det statliga budgetåret icke sammanfaller med stadens. Statsbidragen motsvara sålunda icke de ökade utgifterna. I folkskolestyrelsens statförslag ha företagits följande ändringar. Anslaget för materiel i läs- och skrivämnen har sänkts från av styrelsen beräknade 70.000 till 65.000 kronor med hänsyn till den verkliga förbrukningen under år 1948, som uppgick till 53.000 kronor, samt anslaget för 1949, som utgör 48.000 kronor. Anslaget till slöjdmateriel för flickor har av folkskolestyrelsen upptagits till 17.000 kronor men har sänkts med 2.000 kronor till 15.000 kronor, enär förbrukningen av motsvarande anslag år 1948 uppgick till 13.600 kronor och i årets stat utgör 13.000 kronor. Vidare har anslaget till lärjungebibliotek, som av folkskolestyrelsen upptagits till 12.000 kronor, nedsatts till 10.000 kronor. 1948 utgjorde den verkliga förbrukningen å detta anslag 5.305 kronor. Anslaget i årets stat utgör 8.500 kronor, bortsett från ett engångsanslag. Anslag för anskaffning av inventarier har sänkts från 23.000 kronor till 20.000 kronor. Anslaget avser inmontering av centralradioanläggning i Herrgärdsskolan samt inköp av filmapparat och film. Efter verkställda justeringar företer anslaget för materiel i läs- och skrivämnen en höjning å 17.000 kronor och anslaget till slöjdmateriel för flickor en höjning av 2.000 kronor i förhållande till årets stat.

15 A 3. Socialpedagogiska anordningar.

I lönekontot ingår avlöning till en ny skolsköterska å ordinarie stat. Särskild framställning härom har ingivits till stadsfullmäktige och motiverats med att enligt gällande författning på varje skolsköterska bör ankomma vården å högst 1.500 barn samt att antalet skolbarn inom Västerås vid början av höstterminen 1950 väsentligt kommer

att överstiga det med nuvarande antal sköterskor (3) maximerade antalet. Anslaget har bibehållits med reservation för stadsfullmäktiges beslut om befattningens inrättande. Vidare ingår i lönestaten arvode med 1.500 kronor till skolpsykolog. Även härom synes särskilt beslut böra fattas. Nya anslag ha upptagits med 1.500 kronor för fria båtresor till Hästholmarna och med 2.500 kronor för bidrag till bussresor för vinteridrott (Björnön). Anslaget för avgifter till folktandvården har ökats med 1.800 kronor samt anslaget till skolförsäkringar med 1.000 kronor.

15 A 4. Fastigheter och inventarier.

I lönekontot ingår avlöning till ordinarie fastighetsförvaltare. Särskild framställning om ordinarie placering av den nuvarande extra befattningen har ingivits till stadsfullmäktige, som emellertid ännu icke fattat beslut i ärendet. Anslaget till befattningen bibehålles med reservation för stadsfullmäktiges bifall till framställningen. I folkskolestyrelsens stat har vidtagits följande ändringar. För underhåll av byggnader har folkskolestyrelsen begärt ett anslag å 168.000 kronor enligt särskilt specificerad bilaga. Anslaget har nedsatts med 18.000 kronor till 150.000 kronor. Motsvarande anslag i 1949 års stat utgör 120.000 kronor. Anslaget för underhåll av skolgårdar, likaledes av folkskolestyrelsen specificerat å särskild bilaga, har nedsatts från 56.000 till 50.000 kronor. Anslaget i årets stat utgör 12.000 kronor. Bland kapitalutgifter har upptagits anslag för inventarier vid Gideonsbergsskolan med c:a 305.000 kronor netto. Anslaget har fördelats till uttaxering på tre år. Hela anslaget har upptagits å utgiftssidan under denna titel och därjämte såsom inkomst å finansförvaltningens stat. Å samma stat har den partiella uttaxeringen för 1950 upptagits som utgift. Folkskolestyrelsen har å inkomstsidan debiterat praktiska mellanskolan ett internt hyresbelopp å 12.000 kronor för tre rum i Djäknebergsskolans byggnad, vilka disponeras av praktiska mellanskolan. Styrelsen för den sistnämnda har rest invändningar mot beloppets storlek. I betraktande av utrymmenas storlek föreslås, att inkomstposten nedsättes till 6.000 kronor.

Bland utgifterna märkes ett anslag å 15.000 kronor till skötsel av skolornas gräsmattor, häckar och planteringar. Arbetet utfördes tidigare av parkförvaltningen, vilken enligt vad tidigare nämnts även upptagit anslag å 20.000 kronor i sin egen stat. Då folkskolestyrelsen avser att fr. o. m. 1 januari 1950 låta skötseln övertagas av annan, har anslaget bortförts i parkförvaltningens stat, men anslag på denna titel bibehållits med 15.000 kronor. Anslaget för uppvärmning och sotning har höjts med 11.000 kronor och för skurning och rengöring med 5.000 kronor.

15 A 5. Skolmåltider.

Folkskolestyrelsen har räknat med att under vårterminen 1950 kunna bespisa 2.758 barn. Efter Gideonsbergsskolans färdigställande beräknas ytterligare 1.000 barn kunna bespisas. Vidare har folkskolestyrelsen väntat sig kunna utspisa ytterligare 600 skolbarn, sedan barnträdgårdarna avflyttat från Herrgärdsskolans annex. Från nämnda utgångspunkter ha kostnaderna för skolmåltiderna beräknats vid uppgörande av statförslaget. Då det emellertid måste anses mycket osannolikt, att redan till hösten 1950 möjligheter att bespisa barn i den utsträckning folkskolestyrelsen räknat med, skall föreligga, föreslår drätselkammaren vissa justeringar å utgiftssidan i denna stat. Anslaget för löner föreslås sålunda sänkt med 15.000 kronor från 149.000 till 134.000 kronor och anslaget för inköp av matvaror från 345.000 till 315.000 kronor eller med 30.000 kronor. Till skolmåltiderna utgå statsbidrag. Bidragsunderlaget utgör 60 öre per skolmåltid och statsbidraget motsvarar för Västerås stads vidkommande c:a 40 % å nämnda underlag. Å inkomstsidan föreslås ingen ändring i de beräknade statsbidra-

gen för skolmåltiderna. En inkomstpost å kronor 3.675 har tillagts, motsvarande praktiska mellanskolans interna bidrag till folkskolan för skolmåltider för praktiska mellanskolans elever.

Det av folkskolestyrelsen upprättade statförslaget innebär en nettoökning gentemot innevarande års stat av c:a 450.000 kronor. Bortser man från engångskostnaden för inventarier till Gideonsbergsskolan och från engångskostnaden för skolmåltidslokaler i årets stat utgör nettoökningen enligt styrelsens förslag c:a 306.000 kronor. Efter verkställda justeringar och med bortseende från nyssnämnda engångskostnader, utgör nettoökningen å folkskolans stat sammanlagt cirka 230.000 kronor.

15 B. Praktisk mellanskola.

Gentemot styrelsens statförslag föreslås följande ändringar. Anslaget till fri tandvård föreslås sänkt med 1.500 kronor till 1.000 kronor med hänsyn till tidigare förbrukning å anslaget. Den interna hyran till folkskolan har av tidigare angivna skäl upptagits till 6.000 kronor. Efter sålunda verkställda justeringar innebär statförslaget en nettoökning i förhållande till innevarande år av c:a 26.000 kronor. Ökningen är föranledd av att praktiska mellanskolan under hösten 1950 i fullständig utsträckning kommer att bedriva sin verksamhet. Bland kapitalutgifterna märkes ett anslag å 5.500 kronor för anskaffning av inventarier, bl. a. nya bänkar för fjärde klasserna under höstterminen 1950 och för en eventuell parallellavdelning samma tid.

15 D. Kommunal flickskola.

I lönestaten har upptagits anslag för kontorsbiträde å rektorsexpeditionen. I årets stat finnes upptaget anslag för avlönande av deltidsanställt biträde. Kammaren, som icke har något att erinra mot att ett biträde med heltidsanställning anställes, anser emellertid att befattningen bör vara skrivbiträde och sättas på extra stat. Motsvarande justering av löneanslaget med hänsyn härtill har verkställts. Anslaget för sjukvård har sänkts från 220 kronor till 50 kronor med hänsyn till att endast vaktmästaren är berättigad till dylik sjukvård. Istället har anslag upptagits med 450 kronor för olycksfalls- och sjukvårdsersättning. Pensionsavgifterna ha upptagits till 6.120 kronor mot av skolstyrelsen beräknade 1.144 kronor. Höjningen avser huvudmansavgift för övningslärare. För skolmåltider har upptagits ett klumpanslag å 14.000 kronor. Bespisningen har ännu icke kommit till stånd. Kammaren förutsätter sedermera, när så skett, att särskilt kostnadsställe härför upplägges. Av förut angivna skäl har tillagts ett anslag å 1.000 kronor för fri tandvård. Anslaget för underhåll av byggnader har sänkts med 3.000 kronor från 13.000 till 10.000 kronor och anslaget för uppvärmning med 2.000 kronor från 15.000 till 13.000 kronor. Det sålunda justerade statförslaget innebär en nettoförbättring av c:a 38.000 kronor, därvid emellerid bör observeras att i årets stat upptaget engångsanslag på 75.000 kronor för anskaffning av inventarier till nya skolan nu bortfallit. Bortser man från sistnämnda anslag, innebär sålunda förslaget en nettoförsämring med c:a 37.000 kronor.

15 G 1. Allmänt läroverk.

Utgifterna utgöra c:a 72.000 kronor mot c:a 70.000 kronor i årets stat. Ett nytt anslag har upptagits å 2.500 kronor avseende hyror för övriga lokaler. Anslaget avser hyreskostnader för bl. a. lokal i missionskyrkan. Vidare märkes en mindre höjning å den interna posten Ränta på fasta tillgångar. Anslaget för underhåll av fastigheter har sänkts med 2.000 kronor. Ett nytt anslag å 1.000 kronor för fri tandvård har upptagits.

15 G 2. Elektrotekniska fackskolan.

Utgifterna äro oförändrade.

15 H. Yrkesskola.

Följande ändringar ha vidtagits i styrelsens statförslag. Från anslaget för löner och arvoden har till särskilt konto 170 överflyttats bidrag till statsverket för avlöning av vaktmästare med 6.300 kronor. Vidare har av styrelsen upptaget driftanslag för stadigvarande undervisningsmateriel å 9.500 kronor avseende inköp av nya verkstadsmaskiner, överförts till kapitalutgifter. Lönekontot upptager anslag för ett nytt kontorsbiträde. Då stadsfullmäktige ännu icke beslutat härom, bibehålles anslaget med sedvanlig reservation. Efter verkställda justeringar innebär statförslaget en nettoförsämring av c:a 10.000 kronor. Bland anslagen märkas ett å 11.750 kronor för produktionsmaterial och ett å 1.250 kronor för arbetspremier, vilka belopp motsvaras av inkomstposten å 13.000 kronor under konto 220 Försäljning av elevernas produkter. I anslaget å 8.500 kronor till övriga kostnader för lokaler ingår även städning.

15 I. Gymnastik och idrott.

Gentemot idrottsstyrelsens stat föreslås följande avvikelser. Styrelsen har begärt anslag med 5.000 kronor till idrottsutbyte med vänorter. Med hänsyn till det allmänna budgetläget föreslås anslaget sänkt till 3.000 kronor eller samma belopp som i årets stat. Anslaget under Idrottsplatser till övriga rörelsekostnader har nedsatts från av styrelsen begärt belopp av 1.000 kronor till 500 kronor eller samma belopp som i årets stat. Anslaget till underhåll av inventarier har reducerats från 2.500 till 1.500 kronor. På idrottshallens stat har anslaget för övriga rörelsekostnader minskats från 1.000 till 500 kronor. Genom särskild framställning, som ännu icke varit föremål för drätselkammarens och stadsfullmäktiges handläggning, har idrottsstyrelsen begärt anslag med 6.000 kronor för fullbordande av inhägnad kring Arosvallen och med 10.000 kronor för ytterligare ståplatsläktare. Förstnämnda anslag har upptagits i staten, medan det andra anslaget bortförts. Efter nämnda justeringar företer statförslaget en nettoförbättring å c:a 5.000 kronor. Bland utgifterna märkas ett nytt anslag å 400 kronor för personalutbildning. Därmed avses att bereda någon av vaktmästarna tillfälle att deltaga i av Sveriges Idrottsplatsförbund årligen anordnade kurser i skötsel av idrottsanläggningar. Under särskilt konto har upptagits ett nytt anslag å 1.000 kronor för förbrukningsinventarier. Vidare märkes ett nytt anslag å 1.500 kronor för ordnande av fasta skid- och orienteringsbanor med skärmar. Bland anslagen för kapitalutgifter märkas ett å 13.500 kronor för iordningställande av Emaus' idrottsplats sedan å idrottsplatsen nu befintliga kraftledningsstolpar i höst bortflyttats, samt ett anslag å 1.800 kronor för inköp av större kylskåp för serveringen.

15 J. Stadsbibliotek.

Styrelsen för Västerås Arbetarinstitut har hemställt om ett kommunalt anslag till stadsbiblioteket om 78.000 kronor, varav 2.000 kronor avses som bidrag till anordnande av institutets 50-årsfest under innevarande höst. Då anslag, avsedda att förbrukas redan innevarande år, icke böra budgeteras i 1950 års stat, har anslaget minskats från 78.000 till 76.000 kronor.

15 Ö. Övriga ändamål.

För frilufts- och folkkonserter har upptagtis ett anslag å 8.000 kronor, vari även ingår anslag för regementsmusik i Stadsparken under sommaren. Tidigare fanns för frilufts- och folkkonserter ett anslag å 7.500 kronor, innefattande jämväl anslag till

Västerås musiksällskap med 2.000 kronor. Härjämte fanns upptaget ett anslag för musik i stadsparken å 20.000 kronor. Musiksällskapet har i särskild skrivelse hemställt om anslag med 10.000 kronor. Anslag till sällskapet har upptagits men endast med 7.000 kronor. ABF har hemställt om ett från 10.000 till 20.000 kronor förhöjt anslag till studie- och biblioteksverksamhet. Ansökningen har ingående motiverats i särskild skrivelse. Kammaren föreslår, att ABF beviljas det begärda anslaget. Västerås Musikskola hemställer om anslag med 52.700 kronor. Framställningen har utförligt motiverats i särskild skrivelse. Drätselkammaren tillstyrker anslag å 50.000 kronor. Drätselkammaren förutsätter därvid att staden i fortsättningen utser revisor för musikskolan. TBV har hemställt om ett anslag å 2.000 kronor för nästa verksamhetsår, vilket av kammaren tillstyrkes.

Västmanlands Fornminnesförening har hemställt *dels* om anslag för föreningens verksamhet med samma belopp som i årets stat eller 12.000 kronor, *dels* med särskilt belopp å 1.000 kronor för visningar av staden i föreningens regi. Härmed avses de speciella visningar, som begäras för turistgrupper och andra besökare från annan ort. Drätselkammaren biträder framställningarna. Anslaget avseende garanti för Västerås Teateraktiebolag upptogs i årets stat till 20.000 kronor men har ansetts kunna sänkas till 10.000 kronor. Särskilt anslag har begärts å 4.000 kronor till garanti för Riksteaterföreningen. Anslaget tillstyrkes men bör icke utbetalas i annan mån än föreningen visar att rörelsen gått med förlust. Västerås nykterhetsförbund har hemställt om förhöjt anslag från 1.000 till 2.000 kronor. Anslaget har bibehållits oförändrat. Med oförändrade belopp ha anslag upptagits för vänortsutbyte med övriga nordiska länder till 5.000 kronor, för Västerås Arbetareinstitut, föreläsningsverksamheten till 3.000 kronor, för Arosgården 5.000 kronor, Västerås Konstförening 3.000 kronor, för KFUM:s studie- och sociala verksamhet 1.000 kronor och för Folkets Parks Teaterverksamhet (nöjesskatterestitution) 7.000 kronor. Ett nytt anslag har upptagits å 2.900 kronor till ränta å fasta tillgångar. Anslaget avser ränta å stadens aktier i Teaterbolaget. Vidare har såsom tidigare i annat sammanhang omförmälts under denna titel upptagits anslag å 1.500 kronor såsom bidrag till Västerås Trädgårdsföreningars Samarbetskommitté för konsulentverksamhet. I årets stat upptaget anslag å 1.500 kronor till Västerås Reso har överflyttats till titeln 1 Ö, varjämte anslag å 20.000 kronor för tryckning av Västerås stads kommunala historia bortfallit.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll godkänna förslag till stat under huvudtiteln Undervisnings- och bildningsverksamhet.

16. Socialvård.

16 A. Socialvårdsbyrå.

Denna budgettitel, som är ny, föranledes av den av stadsfullmäktige beslutade omorganisationen av socialvården. I statförslaget föreslås följande ändringar. Anslag har tillagts för avlöning av hemkonsulent, som fortfarande skall vara anställd vid socialvården, ehuru socialvårdsdelegationen genom något förbiseende icke beräknat avlöning härför. Den interna posten Hyror föreslås något ökad till 7.900 kronor med hänsyn till nytillkomna lokaler. Under kapitalutgifter har tillagts ett belopp av 11.000

kronor motsvarande kostnaderna för anskaffande av en kvitteringsmaskin enligt av drätselkammaren tidigare lämnat medgivande.

I lönekontot ingår lön till ordinarie befattning som socialvårdssekreterare. Anslaget härför föreslås bibehållet med reservation för stadsfullmäktiges beslut angående tjänstens inrättande.

Å inkomstsidan har upptagits andel i nettokostnaderna från de olika socialvårdsgrenarna. Utgifterna och inkomsterna balansera. Fördelningen av nettokostnaderna har ändrats. Fattigvårdsstyrelsen har föreslagit en uppdelning med 35 % å fattigvården, 50 % å barnavården, 5 % å nykterhetsvården och 10 % å hemhjälpsverksamheten. Då byråns befattning med hemhjälpsverksamheten i huvudsak endast är att anvisa hemvårdarinnor till de sökande och föra erforderliga anteckningar härom, måste en ersättning efter 10 % motsvarande 14.000 kronor anses alltför hög. Drätselkammaren föreslår därför att nettokostnaden istället fördelas med 35 % å fattigvården, 55 % å barnavården, 5 % å nykterhetsvården och 5 % å hemhjälpsverksamheten. I anslutning härtill har även omfördelning verkställts av nu nämnda driftinkomster samt av häremot svarande utgifter å de olika verksamhetsgrenarna.

16 B 2. Sluten fattigvård.

Ett par ändringar ha vidtagits gentemot fattigvårdsstyrelsens statförslag. I särskild skrivelse till stadsfullmäktige har styrelsen efter budgetförslagets avgivande begärt tilläggsanslag för utförande av målnings- och reparationsarbeten å fastigheterna. I anledning härav har anslaget till underhåll av fastigheten höjts från 10.000 till 20.000 kronor. Å inkomstsidan ha inkomsterna av pensionärernas arbete för hemmet beräknats inflyta med endast 15.000 kronor, enär motsvarande utgiftspost endast upptagits till detta belopp. Vidare ha vårdavgifter, ersatta av pensioner och sjukkassor, höjts från 175.000 till 200.000 kronor. Såsom jämförelse kan nämnas att under år 1948 influtit 201.000 kronor.

I lönekontot ingår avlöning till ordinarie skrivbiträde, varom stadsfullmäktige den 29 september 1949 fattat beslut.

Styrelsen har hemställt att vid fastställande av finansförvaltningens stat ett anslag å 100.000 kronor skulle upptagas för erforderlig om- och tillbyggnad av ålderdomshemmet. Då frågan om ombyggnad av ålderdomshemmet bör bliva föremål för särskild handläggning, har särskilt anslag härför icke upptagits i budgeten. Med hänsyn till den föreslagna ökade avsättningen till fonden för kommunala byggnader finnes möjlighet att i fonden inrymma kostnaden för ombyggnaden. Under kapitalutgifter har upptagits ett anslag å 11.000 kronor för inventarier mot 5.000 kronor i årets stat. Höjningen har föranletts av behovet att inköpa vissa köksmaskiner samt hjälpmaskiner för maskinrummet.

16 B 3. Öppen fattigvård.

Några ändringar i sak gentemot fattigvårdsstyrelsens förslag ha icke vidtagits utan endast några formella justeringar. Anslaget för understöd till hyra har ökat med 5.000 kronor från 20.000 till 25.000 kronor. Med ledning av faktisk förbrukning å tidigare anslag ha anslagen för understöd in natura samt för understöd vid sjukvård kunnat nedsättas med respektive 15.000 och 10.000 kronor.

16 C 2. Barnhem.

Landstinget, som är huvudman för barnhemsvården inom länet, skall i princip svara för mellanskillnaden mellan utgifter och inkomster. Då emellertid staden betalar högre löner till befattningshavare än landstinget anser sig kunna godkänna, har en differens

på 1.000 kronor medtagits, som icke ersättes genom bidrag från landstinget. Nämnda belopp svarar nämligen mot skillnaden mellan de löner, staden utbetalar, och dem, som landstinget godkänner.

16 C 3. Öppen barnavård.

I lönekontot ingår avlöning till ett ordinarie kontorsbiträde och två ordinarie skrivbiträden, om vilkas inrättande stadsfullmäktige ännu ej fattat beslut. Anslag härför tillstyrkes under sedvanligt villkor.

Efter de justeringar, som vidtagits å fattigvårdens och barnavårdens stater, utvisa dessa totalt en sammanlagd nettoförbättring å c:a 55.000 kronor.

16 C 4. Barnstugor.

Följande ändringar ha vidtagits i barnstugestyrelsens stat. Av utgiftsposten Förbrukningsinventarier, som av styrelsen upptagits till 5.750 kronor, har ett belopp av 3.000 kronor för inläggning av korkmattor överförts till inventarieanslaget under kapitalutgifter. Styrelsen har vidare begärt ett anslag å 3.000 kronor för plaskdamm. Då medel härför emellertid redan finnes reserverat i 1948 års stat, har nytt anslag icke upptagits men däremot det äldre anslaget reserverats till år 1950. Styrelsen har upptagit anslag å 27.350 kronor till nya barnträdgårdar, vari ingår 10.600 kronor för barnstuga å Aroslund, för vilket sistnämnda ändamål anslag finnes i 1949 års stat. Detta anslag bör reserveras till år 1950. Anslaget i 1950 års stat minskas sålunda med 10.600 kronor till 16.750 kronor. Sistnämnda belopp avser uppsättning och drift under höstterminen av två dubblerade barnträdgårdar på Skallberget. Drätselkammaren vill emellertid i detta sammanhang erinra om stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1946, då fullmäktige i samband med principgodkännande av plan över barnstugeverksamheten förklarat sig vilja från fall till fall taga ställning till de i styrelsens skrivelse framförda förslagen till nya barnträdgårdar. Barnstugestyrelsen synes emellertid utan att iakttaga stadsfullmäktigebeslutet redan ha träffat avtal med Byggnads AB Mimer om iordningställande av lokaler för barnstugor på Skallberget och därigenom i viss mån ha ställt fullmäktige inför ett fullbordat faktum. Kammaren anser sig skyldig att påtala detta förfaringssätt och förutsätter, att styrelsen för framtiden rättar sig efter stadsfullmäktiges föreskrift. Å inkomstsidan har inkomsten av avgifterna från daghem och av statsbidrag beräknats öka med respektive 2.000 och 4.950 kronor. Efter sålunda verkställda justeringar utgöra nettoutgifterna för barnstugorna ungefär samma belopp som i år.

16 C 5. Ungdomsvård.

Inkomstposten Försäljning av kaffe, läskedrycker o. dyl. har höjts från 2.500 till 3.000 kronor, så att den motsvarar utgiften under konto 129 Kostnader för serveringsverksamhet. Statförslaget företer en nettoökning å c:a 3.000 kronor.

16 D. Hyresnedsättning.

Till denna titel hänföres nettokostnad från 7 F 2 Pensionärshem.

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

Istället för i årets stat upptaget anslag å 1.000 kronor har upptagits ett anslag å 400 kronor under benämningen Expenser.

16 F. Nykterhetsvård.

Gentemot nykterhetsnämndens statförslag föreslås den ändringen, att *dels* anslaget till arvode för ordförande upptages endast till 300 kronor med hänsyn till de arvoden, som betalas i andra fall, *dels* anslag å 800 kronor till semestervikarie bortföres ur lönestaten. Anledningen till sistnämnda åtgärd är den att nykterhetsnämnden organisatoriskt är inordnad under socialvårdsbyrån, varför vikarier böra kunna tillhandahållas av byrån utan särskild kostnad. Beslutet om arvode till ordföranden skall underställas länsstyrelsen för godkännande.

16 H. Hemhjälpsnämnd.

Hemhjälpsnämndens andel i socialvårdsbyråns kostnader har upptagits till 7.028 kronor mot av hemhjälpsnämnden beräknade 3.000 kronor. Ändringen föranledes av ovan nämnda princip för fördelning av socialvårdsbyråns kostnader. I Löner och arvoden ingår anslag till en ny ordinarie tjänst som hemvårdarinna, varom stadsfullmäktige den 29 september 1949 fattat beslut.

Den nyinrättade systugeverksamheten handhaves av hemhjälpsnämnden, varför särskilda anslag upptagits även för denna verksamhet. Staten för hemvårdarinneverksamheten utvisar någon ökning beroende bl. a. på att hemvårdarinnorna överförts på ordinarie stat.

16 Ö. Övriga ändamål.

På framställning av Föreningen Västerås Skollovskolonier har anslag upptagits med sammanlagt 95.000 kronor, varav 15.000 kronor till feriebarnsverksamheten och 80.000 kronor till koloniverksamheten. Innevarande års anslag till skollovskolonierna utgör 74.000 kronor. Vidare har under denna titel uppförts anslag netto å 250.000 kronor för uppförande av kolonihem i Söderbärke enligt stadsfullmäktiges beslut den 27 maj 1949, § 143. Anslaget, som föreslås uppdelat på tre års uttaxering, har upptagits i sin helhet som utgift under 16 Ö samt å Finansförvaltningens stat med hela beloppet som inkomst och med ⅓ å sistnämnda stats utgiftssida. Från denna titel har till titeln 12 Ö, som förut nämnts, överförts anslagen till Röda Korskretsen samt Västmanlands distrikt av Svenska Röda Korset. I övrigt äro anslagen under denna titel oförändrade i förhållande till årets stat.

I detta sammanhang bör anmärkas, att ansökan om anslag inkommit från Västmanlands distriktsloge av Nationaltemplarorden och från Västerås Dövstumsförening, i förra fallet med ej angivet belopp och i senare fallet med 500 kronor. Anslag har emellertid icke upptagits i budgeten av följande skäl. Anslag för nykterhetsverksamheten har upptagits under 15 Ö med 1.000 kronor till Västerås Nykterhetsförbund, vilket anslag är avsett att stödja de till förbundet anslutna nykterhetsorganisationerna. Beträffande dövstumsföreningens framställning må framhållas, att anslag icke hittills utgått till liknande organisationer.

Drätselkammaren hemställer, att stadsfullmäktige ville antaga statförslaget för Socialvård med ovan angivna ändringar, tillägg och förbehåll.

17. Social förmedlingsverksamhet.

17 B. Bostadsförmedling.

Utgifterna uppgå till 8.716 kronor mot i årets stat 6.688 kronor. Andelen i fastig-

hetskontorets kostnader för lokal har något höjts, då förmedlingens lokaler utökats med ett väntrum. Vidare märkes en ökning i lönestaten beroende å höjning av anslaget för tillfällig arbetskraft.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att godkänna föreliggande förslag till stat för Social förmedlingsverksamhet.

18. Socialförsäkring.

18 A. Folkpensionering.

Av pensionsnämnderna uppfört anslag för sjukvård å 100 kronor har borttagits, enär samtliga å nämndernas kansli anställda äro nyanställda och därför icke berättigade till sjukvård. Kommunbidraget till folkpensionerna har med ledning av pensionsstyrelsens uppgifter av pensionsnämnden upptagits till 650.000 kronor mot 660.000 kronor i årets stat. Anslaget till särskilda bostadstillägg är oförändrat. Pensionsnämnderna ha upptagit ett anslag å 500 kronor till folkpensionärernas förening. Anslaget, som icke tidigare har funnits, har borttagits ur budgeten.

18 B. Sjukförsäkring.

Anslaget till erkända sjukkassor har upptagits till 25.625 kronor mot 25.125 kronor i årets stat och fördelas med 18.500 kronor i Västerås Erkända sjukkassa, 7.000 kronor å Aseapersonalens Erkända Centralsjukkassa och 125 kronor å Träarbetarnas Erkända sjukkassa. Anslaget till Västerås Erkända sjukkassa, vilket innebär en höjning av 500 kronor, motsvarar ett bidrag av en krona för varje till kassan ansluten och i Västerås mantalsskriven medlem. Övriga anslag ha upptagits med oförändrade belopp.

Kammaren föreslår stadsfullmäktige fastställa föreliggande förslag till stat under titeln Socialförsäkring.

19. Kristidsförvaltning.

19 B. Hyresnämnd.

Utgifterna uppgå till 19.000 kronor mot 18.000 kronor innevarande år.

19 Ö. Övriga ändamål.

Genom ny författning skall kristidsnämndens verksamhet fr. o. m. den 1 januari 1950 överflyttas å annat organ. I praktiken har verksamheten i det närmaste upphört. Anslag har upptagits endast för avlöning av prisombudet med 3.600 kronor samt med ett belopp av 1.000 kronor för utdelning av kaffekort och övriga beräknade utgifter.

Drätselkammaren hemställer om stadsfullmäktiges godkännande av hyresnämndens och kristidsnämndens statförslag.

20. Finansförvaltning.

Räntan å fast upplånat kapital har upptagits till c:a 593.000 kronor mot i årets stat c:a 634.000 kronor eller med c:a 40.000 kronor mindre belopp. Såväl de med Kungl. Maj:ts tillstånd upptagna lånen som övriga fonderade lån ha sammanförts under samma konto. Ränta å beräknad ytterligare upplåning har upptagits till 240.000 kronor mot 80.000 kronor i årets stat. Sistnämnda upplåning har beräknats på följande sätt. På Kungl. Maj:ts prövning är för närvarande beroende ansökan om lån på sammanlagt 2.750.000 kronor. Kungl. Maj:t har vidare den 29 november 1946 meddelat staden tillstånd att framdeles med amorteringslån bestrida ersättning till SJ för markförvärv vid järnvägsverkstaden med ett belopp av 425.000 kronor, vilket belopp ännu icke upplånats. Till och med den 25 augusti 1949 ha stadsfullmäktige beviljat låneanslag om sammanlagt 6.458.600 kronor, vilka ännu icke underställts Kungl. Maj:ts prövning. I sistnämnda post ingår bl. a. uppförande av pensionärshem i kvarteret Gulmåran med 1.100.00 kronor. Då statsbidrag icke torde beviljas för byggande av mer än ⅓ av hemmet, kan man räkna med att under nästa år endast kan komma att erfordras c:a 500.000 kronor för detta ändamål. Uppförande av stadshus ingår vidare med ett belopp av 500.000 kronor. Det är emellertid knappast troligt, att detta får uppföras så tidigt, att lånemedel erfordras under nästa år. Från beloppet kan sålunda under alla förhållanden avräknas 1.100.000 kronor. Av de låneanslag å 6.458.600 kronor, som ovan nämnts, kvarstår då 5.358.000 kronor, vartill kommer anslaget å 425.000 kronor eller sammanlagt 5.783.000 kronor. Härtill bör läggas erforderligt låneanslag för hamnens utbyggnad, c:a 3.250.000 kronor. Med ledning härav och efter avrundning har i staten för 1950 upptagits en beräknad ytterligare upplåning av 10.000.000 kronor jämte förut omförmälda å Kungl. Maj:ts prövning beroende lån å 2.750.000 kronor eller sammanlagt 12.750.000 kronor. Av denna totala lånesumma har delen om 2.750.000 kronor ränte- och amorteringsberäknats för ett helt år och återstående 10.000.000 kronor för endast ett halvt år. Ränta å tillfällig upplåning har upptagits till 15.000 kronor eller samma belopp som i årets stat. Till pensionsfonden har avsatts 30.900 kronor mot 27.000 kronor innevarande år. Som förut nämnts föreslås avsättning till skatteregleringsfond med 500.000 kronor. Bland driftutgifterna har upptagits avbetalning å utdebiteringsförskott med 185.000 kronor, utgörande 1950 års andel i uttaxeringarna för inventarierna till Gideonsbergsskolan samt kolonihemmet i Söderbärke. Hela utdebiteringsförskottet är upptaget å inkomstsidan samt dessutom som utgift under respektive undervisningens och socialvårdens stater. Vidare märkes bland driftutgifterna anslaget för täckning av underskott å hamnrörelsen med 253.000 kronor. Såsom anslag till oförutsedda behov att disponeras av stadsfullmäktige har upptagits ett belopp av c:a 540.000 kronor. Vidare bibehålles med oförändrat belopp av 25.000 kronor anslag till oförutsedda behov att disponeras av drätselkammaren. Ett särskilt nytt anslag å 30.000 kronor har upptagits för engångsinbetalningar till S. K. P. Anslaget avser att möta sådana fall, då staden i samband med äldre befattningshavares avgång ur tjänsten nödgas inlösa vederbörande till fribrev i kassan. Avbetalning på fast upplånat kapital uppgår till c:a 1.453.000 kronor mot c:a 1.444.000 kronor i årets stat, en ökning sålunda med c:a 9.000 kronor. Avbetalning å beräknad ytterligare upplåning har upptagits till 230.000 kronor mot c:a 91.000 kronor i årets stat. I sistnämnda stat upptaget anslag till fond för införande av nytt sophämtningssystem har icke medtagits. Tidigare har till fonden avsatts 235.000 kronor. Fondens behållning, sedan sammanlagt sju bilar inköpts, beräknas till 37.000 kronor. Till särskilda fonden för allmänna byggnader avsättes, såsom ovan i ingressen framhållits, ett belopp av 900.000 kronor. Till bostadssubventionsfonden har avsatts 176.450 kronor.

Av sistnämnda belopp motsvarar 26.450 kronor under år 1950 inflytande räntor och amorteringar å av staden utlämnade lån. Dessa räntor och amorteringslån återfinnas under olika konton å inkomstsidan.

Vad inkomstsidan beträffar föreslås, att hundskatten bibehålles vid oförändrat belopp av 50 kronor per hund, varigenom den beräknas inbringa 35.000 kronor eller 2.000 kronor mer än enligt årets stat.

I nöjesskatt har beräknats inflyta ett belopp av 210.000 kronor mot 180.000 kronor i årets stat.

För inkomsterna av slutlig skatt och preliminärskatt har redogjorts i ingressen till denna skrivelse.

Liksom förut har icke upptagits någon inkomst av skatterestantier.

Drätselkammaren föreslår stadsfullmäktige att bifalla kammarens förslag till stat under titeln Finansförvaltning.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får drätselkammaren hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att fastställa hundskatten till 50 kronor per hund,

att fastställa uttaxeringen för år 1950 till kronor 7: 35 per skattekrona,

att godkänna drätselkammarens förslag till utgifts- och inkomststat för 1950 i dess helhet med härovan under titlarna gjorda särskilda yrkanden och förbehåll,

att beträffande samtliga de utgiftsposter, för vilka sådant i budgeten särskilt anmärkts, medgiva, att den behållning, som vid utgången av år 1949 förefinnes av för ändamålet tidigare beviljade medel, må för samma ändamål reserveras till år 1950.

att uppdraga åt drätselkammaren att underställa länsstyrelsen stadsfullmäktiges beslut i vad avser arvodena till ordförandena i löne- och avtalsnämnden, hamnstyrelsen och nykterhetsnämnden samt

att bemyndiga styrelsen för tekniska verken att under år 1950 för ledningsutgifter disponera tillfälliga fonden för tekniska verkens anslutningsavgifter intill ett belopp av högst 50.000 kronor.

Västerås den 30 september 1949.

För drätselkammaren:

FRITZ EKLUND

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till beredningsutskottet har för yttrande överlämnats det av drätselkammaren upprättade förslaget till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1950 ävensom drätselkammarens betänkande angående budgeten.

Utskottet får efter företagen granskning meddela, att utskottet icke på någon punkt funnit anledning till erinran mot drätselkammarens förslag.

I anledning härav tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige besluta *att* till alla delar bifalla drätselkammarens förslag i ärendet.

Västerås den 12 oktober 1949.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan drätselkammaren till magistraten ingivit förslag till utgifts- och inkomststat för Västerås stad för år 1950, får magistraten härmed överlämna förslaget jämte därtill hörande handlingar för besluts fattande.

Västerås rådhus den 13 oktober 1949.

På magistratens vägnar:

MARTIN LINDHEIMER.

Vestmanlands Läns Tidnings AB:s tryckeri, Västerås 1949

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS HANDLINGAR
1949 Ser. B nr 23

Nr B 23

UTGIFTS- OCH INKOMSTSTAT

FÖR

VÄSTERÅS STAD

ÅR 1950

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Anslagsbeteckningar

Fasta anslag (utan särskild beteckning) utgå med bestämt belopp och få icke överskridas eller reserveras.

Förslagsanslag (Fa) få överskridas men icke reserveras.

Förslagsanslag högst (Fa h) få varken överskridas eller reserveras.

Reservationsanslag (Ra) få reserveras och överskridas.

Reservationsanslag högst (Ra h) få reserveras men ej överskridas.

Uttaxering:

till borgerliga kommunen	7: 35
till kyrkliga kommunen	0: 65
Summa uttaxering pr skattekrona	8: —

Sammandrag av specialstaterna för Västerås stads utgifts- och inkomststat år 1950

		Utgifter skattestat		Inkomster skattestat		Skattestatens överskjutande	
		Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Utgifter	Inkomster
	1. Allmän förvaltning.						
A	1 Stadsfullmäktige	21.090: —				21.090: —	
	2 Löne- och avtalsnämnd	6.300: —				6.300: —	
B	Stadsrevision	17.950: —		8.900: —		9.050: —	
C	Drätselkammare:						
	1 Gemensamma kostnader	3.690: —				3.690: —	
	2 Stadskansli	187.381: —	4.000: —	1.000: —		190.381: —	
	3 Drätselkontor	249.362: —	6.000: —	65.800: —		189.562: —	
Ö	Övriga ändamål	62.660: —	3.000: —	60: —		65.600: —	
	2. Rätts- och ordningsväsen.						
A	Magistrat och rådhusrätt	233.640: —	3.500: —	50.175: —		186.965: —	
B	Polis- och åklagarväsen samt fångvård	1.123.823: —	18.300: —	100.400: —		1.041.723: —	
Ö	Övriga ändamål	3.500: —				3.500: —	
	3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.						
B	1 Uppbördsverk	258.303: —	4.000: —	300: —		262.003: —	
	2 Taxeringskontor	18.210: —				18.210: —	
C	Exekutionsverk	140.945: —	1.000: —	20.000: —		121.945: —	
	4. Byggnads- och stadsplaneväsen.						
A	Stadsarkitektkontor	202.167: —	1.500: —	22.500: —		181.167: —	
B	Stadsingeniörskontor	285.140: —	3.000: —	25.000: —		263.140: —	

	5. Försvarsväsen.					
A	Civilförsvar	11.750: —	8.000: —	7.733: —	12.017: —	
B	Familjebidrag	156.500: —		140.000: —	16.500: —	
	6. Brandförsvar.	580.425: —	51.020: —	34.600: —	596.845: —	
	7. Fastighetsförvaltning.					
A	Fastighetskontor och gemensam förvaltning	223.811: —	7.000: —	2.000: —	228.811: —	
B 1	Rådhus med annex	55.700: —		56.200: —		500: —
2	Kv. Njord nr 1	43.628: —		45.500: —		1.872: —
3	Polishus	23.900: —		23.900: —		
4	Brandstation	51.900: —		55.181: —		3.281: —
5	Tullhus	16.100: —	1.200: —	1.830: —	15.470: —	
6	Diverse fastigheter	44.000: —		27.843: —	16.157: —	
7	Drätselkammarens förrådsbyggnader	8.500: —		8.250: —	250: —	
8	Barnstuga, daghem och barnkoloni	16.800: —		13.990: —	2.810: —	
9	Stadshus		100.000: —		100.000: —	
C	Exploateringsfastigheter	198.900: —	155.000: —	128.813: —	225.087: —	
D 1	Jordbruksrörelse	383.507: —	20.450: —	403.957: —		
2	Skogar	32.672: —		30.000: —	2.672: —	
3	Jordbruksfastigheter	91.900: —	30.000: —	30.280: —	91.620: —	
E 1	Diverse fastigheter	477.900: —	246.000: —	368.634: —	355.266: —	
2	Stadshotell	145.281: —		72.407: —	72.874: —	
3	Sundinska huset	27.025: —		27.198: —		173: —
4	Paviljong i Stadsparken	19.920: —		8.000: —	11.920: —	
5	Varumagasin o. d.	36.550: —		30.653: —	5.897: —	
6	Bussgarage	18.500: —		18.000: —	500: —	
F 2	Pensionärshem	156.950: —	35.000: —	191.950: —		
Ö	Aktier och andelar i byggnadsföretag	32.000: —		15.000: —	17.000: —	
	8. Gatu- och parkförvaltning.					
B 1	Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader	394.881: —	4.000: —	13.000: —	385.881: —	

		Utgifter skattestat		Inkomster skattestat		Skattestatens överskjutande	
		Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Utgifter	Inkomster
B 2	Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar	416.600: —	848.000: —	243.000: —		1.021.600: —	
3	Allmän belysning och renhållning	157.724: —	50.000: —	7.800: —		199.924: —	
4	Drätselkammarens förråd	70.240: —	10.000: —	43.300: —		36.940: —	
5	Grustag	56.774: —	2.000: —	65.000: —			6.226: —
6	Bilar	98.647: —	35.000: —	144.000: —			10.353: —
7	Maskiner	107.121: —	30.000: —	148.000: —			10.879: —
8	Hästar	36.688: —	500: —	34.000: —		3.188: —	
9	Bekvämlighetsinrättningar	6.450: —	25.000: —	2.100: —		29.350: —	
C	Parkförvaltning	503.441: —	103.375: —	22.640: —		584.176: —	
	9. Hamnförvaltning.						
A	Hamnar	524.794: —	252.828: —	777.622: —			
	10. Kommunikationsföretag.						
C	Johannisbergs flygfält	13.300: —		1.250: —		12.050: —	
D	Färjor och ångslupar	53.536: —		32.500: —		21.036: —	
F	Aktier och andelar i kommunikationsföretag	8.000: —				8.000: —	
	11. Industriella verk.						
A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	474.494: —		474.494: —			
B	Gasverk	2.307.908: —	120.000: —	2.368.773: —	67.900: —		8.765: —
C	Elverk	2.523.774: —	50.000: —	3.327.100: —	118.300: —		871.626: —
	12. Hälso- och sjukvård.						
A 1	Allmän hälsovård	148.924: —	11.600: —	5.100: —		155.424: —	

	2 Poliklinik	9.385: —		6.000: —		3.385: —	
B	Folktandvård	14.000: —				14.000: —	
Ö	Övriga ändamål	4.200: —				4.200: —	
	13. Allmän hygien.						
AB	Vatten- och avloppsverk	1.108.745: —	51.000: —	1.013.500: —	250.700: —		104.455: —
C	1 Renhållningsverk	354.941: —		155.800: —		199.141: —	
D	1 Varmbadhus	177.138: —		117.635: —		59.503: —	
	2 Karlslunds tvättinrättning	57.140: —	500: —	57.640: —			
E	2 Björnön	44.636: —		7.730: —		36.906: —	
	3 Hästholmarna	51.260: —	35.000: —	9.125: —		77.135: —	
	4 Johannisbergsbadet	20.100: —	5.000: —	200: —		24.900: —	
	5 Småbåtshamnar	30.350: —		12.200: —		18.150: —	
	6 Övriga friluftsändamål	300: —				300: —	
	14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.						
A	Salutorg	2.000: —		3.800: —			1.800: —
C	Köttbesiktningsbyrå	14.272: —		6.250: —		8.022: —	
	15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.						
A	Folkskola och fortsättningsskola:						
	1 Administration	88.115: —	3.000: —			91.115: —	
	2 Undervisning i folkskola och fortsättningsskola	2.016.758: —	20.000: —	1.556.673: —		480.085: —	
	3 Socialpedagogiska anordningar	89.493: —	680: —	9.500: —		80.673: —	
	4 Fastigheter, inventarier o. d.	705.583: —	353.000: —	55.000: —		1.003.583: —	
	5 Skolmåltider	495.140: —	3.100: —	153.175: —		345.065: —	
B	Praktisk mellanskola	188.304: —	5.500: —	100.052: —		93.752: —	
D	Kommunal flickskola	434.904: —	2.000: —	236.960: —		199.944: —	
G	1 Allmänt läroverk	72.275: —				72.275: —	
	2 Elektrotekniska fackskolan	11.250: —				11.250: —	
H	Yrkesskola	337.238: —	11.500: —	176.069: —		172.669: —	

		Utgifter skattestat		Inkomster skattestat		Skattestatens överskjutande	
		Drift-utgifter	Kapital-utgifter	Drift-inkomster	Kapital-inkomster	Utgifter	Inkomster
I	1 Gemensam förvaltning	95.020: —				95.020: —	
	2 Idrottsplatser	72.642: —	22.500: —	42.300: —		52.842: —	
	3 Idrottshallen	59.500: —	4.800: —	71.000: —			6.700: —
	4 Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi	34.000: —		40.000: —			6.000: —
	5 Bidrag till övrig idrottsverksamhet	4.000: —				4.000: —	
J	Stadsbibliotek	76.000: —				76.000: —	
Ö	Övriga ändamål	143.400: —				143.400: —	
	16. Socialvård.						
A	Socialvårdsbyrå	124.648: —	16.000: —	140.648: —			
B	2 Sluten fattigvård	570.009: —	11.000: —	339.100: —		241.909: —	
	3 Öppen fattigvård	360.634: —		145.300: —		215.334: —	
C	2 Barnhem	47.688: —	600: —	47.288: —		1.000: —	
	3 Öppen barnavård	355.243: —		108.800: —		246.443: —	
	4 Barnstugor	358.381: —	5.900: —	78.750: —		285.531: —	
	5 Ungdomsvård	60.900: —	1.000: —	19.700: —		42.200: —	
D	Hyresnedsättning	114.854: —				114.854: —	
E	Arbetslöshetsunderstöd	400: —				400: —	
F	Nykterhetsvård	29.225: —		2.300: —		26.925: —	
H	1 Hemsysterverksamhet	66.006: —	500: —	27.820: —		38.686: —	
	2 Systugeverksamhet	11.800: —	1.100: —			12.900: —	
Ö	Övriga ändamål	360.500: —				360.500: —	
	17. Social förmedlingsverksamhet.						
B	Bostadsförmedling	8.716: —				8.716: —	

	18. Socialförsäkring.						
A	Folkpensionering	716.838: —	300: —			717.138: —	
B	Sjukförsäkring	25.625: —				25.625: —	
	19. Kristidsförvaltning.						
B	Hyresnämnd	19.000: —				19.000: —	
Ö	Övriga ändamål	4.600: —				4.600: —	
	20. Finansförvaltning.	2.634.283: —	2.607.464: —	16.685.232: —	46.552: —		11.490.037: —
	Summa kronor	26.253.015: —	5.401.717: —	31.171.280: —	483.452: —	12.522.667: —	12.522.667: —
		31.654.732: —		31.654.732: —			

Specialstater.

1. Allmän förvaltning.

1 A. Stadsfullmäktige och dess beredningar.

Driftutgifter.

1. STADSFULLMÄKTIGE.

101,0	Arvoden (bil. 1)	1.000: —	
112	Tryckning av stadsfullmäktiges handlingar Fa	20.000: —	
114	Telefon	90: —	21.090: —

2. LÖNE- OCH AVTALSNÄMND.

101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	4.200: —	
111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	100: —	
115	Resor och traktamenten Fa	800: —	
119	Övriga expenser och representation Fa	1.200: —	6.300: —
	Kronor		27.390: —

1 B. Stadsrevision.

Driftutgifter.

101,0	Arvoden (bil. 1)		1.050: —	
110	Kontorskostnader Fa		200: —	
114	Telefon Fa		200: —	
126	Ersättning till revisionsfirma	14.000: —		
	Sakkunnigt biträde vid bokslutsgranskningen	2.500: —	16.500: —	17.950: —
	Kronor			17.950: —

Driftinkomster.

200	Andelar i revisionskostnader:		
	Tekniska verken	7.000: —	
	Socialvården	1.900: —	8.900: —
	Kronor		8.900: —

1 C. Drätselkammare.

Driftutgifter.

1. GEMENSAMMA KOSTNADER.

101,0	Arvode (bil. 1)	3.600: —	
114	Telefon	90: —	3.690: —

2. STADSKANSLI.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	125.219: —	
103,1	Sjukvård Fa	150: —	
105	Olycksfallsförsäkring Fa	200: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	17.012: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	10.000: —	
110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	7.000: —	
111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	500: —	
112	Tryckning av handlingar o. d. Fa	2.000: —	
113	Expeditionslösen, stämpelavgifter o. d. Fa	300: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	6.000: —	
115	Resor och traktamenten Fa	1.000: —	
119	Övriga expenser Fa	500: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa	500: —	
162	Hyra	15.900: —*	
168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
169	Försäkringspremier Fa	100: —	187.381: —

3. DRÄTSELKONTOR.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	190.483: —	
103,1	Sjukvård Fa	50: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	575: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	9.854: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	14.000: —	
110	Kontorskostnader Fa	13.000: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	7.000: —	
119	Övriga expenser Fa	200: —	
126	Sakkunnigt biträde för undersökning av bokföringssystem Fa	1.000: —	
162	Hyra	10.000: —*	
168	Underhåll av inventarier Fa	3.000: —	
169	Övriga kostnader för inventarier Fa	200: —	249.362: —
			440.433: —

Kapitalutgifter.

2. STADSKANSLI.

368	Anskaffning av inventarier Ra	4.000: —	

3. DRÄTSELKONTOR.

368	Anskaffning av inventarier Ra	6.000: —	10.000: —
	Kronor		450.433: —

Driftinkomster.

2. STADSKANSLI.

200	Hamnens andel i stadens allmänna förvaltningskostnader			1.000: —

3. DRÄTSELKONTOR.

200	Andelar i drätselkontorets kostnader		65.700: —	
229	Försäljning av trycksaker o. d.		100: —	65.800: —
	Kronor			66.800: —

1 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

111	Svenska stadsförbundets tidskrift Fa		1.500: —	
113	Inkassokostnader, lösen av protokoll m. m. Fa		500: —	
115,1	Resor och traktamenten Fa		6.000: —	
118	Föreningsavgifter:			
	Svenska stadsförbundet	11.160: —		
	Västmanlands läns turisttrafikförening	200: —	11.360: —	
119,1	Representation Fa.....		12.000: —	
119,2	Reklam Ra[1])		—: —	
119,3	Utgivande av bildverk över Västerås stad (stfm 27/5 1949 § 145) Fa		25.000: —	
126	Mindre utredningar Fa		2.000: —	
129	Ansvarsförsäkring Fa		2.200: —	
170	Bidrag till kostnaderna för ångbåtstrafik mellan vissa öar i Mälaren och staden		100: —	
	Bidrag till enskild verksamhet:			
173,1	Svenska Flaggans dag Fah		500: —	
173,2	Västerås Reso.....		1.500: —	62.660: —

Kapitalutgifter.

368	Anskaffning av konstverk Ra[1])			3.000: —
	Kronor			65.660: —

Driftinkomster.

229	Diverse inkomster			60: —
	Kronor			60: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

2. Rätts- och ordningsväsen.

2 A. Magistrat och rådhusrätt.

Driftutgifter.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	166.460: —	
103,1	Sjukvård Fa	200: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	150: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	12.230: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	9.000: —	
110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa[2])	7.000: —	
111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	800: —	
114	Telefon, annonser o. d. Fa	6.200: —	
115	Resor och traktamenten Fa	1.000: —	
119	Övriga expenser Fa	1.000: —	
137	Valomkostnader Fa	15.000: —	
162	Hyra	13.500: —*	
168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
169	Försäkringspremier Fa	100: —	233.640: —

Kapitalutgifter.

368	Anskaffning av inventarier Ra		3.500: —
	Kronor		237.140: —

Driftinkomster.

237	Sportler samt avgifter för registrering av handelsfirmor	48.000: —	
270	Ersättning för förlorad intecknings-lösen	2.175: —	50.175: —
	Kronor		50.175: —

2 B. Polis- och åklagarväsen samt fångvård.

Driftutgifter.

100	Andel i avlöningskontorets kostnader	1.800: —	
101,01	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	699.554: —	
101,02	Löner till extra och tillfälliga befattningshavare (bil. 1) Fa	69.014: —	
103,1	Sjukvård Fa	1.400: —	
103,2	Beklädnadsbidrag för ordinarie befattningshavare	38.925: —	
103,3	Beklädnadsbidrag för vikarier (extra-) Fa	4.800: —	

[2]) Odisponerade medel av tidigare anslag för uppläggande av fastighetsböcker reserveras till år 1950.

104,1	Löner och stipendier under skolutbildningstid Fa (10 man under 5 mån. à 350: — + 3 stipendier à 200: —)		18.100: —	
104,2	Gymnastik och idrott Fa		800: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa		4.400: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa		110.180: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		60.000: —	
110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa....		10.000: —	
114,1	Telefon, porto, annonser Fa		12.500: —	
114,2	Telefon för statspolisen Fa		1.200: —	
115	Resor och traktamenten Fa		8.600: —	
118	Föreningsavgifter Fa		300: —	
119,1	Övriga expenser Fa		1.000: —	
119,2	Utgifter i tjänsten, som må utbetalas endast efter godkännande av ordföranden i polisnämnden Fa		1.000: —	
121,1	Förbrukningsmateriel Fa		1.000: —	
121,2	Ammunition Fa		2.750: —	
124	Förbrukningsinventarier (vapen, andra utrustningspersedlar o. d.) Fa		6.000: —	
126	Sakkunnigt biträde vid polisutredningar (även kostnader för blodprov, draggningar o. d.) Fa		2.000: —	
130	Kost för anhållna Fa		2.600: —	
133	Sjukvård för anhållna Fa		500: —	
162,1	Hyror:			
	Hyra och värme till fastighetsförvaltningen	19.550: —*		
	Bårhus	300: —*		
	Gymnastiksal Fa	300: —		
	Garage	300: —	20.450: —	
162,2	Hyra för statspolisen, tjänstelokaler och garage		1.850: —*	
163,1	Städning och renhållning Fa		8.800: —	
163,2	Städning och renhållning för statspolisen Fa		800: —	
163,3	Belysning och gas Fa		5.000: —	
163,4	Belysning för statspolisen Fa		1.000: —	
166	Underhåll av bilar Fa		5.800: —	
167	Övriga kostnader för bilar (drivmedel, olja, försäkringsavgifter m. m.) Fa		16.200: —	
168	Underhåll av inventarier (bl. a. även radio) Fa.....	2.500: —		
	Andel i brandkårens underhållskostnader för brand- och polisskåp	500: —*	3.000: —	
169	Övriga kostnader för inventarier (bl. a. försäkringspremier) Fa		2.000: —	
175	Fångar på straffängelset Fa		500: —	1.123.823: —

Kapitalutgifter.

366	Anskaffning av 2 bilar à 5.900: — Ra	11.800: —		
	Avgår utbytespris för äldre bilar ..	7.000: —	4.800: —	
368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		13.500: —	18.300: —
	Kronor			1.142.123: —

Driftinkomster.

205	Olycksfallsersättning	300: —	
229,1	Ersättning för ammunition	1.000: —	
229,2	Övriga rörelseintäkter	100: —	
237	Sportler	4.000: —	
270	Statsbidrag för stats- och reservpolis	95.000: —	100.400: —
	Kronor		100.400: —

2 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

119	Överförmyndarens verksamhet (jfr stfm 26/8 1948 § 222)	1.500: —	
	Trafikkommittén:		
137,1	Trafikpropaganda Fa	1.500: —	
137,2	Övriga kostnader för trafikens främjande Fa	500: —	3.500: —
	Kronor		3.500: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

3. Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen.

3 B. Uppbördsverk samt taxering.

Driftutgifter.

1. UPPBÖRDSVERK.

100	Andel i avlöningskontorets kostnader	500: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	135.703: —	
103,1	Sjukvård Fa	200: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	400: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	8.000: —	
110	Kontorskostnader Fa	5.000: —	
114	Telefon, annonser o. d. Fa	1.700: —	
119	Övriga expenser Fa	100: —	
126,1	Ersättning för tillhandahållande av stommar till mantalslängder m. m. Ra[1])	20.000: —	
126,2	Ersättning för medverkan vid uppbörd Ra[1])	75.500: —	
162	Hyra	5.200: —*	
163,1	Städning och renhållning Fa	4.500: —	
163,2	Belysning Fa	500: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	258.303: —

2. TAXERINGSKONTOR.

101,01	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	5.500: —	
101,02	Ersättning till ledamöter i taxeringsnämnder (bil. 1) Fa	4.500: —	
101,03	Arvoden till biträden åt taxeringsnämndsordförandena (bil. 1) Fah	5.000: —	
105	Olycksfallsförsäkring Fa	50: —	
110	Kontorskostnader Fa	250: —	
114	Telefon, annonser o. d. Fa	800: —	
162	Hyra	1.860: —*	
163	Belysning och städning Fa	250: —	18.210: —
			276.513: —

Kapitalutgifter.

1. UPPBÖRDSVERK.

368	Anskaffning av inventarier Ra	4.000: —
	Kronor	280.513: —

Driftinkomster.

1. UPPBÖRDSVERK.

226	Ersättning från Rfa för upprättande av arbetsgivareförteckning	300: —
	Kronor	300: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

3 C. Exekutionsverk.

Driftutgifter.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	109.260: —	
103,1	Sjukvård Fa	200: —	
105	Personalförsäkring Fa	300: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	11.135: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	5.000: —	
110	Kontorskostnader Fa	4.000: —	
114	Telefon, annonser Fa	1.200: —	
115	Resor och traktamenten Fa	2.000: —	
116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa	150: —	
119	Övriga expenser Fa	300: —	
162	Hyra	4.200: —*	
163	Övriga kostnader för förhyrda lokaler Fa	2.900: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	300: —	140.945: —

Kapitalutgifter.

368	Anskaffning av inventarier Ra	1.000: —
	Kronor	141.945: —

Driftinkomster.

237	Sportler	20.000: —
	Kronor	20.000: —

4. Byggnads- och stadsplaneväsen.

4 A. Stadsarkitektkontor.

Driftutgifter.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	152.360: —	
103,1	Sjukvård Fa	100: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	300: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	11.600: —	
110	Kontorskostnader Fa	7.000: —	
113	Resolutioner, kallelsekostnader o. d. Fa	400: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	2.500: —	
115	Resor och traktamenten Fa	2.000: —	
116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa	3.147: —	
119,1	Stadsplanemodeller Fa	2.000: —	
119,2	Övriga expenser Fa	500: —	
126	Generalplanen Ra[1])	10.000: —	
162	Hyror	8.000: —*	
166	Underhåll av bil och cyklar Fa	500: —	
167,1	Drivmedel, smörjoljor och garagehyra för bil Fa	1.000: —	
167,2	Bilskatt och försäkring Fa	260: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	500: —	202.167: —

Kapitalutgifter.

368	Anskaffning av inventarier Ra		1.500: —
	Kronor		203.667: —

Driftinkomster.

225	Kopiering o. d.	2.500: —	
237	Avgifter för byggnadslov och protokollslösen	20.000: —	22.500: —
	Kronor		22.500: —

4 B. Stadsingeniörskontor.

Driftutgifter.

101,01	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	111.886: —	
101, 02	Löner till extra och tillfälliga befattningshavare (bil. 1) Fa	110.900: —	
103,1	Sjukvård Fa	100: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	1.100: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

107	Pensioner (bil. 2) Fa	7.004: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	13.000: —	
110	Kontorskostnader Fa	7.000: —	
113	Resolutioner, kallelsekostnader o. d. Fa	1.500: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	2.000: —	
115	Resor och traktamenten Fa	1.500: —	
116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa	800: —	
119	Övriga expenser Fa	200: —	
121	Kostnader för polygonpunkter och material Fa	7.000: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa	800: —	
126	Flygfotokartor Ra[1])	—: —	
162	Hyror	8.450: —*	
166	Underhåll av bilar och cyklar Fa	3.000: —	
167	Drivmedel, smörjoljor, garagehyra, skatt och försäkring för bilar Fa	6.500: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	2.000: —	
169	Övriga kostnader för inventarier Fa	400: —	285.140: —

Kapitalutgifter.

368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		3.000: —
	Kronor		288.140: —

Driftinkomster.

237	Tomtindelningar, mätningsförrättningar, utstakningar o. d.		25.000: —
	Kronor		25.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

5. Försvarsväsen.

5 A. Civilförsvar.

Driftutgifter.

101,0	Arvoden (bil. 1)	2.000: —	
104	Utbildning av personal vid kurser och studiebesök, anordnade av Kungl. Civilförsvarsstyrelsen eller andra Fa	1.000: —	
105	Olycksfallsförsäkring Fa	50: —	
110	Kontorskostnader Fa	200: —	
114	Telefon, porto, annonser Fa	200: —	
115	Resor och traktamenten Fa	500: —	
121	Förbrukningsmaterial Fa	100: —	
123,1	Elström för civilförvarscentralen Fa	900: —	
123,2	Drivmedel Fa	200: —	
160	Underhåll av branddammar Fa	1.600: —	
162	Hyror (varav internt 700: —*) Fa	2.900: —	
163	Städning och belysning Fa	1.000: —	
168,1	Ersättning och underhåll m. m. av skyddsrumsinredningar[1])	—: —	
168,2	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
169	Övriga kostnader för inventarier (bl. a. försäkringar) Fa	100: —	11.750: —

Kapitalutgifter.

368,1	Fjärrmanövrering, mikrofonhögtalare och telegrafnyckel[1])	—: —	
368,2	Anskaffning av reservelverk[1])	—: —	
	Tilläggsanslag Ra	8.000: —	8.000: —
	Kronor		19.750: —

Driftinkomster.

270	Statsbidrag	7.733: —
	Kronor	7.733: —

5 B. Familjebidrag.

Driftutgifter.

100	Andel i barnavårdsnämndens kostnader	6.500: —	
177	Familjebidrag Fa	150.000: —	156.500: —
	Kronor		156.500: —

Driftinkomster.

270	Statsbidrag	140.000: —
	Kronor	140.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

6. Brandförsvar.

Driftutgifter.

100	Andel i avlöningskontorets kostnader		800: —
101,01	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	305.780: —	
101,02	Sjuk- och semestervikarier (bil. 1) Fa	18.000: —	
101,03	Löner och arvoden till borgarbrandkårens personal (bil. 1) Fa	13.650: —	337.430: —
103,1	Sjukvård Fa		1.000: —
103,2	Beklädnad för 37 man à 350: — Rah		12.950: —
103,3	Beklädnad för vikarier, ersättning för förstörda kläder o. d. Fa		6.000: —
103,4	Beklädnadsersättning till brandchef, vice brandchef och brandkapten à 375: —		1.125: —
104	Personalutbildning inkl. stipendier. Fa		1.000: —
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa		5.000: —
107	Pensioner (bil. 2) Fa		54.820: —
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		35.000: —
109	Tidningar, litteratur, julfest o. d. för personalen Fah		600: —
110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa ..		800: —
111	Facklitteratur Fa		200: —
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		2.800: —
115	Resor och traktamenten Fa		500: —
118	Föreningsavgifter		100: —
119	Övriga expenser Fa		700: —
120	Råvaror och halvfabrikat för verkstäderna Fa		4.000: —
121,1	Förbrukningsmateriel för verkstäderna Fa		300: —
121,2	Förbrukningsmateriel i övrigt Fa		1.000: —
121,3	Skumvätska Fa		300: —
123	Kraftström Fa		600: —
124,1	Förbrukningsinventarier för verkstäderna Fa		300: —
124,2	Rökskyddsmateriel Fa		1.000: —
124,3	Anskaffning av overalls Fa		1.200: —
124,4	Sängkläder m. m. Fa		6.000: —
124,5	Övriga förbrukningsinventarier Fa ..		2.500: —
126,1	Ersättning för brandsyn o. d. Fa		100: —
126,2	Ersättningar vid eldsvådor Fa		100: —
132	Tvätt Fa		2.000: —
162	Hyra		47.700: —*
163,1	Städning Fa		5.000: —
163,2	Belysning samt hyra för reservbelysning Fa		3.700: —

163,3	Värme Fa	13.000: —	
166	Underhåll av transportmedel Fa	12.000: —	
167,1	Drivmedel och smörjoljor Fa	8.000: —	
167,2	Försäkringspremier för transportmedel Fa	1.800: —	
168,1	Underhåll av brandtelegraf och ringledningar Fa	4.000: —	
168,2	Underhåll av brandredskap Fa	3.000: —	
168,3	Underhåll av eldrockar och vinterutrustning Fa	700: —	
168,4	Underhåll av övriga inventarier Fa	1.200: —	
169	Övriga kostnader för inventarier Fa	100: —	580.425: —
	Kapitalutgifter.		
366	Anskaffning av transportmedel Ra	25.000: —	
368,1	Utbyggnad av brandtelegraf Ra[1])	6.700: —	
368,2	Anskaffning av brandredskap Ra[1])	15.945: —	
368,3	Anskaffning av övriga inventarier Ra[1])	3.375: —	51.020: —
	Kronor		631.445: —

	Driftinkomster.		
205	Olycksfallsersättning (Rfa)	1.000: —	
226,1	Bidrag från Hälsovårdsnämnden för skötsel och körning av ambulansbilar	12.000: —*	
226,2	Ersättning för skötsel av automatiska brandalarmanläggningar och enskilda brandskåp	700: —	
226,3	Bidrag från Polisen för skötsel av brandtelegraf	500: —*	
229	Inkomster av verkstadsrörelsen	8.100: —	
271	Bidrag från Landstinget för skötsel och körning av ambulansbilar	12.000: —	
272	Ersättning från andra kommuner för eldsläckning	300: —	34.600: —
	Kronor		34.600: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

7. Fastighetsförvaltning.

7 A. Fastighetskontor och gemensam förvaltning.

Driftutgifter.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	102.415: —		
	Tillkommer andel från 8 B 1	16.000: —	118.415: —	
101,6	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		7.500: —	
101,9	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid o. d. Fa ..		9.000: —	
103,1	Sjukvård Fa		200: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa		3.500: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa		3.746: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	10.100: —		
	Tillkommer andel från 8B 1	12.000: —	22.100: —	
110	Kontorskostnader Fa		6.000: —	
113	Lagfartskostnader o. d. Fa		10.000: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		3.200: —	
115	Resor och traktamenten Fa		2.300: —	
119	Övriga expenser Fa		300: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa		300: —	
126,1	Utredningskostnader för ombyggnad av Stadshotellet Ra[1])		25.000: —	
126,2	Besiktningsavgifter		300: —	
162	Hyra		2.900: —*	
163	Belysning, värme och städning Fa....		5.200: —	
166	Underhåll av bil Fa		1.500: —	
167	Drivmedel, försäkring, garagehyra o. d. för bil		1.700: —	
168	Underhåll av inventarier Fa		400: —	
169	Övriga kostnader för inventarier (bl. a. försäkringspremier) Fa		250: —	223.811: —

Kapitalutgifter.

368	Anskaffning av inventarier Ra	7.000: —
	Kronor	230.811: —

Driftinkomster.

200	Bostadsförmedlingens andel i kostnader för kontorsmaterial, lokal, värme, lyse och städning	2.000: —
	Kronor	2.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

7 B. Förvaltningsfastigheter.

Driftutgifter.

1. RÅDHUS MED ANNEX.

160,1	Underhåll av fastigheter Fa	3.000: —	
160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
161,1	Renhållning och städning Fa	22.000: —	
161,2	Vatten och sotning Fa	500: —	
161,3	Elektrisk ström Fa	4.000: —	
161,4	Värme Fa	12.000: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
161,9	Övriga kostnader för fast egendom Fa	300: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	13.600: —	55.700: —

2. KV. NJORD NR 1.

108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	228: —	
114	Telefon Fa	100: —	
160,1	Underhåll av fastigheten Fa	3.000: —	
160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
161,1	Lön till fastighetsskötare samt renhållning Fa	3.800: —	
161,2	Vatten och sotning Fa	600: —	
161,3	Elektrisk ström Fa	700: —	
161,4	Värme Fa	9.000: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa	1.400: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	24.600: —	43.628: —

3. POLISHUS.

160,1	Underhåll av fastigheten Fa	3.500: —	
160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
160,3	Ändringsarbeten[1])	—: —	
161,1	Renhållning Fa	2.500: —	
161,2	Vatten och sotning Fa	500: —	
161,4	Värme Fa	9.000: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
162	Hyror	1.500: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	6.700: —	23.900: —

4. BRANDSTATION.

160,1	Underhåll och förbättringsarbeten Fa	11.000: —	
160,2	Ändrings- och förbättringsarbeten[1])	—: —	
161,1	Renhållning Fa	500: —	
161,2	Vatten och sotning Fa	1.400: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	38.700: —	51.900: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

5. TULLHUS.

114	Telefon Fa	100: —	
160,1	Underhåll av fastigheten Fa	2.500: —	
160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—:—	
160,3	Anordnande av w. c. m. m. i tullvaktstuga[1])	—: —	
161,1	Renhållning Fa	1.200: —	
161,2	Vatten och sotning Fa	400: —	
161,4	Värme Fa	500: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	100: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	200: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	11.100: —	16.100: —

6. DIVERSE FÖRVALTNINGSFASTIGHETER.

(Mariabergets arkiv, köttbesiktningsbyrån, barnhemmet Sommarro, Ingrid nr 1, Heimer nr 1 och Stora Fridnäs)

160,1	Underhåll av fastigheter Fa	7.000: —	
160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
160,3	Anordnande av balkong vid barnhemmet Sommarro[1])	—: —	
161,1	Renhållning Fa	2.500: —	
161,2	Vatten, sotning och elström Fa	500: —	
161,4	Värme Fa	7.200: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa	1.100: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	25.400: —	44.000: —

7. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅDSBYGGNADER.

160	Underhåll av fastigheter Fa	1.200: —	
161,2	Vatten och sotning Fa	200: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	6.900:—	8.500: —

8. BARNSTUGA, DAGHEM OCH BARNKOLONI.

160,1	Underhåll av fastigheter Fa	4.000: —	
160,2	Iordningställande av tomten vid Uddens barnkoloni Fa	2.000: —	
160,3	Reparations- och förbättringsarbeten[1])	—: —	
161,1	Renhållning och sotning Fa	600: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa	200: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	9.700: —	16.800: —
			260.528: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

Kapitalutgifter.

1. RÅDHUS MED ANNEX.

360	Del av kostnader för tillbyggnad av Nestor 4 (jfr stfm 30/6 1948 § 198)[1])		—: —

3. POLISSTATION.

360	Ombyggnad av vindsvåning och arrestlokal[1])		—: —

5. TULLHUS.

368	Anskaffning av inventarier Fa		1.200: —

6. DIVERSE FASTIGHETER.

360,1	Installation av värme i fastigheten Ingrid 1[1])	—: —	
360,2	Inredning av provisoriska lokaler för folkskola och barnträdgård i Stora Fridnäs (jfr stfm 27/5 1948 § 163)[1])	—: —	—: —

9. STADSHUS.

360	Utredningskostnader för nytt stadshus (stfm 25/8 1949 § 214) Ra		100.000: —
	Kapitalutgifter		101.200: —
	Kronor		361.728: —

Driftinkomster.

1. RÅDHUS MED ANNEX.

260,1	Hyror, stadens förvaltningar	55.650: —*	
260,2	Hyror, övriga	550: —	56.200: —

2. KV. NJORD NR 1.

260,1	Hyror, stadens förvaltningar	21.000: —*	
260,2	Hyror, övriga	24.500: —	45.500: —

3. POLISHUS.

260,1	Hyror, stadens förvaltningar		23.900: —*

4. BRANDSTATION.

260,1	Hyror, stadens förvaltningar	47.700: —*	
260,2	Hyror, övriga	7.481: —	55.181: —

5. TULLHUS.

260,2	Hyror, övriga		1.830: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

6. DIVERSE FÖRVALTNINGSFASTIGHETER.

260,1	Hyror, stadens förvaltningar	25.000: —*	
260,2	Hyror, övriga	2.843: —	27.843: —

7. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅDSBYGGNADER.

260,1	Hyror, stadens förvaltningar		8.250: —*

8. BARNSTUGA, DAGHEM OCH BARNKOLONI.

260,1	Hyror, stadens förvaltningar	13.750: —*	
260,2	Hyror, övriga	240: —	13.990: —
	Kronor		232.694: —

7 C. Exploateringsfastigheter.

Driftutgifter.

137	Tomtmätning och tomtindelning av egen mark Fa	8.000: —	
151	Underhåll av kreaturstorg och tivoliplats Fa	1.500: —	
160	Underhåll av fastigheter Fa	10.000: —	
161,2	Vatten och sotning Fa	500: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	300: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa	20.000: —	
161,9	Grundundersökningar Ra	10.000: —	
162	Arrenden och avgälder Fa	2.500: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)....	146.100: —	198.900: —

Kapitalutgifter.

360,1	Diverse mindre fastighetsförvärv Ra	5.000: —	
360,2	Grundrabatter Ra	75.000: —	
360,3	Anslutningsavgifter för ledningar på tomträttsmark Ra	75.000: —	155.000: —
	Kronor		353.900: —

Driftinkomster.

260,1	Hyror och arrenden, stadens förvaltningar	26.142: —*	
260,2	Hyror och arrenden, övriga	57.063: —	
261,1	Tomträttsavgälder (16 C 4)	150: —*	
261,2	Tomträttsavgälder, övriga	45.458: —	128.813: —
	Kronor		128.813: —

7 D 1. Jordbruksrörelse.

Driftutgifter.

100	Andel i avlöningskontorets kostnader	1.000: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa.....	37.216: —	

101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		125.000: —	
101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		5.000: —	
101,9	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid o. d. Fa		6.500: —	
103,1	Sjukvård Fa		200: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa		2.200: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	23.443: —		
	Avgår andel till 13 C 1	3.412: —	20.031: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		12.000: —	
114	Telefon Fa		500: —	
115	Resor och traktamenten Fah		350: —	
116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa		5.100: —	
119	Övriga expenser Fa		150: —	
120,1	Utsäde Fa		10.000: —	
120,2	Utfodring av får Fa		6.000: —	
120,3	Inköp av grisar Fa		10.000: —	
120,4	Uppsamling och transport av svinmat (13 C 1)		6.500: —*	
120,5	Utfodring av svin Fa		25.000: —	
121,1	Gödselmedel Fa		12.000: —	
121,2	Förbrukningsmaterial Fa		5.000: —	
123	Elektrisk ström Fa		8.000: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa		3.000: —	
129	Övriga rörelsekostnader (inkl. försäkringspremier för lager och förråd) Fa		1.500: —	
161,1	Underhåll av byggnader och hägnader Fa		20.000: —	
161,2	Vatten och sotning Fa		1.000: —	
161,3	Försäkringspremier (fastigheter) Fa		2.000: —	
162,1	Arrenden		35.580: —*	
162,2	Arrenden till Asea och Kronan		2.130: —	
166	Underhåll av transportmedel Fa		1.000: —	
167,1	Drivmedel till traktorer Fa		6.000: —	
167,2	Utfodring av hästar Fa		4.000: —	
167,3	Övriga kostnader för hästar Fa		2.000: —	
168	Underhåll av inventarier Fa		6.000: —	
169	Övriga kostnader för inventarier Fa		1.550: —	383.507: —
	Kapitalutgifter.			
366	Anskaffning av transportmedel Ra		5.000: —	
368	Anskaffning av inventarier Ra		15.000: —	
382	Förvärv av andelar i Arosbygdens Lantmannaförbund Fa		450: —	20.450: —
	Kronor			403.957: —

Driftinkomster.

200	Ersättning för administration från 13 C 1	14.000: —		
	Från 7 D 2	4.200: —	18.200: —	
220,1	Jordbruksprodukter		207.327: —	
220,2	Försäljning av får (inkl. ull)		27.000: —	
220,3	Försäljning av hästar		2.500: —	
220,4	Försäljning av svin		75.000: —	
229,1	Återbäring från Arosbygdens Lantmannaförbund		450: —	
229,2	Övriga rörelseintäkter		3.000: —	
238	Körningar och ersättningar för utförda arbeten		20.000: —	
260,1	Hyror		28.100: —	
260,2	Arrenden och potatislotter		22.380: —	403.957: —
	Kronor			403.957: —

7 D 2. Skogar.

Driftutgifter.

100	Bidrag till 7 D 1 för administration	4.200: —	
101,0	Arvoden (bil. 1)	1.000: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	3.172: —	
126	Skogstaxering Fa	2.500: —	
154	Bidrag för viss tillsyn (8 C) Fa	2.000: —*	
160	Underhåll och kulturarbeten Fa	3.500: —	
161,1	Avverkning Fa	9.000: —	
161,2	Försäkringspremier Fa	300: —	
161,3	Fastighetsskatt Fa	1.000: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	6.000: —	32.672: —
	Kronor		32.672: —

Driftinkomster.

220	Försäljning av skogsprodukter	30.000: —
	Kronor	30.000: —

7 D 3. Jordbruksfastigheter.

Driftutgifter.

160,1	Grundförbättringar Fa	10.000: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa	9.000: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	72.900: —	91.900: —

Kapitalutgifter.

360,1	Maskinhallar vid Nordanby och Malma Ra	30.000: —
360,2	Anordnande av 2 bostadslägenheter vid Nordanby[1])	—: —
	Kronor	121.900: —

Driftinkomster.

260	Arrenden, stadens förvaltningar	30.280: —*
	Kronor	30.280: —

7 E. Hyresfastigheter.

Driftutgifter.

1. DIVERSE FASTIGHETER.

160,1	Underhåll av fastigheter Fa	160.000: —	
160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
161,1	Löner till gårdskarlar samt renhållning Fa	34.000: —	
161,2	Vatten och belysning Fa	17.000: —	
161,4	Värme Fa	10.000: —	
161,5	Sotning Fa	4.800: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	8.700: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa	27.000: —	
161,9	Övriga kostnader för fast egendom Fa	1.000: —	
162	Avgifter och hyror för lägenheter Fa	11.000: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	203.400: —	
187	Avskrivningar på hyresfordringar Fa	1.000: —	477.900: —

2. STADSHOTELL.

101,0	Löner (bil. 1) Fa	6.532: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	2.709: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	240: —	
124	Anskaffning av gardiner[1])	—: —	
160,1	Underhåll av fastigheten Fa[1])	30.000: —	
160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
161,1	Renhållning Fa	6.500: —	
161,2	Vatten Fa	4.500: —	
161,4	Värme Fa	40.000: —	
161,5	Sotning Fa	600: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	800: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa	5.800: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	400: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	47.200: —	145.281: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

3. SUNDINSKA HUSET.

160,1	Underhåll av fastigheten Fa	5.500: —	
160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
160,3	Ändringsarbeten[1])	—: —	
160,4	Del av kostnad för installation av värmeledning m. m.[1])	—: —	
161,1	Lön till fastighetsskötare samt renhållning Fa	3.000: —	
161,2	Vatten, elektrisk ström och sotning Fa	500: —	
161,4	Värme Fa	7.500: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa	325: —	
162	Hyra till Sundinska fonden	10.000: —	27.025: —

4. PAVILJONG I STADSPARKEN.

153	Skötsel av plantering Fa	2.000: —	
160,1	Underhåll av byggnaden Fa	4.000: —	
161,1	Renhållning och sotning Fa	1.000: —	
161,4	Värme Fa	3.000: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	100: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa	820: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	9.000: —	19.920: —

5. VARUMAGASIN O. D.

151	Underhåll av magasinsgator Fa	2.000: —	
160,1	Underhåll av fastigheter Fa	8.000: —	
160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
161,1	Vatten, sotning och renhållning Fa	450: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa	1.800: —	
164	Underhåll och renhållning av järnvägsspår Fa	5.000: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	19.100: —	36.550: —

6. OMNIBUSGARAGE.

160	Underhåll Fa	4.000: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	200: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa	1.500: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	12.800: —	18.500: —
			725.176: —

Kapitalutgifter.

1. DIVERSE FASTIGHETER.

360,1	Del av köpeskilling för stadsägan 1783 m. fl. (stfm 28/10 1948 § 314)	182.500: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

360,2 Förvärv av stadsägan 249 (stfm 27/1 1949 § 6)	23.500: —	
360,3 Förvärv av stadsägan 1918 (stfm 27/5 1949 § 141)	40.000: —	
360,4 Omändring av socialvårdens lokaler[1])	—: —	246.000: —
5. VARUMAGASIN O. D.		
360,1 Ombyggnad av gamla tullhuset[1])	—: —	
360,2 Installation av wc i stenmagasin[1])	—: —	—: —
Kronor		971.176: —

Driftinkomster.

1. DIVERSE FASTIGHETER.		
260,1 Hyror och arrenden, stadens förvaltningar (varav 1.650: — på konto 962.162)	18.600: —*	
260,2 Hyror och arrenden, övriga	350.034: —	368.634: —
2. STADSHOTELL.		
260,1 Hyror, stadens förvaltningar	3.060: —*	
260,2 Hyror, övriga	61.347: —	
260,3 Avgifter för värme och varmvatten	8.000: —	72.407: —
3. SUNDINSKA HUSET.		
260,1 Hyror, stadens förvaltningar	3.750: —*	
260,2 Hyror, övriga	23.448: —	27.198: —
4. PAVILJONG I STADSPARKEN.		
260,1 Hyror, stadens förvaltningar		8.000: —*
5. VARUMAGASIN O. D.		
260,1 Hyror, stadens förvaltningar	1.712: —*	
260,2 Hyror, övriga	28.941: —	30.653: —
6. OMNIBUSGARAGE.		
260,2 Hyror, övriga		18.000: —
Kronor		524.892: —

7 F. Bostadsförsörjning.

7 F 2. Pensionärshem.

(8 st. jämte 1 som beräknas tillkomma under år 1950)

Driftutgifter.

101,0 Arvoden (bil. 1) Fa	1.800: —
114 Telefon Fa	850: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

160,1	Underhåll av fastigheterna Fa	15.000: —	
160,2	Anordnande av snöskydd och nockräcken[1])	—: —	
161,1	Löner till fastighetsskötare samt renhållning Fa	13.300: —	
161,2	Vatten och belysning Fa	5.700: —	
161,4	Värme Fa.....	32.000: —	
161,5	Sotning Fa	600: —	
161,6	Försäkringspremier Fa	1.300: —	
161,9	Skötsel av grönytor kring pensionärshemmen (ersättning till 8 C)	7.000: —*	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)....	79.400: —	156.950: —

Kapitalutgifter.

360	Förbättringsarbeten Ra	25.000: —	
368	Anskaffning av inventarier Ra	10.000: —	35.000: —
	Kronor		191.950: —

Driftinkomster.

260,1	Hyror (varav internt 480: —*)	77.096: —	
260,2	Ersättning från 16 D	114.854: —*	191.950: —
	Kronor		191.950: —

7 F 3. Bostadsundersökning.

Driftutgifter.

137	Kostnader för bostadsutredningskommittén[1])		—: —
	Kronor		—: —

7 Ö. Aktier och andelar i byggnadsföretag.

Driftutgifter.

185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)....		32.000: —
	Kronor		32.000: —

Driftinkomster.

282	Utdelning på aktier: Byggnads AB Mimer		15.000: —
	Kronor		15.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

8. Gatu- och parkförvaltning.

8 B. Gatuförvaltning.

Driftutgifter.

1. BYGGNADSKONTOR OCH GATUFÖRVALTNINGENS GEMENSAMMA KOSTNADER.

100	Andel i avlöningskontorets kostnader		4.000: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	176.747: —		
	Avgår andel till 7 A	16.000: —	160.747: —	
101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		14.000: —	
101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		30.000: —	
101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid o. d. Fa ..		37.000: —	
103,1	Sjukvård Fa		100: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa		21.000: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa		53.010: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	50.148: —		
	Avgår andel till 7 A	12.000: —	38.148: —	
110	Kontorskostnader Fa		4.500: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa....		4.000: —	
115	Resor och traktamenten (varav 4.000: — från 8 B 6—266) Fa		8.000: —	
116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa	16.476: —		
	varav redovisas under 8 B 2—150	4.000: —	12.476: —	
119	Övriga expenser Fa		1.000: —	
162	Hyra		6.200: —*	
168	Underhåll av inventarier Fa		400: —	
169	Försäkringspremier Fa		300: —	394.881: —

2. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNING AV GATOR OCH VÄGAR.

150	Underhåll av bidragsberättigade gator och vägar Fa (varav från 8 B 1—116 4.000: —)		225.000: —	
151	Underhåll av övriga gator och vägar Fa		175.000: —	
152,1	Hyra av mark för gångpassage och parkering Fa		1.600: —	
152,2	Trafikanordningar och provisoriska omläggningar Fa		10.000: —	
152,3	Övriga kostnader för gator och vägar Fa		5.000: —	416.600: —

3. *ALLMÄN BELYSNING OCH RENHÅLLNING.*

108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		1.524: —	
159,1	Sopning av allmänna platser (kapitelhjonen) Fa		6.000: —	
159,2	Rensning av gatubrunnar (13 AB)		10.000: —*	
159,3	Övriga renhållningskostnader (varav från 8 B 8—101,0 6.000: —) Fa		80.000: —	
159,4	Elektrisk belysning Fa	60.840: —		
	Avgår andel från 9 A	840: —*	60.000: —	
162	Hyra		200: —*	157.724: —

4. *DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.*

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	11.364: —		
	Tillkommer andel från 8 B 5	6.532: —		
		17.896: —		
	Avgår ½ lön till skrivbiträde att påföras transportkontoret (977.101)	2.000: —	15.896: —	
101,5	Löner till övrig personal Fa		18.000: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa		2.820: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		1.774: —	
121	Förbrukningsmaterial Fa		500: —	
123	Energi och drivmedel Fa		2.000: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa		15.000: —	
162	Hyra		8.250: —*	
168	Underhåll av inventarier Fa		5.000: —	
169	Försäkringspremier Fa		1.000: —	70.240: —

5. *GRUSTAG.*

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	13.064: —		
	Avgår andel till 8 B 4	6.532: —	6.532: —	
101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		16.000: —	
101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		500: —	
101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester Fa		500: —	
103,1	Sjukvård Fa		50: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		492: —	
123	Energi och drivmedel Fa		3.000: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa		500: —	
129	Övriga rörelsekostnader Fa		8.000: —	
151	Underhåll av väg Fa		1.200: —	
162	Avgäld för grustäkt Fa		15.000: —*	
168	Underhåll av inventarier Fa		5.000: —	56.774: —

6. BILAR.

101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		41.100: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		2.367: —	
114	Telefon Fa		450: —	
121	Förbrukningsmaterial Fa		1.200: —	
123	Energi och drivmedel Fa		29.000: —	
162	Hyror (varav internt 1.430: —*) Fa		2.030: —	
166	Underhåll av bilar Fa		12.000: —	
167	Skatt och försäkring för bilar samt andel i kostnader för transportkontoret Fa		10.500: —	98.647: —

7. MASKINER.

101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		58.200: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		5.921: —	
114	Telefon Fa		450: —	
121	Förbrukningsmaterial Fa		500: —	
123	Energi och drivmedel Fa		15.000: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa		500: —	
162	Hyror (varav internt 1.750: —*) Fa		1.950: —	
166	Underhåll av transportmedel Fa		3.000: —	
168	Underhåll av maskiner Fa		21.000: —	
169	Försäkringspremier Fa		600: —	107.121: —

8. HÄSTAR.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	18.056: —		
	Avgår att påföras 8 B 3—159,3	6.000: —	12.056: —	
101,5	Löner till kollektivanställd personal		6.700: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa		1.558: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		1.774: —	
162	Hyra för stall		700: —*	
166,1	Underhåll och skötsel av hästar Fa		6.000: —	
166,2	Underhåll av körredskap Fa		2.000: —	
167,1	Utfodring samt ersättning för lån av hästar Fa		5.800: —	
167,2	Försäkringspremier Fa		100: —	36.688: —

9. BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.

101,5	Löner till kollektivanställd månadsavlönad personal Fa	4.000: —	
103,1	Sjukvård Fa	50: —	
160	Underhåll av byggnader Fa	500: —	
161	Bränsle, lyse o. d. Fa	1.000: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	900: —	6.450: —
			1.345.125: —

Kapitalutgifter.

	1. BYGGNADSKONTOR OCH GATUFÖRVALTNINGENS GEMENSAMMA KOSTNADER.			
368	Anskaffning av inventarier Ra[1])			4.000: —
	2. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNINGAR AV GATOR OCH VÄGAR.			
	Nyanläggningar enligt beslut i varje särskilt fall av drätselkammaren Ra[1]) [2])		600.000: —	
	Tilläggsanslag för nyanläggningar år 1949 enligt beslut i varje särskilt fall av drätselkammaren (stfm 30/6 1949 § 183) Ra [2])		100.000: —	
350,001	Rikshuvudvägen Ra 1)		50.000: —	
351,002	Bro över Svartån, del av kostnad Ra 1)		50.000: —	
351,003	Diverse marklösen Fa	5.000: —		
	Gatumark från tomten nr 1 i kv. Knut[1])	—: —		
	Bidrag till Asea för flyttning av modellbodar för utläggande av Rikshuvudvägen[1])	—: —	5.000: —	
351,501	Hästhovsgatan (del av kostnad jfr 551,501) (stfm 25/8 1949 § 205) Ra		38.000: —	
368,1	Optiska signaler för Stora gatan Ra 1)		—: —	
368,2	Anskaffning av cykelställ Ra 1)		5.000: —	848.000: —
	3. ALLMÄN BELYSNING OCH RENHÅLLNING.			
359	Belysningsanläggningar (disponeras av Tekniska verken) Ra 1)			50.000: —
	4. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.			
368	Anskaffning av inventarier Ra 1) ..			10.000: —
	5. GRUSTAG.			
368	Anskaffning av maskiner Ra 1)			2.000: —
	6. BILAR.			
366	Anskaffning av transportmedel Ra ..	30.000: —		
	Ombyggnad av transportmedel Ra ..	5.000: —		35.000: —
	7. MASKINER.			
366	Anskaffning av transportmedel Ra ..		5.000: —	
368	Anskaffning av maskiner Ra [1])		25.000: —	30.000: —
	8. HÄSTAR.			
366	Anskaffning av transportmedel Fa ..			500: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

[2]) Från detta anslag anvisade medel skola redovisas på respektive gatuanläggningar under litt 350 eller 351.

9. BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.

360	Anordnande av toaletter Ra [1])		25.000: —
	Kapitalutgifter		1.004.500: —
	Kronor		2.349.625: —

Driftinkomster.

1. BYGGNADSKONTOR OCH GATUFÖRVALTNINGENS GEMENSAMMA KOSTNADER.

200	Ersättning från hamnen för vissa kostnader		5.000: —	
205	Olycksfallsersättningar		6.000: —	
226	Administrationspålägg		2.000: —	13.000: —

2. UNDERHÅLL OCH NYANLÄGGNING AV GATOR OCH VÄGAR.

252	Bidrag från Västerås Omnibus AB ..	7.000: —		
	Avgifter för utnyttjande av allm. platser	2.000: —	9.000: —	
270,1	Statsbidrag för underhåll av bidragsberättigade gator och vägar		194.000: —	
270,2	Statsbidrag för nyanläggningar		40.000: —	243.000: —

3. ALLMÄN BELYSNING OCH RENHÅLLNING.

226	Andel i kostnaderna för gaturenhållning			
	Folkskolorna	6.000: —		
	Hamnen	1.800: —		7.800: —*

4. DRÄTSELKAMMARENS FÖRRÅD.

205	Riksförsäkringsanstalten		300: —	
229	Inkomst av rörelsen		42.000: —	
268	Uthyrning av inventarier		1.000: —	43.300: —

5. GRUSTAG.

220	Försäljning av grus och sten			65.000: —

6. BILAR.

266	Gatuförvaltningens del för personbil (8 B 1—115)	4.000: —		
	Inkomster av bilar	140.000: —		144.000: —

7. MASKINER.

266	Inkomster av transportmedel		23.000: —	
268	Inkomster av maskiner		125.000: —	148.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

	8. HÄSTAR.		
266	Transporter		34.000: —
	9. BEKVÄMLIGHETSINRÄTTNINGAR.		
225	Avgifter	1.500: —	
260	Hyra	600: —*	2.100: —
	Kronor		700.200: —

8 C. Parkförvaltning.

Driftutgifter.

100	Andel i avlöningskontorets kostnader	2.000: —
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	67.916: —
101,5	Löner till månadsavlönad kollektivanställd personal Fa	45.528: —
101,6	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	14.000: —
101,9	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under semestertid, skyddsombudstid o. d. Fa	13.000: —
103,1	Sjukvård Fa	100: —
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	1.700: —
107	Pensioner (bil. 2) Fa	3.897: —
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	25.000: —
110	Skriv- och ritmateriel, blanketter o. d. Fa	1.500: —
111	Böcker, tidskrifter o. d. Fa	500: —
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	2.500: —
115	Resor och traktamenten Fa	1.000: —
118	Föreningsavgifter Fah	100: —
119	Övriga expenser Fa	500: —
121	Förbrukningsmaterial Fa	6.000: —
124	Förbrukningsinventarier Fa	8.000: —
153,11	Arbetslöner till parkpersonalen (koll. anst.) Fa	130.000: —
153,12	Arbetslöner till stadsträdgårdspersonalen (koll. anst.) Fa	55.000: —
153,13	Arbetslöner till förrådspersonalen (koll. anst. timavl.) Fa	10.000: —
153,2	Material för parkunderhållet Fa	51.000: —
153,3	Körslor för parkunderhållet Fa	15.000: —
160	Underhåll av byggnader (växthus, förråds- och personallokaler o. d.) Fa	11.000: —
161,1	Städning och renhållning Fa	500: —
161,3	Belysning och elkraft Fa	2.000: —
161,4	Uppvärmning Fa	4.000: —
161,7	Fastighetsskatt Fa	500: —
161,9	Övriga kostnader för fast egendom (bl. a. försäkringspremier) Fa	500: —

162	Hyror (varav internt 3.250: —*)		3.800: —	
166	Underhåll av transportmedel Fa		3.000: —	
167	Övriga kostnader för bilar (drivmedel, smörjoljor, försäkring, skatt och andel i transportkontorets kostnader Fa		9.000: —	
168,1	Underhåll av maskiner och redskap Fa		7.000: —	
168,2	Underhåll av soffor (bl. a. målning och lagning) Fa		2.000: —	
169	Övriga kostnader för inventarier (bl. a. försäkringspremier) Fa		500: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..		5.400: —	503.441: —
	Kapitalutgifter.			
351	Gångväg i parkområdet Humlegatan —Hästhovsgatan (stfm. 25/8 1949 § 205) Ra.....		10.000: —	
353,01	Iordningställande av området kring Kommunala flickskolan[1])		—: —	
353,02	Parkområdet mellan Spantgatan och Köpingsvägen jämte närliggande parkremsor, del av kostnad Ra		48.000: —	
353,03	Svartåstranden mellan Vattugränd och Kvarngården Ra		30.000: —	
353,04	Ordnande av fotbollsplan inom Hammarbyområdet[1])		—: —	
353,83	Kullen[1])		—: —	
353,87	Trädplantering vid Köpingsvägen[1])		—: —	
360,1	Ny- och tillbyggnad av växthusen i Stadsträdgården[1])		—: —	
366	Anskaffning av transportmedel Ra ..		2.600: —	
368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		12.775: —	103.375: —
	Kronor			606.816: —
	Driftinkomster.			
205	Olycksfallsersättning		500: —	
229	Diverse rörelseintäkter (försäljning av växter o. d.)		2.000: —	
238	Ersättning för utförda arbeten			
	Skogar (tillsyn)	2.000: —*		
	Pensionärshem	7.000: —*		
	Barnstugor	8.000: —*		
	Slottsparken	250: —		
	Parkområdet vid Aseas kontor	1.000: —		
	Folkets park	1.800: —	20.050: —	
273	Bidrag från Flodinska fonden för fågelstammar i Svartån		90: —	22.640: —
	Kronor			22.640: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

9. Hamnförvaltning.

9 A. Hamnar.

Driftutgifter.

100	Andel i stadens allmänna förvaltningskostnader		8.000: —
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	84.600: —	
	Avgår andel i bitr. maskinistens lön att påföras 10 D	2.088: —	82.512: —
101,6	Lön till kollektivanställd personal under sjukdom och olycksfall Fa		1.500: —
103,1	Sjukvård Fa		500: —
103,2	Beklädnad till kranskötare Fa	1.200: —	
	Beklädnad till hamnbefälet Fa	700: —	1.900: —
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa		2.500: —
107	Pensioner (bil. 2) Fa		4.753: —
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		12.023: —
110	Kontorskostnader Fa		2.000: —
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		3.800: —
115	Resor och traktamenten Fa		1.500: —
116	Fordonsersättning (bil. 4) Fa		2.168: —
118	Föreningsavgifter Fa		700: —
119,1	Övriga expenser och representation Fa		1.000: —
119,2	Medverkan i Sv. Transportkalender		1.050: —
121	Förbrukningsmaterial Fa		1.500: —
123	Kraftström för verkstaden Fa		1.000: —
124	Förbrukningsinventarier Fa		1.000: —
126,1	Provision på hamnavgiftsuppbörd Fa		350: —
126,2	Kranbesiktning Fa		2.000: —
129	Ansvarsförsäkring Fa		1.500: —
138	Arbeten för utomstående Fa		8.000: —
151	Underhåll av vägar och upplag Fa		2.000: —
152	Isbrytning Fa		10.000: —
159,1	Offentlig belysning och renhållning		2.640: —*
159,2	Hamnbelysning och fyrlampor Fa		7.000: —
(160)	Underhåll av fast egendom Fa		14.000: —
160,1	Hamnens arbeten		
160,2	Byggnadskontorets arbeten		
161,1	Lokalkostnader för verkstäder och personalrum Fa		5.000: —
161,2	Innerbelysning Fa		1.000: —
161,3	Brandförsäkring av fastigheter Fa		300: —
161,4	Fastighetsskatt Fa		450: —
161,5	Isväckning Fa		1.000: —
162	Hyra för hamnkontoret		1.600: —*

163,1	Uppvärmning och städning av hamnkontoret Fa	2.500: —	
164	Underhåll av järnvägsspår Fa	6.000: —	
166,1	Underhåll av hamnmaskiner Fa	44.000: —	
166,2	Underhåll av bogserbåten Fa	2.000: —	
166,3	Underhåll av motorbåten Fa	500: —	
167,1	Lön till kranskötare Fa	72.000: —	
167,2	Lön till besättningsmän på bogserbåten Fa	6.000: —	
167,3	Övriga kostnader för kranar och lastmaskiner Fa	35.000: —	
167,4	Övriga kostnader för bogserbåten Fa	8.000: —	
167,5	Övriga kostnader för motorbåten Fa	1.000: —	
167,6	Försäkring av maskiner och transportmedel Fa	21.325: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	
169	Försäkring av inventarier Fa	150: —	
180	Ränta på lån med Kungl. Maj:ts tillstånd Fa (jfr 20—180)	139.073: —	524.794: —

Kapitalutgifter.

360,1	Nytt hamnmagasin[1])	—: —	
360,2	Om- och tillbyggnad av kafé i djuphamnen[1])	—: —	
360,3	Ducd'alb vid oljekajen i djuphamnen[1])	—: —	
366,1	Tillverkning av ny gripskopa för kol[1])	—: —	
366,2	Reservkübel för malm[1])	—: —	
368	Anskaffning av inventarier Ra[1])	1.500: —	
380	Amortering på lån med Kungl. Maj:ts tillstånd Fa (jfr 20—380)	251.328: —	252.828: —
	Kronor		777.622: —

Driftinkomster.

200	Småbåtshamnarnas andel i hamnens kostnader	3.000: —
205	Olycksfallsersättning	500: —
	Hamnavgift för varor:	
225,1	Fartyg i regelbunden trafik	5.000: —
225,2	Andra fartyg	120.000: —
	Hamnavgift för fartyg:	
225,3	Ång- och motorfartyg	70.000: —
225,4	Segelfartyg	3.000: —
225,5	Pråmfartyg	4.000: —
225,6	Bogsering	50.000: —
225,7	Motorbåtstransporter	1.000: —
225,8	Bilvåg	5.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

229	Övriga rörelseinkomster	3.720: —	
238	Ersättning för utförda arbeten	13.000: —	
260,1	Hyra för upplagsplatser	40.000: —	
260,2	Hyra för varuskjul	2.155: —	
260,3	Markhyror för fasta upplag	38.000: —	
260,4	Hyra för ponton (13 E 5)	750: —*	
260,5	Övriga hyror	4.800: —	
266	Kranhyror	160.000: —	
268	Uthyrning av inventarier	200: —	524.125: —
	Överskjutande utgifter att regleras på finansförvaltningens stat		253.497: —
	Kronor		777.622: —

10. Kommunikationsföretag.

10 C. Johannisbergs flygfält.

Driftutgifter.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1)	550: —	
101,5	Övriga löner Fa	450: —	
115	Bilresor för inspektion Fa	300: —	
151	Underhåll av väg Fa	500: —	
160,1	Underhåll av fält och byggnader Fa	10.000: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	1.500: —	13.300: —

Kapitalutgifter.

360,1	Installation av elström[1])	—: —	
360,2	Anskaffning av maskiner[1])	—: —	—: —
	Kronor		13.300: —

Driftinkomster.

225	Avgifter	500: —	
260	Hyror	750: —	1.250: —
	Kronor		1.250: —

10 D. Färjor och ångslupar.

Driftutgifter.

101,01	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	13.854: —		
	Tillkommer andel i bitr. maskinistens lön (9 A)	2.088: —	15.942: —	
101,02	Löner till extra och tillfälliga befattningshavare (bil. 1) Fa		12.600: —	
103,1	Sjukvård Fa		100: —	
105	Olycksfallsförsäkring Fa		1.400: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa		1.600: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		1.444: —	
110	Kontorskostnader Fa		250: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		300: —	
115	Resor och traktamenten Fa		500: —	
119	Övriga expenser Fa		100: —	
121	Förbrukningsmateriel Fa		1.800: —	
123	Drivmedel Fa		9.000: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa		500: —	
129	Övriga kostnader för fartyg (bl. a. försäkringspremier) Fa		3.200: —	
162	Hyra (8 B 9)		600: —*	
163	Belysning och uppvärmning Fa		200: —	
166	Underhåll av fartyg Fa		4.000: —	53.536: —
	Kronor			53.536: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

Driftinkomster.

225	Avgifter (persontrafik och godstrafik)	30.200: —	
	Ersättning för fria resor för barn ..		
	Från 15 A 3	1.500: —	
	Från 16 C 4	800: —	32.500: —
	Kronor		32.500: —

10 F. Aktier och andelar i kommunikationsföretag.

Driftutgifter.

185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	8.000: —
	Kronor	8.000: —

11. Industriella verk.

11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning.

Driftutgifter.

1. Personalkostnader:				
411	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa		144.532: —	
412	Löner till extra personal (bil. 1) Fa		26.800: —	
413	Sjukavlöningar Fa		60.000: —	
414	Läkare, sjukvård, medicin, Fa		2.000: —	
415	Försäkringsavgifter Fa			
	Olycksfallsförsäkring	30.000: —		
	Ansvarighets- och garantiförsäkring	1.000: —	31.000: —	
416	Pensioner (bil. 2) Fa	21.662: —		
	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	10.800: —	32.462: —	
417	Arvode till styrelse och revisorer			
	Ordförandearvode och dagtraktamente för styrelse och kommittéer Fa	1.000: —		
	Andel i revisionskostnader	7.000: —	8.000: —	304.794: —
2. Lokalkostnader, Fa:				
422	Uppvärmning och vatten		7.000: —	
423	Elström		3.000: —	
424	Städning, renhållning, gårdskarl		19.000: —	29.000: —
3. Underhållskostnader, Fa:				
431	Byggnader		7.000: —	
434	Maskiner, verktyg och inventarier		6.000: —	
439	Iordningställande av tomtområdet kring kontorsbyggnaden[1])		—: —	13.000: —
4. Materialkostnader, Fa:				
447	Kontorsmateriel, trycksaker och ritmateriel			10.000: —
5. Allmänna kostnader:				
451	Porto, telefon och telegram, Fa		15.000: —	
453	Annonser, tidningar, tidskrifter och övriga allmänna kostnader Fa		2.500: —	
454	Resor och representation Fa		3.000: —	
459	Andel i drätselkontorets kostnader		48.000: —	68.500: —
8. Räntor och avskrivningar:				
481	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		5.300: —	
482	Avskrivning på fasta tillgångar		8.400: —*	
483	Ränta på rörelsemedel Förlagsmedel		10.000: —*	23.700: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

	Fördelning av gemensamma förvaltningens inkomster:			
4701	Hyresinkomster			
	Gasverket			
	Stadens förvaltningar ..	2.800: —		
	Övriga	600: —	3.400: —	
	Elverket			
	Stadens förvaltningar ..	6.600: —		
	Övriga	1.500: —	8.100: —	
	Vattenverket			
	Stadens förvaltningar ..	1.600: —		
	Övriga	400: —	2.000: —	13.500: —
4702	Ersättning från Riksförsäkringsanstalten			
	Gasverket		3.000: —	
	Elverket		7.200: —	
	Vattenverket		1.800: —	12.000: — 25.500: —*
		Kronor		474.494: —

Driftinkomster.

4931	Hyresinkomster			
	Kontorslokaler för drätselkontoret		10.000: —*	
	Parkförvaltningens kontor		1.000: —*	
	Övriga		2.500: —	13.500: —
4941	Ersättningar från Rfa			12.000: — 25.500: —
	Fördelning av gemensamma förvaltningens utgifter:			
4991	Personalkostnader			
	Gasverket		76.200: —	
	Elverket		182.894: —	
	Vattenverket		45.700: —	304.794: —
4992	Lokalkostnader			
	Gasverket		7.300: —	
	Elverket		17.400: —	
	Vattenverket		4.300: —	29.000: —
4993	Underhållskostnader			
	Gasverket		3.200: —	
	Elverket		7.800: —	
	Vattenverket		2.000: —	13.000: —
4994	Materielkostnader			
	Gasverket		2.500: —	
	Elverket		6.000: —	
	Vattenverket		1.500: —	10.000: —

4995 Allmänna kostnader				
Gasverket		17.100: —		
Elverket		41.100: —		
Vattenverket		10.300: —	68.500: —	
4996 Räntor och avskrivningar				
Gasverket				
Räntor	3.800: —			
Avskrivningar	2.100: —	5.900: —		
Elverket				
Räntor	9.200: —			
Avskrivningar	5.100: —	14.300: —		
Vattenverket				
Räntor	2.300: —			
Avskrivningar	1.200: —	3.500: —	23.700: —	448.994: —*
	Kronor			474.494: —

11 B. Gasverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:

2110 Andel i gemensamma kostnader	76.200: —*	
2111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa	15.320: —	
2112 Löner till extra personal (bil. 1) Fa	14.000: —	
2116 Pensioner (bil. 2) Fa	22.312: —	127.832: —

2. Lokalkostnader:

2120 Andel i gemensamma kostnader		7.300: —*

3. Underhållskostnader:

2130 Andel i gemensamma kostnader		3.200: —*

4. Materialkostnader:

2140 Andel i gemensamma kostnader		2.500: —*

5. Allmänna kostnader:

2150 Andel i gemensamma kostnader	17.100: —*	
2153 Annonser och reklam Fa	1.000: —	
2154 Resor och representation Fa	1.500: —	
2158 Utskylder Fa	16.400: —	
2159 Övriga allmänna kostnader Föreningsavgifter Fa	3.000: —	39.000: —

8. Räntor och avskrivningar:

2180 Andel i gemensamma kostnader			
Räntor	3.800: —		
Avskrivningar	2.100: —	5.900: —*	

2184	Avskrivning på rörelsetillgångar			
	Kundförluster Fa	500: —	6.400: —	186.232: —

2. TILLVERKNING.

1. Personalkostnader, Fa:

2211	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1)		66.260: —	
2212	Löner till extra kollektivanställd personal	10.000: —		
	Gasverkseldare, ej på ordinarie stat	65.000: —	75.000: —	
2216	Pensionsavgifter (bil. 3)		10.500: —	151.760: —

2. Lokalkostnader:

2221	Hyror och arrenden		2.800: —*	
2222	Uppvärmning, Fa		1.500: —	
2224	Städning och renhållning, Fa		4.500: —	8.800: —

3. Underhållskostnader:

2231	Byggnader (ugnar) årligt underhåll Fa		35.000: —	
	Avsättning till driftfond för ommurning av ugnar		30.000: —	
2233	Övriga fasta anläggningar, Fa		25.000: —	
2234	Maskiner och apparater Fa		25.000: —	
2235	Verktyg och inventarier Fa		5.000: —	
2236	Omläggning och förbättring av elektr. ledningssystemet vid gasverket		25.000: —	145.000: —

4. Materialkostnader, Fa:

2241	Oljor		3.000: —	
2242	Förbrukningsmaterial		5.000: —	
2244	Gaskol		1.600.000: —	
2245	Reningsmassa		2.000: —	
2246	Vatten		2.000: —	
2247	Gas från reningsverket		9.000: —	1.621.000: —

5. Allmänna kostnader, Fa:

2257	Laboratoriekostnader			2.000: —

7. Kraftinköp, Fa:

2272	Elström			15.000: —

8. Räntor och avskrivningar:

2281	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		16.700: —	
2282	Avskrivning på fasta tillgångar		38.800: —*	55.500: —	1.999.060: —

3. DISTRIBUTION.

1. Personalkostnader, Fa:

2311 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1)	15.416: —			
Avgår andel till 13 AB (förmän)	1.500:—	13.916: —		
2312 Löner till extra personal		2.000: —		
2316 Pensionsavgifter (bil. 3)		4.500: —	20.416: —	
2. Underhållskostnader, Fa:				
2332 Ledningsnät		25.000: —		
2335 Verktyg och inventarier		1.500: —	26.500: —	
6. Mätningskostnader Fa:				
2361 Ombyte av mätare		3.000: —		
2362 Underhåll av mätare		12.000: —		
2363 Anskaffning av mätare		10.000: —		
2364 Gaspolletter		2.000: —	27.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
2381 Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..		16.700: —		
2382 Avskrivning på fasta tillgångar		27.000: —*	43.700: —	117.616: —
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET, Fa:				
2413 Arbetslöner och material.....				5.000: —
				2.307.908: —
Kapitalutgifter.				
2821 Ombyggnad av kokssorteringsverk, del av kostnad Rah[1])			100.000: —	
2811 Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1950 Ra[1])			20.000: —	120.000: —
	Kronor			2.427.908: —
Driftinkomster.				
1. Förbrukningsavgifter:				
2911 Gasavgifter från enskilda				1.100.000: —
2. Försäljningsinkomster:				
2921 Egen tillverkning Koks och tjära			1.255.000: —	
2923 Utförda installationsarbeten			5.500: —	1.260.500: —
3. Hyresinkomster:				
2931 Hyror			1.373: —	
2934 Andel i gemensamma hyresinkomster				
Staden		2.800: —		
Övriga		600: —	3.400: —*	4.773: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

4. Övriga inkomster:				
2941 Andel i gemensamma ersättningar från Rfa				3.000: —*
7. Ränteinkomster:				
2971 Inkomsträntor				500: —
				2.368.773: —
Kapitalinkomster.				
Avskrivning på fasta tillgångar				
2981 Förvaltning			2.100: —	
2982 Tillverkning			38.800: —	
2983 Distribution			27.000: —	67.900: —*
Kronor				2.436.673: —

11 C. Elektricitetsverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:				
3110 Andel i gemensamma kostnader		182.894: —*		
3111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa		35.096: —		
3112 Löner till extra personal (bil. 1) Fa		6.884: —		
3116 Pensioner (bil. 2) Fa	14.408: —			
Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	4.200: —	18.608: —	243.482: —	
2. Lokalkostnader:				
3120 Andel i gemensamma kostnader			17.400: —*	
3. Underhållskostnader:				
3130 Andel i gemensamma kostnader			7.800: —*	
4. Materialkostnader:				
3140 Andel i gemensamma kostnader			6.000: —*	
5. Allmänna kostnader:				
3150 Andel i gemensamma kostnader		41.100: —*		
3153 Annonser och reklam Fa		12.000: —		
3154 Resor och representation Fa		3.000: —		
3158 Utskylder Fa		69.500: —		
3159 Övriga allmänna kostnader Fa Föreningsavgifter		2.500: —	128.100: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
3180 Andel i gemensamma kostnader				
Räntor	9.200: —			
Avskrivningar	5.100: —	14.300: —*		
3184 Avskrivning på rörelsetillgångar Kundförluster Fa		2.000: —	16.300: —	419.082: —

2. TILLVERKNING.

1. Personalkostnader, Fa:

3211	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1)		6.872: —	
3212	Löner till extra personal		2.000: —	
3216	Pensionsavgifter (bil. 3)		1.300: —	10.172: —

2. Lokalkostnader:

3221	Hyror och arrenden			
	Staden		3.000: —*	
	Övriga Fa		5.100: —	8.100: —

3. Underhållskostnader, Fa:

3231	Byggnader		1.000: —	
3234	Maskiner och instrument		1.000: —	2.000: —

4. Materialkostnader, Fa:

3241	Oljor		100: —	
3242	Förbrukningsmaterial		100: —	200: —

7. Kraftinköp, Fa:

3272	Elkraft		1.300.000: —	
3273	Elkraft för vattendestillering		500: —	1.300.500: —

8. Räntor och avskrivningar:

3281	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		400: —		
3282	Avskrivning på fasta tillgångar		1.400: —*	1.800: —	1.322.772: —

3. DISTRIBUTION.

1. Personalkostnader, Fa:

3311	Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1)		98.920: —	
3312	Löner till extra personal		1.000: —	
3316	Pensionsavgifter (bil. 3)		24.800: —	124.720: —

2. Lokalkostnader:

3321	Hyror och arrenden			
	Staden		262: —*	
	Övriga Fa		5.538: —	5.800: —

3. Underhållskostnader, Fa:

3331	Byggnader		3.000: —	
3332	Ledningsnät		190.000: —	
3334	Transformatorer		20.000: —	
3335	Verktyg och inventarier		15.000: —	
3336	Fordon	11.190: —		
	Fordonsersättningar (bil. 4)	3.810: —	15.000: —	
3337	Gatubelysning		45.000: —	
3338	Övriga fasta anläggningar			
	Ställverk		25.000: —	313.000: —

4. Materialkostnader, Fa:			
3342 Förbrukningsmaterial		1.000: —	
6. Mätningskostnader Fa:			
3361 Ombyte av mätare	8.000: —		
3362 Underhåll av mätare.....	10.000: —		
3363 Anskaffning av mätare	50.000: —	68.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:			
3381 Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	67.600: —		
3382 Avskrivning på fasta tillgångar	111.800: —*	179.400: —	691.920: —
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.			
3413 Arbetslöner och material Fa			90.000: —
			2.523.774: —
Kapitalutgifter.			
3811 Anläggning av serviser och mindre ledningutsträckningar under år 1950 Fa			50.000: —
Kronor			2.573.774: —
Driftinkomster.			
1. Förbrukningsavgifter:			
3911 Enskild strömförbrukning	3.150.000: —		
3912 Allmän belysning	60.000: —	3.210.000: —	
2. Försäljningsinkomster:			
3921 Destillerat vatten	1.500: —		
3923 Utförda installationsarbeten	100.000: —	101.500: —	
3. Hyresinkomster:			
3934 Andel i gemensamma hyresinkomster			
Staden	6.600: —		
Övriga	1.500: —	8.100: —*	
4. Övriga inkomster:			
3941 Andel i gemensamma ersättningar från Rfa		7.200: —*	
7. Ränteinkomster:			
3981 Inkomsträntor		300: —	3.327.100: —
Kapitalinkomster.			
Avskrivningar på fasta tillgångar			
3981 Förvaltning.....		5.100: —	
3982 Tillverkning		1.400: —	
3983 Distribution		111.800: —	118.300: —*
Kronor			3.445.400: —

12. Hälso- och sjukvård.

12 A. Allmän hälso- och sjukvård.

Driftutgifter.

1. ALLMÄN HÄLSOVÅRD.

101,01	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	88.132: —		
	Avgår andel till 14 C	2.548: —	85.584: —	
101,02	Arvoden för läkarjour (bil. 1) Fa		2.000: —	
103,1	Sjukvård Fa		100: —	
105	Olycksfalls- och sjukförsäkring Fa		400: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa		17.577: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		6.200: —	
110	Kontorskostnader Fa		1.000: —	
114	Telefon, porto, annonser Fa		3.300: —	
115	Resor och traktamenten Fa		1.900: —	
116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa		263: —	
119	Övriga expenser Fa		400: —	
124	Lakan, örngott m. m. Fa		550: —	
126	Ersättning till brandkåren för skötsel och körning av ambulansbilar		12.000: —*	
134,1	Analyser Fa		3.000: —	
134,2	Difteri- och skyddskoppsympning Fa		1.000: —	
134,3	Åtgärder enl. epidemilagen Fa		300: —	
134,4	Desinfektion Fa		500: —	
134,5	Utrotning av skadedjur Fa		4.000: —	
162	Hyror Fa	2.350: —		
	Tillkommer andel från 14 C	250: —	2.600: —	
163	Städning och belysning Fa		1.250: —	
166	Underhåll av ambulansbilar Fa		1.000: —	
167	Övriga kostnader för ambulansbilar Fa		4.000: —	148.924: —

2. POLIKLINIK.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		7.885: —	
119	Stadsläkarens utgifter i tjänsten		900: —	
162	Hyra		600: —	9.385: —
				158.309: —

Kapitalutgifter.

1. ALLMÄN HÄLSOVÅRD.

368	Anskaffning av inventarier och teknisk utrustning Ra			11.600: —
	Kronor			169.909: —

Driftinkomster.

1. ALLMÄN HÄLSOVÅRD.

225	Ambulansutryckningar	4.000: —	
237	Lösen för protokoll och intyg	1.100: —	5.100: —

2. POLIKLINIK.

270	Statsbidrag		6.000: —
	Kronor		11.100: —

12 B. Folktandvård.

Driftutgifter.

133	Fri tandvård (stfm 20/12 1943 § 306) Fa		3.000: —
162	Hyra och uppvärmning av tandkliniken		11.000: —*
	Kronor		14.000: —

12 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

173,1	Västerås stads förening mot tuberkulos		3.000: —
	Fritt upplåtna lokaler:		
173,2	Röda Korskretsen	400: —	
	Västmanlands distrikt av Svenska Röda Korset	800: —	1.200: —*
	Kronor		4.200: —

13. Allmän hygien.

13 AB. Vatten- och avloppsverk.

Driftutgifter.

1. FÖRVALTNING.

1. Personalkostnader:

1110 Andel i gemensamma kostnader		45.700: —*		
1111 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1) Fa		45.892: —		
1116 Pensioner enl. pensionsstat (bil. 2) Fa	46.325: —			
Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	5.000: —	51.325: —	142.917: —	

2. Lokalkostnader.

1120 Andel i gemensamma kostnader			4.300: —*	

3. Underhållskostnader:

1130 Andel i gemensamma kostnader			2.000: —*	

4. Materialkostnader:

1140 Andel i gemensamma kostnader			1.500: —*	

5. Allmänna kostnader:

1150 Andel i gemensamma kostnader		10.300: —*		
1154 Resor och representation Fa		2.500: —		
1158 Utskylder Fa		3.200: —	16.000: —	

8. Räntor och avskrivningar:

1180 Andel i gemensamma kostnader				
Räntor	2.300: —			
Avskrivningar	1.200: —	3.500: —*		
1184 Avskrivningar på rörelsetillgångar				
Kundförluster Fa		600: —		
1185 Avskrivning av grävmaskin, lastbilar och större arbetsmaskiner Ra		35.000: —*	39.100: —	205.817: —

2. TILLVERKNING.

1. Personalkostnader, Fa:

1211 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1)		7.112: —		
1212 Löner till extra personal		7.000: —		
1216 Pensionsavgifter (bil. 3)		300: —	14.412: —	

2. Lokalkostnader, Fa:

1221 Hyror och arrenden		600: —		
1222 Uppvärmning		900: —	1.500: —	

3. Underhållskostnader, Fa:				
1231 Byggnader, brunnar och filter		12.000: —		
1234 Maskiner och instrument		4.000: —		
1235 Verktyg och inventarier		500: —	16.500: —	
4. Materialkostnader, Fa:				
1241 Oljor		500: —		
1242 Förbrukningsmaterial		500: —	1.000: —	
5. Allmänna kostnader, Fa:				
1257 Laboratoriekostnader			1.500: —	
7. Kraftinköp, Fa:				
1272 Elström			75.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:				
1281 Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		10.900: —		
1282 Avskrivning på fasta tillgångar		20.800: —*	31.700: —	141.612: —
3. DISTRIBUTION.				
1. Personalkostnader, Fa:				
1311 Löner till personal på ordinarie stat (bil. 1)	59.684: —			
Tillkommer andel från 11 B (förmän)	1.500: —	61.184: —		
13121 Löner till extra personal (bil. 1)		19.452: —		
13122 Visning av vattentornet	3.000: —			
13123 Ersättningspersonal	6.000: —	9.000: —		
1316 Pensionsavgifter (bil. 3)		31.200: —	120.836: —	
2. Lokalkostnader:				
1321 Hyror och arrenden		3.000: —*		
1322 Uppvärmning Fa		4.000: —		
1324 Städning och renhållning Fa		2.000: —	9.000: —	
3. Underhållskostnader, Fa:				
1331 Byggnader och fasta anläggningar		10.000: —		
1332 Ledningsnät:				
1 Vattenledningar	75.000: —			
2 Avloppsledningar	70.000: —	145.000: —		
13341 Maskiner och instrument		6.000: —		
13342 Inköp av rensskärare, Hässlö[1])		—: —		
1335 Verktyg och inventarier		10.000: —		
1336 Fordon	6.000: —			
Fordonsersättningar (bil. 4)	7.780: —	13.780: —	184.780: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

4. Materialkostnader, Fa:			
1341 Oljor	800: —		
1342 Förbrukningsmaterial	2.000: —	2.800: —	
5. Allmänna kostnader:			
1357 Laboratoriekostnader Fa	500: —		
1358 Utredning av frågan om fjärrvärmedistribution (stfm 31/3 1949 § 83) Ra	20.000: —	20.500: —	
6. Mätningskostnader, Fa:			
1361 Ombyte av mätare	2.000: —		
1362 Underhåll av mätare	7.000: —		
1363 Anskaffning av mätare	25.000: —	34.000: —	
7. Kraftinköp, Fa:			
1372 Elström		18.000: —	
8. Räntor och avskrivningar:			
1381 Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	147.700: —		
1382 Avskrivning på fasta tillgångar	193.700: —*	341.400: —	731.316: —
4. INSTALLATIONSVERKSAMHET.			
1413 Arbete och material Fa			30.000: —
			1.108.745: —
Kapitalutgifter.			
1811 Anläggning av serviser och mindre ledningsutsträckningar under år 1950 Ra		30.000: —	
1821 Anskaffning av större arbetsmaskiner (kompressorer m. m.) Ra		20.000: —	
1841 Avsättning till fond för anskaffande av bl. a. hiss i vattentornet Fa		1.000: —	51.000: —
Kronor			1.159.745: —
Driftinkomster.			
1. Förbrukningsavgifter:			
1911 Vattenavgifter			900.000: —
2. Försäljningsinkomster:			
1921 Metangasförsäljning		10.000: —	
1923 Utförda installationsarbeten		35.000: —	
1924 Ersättning från 8 B 2 för rensning av gatubrunnar		10.000: —*	55.000: —

3. Hyresinkomster:			
1931 Hyror		1.200: —	
1934 Andel i gemensamma hyresinkomster			
Staden	1.600: —		
Övriga	400: —	2.000: —*	3.200: —
4. Övriga inkomster:			
1941 Andel i gemensamma ersättningar från Rfa		1.800: —*	
1942 Visning av vattentornet		4.000: —	
1943 Fördelning av körselkontrollantens lön, pensionsavgift och fordonsersättning		14.000: —	
1944 Överskott på grävmaskin		15.000: —	
1945 Överskott på lastbilar		15.000: —	
1946 Överskott på större arbetsmaskiner		5.000: —	54.800: —
7. Ränteinkomster:			
1971 Inkomsträntor			500: —
			1.013.500: —

Kapitalinkomster.

Avskrivning på fasta tillgångar			
1981 Förvaltning		36.200: —	
1982 Tillverkning		20.800: —	
1983 Distribution		193.700: —	250.700: —*
Kronor			1.264.200: —

13 C 1. Renhållningsverk.

Driftutgifter.

100	Andel i avlöningskontorets kostnader	600: —	
	Andel i jordbruksrörelsens administrationskostnader	14.000: —	14.600: —
101,0	Löner och arvoden (bil. 1). Fa		80.488: —
101,5	Lön till kollektivanställd personal Fa		76.000: —
101,6	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		6.000: —
101,9	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under semester m. m. Fa		7.000: —
103,1	Sjukvård Fa		200: —
103,2	Beklädnad Fa		2.500: —
105	Olycksfallsförsäkring Fa		3.700: —
107	Pensioner (bil. 2) Fa	17.391: —	
	Tillkommer andel från 7 D 1	3.412: —	20.803: —
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		9.000: —
110	Kontorskostnader Fa		1.200: —

114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	1.000: —	
115	Resor och traktamenten Fah	500: —	
119	Övriga expenser och representation Fah	200: —	
121	Torvmull Fa	4.000: —	
122	Anskaffning av sopkärl för försäljning Fa.....	50.000: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa	500: —	
126	Förhyrda bilar Fa	5.000: —	
137	Utredningskostnader för nytt renhållningsverk Ra[1])	5.000: —	
160	Underhåll av fast egendom (byggnader och avstjälpningsplats) Fa	16.000: —	
161,1	Värme, lyse och städning Fa	2.300: —	
161,2	Försäkringspremier (fast egendom) Fa	250: —	
166	Underhåll av bilar Fa	14.600: —	
167,1	Drivmedel Fa	19.000: —	
167,2	Övriga kostnader för bilar (försäkring, skatt och garagehyra) Fa	10.200: —	
168	Underhåll av inventarier (maskiner och kärl) Fa	4.000: —	
169	Övriga kostnader för inventarier (bl. a. försäkringspremier) Fa	500: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	400: —	354.941: —
	Kronor		354.941: —

Driftinkomster.

220,1	Försäljning av sopor, torvmull och latrin.....	3.300: —	
220,2	Uppsamling och transport av svinmat (7 D 1)	6.500: —*	
222	Försäljning av sopkärl	50.000: —	
229	Diverse rörelseintäkter	1.000: —	
259	Hämtningsavgifter	95.000: —	155.800: —
	Kronor		155.800: —

13 D 1. Varmbadhus.

Driftutgifter.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	19.716: —	
101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	43.944: —	
103,1	Sjukvård Fa	200: —	
103,2	Beklädnad Fa	400: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	600: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

107	Pensioner (bil. 2) Fa		12.178: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		2.200: —	
110	Kontorskostnader Fa		900: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		800: —	
119	Övriga expenser Fa		300: —	
120	Vattenavgifter Fa		1.300: —	
121	Förbrukningsmaterial Fa		8.000: —	
123	Bränsle och kraftström Fa		36.000: —	
124,1	Förbrukningsinventarier Fa		3.000: —	
124,2	Linne Fa[1])		6.500: —	
129	Övriga rörelsekostnader Fa		200: —	
160	Underhåll av fastigheten Fa		20.000: —	
161,1	Städning och renhållning Fa		6.000: —	
161,3	Belysning Fa		1.800: —	
161,6	Brandförsäkring Fa		300: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa		300: —	
168	Underhåll av inventarier Fa		400: —	
169	Övriga kostnader för inventarier Fa		100: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		12.000: —	177.138: —
	Kronor.			177.138: —

Driftinkomster.

232	Badavgifter (inkl. simbad 7.300: —)		115.000: —	
260	Hyra för tre lägenheter	2.535: —		
	Hyra för simhallen	100: —	2.635: —	117.635: —
	Kronor			117.635: —

13 D 2. Karlslunds tvättinrättning.

Driftutgifter.

100	Bidrag till ålderdomshemmets gemensamma kostnader	22.800: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	12.344: —	
101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	14.500: —	
103,1	Sjukvård Fa	50: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	50: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	396: —	
121,1	Tvättmedel Fa	2.500: —	
121,2	Övrig förbrukningsmateriel Fa	1.000: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa	500: —	
129	Övriga rörelsekostnader Fa	150: —	
166	Underhåll av bil Fa	500: —	
167	Övriga kostnader för bil Fa	1.500: —	
168	Underhåll av maskiner Fa	700: —	
169	Övriga kostnader för inventarier Fa	150: —	57.140: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

Kapitalutgifter.

368	Anskaffning av inventarier Fa	500: —
	Kronor	57.640: —

Driftinkomster.

232	Tvättavgifter	57.640: —
	Kronor	57.640: —

13 E. Anordningar för friluftsliv.

Driftutgifter.

2. BJÖRNÖN.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	6.792: —	
105	Sjuk- och olycksfallsförsäkring Fa ..	60: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	204: —	
114	Telefon Fa	180: —	
151,1	Anordnande av vändplats vid Björnöbron[1])	—: —	
151,2	Underhåll av vägar Fa	5.000: —	
153	Underhåll av park- och skogsmark Fa	12.000: —	
154,1	Renhållning Fa	200: —	
154,2	Avverkningskostnad och skogsodling Fa	2.000: —	
160,1	Underhåll av byggnader Fa	2.000: —	
160,2	Underhåll av brygga och bro Fa	5.000: —	
160,3	Elektrifiering vid Halsen[1])	—: —	
161,1	Försäkringspremier Fa	300: —	
161,2	Fastighetsskatt Fa	900: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	10.000: —	44.636: —

3. HÄSTHOLMARNA.

101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	3.800: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	460: —	
153	Underhåll av park- och skogsmark Fa	20.000: —	
160,1	Underhåll av byggnader Fa	10.000: —	
160,2	Underhåll av bryggor Fa	6.000: —	
161,1	Försäkringspremier Fa	600: —	
161,2	Fastighetsskatt Fa	600: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	9.800: —	51.260: —

4. JOHANNISBERGSBADET.

153	Underhåll av park-, skogsmark och badplats Fa.....	20.000: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..	100: —	20.100: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

	5. SMÅBÅTSHAMNAR.		
100	Andel i hamnens förvaltningskostnader	3.000: —	
110	Trycksaker Fa	150: —	
114	Annonser Fa	150: —	
(160)	Underhåll av fast egendom (bryggor och pontoner) Fa	12.000: —	
160,1	Hamnens arbeten		
160,2	Byggnadskontorets arbeten		
161	Isväckning Fa	6.500: —	
162	Hyra för ponton (9 A)	750: —*	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	7.800: —	30.350: —
	6. ÖVRIGA FRILUFTSÄNDAMÅL.		
126	Arkitektpristävlan för friluftsområde (stfm 30/9 1948 § 286)[1])	—: —	
173	Lundby badhusförening	300: —	300: —
			146.646: —
	Kapitalutgifter.		
	2. BJÖRNÖN		
360	Uppförande av toalettbyggnad[1])		—: —
	3. HÄSTHOLMARNA		
360	Ombyggnad och modernisering av restaurangbyggnaden på Elba Ra[1]) ..		35.000: —
	4. JOHANNISBERGSBADET		
360,1	Serveringsbyggnad vid Johannisbergsbadet[1])	—: —	
360,2	Ytterligare arbeten vid badplatsen inkl. anordningar för simträning Ra [1]) [2])	5.000: —	5.000: —
	5. SMÅBÅTSHAMNAR		
360,1	Anordnande av småbåtshamn[1])	—: —	
360,2	Underhålls- och ombyggnadsarbeten å småbåtsbryggorna i Svartån[1])	—: —	—: —
	Kapitalutgifter		40.000: —
	Kronor		186.646: —

	Driftinkomster.		
	2. BJÖRNÖN		
220	Skogsprodukter	2.500: —	
260	Arrenden	5.230: —	7.730: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

[2]) Av från 1949 reserverat anslag för serveringsbyggnad, 8.303: 65, överföres 5.000: — till anslaget för ytterligare arbeten vid badplatsen. Resterande 3.303: 65 disponeras för serveringsbyggnaden (regnskydd).

	3. HÄSTHOLMARNA	
260	Hyror och arrenden	9.125: —
	4. JOHANNISBERGSBADET	
260	Arrenden	200: —
	5. SMÅBÅTSHAMNAR	
254	Båtplatsavgifter	12.200: —
	Kronor	29.255: —

14. Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel.

14 A. Salutorg.

Driftutgifter.

101,0	Arvode (bil. 1) Fa	1.500: —	
110	Blanketter o. d. Fa	100: —	
152	Kostnader för utsättande av bord m. m. Fa	400: —	2.000: —
	Kronor		2.000: —

Driftinkomster.

252	Torgplatsavgifter		3.800: —
	Kronor		3.800: —

14 C. Köttbesiktningsbyrå.

Driftutgifter.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	5.240: —		
	Tillkommer andel från 12 A 1	2.548: —	7.788: —	
105	Olycksfallsförsäkring Fa		150: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa		2.084: —	
110	Skrivmaterial m. m. Fa		200: —	
114	Telefon, porto, annonser Fa		250: —	
121	Förbrukningsmaterial (laboratoriet) Fa		200: —	
162	Hyra	3.000: —*		
	Avgår andel till 12 A 1	250: —	2.750: —	
163,1	Bränsle Fa		300: —	
163,2	Städning och renhållning Fa		200: —	
163,3	Vatten, lyse och kraft Fa		300: —	
169	Försäkring Fa		50: —	14.272: —
	Kronor			14.272: —

Driftinkomster.

225,1	Besiktningsavgifter	6.000: —	
225,2	Vågavgifter	150: —	
229	Övriga inkomster	100: —	6.250: —
	Kronor		6.250: —

15. Undervisnings- och bildningsverksamhet.

15 A. Folkskola och fortsättningsskola.

Driftutgifter.

1. Administration.			
100	Andel i avlöningskontorets kostnader	3.000: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	45.640: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	400: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	13.191: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	6.000: —	
110	Kontorskostnader Fa	7.000: —	
114	Telefon, porto, annonser Fa	6.000: —	
115	Resor och traktamenten Fa	2.300: —	
116	Fordonsersättningar (bil. 4)	1.084: —	
119	Övriga expenser och representation Fa	3.500: —	88.115: —
2. Undervisning:			
101,11	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	37.277: —	
101,12	Löner till undervisningspersonal (bil. 1) Fa	1.814.998: —	
104	Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser Fah	2.000: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	1.200: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	11.683: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	2.150: —	
115,1	Resor (övningslärare)	600: —	
115,2	Skolskjutsar Fa	9.650: —	
121,1	Materiel i läs- och skrivämnen Fa ..	65.000: —	
121,2	Slöjdmateriel för gossar Fa	9.000: —	
121,3	Slöjdmateriel för flickor Fa	15.000: —	
121,4	Materiel för skolköken Fa	6.000: —	
124,1	Materiel till skolornas förråd Fa	17.500: —	
124,2	Lärarpersonalens bibliotek Fa	1.000: —	
124,3	Lärjungebiblioteket Fa	10.000: —	
126	Föredrag, skolfilm o. d. Fa	2.000: —	
132,1	Simbad (13 D 1)	5.700: —	
160	Omkostnader för skolträdgårdarna Fa	6.000: —	2.016.758: —
3. Socialpedagogiska anordningar:			
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	40.817: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	3.616: —	
114	Telefon Fa	560: —	
131	Beklädnad för elever Fa	7.000: —	
132	Skolbad Fa	6.500: —	

133,1	Förbandsartiklar, laboratoriemateriel m. m. Fa		2.500: —	
133,2	Avgifter till folktandvården Fa		17.000: —	
133,3	Skolförsäkringar Fa		4.000: —	
135,1	Skolresor Fah		3.500: —	
135,2	Fria båtresor till Hästholmarna (10 D)		1.500: —	
135,3	Bidrag till bussresor för vinteridrott (Björnön) Fa		2.500: —	89.493: —

4. Fastigheter och inventarier:

101,0	Löner till ordinarie och extra befattningshavare (bil. 1) Fa		36.712: —	
101,6	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		4.200: —	
101,9	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under semester o. d. Fa		4.000: —	
103	Bostadsförmåner för personal:			
	städerska i Hwasserska gården	300: —		
	städerska i Skepparbacksskolan	200: —		
	städerska i Gryta skola	900: —	1.400: —*	
	vaktmästare i Herrgårdsskolan	1.350: —		
	städerska i Lundby	300: —	1.650: —	3.050: —
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa		1.400: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa		6.757: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		3.000: —	
114	Telefon Fa		980: —	
116	Fordonsersättningar (bil. 4)		1.084: —	
160,1	Underhåll av byggnader Fa		150.000: —	
160,2	Underhåll av skolgårdar Fa		50.000: —	
160,3	Skötsel av skolornas gräsmattor, häckar, planteringar Fa		15.000: —	
161,1	Löner till kollektivanställda vaktmästare och städerskor Fa		59.600: —	
161,2	Skurning och rengöring Fa		37.000: —	
161,3	Skötsel av gator och skolgårdar (8 B 3)		6.000: —*	
	Skötsel av gator och skolgårdar (övriga) Fa		4.000: —	10.000: —
161,4	Vatten Fa		5.000: —	
161,5	Belysning Fa		13.000: —	
161,6	Uppvärmning och sotning Fa		102.000: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa		800: —	
161,8	Försäkringspremier Fa		3.000: —	
161,9	Övriga kostnader för fast egendom Fa		4.000: —	

162	Hyra för skollokaler, Hwasserska och Fridnäs	4.600: —*		
	Hyra för skollokaler, övriga	4.600: —	9.200: —	
168	Underhåll av fasta och lösa inventarier Fa		31.600: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		154.200: —	705.583: —
	5. Skolmåltider:			
101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa		134.000: —	
101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa		5.000: —	
101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester Fa		7.000: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa		1.000: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa		450: —	
114	Telefon Fa		490: —	
120	Matvaror Fa		315.000: —	
121	Förbrukningsmateriel Fa		1.600: —	
123	Bränsle, elektrisk energi, Fa		22.600: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa		1.700: —	
126	Transporter Fa		4.200: —	
132	Tvätt Fa		900: —	
168	Underhåll av inventarier Fa		1.200: —	495.140: —
				3.395.089: —

Kapitalutgifter.

	1. Administration:		
368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		3.000: —
	2. Undervisning:		
368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		20.000: —
	3. Socialpedagogiska anordningar:		
368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		680: —
	4. Fastigheter och inventarier:		
368,1	Anskaffning av inventarier Ra[1])	28.000: —	
368,2	Inventarier till Gideonsbergsskolan (stfm 30/6 1949 § 192) Ra	325.000: —	353.000: —
	5. Skolmåltider:		
368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		3.100: —
	Kronor		3.774.869: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

Driftinkomster.

2. Undervisning:			
208 Pensionsavgifter från övningslärare..		1.350: —	
270,1 Statsbidrag till lärarlöner		1.496.943: —	
270,2 Statsbidrag för lärjungebibliotek		1.000: —	
270,3 Statsbidrag för materiel		13.080: —	
270,4 Statsbidrag för fri materiel		42.500: —	
270,5 Statsbidrag till skolskjutsar		1.800: —	1.556.673: —
3. Socialpedagogiska anordningar:			
270 Statsbidrag			9.500: —
4. Fastigheter och inventarier:			
260 Hyror:			
Interna (15 A 4—103)	1.400: —*		
Vaktmästarebostad vid Herrgårdsskolan	945: —		
Övriga tjänstebostäder.....	15.485: —		
Praktiska mellanskolan	6.000: —*		
Västgötegatan 11	7.700: —		
Diverse hyresinkomster	320: —	31.850: —	
270,1 Statsbidrag för skollokaler		600: —	
270,2 Statsbidrag för förhyrda lokaler		2.050: —	
270,3 Statsbidrag för inventarier i Gideonsbergsskolan (stfm 30/6 1949 § 192) ..		20.500: —	55.000: —
5. Skolmåltider:			
226 Skolmåltider för Praktiska mellanskolan		3.675: —	
230 Kostersättning från personal		6.000: —	
270 Statsbidrag för skolmålfider		143.000: —	
273 Bidrag från Wahlbeckska fonden		500: —	153.175: —
Kronor			1.774.348: —

15 B. Praktisk mellanskola.

Driftutgifter.

100 Ersättning till Yrkesskolorna för vissa tjänster	1.750: —*
101,0 Arvoden (bil. 1)	1.600: —
101,11 Löner till ämneslärare (bil. 1) Fa ..	67.396: —
101,12 Löner till timlärare, vikarier och tillsynslärare (bil. 1) Fa	52.000: —
101,13 Extra undervisning i svetsning m. m. (bil. 1) Fa	100: —
104 Bidrag till lärares studieresor Fa	300: —
105 Olycksfallsförsäkring Fa.....	2.500: —
107 Pensioner (bil. 2) Fa	1.780: —

108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		2.643: —	
110	Kontorskostnader Fa		300: —	
114	Telefon, porto, annonser Fa		2.000: —	
115	Resor Fa		500: —	
119	Övriga expenser Fa		400: —	
121	Förbrukningsmateriel Fa		700: —	
124,1	Undervisningsmateriel Fa		4.200: —	
124,2	Lärjungebiblioteket Fah		500: —	
124,3	Fri undervisningsmateriel Fa		12.000: —	
126	Föredrag och skolfilm Fah		600: —	
130	Skolmåltider (15 A 5) Fa		3.675: —	
132	Simbad (13 D 1)		300: —	
133,1	Skolläkare och skolsköterska Fa		1.060: —	
133,2	Hållningsgymnastik Fa		400: —	
133,3	Fri tandvård Fa		1.000: —	
133,4	Förbrukningsmateriel Fa		100: —	
162	Hyror (varav interna 8.560: —*)		12.700: —	
163,1	Städning, eldning, skurning och rengöring Fa		7.500: —	
163,2	Belysning Fa		400: —	
163,3	Uppvärmning Fa		1.500: —	
168	Underhåll av inventarier Fa		800: —	
169	Övriga kostnader för inventarier Fa		300: —	
178	Statsstipendier Fa		7.300: —	188.304: —
	Kapitalutgifter.			
368	Anskaffning av inventarier Ra			5.500: —
	Kronor			193.804: —
	Driftinkomster.			
236	Terminsavgifter		120: —	
	Statsbidrag:			
270,1	Lärarlöner	91.500: —		
	Bibliotek	300: —		
	Skolläkare	340: —		
	Skolsköterska	180: —		
	Hållningsgymnastik	312: —	92.632: —	
270,2	Statsstipendier		7.300: —	100.052: —
	Kronor			100.052: —

15 D. Kommunal flickskola.

Driftutgifter.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		13.672: —
101,11	Löner till ämneslärare, extra ämneslärare, timlärare, rektors semestervikarie (bil. 1) Fa		206.795: —

101,12	Löner till övningslärare, timlärare i övningsämnen (bil. 1) Fa	60.737: —	
101,13	Extra undervisning i matematik och musik (bil. 1) Fah	995: —	
101,14	Löner för realskolelinjen (bil. 1) Fa	23.000: —	
101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester (städerskor, skolsköterska) Fa	360: —	
103,1	Sjukvård Fa	50: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	450: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	6.120: —	
110	Skrivmateriel, blanketter o. d. Fa	3.000: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	1.025: —	
119	Övriga expenser Fa	500: —	
121,1	Material i skolköket Fa	3.000: —	
121,2	Material i övningsämnen Fa	1.000: —	
124,1	Undervisningsmaterial Fa	5.000: —	
124,2	Biblioteket Fa	1.000: —	
126	Föredrag Fa	200: —	
130	Skolmåltider Fa	14.000: —	
132,1	Simbad (13 D 1)	400: —	
132,2	Simundervisning Fa	450: —	
133,1	Sjukvård åt elever Fa		
	Skolläkare	1.430: —	
	Skolsköterska	870: —	
	Sjukvårdsmateriel	300: —	2.600: —
133,2	Fri tandvård Fa	1.000: —	
134	Psykisk rådgivning Fa	300: —	
160,1	Underhåll av byggnader Fa	10.000: —	
161,1	Städning och skurning Fa	13.000: —	
161,2	Vatten och sotning Fa	950: —	
161,3	Belysning Fa	2.300: —	
161,4	Uppvärmning Fa	13.000: —	
161,6	Försäkringspremier (för fastigheter) Fa	300: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	1.500: —	
169	Övriga kostnader för inventarier (försäkringspremier, transporter, flyttningar) Fa	400: —	
178,1	Premier o. d. Fah	300: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	47.500: —	434.904: —
	Kapitalutgifter.		
368	Anskaffning av inventarier Ra[1])		2.000: —
	Kronor		436.904: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

Driftinkomster.

236,1	Terminsavgifter		15.000: —	
236,2	Skolköksavgifter		1.200: —	
260	Hyror:			
	Stadens förvaltningar (15 B 60: — och 15 G 1 400: —)	460: —*		
	Övriga (vaktmästaren)	1.350: —	1.810: —	
	Statsbidrag:			
270,1	Lärarlöner (ej för realskolelinjen)		208.600: —	
270,2	Elevbiblioteket		300: —	
270,3	Hälsovård		1.150: —	
270,4	Skolmåltider		6.900: —	
271	Landstingsbidrag		2.000: —	236.960: —
	Kronor			236.960: —

15 G. Statliga läroverk.

Driftutgifter.

1. ALLMÄNT LÄROVERK

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		3.975: —	
126	Utredningskostnader för restaurering och tillbyggnad av läroverksbyggnaden 1)		—: —	
132	Simbad (13 D 1)		900: —	
133	Fri tandvård Fa		1.000: —	
135	Musikundervisning (blåsorkester) Fa		500: —	
160	Underhåll av fastigheter Ra[1])		25.000: —	
161	Uppsättning av staket[1])		—: —	
162,1	Ersättning till statsverket för rektorsbostad		2.400: —	
162,2	Hyror:			
	Hyra för f. d. seminariet	5.200: —*		
	Hyra för Heimer 1	5.000: —*		
	Gymnastiksal Fa (varav 15 D 400: —*)	2.400: —		
	Hyra för mark (stfm 26/2 1948 § 53)	800: —		
	Hyror för övriga lokaler Fa	2.500: —	15.900: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)		22.600: —	72.275: —

2. ELEKTROTEKNISKA FACKSKOLAN.

162,1	Ersättning till statsverket för rektorsbostad		2.000: —	
162,2	Hyra för gymnastiksal Fa		900: —	
185	Del i ränta på fasta tillgångar (till 15 H)		8.350: —	11.250: —
	Kronor			83.525: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

15 H. Yrkesskola.

Driftutgifter.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	11.476: —	
101,1	Löner till lärare (bil. 1) Fa	141.174: —	
103,1	Sjukvård Fa	100: —	
104	Bidrag till lärares studieresor och fortbildningskurser Fah	200: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	2.200: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	14.323: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	1.000: —	
110	Kontorskostnader Fa	1.000: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	4.800: —	
119	Övriga expenser Fa	100: —	
120	Produktionsmaterial Fa	11.750: —	
121	Förbrukningsmateriel för undervisningen Fa	6.750: —	
124	Lärjungebiblioteket Fah	640: —	
133	Sjukvård för elever Fa	100: —	
135	Bidrag till lärares resor med elever Fa	100: —	
160	Underhåll av byggnader (inkl. fast inredning) Fa	30.000: —	
161,1	Bränsle, belysning, vatten Fa	15.000: —	
161,2	Försäkringspremier (fastigheten) Fa	175: —	
161,3	Övriga kostnader för lokaler Fa	8.500: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	2.000: —	
169	Övriga kostnader för inventarier Fa	100: —	
170	Bidrag till statsverket för avlöning av vaktmästare (jfr stfm 26/2 1948 § 48) Fa	6.300: —	
178,1	Arbetspremier Fa	1.250: —	
178,2	Statsstipendier till elever Fa	55.000: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	23.200: —	337.238: —

Kapitalutgifter.

368,1	Anskaffning av inventarier Fah	2.000: —	
368,2	Anskaffning av stadigvarande undervisningsmateriel Ra	9.500: —	11.500: —
	Kronor		348.738: —

Driftinkomster.

200	Bidrag från Praktiska mellanskolan för vissa tjänster (undervisningsmateriel 750: —, hyra 750: —, inventarier 250: —)	1.750: —	

205	Olycksfallsersättning		50: —	
220	Försäljning av elevernas produkter		13.000: —	
226	Ersättning från elektrotekniska fackskolan m. fl. för vissa tjänster		8.000: —	
236	Elevavgifter		28.000: —	
	Statsbidrag:			
270,1	Lärarlöner	46.250: —		
270,2	Stadigvarande undervisningsmateriel	4.750: —		
270,3	Förbrukningsmateriel	3.000: —		
270,4	Bibliotek	320: —		
270,5	Expenser för installatörskurs	1.000: —		
270,6	Statsstipendier	55.000: —	110.320: —	
271	Landstingsbidrag		4.000: —	
273,1	Bidrag från föreningar och enskilda		1.000: —	
273,2	Bidrag från Zimmermanska fonden till pensioner		1.599: —	
285	Elektrotekniska fackskolans andel i ränta på fasta tillgångar		8.350: —	176.069: —
	Kronor			176.069: —

15 I. Gymnastik och idrott.

Driftutgifter.

1. GEMENSAM FÖRVALTNING.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	29.120: —	
101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	45.800: —	
101,6	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under sjuk- och olycksfallstid Fa	1.000: —	
101,9	Löner till tidavlönad kollektivanställd personal under semester o. d. Fa	2.500: —	
103,1	Sjukvård för personalen Fa	200: —	
104	Personalutbildning Fa	400: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	830: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	4.000: —	
110	Kontorskostnader, biljetter, trycksaker Fa	2.500: —	
114	Telefon, porto, annonser Fa	2.000: —	
115	Resor och traktamenten Fah	600: —	
118	Föreningsavgifter Fa	70: —	
119,1	Övriga expenser Fah	1.000: —	
119,2	Bidrag till idrottsutbyte med vänorter Fah	3.000: —	
126,1	Utredningskostnader för ny idrottsplats[1])	—: —	
126,2	Tränarverksamhet Fah	2.000: —	95.020: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

2. IDROTTSPLATSER.

101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	8.000: —	
120	Vattenavgifter Fa	1.500: —	
121	Förbrukningsmateriel Fa	1.000: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa	1.000: —	
129	Övriga rörelsekostnader Fah	500: —	
133	Sjukvård och -material vid arrangemang Fa	900: —	
160,1	Underhåll av byggnader Fa	6.000: —	
160,2	Planer och löparbanor på Arosvallen, Emaus och Skiljebo Fa	10.000: —	
160,3	Diverse träningsplaner	9.000: —	
160,4	Isbanor Fa	10.000: —	
160,5	Skid- och orienteringsbanor Fa	1.500: —	
160,6	Lundby idrottsplats[1])	—: —	
161,1	Värme och renhållning Fa	3.500: —	
161,2	Belysning Fa	1.500: —	
161,3	Fastighetsskatt och försäkring Fa	300: —	
162	Arrende för idrottsplats vid Skarpskyttebron	42: —*	
166	Underhåll av transportmedel Fa	1.500: —	
167,1	Drivmedel för bil och traktor Fa	3.500: —	
167,2	Skatt och försäkring för transportmedel Fa	800: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	1.500: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	10.600: —	72.642: —

3. IDROTTSHALLEN:

101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	4.500: —	
121	Förbrukningsmateriel Fa	1.000: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa	1.000: —	
129	Övriga rörelsekostnader Fah	500: —	
133	Sjukvård och -material vid arrangemang Fa	400: —	
160	Underhåll av byggnader Fa	10.000: —	
161,1	Värme, renhållning, vatten, belysning Fa	18.000: —	
161,2	Fastighetsskatt och försäkring Fa	2.200: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	2.500: —	
169	Försäkringspremier Fa	100: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	19.300: —	59.500: —

4. DANSARRANGEMANG I IDROTTSSTYRELSENS REGI.

101,0	Arvoden (bil. 1) Fa	17.000: —	
114	Annonser, telefon Fa	1.500: —	
119	Övriga expenser Fa	1.500: —	
126	Musik och underhållning Fa	13.000: —	
127	Stimavgifter Fa	1.000: —	34.000: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

5. BIDRAG TILL ÖVRIG IDROTTSVERKSAMHET.

161	Lövuddens idrottsplats[1])	—: —	
173	Västerås Gymnastikförening	4.000: —	4.000: —
			265.162: —

Kapitalutgifter.

2. IDROTTSPLATSER.

360,01	Ombyggnadsarbeten vid Arosvallen Ra[1])	—: —	
360,02	Inhägnad kring Arosvallen Ra[1])	6.000: —	
360,03	Simbassäng Ra[1])	—: —	
360,04	Inhägnad vid Trastvägen Ra[1])	—: —	
360,05	Tennisbana Ra[1])	—: —	
360,06	Idrottsplats vid Skarpskyttebron Ra[1])	—: —	
360,07	Baracker för omklädningsändamål Ra[1])	—: —	
360,08	Ombyggnadsarb. vid Emaus idrottsplats Ra	13.500: —	
368	Anskaffning av inventarier Ra	3.000: —	22.500: —

3. IDROTTSHALLEN.

360,1	Kylanläggning för idrottshallens kafé Fa	1.800: —	
368	Anskaffning av inventarier Ra	3.000: —	4.800: —
	Kapitalutgifter		27.300: —
	Kronor		292.462: —

Driftinkomster.

2. IDROTTSPLATSER.

229	Rörelseinkomster (diverse)	100: —	
260,1	Hyror, fotboll	13.000: —	
260,2	„ fri idrott	2.000: —	
260,3	„ bandy	12.000: —	
260,4	„ ishockey	4.000: —	
260,5	„ övriga arrangemang	5.000: —	
260,9	Arrende, servering	2.800: —	
263,1	Skridskobanor	3.000: —	
263,2	Träningskort	300: —	
268	Utlåning av läktare o. d.	100: —	42.300: —

3. IDROTTSHALLEN.

229	Rörelseinkomster (diverse)	100: —	
232	Bastu	400: —	
260,01	Hyror, handboll	10.000: —	
260,02	„ boxning, brottning, atletik ..	4.000: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

260,03	Hyror, gymnastik	6.500: —	
260,04	„ tennis	6.000: —	
260,05	„ övriga arrangemang	2.000: —	
260,06	Foajén, bordtennis	2.000: —	
260,07	„ diverse	500: —	
260,08	Bowlinglokal	3.500: —	
260,09	Hyror och arrenden	10.000: —	
260,10	Dansarrangemang	25.000: —	
268	Förvaringsskåp, utlåning av stolar o. d.	1.000: —	71.000: —
	4. DANSARRANGEMANG I IDROTTSSTYRELSENS REGI.		
229	Rörelseinkomster (efter avdrag för hyra och nöjesskatt)		40.000: —
	Kronor		153.300: —

15 J. Stadsbibliotek.

Driftutgifter.

173	Västerås Arbetarinstitut (varav 10.000: — för inköp av litteratur för Gideonsbergsfilialen)		76.000: —

Kapitalutgifter.

360	Huvudritning för ny biblioteksbyggnad[1])		—: —
	Kronor		76.000: —

15 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

119	Vänortsutbyte med övriga nordiska länder att disponeras av drätselkammaren Fa		5.000: —
135	Frilufts- och folkkonserter (inkl. anslag för musik i Stadsparken)		8.000: —
173,1	Bidrag till enskild verksamhet:		
	Västerås Arbetarinstitut: Föreläsningsverksamhet	3.000: —	
	Arosgården	5.000: —	
	Västerås Musiksällskap	7.000: —	
	ABF:s studie- och biblioteksverksamhet	20.000: —	
	Västerås konstförening	3.000: —	
	KFUM:s studie- och sociala verksamhet	1.000: —	
	Västerås Musikskola	50.000: —	
	TBV	2.000: —	

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

	Västerås Nykterhetsförbund	1.000: —		
	Västerås Trädgårdsföreningars samarbetskommitté	1.500: —	93.500: —	
173,2	Västmanlands Fornminnesförening ..	12.000: —		
	Ersättning för visningar av staden i Västmanlands Fornminnesförenings regi Fa	1.000: —	13.000: —	
173,3	Bidrag till teaterverksamhet:			
	Garanti för Västerås Teater AB Ra[1])	10.000: —		
	Garanti för Riksteaterföreningen Fah	4.000: —		
	Folkets parks teaterverksamhet Fa (nöjesskatterestitution)	7.000: —	21.000: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5) ..		2.900: —	143.400: —
	Kronor			143.400: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

16. Socialvård.

16 A. Socialvårdsbyrå.

Driftutgifter.

100	Andel i stadsrevisionens kostnader ..	1.900: —		
	Andel i avlöningskontorets kostnader	2.000: —	3.900: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		74.176: —	
103,1	Sjukvård Fa		100: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa		75: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa		1.747: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		4.000: —	
110	Kontorskostnader Fa		9.000: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa		8.500: —	
115	Resor och traktamenten Fa		2.800: —	
116	Fordonsersättningar (bil. 4) Fa		150: —	
118	Föreningsavgifter Fa		900: —	
119	Övriga expenser Fa		500: —	
124	Förbrukningsinventarier Fa		300: —	
162	Hyror		7.900: —*	
163,1	Städning Fa		5.000: —	
163,2	Uppvärmning och belysning Fa		4.500: —	
166	Underhåll av cyklar Fa		200: —	
167	Försäkringspremier för cyklar Fa ..		50: —	
168	Underhåll av inventarier Fa		500: —	
169	Försäkringspremier för inventarier Fa		350: —	124.648: —

Kapitalutgifter.

368	Anskaffning av inventarier Ra (varav en kvitteringsmaskin)			16.000: —
	Kronor			140.648: —

Driftinkomster.

200	Andel i nettokostnaderna från:				
	Fattigvårdsstyrelsen (35 %)				
	sluten fattigvård	6.000: —			
	öppen fattigvård	43.192: —	49.192: —		
	Barnavårdsnämnden med familjebidragsnämnden (55 %)				
	sluten barnavård	1.200: —			
	öppen barnavård	76.101: —	77.301: —		
	Nykterhetsnämnden (5 %)		7.027: —		
	Hemhjälpsnämnden (5 %)		7.028: —	140.548: —	
205	Olycksfallsersättning			100: —	140.648: —
	Kronor				140.648: —

16 B 2. Sluten fattigvård.

Driftutgifter.

000	Pensionärernas arbeten	15.000: —	
100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	6.000: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	108.510: —	
101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	97.000: —	
103,1	Sjukvård för personal Fa	250: —	
103,2	Beklädnad för personal Fa	600: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	450: —	
107	Pensioner (bil. 2) Fa	13.299: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	11.000: —	
110	Kontorskostnader Fa	600: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	950: —	
115	Resor och traktamenten Fa	200: —	
119	Övriga expenser Fa	100: —	
120	Utsäde, gödningsämnen o. d. för trädgården Fa	900: —	
121	Förbrukningsmateriel Fa	2.500: —	
124,1	Linne och sängkläder Fa	6.000: —	
124,2	Glas, porslin och köksattiralj Fa	2.000: —	
126	Utredningskostnader för ålderdomshemmets utbyggnad Fa	10.000: —	
130,1	Anskaffning av livsmedel Fa	90.000: —	
130,2	Produkter från hemmets trädgård	5.000: —	
131	Anskaffning av beklädnad Fa	6.000: —	
132	Bad och tvätt Fa	25.000: —	
133	Sjukvård för vårdtagare Fa	9.000: —	
135	Böcker, tidskrifter, utflykter o. d. för vårdtagare Fa	1.000: —	
160	Underhåll av fastigheten Fa	20.000: —	
161,1	Renhållning, städning o. d. Fa	2.500: —	
161,2	Vatten Fa	4.000: —	
161,3	Belysning Fa	5.000: —	
161,4	Värme Fa	29.000: —	
161,6	Försäkringspremier för fastigheten Fa	500: —	
161,7	Fastighetsskatt Fa	300: —	
167	Utfodring av häst Fa	1.100: —	
168,1	Underhåll av maskiner (maskinrummet) Fa	1.500: —	
168,2	Underhåll av övriga inventarier Fa	3.000: —	
169	Försäkringspremier för inventarier Fa	250: —	
177	Begravningskostnader Fa	2.000: —	
178,1	Flitpengar Fa	7.500: —	
178,2	Del av folkpension, livräntor o. d. till vårdtagare Fa	33.000: —	
185	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)	49.000: —	570.009: —

Kapitalutgifter.

368	Anskaffning av inventarier Ra		11.000: —
	Kronor		581.009: —

Driftinkomster.

000	Pensionärernas arbeten för hemmet..	15.000: —	
200	Tvättinrättningens andel i ålderdomshemmets kostnader	22.800: —	
205	Olycksfallsersättning	300: —	
220,1	Produkter från trädgården till hushållet	5.000: —	
220,2	Försäljning av produkter från trädgården	1.000: —	
229	Diverse rörelseintäkter	200: —	
230	Portionsersättningar	9.500: —	
260,1	Hyra av polisen för bårhus	300: —*	
260,2	Personalens ersättning för bostad ..	9.000: —	
270	Vårdavgifter, ersatta av staten för vissa personer.....	1.000: —	
271	Vårdavgifter, ersatta av landstinget jäml. 41 § i lagen om fattigvården ..	8.000: —	
272	Vårdavgifter, ersatta av främmande kommuner	2.000: —	
273,1	Vårdavgifter, ersatta av enskilda	65.000: —	
273,2	Vårdavgifter ersatta av pensioner och sjukkassor	200.000: —	339.100: —
	Kronor		339.100: —

16 B 3. Öppen fattigvård.

Driftutgifter.

100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader		43.192: —	
101,0	Löner och arvoden Fa (bil. 1)		17.004: —	
103,1	Sjukvård Fa		100: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa		50: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		588: —	
172	Ersättning till främmande kommuner för utgiven fattigvård Fa		40.000: —	
173	Bidrag till Västmanlands läns samhjälp Fah		1.500: —	
	Anstaltsvård Fa:			
175,1	Sinnessjukvård	90.000: —		
175,2	Lasarettsvård.....	4.000: —		
175,3	Sanatorievård.....	3.000: —		
175,4	Annan sjukvård	2.000: —		
175,5	Andel i kostnader för Badelunda ålderdomshem.....	7.000: —	106.000: —	

Understöd med karaktär av fattigvård Fa:			
177,01 Understöd i kontanter	70.000: —		
177,02 Understöd till hyra	25.000: —		
177,03 Understöd in natura	25.000: —		
177,04 Understöd vid sjukvård	7.000: —		
177,05 Tandvårdsunderstöd	2.000: —		
177,06 Medicin	3.700: —		
177,07 Begravningskostnader	2.000: —	134.700: —	
Understöd utan karaktär av fattigvård:			
177,11 Bidrag till yrkesutbildning Fa	2.000: —		
177,12 Kommunalt pensionstillskott Fa	2.000: —		
177,13 Diakoniverksamhet Fah	13.500: —	17.500: —	360.634: —
Kronor			360.634: —

Driftinkomster.

205	Olycksfallsersättning	100: —	
229	Diverse rörelseintäkter	200: —	
271	Landstingsbidrag, sinnessjukvård, lasarettsvård, sanatorievård, annan sjukvård	10.000: —	
272	Vårdkostnader av främmande kommuner	5.000: —	
273,1	Ersättning av enskilda	40.000: —	
273,2	Ersättning av pensioner och sjukkassor	90.000: —	145.300: —
	Kronor		145.300: —

16 C 2. Barnhem.

Driftutgifter.

100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	1.200: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	7.722: —	
101,5	Löner till kollektivanställd personal Fa	17.266: —	
103,1	Sjukvård Fa	50: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	50: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	500: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	200: —	
115	Resor Fa	50: —	
121	Förbrukningsmateriel Fa	1.650: —	
130	Kost Fa	8.500: —	
131	Beklädnad Fa	3.500: —	
132	Tvätt Fa	900: —	
133	Tandvård och medicin Fa	100: —	
162	Hyra	3.000: —*	
163	Värme, belysning och vatten Fa	2.000: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	1.000: —	47.688: —

Kapitalutgifter.

368	Anskaffning av inventarier Fa		600: —
	Kronor		48.288: —

Driftinkomster.

205	Olycksfallsersättning	50: —	
229	Diverse rörelseintäkter	200: —	
230	Personalens kostersättning	4.000: —	
260	Personalens ersättning för bostad ..	850: —	
270,1	Statsbidrag à kr. 1: 50 per vårddag ..	7.000: —	
270,2	Vårdavgifter ersatta av staten	500: —	
271	Landstingsbidrag	27.688: —	
272	Vårdavgifter ersatta av främmande kommuner	5.000: —	
273	Vårdavgifter ersatta av enskilda	2.000: —	47.288: —
	Kronor		47.288: —

16 C 3. Öppen barnavård.

Driftutgifter.

100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader		76.101: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa		69.892: —	
103,1	Sjukvård Fa		150: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa		100: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa		2.900: —	
172	Ersättning till främmande kommuner för omhändertagna barn Fa		30.000: —	
	Anstaltsvård Fa:			
175,1	Utackordering i barnhem	10.000: —		
175,2	Skyddsuppfostran i barnhem	12.000: —		
175,3	Lasarettsvård	500: —		
175,4	Sanatorievård	300: —		
175,5	Vanföre- och sinnesslövård	5.000: —		
175,6	Vård på anstalter för svårfostrade barn	1.500: —	29.300: —	
	Vård i enskilda hem Fa:			
176,1	Utackordering i enskilda hem	65.000: —		
176,2	Skyddsuppfostran i enskilda hem	15.000: —		
176,3	Inspektionskostnader	3.000: —	83.000: —	
	Understöd Fa:			
177,1	Kostnader i samband med skyddsuppfostran	2.000: —		
177,2	Bidragsförskott	60.000: —		
177,3	Tillfälliga bidrag till barn och ungdom, som stå under nämndens övervakning	1.000: —		
177,4	Sjukvård och medicin	700: —		
177,5	Begravningskostnader	100: —	63.800: —	355.243: —
	Kronor			355.243: —

Driftinkomster.

200	Familjebidragsavdelningens andel i barnavårdsnämndens kostnader	6.500: —	
205	Olycksfallsersättning	100: —	
229	Diverse rörelseintäkter.....	200: —	
270,1	Ersättning av staten för bidragsförskott	38.000: —	
270,2	Statsbidrag enl. § 63 i lagen om samhällets barnavård	2.000: —	
271	Landstingsbidrag	8.000: —	
273,1	Ersättning av enskilda för bidragsförskott	14.000: —	
273,2	Ersättning av enskilda för uppfostringsbidrag	40.000: —	108.800: —
	Kronor		108.800: —

16 C 4. Barnstugor.

Driftutgifter.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	166.231: —
101,9	Lön till tidavlönad kollektivanställd personal under semester m. m. Fa ..	725: —
103,1	Läkarundersökning av egen personal Fa	300: —
104	Personalutbildning (efter medgivande av drätselkammaren) Fah	1.000: —
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	950: —
107	Pensioner (bil. 2) Fa	2.325: —
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	7.100: —
110	Kontorskostnader Fa	1.100: —
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	2.350: —
115	Resor och traktamenten Fa	2.050: —
119	Övriga expenser Fa	300: —
121	Lek- och arbetsmaterial Fa	10.150: —
124	Förbrukningsinventarier Fa	2.750: —
130	Bespisning Fa.....	52.950: —
132	Tvätt Fa	4.000: —
133	Sjukvård Fa	9.300: —
135	Badresor för barn (ersättning till 10 D)	800: —
162	Hyror (varav internt 17.300: —*) Fa	23.800: —
163,1	Städning Fa	27.400: —
163,2	Värme, vatten och belysning Fa	16.100: —
163,3	Andel i parkförvaltningens kostnader för skötsel av grönytor omkring fastigheter	8.000: —*
163,4	Plaskdamm[1])	—: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

168	Underhåll av inventarier Fa	1.700: —	
169	Försäkringspremier Fa	250: —	
	Nya barnträdgårdar[2])	16.750: —	358.381: —
	Kapitalutgifter.		
368	Anskaffning av inventarier Ra		5.900: —
	Kronor		364.281: —
	Driftinkomster.		
205	Olycksfallsersättning	10: —	
230	Kostersättning från personal	2.300: —	
233	Avgifter från daghem	23.000: —	
236	Avgifter från barnträdgårdar	18.100: —	
270	Statsbidrag	35.000: —	
273	Bidrag från fonder	340: —	78.750: —
	Kronor		78.750: —

16 C 5. Ungdomsvård.

	Driftutgifter.		
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	6.600: —	
119	Övriga expenser Fa	400: —	
129	Kostnader för serveringsverksamhet Fa	3.000: —	
135	Kostnader för musik, slöjdverksamhet o. d. Fa.....	9.000: —	
162	Hyror (internt 11.600: —*)	13.300: —	
163	Städning och belysning Fa	5.600: —	
173,1	Understöd till ungdomsorganisationer för lokalkostnader (att fördelas av styrelsen) Fah	17.800: —	
173,2	Bidrag för utbildning av ungdomsledare (att fördelas av styrelsen) Fah	5.200: —	60.900: —
	Kapitalutgifter.		
368	Anskaffning av inventarier Fa		1.000: —
	Kronor		61.900: —
	Driftinkomster.		
229	Försäljning av kaffe, läskedrycker o. d.	3.000: —	
260	Hyror	1.700: —	
273	Bidrag från Asea och Metallverken ..	15.000: —	19.700: —
	Kronor		19.700: —

[2]) Anslaget i 1949 års stat för ny barnträdgård vid Aroslund, 10.600: — kr., reserveras till 1950. Anslaget i 1950 års stat, 16.750: — kr., avser barnträdgårdar på Skallberget. Anslagen skola fördelas på resp. konton. Anslagen under förutsättning av stfms bifall efter särskild framställning.

16 D. Hyresnedsättning.

Driftutgifter.

174	Bidrag till stattitel 7 F 2		114.854: —*
	Kronor		114.854: —

16 E. Arbetslöshetsunderstöd.

Driftutgifter.

119	Expenser Fa		400: —
	Kronor		400: —

16 F. Nykterhetsvård.

Driftutgifter.

100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	7.027: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	12.860: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	100: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	1.438: —	
175	Vårdavgifter för alkoholister Fa	5.500: —	
177	Förebyggande och eftervårdande verksamhet Fa	2.300: —	29.225: —
	Kronor		29.225: —

Driftinkomster.

270	Statsbidrag	2.000: —	
279	Flitpengar	300: —	2.300: —
	Kronor		2.300: —

16 H. Hemhjälpsnämnd.

Driftutgifter.

1. Hemvårdarinneverksamhet.

100	Andel i socialvårdsbyråns kostnader	7.028: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	40.478: —	
103,1	Sjukvård Fa	500: —	
103,2	Hyra för bostad inkl. värmetillägg åt hemvårdarinnorna Fa	9.500: —	
105	Olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring Fa	300: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 3) Fa	4.000: —	
110	Kontorskostnader Fa	200: —	
114	Telefon, porto, annonser o. d. Fa	1.600: —	
115	Resor och traktamenten Fa	1.800: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	600: —	66.006: —

2. Systugeverksamhet.

101,0	Löner (bil. 1) Fa	6.600: —	
105	Olycksfallsförsäkring Fa	100: —	
129	Övriga rörelsekostnader Fa	500: —	
162	Lokalhyra Fa	2.400: —	
163	Övriga kostnader för lokaler (värme, belysning, städning o. d.) Fa	1.500: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	400: —	
169	Övriga kostnader för inventarier (försäkringspremier, transporter o. d.) Fa	300: —	11.800: —
			77.806: —

Kapitalutgifter.

1. Hemvårdarinneverksamhet.

368	Anskaffning av möbler Ra[1])		500: —

2. Systugeverksamhet.

368	Anskaffning av inventarier Ra		1.100: —
	Kapitalutgifter		1.600: —
	Kronor		79.406: —

Driftinkomster.

1. Hemvårdarinneverksamhet.

260	Hyror (av hemvårdarinnorna)	7.520: —	
270	Statsbidrag	11.200: —	
271	Landstingsbidrag	5.600: —	
273	Ersättning för lämnad hemhjälp	3.500: —	27.820: —
	Kronor		27.820: —

16 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

173,1	Fritt upplåtna lokaler:		
	Natthärbärget	600: —	
	Föreningen Rädda Barnen	600: —	
	Föreningen Västmanlands Samhjälp	400: —	1.600: —*
173,2	Barnkrubban	10.000: —	
	Natthärbärget	1.000: —	
	Frälsningsarméns slumverksamhet	1.200: —	
	Frälsningsarméns sommarhem i Ransta	500: —	
	Sjömansvård	600: —	13.300: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

173,3 Föreningen Västerås Skollovskolonier:			
För koloniverksamhet	80.000: —		
För feriebarnsverksamhet	15.000: —	95.000: —	
173,4 Föreningen Västerås Skollovskolonier			
För uppförande av kolonihem i Söderbärke (stfm 27/5 1949 § 143) ..	340.000: —		
Avgår beräknat statsbidrag	90.000: —	250.000: —	
173,5 Garanterad ränteavkastning för vissa stiftelser Fa		600: —	360.500: —
Kronor			360.500: —

17 Social förmedlingsverksamhet

17 B. Bostadsförmedling.

Driftutgifter.

100	Andel i fastighetskontorets kostnader för kontorsmaterial, lokal, värme, lyse och städning	2.000: —	
101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	6.416: —	
114	Telefon Fa	300: —	8.716: —
	Kronor		8.716: —

18 Socialförsäkring

18 A. Folkpensionering.

Driftutgifter.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	20.638: —	
105	Olycksfalls- och sjukförsäkring Fa ..	100: —	
108	Pensionsavgifter (bil. 2) Fa	2.300: —	
110	Kontorskostnader Fa	600: —	
114	Telefon, annonser Fa	500: —	
115	Resor Fa	300: —	
119	Övriga expenser Fa	200: —	
133	Läkarundersökningar Fa	300: —	
162	Lokalhyra Fa	1.200: —	
163	Städning Fa	500: —	
168	Underhåll av inventarier Fa	200: —	
170,1	Kommunbidrag till folkpensionerna Fa	650.000: —	
170,2	Särskilda bostadstillägg Fa	40.000: —	716.838: —

Kapitalutgifter.

368	Anskaffning av inventarier Fa	300: —
	Kronor	717.138: —

18 B. Sjukförsäkring.

Driftutgifter.

173	Erkända sjukkassor i Västerås	25.625: —
	Kronor	25.625: —

19 Kristidsförvaltning

19 B. Hyresnämnd.

Driftutgifter.

101,0	Löner och arvoden (bil. 1) Fa	14.600: —	
110	Kontorskostnader Fa	600: —	
114	Porto Fa	2.000: —	
115	Resor Fa	1.000: —	
119	Övriga expenser Fah	200: —	
126	Sakkunniga Fa	600: —	19.000: —
	Kronor		19.000: —

19 Ö. Övriga ändamål.

Driftutgifter.

101,0	Arvoden (bil. 1)	3.600: —	
119	Expenser Fa	1.000: —	4.600: —
	Kronor		4.600: —

20 Finansförvaltning

Driftutgifter.

180	Ränta på fast upplånat kapital (bil. 6) Fa		593.315: —	
	varav påföres hamnen, 9 A—180		./. 139.073: —	
			454.242: —	
	Beräknad ytterligare upplåning Fa		240.000: —	694.242: —
183	Ränta på tillfällig upplåning o. d. Fa		15.000: —	
	Ränta på skuld till samt omkostnader för AB Västeråsbanans Intressenter enl. avtal 23/2 1944 Fa		162.000: —	177.000: —
187	Avskrivning på fordringar[2]) Fa			1.000: —
190	Avsättning till Västerås stads pensionsfond 3 % ränta på kronor 1.030.000: — Fa			30.900: —
192	Restitution och räntor på kommunalutskylder förfallna senast år 1946 Fa			5.000: —
193	Restitution av nöjesskatt Fa			5.000: —
195,1	Avbetalning på utdebiteringsförskott:			
	Inventarier till Gideonsbergsskolan (stfm 30/6 1949 § 192) 325.000: —			
	avgår beräknat statsbidrag 20.500: —	304.500: —		
	Kolonihem i Söderbärke för Västerås Skollovskolonier (stfm 27/5 1949 § 143) 340.000: —			
	avgår beräknat statsbidrag 90.000: —	250.000: —		
		554.500: —		
	uttaxeras på tre år; för 1950			185.000: —
195,2	Täckning av underskott på hamnrörelsen[3])			253.000: —

[2]) Avser endast finansförvaltningens fordringar (ex. lån); avskrivning på andra fordringar skall redovisas under vederbörliga förvaltningar (konto 187).

[3]) Underskott t. o. m. 1948 ..... 1.334.329: 39
Beräknat underskott 1949 ..... 397.593: —
„ „ 1950 ..... 253.497: —
1.985.419: 39
därav täckt av uttaxerade medel t. o. m. 1950 ..... 1.853.000: —
132.419: 39

198	Avsättning till skattereglerings fond..			500.000: —
	Anslag till oförutsedda behov att disponeras av stadsfullmäktige Rah[1]) [4])			538.541: —
	Anslag till oförutsedda behov att disponeras av drätselkammaren Rah[1]) [4])			25.000: —
	Anslag för engångsinbetalningar till SKP att disponeras av drätselkammaren Rah[1]) [5])			30.000: —
	Anslag för kulturella och allmännyttiga ändamål (1950 års beräknade disponibla avkastning ur kulturfonden) att disponeras av stadsfullmäktige Ra[1]) [4])			189.600: —
				2.634.283: —
	Kapitalutgifter.			
380	Avbetalning på fast upplånat kapital (bil. 6) Fa	1.453.142: —		
	varav påföres hamnen 9 A—380 ./.	251.328: —		
		1.201.814: —		
	Beräknad ytterligare upplåning Ra[1])	230.000: —	1.431.814: —	
390	Avsättning till följande särskilda kapitalfonder:			
	Kulturfonden, 1/5 av årets ränteavkastning Fa	47.400: —		
	Trafikfonden, årets ränteavkastning Fa	50.600: —		
	Särskilda fonden för allmänna byggnader	900.000: —		
	Bostadssubventionsfonden (varav från konto 281,2 1.685: — och 481,2 24.765: —)	176.450: —	1.174.450: —	
392	Donationsjordsfonden, 1/10 av årets ränteavkastning Fa		1.200: —	2.607.464: —
	Kronor			5.241.747: —
	Driftinkomster.			
270,1	Bötesmedel			1.000: —
270,2	Byggnadsbidrag för skolbyggnader:			
	Jakobsbergsskolan t. o. m. 1969		14.094: 20	
	Herrgärdsskolan t. o. m. 1971		9.971: —	
	Korsängsskolan t. o. m. 1972		11.256: 80	35.322: —

[1]) Odisponerade medel av tidigare anslag reserveras till år 1950.

[4]) Från detta anslag anvisade medel skall redovisas under vederbörliga förvaltningar; kontoanvisningar lämnas av drätselkontoret.

[5]) Från detta konto anvisade medel skall redovisas på konto 108 under berörda förvaltningar.

	Ränta på utlämnade fasta lån:		
281,1	4 % lån ur Bostadslånefonden	286: —	
	4,75 % lån ur Pensionsförsäkringsfonden	11.125: —	11.411: —
281,2	Lån för insats i bostadsrättsförening	1.495: —	
	Lån ur Bostadssubventionsfonden	190: —	1.685: —
	Ränta på rörliga medel:		
283	Oguldna köpeskillingar.....	3.000: —	
	Ogulden köpeskilling från landstinget	1.694: —	
	Svenska statens 3 % obligationer kr. 14.508.375: —	435.251: —	
	Svenska statens 2¾ % obligationer av år 1949 (donationsjordsfonden) kr. 280.000: —	7.700: —	
	Kulturfondens lån till Västerås stad och Byggnads AB Mimer	25.529: —	
	Trafikfondens lån till Byggnads AB Mimer	5.400: —	
	Egna fonders bankräkningar	6.600: —	
	Övriga rörelsemedel	50.000: —	535.174: —
285,1	Ränta på fasta tillgångar (bil. 5)..		1.415.100: —
285,2	Ränta på tekniska verkens förlagsmedel		10.000: —*
293,1	Källarfrihetsmedel		350: —
293,2	Hundskatt à 50: — per hund		35.000: —
293,3	Nöjesskatt, kommunala delen.....		210.000: —
293,4	Artistskatt		2.500: —
293,5	Tomtören		73: —
294	Överskott från 1948		163.440: —
295	Utdebiteringsförskott (jfr konto 195)		554.500: —
	Slutlig skatt:		
297	Slutlig inkomstskatt för år 1948 enl. 1949 års taxering:		
	1.474.551,40 skattekronor à 7:15[2]) ..	10.543.043: —	
	Avgår i förskott erhållet år 1948....	8.985.000: —	1.558.043: —
299,1	Restantier:		
	För äldre år beräknas inflyta		
	299,1—1943 och tidigare.. 2.000: —		
	299,1—1944 ..... 10.000: —		
	299,1—1945 ..... 50.000: —		
	62.000: —		
299,2	Tillkommande skatt enl. 1949 års eftertaxering 940,20 skattekronor à 7: 15[2])		6.722: —
299,3	Fastighetsskatt enl. 1949 års taxering 182.791,40 skattekronor à 7: 15[2])		1.306.959: —

[2]) Utdebiteringen fastställd stfm 30/10 1947 § 315.

	Preliminärskatt			
299,4	Förskott på 1950 års inkomstskatt 1.474.551,40 skattekronor à 7: 35[3]) ..			10.837.953: —
				16.685.232: —
	Kapitalinkomster.			
481,1	Avbetalning på utlämnade fasta lån:			
	4 % lån ur Bostadslånefonden	391: —		
	4,75 % lån ur Pensionsförsäkringsfonden	21.396: —	21.787: —	
481,2	Räntefria amorteringslån till HSB:s i Västerås stiftelse Solgårdar	17.367: —		
	Lån för insats i bostadsrättsförening	7.085: —		
	Övriga lån ur Bostadssubventionsfonden	313: —	24.765: —	46.552: —
	Kronor			16.731.784: —

[3]) Utdebiteringen enl. drätselkammarens förslag.

Bilagor

1. Löne- och arvodesstat för år 1950.
2. Pensions- och understödsstat för år 1950.
3. Sammanställning över stadens pensionsavgifter år 1950.
4. Förteckning över fordonsersättningar.
5. Förteckning över räntor på fasta tillgångar.
6. Lån, amorteringar och räntor år 1950.
7. Uppgift på låneskuld m. m. jämte grafisk framställning
8. Uppgift på fast upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering jämte grafisk framställning.
9. Sammanställning av under tiden 1/10 1948—30/9 1949 beviljade anslag av låne- och fondmedel.

Bilaga 1 till
skattestatens specialstater

Löne- och arvodesstat för år 1950

omfattande stadens på tjänsteförteckning uppförda befattningshavare, extra och tillfälliga befattningar, lärarepersonal, arvoden samt övrig icke kollektivanställd personal.

Löneplan.

För staden gällande löneplan ansluter sig till statens löneplan nr 1, ortsgrupp 3 (jämför SFS nr 376/1947).

Rörligt tillägg

på löner utgår efter samma grunder som till statens befattningshavare, alltså med f. n. 12 % på högst 1.200: — kronor per månad.

Tjänsteförteckning samt fullständig löneplan finnes intagen i Kommunal Författningssamling för Västerås stad nr 13/1948 sid. 15—21. Av stfm beslutade ändringar i tjänsteförteckningen t. o. m. 31/8 1949 har medtagits i lönestaten.

Pensionsavgifter.

Stadens ordinarie befattningshavare äro befriade från skyldigheten att erlägga pensionsavgiftsandel.

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
1 A 1. Stadsfullmäktige					
Arvode:					
Ordförande					1.000: —
	Kronor				1.000: —
1 A 2. Löne- och avtalsnämnd					
Arvoden:					
Ordförande				1.800: —	
2 förhandlingsdelegerade à 300: —				600: —	
Dagarvoden till förhandlingsdelegerade Fa				1.800: —	4.200: —
	Kronor				4.200: —
1 B. Stadsrevision					
Arvoden:					
Arvoden till stadsrevisorerna 7 ledamöter à 150: —					1.050: —
	Kronor				1.050: —
1 C 1. Gemensamma kostnader					
Arvode:					
Drätselkammarens ordförande					3.600: —
	Kronor				3.600: —
1 C 2. Stadskansli					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsdirektör	Hedberg, Th	46	10)48	23.046: —	
1:e Stadsombudsman	Siösteen, P	36	38	17.232: —	
2:e Stadsombudsman	Martiin, S	29	29	12.408: —	
Drätselassistent	Ekberg, G	29	32	14.208: —	
Stadsvaktmästare	Löfgren, E	13	16	6.312: —	
Kanslibiträde	Österberg, I	11	14	5.832: —	
Do	Eriksson, M	11	12	5.352: —	
Kontorsbiträde	Bergström, S	8	9	4.596: —	
Skrivbiträde	Ludvigsson, I	6	7	4.116: —	
Do	Vakant	6	6	3.888: —	
				96.990: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 85.512: —				10.300: —	107.290: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Kanslinotarie			23	8.904: —	
Skrivbiträde				2.460: —	
Vaktmästarbiträde				1.965: —	
				13.329: —	

Specifikation		Lönegrad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Dyrtidstillägg: 12 % på 13.329: —				1.600: —	
				14.929: —	
Tillfällig arbetskraft Fa				3.000: —	17.929: —
	Kronor				125.219: —

1 C 3. Drätselkontor

Ordinarie befattningshavare Fa

Stadskamrer	Wahlsten, F	32	33	14.712: —	
Avl.-kamrer	Jonsson, J	23	26	10.560: —	
1:e Stadsbokhållare	Eriksson, U	22	25	9.984: —	
Assistent	Cederholm, Th	19	22	8.412: —	
2:e Stadsbokhållare	Redeborn, S	15	16	6.312: —	
Stadskassör	Lundborg, H	15	18	6.828: —	
Uppbördskassör	Råberg, P	15	18	6.828: —	
Inkasserare	Högberg, G.....	14	17	6.564: —	
Kontorist	Svensson, A	13	16	6.312: —	
Vaktmästare	Pettersson, R.....	12	12	5.352: —	
Kontorsbiträde	Lönnqvist, V-B	8	[5])10	5.028: —	
Do	Carlström, I-M	8	10	4.860: —	
Do	Dahlin, A	8	10	4.860: —	
Do	Erikson, M.....	8	10	4.860: —	
Do	Rickardson, B	8	10	4.860: —	
Do	Johansson, M.....	8	9	4.596: —	
Telefonist	Anehag, S	8	8	4.344: —	
Do	Vakant	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Lundmark, A	6	7	4.116: —	
Do	Wedlund, K.....	6	6	3.888: —	
Do	Zeidlitz, K	6	[7])6	4.002: —	
Do	Larsson, I	6	[10])6	3.945: —	
Nya tjänster under förutsättning av stfm bifall				10.000: —	
				145.567: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 145.255: —				17.500: —	163.067: —

Extra och tillfälliga befattningar Fa

2 Skrivbiträden			6	7.776: —	
1 Do à 280: —/mån				3.360: —	
2 Do à 205: —/mån				4.920: —	
1 Kontorselev à 180: —/mån				2.160: —	
För normala löneförhöjningar				1.000: —	
				19.216: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 19.216: —				2.400: —	
				21.616: —	
Tillfälliga biträden inkl sjuk- och semestervikarier				5.000: —	26.616: —
Arvode:					
Nöjesskattekontroll Fa					800: —
	Kronor				190.483: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
2 A. Magistrat och rådhusrätt					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Borgmästare	Rylander, O	48	51	24.696: —	
Rådman	Höijer, F	36	39	17.736: —	
Do	Lindheimer, M	36	39	17.736: —	
Do	Carlbom, J	36	7)38	17.484: —	
Assessor	Garenberg, O.....	29	30	13.032: —	
Magistratsvaktmästare	Thorell, H	13	16	6.312: —	
Kanslibiträde	Steen, L	11	14	5.832: —	
Kontorsbiträde	Carlson, A L	8	11	5.112: —	
Do	Eriksson, M	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Halvarsson, T	6	6	3.888: —	
Do	Vakant	6	6	3.888: —	
				120.060: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 100.008: —				12.000: —	132.060: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Skrivbiträde				2.460: —	
Vaktmästarebiträde				1.740: —	
				4.200: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 4.200: —				600: —	
				4.800: —	
Vikarier för rådhusrättens ledamöter				13.000: —	
Tillfälliga biträden.....				3.500: —	21.300: —
Arvoden Fa					
Ersättning till nämndemän				12.000: —	
(jfr stfm 30/10 1947 § 307; 20: — per rätteg.-dag)					
Ersättning till medlare				1.000: —	
(jfr stfm 27/5 1949 § 149; 15: — för varje medlingsuppdrag)					
Ersättning till stämningsmän för delgivningar				100: —	13.100: —
	Kronor				166.460: —
2 B. Polis- och åklagarväsen					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Polismästare	Hellekant, H	36	39	17.736: —	
Polisnotarie	Stålhane, O	29	30	13.032: —	
Poliskommissarie	Stahre, H	23	26	10.560: —	
Polisöverkonstapel	Wass, E	19	22	8.412: —	
Do	Dahlin, G	19	22	8.412: —	
Do	Persson, G	19	22	8.412: —	
Do	Rosdahl, E	19	22	8.412: —	
Do	Rydert, B	19	22	8.412: —	
Do	Forshäll, K.....	19	21	7.932: —	
Do	Runfeldt, H	19	21	7.932: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Bitr. överkonstapel	Weidfeldt, Y	16	19	7.152: —	
Do	Johansson, J A	16	17	6.564: —	
Do	Eriksson, B	16	19	7.152: —	
Do	Liljeqvist, E	16	18	6.828: —	
Do	Vakant	16	16	6.312: —	
Kriminalöverkonstapel	Svenson, F[29])	20	23	8.904: —	
Do	Lundqvist, C	19	22	8.412: —	
Do	Imberg, H	19	22	8.412: —	
Kriminalkonstapel	Rebermark, F	16	19	7.152: —	
Do	Calmgård, A	16	19	7.152: —	
Do	Granath, H	16	19	7.152: —	
Do	Karlström, G	16	19	7.152: —	
Do	Byström, S	16	18	6.828: —	
Do	Wajle, A	16	19	7.152: —	
Do	Ahlin, G	16	17	6.564: —	
Do	Bjureland, S	16	18	6.828: —	
Do	Johansson, K I	16	18	6.828: —	
Do	Jansson, U	16	18	6.828: —	
Do	Offe, A	16	18	6.828: —	
Do	Eriksson, H	16	16	6.312: —	
Do	Forsberg, A	16	16	6.312: —	
Do	Vakant	16	16	6.312: —	
Poliskonstapel	Fäldt, I	14	17	6.564: —	
Do	Rydén, U	14	17	6.564: —	
Do	Déander, C	14	17	6.564: —	
Do	Bergenhem, J	14	17	6.564: —	
Do	Johansson, G	14	17	6.564: —	
Do	Berglund, G	14	17	6.564: —	
Do	Bergström, H	14	17	6.564: —	
Do	Bylander, J	14	17	6.564: —	
Do	Johansson, A	14	17	6.564: —	
Do	Carlsson, H	14	17	6.564: —	
Do	Newin, C	14	17	6.564: —	
Do	Verlestam, Th	14	[7])16	6.438: —	
Do	Tengström, S	14	16	6.312: —	
Do	Larsson, K. E.	14	16	6.312: —	
Do	Johansson, Bernt	14	16	6.312: —	
Do	Sundström, O	14	[7])16	6.438: —	
Do	Bäckman, G	14	[10])16	6.375: —	
Do	Åhlund, I	14	16	6.312: —	
Do	Bäckström, S	14	17	6.564: —	
Do	Bergström, M	14	17	6.564: —	
Do	Nygren, R	14	15	6.072: —	
Do	Wrige, S	14	15	6.072: —	
Do	Hammarsten, L	14	15	6.072: —	
Do	Sten, R	14	15	6.072: —	
Do	Johansson, L	14	16	6.312: —	
Do	Edin, E	14	15	6.072: —	

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Poliskonstapel	Eriksson, H	14	14	5.832: —	
Do	Eriksson, L	14	15	6.072: —	
Do	Hallgren, T.....	14	15	6.072: —	
Do	Torneryd, H	14	14	5.832: —	
Do	Johansson, Bertil	14	14	5.832: —	
Do	Skoglund, G	14	14	5.832: —	
Do	Karlsson, S.....	14	14	5.832: —	
Do	Lundin, T	14	14	5.832: —	
Do	Eriksson, S.....	14	14	5.832: —	
Do	Bengtsson, K F	14	4)14	6.012: —	
Do	Hedeby, S	14	4)14	6.012: —	
Do	Öberg, I	14	14	5.832: —	
Do	Kronstrand, S E	14	14	5.832: —	
Do	Lagander, S E	14	14	5.832: —	
Do	Ohlsson, K O	14	14	5.832: —	
Do	Ahlbom, A	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Do	Vakant	14	14	5.832: —	
Polissyster	Norryd, A	13	15	6.072: —	
Kontorsbiträde	Croona, A L	8	4)10	5.049: —	
Do	Welander, M	8	4)9	4.794: —	
Do	Vakant[1])	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Jonsson, M	6	7	4.116: —	
Telefonist	Karlsson, W	6	6	3.888: —	
				624.954: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 621.618: —				74.600: —	699.554: —

Extra och tillfälliga befattningar Fa

4 Skrivbiträden	6	15.552: —
1 Do		3.360: —
1 Vaktmästare		3.360: —
Vikarie för polismästare och polisnotarie		5.000: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Sjuk-, semester- och tjänstledighetsvikarier (11 man under 7 mån à 446: —)				34.342: —	
				61.614: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 61.614: —				7.400: —	69.014: —
	Kronor				768.568: —

3 B 1. Uppbördsverk

Ordinarie befattningshavare Fa

Kronokamrer	Karlsson, O	32	35	15.720: —	
1:e Uppbördsassistent	Dahlberg, Å	22	25	9.984: —	
Uppbördsassistent	Brandhill, R	20	22	8.412: —	
Uppbördskontrollant	Vakant	13	13	5.592: —	
Kanslibiträde	Andersson, I	11	14	5.832: —	
Do	Hultgren, E	11	14	5.832: —	
Kontorsbiträde	Engwall, E.....	8	10	4.860: —	
Do	Nedza, S	8	6)8	4.491: —	
Do	Westerlund, U	8	10	4.860: —	
Do	Vakant[1])	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Dahl, B	6	7	4.116: —	
Do	Gustavsson, M	6	7	4.116: —	
Do	Carlsson, K	6	7	4.116: —	
Do	Lund, D	6	6	3.888: —	
Do	Carlman, I L	6	6	3.888: —	
Do	Rundgren, G	6	6	3.888: —	
				93.939: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 92.619: —				11.200: —	105.139: —

Extra och tillfälliga befattningar Fa

4 Skrivbiträden	15.564: —	
Extra kontrollant	4.500: —	
	20.064: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 20.064: —	2.500: —	
	22.564: —	
Tillfällig arbetskraft Fa	8.000: —	30.564: —
Kronor		135.703: —

3 B 2. Taxeringskontor

Arvoden:

Föreståndare	1.500: —
Tillfälliga biträden Fa	4.000: —
	5.500: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Ersättning till ledamöter i taxeringsnämnder (beräknat efter 2: — pr timme) Fa				4.500: —	
Arvoden till biträden åt taxeringsnämndsordförandena (fördelas efter antalet skattskyldiga inom resp. distrikt) Fah				5.000: —	15.000: —
	Kronor				15.000: —

3 C. Exekutionsverk

Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsfogde	Berglind, O	34	37	16.728: —	
Kanslibiträde	Eriksson, B	11	14	5.832: —	
Do	Skog, G	11	14	5.832: —	
Kontorsbiträde	Lennquist, G	8	10	4.860: —	
Skrivbiträde	Hedberg, I-B	6	6	3.888: —	
Exekutor	Sundquist, J	15	18	6.828: —	
Do	Ullberg, K-E	15	18	6.828: —	
Do	Hult, O	15	17	6.564: —	
Do	Looström, T	15	16	6.312: —	
Do	Karlström, O	15	[7])15	6.192: —	
				69.864: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 67.536: —				8.200: —	78.064: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
6 Skrivbiträden				18.525: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 18.525: —				2.300: —	
				20.825: —	
Semestervikarie för stadsfogden Fa				1.280: —	
Tillfälliga skrivbiträden Fa				2.500: —	24.605: —
Ersättning för indragna sportler [20])					
Stadsfogde	Berglind, O			4.000: —	
Exekutor[21])	Sundquist, J.			833: —	
Do[21])	Ullberg, K. E.			833: —	
Do[21])	Hult, O.			500: —	
Do[21])	Looström, T.			425: —	6.591: —
	Kronor				109.260: —

4 A. Stadsarkitektkontor

Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsarkitekt	Bohlin, P	39	[10])40	18.372: —	
Stadsplanearkitekt	Tideström, B	35	[10])35	15.846: —	
Byggnadsinspektör	Holmqvist, K R	23	24	9.420: —	
Stadsplanetekniker	Kjellgren, O	20	23	8.904: —	
Underingeniör	Janson, K J	20	23	8.904: —	
Do[1])	Vakant	20	20	7.488: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
1:a Kartriterska	Roseen, E	11	14	5.832: —	
Kartriterska	Edberg, R	10	10	4.860: —	
Kontorsbiträde	Boqvist, E	8	9	4.596: —	
Skrivbiträde	Siegert, U	6	6	3.888: —	
				88.110: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 82.692: —				10.000: —	98.110: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
2 Bitr. arkitekter			26	21.120: —	
1 Stadsplanetekniker			19	7.152: —	
1 Ritare			11	5.112: —	
1 Ritbiträde				4.920: —	
1 Kartriterska			9	4.596: —	
				42.900: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 42.900: —				5.200: —	
				48.100: —	
Tillfälliga befattningshavare Fa				5.000: —	53.100: —
Arvoden:					
Ordförandearvode				500: —	
Arvoden till ledamöter i byggnadsnämnden Fa				650: —	1.150: —
	Kronor				152.360: —

4 B. Stadsingeniörskontor

Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsingeniör	Gustavsson, G	35	37	16.728: —	
Mätningsingeniör	Vakant	28	28	11.784: —	
Underingeniör	Lager, C Th	20	23	8.904: —	
1:e Mätningstekniker	Jansson, S	19	22	8.412: —	
Mätningstekniker	Johansson, I	18	[7])20	7.710: —	
Do	Håkansson, E	18	[5])18	7.044: —	
Do	Hellqvist, L	18	18	6.828: —	
Do	Bigård, E	18	19	7.152: —	
Vaktmästare	Holmberg, L	12	12	5.352: —	
1:a Kartriterska	Anderstedt, E	11	13	5.592: —	
Kartriterska	Jansson, M	10	10	4.860: —	
Do	Sjöqvist, E	10	10	4.860: —	
Do	Arnelo, M	10	10	4.860: —	
				100.086: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 97.758: —				11.800: —	111.886: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Lantmätare			23	8.904: —	
Mätningstekniker			17	6.564: —	
2 Mätningsbiträden			13	11.184: —	

Specifikation	Lönegrad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
3 Kartriterskor		9	13.788: —	
Mätningshantlangare		6	3.888: —	
3 Mätningshantlangare		4	10.476: —	
2 Mätningshantlangare		3	6.696: —	
			61.500: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 61.500: —			7.400: —	
			68.900: —	
12 Mätningshantlangare			42.000: —	110.900: —
Kronor				222.786: —

5 A. Civilförsvar

Arvoden:

Förrådsförvaltare			2.000: —	2.000: —
Kronor				2.000: —

6. Brandförsvar

Ordinarie befattningshavare Fa

Brandchef	Clarholm, O	29	32	14.208: —
Vice brandchef	Werngren, O	23	26	10.560: —
Brandkapten	Nordström, G	20	21	7.932: —
Brandmästare	Nystrand, E	18	21	7.932: —
Do	Hjort, H	18	21	7.932: —
Do	Thoor, E	18	21	7.932: —
Brandförman	Reimitz, K	16	[13]) 19	596: —
Do	Vakant fr o m 1/2	16	16	5.786: —
Do	Andersson, E	16	[17]) 19	2.980: —
Do	Vakant fr o m 1/6	16	16	3.682: —
Do	Hellström, E	16	19	7.152: —
Do	Larsson, G	16	19	7.152: —
Do	Nordin, A	16	18	6.828: —
Do	Thorgren, R	16	18	6.828: —
Brandman	Isaksson, E	14	[14]) 17	1.094: —
Do	Vakant fr o m 1/3	14	14	4.860: —
Do	Andersson, E	14	[16]) 17	2.188: —
Do	Vakant fr o m 1/5	14	14	3.888: —
Do	Thörning, S	14	17	6.564: —
Do	Schenning, J	14	17	6.564: —
Do	Johansson, K	14	17	6.564: —
Do	Danielsson, G	14	17	6.564: —
Do	Eriksson, K	14	16	6.312: —
Do	Karlsson, C	14	16	6.312: —
Do	Dahlström, K	14	16	6.312: —
Do	Strömberg, N	14	16	6.312: —
Do	Nystrand, T	14	16	6.312: —
Do	Janderberg, B	14	16	6.312: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Brandman	Sahlberg, R	14	15	6.072: —	
Do	Bernström, A	14	15	6.072: —	
Do	Norling, K	14	15	6.072: —	
Do	Bergqvist, R	14	15	6.072: —	
Do	Nysell, B	14	15	6.072: —	
Do	Peterson, R.....	14	15	6.072: —	
Do	Medin, C-Å	14	15	6.072: —	
Do	Schöldström, K	14	15	6.072: —	
Do	Sahlberg, E	14	[10])14	5.892: —	
Do	Lantz, H	14	[11])14	5.872: —	
Do	Johansson, E	14	[11])14	5.872: —	
Do	Larsson, E	14	14	5.832: —	
Do	Björklund, A	14	14	5.832: —	
Do	Andersson, K A	14	14	5.832: —	
Do	Eriksson, I	14	14	5.832: —	
Do	Karlson, C-A	14	14	5.832: —	
				269.030: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 269.030: —				32.300: —	301.330: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Skrivbiträde				4.000: —	
Sjuk- och semestervikarier Fa				18.000: —	22.000: —
Arvoden:					
Skorstensfejaremästare (varav eldstadsbesiktningar 400: —)					450: —
Borgarbrandkårens personal					
1 Chef à 450: —				450: —	
3 Förmän à 300: —				900: —	
36 Manskap à 175: —				6.300: —	
Timpenning till borgarbrandkåren vid övningar och eldsvådor Fa				6.000: —	13.650: —
	Kronor				337.430: —

7 A. Fastighetskontor

Ordinarie befattningshavare Fa					
Fastighetschef	Elghufvud, G	35	36	16.224: —	
Fastighetsingeniör	Kihlberg, B	24	26	10.560: —	
Fastighetsförvaltare	Söderström, S.....	23	[4])24	9.843: —	
Underingeniör	Lundquist, J	20	20	7.488: —	
Förman	Ericsson, H	16	17	6.564: —	
Kontorsbiträde	Helgeson, I	8	9	4.596: —	
Skrivbiträde	Kjellgren, A-M	6	7	4.116: —	
				59.391: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 57.567: —				7.000: —	66.391: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Ingeniör			18	6.828: —	
Bitr. fastighetsförvaltare			17	6.564: —	
Skrivbiträde			5	3.672: —	
Do			5	3.672: —	
Do				3.000: —	
Kartriterska			6	3.888: —	
				27.624: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 27.624: —				3.400: —	
				31.024: —	
Tillfällig arbetskraft för uppläggning av register över stadens fastigheter m m Fa				5.000: —	36.024: —
	Kronor				102.415: —

7 D 1. Jordbruksrörelse

Ordinarie befattningshavare					
Förvaltare	Kjellberg, I	26	29	12.408: —	
Inspektor	Jansson, L	18	19	7.152: —	
Befallningsman	Kohlén, A	15	18	6.828: —	
Do	Hermansson, K	15	18	6.828: —	
				33.216: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 33.216: —				4.000: —	37.216: —
	Kronor				37.216: —

7 D 2. Skogar

Arvode:		
Jägmästare		1.000:—
	Kronor	1.000:—

7 E. Hyresfastigheter
2 Stadshotell

Ordinarie befattningshavare Fa					
Eldare	Olsson, G.	11	14	5.832: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 5.832: —				700: —	6.532: —
	Kronor				6.532: —

7 F 2. Pensionärshem

Arvoden:		
Inkasserare av hyror	825: —	
Föreståndarinna Mården 2	280: —	
Föreståndarinna Gulmåran (1/10—31/12) Fa	400: —	
Diverse Fa	295: —	1.800: —
	Kronor	1.800: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
8 B 1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Byggnadschef	Schiött, F	39	42	19.320: —	
1:e Ingeniör	Svendenius, G	29	31	13.620: —	
Arbetsingeniör	Dahné, G	26	29	12.408: —	
Verkmästare	Vakant	20	20	7.488: —	
Vägtekniker	Hedberg, E	18	20	7.488: —	
Do	Vakant	18	18	6.828: —	
Vägmästare	Nilsson, S	17	19	7.152: —	
Do	Öhrndalen, C	17	10) 18	6.903: —	
Do	Vakant	17	17	6.564: —	
Byggnadsförman	Vestling, S	17	19	7.152: —	
Tekniker	Lundell, E	17	18	6.828: —	
Bokhållare	Sjöborg, A	16	19	7.152: —	
Renhållningsförman	Lindvall, G	15	18	6.828: —	
Utsättare	Ferngren, E	15	16	6.312: —	
Kartriterska	Danielsson, L	10	10	4.860: —	
Skrivbiträde	Zeidlitz, A B	6	7	4.116: —	
				131.019: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 126.099: —				15.200: —	146.219: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Vägtekniker				6.428: —	
Tidskrivare				3.900: —	
Utsättare				3.900: —	
3 Hantlangare				10.000: —	
Praktikanter				3.000: —	
				27.228: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 27.228: —				3.300: —	30.528: —
	Kronor				176.747: —

8 B 4. Drätselkammarens förråd					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Förman	Nilsson, H	15	17	6.564: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 6.564: —				800: —	7.364: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Skrivbiträde				3.600: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 3.600: —				400: —	4.000: —
	Kronor				11.364: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
8 B 5. Grustag					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Förman[22])	Ståhl, E	11	14	5.832: —	
Maskinist	Lundborg, E	11	14	5.832: —	
				11.664: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 11.664: —				1.400: —	13.064: —
	Kronor				13.064: —
8 B 8. Hästar					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Körkarl[22])	Widén, B	9	12	5.352: —	
Do[22])	Bergkvist, S	9	12	5.352: —	
Do[22])	Gustafsson, I	9	12	5.352: —	
				16.056: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 16.056: —				2.000: —	18.056: —
	Kronor				18.056: —
8 C. Parkförvaltning					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsträdgårdsmästare	Blomqvist, I	25	27	11.172: —	
Trädgårdsmästare	Lindkvist, A	17	20	7.488: —	
Parkförman	Hagström, E	16	18	6.828: —	
Förrådsförman	Hagström, A	16	19	7.152: —	
Skrivbiträde	Lundahl, U G.....	6	7	4.116: —	
				36.756: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 36.756: —				4.500: —	41.256: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Assistent			18	6.828: —	
Parkförman			15	6.072: —	
Parkvakt				5.700: —	
Do				5.160: —	
				23.760: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 23.760: —				2.900: —	26.660: —
	Kronor				67.916: —
9 A. Hamnar					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Hamnkapten	Carlsson, C	27	30	13.032: —	
Hamnfogde	Bergkvist, E	20	22	8.412: —	
Kranmästare	Nygren, A	18	19	7.152: —	
Fartygsbefälhavare	Sander, N	17	20	7.488: —	

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Kranreparatör	Damberg, A	13	16	6.312: —	
Maskinist	Carlsson, G	13	16	6.312: —	
Kontorist	Eriksson, S.....	13	13	5.592: —	
Bitr. maskinist	Johansson, T	12	13	5.592: —	
Kanslibiträde	Helmersson, R	11	13	5.592: —	
Skrivbiträde	Bjunger, I	6	7	4.116: —	
				69.600: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 69.600: —				8.400: —	78.000: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Tillfälliga biträden och vikarier				3.100: —	
Tillfällig arbetskraft för kranreparation och bogserbåten (ej kollektivanställda)				2.000: —	5.100: —
Arvoden:					
Ordförande				500: —	
Tantiem till fartygsbefälhavare Fa				1.000: —	1.500: —
	Kronor				84.600: —

10 C. Johannisbergs flygfält

Arvoden:					
Flygplatschef				150: —	
Flygplatsvakt				400: —	550: —
	Kronor				550: —

10 D. Färjor och ångslupar

Ordinarie befattningshavare Fa					
Kapten	Aleblad, G	17	4)17	6.762: —	
Maskinist	Vakant	13	13	5.592: —	
				12.354: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 12.354: —				1.500: —	13.854: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Kapten				2.700: —	
Besättningsmän				4.000: —	
Biljettförsäljerska				1.800: —	
Vikarier				2.000: —	
Extra betjäning sön- och helgdagar				1.500: —	12.000: —
Arvode:					
Redare					600: —
	Kronor				26.454: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Överingeniör	Sintorn, J	41	44	20.496: —	
Kontorschef	Wennberg, E	23	26	10.560: —	
Förrådsförman	Axelsson, J[14])	16	19	1.192: —	
Do	Vakant fr o m 1/3	16	16	5.260: —	
Bokhållare	Lundborg, H	14	17	6.564: —	
Kontorsbiträde	Hjort, I	8	11	5.112: —	
Do	Hellblom, M	8	10	4.860: —	
Skrivbiträde	Bergman, G	6	7	4.116: —	
Do	Råberg, K	6	7	3.888: —	
Avläsareförman	Nilsson, E	15	18	6.828: —	
1:e Avläsare	Högberg, E.....	14	17	6.564: —	
Avläsare	Larsson, E	13	16	6.312: —	
Do	Söderberg, T	13	16	6.312: —	
Do	Sundvall, S	13	16	6.312: —	
Do	Hellgren, H	13	15	6.072: —	
Do	Thorin, E	13	14	5.832: —	
Do	Haglund, F	13	14	5.832: —	
Ritare	Flink, E	15	18	6.828: —	
Do[1])	Vakant	14	14	5.832: —	
Kartriterska[1])	Vakant	10	10	4.860: —	
				129.632: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 123.536: —				14.900: —	144.532: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
2 Skrivbiträden			6	7.776: —	
1 Do				2.460: —	
Kontorselev				2.160: —	
Do				1.860: —	
Do				1.620: —	
2 Springpojkar				3.480: —	
Förrådsskrivbiträde				2.640: —	
För normala löneförhöjningar				1.904: —	
				23.900: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 23.900: —				2.900: —	26.800: —
Arvode:					
Ordförande					500: —
	Kronor				171.832: —
11 B. Gasverk					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Förvaltning					
Gasverksingeniör	Vakant	31	31	13.620: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 13.620: —				1.700: —	15.320: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Tillverkning					
Gasmästare	Tibbling, K	19	22	8.412: —	
Driftförman	Tilling, S	16	17	6.564: —	
Gasverkseldare	Pettersson, J	13	16	6.312: —	
Do	Larsson, G	13	16	6.312: —	
Do	Petersson, R	13	16	6.312: —	
Do	Andersson, E	13	16	6.312: —	
Do	Carlsson, A	13	16	6.312: —	
Do	Östlund, E	13	16	6.312: —	
Do	Johansson, K	13	16	6.312: —	
				59.160: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 59.160: —				7.100: —	66.260: —
Distribution					
Mätartekniker[1])	Vakant	19	19	7.152: —	
Mätarjusterarförman	Johanson, N	15	17	6.564: —	
				13.716: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 13.716: —				1.700: —	15.416: —
Extra befattningar Fa					
Förvaltning					
Bitr. driftingeniör			21	7.932: —	
Kontorselev				2.160: —	
Springpojke				1.740: —	
För normala löneförhöjningar				668: —	
				12.500: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 12.500: —				1.500: —	14.000: —
	Kronor				110.996: —

11 C. Elverk

Ordinarie befattningshavare Fa					
Förvaltning					
Driftingeniör	Heimer, F	26	29	12.408: —	
Byråingeniör	Lindblom, K	24	25	9.984: —	
Installationsingeniör	Wiberg, H	21	23	8.904: —	
				31.296: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 31.296: —				3.800: —	35.096: —
Tillverkning					
Maskinist	Jävert, E	13	15	6.072: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 6.072: —				800: —	6.872: —
Distribution					
Verkmästare	Björk, H	19	21	7.932: —	
Mätartekniker[1])	Vakant	19	19	7.152: —	
Montörförman	Vakant	17	20	7.488: —	
Arbetsförman	Lundkvist, H	16	19	7.152: —	
Mätarjusterarförman	Jäderlund, F	15	18	6.828: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
1:e Montör	Göthberg, G	14	17	6.564: —	
Do	Johansson, K	14	17	6.564: —	
Do	Engström, E	14	17	6.564: —	
Do	Gustavsson, H	14	17	6.564: —	
Do	Jansson, E	14	17	6.564: —	
Do	Morberg, J.....	14	17	6.564: —	
Mätarjusterare	Björklund, M	13	16	6.312: —	
Do	Molin, A	13	15	6.072: —	
				88.320: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 88.320: —				10.600: —	98.920: —
Extra befattningar Fa					
Förvaltning					
Kartriterska			8	4.344: —	
Ritbiträde				1.740: —	
				6.084: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 6.084: —				800: —	6.884: —
	Kronor				147.772: —

12 A 1. Allmän hälsovård

Ordinarie befattningshavare Fa					
Stadsläkare	Andrén, G	27	30	13.032: —	
Byråföreståndare	v Malmborg, C	21	23	8.904: —	
Distriktsläkare	Ericsson, T	16	16	6.312: —	
Do	Jorde A	16	16	6.312: —	
Bostadsinspektris	Graffner-Lindberg, K ..	15	16	6.312: —	
Hälsovårdsinspektör	Forsberg, P	15	18	6.828: —	
Do	Gustafsson, G	15	18	6.828: —	
Do	Langgren, S	15	16	6.312: —	
Do	Vakant	15	15	6.072: —	
Skrivbiträde[1])	Vakant	6	6	3.888: —	
				70.800: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 70.800: —				8.500: —	79.300: —
Extra befattningar Fa					
Hälsovårdsinspektör			14	5.832: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 5.832: —				700: —	6.532: —
Arvoden:					
Ersättning till tjänsteläkarnas semestervikarier (115 dagar à 20: —)				2.300: —	
Läkarjour				2.000: —	4.300: —
	Kronor				90.132: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
12 A 2. Poliklinik					
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Poliklinikskköterska				1.740: —	
Semestervikarie				145: —	1.885: —
Arvode:					
Läkare					6.000: —
	Kronor				7.885: —
13 A B. Vatten- och avloppsverk					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Förvaltning					
1:e Ingeniör	Ljunggren, B	29	31	13.620: —	
Byråingeniör	Karlsson, Å	24	25	9.984: —	
Bitr. driftingeniör	Sjöström, H	24	26	10.560: —	
Avsynare	Karlsson, Th	16	18	6.828: —	
				40.992: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 40.992: —				4.900: —	45.892: —
Tillverkning					
Maskinist	Andersson, B	13	16	6.312: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 6.312: —				800: —	7.112: —
Distribution					
Transportmästare	Vakant	20	20	7.488: —	
Schaktmästare	Johansson, Y	19	20	7.488: —	
Rörnätsförman	Österberg, E	17	20	7.488: —	
Arbetsförman[1])	Vakant	16	16	6.312: —	
Utsättare	Engström, Th	15	16	6.312: —	
Maskinist	Andersson, Th	13	16	6.312: —	
Do	Johansson, J	13	15	6.072: —	
Do	Killberg, H	13	[2])13	5.812: —	
				53.284: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 53.284: —				6.400: —	59.684: —
Extra befattningar					
Distribution					
Ingeniör				6.420: —	
Bitr. rörnätsförman			15	6.072: —	
Laboratoriebiträde			10	4.860: —	
				17.352: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 17.352: —				2.100: —	19.452: —
	Kronor				132.140: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
13 C 1. Renhållningsverk					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Förman	Westlin, A	15	18	6.828: —	
Renhållningsarbetare[22])	Johansson, E	10	13	5.592: —	
Do[22])	Stärling, K	10	13	5.592: —	
Do[22])	Persson, K.....	10	13	5.592: —	
Do[22])	Jansson, T	10	13	5.592: —	
Do[22])	Andersson, R	10	13	5.592: —	
Do[22])	Eriksson, F	10	13	5.592: —	
Do[22])	Vidlund, L	10	13	5.592: —	
Do[22])	Eriksson, E	10	13	5.592: —	
Do[22])	Andersson, H	10	[4])12	5.532: —	
Do[22])	Eriksson, R.....	10	[6])12	5.492: —	
Kontorsbiträde	Andersson, H	8	11	5.112: —	
Skrivbiträde[1])	Hallström, R	6	6	3.888: —	
				71.588: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 71.588: —				8.600: —	80.188: —
Arvode:					
Ordförande					300: —
	Kronor				80.488: —
13 D 1. Varmbadhus					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Maskinist	Asplund, Th	13	16	6.312: —	
Eldare	Johansson, A	11	14	5.832: —	
Biljettförsäljerska	Berg, K	5	5	3.672: —	
				15.816: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 15.816: —				1.900: —	17.716: —
Arvode:					
Föreståndare					2.000: —
	Kronor				19.716: —
13 D 2. Karlslunds tvättinrättning					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Bitr. vaktmästare	Sandh, K	11	14	5.832: —	
Föreståndarinna[23])	Westberg, E	8	11	5.112: —	
				10.944: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 10.944: —				1.400: —	12.344: —
	Kronor				12.344: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
13 E 2. Björnön					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Tillsyningsman	Blomstergren, V	11	13	5.592: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 5.592: —				700: —	6.292: —
Arvode Fa					
Stf. tillsyningsman					500: —
	Kronor				6.792: —
13 E 3. Hästholmarna					
Arvoden:					
2 Ordningsvakter (arvode 475: —/mån i 4 mån)					3.800: —
	Kronor				3.800: —
14 A Salutorg					
Arvode Fa					
Torguppsyningsman					1.500: —
14 C. Köttbesiktningsbyrå					
Arvoden:					
Besiktningsveterinär				3.000: —	
Vikarie Fa				150: —	
Mikroskopist				650: —	
Kassör				600: —	
Vägare				540: —	
Vikarie för vaktmästare Fa				300: —	5.240: —
	Kronor				5.240: —
15 A. Folkskola och fortsättningsskola					
1. Administration					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Folkskoleinspektör	Toldner, T	33	34	15.216: —	
Skolkamrer	Eklund, L	20	22	8.412: —	
Kanslibiträde[1])	Vakant	11	11	5.112: —	
				28.740: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 27.924: —				3.400: —	32.140: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Tillfälliga biträden och vikarier					2.000: —
Arvoden:					
Ordförande				300: —	
5 Överlärare à 1.600: —				8.000: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
2 Tillsyningslärare à 1.000: —				2.000: —	
Föreståndare för fortsättningsskolan				1.200: —	11.500: —
	Kronor				45.640: —

2. Undervisning

Ordinarie befattningshavare

Gymnastiklärare[27])	Vakant	21	21	3.966: —	
Sånglärare[27])	Vakant	21	21	3.966: —	
Teckningslärare[27])	Vakant	21	21	3.966: —	
				11.898: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 11.898: —				1.500: —	13.398: —

Extra och tillfälliga befattningar Fa

Gymnastiklärare [25])			17	3.607: —	
Sånglärare[25])			19	3.576: —	
Teckningslärare[25])			21	3.966: —	
				11.149: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 11.149: —				1.400: —	12.549: —

Arvoden:

2 Simlärare Fa				6.500: —	
4 Trädg.-lärare (3 st. à 1.000: —, 1 st. à330: —)				3.330: —	
2 Bibliotekarier (varav 1 st. fr. o. m. 1/7 1950)				1.500: —	11.330: —

Lärarpersonal enl. statens löneplan:

Folkskollärare	Abrahamsson, B	19	23	8.904: —	
Do	Aggsten, M	17	[7])17	6.858: —	
Do	Ahlstedt, G E	21	24	9.420: —	
Do	Ahlstedt, G V	21	[10])23	9.033: —	
Do	Andersson, A	21	24	9.420: —	
Do	Axén, G	21	23	8.904: —	
Do	Berggren, O	21	[7])22	8.658: —	
Do	Bjurman, M	21	24	9.420: —	
Do	Björlund, L	21	23	8.904: —	
Do	Bolander, K	21	[10])23	9.033: —	
Do	Bondeson, G	19	[10])22	8.535: —	
Do	Bostrand, E	21	24	9.420: —	
Do	Boström, I	21	24	9.420: —	
Do	Brismar, G	21	24	9.420: —	
Do	Brismar, K	21	24	9.420: —	
Do	Bäcklund, Å	21	24	9.420: —	
Do	Carlbäck, M	19	23	8.904: —	
Do	Daniels, S	21	24	9.420: —	
Do	Ekstrand, D	21	24	9.420: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Folkskollärare	Elowson, E	21	24	9.420: —	
Do	Elowson, G	21	24	9.420: —	
Do	Eng, A	21	24	9.420: —	
Do	Engmark, R	21	24	9.420: —	
Do	Engström, L	21	24	9.420: —	
Do	Ericsson, E	21	24	9.420: —	
Do	Erikson, G	21	24	9.420: —	
Do	Eriksson, K	21	24	9.420: —	
Do	Fahlström, B	19	23	8.904: —	
Do	Frandsen, T	21	24	9.420: —	
Do	Färdeman, P	19	[10])19	7.236: —	
Do	Garpe-Hedestrand, C	21	24	9.420: —	
Do	Gelin, A	21	24	9.420: —	
Do	Gelin, G	19	22	8.412: —	
Do	Granér, A	21	24	9.420: —	
Do	Granér, S	21	24	9.420: —	
Do	Granström, A	19	23	8.904: —	
Do	Greijer, T	21	24	9.420: —	
Do	Gustafsson, H	21	24	9.420: —	
Do	Göransson, D	21	24	9.420: —	
Do	Haglund, R	21	24	9.420: —	
Do	Hansson, B	19	19	7.152: —	
Do	Hedberg, E	21	24	9.420: —	
Do	Hedblom, M	19	19	7.152: —	
Do	Hedén, G	19	19	7.152: —	
Do	Höglund, A	21	24	9.420: —	
Do	Jonsson, N	19	23	8.904: —	
Do	Jäderlund, O	21	24	9.420: —	
Do	Karlsson, E	19	22	8.412: —	
Do	Karlsson, I	21	24	9.420: —	
Do	Knutsson, A	21	23	8.904: —	
Do	Kraft, E	21	24	9.420: —	
Do	Krantz, K	21	24	9.420: —	
Do	Kristiansson, E	21	24	9.420: —	
Do	Lindén, E	21	24	9.420: —	
Do	Lindgren, V	21	24	9.420: —	
Do	Lundell, H	19	22	8.412: —	
Do	Lundgren, A	21	24	9.420: —	
Do	Lundquist, H	21	23	8.904: —	
Do	Magnusson, S	21	24	9.420: —	
Do	Malmros, S	21	22	8.412: —	
Do	Nordin, I	21	24	9.420: —	
Do	Nordkvist, K	21	24	9.420: —	
Do	Nordlund, C	21	24	9.420: —	
Do	Persson, S	21	24	9.420: —	
Do	Pettersson, E	21	24	9.420: —	
Do	Rundquist, E	21	24	9.420: —	
Do	Runsten, P	21	24	9.420: —	

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Folkskollärare	Sahlin, G	21	23	8.904: —	
Do	Samuelsson, A	17	[7])17	6.858: —	
Do	Sandahl, I	21	24	9.420: —	
Do	Sandahl, S	21	24	9.420: —	
Do	Schelin, S	21	24	9.420: —	
Do	Sigroth, E. A	21	24	9.420: —	
Do	Sigroth, E V	21	24	9.420: —	
Do	Silén, D	21	24	9.420: —	
Do	Skoglund, E	19	[7])21	8.172: —	
Do	Skoglund, S	21	24	9.420: —	
Do	Skårstedt, I	19	20	7.488: —	
Do	Skårstedt, M	19	[10])22	8.535: —	
Do	Stenvall, N	21	24	9.420: —	
Do	Sundman, L	21	22	8.412: —	
Do	Svensson, B	19	22	8.412: —	
Do	Söderholm, F	21	24	9.420: —	
Do	Söderlund, K	21	24	9.420: —	
Do	Söderqvist, E	21	24	9.420: —	
Do	Thorell, A	21	24	9.420: —	
Do	Tjus, E	21	24	9.420: —	
Do	Tännsjö, H	21	24	9.420: —	
Do	Wallström, A	21	24	9.420: —	
Do	Wallström, O	19	19	7.152: —	
Do	Wennerström, E	21	24	9.420: —	
Do	Westholm, L	21	24	9.420: —	
Do	Wickman, K	21	24	9.420: —	
Do	Åhman, G	21	24	9.420: —	
Do	2 Vik. tjänster	21	24	18.840: —	
Do	20 Nya tjänster[26])	21	24	94.200: —	
				964.446: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 964.446: —				115.800: —	
Barntillägg				405: —	
				1.080.651: —	
Timlärare i folkskolan				8.400: —	
Do i fortsättningsskolan				7.350: —	
Do privatläsning				800: —	1.097.201: —
Småskollärare	Adelvik, E	11	[7])12	5.472: —	
Do	Andersson, H	13	16	6.312: —	
Do	André, N	13	16	6.312: —	
Do	Axelsson, G	13	13	5.592: —	
Do	Blomberg, R	13	16	6.312: —	
Do	Bodén, B	13	13	5.592: —	
Do	Bodén, M	13	13	5.592: —	
Do	Bystedt, D	11	11	5.112: —	
Do	Carlfors, M	11	15	6.072: —	
Do	Claesson, S	13	14	5.832: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Småskollärare	Cropp, G	13	16	6.312: —	
Do	Dahlkvist, G	13	14	5.832: —	
Do	Danielsson, B	9	7)9	5.081: —	
Do	Eklund, M	11	12	5.352: —	
Do	Elenius, A	13	13	5.592: —	
Do	Ericson, I	13	14	5.832: —	
Do	Eriksson, M	9	7)9	5.081: —	
Do	Färdeman, G	13	16	6.312: —	
Do	Gaude, A	13	16	6.312: —	
Do	Gerdin, S	11	11	5.112: —	
Do	Gerdland, I	11	13	5.592: —	
Do	Gevert, K	13	13	5.592: —	
Do	Gezelius, H	9	7)9	5.081: —	
Do	Granström, N	13	16	6.312: —	
Do	Hamne, V	13	16	6.312: —	
Do	Hedlund, H	13	16	6.312: —	
Do	Helin, E	13	14	5.832: —	
Do	Hellquist, I	13	16	6.312: —	
Do	Hovlin, S	11	11	5.112: —	
Do	Johansson, E A	13	16	6.312: —	
Do	Johansson, H E	13	13	5.592: —	
Do	Jäderlund, G	13	16	6.312: —	
Do	Kropp, M	13	16	6.312: —	
Do	Källbäck, L	13	16	6.312: —	
Do	Landahl, M	13	13	5.592: —	
Do	Larsson, M	13	7)13	5.712: —	
Do	Lidholm, R	11	11	5.112: —	
Do	Linde-Olsson, I	13	16	6.312: —	
Do	Linder, S	13	16	6.312: —	
Do	Lindgren, G	11	11	5.112: —	
Do	Lindholm, A	13	16	6.312: —	
Do	Lindström, I	11	7)12	5.472: —	
Do	Lundblad, A	13	16	6.312: —	
Do	Lundin, T	11	15	6.072: —	
Do	Lögdberg, S	11	11	5.112: —	
Do	Modin, H	9	7)9	5.081: —	
Do	Mossberg, H	13	16	6.312: —	
Do	Norell, K	13	16	6.312: —	
Do	Nyholm, I	13	13	5.592: —	
Do	Nyqvist, B	11	11	5.112: —	
Do	Olsson, B	13	14	5.832: —	
Do	Olsson, G	13	16	6.312: —	
Do	Pettersson, E	13	16	6.312: —	
Do	Pettersson, L	13	16	6.312: —	
Do	Printz, E	11	11	5.112: —	
Do	Ringdahl, G	13	16	6.312: —	
Do	Sahlborg, A	13	15	6.072: —	
Do	Schollin, K	11	14	5.832: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Småskollärare	Sjöberg, G	11	11	5.112: —	
Do	Sjögren, K	13	16	6.312: —	
Do	Sjölund, E	13	16	6.312: —	
Do	Sjölund, M	11	15	6.072: —	
Do	Sjöquist, A	13	16	6.312: —	
Do	Svensson, E	11	11	5.112: —	
Do	Svensson, T	13	16	6.312: —	
Do	Söderholm, A	13	16	6.312: —	
Do	Tannlund, S	13	16	6.312: —	
Do	Thor, A	13	13	5.592: —	
Do	Thorén, E	9	[7])9	5.081: —	
Do	Thunell, K	13	16	6.312: —	
Do	Törnquist, U	13	[7])14	5.952: —	
Do	Törnskog, A	13	15	6.072: —	
Do	Wennberg, S	13	16	6.312: —	
Do	Werner, M	13	16	6.312: —	
Do	Westman, K	13	13	5.592: —	
Do	Widén, H	13	16	6.312: —	
Do	13 Nya tjänster[26])	13	16	41.028: —	
				486.985: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 486.985: —				58.500: —	545.485: —
Slöjdlärare	Abrahamsson, E	14	18	5.856: —	
Do	Anflo, S.	7	7	3.309: —	
Do	Berggren, K	9	12	4.158: —	
Do	Engström, M	9	12	4.158: —	
Do	Erikson, A	9	12	4.158: —	
Do	Haake, E	9	12	4.158: —	
Do	Hedberg, M	9	[4])9	3.771: —	
Do	Hjelm, R	14	18	5.856: —	
Do	Johansson, H	7	10	3.813: —	
Do	Ljungberg, G	14	18	5.856: —	
Do	Palmén, A	9	12	4.158: —	
Do	Sjöholm, G	9	12	4.158: —	
Do	Svahn, W	14	15	4.860: —	
Do	Trenius, V	9	12	4.158: —	
Do	Wahlund, B	12	14	4.602: —	
Do	Wahlund, G	7	9	3.645: —	
Do	Westerlund, G	12	12	4.158: —	
Do	Öberg, I	7	7	3.309: —	
Do	Vakant	12	12	4.158: —	
Do	Vakant[26])	12	12	2.079: —	
Do	Vakant	7	7	3.309: —	
Do	Vakant[26]) (2 tjänster)	7	7	3.309: —	
Skolkökslärarinna	Westerlind, A.	13	15	4.860: —	
Do	Åhman, I.	13	16	5.118: —	
				100.974: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Rörligt tillägg: 15 % på 100.974: —				15.200: —	
Kristillägg: 24,4 % på 100.974: —				24.700: —	
Provisoriskt tillägg				23.130: —	
Barntillägg				108: —	
				164.112: —	
Timlärare i övningsämne (skolkök) [26])				1.200: —	
Do (8:e kl.) [26])				4.000: —	169.312: —
Vikarier för samtliga övningslärare					3.000: —
	Kronor				1.852.275: —

3. Socialpedagogiska anordningar

Ordinarie befattningshavare Fa

Skolsköterska	Larsson, A	12	12	5.352: —	
Do	Nilson, R	12	15	6.072: —	
Do	Silén, D	12	13	5.592: —	
Do	Vakant[27])	12	12	2.676: —	
				19.692: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 19.692: —				2.400: —	22.092: —

Arvoden:

Kurator[25])				125: —	
Skolpsykolog[26])				1.500: —	
Skolläkare	Fa			11.600: —	
Arvoden för testning m. m.	Fa			2.500: —	
Specialistbehandling	Fa			3.000: —	18.725: —
	Kronor				40.817: —

4. Fastigheter och inventarier

Ordinarie befattningshavare Fa

Fastighetsförvaltare[1])	Johansson, D	23	23	8.904: —	
Vaktmästare	Ekström, A	12	15	6.072: —	
Do	Pettersson, F	12	15	6.072: —	
Do	Salkvist, N	12	15	6.072: —	
Do	Färnefors, B	12	13	5.592: —	
				32.712: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 32.712: —				4.000: —	36.712: —
	Kronor				36.712: —

15 B Praktisk mellanskola

Arvoden:

Skrivhjälp	1.000: —	
Bibliotekarie	400: —	
Simundervisning	200: —	1.600: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Enligt statens löneplan					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Rektor	Carlfors, K		[24])31	13.620: —	
Ämneslärare	Trovallius, K	26	26	10.560: —	
Do	Holm, M	26	[4])26	11.172: —	
Do[27])	Vakant	26	26	5.280: —	
Do[27])	Vakant	26	26	5.280: —	
Do[27])	Vakant	26	26	5.280: —	
Icke ordinarie befattning:					
E. o. ämneslärare	Göransson, I	22	23	8.904: —	
				60.096: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 60.096: —				7.300: —	67.396: —
Övriga lärarlöner, Fa					
Tillsyningslärare				36: —	
Timlärare				49.900: —	
Vikarier				2.064: —	52.000: —
Arvode:					
Svetsning m. m.					100: —
	Kronor				121.096: —

15 D Kommunal flickskola

Ordinarie befattningshavare Fa					
Vaktmästare	Lundholm, J	12	15	6.072: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 6.072: —				800: —	6.872: —
Arvoden och extra befattningar:					
Bibliotekarie				500: —	
Skrivbiträde, Fa				4.500: —	
Vaktmästarebiträde Fa				1.500: —	
Vaktmästarens semestervikariat Fa				300: —	6.800: —
Enligt statens löneplan					
Ordinarie ämneslärare Ca					
Rektor	Jansson, I		32	14.208: —	
Ämneslärare	Behring, J	24	27	11.172: —	
Do	Andersson, V	24	27	11.172: —	
Do	Hellman, G	24	27	11.172: —	
Do	Sjöstrand, I	26	29	12.408: —	
Do	Hellbom, G	24	27	11.172: —	
Do	Vallmark, I	24	25	9.984: —	
Do	Jönsson, A -G	24	25	9.984: —	
E. o. ämneslärare Ce					
E. o. ämneslärare	Rosenquist, I	22	25	9.984: —	
Do	Zachrisson, D	22	24	9.420: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Extra ämneslärare Cg					
8 extra ämneslärare à 7.932: —		21	21	63.456: —	
1 extra ämneslärare (sjukvikarie)		20	20	7.488: —	
				181.620: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 181.620: —				21.800: —	
Timlärare i läroämne:					
2 t. à 306: — TA 17				612: —	
8,5 t. à resp. 296: — och 280: — TC 21, TC 20				2.448: —	
Rektors semestervikarie				315: —	206.795: —
Ordinarie övningslärare K					
Teckningslärare	Johansson, L. 34 vt.	20	22	8.415: —	
Slöjdlärare	Westling, K. 34 vt.	16	17	6.213: —	
Skolkökslärarinna	Johansson, E. 31,5 vt.	16	19	6.543: —	
Ord. gymnastiklärare 38 vt.		20	20	8.388: —	
Ord. musiklärare 27 vt.		20	20	5.961: —	
				35.520: —	
39,4 % på 35.520: —				13.995: —	
Provisoriskt lönetillägg				5.118: —	
28 vt. slöjd à 218: —				6.104: —	60.737: —
	Kronor				281.204: —

15 G 1 Statligt läroverk

Arvoden:					
Bidrag till avlöning åt vaktmästare vid f. d. seminariebyggnad				3.025: —	
Arvode för simundervisning				750: —	
				3.775: —	
Dyrtidstillägg: 27 % på 750: —				200: —	3.975: —
	Kronor				3.975: —

15 H Yrkesskola

Ordinarie befattningshavare Fa					
Kanslibiträde	Forsberg, M	11	14	5.832: —	
Kontorsbiträde[1])	Vakant	8	8	4.344: —	
				10.176: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 10.176: —				1.300: —	11.476: —
Enligt statens löneplan					
Ordinarie befattningshavare Fa					
Yrkeslärare	Bäckström, S	21	24	9.420: —	
Do	Centervall, A	21	24	9.420: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Yrkeslärare	Carlsson, E	18	[20])22	8.412: —	
Skolkökslärarinna	Bergman, A	18	[4])20	7.821: —	
Sömnadslärarinna	Stridbeck, S	18	[4])20	7.821: —	
Do	Nordin, M	18	18	6.828: —	
Ämneslärare	Erdeman, T	24	24	9.420: —	
Do	Morén, R	21	21	7.932: —	
				67.074: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 67.074: —				8.100: —	75.174: —
Arvoden:					
Rektor				4.000: —	
Timlärare Fa				62.000: —	66.000: —
	Kronor				152.650: —

15 I 1. Gymnastik och idrott, gemensam förvaltning

Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndare	Bemert, T	23	23	8.904: —	
Vaktmästare	Jansson, G	12	12	5.352: —	
Do	Pihlblad, G	12	13	5.592: —	
				19.848: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 19.848: —				2.400: —	22.248: —
Extra befattningar Fa					
1:e Vaktmästare			15	6.072: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 6.072: —				800: —	6.872: —
	Kronor				29.120: —

15 I 2 Idrottsplatser

Arvoden:		
Vakter och försäljare enligt taxa		8.000: —
	Kronor	8.000: —

15 I 3 Idrottshall

Arvoden:		
Vakter och försäljare enligt taxa		4.500: —
	Kronor	4.500: —

15 I 4 Dansarrangemang

Arvoden:		
Föreståndare 40: — pr kväll	1.200: —	
Vaktpersonal 15: — pr man/kväll	6.230: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
1 försäljare 17: — pr kväll				510: —	
Do 20: — pr kväll				600: —	
5 poliser à 4: — pr timme				3.960: —	
Hallarbete enligt taxa				4.500: —	17.000: —
	Kronor				17.000: —

16 A Socialvårdsbyrå

Ordinarie befattningshavare Fa

Socialvårdschef	Norén, A	32	35	15.720: —	
Socialvårdssekreterare[1])	Vakant	24	24	9.420: —	
Kassörska	Beskow, M	12	15	6.072: —	
Kontorsbiträde	Sjölin, K	8	11	5.112: —	
Do	Ahlström, G	8	11	5.112: —	
Skrivbiträde	Ström, B M	6	7	4.116: —	
Do	Gustafsson, B	6	7	4.116: —	
				49.668: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 48.348: —				5.900: —	55.568: —

Extra befattningar Fa

Hemkonsulent			6	3.888: —	
Kassabiträde				3.000: —	
2 skrivbiträden				6.000: —	
Vaktmästare				3.720: —	
				16.608: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 16.608: —				2.000: —	18.608: —
	Kronor				74.176: —

16 B 2 Sluten fattigvård

Ordinarie befattningshavare Fa

Syssloman	Fägerstam, S	22	24	9.420: —	
Vaktmästare	Eriksson, J	13	16	6.312: —	
Maskinist	Forslund, H	13	16	6.312: —	
Husmoder	Bergström, G	13	14	5.832: —	
Sjuksköterska	Bengtsson, S	12	15	6.072: —	
Do	Högdén, A	12	15	6.072: —	
Do	Björklund, E	12	15	6.072: —	
Do	Gerdlén, I	12	13	5.592: —	
Do	Vakant	12	12	5.352: —	
Do	Vakant	12	12	5.352: —	
Do	Vakant	12	12	5.352: —	
Bitr. maskinist	Larsson, H	11	14	5.832: —	
Kokerska	Lundkvist, A	6	9	4.596: —	
Skrivbiträde[1])	Vakant	6	6	3.888: —	
Sömmerska	Winterkvist, A	5	8	4.344: —	
				86.400: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 86.400: —				10.400: —	96.800: —

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Extra befattningar Fa					
Eldare			10	4.860: —	
Sömmerska				2.000: —	
				6.860: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 4.860: —				600: —	7.460: —
Arvoden:					
Läkare	Jorde, A			3.500: —	
Predikant	Bergenfalk, A			600: —	
Organist	Norén, S			150: —	4.250: —
	Kronor				108.510: —

16 B 3 Öppen fattigvård

Ordinarie befattningshavare Fa					
Socialvårdsassistent	Johansson, E	16	19	7.152: —	
Do	Österberg, K	16	19	7.152: —	
				14.304: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 14.304: —				1.800: —	16.104: —
Arvoden:					
Ordförande				500: —	
Sammanträdesarvoden Fa				400: —	900: —
	Kronor				17.004: —

16 C 2 Barnhem

Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndarinna	Aspling, E	12	15	6.072: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 6.072: —				800: —	6.872: —
Arvoden Fa					
Arvode till hemmets läkare				350: —	
Semestervikarie				500: —	850: —
	Kronor				7.722: —

16 C 3 Öppen barnavård

Ordinarie befattningshavare Fa					
Föreståndare	Scott, C	18	21	7.932: —	
Barnavårdsman	Hultgren, E	16	19	7.152: —	
Do	Sten, A -L	16	16	6.312: —	
Barnavårdsinspektris	Wengelin, B	16	18	6.828: —	
Kontorsbiträde[1])	Vakant	8	8	4.344: —	
Skrivbiträde	Larsson, S	6	7	4.116: —	

Specifikation		Löne-grad	Löne-klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Skrivbiträde[1])	Vakant	6	6	3.888: —	
Do[1])	Vakant	6	6	3.888: —	
				44.460: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 44.460: —				5.400: —	49.860: —
Extra och tillfälliga befattningar Fa					
Avd.-föreståndare				8.160: —	
Barnavårdsinspektris			15	6.072: —	
				14.232: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 14.232: —				1.800: —	
Tillfällig arbetskraft under sjukdom, semestrar och dylikt				3.000: —	19.032: —
Arvoden:					
Ordförande				500: —	
Sammanträdesarvoden Fa				500: —	1.000: —
	Kronor				69.892: —

16 C 4 Barnstugor

Ordinarie befattningshavare Fa					
Inspektris	Vakant	16	16	6.312: —	
Föreståndarinna	Ullberg, H	13	13	5.592: —	
Barnträdgårdslärarinna	Andersson, M	12	13	5.592: —	
Do	Lundeheim, M	12	13	5.592: —	
Do	Forsman, I	12	13	5.592: —	
Do	Nilsson, A-L	12	12	5.352: —	
Do	Löfstedt, E	12	12	5.352: —	
Do	Larsson, E	12	12	5.352: —	
Do	Agerdal, I	12	12	5.352: —	
Do	Arbinger, K	12	12	5.352: —	
Do	Lenstrup, E	12	12	5.352: —	
Do[28])	Vakant	12	12	5.352: —	
Barnsköterska	Lundgren, E	6	6	3.888: —	
				70.032: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 70.032: —				8.500: —	78.532: —
Extra och tillfälliga befattningar:					
Barnträdgårdslärarinnor 13 st. (5 tjänster uppehålles f n av barnsköterskor) Fa			10	63.180: —	
Slöjdlärarinna (halvtidstjänst) Fa			10	2.430: —	
Barnsköterskor 2 st. Fa			5	7.344: —	
				72.954: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 72.954: —				8.800: —	
				81.754: —	

Specifikation		Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Vaktmästare vid Uddens barnkoloni				3.000: —	
Do vid Utanby daghem				1.080: —	
Do vid Tunby barnstuga				900: —	
Tillfällig arbetskraft och semesterersättning Fa				500: —	87.234: —
Arvoden:					
Slöjdlärare (6: — per lektion) Fa				200: —	
Arvode för tillsyn vid Hammarby daghem				240: —	
Arvode för tillsyn vid Korsängens lekplats				25: —	465: —
	Kronor				166.231: —

16 C 5 Ungdomsvård

Arvoden:					
Föreståndare för stadspaviljongen				400: —	
Do för lokal i Sundinska huset				200: —	
Bitr. föreståndare och vakter Fa				6.000: —	6.600: —
	Kronor				6.600: —

16 F Nykterhetsvård

Ordinarie befattningshavare Fa					
Inspektör	Bergvall, K A	19	20	7.488: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 7.488: —				900: —	8.388: —
Extra befattningar Fa					
Skrivbiträde			5	3.672: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 3.672: —				500: —	4.172: —
Arvode:					
Ordförande					300: —
	Kronor				12.860: —

16 H 1 Hemsysterverksamhet

Ordinarie befattningshavare Fa					
Hemvårdarinna	Nilsson, A	6	9	4.596: —	
Do	Lindgren, B	6	[9])8	4.428: —	
Do	Laggar, S	6	7	4.116: —	
Do	Lindgren, I	6	[3])6	4.078: —	
Do	Fredriksson, K	6	[5])6	4.040: —	
Do	Johansson, A	6	8	4.344: —	
Do	Edvardsson, K	6	6	3.888: —	
Do[1])	Vakant	6	6	3.888: —	
				33.378: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 33.378: —				4.100: —	37.478: —

Specifikation	Lönegrad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
Extra befattningar Fa				
Deltidsanställda hemvårdarinnor och sjukvikarier				3.000: —
Kronor				40.478: —

16 H 2 Systugeverksamhet

Arvoden:				
Systugelärarinnor (4: — pr timme) Fa				6.600: —
Kronor				6.600: —

17 B Bostadsförmedling

Extra och tillfälliga befattningar Fa				
Kontorsbiträde		7	4.116: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 4.116: —			500: —	4.616: —
Tillfällig arbetskraft				1.800: —
Kronor				6.416: —

18 A Folkpensionering

Ordinarie befattningshavare Fa					
Kurator	Anderson, E[30])	14	15	6.072: —	
Skrivbiträde	Grandin, M	6	6	3.888: —	
				9.960: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 9.960: —				1.200: —	11.160: —
Extra befattningar Fa					
Byråföreståndare			18	6.828: —	
Dyrtidstillägg: 12 % på 6.828: —				900: —	7.728: —
Arvoden:					
Ordförande, tillika sekr.	Lindheimer, M			900: —	
Ordförande	Hagström, G			250: —	
Dagtraktamenten till ledamöterna i pensionsnämnderna Fa.....				600: —	1.750: —
Kronor					20.638: —

19 B Hyresnämnd

Arvoden och tillfällig arbetskraft:		
Arvode till ordförande och ledamöter Fa	9.000: —	
Sekreterare	2.100: —	
Expeditions- och skrivbiträde Fa	3.500: —	14.600: —
Kronor		14.600: —

Specifikation	Löne-grad	klass	Lönes:ma Detalj	Lönes:ma Total
19 Ö. Kristidsförvaltning. Övriga ändamål				
Arvode:				
Prisombud				3.600: —
Kronor				3.600: —

1) Ny tjänst 1/1 1950 under förutsättning av stmf:s godkännande.
2) Löneklassuppflyttning fr o m 1/2 1950.
3) Löneklassuppflyttning fr o m 1/3 1950.
4) Löneklassuppflyttning fr o m 1/4 1950.
5) Löneklassuppflyttning fr o m 1/5 1950.
6) Löneklassuppflyttning fr o m 1/6 1950.
7) Löneklassuppflyttning fr o m 1/7 1950.
8) Löneklassuppflyttning fr o m 1/8 1950.
9) Löneklassuppflyttning fr o m 1/9 1950.
10) Löneklassuppflyttning fr o m 1/10 1950.
11) Löneklassuppflyttning fr o m 1/11 1950.
12) Löneklassuppflyttning fr o m 1/12 1950.
13) Pension fr o m 1/2 1950.
14) Pension fr o m 1/3 1950.
15) Pension fr o m 1/4 1950.
16) Pension fr o m 1/5 1950.
17) Pension fr o m 1/6 1950.
18) Pension fr o m 1/9 1950.
19) Pension fr o m 1/11 1950.
20) Utgår till nuvarande befattningshavarna.
21) Stfm 28/4 1949 § 113.
22) Tjänsterna skola vid uppkommande vakans indragas.
23) Under förutsättning av stfm:s godkännande uppflyttad till lönegrad 8 fr o m. 1/1 1950.
24) Inklusive rektorsarvode.
25) För 1:a halvåret 1950
26) För 2:a halvåret 1950
27) Ny tjänst 1/7 1950 under förutsättning av stfm:s godkännande.
28) Lönegradsplacering under omprövning.
29) Tillika föreståndare för kriminalavdelningen.
30) Under förutsättning av pensionsnämndernas beslut efter fullgjord provtjänstgöring.

Sammandrag av löne- och arvodesstater för år 1950

Litt	Förvaltning	Stadens löneplan			Statens lönepl.		Totalt
		Ord. befattningshavare		Extra befattningshavare, arvoden mm.			
		Antal	Lönesumma		Antal	Lönesumma	
1 A 1	Stadsfullmäktige			1.000			1.000
1 A 2	Löne- och avtalsnämnd			4.200			4.200
1 B	Stadsrevision			1.050			1.050
1 C 1	Drätselkammarens gemensamma kostnader			3.600			3.600
1 C 2	Stadskansli	10	107.290	17.929			125.219
1 C 3	Drätselkontor	22	163.067	27.416			190.483
2 A	Magistrat och rådhusrätt	11	132.060	34.400			166.460
2 B	Polis- och åklagarväsen	94	699.554	69.014			768.568
3 B 1	Uppbördsverk	16	105.139	30.564			135.703
3 B 2	Taxeringskontor			15.000			15.000
3 C	Exekutionsverk	10	84.655	24.605			109.260
4 A	Stadsarkitektkontor	10	98.110	54.250			152.360
4 B	Stadsingeniörskontor	13	111.886	110.900			222.786
5 A	Civilförsvar			2.000			2.000
6	Brandförsvar	40	301.330	36.100			337.430
7 A	Fastighetskontor	7	66.391	36.024			102.415
7 D 1	Jordbruksrörelse	4	37.216				37.216
7 D 2	Skogar			1.000			1.000
7 E 2	Stadshotell	1	6.532				6.532
7 F 2	Pensionärshem			1.800			1.800
8 B 1	Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader	16	146.219	30.528			176.747
8 B 4	Drätselkammarens förråd	1	7.364	4.000			11.364
8 B 5	Grustag	2	13.064				13.064
8 B 8	Hästar	3	18.056				18.056
8 C	Parkförvaltning	5	41.256	26.660			67.916
9 A	Hamnar	10	78.000	6.600			84.600
10 C	Johannisbergs flygfält			550			550
10 D	Färjor och ångslupar	2	13.854	12.600			26.454
11 A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	19	144.532	27.300			171.832
11 B	Gasverk	12	96.996	14.000			110.996
11 C	Elverk	17	140.888	6.884			147.772
12 A 1	Allmän hälsovård	10	79.300	10.832			90.132
12 A 2	Poliklinik			7.885			7.885
13 AB	Vatten- och avloppsverk	13	112.688	19.452			132.140
13 C 1	Renhållningsverk	13	80.188	300			80.488
13 D 1	Varmbadhus	3	17.716	2.000			19.716
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning	2	12.344				12.344

Litt	Förvaltning	Stadens löneplan			Statens lönepl.		Totalt
		Ord. befattningshavare		Extra befattningshavare, arvoden mm.			
		Antal	Lönesumma		Antal	Lönesumma	
13 E 2	Björnön	1	6.292	500			6.792
13 E 3	Hästholmarna			3.800			3.800
14 A	Salutorg			1.500			1.500
14 C	Köttbesiktningsbyrå			5.240			5.240
15 A 1	Folkskola, Administration	3	32.140	13.500			45.640
15 A 2	Undervisning i folk- och fortsättningsskola	3	13.398	23.879	230	1.814.998	1.852.275
15 A 3	Socialpedagogiska anordningar	4	22.092	18.725			40.817
15 A 4	Fastigheter och inventarier	5	36.712				36.712
15 B	Praktisk mellanskola			1.600	7	119.496	121.096
15 D	Kommunal flickskola	1	6.872	6.800	24	267.532	281.204
15 G 1	Statligt läroverk			3.975			3.975
15 H	Yrkesskola	2	11.476	66.000	8	75.174	152.650
15 I 1	Gymnastik och idrott, gemensam förvaltning	3	22.248	6.872			29.120
15 I 2	Idrottsplatser			8.000			8.000
15 I 3	Idrottshall			4.500			4.500
15 I 4	Dansarrangemang			17.000			17.000
16 A	Socialvårdsbyrå	7	55.568	18.608			74.176
16 B 2	Sluten fattigvård	15	96.800	11.710			108.510
16 B 3	Öppen fattigvård	2	16.104	900			17.004
16 C 2	Barnhem	1	6.872	850			7.722
16 C 3	Öppen barnavård	8	49.860	20.032			69.892
16 C 4	Barnstugor	13	78.532	87.699			166.231
16 C 5	Ungdomsvård			6.600			6.600
16 F	Nykterhetsvård	1	8.388	4.472			12.860
16 H 1	Hemsysterverksamhet	8	37.478	3.000			40.478
16 H 2	Systugeverksamhet			6.600			6.600
17 B	Bostadsförmedling			6.416			6.416
18 A	Folkpensionering	2	11.160	9.478			20.638
19 B	Hyresnämnd			14.600			14.600
19 Ö	Kristidsförvaltning. Övriga ändamål			3.600			3.600
	Summa	445	3.427.687	1.016.899	269	2.277.200	6.721.786

Bilaga 2 till skattestatens specialstater

Pensions- och understödsstat för år 1950.

Pension från				Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
		1 C 2. Stadskansli			
1/9	1936	Änkefru S. Tenow	ä	2.935: —[1])	
1/7	1938	f. d. Drätselnotarie E. Plantin	p	3.450: —	
1/1	1942	„ Drätseldirektör Th. Öberg	p	7.227: —	
				13.612: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 12.385: —		3.400: —	17.012: —
		1 C 3. Drätselkontor			
1/1	1948	f. d. Nöjesskattekontr. K. J. Ekstedt	u	350: —	
1/6	1949	„ Stadskamrer O. Arnstorp	p	7.704: —	
				8.054: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 6.350: —		1.800: —	9.854: —
		2 A. Magistrat och rådhusrätt			
1/9	1932	Änkefru R. Cronholm	ä	1.860: —	
1/3	1937	f. d. Stadsvaktmästare P. Berglund	p	2.556: —	
1/3	1941	Änkefru I. Hedenström	ä	3.057: —[1])	
1/10	1942	„ K. Ödman	ä	2.157: —	
				9.630: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 9.630: —		2.600: —	12.230: —
		2 B. Polis- och åklagarväsen samt fångvård			
1/1	1919	Änkefru G. Vretlöf	ä	600: —	
1/1	1932	f. d. Poliskonstapel E. Kraft	p	2.385: —	
1/9	1932	„ Krim.-konstapel G. K. Forslund	p	2.667: —	
1/7	1934	„ Bitr. överkonstapel G. Haake	p	2.667: —	
1/7	1936	„ Poliskonstapel J. E. Persson	p	2.217: —	
1/1	1940	„ Poliskonstapel J. A. Johnsson	p	1.944: —	
1/9	1940	Änkefru E. Qviberg	ä	855: —	
1/11	1940	f. d. Överkonstapel M. Andersson	p	3.252: —	
1/2	1941	Änkefru J. Carlsson	ä	1.002: —	
1/4	1941	„ H. Weimer	ä	1.047: —	
1/10	1941	f. d. Poliskonstapel A. T. Bertilsson	p	2.127: —	
1/2	1942	„ Krim.-konstapel A. Sporre	p	2.994: —	
1/3	1942	Änkefru A. L. Löfdahl	ä	1.284: —[1])	
1/2	1942	f. d. Poliskonstapel L. A. Eriksson	p	2.775: —	
1/12	1942	„ „ K. E. Morlin	p	2.775: —	

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/3	1944	f. d. Poliskonstapel K. A. Fäldt ..... p	2.406: —	
1/4	1944	Änkefru A. Kling ..... ä	1.002: —	
1/5	1944	f. d. Poliskonstapel K. J. Andersson ..... p	2.406: —	
1/9	1944	„ „ K. Björkman ..... p	2.397: —	
1/1	1945	Änkefru A. Winroth ..... ä	921: —	
1/3	1945	f. d. Överkonstapel H. H. Carlsson ..... p	3.942: —	
1/4	1945	„ Poliskonstapel C. M. Mårtensson .... p	2.460: —	
1/9	1945	„ „ K. H. Carlsson ..... p	3.075: —	
1/9	1945	„ Överkonstapel J. A. Ström ..... p	3.942: —	
1/11	1945	Änkefru S. Linder ..... ä	1.344: —	
1/12	1945	f. d. Bitr. överkonstapel J. V. Marthon .... p	2.784: —	
1/2	1946	„ Poliskonstapel K. I. Gustavsson ..... p	2.769: —	
1/2	1946	Änkefru H. Brohmé ..... ä	1.323: —	
1/3	1946	„ I. Rosenberg ..... ä	786: —	
1/7	1946	f. d. Poliskonstapel D. L. Carlsson ..... p	3.075: —	
1/2	1948	„ Krim.-konstapel G. Söder ..... p	3.442: —	
1/2	1948	„ Poliskonstapel E. Svalberg ..... p	3.075: —	
1/7	1948	„ Städerska O. Pettersson ..... p	1.200: —	
1/8	1948	„ Poliskonstapel A. Hising ..... p	2.973: —	
1/9	1948	„ „ K. Hagevald ..... p	2.871: —	
1/1	1949	„ „ L. Gustavsson ..... p	2.871: —	
1/7	1949	„ Överkonstapel O. Johansson ..... p	4.000: —	
1/9	1950	„ Poliskonstapel A. Johansson ..... b p	1.025: —	
			86.680: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 86.680: —	23.500: —	110.180: —

3 C. Exekutionsverk

1/7	1932	f. d. Exekutor H. A. Carlsson ..... p	2.769: —	
1/1	1944	„ „ R. Steen ..... p	2.769: —	
1/2	1949	„ „ E. Larsson ..... p	3.197: —	
			8.735: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 8.735: —	2.400: —	11.135: —

4 B. Stadsingeniörskontor

1/1	1932	f. d. Bitr. stadsingeniör J. Eriksson ..... p	4.704: —	
1/5	1949	„ Ingeniör G. Heijkorn ..... p	800: —	
			5.504: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 5.504: —	1.500: —	7.004: —

6. Brandförsvar

1/10	1930	f. d. Brandman K. E. Pettersson .... p	1.893: —	
1/4	1933	„ Brandförman J. R. Andersson ..... p	2.490: —	
1/1	1936	„ Brandman G. A. Lindberg ..... p	1.974: —	

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/3	1937	f. d. Brandman A. R. Ferngren ..... p	2.139: —	
1/3	1940	„ „ E. L. Rask ..... p	2.556: —	
1/10	1942	„ Brandmästare G. Th. Medin ..... p	3.252: —	
1/12	1944	Änkefru S. M. Staberg ..... ä	1.002: —	
1/8	1945	f. d. Brandman O. L. Karlsson ..... p	2.868: —	
1/11	1946	„ „ N. S. Lundberg ..... p	2.769: —	
1/9	1947	„ Brandmästare O. Thorgren ..... p	3.942: —	
1/4	1948	Änkefru A. Ch. Lövstrand ..... ä	822: —	
1/11	1948	f. d. Brandmästare E. Johansson ..... p	4.002: —	
1/4	1949	„ Brandförman A. B. Junggren ..... p	3.442: —	
1/2	1950	„ „ K. Reimitz ..... b p	3.157: —	
1/3	1950	„ Brandman E. Isaksson ..... b p	2.667: —	
1/5	1950	„ „ E. Andersson ..... b p	2.136: —	
1/6	1950	„ Brandförman E. Andersson ..... b p	2.009: —	
			43.120: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på 43.120: —	11.700: —	54.820: —
		7 A. Fastighetskontor och gemensam förvaltning		
1/1	1942	f. d. Bitr. v. värd A. G. Eriksson ..... p	2.946: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 2.946: —	800: —	3.746: —
		7 D 1. Jordbruksrörelse		
1/7	1938	f. d. Lantarbetare K. J. Svahn..... p	864: —	
1/5	1940	„ „ K. A. Eriksson ..... p	957: —	
1/5	1940	„ „ K. A. Wall ..... p	957: —	
1/3	1941	„ „ A. V. Nordström ..... p	1.047: —	
1/1	1942	„ Förvaltare T. Dahlström ..... p	5.373: —	
1/2	1944	„ Lantarbetare A. Zetterberg ..... p	912: —	
1/7	1944	„ Svinskötare K. G. Pettersson ..... p	1.302: —	
1/12	1944	„ Ladugårdsförman J. O. Johansson .... p	1.248: —	
1/2	1945	„ Kördräng C. O. Eriksson ..... p	1.230: —	
1/5	1945	„ Rättare J. E. Tillman ..... p	2.124: —	
1/9	1949	„ Lantarbetare K. J. Bergkvist ..... b p	2.160: —	
1/11	1950	„ „ J. A. Sjögren ..... b p	269: —	
			18.443: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 18.443: —	5.000: —	23.443: —
		7 D 2. Skogar		
1/1	1931	f. d. Stadsskogvaktare C. A. Lindkvist .... p	2.472: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 2.472: —	700: —	3.172: —
		7 E. Hyresfastigheter		
		2. *Stadshotell*		
1/1	1937	f. d. Eldare A. Vidfors ..... p	2.109: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 2.109: —	600: —	2.709: —

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
	8 B 1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader		
1/1 1931	f. d. Kommunalarb. H. Hansson ..... p	1.347: —	
1/1 1935	„ „ A. T. Svensson ..... p	1.170: —	
1/11 1936	„ Kranmaskinist J. V. Åsberg ..... p	1.572: —	
1/2 1937	„ Arbetsförman C. H. Pettersson ..... p	2.775: —	
1/6 1937	Änkefru A. Axelsson ..... ä	600: —	
1/2 1939	„ M. Andersson ..... ä	1.398: —	
1/7 1939	f. d. Byggnadschef G. Smitt ..... p	7.020: —	
1/1 1940	„ Kommunalarb. C. F. Pihlblad ..... u	350: —	
1/2 1941	„ „ P. Fr. Grönberg ..... p	1.287: —	
1/7 1941	Änkefru H. Andersson ..... ä	1.092: —	
1/4 1942	f. d. Kommunalarb. A. E. Jansson ..... u	350: —	
1/4 1944	Änkefru H. Johansson ..... ä	1.137: —	
1/10 1945	f. d. Kommunalarb. K. D. Karlsson ..... p	1.464: —	
1/11 1945	Änkefru E. K. Westholm ..... ä	1.029: —	
1/1 1946	f. d. Kommunalarb. K. A. Alfredsson ..... u	350: —	
1/9 1946	„ „ J. G. Kvarnström .... p	1.692: —	
1/3 1947	„ Stensättare K. E. Karlsson ..... p	1.425: —	
1/10 1947	„ Kommunalarb. O. V. Bergström ..... p	1.698: —	
1/1 1948	„ „ A. E. Thörn ..... u	350: —	
1/7 1948	„ „ A. J. Jonsson ..... u	350: —	
1/9 1948	„ „ O. M. Jonsson ..... p	1.463: —	
6/9 1948	Änkefru E. Johansson ..... ä	2.091: —	
15/11 1948	f. d. Kommunalarb. G. Rydmark ..... p	2.412: —	
1/12 1948	„ „ J. G. Johansson ..... u	350: —	
1/1 1949	„ „ A. V. Ehrnström ..... p	2.640: —	
1/5 1949	„ „ J. A. Pettersson ..... p	2.628: —	
1/10 1949	„ „ E. L. Karlsson ..... b p	1.670: —	
		41.710: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 41.710: —	11.300: —	53.010: —
	8 B 4. Drätselkammarens förråd		
1/12 1944	f. d. Förrådsförman Th. Bergkvist ..... p	2.220: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 2.220: —	600: —	2.820: —
	8 B 8. Hästar		
1/9 1947	Änkefru A. T. Persson ..... ä	1.158: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 1.158: —	400: —	1.558: —
	8 C. Parkförvaltning		
1/1 1930	f. d. Trädgårdsarb. A. G. Hellberg ..... p	1.287: —	
1/11 1937	„ „ C. A. Hagström ..... p	1.170: —	

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/4	1938	Änkefru A. T. Eriksson ..... ä	540: —	
			2.997: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 2.997: —	900: —	3.897: —
		9 A. Hamnar		
1/7	1909	f. d. Kranmaskinist S. Svanström ..... t p	48: —	;
1/2	1949	„ Kranförman A. E. Engström ..... p	3.705: —	
			3.753: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 3.705: —	1.000: —	4.753: —
		10 D. Färjor		
1/4	1947	f. d. Kapten J. Andersson ..... u	1.200: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 1.200: —	400: —	1.600: —
		11 A. Tekniska verkens gemensamma förvaltning		
28/3	1929	Änkefru A. Johansson ..... ä	570: —	
29/6	1933	f. d. Kontorsbiträde H. Klingvall ..... p	1.125: —	
1/7	1938	„ Städerska S. Broberg ..... u	300: —	
1/4	1941	„ Överingenjör G. Geston ..... p	6.990: —	
1/1	1942	Änkefru G. Samuelsson ..... ä	822: —	
1/9	1942	„ E. Wallner..... u	350: —	
1/4	1946	f. d. Förrådsarb. C. G. Wellén ..... p	1.950: —	
1/5	1946	„ Gårdskarl O. G. Olsson ..... p	1.365: —	
1/12	1946	Änkefru A. Eriksson ..... ä	700: —	
1/3	1950	f. d. Förrådsförman J. A. Axelsson..... b p	3.090: —	
			17.262: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 16.272: —	4.400: —	21.662: —
		11 B. Gasverk		
		Förvaltning		
24/1	1930	f. d. Gasmästare K. V. Jansson ..... p	2.994: —	
29/4	1933	„ Rörmontör A. Hedqvist ..... p	2.049: —	
19/6	1935	„ Lykttändare J. A. Persson ..... p	879: —	
1/2	1940	Avlidne rörmontör J. Bursells ett minderårigt barn (Gunh. Marg:a) ..... u	315: —[1])	
1/1	1942	Änkefru M. K. Andersson ..... ä	822: —	
1/1	1942	Dotter I. Andersson ..... u	330: —	
1/7	1942	f. d. Gasverkseldare G. R. T. Ahlén ..... p	2.490: —	
1/9	1943	„ „ K. Fagerman ..... p	2.580: —	
1/11	1943	„ Gasmästare E. Widén ..... p	3.552: —	
1/5	1947	Änkefru H. Fröling ..... tp	621: —	
1/9	1950	f. d. Rörmontör J. Lagerkvist ..... b p	880: —	
			17.512: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 17.512: —	4.800: —	22.312: —

Pension från				Pensions- och under-stödsbelopp Kronor	Kronor
		11 C. Elektricitetsverk			
		Förvaltning			
22/2	1923	Änkefru H. Boholm	ä	636: —	
24/1	1930	„ J. Hellström	ä	786: —	
1/4	1940	„ T. Johanzon	ä	630: —	
1/10	1940	f. d. Grovarbetare A. V. Adamsson	p	879: —	
1/1	1941	„ Linjearbetare L. A. Larsson	u	350: —	
1/7	1942	„ Lyktvakt Hj. Hedin	u	250: —	
1/7	1945	Änkefru H. Larsson	ä	630: —	
1/1	1946	f. d. Montör O. Ehn	p	720: —	
7/2	1946	„ Linjearbetare O. Löf	p	1.692: —	
1/11	1946	Änkefru A. Eriksson	ä	700: —	
1/3	1947	„ K. Boberg	ä	1.045: —	
1/5	1948	f. d. Mätaruppsättare E. Lundevall	p	2.640: —	
1/1	1949	„ Kommunalarb. K. J. Stenius	u	350: —	
				11.308: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 11.308: —		3.100: —	14.408: —
		12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård			
1/1	1933	f. d. Stadssjuksköterska A. Ekström	tp	962: —	
1/6	1941	Änkefru M. K. Thunström	ä	1.290: —	
1/10	1941	f. d. Stadssjuksköterska E. Carlsson	tp	527: —	
1/10	1943	„ „ S. Sandén	tp	345: —	
1/2	1944	„ 2:e stadsläkare C. Idar	p	4.929: —	
1/3	1947	Änkefru J. Jansson	ä	1.434: —	
1/8	1948	f. d. 1:e hälsovårdsinsp. E. Berggren	p	4.290: —	
				13.777: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 13.777: —		3.800: —	17.577: —
		13 A B. Vatten- och Avloppsverk			
		Förvaltning			
10/11	1930	f. d. Rörmontör K. Johansson	p	1.302: —	
17/11	1931	„ Rörläggare J. A. Falk	p	1.365: —	
1/1	1935	Änkefru A. Eriksson	ä	700: —	
1/3	1935	„ A. Gustavsson	ä	700: —	
1/2	1936	f. d. Grovarbetare G. Andersson	p	1.404: —	
1/8	1937	f. d. Grovarbetare J. F. Lundkvist	p	996: —	
1/7	1939	Änkefru A. Eriksson	ä	700: —	
1/9	1939	„ H. Jansson	u	300: —	
1/1	1940	f. d. Grovarbetare K. A. Broberg	p	1.698: —	
21/4	1941	Änkefru G. Johansson	u	300: —	
1/6	1941	f. d. Grovarbetare K. E. Sjöström	u	350: —	
1/1	1942	„ „ C. E. Söder	u	350: —	

Pension från			Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/5	1942	f. d. Maskinist K. A. Eriksson ..... p	2.466: —	
1/6	1942	„ Rörnätsförman P. J. Hedqvist ..... p	2.994: —	
1/1	1943	„ Grovarbetare E. K. Lindström ..... p	879: —	
1/4	1943	Änkefru H. Karlsson ..... ä	700: —	
1/10	1943	f. d. Grovarbetare F. Hjelm ..... p	936: —	
1/5	1944	„ „ G. A. Andersson ..... p	1.755: —	
1/8	1944	Änkefru E. Andersson ..... ä	855: —	
1/1	1945	f. d. Grovarbetare K. A. Karlsson ..... u	350: —	
1/3	1945	Änkefru A. E. Lönnqvist ..... ä	1.644: —	
1/2	1947	f. d. Grovarbetare F. A. Pettersson ..... p	1.535: —	
6/3	1947	Änkefru A. Österberg ..... ä	729: —[1])	
1/5	1948	f. d. Smed K. B. Falk ..... p	1.671: —	
1/9	1948	Änkefru E. K. Eklund ..... ä	768: —	
1/10	1948	f. d. Grovarbetare O. G. Andersson ..... u	350: —	
1/10	1948	„ „ P. A. Johansson ..... u	350: —	
24/11	1948	„ „ O. F. Frimodig ..... p	1.944: —	
28/11	1948	Änkefru G. Schörling ..... ä	1.102: —[1])	
1/12	1948	f. d. Grovarbetare K. O. Fredriksson ..... u	350: —	
1/3	1949	„ „ S. E. Forslund ..... p	2.412: —	
1/4	1950	„ „ K. B. Flyckt ..... b p	1.650: —	
1/6	1950	„ „ T. S. Sundkvist ..... b p	820: —	
			36.425: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 36.425: —	9.900: —	46.325: —

13 C 1. Renhållningsverk

1/9	1931	Änkefru A. Jansson ..... ä	786: —	
1/5	1933	f. d. Renhållningsarbetare E. Dahl ..... tp	306: —	
1/7	1933	Änkefru H. Sunesson ..... ä	732: —	
1/8	1934	f. d. Skrivbiträde E. Eriksson ..... p	2.055: —	
1/9	1938	„ Förman K. A. Fransson ..... p	1.758: —	
1/4	1939	Änkefru E. Eriksson ..... ä	759: —	
1/5	1939	„ M. Karlsson ..... ä	759: —	
1/9	1941	f. d. Renhållningsarb. K. J. Persson..... p	2.304: —	
1/3	1942	„ „ K. A. Kihlgren ..... p	2.466: —	
1/7	1945	f. d. Renhållningsarb. N. M. Jansson ..... p	1.416: —	
1/1	1949	„ „ K. K. Morell ..... u	350: —	
			13.691: —	
		Dyrtidstillägg 27 % på kr. 13.691: —	3.700: —	17.391: —

13 D 1. Varmbadhus

1/6	1932	f. d. Badmästare J. Söderström ..... p	1.800: —	
1/2	1944	„ Simhallsvakt F. Öhman ..... p	1.029: —	
1/2	1945	„ Baderska E. Gustavsson ..... p	1.413: —	
1/6	1948	„ „ L. Öst ..... p	684: —	

Pension från		Pensions- och understödsbelopp Kronor	Kronor
1/2 1949	f. d. Biljettförsäljerska H. Gustavsson .... p	2.153: —	
1/8 1949	Änkefru O. Byman ..... ä	1.239: —	
1/12 1949	f. d. Baderska N. Johansson ..... b p	1.260: —	
		9.578: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 9.578: —	2.600: —	12.178: —
	13 E 3. Hästholmarna		
1/1 1944	f. d. Ordningsvakt G. F. Lundberg ..... u	360: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 360: —	100: —	460: —
	14 C. Köttbesiktningsbyrå		
1/11 1946	Änkefru A. Jonsson ..... ä	1.584: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 1.584: —	500: —	2.084: —
	15 A. Folkskola och fortsättningsskola		
	1. *Administration.*		
1/1 1942	f. d. Vaktmästare V. Ekman ..... p	2.667: —	
1/1 1948	„ Folkskoleinspektör E. Granér ..... p	8.124: —	
		10.791: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på 8.667: —	2.400: —	13.191: —
	2. *Undervisning.*		
1/7 1926	f. d. Slöjdlärare J. F. Brandt ..... tp	535: —	
1/7 1927	„ Folkskollär:a S. Hammarskjöld ..... tp	462: —	
1/4 1928	„ Småskollär:a O. Bergh ..... tp	315: —	
1/5 1928	„ Folkskollärar:a B. Svanholm ..... tp	462: —	
1/10 1928	„ Slöjdlär:a E. Wahlbäck ..... tp	555: —	
1/7 1929	„ Småskollär:a A. Lennmalm ..... tp	314: —	
1/12 1931	„ Skolkökslär:a A. Thunell ..... tp	605: —	
1/3 1932	„ Småskollär:a A. S. Eriksson ..... tp	433: —	
1/9 1933	„ Slöjdlär:a E. Hahr ..... tp	492: —	
1/7 1934	„ Folkskollär:a E. Fernquist ..... tp	564: —	
1/12 1934	„ „ E. Kolmodin ..... tp	563: —	
1/7 1935	„ Slöjdlärar:e A. Hammarsten ..... tp	769: —	
1/9 1936	„ Småskollär:a I. Lundeberg ..... tp	393: —	
1/1 1937	„ Simlär:a E. Ståhl ..... tp	500: —	
1/9 1939	„ Skolkökslär:a M. Granér..... tp	673: —	
1/1 1942	„ „ E. Karlsson ..... tp	532: —	
1/7 1945	„ Slöjdlärare K. A. Karlsson ..... tp	916: —	
		9.083: —	
	Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 9.083: —	2.600: —	11.683: —

Pension från			Pensions- och understödsbelopp kronor	Kronor
		3. *Socialpedagogiska anordningar.*		
1/1	1939	f. d. Skoltandläk. F. Luttrop ..... p	2.000: —	
1/7	1944	„ Skolläk. C. Idar ..... p	816: —	
			2.816: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 2.816: —	800: —	3.616: —
		4. *Fastigheter och inventarier.*		
1/10	1931	f. d. Vaktmäst. F. Andersson ..... p	2.301: —	
1/2	1940	Änkefru A. M. Sahlkvist ..... ä	822: —	
1/8	1940	f. d. Städerska A. Eriksson ..... u	300: —	
1/10	1942	„ Städerska H. Johansson ..... u	350: —	
1/1	1943	„ Städerska E. Persson ..... u	300: —	
16/7	1947	„ Städerska M. Söderkvist ..... u	350: —	
1/11	1948	Änkefru J. Andersson ..... ä	834: —	
			5.257: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 5.257: —	1.500: —	6.757: —
		5. *Skolmåltider.*		
1/6	1942	f. d. Besp.-förest. A. Kjellström ..... u	350: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på 350: —	100: —	450: —
		15 B. Praktisk mellanskola och f. d. Högre folkskola		
1/5	1936	f. Ämneslärare I. Fröier ..... tp	1.380: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 1.380: —	400: —	1.780: —
		15 H. Yrkesskola		
1/2	1934	Änkefru I. Lundahl ..... ä	1.600: —[2])	
1/9	1940	„ A. Svensson ..... ä	918: —[2])	
1/2	1941	f. d. Maskinist P. U. Björkman ..... u	350: —	
1/10	1947	Arkitekt A. Grane ..... p	3.879: —	
1/7	1948	Civiling. A. Sigfrids ..... p	4.476: —	
			11.223: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 11.223: —	3.100: —	14.323: —
		16 A. Socialvårdsbyrå		
1/11	1938	f. d. Kontorsbiträde E. Isaksson ..... p	1.347: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 1.347: —	400: —	1.747: —
		16 B 2. Sluten fattigvård		
1/1	1921	Änkefru A. Lundberg ..... ä	750: —	
1/2	1929	„ A. Larsson ..... ä	790: —	
1/5	1935	f. d. Kokerska E. Andersson ..... p	873: —	

Pension från			Pensions- och under-stödsbelopp kronor	Kronor
1/2	1939	f. d. Sjuksköterska A. Forslund ..... p	1.560: —	
15/1	1940	„ Vårdbiträde E. Vinterkvist ..... p	813: —	
1/4	1945	Änkefru Karin M. Pihl ..... ä	1.506: —	
1/4	1945	Dotter Karin Eva Pihl ..... p	603: —[1])	
1/1	1947	f. d. Husmor Olga Lundberg ..... p	1.344: —	
1/4	1949	„ Vårdbiträde A. Nordin ..... p	2.160: —	
			10.399: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 10.399: —	2.900: —	13.299: —

16 C 4. Barnstugor

1/9	1941	f. d. Föreståndarinna H. Andersson ..... p	875: —	
1/9	1948	„ Husmor Signe Sundkvist ..... p	950: —	
			1.825: —	
		Dyrtidstillägg: 27 % på kr. 1.825: —	500: —	2.325: —
			Kronor	546.511: —

[1]) Häri ingår pension till minderåriga barn.
[2]) Bidrag från Zimmermanska fonden med 50 % + dyrtidstillägg.
Dyrtidstillägg utgår f. n. — stfm senaste beslut 21/12 1948, § 396 — med 27 % på högst 6.000: — pr år.
p) Pension.
tp) Tilläggspension.
u) Understöd till f. d. befattningshavare.
ä) Understöd till änka efter befattningshavare.
b) Beräknat.

Bilaga 3 till
skattestatens specialstater

Sammanställning över stadens pensionsavgifter år 1950.

	Förvaltning	SKP	SPA	Stadens pens.-fond	Summa
1 C 2	Stadskansli	8.224: —		1.776: —	10.000: —
1 C 3	Drätselkontor	12.080: —		1.920: —	14.000: —
2 A	Magistrat och rådhusrätt	5.304: —		3.696: —	9.000: —
2 B	Polis- och åklagarväsen samt fångvård	51.213: —		8.787: —	60.000: —
3 B 1	Uppbördsverk	7.148: —		852: —	8.000: —
3 C	Exekutionsverk	3.272: —		1.728: —	5.000: —
4 A	Stadsarkitektkontor	10.784: —		816: —	11.600: —
4 B	Stadsingeniörskontor	12.196: —		804: —	13.000: —
6	Brandförsvar	29.744: —		5.256: —	35.000: —
7 A	Fastighetskontor och gemensam förvaltning	10.100: —			10.100: —
7 B 2	Kv. Njord nr 1			228: —	228: —
7 D 1	Jordbruksrörelse	9.276: —		2.724: —	12.000: —
7 E 2	Stadshotell			240: —	240: —
8 B 1	Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader	41.280: —		8.868: —	50.148: —
8 B 3	Allmän belysning och renhållning	612: —		912: —	1.524: —
8 B 4	Drätselkammarens förråd	1.318: —		456: —	1.774: —
8 B 5	Grustag			492: —	492: —
8 B 6	Bilar	1.911: —		456: —	2.367: —
8 B 7	Maskiner	5.693: —		228: —	5.921: —
8 B 8	Hästar	1.066: —		708: —	1.774: —
8 C	Parkförvaltning	21.700: —		3.300: —	25.000: —
9 A	Hamnförvaltning	9.215: —		2.808: —	12.023: —
10 D	Färjor och ångslupar	1.168: —		276: —	1.444: —
11 A	Tekniska verkens gemensamma förvaltning	7.536: —		3.264: —	10.800: —
11 B	Gasverk, Tillverkning	7.776: —		2.724: —	10.500: —
11 B	Gasverk, Distribution	3.720: —		780: —	4.500: —
11 C	Elverk, Förvaltning	3.672: —		528: —	4.200: —
11 C	Elverk, Tillverkning	1.300: —			1.300: —
11 C	Elverk, Distribution	17.292: —		7.508: —	24.800: —
12 A 1	Allmän hälso- och sjukvård	5.072: —		1.128: —	6.200: —
13 A B	Vatten- och avloppsverk, Förvaltning	5.000: —			5.000: —
13 A B	Vatten- och avloppsverk, Tillverkning			300: —	300: —
13 A B	Vatten- och avloppsverk, Distribution	22.836: —		8.364: —	31.200: —

13 C 1	Renhållningsverk	5.628: —		3.372: —	9.000: —
13 D 1	Varmbadhus	1.204: —		996: —	2.200: —
13 D 2	Karlslunds tvättinrättning			396: —	396: —
13 E 2	Björnön			204: —	204: —
15 A	Folkskola och fortsättningsskola:				
1	Administration	6.000: —			6.000: —
2	Undervisning		2.150: —		2.150: —
4	Fastigheter och inventarier	2.448: —		552: —	3.000: —
15 B	Praktisk mellanskola		2.643: —		2.643: —
15 D	Kommunal flickskola		5.844: —	276: —	6.120: —
15 H	Yrkesskola	808: —		192: —	1.000: —
15 I 1	Gymnastik och idrott	3.496: —		504: —	4.000: —
16 A	Socialvårdsbyrå	3.316: —		684: —	4.000: —
16 B 2	Sluten fattigvård	8.005: —	1.135: —	1.860: —	11.000: —
16 B 3	Öppen fattigvård			588: —	588: —
16 C 2	Barnhem		500: —		500: —
16 C 3	Öppen barnavård	2.492: —		408: —	2.900: —
16 C 4	Barnstugor	7.052: —		48: —	7.100: —
16 F	Nykterhetsvård	1.438: —			1.438: —
16 H 1	Hemhjälpsnämnd	2.565: —	1.435: —		4.000: —
18 A	Folkpensionering	2.300: —			2.300: —
	Kronor	364.260: —	13.707: —	82.007: —	459.974: —

Bilaga 4 till
skattestatens specialstater

Förteckning över fordonsersättningar.

Litt	Specifikation		Belopp
	3 C. Exekutionsverk		
116	Cykelersättning:		
	5 st. exekutorer à 30: — kr. per år		150: —
	4 A. Stadsarkitektkontor		
116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Stadsarkitekt P. Bohlin	2.147: —	
	Stadsplanearkitekt B. Tideström (beräknat)	1.000: —	3.147: —
	4 B. Stadsingeniörskontor		
116	Cykelersättning till 18 mätningshantlangare à 12 kr. per kvartal:		
	18×12×4 = 864. Avrundat nedåt		800: —
	7 D 1. Jordbruksrörelse		
116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Förvaltare I. Kjellberg	2.550: —	
	Inspektor L. Jansson	2.550: —	5.100: —
	8 B 1. Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader		
116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Verkmästare vakant	4.430: —	
	Vägmästare för vägunderhållet vakant	4.430: —	
	Vägmästare Sven Nilsson Fa	3.808: —	
	Vägmästare Carl Öhrndalen Fa	3.808: —	16.476: —
	9 A. Hamnar		
116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Hamnkapten C. F. Carlsson		2.168: —
	11 C. Elektricitetsverk		
	Distribution:		
3336	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Övering. J. Sintorn (hälften)	1.270: —	
	Drifting. F. Heimer	2.540: —	3.810: —
	12 A 1. Allmän hälso- och sjukvård		
116	Cykelersättningar:		
	5 st. hälsovårdsinspektörer à 37: 50	187: 50	
	1 st. bostadsinspektris à 37: 50	37: 50	

	1 st. byråföreståndare à 37: 50	37: 50	263: —

13 AB. Vatten- och avloppsverk

Distribution:

1336	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Övering. J. Sintorn (hälften)	1.270: —	
	1. ing. Bo Ljunggren	2.750: —	
	Transportmästare (vakant)	3.760: —	7.780: —

15 A. Folkskola och fortsättningsskola

1. Administration:

116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Folkskoleinspektör T. Toldner (hälften)		1.084: —

4. Fastigheter och inventarier:

116	Ersättning för hållande av egen bil i tjänsten:		
	Folkskoleinspektör T. Toldner (hälften)		1.084: —

16 A. Socialvårdsbyrå

	Cykelersättningar:		
	Vaktmästare	75: —	
	Kontorsbiträde på barnavårdsnämnden	75: —	150: —
		Kronor	42.012: —

Ersättningen för hållande av egen bil i tjänsten är baserad på drätselkammarens beslut den 16/9 1948 § 637.

Bilaga 5 till skattestatens specialstater

Förteckning över räntor på fasta tillgångar.

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4% (avrundat)
7 B		**Förvaltningsfastigheter**		
1	185	Rådhus med annex	340.000: —	13.600: —
2	185	Kv. Njord nr 1	615.000: —	24.600: —
3	185	Polisstation	167.000: —	6.700: —
4	185	Brandstation	967.000: —	38.700: —
5	185	Tullhus	278.000: —	11.100: —
6	185	Div. fastigheter	634.002: —	25.400: —
7	185	Förrådsbyggnader	172.000: —	6.900: —
8	185	Barnstuga, daghem och barnkoloni	242.000: —	9.700: —
7 C	185	**Exploateringsfastigheter**	3.651.501: —	146.100: —
7 D 2	185	**Skogar**	150.000: —	6.000: —
7 D 3	185	**Jordbruksfastigheter**	1.823.300: —	72.900: —
7 E		**Hyresfastigheter**		
1	185	Diverse fastigheter inkl. bostadsrätter	5.083.900: —	203.400: —
2	185	Stadshotell	1.180.000: —	47.200: —
4	185	Paviljong i Stadsparken	225.000: —	9.000: —
5	185	Varumagasin och dylikt	478.000: —	19.100: —
6	185	Omnibusgarage	320.000: —	12.800: —
7 F 2	185	**Pensionärshem**	1.985.000: —	79.400: —
7 Ö		**Aktier och andelar i byggnadsföretag**		
	185	Aktier i AB Arbetarebostäder	300.000: —	12.000: —
	185	Aktier i Byggnads AB Mimer	500.000: —	20.000: —
8 B		**Gatuförvaltning**		
9	185	Bekvämlighetsinrättningar	23.000: —	900: —
8 C	185	**Parkförvaltning**	135.000: —	5.400: —
10 C	185	**Johannisbergs flygfält**	37.000: —	1.500: —
10 F		**Aktier och andelar i kommunikationsföretag**		
	185	Aktier i Västerås Omnibus AB	200.000: —	8.000: —

Titel	Litt	Förvaltning	Anläggningarnas värde	Ränta à 4% (avrundat)
11 A		**Tekniska verkens gemensamma förvaltning**		
	481	Gemensamma förvaltningen	132.800: —	5.300: —
11 B		**Gasverk**		
	2281	Tillverkning	417.400: —	16.700: —
	2381	Distribution	415.800: —	16.700: —
11 C		**Elektricitetsverk**		
	3281	Tillverkning	9.500: —	400: —
	3381	Distribution	1.690.200: —	67.600: —
13 A B		**Vatten- och avloppsverk**		
	1281	Tillverkning	273.000: —	10.900: —
	1381	Distribution	3.692.200: —	147.700: —
13 C 1	185	**Renhållningsverk**	10.000: —	400: —
13 D 1	185	**Varmbadhus**	300.000: —	12.000: —
13 E		**Anordningar för friluftsliv**		
2	185	Björnön	250.000: —	10.000: —
3	185	Hästholmarna	245.000: —	9.800: —
4	185	Johannisbergsbadet	3.000: —	100: —
5	185	Småbåtshamnar	195.000: —	7.800: —
15 A 4	185	**Folkskola**	3.855.000: —	154.200: —
15 D	185	**Kommunal flickskola**	1.188.000: —	47.500: —
15 G		**Statliga läroverk**		
1	185	Allmänt läroverk.....	565.000: —	22.600: —
15 H	185	**Yrkesskola**	580.000: —	23.200: —
15 I		**Gymnastik och idrott**		
2	185	Idrottsplatser	264.000: —	10.600: —
3	185	Idrottshallen	482.000: —	19.300: —
15 Ö		**Övriga ändamål**		
	185	Aktier i Västerås Teater AB	73.200: —	2.900: —
16		**Socialvård**		
B 2	185	Sluten fattigvård: Ålderdomshem	1.225.000: —	49.000: —
		Summa kronor	35.372.803: —	1.415.100: —

Lån, amorteringar och

Löp. nr	Långivare	År	Urspr.-ligt lånebelopp	Amort.-tid, år	Slut-amorterat	Räntefot
	1. Fonderade lån med Kungl. Maj:ts tillstånd					
3	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1916	250.000: —	40	31/12 1956	4,75
4	D:o	1917	250.000: —	40	31/12 1957	4 75
5	D:o	1918	350.000: —	40	30/6 1958	4,75
6	D:o	1918	350.000: —	40	30/6 1958	5,25
7	D:o	1920	210.000: —	40	31/12 1960	6
15	Kungl. Statskontoret (Bostadslånefonden)	1930	70.000: —	32	31/12 1962	4
17	Svenska Arbetarnas Allmänna Begravningskassa	1937	162.137: 80	20	31/12 1956	3
18	Sveriges Allmänna Försäkringsförening och Begravningsfond	1937	162.137: 80	20	31/12 1956	3
19	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	1926	319.663: 33	30	31/12 1956	5
29	Kungl. Generalpoststyrelsen	1931	881.000: —	24	30/12 1955	4,5
31	Västmanlands läns landsting	1932	250.000: —	25	1/4 1957	5
50	Kungl. Pensionsstyrelsen (Pensionsförsäkringsfonden)	1934	812.000: —	20	30/6 1954	3,4
51	Städernas Allmänna Brandstodsbolag	1934	1.844.000: —	16	1/4 1950	3,2
59	Kungl. Generalpoststyrelsen	1936	1.686.500: —	25	30/12 1961	2,9
60	Riksförsäkringsanstalten	1937	1.089.500: —	25	30/12 1962	3
72	Kungl. Generalpoststyrelsen	1939	2.289.000: —	20½	1/9 1959	2,55
74	Kungl. Järnvägsstyrelsen	1940	350.000: —	25	15/3 1965	4,75
75	Västerås stads stiftelser	1940	415.350: —	25	5/5 1965	4,75
76	Sörmland-Västmanlands erkända centralsjukkassa	1940	300.000: —	20	1/12 1960	4,5
77	Västmanlands läns landsting	1940	122.500: —	20	1/12 1960	4,5
78	Stiftelser under Västerås stads fattigvårdsstyrelses förvaltning	1940	125.000: —	20	1/12 1960	4,5
81	Kungl. Pensionsstyrelsen	1941	700.000: —	25	30/9 1966	4
82	Svenska Personal-Pensionskassan	1941	858.800: —	25	30/9 1966	3,9
84	Kungl. Generalpoststyrelsen	1942	485.876: 78	15	30/6 1957	3,5
85	Västerås stads stiftelser	1942	736.493: 12	15	30/6 1957	3,5

räntor år 1950

Bilaga 6 till skattestatens specialstater

Ränte-terminer	Lånebelopp 1/1 1950	Ränta 1950	Amortering 1950	Konvertering	Anteckningar
31/12	82.181: 28	3.903: 61	10.170: 58	Bundet	
31/12	91.890: 66	4.364: 81	9.709: 38	,,	
30/6	141.624: —	6.727: 14	12.976: 72	,,	
30/6	148.320: 94	7.786: 85	13.313: 38	,,	
31/12	110.076: 61	6.604: 60	7.352: 32	,,	
31/12	9.352: 25	374: 09	562: 48	Fri inlösningsrätt	
30/6, 31/12	68.598: 59	2.057: 96	8.952: 55	Bundet	Förutv. 1926 års lån å 200.000: —.
30/6, 31/12	68.598: 59	2.057: 96	8.952: 55	,,	D:o
30/6, 31/12	120.329: 64	6.016: 48	14.777: 97	,,	
30/6, 30/12	266.109: 37	11.974: 92	41.921: 52	,,	Förutv. 1916 års obl.-lån å 1.095.000: —.
1/4, 1/10	114.661: 08	5.432: 95	12.004: 44	,,	
30/6, 30/12	259.959: 93	8.012: 87	48.574: 68	,,	Förutv. 1924 års obl.-lån å 1.000.000: —.
1/4	148.142: 12	4.740: 55	148.142: 12	,,	Förutv. 1910 års obl.-lån å 3.000.000: —.
30/12	959.071: 88	27.813: 08	67.963: 04	30/12 1951	
30/6, 31/12	666.114: 73	19.666: 38	42.591: 32	Bundet	
1/3, 1/9	1.379.000: —	35.164: 50	110.000: —	1/3 1954	Förutv. 1919 års obl.-lån å 2.744.000: —.
15/3, 15/9	267.167: 37	12.416: 74	11.524: 34	15/3 1950	
5/3, 5/11	317.051: 42	14.735: 13	13.676: 09	5/5 1950	
1/6, 1/12	196.688: 58	8.850: 99	14.213: 01	1/12 1950	
1/6, 1/12	80.314: 50	3.614: 15	5.803: 65	1/12 1950	
1/6, 1/12	81.953: 57	3.687: 91	5.922: 09	1/12 1950	
30/3, 30/9	545.123: 88	21.804: 96	23.003: 41	30/9 1951	
31/3, 30/9	666.904: —	26.010: —	28.384: —	Bundet	
30/6, 30/12	274.383: 74	9.320: 75	32.589: 25	,,	Förutv. 1932 års lån å 663.000: —.
30/6, 30/12	415.922: 34	14.128: 80	49.397: 20	Bundet	Förutv. 1932 års lån å 1.000.000: —.

Löp. nr	Långivare	År	Urspr.-ligt lånebelopp	Amort.-tid, år	Slut-amorterat	Räntefot
86—89	Försäkringsaktiebolaget Skandia	1943	972.000: —	20	31/12 1962	3,5
90	D:o	1943	694.900: —	25	30/4 1968	3,5
91	Livförsäkringsbolaget Framtiden	1943	700.000: —	19	1/6 1962	3,6
92	Försäkringsaktiebolaget Skandia	1943	687.299: 76	19	1/6 1962	3,6
93	Kungl. Generalpoststyrelsen.....	1944	875.500: —	20	30/12 1964	3,5
95	D:o	1946	932.900: —	20	30/12 1966	3
96	D:o	1947	2.065.000: —	25	30/6 1972	3
101	D:o	1947	1.823.222: 23	20	30/12 1967	3,1
102	Riksförsäkringsanstalten	1948	1.000.000: —	25	31/12 1973	3,25
103	Kungl. Pensionsstyrelsen ..... (Pensionsförsäkringsfonden)	1948	1.210.000: —	25	30/9 1973	3,25
			26.030.780:82			
	Lån från egna fonder:					
94	Västerås stads särskilda fond för kulturella och allmännyttiga ändamål		430.433: 95	15	1/6 1960	3,5
	Kronor		26.461.214:77			
	2. Övriga fonderade lån					
	Lån från egna fonder:					
100	Skattereglerings fonden	1946	982.000: —	5	30/12 1951	
104	Försäljningsmedelsfonden	1947	60.000: —	5	30/12 1952	
106	D:o	1948	85.000: —	5	30/12 1953	
			1.127.000: —			
	Övriga:					
99	Westmanlands läns sparbank	1946	41.800: —	5	1/10 1951	3
105	AB Jordbrukarbanken	1948	270.000: —	5	31/12 1952	3
	Kronor		1.438.800: —			

Avser endast upptagna lån t. o. m. 30/9 1949.

Ränte-terminer	Lånebelopp 1/1 1950	Ränta 1950	Amortering 1950	Konver-tering	Anteckningar
30/6, 31/12	704.614: —	24.658: —	43.732: —	Bundet	
30/4, 30/10	578.044: —	19.848: —	21.930: —	,,	
1/6, 1/12	527.284: 50	18.396: 89	32.519: 76	1/6 1953	Del av förutv. 1933 års lån å 1.765.000: —.
1/3, 1/12	517.715: —	18.063: —	31.930: —	1/6 1953	D:o
30/12	709.491: 47	24.832: 20	36.767: 80	Bundet	
30/6, 31/12	825.810: 91	24.492: 37	37.875: 63	,,	
30/6, 31/12	1.920.607: 71	57.165: 37	60.834: 63	,,	Av skattemedel täckt upplåning 77.500: — Uppt. lån 2.065.000: — Kronor 2.142.500: —
30/6, 30/12	1.687.138: 61	51.753: 38	71.246: 62	,,	
30/6, 31/12	973.553: 17	31.420: 35	27.313: 33	1/11 1958 1)	1) End. för låntagaren.
30/3, 30/9	1.177.887: 42	38.281: 34	33.156: 24	1/10 1958 1)	1) D:o
	17.101.687:86	576.179: 08	1.139.784: 10		
1/6	336.410: 07	11.774: 35	25.598: 11	1/12 1954	Förutv. 1935 års lån å 596.700: —.
	17.438.097:93	587.953: 43	1.165.382: 21		
30/12	392.800: —		196.400: —		
30/12	36.000: —		12.000: —		
30/12	68.000: —		17.000: —		
	496.800: —		225.400: —		
1/10	16.720: —	501: 60	8.360: —		Fd Badelunda kommuns lån (Gryta 1[8]).
31/12	162.000: —	4.860: —	54.000: —		Lån för Idrottshallen.
	675.520: —	5.361: 60	287.760: —		

Bilaga 7 till skattestatens specialstater

UPPGIFT

på den 1 januari 1950 oguldet lånebelopp, medelräntefot och årliga annuiteter av Västerås stads fonderade lån med Kungl. Maj:ts tillstånd.

År	Lånebelopp	Medel-ränte-fot	Ränta	Amortering	Annuitet
1950	17.428.745: 68	3,37	587.579: 34	1.164.819: 73	1.752.399: 07
1951	16.263.925: 95	3,37	547.268: 64	1.053.373: 96	1.600.642: 60
1952	15.210.551: 98	3,36	510.392: 05	1.092.221: 19	1.602.613: 24
1953	14.118.330: 79	3,34	472.139. 64	1.132.264: 56	1.604.404: 20
1954	12.986.066: 23	3,33	432.472: 79	1.172.543: 04	1.605.015: 83
1955	11.812.523: 19	3,32	392.311: 27	1.159.695: 97	1.552.007: 24
1956	10.652.827: 22	3,30	351.616: 17	1.154.743: 57	1.506.359: 74
1957	9.498.083: 65	3,28	311.551: 26	1.088.447: 03	1.399.998: 29
1958	8.409.636: 62	3,28	275.557: 42	1.044.169: 79	1.319.727: 21
1959	7.365.466: 83	3,26	240.233: 08	1.042.444: 84	1.282.677: 92
1960	6.323.021: 99	3,25	205.607: 84	902.549: 90	1.108.157: 74
1961	5.420.472: 09	3,22	174.251: 61	840.422: 56	1.014.674: 17
1962	4.580.045: 53	3,18	145.808: 49	772.963: 69	918.772: 18
1963	3.807.081: 84	3,19	121.479: 15	566.280: 65	687.759: 80
1964	3.240.801: 19	3,15	101.945: 79	585.773: 30	687.719: 09
1965	2.655.027: 89	3,08	81.725: 46	544.286: 12	626.011: 58
1966	2.110.741: 77	3,04	64.206: 07	510.049: 53	574.255: 60
1967	1.600.692: 24	2,99	47.811: 07	364.981: 80	412.792: 87
1968	1.235.710: 44	3,01	37.148: 28	252.497: 98	289.646: 26
1969	983.212: 46	3,15	31.018: 24	218.393: 76	249.412: —
1970	764.818: 70	3,16	24.150: 84	225.261: 16	249.412: —
1971	539.557: 54	3,16	17.067: 16	232.344: 84	249.412: —
1972	307.212: 70	3,20	9.838: 98	180.690: 95	190.529: 93
1973	126.521: 75	3,25	4.111: 96	126.521: 75	130.633: 71
	Kronor	3,29	5.187.292: 60	17.427.741: 67	22.615.034: 27

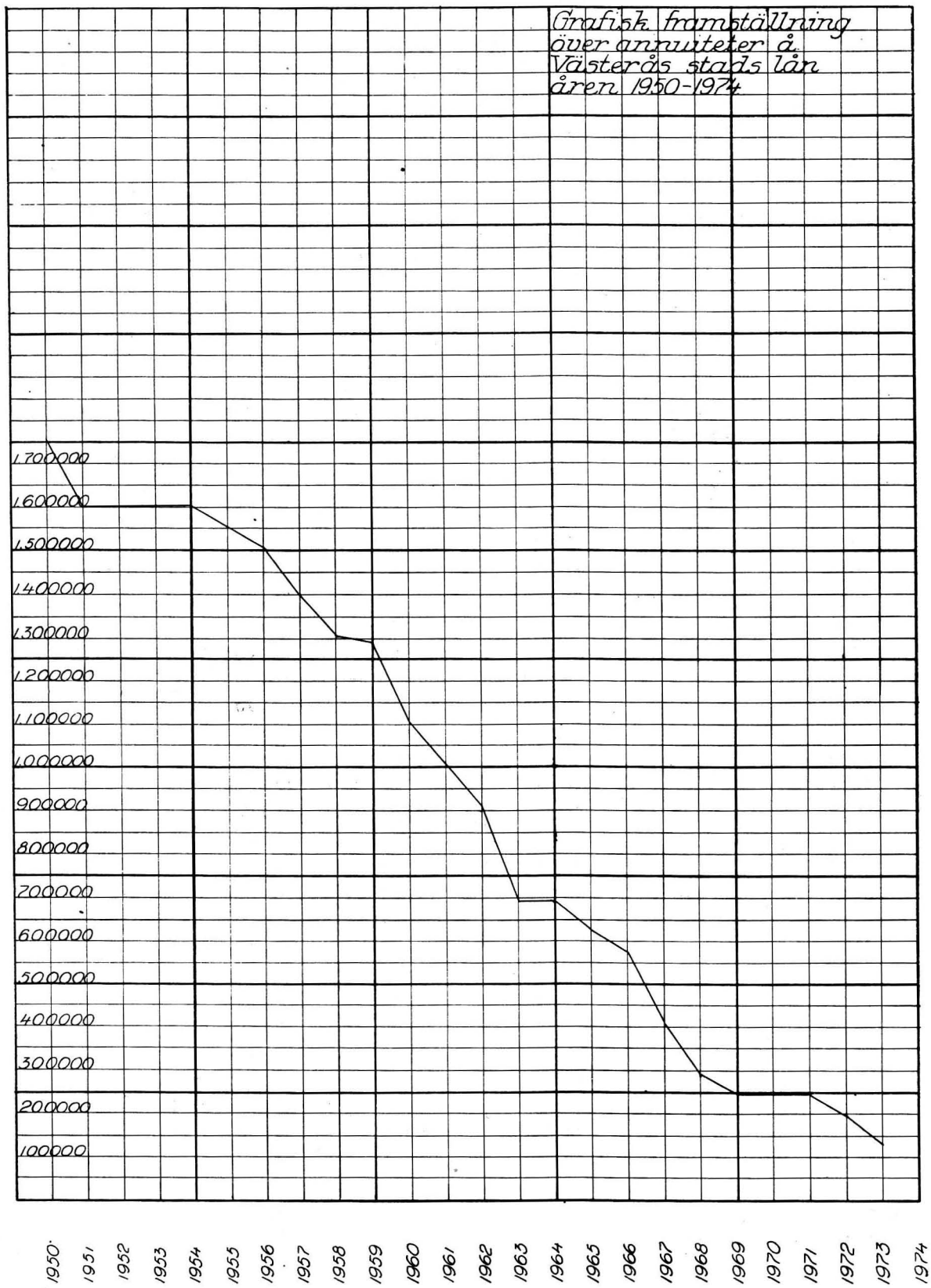
Grafisk framställning
över annuiteter å
Västerås stads lån
åren 1950-1974
1.700000
1.600000
1.500000
1.400000
1.300000
1.200000
1.100000
1.000000
900000
800000
700000
600000
500000
400000
300000
200000
100000
1950
1951
1952
1953
1954
1955
1956
1957
1958
1959
1960
1961
1962
1963
1964
1965
1966
1967
1968
1969
1970
1971
1972
1973
1974

Bilaga 8 till skattestatens specialstater

UPPGIFT

på fast upplåning, folkmängd, antal skattekronor och uttaxering till den borgerliga kommunen under nedan angivna år.

År	Oguldet lånebelopp 1/1 1950	Folkmängd	Antal skattekronor		Uttax. pr skattekrona	
			Fastighets-skatt	Inkomst-skatt	Fastigh.	Ink.
1900		11.238	5.821: 94	24.276: 74	4: 81	
1905		15.142	9.793: 59	35.204: 04	5: 58	
1910	148.142: 12	19.145	14.138: 85	69.305: —	6: 48	
1915		24.403	20.473: 70	109.330: 70	6: 40	
1916	348.290: 65	25.408	22.529: 60	122.751: 20	6: 40	
1917	91.890: 66	25.509	23.711: 20	174.050: 10	6: 45	
1918	289.944: 94	1) 28.571	27.160: 14	307.744: 38	6: 52	
1919	1.379.000: —	29.530	37.595: 90	381.540: 90	7: 25	
1920	110.076: 61	30.633	40.570: —	442.482: 80	8: —	
1921		30.662	43.323: 10	522.471: 70	8: —	
1922	1.044.999: 50	30.337	47.580: 90	406.913: 90	10: —	
1923		30.021	48.385: 20	245.761: 90	9: —	
1924	259.959: 93	29.920	48.708: 20	174.032: 60	9: —	
1925		2) 29.215	49.103: 80	179.247: 40	9: —	
1926	257.526: 82	29.059	49.505: 41	195.623: 09	9: 02	
1927		29.119	50.095: 06	226.795: 10	9: —	
1928		29.578	50.399: 86	231.458: 60	9: —	
1929		29.921	51.868: 94	242.852: 10	9: —	
1930	9.352: 25	30.376	52.260: 99	272.686: 10	8: 60	
1931		30.647	52.786: 20	309.729: 70	7: 97	
1932	804.967: 16	30.913	55.324: 22	319.803: 90	7: 98	
1933		31.229	57.915: 36	299.036: 70	7: 90	
1934		31.794	60.789: 16	287.307: 20	7: 76	
1935	336.410: 07	32.570	61.524: 71	258.681: 40	7: 82	
1936	959.071: 88	33.834	63.019: 96	316.293: 30	7: 07	
1937	666.114: 73	3) 35.378	66.072: 91	384.704: 60	6: 90	
1938		36.551	71.171: 56	470.785: 40	6: 83	
1939		37.848	83.127: 66	460.888: 40	6: 59	
1940	943.175: 44	38.729	87.838: 11	483.555: 60	6: 45	
1941	1.212.027: 88	39.433	94.312: 96	554.864: —	6: 45	
1942		40.797	96.338: 66	578.067: 20	6: 65	
1943	1.282.658: —	42.707	98.256: 56	645.999: 40	6: 85	
1944	709.491: 47	44.306	104.445: 96	752.867: 40	6: 85	
1945		4) 48.602	111.100: 36	843.548: 90	6: 85	
1946	1.235.330: 91	51.034	132.705: 05	910.952: 70	7: 15	
1947	3.643.746: 32	53.390	143.321: 35	929.922: 60	7: 15	
1948	2.381.440: 59	55.828	154.106: 95	1.255.219: 30	7: 15	
1949			165.670: 45	1.343.881: 10	7: 15	7: 35
1950			182.791: 40	1.474.551: 40	7: 15	7: 35
Kronor	18.113.617: 93					

[1]) Inkorporering av Lundby och S:t Ilians socknar.
[2]) Indragning av Västmanlands regemente.
[3]) Uppsättning av Västmanlands flygflottilj.
[4]) Inkorporering av Badelunda socken med 2.484 invånare.

Anmärkning. På grund av den nya uppbördsförordningens ("källskatten") genomförande fr. o. m. 1947 erfordras uppdelning av antalet skattekronor för fastigheter och för inkomst.

Exempel. I kolumnen år 1950 har upptagits 182.791: 40 skattekronor för fastighet och 1.474.551: 40 skattekronor för inkomst. Antalet skattekronor har framkommit vid 1949 års taxering. Eftersom fastighetsskatten är s. k. slutlig skatt skall denna debiteras efter den skattesats, som fastställdes i oktober 1947 (§ 33 i uppbördsförordningen) d. v. s. 7: 15. Antalet skattekronor för inkomst, 1.474.551: 40, avser 1948 års inkomst fastställt vid 1949 års taxering. Detta antal skattekronor ligger till grund dels för den slutliga inkomstskatten för 1948, som debiteras efter 7: 15, dels för det förskott å inkomstskatt staden erhåller under 1950. För den senare inkomstskatten är skattesatsen upptagen enligt föreliggande förslag till 7: 35. Den slutliga inkomstskatten för år 1950 erhåller staden först 1952 med avdrag för det förskott staden erhåller 1950. Antalet skattekronor i ovanstående tabell är uteslutande baserat på taxeringsnämndernas beslut. Hänsyn har sålunda icke tagits till ändringar av högre skattemyndigheter.

Grafisk framställning till denna tabell återfinnes på nästa sida.

Grafisk framställning av folkmängden, ant skattekronor samt borgerlig uttaxering per skattekrona i Västerås stad från år 1900

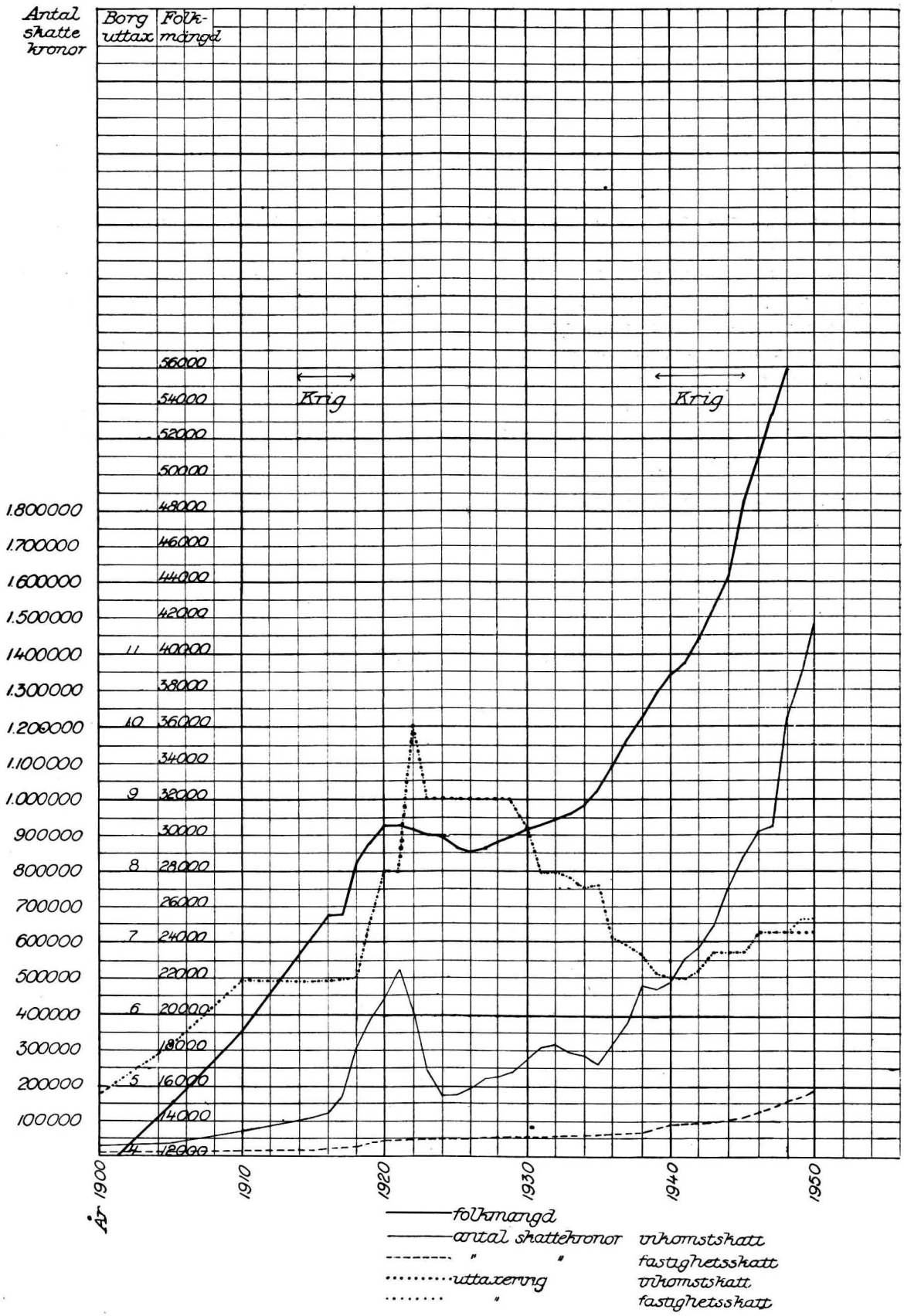

Bilaga 9
till skattestatens specialstater

Sammanställning

av under tiden 1/10 1948—30/9 1949 beviljade anslag av Låne- och fondmedel.

Litt[1])	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
	1 Ö Övriga ändamål			
	Anslag ur kulturfonden:			
555 (L 681)	Inköp av skulpturverk att uppsättas i Folkets Park	Stfm 25/11 1948 § 338		20.000: —
	6 Brandförsvar			
	Anslag ur brandförsvarsfonden:			
L 634	Tilläggsanslag för 2 brandbilar	Stfm 24/2 1949 § 33		[2])13.528: 72
566,1 (L 686)	Inköp av chassi för utryckningsvagn till brandkåren	Stfm 24/2 1949 § 34		[3])7.500: —
	7 B Förvaltningsfastigheter			
	Anslag ur fonden för allmänna byggnader:			
560,1 (L 691)	Uppförande av stadshus	Stfm 25/8 1949 § 214		400.000: —
	Do lånemedel.....	Stfm 25/8 1949 § 214	500.000: —	
	7 C Exploateringsfastigheter			
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
560,1 (L 600)	Förvärv av del av stä 783..	Stfm 28/10 1948 § 297		6.500: —
	Markbyte inom kv. Kullerstenen och Bumlingen (stä 758)	Dk 10/2 1949 § 123		700: —
	Förvärv av stä 779 A	Dk 10/2 1949 § 124		1.675: —
	Expropriation av stä 5 samt område av stä 2382 F	Stfm 30/6 1949 § 176		18.000: —
560,2 (L 604)	Anläggande av betongkulvert på stä 2239 AD	Stfm 30/6 1949 § 187		10.800: —

[1]) Kontonumren äro beträffande tekniska verken oförändrade, men ha för övriga förvaltningar omlagts efter den nya kontoplanen. Gamla kontonummer inom parentes. För avslutade konton ha nya kontonummer ej upplagts.

[2]) Anslag av stfm 15.376: 25 ./. i 1947 års bokslut täckt belopp kronor 1.847: 53.

[3]) Anslag av stfm 8.500: — ./. 1.000: — ej erforderligt belopp, vilket ev. skulle täckts i 1950 års budget.

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
560,3 (L 683)	Anslutningsavgifter till tekniska verken beträffande ledningar till viss staden tillhörig mark	Stfm 31/3 1949 § 67	164.800: —	3.400: —
557 (L 685)	Omläggning av avloppsledning över tomten nr 4 i kv. Kungsängen	Stfm 24/2 1949 § 46		10.000: —
	7 E Hyresfastigheter			
	Anslag ur försäljningsmedelsfonden:			
560,1 (L 600)	Förvärv av tomten nr 2 i kv. Georg	Stfm 28/10 1948 § 299		25.000: —
	Förvärv av tomterna 1 och 5 i kv. Nimrod	Stfm 28/10 1948 § 313		130.000: —
	Förvärv av stä 778 A	Stfm 27/1 1949 § 7		22.000: —
	Förvärv av fastigheten Hamngatan 4	Stfm 30/6 1949 § 193		50.000: —
560,2 (L 656)	Ombyggnad av sumpen vid Västerås Kvarn.....	Stfm 28/4 1949 § 115		13.900: —
560,3 (L 678)	Förvärv av stä 1783—1786 m. fl. (del av köpeskilling)	Stfm 28/10 1948 § 314	300.000: —	
560,4 (L 680)	Förvärv på vissa villkor av byggnad på del av stä 883	Stfm 25/11 1948 § 345	75.000: —	
560,5 (L 689)	Förvärv av tomten nr 1 i kv. Gerhard	Stfm 27/5 1949 § 153	80.000: —	
	7 F Bostadsförsörjning			
	Anslag ur bostadssubventionsfonden:			
581 (L 658)	Utlämnande av lån för täckande av underskott för barnrikehus	Dk 7/10 1948 § 680		2.500: —
	7 F 2 Pensionärshem			
560,1 (L 690)	Uppförande av pensionärshem i kv. Gulmåran (Bruttoanslag 1.500.000: — ./. statsbidrag 400.000: —) ..	Stfm 25/8 1949 § 203	1.100.000: —	
	8 B 2 Nyanläggningar av gator och vägar			
	Anslag ur gatukostnadsfonden:			
	Iordningställande av följande gator på Gideonsbergsområdet:			

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
551.501	Hästhovsgatan (del av kostnad, jfr 351.501)	Stfm 25/8 1949 § 205		57.000: —
551.502	Humlegatan	Stfm 25/8 1949 § 205		30.000: —
551.503	Bangatan	Stfm 25/8 1949 § 205		11.000: —
	9 A Hamnar			
566,1 (L 624)	Tilläggsanslag för anskaffande av brosvängkranar till Östra kajen	Stfm 30/6 1949 § 184	12.000: —	
566,2 (L 625)	Tilläggsanslag för anskaffande av bogserbåten "Bröt-Anund"	Stfm 30/6 1949 § 184	80.000: —	
564,1 (L 670)	Tilläggsanslag för oljeledningar till Djuphamnen .:..	Stfm 30/6 1949 § 184	18.000: —	
560,1	Tilläggsanslag för Djuphamnens utbyggnad[1])	Stfm 29/9 1949 § 248	1.770.000: —	
	11 B Gasverk			
L 21416	Inköp och iordningställande av baracker till personalrum vid gasverket att täckas av 5-års lån	Stfm 29/9 1949 § 243	82.000: —	
L 216	Framdragande av spårförbindelse mellan gamla hamnen och gasverket	Stfm 28/10 1948 § 292	21.000: —	
L 217	Anskaffande av ny tjäravskiljare vid gasverket	Stfm 28/10 1948 § 308	45.000: —	
L 218	Utförande av ytterligare en fyrkammarvertikalugn vid gasverket	Stfm 24/2 1949 § 47	200.000: —	
L 220	Uppförande av lågtrycksgasklocka	Stfm 25/8 1949 § 207	950.000: —	

[1]) Utbyggnad av djuphamnen (Stfm 9/6 1942 § 122) ..... 2.475.000: —
Utförande av en i utbyggnaden ingående vågbrytare (Stfm 29/1 1942 § 14) ..... 125.000: —
Tilläggsanslag för vågbrytare (Stfm 22/2 1945 § 34) ..... 30.000: —
2.630.000: —
Tilläggsanslag för djuphamnens utbyggnad (Stfm 29/9 1949 § 248) .. 1.770.000: —
Totalt anvisat 4.400.000: —

För ovanstående är upplånat:
Tillbyggnad av djuphamnen (vågbrytare) 1944 års lån nr 93 ..... 120.000: —
Tilläggsanslag för vågbrytare 1946 års lån nr 95 ..... 30.000: —
Muddringsarbeten i djuphamnen 1948 års lån nr 102 ..... 1.000.000: —
1.150.000: —
Att ytterligare upplåna ..... 3.250.000: —
Summa upplåning 4.400.000: —

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
	11 C Elektricitetsverk			
L 317	Komplettering av jordkabelsystemet i samband med rivning av transformatorstationen i flickskolan och anslutning till nya stationen vid Oxbacken	Stfm 21/12 1948 § 400	6.000: —	
L 323	Uppställande och anslutning till högspänningsnätet av en prov. transformatorkiosk samt framdragande av jordkabelserviser för bebyggelsen på Emausområdet	Stfm 21/12 1948 § 400	14.500: —	10.500: —
L 369	Instrumentering för transformatorstation på bostadsområdet vid CVV ..	Stfm 25/11 1948 § 339	11.500: —	
L 370	Framdragande av jordkabelledningar på Viksängsområdet	Stfm 28/10 1948 § 307	12.500: —	3.000: —
L 371	Uppförande och instrumentering av transformatorstation vid Hammarbacksvägen	Stfm 24/2 1949 § 37	33.000: —	
L 372	Anslutning av transformatorstation på bostadsområdet vid CVV till högspänningsnätet	Stfm 25/11 1948 § 340	21.000: —	
L 373	Jordkabelanslutning av husblocken 23—28 i kv. Älgen	Stfm 21/12 1948 § 400	7.700: —	4.200: —
L 374	Framdragande av högspänningsjordkabel på sträckan Spantgatan—Hammarbacksvägen och servisledningar till fyra hus vid sagda väg	Stfm 21/12 1948 § 400	13.500: —	3.250: —
L 375	Inköp av transformatorer..	Stfm 21/12 1948 § 400	80.000: —	
L 376	Instrumentering av transformatorstation i Lilla Johanneslundsområdet	Stfm 28/10 1948 § 310	11.500: —	
L 378	Uppförande av transformatorstation i kv. Åkervindan	Stfm 31/3 1949 § 82	23.500: —	
L 379	Förstärkning av överföringslinjen från Kraftverket till Hässlö	Stfm 31/3 1949 § 82	15.000: —	

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
L 380	Framdragande av stamkabel från Kraftverket till provisorisk transformatorkiosk norr om kv. Hanen	Stfm 25/8 1949 § 208	75.000: —	
L 381	Anslutning till högspänningsnätet av transformatorstation på S. Skallberget	Stfm 28/4 1949 § 109	8.000: —	
L 382	Framdragande av jordkabelserviser till Byggnads AB Mimers hus i kv. Vargen	Stfm 30/6 1949 § 186	6.500: —	2.750: —
L 383	Framdragande av jordkabelledningar för återstående utbyggnad av bostadsområdet vid CVV	Stfm 25/8 1949 § 206	16.000: —	14.000: —
L 384	Framdragande av jordkabelserviser till kv. Ångpannan nr 1	Stfm 29/9 1949 § 242		1.650: —
	13 AB Vatten- och avloppsverk			
L 169	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Järnvägsgatan	Stfm 25/11 1948 § 342		6.800: —
L 1717	Anläggande av två infiltreringsbassänger vid Hässlö Vattenverk	Stfm 30/6 1949 § 185	140.000: —	
L 1719	Ersättning till kronan i form av utförande av visst vägarbete på infartsvägen till Västmanlands flygflottilj för upplåtelse av mark för utvidgning av vattenverkets anläggning vid Hässlö	Stfm 29/9 1949 § 249	20.000: —	
L 172	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Stockholmsvägen	Stfm 24/2 1949 § 38	3.000: —	7.000: —
L 173	Framdragande av vattenledning i den s. k. Skyttevägen	Stfm 21/12 1948 § 399	5.750: —	4.250: —
L 174	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jakobsgatan	Stfm 25/11 1948 § 343	1.250: —	7.750: —
L 176	Omläggning av avloppsledning i västra delen av Klockartorpsgatan	Stfm 25/11 1948 § 341		10.000: —
L 177	Utförande av vatten- och avloppsledningar i Sotargatan och Jakobsgatan ..	Stfm 28/4 1949 § 108	2.600: —	8.900: —

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
L 178	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i del av Stockholmsvägen och Gjuterivägen	Stfm 28/4 1949 § 107	3.000: —	16.800: —
L 179	Utförande av vatten- och avloppsledningar i del av den s. k. Skyttevägen, Skomakarvägen och Gjuterivägen	Stfm 28/4 1949 § 106	4.500: —	15.000: —
L 180	Framdragande av vatten- och avloppsledningar i Jonasborgsvägen, Bergsvägen och Gjuterivägen ..	Stfm 28/4 1949 § 105	6.000: —	13.700: —
L 181	Framdragande av huvudvattenledning i Tegnérgatan mellan Stockholmsvägen och Malmabergsgatan....	Stfm 28/4 1949 § 118	51.000: —	
L 182	Framdragande av vatten- och avloppsledningar på sträckan Wijkmansgatan —Johanneslundsgatan ..	Stfm 28/4 1949 § 118	65.000: —	
L 183	Framdragande av vatten- och gasledningar till Nedre Hyttvägen	Stfm 28/4 1949 § 118	140.000: —	
L 184	Framdragande av vatten- och avloppsledningar till stä 883	Stfm 29/9 1948 § 241		18.000: —
	Täckning av underskott på Tekniska verkens fullbordade nyanläggningar under år 1948.....	Stfm 28/4 1949 § 119	210.000: —	42.786: 84
	13 C 1 Renhållningsverk			
	Anslag ur fonden för införande av nytt sophämtningssystem:			
566 (L 674)	Inköp av fem nya sophämtningsbilar	Stfm 30/6 1949 § 189		165.000: —
	15 A Undervisnings- och bildningsverksamhet			
560,1 (L 645)	Uppförande av folkskolebyggnad på Gideonsbergsområdet (Bruttoanslag 2.625.000: — varav statsbidrag 754.500: —)	Stfm 30/6 1949 § 192	1.870.500: —	

Litt	Benämning	Beslut	Lånemedel	Fondmedel
	15 D Kommunal flickskola			
	Anslag ur Kulturfonden:			
	Konstnärlig utsmycknig av Kommunala flickskolans tillbyggnad:			
L 676	Utvändigt	Stfm 28/10 1948 § 312		6.000: —
L 677	Invändigt	Stfm 28/10 1948 § 312		14.000: —
	15 Ö Undervisnings- och bildningsverksamhet. Övriga ändamål			
	Anslag ur Kulturfonden:			
560,1 (L 675)	Bidrag till kostnaderna för utredning av Länsmuseets och Västerås Konstföreenings byggnadsfrågor ..	Stfm 28/10 1948 § 293		10.000: —
		Summa	8.275.600: —	1.218.840: 56

Fördelning av fondanslagen

890.022	Kulturfonden	50.000: —
890.03	Fond för allmänna byggnader	400.000: —
890.04	Fond för införande av nytt sophämtningssystem	165.000: —
890.06	Bostadssubventionsfonden	2.500: —
891.01	Försäljningsmedelsfonden	291.975: —
891.03	Brandförsvarsfonden	21.028: 72
891.04	Gatukostnadsfonden	98.000: —
891.05	Fond för tekniska verkens anslutningsavgifter	190.336: 84
	Kronor	1.218.840: 56

REGISTER

över

Utgifts- och inkomststat för Västerås stad år 1950

Sid.

Aktier och andelar i byggnadsföretag 5, 34
Aktier och andelar i kommunikationsföretag 6, 46, 150
Allmän belysning och renhållning 6, 36, 38, 39
Allmän förvaltning 4, 11
Allmän hygien 7, 57
Allmän hälso- och sjukvård 55, 141, 148
Allmän hälsovård 6, 55, 56, 115
Allmänt läroverk 7, 73
Anordningar för friluftsliv 63, 151
Anslagsbeteckningar 3
Arbetslöshetsunderstöd 8, 87

Barnhem 8, 83, 129
Barnstuga, daghem och barnkoloni 5, 26, 28
Barnstugor 8, 85, 130, 145
Bekvämlighetsinrättningar 6, 37, 39, 40
Bidrag till övrig idrottsverksamhet 8, 77
Bilagor 97
Bilar 6, 37, 38, 39
Björnön 7, 63, 64, 118
Bostadsförmedling 8, 90, 132
Bostadsförsörjning 33, 162
Bostadsundersökning 34
Brandförsvar 5, 27, 107, 137, 161
Brandstation 5, 25, 27
Bussgarage 5, 32, 33,
Byggnadskontor och gatuförvaltningens gemensamma kostnader 5, 35, 38, 39, 110, 139, 148
Byggnads- och stadsplaneväsen 4, 19

Civilförsvar 5, 21, 107

Dansarrangemang i idrottsstyrelsens regi 8, 76, 78, 127
Diverse fastigheter 5, 27
Diverse förvaltningsfastigheter 5, 31, 32, 33
Diverse hyresfastigheter 5, 26, 28
Drätselkammaren 4, 12
Drätselkammarens förråd 6, 36, 38, 39, 110, 139
Drätselkammarens förrådsbyggnader 5, 26, 28
Drätselkontor 4, 12, 13, 100, 136

Elektricitetsverk 6, 52, 114, 141, 148, 151, 163
Elektrotekniska fackskolan 7, 73
Exekutionsverk 4, 18, 105, 137, 148
Exploateringsfastigheter 5, 28, 150, 161

Familjebidrag 5, 21
Fastighetsförvaltning 5, 24
Fastighetskontor och gemensam förvaltning 5, 24, 108, 138
Finansförvaltning 9, 93
Folkpensionering 9, 91, 132
Folkskola och fortsättningsskola 7, 67, 118, 143, 148
Folktandvård 7, 56
Fondanslag 161
Färjor och ångslupar 6, 45, 112, 140
Fördelning av fondanslagen 167
Försvarsväsen 5, 21
Förteckning över fordonsersättningar 148
Förteckning över räntor på fasta tillgångar 150
Förvaltningsfastigheter 25, 150, 161

Gasverk 6, 49, 113, 140, 151, 162
Gatuförvaltning 35, 150
Gatu- och parkförvaltning 5, 35
Gemensam förvaltning för fastigheter 5, 24, 108, 138
Gemensam förvaltning för gymnastik och idrott 8, 75
Gemensam förvaltning för tekniska verken 6, 47, 113, 140, 151
Grustag 6, 36, 38, 39, 111
Gymnastik och idrott 7, 75, 127, 151

Hamnar 6, 42, 111, 140, 148, 162
Hamnförvaltning 6, 42
Hemhjälpsnämnd 87
Hemvårdarinneverksamhet 8, 87, 88, 131
Hyresfastigheter .. 31, 109, 138, 150, 162
Hyresnedsättning 8, 87
Hyresnämnd 9, 92, 132
Hälso- och sjukvård 6, 55
Hästar 6, 37, 38, 40, 111, 139
Hästholmarna 7, 63, 64, 65, 118, 143

Idrottshallen 8, 76, 77, 127
Idrottsplatser 8, 76, 77, 127
Industriella verk 6, 47

Johannisbergsbadet 7, 63, 64, 65
Johannisbergs flygfält 6, 45, 112, 150
Jordbruksfastigheter 5, 30, 150
Jordbruksrörelse 5, 28, 109, 138, 148

Sid.

Karlslunds tvättinrättning 7, 62, 117
Kommunal flickskola 7, 71, 125, 151, 167
Kommunikationsföretag 6, 45
Kristidsförvaltning 9, 92
Köttbesiktningsbyrå 7, 66, 118, 143

Livsmedelshygien och livsmedelstillförsel 7, 66
Lån, amorteringar och räntor 152
Lånemedelsanslag 161
Låneskuld, uppgift å, jämte grafisk framställning 156
Löne- och arvodesstat 98
Löne- och avtalsnämnd 4, 11, 99
Löneplan 98

Magistrat och rådhusrätt 4, 14, 101, 136
Mantalsskrivnings- och beskattningsväsen 4, 17
Maskiner 6, 37, 38, 39

Njord nr 1 ..... 5, 25, 27
Nyanläggningar av gator och vägar 162
Nykterhetsvård 8, 87, 131

Omnibusgarage 5, 32, 33

Parkförvaltning 6, 40, 111, 139, 150
Paviljong i Stadsparken 5, 32, 33
Pensionsavgifter 98
Pensions- och understödsstat 136
Pensionärshem 5, 33, 109, 150, 162
Poliklinik 7, 55, 56, 116
Polis- och åklagarväsen samt fångvård 4, 14, 101, 136
Polishus 5, 25, 27
Praktisk mellanskola 7, 70, 124, 144

Renhållningsverk 7, 60, 117, 142, 151, 166
Rådhus med annex 5, 25, 27
Rätts- och ordningsväsen 4, 14
Rörligt tillägg 98

Salutorg 7, 66, 118
Sammandrag av löne- o. arvodesstater 134
Sammandrag av specialstaterna 4
Sammanställning av låne- o. fondanslag 161
Sammanställning över stadens pensionsavgifter 146
Sjukförsäkring 9, 91
Skogar 5, 30, 109, 138, 150
Sluten fattigvård 8, 81, 128, 144
Småbåtshamnar 7, 64, 65

Sid.

Social förmedlingsverksamhet 8, 90
Socialförsäkring 9, 91
Socialvård 8, 80, 151
Socialvårdsbyrå 8, 80, 128, 144, 148
Specialstater 11
Stadsarkitektkontor 4, 19, 105, 148
Stadsbibliotek 8, 78
Stadsfullmäktige 4, 11, 99
Stadsfullmäktige och dess beredningar 11
Stadshotell 5, 31, 33
Stadshus 5, 27
Stadsingeniörskontor 4, 19, 106, 137, 148
Stadskansli 4, 12, 93, 99, 136
Stadsrevision 4, 11, 99
Statliga läroverk 73, 126, 151
Sundinska huset 5, 32, 33
Systugeverksamhet 8, 88, 132

Taxeringskontor 4, 17, 104
Tekniska verkens gemensamma förvaltning 6, 47, 113, 140, 151
Tullhus 5, 26, 27

Underhåll och nyanläggningar av gator och vägar 6, 35, 38, 39
Undervisnings- och bildningsverksamhet 7, 67, 166
Ungdomsvård 8, 86, 131
Uppbördsverk 4, 17, 104
Uttaxering jämte grafisk framställning 158

Varmbadhus 7, 61, 117, 142, 151
Varumagasin o d 5, 32, 33
Vatten- och avloppsverk 7, 57, 116, 141, 148, 151, 165

Yrkesskola 7, 74, 126, 144, 151

Öppen barnavård 8, 84, 129
Öppen fattigvård 8, 82, 129
Övriga ändamål: allmän hygien .. 7, 56
drätselkammaren 4, 13, 161
friluftsändamål 7, 64
hälso- och sjukvård 7, 56
kristidsförvaltning 9, 92, 133
rätts- och ordningsväsen .. 4, 16
socialvård 8, 88
undervisnings- o. bildningsverksamhet 7, 78, 151, 167

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 24

Nr 24. Tilläggsanslag för Djuphamnens utbyggnad.

Hamnstyrelsen har i skrivelse den 14 september 1949 anfört följande:

Stadsfullmäktige ha den 9 juni 1942, § 122, anslagit 2.475.000 kronor för utbyggnad av djuphamnen. Vidare ha fullmäktige den 29 januari 1942, § 14, anslagit 125.000 kronor för utförande av en i utbyggnaden ingående vågbrytare och den 22 februari 1945, § 34, beviljat ett tilläggsanslag å 30.000 kronor för vågbrytaren. Tillhopa har sålunda hittills anslagits 2.630.000 kronor för hamnutbyggnaden.

Arbetena påbörjades först i juli 1946 sedan byggnadstillstånd erhållits till muddringsarbeten för utvidgning av hamnbassängen 265 meter åt väster. Hamnstyrelsens framställning att få utföra kaj och hamnplan bifölls av arbetsmarknadsstyrelsen endast på så sätt, att arbetena skulle få utföras i en första etapp om 130 meter. Kajbyggnaden har pågått sedan något år tillbaka med Byggnads AB Contractor såsom entreprenör.

Den nu pågående utbyggnaden väntas inom loppet av innevarande höst komma att avslutas. Hamnstyrelsen har för sin del sedan länge diskuterat frågan om man i nuvarande läge skulle vänta med att vidtaga åtgärder för ett fullföljande av det ursprungliga projektet, d. v. s. en fortsatt utbyggnad av kajen västerut på en ytterligare sträcka av 135 meter. Vad som gjort att hamnstyrelsen varit tveksam härom är den omständigheten att kostnaden för enbart det kajbygge, som nu är på väg att avslutas, blivit avsevärt dyrare än den år 1942 beräknade kostnaden för hela kajen. Vid bedömande av denna fråga ha i huvudsak följande omständigheter tagits i betraktande. Hamnbassängen har redan — efter vederbörligt byggnadstillstånd — muddrats i hela den planerade kajsträckningen. Skulle arbetet avslutas i och med att endast halva kajen är byggd skulle sålunda den utförda muddringen utanför den icke byggda men planerade kajsträckningen vara till ingen nytta. Kostnaden för muddring och erforderlig sprängning för hela kajsträckan uppgår till cirka 1.500.000 kronor. Nu omförmälda förhållande talar sålunda för att man bör fortsätta att utbygga resten av kajen västerut. Emellertid får den omständigheten att visst arbete utförts och sålunda vissa kostnader, avseende hela kajen, redan nedlagts icke enbart vara avgörande då det gäller att taga ställning till frågan om arbetets fortsatta bedrivande. Kan man nämligen med den halva nya kajen rationellt betjäna en väntad trafik och kunna sådana transportanordningar tillskapas att upplagsområden ovanför och på sidan om denna nya kajsträcka erhålla förbindelse med densamma och med utanför densamma liggande fartyg, så skulle i och för sig kunna sägas, att kajen icke ytterligare behöver förlängas. Vad nu sagts gäller givetvis endast under förutsättning att anläggningskostnaden för den halva kajen med tillhörande transportanordningar kan förräntas och amorteras av hamnintäkter i minst samma utsträckning som en beräknad anläggningskostnad för hela kajen och till densamma hörande transportanordningar. Hamnstyrelsen har — med detta faktum för ögonen — vidtagit omfattande undersökningar beträffande arten och kapaciteten av de för olika alternativ erforderliga transportanordningarna samt sökt bilda sig en uppfattning om kostnaden för anskaffning av dessa och möjligheten av att kunna förränta och amortera denna kostnad. Av dessa överväganden framgår i huvudsak följande.

Sedan stadsfullmäktige år 1942 fattade sitt principbeslut om utbyggnad av djuphamnen, hava förhållandena på export- och importmarknaden undergått vissa förskjutningar. Sålunda har redan nu importen av kol och koks men framför allt av koks av olika orsaker väsentligt ökat och väntas än ytterligare öka. Framför allt har Fagersta bruk genom omläggning och utökning av sin drift ett betydligt större behov av koks nu än tidigare och därmed följer även att bruket nödgas i Västerås hamn lagra betydande kvantiteter koks, för vilket ändamål utrymme erfordras på kajen eller innanför densamma inom räckhåll för kranar eller transportband. Även de redan till hamnen förlagda kolfirmorna ha anhållit om ökade lagringsutrymmen och ha för avsikt att omlägga och rationalisera driften. Hamnstyrelsen har vid upprepade tillfällen varit i kontakt med dessa intressenter och ämnar givetvis, innan nya kranar eller andra nya transportanordningar beställas, träffa preliminära kontrakt med vederbörande. Nu anförda förhållanden medföra, att de angivna intressenterna icke kunna tillgodoses med lagringsutrymme på och ovanför den nu snart färdigställda halva kajen utan att särdeles omfattande och dyrbara transportanordningar måste anskaffas. Kostnaden för utbyggnad av halva kajen, inklusive de redan utförda muddrings- och sprängningsarbetena för hela kajen, uppgår till cirka 3.500.000 kronor. För att på denna korta kajsträcka kunna betjäna kunderna erfordras anskaffande av kranar och transportband för en sammanlagd beräknad kostnad av 3.800.000 kronor. Kajbyggnaden med erforderliga transportanordningar skulle sålunda överslagsvis uppgå till 7.300.000 kronor. De årliga utgifterna vid en uppskattad framtida trafik i hela djuphamnen — sålunda såväl den äldre kajen som den nybyggda halva kajen — beräknas för den sålunda utökade djuphamnen med gamla och nya transportanordningar komma att uppgå till 871.000 kronor. I detta belopp ingår driftkostnaden för samtliga kranar och transportanordningar, underhåll av desamma samt förräntning och amortering av investerat kapital i kaj och kranar. Inkomsterna, efter en beräknad justering av krantaxorna, uppskattas under samma förhållanden till 764.000 kronor. En årlig förlust på 107.000 kronor skulle sålunda under givna förutsättningar uppkomma i detta utbyggnadsalternativ.

Väljer man åter alternativet att omedelbart fortsätta arbetet och utbygga kajen i hela dess projekterade längd, 265 meter, ställa sig kostnaderna på följande sätt. Kostnaden för själva kajbygget beräknas till 4.400.000 kronor. Erforderliga transportanordningar beräknas kosta 1.500.000 kronor. Kostnaden för kaj och transportanordningar beräknas sålunda sammanlagt uppgå till 5.900.000 kronor. De årliga utgifterna, beräknade på samma sätt som i föregående alternativ, uppskattas till 711.000 kronor och de förväntade årliga inkomsterna till 752.000 kronor, sålunda en beräknad vinst av 41.000 kronor. Vad som gör att transportanordningarna i detta alternativ äro väsentligt billigare är att upplagsområde kunnat beredas Fagersta bruk på kajplanet under räckvidden av en ny brokran. I det först nämnda alternativet har Fagersta bruk förlagts snett bakom kajplanet och denna belägenhet medför dyrbara transportband och en särskild kran inom upplagsområdet. Av det nu anförda framgår med all tydlighet, att det icke lönar sig att stanna arbetet vid endast halva kajsträckan. Än ytterligare bör framhållas, att det synes hamnstyrelsen ytterst angeläget, att arbetet med kajens utbyggnad till full längd får fortsätta omedelbart utan uppehåll. Saken är nämligen den att, om arbetet nu avbrytes och sedermera återupptages, uppkommer en kostnadsfördyring av cirka 350.000 kronor. Kostnaden för kajens utbyggnad i två etapper uppgår nämligen till — efter vad man nu kan beräkna — 4.750.000 kronor. Motsvarande belopp om kajen får utbyggas i ett sam-

manhang utgör, som förut omnämnts, 4.400.000 kronor. Hamnstyrelsen har därför för avsikt att omedelbart ingå till vederbörliga statliga myndigheter och begära arbetstillstånd för den återstående delen av kajen.

Då frågan om transportanordningarna ännu icke är slutgiltigt utredd — bl. a. erfordras ytterligare överläggningar med intressenterna — vill hamnstyrelsen för närvarande inskränka sig till att begära anslag för utbyggnad av själva kajen och iordningställande av kajplanet till den förut angivna längden av 265 meter. Kostnaden härför uppgår sålunda till 4.400.000 kronor och synes hamnstyrelsen i sin helhet böra finansieras av lånemedel. För muddringsarbeten och byggande av vågbrytare har lån med Kungl. Maj:ts tillstånd redan upptagits med ett belopp av 1.150.000 kronor. Det belopp som ytterligare skulle upplånas uppgår sålunda till 3.250.000 kronor.

Till sist vill hamnstyrelsen framhålla, att de ovan angivna kostnaderna för transportanordningar i olika alternativ, av naturliga skäl icke kunnat exakt beräknas utan få betraktas som ungefärliga. Hamnstyrelsen avser att så snart förhållandena det medgiva inkomma med fullständiga kostnadsberäkningar och begäran om erforderliga anslag. Likaså får man hålla i minnet att beräkningen av utgifter och inkomster icke kan vara exakt men den utgör en på nu föreliggande material så tillförlitlig beräkning som är möjlig att utföra. Det bör även i detta sammanhang understrykas, att då det gäller att beräkna räntabiliteten av en hamn man icke kan inskränka sig att endast ta i betraktande de direkta utgifterna och inkomsterna. Hamnen medverkar ju också till en hel del indirekta inkomster för staden och dess invånare. Att bilda sig en uppfattning om storleken av dessa indirekta inkomster är tyvärr icke möjligt. Hamnstyrelsen har gjort försök härtill men har icke lyckats få fram tillförlitliga siffror. Så mycket är dock klart att denna hamnens indirekta betydelse för staden är stor.

Under hänvisning härtill hemställer hamnstyrelsen att stadsfullmäktige ville besluta

att för utbyggnad av kajen till djuphamnen och iordningställande av kajplanet till en längd av 265 meter m. m. anvisa ett tilläggsanslag å 1.770.000 kronor att täckas av lånemedel.

Specificerade kostnadsberäkningar och driftskalkyler beträffande de olika utbyggnadsalternativen finnas för granskning tillgängliga å stadskansliet.

Drätselkammaren har i yttrande den 21 september 1949 anfört följande:

Vid övervägande av de olika alternativ ifråga om hamnens utbyggnad, som föreligga och varför redogörelse lämnats i handlingarna, har drätselkammaren liksom hamnstyrelsen stannat för den lösning, som innebär en förlängning av kajen 265 meter väster ut. Vad kostnadsberäkningarna och räntabilitetskalkylerna angå har kammaren icke funnit anledning till erinran mot desamma, ehuru kammaren måste påpeka att man särskilt ifråga om de senare i stor utsträckning måste basera beräkningarna på åtskilliga ovissa faktorer. Vidare vill kammaren icke underlåta att framhålla att kostnadsberäkningarna även kunna komma att undergå förändringar såsom en följd av den nyligen företagna nedskrivningen av kronans värde.

Såsom i hamnstyrelsens skrivelse angivits har hittills för utbyggnad av djuphamnen

anvisats anslag å sammanlagt 2.630.000 kronor. Stadsfullmäktige ha beslutat täcka beloppet av lånemedel och bemyndigat drätselkammaren att hos Kungl. Maj:t ingiva ansökan om tillstånd till lånets upptagande. Av de sålunda beviljade låneanslagen ha hittills upplånats endast 1.150.000 kronor. Drätselkammaren kommer alltså — om föreliggande framställning bifalles av stadsfullmäktige — att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd för upplånande av ytterligare skillnaden mellan totalkostnaderna 4,4 miljoner och 1.150.000 kronor eller 3.250.000 kronor.

Under hänvisning härtill tillstyrker drätselkammaren stadsfullmäktige besluta

att bifalla hamnstyrelsens förslag i ärendet samt

att bemyndiga kammaren att hos Kungl. Maj:t hemställa om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 1.170.000 kronor ävensom att vidtaga alla för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings AB tryckeri

Djuphamnen i Västerås

Skala 1:1000.

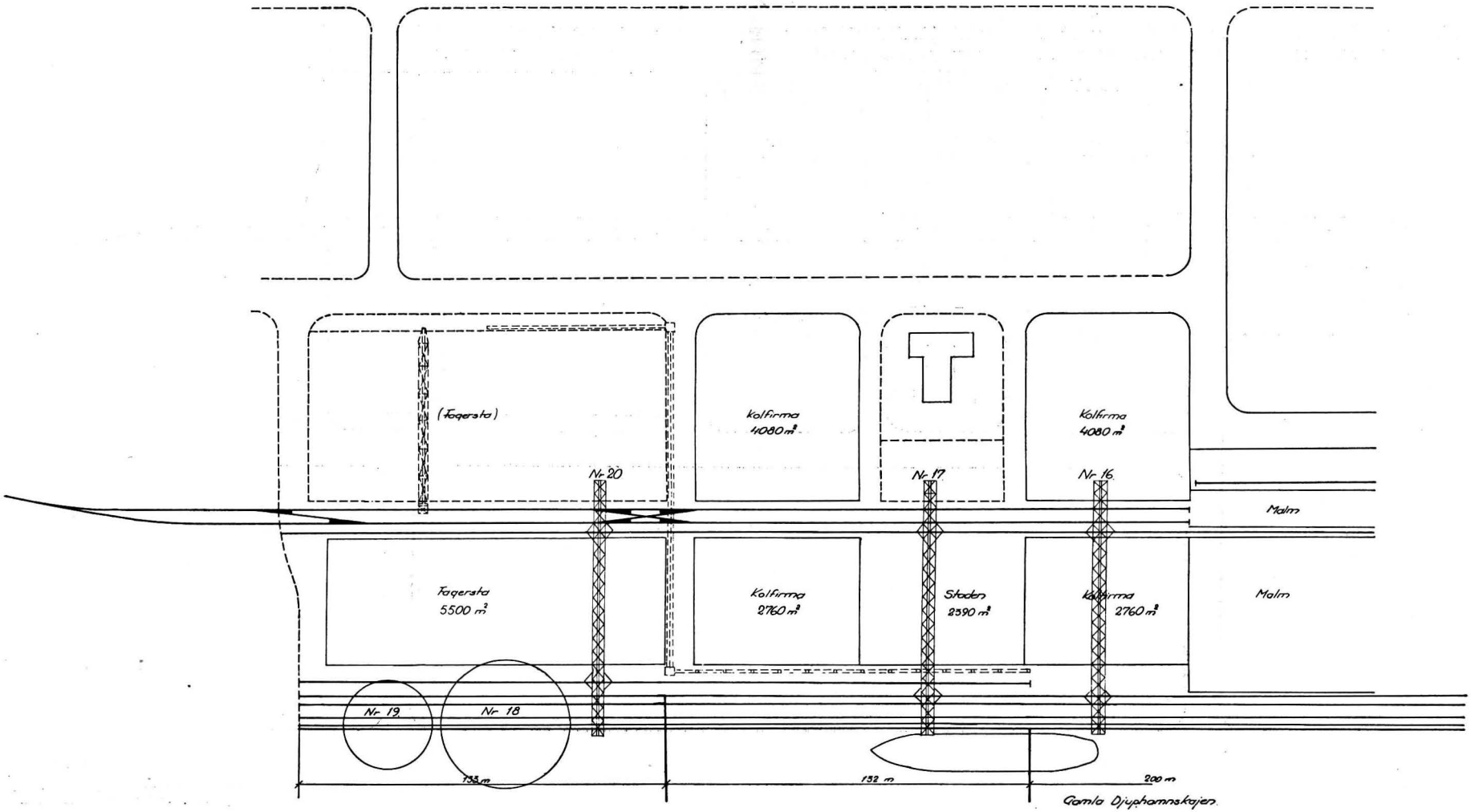

Djupharnnen i Västerås.

Skala 1:1000

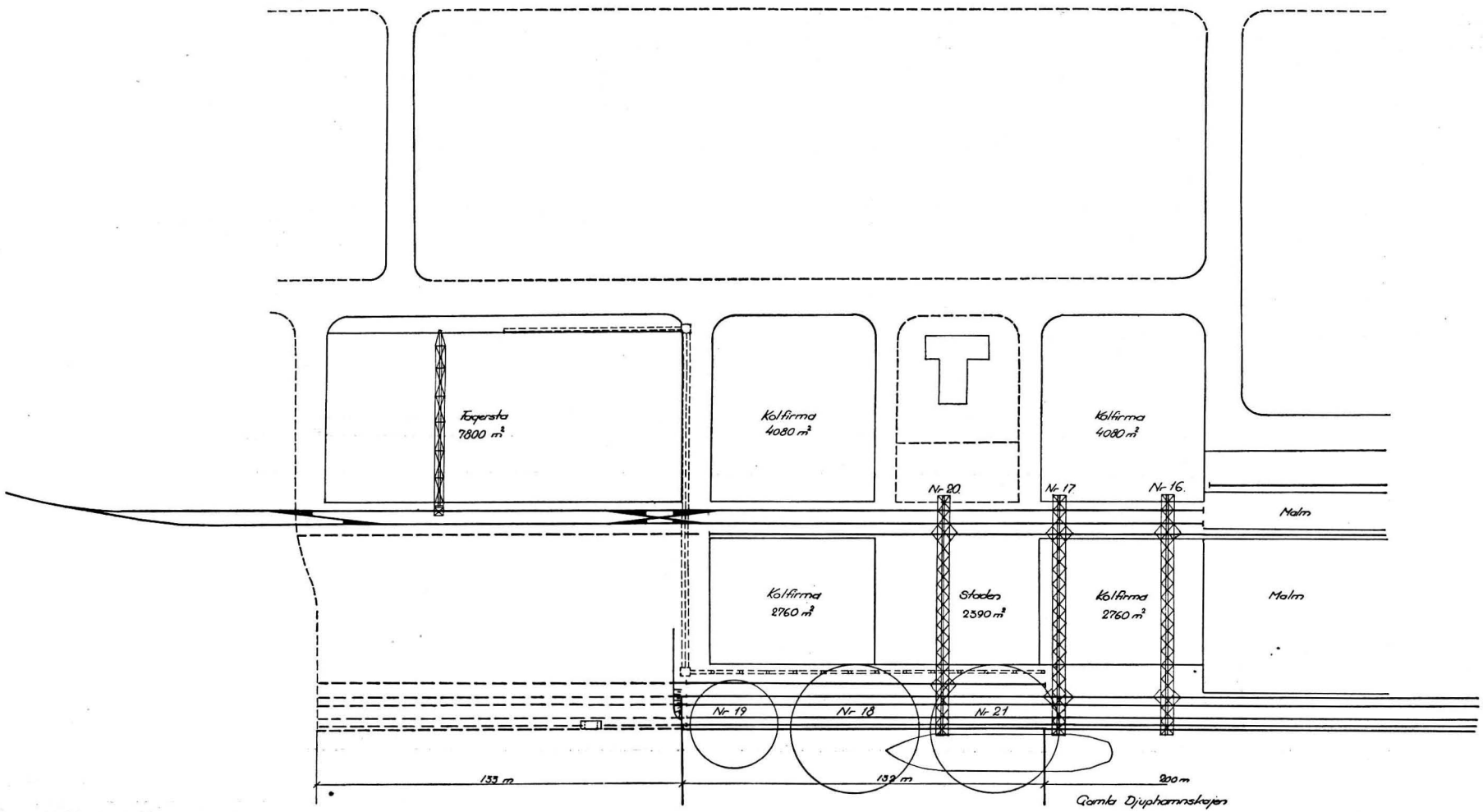

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 25

Nr 25. Avtal med Kronan om upplåtelse av mark för utvidgning av vattenverkets anläggning vid Hässlö.

Styrelsen för stadens tekniska verk har i skrivelse den 21 september 1949 anfört följande:

Enligt avtal den 28 mars och 8 april 1930 har dåvarande Kungl. Flygstyrelsen i samband med upplåtelse till staden av nyttjanderätt till ett område om 43.000 m² av Hässlö egendom för vattenverkets anläggningar tillerkänt staden optionsrätt att få nyttjanderätt till ytterligare c:a 143.000 m² för samma ändamål.

Den pågående utbyggnaden av vattenverket gör det nödvändigt att delvis ta i anspråk den staden tillerkända optionsrätten för att erhålla för vattenverket behövligt ytterligare utrymme. Med anledning härav ha med Kungl. Fortifikationsförvaltningen förts underhandlingar, som lett till följande förslag till avtal:

"Enligt § 1 i ett den 28 mars och den 8 april 1930 dagtecknat avtal mellan Kungl. flygstyrelsen, å ena, och Västerås stad, genom dess Vatten- och Gasverksstyrelse, å andra sidan, upplät flygstyrelsen åt staden med nyttjanderätt för vattenledningsverkets behov ett område av Hesslö egendom vid Kungl. Västmanlands flygflottilj, som å en av AB Vattenbyggnadsbyrån i Stockholm den 18 november 1929 upprättad situationsplan markerats med gröna prickstreckade gränslinjer och grön färgkant och som omfattade en areal av cirka 43.000 m². Upplåtelsen skulle gälla så länge området av staden behövdes för vattenledningsverket och därför användes samt staden uppfyllde vissa skyldigheter enligt kontraktet att till flygstyrelsen leverera elektrisk energi och vattenledningsvatten.

I § 2 av avtalet stadgades att staden medgavs "optionsrätt" att få till sig med nyttjanderätt för samma ändamål och under samma tid, som omnämndes i § 1, upplåtet ett område, som å ovannämnda situationsplan angivits med gröna streckprickade gränslinjer utan färgkant och som omfattade en areal av cirka 146.000 m². Enligt § 5 skulle villkoren för den staden tillförsäkrade framtida upplåtelsen, om denna komme till stånd, bestämmas genom särskild överenskommelse vid den tidpunkt, då optionsrätten eventuellt toges i anspråk, eller i brist på åsämjande genom tillkallade gode män.

I anslutning till bestämmelserna i nämnda paragrafer har mellan Kungl. fortifikationsförvaltningen, å Kungl. Maj:ts och Kronans vägnar, här nedan kallad Kronan, och Västerås stads tekniska verk, å stadens vägnar, nedan kallad staden, under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande träffats följande avtal.

1 §.

Kronan upplåter till staden med nyttjanderätt följande delar av förenämnda markområde om cirka 146.000 m², nämligen

dels ett område, vilket å bifogade karta (bilaga 1) betecknats med svart prick-

streckad linje och gul kant, att användas för plats för en infiltrationsbassäng för vattenverkets behov,

dels ett område med samma beteckning som ovan, att användas för anläggande av en pumpstation med tillfartsväg, vilket sistnämnda område delvis är beläget utanför det område till vilket staden tidigare erhållit optionsrätt.

Vidare upplåter Kronan rätt för staden att framdraga och bibehålla erforderliga ledningar från Mälaren till de olika anläggningarna med den sträckning, som angivits å kartan, samt att anordna och bibehålla under markytan belägna 3 stycken pumpverk inom område, som å kartan betecknats med gul prickstreckad linje och gul kant jämte för pumpverket erforderliga ledningar.

Såsom förutsättning för upplåtelsen gäller att den planerade filterbyggnaden inom område, som tidigare upplåtits med nyttjanderätt icke uppföres till större höjd än + 26,0 meter över havet samt att området kring infiltrationsbassängen planteras med tall eller andra lämpliga trädslag.

Upplåtelsen gäller så länge anläggningarna av staden behövas för vattenledningsverkets behov och därför användas samt staden uppfyller sina skyldigheter enligt avtalet av den 28 mars och den 8 april 1930 rörande leverans av elektrisk energi och vattenledningsvatten.

Upplåtelsen innefattar även rätt för staden att genom därtill behörig, av flygflottiljen godkänd personal äga tillträda till områdena för anläggningarnas tillsyn och reparation.

2 §.

Kronan medgiver staden rätt att från det område, som å kartan angivits med svart streckprickad linje och brun kant, uttaga en kvantitet sand av högst 5.000 m³ för anordnande av ovannämnda infiltrationsbassäng.

Såsom förutsättning för den upplåtna sandtäkten skall gälla att slänterna täckas med skogstorv eller matjord och att såväl slänter som botten planteras i 1-metersförband med tall eller andra lämpliga trädslag. Slänterna skola givas en lutning av högst 1: 1.

3 §.

Som ersättning för de enligt 1 och 2 §§ i detta avtal upplåtna områdena och rättigheterna förbinder sig staden att på egen bekostnad utföra justering av underbädden samt permanentbeläggning intill 6,0 m bredd av infartsvägen till Västmanlands flygflottilj från den s. k. Björnövägen och in mot flottiljens flygstationsområde i enlighet med bilagda arbetsbeskrivning och kostnadsberäkning (bilaga 2 och 3) intill en verifierad kostnad av 20.000 kronor. Staden garanterar beläggningens goda bestånd under en tid av 2 år räknat från den dag beläggningen besiktigats och godkänts av fortifikationsförvaltningen.

4 §.

Staden förbinder sig vidare att träffa uppgörelse med arrendatorn av den av Kronan upplåtna lägenheten Lugnet rörande ersättning för det intrång i hans nyttjanderätt och den skada, som kan förorsakas honom genom framdragande av ledningar över den arrenderade lägenheten.

5 §.

Kronan medgiver att staden må inom det i 2 § omnämnda området uttaga och för ändamål, som i 2 § sagts, ytterligare disponera en kvantitet sand av högst 10.000 m³

mot en ersättning av 50 öre för m³ och på de villkor beträffande grustäktens iordningställande som ovan nämnts. Ersättningen skall inbetalas till flottiljens kassa, postgirokonto nr 31 39 01.

Vid sanduttaget skall iakttagas att det naturliga vindfång mot flygfältet, som grusåsen för närvarande utgör, icke skadas.

6 §.

Därest Kronan skulle avhända sig äganderätten till de för vattenverkets behov upplåtna områdena, förbinder sig fortifikationsförvaltningen att genom intagande av förbehåll i överlåtelseavtalet tillförbinda den nye ägaren av marken att på oförändrade villkor gentemot staden iakttaga bestämmelserna i såväl detta avtal som avtalet av år 1930.

7 §.

Stadens optionsrätt till det område, som å kartan betecknats med grön prickstreckad kant och grön streckning, avstås i och med detta avtals ikraftträdande.

8 §.

Staden förbinder sig att ersätta skador å Kronans vägar och stängsel, förorsakade i samband med stadens ifrågavarande anläggningar å Kronans mark, ävensom att arbetsområdena kring pumpstation, filterbyggnad, infiltrationsbassänger och sandtäkt återställas i prydligt skick.

9 §.

I den mån icke ändring skett genom detta avtal, skola bestämmelserna i 1930 års avtal fortfarande gälla."

Då de i förslaget upptagna villkoren äro antagliga får styrelsen för tekniska verken hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att uppdraga åt styrelsen att i huvudsaklig överensstämmelse med nämnda förslag ingå avtal med Kungl. Fortifikationsförvaltningen om upplåtelse av i förslaget angivna ytterligare markområden för vattenverket och

att för utförande av angivna vägarbete bevilja ett anslag å ~~2.000~~ 20.000 kronor att utgå ur lånemedel.

Drätselkammaren, som icke funnit annan anledning till erinran mot avtalet än att ett par mindre redaktionella ändringar böra vidtagas, har i skrivelse den 21 september 1949 tillstyrkt stadsfullmäktige besluta

att bifalla styrelsens förslag i ärendet samt

att bemyndiga drätselkammaren att ingå till Kungl. Maj:t med hemställan om tillstånd till upptagande av amorteringslån å 20.000 kronor ävensom att vidtaga för lånets upptagande i övrigt erforderliga åtgärder.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 26

Nr 26. Frågan om nybyggnad för högre allmänna läroverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås

Stadsfullmäktige beslöto den 31 januari 1946 att godkänna ett förslag till nybyggnad för högre allmänna läroverket samt att för utförande av byggnadsföretagets första etapp bevilja ett reservationsanslag å 2.000.000 kronor.

Den första etappen skulle avse en institutionsbyggnad med aula i kvarteret Hake. Från institutionsbyggnaden skulle senare utbyggas en flygel för realskolans klassrum åt väster över Östra Kyrkogatan och den plats där det gamla annexet nu ligger. Flygeln skulle å platsen för den nuvarande huvudbyggnaden övergå i ett centralt mittparti, som skulle bl. a. inrymma läroverkets administrationslokaler. Från mittpartiet skulle ytterligare åt väster i linje med realskoleflygeln sträcka sig en flygel för gymnasiet. Förslaget förutsatte, att alla de nuvarande läroverksbyggnaderna skulle rivas.

Då förslaget framlades, förelåg principgodkännanden ej blott från kollegiet och skolans lokalstyrelse utan även från de myndigheter, som centralt ha att granska förslag till läroverksbyggnader nämligen byggnadsstyrelsen och skolöverstyrelsen. Senare erhölls också principgodkännande från riksantikvarieämbetet, som hade att bevaka intressen, som hängde samman med närheten till domkyrkan och den övriga äldre bebyggelsen.

Under de nära fyra år som gått sedan stadsfullmäktige fattade beslutet att låta uppföra det nya läroverket enligt det här i korthet refererade förslaget, ha åtskilliga omständigheter inträffat, som fördröjt påbörjandet av byggnadsarbetet och slutligen föranlett byggnadskommittén att söka finna en ny och framkomligare väg för lösning av byggnadsfrågan. Dessa omständigheter synas kunna indelas i tre huvudgrupper.

Den främsta orsaken har varit restriktionerna på byggnadsmarknaden. Byggnadskvoten, som står till buds för skoländamål, är ytterst begränsad och skolöverstyrelsen har ännu ej kunnat ge Västerås läroverk någon plats inom denna kvot, ehuru läroverket ligger väl till bland de skolor som skall byggas. Den stora ökningen av antalet barn i skolåldern skapar i första hand behov av folkskolor och läroverksbyggnader synas få komma i andra hand, även om man ej kunnat gå så radikalt fram att byggen för högre läroanstalter helt stoppas tills dess behovet av folkskolor är fyllt. I dagens läge lämnas icke tillstånd för aulabyggen. Det är vidare otänkbart att få riva de nuvarande läroverksbyggnaderna. Om man, som ursprungligen var tänkt, skulle såsom en första etapp uppföra institutionsbyggnaden i kvarteret Hake, skulle denna sålunda icke kunna enligt förslaget anslutas till ett aulaparti och ej heller skulle man inom en nära liggande framtid kunna bygga samman institutionsbyggnaden med realskoleflygeln åt väster. Om man vidhölle det av fullmäktige antagna förslaget, skulle man sålunda få räkna med en stympad institutionsbyggnad för lång tid framåt, vilket icke skulle vara tilltalande, varken ur estetiska, byggnadstekniska eller pedagogiska synpunkter.

En annan omständighet, som dragit ut ärendet på tiden, är den detaljgranskning

som förslaget undergått hos skolöverstyrelsen och byggnadsstyrelsen. Visserligen har man på alla håll under 1945 godkänt förslaget i princip men sedan utarbetade ritningar i större skala blivit tillgängliga, har åtskilliga erinringar framställts, som föranlett översyn av förslaget. Då byggnadsstyrelsen på grund av tidsläget på byggnadsmarknaden även haft att beakta sparsamhetssynpunkter, har styrelsen främst hyst betänkligheter mot de relativt stort tilltagna utrymmena. Även skolöverstyrelsen har haft samma betänkligheter men det har då närmast varit ur synpunkten att alltför stora skolor icke äro önskvärda. Skolöverstyrelsens kritik ur pedagogiska synpunkter har också drabbat enskildheter i förslaget såsom utformningen och belägenheten av lärosalar. Från båda dessa instanser har arkitekten och kommittén sålunda i olika sammanhang tillråtts nedskärningar i förslaget och omarbetning av detsamma. Ej heller från läroverkskollegiet har efter principgodkännandet kritik uteblivit och kommittén har under de gångna åren vid flera tillfällen delgivits nya synpunkter på utformningen av de olika undervisningslokalerna, synpunkter vilka för arkitekten medfört omfattande problem att bemästra.

Den tredje gruppen av omständigheter, som föranlett kommittén att söka fram mot en annan lösning av byggnadsfrågan, är de förslag till genomgripande omdaning av hela det svenska skolväsendet, som framlagts av 1940 års skolutredning och 1946 års skolkommission, senast i skolkommissionens principbetänkande, som utkom sommaren 1948. Enligt kommissionens förslag skall den allmänna obligatoriska bottenskolan omläggas till en s. k. enhetsskola med nioårig skolplikt. Förslaget innebär bl. a., att den nuvarande realskolekompetensen skall inrymmas inom enhetsskolan och sålunda komma en vida större del av det uppväxande släktet till godo än vad nu är fallet. En dylik omdaning av skolväsendet kommer att medföra ett mycket stort behov av nya skolbyggnader. För Västerås vidkommande kan en ny läroverksbyggnad enligt gällande projekt och den nya byggnaden för kommunala flickskolan tillhopa icke fylla behovet av lokaler för den utvidgade realskoleundervisningen. Det är i detta sammanhang att märka, att praktiska mellanskolan saknar egna tillfredsställande lokaler. Staden måste därför förses med ytterligare realskolor, fristående eller i förening med lokaler för den lägre undervisningen. Dessa skolor måste förläggas inom olika stadsdelar. Om man sålunda med utgångspunkt från den skolreform vi sannolikt ha att vänta, skall se framåt på längre sikt, kan man icke räkna med att huvuddelen av realskoleundervisningen skall kunna äga rum inom en ny läroverksbyggnad på det nuvarande läroverkets plats. Det synes därför kommittén välmotiverat, att samtidigt som man söker skaffa läroverket nya och tillräckliga lokaler för att under övergångstiden till skolreformen taga emot det ökade elevantalet, söka göra detta på så sätt, att lokalerna efter skolreformens genomförande kan passas in i det större sammanhang, som skolundervisningen i hela staden utgör. Kommittén har därför tänkt sig att på den nuvarande platsen icke bygga en så stor skola, som det gällande förslaget upptager. I stället borde man inrikta sig på att där skaffa lokaler, som skulle förslå för gymnasiet och en därtill knuten mindre realskola.

Kommittén övergår nu till det förslag i antydd riktning, som utarbetats av arkitekten Sven Ahlbom och som vunnit kommitténs gillande. Enligt detta förslag, som ännu så länge blott föreligger i form av skissritningar, daterade den 16 april 1949, och i senare mera utarbetade skissritningar, daterade den 11 oktober 1949, skulle en byggnad av typen hallskola uppföras inom kvarteret Hake, på samma plats där institutionsbyggnad med aula skulle uppföras enligt gällande förslag. Byggnaden

skulle omfatta souterrainvåning jämte tre våningar. Undervisningslokalerna skulle grupperas kring en kvadratisk överbyggd mittgård eller hall, därav beteckningen hallskola. Nybyggnaden skulle åt väster över Östra Kyrkogatan sammanbyggas med gamla annexet, som sålunda skulle bibehållas. Likaså skulle läroverkets nuvarande huvudbyggnad bibehållas. Däremot skulle enligt planerna nya annexet rivas, ehuru man givetvis måste räkna med att under åtskilliga år behålla byggnaden och använda lokalerna för undervisningen. Det nya förslaget upptager icke någon aula. Man räknar i stället med att kunna använda den nuvarande aulan jämte en ny kombinerad samlingssal och skrivsal, som skulle inredas i den nuvarande huvudbyggnaden. Vid vissa tillfällen kan alla eleverna samlas i den stora hallen i nybyggnaden. Förslaget upptager ej heller gymnastiksalar. Det nuvarande gymnastikhuset får bibehållas och i en kommande etapp skulle en nybyggnad för flickornas gymnastik kunna uppföras på andra sidan Skolgatan, norr om läroverksbyggnaderna. Hallbyggnaden skulle först och främst inrymma institutionslokalerna men även åtskilliga klassrum. Den rymmer åtskilligt flera lokaler än gällande förslag till institutionsflygel. Den närmare utformningen av förslaget framgår av ritningarna och arkitektens därtill hörande beskrivning. I beskrivningen ingår såsom orientering en kostnadsberäkning, ehuru det icke är kommitténs avsikt att i detta sammanhang begära något anslag. Kostnaderna beräknas approximativt till 3.000.000 kronor. 1945 års förslag kostnadsberäknades till 3.500.000 kronor.

Det nya förslaget medför åtskilliga fördelar i förhållande till det gällande. Man kan behålla den nuvarande huvudbyggnaden, som har ett visst arkitektoniskt värde och som, efter vad som framkommit av den debatt, vilken pågått under åren efter beslutet om dess rivning, betyder åtskilligt för de generationer av elever, som där fått sin utbildning. Området kring domkyrkan kommer icke att i samma utsträckning som enligt gällande förslag störas av stora moderna huskroppar. När nya annexet en gång rives, kommer kyrkan att friläggas på ett sätt som bör kunna skapa nya skönhetsvärden. Vidare kan framhållas, att gymnasiet alltfort får ligga på sin månghundraåriga traditionsbundna plats.

En nackdel med det nya förslaget är att skolan icke får någon ny aula, som kan komma medborgarna i staden tillgodo såsom samlingssal och konsertsal. Då aula som nämnts icke får byggas under rådande förhållanden och en sådan byggnad därtill skulle ta upp alltför stor plats inom det ur bebyggelsesynpunkt ömtåliga området, får man inrikta sig på att i annat sammanhang lösa frågan om en konsertsal. För skolans del blir den tidigare nämnda lösningen tillräcklig, särskilt om man längre fram i tiden kan bringa ned verksamheten till att omfatta endast gymnasium och en mindre realskola.

Läroverkets kollegium har den 7 juni 1949 godkänt, att läroverkets nybyggnad planlägges i anslutning till de principer som följts i de nu föreliggande nya skissritningarna. I skrivelse den 9 juni 1949 har skolöverstyrelsen förklarat sig i princip kunna godtaga det nya förslaget. Likaså har byggnadsstyrelsen, i skrivelse den 16 september 1949, i princip ansett sig kunna godtaga förslaget. Det bör betonas, att det här endast är fråga om principgodkännanden och att man icke bör bortse från, att detaljkritik senare kan lämnas från de nämnda tre institutionerna, då utförligare ritningar bli tillgängliga för slutgranskning. Granskningen hos riksantikvarieämbetet har föranlett ett mycket gynnsamt uttalande. Enligt skrivelse av den 13 september 1949 hälsar ämbetet sålunda med tillfredsställelse det nya förslaget till byggnadsfrågans lösning

och ämbetet finner projektet äga så väsentliga fördelar ur antikvarisk och kulturhistorisk synpunkt, att ämbetet livligt förordar detsamma till utförande.

Då kommittén sålunda ansett sig ha goda skäl för att frångå 1945 års, av stadsfullmäktige den 31 januari 1946 antagna förslag, vill kommittén, efter att med denna framställning ha sökt informera fullmäktige om byggnadsfrågans läge och de nya synpunkter som gjort sig gällande inom kommittén, hemställa, att stadsfullmäktige ville frånträda 1945 års förslag och bemyndiga kommittén att arbeta vidare efter de nya, här angivna linjerna. Kommittén är icke nu beredd att lägga fram en så detaljerad kostnadsberäkning, att den kan läggas till grund för beslut om anslag. I denna del av ärendet ämnar kommittén återkomma sedan förslaget blivit mera utarbetat.

På grund av vad sålunda anförts får kommittén hemställa, att stadsfullmäktige ville besluta

att frånträda sitt den 31 januari 1946 antagna förslag till ny läro-läroverksbyggnad samt

att uppdraga åt byggnadskommittén att arbeta vidare i byggnadsfrågan efter de här ovan framlagda nya linjerna.

Västerås den 11 oktober 1949.

För byggnadskommittén:

ALB. LUNDKVIST.

/*Sven Martiin.*

Bilaga A.

Förslag till om- och tillbyggnad av Högre allmänna läroverket i Västerås

Beskrivning jämte approximativ kostnadsberäkning.

Härmed framlägges ett förslag till ny lösning av högre allmänna läroverkets byggnadsfråga, bl. a. innebärande att de två äldre skolbyggnaderna tills vidare komma att ingå i skolkomplexet.

I kvarteret Hake uppföres en *ny hallbyggnad,* till vilken i huvudsak läroverkets institutionslokaler samt lärareavdelningen förläggas. Genom en låg envånings portikbyggnad sammanbindes hallbyggnaden med det s. k. *gamla annexet,* som förslagsvis disponeras för en humanistisk institution och klassrum på gymnasiestadiet. Detta annex rymmer för närvarande 5 st. klassrum samt institutionerna för biologi och geografi samt den kvinnliga slöjden. Institutionerna äro små och otidsenliga. Fyra av salarna ha fönster enbart mot norr.

Gamla huvudbyggnaden bibehålles i nästan oförändrat skick. Den gamla aulan blir således kvar. Genom en sammanslagning av musiksalen med ett klassrum och gamla kollegierummet erhålles ytterligare en skrivsal. Övriga utrymmen anslås till lärosalar för realskolan samt frukostrum, ett för gossar och ett för flickor.

Nya annexet, som för närvarande rymmer lokaler för kemi, fysik och teckning jämte en del klassrum, förutsättes bliva rivet så snart omständigheterna det medgiva. De här belägna institutionslokalerna äro otillräckliga, opraktiskt anordnade och otidsenligt utrustade. Byggnaden föreslås med minsta möjliga ändringsarbeten iordningställd för klassrum. Teckningssalen på vinden föreslås tills vidare upplåten som föreningslokal för eleverna.

Bland skäl, som i övrigt tala för avlägsnandet av denna byggnad må anföras, *att* annexet har ett eget, i det närmaste uttjänt, värmesystem med lågtrycksånga, vilket under alla omständigheter måste ersättas med ett nytt, *att* annexets läge tätt inpå Domkyrkan anses störande ur arkitektonisk synpunkt samt *att* skolgården genom annexets avlägsnande erhåller en välbehövlig utvidgning.

Beträffande de olika byggnadernas disposition och innehåll hänvisas till upprättade skisser daterade den 11 oktober 1949.

Antalet tillgängliga klassrum under olika byggnadsstadier framgår av bifogade sammanställning. För närvarande, således höstterminen 1949, disponerar skolan 36 klassrum placerade i sju olika byggnader. Efter hallbyggnadens uppförande och sedan de provisoriska lokalerna i Seminariet, Lindqvistska gården, Missionskyrkan och paviljongen avvecklats, blir klassrumsantalet 38 (inkl. de 12 klassrummen i nya annexet).

I avvaktan på uppförandet av en parallellskola på annan plats i staden torde detta klassrumsantal komma att bliva i minsta laget. Under en förutsedd övergångstid kan emellertid antalet klassavdelningar ökas med 4 à 5 genom att vissa utrymmen inom institutionerna och lärareavdelningen m. m. tagas i anspråk för detta ändamål.

I slutligt skick (sedan nya annexet rivits) kommer skolanläggningen som synes att rymma c:a 25 klassavdelningar eller c:a 700 elever. I förslaget ingår icke uppförandet av någon nybyggnad för aula. Det beräknas att morgonbönerna skola kunna hållas i gamla huvudbyggnadens aula och nya skrivsal medan årsavslutningarna som hittills förläggas till Domkyrkan.

För samling av mera vardagligt slag kommer skolan dessutom att få tillgång till nybyggnadens hall.

Frågan om att samtidigt med uppförandet av en ny aulabyggnad för läroverket erhålla en konsertsal för staden får således härmed anses avskriven.

Gymnastiksal för flickor föreslås uppförd i skolans omedelbara närhet på någon av de i stadens ägo befintliga tomterna på andra sidan Skolgatan. I samband med denna skulle även frågan om bostäder för vaktmästare, ett projekterat skolhem och ev. barnbespisningslokalerna kunna realiseras.

Material. Hallbyggnaden tänkes uppförd i putsat tegel med grund, stomme och bjälklag av betong.

Kostnaderna för nybyggnaden samt för ombyggnad och reparation av befintliga skolbyggnader har approximativt beräknats till 3 000 000 kronor, inventarier av olika slag samt ev. konstnärlig utsmyckning ej inräknade.

Västerås den 11 oktober 1949.

Sven Ahlbom.
Arkitekt SAR.

Bilaga B.

Rektorsämbetet vid högre allmänna läroverket i Västerås.

Med anledning av under hand framförd anhållan om granskning av genom arkitekt Sven Ahlbom den 31 maj 1949 insända ritningar till nybyggnad för högre allmänna läroverket i Västerås får överstyrelsen anföra följande.

Överstyrelsen anser sig i princip kunna godtaga föreliggande förslag till lösning av läroverkets byggnadsproblem.

Förslaget upptager icke läkarmottagning. Vid en skolanläggning av förevarande storleksordning får en läkarmottagning anses erforderlig, såvida icke tillfredsställande läkarmottagning finnes att tillgå vid folkskola i närheten.

Vidare saknar förslaget lokaler för skolkök. Genom rektorsämbetet bör undersökas möjligheterna att förlägga skolköksundervisning till andra lokaler i staden. Skulle detta icke vara möjligt, böra jämväl lokaler för sådan undervisning inredas antingen i nybyggnaden eller i läroverkets äldre lokaler.

På någon detaljgranskning av förslaget anser sig överstyrelsen för närvarande icke böra ingå. Överstyrelsen vill dock påpeka, att åtminstone institutionerna för fysik och biologi böra omstuderas. Vidare bör övervägas, om rektorsexpeditionen med biutrymmen kan förläggas till lämpligare plats än mellan olika rum i läraravdelningen.

Stockholm den 9 juni 1949.

NILS GUSTAV ROSÉN.

Nils Söderbäck. *Eskil Källquist.*

Bilaga C.

Till Arkitekt Sven Ahlbom, Västerås.

Under hand har Ni till byggnadsstyrelsen för granskning överlämnat 8 st. den 16 april 1949 daterade ritningar till ny institutionsbyggnad vid högre allmänna läroverket i Västerås. I anledning härav får byggnadsstyrelsen meddela, att styrelsen i princip anser sig kunna godtaga förslaget. Inom ramen för den valda uppläggningen av byggnadsuppgiften torde dock vid det fortsatta ritningsarbetet alla möjligheter till jämkningar böra iakttagas i syfte att nedbringa byggnadskostnaderna.

Behovet av nya klassrum vid läroverket synes böra klarläggas i samband med en redovisning av frågan, huru lokalerna inom den befintliga huvudbyggnaden och de bägge annexen komma att framdeles disponeras, sedan den planerade institutionsbyggnaden färdigställts. Stockholm den 16 september 1949.

På Kungl. byggnadsstyrelsens vägnar:

GUNNAR WEJKE.

/Casper Tham.

Bilaga D.

Till Byggnadskommittén för Västerås Högre Allmänna Läroverk.

Vid besök i Västerås under våren innevarande år hade undertecknade tillfälle att taga del av ett av arkitekten Sven Ahlbom upprättat, modifierat förslag till ökning av lokalerna för Västerås högre allmänna läroverk.

Enligt detta förslag skulle såväl den befintliga huvudbyggnaden som det s. k. gamla annexet bibehållas och ingå i det slutliga skolkomplexet. Erforderliga nya lokaler, framför allt för läroverkets olika specialinstitutioner, skulle erhållas i en projekterad hallbyggnad förlagd till kvarteret Hake.

Då riksantikvarieämbetet ur antikvarisk och kulturhistorisk synpunkt finner det mycket angeläget att den befintliga huvudbyggnaden bevaras, har ämbetet med tillfredsställelse hälsat det nya förslaget till byggnadsfrågans lösning. Enligt vad äm-

betet under hand erfarit, ha såväl Kungl. byggnadsstyrelsen som Kungl. skolöverstyrelsen i princip godkänt detsamma. För sin del vill ämbetet efter därom framställd förfrågan meddela, att ämbetet finner det nu föreliggande projektet äga så väsentliga fördelar ur de synpunkter ämbetet äger att företräda, att ämbetet livligt förordar detsamma till utförande. Stockholm den 13 september 1949.

MARTIN OLSSON.

/Bertil Berthelson.

Bilaga E.

Protokoll fört vid kollegiets vid h. a. läroverket i Västerås sammanträde den 7 juni 1949.

§ 9.

Rektor erinrade om de meddelanden om byggnadsfrågans läge, som han lämnat vid kollegiesammanträdet den 20 maj 1949 samt uppläste det svar å en cirkulärskrivelse från skolöverstyrelsen angående byggnadsbehovet under 1950 som han den 30/5 1949 avgivit till Skolöverstyrelsen. (Avg. handl. 88/1949).

Kollegiet beslöt därefter göra följande uttalande: Kollegiet vill för sin del godkänna, att läroverkets nybyggnad planlägges i anslutning till de principer, som följts i de sist utarbetade, den 16/4 1949 daterade, skissritningarna. Kollegiet kan också ansluta sig till de motiv, som förmått läroverkskommittén att frångå det tidigare byggnadsförslaget. Dessa motiv äro närmare utvecklade i det av rektor avgivna yttrandet. (Avg. handl. 88/1949).

Kollegiet vill betona vikten av att vid byggnadens utformning all möjlig hänsyn tages till att skolgårdens utrymme ej mer än nödvändigt begränsas.

Kollegiet anser sig ej kunna ingå på någon detaljkritik av ritningarna nu med hänsyn till den otillräckliga tiden och de växlande direktiven från myndigheterna men förväntar, att ritningarna omarbetas och fastställas under ingående samarbete med kollegiets representanter, rektor Stenström, adjunkten Walldén och adjunkten Nilsson samt respektive institutionsföreståndare med noggrant beaktande av de anvisningar och föreskrifter, som utfärdats av Kungl. Skolöverstyrelsen.

Västerås den 7 juni 1949.

OLOF STENSTRÖM.
Rektor.

Justerat:
Heimer Dahl, Evert Ljusterdal.

I utdragna delar rätt avskrivet intygas ex officio:
Olof Stenström.

Bilaga F.

Utdrag ur protokoll, hållet vid byggnadsnämndens i Västerås sammanträde den 2 maj 1949.

§ 262.

Arkitekten Sven Ahlbom redogjorde i anslutning till ritningar, daterade den 16

april 1949, för ett av honom upprättat förslag till nybyggnad för Högre allmänna läroverket, som innebure ett frångående av det förslag, som godkänts av stadsfullmäktige i januari 1946. Förslaget upptoge en särskild byggnad mellan Östra Kyrkogatan och Vasagatan av hallskoletyp för institutioner och lärosalar. Enligt förslaget skulle läroverkets nuvarande huvudbyggnad och gamla annexet bibehållas.

Byggnadsnämnden beslöt i princip godkänna förslaget samt uppdraga åt stadsplanearkitekten att upprätta förslag till den ändring av stadsplanen, som erfordrades för genomförande av förslaget.

Som ovan

In fidem:
Sven Martiin.

Bilaga G.

Protokoll fört vid lokalstyrelsens vid högre allmänna läroverket i Västerås sammanträde fredagen den 14 oktober 1949.

Närvarande: Ordf., vice ordf., herrar Hellblom, Sjöberg, Walldén, Westring samt undertecknad rektor.

§ 1.

Sedan rektor demonstrerat det senast av Arkitekten Sven Ahlbom utarbetade förslaget till lösande av läroverkets byggnadsfråga, vilket förelåg i form av skissritningar daterade den 11 oktober 1949 beslöt lokalstyrelsen göra följande uttalande:

Lokalstyrelsen har redan tidigare uttalat sig för att undervisningen å läroverksstadiet i Västerås bör ordnas så att till platsen vid domkyrkan förlägges ett gymnasium med mindre realskola, under det realskolor upprättas å andra platser i staden, och att elevantalet vid läroverket efter att under en övergångsperiod ha varit högre, bör i framtiden nedbringas till 6 à 700.

Lokalstyrelsen fann det föreliggande förslaget innebära en tillfredsställande lösning, som möjliggjorde en anpassning efter de skiftande förhållandena. Lokalstyrelsen beslöt understryka vikten av att åtgärder vidtagas för upprättande snarast av en ny fristående realskola.

Lokalstyrelsen betonade även, att lokalfrågan för flickornas gymnastik vid läroverket snarast möjligt måste lösas.

§ 2.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Västerås som ovan

OLOF STENSTRÖM.
Rektor.

Justeras:
Karl E. Eriksson, E. Holmqvist.

Rätt utdraget intygar ex officio:
Olof Stenström.
Rektor.

Västerås 1949. Vestmanlands Läns Tidnings A.-B:s tryckeri

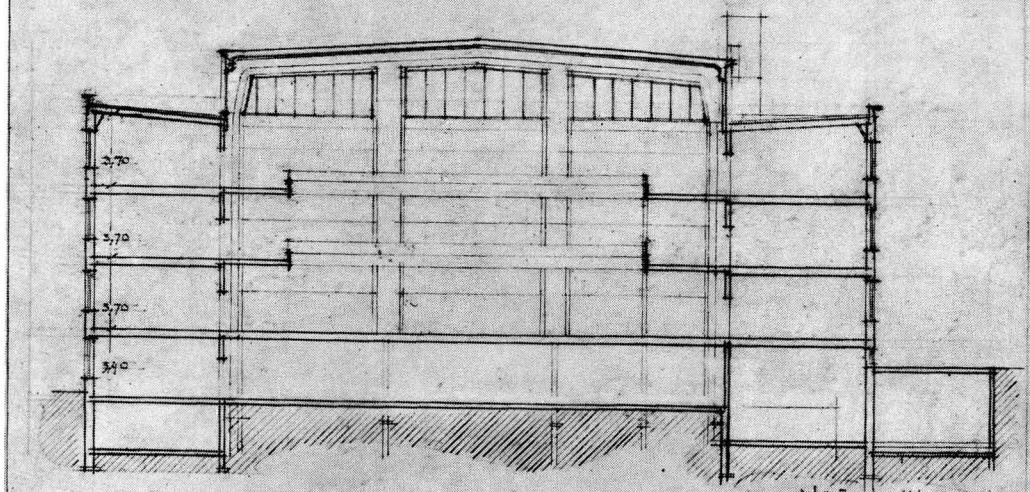

TVÅRSEKTION GENOM NYBYGGNAD / HALLBYGGNAD /

Västerås 11/10 1949
Sven Ahlbom

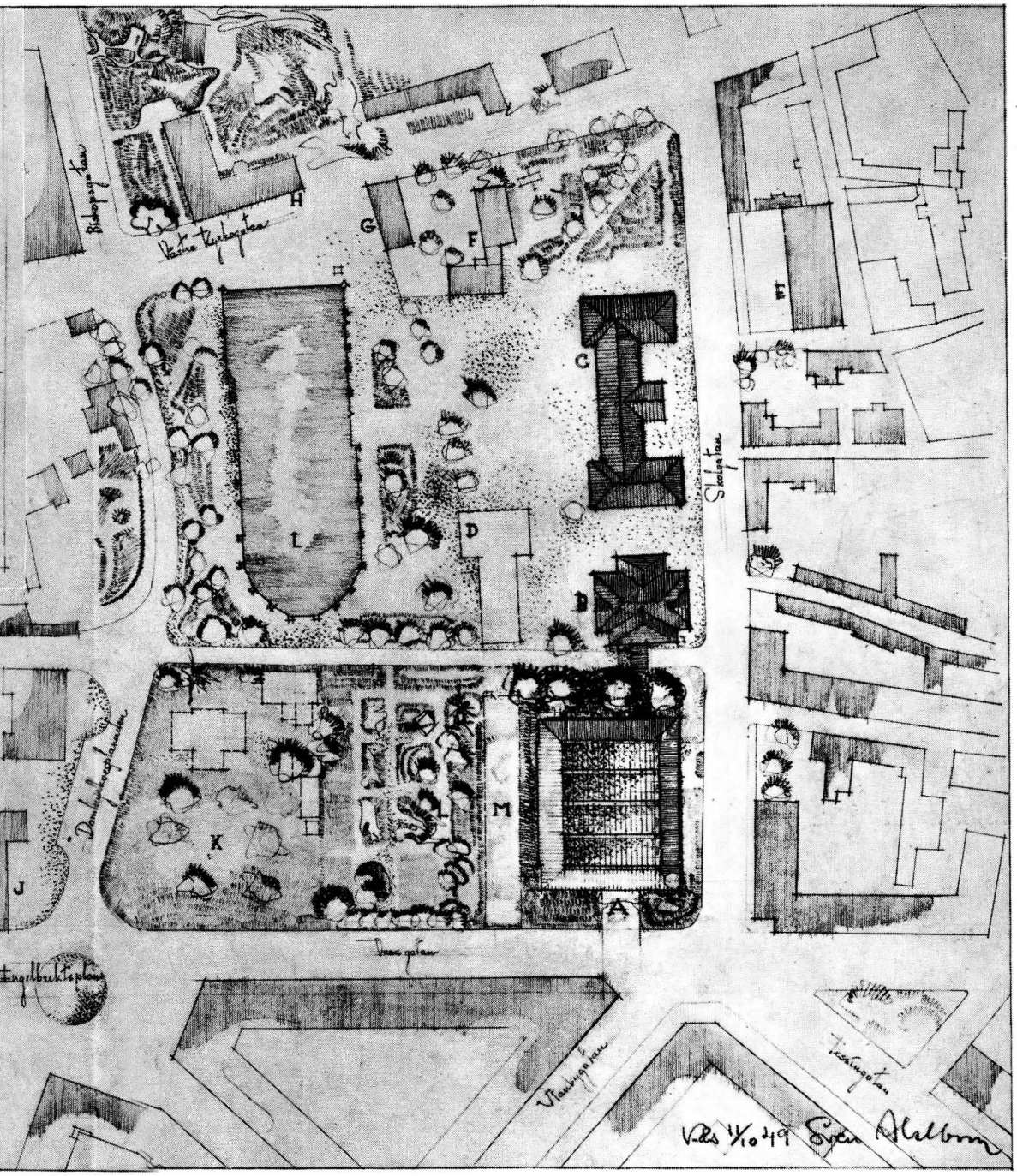

Vås 11/10 49 Sven Ahlbom

NYBYGGNAD FÖR HÖGRE ALLM.

LÄROVERK VÄSTERÅS

SITUATIONSPLAN

SKALA 1:1000

NYBYGGNAD FÖR HÖGRE ALLM.

LÄROVERK VÄSTERÅS

SKALA 1:400

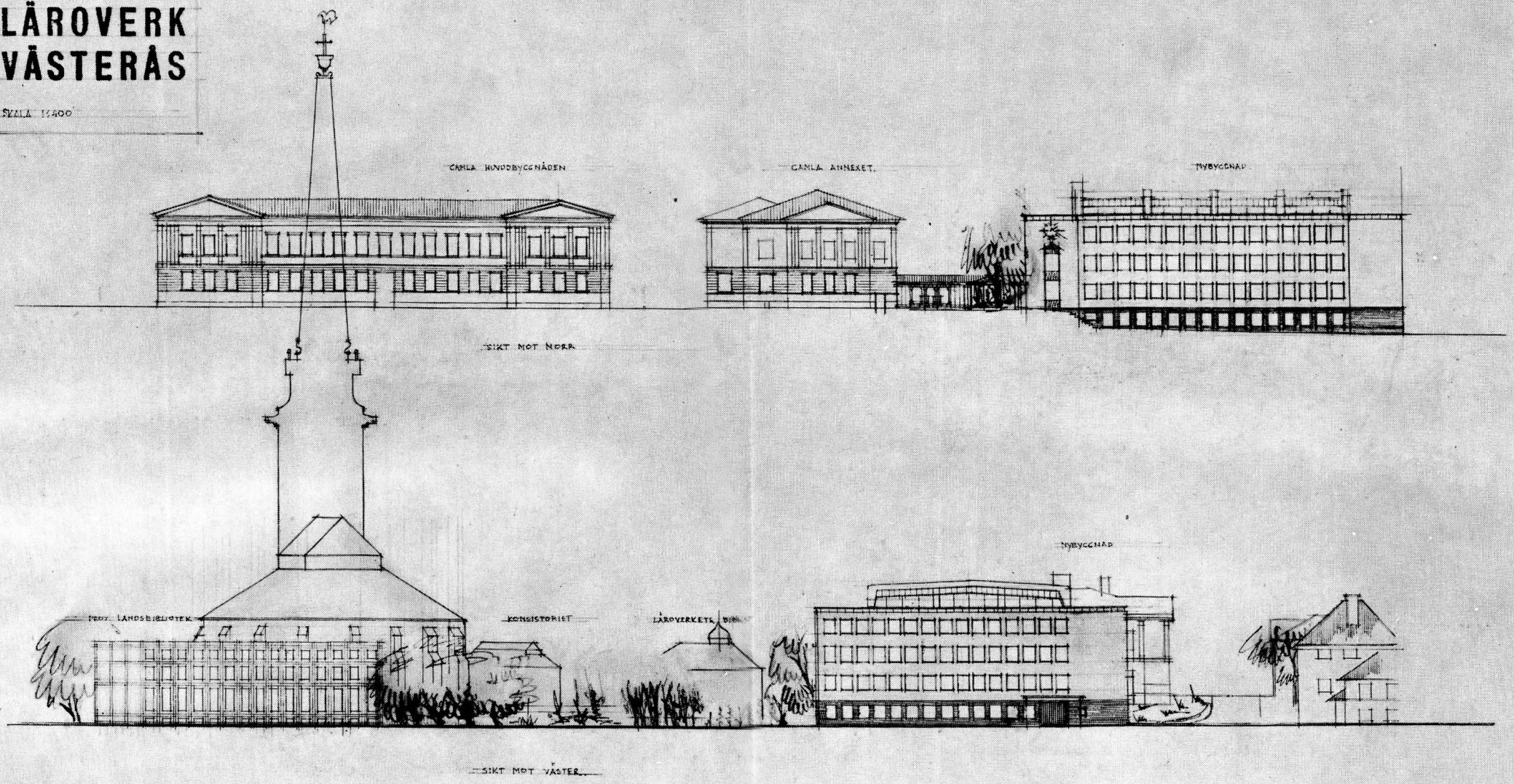

Västerås, 1/10 1949

Sven Ahlström

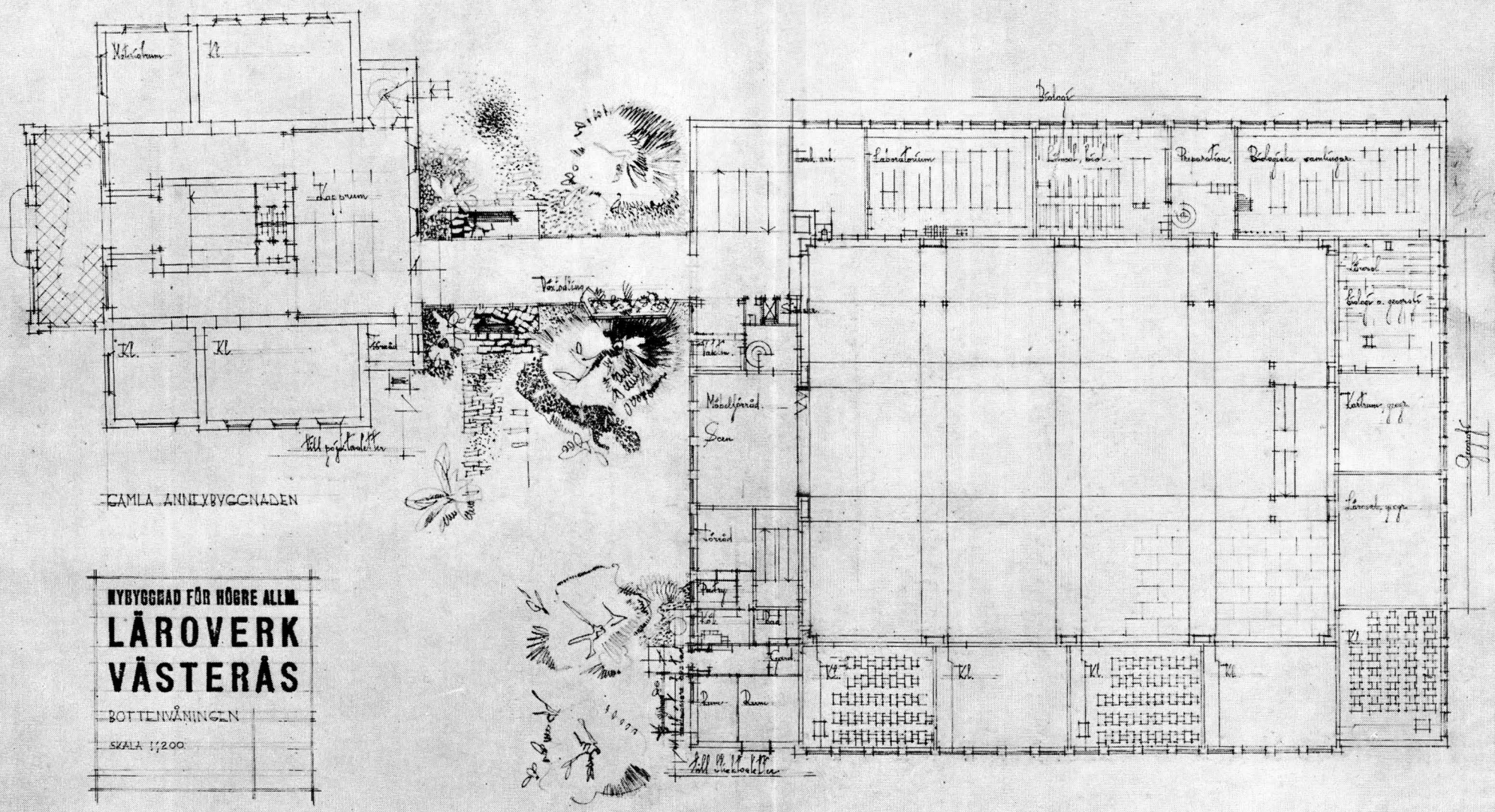

NYBYGGD FÖR HÖGRE ALLM.

LÄROVERK VÄSTERÅS

BOTTENVÅNINGEN

SKALA 1:200

Västerås 11/10 49

Sven Ahlström

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 27

Nr 27. Angående val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas uppdrag upphöra med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Utskottet vill till en början anmäla, att förslag angående val av ledamöter i taxeringsnämnderna kommer att föreläggas stadsfullmäktige först vid decembersammanträdet, då länsstyrelsen ännu icke fattat beslut angående taxeringsdistriktsindelningen för nästa år. Sådant beslut kan förväntas först under senare hälften av denna månad.

Mandaten för vissa ledamöter och suppleanter i nykterhetsnämnden utgå med slutet av innevarande år. Samma sak gäller beträffande samtliga ledamöter och suppleanter i styrelsen för praktiska mellanskolan. Stadsfullmäktige har nämligen den 18 december 1947 föreskrivit, att den förutvarande styrelsen för högre folkskolan intill utgången av detta år skulle fungera såsom styrelse för praktiska mellanskolan och att nyval under hösten 1949 skulle ske av ledamöter och suppleanter. Då fråga om nytt reglemente för nykterhetsnämnden kommer att föreläggas stadsfullmäktige vid decembersammanträdet samt utskottet icke haft möjlighet att nu föreslå val av ledamöter och suppleanter i styrelsen för praktiska mellanskolan, avser utskottet att vid decembersammanträdet framlägga förslag ifråga om dessa val.

Liksom föregående år har beredningsutskottet i de fall då så ansetts erforderligt, särskilt föreslagit i vilken ordning suppleanterna böra tjänstgöra vid förfall för ordinarie ledamot. I den mån föreskrifter i gällande lag och författning ej till annat föranleda har därvid utskottet som regel följt samma system, vilket tillämpats beträffande beredningsutskottets suppleanter.

Drätselkammaren.

Till ledamöter i drätselkammaren för tiden intill 1951 års utgång föreslås omvalda byggmästaren Fritz Eklund, stuveriförmannen Carl Hellström, lantbruksingenjören H. Welin-Berger, advokaten J. Ruben Nyman, ekonomichefen Gösta Lundberg och bostadsförvaltaren Gustaf Olsson samt nyval för samma tid av nuvarande suppleanterna ombudsmannen Erik Pettersson, svetsaren Åke Johansson och direktören Mattias Pers ävensom nyval av mätningsmannen Folke Lindqvist.

Till suppleanter för tiden intill 1951 års utgång föreslås omvalda annonschefen Einar Jonsson och civilingenjören Ralf Thorburn samt nyvalda för samma tid expeditören Eric R. Carlsson, verkmästaren Fritz Järvenäs, Haga Parkgata 10 A, ombudsmannen Erik Berglind, blomsterhandlaren Karl Pettersson och järnvägstjänstemannen Edvin Johansson.

Beredningsutskottet föreslår vidare att av suppleanterna herrar Einar Jonsson, Eric R. Carlsson, Järvenäs och Berglind i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Eklund, Hellström, Lundberg, Olsson, Erik

Pettersson och Åke Johansson; herr Thorburn vid förfall för herr Welin-Berger, herr Karl Pettersson vid förfall för någon eller båda av herrar Nyman och Pers och herr Edvin Johansson vid förfall för herr Lindqvist.

Styrelsen för Västerås stads tekniska verk.

Till ledamöter i styrelsen för stadens tekniska verk för tiden intill 1953 års utgång föreslås i stället för muraren Martin Hellblom nuvarande suppleanten ingenjören Erland Gustafson samt omval av fastighetsförvaltaren David Johansson.

Till suppleanter för samma tid i stället för ingenjören Erland Gustafson och socialkuratorn John Johansson föreslås nyvalda metallarbetaren Gustav Öberg och mätningsmannen Alvar Grip.

Beredningsutskottet föreslår i anledning härav att av suppleanterna herrar Berglind, Öberg och Grip i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna Gustaf Olsson, David Johansson och Erland Gustafson, samt herr Linus Jansson vid förfall för någon av eller båda herrar Welin-Berger och Matell.

Hamnstyrelsen.

Till ledamot i hamnstyrelsen för tiden intill 1954 års utgång föreslås omval av stuveriförmannen Carl Hellström.

Såsom suppleant för tiden intill 1952 års utgång föreslås omval av direktören Arne Lindén.

Hälsovårdsnämnden.

Till ledamöter i hälsovårdsnämnden för tiden intill 1953 års utgång föreslås omval av byggmästaren Gösta Lindahl samt i stället för fru Karin Kjelldahl nyval av husmor Markit Björkman, Slottsgatan 3.

Såsom suppleanter för samma tid föreslås i stället för lasarettsläkaren Nils Boström fru Karin Kjelldahl och i stället för fru Astrid M. Johansson ombudsmannen Gösta Jansson.

Beredningsutskottet föreslår i anledning härav att av suppleanterna herr Erik Pettersson, fru Greta Jansson och herr Rune Gustafsson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Berglind, Lindahl och Klingvall samt fru Kjelldahl vid förfall för herr Snöborgs och herr Jansson vid förfall för Markit Björkman.

Polisnämnden.

Till ledamöter i polisnämnden för tiden intill 1953 års utgång föreslås omvalda direktören B. W. Alwestrand, förrådsmästaren Hugo Fredriksson, typografen Nils Pettersson och landskanslisten Axel Jäder samt i stället för advokaten J. Ruben Nyman nuvarande suppleanten tullförvaltaren H. Junghagen.

Såsom suppleanter för samma tid föreslås omvalda metallarbetaren Stig Håvberg och metallarbetaren Erik Björklund samt nyvalda i stället för tullförvaltaren H. Junghagen, disponenten Gösta Kruhsberg, i stället för typografen Göte Hellman kontoristen Curt Bohman, Skyttegatan 1 A, och i stället för f. handelsträdgårdsmästaren Erik Billert postmästaren Gösta Rönn.

Tillika föreslås att av suppleanterna herrar Håvberg, Björklund och Bohman i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Alwestrand,

Fredriksson och Pettersson samt herr Kruhsberg vid förfall för herr Junghagen och herr Rönn vid förfall för herr Jäder.

Västerås stads Parkstyrelse.

Till ledamöter i parkstyrelsen för tiden intill 1953 års utgång föreslås omval av f. handelsträdgårdsmästaren Erik Billert och i stället för parkförmannen Elof Hagström nuvarande suppleanten parkföreståndaren Adolv Andersson.

Såsom suppleanter för samma tid föreslås omvalda kontoristen Britta Lindkvist och fru Greta Gustafsson samt i stället för parkföreståndaren Adolv Andersson för tiden intill 1951 års utgång snickaren Gösta Ohlström, Funkisgatan 16.

Lantegendomsnämnden.

Till ledamöter i lantegendomsnämnden för tiden intill 1952 års utgång föreslås omvalda godsägaren Joh. Jansson, lantbruksingenjören H. Welin-Berger såsom representant för drätselkammaren, lantarbetaren D. J. Nilsson och metallarbetaren Ruben Karlsson samt i stället för ombudsmannen Karl Erik Lindvall förrådsarbetaren John Rosén, Gästgivarvägen 6.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda ombudsmannen Erik Pettersson såsom representant för drätselkammaren, hemmansägaren Karl Wässman och arrendatorn Eric Agrell.

Tillika föreslås, att av suppleanterna herr Pettersson skall tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar D. J. Nilsson, Karlsson och Rosén samt herrar Wässman och Agrell i nu nämnd ordning vid förfall för någon av eller båda herrar Joh. Jansson och Welin-Berger.

Idrottsstyrelsen.

Till ledamöter i idrottsstyrelsen för tiden intill 1951 års utgång föreslås omvalda bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, ingenjören Erland Gustafson, typografen Carl-Anton Andersson, kaptenen Axel Edström, redaktionssekreteraren Gunnar Ljungquist, landssekreteraren Ernst Holmqvist och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Såsom suppleanter för samma tid föreslås omvalda journalisten Stig Löfstrand och plåtarbetaren Erik Kraft, nyval av socialkuratorn John Johansson och redaktören Carl-Anders Kindbladh samt omval av ingenjören Börje Lundh.

Tillika föreslås att av suppleanterna herrar Löfstrand, Kraft och John Johansson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Olsson, Erland Gustafson och Carl-Anton Andersson, herr Lundh vid förfall för herr Ljungquist samt herr Kindbladh vid förfall för någon eller båda av herrar Edström och Holmqvist.

Arbetslöshetsnämnden.

Till ledamöter i arbetslöshetsnämnden för år 1950 föreslås omvalda direktören K. R. Liljeblad, ingenjören Axel Andberger, hyvlaren K. H. Thorén, ingenjören Carl-Gustav Enskog, portvakten Erik Andersson, ombudsmannen Erik Pettersson, valsverksarbetaren Axel Hellman, överingenjören Folke Petrén, fru Anna Larsson och vaktmästaren Uno Hillborg.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda ombudsmannen Karl Karlsson,

byråföreståndaren Eric Croner, socialkuratorn John Johansson, metallarbetaren Gustav Fredricksson och ingenjören Börje Lundh samt i stället för metallarbetaren Nils Pettersson nyval av metallarbetaren Tore Söderberg, Allégatan 8.

Vidare föreslås, att av suppleanterna herrar John Johansson, Karl Karlsson och Gustav Fredricksson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av ledamöterna herrar Thorén, Erik Andersson, Erik Pettersson, fru Anna Larsson och herr Uno Hillborg; herr Croner vid förfall för någon eller båda av herrar Liljeblad och Andberger; herr Lundh vid förfall för någon av eller båda herrar Enskog och Petrén och herr Tore Söderberg vid förfall för herr Hellman.

Till revisorer för år 1950 föreslås omval av banktjänstemannen Axel Lindell samt i stället för bankkassören Harry Öjve nyval av nuvarande suppleanten typografen Rune Göthlin.

Såsom suppleanter för samma tid föreslås omval av tjänstemannen K. Lönnroth och i stället för typografen Rune Göthlin nyval av metallarbetaren Olle Dahlin, Malmabergsgatan 49 A.

Slutligen får beredningsutskottet tillstyrka stadsfullmäktige att till ordförande i arbetslöshetsnämnden för tiden intill 1950 års utgång hos länsstyrelsen föreslå ombudsmannen Erik Pettersson samt till vice ordförande för samma tid överingenjören Folke Petrén. Vidare tillstyrker beredningsutskottet stadsfullmäktige att till val av länsstyrelsen såsom revisor för nu nämnda tid förorda intendenten H. Billman med förste byråassistenten A. Jungert såsom suppleant.

Hyresnämnden.

Beredningsutskottet föreslår

att till ledamot vilken äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet måtte utses blomsterhandlaren Karl Pettersson samt till suppleanter direktören Mattias Pers och köpmannen Erik Sjöquist, att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning.

att till ledamot, som ej äger eller förvaltar till uthyrning avsedd fastighet, måtte utses föreståndaren Rudmar Thunell samt till suppleanter ombudsmannen Georg Uhlin och magistratsvaktmästaren Helge Thorell, att inkallas till tjänstgöring i nu nämnd ordning,

att till ledamot, som driver förvärvsverksamhet i förhyrd lägenhet, måtte utses köpmannen Oscar Kihlgren med handlanden Otto Jansson såsom suppleant.

Beredningsutskottet föreslår tillika att uppdragen skola avse tiden t. o. m. den 30 september 1950 eller om hyresregleringslagen skulle förlängas, tiden intill utgången av samma år.

Barnavårdsnämnden.

Till ledamöter i barnavårdsnämnden för tiden intill 1953 års utgång föreslås *för lärarekåren* omval av f. folkskolinspektören Em. Granér, *för kommunen i övrigt* omval av fru Lydia Billgren och i stället för tjänstemannen Gösta Sjöberg nuvarande suppleanten elmontören Bertil Clason, *för prästerskapet,* omval av komministern Nils Berge, *för fattigvårdsstyrelsen,* omval av kyrkoskrivaren John Sjöblom och för *läkarna,* omval av leg. läkaren K. Granberg.

Såsom suppleanter för samma tid föreslås för *prästerskapet,* omval av komministern Simon Forshem, för *läkarna* omval av leg. läkaren Elisabeth Campell-Noreby och för *kommunen i övrigt* omval av fru Astrid L. Johansson samt i stället för fru

Alice Boström lärarinnan Birgit Bodén. Till suppleant efter elmontören Bertil Clason föreslås för tiden intill 1951 års utgång sjukbesökaren Birger Grip.

Slutligen får beredningsutskottet föreslå att till ordförande i nämnden för tiden intill 1953 års utgång måtte utses kyrkoskrivaren John Sjöblom och till vice ordförande för samma tid f. folkskolinspektören Em. Granér.

Fattigvårdsstyrelsen.

Till ledamöter i fattigvårdsstyrelsen för tiden intill 1953 års utgång föreslås omvalda fru Helga Hall, kyrkoskrivaren John Sjöblom och skomakarmästaren Ernfrid Carlsson.

Såsom suppleanter för samma tid föreslås omvalda vaktmästaren E. A. Lindstedt, metallarbetaren Elis Johansson och distriktssköterskan Iris Fagerlund.

Beredningsutskottet föreslår vidare att till vice ordförande för tiden intill 1953 års utgång måtte utses kyrkoskrivaren John Sjöblom.

Styrelsen för Västerås stads barnstugor.

Till ledamöter i styrelsen för Västerås stads barnstugor föreslås för tiden intill 1953 års utgång omvalda fru Anna Larsson, rektor Knut Carlfors och överläraren G. Brismar.

Såsom suppleanter för samma tid föreslås omvalda fru Ingrid Andrén och tjänstemannen Gustaf Jakobsson.

Lokalstyrelsen för Västerås Högre Allmänna Läroverk.

Till ledamöter i lokalstyrelsen för högre allmänna läroverket föreslås för tiden intill 1953 års utgång omval av direktören Karl Erik Eriksson och i stället för muraren Martin Hellblom nuvarande suppleanten ombudsmannen Göte Juhlén, vilken skall tjänstgöra som representant för målsmännen, och i stället för tjänstemannen Gösta Sjöberg nyval av socialkuratorn John Johansson.

Såsom suppleanter i styrelsen föreslås för samma tid i stället för överingenjören Carl Henning, civilingenjören John Stålhammar, omval av redaktionssekreteraren Bengt Dahlander och i stället för ombudsmannen Göte Juhlén direktören B. W. Alwestrand, vilken tjänstgör som representant för målsmännen.

Styrelsen för föreningen Västerås skollovskolonier.

Till ledamot i styrelsen för föreningen Västerås skollovskolonier för tiden intill 1950 års utgång föreslås omvald fastighetsförvaltaren David Johansson.

Såsom suppleant för samma tid föreslås omvald överläraren G. Brismar.

Till revisor för 1950 års räkenskaper föreslås omvald förmannen Karl Engdahl med ingenjören Gust. Lindén såsom suppleant.

Revisorer.

1) Av stadens räkenskaper.

Till ordinarie revisorer för år 1950 föreslås förmannen Karl Engdahl, f. brandmästaren Ernst Johansson, avsynaren Martin Holmberg, föreståndaren Rudmar Thunell, revisorn Gösta Holmén, ingenjören Gust. Lindén och valsverksarbetaren Axel Hellman.

Till suppleanter för samma tid föreslås gjutaren Sven Ring, kassören Valter Lars-

son, typografen Rune Göthlin, ombudsmannen K. E. Lindvall, civilingenjören Gunnar Dahlby, ingenjören Paul Jansson och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Det föreslås vidare, att av suppleanterna herrar Ring, Larsson, Göthlin och Lindvall i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Engdahl, Ernst Johansson, Holmberg och Thunell; herr Dahlby vid förfall för herr Holmén, herr Jansson vid förfall för herr Lindén och herr Linderborg vid förfall för herr Hellman.

2) Av Arbetarinstitutets räkenskaper.

Utskottet föreslår till omval såsom revisor för år 1950 banktjänstemannen Axel Lindell och såsom suppleant för samma tid socialkuratorn John Johansson.

3) Av Högre Allmänna Läroverkets byggnadsfonds räkenskaper.

Till revisorer för år 1950 föreslås omvalda föreståndaren Rudmar Thunell och bankkamreraren A. Ridner.

Såsom suppleant för samma tid föreslås omval av instruktören Tage Engelbrektsson.

4) Av Arbetarnes Bildningsförbunds biblioteksverksamhet.

Utskottet föreslår till omval för år 1950 föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

5) Av Baptistkyrkans ungdomsförenings biblioteksverksamhet.

Till revisor för år 1950 föreslås omvald föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

6) Av I. O. G. T:s studiecirkelbiblioteks räkenskaper.

Till revisor för år 1950 föreslås omvald föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

7) Av Västerås Musikskolas räkenskaper.

Enligt uttalande av drätselkammaren i budgetskrivelsen har förutsatts, att staden skulle utse en revisor för Västerås Musikskolas räkenskaper. I anledning härav föreslås till revisor för år 1950 föreståndaren Rudmar Thunell och såsom suppleant för samma tid bankkamreraren A. Ridner.

Västerås Kaféaktiebolag.

Beredningsutskottet föreslår, att till ledamöter i Västerås Kaféaktiebolag för tiden intill 1950 års utgång omväljas stuveriförmannen Carl Hellström, ingenjören Kurt Sjölin och ekonomichefen Gösta Lundberg.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda fastighetsförvaltaren David Johansson och ingenjören Ragnar Magnusson.

Till revisor för 1949 års räkenskaper föreslås omvald bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och såsom suppleant för honom under samma tid köpmannen Oscar Kihlgren.

Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd.

Till ledamöter i Engvallska pensionsfondens tillsättningsnämnd för åren 1950 och 1951 föreslår beredningsutskottet omvalda fru Ebba Berg, tullförvaltaren H. Junghagen, fru Hilda Bergsten, instruktören Tage Engelbrektsson och ingenjören Walfrid Redmalm.

Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen.

Till ledamöter i nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen föreslås omvalda för tiden intill 1951 års utgång bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, majoren G. Robsahm, fru Ebba Berg, f. folkskolläraren G. Leontein, fru Hilda Bergsten, tjänstemannen Gösta Sjöberg och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Till ledamöter i nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål föreslås omvalda för tiden intill 1951 års utgång bostadsförvaltaren Gustaf Olsson, fru Ebba Berg, rektor Knut Carlfors och tjänstemannen Gösta Sjöberg.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Såsom ledamöter i denna nämnd föreslår beredningsutskottet omvalda domprosten Ernst Enochsson, fru Ebba Berg och ombudsmannen Arthur Lingnäs.

Nämnden över fru Johanna Fryklunds donationsfond.

Beredningsutskottet föreslår till omval för tiden intill 1951 års utgång följande ledamöter:

Från tjänstemannaklassen: Stadsdirektören Thjelvar Hedberg.

Från handlande- och hantverkareklassen: Handlanden Otto Jansson.

Från arbetsklassen: Fru Hilda Bergsten.

Nämnden över Wahlbäckska välgörenhetsfonden:

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1951 års utgång föreslås omvalda fru Agnes Söderquist och köpmannen Erik Sjöquist.

Nämnden över Lagerquistska donationsfonden.

Till ledamöter i nämnden för tiden intill 1953 års utgång föreslås omvalda domprosten Ernst Enochsson och f. brandmästaren Ernst Johansson.

Rådhuskommittén.

Till ledamot i rådhuskommittén istället för överingenjören Carl Henning, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås bostadsförvaltaren Gustaf Olsson.

Byggnadskommittén för Högre Allmänna Läroverket.

Till ledamot i byggnadskommittén för högre allmänna läroverket i stället för överingenjören Carl Henning, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås byggmästaren Verner E. Johansson.

Byggnadskommittén för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan.

Till ledamot i byggnadskommittén för till- och ombyggnad av kommunala flickskolan i stället för överingenjören Carl Henning, vilken avsagt sig uppdraget, föreslås byggmästaren Verner E. Johansson.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Till ledamöter i brandstodskommittén för fast egendom för 1950 föreslås omvalda fastighetsförvaltaren David Johansson, förmannen Hugo Ericsson, civilingenjören Arne Mattson och byggmästaren Verner E. Johansson.

Till suppleanter i kommittén för samma tid föreslås omvalda bostadsförvaltaren Gustaf Olsson och byggmästaren E. Alb. Myrberg.

Styrelsen för Västerås ungdomsråd.

Till ledamot i styrelsen för Västerås ungdomsråd för tiden intill 1951 års utgång föreslås omvald verktygsarbetaren Karl Olov Johansson.

Till suppleant för samma tid föreslås omvald ingenjören Kurt Sjölin.

Huvudmän i Västerås stads sparbank.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank för åren 1950—1954 föreslås fru Ebba Berg, annonschefen Einar Jonsson och fastighetschefen Gösta Elghufvud.

Sakkunniga att gå rådhusrätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör.

Dylika sakkunniga väljas av rådhusrätten bland fem av stadsfullmäktige föreslagna personer.

Beredningsutskottet föreslår, att hamnkaptenen Carl Filip Carlsson, sjökaptenen Erik Laurentius Ericson, hamnfogden E. Bergkvist, ångbåtsbefälhavaren Nils Sander och ångbåtsbefälhavaren G. Aleblad uppföras på förslag till sakkunniga för år 1950.

Ortsombud enl. Kungl. Kungörelsen om statliga bosättningslån.

Till ortsombud enl. Kungl. Kungörelsen om statliga bosättningslån för åren 1950—1951 föreslås omvald inspektören K. A. Bergvall med kontoristen Isidor Larsson såsom suppleant.

Pensionsnämnderna.

Västerås stads pensionsdistrikt 1.

Till ledamöter för tiden intill 1953 års utgång föreslås omvalda fru Margit Pettersson, vaktmästaren E. A. Lindstedt och fru Karin Kjelldahl.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda fru Ester Karlsson och fru Elsa Engberg samt i stället för fru Lilly Lövberg, fru Marta Johansson, Relävägen 5 B.

Västerås stads pensionsdistrikt 1 A.

Till ledamöter för tiden intill 1953 års utgång föreslås omvald lokföraren Ernst Larsson samt nyvald i stället för modellsnickaren Gunnar Norrman, fru Ester Grönkvist, Stadshagsvägen 21.

Till suppleanter för tiden intill 1953 års utgång föreslås omvalda civilingenjören Bengt Renborg och metallarbetaren Sture Ekholm.

Till ny suppleant efter fru Ester Grönkvist föreslås för tiden intill 1951 års utgång föreståndaren Yngve Engström, Drottninggatan 30 B.

Västerås stads pensionsdistrikt II.

Till ledamöter föreslås för tiden intill 1953 års utgång omvalda taxeringskontrollanten Uno Wilmark och posttjänstemannen C. A. Litzén.

Till suppleanter för samma tid föreslås omvalda fru Elna Vretlund och fru Karin Österberg.

Västerås stads pensionsdistrikt III.

Till ledamot för tiden intill 1953 års utgång föreslås omvald åkeriägaren J. E. Strand.

Till suppleant för samma tid föreslås omvald kontoristen Holger Tillman.

Enligt vad beredningsutskottet inhämtat lär framställning inkomma från pensionsnämnderna i distrikten I, I A, och II om sammanslagning av nämnda distrikt till ett enda. I avbidan å ärendets slutliga handläggning och under förutsättning att dylik sammanslagning kommer till stånd, föreslår beredningsutskottet, att mandaten för ovan angivna ledamöter och suppleanter i pensionsnämnderna i distrikten I, I A och II under alla förhållanden icke skola gälla för längre tid än till dess den nya organisationen träder i kraft, då nya val skola förrättas.

Västerås den 9 november 1949.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 28

Nr 28. Förslag till huvudgrunder för tomträttsupplåtelser för bostadsändamål i Västerås.

Drätselkammaren anför i skrivelse den 13 oktober 1949 följande:

Stadsfullmäktige hava den 28 november 1946 fattat principiellt beslut om att stadens tomtmark för bebyggelse för bostads- och affärsändamål samt för småindustri och hantverk skola från och med den 1 januari 1947 upplåtas med tomträtt. I samband härmed hava stadsfullmäktige godkänt följande huvudgrunder för tomträttsupplåtelser för bostadsändamål:

1) Tomträtt upplåtes å minst 26 och högst 60 år, dock att upplåtelsetiden bör fastställas så, att avtalen för samtliga tomter inom ett kvarter utlöpa samtidigt. I tomträttsavtalet skall bestämmas den tid, inom vilken tomten skall vara bebyggd med av staden utsatt vite för underlåtenhet härutinnan.

2) I tomrättsavtal må ej såsom påföljd av tomträttshavarnas underlåtenhet att ställa sig avtalets bestämmelser till efterrättelse stadgas förlust av tomträtten. Ej heller må i avtalet stadgas förbud mot överlåtelse av tomträtten.

3) Vill staden efter en upplåtelsetids slut ånyo upplåta tomten med tomträtt, äger tomträttshavaren för varje gång företrädesrätt framför annan att erhålla ny upplåtelse.

4) Bestämmer staden för den nya upplåtelsen en tomträttsavgäld, som icke med mera än 60 procent överstiger den förutvarande avgälden samt villkor i övrigt, som icke äro strängare än de förut gällande, och vill tomträttshavaren icke på dessa villkor mottaga sådan ny upplåtelse, skola å tomten befintliga byggnader och övriga till tomten hörande anläggningar vid upplåtelsetidens slut utan lösen tillfalla staden.

5) Betingar sig staden för den nya upplåtelsen en årlig avgäld, som med mera än 60 procent överstiger den förutvarande avgälden, eller villkor i övrigt, som äro strängare än de förut gällande och vill tomträttshavaren icke på dessa villkor mottaga ny upplåtelse eller beslutar staden, att tomten ej vidare skall upplåtas med tomträtt, skall tomträttshavaren av staden erhålla lösen för å tomten befintliga byggnader och övriga till tomten hörande anläggningar, vilka i sådant fall tillfalla staden med äganderätt.

6) Löseskillingen skall utgå med det belopp, vartill byggnadsvärdet och övriga till tomten hörande anläggningars värden vid lösentillfället i av staden bestämd ordning uppskattas.

7) Tomträttsavgälden skall med hänsyn tagen till olika tomters storlek, läge och för dem medgivet bebyggande bestämmas på sådant sätt, att avgälden lämnar skälig förräntning å stadens nedlagda kostnader. Den årliga avgälden skall utgå med oförändrat belopp under hela upplåtelsetiden och icke överstiga 4½ procent av det uppskattade markvärdet."

Då det gällt att genomföra stadsfullmäktiges beslut om tomträttsupplåtelse hava i praktiken en del svårigheter uppstått. Då man kunde förmoda, att samtidigt flera städer inom landet brottades med samma svårigheter, tillkom efter initiativ av drät-

selkammaren i Västerås en överläggning, vilken hölls i Västerås den 12 december 1947, i vilken tolv svenska städer deltogo. Därvid uppdrogs åt en kommitté att verkställa utredning rörande tomträtten och med tomträttens tillämpning sammanhängande problem, vilken utredning skulle kunna tjäna som vägledning för städerna vid övergång från överlåtelse med äganderätt till upplåtelse med tomträtt av städerna tillhörig mark. Kommittén, som antog namnet Svenska Stadsförbundets tomträttskommitté, har den 3 juni 1949 avgivit ett betänkande, betitlat Utredning med förslag till normalkontrakt för tomträttsupplåtelser samt ekonomisk redovisning av kommunal exploateringsverksamhet. En redogörelse för kommitténs utredning återfinnes i Svenska Stadsförbundets tidskrift, häfte 6 år 1949, sida 301 ff. Kommittén, som inledningsvis redogjort för tomträttsinstitutets uppkomst och utformning samt därefter mera ingående diskuterat tomträttens huvudprinciper, har ägnat sitt huvudsakliga arbete åt tomträttsupplåtelserna för bostadsändamål och därvid framlagt ett förslag till normalkontrakt, avseende i en utformning flerfamiljshus och i en annan utformning egna hem. De huvudgrunder på vilka de av kommittén förordade tomträttskontrakten bygger, skilja sig endast i vissa avseenden från tidigare tillämpade och bland annat av stadsfullmäktige i Västerås godtagna huvudgrunder. Kommittén har sålunda beträffande upplåtelsetidens längd stannat för att denna som regel bör utgöra 60 år vid tomträttsupplåtelse för bostadsändamål. Däremot har kommittén av olika skäl icke ansett att tomträttsupplåtelserna böra utlöpa vid samma tidpunkt, varigenom i praktiken olika tider komma att tillämpas för olika kontrakt, beroende på vid vilken tidpunkt desamma slutas. Härutinnan skulle sålunda, om man avser att följa kommitténs förslag, en mindre justering äga rum i de av stadsfullmäktige tidigare antagna huvudgrunderna. Beträffande frågan om övergång från en upplåtelsetid till en annan, har kommittén i överensstämmelse med vad som hittills varit brukligt förordat, att den gamla tomträttshavaren skall hava ovillkorlig optionsrätt. Därutöver har kommittén emellertid förordat en möjlighet att under löpande upplåtelseperiod i samband med mera omfattande ny-, till- eller ombyggnad träffa nytt avtal och därvid även reglera tomträttsavgälden, ifråga om lösenförfarandet bygger kommitténs förslag på i huvudsak samma principer som tidigare tillämpats. I fall då vederbörande kommun fortfarande vill upplåta tomten med tomträtt och därvid icke avser att höja avgälden utöver 60 procent har tidigare gällt att, om tomträttshavaren icke ville mottaga förnyad upplåtelse, å tomten uppförda byggnader skulle tillfalla kommunen utan lösen. Kommittén har här förordat en viss begränsad lösenskyldighet, nämligen för rivningsvärdet å byggnaderna. I övriga fall bibehålles liksom tidigare kommunens lösenskyldighet, dock att kommittén förordat mera preciserade regler beträffande lösensummans bestämmande så att vid flerfamiljshus avkastningsvärdet blir det avgörande under det att vid egna hem byggnadsvärdet blir bestämmande. I fråga om tomträttsupplåtelse för industriändamål har kommittén jämväl framlagt förslag till normalkontrakt. Här har emellertid någon bestämd upplåtelsetid icke kunnat fixeras utan densamma får växla från fall till fall. Ifråga om inlösen av byggnader uppförda på industrimark som upplåtits med tomträtt, har kommittén stannat för ett lösenvärde bestämt på grundval av byggnadernas bruksvärde i den allmänna marknaden

Drätselkammaren har tagit del av kommitténs ifrågavarande utredning och ansluter sig till de resultat, vartill kommittén kommit. Med anledning härav vill drätselkammaren föreslå, att stadsfullmäktige med ändring av tidigare beslut, fastställa följande ändrade huvudgrunder för tomträttsupplåtelser för bostadsändamål:

"Huvudgrunder för tomträttsupplåtelser i Västerås.

1) Tomträtt upplåtes i regel på 60 år. I tomträttsavtalet skall bestämmas den tid, inom vilken tomten skall vara bebyggd med av staden utsatt vite för underlåtenhet härutinnan.

2) I tomträttsavtalet må ej såsom påföljd av tomträttshavarens underlåtenhet att ställa sig avtalets bestämmelser till efterrättelse stadgas förlust av tomträtten. Ej heller må i avtalet stadgas förbud mot överlåtelse av tomträtten.

3) Vill staden efter en upplåtelsetids slut ånyo upplåta tomten med tomträtt äger tomträttshavaren för varje gång företrädesrätt framför annan att erhålla ny upplåtelse.

4) Beslutar staden, att tomten ej vidare skall upplåtas med tomträtt är tomträttshavaren berättigad att av staden erhålla lösen för å tomten befintlig byggnad och övriga till tomträtten hörande anläggningar. Samma rätt tillkommer tomträttshavaren, om staden för den nya upplåtelsen betingar sig en årlig avgäld, som med mera än 60 procent överstiger den vid upplåtelsetidens slut gällande eller villkor i övrigt, som äro för tomträttshavaren väsentligt mera betungande än de vid upplåtelsetidens slut gällande och tomträttshavaren icke vill på dessa villkor träffa avtal om ny upplåtelse.

Lösen, som här avses, skall utgå i penningar och motsvara *beträffande flerfamiljshus* byggnads och anläggningars värde vid lösentillfället, beräknat såsom skillnaden mellan avkastningsvärdet å tomten med byggnad och anläggningar och tomtens nybyggnadsvärde samt *beträffande egnahem* kostnaden vid lösentillfället för uppförande av byggnad och övriga till tomträtten hörande anläggningar av lika utförande och storlek som de till lösen avsedda med avdrag för värdeminskning och förslitning.

5) Förlänges ej upplåtelse till följd av att tomträttshavaren i annat fall än som avses under punkt 4 icke antager stadens förslag till nytt tomträttskontrakt, är tomträttshavaren berättigad att av staden erhålla lösen, motsvarande byggnadens i särskild ordning uppskattade rivningsvärde.

6) Tomträttsavgälden skall med hänsyn tagen till olika tomters storlek, läge och för dem medgivet bebyggande bestämmas på sådant sätt att avgälden lämnar skälig förräntning å stadens nedlagda kostnader."

Vid denna skrivelse fogas de av kommittén utarbetade kontraktsförslagen beträffande tomträttsupplåtelser för bostadsändamål för flerfamiljshus och egna hem.

Utöver de allmänna upplåtelsevillkoren, som intagits i förslaget till normalkontrakt, har kommittén utarbetat särskilda bestämmelser, vilka kunna anknytas till normalkontraktet och vilka ha ett mer utpräglat bostadspolitiskt syfte. Kommittén har icke i och för sig tagit ställning till frågan om dessa bestämmelsers lämplighet utan framlagt desamma till ledning för de städer, där förhållandena på bostadsmarknaden göra tillämpningen aktuell. Av dessa bestämmelser är det två, som enligt drätselkammarens förmenande böra övervägas. Det är frågan om bostadsförmedlingstvång och frågan om åtgärder till förhindrande av spekulation i egna hem. En särskild bestämmelse om bostadsförmedlingstvång går ut på att i tomträttskontrakten införa en bestämmelse om skyldighet för tomträttshavare att vid uthyrning av bostadslägenheter i hyreshus på tomträttsmark anlita den kommunala bostadsförmedlingen. Särskilda åtgärder till förhindrande av spekulation med egnahem motiveras bl. a. därmed, att frånvaron av priskontroll på egna hem i de fall då en spekulant

icke avser att övertaga de statliga lånen i många fall medfört alltför upptrissade priser på dylika. Enligt kommitténs förslag kan en kontroll på försäljningspriserna vinnas genom att förhindra direkta uppgörelser mellan säljare och köpare. Då måste emellertid staden inträda som köpare och sedan i sin tur överlåta egnahemmet till en hugad spekulant. På grund av bestämmelsernas ingripande karaktär är det emellertid, enligt drätselkammarens förmenande, icke lämpligt att förutsätta annat än att desamma skola få begränsad giltighet. I överensstämmelse med ett beslut som nyligen fattats i Göteborg föreslås att bestämmelserna tills vidare tillämpas till och med 1952.

Beträffande tomträttsupplåtelser för industriändamål ha stadsfullmäktige vid ovannämnda sammanträde den 28 november 1946 bemyndigat drätselkammaren att närmare bestämma grunderna och villkoren för upplåtelse med tomträtt av tomter för småindustri och hantverk. Drätselkammaren ämnar med stöd av ifrågavarande bemyndigande upptaga till avgörande frågan huruvida de av kommittén förordade huvudgrunderna och normalkontraktet för tomträttsupplåtelser för industriändamål kunna här i staden komma att tillämpas.

De i skrivelsen omnämnda förslagen till kontrakt, vilka utarbetats av Svenska Stadsförbundets tomträttskommitté, äro av följande lydelse:

NORMALKONTRAKT FÖR TOMTRÄTTSUPPLÅTELSER

(FLERFAMILJSHUS) (EGNA HEM)

Tomträttskontrakt.

Mellan ..... stad genom dess ....., här nedan kallad staden, å ena, samt ....., här nedan kallad tomträttshavaren, å andra sidan, är jämlikt stadsfullmäktiges i ..... beslut den ..... träffat följande avtal.

1. Staden upplåter härmed till tomträttshavaren med tomträtt enligt gällande lag den staden tillhöriga tomten nr .... i kvarteret ..... inom ..... i ..... i dess nu befintliga skick.

2. Upplåtelsetiden omfattar första gången sextio år, från och med den .... till och med den .....

3. Årliga tomträttsavgälden utgör ..... (.....) kronor, som betalas kvartalsvis i förskott senast den andra helgfria dagen i varje kvartal. Vid kontraktets underskrivande skall avgäld erläggas för tiden från och med den .... till och med den .....

4. På tomten skall uppföras hus i högst ..... våningars höjd, upptagande högst ..... m² av tomtens areal och inrymmande utöver sedvanliga ekonomi- och förvaringsutrym-

4. Tomten får användas allenast för bostadsändamål och skall bebyggas med hus i högst ..... våningars höjd (förutom källare och vind), upptagande högst ..... m² av tomtens areal

men i källare och å vind en våningsyta ej överstigande
för bostäder ..... m²
för ..... m²
för ..... m²
för ..... m²
.....

och inrymmande bostadslägenhet.....
för ..... familj....., i följd varav endast ..... kök, ... kokvrå..... får inredas i huset.

Ritningar jämte tillhörande beskrivningar till byggnadsföretaget skola vara av staden godkända, innan desamma med ansökan om byggnadslov inlämnas till byggnadsnämnden.

Det åligger tomträttshavaren vid vite av ..... kronor att senast den ..... hava bebyggt tomten i enlighet med vad ovan stadgats. Kan i följd av allmän strejk eller lockout inom byggnadsfacket i staden eller annat hinder, som det ej stått i tomträttshavarens makt att avvärja, tomten ej vara så bebyggd inom ovan fastställd tid, må tomträttshavaren efter framställning därom åtnjuta en mot hindrets varaktighet svarande förlängning av tiden.

Den obebyggda delen av tomten skall senast ..... månader efter det byggnadsnämnden verkställt slutbesiktning av å tomten uppförda byggnader vara iordningställd med iakttagande av gällande bestämmelser om tomtens inhägnande samt i enlighet med av staden godkänd plan och de närmare föreskrifter staden kan hava lämnat. Som säkerhet för det riktiga fullgörandet av detta åliggande är tomträttshavaren, om staden så påfordrar, pliktig att vid kontraktets underskrivande hos staden nedsätta ett belopp av ..... kronor, vilket han äger återbekomma så snart anläggningarna blivit av staden besiktigade och godkända.

Den obebyggda delen av tomten skall senast ..... månader efter det byggnadsnämnden verkställt slutbesiktning av å tomten uppförda byggnader vara iordningställd med iakttagande av gällande bestämmelser om tomtens inhägnande samt i enlighet med av staden godkänd plan och de närmare föreskrifter, staden kan hava lämnat.

5. Staden skall på sin bekostnad, dels med iakttagande av bestämmelserna i gällande lag iordningställa utmed tomten belägen gata, dels ock utan uttagande av några anslutningsavgifter framdraga erforderliga ledningar för avlopp, vatten och elektrisk energi till tomtgränsen.

6. Ändring i det för tomten i punkt 4 bestämda utnyttjandet får icke ske utan stadens medgivande och förrän tomträttshavaren med staden, om staden så finner påkallat, träffat tilläggsavtal angående den avgäld och de övriga villkor, som vid det ändrade utnyttjandet skola gälla. Ritningar jämte tillhörande beskrivningar till varje nybyggnad eller annan byggnadsåtgärd, för vars utförande byggnadslov erfordras, skola underställas staden för godkännande innan byggnadslov sökes. Upp-

förd byggnad får icke utan stadens medgivande rivas. Tomten får under inga förhållanden användas för verksamhet, som kan föranleda obehag för traktens invånare.

Byggnader och övriga å tomten uppförda anläggningar skola av tomträttshavaren väl underhållas. Om de förstöras eller skadas av eld eller på annat sätt, skola de inom av staden bestämd skälig tid hava återuppbyggts eller reparerats, för såvitt icke annan överenskommelse träffats mellan staden och tomträttshavaren.

Jämväl obebyggd del av tomten skall städse hållas i vårdat skick. Växande träd må ej utan stadens medgivande borttagas. Därest staden så påfordrar, är tomträttshavaren å andra sidan skyldig att låta borttaga, respektive beskära träd och buskar, som äro till uppenbar skada för granne.

7. För kontroll och tillsyn är tomträttshavaren pliktig att lämna staden erforderliga upplysningar och tillfälle till besiktning.

8. Tomträttshavaren medgiver att staden eller annan, som därtill har stadens tillstånd, må framdraga och vidmakthålla ledningar i eller över tomten med erforderliga ledningsstolpar och infästningsanordningar å byggnad, där sådant utan avsevärd olägenhet för tomträttshavaren kan ske. Tomträttshavaren är pliktig att utan ersättning tåla härmed förenat intrång och nyttjande, men är berättigad till ersättning för skada å byggnad eller annan anläggning å tomten.

9. Därest till följd av ändring i stadsplan obebyggd mindre del av tomten erfordras till gata, äger staden nyttja denna del för gatuändamål utan nedsättning av tomträttsavgälden eller gottgörelse för annat än kostnaden för sådan ändrad anläggning å tomten, som betingas av gatans iordningställande.

10 a) Tomträttshavare äger företrädesrätt framför andra att vid varje upplåtelsetids slut erhålla ny upplåtelse av tomten under förutsättning att tomten ånyo skall upplåtas med tomträtt för utnyttjande till det ändamål och i väsentligen samma omfattning, som i detta kontrakt angives. Staden skall senast tre år före upplåtelsetidens slut på begäran av tomträttshavaren meddela denne, huruvida staden har för avsikt att verkställa sådan upplåtelse och, om så är fallet, jämväl angiva tid och övriga villkor härför. Vill tomträttshavaren begagna sin företrädesrätt till ny upplåtelse, skall han, vid äventyr att denna rätt eljest går honom förlustig, därom skriftligen hava meddelat staden senast ett år före upplåtelsetidens utgång.

Vid fortsatt upplåtelse av tomten äger staden anpassa tomträttsavgälden efter det markvärde, som vid tidpunkten för beslut härom av staden åsättes tomten, liksom i övrigt anpassa tomträttsvillkoren efter vad som då tillämpas.

b) Om tomträttshavaren under de sista tjugo åren av upplåtelsetiden enligt detta kontrakt visar, att han på grund av mera omfattande och kostsam ny-, till- eller ombyggnad är i behov av förlängning av upplåtelsen, äger han på framställning få besked om möjligheterna härtill. Därest staden finner sig kunna medgiva förlängd upplåtelse, skall staden underrätta tomträttshavaren om den tomträttsavgäld och de villkor i övrigt, som för sådan upplåtelse av staden påfordras.

Innan staden i dylikt fall tecknar nytt tomträttskontrakt med tomträttshavaren, äger staden påfordra att, om tomträtten är intecknad, tomträttshavaren för staden företer inteckningshavarnas skriftliga medgivande till upplåtelsens förnyande på de i kontraktet angivna villkoren.

11 a) Beslutar staden, att tomten ej vidare skall upplåtas med tomträtt för nyttjande till det ändamål och i väsentligen samma omfattning, som i detta kontrakt angives, är tomträttshavaren berättigad att av staden erhålla sådan lösen som i punkt 12 a) stadgas för å tomten befintlig byggnad och övriga till tomträtten hörande anläggningar. Samma rätt tillkommer tomträttshavaren, om staden för den nya upplåtelsen betingar sig en årlig avgäld, som med mera än sextio procent överstiger den vid upplåtelsetidens slut gällande eller villkor i övrigt, som äro för tomträttshavaren väsentligt mera betungande än de vid upplåtelsetidens slut gällande, och tomträttshavaren icke vill på dessa villkor träffa avtal om ny upplåtelse.

b) Förlänges ej upplåtelsen till följd av att tomträttshavaren, i annat fall än under a) sägs, icke antager stadens förslag till nytt tomträttskontrakt, är tomträttshavaren berättigad att av staden erhålla sådan lösen som i punkt 12 b) stadgas för å tomten befintlig byggnad och övriga till tomträtten hörande anläggningar.

Är tomträtten intecknad må innehavare av inteckning i detta fall erhålla upplåtelse av tomten på erbjudna villkor och övertaga byggnad och övriga till tomträtten hörande anläggningar, därest han senast sex månader före upplåtelsetidens utgång härom gör anmälan hos staden och därvid visar, att tomträttshavaren avstår från anspråk mot staden på lösen enligt nästföregående stycke. Anmäla sig flera inteckningshavare, skall den, vars inteckning har sämre rätt, äga företräde till sådant övertagande framför den, som har bättre rätt, dock under villkor, att han förnöjer inteckningshavare med bättre rätt. Innehavare av inteckningar med lika rätt äga gemensamt erhålla den nya upplåtelsen. Om de icke därom äro ense, skall lottning ske dem emellan och äger den, på vilken lotten faller, rätt att, med uteslutande av övriga innehavare av inteckningar med lika rätt, övertaga tomträtten, under förutsättning att han förnöjer inteckningshavare med lika eller bättre förmånsrätt.

12 a) Lösen som avses i punkt 11 a) skall utgå i penningar och motsvara byggnads och anläggningars värde vid lösentillfället. Detta lösenvärde skall beräknas såsom skillnaden mellan avkastningsvärdet å tomten med byggnad och anläggningar och tomtens nybyggnadsvärde. Vid avkastningsvärdets bestämmande skall skälig hänsyn tagas till byggnadens och anläggningarnas beskaffenhet och avdrag sålunda göras för kostnader, som skulle erfordras för deras iståndsättande. Med tomtens nybyggnadsvärde avses värdet vid lösentillfället av jämförbar tomtmark, utnyttjad på sätt i detta kontrakt angives.

12 a) Lösen som avses i punkt 11 a) skall utgå i penningar och motsvara kostnaden vid lösentillfället för uppförande av byggnad och övriga till tomträtten hörande anläggningar av lika utförande och storlek som de till lösen avsedda, med det avdrag, som betingas av värdeminskning genom förslitning och föråldring, samt med bortseende från värdet av säregna eller påtagligt lyxbetonade anordningar.

b) Lösen som avses i punkt 11 b) skall utgå i penningar och motsvara värdet vid lösentillfället av i byggnad ingående användbara byggnadsdelar, minskat med verkliga eller, om rivning ej sker, beräknade kostnader *dels* för nämnda byggnadsdelars nedrivande, *dels* för oanvändbara byggnadsdelars nedrivande och bortskaf-

fande, *dels ock* för tomtens avröjande och iordningställande. Överstiga kostnaderna värdet av användbara byggnadsdelar, skall lösen icke utgå men tomträttshavaren ej heller vara pliktig ersätta skillnadsbeloppet.

Lösen enligt denna punkt må icke beräknas till högre belopp än som skulle utgått enligt punkt 12 a).

13. Staden skall före upplåtelsetidens utgång för tomträttshavaren tillkännagiva det lösenbelopp, som staden erbjuder. Åtnöjes ej tomträttshavaren därmed, äger han vid talans förlust att, sist inom en månad från det han erhållit del av stadens erbjudande, hos staden påfordra att frågan om lösenbeloppets bestämmande hänskjutes till slutgiltigt avgörande av skiljemän i den ordning, lag om skiljemän stadgar. Kostnaderna för skiljemännens förrättning gäldas av staden och tomträttshavaren till hälften vardera, varemot envar kontrahent skall vidkännas kostnaderna för sin talan inför skiljemännen.

För skada å byggnad och övriga till tomträtten hörande anläggningar, som utan stadens vållande uppkommit efter det lösenbeloppet blivit bestämt, men före upplåtelsetidens utgång, äger staden göra motsvarande avdrag vid lösenbeloppets erläggande.

Lösenbeloppet skall av staden utbetalas till tomträttshavaren å första helgfria dagen efter upplåtelsetidens utgång, därest lösenbeloppet blivit minst en månad dessförinnan bestämt, men i annat fall senast en månad efter sådant bestämmande samt med tillägg av ränta, beräknad på sätt nedan sägs, från det tomten med tillhörande byggnad och anläggningar av staden tagits i besittning, allt under förutsättning att tomträtten ej besväras av inteckning. Är inteckning meddelad i tomträtten, skall lösenbeloppet i stället nedsättas hos överexekutor för beloppets fördelning i den ordning gällande lag föreskriver.

Ränta skall utgå enligt samma räntefot, som vid lösentillfället enligt lag skall tillämpas då expropriationsersättning erlägges efter det att exproprierad egendom tagits i besittning.

Om ny upplåtelse icke kommer till stånd äger staden taga byggnad och anläggningar i övrigt i besittning dagen efter upplåtelsetidens utgång. Skall lösen utgivas övergår äganderätten till nämnda egendom till staden först sedan lösenbeloppet blivit erlagt.

14. Det åligger tomträttshavaren att svara för och fullgöra alla tomten och tomträtten avseende, på upplåtelsetiden belöpande, nu förefintliga och framdeles uppkommande utskylder, förpliktelser och onera av vad slag de vara må, såsom gårds- och gaturenhållning, vattenförsörjning och sotning.

Åsidosätter tomträttshavaren honom enligt detta kontrakt åliggande skyldigheter, och förpliktas staden såsom ägare till tomten i följd härav utgiva ersättning eller annat, skall tomträttshavaren hålla staden skadeslös för sådan kostnad.

15. Det åligger tomträttshavaren att, så snart ske kan, söka inskrivning av tomträtten. Vid överlåtelse av tomträtten åligger det tomträttshavaren dels att tillförbinda förvärvaren att senast inom tre månader efter överlåtelsen söka inskrivning av fånget, dels att omedelbart göra anmälan om överlåtelsen hos staden, som å tomträttskontraktet tecknar bevis att sådan anmälan verkställts.

16. Tvist angående tolkning av detta kontrakt hänskjutes till prövning av domstol eller exekutiv myndighet, där ej enligt bestämmelsen i punkt 13 tvisten skall avgöras av skiljemän.

17. Särskilda bestämmelser.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —
— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Av detta kontrakt äro två likalydande exemplar upprättade och utväxlade.

..... den ..... 19....

.....	.....
Bevittnas:	Bevittnas:
.....	.....
.....	.....

Med anledning härav hemställer drätselkammaren att stadsfullmäktige ville besluta

att med ändring av beslutet den 28 november 1946 godkänna av drätselkammaren nu framlagt förslag till huvudgrunder för tomträttsupplåtelser för bostadsändamål i Västerås,

att bemyndiga drätselkammaren att verkställa tomträttsupplåtelser för nyssnämnda ändamål i överensstämmelse med ifrågavarande huvudgrunder,

att i tomträttskontrakt beträffande hyreshus skall införas bestämmelse om skyldighet för tomträttshavaren att vid uthyrning av bostadslägenheter anlita den kommunala bostadsförmedlingen, samt

att i tomträttskontrakt, som avse en- och tvåfamiljshus och radhus och som tecknas under tiden till och med utgången av 1952 skola intagas bestämmelser om förbud att överlåta tomträtten till annan än staden, i huvudsak avfattade enligt den av Svenska Stadsförbundets Tomträttskommitté förordade formuleringen.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 29

FÖRSLAG TILL
BYGGNADSORDNING FÖR VÄSTERÅS STAD

Kap. 1.

Om byggnadsnämnden.

§ 1.

Byggnadsnämnden består av fem ledamöter jämte ersättare för var och en av dem.

§ 2.

Byggnadsnämnden sammanträder, i den mån ärenden finnas att handlägga, en gång i månaden eller oftare å tider som nämnden bestämmer.

Kallelse till sammanträde utfärdas av ordföranden eller den nämnden därtill förordnar.

Är ordinarie ledamot förhindrad att närvara vid sammanträde, skall han anmäla detta för den sammankallande så tidigt, att denne hinner underrätta vederbörande ersättare.

Det är byggnadsnämnden obetaget att till sammanträde låta kalla samtliga ersättare, vilka då äga rätt att deltaga i nämndens överläggningar men i besluten endast i den mån ersättare inträder i stället för frånvarande ordinarie ledamot.

§ 3.

Byggnadsnämndens expedition hålles öppen å tider, som kungöres av nämnden.

§ 4.

Stadsarkitekt samt övriga tjänstemän hos byggnadsnämnden antagas av nämnden efter kungörelse i sedvanlig ordning.

Byggnadsnämnden utfärdar instruktion för stadsarkitekten och, i den mån så finnes erforderligt, för övriga hos nämnden anställda tjänstemän.

Skulle för byggnadsnämndens prövning av visst ärende nödig sakkunskap icke finnas bland nämndens ledamöter eller tjänstemän, äger nämnden tillkalla särskild sakkunnig att biträda vid ärendets handläggning.

Kap. 2.

Om byggnads yttre och inre anordnande m. m.

§ 5.

Mom. 1. Grundmur eller annan del av grundkonstruktion får icke skjuta fram över gatulinjen ovan ett tänkt plan, beläget 30 cm under den fastställda gatuhöjden. I detta

plan får sådan byggnadsdel skjuta fram högst 15 cm och på större djup skjuta fram intill samma mått ökat med en tiondel av djupet under planet. För särskilt fall kan dock byggnadsnämnden efter hörande av vederbörande gatumyndighet medgiva avvikelse från nämnda mått om ett ändamålsenligt byggnadssätt därigenom främjas.

Mom. 2. Grundmur eller annan del av grundkonstruktion får ej skjuta in på grannes tomt i annan mån än som erfordras för anordnande av gemensam brandmur.

§ 6.

Där så prövas kunna ske utan olägenhet för gatutrafiken får portomfattning skjuta fram över gatulinjen högst 60 cm vid gata av minst 18 meters bredd och högst 30 cm vid smalare gata; trappsteg ovan gatuplanet får skjuta ut högst 5 cm framför portomfattning och, om sådan ej finnes, högst 15 cm över gatulinjen. Där så prövas lämpligt för husets utseende får även del av sockel eller annan fasaddel skjuta utanför nämnda linje, dock högst 10 cm.

§ 7.

Mot annat från bebyggande undantaget område än gata må grundmur eller annan del av grundkonstruktion, portomfattning, trappsteg, sockel o. dyl. skjuta fram över byggnadslinjen i den mån byggnadsnämnden så finner utan olägenhet kunna ske.

§ 8.

Burspråk, utbyggda fönster och andra liknande byggnadsdelar få ej anordnas på mindre höjd över underliggande markyta än 3 meter. De få givas ett språng av högst 80 cm, dock att språnget vid ett avstånd från husväggen till motliggande byggnadslinje av 12—18 meter ej får vara större än 50 cm och vid ett avstånd understigande 12 meter ej större än 30 cm. Här avsedda byggnadsdelar få ej anbringas närmare gräns mot granntomt än två gånger språnget och i varje våningsplan sammanlagt ej upptaga mer än en fjärdedel av fasadens längd.

Byggnadsnämnden äger dock medgiva dels att byggnadsdel, som i första stycket sägs, inom tomt anordnas på lägre höjd eller drages ned till marken, dels att dylika byggnadsdelar sammanlagt få upptaga större del av fasadens längd än en fjärdedel, där detta anses påkallat av praktiska skäl samt ej är störande för byggnadens utseende eller eljest ägnat att medföra olägenhet.

§ 9.

Mom. 1. Balkong får ej anbringas på mindre höjd än 3 meter över underliggande markyta. Byggnadsnämnden äger dock medgiva att balkong, som icke skjuter fram över tomtgränsen, anbringas på lägre höjd, där detta är påkallat av praktiska skäl samt ej är störande för byggnadens utseende eller eljest ägnat att medföra olägenhet.

Mom. 2. Mot gata eller annan allmän plats får balkong anordnas endast om avståndet från husväggen till motliggande byggnadslinje är minst 10 meter. Den får givas ett språng av högst 1,40 meter, dock att språnget vid ett avstånd från husväggen till motliggande byggnadslinje av 12—18 meter ej får vara större än 1,20 meter och vid ett avstånd understigande 12 meter ej större än 30 cm.

Mot gård får balkong givas det språng byggnadsnämnden prövar lämpligt, dock högst 1,40 meter.

Balkong får ej anbringas närmare gräns mot granntomt än en och en halv gånger spränget.

§ 10.

Det ankommer på byggnadsnämnden att pröva hur långt skärmtak och dylika anordningar må skjuta utanför husväggen samt hur nära marken de må anbringas.

§ 11.

Port, dörr eller grind får icke inrättas så att den vid öppnande utåt gatan når över tomtgränsen, såvida ej byggnadsnämnden för särskilt fall prövar så utan olägenhet för gatutrafiken kunna medgivas.

Fönster får ej inrättas så att det kan öppnas över gata eller annan allmän plats med mindre fönsterbågens underkant befinner sig minst 2,20 meter över underliggande markyta.

Ytterlucka till fönster eller glugg skall kunna fästas tätt intill husväggen.

Källarglugg eller därmed jämförlig öppning skall förses med råttsäkert skyddsgaller. Där så erfordras skall även friskluftsintag och övriga ventilationsöppningar mot det fria förses med sådant galler.

§ 12.

Gemensam brandmur må, om byggnadsnämnden så prövar utan olägenhet kunna ske och grannar därom äro ense, anordnas för hus som avses att sammanbyggas i tomtgräns och innehålla högst två våningar. Dylik brandmur skall uppföras mitt över tomtgränsen och utföras enligt föreskrifterna i 63 § 3 och 5 mom. byggnadsstadgan. I brandmuren får icke införas träbjälke eller järnbalk, rökrör, imrör eller annan luftkanal, ej heller slits.

Anordnas gemensam brandmur får murgemenskapen ej av en delägare hävas mot den andres bestridande.

§ 13.

Mom. 1. Befrielse från den i 63 § 1 mom. byggnadsstadgan föreskrivna skyldigheten att uppföra brandmur i tomtgräns kan i fråga om bostadshus i högst två våningar, som avses att sammanbyggas i tomtgräns och som vart och ett icke inrymmer mer än två lägenheter, av byggnadsnämnden medgivas, om grannar därom äro ense och husen anordnas på ett mot brandfara betryggande sätt. Därest byggnadernas sammanlagda planyta överstiger 300 m² må medgivande lämnas endast under förutsättning, att huslängan medelst brandmurar i tomtgränser uppdelas i delar om högst 300 m² planyta.

Skulle utöver två våningar förekomma enstaka rum å vinden, utgör detta icke hinder för byggnadsnämnden att medgiva befrielse som i första stycket avses, därest rummen tillhöra och stå i direkt förbindelse med underliggande lägenhet.

Mom. 2. Anstånd med eller befrielse från skyldighet att uppföra brandmur i tomtgräns kan av byggnadsnämnden medgivas i fråga om industri- eller hantverksbyggnad i högst en våning, så ock för uthus, där nämnden efter grannes hörande finner detta med hänsyn till byggnadens ringa storlek, avstånd till byggnad å granntomt och andra inverkande omständigheter utan olägenhet kunna ske.

§ 14.

Gårdslanternin skall, där så prövas erforderligt, inhägnas med skyddsräcke samt med galler skyddas mot nedfallande föremål.

Om taklanternin är i 71 § 2 mom. 4 punkten byggnadsstadgan särskilt sagt.

§ 15.

Byggnadsnämnden äger föreskriva att sopnedkast skall anordnas i flerfamiljshus med mer än två våningar. Sopnedkastet skall leda till uppsamlingskärl i ett för hämtning lätt åtkomligt utrymme.

§ 16.

Mom. 1. Inom bostadshus eller därtill hörande uthus skall anordnas utifrån lätttillgänglig förvaringsplats för cyklar och barnvagnar för de boendes behov ävensom, där så erfordras, tvättstuga och torkrum.

Mom. 2. För bostadslägenhet skall anordnas vindskontor eller däremot svarande förvaringsrum samt lämpligt utrymme för förvaring av matvaror. För rengöring och vädring av sängkläder, mattor o. dyl. skall finnas ur sundhetssynpunkt godtagbar anordning å därför lämplig plats.

§ 17.

Mom. 1. Gård och annan obebyggd del av tomten får ej läggas lägre än angränsande gatas nivå och ej på större höjd över denna än 1 meter, där ej byggnadsnämnden med hänsyn till terrängförhållandena eller andra omständigheter medgiver annat läge.

Mom. 2. Om gård eller annan obebyggd del av tomt påföres jord el. dyl. invid byggnad eller gränsmur skall byggnaden eller muren på betryggande sätt isoleras mot fukt. Vid dylik förändring av markens höjdläge invid tomtgräns skall, där så erfordras, uppföras stödjemur för att förhindra ras eller andra förskjutningar i marken.

Mom. 3. Mellan gård och gata skall lämplig förbindelse vara anordnad. Denna skall kunna lämna obehindrat tillträde till gården för införande av erforderliga brandredskap, där ej byggnadsnämnden efter hörande av brandmyndigheten finner detta ändamål på annat sätt tillgodosett.

§ 18.

Mom. 1. Byggnadsnämnden skall tillse att plantering eller annan anordning å förgård eller annan från bebyggande undantagen mark inom byggnadskvarter anordnas prydligt med behörig hänsyn till gatu- eller gårdsbildens helhetsverkan.

Byggnadsnämnden bör verka för att skilda ägare av sådan mark inom kvarter, varå plantering skall anläggas, enas om gemensam tillsyn och skötsel av denna.

Mom. 2. Angående anordnande av stängsel ankommer på byggnadsnämnden att meddela föreskrift, i den mån sådan ej meddelats i stadsplan. Stängsel skall vara prydligt och anordnas med beh. hänsyn till gatu- eller gårdsbildens helhetsverkan.

Kap. 3.

Om skylt m. m.

§ 19.

Mom. 1. Med skylt avses i denna paragraf varje reklamanordning som uppsättes

eller anbringas å eller mellan byggnader, stängsel, stolpar el. dyl., liksom ock varje anvisning för allmänheten, som icke är att hänföra till mindre namnskylt eller liknande. Skylt innefattar även skyltens fästen och övriga tillbehör.

Vad i denna paragraf föreskrives om skylt skall äga tillämpning även å skyltskåp och försäljningsautomat.

Mom. 2. Skylt skall säkert fästas och väl underhållas.

Mom. 3. Anbringas skylt lägre än 2,50 meter över marken får den skjuta fram högst 20 cm över gatulinjen. Sättes den 2,50 meter över marken eller högre får den skjuta fram högst 1,20 meter.

Om skylt gives större språng än 30 cm över gatulinjen får dess yta icke vara större än 1,20 m².

Mom. 4. Skylt skall till form, färg och utförande vara prydlig och lämpad för den plats för vilken den är avsedd. Särskilt skall tillses att den ej stör gatu- eller stadsbilden, verkar förvillande för trafiken eller störande för närboende, eller anbringas så att den försvårar gaturenhållningen.

Mom. 5. Innan tillstånd lämnas till uppsättande av ljusskylt i närheten av järnvägslinje, hamn eller allmän farled, skall byggnadsnämnden inhämta yttrande därom av vederbörande trafikmyndighet.

Mom. 6. I fråga om skylt av tillfällig beskaffenhet eller eljest då särskilda skäl därtill föreligga kan byggnadsnämnden medgiva undantag från bestämmelserna i mom. 3.

Kap. 4.

Om rivning.

§ 20.

Mom. 1. Innan rivning av byggnad påbörjas skall till byggnadsnämnden ingivas uppgift om antalet genom rivningen försvinnande bostadslägenheter, det antal rum och kök eller kokvrå varje lägenhet omfattar samt användning och ytstorlek av varje annan inom byggnaden befintlig lokal.

Mom. 2. Byggnad får ej rivas innan det styrkts att den är fri från ohyra.

Mom. 3. Innan rivningsarbete påbörjas skall den som är ansvarig för arbetets utförande i god tid underrätta ägare av angränsande fastighet om rivningen.

Avser rivning byggnad, som har egen inom tomtgränsen stående brandmur och som är motbyggd i tomtgräns med hus utan sådan mur, får brandmuren ej utan grannens medgivande rivas förrän tre månader förflutit efter det denne underrättats om att rivning skall ske.

Mom 4. Innan rivningsarbete påbörjas skall anmälan i god tid göras till de myndigheter, som hava att svara för gator och avlopp, samt till vederbörande gas-, elektricitets- och vattenledningsverk ävensom telegrafverket för borttagande av förefintliga serviceledningar.

Mom. 5. Vid rivning av byggnad skall tillses att minsta möjliga obehag för grannar och gatutrafikanter uppstår samt att såväl dessa som vid rivningsarbetet sysselsatta tryggas mot olycksfall. Byggnadsnämnden äger att i detta avseende meddela närmare föreskrifter.

Kap. 5.

Om tomtindelning och tomtmätning.

§ 21.

Ansökan om tomtindelning eller tomtmätning göres hos byggnadsnämnden. Sökanden skall därvid styrka att han äger mark, som beröres av den begärda förrättningen, samt förete de kartor och handlingar, som kunna lända till upplysning i ärendet.

Kap. 6.

Om byggnadslov.

§ 22.

Byggnadsnämndens lov erfordras — förutom i de fall som avses i 76 § 1 mom. byggnadsstadgan — för följande åtgärder, nämligen:

a) sådant underhållsarbete eller annan reparationsåtgärd, som berör byggnads konstruktion;

b) åtgärd, som påverkar byggnads utseende eller stadsbilden, såsom utbyte av takbeläggningsmaterial, omfärgning, uppsättande av skylt eller annan anordning som avses i § 19, plantering eller annan anordning å förgård eller annat från bebyggande undantaget område.

Lov må ej utan polismyndighetens medgivande lämnas för åtgärd av ovan angivet slag, som kan inkräkta på utrymmet å trafikled eller annan allmän plats eller medföra förändring av siktförhållandena.

§ 23.

Mom. 1. Beträffande de ritningar och övriga handlingar, som enligt byggnadsstadgans föreskrifter skola åtfölja ansökan om lov till nybyggnad samt till-, på- eller ombyggnad, skall iakttagas följande.

1. Å sådan kartkopia som avses i 77 § 1 mom. c) byggnadsstadgan (situationsplan) skola tillämnad byggnads avstånd till tomtens gränser vara måttsatta och byggnadens huvudmått angivna. Dessutom skola å tomten befintliga byggnader utmärkas, varvid särskilt skall angivas om byggnad avses att rivas i samband med byggnadsföretaget. Där så erfordras för bedömande av fråga om byggnadslov skall befintlig bebyggelse å granntomt i nödig utsträckning angivas å situationsplanen.

2. Tillämnat byggnadsföretag skall med hänsyn till byggnads planlösning, utseende, huvudsakliga konstruktionssätt och allmänna anordnande i övrigt åskådliggöras av

a) för **helt ny byggnad:**

dels fullständiga planritningar över byggnadens källare, våningar och vind, varvid tydligt skall angivas för vilket ändamål varje särskilt utrymme i byggnaden är avsett att användas, ävensom utvisas plats för eldstäder, rök- och ventilationskanaler samt friskluftsintag;

dels genomskärningsritningar;

dels ock fullständiga fasadritningar, angivande jämväl gatans i stadsplanen bestämda höjdläge invid byggnadsplatsen samt markens befintliga och avsedda höjdkontur intill byggnaden;

b) för **till-, på- eller ombyggnad:**

plan-, genomskärnings- och fasadritningar av motsvarande beskaffenhet, som ovan är föreskrivet för helt ny byggnad, över de delar som skola ändras eller tillkomma, ävensom i erforderlig utsträckning över byggnaden i övrigt. Härvid skall iakttagas att å plan- och genomskärningsritningar nya byggnadsdelar särskilt markeras samt att, där byggnadsnämnden så fordrar, ritningar företes även över byggnaden i oförändrat skick.

Beträffande de under a) och b) angivna ritningarna skall vidare gälla följande.

Å planritning över bottenvåningen skola byggnadens huvudmått vara påskrivna och väderstrecken angivna. Å denna eller annan ritning skall, där så erfordras, angivas huru tomtens obebyggda delar skola ordnas.

Å genomskärningsritning skola byggnads höjd och våningshöjder samt höjd av källare och vind ävensom tjocklek av bjälklag vara angivna med mått. Där så erfordras skola även höjdlägen i förhållande till stadens nollplan angivas.

Skall byggnad uppföras i gräns mot granntomt och finnes byggnad å denna tomt på motsvarande sträcka i samma gräns, skola angränsande delar av sådan byggnad angivas å fasad- eller genomskärningsritning. Om källarmursgenombrott skall förekomma, skall å plan- och genomskärningsritning även grannens byggnad visas i erforderlig utsträckning.

3. Ritningarna skola åtföljas av beskrivning uppgjord i överensstämmelse med av Kungl. byggnadsstyrelsen upprättat formulär över de huvudsakliga material, isoleringar, grundläggningssätt och konstruktioner i övrigt, som skola komma till användning vid byggnadsföretaget.

Om material av förut ej prövad beskaffenhet avses att användas skall till beskrivningen fogas provningsintyg från offentlig provningsanstalt.

Mom. 2. Där byggnadslov sökes för vidtagande av annan åtgärd än i mom. 1 avses, skola i tillämpliga delar gälla bestämmelserna i sagda moment.

§ 24.

Mom. 1. I de fall och i den utsträckning byggnadsnämnden finner erforderligt skola särskilda konstruktionsritningar jämte tillhörande hållfasthetsberäkningar ingivas till nämnden vid tidpunkt som denna bestämmer. Ritningarna skola beträffande planer och elevationer vara utförda i skala minst 1: 50 samt beträffande detaljer och genomskärningar i skala minst 1: 20. Där så erfordras eller utan olägenhet kan ske må byggnadsnämnden föreskriva eller godtaga annan skala.

Mom. 2. Beräkningar av värmegenomgångstal för ytterväggar, källar- och vindsbjälklag eller andra byggnadsdelar må i erforderlig utsträckning infordras av byggnadsnämnden.

Mom. 3. För fastställande av marklagrens beskaffenhet äger byggnadsnämnden från den sökande infordra borrkarta eller annan uppgift om resultat av geoteknisk undersökning.

Mom. 4. Ritningar över skorstensstockar (skorstensritningar), utvisande förutom läget av rökrör även skorstensstockarnas anslutning till väggar, bjälklag och yttertak av brännbart material samt utförda i skala minst 1: 50, skola vid tidpunkt, som byggnadsnämnden bestämmer, för granskning ingivas till nämnden, såvida dessa anordningar icke äro å andra ritningar angivna i minst sagda skala.

Mom. 5. Ritningar utvisande ventilationsanordningar (ventilationsritningar) jämte

tillhörande beräkningar skola ingivas i den mån byggnadsnämnden i särskilt fall finner erforderligt.

Mom. 6. Om byggnadens utseende, yttre utformning och inverkan på omgivningen icke kan av de inlämnade handlingarna nöjaktigt bedömas, äger byggnadsnämnden att från sökanden infordra perspektivritning eller, om byggnaden är av synnerlig betydelse för stadsbilden, modell i erforderlig skala. Över fasadpartier, som äro av särskild vikt för byggnadens utseende eller stadsbilden, äger nämnden dessutom infordra detaljritningar.

Mom. 7. Där så erfordras med hänsyn till byggnadens art eller konstruktion må byggnadsnämnden föreskriva att måttsatta arbetsritningar samt andra än härovan nämnda detalj- och specialritningar skola ingivas till nämnden för granskning.

§ 25.

Ritningar och kartor böra vara utförda i de standardiserade formatens (SIS-formatens) A-serie eller så, att de lämpligen kunna vikas till format A 4 (210×297 mm). Ritning och karta böra icke hava mindre format än A 4.

§ 26.

Ritningar och handlingar, som ingivas till byggnadsnämnden, skola tillhandahållas i följande antal exemplar:

Situationsplanen, de i § 23 angivna ritningarna och materialbeskrivningen ävensom de i § 24 angivna konstruktions-, skorstens- och ventilationsritningarna, i den mån sådana erfordras, i tre exemplar, den i 77 § 1 mom. b) byggnadsstadgan omnämnda kartan (nybyggnadskartan) i två exemplar samt övriga handlingar i ett exemplar.

§ 27.

Ett exemplar av situationsplanen samt en omgång av de i § 23 angivna ritningarna ävensom av de i § 24 angivna konstruktions-, skorstens- och ventilationsritningarna, i den mån sådana erfordras, skola vara utförda med tusch å kalkerväv eller i annat av Kungl. byggnadsstyrelsen godkänt, för arkivering och kopiering lämpligt utförande och material. Vad nu sagts skall även gälla om den i § 24 mom. 3 angivna borrkartan.

Ritning skall vara försedd med grafisk skala.

Ritning skall i nedre högra hörnet vara försedd med dels uppgift om kvarterets namn och tomtens nummer eller annan gällande fastighetsbeteckning samt ritningens innehåll och skala, dels datum, dels ock författarens namnteckning, vilken å det för arkivering avsedda exemplaret skall vara i original. För påskrift om myndighets beslut bör plats lämnas i ritningens övre högra hörn.

§ 28.

Är ärende av beskaffenhet att dess prövning kan ske på grundval av enklare eller färre handlingar än ovan i detta kap. sagts, bör byggnadsnämnden, där hinder ej möter enligt bestämmelserna i byggnadsstadgan, till sparande av tid och kostnader medgiva de undantag som betingas av förhållandena.

§ 29.

För arkivering avsedda exemplar av situationsplan och ritningar jämte tillhörande beskrivning skola förvaras i byggnadsnämndens arkiv.

Därest byggnadslov beviljas skall en omgång av de i första stycket angivna handlingarna så snart ske kan förses med påskrift om fastställelse samt utlämnas till sökanden mot lösen av protokollsutdrag.

Av nybyggnadskartan skall ett exemplar förvaras i nämndens arkiv och det andra återställas till sökanden.

Hållfasthetsberäkningar, beräkningar av värmegenomgångstal samt borrkarta skola förvaras i nämndens arkiv.

Kap. 7.

Om tillsyn över byggandet.

Besiktningar.

§ 30.

Mom. 1. Över i 88 § byggnadsstadgan omförmäld utstakningsförrättning och särskild besiktning utfärdar byggnadsnämnden på begäran bevis.

Mom. 2. Befinnes vid utstakningsförrättning gränsbestämning erforderlig, skall sådan äga rum innan nybyggnad, schaktning eller sprängning påbörjas vid gränsen.

§ 31.

Mom. 1. Skriftlig anmälan till byggnadsnämnden för besiktning som avses i 89 § 1 mom. byggnadsstadgan skall, såvida ej nämnden med hänsyn till byggnadsföretagets art och omfattning annorlunda föreskriver, ske:

a) då grävning eller sprängning till grundbotten blivit utförd eller pålning skall påbörjas;

b) då grundläggning verkställts och byggnadsarbetet fortskridit så långt att bjälklag över markens nivå skall utläggas;

c) då byggnadens bärande stomme samt skorsten uppförts, men innan putsning verkställts eller golv inlagts (stombesiktning);

d) då hisschakt med tillhörande maskinrum fullbordats; samt

e) då ny byggnad är för sitt ändamål fullt färdig eller då till-, på- eller ombyggnad eller ändring av byggnad blivit fullbordad (slutbesiktning).

Mom. 2. Innan slutbesiktning verkställes skall, där byggnadsföretagets beskaffenhet föranleder därtill, brandchefen i god tid av byggnadsnämnden underrättas. Avser byggnadsarbete sådana bonings- eller arbetsrum eller andra utrymmen, som icke må tagas i bruk utan hälsovårdsnämndens godkännande, skall jämväl hälsovårdsnämnden underrättas.

§ 32.

Mom. 1. Vid besiktning skola företes de ritningar och övriga handlingar, som ligga till grund för byggnadslovet.

Mom. 2. Det åligger den byggande att lämna besiktningsman erforderlig handräckning vid besiktningen.

Mom. 3. Vid slutbesiktning skall företes intyg:

a) från vederbörande skorstensfejare att skorsten för centralvärmepanna liksom för annan större pannanläggning vid röktrycksprovning befunnits tät, att eldstäder samt

sådana rök- och ventilationsrör, som skola sotas, blivit av honom undersökta och godkända ävensom att övriga ventilationsrör, i den mån så erfordras, blivit rensade; samt

b) därest byggnadsnämnden så finner erforderligt, från sakkunnig person att kontroll av värmeledningsanläggning och mekanisk ventilationsanläggning i drift verkställts och behövlig justering utförts.

Mom. 4. Om slutbesiktningen ävensom, där så begäres, om annan besiktning meddelar byggnadsnämnden bevis.

Ansvarig arbetsledare.

§ 33.

Mom. 1. Ansvarig arbetsledare (ansvarig byggmästare) må ej vara annan än den, som genom betyg från statlig eller därmed jämförlig teknisk läroanstalt visat sig äga nöjaktig teoretisk kunskap och som styrkt sig äga erforderlig praktisk insikt i yrket samt gjort sig känd för pålitlighet och ordentlighet. Byggnadsnämnden äger dock såsom ansvarig arbetsledare godkänna jämväl den, vilken icke kan förete betyg från sådan läroanstalt som ovan sagts men i stället av byggnadsnämnden prövats äga nöjaktig kännedom om beräkning av enklare byggnadskonstruktioner och om byggnadsförfattningar samt styrkt sig med skicklighet hava utövat byggnadsyrket under minst tio år, därav minst fyra år såsom verkmästare eller i motsvarande arbetsanställning vid större husbyggnadsföretag.

Mom. 2. För uppförande av mindre byggnad, ändringsarbete inom trähus eller sådan ändring av stenhus, som icke berör husets stomme, rivning, schaktning eller sprängning av ringa omfattning eller eljest, då för visst fall särskilda skäl föreligga, må byggnadsnämnden kunna såsom ansvarig arbetsledare godkänna även den, som icke helt besitter ovan angivna tekniska kompetens.

Mom 3. Förekomma vid byggnadsföretag grundläggningsarbeten eller byggnadskonstruktioner av stål, betong eller annat material, vilkas utförande kräver särskild sakkunskap, äger byggnadsnämnden föreskriva att ledningen av sådant arbete skall anförtros åt någon, som besitter särskild utbildning och erfarenhet i sådant avseende.

Kap. 8.

Om tillfälliga anordningar vid byggnadsföretag.

§ 34.

Mom 1. Ställningar, förvaringsplank, materialbodar, värmebodar eller liknande anordningar må icke uppföras utan tillstånd av byggnadsnämnden. Vid meddelande av tillstånd skall nämnden lämna föreskrift om den tid inom vilken platsen skall vara avröjd och rengjord. Ansökan om tillstånd bör ingivas samtidigt med ansökan om byggnadslov och prövas i samband därmed.

Avser ansökningen uppförande av ställningar, förvaringsplank och dylikt å gata eller annan allmän plats, skall byggnadsnämnden inhämta yttrande från vederbörande polismyndighet och må utan medgivande av polismyndigheten tillstånd ej lämnas.

Mom 2. Ställningar, gångbroar, plankläggningar och liknande anordningar vid byggnadsarbete skola hava erforderlig hållfasthet och stadga samt i övrigt utföras

på betryggande sätt med hänsyn till skydd mot olycksfall. Byggnadsnämnden äger att i berörda hänseenden meddela närmare föreskrifter.

I mån av behov äger byggnadsnämnden meddela närmare föreskrifter angående säkerhetsåtgärder vid schaktningsarbeten (grävning och sprängning) samt angående tillfälliga uppvärmningsanordningar vid byggnadsföretag.

Kap. 9.

Allmänna bestämmelser.

§ 35.

I fråga om byggnad, som är avsedd att kvarstå endast viss kort tid, äger byggnadsnämnden, där så kan ske utan att skäliga krav på sundhet, säkerhet mot eldfara, hållfasthet och prydlighet eftersättas, meddela byggnadslov även om den avsedda byggnaden icke överensstämmer med föreskrifterna i 59—63 och 65—69 §§ byggnadsstadgan samt denna byggnadsordning.

§ 36.

Byggnadsnämnden äger, där författningsenligt hinder ej möter, medgiva mindre avvikelse från föreskrifterna i denna byggnadsordning, om avvikelsen ej innebär skärpning och densamma tillstyrkts av stadsarkitekten.

Fråga om avvikelser i andra fall från föreskrifterna i byggnadsordningen prövas av länsstyrelsen.

§ 37.

Den som gör sig skyldig till överträdelse av föreskrifterna i denna byggnadsordning dömes till dagsböter, där ej överträdelsen enligt 163 § byggnadsstadgan är belagd med straff, och vare ändock skyldig att efter föreläggande av byggnadsnämnden vidtaga åtgärder för vinnande av rättelse.

§ 38.

Vad i denna byggnadsordning stadgas om tomt skall i tillämpliga delar gälla även annan för bebyggande avsedd fastighet.

FÖRSLAG TILL

TAXA Å AVGIFTER FÖR RITNINGSGRANSKNING OCH BESIKTNINGAR M. M. I ANLEDNING AV ANSÖKAN OM BYGGNADSLOV.

§ 1.

Ny byggnad.

1. Avgift för ritningsgranskning utgår

a) för byggnad vars planyta är högst 50 kvm.
med 10 kronor om byggnaden rymmer 1 våning,
„ 15 „ „ „ „ 2 våningar,
„ 20 „ „ „ „ 3 „
„ 45 „ „ „ „ 4 „ samt
„ 15 „ för varje våning härutöver;

b) för byggnad vars planyta är 51—100 kvm.
med 15 kronor om byggnaden rymmer 1 våning,
„ 20 „ „ „ „ 2 våningar,
„ 45 „ „ „ „ 3 våningar samt
„ 15 „ för varje våning härutöver;

c) för byggnad vars planyta är större än 100 kvm med en grundavgift av 25 kronor jämte för varje påbörjat 50-tal kvm över 150 kvm 10 kronor samt för varje våning utöver en 15 kronor.

2. För byggnad med större planyta än 150 kvm eller mer än två våningar skall särskild avgift erläggas för granskning av konstruktionsritningar och hållfasthetsberäkningar. Dylik avgift utgår med 50 % av den ovan under 1 angivna avgiften för ritningsgranskning.

3. Avser ansökan om byggnadslov flera likartade byggnader, äger byggnadsnämnden medgiva skälig nedsättning i ovan stadgade avgifter.

4. Avgift för besiktningar utgår med ett belopp motsvarande summan av de avgifter, som skola erläggas enligt 1 och 2.

5. Som planyta räknas den yta byggnaden upptager på marken. Vid beräkning av planyta räknas del av kvadratmeter som hel kvadratmeter.

Som våning räknas även källare, jordvåning eller vind, om däri till någon del äro inredda lokaler för affär, hantverk, industri, bostäder eller annat därmed jämförligt ändamål.

Där byggnad ej är indelad i våningar eller där våningshöjder förekomma som avsevärt överstiga normal våningshöjd skall en byggnadshöjd av 3 meter, räknat från översidan av det närmast över markplanet utlagda bjälklaget och mätt i byggnadens fasad, anses motsvara en våningshöjd. Varje påbörjad höjd av 3 meter räknas som ny våning. I fråga om källare och vind skall gälla vad i föregående stycke sagts. För hallbyggnader med bågformig, triangulär eller liknande tvärsektion räknas med byggnadens medelhöjd.

Där våningsantalet inom en byggnad varierar beräknas avgiften som vore byggnadsdelar med sinsemellan olika våningsantal skilda byggnader.

§ 2.

Provisorisk byggnad.

För provisorisk byggnad av enkel konstruktion, såsom skjul eller dylikt, ävensom för brädgårdsbyggnader och liknande anordningar, vilka huvudsakligen utgöras av tak över varuupplag med icke täta väggar, utgår avgift med 50 % av i § 1 angivna avgifter.

§ 3.

Till-, på- eller ombyggnad.

För till- eller påbyggnad beräknas avgifter enligt samma grunder som angivits i § 1 för nybyggnad.

För ombyggnad av större omfattning utgår avgift med 70 % och för ombyggnad av mindre omfattning med 50 % av det belopp, som skulle hava utgått, därest fråga varit om ny byggnad.

§ 4.

Granskning och besiktning m. m. i andra fall än i §§ 1—3 sägs.

1. Därest ansökan om byggnadslov för ändrad användning av byggnad eller lokal, fastighets inhängnad, rivning av byggnad, schaktnings-, sprängnings- eller utfyllningsarbete, anordnande av virkes- eller annat varuupplag eller materialgård, utbyte av takbeläggningsmaterial, omfärgning, uppsättande av skylt eller annan anordning som avses i § 22 i byggnadsordningen, plantering eller annan anordning å förgård eller annat från bebyggande undantaget område m. m. föranleder såväl granskning som besiktning skall erläggas en avgift av 15 kronor. Föranleder ansökningen endast granskning eller endast besiktning utgår avgiften med 7 kronor 50 öre. Kan frågan om byggnadslov avgöras utan vare sig granskning eller besiktning erlägges ingen avgift.

2. För prövning av nytt byggnadsmaterial, ny byggnadskonstruktion, ny konstruktion av byggnadsställning eller dylikt skall, i den mån byggnadsnämnden finner sig böra företaga sådan prövning, erläggas skälig av nämnden bestämd avgift.

§ 5.

Avgifternas erläggande m. m.

Föreskrivna avgifter skola erläggas till byggnadsnämnden vid ansökningens ingivande.

Har ansökan om byggnadslov avslagits och göres senast inom ett år därefter förnyad ansökan med väsentligen samma innehåll, är sökanden befriad från skyldighet att erlägga ny avgift för ritningsgranskning enligt § 1 punkterna 1 och 2.

Därest ansökan om byggnadslov avslås eller sökanden icke påbörjar det arbete byggnadslov avser inom ett år efter det lovet meddelades, äger han att efter därom inom samma tid gjord hemställan återfå erlagda avgifter för besiktning.

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 30

Nr 30. Utredning om kommunal stuveriverksamhet i Västerås hamnar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige tillsatte den 25 september 1947 efter en motion av herrar Herman Thorén och Åke Johansson (Stf. handl. 1947 ser. A nr 199) en kommitté för utredning av frågan om kommunalisering av stuveriarbetet i Västerås hamnar. Ledamöter i kommittén äro hyvlaren K. H. Thorén, stuveriförmannen Carl Hellström, svetsaren Åke Johansson, stuvaren Hilmer Larsson, järnhandlaren Henning Larsson, direktören Ragnar Bosten och redaktören Stig Ek. Till ordförande har kommittén valt herr Thorén. Kommittén får härmed överlämna följande utredning.

Stuverirörelsens sysselsättnings- och effektivitetsproblem har varit föremål för en statlig utredning, 1946 års stuveriutredning, som 1947 avlämnade ett betänkande "Stuveriverksamheten i svenska hamnar". Utredningen behandlade bland övriga förhållanden inom stuverinäringen frågan om den företagsform som bäst kunde tillgodose de olika intressen, som göra sig gällande på detta område: trafikanternas, stuveriarbetarnas, hamnarnas och samhällets. Man kom därvid in på frågan om kommunalisering av stuverirörelsen. Utredningen fann sig icke böra förorda införande av kommunalt monopol inom stuveriverksamheten. Enligt utredningens mening borde kommunerna emellertid äga frihet att, om de så önskade, bedriva stuveriverksamhet. Då tvekan rådde huruvida kommunerna enligt gällande lagstiftning voro rättsligen oförhindrade, att bedriva sådan affärsverksamhet som stuverirörelse föreslog utredningen, att sådan ändring vidtoges i gällande kommunallagstiftning att all tvekan härutinnan undanröjdes. Ändring av kommunallagarna har numera skett genom 1948 års kommunallagsreform, som vidgade den kommunala kompetensen. I § 3 i lagen om kommunalstyrelse i stad, där det tidigare sades, att stad ägde att själv "vårda sina gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter" heter det numera endast, att stad äger "vårda sina angelägenheter". Innebörden av den nya lydelsen kommer att visa sig efter hand i rättspraxis. Det torde emellertid stå klart, att kommunerna numera äga rätt att driva stuveriverksamhet i sina hamnar ty i förarbetena till den nya lagstiftningen nämns sådan verksamhet såsom exempel på rörelse, som anses naturligt knyta an till redan befintlig verksamhet (sid. 79 i Kommunallagskommitténs betänkande I 1947).

I princip anser kommittén, att det vore önskvärt med en kommunal stuveriverksamhet i Västerås hamnar och att åtskilliga fördelar därvid skulle kunna uppnås.

Ett av motiven för kommittén har varit önskemålet att söka bereda stuveriarbetarna en jämnare sysselsättning året runt. Kommittén har dryftat detta spörsmål och undersökt huruvida stuveriarbetare skulle kunna överföras till stadens arbeten under tider då sjöfarten ligger nere eller då den är av ringa omfattning. Det har emellertid visat sig, att tillgång till arbete vid stadens arbetsplatser sällan finns under

de tider, huvudsakligen vintertid, då man skulle vilja sysselsätta stuveriarbetarna. Staden har då svårigheter att sysselsätta sin egen fasta arbetarstam och permitteringar av kommunalarbetare har stundom måst ske. Västerås Kommunalarbetares Samorganisation har på förfrågan uppgivit, att man på inget vis vill emotsätta sig att arbetskraft överföres från hamnen under förutsättning att staden kan bereda sina tidigare anställda arbetare sysselsättning i första hand.

Kommittén har varit i förbindelse med representanter för den offentliga arbetsförmedlingen för att få veta hur man från det hållet ser på frågan att kunna tillgodose stuveriarbetarnas önskemål om sysselsättning året runt. Man har därvid från arbetsförmedlingens sida uttalat, att man söker göra allt som är möjligt för att skaffa arbetstillfällen åt stuveriarbetarna. På grund av stuveriarbetets periodiska natur, måste en stuveriarbetare, som tillfälligtvis arbetar på annat håll än i hamnen, vara beredd att med kort varsel kunna inställa sig till arbete i hamnen då fartyg anländer. Den tid en stuveriarbetare blir sysslolös i sitt egentliga arbete blir många gånger av ganska kort varaktighet. För att under sådana förhållanden bättre kunna stå stuveriarbetarna och arbetsgivare, som ha behov av tillfällig arbetskraft, till tjänst med sin medverkan, har från arbetsförmedlingens sida uttalats önskemål om att ha tillgång till lokaler för denna gren av sin verksamhet inom själva hamnområdet.

Det må i detta sammanhang framhållas, att stuveriarbetarnas ackordsprislistor äro med hänsyn till att sysselsättningen är säsongbetonad satta så, att arbetsinkomsten skall i viss mån kunna förslå även för tider av arbetsbrist.

Inom kommittén har man även haft ögonen öppna för bristen på tidsenliga välfärdsanordningar för stuveriarbetarna. I gamla hamnen äro personalutrymmena av dålig klass. I djuphamnen ha förhållandena blivit bättre, ty stuveribolaget har nyligen uppfört en personalbarack. Kommittén förmodar dock, att arbetarnas önskemål i dessa hänseenden skulle ha kunnat bli bättre tillgodosedda om staden varit arbetsgivare i en kommunal stuverirörelse.

Kommittén anser det troligt, att staden om den finge driva en stuverirörelse med ensamrätt, därav kunde göra sig en del ekonomisk vinning, som kunde bidraga till förräntning och amortering av de betydande belopp som nedlägges å hamnbyggnader och transportanordningar för lossning och lastning av gods. Det synes nämligen kommittén naturligt, att staden som äger hamnen och all dess dyrbara utrustning, borde få del av samtliga de inkomster som härröra från transport av gods mellan fartyg och kaj.

För att skapa en kommunal stuverirörelse kan följande vägar tänkas, vilka samtliga prövats av kommittén, nämligen ett kommunalt stuverimonopol, ett kommunalt stuveriföretag, som konkurrerar med det befintliga privatägda företaget, eller en överenskommelse med det privata företaget om överlåtelse av aktierna i detta helt eller delvis till staden.

Den förstnämnda vägen, att skaffa staden ensamrätt att driva stuverirörelse, kan uteslutas eftersom gällande lagstiftning, såsom inledningsvis nämnts, icke ger stöd för ett kommunalt stuverimonopol. Ett sådant monopol, som skulle förutsätta rätt för staden att tvångsvis övertaga det befintliga stuveriföretaget, har ej heller förordats av den statliga stuveriutredningen.

Det andra alternativet, att starta en kommunal stuverirörelse vid sidan om det befintliga företaget, i anslutning till hamnrörelsen och lydande direkt under hamnstyrelsen eller i formen av ett kommunalt bolag, synes vara möjligt enligt gällande

lag. Kommittén har emellertid icke ansett det tillrådligt att i en hamn av Västerås storleksordning genom stadens medverkan skapa konkurrens mellan två stuverirörelser. Kommittén är icke övertygad om att hamnen skulle vinna på en dylik anordning och ej heller om att trafikanterna skulle gynna den kommunala stuverirörelsen framför den privatägda. Det är tydligt, att staden ej skulle kunna tillämpa lägre taxor än det befintliga företaget, då stuveriarbetarna givetvis komma att vilja tillämpa sitt fackförbunds prislistor även i ett kommunalt företag. Då en kommunal verksamhet av detta slag skulle, om den misslyckades, kunna medföra betydande ekonomiska risker för staden och dess hamnrörelse, vill kommittén ej förorda, att staden startar en sådan verksamhet.

Den återstående möjligheten som kan tänkas stå till buds för att åstadkomma en kommunal stuveriverksamhet, är överenskommelse med Västerås Skeppsstuveri AB om överlåtelse av dess rörelse till staden. En sådan väg vore givetvis den mest tilltalande, om man utgår från att en kommunaliserad stuverirörelse är önskvärd. Kommittén har haft samtal med bolagets ledning för att utröna den inställning bolaget skulle intaga, om en begäran från stadens sida i denna riktning bleve aktuell. Kommittén har emellertid blivit underrättad om, att man ej är villig att överlåta rörelsen till staden eller att låta staden förvärva en del av aktierna i bolaget. Ej heller vill man låta staden sätta in någon representant i styrelsen för bolaget.

Kommittén har sålunda funnit, att förutsättningar saknas för att driva en kommunal stuveriverksamhet i Västerås hamnar.

Särskilda yttranden ha avgivits av kommitténs ledamöter herrar Bosten och Henning Larsson samt Ek och Hilmer Larsson.

Kommittén hemställer, att stadsfullmäktige ville besluta
att utredningen icke skall föranleda någon åtgärd samt
att kommittén entledigas från utredningsuppdraget.

Västerås den 25 november 1949.

För utredningskommittén:
HERMAN THORÉN

/Sven Martiin.

Kommitténs beslut att hemställa till Stadsfullmäktige att lämna motionen utan åtgärd samt att entlediga kommittén från utredningsuppdraget biträdes av oss. Vad beträffar betänkandet i övrigt så innefattar detsamma flera synpunkter, vilkas riktighet vi icke kan vitsorda, men med hänsyn till betänkandets slutresultat ha vi icke funnit det vara nödvändigt att taga upp desamma till särskild behandling. Vi måste dock framhålla, att vi icke kunna instämma i det i allmänna ordalag gjorda principuttalandet "att det vore önskvärt med en kommunal stuveriverksamhet i Västerås hamnar och, att åtskilliga fördelar därvid skulle ha kunnat uppnås". Under utredningens gång har enligt vår uppfattning icke framkommit någon omständighet, som giver vid handen, att en stuverirörelse i kommunal regi skulle vara bättre ägnad att fylla sitt ändamål än ett privatägt stuveriföretag. De skiftande problem, som äro förknippade med stuverirörelse, lösas enligt vår uppfattning bäst inom ramen för enskild verksamhet. Även ur kommunens synpunkt är det enligt vår bestämda uppfattning lyckligast, att denna företagsform bibehålles.

Västerås den 26 november 1949.

R. Bosten *Henning Larsson*

Undertecknade kommittéledamöter, som inte ansett sig kunna biträda det negativa förslag vari utredningen resulterat, får härmed avgiva följande särskilda yttrande:

I likhet med kommitténs majoritet har vi den bestämda uppfattningen att sociala och ekonomiska skäl talar för en kommunalisering av stuveriverksamheten i Västerås hamnar. Ävenså har vi under utredningsarbetet konstaterat att formella och lagliga hinder föreligger för åstadkommandet av en med ensamrätt bedriven kommunal verksamhet på detta område. I detta läge anser vi det vara logiskt och konsekvent att staden genom en hänvändelse till statsmakterna söker få dessa hinder undanröjda genom lämpliga lagstiftningsåtgärder.

Undertecknade föreslår därför stadsfullmäktige att besluta

att hos statsmakterna hemställa om sådana lagstiftningsåtgärder att kommunal stuveriverksamhet med ensamrätt möjliggöres, samt

att entlediga kommittén från utredningsarbetet.

Stig Ek *H. Larsson*

Västerås 1949 Vestmanlands Läns Tidnings A-B:s tryckeri

Stadsfullmäktiges i Västerås Handlingar

1949 Ser. B nr 31

Nr 31. Val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Beredningsutskottet får härmed överlämna följande förslag till val av kommunala förtroendemän, vilkas mandat upphöra med årsskiftet eller av annan anledning blivit vakanta.

Nykterhetsnämnden.

Enligt det förslag till nytt reglemente för nämnden, vilket samtidigt härmed förelagts stadsfullmäktige skall antalet ledamöter i nämnden utgöra sju med lika många suppleanter. Vidare skola fyra ledamöter jämte fyra suppleanter tillhöra en mandatperiod, tre ledamöter och tre suppleanter en annan, som utgår två år senare.

I den nuvarande nämnden, vilken utgöres av åtta ledamöter, kvarstå fyra ledamöters mandat intill utgången av år 1951, medan mandaten för återstående fyra ledamöter utlöpa med utgången av innevarande år. Av suppleanterna, vilkas antal i nuvarande nämnden utgör fem, avgå tre vid 1951 års utgång och två med innevarande års utgång. Reglementets bestämmelser om antalet ledamöter och suppleanter och successiv förnyelse av mandaten kunna på enklaste sätt verkställas därigenom, att av ledamöterna nu tre ledamöter väljas för tiden intill 1953 års utgång och att beträffande suppleanterna en utses för tiden intill 1951 års utgång och tre för tiden till 1953 års utgång.

I enlighet med vad nu sagts föreslår beredningsutskottet val av följande ledamöter i nykterhetsnämnden för tiden intill 1953 års utgång, nämligen domkyrkoringaren Henning Carneborg, bokförlagsföreståndaren R. V. Hult och sjukbesökaren Birger Grip.

Till suppleanter för tiden intill 1951 års utgång föreslås kriminalkonstapeln Folke Rebermark och för tiden intill 1953 års utgång förmannen Hugo Ericsson, fru Hildur Thelenius, Kungsgatan 8 och civilingenjören Walfrid Redmalm.

Beredningsutskottets förslag i vad gäller de suppleanter, vilkas mandat skola utgå med år 1953 har fattats genom val, därvid herr Ericsson erhållit 8 röster, fru Thelenius 8 röster, herr Redmalm 6 röster samt ombudsmannen Ingvar Lööv 2 röster och expeditören Eric R. Carlsson 1 röst.

Beredningsutskottet föreslår till ordförande för tiden intill 1953 års utgång bokförlagsföreståndaren R. V. Hult.

Slutligen föreslår utskottet att av suppleanterna herrar Thorell, Rebermark, Hugo Ericsson och fru Thelenius i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av herrar Hult, Carneborg, fru Hall och Grip samt herr Bergstrand, fru Kjelldahl och Redmalm i nu nämnd ordning vid förfall för någon eller några av fru Lind-Campbell och herr Andrén.

Styrelsen för Västerås praktiska mellanskola.

Enligt stadsfullmäktiges beslut den 18 december 1947 utgår tiden för ledamöternas

och suppleanternas mandat med innevarande år och skall nyval ske av samtliga ledamöter och suppleanter för en tid av fyra år fr. o. m. den 1 januari 1950. (Se stfm handl. nr 281 ser. A. 1947).

Utskottet föreslår till ledamöter i styrelsen för tiden intill 1953 års utgång rektor Folke Ericsson, fru Margit Pettersson, överingenjören Karl Tiselius, studieledaren Gust. Sund, affärschefen K. A. Friberg, filaren Ruben Berg och fru Stina Barkman.

Till suppleanter för samma tid föreslås civilingenjören Erik Svedlund, ombudsmannen Erik Karlsson, Vasagatan 46, läroverksadjunkten Heimer Dahl och tapetserarmästaren Carl Gustavsson.

Tillika föreslås att av suppleanterna herrar Erik Karlsson och Carl Gustavsson i nu nämnd ordning skola tjänstgöra vid förfall för någon eller några av fru Margit Pettersson samt herrar Sund, Friberg och Berg; herr Svedlund vid förfall för herr Ericsson och herr Dahl vid förfall för herr Tiselius.

Trafikkommittén.

Förslag föreligger angående omorganisation av trafikkommittén, vilket beräknas kunna framläggas för stadsfullmäktige först å januarisammanträdet under nästa år. I anledning härav avser beredningsutskottet att till sistnämnda sammanträde framlägga förslag till val av ledamöter i kommittén.

Taxeringsnämnderna.

Enligt länsstyrelsens beslut gäller indelningen av taxeringsdistrikt oförändrad med det undantaget, att vissa näringsidkare, vilkas deklarationer hittills granskats av 18:de taxeringsdistriktet nu överförts till 19:de distriktet. Ändringen berör emellertid icke valet.

Utskottet föreslår att antalet av stadsfullmäktige valda ledamöter i var och en av taxeringsnämnderna skola vara tre jämte lika många suppleanter med undantag av 4:de, 12:te, 14:de, 17:de, 18:de, 19:de och 21:sta distrikten, i vilka distrikt böra utses fem ledamöter och lika många suppleanter.

Suppleanterna böra såsom hittills tjänstgöra för envar av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här nedan angivas.

1:sta taxeringsdistriktet.

Ledamöter: f. Överpostiljonen J. E. Wirén, direktören O. Maunsbach och gjuteriarbetaren Karl Harry Andersson.

Suppleanter: Motormontören Erik E. W. Larsson, fastighetsförvaltaren Sten Vennerholm och metallarbetaren Tore Söderberg.

2:dra taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Parkföreståndaren Adolv Andersson, provaren Gustav Öberg och ingenjören Oscar Larsson.

Suppleanter: Ombudsmannen Roland Kvarnström, fru Gunborg Johansson och köpmannen Erik Ahlström.

3:dje taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Förrådsvaktmästaren Ivar Engström, köpmannen Roland Forsberg och maskinmästaren A. Lundström.

Suppleanter: Flygplansmontören Erik Bengtsson, metallarbetaren Edvard Andersson och kontoristen Ingrid Andersson.

4:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Cementarbetaren Sven Ericsson, sjukbesökaren Birger Grip, förvaltaren Gunnar Andersson, arrendatorn Eric Agrell och gjuteriarbetaren Bertil Linderborg.

Suppleanter: Fru Karin Berghök, åkeriägaren J. E. Strand, byggnadssnickaren Ruben Pettersson, inspektören J. E. Bergström och grovarbetaren Elis Björklund.

5:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Byggnadssnickaren Fritz Nyberg, svarvaren Georg Karlsson och civilingenjören John Stålhammar.

Suppleanter: Metallarbetaren Stig Johansson, konditorn Ove Klingvall och distriktssköterskan Iris Fagerlund.

6:te taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Föreståndaren Rudmar Thunell, tjänstemannen Axel Boberg och ingenjören Thore Kättström.

Suppleanter: Fru Marta Johansson, metallarbetaren Gustav Hellsten och kassören Oskar Rudén.

7:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Avsynaren Martin Holmberg, typografen Nils Pettersson och apotekaren Adolf Örtenberg.

Suppleanter: Trädgårdsarbetaren Einar Pettersson, kontoristen Göte Melin och ombudsmannen Arthur Lingnäs.

8:e taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Järnarbetaren Karl A. Förbom, hyvlaren K. H. Thorén och förste byråassistenten A. Jungert.

Suppleanter: Typografen Gustav Pettersson, metallarbetaren Ruben Karlsson och järnhandlaren Henning Larsson.

9:e taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Ombudsmannen Erik Karlsson, ingenjören G. H. Zanders och verkstadsarbetaren Harry Söder.

Suppleanter: Apparatprovaren Bengt Norman, kamreraren S. Holmblad och måleriarbetaren Börje Roos.

10:e taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Avsynaren Helmer Törnblom, ingenjören Sigurd Ahl och gjuteriarbetaren Gösta Andersson.

Suppleanter: Maskinprovaren Petrus Jonsson, köpmannen K. Torstenson och metallarbetaren Valdemar Samuelsson.

11:e taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Instruktören Tage Engelbrektsson, metallarbetaren Em. Råberg och smidesfabrikören Magnus Holm.

Suppleanter: Metallarbetaren Arne Skogh, montören Fritz Södergren och civilingenjören Nils Markbäck.

12:e taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Förmannen C. F. Larsson, typografen Rune Göthlin, fotografen David Eriksson, ombudsmannen K.-I. Blomkvist och gjuteriarbetaren Verner Andersson.

Suppleanter: Gjutaren Gustav Nyman, järnarbetaren Olle Berglund, Langenbergs-

gatan 6, folkskolläraren Arvid Eng, exekutorn J. V. Sundquist och metallarbetaren Lars Pettersson.

13:e taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Plåtarbetaren Emil Johansson, metallarbetaren Allan Skult och köpmannen Erik Sundström.

Suppleanter: Gjutaren Sven Ring, konditoriarbetaren Sven Nilsson, Herdegatan 13 och civilingenjören Erik Engberg.

14:e taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Lokföraren Ernst Larsson, målaren Carl-Axel Grönberg, lantbrukaren Fabian Rörick, inspektoren Lars Jansson och järnvägstjänstemannen Edvin Johansson.

Suppleanter: Lokföraren Harald Blomkvist, rörarbetaren Olle Berggren, trädgårdskonsulenten Gunnar Larsson, lantbrukaren Jakob Pettersson och kommunalarbetaren Helmer Barkman.

15:e taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Filaren Wiktor Persson, fru Rut Jansson och metallarbetaren Nils Pettersson.

Suppleanter: Förmannen Åke Larsson, fru Hildur Strandberg och lagerföreståndaren Martin Lindberg.

16:e taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Fru Greta Schörling, köpmannen Elis Sollin och metallarbetaren Elis Pettersson.

Suppleanter: Vaktmästaren E. A. Lindstedt, köpmannen Nils Andersson och metallarbetaren Sven Andersson.

17:e taxeringsdistriktet:

Ledamöter: Linjearbetaren Hugo Andersson, lokföraren E. H. Neijmer, ingenjören Ferdinand Wahlberg, lantbrukaren Bror G. Carlstedt och valsverksarbetaren Axel Hellman.

Suppleanter: Metallarbetaren Sven Pettersson, metallarbetaren Geron Eriksson, köpmannen Helmer Urby, kantorn K. G. Söderlund och rörarbetaren Erland Andersson.

18:e taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Handlanden Otto Jansson, kassören Valter Larsson, förmannen Hugo Ericsson, skomakarmästaren Ernfrid Carlsson och köpmannen Oscar Kihlgren.

Suppleanter: Fru Ester Karlsson, butiksföreståndaren Lindor Kagg, kontoristen Gustav Eriksson, ombudsmannen Carl Ölander och köpmannen Sigfrid Holm.

19:e taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Kontoristen Isidor Larsson, avsynaren Ragnar Kragge, droskägaren John Eriksson, kamreraren Mats Vallander och direktören Ragnar Bosten.

Suppleanter: Kontoristen Karl Arne Ström, Metallgatan 19 B, föreståndaren Yngve Engström, tjänstemannen Sture Bergmark, disponenten Gösta Kruhsberg och tillsyningsläraren Manfred Carlvik.

20:de taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Butiksföreståndaren Hugo Karlsson, magistratsvaktmästaren Helge Thorell och assistenten Eric Hultåker.

Suppleanter: Fru Margit Pettersson, borraren Albin Zetterkvist och fru Maj-Britt Norström.

21:sta taxeringsdistriktet.

Ledamöter: Byggnadssnickaren Carl Viktorsson, ombudsmannen Erik Berglind, muraren E. G. Hedman, blomsterhandlaren Karl Pettersson och mätningsmannen Folke Lindqvist.

Suppleanter: Byggnadskontrollanten Axel Eriksson, verkmästaren Fritz Järvenäs, grovarbetaren Gösta Classon, ombudsmannen Gösta Jansson och byggnadsarbetaren Gustaf Lindgren.

Västerås den 7 december 1949.

För beredningsutskottet:

GÖSTA SJÖBERG.

/Per Siösteen.